

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume VII

THE FIRST BOOK IN
THE SUTTANTAPIṬAKA
DĪGHANIKĀYA

Part 1

WITH THE SINHALA TRANSLATION

BY

THE VENERABLE AGGAMAHAPANDITA
BALANGODA ANANDA MAITREYA
NAYAKA THERA

PROFESSOR OF THE MAHAYANA BAUDDHA-DHARMA AT THE
VIDYODAYA UNIVERSITY OF CEYLON

PUBLISHED

UNDER THE PATRONAGE

OF

THE GOVERNMENT OF CEYLON

B. E. 2505
C. E. 1962

සුගතනාපිටකේ
දීඝනිකායෝ
සීලකඛ්ඛවග්ගො

සුත්තනාපිටකයෙහි
දීඝනිකාය
සීලසංකඛ්ඛවග්ගය

**“තථාගතසංවේදීනෝ කිංකරො ඛිංකරිතස්ස පිට්ඨො වජ්ජවතී
නො පටිච්ඡන්තා.”**

**“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ වසින් දෙපනා කණ් ලද
ඛම්බ හා වනය වඩාත වූයේ බලලඬි වැසුනේ නො ම බලලඬි.”**

(අභිඤ්ඤාන සං, ඵ්ඤානාංග - භජනාදිකම, 3 ඡාය)

පටුන

CONTENTS

සංස්කාරක නිවේදනය	. . .	xi
සංදේපනය	. . .	xiii
සංකීර්ණකර්ම-Abbreviations		xvii
පාළි තෝරීම-Pali Alphabet	. . .	xviii
විසයමුඛ		xix
පෙළ හා පරිච්ඡේද		2 - 643
පදනුකතමණිකා		645 - 672
සංදේශනාමානුකතමණිකා		673 - 674
සූත්‍රපිටක		675 - 678

සංස්කාරකනිවේදනය

සූත්‍රාන්තරිටකයෙහි වතුරුගම විසින් දන්තා ලද සිටුමක සහි අතුරෙහි පළමු සහිත වූ දීඝනිකායෙහි ශීලසකකිවෙයින් යුත් ප්‍රථමභාගා බුද්ධිජයන්හි ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථාලා සබ්බායෙන් සන්වත - සූත්‍රාන්තරිටක ග්‍රන්ථසබ්බා යෙන් පළමු වන ග්‍රන්ථය වේ

ලකිකාබොද්ධිමණ්ඩලා විසින් ආරාධිත වූ - දුතට ශ්‍රීලකිකා විද්‍යාදය විශ්වවිද්‍යාලයෙහි මහායාන බොද්ධිමණි පිළිබඳ ප්‍රමුඛාචාර්‍ය වූ බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්තය නායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින් මෙහි පාළිය සිංහල භාෂායෙන් පරිවර්තනය කරණ ලදී

භාෂාන්තර - සමායාන්තර අභ්‍යාසයෙන් දීප්ත වූ බුද්ධිප්‍රභා ඇති බැවින් තථාගතප්‍රවේශ ධර්මිකයෙහි දුරවබෝධ වූ තැන් සුබෝධ කරලීමෙහි සම්ථතා ඇති අභ්‍යාමකාපණ්ඩිත ආනන්දමෙත්තය නායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින් දීඝනිකායාගත දිට්ඨිවිනිවේදන කථාදිග විෂය කොට ඇති ශීලසකකිවෙයහි ගමනිරුවහාසයෙන් යුත් පාළිපදයතට ලියූ අභිව්‍යාච්ඡාකය පුරාතනාචාර්‍යයන්ගේ ව්‍යාච්ඡාසථරූප ගණන ඇති බව එය කියන සුමනින්ට වැටහෙනු නිසාය

අපගේ අවසාන සංස්කරණයෙන් මුද්‍රණයට පැමිණි මේ ග්‍රන්ථය මෙසේ ප්‍රකට කරලීම පිළිබඳ සිහ සුතුකම් ඉටු කළ සිහලු පින්වත්හු ධර්මදහමය කුශලමහිමයෙන් සුබභාගී වෙත්වා

පරචාභාර චරිතකූණ සථවිර
ත්‍රිපිටකපරිවර්තන කාරක සභාවෙහි ද
සංස්කාරක මණ්ඩලයෙහි ද සමපාදක,

බුද්ධිවර්ධ 2505,
ත්‍රිපිටකකාසීලා,
ධම්මකාලම විද්‍යාලා,
174, දෙමටගොඩ, කොළඹ

සංඥාපනය

දීඝනිකාය:

මහසංගීහි තුනට තැගුණු බුද්ධචරිතය සුත්ත අතිබම විනය විසින් පිටක තුනෙකින් පරිපුර්ණය එහි සුත්තපිටකය දීඝාගම (දික්සති), මජ්ඣිමාගම (මැදමගති), සංයුත්තාගම (සංයුත්තති), අබ්බතතරාගම (අභ්‍යුත්තරා ගති), චුද්දකාගම (චුද්දකත්තති) හි පංචාගමයෙකින් (සති පයෙකින්) සුත්තය එයින් පාඨපොඨිත පුරික වෑ සිංහලවාග්‍යා සහිත ව මෙහි පළවනුයේ දීඝාගමය ය. ඉතර සිවුසතිපයෙහි එන සුත්තයට වඩා දීඝි වූ සුත්ත ඇතියෙන් මේ දීඝාගම - දීඝනිකාය නම් විය එහි වර්ගයේ සිලකඩකි-වග්‍ය, මහාවග්‍ය, පාටිකවග්‍ය යයි තුනෙකි සුත්ත ගණන සූචිසේක මේ හැම බණවර විසින් සුසාවෙන සසුන් පිළිවෙතෙහි මුල් ම වූ සිල් පිළිබඳ කථා බහුල වන බැවින් මුල් ම වර්ග සිලකඩකිවග්‍ය නම් විය. ඉතිරි නො කොට හැම දිවු ම ඇතුළත් කොට දිට්ඨිවිනිවේදනය කළ බැවින් මුහම්ජාල සුත්තය එහි මුලට තැබිණ. එහෙයින් කිසු පැරැණි විකාශෙහි.

“සිලකථාබාහුලුතො පන සිලකඩකිවග්‍යො පඨමං නිකඛිතො: දිට්ඨිවිනිවේදනකථාභාවතො පන සුත්තනාට්ටකංයා නිරවයෙසදිට්ඨි-විභජනං බුහම්ජාලං පඨමං නිකඛිතනනති දුට්ඨබ්බං” යි

බුද්ධචරිත විසින් දෙසු සුත්ත ද මෙහි ඇත බුදුරජුන්ගේ ඉදිරියෙහි ම ආරියසූත්තෙරුන් සියලු බුද්ධචරිතය කැටි කොට එකක-ද්විතීයාදි නසින් ගලපා දෙසු දසුත්තරසුත්ත, සංගීතිසුත්ත දෙක මෙහි විශේෂ ස්ථානයක් ගනී. මෙයට අනුව බුද්ධපරිනිවෘණයෙන් පසු පැවැති සංගීති විධි සකස් වූ බව සිතිය හෙයි

ත්‍රිපිටකය ම ප්‍රථම සංගීතිසේන සංගීත වූයේ, බුදු රජුන් බරමාණ කාලයෙහි ම සම්පන්න විසින් අතා සිතෑ දරා ගෙන ආ පරිදි ම ය. එය විකාශෙහි මෙසේ දැක්වෙයි “සෙභ්බසොන හි නිඤ් පිටකානි භගවතො බරමාණාසෙල සිතානුකූලමෙතෙව සංගීතානි, විසෙසතො විනයාතිබම්ම-පිටකානිති දුට්ඨබ්බං”යි.

දීඝනිකායෙහි හැම සුත්තයෙක ම ජීලසමාසිප්පඤ්ඤාපාච බෙහෙවින් එහි එහෙත් අතුරු කථාවන්හි බුද්ධිකාලයෙහි මිනිසුන් අතර පැවැති සමාජවාදිත්ව, ඉතිහාසප්‍රවාදිනි, නානා දූෂිටාද, කුලවාද, විද්‍යා, ශිල්ප, රාජකීය ආදිය ද සඳහන් වෙයි.

අනාසම්ප්‍රදයයෝ:

පේරවාදින්ගෙන් ම බෙදී ගිය සබ්බද්ධවාදින්ගේ සුත්තපිටකයෙහි ද දීඝාගම මධ්‍යමාගම සංයුත්තාගම එකොත්තරාගම ක්ෂුද්‍රකාගම යැ යි පස් ආගමයෙක් ඇත එහි දීඝාගමය මහාවිකාරීය පේරවාදින්ගේ දීඝනිකායට ඇතැම් තැන්හි සමාන වුව ද වෙනස් තැන් බොහෝ වේ. බුද්ධිකයන් නම්

තෙරුන් විසින් ක්‍රි ව 412 - 413 පමණේ දී ගනුවෙන් මිහසාමාවට නගන ලද දිසාගමයෙහි සූත්‍ර 30 ක් ඇපයේ දික්සතිගේ එන මහාලි ජාලිය යුග මහාසූදානන මහාසතිපට්ඨාන පාටික අග්ගසූදා පාසාදික ලක්ඛණ ආට්ඨාසාපිය යන සූත්‍ර එහි දක්නට තැන ඒ වෙනුවට පාලි දික්සතිගේ නැති අන්‍ය වූ නමෙකින් ගැඳිත්වෙන සූත්‍ර කෙනෙක් ඇත.

"එහි පළමු වැන්න වඩුපිණ්ඩි පිළිබද එකෙකි දෙවැන්න එකොනහර හිමි පිළිබද ය තෙවැන්න තුරාසිඛම් පිළිබද ය සිවුවැන්න නගර වණිකාවෙකි පස් වැන්න ප්‍රතිපත්තිගුණික පිළිබද ය සවැන්න ලොකප්‍රඥපත්ති පිළිබද ව ගැ"යි මහ සමාසතිවාදී දිසාගමය පිරික්සා බැලූ අනුකූල්වංශ බනාර්ජි මහතා¹ කියයි

පාලි දික්සතිගේ 34 වැන්න වූ දසුතතර සූත්‍රය සමාසතිවාදීන්ගේ පොතේ 10 වැන්න වී ඇත පාලි පොතේ 16 වැන්න වූ මහාපරිනිපාණ සූත්‍රය සමාසතිවාදීන්ගේ පොතේ දෙවෙනි සූත්‍රය වෙයි පාලි පොතේ 15 වැන්න වූ මහානිදාන සූත්‍රය සමාසතිවාදී පොතේ පළමුවැන්න ව සිටි සංගීති සූත්‍රය පාලි පොතේ 33 වැන්න වුව ද සමාසතිවාදී පොතේ 9 වැන්නයි සත්විසිවන අග්ගසූදා සූත්‍රය ඒ පොතේ ම පස් වැන්න ව ද, සුමිසිවන පාටික සූත්‍රය පහළොස් වැන්න ව ද, එකුන්තිස්වන පාසාදික සූත්‍රය එහි සහළොස් වැන්න ව ද එහි.

පාලි දික්සතිගේ 22 වැන්න වූ මහාසතිපට්ඨාන සූත්‍රය සමාසති-වාදීන්ගේ මහාසංගමයෙහි 98 සූත්‍රය ව ද, තිස්වන ලක්ඛණ සූත්‍රය එහිත් තිස් වැන්න ව ද, බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රය එහි එක්විසි වැන්න ව ද සිටි

මහ පොතෙහි එන පිළිවෙලට වඩා පාලි දික්සතිකායේ එන සූත්‍ර පිළිවෙල පිළිගත යුතු යැ යි ආචාර්ය Franke (ප්‍රාංක) කියයි²

සමමිතිය ආදී අන් නිකායනට අයත් සූත්‍ර ග්‍රන්ථයන්හි මුල් පිටපත් මෙතෙක් යොයා ගෙන නැත මහ - ටිබෙට් භාෂාවකට නගන ලද ඔවුන්ගේ ඇතැම් සූත්‍ර දක්නට ලැබෙනත් ඔවුන්ගේ අංගමයක් සම්පූර්ණයෙන් ඇති නියාවෙන් නො පෙනේ

සූත්‍රසංගණන

1. බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රයෙහි - තෙරුවනට මෙරමා කරන නිත්‍යයෙහි නොකිපිනා සූත්‍ර බව ද, තෙරුවන් ගුණ කීයනු අසා උදම් නොවිනා සූත්‍ර බව ද, පුනුදුන් කරන බුදුගුණවානුම් සිල් පමණක් ඇරඹා කරන සුඵ දයක් බව ද දක්වෙයි එයට පසු සීලකථා ද, දෙසැට මිහදිවු ද, දූෂට්-ඪිජිපයන් ප්‍රතිත්‍යාගමනපාදය ද, තථාගතයන් වහන්සේ දූෂට්ජාලයෙන් මිදුණු බව ද දක්වේ

1 Sarvasvādi Literature p 23

2 Origins of Buddhism by G C Pande. p 79, Zeitschrift für Vergleichende Sprachforschung 1913 (409f)

2. සාමසූද්ධාල සුත්‍රයෙහි - නිගණ්ඨනාහපුතතාදි ආයානාන් සදෙනාගේ බමි ද, සිල් පුරාණ පටන් රහත් බව තෙක් ලබන මහණ දමි පල ද දක්වෙයි

3. අමබව්‍ය සුත්‍රයෙහි - බුදු රජුන් අමබව්‍යයාගේ කුල මත් බිඳුම, බමුණු කුලයට වඩා කැත්කුලය උසස් නිසාව, ජෛදිකයන්ගේ විදුර්වරණ, ආසනික විදුර්වරණ, තවුස් පැවිදිද ආසනයේ විනාශවූබය බව යන මෙතෙක් ද දක්වේ

4. සොණදණ්ඩ සුත්‍රයෙහි - සොණදණ්ඩබමුණාගේ බුදුගුණ වැනිම ද, බමුණන්ගේ ජාතිවාදයේ නිසරු බව ද, සැබෑ බමුණකු වන සැටි ද, ශීල ප්‍රඥ දෙකේ අගය ද පැවැසේ

5. කුබදහන සුත්‍රයෙහි - දූතෑමි යාගගේ විහාර දක්වේ.

6. මහාලි සුත්‍රයෙහි - දෙව් රු දකුම් ආදියට වඩන සමාගිගේ තතු ද, මහණ දහමේ පරමාපිත ආර්‍ය ඵල ලාභය බව ද, රූප ජිව දෙක පිළිබඳ ව ඇති වාදකපාද එයි

7. ජාලිය සුත්‍රයෙහි - ජිවගත් රූපයන් එකෙක් ම ද? නැත නොත් දෙකෙක් දැයි ප්‍රශ්නය ද, බුදුදහම ඒ අනතු දෙක ම නො ගන්නා බව ද දක්වෙයි

8. සීහනාද සුත්‍රයෙහි - බැහැරියන්ගේ තපොබමි ද, ආසනික විමුක්ති ක්‍රමය ද, බුදු රජුන්ගේ සිහනාදය ද දක්වේ

9. පොම්ඹි පාද සුත්‍රයෙහි - සංඥානිදර්ශය ද, ජිලාදි ස්කන්ධ තුන ද, ආත්මවාද විභාගය ද, බුදුරජුන් වදාළ නොවදාළ ද ද, සසානාසසාන, අනනාතනනික, අමාරාවිකේඛපික යන වාද ද, චතුස්සත්‍යය ද, අත්මහාව ප්‍රතිලාභ තුන ද දක්වේ.

10. සුභ සුත්‍රයෙහි - ආර්‍ය ශීල, ආර්‍ය සමාධි, ආර්‍ය ප්‍රඥ තුන දක්වේ

11. කොට්ඨිඨි සුත්‍රයෙහි - කුන් පෙළහර ද, අනුශාසන ප්‍රාතිපායියගේ උතුම් බව ද, නාම රූප අනුත්පාද නිදර්ශනයට පැමිණෙන තැන ද දක්වේ

12. ලොගිවම සුත්‍රයෙහි - 'පරතට දහම නො දෙසිය යුතු ය' යන මතදිවුවේ ආදීතව ද, වෛදනාගි ආයානාන් තිදෙනාගේ සැටි ද, අවෙද්‍ය ආයානානුගේ ගුණ ද දක්වේ

13. තෙවිජ්ඣ සුත්‍රයෙහි - යාග භෞම බබ්ලොව මහ නොවන බව ද, සතර බබ්ලොහර තතු ද, බමා හා එක් වන මහ ද දක්වේ.

* බොහෝ පොත්හි 'කොට්ඨ' යැයි පෙනේ මේ පිළිබඳ විවේචනයක් මතු උපසුන්දෙහි එයි

මේ සුත්‍ර තෙලෙසින් ශිලාසකති වර්ග නිමාවට ගෙයි. ඉතර සුත්‍ර පිළිබඳ කථා මී ලග කාණ්ඩ දෙකේ එයි.

මේ සුත්‍රයන්හි එන අවසාද තුන් පිළිබඳ විවරණ ද, දික්කියේ තතු හඟවන ප්‍රයෝජනාව ද දීක්ෂිකායේ තුන් වන කාණ්ඩයෙහි දැතුලත් වෙයි.

මේ ශිලාසකති වර්ගේ පෙළ හා ව්‍යාඛ්‍යාතය සකස් කිරීමෙහි දැනටමගරද පරවාහැර වර්ජිතයන්, කොළඹ නව තෝරලයේ ප්‍රධාන සමාජනායක සමාජීයයන් වහන්සේගේ ද, පණ්ඩිත ලබුගම ලබ්‍යානාද මහාසංචාරයන් වහන්සේගේ ද, පණ්ඩිත තෝරදගොඩ සෙණාලොක, දක්ෂිණ ලබ්‍යානාද ප්‍රධාන සමාජනායක යතීන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ ද උපදෙස් බොහෝ ප්‍රයෝජනවත් වූ බව කාතගුණා සුචික ව සඳහන් කරමිනි.

බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රය සංචර,

බුදු වර්ෂ 2505 වත්තෙහි
ඉල් පුරපසොලොස්වක් ලත් තුන් දින,
ශ්‍රී ලබ්‍යා විද්‍යාදය විශ්වවිද්‍යාලයේ දී යැ.

සමූහනිරූපණය

ABBREVIATIONS

සි	—	තූලපණ්ණාසකං.
සිමු	—	සීගලකඛර - මුද්දිකපොථකං.
සසා	—	සසාමකඛර - මුද්දිකපොථකං.
මජ්ඣ.	—	මජ්ඣිමනිකායාපට්ඨකපොථකං.
PTS.	—	Pali Text Society - Dīghanikāya.

සුභතනපිටකෙ

දිග්ඛිකායො

පඨමො භාගො

සිලකබ්බවග්ගො

සුභගතපිටකේ

දීඝිනිකායො

සීලකඛනිවග්ගො

නිමො තාසා භගවතො අරහතො
සමමාසමවුද්ධායා.

1.

බ්‍රහ්මජාලසුත්තං.

1 එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා අනතරා ම රාජගහං අනතරා ම නාලඤ්ඤං අභ්‍යානමග්ගපට්ටපනො හොති මහතා භික්ෂුසංඝෙන සද්ධිං පඤ්චාපනෙනාති භික්ෂුසංඝෙන සුප්පිගො¹පි ඛො පරිබ්බාජකො අනතරා ම රාජගහං අනතරා ම නාලඤ්ඤං අභ්‍යානමග්ගපට්ටපනො හොති සද්ධිං අනතරාමාසිනා බ්‍රහ්මදූෂෙනාන මාණවෙන

නත්‍ර සුදං සුප්පිගො පරිබ්බාජකො අනෙකපරිගායෙන බුද්ධායා අවණණං භාසති, ඛම්මෙය්‍ය අවණණං භාසති, සඛ්ඛෙය්‍ය අවණණං භාසති සුප්පිගො පන පරිබ්බාජකො අනතරාමාසි බ්‍රහ්මදූෂෙනා මාණවො අනෙකපරිගායෙන බුද්ධායා වණණං භාසති, ඛම්මෙය්‍ය වණණං භාසති, සඛ්ඛෙය්‍ය වණණං භාසති ඉති න තෙ උතො අවරිගනොමාසි අඤ්ඤාමඤ්ඤායා උජ්ජිපට්ටතිකවාදා භගවතාං පිටිඤ්ඤො පිටිඤ්ඤො අනුබද්ධා¹ හොති භික්ෂුසංඝං ව

2 අථ ඛො භගවා අම්බලවසිකාසං රාජාගාරකෙ එකරතතිවාසං උපගංථී සද්ධිං භික්ෂුසංඝෙන සුප්පිගො¹පි ඛො පරිබ්බාජකො අම්බලවසිකාසං රාජාගාරකෙ එකරතතිවාසං උපගංථී සද්ධිං අනතරාමාසිනා බ්‍රහ්මදූෂෙනාන මාණවෙන නත්‍ර 'පි සුදං සුප්පිගො පරිබ්බාජකො අනෙකපරිගායෙන බුද්ධායා අවණණං භාසති, ඛම්මෙය්‍ය අවණණං භාසති, සඛ්ඛෙය්‍ය අවණණං භාසති සුප්පිගො පන පරිබ්බාජකො අනතරාමාසි බ්‍රහ්මදූෂෙනා මාණවො බුද්ධායා වණණං භාසති, ඛම්මෙය්‍ය වණණං භාසති, සඛ්ඛෙය්‍ය වණණං භාසති ඉති න තෙ උතො අවරිගනොමාසි අඤ්ඤාමඤ්ඤායා උජ්ජිපට්ටතිකවාදා විතරනාති

1 අනුබද්ධා, ම ඡ සං.

සුත්‍රානුකූලව ගෙය
දික් සහිත

සිලසකතිවග්ග

ඒ භාග්‍යවත් අතින් සමාන්තමුද්‍රායන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

1.

විගම්පාලසූත්‍රය

1 මා විසින් මෙසේ අසන ලදී එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පන්සියක් පමණ වූ මහත් බික්සහන සමග ජෛනසනුවරටත් නාලන්දා නුවරටත් අතරෙහි දිඳිමාගිට පිළිපන්සෙක් වෙති සුප්පිය නම් පිරිවැජ්ජාත් බබ්බද්ධ නම් තරුණ අතුවැස්සා සමග රජගහ නුවරටත් නාලන්දා නුවරටත් අතර වූ දික් මගට පිළිපන්සෙක් වේ එහි දී සුප්පිය පිරිවැජ්ජා නොයෙක් කරුණින් මුදුරජාණන් වහන්සේට දෙස් කියයි, බමියට දෙස් කියයි, සංඝයාට දෙස් කියයි එතෙක් ඔහුගේ අතුවැසි තරුණ බබ්බද්ධ නොයෙක් කරුණින් මුදුරජාණන් වහන්සේ පසසයි, බමිය පසසයි, සංඝයා පසසයි මෙසේ ඒ ඇදුරු අතුවැසි දෙදෙන එකෙක් අනෙකාට ඉදුරා ම විරුද්ධවාද ඇත්තෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේත් බික්සහපිරිසත් අනු ව ගියෝ වෙත්

2 ඉක්බිත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බලවසිකා උයනෙහි රාජා-
ගාරකයෙහි (රජ ගෙහි) බික්සහන සමග එක් රැයක් නවාතැනට එළඹිසේක බබ්බද්ධ නම් තරුණ අතුවැස්සා හා සුප්පිය පිරිවැජ්ජාත් එක් රැයක් පිහිටම එහි ම එළඹිසේ ය එහි දී ද සුප්පියපිරිවැජ්ජා නොයෙක් කරුණින් මුදු රජාණන් වහන්සේට නිඤ්ඤා කෙරෙයි, බමියට නිඤ්ඤා කෙරෙයි, සංඝයාට නිඤ්ඤා කෙරෙයි ඔහුගේ අතුවැසි තරුණ බබ්බද්ධ නොයෙක් කරුණින් මුදුගුණ කියයි, දහම්ගුණ කියයි, සහගුණ කියයි මෙසේ ඒ ඇදුරු අතුවැසි දෙදෙනා එකෙක් අනෙකාට ඉදුරා ම විරුද්ධවාද ඇත්තෝ වූ වෙසෙත්,

3 අප්ථං ඛො සම්මසුලානං භික්ඛුතං රතනියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨිතානං මණ්ඩලමාලෙ සනතිසිත්තානං සනතිපතීතානං අයං සඛිඛියාබ්බෙමො උදපාදි “අච්ඡරියං ආවුසො, අබ්බුතං අචුසො, යාවඤ්චිදං තෙන භගවතා ජාතතා පසාතා අරහතා සම්මාසම්මුදොති සත්තානං නානාසිමුත්තිකතා සුප්පට්ඨිතා අයං හි සුප්පෙයො පරිබ්බාජකො අනෙකපරියායෙන මුද්ධාය අවණණං භාසති, ධම්මෙයා අවණණං භාසති, සම්මසුලානං අවණණං භාසති සුප්පට්ඨායං පන පරිබ්බාජකො අනෙකවාරි බ්‍රහ්මදුෂෙතො මාණවො අනෙකපරියායෙන මුද්ධාය වණණං භාසති, ධම්මෙයා වණණං භාසති, සම්මසුලානං වණණං භාසති ඉතිහ’මෙ උපො අවරියනෙතවාසී අඤ්ඤාමඤ්ඤායං උජ්ඣිප්පට්ඨිකවාදො භගවතො පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබ්බො භොනති භික්ඛුසම්මං වා”ති

4 අප්ථං ඛො භගවා තෙසං භික්ඛුතං ඉමං සම්මියාබ්බෙමං විදුතො තෙහ මණ්ඩලමාලො තෙසුපසම්මි උපසම්මිතො පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසිදි නිසජ්ඣ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙතසි “කාය නු’ ත්ථ භික්ඛවෙ ඵතර්හි කථාය සනතිසිත්තා සනතිපතීතා ? කා ව පන වො අනතරා කථා විපාකතා ?” ති

ඵමං වුනෙත තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතදවොචුං “ඉධ භනෙත අමතාකං රතනියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨිතානං මණ්ඩලමාලෙ සනතිසිත්තානං සනතිපතීතානං අයං සම්මියාබ්බෙමො උදපාදි “අච්ඡරියං ආවුසො, අබ්බුතං අචුසො, යාවඤ්චිදං තෙන භගවතා අරහතා සම්මාසම්මුදොති සත්තානං නානාසිමුත්තිකතා සුප්පට්ඨිතා අයං හි සුප්පෙයො පරිබ්බාජකො අනෙකපරියායෙන මුද්ධාය අවණණං භාසති, ධම්මෙයා අවණණං භාසති, සම්මසුලානං අවණණං භාසති සුප්පට්ඨායං පන පරිබ්බාජකො අනෙකවාරි බ්‍රහ්මදුෂෙතො මාණවො අනෙකපරියායෙන මුද්ධාය වණණං භාසති, ධම්මෙයා වණණං භාසති, සම්මසුලානං වණණං භාසති ඉතිහ’මෙ උපො අවරියනෙතවාසී අඤ්ඤාමඤ්ඤායං උජ්ඣිප්පට්ඨිකවාදො භගවතො පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබ්බො භොනති භික්ඛුසම්මං වා”ති අයං ඛො තො භනෙත අනතරාකථා විපාකතා අප්ථං භගවා අනුපානෙතො” ති.

5 “මමං වා භික්ඛවෙ පරෙ අවණණං භාසෙයද්දං, ධම්මෙයා වා අවණණං භාසෙයද්දං, සම්මසුලානං වා අවණණං භාසෙයද්දං, තත්තු කුලෙහි න ආකාශො න අප්පට්ඨෙයො න වෙතසො අතභිරුද්ධි නරුද්ධියා මමං වා භික්ඛවෙ පරෙ අවණණං භාසෙයද්දං, ධම්මෙයා වා අවණණං භාසෙයද්දං, සම්මසුලානං වා අවණණං භාසෙයද්දං, තත්තු වෙ කුලෙහි අසාප්තං කුපිතා වා අනතරාමනා වා, කුලං ගෙවසා තෙන අනතරාමනා මමං වා භික්ඛවෙ පරෙ අවණණං භාසෙයද්දං, ධම්මෙයා වා අවණණං භාසෙයද්දං, සම්මසුලානං වා අවණණං භාසෙයද්දං, තත්තු කුලෙහි අසාප්තං කුපිතා වා අනතරාමනා වා, අපි නු පරෙසං සුභාසිතං දුබ්බාසිතං කුලෙහි ආජානෙයොවා”ති

“නො භෙතං භනෙත”

“මමං වා භික්ඛවෙ පරෙ අවණණං භාසෙයද්දං, ධම්මෙයා වා අවණණං භාසෙයද්දං, සම්මසුලානං වා අවණණං භාසෙයද්දං, තත්තු කුලෙහි අනුතං අනුතො නිබ්බේදෙතබ්බං ‘ඉති’පෙතං අනුතං ‘ඉති’පෙතං අනවර්තං නපි වෙතං අමෙතසු න ව පනෙතං අමෙතසු සංවිජ්ජති” ති.

3 ඉක්බිති රු අලුයම්හි නැගී සිටි, නිමිදන ශාලාගෙහි රැස් වූ හුන් බොහෝ භික්ෂුන් අතර මේ කථාව පහළ විය “ඇවැත්නි, සත්ත්වයන්ගේ ආශාදායකයන් දක්නා, අර්භන් වූ සමාක්සම්මුඛ වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සත්ත්වයන්ගේ එකතු අනෙකකුට වෙනත් අදහස් ඇති නිසාව කොතරම් මැනවින් දන්නා ලද්දේ ද යන මෙය ආශ්වර්ණ ය, අද්භූත ය මේ සුප්පියපිරිවැජ්ඣා වනාහි නොයෙක් කරුණින් මුදුරජාණන් වහන්සේට දෙස් කියයි, ධර්මයට දෙස් කියයි, සංඝයාට දෙස් කියයි එහෙත් මොහු තරුණ අතැවැසි බවදත් නෙමේ නොයෙක් කරුණින් මුදුරුණ කියයි, දහම් ගුණ කියයි, සහගුණ කියයි. මෙසේ මේ ඇදුරු අතැවැසි දෙදෙන එකෙක් අනෙකාට ඉදුරා පිරිඳාකථා ඇත්තෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේත් භික්ෂුසංඝයාත් පත්‍රපස්සෙහි හිසට වෙති” යනු යි

4 එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂුන්ගේ මේ කථාව දන, නිමිදනශාලාව කරා එළැඹිසේක එළැඹ, පණවන ලද අස්තෙහි හිඳ ගත් සේක හිඳ ගෙන ම, භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, තෙපි දුන් කවර කථාවෙකින් හුන්තෝ වහු ද? කවර නම් අතුරු කථාවෙක් නොප විසින් අඩාල කරන ලද ද?” යි විමර්ශ වදාළ සේක.

මෙසේ වදාළ කල්හි, ඒ භික්ෂුහු “වහන්ස, මෙහි රු අලුයම්හි නැගී සිටි, නිමිදනශාලාගෙහි රැස් වී හුන් අප අතර මේ කථාව පහළ විය ‘ඇවැත්නි, සත්ත්වයන්ගේ ආශාදායකයන් දක්නා, සියල්ල දන්නා, ඒ භාග්‍යවත් අසීන් සමාක්සම්මුඛයන් වහන්සේ විසින් සත්ත්වයන් එකතු අනෙකකුට වෙනත් අදහස් ඇති නිසා කොතරම් මැනවින් දන්නා ලද ද’ යන මෙය ආශ්වර්ණ ය, අද්භූත ය මේ සුප්පිය පිරිවැජ්ඣා නොයෙක් කරුණින් මුදුරජාණන් වහන්සේට දෙස් කියයි, ධර්මයට දෙස් කියයි, සංඝයාට දෙස් කියයි එහෙත් ඔහු තරුණ අතැවැසි බවදත් නොයෙක් කරුණින් මුදුරුණ කියයි, දහම්ගුණ කියයි, සහගුණ කියයි මෙසේ මේ ඇදුරු අතැවැසි දෙදෙන එකෙක් අනෙකාට ඉදුරා පිරිඳා කථා ඇති වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේත් භික්ෂු සංඝයාත් පත්‍ර පස්සෙහි හිසට වෙති” යි වහන්ස, අප අතර මේ කථාව අඩාල විය එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙහි එළැඹී සේකැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කළක

5 (ඒ භික්ෂුන්ගේ කථාව අසා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාරන සේක්) “මහණෙනි, අනුන් මට හෝ ධර්මයට හෝ සංඝයාට හෝ දෙස් කියන්නෝ, සංඝයාට හෝ දෙස් කියන්නෝ, එ තන්හි දී තොප විසින් කොප නො ඉපැදුවො යුතු ය නොසතුට නො ම ඉපැදුවො යුතු ය සිතැ අමනාප බව නො කට යුතු ය මහණෙනි, අනුන් මට දෙස් කියන්නෝ, ධර්මයට හෝ දෙස් කියන්නෝ සමසංයාට හෝ දෙස් කියන්නෝ ඒ දෙස් කීමෙහි තෙපි කීපෙත්තනු නම්, නොසතුටු හෝ වන්නනු නම්, එයින් තොපට ම (තොපගේ ම ධ්‍යානලාභාදියට) අන්තරාය (බාධ) වන්නේ ය

“මහණෙනි, අනුන් මට හෝ ධර්මයට හෝ සංඝයාට හෝ දෙස් කියන්නෝ, එහි තෙපි කුපිත වන්නනු නම්, එසේ කල්හි තෙපි ඒ අනුන් කී දෑ සුභාමිත ද (සත්‍ය කථාවක් ද) නැත හොත් දුර්භිත ද (අසත්‍ය කථාවක් ද) යි දැනැ ගත හැකි වන්නනු දැ” යි ප්‍රශ්න කළ සේක

“වහන්ස, මෙය නො වන්නේ ම යැ (කීදුණොත් කියන කථාවේ ඇත්ත නැත්න දැන ගත හැකි නො වන්නමේ මැ යැ)” යි ඒ භික්ෂුහු ටත්තර දුන්හ

(එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක) “මහණෙනි, අනුන් මට හෝ ධර්මයට හෝ සංඝයාට හෝ දෙස් කියන්නෝ, එහි තොප විසින් ‘මේ කාරණයෙකුත් මෙය අභූතයෙකි’ මේ කාරණයෙකුත් මෙය අසත්‍යයෙකි මේ කියන දෙයෙකුත් අප කෙරෙහි නැත, මෙය අප කෙරෙහි අවිද්‍යාන යැ” යි තැනී දෙස් නැති සැටියට ම ැලිකා ඉවත් කළ යුතු ය.”

6 “මමං වා, භික්ඛවෙ පරෙ වණ්ණං භාසෙය්‍යං, ඛම්මස්ස වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, සඛ්ඤස්ස වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර තුමෙහි ත ආනන්දො න සොමනස්සං න වෙතසො උබ්බිලාචිතතං.¹ කර්මෙයං මමං වා භික්ඛවෙ පරෙ වණ්ණං භාසෙය්‍යං, ඛම්මස්ස වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, සඛ්ඤස්ස වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර වෙ තුමෙහි අස්සථ ආනන්දිනො සුමනා උබ්බිලාචිනො,² තුමං යෙවස්ස තෙන අනුරායො මමං වා භික්ඛවෙ පරෙ වණ්ණං භාසෙය්‍යං, ඛම්මස්ස වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, සඛ්ඤස්ස වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර තුමෙහි භුතං භුතො පටිජාතිතඛං. “ඉති ථෙවං භුතං, ඉති ථෙවං තච්ඡං, අති ථෙවං අමෙහසු. සංවිජ්ඣති ව පනෙතං අමෙහසු”ති.”

7. “අපාමතතං ඛො පනෙතං භික්ඛවෙ ඕරමතතං සීලමතතං, යෙන පුට්ඨජ්ඣො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය කතම්ඤ්ච තං භික්ඛවෙ අපාමතතං ඕරමතතං සීලමතතං, යෙන පුට්ඨජ්ඣො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය ?

8 “පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතං පටිවිරතො සමණො ගොතමො නිතිතදණ්ණො නිතිතසන්තො ලජ්ජි දයාපනො සබ්බපාණභුත-
තිතානුකම්පි විහරති”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ඣො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

9 “අදින්නාදුතං පහාය අදින්නාදුතං පටිවිරතො සමණො ගොතමො දින්නාදුඤ්ඤි දින්නපාටිකඛිති අපෙතෙන සුච්ඡුතෙන අත්තනං විහරති”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ඣො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

10 “අබ්‍රහ්මචරියං පහාය බ්‍රහ්මචාරී සමණො ගොතමො ආරාමාරී චිරතො මෙට්ඨනං භාමබම්මා”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ඣො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

11 “මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිවිරතො සමණො ගොතමො සච්චවාදී සච්චසන්තො ථෙවො පච්චිතො අවිසාවාදකො ලොකස්සා”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ඣො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය.

6 “මහණෙනි, අනුත් මාගේ හෝ ධම්මයේ හෝ සංඝයාගේ හෝ ගුණ කියතොත්, එහි තොප විසින් ප්‍රීතිය නො ඉටුදැවිය යුතු ය සොමනස නො කළ යුතු ය සිතෙහි ප්‍රීතියෙන් ඉල්පුණුව නො කළ යුතු ය මහණෙනි, අනුත් මාගේ හෝ ගුණ කියතොත්, ධම්මයේ හෝ ගුණ කියතොත්, සංඝයාගේ හෝ ගුණ කියතොත්, එහි වෙපි ප්‍රීත වන්නහු නම්, සතුටු වන්නහු නම්, තොපට ම එයින් අනන්‍යය වේ (=නොපතේ ම බ්‍යාකාදිගුණලාභයට එය බාධක වේ) මහණෙනි, අනුත් මාගේ හෝ ධම්මයේ හෝ සංඝයාගේ හෝ ගුණ කියතොත්, එහි තොප විසින් ‘මේ කරුණින් මෙය ඇත්ත ය මේ කරුණින් මෙය එසේ ම ඇති එකෙක මෙය අප කෙරෙහි ඇත්තේ වේ මෙය අප තුළ විද්‍යමාන ම යැ’යි ඇතිගුණ ඇතිගුණ වශයෙන් පිළින කට යුතු යි

7. මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදක් තෙමේ යමෙකින් (=ඔවුන් වහන්සේ කෙරෙහි වූ යම් ගුණයක් කරුණ කොට ගෙන) කියන්නේ නම්, ඔහු කියන ඒ ගුණය අලංකාර එකෙක ස්වල්ප-මාත්‍ර එකෙක ආචාරශීලීගුණ පමණක් ම වූ මද දූශයක මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදක් තෙමේ යමෙකින් කියන්නේ නම්, ඔහු කියන ඒ අලංකාර වූ ස්වල්පමාත්‍ර වූ ශීලමාත්‍ර වූ ගුණය කවරේ ද? යත්:-

8 “භ්‍රමණභෞතම තෙමේ පණ්ඩා හැර දමා, පණ්ඩායෙන් වැළැක්කේ ය බහා තැබූ දඹුමුගුරු ඇත්තේ ය (දඹු මුගුරු නො දරන්නේ ය) බහා තැබූ ආයුධ ඇත්තේ ය (ආයුධ නො දරන්නේ ය) පව්ව පිළිකුල් කරන්නේ ය (මෙව්‍රියට පැමිණියේ ය (මෙව්‍රියෙන් යුක්ත ය) සියලු සතුන් කෙරෙහි හිතානුකූලතාව ඇති ව වෛෂ්‍ය යැ”යි මෙසේ හෝ මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදක් තෙමේ කියන්නේ ය

9 “භ්‍රමණභෞතම තෙමේ අසිතාදන් හැර දමා අසිතාදනින් වැළැක්කේ ය දුන් දය ම පිළිගන්නාපුලු ය දුන් දය ම සිහිනුත් කැමැති ව ඉවසන සුලු ය නොසොර වූ පිරිසිදුසිහින් යුතු වැ වෙසේ යැ” යි මෙසේ හෝ මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදක් තෙමේ කියන්නේ ය

10. “භ්‍රමණභෞතම තෙමේ අභිරමිසර දුරු කොට ඛමසර හැසිරෙන්නේ ය හැම දහමක් වූ මෙව්‍රින්දමින් දුරු වැ හැසිරෙන්නේ එයින් වැළැක්කේ යැ” යි මහණෙනි, මෙසේ හෝ තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදක් තෙමේ කියන්නේ ය

11 “භ්‍රමණභෞතම තෙමේ බොරු කීම දුරු ලා, බොරු කීමෙන් වැළැක්කේ ය ඇත්ත කියන්නේ ය ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපා කියන්නේ ය තහවුරු වැ පිහිටි කථා ඇත්තේ ය ඇදහිය යුතු කථා ඇත්තේ ය ලොව නො රවටන්නෙකු” යි මහණෙනි, මෙසේ හෝ තථා-ගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදක් තෙමේ කියන්නේ ය

12 “පිටුණං වාචං පහාය පිටුණංය වාචායං පටිවිරතො සමණො ගොතමො ඉතො සුත්තං න අමුත්තං අකංඛායා ඉමෙසමෙහදාය අමුත්තං වා සුත්තං න ඉමෙසං අකංඛායා අමුසමෙහදාය ඉති භික්ඛානං වා සනිකායා සංඝිකානං වා අනුපාදායං. සමග්ගාරාමො සමග්ගාරතො සමග්ගනන්දී සමග්ගකරණං වාචං භාසිතං”ති ඉති වා භි භික්ඛවෙ පුටුප්පතො තපාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය.

13. “ඵරුඝං වාචං පහාය ඵරුඝාය වාචායං පටිවිරතො සමණො ගොතමො. යං සං වාචා තෙලො කණණසුඛං පෙමනීයං හදසංඛිතං පොරි චමුත්තකතතං චමුත්තනිකාපං, තථාරුපිං වාචං භාසිතං”ති ඉති වා භි භික්ඛවෙ පුටුප්පතො තපාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය.

14 “සමථසලාපං පහාය සමථසලාපං පටිවිරතො සමණො ගොතමො, කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ඛමමවාදී විනංවාදී, නිබ්බන්ධිං වාචං භාසිතං කාලෙත සංපදෙසං පරිගන්තවතිං අත්ථසංඝිතනි” ඉති වා භි භික්ඛවෙ පුටුප්පතො තපාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය.

15 “චිත්තමභූතගාමසමාරම්භං පටිවිරතො සමණො ගොතමො එකංගතනීතො සමණො ගොතමො රතතුපරතො චිරතො විකාලසොජ්ජනං නවචිතවාදිතවිසුභද්ධතං පටිවිරතො සමණො ගොතමො මාලාගනි-විලෙපනධාරණමණිනවිභූතනවිභානං පටිවිරතො සමණො ගොතමො, උච්චාසගතමහාසගතං පටිවිරතො සමණො ගොතමො ජාතරුපර්ජන-පටිග්ගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො ආමකධක්ඛපටිග්ගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො ආමකමංසපටිග්ගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො ඉන්ද්‍රියමාර්ජනපටිග්ගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො, දුර්ග්ගපටිග්ගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො අපේ-ලකපටිග්ගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො කුක්කුචසුකරපටිග්ගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො හත්ථිවංසාවලපටිග්ගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො බෙත්තවත්ථුපටිග්ගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො දුසෙය්‍ය පභිණගමිනංසුසෙය්‍යං පටිවිරතො සමණො ගොතමො කංචිකකං පටිවිරතො සමණො ගොතමො කුලංකුච-කංසකුච-මානකුචං පටිවිරතො සමණො ගොතමො උකෙකාටින-විඤ්චන-නිකති-සංවිසෙය්‍යං පටිවිරතො සමණො ගොතමො ඡේදන-වධිබ්බික-විපරිමොස-ආලොප-සග්ගායාරං පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා භි භික්ඛවෙ පුටුප්පතො තපාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

12 “ඉමණ ගෞතම තෙමේ පිහුණු බස් දුරු ලා, පිහුණු බිණීමෙන් වැළැක්කේ ය මේ තැනින් අසා ගෙන මොවුන් බිඳවනු පිණිස එ තන්හි නොකියනු ලැබු ය එ තැනින් අසා ගෙන ඔවුන් බිඳවනු පිණිස මේ තන්හි නොකියනු ලැබු ය මේ සේ බිඳුණවුන් ගලපන්නේ (සමග කරන්නේ) ද වෙසි එකට ගැලපුණවුන්හට (=මගියට පැමිණ සිටිනවුන් හට) රුකුල් දෙන්නේ ද වෙසි සමගියෙන් සිටිනවුන් හා වාසය කැමැත්තේ ය සමගියෙන් වසන්නවුන්හට කැමැත්තේ ය සමග ව සිටින්නවුන්හට සතුටු ය සමගිය ඇති කරන බස් කියන්නේ යැ” යි මෙසේ හෝ මහණෙනි, තර්ථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

13. “ඉමණ ගෞතම තෙමේ රථබිණුම් දුරු ලා, රථබිණුම්වලින් වැළැක්කේ ය. නිදෙස්, කන්කලු, පෙම් උපදවන, පහසුයෙන් සිතා වැදගත්තා, නොහැම් (පොළොක්) වූ, බොහෝ දෙනාට ප්‍රිය, බොහෝ දෙනාට මනාප යම් බසෙක් වේ නම්, එ බඳු වූ බස් කියන්නේ යැ” යි මෙසේ හෝ මහණෙනි, තර්ථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

14. “ඉමණ ගෞතම තෙමේ හිස් දෙවුම් හැරු දමා, හිස් දෙවුමෙන් වැළැක්කේ ය පුදුසු කාර්යයෙහි කපා කරන්නේ ය ඇත්තක් ම කියන්නේ ය වැඩ සලකන බසක් ම කියන්නේ ය නවලොවුසුරාදහම් ඇසුරු කොට ම කියන්නේ ය හික්මුම ඇසුරු කළ (=හික්මුම ඇති කරන) බසක් ම කියන්නේ ය සිතා තමා ගන්නට පුදුසු වූ, කරුණු සහිත වූ, සීමාවක් ඇති (=ප්‍රමාණවත් වූ), දෙ ලෝ වැඩ පසස්තා වූ ම බසක් පුදුසු කාර්යයෙහි කියන්නේ යැ” යි මහණෙනි, මෙසේ හෝ තර්ථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

15 “ඉමණ ගෞතම තෙමේ බිජ්ජමුහ (=පැළ වන දෑ) ද, භූත සමූහ (=පැළ වූණු ද) ද බිඳුමෙන් බිඳුමෙන් වැළැක්කේ ය එක් වේලේ (පෙරවරු) වළඳන බත් ඇත්තේ ය රැබොජුනෙන් වැළැක්කේ ය නොකල්බොජුනෙන් වැළැක්කේ ය නවනු - ගනු - වගනු - පිහුළුස්සන්නේ වැළැක්කේ ය ඇඟ අඩු තැන් පිරවීමට, ඇඟ හැරැසීමට කරුණු වන මල් ගඳ වලෙවුන් දැරීමෙන් වැළැක්කේ ය පමණ ඉක්මැවූ උසසුන් ද ඡනාකාර වූ මහඅඟුන් ද යන දෙකින් ම වැළැක්කේ ය රන් පිඳි මසු කහවණු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය අමු (නොපිසු) බානා පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය අමුමස් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය සත්ත්තු කුමාරිකාවන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය දැසිදහුන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය එළබාලෙවන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය කුකුළන් හුරන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය ඇතුන් ගෙරින් අසුන් වෙලෙඳුන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය කෙත්වතු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය හිහියනට දුතමෙහෙවර කැරුමෙහි ද, ගෙන් ගෙට පණවූවු පණත් ගෙන යෑමෙහි ද යෙදීමෙන් වැළැක්කේ ය වෙලෙඳ ගනුදෙනුගෙන් වැළැක්කේ ය හොරතරාදියෙන් කිරීමෙන්, බොරු රන් ආදිය පෑමෙන්, කොරමනුම්-වලින් මිනුමෙන් වැළැක්කේ ය අල්ලස් ගෙන හිමියන් නොහිඹි කැරුමෙන්, තාතාර්පයගෙන් අහුන් රැවැටුමෙන්, අගනා දගට හුරු නො-අගනා දගක් පෙන්නා කරන මායාගෙන්, මේ කී නොකී හැම කෙකාරික කම්වලින් ම වැළැක්කේ ය. අත් පා ආදිය බිඳුමෙන්, මැරුමෙන්, රුකුන් ආදියෙන් බැඳුමෙන්, මං පැහැරුමෙන්, ගම් පැහැරුමෙන්, සැහැසිකම් කැරුමෙන් වැළැක්කේ යැ” යි මෙසේ හෝ මහණෙනි, තර්ථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

විලලසිලය නිම.

16 “යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණවුහම්ණං සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේය්‍යා තෙ ඵවරුපං ඝිජ්ඣමභුතභාමසමාරම්භං අනුසුතතා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං මූලඝිජ්ඣං ඛනිඝිජ්ඣං ඵලඝිජ්ඣං අග්ගඝිජ්ඣං ඝිජ්ඣජ්ඣමෙව පඤ්චමං. ඉති වා ඉතිඵවරුපං ඝිජ්ඣමභුතභාමසමාරම්භං පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජනො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

17 “යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණවුහම්ණං සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේය්‍යා තෙ ඵවරුපං සනතිධිකාරපට්ටිභොගං අනුසුතතා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං අනතසනතිධිං පාතසනතිධිං චතස්සනතිධිං යාන-සනතිධිං සසතසනතිධිං ගාමිසනතිධිං ආමිසසනතිධිං ඉති වා ඉති ඵවරුපං සනතිධිකාරපට්ටිභොගං පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජනො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

18 “යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණවුහම්ණං සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේය්‍යා තෙ ඵවරුපං විසුකදස්සනං අනුසුතතා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං නච්චං ගීතං වාදිතං පෙක්ඛං අක්ඛානං පාණ්ණරං වෙතාරං,¹ කුම්භද්දනං සොහනනං² වණ්ණොලං වංසං ඩොවනං³ ගජමුද්දං අස්ස-සුද්ධං මහිසසුද්ධං උසහසුද්ධං අජ්ජුද්ධං මෙණ්ඩුසුද්ධං⁴ කුක්කුලසුද්ධං වච්චික-සුද්ධං දණ්ඩුසුද්ධං මුට්ඨිසුද්ධං නිබ්බුද්ධං උය්‍යොධිකං බලග්ගං සෙනා-බ්‍රහ්මං අනිකදස්සනං ඉති වා ඉතිඵවරුපං විසුකදස්සනං පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජනො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

16 “තච ද, යම් සේ සමහර භවත් මහණබමුණු කෙනෙක් (හිතියන්) සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, මූලබීජ ද (හිගුරු ඇ පැළ වන මුල් ද) සකන්ධබීජ ද (හුග ඇ පැළ වන කඳ ද) පරාබීජ ද (උස් උණ බව ඇ පැළ වන පුරාක් ද) අග්‍රබීජ ද (ඉරිවේරිය ඇ පැළ වන දළ ද) පස් වන බීජබීජ ද (පී ඇ පැළ වන ඇට ද) යන මේ කී බීජසමූහ ද (=පැළ වන ද ද), භූතසමූහ ද (=පැළ වූණු ද ද), පෙළීමෙහි (=සිදුම් බිදුම් කැළම් කැවුම් යා හි කිසිකිසි ලද සමාරම්භයෙහි) යෙදුණෝ වූ වෙසෙන් ද, මේ ආදී වූ හෝ මේ බඳු වූ බීජත්‍රාම භූතත්‍රාම සමාරම්භයෙන් ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ වැළැක්කේ යැ” යි, මහණෙනි, මේ සේ හෝ තර්කානුකූලයන්ගේ ගුණ කියන ලෝකික ජන තෙමේ කියන්නේ ය

17 “යම් සේ විනාහි සමහර පින්වත් මහණබමුණු කෙනෙක් (හිතියන්) සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද අන්තසන්නිධි (=කොට රැස් කොට තබා ගැනීම), පාතසන්නිධි (=මොන ද රැස් කොට තබා ගැනීම), චක්‍රසන්නිධි (=චක්‍ර රැස් කොට තබා ගැනීම), ශාන්තසන්නිධි (=රිය ගැල් ආදිය ද පාවහන් ආදිය ද රැස් කොට තබා ගැනීම), ශයනසන්නිධි (=යහන් රැස් කොට තබා ගැනීම), ගනිසන්නිධි (=සුවද ද රැස් කොට තබා ගැනීම), ආමිසසන්නිධි (=ඉහත කී ද හැර තවත් තල සකල් ඇ වුව මනා පසය රැස් කොට තබා ගැනීම) යන මේ සේ වූ සන්නිධිකාර-පරිභොගයෙහි (=පසය රැස් කොට තබා ගෙන වැළැඳීමෙහි) යෙදී වෙසෙන් ද, ප්‍රමණගෞතම තෙමේ මේ ආදී වූ හෝ මේ බඳු වූ සන්නිධිකාර පරිභොගයෙන් (=පසය රැස් කොට තබා ගෙන වැළැඳීමෙන්) වැළැක්කේ යැ” යි, මහණෙනි, මෙසේ හෝ තර්කානුකූලයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

18. “යම් සේ සමහර පින්වත් මහණබමුණෝ හිතියන් සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, නැවුම් ගැහුම් වැහුම්, තවසමස්ථා (=තවත් සමූහයක් එක් වූ ජනසමූහයා ඉදිරියෙහි දක්වන නැවුම්), ආබ්‍යාන (=මහාභාරත රාමායණාදී කථා කීම හෝ ඇසීම), පාණ්ඩ්‍යවර (=අනිත් ලොකොවෙර ගැසීම හෝ අන්තල ගැසීම), වේනාල (=ලිඛිතා කාලමිපට ගැසීම හෝ මතුරු දරා මලසිරුරු නැතිවූවීම), කුම්භපුන (සිවුරස් බෙර වැසීම), ශෝභනක (රංගබලිකරණය නෙවත් රහමබලෙහි දී දේවතාවතට කොන්ත්‍රවශයෙන් නාන්දිනික යායනා නොහොත් ප්‍රති-භානවිත්‍ර කිරීම), සණ්දෙවුන් කෙළිය (හෝ අයොගුබ ක්‍රීඩාව), උණ-ගස් මණ්ඩා ගෙන කාමරන ක්‍රීඩාව, අසිඛාවතය (=මලවුන්ගේ ඇට සුවද කවා තබා තකන්තෙමෙහි ඊ වටා සිට උත්සව කැරැම), ඇත් සුද (=ඇතුන් පිට නැග සුද කැරැම), අස් සුද (=අසුන් නැග සුද කැරැම) ඇත්පොර, අස්පොර, මිශ්‍රපොර, ගොන්පොර, එළුපොර, බැවෙළු-පොර, කුකුළුපොර, වඳුපොර, පොලුහරඹ, මිටුසුද, මල්ලපොර, සුද පවත්නා තැන් දක්නට යෑම, බලසෙන් ගණිත තැන් දක්නට යෑම, බලසෙන් බෙදන තැනට යෑම, ඇත්ඇති අස්ඇතිඇ බලඇති දක්නට යෑම යන විප්‍රඵදස්තෙහි යෙදී වෙසෙන් ද, මහණකොහුම් තෙමේ මේ ආදී වූ හෝ මේ බඳු වූ විප්‍රඵදස්තෙන් වැළැක්කේ යැ” යි, මහණෙනි, මෙසේ හෝ තර්කානුකූලයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

19 “සථා වා පනෙනෙහෙ හොනෙතා සමණමුගමණා සද්ධාදෙය්‍යානි හොජනානි භුඤ්ජනි තෙ එවරුපං ජුතපමාදධානානුගොගං අනුසුත්තා විහරනති - සෙය්‍යපීදං අධාරදං දසපදං ආකාසං පරිකාරපථං සන්තිකං බලිකං සටිකං සලාකතජං අකඛං පබ්බජිරං වඩ්ඛකං මොක්ඛවිකං විබ්බලකං පත්තාලකං රථකං ධනුකං අක්ඛරිකං මනෙසිකං යථාචර්‍යං ඉති වා ඉතිඑවරුපං ජුතපමාදධානානුගොගං පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨර්තො තථාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

20 “සථා වා පනෙනෙහෙ හොනෙතා සමණමුගමණා සද්ධාදෙය්‍යානි හොජනානි භුඤ්ජනි තෙ එවරුපං උච්චාසයනමිසාසයනං අනුසුත්තා විහරනති සෙය්‍යපීදං ආසද්ධිං පලලඛනං ගොතකං¹ විත්තකං පටිකං පටලිකං තුලිකං විකන්තිකං උදුලොමිං එකන්තලොමිං කට්ඨස්සං කොසෙය්‍යං කුත්තකං හත්ථපරං අත්ථපරං රථපරං අජිතපාවෙණිං කාදලිමිපවරපච්ඡපරණං සඋත්තරච්ඡදං උග්ගොලොභිතකුපධානං, ඉති වා ඉතිඑවරුපං උච්චාසයනමිසාසයනං පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨර්තො තථාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

21 “සථා වා පනෙනෙහෙ හොනෙතා සමණමුගමණා සද්ධාදෙය්‍යානි හොජනානි භුඤ්ජනි තෙ එවරුපං මණ්ඩනවිභුසනධානානුගොගං අනුසුත්තා විහරනති - සෙය්‍යපීදං උච්ඡාදනං පටිමද්දනං නසාපනං සමබ්බතං ආදාසං අඤ්ජනං මාරාපිලෙපනං මුඛවුණ්ණකං මුඛලෙපනං හත්ථබ්බකං සිබ්බකං දණ්ඩකං නාමිකං අභිං ජතතං විත්තාපාහනං උණ්ඨිසං මණ්ඩං වාලවීජනිං ඔද්දානානි වන්ධානි දීඤ්ඤානි ඉති වා ඉතිඑවරුපං මණ්ඩනවිභුසනධානානුගොගං පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨර්තො තථාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

19 “යම් සේ සමහර පින්වත් මහණවුණෝ (අනුත්) සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, අටපාකෙළිය, දසපාකෙළිය, අත්තදුකෙළිය, මඩුලුපාත්‍රම, සන්නිකාත්‍රිකාව, දුදුකෙළිය, කල්ලිගාත්‍රම, ලහඅත් කෙළිය, ගුලකෙළිය, කොළනලා පිඹීම, කෙළි නගුලින් සැම, කරණම්පාත්‍රම, කන්තංගුරුවා කෙළිය, කොළ තැළියෙන් වැලි ආදිය මැනුම, කුඩා රිය පැදැවීම, කුඩා දුනුගෙන් වදුම්, ඇකිරි කෙළිය, සිතු දෑ කීම, විකලාංගා-නුකරණය යන ආදී වූ හෝ මේ බදු වූ, පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, මහණයොහුම් තෙමේ එසේ පමාවට කරුණු වූ දු-කෙළිවල යෙදීමෙන් වැලැක්කේ යැ” යි, මහණෙනි, මේ පරිද්දෙන් හෝ තවත්තයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

20 “යම් සේ වනාහි සමහර පින්වත් මහණවුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, දික්සයින් පුටු ය, පලහය, මහකොටුපලය ය, විගමනින් විසිතුරු කළ එළොම් ඇතිරිය, එළොම්මුවා හුදුඇතිරිය, ගත මල් යෙදු එළොම්ඇතිරිය, තිලිය (පුලුන් මෙන්තය), සිංහාදී රූපවලින් විසිතුරු කළ එළොම් ඇතිරිය, දෙ පැත්තේ ම ලොම් ඇති එළොම්මුවා ඇතිරිය, එක් පැත්තේ ම ලොම් ඇති එළොම්මුවා ඇතිරිය, රත්කපුකම් කොට තැනූ පසතුරුණ, කෝසෙය්ග නූලින් විසූ පසතුරුණ, සොළොසක් නිශ්චයනට සිටි නවත්තට තරම් දිග පුලුල ඇති එළ-ලොම්මුවා ඇතිරිය, ඇතුන් පිටි එළක ඇතිරිය, අසුන් පිටි එළක ඇතිරිය, රියවල එළක ඇතිරිය, ඇඳට සරි ලන සේ අසුන්දිවසමින් මහා කළ පසතුරුණ, ඉස්සෙරු පාලුලු රතුකොට්ට තබා ඇති රතුරවුඩියන් සහිත මහගු ගහන යන ආදී වූ හෝ මේ බදු වූ උත්සකන් මහයකන් පරිකරණය කැරැමෙහි යෙදී වෙසෙද්ද, මහණයොහුම් තෙමේ මේ ආදී වූ හෝ මේ බදු වූ උත්සකන් මහයකන් වැලැක්කේ යැ” යි, මහණෙනි, මේ සේ හෝ තවත්තයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය.

21. “යම් සේ සමහර පින්වත් මහණවුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද හුවදසුණුගෙන් ඇඟ ඉලීම, අත් පා ආදියේ මනා සටහන් ගත්වනු පිණිස කෙල් ගා මැසීම, හුවද දියෙන් නැඹීම, උරහිස් ආදියේ මස් වැඩෙනුවට මුගුරින් තැළීම, කැබපතින් මුහුණ බැලීම, ඇඟ මස් ගත්වනුවට අඳුන් ගැම, මල් පැලැදීම හා විලෙවුන් දරීම, මුවහුණු මුවවිලෙවුන් දරීම, හස්තාභරණ දරීම, හිසැ කුඩුම්බිය බැඳීම, විසිතුරු සැරයට් දරීම, විසිතුරු බෙහෙත් තළ දරීම, කඩු දරීම, විසිතුරු කුඹ දරීම, විසිතුරු පාවහන් දරීම, නලල්පට බැඳීම, සිව්මිණි පැලැදීම, විසිතුරු සෙමෙර වල්විදුනා දරීම, දික් දවලු ඇති හුදු රෙදි හැඳීම යන ආදී ඇඟ උනු තැන් පිරවීමටත් ඇඟ සැරැසීමටත් කරුණු වන ද පරිභෝග කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, මහණයොහුම් තෙමේ එබඳු ද පරිභෝග කැරැමෙන් වැලැක්කේ යැ” යි, මහණෙනි, මේ සේ හෝ තවත්-තයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

22 “යථා වා පනෙනෙක භොනෙනා සමණ්‍යාමණො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපං තිරව්ජානකථං අනුසුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං රාජකථං චොරකථං මහාමත්තකථං සේනාකථං භයකථං සුභිකථං අනනකථං පානකථං වස්ථකථං සයනකථං මාලාකථං ගක්ඛකථං ඤාතිකථං යානකථං භාමකථං නිගමකථං නගරකථං ජනපදකථං ඉන්ද්‍රි-
කථං¹ සුරකථං විසිඛාකථං කුම්භාරානකථං පුබ්බපෙනකථං නානත්තකථං ලොකකඩාසිකං සමුදදනකාසිකං ඉතිගවාගචකථං ඉති වා ඉතිඵවරුපාය තිරව්ජානකථාය පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුටුඡ්ජනො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය.

23 “යථා වා පනෙනෙක භොනෙනා සමණ්‍යාමණො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපං විග්ගාහිකකථං අනුසුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං න නිං ඉමං ඛම්මට්ඨකං ආජානාසි අභං ඉමං ඛම්මට්ඨකං ආජානාසි කිං නිං ඉමං ඛම්මට්ඨකං ආජානාසි² ඉති වා පටිපනෙනා කම්මසි, අභමසමි සමමා පටිපනෙනා සතිතං මෙ, අසතිතං තෙ පුරෙ වචනිතං පච්ඡා අවච වච්ජා වචනිතං පුරෙ අවච අවිණ්ණං³ තෙ විපරාවතනං අපරොපිනො තෙ වාදෙ නිග්ගන්තො කම්මසි වර වාදපමොක්ඛාය නිවේඛ-
ණෙති වා සවෙ පභොසි”ති ඉති වා ඉතිඵවරුපාය විග්ගාහිකකථාය පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුටුඡ්ජනො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

24. “යථා වා පනෙනෙක භොනෙනා සමණ්‍යාමණො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපං දුතෙය්‍යපභිණ්ණමිනානුයොගං අනු-
සුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං රඤ්ඤං ‘රාජමහාමත්තානං ඛතඨිතානං මුහම්භානං ගහපතිකානං කුමාරානං ‘ඉධ ගච්ඡ අමුත්තාගච්ඡ ඉදං හර අමුත්ත ඉදං ආහරා’ති ඉති වා ඉතිඵවරුපා දුතෙය්‍යපභිණ්ණමිනානුයොගා පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුටුඡ්ජනො තථා-
ගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

25. “යථා වා පනෙනෙක භොනෙනා සමණ්‍යාමණො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ කුහකා ව භොනනි ලපකා ව තෙවිතතිකා ව නිපපාසිකා ව ලාභෙන ලාභං නිජ්ඣිතොරො ඉති වා ඉතිඵවරුපා කුහනලපනා පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුටුඡ්ජනො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

මජ්ඣිමනිකං නිවේදනං

22. “යම් සේ සමහර පින්වත් මහණබමුණෝ (අනුත්) සැදහෙන් දුන් බොජුන් වලද, රාජකාර, චෝරකාර, මහාමාත්‍යකාර, සේනාකාර, ගහකාර, ගුරුකාර, ආකාරකාර, පානකාර, වස්ත්‍රකාර, ශ්‍රමකාර, මාලාකාර, ගන්ධකාර, ඥාතිකාර, සාමකාර, මුමකාර, නිමකාර, නගරකාර, ජනපදකාර, ගම්කාර, ගුරුකාර, විවිකාර, කුමාරකාරකාර, පුළු ප්‍රේමකාර, නානාකාර, ලෝකාබ්‍යාධිකාර, සමුද්‍රාබ්‍යාධිකාර, ඉතිහාසකාරකාර යන මේ කී හෝ අත් මේ බඳු වූ තීරණවිතකාරවල යෙදී වෙසෙත් ද, මහණගොසුම් තෙමේ මේ ආදී හෝ මෙබඳු කාරවලින් වැළැක්කේ යැයි මහණෙකි, මෙසේ හෝ තර්කානුකූලයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

23. “යම් සේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ අනුත් සැදහාගෙන් දුන් බොජුන් වලද, ‘තෝ මේ දහම්පිනය නොදන්නෙහි මම ම මේ දහම් පිනය දැනිමි’ මේ දහම්පිනය කීමැ’ යි තෝ දැනිති ද? තෝ වරදවා පිළිපත්තෙති ය මම මැනවින් පිළිපත්තෙමි වෙමි මා බස කරුණු සහිත ය නා බස කරුණු රහිත ය තෝ පලමුවෙන් කියා යුත්ත පසු වැ කියෙති ය පසු වැ කියා යුත්ත පලමුවෙන් කියෙති ය නා කරුණ ම පුහුණු කළ දෑ මෙන් එක වචනයෙන් ම පෙරැළි ගියේ ය මා විසින් තව දෙස් නැගිණ මා විසින් නිගන්නා ලද්දෙහි මා නැගූ දෙයින් මිදෙන්නට කැසිරෙව (=ඒ ඒ තැන ගොස් උගනුව) කැක්කෙහි නම් එය විසඳව් යන ආදීන් මේ බඳු වූ උතුන් බැණ දෙමා ගැනුමිහි යෙදෙත් ද, මහණගොසුම් තෙමේ මේ බඳු වූ බැණුමෙන් දෙබුමෙන් වැළැක්කේ යැ” යි කියා හෝ, මහණෙකි, තර්කානුකූලයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

24. “යම් සේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ අනුත් සැදහෙන් දුන් බොජුන් වලද, ‘මෙහි ගන්නා අයෝ තැනට එන්නැ මෙය ගෙනැ යන්නැ අයෝ තැනට මෙය ගෙනෙන්නැ යි (කළ නියෝග පිළිගෙන) රජුන්ගේ, රජමහමාතියන්ගේ, ආක්‍රීයයන්ගේ, මුත්මාණයන්ගේ, ගෘහස්ථයන්ගේ, රජකුමාරවන්ගේ මේ බඳු වූ දූතමෙහෙවරෙහි, පණිවුඩ ගෙනැ යෑමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, මහණගොසුම් තෙමේ මේ බඳු දෑගෙන් වැළැක්කේ යැ” යි, මහණෙකි, මෙ සේ හෝ තර්කානුකූලයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

25. “යම් සේ වතාහි සමහර පින්වත් මහණබමුණෝ අනුත් සැදහෙන් දුන් බොජුන් වලද, කුහකකම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභ සත්කාර තතා අනුත් සිත් ඇදෙන සේ වූ වාටු භික්ෂුදෙවන්තෝ වෙත් ද, සිවුපසය ලබනු සඳහා කැසින් හෝ බසින් ඇහැවීම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභාපේක්ෂාගෙන් අනුතට ගරභන්නෝ වෙත් ද, ලාභයෙන් ලාභය සොයන්නෝ වෙත් ද, මහණගොසුම් තෙමේ මේ කී හෝ මේ බඳු වූ හෝ කුහකලපතවලින් වැළැක්කේ යැ” යි මහණෙකි, මෙ සේ හෝ තර්කානුකූලයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

26 “යථා වා පනෙතෙ භොනෙනා සමණමුහම්භො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේති තෙ එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙතති - සෙය්‍යපිදං අඛං නිමිතතං උප්පාතං සුපිනං ලක්ඛණං මුඛිකවර්තනං අභිභොමං දුක්ඛිභොමං ප්‍රසංගොමං කණ්ඨොමං තණ්හිලභොමං සප්පිකොමං තෙලභොමං මුඛිකොමං ලොභිතොමං අඛං- විජ්ජා, විජ්ජිවිජ්ජා, බ්‍රහ්මවිජ්ජා, සිව්විජ්ජා, භුතවිජ්ජා, භුතවිජ්ජා, අභිවිජ්ජා, විභවිජ්ජා, විච්ඡිකවිජ්ජා, මුඛිකවිජ්ජා, සකුණවිජ්ජා, වායවිජ්ජා, පක්කල්කිනං¹ සරපරිකායං මහපක්කං ඉති වා ඉතිඑවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්ච, පට්ටිප්පනො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජනො තපාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

27 “යථා වා පනෙතෙ භොනෙනා සමණමුහම්භො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේති තෙ එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙතති - සෙය්‍යපිදං මණ්ඩලක්ඛණං දණ්ඩලක්ඛණං ව්‍යථලක්ඛණං අසිලක්ඛණං උසුලක්ඛණං ධනුලක්ඛණං ආවුධලක්ඛණං ඉන්ද්‍රිලක්ඛණං පුරිසලක්ඛණං කුමාරලක්ඛණං කුමාරිලක්ඛණං දායලක්ඛණං දායිලක්ඛණං හස්සිලක්ඛණං අසංගලක්ඛණං මහිසලක්ඛණං උගහලක්ඛණං ගොලක්ඛණං අජලක්ඛණං මෙණ්ඩලක්ඛණං කුක්කුලලක්ඛණං විට්ඨකලක්ඛණං ගොධා- ලක්ඛණං කණ්ඨිකාලක්ඛණං කච්ඡපලක්ඛණං මහලක්ඛණං ඉති වා ඉති- එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්ච, පට්ටිප්පනො සමණො ගොතමො”ති. ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජනො තපාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

28 “යථා වා පනෙතෙ භොනෙනා සමණමුහම්භො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේති තෙ එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙතති - සෙය්‍යපිදං ‘රඤ්ඤං නිශ්ශංකං හවිස්සති රඤ්ඤං අභිශංකං හවිස්සති අබ්භතතරංකං රඤ්ඤං උපයංකං හවිස්සති. බාහිරංකං රඤ්ඤං අපයංකං හවිස්සති බාහිරංකං රඤ්ඤං උපයංකං හවිස්සති අබ්භතතරංකං රඤ්ඤං අපයංකං හවිස්සති අබ්භතතරංකං රඤ්ඤං ජයො හවිස්සති බාහිරංකං රඤ්ඤං පරාජයො හවිස්සති බාහිරංකං රඤ්ඤං ජයො හවිස්සති අබ්භතතරංකං රඤ්ඤං පරාජයො හවිස්සති’ ඉති ඉමස්ස ජයො හවිස්සති ඉමස්ස පරාජයො හවිස්සති ඉති වා ඉතිඑවරුපාය තිරච්ඡාන- විජ්ජාය මිච්ඡාජ්ච, පට්ටිප්පනො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජනො තපාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

26 “යම්භේ වතාහි ඇතාම පිත්ථත් මහණ ඛමුණෝ (අනුත්) සැදැහැගෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, අංගශාසත්‍රය, නිමිත්තශාසත්‍රය, උත්පාත-
ලක්ෂණය, ධර්මනශාසත්‍රය, පුරුෂලක්ෂණශාසත්‍රය, මුක්තවර්තන විද්‍යාව,
අත්තිකත්මය, දර්ශනමය, කුණ්ඩලමය, කණ්ණෙමය, තණ්හුලකෝමය,
සර්වජ්ඣත්මය, තේතලකෝමය, මුඛකෝමය, ලෝභිතකෝමය, අංගවිද්‍යාව,
වාස්තු විද්‍යාව, ස්නානවිද්‍යාව, ශිව්විද්‍යාව, ගුහවිද්‍යාව, ගුරුවිද්‍යාව, අභිවිද්‍යාව, විෂවිද්‍යාව,
වාස්තවිකවිද්‍යාව, මුක්තවිද්‍යාව, ශාකුතවිද්‍යාව, වායස්විද්‍යාව, පක්වධානානං,
ශරපරිත්‍රාණං. මාගධස්සාය යන මේ කී හෝ මෙබඳු තීරණවිතවිද්‍යයෙන්
මිථ්‍යාචරියෙන් දිට්‍ර පච්චත්තේ ද, මහණගොසුම් තෙමේ වතාහි මෙබඳු
තීරණවිත විද්‍යයෙන් මිථ්‍යාචරියායෙන් වැළැක්වෙත් යැ”යි මහණෙනි,
මෙසේ හෝ තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුත්‍රදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

27 “යම්භේ වතාහි ඇතාම මහණඛමුණෝ (අනුත්) සැදැහැගෙන්
දුන් බොජුන් වළඳ, මිණිලකුණු ය, දමුලකුණු ය, වත්ලකුණු ය, කඩු-
ලකුණු ය, ඊලකුණු ය, දුඛුලකුණු ය, අවිලකුණු ය, ඉතිරිලකුණු ය,
පුරිස්ලකුණු ය, කුමරිලකුණු ය, කුමරිලකුණු ය, දස්ලකුණු ය, දසිලකුණු ය,
ඇත්ලකුණු ය, අස්ලකුණු ය, මිසුලකුණු ය, වහස්ලකුණු ය, ගොත්ලකුණු ය,
ඵළලකුණු ය, බැටෙළලකුණු ය, කුකුළුලකුණු ය, වට්ටලකුණු ය, හොසි-
ලකුණු ය, කැණිලකුණු ය, කපුලකුණු ය, මුළුලකුණු ය යන ආදී වූ
මේ බඳු තීරණවිත විද්‍යයෙන් මෙ බඳු වූ මිථ්‍යා ආචරියෙන් දිට්‍ර පච්චත්තේ ද,
මහණගොසුම් තෙමේ වතාහි මේ ආදී වූ හෝ මෙබඳු වූ තීරණවිත විද්‍යයෙන්
මෙබඳු වූ මිථ්‍යාආචරියයෙන් වැළැක්වෙත් යැ”යි මහණෙනි, මෙසේ හෝ
තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුත්‍රදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

28 “යම්භේ වතාහි ඇතාම පිත්ථත් මහණඛමුණෝ (අනුත්) සැදැ-
හැගෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, ‘අසෝ දිනා (අසෝ නැකැතින්) අසෝ
රජුන්ගේ සිය නුවරින් (සුදු සඳකා) නික්මීම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින්
පෙරලා සිය නුවරට ඊම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් රට ඇතුළත
වූ රජුන්ගේ පිටත සිටින සතුරුරජුන් හමුවට යාම වන්නේ ය
(අසෝ නැකැතින්) පිටත සිටින සතුරුරජුන්ගේ ඉවත් වූ යාම
වන්නේ ය (අසෝ නැකැතින්) පිටත සිටින සතුරුරජුන්ගේ රට
ඇතුළත සිටින රජුන් කරා පැමිණීම වන්නේ ය (අසෝ නැකැතින්)
ඇතුළත සිටින රජුන්ගේ ඉවත් වූ යාම වන්නේ ය (අසෝ නැකැතින්)
සිටින රජුනට ජය වන්නේ ය. පිටත සිටින සතුරුරජුනට පරාජය
වන්නේ ය (අසෝ නැකැතින්) පිටත සිටින සතුරුරජුනට පරාජය
වන්නේ ය රට ඇතුළත සිටින රජුනට පරාජය වන්නේ යැ යි මෙසේ
‘මොහුට ජය වන්නේ ය මොහුට පරාජය වන්නේ යැ’ යි මෙසේ
බඳු වූ තීරණවිත විද්‍යයෙන් මෙබඳු වූ මිථ්‍යාචරියායෙන් දිට්‍ර පච්චත්තේ ද,
මහණගොසුම් තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු වූ තීරණවිත විද්‍යයෙන් මිථ්‍යා
චරියායෙන් වැළැක්වෙත් යැ” යි මෙසේ හෝ මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ
ගුණ කියන පුත්‍රදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

29 “යථා වා පතනකෙ ගොතෙනා සමිණ්ඩාසමිණා සඤ්ඤායානි ගොජනානි භුඤ්ජානා තෙ ඵවරුපාය තීරච්ඡානවර්ජාය ඤිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙන්නි—සෙය්‍යපිදං— වජ්‍රගංගො හවිස්සති, පුරිසගංගො හවිස්සති, නකඛතතගංගො හවිස්සති, වජ්‍රමුසුරියානං පඨගමනං හවිස්සති, වජ්‍රමුසුරියානං උප්පඨගමනං හවිස්සති, නකඛතතානං පඨගමනං හවිස්සති, නකඛතතානං උප්පඨගමනං හවිස්සති, උකකාපාතො හවිස්සති, දිසාඛාතො හවිස්සති, භූමිවාලො හවිස්සති, දෙවදුඤ්ඤාති හවිස්සති, වජ්‍රමුසුරියානං උග්ගමනං ඕගමනං සංඝිලෙයං වොදනං හවිස්සති ඵලං— විපාකො වජ්‍රගංගො හවිස්සති, ඵලං විපාකො, පුරිසගංගො හවිස්සති, ඵලං විපාකො නකඛතතගංගො හවිස්සති, ඵලං විපාකං වජ්‍රමුසුරියානං පඨගමනං හවිස්සති, ඵලං විපාකං වජ්‍රමුසුරියානං උප්පඨගමනං හවිස්සති, ඵලං විපාකං නකඛතතානං පඨගමනං හවිස්සති, ඵලං විපාකං නකඛතතානං උප්පඨගමනං හවිස්සති, ඵලං විපාකො උකකාපාතො හවිස්සති, ඵලං විපාකො දිසාඛාතො හවිස්සති, ඵලං විපාකො භූමිවාලො හවිස්සති, ඵලං විපාකො දෙවදුඤ්ඤාති හවිස්සති, ඵලං විපාකං වජ්‍රමුසුරියානං නකඛතතානං උග්ගමනං ඕගමනං සංඝිලෙයං වොදනං හවිස්සති ඉති වා ඉති ඵලං තීරච්ඡානවර්ජාය ඤිච්ඡාජ්චා පට්ටිජනා සමිණ්ඩා ගොතනමානා” ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජනා තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

30 “යථා වා පතනකෙ ගොතෙනා සමිණ්ඩාසමිණා සඤ්ඤායානි ගොජනානි භුඤ්ජානා තෙ ඵවරුපාය තීරච්ඡානවර්ජාය ඤිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙන්නි—සෙය්‍යපිදං— පුබ්බුලිකා හවිස්සති, දුබ්බුලිකා හවිස්සති, පුභික්ඛං හවිස්සති, දුබ්බික්ඛං හවිස්සති, ඛෙමං හවිස්සති, භ්‍යං හවිස්සති, රොගො හවිස්සති, ආපරාග්‍යං හවිස්සති, ප්‍රිඤ්ඤා හවිස්සති, සංඝාතං හවිස්සති, ප්‍රාණායාමං ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරච්ඡානවර්ජාය ඤිච්ඡාජ්චා පට්ටිජනා සමිණ්ඩා ගොතනමානා” ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජනා තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

31 “යථා වා පතනකෙ ගොතෙනා සමිණ්ඩාසමිණා සඤ්ඤායානි ගොජනානි භුඤ්ජානා තෙ ඵවරුපාය තීරච්ඡානවර්ජාය ඤිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙන්නි—සෙය්‍යපිදං— ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංඝිකරණං විකීරණං පුභගකරණං දුබ්ගකරණං විරුද්ධගතකරණං ජිව්හානිජාමකනං¹ කනුසංගතනං කන්ධාභිජප්පනං කණ්ණජප්පනං ආදයපඤ්ඤා කුමාරිකපඤ්ඤා දෙවපඤ්ඤා ආදිවිමුජ්ජානං විකච්ඡාපට්ඨානං අබ්බුජ්ජනං සිජ්ඣානං ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරච්ඡානවර්ජාය ඤිච්ඡාජ්චා පට්ටිජනා සමිණ්ඩා ගොතනමානා” ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජනා තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

29 “යම්ගේ ඇතැම් පින්වත් මහණවුණෝ අනුන් සැදහැසෙන් දුන් බොජුන් වලද, “අසෝ දිනා වසුණුණය වන්නේ ය අසෝ දිනා සුසිග්‍රහණය වන්නේ ය අසෝ දිනා තක්සලුණය වන්නේ ය අසෝ දිනා සද ගිරු දෙදෙනාගේ නිසි මගින් යාම වන්නේ ය අසෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යාම වන්නේ ය අසෝ දිනා නකත් තරුන් නිසි මගින් යාම වන්නේ ය අසෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යාම වන්නේ ය අසෝ දිනා උල්කාපතනය වන්නේ ය දිග්දහය වන්නේ ය භූමිකම්පනය වන්නේ ය වැසි නැති වූ අසත් ගෙරැවුම් වන්නේ ය සද ගිරු දෙදෙනාගේ ද නකත් තරුවල ද උදව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදුව වන්නේ ය සුසිග්‍රහණය ලොවට මේබදු පල ගෙනා දෙන්නේ ය වන්දුණුණය මේබදු පල ගෙනා දෙන්නේ ය තක්සලුණය මේබදු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද ගිරු දෙදෙනාගේ පටහමනය (නිසි මහ යාම) මේබදු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද ගිරු දෙදෙනාගේ උත්පට (අනියම් මහ) ගමනය මේබදු පල ගෙනා දෙන්නේ ය තක්සලුණය මේබදු විපාක ගෙනා දෙන්නේ ය ඔවුන්ගේ උත්පටාගමනය මේබදු විපාක ගෙනා දෙන්නේ ය උල්කා-පතනය මේබදු පල දෙන්නේ ය දිග්දහය මේබදු පල දෙන්නේ ය භූමිකම්පනය මේබදු පල දෙන්නේ ය වැසි නැති වූ අසත් ගෙරැවුම් මේබදු පල දෙන්නේ ය සද ගිරු දෙදෙනාගේ ද නකත්තරුවල උදව බැසීමත් කෙලෙසීමත් පිරිසිදු වීමත් මේබදු මේබදු පල දෙන්නේ යැ’යි කියමින් මේබදු තීරණවිතවිද්‍යාගෙන් ඤාණවිතා-ගෙන් දිව්‍ය පවත්වන් ද, මහණගොයුම් තෙමේ මේ හෝ අන් මොවු වූ තීරණ-විතවිද්‍යාගෙන් ඤාණවිතාගෙන් වැළැක්කේ යැ’යි තථාගතයන්ගේ ශුඤ්ඤ කියන පුහුදුන් තෙමේ මෙහේ හෝ කියන්නේ ය

30 “යම්ගේ ඇතැම් පින්වත් මහණවුණෝ අනුන් සැදහැසෙන් දුන් බොජුන් වලද, මේ සමයෙහි වැසි වන්නේ ය මේසමයෙහි නිසා වන්නේ ය මේසමයෙහි රට තුනක වන්නේ ය මේසමයෙහි රට දුර්ගත වන්නේ ය මේසමයෙහි රටට උවදුරු නැති වන්නේ ය මේ සමයෙහි රටට උවදුරු ඇති වන්නේ ය මේ කලා රෝග වන්නේ ය මේ කලා රෝග දුරු වන්නේ යැ’යි පලාපල කීම ද, මුද්‍රාව (ඇඟිලි පැරැක්කි සංඝ තාංගිණිම) ද, ගණනාව (එක දෙක යන ආදීන් දිගට ම කියා ගෙන යමින් ගිණිම) ද, සංඛ්‍යාතය (පිණි ගණනාව) ද, කාව්‍ය ආච්ඡාද, ලෝකා-යන ආච්ඡාද යන මේබදු වූ තීරණවිත විද්‍යාගෙන්, ඤාණ-ආච්ඡාදෙන් දිව්‍ය පවත්වන් ද, මහණගොයුම් තෙමේ මේ හෝ අන් මොවු වූ තීරණවිත විද්‍යාගෙන් ඤාණවිතාගෙන් වැළැක්කේ යැ’යි මෙසේ හෝ ඤාණවිත, තථාගතයන්ගේ ශුඤ්ඤ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

31 “යම්ගේ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණවුණෝ අනුන් සැදහැසෙන් දුන් බොජුන් වලද, ආවාහ සදහා කකත් කීම, විවාහ සදහා කකත් කීම, වෙන් වූ දමු සැමයන් සමග වන්නට තකත් කීම, අමු සැම-යන් වෙන් වන්නට තකත් කීම, දුන් යක රැස් කිරීමට තකත් කීම, මුද්‍රා-ණයට පොලියට දීමට තකත් කීම, සෞභාග්‍යය ඇති කරවීමට හත්ත මන්ත්‍රාදිය කැරැදීම, භික්ෂු පාල කිරීම ආදී ක්‍රියා මඟ වැනි කරන සත්ත්‍ව මන්ත්‍රාදිය කැරැදීම, දීම, ගණනාවට යා දැරූ ගම් රැකගන්නට පිළියම් කිරීම, මන්ත්‍රාදි බැසයන් දීමකුළු බැසීම, උන්ත්‍රාදියෙන් හත වැනි කිරීම, අත් පෙරළෙන්නට මතුරු දැමීම, පාත් අගුළු වැටෙනුවට මතුරු දැමීම, කැමටතෙහි දෙවනාවේසය පැරැටි පුණ්ණ ඇසීම (අපනම් ඇසීම), කුමරු-කට දේවතාවේසය කරවා පුණ්ණ ඇසීම (කුමරියක ලවා පෝත කියැවීම), ජිව්‍යා පිණිස ගිරු වැදීම හා පිදීම, මහාමු පිදීම, මතුරු දො මුද්‍රා යන ජල් පිණිස, මතුරු දො සිටි කක කැරැදීම යන මේබදු වූ තීරණ-විත විද්‍යාගෙන් ඤාණවිතාගෙන් දිව්‍ය පවත්වන් ද, ඤාණ-ආච්ඡාදෙන් දිව්‍ය පවත්වන් ද, මෙහේ හෝ අන් මොවු වූ තීරණ-විත විද්‍යාගෙන් ඤාණවිතාගෙන් වැළැක්කේ යැ’යි මෙසේ හෝ ඤාණවිත, තථාගතයන්ගේ ශුඤ්ඤ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

32 “යථා වා පනෙනෙහෙ භොනෙතා සමණ්‍යාගමණං සඤ්ඤායානං හොප්තානි භුඤ්ජානී තෙ ඵවරුපාය තීරව්‍යානපිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජ්චිකං කප්පානති—සෙය්‍යපිදං සන්තිකමමං පණ්ණිකමමං භූරිකමමං¹ වය්‍යකමමං වොය්‍යකමමං වජ්ඣකමමං වජ්ඣපරිකමමං වජ්ඣපරිකිරණං ආවමනං නහාපනං ජ්ඣනං වමනං පිරෙවනං උඤ්චිරෙවනං අබොපිරෙවනං සිසම්චිරෙවනං කණ්ණකෙලං තෙතතතපානං තප්පකමමං අඤ්ඤානං පට්ටඤ්ඤානං සාලාකීයං සලලකප්පිකං දුරකප්පිකමමං මූලභෙසජ්ජානං අනුසාදනං මහතිනං පටි-
මොකෙඛං ඉති වා ඉතිඵවරුපාය තීරව්‍යානපිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිගිරිතො සමණො ගොතමොති” ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨස්ස කපාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

33 ඉදං ඛො තං භික්ඛවෙ අපමනතතං භිරමනතං සිලමනතං යෙන පුට්ඨස්ස කපාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

මහාසිලං නිවසිතං.

34 අනථි භික්ඛවෙ අඤ්ඤාදි ධම්මං ගමිතීරං දුද්දසං දුරනුභොධං සන්තා පණ්ණිකා අතක්ඛාවචරා නිපුණං පණ්ණිකවෙදනීයං යෙ තපාගතො සයං අභිඤ්ඤා සවණිකානි පච්චෙදති, යෙහි තපාගතස්ස යථාභුච්චං වණණං සමමා වදමානො වදෙය්‍යං කතමෙ ව තෙ භික්ඛවෙ ධම්මං ගමිතීරං දුද්දසං දුරනුභොධං සන්තා පණ්ණිකා අතක්ඛාවචරා නිපුණං පණ්ණිකවෙදනීයං යෙ තපාගතො සයං අභිඤ්ඤා සවණිකානි පච්චෙදති, යෙහි තපාගතස්ස යථාභුච්චං වණණං සමමා වදමානො වදෙය්‍යං ?

35 සන්ති භික්ඛවෙ එකෙ සමණ්‍යාගමණං පුබ්බන්තකප්පිකා පුබ්බන්තානුදිට්ඨිනො පුබ්බන්තං ආරබ්භ අනෙකපිඨිකානි අභිවුත්තිපදාති අභිවදන්ති අවසාදසති වජ්ඣති තෙ ව නොනෙතා සමණ්‍යාගමණං කිමාගමම කිමාරබ්භ පුබ්බන්තකප්පිකා පුබ්බන්තානුදිට්ඨිනො පුබ්බන්තං ආරබ්භ අනෙකපිඨිකානි අභිවුත්තිපදාති අභිවදන්ති අවසාරසති වජ්ඣති ?

32 “යමිනේ ඇතැම් චිත්තත් මහණවමුණෝ සද්දහායෙන් දුන් බොජ්ඣන් වලද, ආත්තකම් (දෙවියනට බාර වීම), ප්‍රණීතිකම් (බාර ඔප්පු කිරීම), භූරිකම් (බිම් තෙහි ඉඳු පිරුවැහු මන්ත්‍රයට උපවාර කිරීම), පණ්ණාසකා (තෙහෙත් බලයෙන්) පිරිමගනු කිරීම, පිරිමියා පණ්ණාසකා කිරීම, වාස්තු කම් (අළුත් බිම්හි ගෙවල් නැංවීම), වාස්තු පරිකරණය (ගෙඩිමිති උපදුරු දුරු ලත්තට බිලියම් කිරීම), මිතුරු දරා බ්‍රව් සේදීම, මිතුරු දරා අනුත් නැවීම, අනුතට හෙත් පතා ගිනි පිදීම, වමන කැරවීම, විරේක කැරවීම, උභව විරේකය, අබෝවිරේකය (වස්ති කිරීම), ශිෂි විරේකය, ගිහිකන්ගේ කන් ලෙඩට තෙල් පිහීම, ඇස සිසිල් කරන බේත් පතල් පිහීම, නසා කිරීම, ඇස පටල කැපෙන්නට කාරම් අදුන් සාදා දීම, ඇස සිසිල ගන්වන අදුන් සාදා දීම, අනුත් ඇස උල්-ගැන ලෙඩට බේත් කිරීම, ලොසකම් කිරීම, ලදරුවන්ගේ ලෙඩවලට පිළියම් කිරීම, මුල් බෙහෙත් දීම (කාය චිකිත්සාව), කාරම් බේත් බැඳ වණ පුළු වූ පසු ඒවා ගලවා දීම යැයි මෙසේ වූ තීරණවත් විද්‍යායෙන්, ජීව්‍යා-ජීව්‍යයන් දීම පවත්වන් ද, මේ හෝ මෙබඳු අත් සියලු තීරණවත් විද්‍යායෙන් ජීව්‍යාජීව්‍යයන් මහණදහසුම් තෙමේ වැළැක්කේ යැ”යි මෙසේ හෝ තථාගතයන්ගේ ශුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

33 මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ ශුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ යමේ-කින් එය කියන්නේ නම්, මේ (ශුභ කියන) ඒ ශුණය වනාහි මද වූ පුළු වූ හුදෙක් සිල් පමණක් ම වූ එකක

මහාසිලය නිමි.

34 මහණෙනි, තථාගත තෙමේ යම් දහම් කෙනෙකුත් අනුත්ගේ උපදෙස් නැති වූ විශිෂ්ට ක්‍රවණින් දන පසක් කොට ලොවට දන්වා ද, තථාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ ම ශුණ කියනු කැමැත්තෝ යම් දහම් කෙසෙකුන්ගෙන් එය චෝනනාවට කිය කැකී වන්නෝ ද, එසේ වූ, ගැමුරු වූ, එ හෙයින් ම දුක හේ දුක්ක යුතු, දුක හේ දන ගත යුතු, ආත්ත වූ, උතුම් වූ, තභීගෙන් බැස ගත නොහැකි වූ, (හෙවත් ප්‍රත්‍යක්ෂ ඥානයෙන් ම බැස ගත යුතු වූ), සිසුම් වූ, ක්‍රවණිත්තන් විසින් ම දන යුතු වූ, අත්‍ය වූ ම බිම් කෙනෙක් ඇත්තා මහණෙනි, තථාගත බුදු රජ තෙමේ යම් දහම් කෙනෙකුත් අනුත්ගේ උපදෙස් නැති වූ විශිෂ්ට ක්‍රවණින් දන පසක් කොට ලොවට දන්වා ද, සිසුම් වූ, ක්‍රවණිත්තන් විසින් ම දන යුතු වූ ඒ බිම්ගේ තම් කවුරු ද ? යත්

35 මහණෙනි, පූර්වාත්තකල්පික වූ (අතීත ආත්මභාවය-බාහ්‍ය ගත වූ සනකිපරමිපරා කොටස තාණොදුෂ්ඨි ව්‍යයෙන් වරදවා කල්පනා කොට ගත්), ඒ අතීත සනකිපරමිපරා කොටස අනුවා පහළ කොට ගත් දුෂ්ඨි ඇති සමහර මහණවමුණු කෙනෙක් ඇත්තා මහ අතීතසනකිපරමිපරා කොටස ඇරැබූ කරුණු අවොලොකෙකින් අප්‍රත්‍යක්ෂකාර දුෂ්ඨිප්‍රකාශක වචන කියත් ඒ හවත් මහණවමුණෝ කුමක් නිසා කුමක් ඇරැබූ අතීත සනකිපරමිපරා කොටස වරදවා කල්පනා කොට ගත්තෝ, අතීත සනකිපරමිපරා කොටස අනුවා පහළ කොට ගත් දුෂ්ඨි ඇත්තෝ, අතීත සනකිපරමිපරා කොටස ඇරැබූ අවලොක් කරුණෙකින් නොයෙක් වැදූරු දුෂ්ඨිප්‍රකාශකවචන කියත් ද ? යත්

36. සන්ති භික්ඛවෙ එනෙ සමණවුහමිණ්ණ සංඝානවාදා සංඝානං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙතති චතුභි චජුභි තෙ ව භොනොතා සමණවුහමිණ්ණ කම්මාගමම කම්මාරභිත සංඝානවාදා සංඝානං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙතති චතුභි චජුභි ?

37 ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චා සමණො වා වුහමිණ්ණො වා ආනප්පමිණිං පටානමිණිං අනුගොගමිණිං අප්පමාදමිණිං සම්මාමිනසිකාරමිණිං නරාථං චෙතොසමාහිං චුසාහි යථා සමාහිතෙ විනෙත අනෙකවිතිං පුබ්බනිවාසං අනුසාරති සෙය්‍යපීදං “එකමි පාතං ඤෝපි පාතියං කියොංපි පාතියං වතෙය්‍යංපි පාතියං පඤ්ඤාපි පාතියං දසංපි පාතියං විසතිමි පාතියං තිංසමි පාතියං වතතාරිසමි පාතියං පඤ්ඤාසමි පාතියං පාතිසතමි පාතිසග්ගමි පාතිසනසග්ගමි අනෙකාතිපි පාතිසතාති අනෙකාතිපි පාතිසග්ගාති අනෙකාතිපි පාතිසතසග්ගාති අනුත්‍රාසිං එවනාමො එවෙතොනොතා එවංචණො එවංමානො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංචෙදී එවමාසුපරිගනොතො සො තෙනා වුතො අනුත්‍ර උපපාදිං¹ නුත්‍රාපාදිං එවනාමො එවෙතොනොතා එවංචණො එවංමානො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංචෙදී එවමාසුපරිගනොතො සො තෙනා වුතො ඉධුපපනොති”

ඉති සාකාරං සඋදෙදසං අනෙකවිතිං පුබ්බනිවාසං අනුසාරති සො එවමාන ‘සංඝානො අත්තා ව ලොකො ව වඤ්ඤා කුට්ඨෙහි එසිකට්ඨාගිට්ඨිතො තෙව සත්තා සන්ධිවනති සංසරනති වචනති උපපජ්ජන්ති, අපිඤ්ඤෙව සංඝානිසමං තං කියං ගොදු ? අහං හි ආනප්පමිණිං අනුගොගමිණිං අප්පමාදමිණිං සම්මාමිනසිකාරමිණිං නරාථං චෙතොසමාහිං චුසාහි යථා සමාහිතෙ විනෙත අනෙකවිතිං පුබ්බනිවාසං අනුසාරාමි සෙය්‍යපීදං එකමි පාතං ඤෝපි පාතියං —පෙ— අනෙකාතිපි පාතියං සග්ගාති ‘අනුත්‍රාසිං එවනාමො එවංචණොනොතා —පෙ— ඉධුපපනොති’ ඉති සාකාරං සඋදෙදසං අනෙකවිතිං පුබ්බනිවාසං අනුසාරාමි ඉමිත්තාමහං එතං ජානාමි යථා සංඝානො අත්තා ව ලොකො ව වඤ්ඤා කුට්ඨෙහි එසිකට්ඨාගිට්ඨිතො තෙව සත්තා සන්ධිවනති සංසරනති වචනති උපපජ්ජන්ති අපිඤ්ඤෙව සංඝානිසම”න්ති

ඉදං භික්ඛවෙ පඨමං ධානං යං ආගමම යං ආරභ්ව එනෙ සමණවුහමිණ්ණ සංඝානවාදා සංඝානං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙතති

1 උදපාදිං ඩු මු

36. මහණෙනි, යම් කෙනෙක් ආත්මයන් ලෝකයන් ආභාවය යැයි (සදහාම යැයි) කරුණු සහරෙකින් පණවන් (උත්තරවන්) ද, එසේ වූ ආභාවය දෘඪ ගත් ඇතැම් මහණවලුණු කෙනෙක් ඇත්තාගේ ඒ භවත් මහණවලුණෝ කුමක් ඇහුරා නොව, කීමේකැ පල්ලා, ආශ්වාතදෘඪ ගත්තෝ ආත්මයන් ලෝකයන් ආශ්වාත යැයි කරුණු සහරෙකින් ලොවට කියා පාත් ද? යත්.

37. මහණෙනි, මෙහි කිසි මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ වීරිය ප්‍රත්‍යය කොට ගෙන (වැර වඩා), උත්සාහය ප්‍රත්‍යය කොට ගෙන (උත්සාහ වඩා), යළි යළි ව්‍යාධියෙහි යෙදීමට පාමණ (පුත පුතා වැර වඩා), නොපමා බවට පාමණ (පළමු සිටිය සිහිය නිසා), නුවණ නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මනා වූ පිහිටි කල්හි අනේකවිධ වූ පෙර වුසු කඳ පිළිවෙල සිහි නෙරෙහි ද, එසේ වූ විත්තයමාගියක් ලබයි ඒ මෙසේ යි “අහෝ තැනැ වීම්, එහි මේ නම් ඇතියෙමි වීම්, මේ නම් ගෝත්‍ර ඇතියෙමි වීම්, මෙබඳු පැහැ ඇතියෙමි වීම්, මෙබඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම්, මෙබඳු ස්වප්න දිදින්නෙමි වීම්, මේ තෙක් වගස් සීමාවක් ඇතියෙමි වීම්, ඒ මම එයින් සැව අහෝ තැන උපනිමි, එහි ද මේ නම් ඇතියෙමි වීම්, මේ නම් ගෝත්‍ර ඇතියෙමි වීම්, මෙබඳු පැහැ ඇතියෙමි වීම්, මෙබඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම්, මෙබඳු ස්වප්න දිදින්නෙමි වීම්, මෙතෙක් ආයු සීමාවක් ඇතියෙමි වීම්, ඒ මම එයින් සැව මෙහි උපනිමි” යි මෙසේ එක් ජාතියක් ද, ජාති දෙකක් ද, ජාති තුනක් ද, ජාති සතරක් ද, ජාති පහක් ද, ජාති දශයක් ද, ජාති විස්සක් ද, ජාති තිසක් ද, ජාති සතළිසක් ද, ජාති පනසක් ද, ජාති සියයක් ද, ජාති දහසක් ද, ජාති සියදහසක් ද, නොයෙක් සිය ගණන් ජාතීන් ද, නොයෙක් දහස් ගණන් ජාතීන් ද, නොයෙක් සියදහස් ගණන් ජාතීන් ද, මෙසේ පැහැ සටහන් ආදී ආකාර සහිත නොව, නාමගෝත්‍ර වශයෙන් උද්දේශ සහිත නොව නොයෙක් වැදූරුම් පෙර වුසු කඳ පිළිවෙල සිහි කෙරෙයි.

මෙසේ ධ්‍යානානුභාවයෙන් යුක්ත ගෙනෙමේ දෘඪගතික වූයේ මෙලෙස කියයි “ආත්මයන් ලෝකයන් ආභාවය (සදහාම ය), වද ය (අප්‍රමාද ගතවත් කිසිවක් නො උපදවන්නේ ය), හිරි කුලක් සේ නිශ්චල වූ සිටියේ වෙයි ගැඹුරු වල කැන සිටුවන ලද ඉන්ද්‍රකීලයක් සේ සිටි වූ සිටියේ වෙයි ඒ සත්‍යයේ ම මෙයින් අත් තැනව යෙහි භවයෙන් භවයට කැසිරෙහි, මැරෙහි, මැරී උපදිති (මහාපාවිටි ආදී) සදහාම වස්තුන් මෙන් ඒ ආත්මය ද ලෝකය ද සදහාම වූ විද්‍යමාන ම ය එසේ (මා) කියනුයේ කවර හෙයින්? යත් මම් වනාහි ව්‍යාධි වඩා, උත්සාහ වඩා, පුත පුතා වැර වඩා, නොපමා බව නිසා, නුවණ නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මනා වූ පිහිටි කල්හි නොයෙක් වැදූරුම් පෙර වුසු කඳ පිළිවෙල සිහි කෙරෙමි ද, එබඳු වූ විත්තයමාගියක් ලැබීම, ඒ මෙසේ ය “අහෝ තැන වීම්, එහි මේ නම් ඇතියෙමි වීම්, ඒ මම එයින් සැව මෙහි උපනිමි” යි මෙසේ එක් ජාතියක් ද, ජාති දෙකක් ද, .. නොයෙක් සියදහස් ගණන් ජාතීන් ද මෙ සේ පැහැ සටහන් ආදී ආකාර සහිත නොව, නාම ගෝත්‍ර වශයෙන් උද්දේශ සහිත නොව, නොයෙක් වැදූරුම් පෙර වුසු කඳ පිළිවෙල සිහි නෙරෙහි මේ කාරණයෙන් ම, යමක් ආත්මයන් ලෝකයන් ආභාවය ද, වද ද, හිරිකුලක් සේ තබවුරු වූ සිටියේ ද, ඉන්ද්‍රකීලයක් සේ තිසල වූ සිටියේ ද, ඒ සත්‍යයේ ම මෙයින් අත් තැනව යෙහි යි, ඒ සත්‍යයේ ම භවයෙන් භවයට යෙහි යි, ඒ සත්‍යයේ ම මැරෙහි යි, මැරී යළි උපදිනා යි මෙ සේ ආත්මයන් ලෝකයන් පොළොව ආදී නො නැගී පවත්නා වස්තුවට සම වූ හැම කල්හි ම විද්‍යමාන යන යි මෙය දනිමි”

මහණෙනි, යමක් අරමුණු කොට ඇතැම් මහණවලුණෝ ආභාවය දෘඪ ඇත්තෝ ආත්මයන් ලෝකයන් ආභාවය නොව පණවන් ද, මේ ඒ පළමු කාරණය යි.

38 දුතියෙ ව භොනෙතා සමණ්‍යාගමිණා කිමාගමම කිමාරබ්බ සංස්සතවාදා සංස්සතං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤපෙතති ?

ඉධ භික්ඛවෙ එකවෙට්ඨා සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා ආතප්පමනියං පටිනිවුත්තියං අනුසොගමනියං අපමාදමනියං සම්මාමනසිකාරමනියං නථා- රූපං වෙතොසමාධිං පුසති යථා සමාහිතෙ විතෙත අනෙකවිතිතං පුබ්බ- නිවාසං අනුසාරති—සෙය්‍යපීදං එකමිධි සංවට්ඨිවට්ඨං ඥෝපි සංවට්ඨ- විවට්ඨාති නිඤ්පි සංවට්ඨිවට්ඨාති චත්තාර්ථි සංවට්ඨිවට්ඨාති පඤ්චපි සංවට්ඨිවට්ඨාති දසපි සංවට්ඨිවට්ඨාති ‘අමුත්තාසිං එවන්තාමො එව්ඤ්ඤානා එවංචණණො එවමානාථො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංචෙදී එවමාසු- පරියනෙතා සො තතො වුතො අමුත්ත උපපාදිං තත්තාපාසිං එවන්තාමො එව්ඤ්ඤානා එවංචණණො එවමානාථො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංචෙදී එව- මාසුපරියනෙතා සො තතො වුතො ඉමුප්පනෙතා’ති¹ ඉති සාකාරං සඋදෙදසං අනෙක විතිතං පුබ්බනිවාසං අනුසාරති.

සො එවමාන ‘සංස්සතො අත්තා ව ලොකො ව වඤ්ඤා කුට්ඨො එසිකට්ඨාසිට්ඨො තෙව සත්තා සංඝාවන්ති සංඝරානති වචනති උපපජ්ජන්ති අජ්ජිකෙව සංස්සති සමං’ති² තං කිසං භොතු ? අහං හි ආතප්පමනියං —පෙ— නථාරූපං වෙතොසමාධිං පුසාමි යථා සමාහිතෙ විතෙත අනෙකවිතිතං පුබ්බනිවාසං අනුසාරාමි—සෙය්‍යපීදං එකමිධි —පෙ— දසපි සංවට්ඨ- විවට්ඨාති ‘අමුත්තාසිං එවන්තාමො —පෙ— ඉමුප්පනෙතා’ති ඉති සාකාරං සඋදෙදසං අනෙක විතිතං පුබ්බනිවාසං අනුසාරාමි ඉමිනාපාසං එතං ජානාමි යථා සංස්සතො අත්තා ව ලොකො ව වඤ්ඤා කුට්ඨො එසිකට්ඨා- සිට්ඨො තෙව සත්තා සංඝාවන්ති සංඝරානති වචනති උපපජ්ජන්ති අජ්ජිකෙව සංස්සති සමං’ති³

ඉදං භික්ඛවෙ දුතියං ධාතං යං ආගමම යං ආරබ්බ එතෙ සමණ- බ්‍රාහ්මණා සංස්සතවාදා සංස්සතං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤපෙතති

39. තුතියෙ ව භොනෙතා සමණ්‍යාගමිණා කිමාගමම කිමාරබ්බ සංස්සතවාදා සංස්සතං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤපෙතති ?

38 දෙවෙනි කාරණයෙහිත් හවත් මහණබමුණෝ කුමක් නිසා කුමක් අරමුණු කොට ආභිතද්වේක වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් ආභිත කොට පණවත් ද? යත්.

මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් තෝ බමුණෙක් හෝ උත්සාහ කොට, වියළි කොට, පුත පුතා වැර වඩා, සමානිසම්පුසුක්ත බව නිසා, සමානිසත්කාරය* නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මනා වැ පිහිටි කල්හි අන්තර්විධ වූ පෙරු වුසු කඳු පිළිවෙල සිහි කෙරේ ද, එසේ වූ විත්ත සමාධියක් ලබයි ඒ මෙසේ ය “අයෝ නැත වීම්, එහි මේ නම් ඇතියෙම් වීම්, මේ නම් ගෝත්‍ර ඇතියෙම් වීම්, මෙබඳු පැහැ ඇතියෙම් වීම්, මෙබඳු ආහාර ඇතියෙම් වීම්, මෙබඳු සුව දුක් විඳින්නෙම් වීම්, මේ තෙක් ආසු සිමාවක් ඇතියෙම් වීම්, ඒ මම් එයින් සැව අයෝ නැත උපනිමි, එහි ද මේ නම් ඇතියෙම් වීම්, මේ නම් ගෝත්‍ර ඇතියෙම් වීම්, මෙබඳු පැහැ ඇතියෙම් වීම්, මෙබඳු ආහාර ඇතියෙම් වීම්, මෙබඳු සුව දුක් විඳින්නෙම් වීම්, මේ තෙක් ආසු සිමාවක් ඇතියෙම් වීම්, ඒ මම් එයින් සැව මෙහි උපනිමි” යි මෙසේ එක් සංවතීවිවර්ණයක් ද සංවතීවිවර්ණ දෙකක් ද සංවතීවිවර්ණ තුනක් ද සංවතීවිවර්ණ සතරක් ද සංවතීවිවර්ණ පහක් ද සංවතීවිවර්ණ දශයක් ද, පැහැ සටහන් ආදී ආකාර සහිත කොට, නම් ගොන් විසින් උදෙසුම් සහිත කොට, නොගෙත් වැදෑරුම් පෙරු වුසු කඳු පිළිවෙල සිහි කෙරෙයි

මෙබඳු බ්‍යානානුභාව ඇති හේ දැවෙනික වූයේ මෙසේ කියයි “ආත්මයන් ලෝකයන් සදකාලික ය, වද ය, හිරි කුලක් සේ නිසල ය, ඉන්ද්‍රියයක් සේ තහවුරු ය, ඒ සත්ත්වයෝ ම මෙයින් අත් තැනට ගෙනී, හවගෙන් හවගට හැවිදිනී, මැරෙති, මැරී උපදිනී, (මනාපාපිව්‍යාදි) සදකාලික වන්නේ මෙන් ආත්මය ද ලෝකය ද හැම කල්හි වද්‍යමාන ම ය “මෙසේ මා කියනුයේ කවර හෙයින්? යත්. මම් ව්‍යාභි උත්සාහ කොට, වියළි කොට, පුත පුතා වැර වඩා, සමානිසම්පුසුක්ත බව නිසා, සමානිසත්කාරය නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මනා වැ පිහිටි කල්හි නොගෙත් වැදෑරුම් පෙරු වුසු කඳු පිළිවෙල සිහි කෙරෙමි ද, එසේ වූ විත්තසමාධියක් ලැබිමි ඒ මෙසේ ය ‘අයෝ නැත වීම් ,මෙසේ එක් සංවතීවිවර්ණයක් ද, සංවතීවිවර්ණ දෙකක් ද.. සංවතීවිවර්ණ දශයක් ද ආහාර සහිත කොට උද්දේශ සහිත කොට පෙරු වුසු කඳුපිළිවෙල සිහි කෙරෙමි මේ කාරණයෙහුත් යම්හේ ආත්මයන් ලෝකයන් සදකාලික ද, වද ද, හිරිකුලක් සේ නිසල ද, ඉන්ද්‍රියයක් සේ තහවුරු ද, ඒ සත්ත්වයෝ ම මෙයින් අත් තැනට ගෙනේ ද, හවගෙන් හවගට හැවිදිනේ ද, මැරෙත් ද, මැරී උපදිනේ ද (මනාපාපිව්‍යාදිය මෙන්) හැම ද ම ඇත්තානු ද, එසේ මේ කාරණය දැනිමි ”

මහණෙනි, සමහර මහණ බමුණෝ යමක් නිසා යමෙක එල්බෑ ගෙන ආභිතද්වේකයක් වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් ආභිත කොට පණවත් නම්, මේ ඒ දෙවෙනි කාරණය යි

39. තෙවෙනි කාරණයෙහි ද හවත් මහණබමුණෝ කුමක් නිසා, කිමෙක එල්බෑ ගෙන, ආභිත ද්වේකයන්ගේ ආත්මයන් ලෝකයන් ආභිත කොට පණවත් ද? යත්

* සමානිසත්කාරයෙහි උපමානිසත්කාරයේ පමණිකිකාරයේ අන්තරා සූර්ණයකි වුහා ගොනි වීකා

ඉඩ තිකිකවේ එකතුවට, සමනෙය වා, බ්‍රහ්මනෙය වා, ආභසමනෙය පටාතමනෙය අනුසංගමනෙය අපමාදමනෙය සමමනෙය සාධකාරමනෙය නවරූපං වෙතොසමිතිං. පුතති ගපාසමාගිතො විතොත අනෙකවතිනං. පුඛෙතිවංසං අනුසාරති — සෙයංවිදං. දඤ්ඨි සංවච්චවච්චංති ඕසතිච්චි සංවච්චවච්චංති නිංසමච්චි සංවච්චවච්චංති වතොතඤ්චි සංවච්චවච්චංති “අමුත්තංසිං එවංතංසමි, එවංතොතොතං එවංවිතොතොතං එවමොතොතං, එවංසුඛ-දුකඛපටිසංචෙදී එවමිසුපරිසංතොතං සෙයං නතො, වුතො අමුත්තං උපපාදිං,¹ නත්තංපාසිං එවනොතමි, එවමොතොතොතං එවංවිතොතොතං එවමොතොතං, එවං-සුඛදුකඛපටිසංචෙදී එවමිසුපරිසංතොතං සෙයං නතො, අමුත්තංසංති” ඉති සාකාරං සඋදෙද්දං අනෙකවතිනං. පුඛෙතිවංසං අනුසාරති

සෙං එවමිහං “සංඝනො අනන්තං ව ලොකො ව විඤ්ඤාං භූවර්ණං එසිකධාංගිවර්ණො තෙව සත්තං සංඝාවනං සංසරානං විවිඤ්ඤං උපපජ්ජානං අජිතේව සංඝතිසමං තං කිංසං ගෙඬු ? අහං හි ආතප්පකේඤ්ඤං —පෙ— තථාරූපං වේදනාසමිංගං චූළංගි යථාසමිංගිනො විත්තන අනෙකවිතිනං පුඤ්ඤතිවිංසං අනුස්සරාමි —සෙය්‍යපීදං දස‘පි සංවර්ගවිවර්ගි —පෙ— විත්තාරිසමපි සංවර්ගවිවර්ගි ‘අමුත්‍රාසිං එවිත්තාමෙ —පෙ— ඉධුප-පනො’ති ඉති සංඝාරං සඋද්දසං අනෙකවිතිනං පුඤ්ඤතිවිංසං අනුස්සරාමි ඉතිනං මිහං එතං ජාතාමි යථා සංඝනො අනන්තං ව ලොකො ව විඤ්ඤාං භූවර්ණං එසිකධාංගිවර්ණො තෙව සත්තං සංඝාවනං සංසරානං විවිඤ්ඤං උපපජ්ජානං අජිතේව සංඝතිසමං’ති”

ඉදු, භික්ඛිජව නාගිංසං ධානං සං ආභමමි සං ආරාමිච්චි ඵෙකෙ සමිණ-
 ඩ්‍යාභමිණං සංසාතවාදා සංසාතං අනිකානං ච ශ්‍රොතං ච පඤ්ඤාපෙතනී.

40 ව්‍යුහයේ වී ගොනෙතා සම්බන්ධයක් කිමටම කිමටබහු
සහයානවැදි සහයාන අනානකුටි ලොකකුටි පසුකුටිපෙනි ?

ඉබි හිකඩලේ එකමෙව්වා සමඟේවා වා බ්‍රාහ්මණේවා වා ජාතනි හොඳි වීමයි. සො: තක්කපරිශාතතො වීමොසානුචරිතං සසමපටිතානං එවමානං ‘සසානාං අනතො ච ලොකො ච වසෙදුකා: කුටිලෝචො එසිකව්තා:සිට්ඨිතො: තෙව සතතා: සකුචතනි සංසරනනි වචනනි උපපජ්ජනනි අප්පිලෙව සසානසමනනි.

මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් උත්සාහය නිසා, විශ්වීය නිසා, පුන පුනා වැර වැඩුම් නිසා, අප්‍රමාදය නිසා, සමාධිමත්තා-කාරය නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මොනොවට පිහිටි කල්හි තත් වැදූරුම් පෙරු වුහු කද පිළිවෙල සිහි කෙරේ ද, එසේ වූ විභව සමාධි-යක් ලබයි එය (සිහි කරනුයේ) මෙසේ ය “අයෝ තැන වීම්, එහි මෙ නම්, ඇතියෙම් වීම්, මෙ නම් හෝත්‍ර ඇතියෙම් වීම්, මෙබඳු පැතෑ ඇතියෙම් වීම්, මෙබඳු ආහාර ඇතියෙම් වීම්, මෙබඳු සුව දුක් විඳින්නෙම් වීම්, මෙ තෙක් ආශ්‍ර සීමාවක් ඇතියෙම් වීම්, ඒ මම එයින් සැව අයෝ තැන උපනිමි, එහි ද මෙ නම් ඇතියෙම් වීම්, මෙ නම් හෝත්‍ර ඇතියෙම් වීම්, මෙබඳු පැතෑ ඇතියෙම් වීම්, මෙබඳු ආහාර ඇතියෙම් වීම්, මෙබඳු සුව දුක් විඳින්නෙම් වීම්, මෙ තෙක් ආශ්‍ර සීමා ඇතියෙම් වීම්, ඒ මම එයින් සැව මෙහි උපනිමි”යි සංවතීව්‍රවතී දශකක් ද, සංවතීව්‍රවතී විස්සක් ද, සංවතීව්‍රවතී තිසක් ද, සංවතී විවතී සතළිසක් ද යි මෙසේ ආකාර සහිත වූ උද්දේශ සහිත වූ නොයෙක් වැදූරුම් පෙරු වුහු කද පිළිවෙල සිහි කෙරෙයි

හේ මෙසේ කියයි “ආත්මයන් ලෝකයන් සදාකාලිකය, වද ය, හිරි කුලක් සේ නිසල ය ඉදුකිලක් සේ තර ය ඒ සත්ත්‍ව ම මෙයින් අන් තැනට යෙහි, හවයෙන් හවයට යෙහි, මැරෙහි, මැරී උපදිති, මහා-පාපිව්‍යාදී ශාසන වස්තුනට සම ව හැම කල්හි ම ආත්මයා ය මෙසේ මා කියනුයේ කවර හෙයින්? යත් මම ව්‍යාභි උත්සාහය නිසා, විශ්වීය නිසා, පුන පුනා වැර වැඩුම් නිසා, නොපමා ඔව නිසා, මනාසේ මෙනෙහි කැරුම් නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මොනොවට පිහිටි කල්හි නොයෙක් වැදූරුම් පෙරු වුහු කද පිළිවෙල සිහි කෙරෙමි ද, එසේ වූ විත්තසමාධියක් ලැබීම ඒ මෙසේ ය ‘අයෝ තැන වීම් එයින් සැව මෙහි උපනිමි’යි සංවතීව්‍රවතී දශකක් ද සංවතීව්‍රවතී සතළිසක් ද යි මෙ සේ ආකාර සහිත, උද්දේශ සහිත නොයෙක් වැදූරුම් පෙරු වුහු කද පිළිවෙල සිහි කෙරෙමි මේ කරුණින් මම යමෙක් ආත්මයන් ලෝකයන් ශාස්වත ද, වද ද, හිරි කුලක් සේ නිසල ද, ඉදුකිලක් සේ තහවුරු ද, ඒ සත්ත්‍ව ම මෙයින් අන් තැනට යෙහි ද, හවයෙන් හවයට හැවිදිත් ද, මැරෙත් ද, මැරී උපදිත් ද, මහාපාපිව්‍යාදී ශාසන වස්තුන් හා සම වැ හැම ද ම ඇත්තානු ද, එසේ මේ කාරණය දනිමි’ යනු යි

මහණෙනි, ඇතැම් මහණබමුණෝ ශාසනදෘෂ්ටි ඇත්තෝ, යමක් නිසා, යමෙක එල්ලා ගෙන, ආත්මයන් ලෝකයන් ශාසන කොට පණවත් නම්, මේ ඒ තෙවෙනි කාරණය යි

40 සිවු වන කරුණෙහි ද, හවත් මහණබමුණෝ කුමක් නිසා කීමෙක එල්ලා ගෙන ශාසනවාදී වූවෝ, ආත්මයන් ලෝකයන් ශාසන කොට පණවත් ද? යත්

මහණෙනි, මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ තැනි කරන්නේ වෙයි, විමසන්නේ වෙයි හේ ඒ ඒ කරුණින් තැනි කොට, විමසුම් නුවණ පමණින් ම කාරණය මැන “ආත්මයන් ලෝකයන් සදාකාලික ය, වද ය, හිරිකුලක් සේ නිසල ය, ඉදුරුකිලක් සේ තර වැ සිටියේ ය, ඒ සත්ත්‍ව ම මෙයින් අන් තැනට යෙහි, හවයෙන් හවයට යෙහි, මැරෙත්, මැරී උපදිත්, මහාපාපිව්‍යාදී ශාසනිකට (සදාකාලික වස්තුවන්ට) සම වැ හැමද ම ඇත්තානු”යි මෙසේ තමාගේ හුදු වැටැහීම කියයි

ඉදං භික්ඛවෙ චතුස්සං ධාතං යං ආගම්මි යං ආරබ්භ ඵකෙ සම්මා-
 බ්‍රාහ්මණා සංසාරවාදාද්ධානං අනාගතභව ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙනති

41 ඉමෙති ඛො තෙ භික්ඛවෙ සම්මාබ්‍රාහ්මණා සංසාරවාදාද්ධානං
 අනාගතභව ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙනති චතුස්සං ධාතං යං භික්ඛවෙ භික්ඛවෙ
 සම්මා වා බ්‍රාහ්මණා වා සංසාරවාදාද්ධානං අනාගතභව ලොකස්ස
 පඤ්ඤාපෙනති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙසෙව චතුස්සං ධාතං ඵකෙසං වා අඤ්ඤා-
 තරොන නත්ති ඉතො බහිද්ධා

42 නතිදං භික්ඛවෙ තථාගතො පජානාති 'ඉමෙ ඛො දිට්ඨිධර්මානා
 ඵලංගතිතා ඵලංපරාමිතා ඵලංගතිතා භවිස්සන්ති ඵලංගතිතා'ති
 තස්ස තථාගතො පජානාති තතො ච උත්තරිතරං පජානාති තං ච
 පජානාතං න පරාමිතං අපරාමිතො වස්ස පටිච්ඡාදස්සෙව නිබ්බුති
 විදිතා වෙදනානං සමුදයස්ස අනුභවස්ස අසංසාරස්ස ආදිතස්ස නිසාර-
 ණස්ස සපාභානං මිදිතා අනුපාදා විමුක්තො භික්ඛවෙ තථාගතො

43 ඉමෙ ඛො තෙ භික්ඛවෙ ධම්මා ගම්මිදා දුද්දසා දුරුක්ඛායා
 සන්තා පඤ්ඤා² අනාගතභව වා නිපුණා පඤ්ඤා වෙදනා³ යෙ තථා-
 ගතො සංසාරාදිකා පටිච්ඡාදෙති යෙති තථාගතො සපාභානං
 වස්සෙති සම්මා වෙදනා වෙදනා

සම්මානාගතො

44 සන්ති භික්ඛවෙ ඵකෙ සම්මාබ්‍රාහ්මණා ඵකවිසංසාරිකා ඵකවි-
 අසංසාරිකා ඵකවිසංසාරිකා ඵකවිසංසාරිකා අනාගතභව ලොකස්ස
 පඤ්ඤාපෙනති චතුස්සං ධාතං යං භික්ඛවෙ භික්ඛවෙ සම්මාබ්‍රාහ්මණා
 නිමිත්තං ඵකවිසංසාරිකා ඵකවිසංසාරිකා ඵකවිසංසාරිකා ඵකවිසංසාරිකා
 අසංසාරිකා අනාගතභව ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙනති චතුස්සං ධාතං

2 පජානා, මි ජ සං

3 වෙදනා, මි ජ සං

මහණෙනි, ඇතැම් මහණවුණෝ යමක් නිසා, යමක් ඇරැඹූ, ආස්වාද දුෂ්ට ගත්තෝ ආත්මයන් ලෝකයන් ආස්වාද කොට පණවත් නම් මේ ඒ සිවු වන කාරණය යි,

41 මහණෙනි, ආස්වාද දුෂ්ට ගත් ඒ මහණවුණෝ මේ සතර කරුණින් ආත්මය ද ලෝකය ද ආස්වාද කොට පණවත් මහණෙනි, ආස්වාද දුෂ්ට ගත් යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් ආත්මයන් ලෝකයන් ආස්වාද කොට පණවත් නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ කරුණු සතරින් ම හෝ මොවුන් අතුරින් එකකින් හෝ එසේ පණවත් මේ සතර කරුණින් පිටත් අන් කරුණක් ඔවුන්ට නැත

42 මහණෙනි, මේ දුෂ්ට (හෝ දුෂ්ටකාරණයෝ) මෙසේ ගන්නා ලද්දේ, මේ සේ පරාමිෂ්ට වූවෝ, මෙවුන් වූ තීරයාදී විපාකයක් ඇත්තෝ වන්නාහ, මෙවුන් පරලොවක් ඇතිවත් වන්නාහ' යි ඒ මේ සතර දුෂ්ට-ගතය ම තථාගත තෙමේ නත් අසුරින් දැනී තථාගත තෙමේ එයන් දැනී එයින් මත්තෙකි වූ (ශීල සමාධි ප්‍රඥ විමුක්ති විමුක්තිඥාදර්ශන සම්මාදායක යන මේ) සියල්ලන් දැනී එය දන්නේ, 'මෙය මම දනිමි' යි කාණයා දැනී මාන වශයෙන් පරාමිදිනය නො කෙරෙයි, එය පරාමිදිනය නොකරන ඒ තථාගත වුදුහු විසින් තමා ම කෙලෙස් නිවීම දන්නා ලද්දේ ය. (මෙහි සුව පත් වමු යි අසෝ තැන සුව පත් වමු යි සිහිමත් යම් ගැට වේදනාවන්හි ඇළුණු අන් නොවුවෝ නානා විධ දුෂ්ටගතයට වදින්නේ ද), තථාගත තෙමේ ඒ වේදනාවන්ගේ උත්පත්තිය ද විනාශය ද ආස්වාදය ද ආදීනවය ද ඒ වේදනාවන්ගේ නික්මීම ද තත් වූ පරිදි දැන, ඡන්දරාගය දුරු වූ බැවින් උපාදාන රහිත ව මිදුණේ වෙයි

43 මහණෙනි, තථාගත තෙමේ යම් ධර්ම කෙනෙකුන් තෙමේ ම විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රකාශ කෙරේ නම්, යම් ධර්ම කෙනෙකුන් කරුණ කොට ගෙන තථාගත වුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ මිගුණ කියන්නට තැත් කරන්නෝ කියන්නාහු නම්, මේ - ගැඹුරු වූ, සම්මුදු වූ කෙනෙකුන් විසින් ම විනාශයක්වූ විසින් නො දක්න හැකි වූ, එකෙකින් ම පෙන්නවූ විසින් අවබෝධ නො කට හැකි වූ, ආත්මය වූ ප්‍රණීත වූ, තනිගෙන් බැස නො ගත හැකි වූ, සිසුම් වූ, ප්‍රාඥයන් විසින් ම දැන හැකි වූ ඒ ධර්මයෝ ය.

මෙවු බණවර යි

44 මහණෙනි, යම් කෙනෙක් ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ආස්වාද කොට ද එක් කොටසක් අභිභවන කොට ද කරුණු සතරෙකින් පණවත් නම්, එසේ වූ ඒකාත්මාස්වතීය වූ ද ඒකාත්මාස්වතීය වූ ද ඇතැම් මහණවුණු කෙනෙක් ආත්මයාහ

ඒ ගවත් මහණ බමුණෝ කුමක් නිසා කීමෙක එල්බූ ඒකාත්මාස්වතීය ද ඒකාත්මාස්වතීය ද වූවාහු (එක් කොටසක් සද්ධාර්මික යා යි ද එක් කොටසක් සද්ධාර්මික නො වේ යා යි ද යන දුෂ්ට ඇත්තාහු) ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ආස්වාදයා යිත් එක් කොටසක් අභිභවන යා යිත් කියා සතර කරුණෙකින් පණවන්නේ ද? යත්

45 හොති ඛො සො භික්ඛවෙ සමයො යං කදුචි කර්භචි දීඝස්ස අයුනො අව්වයෙන අයං ලොකො සංවට්ටති සංවට්ටමානෙ ලොකෙ යෙභ්‍යස්ස සත්තං ආභස්සරසංචත්තනිකා හොනති, තෙ තත්ථ හොනති මනෝමයං පිතිහක්ඛං සගම්පභා අනතලික්ඛවරා සුභට්ඨාසිනො චිරං දීඝ-මඬානං ත්විංහති

හොති ඛො සො භික්ඛවෙ සමයො යං කදුචි කර්භචි දීඝස්ස අයුනො අව්වයෙන අයං ලොකො විවට්ටති විවට්ටමානෙ ලොකෙ සුඤ්ඤං බ්‍රහ්ම-විමානං පාදුහවිති අපඤ්ඤනරො සත්තො ආයුක්ඛයා වා පුඤ්ඤක්ඛයා වා ආභස්සරකායා වච්ඡිං සුඤ්ඤං බ්‍රහ්මවිමානං උපපජ්ජති සො තත්ථ හොති මනෝමයො පිතිහක්ඛං සගම්පභො අනතලික්ඛවරො සුභට්ඨාසි චිරං දීඝ-මඬානං ත්විංහති තස්ස තත්ථ ඵකක්ඛස්ස දීඝරගං නිබ්බුසිත්තං අනභි-රති පටිත්තස්සා උපපජ්ජති 'අභො වත අඤ්ඤාපි සත්තං ඉත්ථත්තං ආගච්ඡිය්‍යනති' අථ අඤ්ඤනරොපි සත්තං අයුක්ඛයා වා පුඤ්ඤක්ඛයා වා ආභස්සරකායා වච්ඡිං බ්‍රහ්මවිමානං උපපජ්ජනති තස්ස සත්තස්ස සභව්‍යතං ඤාපි තත්ථ හොනති මනෝමයං පිතිහක්ඛං සගම්පභා අනත-ලික්ඛවරා සුභට්ඨාසිනො චිරං දීඝමඬානං ත්විංහති

තත්‍ර භික්ඛවෙ යො සො සත්තො පඨමං උපපන්නා තස්ස ඵචං හොති: 'අභමියම් බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිභූ අනභිභූනො අඤ්ඤදළ්ලදසො ඵසවතති ඉස්සරො කත්තා නිම්මාතා සෙත්ථං සජ්ජා¹ වසී පිතා භූත-භව්‍යානං මයං ඉමෙ සත්තා නිම්මිතා තං කිස්ස හෙතු? මමං හි පුබ්බෙ ඵතදහොසි² අභො වත අඤ්ඤාපි සත්තං ඉත්ථත්තං ආගච්ඡිය්‍යනති ඉති මමඤ්ඤා³ මනොපඤ්ඤිති ඉමෙ ඵ සත්තං ඉත්ථත්තං ආගතා'ති යොපි තෙ සත්තා පච්ඡි උපපන්නා³ කෙසම්පි ඵචං හොති අයං ඛො භට්ටං බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිභූ අනභිභූනො අඤ්ඤදළ්ලදසො ඵසවතති ඉස්සරො කත්තා නිම්මිතා සෙත්ථං සජ්ජා වසී පිතා භූතභව්‍යානං ඉඤ්ඤා මයං හොති බ්‍රහ්මා නිම්මිතා තං කිස්ස හෙතු? ඉමං හි මයං අද්දසාම ඉධ පඨමං උපපන්නං මයං පනමහා පච්ඡි උපපන්නා'ති

1 ස.ජ්ජා PTS

2 මෙ ව පෙස.

3 උපපන්නා 4 වු 1

45 මහණෙනි, දික් කලක් ඇවෑමෙන් කිසි සමයෙක මේ ලොව තස්තේ ද, එබඳු වූ කාලයක් වේ ම ය එසේ ලොව නැසෙන කල්හි සත්ත්‍ව ඛෙසෙව්නේ ආසන්නයට බඹලොවැ උපදින්නෝ වෙති. ඔහු එහි බ්‍යානවින්න බලයෙන් උපන්නෝ වෙති, ප්‍රිතිය ම ආහාර කොට ඇත්තෝ වෙති, භුක්‍රී ම බැබළෙන්නෝ වෙති, අයසෙහි හැසිරෙන්නෝ වෙති, සිත්ත එ වස්ත්‍රාභරණ හැඳ පැලඳ සිටින්නෝ වෙති. එහි ඔහු ඉතා වොසෝ කලක් සිටීත්

මහණෙනි, දික් කලක් ඉක්මවෙත් කිසි සමයෙක මෙලොව නැවැත හට ගන්නේ නම් එසේ වූ කාලයක් වෙයි එසේ ලොව හට ගන්නා කල්හි හිස් බඹවීමකක් පහළ වෙයි එ කල්හි එක්තරා සත්ත්වයෙක් ආශ්‍ර ගෙවී යෑමෙන් හෝ පින් ගෙවී යෑමෙන් ආසන්නයට බඹ ලොවින් සැව ඒ හිස් බඹවීමකට උපදී හෙ පහතම එහි බ්‍යාන සිතීන් උපන්නෝ ප්‍රිතිය ම ආහාර කොට ඇත්තේ වෙයි සිය සිරුරු එළිපයන් ම බබළන්නේ වෙයි, ආකාශවාරි වෙයි, සිත්ත එ වස්ත්‍රාභරණ ඇඳී වැ සිටින්නේ වෙයි. පස් එහි ඉතා වොසෝ කලක් සිටියි එහි ඔහු හුදෙකලා වැ වොසෝ කලක් දුසු හෙයින් ‘අත් සත්ත්‍ව ද මේ අත්බවට එන්නාහු නම් යෙසෙකැ’යි ප්‍රාචිනාවෙන් තාණොවෙන් ඔහුට පහළ වෙයි ඉක්කිනි එක්තරා සත්ත්ව කෙනෙක් ද ආශ්‍ර ගෙවීමෙන් හෝ පින් ගෙවීමෙන් හෝ ආසන්නයට ලොවින් සැව ඒ බඹවීමකට, ඉහුගේ සත්ත්වයට පැමිණෙත් ඔහු ද එහි බ්‍යානවින්නයින් උපන්නෝ ප්‍රිතිය ම ආහාර පකාට ඇත්තෝ වෙත්, ස්වයංප්‍රාප්ත වෙත්, ආකාශවාරි වෙත්, සිත්ත එ උයන් වෙත්. ආදියෙහි සිටින්නෝ (නොහොත් සිත්ත එ වස්ත්‍රාභරණ හැඳ පැලඳ සිටින්නෝ) වෙත් ඔහු එහි ඉතා දික් කලක් සිටීත් මහණෙනි, එහි යම් සත්ත්වයෙක් පළමු වැ උපන්නේ ද, ඔහුට මෙසේ සිතෙත් වෙයි “මම බ්‍රහ්ම වෙමි, මහා-බ්‍රහ්ම වෙමි, අත් හැම මැබ පවත්වා සිටින්නෙමි වෙමි, අනුත් විසින් නො මිනිනා ලද්දෙමි වෙමි, ඒකාන්තයෙන් සියල්ල දක්නෙමි වෙමි, සියල්ලත් විශයෙහි පවත්වන්නෙමි වෙමි, ඊශ්වර වෙමි, කතිය වෙමි, මවන්නා වෙමි, ලොවට උත්තම වෙමි, ලොව සකස් කරන්නා වෙමි, පුරුදු කළ විශිෂ්ට ඇත්තෙමි, උපන්නවුන්ගේ ද උපදිනවුන්ගේ ද පියා වෙමි මා විසින් මේ සත්ත්වයෝ මවන ලදහ ඒ (එසේ සිතනුයේ) කවර හෙයින්? යත්. ‘අත් සත්ත්ව කෙනෙකුත් ජෛති මේ අත්බවට එන්නාහු නම් යෙසෙකැ’යි පූර්වයෙහි මට මේ සිත පහළ විය මෙසේ වොසෝ ප්‍රාචිනාව ද විය මේ සත්ත්වයෝත් මගේ ඒ ප්‍රාචිනාව අනු ව මේ අත්බවට ආහ” යනු යි යම් සත්ත්ව කෙනෙක් පසු වැ උපන්නේ ද ඔවුනට ද මේ සිත වෙයි ‘මේ හවන් තෙමේ බ්‍රහ්ම ය, මහා-බ්‍රහ්ම ය, අනුත් මැබ පවත්වා සිටින්නා ය, අනුත් විසින් නො මැඩුණේ ය, ඒකාන්තයෙන් සියල්ල දක්නේ ය, ලොව තමා විශයෙහි පවත්වන්නේ ය, ඊශ්වර ය, කරුණා ය, නිමිත්තා ය, උත්තමයා ය, ලොව සකස් කරන්නා ය, පුරුදු කළ විශිෂ්ට ඇත්තා ය, උපත් උපදනා සියල්ලන් ගේ පියා ය මේ හවන් බඹනු විසින් අපි මවන ලද්දෙමේ වමු ඒ කවර හෙයින්? යත්. මොහු වනාහි අපට පළමු ව ජෛති උපන්නනු අපි දුටුවමු අපි වනාහි පසු වැ උපන්නෙමු” යනු යි

46 තනු භික්ඛවෙ ග්‍රො සො සතොතා පඨමං උපපන්නො, සො දීඝාසු-
කතරො ව ගොථි වර්ණණවිත්තතරො ව මහෙසකඛතරො ව යෙ පන තො
සතොතා පඨමං උපපන්නා, තෙ අප්පාසුකතරා ව ගොතති දුබ්බණ්ණතරා ව
අප්පාසකඛතරා ව ණානං බො පතොතං භික්ඛවෙ පිජ්ජති යං අඤ්ඤාතරො
සතොතා තම්භා කායං චම්භා ඉජ්ජතං ආගච්ඡති

ඉජ්ජතං ආගතො සම්මානො අගාරයඛො අනගාරියං පබ්බජති අගාරසම්මා
අනගාරියං පබ්බජතො සම්මානො ආතප්පමනිය පබ්බජමනිය අනුසොග-
මනිය අප්පමාදමනිය සම්මාමනසිකාදමනිය තපාරූපං වෙතොසම්මාසිං
පුළුති යථා සම්මානිතො විතොතං තං පුබ්බකිව්‍යාසං අනුසාරති, තතො පරං
නානුසාරති, සො එවමාන

‘ග්‍රො බො සො භවං බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිගු අනභිගුතො අඤ්ඤාදදුජ්ජග්‍රො
වසව්තති ඉසාසරො කතොති මොතො සෙට්ඨො සජ්ජො වසී පිතො ගුහ-
භව්‍යානං, යෙන මයං නොතො බ්‍රහ්මණා නිමිතො, සො නිවේවා බ්‍රහ්මා
සසානො අභිපරිණාමධම්මො සසානියම්මං තපෙව ණාසාති යෙ පන මයං
අහුම්මා තෙන ගොතො බ්‍රහ්මණා නිමිතො, තෙ මයං අනිව්වා අක්ඛිවා
අප්පාසුකා චවනධම්මා ඉජ්ජතං ආගතො’ති

ඉදං භික්ඛවෙ පඨමං ණානං යං ආගමම යං ආරබ්භ එකෙ සම්මා-
බ්‍රාහ්මණො එකච්චසසානිකා එකච්චඅසසානිකා එකච්චං සසානං එකච්චං
අසසානං අනතොනඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති

47 දුතියෙ ව හෙ තොතො සම්මානාමනණො නිමාගමම නිමාරබ්භ
එකච්චසසානිකා එකච්චඅසසානිකා එකච්චං සසානං එකච්චං අසසානං
අනතොනඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති ?

46. මහණෙනි, එහි යම් සත්ත්වයෙක් පළමු වැටපත්තේ ද, හේ සත්ත්වයෙකු වඩා දීඝායුෂෙක වෙයි, සත්ත්වයෙකු වඩා වැඩිවත් වෙයි, සත්ත්වයෙකු වඩා මහායශ්ශ් ඇත්තේ වෙයි. යම් කෙනෙක් වනාහි පසු වැටපත්තේ ද ඔහු පළමු උපත්තනුට වඩා මන්දායුෂෙක ද වෙයි, ඔහුට වඩා වැඩියෙන් හිත ද වෙයි, ඔහුට වඩා අල්පයශ්ශ් ඇත්තේ ද වෙයි. මහණෙනි, යම් භෙයෙකින් ඔවුන් අතුරෙන් කිසි සත්ත්වයෙක් ඒ බ්‍රහ්මනිකායයෙන් සැව මේ මිනිසත්ඛවට පැමිණේ ය යන කාරණයෙන් ඇද්ද මෙය විද්‍යාමාන ය (වන එකෙක) එසේ හේ මේ මිනිසත්ඛවට ආගේ මිනිසුන්ගෙන් පැවිදි බිමට වදි කිසි ගෙසින් පැවිදි බිමට වන්නේ ම, හේ උත්සාහ වඩා වැර වඩා පුන පුනා වැයම් කොට නොපමා බව තිසා නුවණ නිසා, යම් සමාභියෙකින් සිත මනා වැ පිහිටි කල්හි මෙසින් පෙරු වූ ජාතිය සිති කෙරේ ද, එයින් ඔබ්බෙහි සිති නො කෙරේ ද, එසේ වූ විතතයමාගීයක් ලබයි. හෙ තෙම මෙසේ කීයයි “යම් ඒ භවත් බ්‍රහ්මයෙක් මහාබ්‍රහ්ම ද, අනුන් මැඩ පවත්-වන්නේ ද, ඊශ්වර ද, කාරක ද, නිමිපක ද, උත්තම ද, ලොව සකස් කරන්නේ ද, පුරුදු කළ වශිතා ඇත්තේ ද, උපනුන්තවත් උපදනා-වුන්තවත් පිතා ද, යම් භවත් මහබ්‍රහ්මයෙකු පිසින් අපි මවන ලද්දේ ද, ඒ මහබ්‍රහ්ම තෙමේ නිත්‍ය ය, ච්ඡාය ය (නො මැරෙන්නේ ය), සදාකාලික ය, නොවෙනස් වන ස්වභාව ඇත්තේ ය, මහාපෘථිවි අදි ශාඛිත වස්තූන් හා සම වැ එසේ ම නොවෙනස් වැ සිටින්නේ ය. යම් බඳු අපි ඒ භවත් බ්‍රහ්මයෙකු පිසින් මවන ලද්දේ ද, ඒ අපි අනිත්‍යයමක, අච්ඡායයමක, අල්පා-යුෂ්කයමක, මැරෙන ස්වභාවය ඇත්තමක, එ බැවින් බ්‍රහ්මයින් සැව මෙහි මේ මිනිසත්ඛවට ආමක” යනු සි

මහණෙනි, යමක් නිසා යමක් ඇරැඹ ඇතැම් මහණ බ්‍රහ්මයෙක් එකත්‍ය-ශාඛිකයන් ඒකත්‍යඅශාඛිකයන් වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාඛිත කොටස් එක් කොටසක් අශාඛිත කොටස් පණවත් නම්, මේ ඒ පළමු කාරණය යි

47. දෙවෙනි කාරණයෙහි — පින්වත් මහණ බ්‍රහ්මයෙක් භූමන් නිසා කීමෙකු එල්ලා ඒකත්‍යශාඛිකයකු ද ඒකත්‍ය අශාඛිකයකු ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාඛිතයන් එක් කොටසක් අශාඛිතයන් කොට පණවත් ද? යන්න

සහති භික්ඛවෙ බිබ්බාපදෙසිකා නාම දෙවං තෙ අතිවෙලං හස්සං-
බිබ්බාරතිධම්මසමාපන්නා විහරන්ති තෙසං අතිවෙලං හස්සබිබ්බාරතිධම්ම-
සමාපන්නානං විහරතං සති මුක්ඛාති සත්ථං සමමොයං තෙ දෙවං තමහා
කායං වචනති.

ථානං ඛො පනෙතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං අඤ්ඤානරො සහෙනා
තමහා කායං වචිනො ඉන්ද්‍රියතං ආගච්ඡති ඉන්ද්‍රියතං ආත්තො සමානො
අගාර්ඝ්ඨො අනගාරිතං පබ්බජති අගාර්ඝ්ඨො අනගාරිතං පබ්බජිතො සමානො
අත්තපමනියං පඨානමනියං අනුගොගමනියං අපමාදමනියං සමමාමනි-
කාරමනියං තපාරූපං වෙතොසමාතිං උත්තති යපාසමානිතො විනෙත තං
උපබ්බන්ධිතං අනුස්සරති, තතො පරං නානුස්සරති

මසා ඵචමානං මෙ මං තෙ භොගනතො දෙවං න බිබ්බාපදෙසිකා,
තෙ න අතිවෙලං හස්සබිබ්බාරතිධම්මසමාපන්නා විහරන්ති තෙසං න
අතිවෙලං හස්සබිබ්බාරතිධම්මසමාපන්නානං විහරතං සති න මුක්ඛාති
සත්ථං අසමමොයං තෙ දෙවං තමහා කායං න වචනති, නිව්චං ධූවා සස්සතා
අට්ඨජ්ඣාමධම්මා සස්සතිසමං තපොව ධස්සන්ති යෙ පන මයං අනුමන
බිබ්බාපදෙසිකා, තෙ මයං අතිවෙලං හස්සබිබ්බාරතිධම්මසමාපන්නා විහරන්ති
තෙසං තො අතිවෙලං හස්සබිබ්බාරතිධම්මසමාපන්නානං විහරතං සති
මුක්ඛාති සත්ථං සමමොයං ඵචං මයං තමහා කායං චුතො අනිව්චං අනුචු-
චපපාපුකා වචනධම්මා ඉන්ද්‍රියතං ආගතාති

ඉදං භික්ඛවෙ උජ්ජිතං ථානං යං ආගමි මයං ආරබ්භ ඵනෙ සමිණ-
ව්‍යාගමිණං ඵකච්චසස්සතිකා ඵකච්චඅසස්සතිකා ඵකච්චං සස්සතං ඵකච්චං
අසස්සතං අනතානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති

48 තතිත්තං ව නොනෙතො සමිණව්‍යාගමිණං කිමාගමි කිමාරබ්භ
ඵකච්චසස්සතිකා ඵකච්චඅසස්සතිකා ඵකච්චං සස්සතං ඵකච්චං අසස්සතං
අනතානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති ?

සහති භික්ඛවෙ මනොපදෙසිකා නාම දෙවං තෙ අතිවෙලං අඤ්ඤා-
මඤ්ඤං උපතිජ්ජාගන්ති තෙ අතිවෙලං අඤ්ඤාමඤ්ඤං උපතිජ්ජාගන්තා
අඤ්ඤාමඤ්ඤාමති විනතාති පඋසෙන්නති තෙ අඤ්ඤාමඤ්ඤාමති පඋච්ඡිට්ඨානා
නිලනතකායං නිලනතවිනතා තෙ දෙවං තමහා කායං වචනති

මහණෙනි, බිහිබාපදෝසික නම් දෙව් කෙනෙක් ඇත්තාහ. ඔහු ආහාරයේ-පහෝගකාරය ඉක්මවා මෙවුන්දමිනි ද කාසික වාවසික ක්‍රියායෙහි ද යෙදුණෝ වැ වෙහෙත්. බොජුන් ගන්නා කාලසීමාව ද ඉක්මවා මෙවුන්-දමිනි ද කාසික වාවසික ක්‍රියායෙහි ද ඇලෙන ස්වභාවයට පැමිණ වසන ඔවුන්ගේ බොජුන් ගැන්මෙහි සිහි නැති වේ එසේ සිහි නැති වීමෙන් ඒ දෙව්ගේ ඒ දේවනිකායයෙන් ව්‍යුත වෙත්.

මෙසේ වූ එක්තරා සත්‍යයෙන් ඒ දේවනිකායයෙන් සැව මේ මිනිස්බවට පැමිණේ ය යන යමක් ඇද්ද, මෙය ඇති එකෙක. එසේ මේ මිනිස්බවට පැමිණියා වූ ම හේ ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වේ පැවිදි වූයේ ම උත්සාහ වඩා, වැර වඩා, පුනපුනා වැර වඩා, එළැඹ සිටි සිහිය වඩා, නුවණ වඩා, යම් සමාධියෙකින් සිත මනා වැ පිහිටි කල්හි ඒ පෙර ඇත්බව සිහි කෙරේ ද, එයින් යට සිහි නොකෙරේ ද, එබඳු වූ චිත්තසමාධියක් ලබයි.

හේ මෙසේ කියයි “යම් පින්වත් දෙව් කෙනෙක් බිහිබාපදෝසික නො වෙත් ද, ඔහු බොජුන්වේලාව ඉක්මවා මෙවුන්දමිනින් කාසික වාවසික ක්‍රියායෙහින් ඇලෙන ස්වභාවයට පැමිණියෝ වැ නො වෙහෙත් එසේ වේලාව ඉක්මවා මෙවුන්දමිනින් සෙසු කාසික වාවසික ක්‍රියායෙහින් ඇලෙන ස්වභාවයට පැමිණ නොවසන ඔවුනට බොජුන් ගැන්මෙහි සිහි නැති නො වේ එසේ සිහි නැති නොවනුයෙන් ඒ දෙව්ගේ ඒ දේව-නිකායයෙන් ව්‍යුත නො වෙත් ඔහු නිත්‍ය හ ඒකාන්ත හ සද්කාලික හ නො පෙරළෙන සුලු හ ශාස්වතීන්ට (පාරිථි ආදි සද්කාලික වස්තූන්ට) සම් වැ එසේ ම සිවුනාහ යම් බඳු වූ අපි වනාහි බිහිබාපදෝසික වමෝ ද, ඒ අපි වේලාව ඉක්මවා හිමික්‍රියාවන්ට පැමිණියෝ වැ වුසුමෝ ද, වේලාව ඉක්මවා හිමික්‍රියාවන්ට පමිණියෝ වැ වසන ඒ අපට බොජුන් ගැන්මෙහි සිහි නැති විය සිහි නැති වීමෙන් මෙසේ අපි ඒ දිව්‍යනිකායයෙන් ව්‍යුත වුවමෝ එ කෙසින් ම අනිත්‍ය වූවමෝ අබ්‍රා වූවමෝ අල්පාසුක වූවමෝ මැරෙන ස්වභාවය ඇත්තමෝ මේ මිනිස්බවට පැමිණියමි” යනු සි.

මහණෙනි, යමක් නිසා යමක එල්ලැ ඇතැම් මහණවුණෝ ඒකත්‍යශාස්වතික ද ඒකත්‍යඅශාස්වතික ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාස්වත ද එක් කොටසක් අශාස්වත ද කොට පණවන් නම්, මේ ඒ දෙවෙනි කාරණය සි

48 තෙවෙනි කරුණෙහි ද - පින්වත් මහණවුණෝ කුමක් උදෙසා කුමක් ඇරැඹ ඒකත්‍යශාස්වතික ද ඒකත්‍යඅශාස්වතික ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් කොටසක් ශාස්වත වශයෙනුත් කොටසක් අශාස්වත වශයෙනුත් පණවන් ද ? යත්

මහණෙනි, මහෝපදෝසික නම් දෙව් කෙනෙක් ඇත්ත ඔහු කිපුණු සිතින් බොහෝ වේලා උනුත් බලත් ඔහු කිපුණු සිතින් උනුත් බලන්නෝ, උනුත් කෙරෙහි හින් දූෂිත කෙරෙත් මෙසේ උනුත් කෙරෙහි දූෂිත කළ සිත් ඇති ඔහු (එ හෙයින් ම) මිරිකුණු කය ඇත්තෝ මිරිකුණු සිත් ඇත්තෝ ඒ දේවනිකායයෙන් ව්‍යුත වෙත්

ථානං ඛො පනෙනං භික්ඛවෙ පිජ්ඤි යං අඤ්ඤානරො සනෙතා තමහා කායං ච්චික්ඛා ඉජ්ඤානං ආගච්ඤි ඉජ්ඤානං ආගතො සමානො අගාරයො අනගාරියං පබ්බජ්ඤි ආගරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ඤො සමානො ආතප්පමික්ඛාය පට්ඨානමික්ඛාය අනුප්පායමික්ඛාය අප්පමාදමික්ඛාය සමමා- මතතිකාරමික්ඛාය තපාරූපං වෙතොසමාහිං චූසති යථාසමාහිතෙ විනෙතනං පුබ්බෙනිවාරියං අනුස්සරති තපතා පරං නංගුස්සරති

සො එවමාන සෙ ඛො තෙ භොතොතො දෙවා න මනොපද්දොසිකා, තෙ න අතිවෙලං අඤ්ඤාමඤ්ඤං උපනිජ්ඣායනති තෙ න අතිවෙලං අඤ්ඤාමඤ්ඤං උපනිජ්ඣායනතා අඤ්ඤාමඤ්ඤාමහි අප්පට්ඨවිතතා අභිලනා- නායං අභිලනාචිතතා තෙ දෙවා තමහා කායං න ච්චන්ති නිව්වා ධූවා සංස්සතා අපිපරිණාමධමමා සංස්සතිසමං තපථව ජංස්සනති සෙ පන මයං අනුමත මනොපද්දොසිකා, තෙ මයං අතිවෙලං අඤ්ඤාමඤ්ඤං උපනිජ්ඣායමිත තෙ මයං අතිවෙලං අඤ්ඤාමඤ්ඤං උපනිජ්ඣායනතා අඤ්ඤාමඤ්ඤාමහි 1 චිතතාති පද්ධසිමත තෙ මයං අඤ්ඤාමඤ්ඤාමහි පද්ධවිතතා භිලනාකායා භිලනාචිතතා එවං තමහා කායං චූතා අතිව්වා අධුවා අප්පාසුකා ච්චනධමමා ඉජ්ඤානං ආගතා'ති

ඉදං භික්ඛවෙ නතියං ථානං යං ආගමම යං ආරබ්භ එකෙ සමණ- බ්‍රාහ්මණො එකච්චසංස්සනතිකා එකච්චඅසංස්සනතිකා එකච්චං සංස්සතං එකච්චං අසංස්සතං අනතානඤ්ඤා ලොකඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙනති

49 වතුජෙව ටි යොතොතා සමණබ්‍රාහ්මණො කිමාගමම කිමාරබ්භ එකච්චසංස්සනතිකා එකච්චඅසංස්සනතිකා එකච්චං සංස්සතං එකච්චං අසංස්සතං අනතානඤ්ඤා ලොකඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙනති ?

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා තභනි භොති විමංසී සො තක්කපරියාහතං විමංසානුචරිතං සගම්පට්ඨානං එවමාන යං භො ඉදං චූචවති චන්ත්‍රිනති'පි සොතනති'පි භාණං'ති'පි කායො'ති'පි, අයං අනතා අතිවෙවා අධුවා අසංස්සතො විපරිණාමධමමා යං ටි ඛො ඉදං චූචවති චිතතනති වා මනො'ති වා විඤ්ඤාණනති වා අයං අනතා නිජව්වා ධූවො සංස්සතො අපිපරිණාමධමමා සංස්සතිසමං තපථව ජංස්සනති ති

ඉදං භික්ඛවෙ වතුජං ථානං යං ආගමම යං ආරබ්භ එකෙ සමණ- බ්‍රාහ්මණො එකච්චසංස්සනතිකා එකච්චඅසංස්සනතිකා එකච්චං සංස්සතං එකච්චං අසංස්සතං අනතානඤ්ඤා ලොකඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙනති

එක්තරා සතුවනෙන් ඒ දේවනිකායයෙන් සැව මේ මිනිසකුට පැමිණේ ය යන යමක් ඇද්ද, මහණෙනි, ජම් කාරණය ඇති උසෙකී එසේ හේ මේ ශ්‍රීතිසත්ඛවට පැමිණීමේ මිහිසෙන් තිත්මැ පැවිදිබිමට පැමිණේ පැවිදිබිමට පැමිණේ හෙතෙමේ උත්සාහය නිසා විශ්වය නිසා නැවත නැවත වැර වැඩුම් නිසා නොපමාව නිසා නුවණ නිසා, යම්ගේ සිත මොනවට පිහිටි කල්හි ඒ පෙර අත්ඛට සිහි කෙරේ ද, එසින් යට සිහි නො කෙරේ ද, එබඳු වූ විභ්වයමාගියක් ලබයි

හේ මෙසේ කියයි. “යම් පින්වත් දෙරි කෙනෙක් මනෝපදෙසික නො වෙත් ද, ඔහු බොහෝ මේලාවක් උනුත් කීපි සිතීන් නො බලන් ඉතා බොහෝ මේලාවක් කීපිසිතීන් උනුත් නො බලන ඔහු උනුත් කෙරෙහි සිත් පිදුවා නොගතීන් උනුත් කෙරෙහි සිත් පිදුවා නොගත් ඔහු කලානත නො වූ කය ඇත්තෝ, කලානත නො වූ සිත් ඇත්තෝ, ඒ දිව්‍ය නිකායයෙන් වූහ නො වෙත් යම් බඳු වූ අපි වනාහි මනෝපදෙසික වූවු ද, ඒ අපි ඉතා බොහෝ මේලාවක් උනුත් කීපි සිතීන් බැලුමින් ඒ අපි බොහෝ මේලා උනුත් කීපි සිතීන් බලන්නමෝ උනුත් කෙරෙහි සිත් පිදුවා ගනුමින් ඒ අපි උනුත් කෙරෙහි පිදුවා ගත් සිත් ඇත්තමෝ කලානත වූ කය ඇත්තමෝ කලානත වූ සිත් ඇත්තමෝ මෙසේ ඒ දේවනිකායයෙන් වූහ වුවමෝ (එහෙයින් ම) අනිත්‍යයමහ අඩුවගමහ අල්පාසුරුකමහ මැරෙන ස්වභාවය ඇත්තමෝ මේ මිනිස්ඛවට ආමිහ” යනු යි

මහණෙනි, ඇතැම් මහණවූණෝ යමක් උදෙසා යමක් ඇරැබූ ඒකත්‍යශාඛික ද ඒකත්‍යඅශාඛික ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාඛිත ද එක් කොටසක් අශාඛිත ද කොට පණවත් නම්, මේ ඒ තෙවෙනි කාරණය යි

49 මහණෙනි, සතර වන කරුණෙහි - හවත් මහණවූණෝ කුමක් උදෙසා කුමක් ඇරැබූ ඒකත්‍යශාඛික ද ඒකත්‍යඅශාඛික ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාඛිත කොටත් එක් කොටසක් අශාඛිත කොටත් පණවත් ද? යත්.

මහණෙනි, මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ තනි විතනි කරන්නේ වෙයි, අයෝනිසෝමනස්කාරයෙන් විමසන්නේ වෙයි හේ තනි කොට ගන්නා ලද, නොනුවණින් විමසා ගැන්ම අනුවා පැවැති, නම්‍යෙන් හුදු වැටැහීම මෙසේ පවසයි “ඇස යැ යි ද කණ යැ යි ද දිව යැ යි ද කය යැ යි ද කියා මේ යමක් කියනු ලැබේ නම්, එසේ වූ මේ පාත්මය අනිත්‍ය ය, අඩුව ය, අශාඛිත ය, පෙරළෙනුපු ය සිත ය නිසා හෝ මනස ය කියා හෝ පිඤ්ඤා ය කියා හෝ යමක් කියනු ලැබේ නම්, එසේ වූ මේ ආත්මය වනාහි නිත්‍ය ය, වූ ය, ශාඛිත ය, නොපෙරළෙනුපු ය, (මහාපාටිච්ඡාදි) සද්ධාර්මික වස්තූන් හා සම වැ එසේ ම නො වෙතත් වැ සිටුවන් ය” යනු යි

මහණෙනි, යමක් උදෙසා යමක් ඇරැබූ ඇතැම් මහණවූණෝ ඒකත්‍යශාඛික ද ඒකත්‍ය අශාඛික ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාඛිත කොට ද එක් කොටසක් අශාඛිත කොට ද පණවත් නම්, මේ ඒ සතරවන කාරණය යි

ඉමෙ හි ඛෙං තෙ භික්ඛවෙ සමණවුගමණං එකච්චසංඝානිකා
එකච්චදසංඝානිකා එකච්චං සංඝානං එකච්චං අසංඝානං අනානාඤ්ච
ලොකාඤ්ච පඤ්ඤාපෙතති චතුභි චජුභි

මෙ හි තෙවි භික්ඛවෙ සමණං වං මුහුර්තමයං වං එකච්චසංඝානිකා
එකච්චදසංඝානිකා එකච්චං සංඝානං එකච්චං අසංඝානං අනානාඤ්ච
ලොකාඤ්ච පඤ්ඤාපෙතති, සබ්බං තෙ ඉමෙතෙව චතුභි චජුභි, එතෙසං වං
අඤ්ඤානරොතං තත්ථ ඉතො ඛගිඤ්ඤං

50 තුසිතං භික්ඛවෙ තපාගතො පජානාති “ඉමෙ දිවසිට්ඨානං
එවං ගතිතා එවං පරාමිට්ඨා එවංගතීනා භවිස්සන්ති එවංඅභිසම්පරාධං”ති
තං ච තපාගතො පජානාති තතො ච උත්තරිතරං පජානාති තං ච පජා-
නතං තු පරාමිසති, අපරාමිසතො චස්ස පච්චතනංගෙව නිබ්බුති පිදිනා
වෙදනානං සමුදයඤ්ච අපරිගමඤ්ච අඤ්ඤාඤ්ච අදිනම්ඤ්ච නිස්සරණඤ්ච
ගපාභුතං විදිතං අනුපාදා විමුතො භික්ඛවෙ තපාගතො

51 ඉමෙ ඛෙං තෙ භික්ඛවෙ ධම්මං ගමහිරං දුද්දසං දුරනුඛොධා
සන්තො පඤ්ඤා අනානාචරිතං නිජුණං පඤ්ඤිතවෙදනියං, මෙ තපාගතො
සංසං අභිඤ්ඤා සචරිතනිකා පවෙදෙති, මෙහි තපාගතස්ස ගපාභුච්චං වණණං
සම්මං වදමානා වදෙය්‍යුං

52 සන්ති භික්ඛවෙ එතෙ සමණවුගමණං අනානානනිකා අනානා-
නානානං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙතති චතුභි චජුභි තෙ ව භොගොතො සමණ-
වුගමණං කිම්ගමම කිම්රබ්බ අනානානනිකා අනානානතං ලොකස්ස
පඤ්ඤාපෙතති චතුභි චජුභි ?

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චං සමණො වං මුහුර්තමයං වං අනානානිකා
පඤ්ඤානිකා අනුසංගමනිකා අපරාමිසනිකා සමමානසිකාරම්භිකා
තපාරූපං වෙතොගමාධිං චුතති ගපාසමානිකෙ විතත අනානාඤ්ඤා
ලොකස්සං විහරති භො, එවමං “අනානා අගං ලොකො පරිච්චිමො
තං කිස්ස ගෙතු ? අගං හි අනානානිකා -පෙ- තපාරූපං වෙතොගමාධිං
චුතමි ගපා සමානිකෙ විතත අනානාඤ්ඤා ලොකස්සං විහරාමි ඉමිනා
මහං එතං ජාතමි ගපා අනානා අගං ලොකො පරිච්චිමො”ති

ඉදං භික්ඛවෙ පරම්මං ධානං ගං ආගමමි ගං ආරබ්බ එතෙ සමණ-
වුගමණං අනානානනිකා අනානානතං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙතති,

මහණෙනි, ඒ මහණබමුණෝ ඒකතාශාවේතික ද ඒකතාශාවේතික ද වූවෝ මේ සතර කරුණින් ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාවෙන ද එක් කොටසක් අශාවෙන ද කොට පණවත්

මහණෙනි, යම් මහණකෙනෙක් හෝ යම් බමුණකෙනෙක් හෝ ඒකතාශාවේතික ද ඒකතාශාවේතික ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාවෙන ද එක් කොටසක් අශාවෙන ද කොට පණවත් නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ සතර කරුණින් ම හෝ මොවුන් අතුරෙන් එක් කරුණෙකින් හෝ එසේ පණවත් මෙයින් පිටත් අත් කරුණෙක් නැත

50 මහණෙනි, ‘මේ දෘෂ්ටිකාරණයෝ මෙසේ ගන්නා ලද්දේ, මෙසේ පරාමිශීතය කරන ලද්දේ මෙබඳු නිරයාදි විපාකයාණි ඇත්තෝ වෙත්, මෙබඳු පරලොභී ඇතියෝ වෙත් යැ’ යි මේ සතර දෘෂ්ටිගතය ම තථාගත තෙමේ දන්නේ ය තථාගත තෙමේ එය ද එයින් මත්තෙහි වූ සියල්ල ද දැනී එය දන්නේ, ‘මෙය මම් දනිමි’ යි ඒ දැන්ම තාමණා දෘෂ්ටි මාන වශයෙන් පරාමිශීතය නො කෙරෙ යි එය පරාමිශීතය නො කරන්නා වූ ඔහු විසින් ම තමාගේ කෙලෙස් නිවීම දන්නා ලද්දේ ය (සුව ඇති තැන් පතපතා අන්‍යාත්මිකයෝ නානාදෘෂ්ටිගතයට පිවිසෙත් නම්) තථාගත තෙමේ ඒ වේදනාවන්ගේ උපත ද නැත්ම ද රහය ද දෙස ද නික්මුම් ද ඇති සැටි දන උපාදාන රහිත වූ ඔදුණේ වෙයි

51 මහණෙනි, තථාගත බුදුරජ යම් බමුණෙකුන් තෙමේ ම විශිෂ්ට ඥානයෙන් දන පසක් කොට පවසා නම්, තථාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ ම භූණ කියන්නට තැන් කරන්නෝ යම් බමුණෙකුන් කරණ කොට ගෙන කියන්නෝ නම්, මේ වතාහි ගැඹුරු වූ දුර්දෘෂ්ටි වූ දුර්වෘත්ත වූ ශාන්ත වූ ප්‍රණීත වූ අතභාවවර වූ සිසුම් වූ පණතිතවේදනීය වූ ඒ බමුණෝ ය

52 මහණෙනි, ඇතැම් මහණබමුණු කෙනෙක් ලොව කෙළවරක් ඇති- නැතිබව පිළිබඳ උපද්‍රවය ගත් දෘෂ්ටි ඇත්තෝ, කරුණු සතරෙකින් ලොවෙහි අන්තය හෝ අනන්තය පණවත් ඒ හවත් මහණබමුණෝ කුමක් නිසා කුමක් ඇරඹූ අන්‍යානන්තත්වයද ඇත්තෝ කරුණු සතරෙකින් ලොවැ අන්‍යානන්තය පණවත් ද? යත්

මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් උත්සාහය නිසා විශිෂ්ට නිසා පුනපුනා වැර වැඩුම් නිසා අප්‍රමාදය නිසා නුවණ නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මොනොවට පිහිටි කල්හි ලොවෙහි අන්‍යා- සංඥී වූ වෙසේ නම්, එසේ වූ විත්තසමාධියක් ලබයි හේ මෙසේ කියයි “මේ ලොව අන්තවත් ය, භාත්පසින් ම වට ය * ඒ කවර හෙයින් ? යත් මම් වතාහි උත්සාහය නිසා යම් සමාධියෙකින් සිත මොනොවට පිහිටි කල්හි ලොවෙහි අන්තසංඥී ව වෙහෙමි ද, එසේ වූ විත්තසමාධියක් ලැබීම. මේ කරුණින් මෙලොව යම්හේ අන්තවත් ද, භාත්පසින් වට ද, එසේ මෙය මම් දනිමි” යනු යි

මහණෙනි, යමක් නිසා යමක් ඇරඹූ ඇතැම් මහණ බමුණෝ අන්‍යා- නන්තකදෘෂ්ටි ඇත්තෝ ලොවෙහි අන්‍යානන්තය පණවත් නම්, මේ ඒ පළමු වන කාරණය යි

*. පරිවර්ත (පරිවර්තමය)-වරින් ම මාසය ඇත්තේ යනු පද්‍ය යි එයින් ‘සසීමය, වට ය’ යන අදහස ලැබේ

53. දුතියෙ ව භොනෙතා සමණවුහම්ණං කිමාගමම කිමාරබ්බ අනානානිකා අනානානං ලොකස්ස පඤ්ඤපෙතති ?

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චා සමණො වා වුහම්ණො වා අනප්පමනිකා පටිකම්මනිකා අනුසොගමනිකා අප්පමාදමනිකා සම්මාමනසිකාරම්මනිකා තපාරූපං වෙතොසමාධිං ඵුසති, යපාසමාභිනෙ චිත්තෙ අනන්තසඤ්ඤී ලොකස්මිං විහරති සො එවමිහං “අනෙතා අයං ලොකො අපරිගනෙතා, යෙ තෙ සමණවුහම්ණො එවමිහංසු අනතවා අයං ලොකො පරිච්චුමො’ති, තෙසං මුසා, අනෙතා අයං ලොකො අපරිගනෙතා තං කිස්ස ගෙතු ? අහං හි අනප්පමනිකා -පෙ- තපාරූපං වෙතොසමාධිං ඵුසාමි යපාසමාභිනෙ චිත්තෙ අනන්තසඤ්ඤී ලොකස්මිං විහරාමි, ඉමිනාමිහං එතං ජානාමි යපා අනෙතා අයං ලොකො අපරිගනෙතා’ති.”

ඉදං භික්ඛවෙ දුතියං ථානං යං ආගමම යං ආරබ්බ එකෙ සමණ-වුහම්ණො අනානානිකා අනානානං ලොකස්ස පඤ්ඤපෙතති

54. තතියෙ ව භොනෙතා සමණවුහම්ණං කිමාගමම කිමාරබ්බ අනානානිකා අනානානං ලොකස්ස පඤ්ඤපෙතති ?

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චා සමණො වා වුහම්ණො වා අනප්පමනිකා පටිකම්මනිකා අනුසොගමනිකා අප්පමාදමනිකා සම්මාමනසිකාරම්මනිකා තපාරූපං වෙතොසමාධිං ඵුසති, යපාසමාභිනෙ චිත්තෙ උද්ධමඛො අනන්තසඤ්ඤී ලොකස්මිං විහරති තිරිසං අනන්තසඤ්ඤී සො එවමිහං “අනතවා ව අයං ලොකො අනෙතා ව, යෙ තෙ සමණවුහම්ණො එවමිහංසු ‘අනතවා අයං ලොකො පරිච්චුමො’ති, තෙසං මුසා, යෙ’පි තෙ සමණවුහම්ණො එවමිහංසු ‘අනෙතා අයං ලොකො අපරිගනෙතා’ති, තෙසං මුසා, අනතවා ව අයං ලොකො අනෙතා ව තං කිස්ස ගෙතු ? අහං හි අනප්පමනිකා -පෙ- තපාරූපං වෙතොසමාධිං ඵුසාමි යපාසමාභිනෙ චිත්තෙ උද්ධමඛො අනන්තසඤ්ඤී ලොකස්මිං විහරාමි තිරිසං අනන්තසඤ්ඤී ඉමිනාමිහං එතං ජානාමි යපා අනතවා ව අයං ලොකො අනෙතා” වාති

ඉදං භික්ඛවෙ තතියං ථානං යං ආගමම යං ආරබ්බ එකෙ සමණ-වුහම්ණො අනානානිකා අනානානං ලොකස්ස පඤ්ඤපෙතති.

55. චතුසස්ථ ව භොනෙතා සමණවුහම්ණං කිමාගමම කිමාරබ්බ අනානානිකා අනානානං ලොකස්ස පඤ්ඤපෙතති ?

53 දෙවෙනි කරුණෙහි ද - හවත් මහණබමුණෝ කුමක් නිසා කිමෙක ඵල්බෑ අත්තානන්තිකදායී ගත්තෝ ලොවෙහි අත්තානන්තය පණවත් ද? යත්.

මහණෙනි, මෙහි එක්තර මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ උත්සාහය නිසා පුනපුනා වැර වැඩුම් නිසා නොපමාව නිසා නුවණ නිසා, යම් සමාධියෙකින් (ධ්‍යානයෙකින්) සිත මනා වෑ පිහිටි කල්හි ලොවෙහි අනන්තසංඝී වෑ වෙහෙ ද, එහෙ වූ විත්තසමාධියක් උපදවයි හේ මෙසේ කියයි. “මේ ලොව අනන්ත ය, අපරිසන්න ය යම් ඒ මහණබමුණු කෙනෙක් ‘මේ ලෝකය කෙළවරක් ඇත්තේ ය භාත්පසින් වට යැ’ යි මෙසේ කිහු ද, ඔවුන්ගේ කීම බොරු ය. මේ ලෝකය අනන්ත ය, අපරිසන්න ය භාවර හෙයින්” යත්. මේ වනාහි උත්සාහය නිසා . යම් සමාධියෙකින් සිත මනා වෑ පිහිටි කල්හි ලොවෙහි අනන්තසංඝී වෑ වෙහෙමි ද, එබඳු වූ විත්තසමාධියක් ලැබීම ලෝකය යම් හේ අනන්ත ද අපරිසන්න ද, මේ මේ කරුණෙහි මෙය එසේ දකිමි” යනු යි.

මහණෙනි, යමක් නිසා යමෙක ඵල්බෑ ඇතැම් මහණබමුණෝ අත්තානන්තිකදායී ගත්තෝ ලෝකය පිළිබඳ අත්තානන්තය පණවත් නම්, මේ ඒ දෙවෙනි කරුණ ය යි.

54. මහණෙනි, තෙවෙනි කරුණෙහි ද - මහණබමුණෝ කුමක් නිසා කුමක් ඇරැබෑ අත්තානන්තිකදායී ඇත්තෝ ලොවෑ අත්තානන්තය පණවත් ද? යත්.

මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ උත්සාහය නිසා චිරිතය නිසා පුනපුනා වැර වැඩුම් නිසා නොපමාව නිසා නුවණ නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මොනොවට පිහිටි කල්හි, ‘ලොවෙහි උසින් යටින් කෙළවරක් ඇතැ’ යි සංඥ ඇති වෑ, එහෙත් ‘ලොවෙහි සරසින් කෙළවරක් නැතැ’ යි යන සංඥ ඇති වෑ වෙහෙ ද, එහෙ වූ විත්තසමාධියක් ලබයි හේ මෙසේ කියයි. “මේ ලොව කෙළවරක් ඇත්තේ ද කෙළවරක් නැත්තේ ද වේ යම් මහණබමුණුකෙනෙක් ‘මෙලොව කෙළවරක් ඇත්තේ ය, වට යැ’ යි කිහු ද, ඔවුන්ගේ වචන හිස් ය යම් මහණබමුණුකෙනෙක් වනාහි ‘මේ ලොව කෙළවරක් නැත්තේ ය සිමාවක් නැත්තේ යැ’ යි කිහු ද, ඔවුන්ගේ වචන ද හිස් ය මේ ලොව අත්තවත් ද අනන්ත ද වේ ඒ කවර හෙයින්” යත්. මේ වනාහි උත්සාහ වඩා, චිරිත වඩා . යම් සමාධියෙකින් සිත සමාසිත කල්හි ලොවෙහි උසින් යටින් කෙළවරක් ඇතැ යි ද සරසින් කෙළවරක් නැතැ යි ද යන සංඥ ඇති වෑ වෙහෙමි ද, එහෙ වූ විත්තසමාධියක් ලැබීම ලෝකය යම් හේ කෙළවරක් ඇත්තේ නැත්තේත් වේ ද, මේ කරුණින් එසේ මෙය මේ දකිමි” යනු යි.

මහණෙනි, යමක් නිසා යමෙක ඵල්බෑ ඇතැම් මහණබමුණෝ අත්තානන්තිකදායී ගත්තෝ ලෝකයේ අත්තානන්තය පණවත් ද, මේ ඒ තෙවෙනි කරුණ ය යි.

55 සිවුවන කරුණෙහි ද - හවත් මහණබමුණෝ කුමක් නිසා කුමක් ඇරැබෑ අත්තානන්තිකදායී ගත්තෝ ලොවෑ අත්තානන්තය පණවත් ද? යත්.

20. භික්ඛවෙ එක්කව්වා සමජණා වා බ්‍රාහ්මණො වා නික්ඛි සො. විමංසි යො නික්ඛපරියාතනං විමංසානුවරිතං සංගම්පටිනාතං ඵච්ඡා. “පනවායං ලොකො අනාවා න පතානනෙතා. ගෙ තෙ සමණබ්‍රාහ්මණ ඵච්ඡාතංසු. ‘අනාවා අයං ලොකො පරිවවුපමෝ’ති, තෙසං මුසා යෝපි ඤ සමණබ්‍රාහ්මණා ඵච්ඡාතංසු ‘අනනෙතා අයං ලොකො අපරියන්තො’ති තෙසව්පි මුසා යෝපි තෙ සමණබ්‍රාහ්මණා ඵච්ඡාතංසු ‘අනාවා ව අය ලොකො අනනෙතා වා’ති තෙසව්පි මුසා තෙවායං ලොකො අනාව න පතානනෙතා”ති

21. ඉදං භික්ඛවෙ චතුස්ථං ධාතං ගං ආගමිම ගං ආරබ්භ ඵකෙ සමණ-බ්‍රාහ්මණා අනායානනතිකා අනායානනතං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙතති.

22. ඉමෙහි ඛො තෙ භික්ඛවෙ සමණබ්‍රාහ්මණා අනායානනතිකා අනායානනතං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙතති චතුහි චද්දති යෙ හි කෙළි භික්ඛවෙ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා අනායානනතිකා අනායානනතං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙතති, සබ්බෙ තෙ ඉප්පෙතව චතුහි චද්දති, එතෙසං වා අඤ්ඤානරොන නාස්ස ඉතො බිහිඨා

23. නගිදං භික්ඛවෙ තථාගතො පජානාති “ඉමෙ දිව්ඤ්චානා එවං ගහිතා එවං පරාමිච්චා එවංගතිකා හරිස්සනති එවං අභිසම්පරායං”ති නඤ්ච තථාගතො පජානාති, තෙතො ව උත්තරිතරං පජානාති. තඤ්ච පජානනං න පරාමසති අපරාමසනො වස්ස පච්චතතාසඤ්ඤව තිබ්බුති විදිතා වෙදනාතං සමුදයඤ්ච අසංගම්ඤ්ච අස්සාදඤ්ච අදිතවඤ්ච තිස්සරණඤ්ච යථාභුතා විදිතා අනුපාදා විමුතො භික්ඛවෙ තථාගතො

24. ගමි ඛො තෙ භික්ඛවෙ ධම්මා ගමිපිතා දුද්දසා දුරනුසොධා සනතා පඤ්ඤා අනායානවරා නිපුණා පඤ්ඤිතවෙදනියා යෙ තථාගතො සංගං අභිඤ්ඤා සම්මතස්සා පවෙදෙති, යෙ හි තථාගතස්ස යථාභුතං වණ්ණං සම්මා පදමානා වදෙයස්සං

මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ තර්ක කරන්නේ වෙයි, විමසන්නේ වෙයි හේ ඒ ඒ කරුණින් තර්ක කළ, විමුක්තිකුවණ පමණින් ම මෑත ගන්නා ලද සිය වැරැදිම මෙසේ පවසයි-
 “මේ ලොව අනතයක් (කෙළවරක්) ඇත්තේ නො වෙයි. අනතයක් නැත්තේ නො වෙයි යම් මහණබමුණකෙනෙක් ‘මේ ලොව අත්තවත් ය, වට යැ’ යි කියත් නම්, ඔවුන්ගේ වචන හිස් ය යම් මහණබමුණකෙනෙක් ‘මේ ලොව අනතයක් නැත්තේ යැ යි, කොණක් නැත්තේ යැ’ යි කීහු නම්, ඔවුන්ගේ ද වචන හිස් ය යම් මහණබමුණකෙනෙක් ‘මේ ලොව අනතයක් ද වේ, අනතය ද වේ’ යැ යි කියත් නම්, ඔවුන්ගේ ද වචන හිස් ය මේ ලොව අනතයක් ඇත්තේ නො වේ ම ය අනතයක් නැත්තේ නො වේ ම ය” යනුයි.

මහණෙනි, යමක් නිසා යමක් ඇරැඹූ ඇතැම් මහණබමුණෝ අත්තානන්තික වූවෝ ලොවේ අත්තානන්තික පණවත් නම්, මේ ඒ සිදුවන කාරණය යි.

56 මහණෙනි, ඒ මහණබමුණෝ අත්තානන්තික දූෂි ගත්තෝ මේ සතර කරුණින් ලෝකයේ අත්තානන්තික පණවත් මහණෙනි, යම් මහණකෙනෙක් හෝ බමුණකෙනෙක් හෝ අත්තානන්තික දූෂි ගත්තෝ ලෝකයේ අත්තානන්තික පණවත් නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ කී සතර කරුණින් ම හෝ මොවුන් අතුරෙන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එය පණවත් මෙයින් පිටත්වී කරුණෙක් එයට නැත.

57 මහණෙනි, “මේ දූෂිහු හෝ දූෂිකාරණයන් මෙසේ ගන්නා ලද්දේ, මෙසේ පරාමාණව වූවෝ මෙබඳු තීරයාදිවිපාකානථි ඇත්තෝ වන්නාහු මෙබඳු වූ පරලොභී ඇතිගෝ වන්නාහු” යි තථාගත තෙමේ ඒ මේ සතර දූෂිගතය ම තත් අසුරින් දැනී තථාගත තෙමේ එය ද දැනී එයින් මත්තෙහි වූ (ශිල සමාගි ප්‍රඥ විමුක්ති විමුක්තිඥානදර්ශන සවිඥානාඥාන යන මේ) සියල්ලන් දැනී එය දන්නේ, ‘මෙය මම් දැනීම’ යි තාමණෝ දූෂී මාත වශයෙන් ඒ දැනීම පරමිශිතය නො කෙරෙයි එය පරමිශිතය නොකරන ඒ තථාගත බුදුහු විසින් ම තමාගේ කෙලෙස් නිවීම දන්නා ලද්දේ ය (මෙහි සුව පත් වමු යි, අසෝ තැන සුව පත් වමු යි සිතමින් යම් සැප වේදනාවන්හි ඇලුණු අත්තොටුවෝ නානාවිධදූෂී-ගහනගට වදිත් ද,) තථාගත තෙමේ ඒ වේදනාවන්ගේ උත්පත්තිය ද විනාශය ද ආස්වාදය ද ආදීනවය ද තික්ෂිම ද තත් වූ පරිදි දත උපාදන රහිත වූ ඔදුණේ වෙයි

58 මහණෙනි, තථාගත තෙමේ යම් බමි කෙනෙකුත් පරෝපදේශ රහිත වූ විශිෂ්ටඥානයෙන් දන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරේ නම්, යම් බමි කෙනෙකුත් කරුණ කොට ගෙන තථාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ ම ඥාණ කීයත්තට තැත් කරන්නෝ කීයත්තාහු නම්, මේ, ගැඹුරු වූ සවිඥ බුදු කෙනෙකුත් විසින් ම විනා සෙස්සවුන් විසින් නො දක්න හැකි වූ සෙස්සවුන් විසින් අවබෝධ නො කර හැකි වූ ශාන්ත වූ ප්‍රණීත වූ තර්කයෙන් බැස ගත නො හැකි වූ සිහුම් වූ ප්‍රාඥයන් විසින් ම දන හැකි වූ ඒ බමිකෝ යි.

59 සන්නි භික්ඛවෙ එකෙ සමණව්‍යාහමණො අමරාවිකේඛපිකා තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨං සමානා වාචාවිකේඛපං ආපජ්ජන්ති අමරාවිකේඛපං චතුභි වජ්ඣති තෙ ව භොනෙතා සමණව්‍යාහමණා කිමාගමම කිමාරබ්බ අමරාවිකේඛපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨං සමානා වාචාවිකේඛපං ආපජ්ජන්ති අමරාවිකේඛපං චතුභි වජ්ඣති ?

60 ඉධ භික්ඛවෙ එකවෙවා සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා ඉදං කුසලන්ති යපාභුතං නප්පජානාති ඉදං අකුසලන්ති යපාභුතං නප්පජානාති තස්ස එවං භොති “අභං ඛො ඉදං කුසලන්ති යපාභුතං නප්පජානාති ඉදං අකුසලන්ති යපාභුතං නප්පජානාති. අභඤ්චව ඛො පන ඉදං කුසලන්ති යපාභුතං නප්පජානෙතා, ඉදං අකුසලන්ති යපාභුතං නප්පජානෙතා, ඉදං කුසලන්ති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, ඉදං අකුසලන්ති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, තත්ථ මෙ අස්ස ජඤ්ඤ වා රාගො වා දොසො වා පටිඝො වා යත්ථ මෙ අස්ස ජඤ්ඤ වා රාගො වා දොසො වා පටිඝො වා, තං මමස්ස මුසං යං මමස්ස මුසං, යො මමස්ස විභානො යො මමස්ස විභානො, යො මමස්ස අනතරායො” ති

ඉති සො මුසවාදහයං මුසවාදපරිජෙග්ගුවජ්‍යං නෙවිදං කුසලන්ති ව්‍යාකරොති න පතිදං අකුසලන්ති ව්‍යාකරොති තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨං සමානා වාචාවිකේඛපං ආපජ්ජන්ති අමරාවිකේඛපං. “එවමි මෙ නො, තථා’ති’පි මෙ නො අඤ්ඤාදා’ති’පි මෙ නො නො’ති’පි මෙ නො, නො’ති’පි මෙ නො” ති

ඉදං භික්ඛවෙ පඨමං යානං යං ආගමම යං ආරබ්භ එකෙ සමණ-ව්‍යාහමණො අමරාවිකේඛපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨං සමානා වාචාවිකේඛපං ආපජ්ජන්ති අමරාවිකේඛපං.

61 දුතියෙ ව භොනෙතා සමණව්‍යාහමණා කිමාගමම කිමාරබ්බ අමරාවිකේඛපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨං සමානා වාචාවිකේඛපං ආපජ්ජන්ති අමරාවිකේඛපං !

ඉධ භික්ඛවෙ එකවෙවා සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා ඉදං කුසලන්ති යපා-භුතං නප්පජානාති ඉදං අකුසලන්ති යපාභුතං නප්පජානාති තස්ස එවං භොති “අභං ඛො ඉදං කුසලන්ති යපාභුතං නප්පජානාති ඉදං අකුසලන්ති යපාභුතං නප්පජානාති අභඤ්චව ඛො පන ඉදං කුසලන්ති යපාභුතං නප්ප-ජානෙතා, ඉදං අකුසලන්ති යපාභුතං නප්පජානෙතා, ඉදං කුසලන්ති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, ඉදං අකුසලන්ති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, තත්ථ මෙ අස්ස ජඤ්ඤ වා රාගො වා දොසො වා පටිඝො වා යත්ථ මෙ අස්ස ජඤ්ඤ වා රාගො වා දොසො වා පටිඝො වා, තං මමස්ස උපාදානං යං මමස්ස උපාදානං, යො මමස්ස විභානො යො මමස්ස විභානො, යො මමස්ස අනතරායො” ති

59. මහණෙනි, අමරපිණ්ණපක වූ තමනර මහණබමුණකෙකෙක් ඇත්තාය. ඔහු ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම වස්තු සතරෙකින් වාග්වික්ෂේපයට අමරපිණ්ණපයට පැමිණෙත් ඒ හවත් මහණබමුණෝ කුමක් නිසා කුමක් ඇරැබූ අමරපිණ්ණපක වූවෝ, ඒ ඒ තනන්හි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම වස්තු සතරෙකින් වාග්වික්ෂේපයට අමරපිණ්ණපයට පැමිණෙත් ද ? යත්-

60 මහණෙනි මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ 'මේ කුසලා' යි ඇති සැටි නො දනී 'මේ අකුසලා' යි ඇති සැටි නො දනී ඔහුට 'මේ කුසලා' යි මම් ඇතිසැටි නො දනිමි, 'මේ අකුසලා' යි ඇතිසැටි නො දනිමි මම් වනාහි 'මේ කුසලා' යි ඇති සැටියෙන් නො දන්නෙමි, 'මේ අකුසලා' යි ඇති සැටියෙන් නො දන්නෙමි, 'මේ කුසලා' යි කියා හෝ පවසන්නෙමි නම්, 'මේ අකුසලා' යි කියා හෝ පවසන්නෙමි නම්, ඒ පැවැත්මෙහි මට ඡන්දයෙන් හෝ රාගයෙන් හෝ දෝෂයෙන් හෝ පටිකැණීමවෙත් හෝ වන්නේ ය යම් කරුණෙක්හි මට ඡන්දය හෝ රාගය හෝ දෝෂය හෝ පටිකැණීමවෙත් හෝ වන්නේ නම්, ඒ මගේ ප්‍රකාශය වෙරැවෙත් වන්නේ ය මගේ යම් ප්‍රකාශයෙන් වෙරැවෙත් වන්නේ නම්, එය මට දුකෙන් වන්නේ ය මට යම් දුකෙන් වන්නේ නම්, එය මට සවිඵ්ලය වෙරැවෙත් වන්නේ ය යම් දුකෙන් වන්නේ නම්, එය මට සවිඵ්ලය වෙරැවෙත් වන්නේ ය" යි මෙසේ සිතෙත් වෙයි

මෙසේ හෙතෙම මුසාවාදයට සිගෙන්, මුසාවාදයට පිළිකුලෙන්, 'මේ කුසලා' යි නො ම පවසයි 'මේ අකුසලා' යි නො ද පවසයි ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම "මෙසේත් මගේ පිළිගැන්මක් නැත එසේත් මගේ පිළිගැන්මක් නැත, ඒ දෙකින් ම අන් පරිද්දෙකිනුත් පිළිගැන්මක් මට නැත 'නො පිළිගනිමි' යි කියා එකෙකුත් මට නැත 'නො ම නො පිළිගනිමි' යි කියා එකෙකුත් මට නැත" යි වාග්වික්ෂේපයට අමරපිණ්ණපයට පැමිණේ.

මහණෙනි, යමක් නිසා යමක් ඇරැබූ ඇතැම් මහණබමුණෝ අමරපිණ්ණපක වූවෝ, ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම වාග්වික්ෂේපයට අමරපිණ්ණපයට පැමිණෙත්තාහු නම්, මේ ඒ පලමු කරුණ යි.

61 මහණෙනි, දෙවෙනි කරුණෙහි ද - හවත් මහණබමුණෝ කුමක් නිසා කුමක් ඇරැබූ අමරපිණ්ණපක වූවෝ, ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම වාග්වික්ෂේපයට අමරපිණ්ණපයට පැමිණෙත් ද ? යත්

මහණෙනි, මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ 'මේ කුසල්' යැ' යි ඇති සැටියෙන් නො දනිමි 'මේ අකුසල්' යැ' යි ඇති සැටි නො දනිමි. ඔහුට මෙසේ සිතෙත් වෙයි "මම් වනාහි 'මේ කුසල්' යැ' යි ඇති සැටියෙන් නො දනිමි 'මේ අකුසල්' යැ' යි ඇති සැටියෙන් නො දනිමි. 'මේ කුසලා' යි ඇති සැටියෙන් නො දන්නෙමි 'මේ කුසලා' යි පැවැත්මෙහි නම්, 'මේ අකුසලා' යි ඇති සැටි නො දන්නෙමි 'මේ අකුසලා' යි පැවැත්මෙහි නම්, එ කරුණෙහි මට ඡන්දයෙන් හෝ රාගයෙන් හෝ දෝෂයෙන් හෝ ප්‍රතිශ්ලයෙන් හෝ පිතෘ භක්තිය ය යමෙක දී මට ඡන්දයෙන් හෝ රාගයෙන් හෝ දෝෂයෙන් හෝ ප්‍රතිශ්ලයෙන් හෝ වන්නේ නම්, එය මට උපාදානයක් වන්නේ ය යමෙක් මට උපාදානයක් වන්නේ නම්, එය මට දුකෙන් වන්නේ ය මට යම් දුකෙන් වන්නේ නම්, එය මට සවිඵ්ලය වෙරැවෙත් වන්නේ ය" යනු යි

ඉති සො උපාදානගා උපාදානපරිජේගුවත්තං නෙවිදං කුසලනති ව්‍යාකරොති න පනිදං අකුසලනති ව්‍යාකරොති, තත්ත තත්ත පඤ්ඤා පුට්ඨං සමානො වාචාපිකෙඛපං ආපජ්ජති අමරාපිකෙඛපං. “එවමපි මෙ නො තපා’ති’පි මෙ නො අඤ්ඤාපා’ති’පි මෙ නො නො’ති’පි මෙ නො, නො නො’ති’පි මෙ නො” ති

ඉදං භික්ඛවෙ දුතීයං ධානං යං ආගමම යං ආරබ්භ එතෙ සමණ-
ත්‍රිසමාණා අමරාපිකෙඛපිකා තත්ත තත්ත පඤ්ඤා පුට්ඨං සමානා වාචාපිකෙඛපං
ආපජ්ජනති අමරාපිකෙඛපං.

62. තතීයෙ ව භොවෙනා සමණත්‍රිසමාණා තීමාගමම තීමාරබ්භ
අමරාපිකෙඛපිකා තත්ත තත්ත පඤ්ඤා පුට්ඨං සමානා වාචාපිකෙඛපං ආපජ්ජනති
අමරාපිකෙඛපං?

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චං සමණො වා මුහමණො වා ඉදං කුසලනති
යපාභුතං නපපජානාති ඉදං අකුසලනති යපාභුතං නපපජානාති තස්ස
එවං භොවි “අතං ඛො ඉදං කුසලනති යපාභුතං නපපජානාමි. ඉදං
අකුසලනති යපාභුතං නපපජානාමි අතඤ්ඤව ඛො පන ඉදං කුසලනති
යපාභුතං නපපජානෙනා, ඉදං අකුසලනති යපාභුතං නපපජානෙනා,
ඉදං කුසලනති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, ඉදං අකුසලනති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, සනති
ති ඛො පන සමණත්‍රිසමාණා පණ්ණානි නිපුණා කතපරපච්චාද වාලවෙඨිථාපා
වොභිද්දනා ඔඤ්ඤා චරනති පඤ්ඤාතෙනා දිට්ඨිගතාති, තෙ මං තත්ත
සමනුසුඤ්ජය්‍යං සමනුසානෙය්‍යං සමනුසානෙය්‍යං යෙ මං තත්ත සමනු-
සුඤ්ජය්‍යං සමනුසානෙය්‍යං සමනුසානෙය්‍යං, තෙසාං න සමානෙය්‍යං
යෙසාං න සමපානෙය්‍යං, සො මමස්ස විහංතො යො මමස්ස විහංතො,
සො මමස්ස අනතරංයො”ති

ඉති සො අනුසොගගා අනුසොගපරිජේගුවත්තං නෙවිදං කුසලනති
ව්‍යාකරොති න පනිදං අකුසලනති ව්‍යාකරොති, තත්ත තත්ත පඤ්ඤා
පුට්ඨං සමානො වාචාපිකෙඛපං ආපජ්ජති අමරාපිකෙඛපං. “එවමපි
මෙ නො තපා’ති’පි මෙ නො අඤ්ඤාපා’ති’පි මෙ නො නො’ති’පි මෙ නො
නො නො’ති’පි මෙ නො”ති

ඉදං භික්ඛවෙ තතීයං ධානං යං ආගමම යං ආරබ්භ එතෙ සමණ-
ත්‍රිසමාණා අමරාපිකෙඛපිකා තත්ත තත්ත පඤ්ඤා පුට්ඨං සමානා වාචාපිකෙඛපං
ආපජ්ජනති අමරාපිකෙඛපං.

63 වතුපේ ව ගොනො සමණමුණො කීමාගමම කීමාරබ්බ අමරාවිකෙට්ඨකා තප්පි පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාවිකෙට්ඨකා ආපර්ණනි අමරාවිකෙට්ඨකා ?

ඉඬි භික්ඛවෙ ඵකපට්ඨා සමණො වා මුහුණො වා මිනෙහි හොති මොමුහො මො මිනෙහි සමමුහුණො තප්පි පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාවිකෙට්ඨකා ආපර්ණනි අමරාවිකෙට්ඨකා “අපි පරො ලොකොති ඉති වෙ මං පුට්ඨසි, අපි පරො ලොකොති ඉති වෙ මෙ අසා, අපි පරො ලොකොති ඉති තෙ නං ව්‍යාකරොයං ඵවමපි මෙ නො තප්පිති මෙ නො අඤ්ඤාප්පිති මෙ නො නොතිති මෙ නො නොතිති මෙ නො නප්පි පරො ලොකොති ? -ප- අපි ව නප්පි ව පරො ලොකො ? -ප- අපි සත්‍යා මපපාතිකා ? -ප- අපි ව නප්පි ව සත්‍යා මපපාතිකා ? -ප- නෙවති න නප්පි සත්‍යා මපපාතිකා ? -ප- අපි සුභවදුක්ඛානං කමමානං ඵලං විපාකො ? -ප- නප්පි සුභවදුක්ඛානං කමමානං ඵලං විපාකො ? -ප- අපි ව නප්පි ව සුභවදුක්ඛානං කමමානං ඵලං විපාකො ? -ප- නෙවති න නප්පි සුභවදුක්ඛානං කමමානං ඵලං විපාකො ? -ප- හොති තප්පිතො පරමමරණො ? -ප- න හොති තප්පිතො පරමමරණො ? -ප- හොති ව න හොති ව තප්පිතො පරමමරණො ? -ප- නෙව හොති න න හොති තප්පිතො පරමමරණො ති ? ඉති වෙ මං පුට්ඨසි “නෙව හොති න න හොති තප්පිතො පරමමරණොති ඉති වෙ මෙ අසා, නෙව හොති න න හොති තප්පිතො පරමමරණොති ඉති තෙ නං ව්‍යාකරොයං ඵවමපි මෙ නො තප්පිති මෙ නො අඤ්ඤාප්පිති මෙ නො නොතිති මෙ නො නොතිති මෙ නො”ති.

ඉදං භික්ඛවෙ වතුපේ ධානං යං ආගමම යං ආරබ්බ ඵකෙ සමණ- මුහුණො අමරාවිකෙට්ඨකා තප්පි පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාවිකෙට්ඨකා ආපර්ණනි අමරාවිකෙට්ඨකා

64 ඉමෙහි ඛො තෙ භික්ඛවෙ සමණමුණො අමරාවිකෙට්ඨකා තප්පි පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාවිකෙට්ඨකා ආපර්ණනි අමරා- විකෙට්ඨකා වතුති වතුති යෙහි නෙව භික්ඛවෙ සමණො වා මුහුණො වා අමරාවිකෙට්ඨකා තප්පි පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාවිකෙට්ඨකා ආපර්ණනි අමරාවිකෙට්ඨකා, සබ්බෙ තෙ ඉමෙකෙව වතුති වතුති, ඵතෙසං වා අඤ්ඤාතරෙන නප්පි ඉතො මහිඤ්ඤා.

63. සතර වැන්නෙහි ද - නවත් මනණවලුණේ කුමක් නිසා කිසිකම එල්ලා අප්පිකම්මයක වුවෝ, ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විමර්ශන ලද්දේ ම වාග්වික්ෂේපයට අවධානයෙන් ද? යත්:

මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් මනණක් හෝ වලුණක් හෝ මද නුවණැත්තේ වෙයි, නොහොත් සේ මුළු වෙයි සේ නුවණ මද බැවින්, හොඳෙන් සේ මුළු බැවින්, ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විමර්ශන ලද්දේ ම, වාග් වික්ෂේපයට අවධානයක් මිත්තමයට පැමිණෙයි ඒ මෙසේ ය 'පරලොභෙක් ඇද්ද?' යි මෙසේ මා අත්තින් විමර්ශන නම්, 'පරලොභෙක් ඇතැ' යි මෙසේ මට හැඟිලිවේ නම්, 'පරලොභෙක් ඇතැ' යි මෙසේ එය නව විසඳන්නෙමි එහෙත් 'දිට්‍ර මෙසේත් හැඟිලිවේ නැත අත් පරිද්දෙනුත් හැඟිලිවේ නැත මට හැඟිලිවේ නැත්තේත් නොවෙයි, මට හැඟිලිවේ නැති නොවන්නේත් නොවෙයි 'පර ලොභික් කැද්ද?' යි විමර්ශන නම් 'පර ලොභෙක් ඇත්තේත් නැත්තේත් වේ ද?' යි විමර්ශන නම් 'පරලොභෙක් නොම ඇත්තේත් නොම නැත්තේත් වේ ද?' යි විමර්ශන නම් 'උපපාදක (=මැරි උපද්‍රව්‍ය) සත්ත්වයෝ ඇත්තෝ ද?' යි විමර්ශන නම් 'උපපාදක සත්ත්වයෝ නැත්තෝ ද?' යි උපපාදක සත්ත්වයෝ ඇත්තෝත් නැත්තෝත් වේත් ද?' යි . උපපාදක සත්ත්වයෝ නොම ඇත්තෝත් නොම නැත්තෝත් වේද ද?' යි සුඛානුභවයන්ගේ එල විපාක ඇද්ද?' යි සුඛානුභවයන්ගේ එල විපාක නැද්ද? යි සුඛානුභවයන්ගේ එල විපාක ඇත්තේත් නැත්තේත් වේ ද යි සුඛානුභවයන්ගේ එල විපාක නොම ඇත්තේත් නොම නැත්තේත් වේ ද?' යි .. සත්ත්වයා මරණින් මතු වන්නේ ද?' යි සත්ත්වයා මරණින් මතු නොවන්නේ ද? යි සත්ත්වයා මරණින් මතු නොම වන්නේත් නොම නොවන්නේත් වේ ද?' යි විමර්ශන නම්, 'සත්ත්වයා මරණින් මතු නොම වන්නේත් නොම නොවන්නේත් වේ යැ' යි මට හැඟිලිවේ වේ නම්, 'සත්ත්වයා මරණින් මතු නොම වන්නේත් නොම නොවන්නේත් වේ යැ' යි එය නව විසඳන්නෙමි එහෙත් මෙසේ මට හැඟිලිවේ නැත එසේත් මට හැඟිලිවේ නැත අත් ලෙසෙකිනුත් මට හැඟිලිවේ නැත එසේ නැතැ යි කියාත් මට හැඟිලිවේ නැත නැත්තේ ම නැතැ යි කියාත් මට හැඟිලිවේ නැත' යනු යි

මහණෙනි, යමක් නිසා යමක් ඇතැ ඇතැම් මහණවලුණෝ අවධානයෙන් ප්‍රශ්න විමර්ශන ලද්දේ ම වාග්වික්ෂේපයට අවධානයක් මිත්තමයට පැමිණෙත් නම්, මේ ඒ සතර වන කාරණය යි

64. මහණෙනි, ඒ මහණවලුණෝ අවධානයෙන් ප්‍රශ්න විමර්ශන ලද්දේ ම මේ සතර වස්තූන් වාග්වික්ෂේපයට අවධානයක් මිත්තමයට පැමිණෙත් මහණෙනි, යම් මහණෙකෙකෙක් හෝ වලුණෙකෙකෙක් හෝ අවධානයෙන් ප්‍රශ්න විමර්ශන ලද්දේ ම වාග්වික්ෂේපයට පැමිණෙත් නම්, අවධානයක් මිත්තමයට පැමිණෙත් නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ වස්තු සතරත් ම හෝ මොවුන් අතුරත් එක්තරා වස්තුවකින් හෝ වාග්වික්ෂේපයට අවධානයක් මිත්තමයට පැමිණෙත්. මෙයින් පිටත් වස්තුවක් ඔවුන්ට නැත

65 තඤ්ඤං භික්ඛවෙ තථාගතො පජානාති “ඉමෙ දිට්ඨිවංකා එවං ගභිතා එවං පරාමවංසා එවංගතික්ඛා ගවික්ඛානති එවංඅභිසම්පරායා”ති. තඤ්ඤා තථාගතො පජානාති තතො ච උත්තරිතරං පජානාති තඤ්ඤා පජානනං න පරුමසති. අපරාමසතො චක්ඛ පච්චතතං යෙව තිබ්බුති විදිතා වෙදනානං සමුදයඤ්ඤා අත්තමඤ්ඤා අස්සාදඤ්ඤා ආදීනවඤ්ඤා නිස්සරණඤ්ඤා යථාභූතං විදිතා අනුපාදා විමුත්තො භික්ඛවෙ තථාගතො

ඉමෙ ඥානෙ භික්ඛවෙ ධම්මා ගච්ඡිරා දුද්දසා දුරනුප්පාධා සන්තා පඤ්ඤා අතඤ්ඤාචාරා නිපුණා පණ්ඩිතවෙදනියා යෙ තථාගතො සංගො අභිඤ්ඤා සච්ඡිකඤ්ඤා පච්චෙදෙති, භෙති තථාගතස්ස යථාභූතං වණණං සම්මා වදම්භානා වදෙත්තුං

66 සනති භික්ඛවෙ එකෙ සමණ්ඩ්‍රාහමණො අභිච්චසමුප්පනතිකා අභිච්චසමුප්පනතං අත්තානඤ්ඤා ලොකඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙතති දමිති වදන්ති තෙ ව නොතොනා සමණ්ඩ්‍රාහමණා කිම්භගම්ම කිම්ආරබ්බ අභිච්චසමුප්පනතිකා අභිච්චසමුප්පනතං අත්තානඤ්ඤා ලොකඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙතති දමිති වදන්ති ?

සනති භික්ඛවෙ අසඤ්ඤාසත්තා නාම දෙවා සඤ්ඤාප්පාදා ච පත තෙ දෙවා තම්මා කායං වචනම් ධානං ඥානං පනෙතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං අසඤ්ඤාතරො සතෙතා තම්මා කායා වජ්ජිතා ඉත්තතං ආගච්ඡති ඉත්තතං ආගතො සමානො අභාරසමා අනගාරියං පබ්බජති අභාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතො සමානො ආනප්පමිත්තිය පඤ්ඤාතමිත්තිය අනුයොගමිත්තිය අපමාදමිත්තිය සමානමිත්තියකාරමිත්තිය තපරුපං වෙත්තාසමාධිං පුසති, යථා සමානිතෙ විතෙත සඤ්ඤාප්පාදං අනුසාරති තතො පරං නානුසාරති, සො එවමිත්ත “අභිච්චසමුප්පනතා අත්තා ච ලොකො ච තං කිංසං හෙතු” අහං හි පුබ්බෙ කාතොහිං භොමධි එතරති අනුඤ්ඤා සන්තතනාය¹ පරිණතො”ති

ඉදං භික්ඛවෙ පඨමං ධානං යං භගවම්ම යං ආරබ්බ එකෙ සමණ්ඩ්‍රාහමණො අභිච්චසමුප්පනතිකා අභිච්චසමුප්පනතං අත්තානඤ්ඤා ලොකඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙතති

1 සන්තතනාය, තපරුප

65. මහණෙනි, 'මේ දෘටියානුයෝ මෙසේ ගත්තා ලද්දේ, මෙසේ පරමාණු වූවෝ, මෙබඳු විපාකයක් ඇත්තෝ වන්නාහ, මේ බඳු පරලොව ඇතිගේ වන්නාහ' යි තර්කය තෙමේ ඒ කාරණය දැනි තර්කය තෙමේ එය ද එයින් මත්තෙහි ද ද දැනි. එසේත් ඒ දැන්ම 'මම මෙය දැනීම' යි තාමණාලානදෘටි වශයෙන් පරමර්ශනය නො කෙරෙයි එසේ පරමර්ශනය නොකරන ඔහු විසින් පරෝපදේශ නැති වැ (තමා විසින් ම) තමාගේ කෙලෙස් නිවීම දන්නා ලද්දේ වෙයි ('මෙහි සුව පත් වමින' යි 'අයෝ තැනැ සුව පත් වමින' යි සිතමින් යම් සැප වේදනාවන්හි ඇලුණු අත්තොටුවෝ නානාවිධ දෘටියකරයට වදිත් ද,) තර්කය තෙමේ ඒ වේදනාවන්ගේ උත්පත්තිය ද විනාශය ද ආඥාදය ද ආදිතවය ද නික්මීම ද තතු වූ පරිදි දැන ඡන්දරාගය දුරු වූ බැවින් උපාදාන රහිත වී භිද්දණේ වෙයි

මහණෙනි, තර්කය තෙමේ යම් බවේ කෙතෙකුත් තෙමේ ම විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රකාශ කෙරේ නම්, යම් බවේ කෙතෙකුත් කර්ණ කොට ගෙන තර්කය බුද්ධගේ ඇති පරිදි වූ ම ශූණ කියන්නට තැන් කරන්නෝ කියන්නාහු නම්, මේ - ගැඹුරු වූ, සජ්ඣ බුදු කෙතෙකුත් විසින් ම විනාශයෙන් විසින් නො දක්කැ හැකි වූ, එ සෙයින් ම සෙස්සත් විසින් අවබෝධ කර නො හැකි වූ, ශාන්ත වූ, ප්‍රණීත වූ, කර්තෘයෙන් බැස ගත නොහැකි වූ, සිත්‍රම් වූ, ප්‍රාඥයන් විසින් ම දැන හැකි වූ ඒ බව්‍යෝ ය

66. මහණෙනි, අභිවිච්ඡාසනාදායී ඇති ඇතැම් මහණවලුණු කෙතෙක් ඇත්තාහ ඔහු ආත්මය ද ලෝකය ද අකාරණෝත්පත්ත කොට (හේතු ප්‍රත්‍යය නැති ව උපන්නවූන් කොට) කරුණු දෙකෙකින් පසුවත්. ඒ ගවත් මහණවලුණෝ කුමක් නිසා කුමක් අරුතු අභිවිච්ඡාසනාදායීද ඇත්තෝ දෙ කරුණෙකින් ආත්මයත් ලෝකයත් අකාරණෝත්පත්ත කොට (ඉහෙ පහළ වූවන් කොට) පණවත් ද? යත්.

මහණෙනි, අසංඥයන්හි නම් දෙව් කෙතෙක් ඇත්ත ඒ දෙව්ගේ අන් සංඥ හටගෙන ප්‍රතිසංකීර්ණයවගේ පහළ විමෙන් ම ඒ බ්‍රහ්ම-නිසායයෙන් ව්‍යුහ වෙන් 'එක්තරා සත්ත්වයෙක් ඒ බ්‍රහ්මනිසායයෙන් සැව මේ මිනිසත් බවට පැමිණේ හේ මේ මිනිසත්බවට ආගේ ම ගිහිගෙයින් නික්මැ පැවිදි බිම් වදි ගිහි ගෙයින් පැවිදිබිමට වන්නේ ම උත්සාහය නිසා මාර්ගය නිසා පුතපුතා වැර වැඩුම් නිසා සිහිය නිසා සමසංඛිතාසකාරය නිසා යම් සමාගියෙකින් සිත මොනොවට පිහිටි කල්හි ඒ ප්‍රතිසංකීර්ණයවගේ උත්පත්තිය සිහි කෙරේ ද එයින් ගට සිහි නො කෙරේ ද, එසේ වූ විත්තසමාසයක් ලබයි' යන ගමෙක් ඇද්ද, මේ කාරණය ඇත්තේ ම ය (මෙය සිදු වන දශෙකී) හෙ තෙමේ "ලෝකය ද ආත්මය ද කාරණ රහිත ව (ඉබේ) පහළ වී ය ඒ එසේ මා කියනුයේ නවර ගෙයින්? යත්. මම ව්‍යාභි පෙරැ නො වීම ඒ මම පෙරැ නො ඇති වී දැන් ඇති බවට පිරිනැමුණෙමි" යි මෙසේ කිය යි

මහණෙනි, ඇතැම් මහණවලුණෝ යමක් නිසා යමක් ඇරැබූ අභිවිච්ඡාසනාදායීද ඇත්තෝ ආත්මයත් ලෝකයත් අකාරණෝත්පත්ත කොට පණවත් නම්, මේ ඒ පළමුවන කාරණය යි.

67. දුතියෙ ව භොනො, සමණ්‍යාසමණ, නිමාගච්ච නිමාරබ්බා අභිච්චසමුප්පානිකා අභිච්චසමුප්පානං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤපෙතති?

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චා සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා තුණ්හි ගොති චිම්භි සො තක්කපරිශාතනං චිම්භානුචරිතං සගම්පටිත්තං එවමාහ “අභිච්චසමුප්පානො අත්තං ව ලොකො වා”ති

ඉදං භික්ඛවෙ දුතියං ථානං යං ආගම්ච යං ආරබ්බා එතෙ සමණ-
බ්‍රාහ්මණො අභිච්චසමුප්පානිකා අභිච්චසමුප්පානං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච
පඤ්ඤපෙතති

68. ඉමෙහි ඛො තෙ භික්ඛවෙ සමණ්‍යාසමණො අභිච්චසමුප්පානිකා
අභිච්චසමුප්පානං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤපෙතති ද්විති වදන්ති.

යෙ හි තෙච්ච භික්ඛවෙ සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා අභිච්චසමුප්පානිකා
අභිච්චසමුප්පානං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤපෙතති, සඤ්ඤා තෙ
ඉමෙතෙව ද්විති වදන්ති, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරෙත නත්ථි ඉතො ඛහිතා.

69. තසිදං භික්ඛවෙ තපාගතො පජානාති -පෙ-[†] යෙ හි තපාගතස්ස
යපාභුච්චං වණණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යං.

70. ඉමෙහි ඛො තෙ භික්ඛවෙ සමණ්‍යාසමණො පුබ්බන්තකපටිකා
පුබ්බන්තානුදිට්ඨිතො පුබ්බන්තං ආරබ්බා අනෙකවිතිතානි අභිවුත්තිපදානි
අභිවදන්ති අට්ඨාරසති වදන්ති යෙ හි තෙච්ච භික්ඛවෙ සමණො වා
බ්‍රාහ්මණො වා පුබ්බන්තකපටිකා පුබ්බන්තානුදිට්ඨිතො පුබ්බන්තං ආරබ්බා
අනෙකවිතිතානි අභිවුත්තිපදානි අභිවදන්ති, සඤ්ඤා තෙ ඉමෙතෙව
අට්ඨාරසති වදන්ති, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරෙත නත්ථි ඉතො ඛහිතා

71. තසිදං භික්ඛවෙ තපාගතො පජානාති “ඉමෙ දිට්ඨිව්‍යානා එවං
ගතිතා එවං පරමව්‍යානං භවිස්සන්ති එවං අභිසම්පරායා”ති තඤ්ච
තපාගතො පජානාති තතො ව උත්තරිතරං පජානාති තඤ්ච පජානතං
ත පරමසති අපරමසතො වස්ස පච්චන්තඤ්ඤෙව නිබ්බුති විදිතා වෙද-
නානං සමුදගඤ්ච අත්ථගමිඤ්ච අස්සාදඤ්ච ආදීනවඤ්ච නිස්සරණඤ්ච
යපාභුතං විදිතා අනුපාදවිමුත්තො භික්ඛවෙ තපාගතො.

67 දෙවෙනි කරුණෙහි - හවත් මහණවලුණෝ කුමක් නිසා කුමක් ඇරැඹූ අභිවිධමුප්පාදන දූෂි ඇත්තෝ ආත්මයන් ලෝකයන් අකාරණෝත්පත්ත කොට පණවත් ද? යත්-

මහණෙනි, මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ ඔවුණෙක් හෝ තර්ක විතර්ක කරන්නේ වෙයි අයෝනියෝමිතස්සකාරයෙන් විමසන්නේ වෙයි හේ තර්ක කොට ගන්නා ලද, නොනුවැණින් විමසා ගැනීම අනුවැ පැවැති, 'ආත්මයන් ලෝකයන් අකාරණෝත්පත්ත ය' යන නමුණේ හුදු වැටැහීම මෙසේ කියයි

මහණෙනි, ඇරැඹූ මහණවලුණෝ යමක් නිසා යමක් ඇරැඹූ අභිවිධමුප්පාදනවාද ඇත්තෝ ආත්මයන් ලෝකයන් අකාරණෝත්පත්ත කොට පණවත් නම්, මේ ඒ දෙවෙනි කරුණකි.

68 මහණෙනි, ඒ මහණවලුණෝ අභිවිධමුප්පාදනවාද ඇත්තෝ, මේ දෙ කරුණින් ම ආත්මයන් ලෝකයන් අකාරණෝත්පත්ත කොට පණවත්

මහණෙනි, යම් මහණවලුණු කෙනෙක් අභිවිධමුප්පාදන වාද ඇත්තෝ ආත්මයන් ලෝකයන් අකාරණෝත්පත්ත කොට පණවත් නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ දෙ කරුණින් ම හෝ මොවුන්ගෙන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එසේ පණවත්. මේ දෙකින් පිටත් කි කරුණක් ඔවුනට නැත

69 මහණෙනි, 'මේ දූෂිත (හෝ මේ දූෂිතකාරණයෝ) මෙසේ ගන්නා ලද්දේ, මෙසේ පරමාර්ථ වූවෝ මෙබඳු නිරයාදි විපාකගති ඇත්තෝ වන්නාහ. මෙබඳු වූ පරලොභි ඇතිගෝ වන්නාහ' යි තථාගත තෙමේ මේ දෙවැදූරුම් දූෂිතභය ම නත් අසුරින් දැනී තථාගත තෙමේ එය ද දැනී තථාගත බුද්ධයෝ භුණ ඇති සැටියෙන් කියන්නට තැත්-කරන්නෝ යමෙකින් කියන්නෝ නම් ඒ ධර්මයෝ වනාහි මොහු වෙති.

70. මහණෙනි, ඒ මහණවලුණෝ සුචාරිතකල්පිත වූවෝ, සුචාරිතය අනුව වැ පහළ කැරැ ගත් දූෂි ඇත්තෝ මේ කරුණු අටළොසින් සුචාරිතය ඇරැඹූ අනේකප්‍රකාර දූෂිප්‍රකාශන වචන (දර්ශනවාද භගවත වචන) කියත් මහණෙනි, යම් මහණ කෙනෙක් හෝ යම් භවුණු කෙනෙක් හෝ සුචාරිතකල්පිත වූවෝ, සුචාරිතය අනුව වැ පහළ කොට ගත් දූෂි ඇත්තෝ සුචාරිතය ඇරැඹූ අනේකප්‍රකාර දූෂිප්‍රකාශන වචන කියත් ද, ඒ සියල්ලෝ මේ කරුණු අටළොසින් ම හෝ මොවුන් අතුරෙන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ කියන්නාහ මෙයින් පිටත් කරුණක් ඔවුනට නැත

71 මහණෙනි, "මේ දූෂිත (හෝ දූෂිතකාරණයෝ) මෙසේ ගන්නා ලද්දේ, මෙසේ පරමාර්ථ වූවෝ, මෙබඳු නිරයාදි විපාකගති ඇතිගෝ වන්නාහ, මෙබඳු පරලොභි ඇතිගෝ වන්නාහ' යි මේ අටොළොස් දූෂිතභය ම තථාගත තෙමේ දන්නේ ය තථාගත තෙමේ එයත් දැනී එයින් මත්තෙහි වූ සියල්ලත් දැනී ඒ දැන්ම තෘණය දූෂි වශයෙන් පරමර්ථභය නො කෙරෙයි එය පරමර්ථභය නො කරන ඒ තථාගත බුද්ධ විසින් පරෝපදේශ රහිත වැ (තමා විසින් ම) කෙලෙසුන්ගේ නිවීම දන්නා ලද්දේ ය (යම් සැප වේදනාවන්හි ඇලුණු අත්තොටුවෝ නත් වැදූරුම් දූෂිතභයට වදිත් නම්) තථාගත තෙමේ ඒ වේදනා-වත්තේ උත්පත්තිය ද චිත්තය ද ආත්මය ද ආදීතවය ද නික්මීම ද තත් වූ පරිදි දැන උපාදාන රහිත වැ මිදුණේ මෙ.

ඉමෙ ඛො තෙ භික්ඛවෙ ධම්මො ගම්හිරො දුරදාසො දුරනුබොධා සන්තා පණීතා අතඤ්ඤාචාරො නිපුණො පණ්ණිනවෙදනියො යෙ තථාගතො සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා පවෙදෙති, යෙහි තථාගතස්ස ගථාභූච්චං වණණං සම්මා වදමානා ට්ඤෙය්‍යං.

73. සන්ති භික්ඛවෙ එකෙ සම්මානුබ්බිකො අපරන්තකපටිකා අපරන්තානුදිට්ඨිනො අපරන්තං ආරබ්භ අනෙකමිතිතානි අභිවුත්තිපදානි අභිවදන්ති වතුචන්තාරිසංග වජ්ඣති තෙ ච භොජනා සම්මානුබ්බිකො කිම්ගම්ම කිම්ආරබ්භ අපරන්තකපටිකා අපරන්තානුදිට්ඨිනො අපරන්තං ආරබ්භ අනෙකමිතිතානි අභිවුත්තිපදානි අභිවදන්ති වතුචන්තාරිසංග වජ්ඣති ?

73 සන්ති භික්ඛවෙ එකෙ සම්මානුබ්බිකො උද්ධමාසාතනිකා සඤ්ඤාදිවාදා උද්ධමාසාතනා සඤ්ඤාදිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති සොළසති වජ්ඣති තෙ ච භොජනා සම්මානුබ්බිකො කිම්ගම්ම කිම්ආරබ්භ උද්ධමාසාතනිකා සඤ්ඤාදිවාදා උද්ධමාසාතනා සඤ්ඤාදිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති සොළසති වජ්ඣති ?

රූපි අත්තා භොති අරොගො පරමමරණං සඤ්ඤාදිති නං පඤ්ඤාපෙනති. අරූපි අත්තා භොති අරොගො පරමමරණං සඤ්ඤාදිති නං පඤ්ඤාපෙනති. රූපි ච අරූපි ච අත්තා භොති -පෙ- තෙව රූපි තාරූපි අත්තා භොති -පෙ-, අත්තවා අත්තා භොති -පෙ- අත්තවා වං අත්තා භොති -පෙ- අත්තවා ච අත්තවා ච අත්තා භොති -පෙ- තෙවිනත්තවා¹ නානත්තවා ච අත්තා භොති -පෙ- එකත්තසඤ්ඤාදි අත්තා භොති -පෙ- නානත්ත-සඤ්ඤාදි අත්තා භොති -පෙ- පරිත්තසඤ්ඤාදි අත්තා භොති -පෙ- අපාමාණසඤ්ඤාදි අත්තා භොති -පෙ- එකත්තසුභි අත්තා භොති -පෙ- එකත්තසුභි අත්තා භොති -පෙ- සුඛදුකභි අත්තා භොති -පෙ- අදුකඛමසුභි අත්තා භොති අරොගො පරමමරණං සඤ්ඤාදිති නං පඤ්ඤාපෙනති.

මහණෙනි, තපාගත තෙමේ යම් බමි කෙනෙකුත් තෙමේ ම පිළිවෙලකුගෙන් දැන පසක් කොට පවසා නම්, යම් බමි කෙනෙකුත් කරුණකොට ගෙන තපාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ ම ගුණ කියන්නට තත්තන්ගෙන් කියන්නාහු නම්, මේ -ගාමුරු වූ, සඵල බුදු කෙනෙකුත් පිළිත් ම විනා සෙස්සවුන් පිළිත් නොදක්කා හැකි වූ, සෙස්සවුන් පිළිත් අවමෝඛ නො කට හැකි වූ, ශාන්ත වූ, ප්‍රණීත වූ, තකියෙන් බැසා ගත නො හැකි වූ, සිග්‍රමි වූ, ප්‍රාඥයන් පිළිත් ම දත හැකි වූ ඒ බමියෝ ය

72 මහණෙනි, අපරාන්තකල්පිත වූ, අනාගත සකකිපරමපරාව නාමොදාසච්ච වශයෙන් වරදවා කල්පනා කොට ගත්, ඒ අනාගත සකකිවටරම්පරා කොටස අනුවා පහළ කොට ගත් දාසච්ච ඇති, ඇතැම් මහණවලුණු කෙනෙක් ඇත්ත මතු අනාගත සකකිපරමපරා කොටස ඇරැඹා කරුණු හුසාලියෙකින් නොගෙක් වැදැරුම් දාසච්චප්‍රකාශක වචන කියත් ඒ හවත් මහණවලුණෝත් කුමක් නිසා කිමෙකැ එල්ලා අපරාන්තකල්පිත වූවෝ, අපරාන්තක අනුවා සිය දාසච්ච ඇත්තෝ හුසාලිත් කරුණෙකින් අපරාන්තක ඇරැඹා නොගෙක් වැදැරුම් දාසච්ච ප්‍රකාශක වචන කියත් ද? යත්.

73 මහණෙනි, උඛමාසාගතික වූ ('මරණින් මතු ආත්මය ඇතැ'යි කියන) 'ඒ ආත්මය සංඥ ඇත්තෙකැ'යි දාසච්ච ගත් ඇතැම් මහණවලුණු කෙනෙක් ඇත්ත මතු මරණින් මත්තෙහි වූ ආත්මය සංඥ ඇත්තක්කු කොට කරුණු සොලොසෙකින් පණවත් ඒ හවත් මහණවලුණෝ කුමක් නිසා කුමක් ඇරැඹා 'මරණින් මත්තෙහි ආත්මය සංඥ යැ' යි දාසච්ච ඇත්තෝ වස්තු සොලොසෙකින් මරණින් මත්තෙහි ආත්මය සංඥවත් කොට පණවත් ද? යත්

කෙනෙක් 'ආත්මය රූපවත් ය, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ ඇත්තේ යැ' යි පණවත් ඇතැම් කෙනෙක් 'ආත්මය රූපවත් නො වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ ඇත්තෙකැ' යි පණවත්. අන් කෙනෙක් 'ආත්මය රූපීන් වේ, අරූපීන් වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ සහිත යැ' යි පණවත් සමහරු 'ආත්මය රූපයක් ඇත්තෙක් ද නො වේ, රූපයක් නැත්තෙක් ද නො වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ සහිත යැ' යි පණවත්. තවත් කෙනෙක් 'ආත්මය (එය පැතිරු ඇති ප්‍රදේශ වශයෙන්) කෙළවරක් ඇත්තෙක, එහෙත් මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ සහිත යැ' යි පණවත් තවත් කෙනෙක් 'ආත්මය (පැතිරු පැවැති ප්‍රදේශ වශයෙන්) කෙළවරක් නැත්තෙක, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ සහිත යැ' යි පණවත් අන් කෙනෙක් 'ආත්මය (රටු යැටි දෙදිනින්) සීමාසහිත ය, සරසින් සීමාරහිත ය, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ යැ' යි පණවත් අන් කෙනෙක් 'ආත්මය (ප්‍රදේශවශයෙන්) සීමාවක් ඇත්තෙක් ද නො වේ, නැත්තෙක් ද නො වේ. මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ යැ' යි පණවත් සමහරු 'ආත්මය ඒකාකාර සංඥ ඇත්තේ ය, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ යැ' යි පණවත් සමහරු 'ආත්මය තාත්වික සංඥ ඇත්තේ ය, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ යැ' යි පණවත් සමහරු 'ආත්මය ප්‍රමාණ වශයෙන් නොමිඟත් සංඥ ඇත්තෙක, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ යැ' යි පණවත් සමහරු 'ආත්මය අප්‍රමාණසංඥ ඇත්තෙක, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ යැ' යි පණවත් ඇතැම්හු 'ආත්මය ඒකාන්ත සැප ඇත්තෙක, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ යැ' යි පණවත් ඇතැම්හු 'ආත්මය ඒකාන්ත දුක් ඇත්තේ ය, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ යැ යි පණවත් සමහර කෙනෙක් 'ආත්මය සුව ද දුක් ද ඇත්තෙක, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ යැ' යි පණවත් සමහරු 'ආත්මය සුව ද දුක් ද යන දෙක ම නැත්තෙක, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ යැ' යි පණවත්.

74. ඉමෙහි ඛො තෙ භික්ඛවෙ සමණමුහමණං උඤ්ඤාසාදනාං සංකප්පොදාදං උඤ්ඤාසාදනාං සංකප්පොදං අත්තානං පඤ්ඤාපෙතති සොළසති වජ්ජති

යෙ හි තෙහි භික්ඛවෙ සමණො වා මුහමණො වා උඤ්ඤාසාදනාං සංකප්පොදාදං උඤ්ඤාසාදනාං සංකප්පොදං අත්තානං පඤ්ඤාපෙතති සබ්බෙ තෙ ඉමෙතෙව සොළසති වජ්ජති, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරෙත නන්ති ඉතො ඛතිථාං

75. තස්සිදං භික්ඛවෙ තථාගමනාං පජානාති “ඉමෙ දිට්ඨිධර්මානාං එවාං ගතිනාං එවාං පරමිට්ඨාං එවාංගතිනාං නවස්සනති එවාංඅභිසම්පරායා”ති නඤ්ඤා තථාගමනාං පජානාති තතො ච උත්තරිතරං පජානාති නඤ්ඤා පජානතං න පරමිසති අපරමිසතො වස්සා පටිවත්තඤ්ඤාච නිඛිමුති ඵ්ඨිතාං, ථෙදනානං සමුදයඤ්ඤා අත්තනමඤ්ඤා අස්සාදඤ්ඤා අදීනවඤ්ඤා නිස්සංරණඤ්ඤා යථාභූතා විදිට්ඨා අනුපාදා විමුත්තො භික්ඛවෙ තථාගමනාං

76. ඉමෙ ඛො තෙ භික්ඛවෙ ඛම්මා ගම්මරා දුද්දසා දුරඤ්ඤාධා සත්තාං පණ්ණිනා අතකසාවචරා නිපුණා පණ්ණිතවෙදනියා, සෙ තථාගමනාං සංසං අභිඤ්ඤා සම්මිසකතා පච්චිදෙදති, යෙති තථාගමනස්ස යථාභූචිවා විණණං සම්මා විදුමනාං විදෙස්සාං

දුතියනාණධාරං.

77. සනති භික්ඛවෙ එතෙ සමණමුහමණං උඤ්ඤාසාදනාං අසංකප්පොදාදං උඤ්ඤාසාදනාං අසංකප්පොදං අත්තානං පඤ්ඤාපෙතති අට්ඨති වජ්ජති තෙ ච භොගෙනාං සමණමුහමණං කම්මාගම්ම කම්මාරාධන උඤ්ඤාසාදනාං අසංකප්පොදාදං උඤ්ඤාසාදනාං අසංකප්පොදං අත්තානං පඤ්ඤාපෙතති අට්ඨති වජ්ජති ?

78. ‘රුපි අත්තාං භොති අරොගො පරමමරණං අසංකප්පොදං’ ති නං පඤ්ඤාපෙතති, ‘අරුපි අත්තාං භොති -පෙ- රුපි ච අරුපි ච අත්තාං භොති -පෙ- තෙව රුපි නාරුපි අත්තාං භොති -පෙ- අත්තවා අත්තාං භොති -පෙ- අනන්තවා අත්තාං භොති -පෙ- අත්තවා ච අනන්තවා ච අත්තාං භොති -පෙ- තෙවනන්තවා නානන්තවා අත්තාං භොති ආරොගො පරමමරණං අසංකප්පොදං’ ති නං පඤ්ඤාපෙතති.

74 මහනෙති, 'මරණින් මතු ආත්මය ඇති ිසි එය සකැඳ ිය ිසි දූපේ ගත් ඒ මහණුවුණෝ මේ සොළොස් කැරැණින් මරණින් මතු සැඳ සහිත වූ ආත්මයක් පණවත්'

මහණෙනි, යම් මහණ කෙනෙක් හෝ බ්‍රහ්මණ කෙනෙක් හෝ 'මරණින් මිදූ සංඥා සහිත ආත්මයක් ඇතැ'යි දැවේ ගත්තෝ සංඥා ඇති ආත්මයක් පණවත් ද, ඒ සිසැල්ලෝ මේ වස්තු සොයාලෙයිත් ම හෝ මොවුන් අනුරත් එක්තරා වස්තුවෙකින් හෝ එය පණවත්. මෙයින් පිටින් කරුණක් ඔවුනට නැත

75 මහණෙනි, 'මේ දැවිල්ලානගේ මෙසේ ගන්නා ලද්දේ, මෙසේ පරාමාණු වූවෝ, මෙබඳු විපාක ගති ඇත්තෝ, මෙබඳු පර ලොච් ඇත්තෝ' චින්තාත්මි ඒ කාරණය තථාගත තෙමේ දැනී තථාගත තෙමේ එයත් දැනී, එයින් වැඩි තරම් දැන් දැනී හෝ ඒ නමුණේ දැන්ම ද නාණොදන් දැනී නොට නො ගනී එසේ දැනී නොට නො ගන්නා ඔහු විසින් තමාම කෙලෙස් නිවීම දන්නා ලද්දේ ය (අන් කොටුවෙන් යම් සැප වේදනා පතා දැවී ගනිත් තම් ඔවුන්ගේ ඒ) වේදනාවන්ගේ හට ගැන්ම ද විනාශය ද ආධ්වාදය ද ආදීනවය ද නිශෙරණය ද තන් වූ පරිදි දැනීමෙන් ඒ තථාගත තෙමේ උපාදාන රහිත වූ මිදලෙහි වෙයි

76 මහභේෂ්, තරාගත තෙමේ යම් බම් කෙතෙකුත් තෙමේ ම දැන පසක් කොට පමණ තම, යම් බම් කෙතෙකුත් කරණ කොට ගෙන තරාගත බුදුගුණ ඇති පරිදි වූ ම ගුණය මොනොවට කියන්නට තැන් කරනුවෝ කියන්නෝ තම, ඒ ඒ ගැඹුර වූ දුර්දර්ශ වූ දුරනුබෝධ වූ ශාන්ත වූ පුණ්ණ වූ අතකිවමර වූ නිපුණ වූ පණ්ණිකපෙට වූ බම්ගෝ ය

පදනමකි බලවර නිකුත් ස.

77 මහභණ්ඩ, උග්‍රාමාසානනික අසඤ්ඤාවාද ඇති (මරණින් මතු
 ආත්මය අසංචිතයා සිට පණවන) ඇතැම් මහණවලුණු භක්තවත්
 ඇත්තාන මුහු මරණින් පසු සංඥර්ශිත ආත්මයක් කරුණු අපටිකින්
 පණවත්. ඒ භවත්තු කුමක් නිසා කුමක් ඇරැඹූ උග්‍රාමාසානනික
 අසඤ්ඤාවාද ඇත්තෝ මරණින් පසු සංඥර්ශිත ආත්මයක් කරුණු
 පණවත් පණවත්ද? යත්.

78 මහභෞද්ධ, ඇතැම්විට “ආත්මය රූපවත් ය, මරණින් පසු නො: නිදෙන්තේ ය භවත් කිත්ත ය, අසංඤී යැ” යි පණවත් ඇතැම් කෙනෙක් “ආත්මය අරුපි ය, මරණින් පසු කිත්ත ය, අසංඤී යැ” යි පණවත් ඇතැම්විට “ආත්මය රූපවත් ද රූපරහිත ද වෙයි, මරණින් පසු කිත්ත ය, අසංඤී යැ” යි පණවත් ඇතැම්විට “ආත්මය රූපවත් ද නො වේ, අරුපි ද නො වේ, මරණින් පසු කිත්ත ය, අසංඤී යැ” යි පණවත්. සමහරු “ආත්මය අන්තයක් ඇත්තේ වෙයි, මරණින් පසු කිත්ත ය, අසංඤී යැ” යි පණවත් සමහරු “ආත්මය අන්තරහිත යැ යි, මරණින් පසු කිත්ත ය, අසංඤී යැ” යි පණවත් සමහරු “ආත්මය අන්තවත් ද අන්තය ද වේ, මරණින් පසු කිත්ත ය, අසංඤී යැ” යි පණවත් සමහරු “ආත්මය අන්තවත් ද නො වේ, අන්තය ද නො වේ, මරණින් පසු කිත්ත ය, අසංඤී යැ” යි පණවත්

79 ඉමෙහි භො තෙ භික්ඛවෙ සමණවුහමණා උග්ගමාසාතනිකා අසඤ්ඤිවාදා උග්ගමාසාතනා අසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අට්ඨති වජ්ජති යෙ හි කෙව් භික්ඛවෙ සමණා වා මුහුමණා වා උග්ගමාසාතනිකා අසඤ්ඤිවාදා උග්ගමාසාතනා අසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙහෙව අට්ඨති වජ්ජති, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරොත නපි ඉතො ඛතිඥා

80. කසිදං භික්ඛවෙ තපාගතො පරානාති -පෙ- යෙහි තපාගතස්ස සපාභුවං වණණං සම්මා වදමානා විදෙයගුං

81. සතති භික්ඛවෙ එකෙ සමණවුහමණා උග්ගමාසාතනිකා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදා උග්ගමාසාතනා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අට්ඨති වජ්ජති තෙ ව භොතොසං සමණවුහමණා නිමාගමම් කීම්ඨරබ්බ උග්ගමාසාතනිකා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදා උග්ගමාසාතනා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අට්ඨති වජ්ජති

82 “රුපි අත්තා භොති අරොගො පරමමරණං නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි” ති නං පඤ්ඤාපෙනති. ‘අරුපි අත්තා භොති අරොගො පරමමරණං නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි’ ති නං පඤ්ඤාපෙනති ‘රුපි ව අරුපි ව අත්තා භොති අරොගො පරමමරණං නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි’ ති නං පඤ්ඤාපෙනති ‘නෙවරුපි නාරුපි අත්තා භොති අරොගො පරමමරණං නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි’ ති නං පඤ්ඤාපෙනති ‘අනත්තවා අත්තා භොති අරොගො පරමමරණං නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි’ ති නං පඤ්ඤාපෙනති ‘අනත්තවා ව අනත්තවා ව අත්තා භොති අරොගො පරමමරණං නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි’ ති නං පඤ්ඤාපෙනති ‘නෙවනත්තවා නානත්තවා අත්තා භොති අරොගො පරමමරණං නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි’ ති නං පඤ්ඤාපෙනති

83 ඉමෙහි භො තෙ භික්ඛවෙ සමණවුහමණා උග්ගමාසාතනිකා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදා උග්ගමාසාතනා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අට්ඨති වජ්ජති යෙ හි කෙව් භික්ඛවෙ සමණා වා මුහුමණා වා උග්ගමාසාතනිකා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදා උග්ගමාසාතනා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙහෙව අට්ඨති වජ්ජති, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරොත නපි ඉතො බ්බතිඥා

84. කසිදං භික්ඛවෙ තපාගතො පරානාති -පෙ- යෙහි තපාගතස්ස සපාභුවං වණණං සම්මා වදමානා විදෙයගුං

79 මහණෙනි, උද්ධමාසාදනනික අභ්‍යන්තරවිචාරය ඇති ඒ මහණවලුණෝ මේ අට කරුණින් මරණින් මතු සංඥ රහිත ආත්මයක් පණවත් මහණෙනි, යම් මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් උද්ධමාසාදනනික අභ්‍යන්තරවිචාරය ඇත්තෙන් මරණින් මතු අසංඥ ආත්මයක් පණවන්නෝ නම්, ඒ සියල්ලෝ ම මේ අට කරුණින් ම හෝ මොවුන් අතුරෙන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එය පණවත් මෙයින් පිටත් කරුණෙක් ඔවුනට නැත

80 මහණෙනි, තපාගත බුද්ධත්වය ඇති පරිදි ම වූ ගුණය මොනොවට කියනු කැමැත්තෙන් කියන්නාහු නම්, . මේ ඒ ගැඹුරු වූ දුද්දර්ශ වූ කරුණු යි

81 මහණෙනි, උද්ධමාසාදනනික තෙවසඤ්ඤිතාසඤ්ඤි වාද ඇති ඇතැම් මහණවලුණු කෙනෙක් මරණින් මතු සංඥ නොමැති වූත් අසංඥ නොවූත් ආත්මයක් අට කරුණෙකින් පණවත්

ඒ හවත් මහණවලුණෝ කුමක් නිසා, කුමක් අරමුණු කොට, උද්ධමාසාදනනික තෙවසඤ්ඤිතාසඤ්ඤි වාද ඇත්තෙන්, මරණින් මතු අසංඥත් නො වූ සසංඥත් නො වූ ආත්මයක් අට කරුණෙකින් පණවත් ද? යත්

82 “ආත්මය රූපවත් වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, අසංඥත් නො ම වේ, සසංඥත් නො වේ යැ” යි සමහරු පණවත් සමහරු “ආත්මය අරූප වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ ද අසංඥ ද නො වේ යැ” යි පණවත් සමහරු “ආත්මය රූපිත් අරූපිත් වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥත් අසංඥත් නො ම වේ” යැ යි පණවත්. සමහරු ආත්මය රූපි ම ද අරූපි ම ද නො වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ ම ද අසංඥ ම ද නො වේ යැ” යි පණවත් සමහරු “ආත්මය සසීම (සීමාසහිත) වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ ද අසංඥ ද නො ම වේ යැ” යි පණවත් සමහරු “ආත්මය සසීම ද අසීම ද නො වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ ද අසංඥ ද නො ම වේ” යැ යි පණවත් සමහරු “ආත්මය සීමාසහිත මත් නො වේ, සීමා රහිත මත් නො වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥත් අසංඥත් නො ම වේ” යැ යි පණවත්.

83 මහණෙනි, උද්ධමාසාදනනික තෙවසඤ්ඤිතාසඤ්ඤි වාද ඇති, ඒ මහණවලුණෝ මේ අට කරුණින් මරණින් මතු සසංඥ ද අසංඥ ද නො වූ ආත්මයක් පණවත් මහණෙනි, යම් මහණවලුණු කෙනෙක් උද්ධමාසාදනනික තෙවසඤ්ඤිතාසඤ්ඤි වාද ඇත්තෙන්, මරණින් මතු සංඥ සහිත ම නො වූත් සංඥ රහිත ද නො වූත් ආත්මයක් පණවන්නෝ නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ අට කරුණින් ම හෝ මොවුන් අතුරෙන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එය පණවත්. මෙයින් පිටත්වී කරුණෙක් ඔවුනට නැත

84 මහණෙනි, ඒ කාරණය . තපාගත තෙමේ දැනී මහණෙනි, යම් කෙනෙක් තපාගත බුද්ධත්වය ඇති සැටියෙන් ම වූ ගුණය කියනු කැමැත්තෙන් කියන්නාහු නම් මේ ඒ ගැඹුරු වූ දුද්දර්ශි වූ . කරුණු යි

85 සනති භික්ඛවෙ එකෙ සමණවුහමණො උචෙත්ථවාදා සතො සත්තස්ස උචෙත්ථං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙතති සත්තංගි වජ්ඣති තෙ ව තොනොතො සමණවුහමණො කිමාහමම කිමාරමන උචෙත්ථවාදා සතො සත්තස්ස උචෙත්ථං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙතති සත්තංගි වජ්ඣති ?

86 ඉධ භික්ඛවෙ එකවෙවා සමණො වා වුහමණො වා එවංවාදී හොති එවංදිට්ඨි 'යතො ඛො හො අයං අත්තා රුපි වාක්ඛමහාභුතීකො මානාපෙතතිකසමහවො කායස්ස හෙදා උච්ඡිජ්ජති විතස්සති න හොති පරමමරණො. එත්තාවතා ඛො හො අයං අත්තා සමමා සමුච්ඡින්නො හොති' ති ඉතෙථකෙ සතො සත්තස්ස උචෙත්ථං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙතති

87. තමඤ්ඤා එවමාහ 'අපි ඛො හො එසො අත්තා යං නිං වදෙසි නෙසො නැපිති වදාමි නො ව ඛො හො අයං අත්තා එත්තාවතා සමමා සමුච්ඡින්නො හොති අපි ඛො හො අඤ්ඤා අත්තා දිබ්බො රුපි කාමාවච්චරො කාමලිකාරො¹තාරහකො, තං නිං න ජානාසි න පස්සසි තමහං ජානාමි පස්සාමි සො ඛො හො අත්තා යතො කායස්ස හෙදා උච්ඡිජ්ජති විතස්සති න හොති පරමමරණො. එත්තාවතා ඛො හො අයං අත්තා සමමා සමුච්ඡින්නො හොති' ති ඉතෙථකෙ සතො සත්තස්ස උචෙත්ථං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙතති

88 තමඤ්ඤා එවමාහ 'අපි ඛො හො එසො අත්තා යං නිං වදෙසි න සො නැපිති වදාමි නො ව ඛො හො අයං අත්තා එත්තාවතා සමමා සමුච්ඡින්නො හොති අපි ඛො හො අඤ්ඤා අත්තා දිබ්බො රුපි මනොමයො සබ්බභිතපච්චිති අභිතිජ්ජිතො තං නිං න ජානාසි න පස්සසි තමහං ජානාමි පස්සාමි සො ඛො හො අත්තා යතො කායස්ස හෙදා උච්ඡිජ්ජති විතස්සති න හොති පරමමරණො. එත්තාවතා ඛො හො අයං අත්තා සමමා සමුච්ඡින්නො හොති' ති ඉතෙථකෙ සතො සත්තස්ස උචෙත්ථං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙතති

89 තමඤ්ඤා එවමාහ 'අපි ඛො හො එසො අත්තා යං නිං වදෙසි නෙසො නැපිති වදාමි. නො ව ඛො හො අයං අත්තා එත්තාවතා සමමා සමුච්ඡින්නො හොති. අපි ඛො හො අඤ්ඤා අත්තා සබ්බසො රුපකඤ්ඤානං සමතිකකමා පටිසංඤ්ඤානං අත්තමා² නානාභවසඤ්ඤානං අමහසිකාරො අනෙත්තො අකාසොති ආකාසාකඤ්ඤායනුපපො තං නිං න ජානාසි න පස්සසි තමහං ජානාමි පස්සාමි සො ඛො හො අත්තා යතො කායස්ස හෙදා උච්ඡිජ්ජති විතස්සති න හොති පරමමරණො. එත්තාවතා ඛො හො අයං අත්තා සමමා සමුච්ඡින්නො හොති' ති ඉතෙථකෙ සතො සත්තස්ස උචෙත්ථං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙතති

I කාමලිකාරොහාර සපකො, මජ්ඣං

2 අත්තසිංහං, මජ්ඣං

85 මහණෙනි, උචේදදුජ්ඣික වූ ඇතැම් මහණවුණු කෙනෙක් ඇත්ත ඔහු විදුමාන වූ සත්ත්වයාගේ මුල්පුත් වීම, විනාශය, භව විගමය කරුණු සතෙකින් පණවත් ඒ හවත් මහණවුණෙක් කුමක් කියා කුමක් අරමුණු කොට උචේදදුජ්ඣික වුවෝ ඇති සත්ත්වයන් සිද්ධි, වැනැස්ම, නො පැවැත්මට පැමිණීම සත්කාරුණෙකින් පණවත් ද ? යත්.

86 මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ මෙබඳු වාද ඇත්තේ මෙබඳු දුෂ්ටි ඇත්තේ ඵෙ (කෙසේ ද ? යත්) “පිත්ථත, යම් හෙයකින් මේ ආත්මභාවය රූපවත් ද, සතර මහා භූතයන්ගෙන් නිපන්නේ ඵෙ ද, මාපියන්ගේ ඉක්මනින් නිවනයෙන් හටගත්තේ ඵෙ ද, කර්ම කය බිඳීමෙන් මරණින් මතු සිද්ධි ද, වැනැස්ම ද, මරණින් මත්තෙහි නො ඵෙ ද, පිත්ථත, මෙ පමණෙකින් ම මේ ආත්මභාවය මුළු මනින් ම සිද්ධි සිද්ධි ඵෙ” යනු හි මෙසේ සම්භරු විදුමාන සත්ත්වයාගේ උචේදය, විනාශය, භවවිගමය පණවත්

87 ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන ඒ ආත්මය ඇත්තේ ම ය එය නැතැයි නො කියමි භවත, මේ ආත්මය මෙතෙකින් මුළු මනින් පුත් නො ඵෙ භවත, රූපි වූ, කාමාවචර දෙව්ලෝ සයට ඇතුළත්, කාමලිකාර ආහාර චලදන, දිව්‍ය වූ අත් ආත්මයෙක් ඇත නෝ එය නො දකී, නො දකී එය මම් දකිමි, දකිමි භවත, එකී දිව්‍යාත්මය යම් හෙයකින් කය බිඳීමෙන් මරණින් මතු සිද්ධි යන්නේ ද, වැනැස්මෙන්- නේ ද, මරණින් මතු නො වන්නේ ද, මෙ පමණින් ම මේ ආත්මය මුළු මනින් පුත් ඵෙ” යනු හි මෙසේ සම්භරු විදුමාන වූ සත්ත්වයාගේ උචේදය, විනාශය, භවවිගමය පණවත්

88 ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන මේ ආත්මය ඇත්තේ ම ය මෙය නැතැයි නො කියමි භවත, මේ ආත්මය මෙතෙකින් මුළු මනින් පුත් නො ඵෙ භවත, රූපි වූ, (ධ්‍යාන) සිතීන් උපත්, සියලු අභපසභ ඇති, නො පිරිසිදුණු ඉඳුරන් ඇති, දිව්‍ය වූ අත් ආත්මයෙක් ඇත්තේ ම ය එය නෝ නො දකී, නො දකී එය මම් දකිමි, දකිමි භවත, ඒ ආත්මය යම් හෙයකින් ඒ කය බිඳීමෙන් සිද්ධි යේ ද, වැනැස්ම ද, මරණින් මතු නො ඵෙ ද, භවත, එතෙකින් ම මේ ආත්මය මුළු මනින් පුත් වූයේ ඵෙ” යනු හි මෙසේ සම්භරු විදුමාන සත්ත්වයාගේ උචේදය, විනාශය, භවවිගමය පණවත්.

89 ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන මේ ආත්මය ඇත්තේ ම ය එය නැතැයි නො කියමි එතෙකුදු දුටත් මේ ආත්මය මෙතෙකින් මුළු මනින් පුත් නො ඵෙ භවත, කැමි ලෙසින් ම රූපයාද ඉක්මිමෙන්, ප්‍රතිසංඝ නිරුභි වීමෙන්, නානාකියාද නො මෙතෙහි කිරීමෙන්, ‘අයස අනන්ත’ යැයි ධ්‍යාන වඩා ආකාශානන්තයාන භූමියට පැමිණි අතර ආත්මයෙක් ඇත එය නෝ නො දකී, නො දකී එය මම් දකිමි, දකිමි භවත, එකී ආත්මය වනාහි ඒ (නාම) කය බිඳීමෙන් සිද්ධි යේ, වැනැස්ම, මරණින් මතු නො ඵෙ” යනු හි මෙසේ සම්භරු විදුමාන වූ සත්ත්වයාගේ උචේදය, විනාශය, භවවිගමය පණවත්.

90 තමඤ්ඤා ඵවමාන ‘අපි බොහෝ ඵසො අත්තා යං නිං වදෙසි තෙසො නාපිති වදාමි නො ව බොහෝ අයං අත්තා ඵත්තාවතා සමමා සමුච්ඡින්නොහොති අපි බොහෝ අඤ්ඤා අත්තා සබ්බසො ආකාසානඤ්ඤායත්තං සමතික්කමම අත්තං විඤ්ඤාණානි විඤ්ඤාණඤ්ඤායත්තපඨො තං නිං න ජානාසි න පසාසි තමහං ජානාමි පසාමි සො බොහෝ අත්තා යත්තො කායසානොද උච්ඡිජ්ජති විතසාති න හොති පරමමරණං ඵත්තාවතා බොහෝ අයං අත්තා සමමා සමුච්ඡින්නොහොති’ති ඉතෙථෙක සත්තො සත්තස්ස උච්ඡිදං විනාසං විහවං පඤ්ඤපෙතති

91 තමඤ්ඤා ඵවමාන ‘අපි බොහෝ ඵසො අත්තා යං නිං වදෙසි න සො නාපිති වදාමි නො ව බොහෝ අයං අත්තා ඵත්තාවතා සමමා සමුච්ඡින්නොහොති අපි බොහෝ අඤ්ඤා අත්තා සබ්බසො විඤ්ඤාණඤ්ඤායත්තං සමතික්කමම නාපි කිඤ්චිති ආකිඤ්ඤාණානි පඨො තං නිං න ජානාසි න පසාසි තමහං ජානාමි පසාමි සො බොහෝ අත්තා යත්තො කායසානොද උච්ඡිජ්ජති විතසාති න හොති පරමමරණං ඵත්තාවතා බොහෝ අයං අත්තා සමමා සමුච්ඡින්නොහොති’ති ඉතෙථෙක සත්තො සත්තස්ස උච්ඡිදං විනාසං විහවං පඤ්ඤපෙතති

92 තමඤ්ඤා ඵවමාන ‘අපි බොහෝ ඵසො අත්තා යං නිං වදෙසි තෙසො නාපිති වදාමි නො ව බොහෝ අයං අත්තා ඵත්තාවතා සමමා සමුච්ඡින්නොහොති අපි බොහෝ අඤ්ඤා අත්තා සබ්බසො ආකිඤ්ඤාණානි පඨො තං නිං න ජානාසි න පසාසි තමහං ජානාමි පසාමි සො බොහෝ අත්තා යත්තො කායසානොද උච්ඡිජ්ජති විතසාති න හොති පරමමරණං ඵත්තාවතා බොහෝ අයං අත්තා සමමා සමුච්ඡින්නොහොති’ති ඉතෙථෙක සත්තො සත්තස්ස උච්ඡිදං විනාසං විහවං පඤ්ඤපෙතති

93 ඉතෙති බොහෝ තෙ භික්ඛවෙ සමිණ්ඩාගමණං උච්ඡිදවාදා සත්තො සත්තස්ස උච්ඡිදං විනාසං විහවං පඤ්ඤපෙතති සත්තති වජ්ඣති සෙ භික්ඛවෙ සමිණ්ඩා වා බ්‍රාහ්මණො වා උච්ඡිදවාදා සත්තො සත්තස්ස උච්ඡිදං විනාසං විහවං පඤ්ඤපෙතති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙකෙව සත්තති වජ්ඣති, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරෙත නාපි ඉතො බිහිදා

94 තසිදං භික්ඛවෙ තථාගතො පජානාති - අපං - යෙති තථාගතස්ස යථාභුච්චං වණණං සමමා වදමානා විදෙය්‍යා

95 සත්ති භික්ඛවෙ එකෙ සමිණ්ඩාගමණං දිට්ඨිඛමමතිබ්බාතවාදා සත්තො සත්තස්ස පරමදිට්ඨිඛමමතිබ්බාතං පඤ්ඤපෙතති පඤ්චති වජ්ඣති තෙ ව නොතෙතා සමිණ්ඩාගමණං කිමාගමම කිමාරබ්බ දිට්ඨිඛමමතිබ්බානවාදා සත්තො සත්තස්ස පරමදිට්ඨිඛමමතිබ්බාතං පඤ්ඤපෙතති පඤ්චති වජ්ඣති?

90 ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන මේ ආත්මය ඇත්තේ ම ය, එය නැත්තේ යැ”යි නො කියමි භවත, එතෙකුදු වුවත් මේ ආත්මය මෙතෙකින් මුල්පුත් නො වෙයි භවත, භෑම ලෙසින් ම අනන්‍ය ආකෘත අරමුණ ඉක්මැ, ‘විඥාන අනන්‍යය’ යි සමාධි වඩා විඥානානන්තායතනගුණයට පැමිණි සිටින අන් ආත්මයෙක් ඇත තෝ එය නො දැනී, නො දැකී එය මම දැනීමි, දැකීමි භවත, එකී ආත්මය යම් තෙයකින් ඒ (නාම) කය බිඳී යෑමෙන් මුල් සිදි ගේ ද, වැනැසේ ද, මරණින් මත්තෙහි නො වේ ද, භවත, මෙතෙකින් මේ ආත්මය මුළුමනින් පුත් වේ” යනු යි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්‍යයාගේ උචේදය, විනාශය, භවිෂ්‍යමය පණවත්

91 ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන ඒ ආත්මය ඇත්තේ ම ය, එය නැත්තේ යැ”යි නො කියමි “භවත එතෙකුදු වුවත් ඒ ආත්මය මෙතෙකින් මුළුමනින් පුත් නො වේ භවත, භෑම ලෙසින් විඥානානන්තායතනගුණය ඉක්මැ, ‘කිසිත් නැතැ’ යි සමාධි වඩා ආකික්කුන්තා-යතනගුණයට පැමිණි සිටින අන්‍ය ආත්මයෙක් ඇත එය තෝ නො දැනී, නො දැකී එය මම දැනීමි, දැකීමි භවත, ඒ ආත්මය ඒ නාම කය බිඳීමෙන් සිදෙන බැවින්, වැනැසෙන බැවින්, මරණින් මත්තෙහි නො වන බැවින් භවත, මෙතෙකින් මේ ආත්මය මුළුමනින් පුත් වේ” යනු යි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්‍යයාගේ උචේදය, විනාශය, භවිෂ්‍යමය පණවත්

92 ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන ඒ ආත්මය ඇත්තේ ම ය එය නැතැයි නො කියමි වැලි දු භවත, මේ ආත්මය මෙතෙකින් මුළුමනින් පුත් නො වේ භවත, භෑම පරිද්දෙන් ආකිවන්තා-යතනගුණය ඉක්මැ, ‘මෙය ශාන්තය, මෙය උතුම්’ යි සමාධි වඩා තෙවසංඥ-නායංඥගුණයට පැමිණි සිටින අන්‍ය වූ ආත්මයෙක් ඇත්තේ ම ය එය තෝ නො දැනී, නො දැකී එය මම දැනීමි, දැකීමි භවත, ඒ ආත්මය ඒ නාම කය බිඳීමෙන් සිදි යන බැවින්, වැනැසෙන බැවින්, මරණින් මත්තෙහි නො වන බැවින් මෙතෙකින් ම, භවත, මේ ආත්මය මුළුමනින් පුත් වේ” යනු යි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්‍යයාගේ උචේදය, විනාශය, භවිෂ්‍යමය පණවත්

93 මහණෙනි, ඒ මහණවලුන් උචේදදූෂට ඇත්තෝ මේ කරුණු සතෙකින් විද්‍යමාන සත්‍යයා ගේ උචේදය, විනාශය, භවිෂ්‍යමය පණවත් මහණෙනි, යම් උචේදදූෂටක මහණවලුන් කෙනෙක් විද්‍යමාන සත්‍යයාගේ උචේදය, විනාශය, විනවය පණවත් නම් ඒ සියල්ලෝ මේ කරුණු සහිත් ම හෝ මොවුන්තුරෙන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එය පණවත් මෙයින් පිටත කරුණෙක් ඔවුනට නැත

94 මහණෙනි, ඒ කාරණය තරාගත තෙමේ දැනී තරාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ මි ගුණ කියනු කැමැත්තෝ කියන්නාහු නම්, මේ ඒ ගැඹුරු වූ දුදිර්ශ වූ කරුණු යි

95 මහණෙනි, දෘවංශිනිථිථිභ්‍යදූෂට ගත් සමහර මහණවලුන් කෙනෙක් ඇත්ත ඔහු විද්‍යමාන සත්‍යයාගේ පරමදෘවංශිනිථිථිභ්‍ය කරුණු පසෙකින් පණවත් ඒ භවත් මහණ වලුන්තුරෙන් කුමක් නිසා කුමක් ඇරැබූ දෘවංශිනිථිථිභ්‍යදූෂට ගත්තෝ විද්‍යමාන සත්‍යයා ගේ පරමදෘවංශිනිථිථිභ්‍ය කරුණු පසෙකින් පණවත් ද” යත්.

96. ඉධ භික්ඛවෙ එකවෙවා සමණො වා බ්‍රහ්මණො වා එවංවාදී හොති එවංදිට්ඨි 'යතො ඛො හො අයං අතතා පඤ්චති කාමභූතෙති සමපට්ඨො සමබ්බිභූතො පරිවාරෙති, එතතාවතා ඛො හො අයං අතතා පරමදිට්ඨංගමනිබ්බානං පතොතා හොති'ති ඉන්ද්‍රජෙන සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨංගමනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති

97 තමඤ්ඤා ඵචමාන 'අපි ඛො හො එතො අතතා යං නිං වදෙසි තෙසො නැපිති වදාමි නො ව ඛො හො අයං අතතා එතතාවතා පරමදිට්ඨංගමනිබ්බානං පතොතා හොති නං කියා හෙතු' කාමා හි ඡො අනිච්චා දුක්ඛා විපරිණාමංගමා තෙසං විපරිණාමඤ්ඤාචාරාවා උපපජ්ජන්ති සොකපරිදෙවදුක්ඛසද්ධනස්සුපායායා යතො ඛො හො අයං අතතා විවිච්චි කාමෙහි විවිච්චි අනුසලෙති ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිවාරං විචෙකජං පිතිත්‍රං පථමං කුතං උපසම්පජ්ජ විහරති, එතතාවතා ඛො හො අයං අතතා පරමදිට්ඨංගමනිබ්බානං පතොතා හොති'ති ඉන්ද්‍රජෙන සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨංගමනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති

98 තමඤ්ඤා ඵචමාන 'අපි ඛො හො එතො අතතා යං නිං වදෙසි තෙසො නැපිති වදාමි නො ව ඛො හො අයං අතතා එතතාවතා පරමදිට්ඨංගමනිබ්බානං පතොතා හොති නං කියා හෙතු' යදෙව තත්ථ විතක්කිතං විවාරිතං එතතෙනතං ඕලාරිකං අක්ඛායති යතො ඛො හො අයං අතතා විතක්කවිවාරිතං වූපසමා අජ්ඣන්තං සම්පයාදතං චේතනො ඵසංඤ්චා වං අවිතක්කං අවිවාරං සමාගිජං පිතිත්‍රං දුතියං කුතං උපසම්පජ්ජ විහරති, එතතාවතා ඛො හො අයං අතතා පරමදිට්ඨංගමනිබ්බානං පතොතා හොති'ති ඉන්ද්‍රජෙන සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨංගමනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති

99. තමඤ්ඤා ඵචමාන 'අපි ඛො හො එතො අතතා යං නිං වදෙසි තෙසො නැපිති වදාමි නො ව ඛො හො අයං අතතා එතතාවතා පරමදිට්ඨංගමනිබ්බානං පතොතා හොති නං කියා හෙතු' යදෙව තත්ථ පිතිත්තං චේතනො උබ්බිලාචිතතං එතතෙනතං ඕලාරිකං අක්ඛායති යතො ඛො හො අයං අතතා පිතියං ව පිරායා උපෙක්ඛකො ව විහරති සතො ව සමපජානො තුඛං ව කාශයනි පටිසංචෙදෙති, යතං අරියා දාමික්ඛන්ති උපෙක්ඛකො සතිමා තුඛපිනාරිති නං තතියං කුතං උපසම්පජ්ජ විහරති, එතතාවතා ඛො හො අයං අතතා පරමදිට්ඨංගමනිබ්බානං පතොතා හොති'ති ඉන්ද්‍රජෙන සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨංගමනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති

96 මහණෙනි, මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බ්‍රහ්මණෙක් නෝ මෙබඳු වාද ඇත්තේ මෙබඳු දෘටි ඇත්තේ වෙයි (කෙසේ ද? යත්) “භවත, යම් තෙයකින් මේ අත්ඛට්‍ය පස්කම්කොටසින් සමර්පිත වැ (මොනොවට පිහිටා, ඇලී), සමන්විත වැ ඉදුරන් පිණවා ද, භවත, මෙතෙකින් ම මේ ආත්මය පරමදෘඪවිමර්ශිතාණය ලැබුයේ වෙයි” යනු හි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්‍යයා පිළිබඳ පරමදෘඪවිමර්ශිතාණය පණවත්

97 ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන මේ ආත්මය ඇත්තේ ම ය එය නැතැයි නො කියමි එතෙකුදු වූවත්, භවත, එය මෙතෙකින් පරමදෘඪවිමර්ශිතාණයට පැමිණියේ නො වෙයි ඒ කවර හෙයින්? යත් භවත, පස්කම්හු වූ කලී අතීතාය හ, දුක් හ, පෙරළෙන සුලු හ ඔවුන් ගේ පෙරළීමෙන්, අත් පරිද්දෙකින් විෂමත් හෝ කැඩුම් වැලැපුම්, දුක් දෙමුනත්, සිත කුලු දැඩි පෙළුම් උපදී භවත, යම් විටෙක මේ ආත්මය කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම අකුලු දහමුත්ගෙන් වෙන් ව ම, විභිකසහිත විවාරසහිත, විචිකාසයන් උපන් ප්‍රීතියත් සුවයත් ඇති ප්‍රථමධ්‍යානය ලැබ වෙතේ ද, භවත, මේ පමණකින් ම මේ ආත්මය පරමදෘඪවිමර්ශිතාණය ලැබුයේ වේ” යනු හි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්‍යයාගේ පරමදෘඪවිමර්ශිතාණය පණවත්

98 ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන මේ ආත්මය ඇත්තේ ම ය මෙය නැතැයි නො කියමි එතෙකුදු වූවත්, භවත, මේ ආත්මය මෙතෙකින් පරමදෘඪවිමර්ශිතාණය ලැබුයේ නො වෙයි ඒ කවර හෙයින්? යත් යම් බඳු වූ ම විචිකාසයක් විවාරයෙක් මේ ද, එයින් මෙය ඔදාරක වැ වැටැහෙයි එහෙත් යම් විටෙක මේ ආත්මය විචිකාවිවාරයන්ගේ සංසිද්ධිමෙන් සිය සිත්සතත් වෙතසයින් පහදවන, සිතා එකක බව ඇති, විචික රහිත, විවාර රහිත, සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිය හා සුවය ඇති දෙවෙනි ධ්‍යානය ලැබ වෙතේ ද, භවත, මේ පමණකින් මේ ආත්මය පරමදෘඪවිමර්ශිතාණය ලැබුයේ වේ” යනු හි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්‍යයාගේ පරමදෘඪවිමර්ශිතාණය පණවත්

99 ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන මේ ආත්මය ඇත්තේ ම ය එය නැත්තේ නො වේ. භවත, එතෙකුදු වූවත් මේ ආත්මය මෙතෙකින් පරමදෘඪවිමර්ශිතාණය ලැබුයේ නො වේ ඒ කවර හෙයින්? යත් එහි යම් ප්‍රීතියෙක් සිතේ ඉල්ලුණු බවෙන් පෙ ද, මෙයින් මේ දෙවෙනි ධ්‍යානය ඔදාරක වැ (දළ වැ) වැටැහෙයි භවත, යම් විටෙක වතාසි මේ ආත්මය ප්‍රීතියෙනුත් වෙන් වීමෙන් උපේක්ෂාව ඇත්තෙක් ද වී, සිහි ද ඇත්තේ, නුවණින් දත්තේ වෙසේ ද, සුවයත් තම කයින් විදී ද, අංසියෝ යමක් හේතු යොට ගෙන ඔහුට ‘මේ තෙමේ උපේක්ෂා ඇත්තේ ය සිහි ඇත්තේ ය සුවවිසුම් ඇත්තේ යැ’ හි කියත් නම්, ඒ තුන්වන ධ්‍යානය ලැබ වෙතේ ද, භවත, මෙතෙකින් ම මේ ආත්මය පරම දෘඪවිමර්ශිතාණය ලැබුයේ වේ” යනු හි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්‍යයාගේ පරමදෘඪවිමර්ශිතාණය පණවත්

100 තමඤ්ඤා එවමාහ ‘අපි බොහෝ ඵසා අත්තා, යං කිං වදෙයි, තෙසො නැපිති වදුමි නො ව බොහෝ අයං අත්තා එත්තා වතා පරමදිට්ඨාධිමමනිබ්බානං පතොතා හොති තං කිංහි කෙතු’ යදෙව තත්ත ප්‍රබමිති වේතසො ආහොතො ඵතෙත්තං ඔද්ධාරිකං අකඩායති. යතො බොහෝ අයං අත්තා ප්‍රබසා ව පතානා දුකඩායා ව පතානා පුබ්බව සොමනස්සදෙමනස්සානං අත්තමා¹ අදුකඩමිත්‍රබං උපෙකඩාසතිපාරිසුද්ධිං වතුත්ථං කිංහං උපසමපජ්ජ පිහරති, එත්තා වතා බොහෝ අයං අත්තා පරමදිට්ඨාධිමමනිබ්බානං පතොතා හොති’ති ඉදෙවකෙ සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨාධිමමනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති

101 ඉමෙති බොහෝ තෙ භික්ඛවෙ සමිණ්ඩ්‍රාහමිණං දිට්ඨාධිමමනිබ්බානවාදා සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨාධිමමනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති පඤ්චති වදුමි යෙති කෙවි භික්ඛවෙ සමිණං වා බ්‍රාහ්මණං වා දිට්ඨාධිමමනිබ්බානවාදා සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨාධිමමනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙතෙව පඤ්චති වදුමි, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරෙන නපි ඉතො ඛිතිඤා.

102 තසිදං භික්ඛවෙ තපාගතො පජානාති -පෙ- යෙති තපාගතස්ස යපාභුවං වණණං සමමා වදමානා වදෙය්‍යං.

103 ඉමෙති බොහෝ තෙ භික්ඛවෙ සමිණ්ඩ්‍රාහමිණං අපරනාකපටිකා අපරනාකානුදිට්ඨිතො අපරනාකං ආරබ්භ අනෙකපිතිතාති අභිවුත්තිපදාති අභිවදනාති වතුචත්තාරිසාය වදුමි, යෙති කෙවි භික්ඛවෙ සමිණං වා බ්‍රාහ්මණං වා අපරනාකපටිකා අපරනාකානුදිට්ඨිතො අපරනාකං ආරබ්භ අනෙකපිතිතාති අභිවුත්තිපදාති අභිවදනාති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙතෙව වතුචත්තාරිසාය වදුමි, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරෙන නපි ඉතො ඛිතිඤා.

104 තසිදං භික්ඛවෙ තපාගතො පජානාති -පෙ- යෙති තපාගතස්ස යපාභුවං වණණං සමමා වදමානා වදෙය්‍යං.

105 ඉමෙති බොහෝ තෙ භික්ඛවෙ සමිණ්ඩ්‍රාහමිණං පුබ්බනාකපටිකා ව අපරනාකපටිකා ව පුබ්බනාකපරනාකපටිකා ව පුබ්බනාකපරනාකානුදිට්ඨිතො පුබ්බනාකපරනාකං ආරබ්භ අනෙකපිතිතාති අභිවුත්තිපදාති අභිවදනාති ආසට්ඨිතා වදුමි, යෙති කෙවි භික්ඛවෙ සමිණං වා බ්‍රාහ්මණං වා පුබ්බනාකපටිකා ව අපරනාකපටිකා ව පුබ්බනාකපරනාකපටිකා ව පුබ්බනාකපරනාකානුදිට්ඨිතො පුබ්බනාකපරනාකං ආරබ්භ අනෙකපිතිතාති අභිවුත්තිපදාති අභිවදනාති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙතෙව ආසට්ඨිතා වදුමි, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරෙන නපි ඉතො ඛිතිඤා.

100. ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “හවන, තා කියන මේ ආත්මය ආත්මේ ම ය මෙය නැතැයි නොකියමි එහෙත්, හවන, මේ ආත්මය මෙනෙකින් පරමදූෂටබ්‍රමිකිථිඝ්ණය ලැබුණේ නොවේ ඒ කවර හෙයින්? යන් එහි ‘සුව’ යැයි (ව්‍යාහරයන් නැති සිටියහුගේ ඒ සුවයෙහි) සිහින් නැමුණුවෙක් වේද, මෙයින් මේ ව්‍යාහරය භෞද්‍රික වැ (දළ වැ) වැටැණේ හවන, යම් පිටෙක වනාහි මේ ආත්මය සුබයාගේ ද ප්‍රභාණ්-
යෙන් දූෂකයාගේ ද ප්‍රභාණ්‍යෙන්, පළමුවෙන් ම (කලින් ම) කොමිතය දෙමිතය දුරු වී යාමෙන්, දුක් නැති සුව නැති උපේක්ෂාසමාපි දෙකේ පිරිසිදුව ඇති, සිවුවන ව්‍යාහරය ලැබී වෙසේ ද, හවන, මෙනෙකින් ම මේ ආත්මය පරමදූෂටබ්‍රමිකිථිඝ්ණය ලැබුණේ වේ” යනු හි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ පරමදූෂටබ්‍රමිකිථිඝ්ණය පණවත්

101. මහණෙනි, ඒ මහණබමුණෝ දූෂටබ්‍රමිකිථිඝ්ණවාද ආත්මතෝ මේ කරුණු පසින් විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ පරමදූෂටබ්‍රමිකිථිඝ්ණය පණවත්

මහණෙනි, යම් මහණකෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ දූෂටබ්‍රමි-
කිථිඝ්ණවාද ආත්මතෝ විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ පරමදූෂටබ්‍රමිකිථිඝ්ණය පණවත් නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ කරුණු පසින් ම හෝ මොවුනතුරන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එය පණවත් මෙයින් පිටත්හි කරුණෙක් ඔවුනට නැත

102. මහණෙනි, ඒ කරුණ තරාගත තෙමේ දැනී යම් කෙනෙක් තරාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ ගුණ මොනොවට කියනු කැමැත්තෝ කියන්නාහු නම්, මේ ඒ ගම්ගිරි වූ දුද්දී වූ. කරුණු හි

103. මහණෙනි, ඒ මහණබමුණෝ අපරාන්තකල්පික වූවෝ (සාමන්‍යදූෂි වශයෙන් අනාගත සකඞ්ඝි කොටස කල්පනා කොට ගත් ලබ්ධි ආත්මතෝ), අපරාන්තය (අනාගත සකඞ්ඝි කොටස) අනුව ඇති කැරැහත් දූෂි ආත්මතෝ මේ කරුණු සුසංග්‍රිහයකින් අනාගත සකඞ්ඝි කොටස අරමුණු කොට අනේකවිධ අව්‍යුක්තිපද (දැනවැද්දුප්‍රකාශන වචන) කියත් මහණෙනි, යම් මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ අපරාන්තකල්පික වූවෝ අපරාන්තානුදූෂික වූවෝ අපරාන්තය (අනාගත සකඞ්ඝි කොටස) අරමුණු කොට දැනවැද්දුප්‍රකාශන වචන කියත් නම්, ඔහු හැම මේ කරුණු සුසංග්‍රිහයන් ම හෝ මොවුනතුරන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එසේ කියත් මෙයින් පිටත්හි කරුණෙක් ඔවුනට නැත

104. මහණෙනි, එය තරාගත තෙමේ දැනී යම් කෙනෙක් තරාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ ම ගුණ කියනු කැමැත්තෝ කියන්නාහු නම්, මේ ඒ භෞමික වූ දුක සේ දක්ක යුතු වූ කරුණු හි

105. මහණෙනි, සුචිත්තකල්පික වූ ද අපරාන්තකල්පික වූ ද ඒ මහණබමුණෝ අතීත සකඞ්ඝි පරමිපරා කොටස ද අනාගත සකඞ්ඝි පරමිපරා කොටස ද අරමුණු කොට මේ කරුණු දෙසැටින් අනේකවිධ දූෂිප්‍රකාශන වචන (දූෂිවාද හඟවන වචන) කියා පාත් මහණෙනි, සුචිත්තකල්පික ද අපරාන්තකල්පික ද සුචිත්තාපරාන්තකල්පික ද සුචිත්තාපරාන්තානුදූෂික ද වූ යම් මහණබමුණුකෙනෙක් සුචිත්ත අපරාන්ත දෙක අරමුණු කොට අනේකවිධ දූෂිප්‍රකාශන වචන කියා පාත් නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ දෙසැට කරුණින් ම හෝ මොවුනතුරන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එය කියා පාත් මෙයින් බැහැර වූ කරුණෙක් ඔවුනට නැත

106 තඤ්ඤං භික්ඛවෙ තථාගතො පජානාති ඉමෙ දිට්ඨිට්ඨානා එවං ආගතා එවං පරාමිට්ඨා එවංගතිකා තපිස්සනති එවංඅභිසම්පරායා¹ති. තඤ්ඤා තථාගතො පජානාති තතො ව උත්තරිතරං පජානාති තඤ්ඤා පජානනං න පරාමිසති අපරාමිසතො චිත්ත පච්චිත්තඤ්ඤාදි නිබ්බුතී පිදිතා වෙදනානං සමුදයඤ්ඤා අත්ථගමඤ්ඤා අස්සාදඤ්ඤා ආදීනවඤ්ඤා නිස්සරණඤ්ඤා සථාභූතං පිදිතං අනුපාදුරිමුත්තො භික්ඛවෙ තථාගතො

107 ඉමෙ ඛො තෙ භික්ඛවෙ ධම්මා ගමිරා දුද්දසා දුරනුබොධා සනතා පණීතා අතකතාවචරා නිපුණා පණීතවෙදනීයා, යෙ තථාගතො සතං අභිඤ්ඤා සම්මිකනිං පවෙදෙති, යෙති නාමාගතස්ස සථාභූතවි. විණණං සම්මා වදමානා විදෙය්හං

108 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණබ්‍රාහ්මණා සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ඤා ලොකඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙතති චතුති වැවුනි, තදපි තෙසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානනං අපස්සනං වෙදසිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිපථඤ්ඤාමම

109 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණබ්‍රාහ්මණා උක්ඛට්ඨසස්සතීකා උක්ඛට්ඨඅසස්සතීකා උක්ඛට්ඨං සස්සතං උක්ඛට්ඨං අසස්සතං අත්තානඤ්ඤා ලොකඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙතති චතුති වැවුනි, තදපි තෙසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානනං අපස්සනං වෙදසිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිපථඤ්ඤාමම

110 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණබ්‍රාහ්මණා අත්තානන්තීකා අත්තානන්තං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙතති චතුති වැවුනි, තදපි තෙසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානනං අපස්සනං වෙදසිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිපථඤ්ඤාමම

111 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණබ්‍රාහ්මණා අමරාරිකඛරිකා තත්¹ තත් පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාවිකෙකපං ආපජ්ජනති අමරාරිකඛරිකං චතුති වැවුනි, තදපි තෙසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානනං අපස්සනං වෙදසිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිපථඤ්ඤාමම

1 තත්‍ර තත්‍ර සෙසුරි පොථසෙසු

106. මහණෙනි, 'නම් දූෂටිසාරානංගේ මෙතස්ස ගන්තා ලද්දේ මෙතෙ පරාමිෂ්ට වූයේ මේ බද්ධ (පරලොච්ච) ගම් ඇතිතෝ වන්නාය, මේ බද්ධ පරලොච්ච ඇතිතෝ වන්නායැ යි මේ කාරණය තර්කානුකූලව දනී. එය ද තර්කානුකූලව දනී නම් එයින් වැඩි ද දනී ඒ දන්ම ද තෘෂ්ණාදූෂටිවෘත්තයන් පරාමිතිකය නොකෙරෙයි එසේ පරාමිතිකය නොකරන බවු විසින් පරෝපදේශ රහිත වූ තමා කෙරෙහි ම නිවේණිය දන්නා ලද්දෙක වේදනාවන්ගේ ඉපැදීම ද වැනැස්ම ද රහස ද දෙස ද නික්මුම් ද තතු වූ පරිදි දැන තර්කානුකූලව දනීන වූ දිද්ධානි වේ

107. මහණෙනි, තර්කානුකූලව දනී යම් දහම් කෙනෙකුත් කෙනම් ම වේසෙසා දැන පසක් කොට ලොවට පවසා ද, යම් දහම් කෙනෙකුත් කරණ පටාට ගෙන තර්කානුකූලව දැන පරිදි ම වූ ඉන් මොනොවට කියනු කැමතිතෝ කියන්නාහු ද, මොහු වනාහි ගැඹුරු වූ, දුක සේ දැක්කා යුතු වූ, දුක සේ පෙනෙන්නා කට යුතු වූ, ශාන්ත වූ, පුණිත වූ, තනිතන වූ, බැහැර ගත නොගෙන, සිසුම් වූ, නුවණැත්තන් විසින් දැන යුතු වූ ඒ වීමෙන් ය

108. මහණෙනි, එහි (ඒ දූෂටිවෘත්තීන් අතුරෙහි) යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් ශාස්තෘවාද ඇත්තෝ කරුණු සතරෙකින් ආත්මය ද ලෝකය ද ශාස්තෘ කොට පණවූ නම්, එය ද තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ හවිත් මහණබමුණන්ගේ විදීමෙන්, තෘෂ්ණාවට පැමිණි (තෘෂ්ණාසන්තප්පයෙන් සමන්විත) ඒ දූෂටිවෘත්තයන්ගේ (දූෂටිතෘෂ්ණා සුලිත් විද්වතා ලද බැවින් වූ) පරිත්‍යාසයෙන්, වංචල බවෙන් ම ය

109. මහණෙනි, එහි ඒකත්‍යශාස්තෘවාදීන් ද ඒකත්‍යඅශාස්තෘවාදීන් ද වූ යම් මහණබමුණු කෙනෙක් කරුණු සතරෙකින් ආත්මය ද ලෝකය ද එක් කොටසක් ශාස්තෘත් එක් කොටසක් අශාස්තෘත් කොට පණවූ නම්, එය ද (එහි තතු) නොදන්නා නොදන්නා ඒ හවිත් මහණබමුණන්ගේ විදීමෙන්, තෘෂ්ණාවට පැමිණි බවින්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, සැලකීමෙන් ම ය

110. මහණෙනි, එහි යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් තුළු අනන්ත-ත්වය වෘද්ධ ඇත්තෝ ලොව අනන්තත්ව වෙත නොගෙනත්ව සතර කරුණෙකින් පණවූ ද, එය ද එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ හවිත් මහණබමුණන්ගේ වේදනාසන්තප්පයෙන්, තෘෂ්ණාවට පැමිණි බවින්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, සැලකීමෙන් ම ය

111. මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් අමාරාවක්පෙන වෘද්ධ ඇත්තෝ ඒ ඒ කරුණෙහි පුණිත විවාරන ලද්දෝ සතර කරුණෙකින් වෘත්තීන්පෙනට අමාරාවක්පෙනට පැමිණෙත් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ හවිත් මහණබමුණන්ගේ විදීමෙන්, තෘෂ්ණාවෙන් වූ බවින්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, වංචලතාවෙන් ම ය.

112 නත්ත භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො අභිච්චසමුප්පනනිකා අභිච්චසමුප්පනං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤපෙතති ද්විති වඤ්ඤිති, නදපි තෙසං භවතං සමණවුහමණොනං අජාතතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිනසිතවිප්පජ්ඣතමෙව

113 නත්ත භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො පුබ්බන්තකපටිකා පුබ්බන්තානුද්විසිතො පුබ්බන්තං අරබ්භ අනෙකවිතිනාති අභිද්විතතිපදාති අභිචදනති අව්චාරසති වඤ්ඤිති, නදපි තෙසං භවතං සමණවුහමණොනං අජාතතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිනසිතවිප්පජ්ඣතමෙව

114 නත්ත භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො උභිමාසානනිකා සඤ්ඤිවාද උභිමාසානතා සඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤපෙතති සොළසති වඤ්ඤිති, නදපි තෙසං භවතං සමණවුහමණොනං අජාතතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිනසිතවිප්පජ්ඣතමෙව.

115 නත්ත භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො උභිමාසානනිකා අසඤ්ඤිවාද උභිමාසානතා අසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤපෙතති අව්චාරි වඤ්ඤිති, නදපි තෙසං භවතං සමණවුහමණොනං අජාතතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිනසිතවිප්පජ්ඣතමෙව

116 නත්ත භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො උභිමාසානනිකා තෙවසඤ්ඤිවාද සඤ්ඤිවාද උභිමාසානතා තෙවසඤ්ඤිං නාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤපෙතති අව්චාරි වඤ්ඤිති, නදපි තෙසං භවතං සමණවුහමණොනං අජාතතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිනසිතවිප්පජ්ඣතමෙව

117 නත්ත භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො උච්චේදවාද සත්තං සත්තස්ස උච්චේදං විනාසං විභවං පඤ්ඤපෙතති සත්තති වඤ්ඤිති, නදපි තෙසං භවතං සමණවුහමණොනං අජාතතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිනසිතවිප්පජ්ඣතමෙව.

118 නත්ත භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො දිට්ඨධම්මතිබ්බානවාද සත්තං සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්මතිබ්බානං පඤ්ඤපෙතති පඤ්ඤිති වඤ්ඤිති, නදපි තෙසං භවතං සමණවුහමණොනං අජාතතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිනසිතවිප්පජ්ඣතමෙව.

119 නත්ත භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො අපරන්තකපටිකා අපරන්තානුද්විසිතො අපරන්තං අරබ්භ අනෙකවිතිනාති අභිද්විතතිපදාති අභිචදනති වතුචත්තාර්ථසාය වඤ්ඤිති, නදපි තෙසං භවතං සමණවුහමණොනං අජාතතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිනසිතවිප්පජ්ඣතමෙව.

112 මහණෙනි, එහි යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් අභිධ්වසමුපානන වාද ඇත්තෝ ආත්මයන් ලෝකයන් අභිධ්වසමුපානන යා (හේතු රහිත ව උපනා) යි කරුණු දෙනෙකින් පණවන් ද, එය ද එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ මහණබමුණන්ගේ දුෂ්ටවේදනාවෙන්, තෘෂ්ණාගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, වංචලතාවෙන් ම ය

113 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් සුථානකල්පිත වූවේ, සුථානනානුදෂ්ටික වූවේ අටළොස් කරුණෙකින් අතීතසකකි පරමිපරා කොටස අරමුණු කොට අනේකවිධ දුෂ්ටිප්‍රකාශක වචන කියා පාන් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ භවත් මහණබමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය තෘෂ්ණාගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාස-යෙන්, සසලබවෙන් ම ය

114 මහණෙනි, යම් මහණබමුණු කෙනෙක් උභයමානාතනික සංකෘතීවාද ඇත්තෝ මරණින් මතු සංඥී වූ ආත්මයක් සොලොස් කරුණෙකින් පණවන් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ භවත් මහණබමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය තෘෂ්ණාගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, විෂපඤ්ඤාගෙන් ම ය

115 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් උභයමානාතනික අසංකෘතීවාද ඇත්තෝ කරුණු අටෙකින් මරණින් මත්තෙහි සංකරණිත ආත්මයක් පණවන් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ භවත් මහණබමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය තෘෂ්ණාගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, සායුල්ලමෙන් ම ය

116 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් උභයමානාතනික නෙවසංකෘතීවාද සංකෘතීවාද ඇත්තෝ කරුණු අටෙකින් සංඥී නො ම වූත් අසංඥී නො ම වූත් ආත්මයක් පණවන් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ භවත් මහණබමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය තෘෂ්ණාගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, විෂපඤ්ඤාගෙන් ම ය

117 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් උච්චේදවාදී වූවේ විද්‍යමාන වූ සත්ත්වයාගේ උච්චේදය, විනාශය, භවිෂ්‍යමය කරුණු සතෙකින් පණවන් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ භවත් මහණබමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය තෘෂ්ණාගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, විෂපඤ්ඤාගෙන් ම ය

118 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් දුෂ්ටමිනිථිපාණවාද ඇත්තෝ විද්‍යමානසත්ත්වයාගේ පරමදුෂ්ටමිනිථිපාණය කරුණු පහකින් පණවන් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ භවත් මහණ බමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය තෘෂ්ණෝපගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාස-යෙන්, වංචලතාවෙන් ම ය

119 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් අපරාත්තකල්පිත වූවේ, අපරාත්තනානුදෂ්ටික වූවේ කරුණු ප්‍රසාදිසෙකින් අනාගත සකකි පරමිපරා කොටස ඇරඹූ අනේකවිධ දුෂ්ටිප්‍රකාශක වචන කියා පාන් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ භවත් මහණබමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය තෘෂ්ණෝපගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, වංචල බවෙන් ම ය

120 තනු භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො පුබ්බන්තකපටිකා ච අපරන්තකපටිකා ච පුබ්බන්තාපරන්තකපටිකා ච පුබ්බන්තාපරන්තානු-දිව්ඪිනො පුබ්බන්තාපරන්තාං ආරබ්භ අනෙකපිතිතානි අභිද්වන්තිපදාහි අභිවදන්ති දොසට්ඨිකා චද්දති, තදපි කෙසං භවතං සමණවුහමණොනං අජානනං අපස්සනං වෙදගිතං, තණ්හාගතානං පරිනගිතච්ඡේදනමෙව

121. තනු භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො සංස්කරවාදා සංස්කරං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති චතුභි චද්දති, තදපි එස්සපච්චයා

122. තනු භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො එකච්චසංස්කරිකා එකච්චඅසංස්කරිකා එකච්චං සංස්කරං එකච්චං අසංස්කරං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති චතුභි චද්දති, තදපි එස්සපච්චයා

123. තනු භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො අත්තානන්තිකා අත්තානන්තං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙනති චතුභි චද්දති, තදපි එස්සපච්චයා

124 තනු භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො අමරාවිකෙකපිකා තත් තත් පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාමිකෙකපං අපච්ඡන්ති අමරාවිකෙකපං චතුභි චද්දති, තදපි එස්සපච්චයා

125 තනු භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො අභිච්චසමුප්පන්නාං අභිච්චසමුප්පන්නං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති දොසි චද්දති, තදපි එස්සපච්චයා.

126 තනු භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො පුබ්බන්තකපටිකා පුබ්බන්තානුදිව්ඪිනො පුබ්බන්තං ආරබ්භ අනෙකපිතිතානි අභිද්වන්තිපදාහි අභිවදන්ති අට්ඨාරසභි චද්දති, තදපි එස්සපච්චයා

127 තනු භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො උග්ගමාසාතනිකා සඤ්ඤාදොසාදා උග්ගමාසාතනා සඤ්ඤාදො අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති සොලසභි චද්දති, තදපි එස්සපච්චයා

128. තනු භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණො උග්ගමාසාතනිකා අසඤ්ඤාදොසාදා උග්ගමාසාතනා අසඤ්ඤාදො අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අට්ඨභි චද්දති, තදපි එස්සපච්චයා.

120 මහණෙනි, එහි පුළුන්තකල්පිත වූ ද, අපරාන්තකල්පිත වූ ද, පුළුන්තපරාන්තකල්පිත වූ ද, පුළුන්තපරාන්තානුදූෂිත වූ ද, යම් මහණ-බමුණු කෙනෙක් දෙසැටක් කරුණින් පුළුන්ත අපරාන්ත දෙක අරමුණු කොට අනේකවිධ දූෂිතප්‍රකාශක වචන කියා පාත් නම්, එය ද එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ හවත් මහණබමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය, තෘණෝපගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාගයෙන්, විෂපාදනයෙන් ම ය.

121 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් ශාඛිකදූෂිත ඇත්තෝ සතර කරුණෙකින් ආත්මයන් ලෝකයන් ශාඛික කොට පණවත් ද, (එසේ පැණැවීමට කරුණු වූ) ඒ (දූෂිතාභාවය) වේදනාව ද (භයානනායන් නිසා සිතා උපදනා) සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ.

122 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් ඒකත්‍යශාඛි-කික ද ඒකත්‍යඅශාඛිකික ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාඛික ද එක් කොටසක් අශාඛික ද කොට කරුණු සතරෙකින් පණවත් නම්, එයට කරුණු වූ ඒ වේදනාව ද සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ.

123 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් අත්‍යානානික-වාද ඇත්තෝ ලෝකය පිළිබඳ සසීම අසීම බව කරුණු සතරෙකින් පණවත් ද, එයට කරුණු වූ දූෂිතවේදනාව ද සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ.

124 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් අමරාවින්සේපක වූවෝ ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රස්ත විවාරන ලදුවෝ ම සතර කරුණෙකින් වාග්වින්සේපයට අමරාවින්සේපයට පැමිණෙත් ද, එයට කරුණු වූ දූෂිතවේදනාව ද සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් ම වේ.

125 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් අභිවිච්ඡාමුප්පත්තික වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් ඉන්ධ්‍රිය ම පහළ වූවන් කොට කරුණු දෙකෙකින් පණවත් ද, එසේ පැණැවීමට කරුණු වූ දූෂිතවේදනාව ද සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ.

126 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් පුළුන්තකල්පිත වූවෝ පුළුන්තානුදූෂිත වූවෝ පුළුන්ත අපරාන්ත අරමුණු කොට අවලෝභ කරුණෙකින් අනේකවිධ දූෂිතප්‍රකාශක වචන කියා පාත් ද, එයට කරුණු වූ දූෂිතවේදනාව ද සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ.

127. මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් උභිමාසානනික සංඝර්ථවාද ඇත්තෝ, මරණින් මත්තෙහි සොළොස් කරුණෙකින් සංඝර්ථ වූ ආත්මය පණවත් ද, එයට කරුණු වූ දූෂිතවේදනාව ද සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ.

128. මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් උභිමාසානනික අසංඝර්ථවාද ඇත්තෝ මරණින් මත්තෙහි සංඝර්ථිත ආත්මයක් කරුණු අටෙකින් පණවත් ද, එයට කරුණු වූ දූෂිතවේදනාව ද සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ.

129 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණත්‍රිගමිණො උග්ගමාසානනිකා නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤවාදා උග්ගමාසානනා නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤා අනතානං පඤ්ඤාපෙනති අට්ඨති වජ්ජති, තදපි එසාපච්චයා.

130. තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණත්‍රිගමිණො උච්ඡේදවාදා සතො සත්තස්ස උච්ඡේදං විතාසං විහවං පඤ්ඤාපෙනති සත්තති වජ්ජති, තදපි එසාපච්චයා.

131. තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණත්‍රිගමිණො දිට්ඨධම්මනිබ්බානවාදා සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති පඤ්ඤාති වජ්ජති, තදපි එසාපච්චයා.

132 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණත්‍රිගමිණො අපරනතකපටිකා අපරනතානුදිට්ඨිනො අපරනතං ආරබ්භ අනෙකපිතිතාති අභිවුත්තිපදාති අභිවදනති චතුරතතාරිසාය වජ්ජති, තදපි එසාපච්චයා.

133. තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණත්‍රිගමිණො පුබ්බනතකපටිකා ව අපරනතකපටිකා ව පුබ්බනතාපරනතකපටිකා ව පුබ්බනතාපරනතානු-දිට්ඨිනො පුබ්බනතාපරනතං ආරබ්භ අනෙකපිතිතාති අභිවුත්තිපදාති අභිවදනති ආසංචිතො වජ්ජති, තදපි එසාපච්චයා.

134 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණත්‍රිගමිණො සංසානවාදා සංසානං අනතානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති චතුති වජ්ජති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එසා පටිසංවේදිස්සනතීති නෙතං ධානං විජ්ජති.

135. තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණත්‍රිගමිණො එකච්චසංසානිකා එකච්චඅසංසානිකා එකච්චං සංසානං එකච්චං අසංසානං අනතානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති චතුති වජ්ජති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එසා පටිසංවේදිස්සනතීති නෙතං ධානං විජ්ජති.

136 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණත්‍රිගමිණො අනතානනතිකා අනතානනතං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙනති චතුති වජ්ජති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එසා පටිසංවේදිස්සනතීති නෙතං ධානං විජ්ජති.

137 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණත්‍රිගමිණො අමරාපිකෙඛපිකා තත්ථ පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාපිකෙඛපං ආපජ්ජනති අමරාපිකෙඛපං චතුති වජ්ජති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එසා පටිසංවේදිස්සනතීති නෙතං ධානං විජ්ජති.

129. මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් උග්ගමාසානානික නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤාවාද ඇත්තෝ මරණින් මත්තෙහි සංඤින් නො ම වූ අසංඤින් නො ම වූ ආත්මයක් කරුණු අවෙකින් පණවත් ද, එයට කරුණු වූ දුෂ්ටචේදනාව ද ස්පර්ශප්‍රත්‍යයයෙන් මේ

130. මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් උච්චේදවාද ඇත්තෝ විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ උච්චේදය, විනාශය, භවපිගමය කරුණු සහෙකින් පණවත් ද, එයට කරුණු වූ දුෂ්ටචේදනාව ද සපරි-ප්‍රත්‍යයයෙන් මේ

131. මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් දුෂ්ටධර්මචිඤ්ඤාවාද ඇත්තෝ විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ පරමදුෂ්ටධර්මචිඤ්ඤාය පස් කරුණෙකින් පණවත් ද, එයට කරුණු වූ දුෂ්ටචේදනාව ද ස්පර්ශප්‍රත්‍යයයෙන් මේ

132. මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් අපරාන්තකල්පික වූවෝ, අපරාන්තානුදුෂ්ටික වූවෝ අපරාන්තය (අනාගත ඝනකා පරම්පරා කොටස) ඇරැඹූ කරුණු සුසාලියෙකින් අනේකවිධ දුෂ්ටප්‍රත්‍යයක වචන කියා පාත් ද, එයට කාරණ වූ දුෂ්ටචේදනාව ද ස්පර්ශ ප්‍රත්‍යයයෙන් මේ.

133. මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් පුජාන්තකල්පික ද අපරාන්තකල්පික ද පුජාන්තාපරාන්තකල්පික ද වූවෝ, පුජාන්ත අපරාන්ත අනුවා පාල කළ දුෂ්ට ඇත්තෝ අතීත ඝනකා පරම්පරා කොටසත් අනාගත ඝනකා පරම්පරා කොටසත් අරමුණු කොට දෙසැටක් කරුණුවලින් අනේකවිධ දුෂ්ටප්‍රත්‍යයක වචන කියත් ද, එයට කරුණු වූ දුෂ්ටචේදනාව ද ස්පර්ශප්‍රත්‍යයයෙන් මේ

134. මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් ශාශ්වතදුෂ්ටික වූවෝ කරුණු සහරෙකින් ආත්මයත් ලොකයත් ශාශ්වත කොට පණවත් ද, ඔහු වූ කලී ඒ දුෂ්ටාභ්‍යාදය ස්පර්ශයෙන් තොර වූ විදින්නාහ යන මේ කරුණ විද්‍යමාන නො මේ

135. මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් එකත්‍යශාශ්වතීක එකත්‍යඅශාශ්වතීක වූවෝ සතර කරුණෙකින් ආත්මයත් ලෝකයත් කොටසක් ශාශ්වතත් කොටසක් අශාශ්වතත් කොට පණවත් නම්, ඔහු කලී ස්පර්ශයෙන් තොර වූ ඒ දුෂ්ටාභ්‍යාදය විදින්නාහ යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නො මේ.

136. මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් අත්තානන්තික වාද ඇත්තෝ කරුණු සහරෙකින් ලෝකය පිළිබඳ සසීම අසීම බව පණවත් ද, ඔහු කලී ස්පර්ශයෙන් තොර වූ ඒ දුෂ්ටචේදනාව විදින්නාහ යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නො මේ

137. මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් අමරාවික්ෂේපක වූවෝ ඒ ඒ පිත්තයෙහි ප්‍රශ්න පිචාරන ලද්දෝ ම සතර කරුණෙකින් වාග්වික්ෂේපයට අමරාවික්ෂේපයට පැමිණෙත් ද, ඔහු කලී ස්පර්ශයෙන් තොර වූ ඒ දුෂ්ටචේදනාව විදින්නාහ යන මේ කාරණය නැත්තේ ය.

138 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො අභිච්චසමුප්පන්නාං අභිච්චසමුප්පන්නං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති දාහි වද්දති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එඤ්ඤා පටිසංවෙදිඤ්ඤානතිනි නෙතං ණානං විජ්ජති

139 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො පුබ්බන්තකපටිකා පුබ්බන්තානුද්වට්ඨිතො පුබ්බන්තං ආරබ්භ අනෙකවිහිතානි අභිද්වත්තපදානි අභිවද්දති අට්ඨාරසගි වද්දති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එඤ්ඤා පටිසං-වෙදිඤ්ඤානතිනි නෙතං ණානං විජ්ජති

140 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො උද්ධමාඝාතනිකා සඤ්ඤාදිවාදා උද්ධමාඝාතනා සඤ්ඤාදිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති සංලසගි වද්දති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එඤ්ඤා පටිසංවෙදිඤ්ඤානතිනි නෙතං ණානං විජ්ජති

141 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො උද්ධමාඝාතනිකා අසඤ්ඤාදිවාදා උද්ධමාඝාතනා අසඤ්ඤාදිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අට්ඨගි වද්දති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එඤ්ඤා පටිසංවෙදිඤ්ඤානතිනි නෙතං ණානං විජ්ජති

142 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො උද්ධමාඝාතනිකා නෙවසඤ්ඤාදිවාදා උද්ධමාඝාතනා නෙවසඤ්ඤාදිං නාසඤ්ඤාදිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අට්ඨගි වද්දති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එඤ්ඤා පටිසංවෙදිඤ්ඤානතිනි නෙතං ණානං විජ්ජති

143 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො උච්චේදවාදා සතො සත්තඤ්ඤා උච්චේදං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙනති සත්තගි වද්දති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එඤ්ඤා පටිසංවෙදිඤ්ඤානතිනි නෙතං ණානං විජ්ජති

144 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො දිට්ඨංගමමනිබ්බානවාදා සතො සත්තඤ්ඤා පරමදිට්ඨංගමමනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති පඤ්ඤාගි වද්දති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එඤ්ඤා පටිසංවෙදිඤ්ඤානතිනි නෙතං ණානං විජ්ජති

145 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො අපරන්තකපටිකා අපරන්තානුද්වට්ඨිතො අපරන්තං ආරබ්භ අනෙකවිහිතානි අභිද්වත්තපදානි අභිවද්දති චතුර්විත්තංගිකා වද්දති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එඤ්ඤා පටිසංවෙදි-ඤ්ඤානතිනි නෙතං ණානං විජ්ජති

146 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො පුබ්බන්තකපටිකා ව අපරන්තකපටිකා ව පුබ්බන්තාපරන්තකපටිකා ව පුබ්බන්තාපරන්තානු-ද්වට්ඨිතො පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනෙකවිහිතානි අභිද්වත්තපදානි අභිවද්දති ද්වාසට්ඨිකා වද්දති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එඤ්ඤා පටිසංවෙදිඤ්ඤා-නතිනි නෙතං ණානං විජ්ජති.

138 මහණෙනි, එහි යම් මහණවෙකු කෙනෙක් අභිච්ඡාමුත්තරාදි ආත්මයන්, කරුණු දෙකකින් ආත්මයන් ලෝකයන් ඉසිලා පරිච්ඡාදයෙන් ද, ඔහු කළ ඒ දුෂ්ටවේදනාව ස්වයංගත තොර වැ විදින්නාහ යන කාරණය නැත්තේ ය

139 මහණෙනි, යම් මහණවෙකු කෙනෙක් පුළුන්තකල්පිත වූවේ, පුළුන්තක අනුචාරක කාරුණික දුෂ්ට ආත්මයන්, කරුණු අවිච්ඡාදයකින් පුළුන්තකවර්තමාන කොටස ඇරඹූ අනෙකුත් දුෂ්ටප්‍රකාශන වචන කියා පාත් ද ඔහු කළයුත්තේ තොර වැ ඒ දුෂ්ටවේදනාව විදින්නාහ යන මේ කරුණ නොමැත්තේ ය

140 මහණෙනි, එහි යම් මහණවෙකු කෙනෙක් උද්ධමාසාතික සංකල්පයාද ආත්මයන්, මරණින් මතු සංඝ ආත්මයන් සොලොස් කරුණකින් පණවත් ද, ඔහු කළ ස්වයංගත තොර වැ ඒ දුෂ්ටවේදනාව විදින්නාහ යන මේ කරුණ නොමැත්තේ ය

141 මහණෙනි, එහි යම් මහණවෙකු කෙනෙක් උද්ධමාසාතික සංකල්පයාද ආත්මයන්, මරණින් මතු සංඝ නැති ආත්මයන් කරුණු අවිච්ඡාදයෙන් පණවත් ද, ඔහු කළ එයට කරුණ වූ දුෂ්ටවේදනාව ස්වයංගත තොර වැ විදින්නාහ යන මේ කරුණ නැත්තේ ය

142 මහණෙනි, එහි යම් මහණවෙකු කෙනෙක් උද්ධමාසාතික නොවන සංකල්පයාද ආත්මයන්, මරණින් මත්තෙන් සංඝ නොම වූත් අසංඝ නොම වූත් ආත්මයන් පණවත් ද, එයට කරුණ වූ දුෂ්ටවේදනාව ස්වයංගත තොර වැ විදින්නාහ යන මේ කරුණ නැත්තේ ය

143 මහණෙනි, එහි යම් මහණවෙකු කෙනෙක් උද්ධමාසාතික නොවන සංකල්පයාද ආත්මයන්, මරණින් මත්තෙන් සංඝ නොම වූත් අසංඝ නොම වූත් ආත්මයන් පණවත් ද, එයට කරුණ වූ දුෂ්ටවේදනාව ස්වයංගත තොර වැ විදින්නාහ යන මේ කරුණ නැත්තේ ය

144 මහණෙනි, එහි යම් මහණවෙකු කෙනෙක් දුෂ්ටවේදනාවාද ආත්මයන්, විද්‍යාන සංකල්පයාද ආත්මයන්, මරණින් මත්තෙන් සංඝ නොම වූත් අසංඝ නොම වූත් ආත්මයන් පණවත් ද, එයට කරුණ වූ දුෂ්ටවේදනාව ස්වයංගත තොර වැ විදින්නාහ යන මේ කරුණ නොමැත්තේ ය

145 මහණෙනි, එහි යම් මහණවෙකු කෙනෙක් අපරාත්තකල්පිත වූවේ, අපරාත්තකල්පිත අනුචාරක කාරුණික දුෂ්ට ආත්මයන්, කරුණු අවිච්ඡාදයකින් අපරාත්තකල්පිත කොටස ඇරඹූ අනෙකුත් දුෂ්ටප්‍රකාශන වචන කියා පාත් ද, ඔහු කළ එයට කරුණ වූ දුෂ්ටවේදනාව ස්වයංගත තොර වැ විදින්නාහ යන මේ කරුණ විද්‍යාන නොමැත්තේ ය

146 මහණෙනි, යම් මහණවෙකු කෙනෙක් පුළුන්තකල්පිත වූවේ, අපරාත්තකල්පිත වූවේ, පුළුන්තකල්පිත අනුචාරක කාරුණික දුෂ්ට ආත්මයන්, කරුණු අවිච්ඡාදයකින් අපරාත්තකල්පිත කොටස ඇරඹූ අනෙකුත් දුෂ්ටප්‍රකාශන වචන කියා පාත් ද, ඔහු කළ එයට කරුණ වූ දුෂ්ටවේදනාව ස්වයංගත තොර වැ විදින්නාහ යන මේ කරුණ විද්‍යාන නොමැත්තේ ය

147 තඤ්ඤා භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණවුහමණං සංඝනවාදා සංඝනං අනන්තානුදායා ලොකානුදායා පඤ්ඤාපනති වතුහි වදන්ති, යෙ'පි තෙ සමණ-
වුහමණං එකච්චසංඝනිකා එකච්චඅසංඝනිකා, යෙ'පි තෙ සමණවුහමණං
අනන්තානුදායා, යෙ'පි තෙ සමණවුහමණං අමරිකිකෙවසිකා, යෙ'පි තෙ
සමණවුහමණං අභිච්චසමුප්පාදනිකා, යෙ'පි තෙ සමණවුහමණං පුබ්බන්ත-
කප්පිකා, යෙ'පි තෙ සමණවුහමණං උද්ධමාසාධනිකා සංඤ්ඤාද්වාදා, යෙ'පි
තෙ සමණවුහමණං උද්ධමාසාධනිකා අසංඤ්ඤාද්වාදා, යෙ'පි තෙ සමණ-
වුහමණං උද්ධමාසාධනිකා නෙවසංඤ්ඤාද්වාදා, යෙ'පි තෙ
සමණවුහමණං උච්චේද්වාදා, යෙ'පි තෙ සමණවුහමණං දිව්ඛධම්ම-
නිබ්බානවාදා, යෙ'පි තෙ සමණවුහමණං අපරන්තකප්පිකා, යෙ'පි තෙ
සමණවුහමණං පුබ්බන්තකප්පිකා ව අපරන්තකප්පිකා ව පුබ්බන්තා-
පරන්තකප්පිකා ව, පුබ්බන්තාපරන්තානුද්වේනො පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ
අනෙකෙවසිකානි අභිවුත්තිපදානි අභිවදන්ති ආසව්ශා වදන්ති, සංඛෙ
තෙ ජනි එසංඝායනෙති පුස්ස පුස්ස පටිසංචේදෙනති තෙසං චේදනාපට්ඨයා
තණ්හා, තණ්හාපට්ඨයා උපාදානං, උපාදානපට්ඨයා භවො, භවපට්ඨයා ජාති,
ජාතිපට්ඨයා ජරාමරණං සොකපරිඤ්ඤෙවදුක්ඛසංඝායාසංඝා සම්භවන්ති.
යනො ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ජන්තං එසංඝායනානං සමුදයං ව අප්ථගමී
ව අසංඝාදං ව ආදිනම්මං ව නිසාරණං ව යථාභූතං පජානාති, අයං ඉමෙහි
සංඛෙතෙව උත්තරිතරං පජානාති

148 යෙ හි කෙවි භික්ඛවෙ සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා පුබ්බන්ත-
කප්පිකා වා අපරන්තකප්පිකා වා පුබ්බන්තාපරන්තකප්පිකා වා පුබ්බන්තා-
පරන්තානුද්වේනො පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනෙකෙවසිකානි
අභිවුත්තිපදානි අභිවදන්ති, සංඛෙ තෙ ඉමෙතෙව ආසව්ශා වදන්ති
අනෙකාජාලිකානං එසංඝිතා 'ව උමුල්ලමානා උමුල්ලන්ති, [නිමුල්ලමානා
නිමුල්ලන්ති] එසං පරියාපනතා අනෙකාජාලිකානං 'ව උමුල්ලමානා
උමුල්ලන්ති, [නිමුල්ලමානා නිමුල්ලන්ති]' සෙය්‍යපාපි භික්ඛවෙ දුක්ඛං
කොවචෙට්ඨා වා කොවචෙතනවාසි වා සුමුඛච්ඡිකෙත ජාලෙන පරිත්තං
උදකදුඝං ඔක්ඛරෙය්‍ය, තස්ස එවමස්ස "යෙ ඛො කෙවි ඉමෙතෙ උදකදුඝ
ඔලාරිකා පාණා, සංඛෙ තෙ අනෙකාජාලිකානං එසංඝිතා 'ව උමුල්ලමානා
උමුල්ලන්ති, [නිමුල්ලමානා නිමුල්ලන්ති] එසං පරියාපනතා අනෙකා-
ජාලිකානං 'ව උමුල්ලමානා උමුල්ලන්ති, [නිමුල්ලමානා නිමුල්ලන්ති]'¹
එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යෙ හි කෙවි සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා පුබ්බන්ත-
කප්පිකා වා අපරන්තකප්පිකා වා පුබ්බන්තාපරන්තකප්පිකා වා පුබ්බන්තා-
පරන්තානුද්වේනො පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනෙකෙවසිකානි අභිවුත්ති-
පදානි අභිවදන්ති, සංඛෙ තෙ ඉමෙතෙව ආසව්ශා වදන්ති අනෙකාජාලිකානං
එසංඝිතා 'ව උමුල්ලමානා උමුල්ලන්ති, [නිමුල්ලමානා නිමුල්ලන්ති]'²
එසං පරියාපනතා අනෙකාජාලිකානං 'ව උමුල්ලමානා උමුල්ලන්ති,
[නිමුල්ලමානා නිමුල්ලන්ති]'

¹ [ ] මහානිකායෙ පදානි පරිච්ඡේදනානු සංඝායනානි

147 මහණෙනි, එහි යම් මහණ බමුණකෙනෙක් ආචාරදෘෂ්ටි ගත්තේ සතර කාරුණිකත් ආත්මයත් ලෝකයත් ආචාර කොට පණවත් ද, යම් මහණ බමුණකෙනෙක් ඒකතාආචාරිකත් ඒකතාදආචාරිකත් වුවෝ ද, යම් මහණබමුණකෙනෙක් අත්තානන්තික වාද ඇත්තෝ ද, යම් මහණ බමුණකෙනෙක් අභිවිමසමුප්පාතික වාද ඇත්තෝ ද, යම් මහණ බමුණකෙනෙක් පුජානාකල්පික ද, යම් මහණබමුණකෙනෙක් උභමාසාතතික සඤ්ඤිවාද ඇත්තෝ ද, යම් මහණබමුණකෙනෙක් උභමාසාතතික අසඤ්ඤි වාද ඇත්තෝ ද, යම් මහණ බමුණකෙනෙක් උභමාසාතතික නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාද ඇත්තෝ ද, යම් මහණබමුණකෙනෙක් උචේදවාද ඇත්තෝ ද, යම් මහණ බමුණකෙනෙක් දූෂටමිනිපිංඝවාද ඇත්තෝ ද, යම් මහණබමුණකෙනෙක් අපරාන්තකල්පික ද, යම් මහණ බමුණකෙනෙක් පුජාත්තකල්පිකත් අපරාන්තකල්පිකත් පුජාත්ත-අපරාන්තකල්පිකත් වුවෝ පුජාත්තාපරාන්තානුදූෂටික වෑ දෙසැටක් කරුණුවලින් අනේකවිධ දූෂිතප්‍රකාශක වමන කීයත් ද, ඒ සියල්ලෝ ඥාණියන සසිත් උපත් ස්පර්ශයන් රූපාදි අරමුණු ස්පර්ශ කොට දූෂටාභාවය විඳිත් ඔවුන්ගේ දූෂිතවිද්‍යාප්‍රකාශයෙන් කාණ්ඩව වේ කාණ්ඩප්‍රකාශයෙන් උපාදානය වේ උපදානප්‍රකාශයෙන් හවය වේ හවප්‍රකාශයෙන් පානිය වේ පානිප්‍රකාශයෙන් ජරා මරණ ශෝක පරිදේව ද්‍රාවි දොෂිතසා උපසාදයෙන් යන මොහු පහළ වෙන් මහණෙනි, යම් හෙලෙක වනාහී මහණ තෙම ස්පර්ශයන සදෙනාගේ හේතුව ද නිරෝධය ද ආත්මදාය ද ආදීතවය ද ප්‍රකාශිත ද නතු වූ පරිදි දන ගනී ද, මේ තෙමේ මේ කී හැම දූෂිතතනට වැඩියක් ම (ශීලසාකෘතියුග ප්‍රඥවිමුක්ති යන මේ සියල්ල ම) දනා ගනී

148 මහණෙනි, පුජාත්තකල්පික වූ හෝ අපරාන්තකල්පික වූ හෝ පුජානාපරාන්තකල්පික වූ හෝ යම් මහණකෙනෙක් හෝ බමුණකෙනෙක් හෝ පුජාත්ත අපරාන්ත අරමුණු කොට පහළ කරා ගත් දූෂි ඇත්තෝ, අතිතානාගත සකකි පරමිපරා කොටත් අරමුණු කොට, අනේකවිධ දූෂිතප්‍රකාශක වමන කීයා පාත්තෝ ද, ඒ සියල්ලෝ මේ දෙසැට කරුණින් ම (මගේ මේ) දේශනාදූල තුළට හසු වන්න ලදුවෝ, මේ දේශනාදූලෙහි බැඳුණෝ ම, මෙහි තුළ ම ඉපිලෙන්නාහු ඉපිලෙන් ගැලෙන්නාහු ගැලෙත්. මෙයට ඇතුළත් වූහ ම ඉපිලෙන්නාහු, ඉපිලෙන් ගැලෙන්නාහු ගැලෙත් මහණෙනි, යම් හේ දක්ෂ වූ කෙටුලෙක් හෝ කෙටුලකුගේ අතැවැසියෙක් හෝ සිගුම් ඇස් ඇති දැලින් මද දිය ඇති දියවලක් කිසිසිකි කොටා අතුරන්නේ ද, “මේ දියවලෙහි යම් කිසි මහත් ප්‍රාණ කෙනෙක් වෙත් නම්, ඒ සියල්ලෝ ම මේ දූලට හසු කරා ගන්නා ලද්දේ ම මතු වන්නෝ මතු වෙත්. ගැලෙන්නාහු ගැලෙත් මෙහි ඇතුළත් වූවෝ දූල තුළට හසු වූවෝ ම මතු වන්නෝ මතු වෙත් ගැලෙන්නෝ ගැලෙත් යැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, මහණෙනි, එ පරිදෙත් ම පුජාත්ත කල්පික වූ හෝ අපරාන්තකල්පික වූ හෝ පුජාත්තාපරාන්තකල්පික වූ හෝ පුජාත්ත අපරාන්ත දෙක අනුවා පහළ කරාගත් දූෂි ඇති යම් මහණකෙනෙක් හෝ බමුණකෙනෙක් හෝ දෙසැටක් කරුණින් පුජානා අපරාන්ත දෙක අරමුණු කොට අනේකවිධ දූෂිතප්‍රකාශක වමන කීයා පාත් ද, ඒ සියල්ලෝ මේ දෙසැට කරුණින් ම (මගේ) දේශනාදූලට හසු වූවෝ ම, මේ දේශනාදූලෙහි බැඳුණෝ, මෙහි ම මතු වන්නෝ මතු වෙති ගැලෙන්නෝ ගැලෙති මෙහි ම ඇතුළත් වූවෝ මේ දේශනා දූල තුළට හසු වූවෝ ම, මතු වන්නෝ මතු වෙති ගැලෙන්නෝ ගැලෙති

149 උච්ඡින්නහවනෙතතිකො භික්ඛවෙ තථාගතස්ස කායො නිට්ඨස්
යාවස්ස කායො ථස්සති, තාව නං දුක්ඛිනති දෙවමනුස්සා කායස්ස
හෙද උද්ධං ජීවිතපරියාදානා න නං දුක්ඛිනති දෙවමනුස්සා

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ අමබ්බිකස්ස වඤ්චන්තරාය යාති කානිවි
අමිනාති වඤ්චපට්ඨානාති, සබ්බාති තාති තදනියාති භවනති, එවමෙව
ඛො භික්ඛවෙ උච්ඡින්නහවනෙතතිකො තථාගතස්ස කායො නිට්ඨස්
යාවස්ස කායො ථස්සති, තාව නං දුක්ඛිනති දෙවමනුස්සා කායස්ස හෙද
උද්ධං ජීවිතපරියාදානා න නං දුක්ඛිනති දෙවමනුස්සා'ති

150 එවං වුතෙන ආයස්මි ආනිකෙද්ද භගවතං එතදචොච 'අච්ඡරියං
හතෙන, අබ්බුතං හතෙන, කො නාමායං භතෙනා ධම්මපරියායො'ති

"තසමාතිහ නිං ආනන්ද ඉමං ධම්මපරියායං අස්මජාලනති'පි නං ධාරෙති
ධම්මජාලනති'පි නං ධාරෙති බ්‍රහ්මජාලනති'පි නං ධාරෙති දිට්ඨිජාලනති'පි
නං ධාරෙති අනුත්තරො සම්මාමප්පියො'ති'පි නං ධාරෙති'ති.

ඉදමචොච භගවා අත්තමනා භෙ භික්ඛු භගවතො භාසිතං
අභිනන්දුනති

ඉමස්මිං ව පන වෙය්‍යාකරණස්මිං භස්සද්දමානෙ දසසහස්සි ලොකධාතු
අකම්පිතාති

බ්‍රහ්මජාලසූතං නිවසිතං පඨමං.

149 මහණෙනි, තථාගත බුදුහුගේ ශරීරය මූලින් සිඳිනා ලද භව තාමණ ඇත්තේ සිටි යම් තාක් කල් ඔහුගේ කය සිටින්නේ ද ඒ තාක් දෙවිමිනිස්සු ඔහු දක්නාහ කය බිඳීමෙන් ජීවිතයාගේ පරික්ෂණ වීමෙන් මත්තෙහි දෙවිමිනිස්සු ඒ බුදුහු නො දක්නාහ මහණෙනි, යම් සේ අභිකෘත නවුවෙන් හිලිහුණු කල්හි, තවුච හා බැඳුණු යම් අභි පල කෙනෙක් වූහු නම්, ඔහු හැම එය අනුව යන්නෝ වෙත් ද, එ පරිද්දෙන් ම තථාගත බුදුහුගේ කය මූල් සුන් වූ භවතාමණ ඇත්තේ සිටි. යම් තාක් කල් ඒ බුදුහුගේ කය සිටුවනේ ද, ඒ තාක් දෙවිමිනිස්සු ඔහු දක්නාහ කය බිඳීමෙන් ජීවිතය පරික්ෂණ වීමෙන් මත්තෙහි දෙවිමිනිස්සු ඔහු නො දක්නාහ

150 භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ කල්හි ආයුෂමත් ආනන්ද යථවිද තෙමේ “වහන්ස, ආශ්වාසී ය’ වහන්ස, අද්දාක ය’ වහන්ස, මේ ධර්මය කීනම් වේ ද?” යි මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කෙළේය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාරන සේක්, “ආනන්දය, එසේ නම්, මෙහි ලා මේ ධර්මපරිච්ඡේදය අපිපාල නමැයි ද සලකා ගනුව ධර්මජාල නමැයි ද සලකා ගනුව බ්‍රහ්මජාල නමැයි ද සලකා ගනුව දුෂ්පිපාල නමැයි ද සලකා ගනුව නිරුත්තරසංක්‍රාමවිජය යැ යි ද සලකා ගනුව” යි වදාළ සේක

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක ආරාධිත සිත් ඇති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචන සතුටින් පිළිගත්හ.

මේ නිර්ගාථක සූත්‍රය වදාරනු ලබන කල්හි දසදහසක් ලෝ ද කම්පිත වී ය

පළමුවන බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රය නිමිසේ ය

ශ්‍රාමණාපලසුත්‍රය

1 මා විසින් මෙසේ අසන ලදි එක් සමයෙක භාගාවතුන් වහන්සේ එක්දහස් දෙසියපණයක් පමණ වූ මහත් සිත්තසාධකයා සමග රජගහ නුවර සමීපයේ කෝමාරහවිව ජීවිකයාගේ අඹවෙතෙහි වසන සේක එ සමයෙහි වනාහි මගධ රටට අභිපතී වූ, වෛදේහීපුත්‍ර වූ අජාසත් රජ තෙමේ එ දවසට පැමිණි පුණ්‍ය පොහෝ දිනයෙහි සිටු මහත්පුරුෂයෙකු වූ පුප්පි කුමුදු ඇති සුරා සද කැල්මෙන් බබළන රූයෙහි (ඉල්මස පසොලොස්වත් ධු රූයෙහි) රජපහයෙහි මතු මහල්තලයට නැගුණේ, රජ ඇමැතියන් විසින් පිරිවැරුණේ (එසෑවුණු සේසත් ඇති මහතු කපුන් අස්තෙහි) හුන්තේ වෙසි ඉක්කිති භෞවදේහීපුත්‍ර වූ මගධාභිපතී අජාසත් රජ ඒ පුණ්‍යපොහෝ දින මෙසේ උදන් ඇති ය

“භවත්ති, අංඛපී සි! රාත්‍රිය සද රූසින් සිත්කළ වෙසි (අනුමිතිකාදි භේදයන්ගෙන් පහ වූ රාත්‍රිය රමණීය ය)। භවත්ති, රාත්‍රිය සදරූසින් විශෙෂයෙන් ශෝභන ය! භවත්ති, රාත්‍රිය සදරූසින් දකුණු කළු සි! භවත්ති, රාත්‍රිය සදරූසින් ප්‍රසාදජනක ය! භවත්ති, රාත්‍රිය සද රූක කරණ කොට ගෙන ලක්ඛණීය ය! යමක්හු ඇසුරු කරන අපගේ සිත පහදනේ නම් එසේ වූ කවර නම් මහණකු බමුණකු අද ඇපි එළැඹ ඇසුරු කරන්න මෝ ද!” යනු සි

2 රජහු මෙසේ කී කල්හි, එක්තරා රජ ඇමතිගෙන් වෛදේහී-පුත්‍ර වූ මගධාභිපතී අජාසත් රජහට “දේවයන් වහන්ස, මේ කාශ්‍යප-ගෝත්‍රික පූරුණයෝ පැවිදි මුළුමනක් ඇත්තෝ ද, පැවිදි ගණයා ඇත්තෝ ද වෙති ගණාවාසී ද වෙති ප්‍රකටයන කීර්තිමත්ත බොහෝ දෙනා විසින් සත්පුරුෂයෙකු සි සම්මත වූ තීර්ථංකර කෙනෙකු මිරරානුඥ හ පැවිදි වූ බෝහෝ කල් ඇත්තෝ ය දෙනුන් රජ පරපුරක් තරම් කල් ඉක්මවා සිටිනෝ ය මහළු මියට පැමිණියෝ ය දේවයන් වහන්සේ ඒ කාශ්‍යපගෝත්‍රික පූරුණයන් වෙත එළැඹ ඇසුරු කරන සේක් වා, කාශ්‍යපිය පූරුණයන් වෙත එළැඹ ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේගේ සිත පහදනේ නම් ඉතා සෙයනකැ” යි මේ වචන කී ය මෙසේ කී කල්හි වෛදේහීපුත්‍ර මගධෙඛර අජාතශත්‍රු රජ තෙමේ තුණේමුහුන විය

3 අන් කිසි රජ ඇමැත්තෙක් ද වෛදේහීපුත්‍ර මගධෙඛර අජාතශත්‍රු රජුහට “දේවයන් වහන්ස, මේ ගෝසාල මකඛලීහු පැවිදි පිරිසක් ඇත්තෝ ද, පැවිදි ගණයා ඇත්තෝ ද, ගණාවාසී ද වෙති ප්‍රකට යන කීර්ති-මත් හ තීර්ථංකර කෙනෙකු බෝහෝ දෙනා විසින් සාධු ගැ සි සම්මත හ රානුඥ හ පැවිදිවූ බොහෝ කල් ඇත්තෝ ය රජපරපුර දෙන කුහක් ඉක්මැ යන තරම් දික් කලක් තෙවුවෝ ය පැසිම වගසට පැමිණියෝ ය දේවයන් වහන්සේ ඒ ගෝසාල මකඛලීන් ඇසුරු කරන සේක් වා ගෝසාල මකඛලීන් වෙත එළැඹ ඇසුරුකරන දේවයන් වහන්සේගේ සිත පහදනේ නම්, ඒ ඉතා සෙයනකැ” යි මේ බස් කී ය මෙසේ කී කල්හි වෛදේහීපුත්‍ර මගධෙඛර අජාතශත්‍රු රජ තෙමේ තුණේමුහුන විය

4 අභ්‍යන්තරයේ 'පි බො රාජ්‍යමටුවෝ රාජ්‍යය මාගබ් අජාතසතකු වෙදෙහිපුතකු එතදවොව 'අයං දෙව අජිතො කෙතකම්බලො සබ්බි වෙව ගණි ව ගණාවරිතො ව සද්දො යසසි තිත්ථංකරො සාධුසම්මතො බහුජනස්ස රතතස්සාදු චිරපබ්බජිතො අභිගතො වයො අනුපාතො තං දෙවො අජිතං කෙතකම්බලං පසිරුපාසකු අපොචනාම දෙවස්ස අජිතං කෙතකම්බලං පසිරුපාසකො චිත්තං පසිදෙය්‍යා'ති එවං වුත්තෙ රාජ්‍ය මාගබ් අජාතසතකු වෙදෙහිපුතකු තුණ්හි අතොසි

5 අභ්‍යන්තරයේ 'පි බො රාජ්‍යමටුවෝ රාජ්‍යය මාගබ් අජාතසතකු වෙදෙහිපුතකු එතදවොව 'අයං දෙව සඤ්ඤා කම්බායතො¹ සබ්බි වෙව ගණි ව ගණාවරිතො ව සද්දො යසසි තිත්ථංකරො සාධුසම්මතො බහුජනස්ස රතතස්සාදු චිරපබ්බජිතො අභිගතො වයො අනුපාතො තං දෙවො පකුබ්බං කම්බායතං පසිරුපාසකු අපොචනාම දෙවස්ස පකුබ්බං කම්බායතං පසිරුපාසකො චිත්තං පසිදෙය්‍යා'ති එවං වුත්තෙ රාජ්‍ය මාගබ් අජාතසතකු වෙදෙහිපුතකු තුණ්හි අතොසි

6 අභ්‍යන්තරයේ 'පි බො රාජ්‍යමටුවෝ රාජ්‍යය මාගබ් අජාතසතකු වෙදෙහිපුතකු එතදවොව 'අයං දෙව සඤ්ඤා කම්බායතො¹ සබ්බි වෙව ගණි ව ගණාවරිතො ව සද්දො යසසි තිත්ථංකරො සාධුසම්මතො බහුජනස්ස රතතස්සාදු චිරපබ්බජිතො අභිගතො වයො අනුපාතො තං දෙවො සඤ්ඤා කම්බායතං පසිරුපාසකු අපොචනාම දෙවස්ස සඤ්ඤා කම්බායතං පසිරුපාසකො චිත්තං පසිදෙය්‍යා'ති එවං වුත්තෙ රාජ්‍ය මාගබ් අජාතසතකු වෙදෙහිපුතකු තුණ්හි අතොසි

7 අභ්‍යන්තරයේ 'පි බො රාජ්‍යමටුවෝ රාජ්‍යය මාගබ් අජාතසතකු වෙදෙහිපුතකු එතදවොව 'අයං දෙව නිගණො නාහපුතො සබ්බි වෙව ගණි ව ගණාවරිතො ව සද්දො යසසි තිත්ථංකරො සාධුසම්මතො බහුජනස්ස රතතස්සාදු චිරපබ්බජිතො අභිගතො වයො අනුපාතො තං දෙවො නිගණං නාහපුතං පසිරුපාසකු අපොචනාම දෙවස්ස නිගණං නාහපුතං පසිරුපාසකො චිත්තං පසිදෙය්‍යා'ති එවං වුත්තෙ රාජ්‍ය මාගබ් අජාතසතකු වෙදෙහිපුතකු තුණ්හි අතොසි

8 තෙත බො පන සමයෙහි ජිවිතො කොමාරහව්වෝ රඤ්ඤා මාගබ්ස්ස අජාතසතකුස්ස වෙදෙහිපුතකුස්ස අවිදුරෙ තුණ්හිතො තිසිනො හොති අපි බො රාජ්‍ය මාගබ් අජාතසතකු වෙදෙහිපුතකු ජිවකං කොමාරහව්වෝ එතදවොව 'තිං පන සම්ම ජිවක කිං තුණ්හි'ති

1 සම්මානො, සාසන

4 අත් එක්තරා රජආමැත්තෙක් ද වෛදේහිපුත්‍ර මහබෝවර අජාතශත්‍රු රජුට “දේවයන් වහන්ස, මේ කේශකම්බල අජිතයෝ සංඝි ද ගණි ද ගණාවාසී ද වෙති ප්‍රකට වූ, කීර්තිමත් වූ, බොහෝ දෙනා විසින් සංවූසම්මත වූ, රාත්‍රඥ වූ, දික්වයස් සිග, මහළු විය පැමිණි තිථිකර කෙනෙකු දේවයන් වහන්සේ ඒ කේශකම්බල අජිතයන් ඇසුරු කරන සේක් වා කේශකම්බල අජිතයන් වෙත එළඹ ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේගේ සිත පහදින්නේ නම් ඉතා යෙහෙකැ” යි මේ බස් කී ය මෙසේ කී කලා වෛදේහිපුත්‍ර මහබෝවර අජාතශත්‍රු රජ මුවෙන් කිසිත් නො බැණ හුන්නේ ය

5 අත් එක් රජආමැත්තෙක් ද වෛදේහිපුත්‍ර මහබෝවර අජාතශත්‍රු රජුට “දේවයන් වහන්ස, කාන්තායතයෝත්‍රික මේ සකුටයෝ සංඝි ද ගණි ද ගණාවාසී ද වෙති ප්‍රකට වූ, කීර්තිමත් වූ, බොහෝ දෙනා විසින් සංවූසම්මත වූ, රාත්‍රඥ වූ, පැවිදි වූ බොහෝ කල් ඇති, දික්වයස් සිග, මහළු වියට පැමිණි තිථිකර කෙනෙකු දේවයන් වහන්සේ ඒ කාන්තායත පකුටයන් වෙත එළඹ ඇසුරු කරන සේක් වා කාන්තායත පකුටයන් ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේගේ සිත පහදන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකැ” යි මේ බස් කී ය මෙසේ කී කල්හි වෛදේහිපුත්‍ර මහබෝවර අජාතශත්‍රු රජ තෙමේ කිසිත් නො බැණ හුන්නේ ය.

6 අත් රජආමැත්තෙක් ද වෛදේහිපුත්‍ර මහබෝවර අජාතශත්‍රු රජුට “දේවයන් වහන්ස, මේ වෛරාවිපුත්‍ර සංජයයෝ සංඝි ද ගණි ද ගණාවාසී ද වෙති බොහෝ දෙනා විසින් සංවූ සමීච්ඡි වූ, රාත්‍රඥ වූ, පැවිදි වූ බොහෝ කල් ඇති, දික්වයස් සිග, පැමිණි වයසට පැමිණි, ප්‍රකට වූ, කීර්තිමත් තිථිකර කෙනෙකු දේවයන් වහන්සේ ඒ වෛරාවිපුත්‍ර සංජයයන් ඇසුරු කරන සේක් වා වෛරාවිපුත්‍ර සංජයයන් ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේගේ සිත පැහැදෙන්නේ නම් ඒ ඉතා යෙහෙකැ” යි මේ බස් කී ය මෙසේ කී කල්හි වෛදේහිපුත්‍ර මහබෝවර අජාතශත්‍රු රජ තෙමේ කිසිත් නො බැණ හුන්නේ ය

7 අත් රජආමැත්තෙක් ද වෛදේහිපුත්‍ර මහබෝවර අජාතශත්‍රු රජුට “දේවයන් වහන්ස, මේ ඥානපුත්‍ර නිර්මුණ්දයෝ සංඝි ද ගණි ද ගණාවාසී ද වෙති බොහෝ දෙනා විසින් සංවූ සම්මත වූ, රාත්‍රඥ වූ, පැවිදි වූ බොහෝ කල් ඇති, දික්වයස් සිග, මහළු විය පත්, ප්‍රකට වූ, කීර්තිමත් තිථිකර කෙනෙකු දේවයන් වහන්සේ ඒ ඥානපුත්‍ර නිර්මුණ්දයන් ඇසුරු කරන සේක් වා ඥානපුත්‍ර නිර්මුණ්දයන් ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේගේ සිත පහදින්නේ නම් ඒ ඉතා යෙහෙකැ” යි කී ය මෙසේ කී කල්හි වෛදේහිපුත්‍ර මහබෝවර අජාතශත්‍රු රජ තෙමේ කිසිත් නො බැණ හුන්නේ ය

8. එ මේලෙහි වතාහි කෝමාරහව් ජීවකු තෙමේ වෛදේහිපුත්‍ර මහබෝවර අජාතශත්‍රු රජුට නොදුරෙහි නිකඩ වූ හුන්නේ වෙයි ඉක්බිතිනෙන් වෛදේහිපුත්‍ර මහබෝවර අජාතශත්‍රු රජ තෙමේ කෝමාරහව් ජීවකයා අමතා, “ගහළු ජීවකයා, හුමෙතා වූ කලී කවර හෙයින් කිසිත් නො බැණ ඉන්නෙහි ද?” යි කී ය

“අයං දෙව භගවා අරහං සම්මාසම්මුද්ධො අමහාකං අමඛවනො විහරති මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධං අභිසංචෙතොසති භික්ඛුසංඝෙති නං ඛො පන භගවන්තං ගොතමං එවං සලාසංඝො කිත්තිසද්දො අභිභුග්ගන්තො ‘ඉති පි සො භගවා අරහං සම්මාසම්මුද්ධො විජ්ජාචරණසම්පන්නො භුගන්තො ලොකවිදු අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරපි සත්ථං දෙවමිත්‍රස්සානං බුද්ධො භගවා’ති නං දෙවො භගවන්තං පසිරුපායතු අප්පෙචනාමි දෙවස්ස භගවන්තං පසිරුපාසන්තො වින්තං පසිදෙත්සා”ති.

“තෙන හි සම්ම ජිව්හ භජ්ජිතානාති කප්පාපෙති”ති

9. ‘එවං දෙවා’ති ඛො ජිව්හො නොමාරහච්චො රඤ්ඤො මාගධස්ස අජාතසත්තුස්ස වෙදෙහිපුත්තස්ස පටිසුත්තො¹ පඤ්චමන්තාති භජ්ජිතා-සතාති² කප්පාපෙති³ රඤ්ඤො ච ආරොහණීයං නාගං රඤ්ඤො මාගධස්ස අජාතසත්තුස්ස වෙදෙහිපුත්තස්ස පටිවෙදෙසි ‘කප්පිතාති ඛො තෙ දෙව භජ්ජිතානාති යස්ස ‘දුති සාලං මඤ්ඤසි’ති.

අප ඛො රාජා මාගධො අජාතසත්තු වෙදෙහිපුත්තො පඤ්චසු භජ්ජිතාසත්තෙසු පච්චිත්තා ඉත්ථෙයා ආරොපෙති ආරොහණීයං නාගං අභිරුහිති උක්කාසු ධාරිතමානාසු රාජභගමා නිත්යාසි මහච්ච රාජානුනාමෙව ගෙහ ජිව්හස්ස නොමාරහච්චස්ස අමඛවනං තෙන පායසි

10 අප ඛො රඤ්ඤො මාගධස්ස අජාතසත්තුස්ස වෙදෙහිපුත්තස්ස අමුදරෙ අමඛවනස්ස අනුදෙව හයං අනු ජම්භිතත්තං අනු ලොමිහංසො අප ඛො රාජා මාගධො අජාතසත්තු වෙදෙහිපුත්තො හිතො සංවිග්ගො ලොමහට්ඨජානො ජිව්හං නොමාරහච්චං එතදච්චො ‘කච්චි මං සම්ම ජිව්හ න වඤ්ඤෙසි ? කච්චි මං සම්ම ජිව්හ න පලමොසි ? කච්චි මං සම්ම ජිව්හ න පච්චජ්ජිතානං දෙසි ? කපං හි නාමි තාවමහන්තො භික්ඛුසංඝස්ස අභිසංචෙතොසති භික්ඛුසත්තානං තෙව බිරිතසද්දො හසිස්සති න උක්කාසිතසද්දො න නිගෙක්කාසො”ති.

“මො හාසි මහාරාජ⁴ න නං දෙව වඤ්ඤෙමි. න නං දෙව පලමොමි න නං දෙව පච්චජ්ජිතානං දෙමි අභික්කමි මහාරාජ, අභික්කමි මහාරාජ. එතෙ මණ්ඩලමාලෙ¹ දීපා කොගන්ති”ති.

1 පටිසුත්තො, මත්සං

2 භජ්ජිතා, හි භජ්ජිතා, කප්පි

3. මො හාසි මහාරාජ මො හාසි මහාරාජ, සිත්ථි.

4 මණ්ඩලමාලෙ, මත්සං

එ පිට කෝමාරහවිට ජවක කියනුයේ, “දෙවයන් වහන්ස, මේ භාග්‍යවත් අර්භත් සමාන්තමුද්ධයන් වහන්සේ එක්දහස් දෙසිය පණහක් පමණ භික්ෂූන් ඇති මහත් භික්ෂුසමුහයක් හා අපේ අභිවේනෙහි වැඩ වසන සේන ‘ඒ’ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණින් අර්භත් ය, සමාන්තමුද්ධ ය, විද්‍යාවරණසම්පන්න ය, සුගත ය, ලෝකවිත් ය, නිරුත්තර පුරුෂදම්‍යසාරපි ය, දෙවිමුනිත්තට යාස්තා ය, බුද්ධ ය, භාග්‍යවත් යැ’ යි ඒ භාග්‍යවත් ගෞතමයන් වහන්සේ පිළිබඳ වැ මෙසේ කලාශ්‍රය වූ කීර්තියෙහිදෙසින් උස් වැ නැංගේ ය. මහරජ තෙමේ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹ ඇසුරු කෙරේ වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසුරු කරන මහරජයුගේ සිත පැහැදෙන්නේ නම් ඒ ඉතා ගෞරවනීය”යි කියේ ය

“යහළු, ජවකය, එසේ නම් හත්තියානගත් සරසවි”යි රජ කී ය.

9 ‘දේවසිනි, එසේ යැ’යි කියා, කෝමාරහවිට ජවක තෙමේ වෛදේසී-පුත්‍ර වූ මහබෝධි අජාතශත්‍රු රජුට පිළිවදන් දී (පිරිවර ස්ත්‍රීන් සඳහා) පත්සියක් පමණ ඇතිත්තත් සරසව්‍ය, රජුට ද නැඟීමට සුදුසු ඇතකු සඳවා, වෛදේසීපුත්‍ර වූ මහබෝධි අජාතශත්‍රු රජුට “දේවසිනි, ඔබට හෘතියාන සරසවන ලදී යම් ගමනකට දැන් කලැයි ඔබ සිහත් නම් එය කරන්නැ”යි දන්වී ය

එ පිට වෛදේසීපුත්‍ර මහබෝධි අජාතශත්‍රු රජු පත්සියක් ඇතිත්තත් මතු එක් එක් ස්ත්‍රීය බැහිත් නංවා, තෙමේ තමාට නැඟීමට සුදුසු ඇතු පිට නැග, දඩුවැටි පහන් දරනු ලබන කල්හි, මහත් රාජර්ථියෙන් රජගහ නුවරින් නික්මුණේ ය නික්මැ කෝමාරහවිට ජවකයාගේ අභිවහස කරා ගියේ ය

10 ඉක්කින්නෙන් අභිවහසට නොදුරෙහිදී වෛදේසීපුත්‍ර වූ මහබෝධි-පති අජාතශත්‍රු රජුට බියෙන් වූයේ ම ය, ඇඟ වෙවුලුමෙන් වූයේ ම ය, ලොමුදහ ගැන්මෙන් වූයේ ම ය එ පිට . අජාතශත්‍රු රජතෙමේ බිය ගත්තේ, නැතිගත්තේ, හටගත් ලොමුදහ ගැනුම් ඇත්තේ, කෝමාරහවිට ජවකයා අමතා “කීමෙන් ද? යහළු ජවකය, මට වංචා නො කෙරෙහි ද, කීමෙන් ද යහළු ජවකය, මා නො රවටයි ද? කීමෙන් ද, යහළු ජවකය, මා සතුරුනට පාවා නො දෙයි ද? භික්ෂූන් එක්දහස් දෙසිය පණහක් පමණ වූ ඒ යා මහත් භික්ෂුසමුහයකගේ කීපිසුම් ගවෙක් කෙසේ නම් නො වන්නේ ද? උකැයි ගවෙක් කෝ කෙසේ නම් නො වන්නේ ද? කටගවෙක් කෝ කෙසේ නම් නො වන්නේ ද?”යි ඇසී ය.

එ පිට “මහ රජාණනි, බිය නො ගන්නැ දේවසිනි, ඔබට වංචා නො කරමි. දේවසිනි, ඔබ නො රවටමි දේවසිනි, ඔබ සතුරුනට පාවා නො දෙමි මහරජාණනි, ඉදිරියට වසින්නැ මහරජාණනි, ඉදිරියට වසින්නැ. කෙල, මහබුද්ධාගමයෙහි (වට හලෙහි නෙවත් හිඳුනා හලෙහි) පහන් දැල්වේ” යැ යි කෝමාරහවිට ජවක කී ය

11. අපං ඛො රාජා මාගධො අජාතසත්තු වෙදෙහිපුත්තො යාවතිකා නාගස්ස භුමි නාගෙන භතවා නාගා පච්චොරොහිනො පතතිස්සො 'ව ගෙන මණ්ඩලමාලයා ආරං තෙනුපසඛකම් උපසඛකම්භො ජවතං කොමාරභවිටං එතදවොච කතං පත සමම ජවක භගවා'ති

“එසො මහාරාජ භගවා එසො මහාරාජ භගවා මජ්ඣිමං පමිං නිස්සංග පුරන්ධොමිත්‍රිවො නිසින්නො පුරකවතො භික්ඛුසඛසස්සා”ති.

12. අපං ඛො රාජා මාගධො අජාතසත්තු වෙදෙහිපුත්තො සෙන භගවා තෙනුපසඛකම් උපසඛකම්භො එකමන්තං අට්ඨාසි එකමන්තං සිත්තං ඛො රාජා මාගධො අජාතසත්තු වෙදෙහිපුත්තො තුණ්හිගුතං තුණ්හිගුතං භික්ඛුසඛසං අනුච්ඡොදකත්වා රතදම්ම ව්‍යාසන්නං, උදනං උදනෙසි. ‘ඉමිනං මේ උපසමෙන උදසිතෙඤ්ඤා¹ කුමාරො සමන්තාගතො සොඤ්ඤා ගෙනෙතරති උපසමෙන භික්ඛුසඛසං සමන්තාගතො’ති

“අගමා ඛො කිං මහාරාජ යථාපෙමිං”ති ?

“පිතො මේ භතො උදසිතෙඤ්ඤා¹ කුමාරො ඉමිනං මේ භතො උපසමෙන උදසිතෙඤ්ඤා¹ කුමාරො සමන්තාගතො සොඤ්ඤා ගෙනෙතරති උපසමෙන භික්ඛුසඛසං සමන්තාගතො’ති

13 අපං ඛො රාජා මාගධො අජාතසත්තු වෙදෙහිපුත්තො භගවන්තං අභිවාදෙත්වා භික්ඛුසඛසස්ස අඤ්ඤාලිපණ්ණමිත්වා එකමන්තං නිසිදි එකමන්තං නිසින්නො ඛො රාජා මාගධො අජාතසත්තු වෙදෙහිපුත්තො භගවන්තං එතදවොච “පුච්චෙය්‍යාමිං භතො භගවන්තං කිඤ්ඤිදෙව දෙසං, සචෙ මේ භගවා ඕකාසං කරොති පඤ්ඤා පටිපාටිකරණං”ති

“පුච්ච මහාරාජ සදකඩසි”ති.

14 “යථා හු ඛො ඉමාති භතො පුප්ඵසියාගතනාති සෙය්‍යපිදං². භන්ධොරොහො අස්සාරොහො රට්ඨිකා ධනුග්ගහො³ චෙලහො චලහො පිණ්ඩදුසකා⁴ උග්ගො රාජපුත්තො පකඛන්දිනො මිහානාගා සුරා වම්මයොධිපතො දුසක-පුත්තො⁵ ආලොරිකා⁶ කප්පකා නගාපකා⁷ සුද්⁸ මාලාකාර⁹ රජකා පෙසකාරා තලකාරා¹⁰ කුමහකාරා ගණකා මුද්දිකා, යාති වා පතඤ්ඤාති¹¹ පචංගතිකාති¹² පුප්ඵසියාගතනාති, තෙ දිට්ඨො ධර්මො සද්දිට්ඨිකං සියළුලං උපජ්චන්ති තෙ තෙත අත්තානං පුච්චෙති පිත්තනති¹³ මානාපිතතරං පුච්චෙති පිත්තනති පුත්තදරං පුච්චෙති පිත්තනති මිත්තාමචෙව සුච්චෙති පිත්තනති. සමණෙසු බ්‍රාහ්මණෙසු¹⁴ උභිසිකං දකඛිණං පත්තිංසොපනති¹⁵ සොචගතිකං සුඛට්ඨිකං සග්ගසංවිතනාදිකං. සකකා හු ඛො භතො එවිචෙව¹⁶ දිට්ඨො ධර්මො සද්දිට්ඨිකං සාමිඤ්ඤාචරං පඤ්ඤාපෙඤ්ඤාති”¹⁷

1 උදසනාදො, තෙනුමි	2 සෙය්‍යපිදං, මජ්ඣ	3 ධනුග්ගහො, සිත්ති
4 දුසකා, සිත්ති	4 දුසක P.T.S	5 දුසකා, මජ්ඣ
6 ආලොරිකා, සිත්ති	7 කප්පකා, මජ්ඣ	8 කප්පකා, සක
8 සුරා, මජ්ඣ	9 මාලා, මජ්ඣ	10 කාලා, සක
11 කතාති, පි I	12 පිත්තනති, මජ්ඣ	13 පිත්තනති, සක (සඛන්ධ)
14 සමාලංචිතමානසා, පි I සිත්ති	14 පඤ්ඤා, පි I	15 එවංච, (කළුමි.)
	16 පඤ්ඤාපෙඤ්ඤාති, පි I	

11 එක්සිති වෛද්‍යදිප්පු මහබෙහෙර අජාතශත්‍රු රජ ඇතුපිටින් යා නැති තෙක් දුර ඇතු පිටින් ගොස්, ඇතුගෙන් බැස, පාගමන් ඇතිසේ ම (පසින් ම) මණ්ඩලමාලධාරය (වට හල් දෙර) කරා එළැඹියේ ය එළැඹි කෝමාරහඬු ජීවකයාගෙන් ‘යහළු ජීවකයා, තාගාවන් තෙමේ කොහි ද?’ යි ඇසී ය.

“මහ රජාණනි, තෙල භාගාවතුන් වහන්සේ ය මැදුම් වැඩි නිසා (මැද කණුවට පිටු දි) පෙර දිගට මුහුන ලා, භික්ෂුසමුහයා විසින් පෙරවු කරන ලද වැ තෙල වැඩ ඉන්නෝ භාගාවතුන් වහන්සේ යැ”යි කොමාර-හඬු ජීවක කී ය

12. එ පිට වෛද්‍යදිප්පු මහබෙහෙර අජාතශත්‍රු රජ භාගාවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය එළැඹි පසෙක සිටියේ ය එසේ සිටි රජ තෙමේ වෙසෙසින් පහන් වූ, කැළැඹුම් නැති පිලක් සේ බැඳූ බැඳූ පැත්තෙහි කුණෙහිමතුන වැ හුන් භික්ෂුසමුහයා දෙස නැවත නැවත බලා, “දන් මේ භික්ෂුසමුහයා යම් සංහුන්බවෙකින් හුක්ක ද මගේ උදුසිහසු කුමාර තෙමේ ද මේ බිඳු වූ ම සංහුන්බැවින් සමන්විත වේ වා”යි උදන් ඇති ය

එ විට, භාගාවතුන් වහන්සේ “මහරජ, තොප සිහි ප්‍රේමය ඇති දෙසට ගියේ වේ දැ”යි වදාළ සේක.

“වහන්ස, උදුසිහසු කුමාර තෙමේ මට ප්‍රිය ය වහන්ස, භික්ෂුසමුහයා දන් යම් බඳු සංගිදීමෙකින් සමන්විත ද, මගේ උදුසිහසු කුමාර තෙමේ මේ බිඳු වූ සංගිදීමෙන් සමන්විත වේ වා”යි රජ කී ය

13. එක්සිති වෛද්‍යදිප්පු මහබාහිපති අජාතශත්‍රු රජ භාගාවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැද, භික්ෂුසමුහයා ද ඇදිලි බැඳ වැද, පසෙක ඉද ගත්තේ ය පසෙක හිඳගත් රජ තෙමේ “වහන්ස, ඉදින් භාගාවතුන් වහන්සේ පැණයක් විසිදන්නට කිසි ලේශමාත්‍ර අවිභාගයක් ගන්නා සේක් නම්, මම විවාරන්නෙමි”යි භාගාවතුන් වහන්සේට කී ය

“මහරජ, ඉදින් කැමැත්තෙහි නම් විවාරන්නැ”යි භාගාවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක

14 “වහන්ස, යම්සේ ඇතරුවෝ ය, අසරුවෝ ය, විසරුවෝ ය, දුහුවෝ ය, දිගදද දරහුවෝ ය, සෙන් විදහනුවෝ ය, සැහැසි මහ සෙබලෝ ය, හුද වදිනා උසස් රජපුත්තු ය, හුද මැදට පැනවදිනා යෝධයෝ ය, ඇතුන් බිඳු මහ සෙබලෝ ය, හුදෙකලා වැ හුද වදිනා සෙබලෝ ය, සම්පාදිතයෝ වැසි හෝ පලිහන් දරා හුද කරන්නෝ ය, ගෙහි ම වූ ගෘහදාය යෝධයෝ ය, මේ වඩන්නෝ ය, ඇම්බැව්ටයෝ ය, නාවන්නෝ ය, සුපකාරයෝ ය, මාලාකාරයෝ ය, රජකයෝ ය, පෙහෙරු ය, කුලපොත්තෝ ය, කුම්භල්ලු ය, අවිදි ගණකයෝ ය, හසාමුද්‍රා ගණකයෝ ය යන මොවුන් පුරුදු පුහුණු කාරක ශිල්ප කෞතුකයන් වෙත් ද, මේබිඳු වූ යම් අන්‍ය බොහෝ ශිල්පයෝ හෝ වෙත් ද, ඔහු හැම මේ අත්බවිසි ම තමන් විසින් ම අත් දක්කැ කැකි එල ඇති ශිල්ප නිසා දිවි රකිත්. ඔහු එයින් තමන් සුවපත් කෙරෙත්, පිනවත් මාපියන් සුවපත් කෙරෙත්, පිනවත්. අමුදරුවන් සුවපත් කෙරෙත්, පිනවත් මිත්‍රාමාත්‍යයන් (සහ යහළුවන්) සුවපත් කෙරෙත්, පිනවත් මත්තෙහි පල දෙන සහ සැපතට සුදුසු සුවච්ඡාක ඇති ස්වර්ග පිණිස පවත්නා දන් මහණ-බමුණන් කෙරෙහි විශ්වවත් වහන්ස, මෙසේ ම මහණ දූමභි සාන්ද්‍රවේක (මෙහි ම අත්දක්කැ හැකි) එලවිසාකයක් පණවන්නට (දක්වන්නට) හැකි දැ” යි රජ විවෘණී ය.

15. “අභිජාතාසි නො තිං මහාරාජ ඉමං පඤ්ඤං අඤ්ඤා සමණ-
 බ්‍රාහ්මණෙ පුට්ඨිනා”¹ති

“අභිජාතාමිහං තනෙන ඉමං පඤ්ඤං අඤ්ඤා සමණබ්‍රාහ්මණෙ
 පුට්ඨිනා”²ති.

“යථාකථං පන තෙ මහාරාජ බ්‍යාකරිංසු, සචෙ තෙ අගරු භාසස්ස”³ති

“ත ඛො මෙ භනෙන ගරු යථස්ස භගවා වා තිසිනො, භගවන්ත-
 රුපො වා”⁴ ති “තෙන හි මහාරාජ භාසස්ස”⁵ති.

16. “එකමිදුභං භනෙන සමයං යෙන පුරණො කස්සපො
 තෙත්‍රපසඛකමිං උපසඛකමිනා පුරණෙන කස්සපෙන සද්ධිං සමමාදිං
 සමමාදුතියං කථං සාරාණියං මිත්තසරණා එකමන්තං තිසිදිං. එකමන්තං
 තිසිනො ඛො අහං භනෙන පුරණං කස්සපං එතදවොචං. යථා හු
 ඛො ඉමානි හො කස්සප පුට්ඨිසායනනානි සෙය්‍යමිදං හන්තරොහා-
 -පෙ- යානි වා පනඤ්ඤාති⁶පි එවංගතිකානි පුට්ඨිසායනනානි තෙ
 දිට්ඨංච ඛමෙම සන්තිදිසිකං සිප්පඵලං උපජ්චන්ති. තෙ තෙන අත්තානං
 සුඛෙනති පිනෙනති මාතාපිතරො සුඛෙනති පිනෙනති පුත්‍රහදරං
 සුඛෙනති පිනෙනති ඤිතතාමිච්ච සුඛෙනති පිනෙනති සමණෙසු
 බ්‍රාහ්මණෙසු උද්ධමනිකං දක්ඛණං පතිට්ඨාපෙනති සොචගතිකං සුඛවිපාකං
 සග්ගසංවත්තනිකං සක්කානු ඛො හො කස්සප එවමෙව දිට්ඨංච ඛමෙම
 සන්තිදිසිකං සාමඤ්ඤාඵලං පඤ්ඤාපෙත්තුන්ති.

17 එවං වුත්තෙත භනෙන පුරණො කස්සපො මං එතදවොච. කරොතො
 ඛො මහාරාජ කාරයතො ඡිද්දතො ඡේදපයතො පවතො පාවයතො
 සොචයතො සොචාපයතො කීලමයතො¹ කීලමාපයතො එද්දතො
 එද්දපයතො පාණමිතීපාතයතො අදිනතො ආදියතො සන්ධිං ඡිද්දතො
 කීලොපං හරතො එකාගාරිකං කරොතො පරිපච්ඡන්තිට්ඨතො පරදරං
 ගච්ඡන්තො මුසා භණන්තො කරොතො ත කරියති පාපං බුරපරිගනොතන
 වෙ²පි වසෙකතං යො ඉමිස්සා පඨවිසා³ පාණෙ එකමංසඛලං
 එකමංසපුඤ්ඤං කරෙය්‍ය, නත්ති තතොතිදුතං පාපං, නත්තිපාපස්ස ආගමො
 දක්ඛණඤ්ඤා⁴පි ගබ්භාය⁵ තීරං ගච්ඡෙය්‍ය භතනොතො සාතනනොතො
 ඡිද්දතො ඡේදපෙතොතො පවතනොතො පාවෙතොතො, නත්ති තතො තිදුතං
 පාපං, නත්ති පාපස්ස ආගමො. උත්තරඤ්ඤා⁶පි ගබ්භාය⁷ තීරං ගච්ඡෙය්‍ය
 දදතොතො දුපෙතොතො යජතොතො යජාපෙතොතො, නත්ති තතො තිදුතං
 පුඤ්ඤං, නත්ති පුඤ්ඤස්ස ආගමො දුනෙන දමෙන සංයමෙන සුඛවිච්ඡෙදන
 නත්ති පුඤ්ඤං නත්ති පුඤ්ඤස්ස ආගමො⁸ති.

1 කීලමතො, තෙත්‍ර

2 නරතො ඡද්දතො, PTS.

3 ගංගාරි, PTS.

15. “මහරජ, ඔබ මේ පෑණය අත් මහණබ්‍රමණන් අතින් විවාදා දන්නෝ ද (මනෙක ආදිද) ?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

“වහන්ස, මේ පෑණය අත් මහණබ්‍රමණන් අතින් විවාදා දනිමි (මනෙක ආතා)” යි රජ කී ය.

“මහරජ, හෙය් නම් ඔබට ඔහු මෙය පිසාදුවෝ ද ? ඉඳින් ඔබට බරෙක් නො වේ නම් එය කියන්නා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැන්නකු හෝ ඉන්නා තැනෙක එය කීම මට බරෙක් නො වේ” යැයි රජ කී ය.

“මහරජ, එසේ නම් කියන්නා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

16. (එ විට රජ මෙසේ කී ය) “වහන්ස, මම එක් වරෙක කාශ්‍යප සුරණයන් කරා එළැඹිමෙහි, එළැඹී ඔහු භාසනාවූ විම සතුව උපදවන, සිතා රැදවීමැ හුණු කතාවන් අවසන් කොට පසෙක ඉඳගනිමි වහන්ස, එසේ පසෙක ඉඳගත් මම කාශ්‍යප සුරණයන් අමතා, ‘භවත් කාශ්‍යපසිනි, යම් සේ ඇතැරුවෝ ය, අසරුවෝ ය, .. යන මොහු හැම මේ අත්වැටීම් නමින් විසින් අත් දක්කා හැකි පල ඇති ශිල්ප නිසා දිවි රකිත් ද, ඔහු එයින් නමින් .. මා පිටත් . අඩුදුරුවත් මිත්‍රාමාත්‍යයන් සුවපත් කෙරෙත් ද පිනවත් ද, මහණබ්‍රමණන් කෙරෙහි .. දන් පිහිටුවත් ද, භවත් කාශ්‍යපසිනි, එසේ ම මහණදමෙහි මෙහි ම අත් දක්කා හැකි පල විපාකයක් දක්වන්නට හැකි ද ?’ යි මෙය විවාදෙමි.

17. ‘වහන්ස, මෙසේ කී කල්හි කාශ්‍යප සුරණයෝ මට මෙය කීහ.

“මහරජ, නම් ම කරන්නහුට ද අනුන් ලවා කරවන්නහුට ද, අනුන්ගේ අත් ආදිය සිඳින්නහුට ද සිදුවන්නහුට ද, අනුන් දඩු ආදියෙන් පෙළවන්නහුට ද පෙළවන්නහුට ද, පරාසතු ද පැහැරූ ගැනුම් ආදියෙන් මෙරමා තවන්නහුට ද අනුන් ලවා තවවන්නහුට ද, අතර වැලැක්වීම් ආදියෙන් අනුන් වේශයෙන්හුට ද මෙරමා ලවා වේශයෙන්හුට ද, මෙරමා කම්පිත කරන්නහුට ද අනුන් ලවා කම්පිත කරවන්නහුට ද, පණ තසන්නහුට ද තස්වන්නහුට ද, නොදන් දෑ ගන්නහුට ද ගත්වන්නහුට ද, ගෙවල් සිඳින්නහුට ද සිදුවන්නහුට ද, කිසිත් නො ඉතිරි කොට සියල්ල පැහැරූ ගන්නහුට ද පැහැරූ ගත්වන්නහුට ද, එක් ගෙයක් වටා සිට එහි ඇති බඩුමුටු පැහැරූ ගන්නහුට ද ගත්වන්නහුට ද, මහැරූක සිට එහි යනෙකුටත් බඩු පැහැරූ ගන්නහුට ද, පරමුවන් කරා යන්නහුට ද, මුසවා තෙපලන්නහුට ද, පවක් කරමි යි සිතා කරන්නහුට ද පවෙක් නො කැරෙහි යමෙක් කරකැත්තක් සේ තිසුණු නිම් වලල්ලක් ඇති වහුගකින් මේ පොළොවෙහි සතූන් මරා එක් මස්ගොඩක් එක් මස්රයක් කරන්නේ නම්, ඒ සේතුගෙන් වන පවෙක් නැත, පාපයෙන් පැමිණීමෙන් නැත, සතූන් මරමින් මරමින්, සිඳිමින් සිදුවමින්, පෙළමින් පෙළවමින්, ගංගා තදිගේ දකුණු තෙරට නමුදු යන්නේ නම්, ඒ සේතුගෙන් පවෙක් නැත, පළු පැමිණීමෙන් නැත දෙමින් දෙවමින්, ගංගා කරමින් කරවමින්, ගංගා තදිගේ උතුරු තෙරට නමුදු යන්නේ නම් ඒ සේතුගෙන් පිනෙක් නැත, පින් පැමිණීමෙන් නැත දීමෙන්, ඉදුරන් දමීමෙන් (හෝ පෙහෙවස් විසීමෙන්) ශිලාසංයමයෙන්, සබවස් රැකීමෙන් පිනෙක් නැත, පින් පැමිණීමෙන් නැත” යනු යි.

වහන්ස, මෙසේ කාශ්‍යප පුරුෂයෝ මා විසින් සාන්ද්‍රණික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලය විවාරන ලදුවෝ ම අක්‍රියාවාදය දැක්වූහ වහන්ස, අඹ කෙබඳු ද? හි විවාරන ලද්දේ දෙල් මෙබඳු යැ හි කියන්නේත් දෙල් විවාරන ලද වැ අඹ මෙබඳු යැ හි කියන්නේත් යම්තේ ද, එසේ ම වහන්ස, කාශ්‍යප පුරුෂයෝ මා විසින් සාන්ද්‍රණික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලය විවාරන ලදුවෝ ම අක්‍රියාවාදය පැවැසූහ.

වහන්ස, ඒ මට 'මා වැන්නෙක් සිය රටෙහි වසන මහණකු හෝ බමුණකු පෙළියැ යුතු කොට කෙසේ නම් සිතනු හැක්කේ ද?' යි මේ සිත විය වහන්ස, ඒ මම කාශ්‍යප පුරුෂයන්ගේ වචනය නො පැසැසිමි. විරුද්ධ බසකුදු නො කිමි නො පසසා විරුද්ධ බසක් ද නො කියා, නො සතුවූ සිතැත්තෙමි, නොසතුවූ බසක් නො තික්මවා, ඔවුන් බස සාර වශයෙන් නො ගන්නෙමි, සාර වශයෙන් සිතා නො තබන්නෙමි, උතස්තෙන් නැති නික්මිණිමි

18 වහන්ස, අන් එක් වරෙක මම ගෝසාල මකඛලීන් වෙත එළැඹියෙමි එළැඹි ඔවුන් හා සතුවූවිමි සතුවට කරුණු වූ සිතැ රුදැවියැ යුතු වූ කතා බස් කොට අවසනා පසෙක ඉඳ ගනිමි පසෙක ඉඳ ගන්නෙමි, වහන්ස, මම ගෝසාල මකඛලීහු අමතා, 'හවන් ගෝසාලසිනි, ගම් ගේ ඇතරුවෝ ය අසරුවෝ ය යන මොහු හැම මෙ අත්බවිති ම තමන් විසින් දක්කැ හැකි ඵල විපාක ඇති ශිල්ප නිසා දිවි රකිත් ද, ඔහු එයින් තමන් මාසියන් අමුදරුවන් හා යහළුවන් සුවපත් කෙරෙත් ද, පිතවන් ද, මහණබමුණන් විෂයයෙහි දන් පිහිටුවන් ද, හවන් ගෝසාලසිනි, මෙසේ ම මහණදමෙහි මෙහි ම අත් දක්කැ හැකි ඵලවිපාක-යක් දක්වන්නට හැකි ද?' යි මෙය විවාදෙමි

19. වහන්ස, මෙසේ විවාද කරති ගෝසාල මකඛලීහු මට මෙය කීහ "මහරජ, සත්තියන්ගේ කෙලෙසීමට හේතුවෙක් ප්‍රත්‍යය-යෙක් නැත හේතුවක් නැති වැ ප්‍රත්‍යයෙක් නැති වැ (ඉබේ ම) සත්තියෝ කෙලෙසෙත් සත්තියන්ගේ පිරිසිදු වීමට ද හේතුවෙක් නැත, ප්‍රත්‍යයෙක් නැත හේතු නැති වැ ප්‍රත්‍යය නැති වැ සත්තියෝ පිරිසිදු වෙත් තමාගේ යහපත සඳහා තමා විසින් කළ යුතු කමියෙක් නැත අනුන්ගේ යහපත සඳහා කළයුතු අවවාදානුශාසනාදී කමියෙක් ද නැත කරන්නහු සැපතට පමුණුවන පුරුෂ කාසියෙක් ද නැත සැපත් ලබනුවට ඉවහල් වන බලය කියා එකෙක් නැත විසිය කියා එකෙක් නැත පුරුෂශක්තිය කියා එකෙක් නැත පුරුෂ භූතයෝ හැම ඒවගේ තමන්ගේ ශක්තියක් බලයක් විසියක් තැත්තෝ ම නිගමය, සංගතිය (නම තමා අයත් වහිනට පැමිණීම), භවිෂ්‍යවය යන මේ තුනින් පරිණාමයට පැමිණියෝ අභිජාති සහෙත්ති ම සැප දුක් විඳිත්

මේ ප්‍රමුඛ ගෝතිහු තුදස් ලක්‍ෂ හදහස් හසියෙකි කමි පන්සියෙකි (අත් සැවියෙකින්) කමි පසෙක් ද කමි තුනෙක් ද වෙත්. (කායවාන්-සම වූ) පුද්ගල කමි ද, (මනාසකම වූ) අධි කමි ද වෙ

ඉට්ඨි පටිපදා, ඉට්ඨිනන්තරකපො, ජලභිජාතියො, අට්ඨ පුරිස-
භූමියො, එකුතපඤ්ඤා අප්චකයතො, එකුතපඤ්ඤා පරිබොජකයතො,
එකුතපඤ්ඤා නාගාවාසයතො, චිත්ත ඉන්ද්‍රියයතො, තිංස නිරයයතො,
ජ්වතිංස රජොධාතුයො, සත්ත සඤ්ඤිගබ්භා, සත්ත අසඤ්ඤිගබ්භා, සත්ත
නිගණ්ඨිගබ්භා, සත්ත දෙව්‍යා, සත්ත මානුෂා, සත්ත පෙතාලා, සත්ත සරා,
සත්ත පට්ට්ඨා, සත්ත පට්ට්ඨසකානි, සත්ත පටානා, සත්ත පපානසකානි,
සත්ත සුරිනා, සත්ත සුරිනසකානි, චූළාසිති මහාකපුතො සතසහස්සානි
යානි බාලො ච පණ්ණිතො ච සකිංචිචා සංසරිතා දුක්ඛස්සන්තං කාරිස්සන්ති

තත්ථ නත්ථ ඉමිනාහං සිලෙන වා විතෙන වා තපෙන වා
ත්‍රිසම්මවිරිශෙත වා අපරිපක්ඛං වා කම්මං පරිපාලෙස්සාමිති පරිපක්ඛං වා
කම්මං පුස්ස පුස්ස බ්‍යානති කාරිස්සාමිති ශතං නත්ථි දොණ්ණිකෙන සුඛදුක්ඛ
පරිසන්තකයො සංසාර නත්ථි භාග්‍යවංශිකත්තං, නත්ථි උක්ඛංසාවකාසෙ
සෙය්‍යථාපි නාම සුත්තභූතො ඛින්නන නිසබ්බසීගමානමෙව පලෙහි, එවමෙව
බාලො ච පණ්ණිතො ච සකිංචිචා සංසරිතා දුක්ඛස්සන්තං කාරිස්සන්ති

ඉත්ථං ඛො මෙ භතෙන මක්ඛලී ගොසාලො සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං
පුට්ඨං සමානො සංසාරසුද්ධිං බ්‍යානාසි සෙය්‍යථාපි භතෙන අම්බං වා
පුට්ඨං ලඞ්ඡුරං බ්‍යාකරෙය්‍ය, ලඞ්ඡුරං වා පුට්ඨං අම්බං බ්‍යාකරෙය්‍ය,
එවමෙව ඛො මෙ භතෙන මක්ඛලී ගොසාලො සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං
පුට්ඨං සමානො සංසාරසුද්ධිං බ්‍යානාසි තස්ස මය්‍යං භතෙන එතද්දොසං
කපං හි නාම මාදිකො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා විර්තො වසන්තං අපසා-
දෙනබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යානි ශො ඛො අහං භතෙන මක්ඛලීගො සොසාලස්ස
භාසිතො නෙව අභිනන්දිං තපාටිකකාසිං අතභිනන්දිං අපාටිකකාසිං
අනතමනො අනතමනවං අනිවජ්ජරොති තමෙව වං අනුග්‍රහණ-
නො අනිකුජ්ජනො උට්ඨංගස්සා පක්ඛාමිං

20 එකමුද්දහං භතෙන සමයං ගෙන අජ්ඣො කෙසකම්බලො¹
තෙසුපසබ්බමිං උපසබ්බමිච්චො අජ්ඣෙන කෙසකම්බලෙන² සද්ධිං සමෙමාදිං
සමෙමාදනියං කපං සාරංගිකං³ චිතිසාරෙති එකමනං හිමිදිං එකමනං
තිසින්නො ඛො අහං භතෙන අජ්ඣං කෙසකම්බලං⁴ එතද්දෙවං වා⁵ 'ගථා නු
බො ඉමානි හො අජ්ඣ පුපුඤ්ජායතනානි සෙය්‍යපිදං⁶ හත්ථෙරොනා
-පෙ- සක්ඛා නු ඛො හො අජ්ඣ⁷ එවමෙව දිට්ඨං ව ධර්මම සන්දිට්ඨිකං
සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤපෙකුනති⁸

1 කෙසකම්බලී, තත්ථ	2 කෙසකම්බලීනා, තත්ථ
3 සාරංගිකං මජ්ඣං	4 කෙසකම්බලී, තත්ථ
5 එතද්දෙවං, තත්ථ	6 සෙය්‍යපිදං, මජ්ඣං
7 බො අජ්ඣො, තත්ථ	8 පඤ්ඤපෙකුනති, මජ්ඣං

ප්‍රතිපත්ති දෙසැටෙකි. අනායාකල්ප දෙසැටෙකි අභිජාති සයෙකි. පුරුෂභූමි අපෙකි ජීවිකාවාතනි සාරදහස් නවසියෙකි පරිව්‍රාජකයන් පිළිබඳ ප්‍රවිජ්‍යා සාරදහස් නවසියෙකි නාගමණෙහිල සාරදහස් නවසියෙකි ඉන්ද්‍රියයෝ දෙදහසෙකි නිරයයෝ තුන්දහසෙකි අත්පිටු පාපිටු ආදී බුලි තැවැරෙන තැන් සතිසෙකි. සංඤ්ඤා සතෙකි අසංඤ්ඤා සතෙකි. නිර්ව්‍යාකූල සතෙකි (පුරුකින් පැල වෙත උක් හුණ ආදී ගම් සතෙකි.) දෙව වග් සතෙකි මනුෂ්‍යවග් සතෙකි පිශාව ජාති සතෙකි මහවිල් සතෙකි මහාපරිවර්තී සතෙකි කුඩා පරිවර්තී සත්සියෙකි මහාප්‍රපාත සතෙකි කුඩා ප්‍රපාත සත්සියෙකි මහාසව්ජන සතෙකි කුඩා සව්ජන සත්සියෙකි අනුවණයනුත් නුවණැත්තනුත් සයරු දිවැ හැවිද දුක් කෙළවර කිරීමට ගෙවියැ යුතු කල්ප අසුසාර ලක්ෂණෙකි

එහි භූමි ශිලයෙන් හෝ ව්‍යුහයෙන් හෝ තපසින් හෝ බ්‍රහ්මචරින් හෝ නොමුහු කළ කම්ම මුහුකුරුවන්නෙමි යි කියා කළ යුත්තෙක් නැත මුහුකළ කම්ම විද විද කම්ම කරන්නෙමි යි කියා හෝමෙහේ කළ යුතු දූෂණක් නැත. දෝෂයෙන් මැන ප්‍රමාණවත් කරන ලද්දක් හේ යුළු දුක් දෙක (කියනලද කාල සීමාව ගෙවුණු කල්හි) කෙළවර කැරැණේ වෙයි. සසර ගමනෙහි අඩු වීමෙන් වැඩි වීමෙන් නැත නැතිමෙන් බැහිමෙන් නැත යම්හේ දම්ප්‍ර හුවෙකින් ලිහෙමින් දිග ඇති තෙක් මිගේ ද, එයින් මතු නොගේ ද, එ පරිදි ම අනුවණයන්ත් නුවණැත්තන්ත් (සයරු) දිව හැවිද දුක් කෙළවර කරන්නාහ් යනු යි

වහන්ස, මෙහේ ගෝසාල මහබලිහු මා විසින් සාන්දූෂිත ශ්‍රාමණ්ණපරපුත්‍ර විවාරන ලදුවෝ ම සංසාරඥානිවාදය පැවැසූ හ වහන්ස, අම්බෙබ්බ දූ යි විවාරන ලද්දේ දෙල් මෙබ්බ ගැ යි කියන්නේත් දෙල් කෙබ්බ දූ යි විවාරන ලද්දේ අම්බෙබ්බ ගැ යි කියන්නේත් යම්හේ ද, එ හේ ම ගෝසාල මහබලිහු මා විසින් සාන්දූෂිත ශ්‍රාමණ්ණපරපුත්‍ර විවාරන ලදුවෝ ම සංසාර ඥානිවාදය පැවැසූහ.

වහන්ස, ඒ මට 'මා වැන්නෙක් සිය රට වසන මහණකු හෝ බමුණකු පෙළියැ යුතු නොට කෙසේ නම් සිතියැ හැකි ද'යි මේ සිත විය. වහන්ස, ඒ මම ගෝසාල මහබලිත්තේ වචනය නො පැහැසිමි, එයට විරුද්ධ බසකුත් නො කිමි මෙහේ නො පගයා, නොද විරුද්ධ බසක් කියා, නො සතුටු සිතැත්තෙමි නුමුදු, නො සතුටු බසක් නො නික්මවා, එ ම බස සාර වශයෙන් නො ගත්තෙමි, සාර වශයෙන් සිතා ද නො තබන්නෙමි, හුතත්තෙන් නැති නික්මුණමි

20 වහන්ස, මම එක් විටෙක කේශකම්බල අජීතයන් කරා එළැඹි-ගෙමි. එළැඹි ඔහු හා සතුටු වීම් සතුටට කරුණු වූ සිතැ රුද්‍රවියැ යුතු වූ කතා බස් කිව්වා එක් පසෙක හිදැ ගතීම්. එහේ හිදැ ගත්තෙමි, ඔහු අමතා 'හවත් අජීතයෙනි, යම්හේ ඇතරුවෝ ය අහරුවෝ ය .. යන මොහු හැම මේ අත්බවිහිම තමන් විසින් දක්කා හැකි එල ඇති ශිල්ප නිසා ජීවත් වෙත් ද, ඔහු එයින් තමන් තම මාපිගත්... අබුදරුවන් මිත්‍රාමාත්‍යයන් යුට පත් කෙරුන් ද, පිතවන් ද, මහණබමුණන් විෂයගෙයි අන් පිහිටුවන් ද, හවත් අජීතයෙනි, මෙහේ ම මහණදමෙහින් මේ අත්බවිහි ම දක්කා හැකි එල විපාකයක් දක්වන්නට හැකි ද' යි මෙය විවාලෙමි.

එවිට වුනේ භෞත අර්ථය කෙසෙකමලො¹ ම. එතදවෙට “නව් මහරාජ දිනනං නව් සිට්. නව් සුතං නව් සුකවිදුකකට්ඨං කමට්ඨං. එලං විපාකො නව් අයං ලොකො නව් පරො² ලොකො නව් මාතා නව් පිතා නව් සත්තා ඔපට්ඨානිකා නව් ලොකො සමභ්‍රාහ්මණා සමමග්ගනා³ සමමාපටිපන්නා යෙ ඉමඤ්ච ලොකං පරඤ්ච ලොකං සයං අභිඤ්ඤා සවිජ්ඣානං පච්චෙදෙනති වාදාමමහාභුතිකා අයං පුරිසො යද කාලං කරොති, පඨවි පඨවිකායං අනුපෙති අනුපගච්ඡති අපට්ඨා ආපට්ඨායං අනුපෙති අනුපගච්ඡති තෙජෝ තෙජොකායං අනුපෙති අනුපගච්ඡති, වායො වායොකායං අනුපෙති අනුපගච්ඡති අකාශං ඉන්ද්‍රියානි සංකමනති අසඤ්චිතං පුරිසං මිතං ආදාය ගච්ඡති යාව ආලභනා පදාති පඤ්ඤායනති කාපට්ඨානානි අවිජ්ඣානානි ගහමහනා ආනුරිපො දහතුපඤ්ඤානං යදිදං දුතං, තෙසං තුච්ඡං මුසා ටිලාපො යෙ භොවි අනිකමාදං වදනති බාලෙ ව පණ්ණිනෙ ව කාශසා හෙද උච්ඡිජ්ජනති මිනසානති න භොනති පරමමරණං”ති

ඉහත බො මේ භෞත අර්ථය කෙසෙකමලො සඤ්චිකං සාමාන්‍යදේශපාලන පුරිසා සමානො උච්ච්ඡදං බ්‍යාකාසි සෙයාපාපි භෞත අමිං වා පුරිසා ලබ්ථං බ්‍යාකරයය, ලබ්ථං වා පුරිසා අමිං බ්‍යාකරයය, එවමෙව බො භෞත අර්ථය කෙසෙකමලො සඤ්චිකං සාමාන්‍යදේශපාලන පුරිසා සමානො උච්ච්ඡදං බ්‍යාකාසි

නසා මග්ගං භෞත එතදහෙයි ‘කට්ඨං නි නාම මාදිසො සමභ්‍රාහ්මණා වා විජ්ඣෙ වසනං අපසාදෙතබ්බං මඤ්ඤායසා’ ති සො බො අහං භෞත අර්ථය කෙසෙකමලග්ග හාසිතං නෙව අනිතඤ්ඤා නපට්ඨ-කෙකාසිං අනභිනඤ්ඤා අපට්ඨකෙකාසිනා අනතතමෙනො අනතතමනවාවං අනිච්ඡාරෙතො තමෙව වාවං අනුග්‍රහණෙනො අනිකුල්ලෙනො උට්ඨායාසනා පකකාමි

1 පකකමල, PTS

2 පරාලංක, පාඨ

3 සමග්ගනා, සමග්ගනා, මජ්ඣ

වහන්ස, මෙසේ මා විවෘල කල්හී, කේශකම්බල අජිතයෝ මට මෙය කීහ “මහරජ, දුන් දෑයෙහි ඵල නැත කළ මහායාගයෙහි ඵල නැත කුශලාකුශල කම්මන්තේ ඵලයෙක් විපාකයෙක් නැත. පරලොච්චි සිවියා හට මෙ ලොව නැත, මෙලොව සිවියා හට පරලොවෙක් නැත මවට උපකාර අපකාර කිරීමෙහි ඵල විපාක නැත පියාට උපකාර අපකාර කිරීමෙහි ඵල විපාක නැත උපපාදක (මෙයින් සැව නැවත උපදනා) සන්තියෝ නැත සමාග්ගත (නිවැරදි මගින් සිය) සමාක්ප්‍රතිපත්ත (නිසි මහ පිළිපත්), මෙ ලොවත් පරලොවත් තුළ ම වෙනෙහින් දැන පසක් කොට (ලොවට) හෙළි කරන මහණවලුණු කෙනෙක් නැත. සතර මහාභූතයන්ගෙන් නිපත් මේ පුරුෂ තෙමේ යම් විවේක කථරිය කෙරේ නම්, එ විටැ (මොහුගේ කයෙහි වූ) පාපිටියානුව බාහිර පාපිටියානු රූප කරා යෙයි, එය අනුගමනය කරයි ආපෝධානුව බාහිර ආපෝධානු රූප කරා යෙයි, එය අනුගමනය කරයි තේජෝධානුව බාහිර තේජෝධානු රූප කරා යෙයි, එය අනුගමනය කරයි වායුධානුව බාහිර වායුධානුව කරා යෙයි, එය අනුගමනය කරයි. ඇත්තේ ඉන්ද්‍රියයෝ අභ්‍යවට පැන ගෙන් වැද තොත් ඇඳ පස්වනු කොටැති පුරුෂයෝ මල සිරුර ගෙන යෙන් සොහොන තෙක් පමණක් පදයෝ (ගුණාගුණ වචනයෝ) පැණෙත් ඇට පරෙව්-වත් වේ ආහන්තුකයක්කාරාදි වශයෙන් දුන් දත් මල සිරිතෙහි අළු කිසි නිමහන තෙක් ම වේ (එසින් පසු එහි කිසිත් ඉතිරි නොවේ) දැන යනු අඥයන් විසින් පණවන ලද්දෙකි යම් කෙනෙක් ආස්තීය වාදය (පරලොවත් ඇතැයි කම් විපාක ඇතැයි යන ආදී වූ වාදය) කිසත් නම්, එය ඔවුන්ගේ හිත් බොරුවෙකි, ප්‍රලාපයෙකි අනුවණයෝ ද නුවණැත්තෝ ද යන හැම කය බිඳීමෙන් මුල් හුන් වෙත්, වැනැසෙත්, මරණින් මතු ඇති නො වෙත්” යනු සි

වහන්ස, මෙසේ කේශකම්බල අජිතයෝ මා විසින් සාන්දූෂික ශ්‍රාමණ්‍යඵලය විවාරන ලදුවෝ ම උචේද්‍යවාදය පැවැසූහ වහන්ස, යම්තේ අභි විවාරන ලද්දේ දෙල් කියන්නේ ද, දෙල් හෝ විවාරන ලද්දේ අභි කෝ කියන්නේ ද, එසේ ම, වහන්ස, කේශකම්බල අජිතයෝ සාන්දූෂික ශ්‍රාමණ්‍යඵලය විවාරන ලදුවෝ ම උචේද්‍යවාදය පැවැසූහ

වහන්ස, ඒ මට ‘මා වැන්නෙක් සිය රටෙහි වසන මහණකු හෝ ඔවුණකු වෙතෙසිය යුතු කොට කෙසේ නම් සිතියැ හෙන්නේ ද?’ යි මේ සිත විය වහන්ස, ඒ මම කේශකම්බල අජිතයන්ගේ බස නො ම පැහැසිමි, එයට විරුද්ධ බසක් ද නො කිමි එය නො ම පසසා, විරුද්ධ බසකුත් නො කියා, නො සතුටු සිතැත්තෙමි, නො සතුට හඟවන බසකුත් නො කිත්මවා, ඔවුන්ගේ ඒ වචන සාර වශයෙන් නො හන්නෙමි, සාර වශයෙන් සිතා නො පිහිටුවන්නෙමි, හුත්තෙන් තැබි නික්මිණිම.

21 එකදිනක හතරක සමය. පොත පතැමියා කිව්වායනො
නෙකුළුපසිකිනි. උපසිකිනිනි. පතැමියා කිව්වායනෙක සදා. සලොදි.
සලොදනි. කප. සාරාණිය. විනිසාරනි. එකමනා. නිසිදි. එකමනා.
නිසිනො. බො අභ. හතරක පතැමියා කිව්වායන. එකදලොව. සරා නු
බො ඉමනි හො කිව්වායන පුළුල්පායනනි, පොතැමියා. හතරක
-ප- සකනා නු බො හො කිව්වායන එමම දිනියි බිම සිදිවිකි.
සාමසාදි. පොතැමියා ? නි

එවං වුනෙන හනන උතුරා කවියානෙ මං එකදවෙට් “සනතිමේ මහරුරු කායා අකවා අකවට්ටා අතිමිතා අතිමිතා වඤ්ඤා භූට්ටා එසිකට්ටාසිට්ටිතා භෙ න ඉඤ්ජනි, න විපරිණමනි, න අඤ්ඤාඤ්ඤා ව්‍යාඛ්‍යෙවනි, නාලං අඤ්ඤාඤ්ඤාසු සුඛං ව උත්තමං වා සුඛදුක්ඛාය වා කතමේ සනතං? උච්චිකායො ආපොකායො තෙජජානායො වායොකායො සුඛෙ දුක්ඛෙ ජීවෙ සනතමේ ඉමේ සනත කායා අකවා අකවට්ටා අතිමිතා අතිමිතා වඤ්ඤා භූට්ටා එසිකට්ටාසිට්ටිතා භෙ න ඉඤ්ජනි, න විපරිණමනි, න අඤ්ඤාඤ්ඤා ව්‍යාඛ්‍යෙවනි, නාලං අඤ්ඤාඤ්ඤාසු සුඛං ව උත්තමං වා සුඛදුක්ඛාය වා. තත්ත තත්ථි හනතා වා භාගෙතා වා සොතා වා සාවේතා වා විඤ්ඤා වා විඤ්ඤාපභවා වා ගො‘පි ත්වණ්ණනි සනෙතා ඤ්ඤං ජිනිති, න ගොචි කඤ්චි ජීවිතා වොරොපෙති. සනතතො ගෙව කායානමනනරොත සත්ථං උච්චරමනුපනති”ති

[illegible][illegible]

22. එකමිඳුනා ගෑනන සමය. යෙන නිගණේන නාතපුතනා
තෙත්තසසිකමි. උපසම්බද්ධා නිගණේන නාතපුතනා සද්ධි. සමමාදි-
සමමාද්ධිය කපං සාරාථිය චිකිසාරෙච්චි එකමනන. නිසිදි. එකමනන.
නිසිපුතනා චො රහං ගෑනන නිගණේන නාතපුතනා. එතදමොච්චි.

21 වහන්ස, අන් එක්වරෙක මම කාන්තායනෝත්‍රික පක්‍රමයක් වෙත ගියෙහි ගොස් ඔවුන් හා සතුටු වීම් සතුටට කරුණු වූ සිතැ රැදැවියැ යුතු වූ කතාබස් නිමවා පසෙක ඉදහැරීම එසේ ඉදහැර මම කාන්තායන පක්‍රමයක් අමතා “භවත් කාන්තායනෙති, යමි සේ ඇතැවෝ ය, අහරැ වෝ ය යන මොහු හැම මේ අත්බවිති ම තමන් පිසින් දුක්ක හැකි ඵල ඇති ගිල්ප නිසා ජීවත් වෙත්ද, ඔහු එසින් තමන් තම මා පියන් . අභුදරැවත් භිදුරත් කම්කරැවත් දුට්ඨත් කෙරෙත් ද, පිණවත් ද, මහණබ්‍රහ්මණනට . දන් දෙත් ද, භවත් කාන්තායනයෙති, මෙසේ ම මහණ-දුමෙහින් මේ අත්බවිති ම දුක්ක හැකි ඵලයක් දක්වන්නට හැකි ද?”යි මෙය විචාලෙමි

වහන්ස, මෙසේ මා විචාල කල්හි කාන්තායන පක්‍රමයෝ මට මෙය කීහ

“මහරජ, කිසිවකු පිසින් නො කරන ලද, නො කළ විධාන ඇති, ඉදු බෙලෙහුද නො මවන ලද, අන් කිසිදු ලෙසෙකින් නො ම මවනලද, වද වූ (කිසිවක් නො උපදවන), පවුකුලක් සේ ස්ථිර (හෙවත් පරිණාම රහිත), ඉන්ද්‍රියයන් සේ තර වැ සිටිනුයෙන් තහවුරැ වූ, කාය (සමුත්ත) සතෙක් වෙත් කවර සතෙක් ද? යන් පඨමිකාය, ආපොකාය, තෙජජාකාය, වායොකාය, සුඛ, දුක්ඛ, සත්වන ජීවය ද වෙත් ඔහු නො සැලෙත් නො පෙරැලෙත් උනුනට බාධක නො වෙත් උනුනට සුඛය හෝ දුක්ඛය හෝ සුඛ දුක් දෙක ම හෝ දීට්ඨ සමත් නො වෙත් ඒ කාය සතෙකි නසන්නෙක් හෝ නස්වන්නෙක් හෝ, අසන්නෙක් හෝ අස්වන්නෙක් හෝ, දැන ගන්නෙක් හෝ දන්වන්නෙක් හෝ නැත. යමෙක් තීව්‍රණු සැතෙකින් හිස සිඳින්නේ නම්, එහි කිසිවෙක් කිසිවකු දිවියෙන් තොර නො කරයි. වැලි, සප්තකායයන් අතරින් ආශ්‍රමය විවරයට වැද ගනී” යනු යි

වහන්ස, මෙසේ මා පිසින් සාන්දූෂිත ශ්‍රාමණ්ණඵල විචාරන ලද කාන්තායන පක්‍රමයෝ අනෙකකින් අනෙකක් (ඉදුරා ම එයට විරුද්ධ දෑයක්) පැවැසූහ වහන්ස, අභි විචාරන ලද්දේ දෙල් ගැන කරුණු කියන්නේත් දෙල් විචාරන ලද්දේ අභි ගැන කරුණු කියන්නේත් යම්සේද, එසේ ම, වහන්ස, කාන්තායන පක්‍රමයෝ මා පිසින් සාන්දූෂිත ශ්‍රාමණ්ණඵල විචාරන ලදුවෝ ම අනෙකකින් අනෙකක් (ඉදුරා ම වෙනස් දෑයක්) පැවැසී ය

වහන්ස, ඒ මට “සිය රටෙහි වසන මහණකු හෝ බ්‍රහ්මණකු වෙතෙහිය යුතු කොට මා වැන්නෙක් කෙසේ නම් සිතන්නේ ද?”යි මේ සිත විස වහන්ස, ඒ මම කාන්තායන පක්‍රමයන්ගේ වචනය නො පැස-සිම් නො ද විරුද්ධ බසක් කීම් නො පසයා, විරුද්ධ බසක් ද නො කියා, නො සතුටු සිතැත්තෙමි, නො සතුටු හඟවන බසක් නො කියා, ඒ ඔවුන්ගේ බස සාරවශයෙන් නො ගන්නෙමි, සාරවශයෙන් සිතැ නො තබා ගන්නෙමි, හුණන්නෙක් නැති නික්මීණිමි

22 වහන්ස, තවත් එක් විවේක මම ඥානප්‍රකාශිතයන් කර එළැඹුණෙමි එළැඹි ඔවුන් හා සතුටු වීම් සතුටට කරුණු වූ සිතැ රැදැවියැ යුතු වූ කතාබස් නිමවා එක් පසෙක හුන්නෙමි වහන්ස, පසෙක හුන් මම ඔවුන් අමතා-

“යථා ණු ඛො ඉමානි හො අභිච්ඡෙදානං පුපුර්ගසංගතානි, සෙය්‍යපීදං භන්දාරොතා -පෙ- සක්ඛා ණු ඛො හො අභිච්ඡෙදානං ඵලමෙව දිට්ඨෙව ඛමෙම සන්ධිට්ඨිකං සාමඤ්ඤාඵලං පඤ්ඤාපෙතු”¹ නති

එවං වුත්තෙ භන්තෙ නිගණ්ඨො නානපුත්තො මං ඵතදවොච “ඉඛ මහාරාජ නිගණ්ඨො වාතුයාමසංවරසංවුත්තො හොති කථංඤා මහාරාජ නිගණ්ඨො වාතුයාමසංවරසංවුත්තො හොති? ඉඛ මහාරාජ නිගණ්ඨො සබ්බවාරිච්ඡෙදො ච හොති, සබ්බවාරිගුත්තො ච, සබ්බවාරිඤ්ඤානො ච, සබ්බ-වාරිච්ඡෙදො 1ච එවං ඛො මහාරාජ නිගණ්ඨො වාතුයාමසංවරසංවුත්තො හොති යත්තො ඛො මහාරාජ නිගණ්ඨො එවං වාතුයාමසංවරසංවුත්තො හොති, අයං වුච්චති මහාරාජ නිගණ්ඨො ගතත්තො ච යතත්තො ච සීලත්තො ච” ති

ඉදං ඛො මෙ භන්තෙ නිගණ්ඨො නානපුත්තො සන්ධිට්ඨිකං සාමඤ්ඤාඵලං පුට්ඨො සමාත්තො වාතුයාමසංවරං ඛ්‍යාතාසී, සෙය්‍යථාපි භන්තෙ අමිං වා පුට්ඨො ලබුජං ඛ්‍යාතරොයා, ලබුජං වා පුට්ඨො අමිං ඛ්‍යාතරොයා, එවමෙව ඛො භන්තෙ නිගණ්ඨො නානපුත්තො සන්ධිට්ඨිකං සාමඤ්ඤාඵලං පුට්ඨො සමාත්තො වාතුයාමසංවරං ඛ්‍යාතාසී

නස්ස මග්ගං භන්තෙ ඵතදහොසි කථං හි නාම මංදිසො සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා විජ්ඣෙ වසන්තං අපසාදෙතබ්බං මිඤ්ඤෙය්‍යා? ‘ති, භො ඛො අහං භන්තෙ නිගණ්ඨස්ස නානපුත්තස්ස භාසිතං තෙව අභිනන්දිං, නපාටිකෙක්ඛාසිං අනභිනන්දිසා අපාටිකෙක්ඛාසිනා අනතතමත්තො අනතත-මනවාවං අනිච්ඡාරෙණි තමෙව වාවං අනුග්ගණ්තත්තො අනික්ඛුජ්ජන්තො උට්ඨායාසනා පක්ඛාමිං.

28 එකමිදං භන්තෙ සමයං යෙන සඤ්ඤායො ඛෙලවිඤ්ඤානා² තෙත්ථපසබ්බමිං උපසබ්බමිනා සඤ්ඤානෙ ඛෙලවිඤ්ඤානෙ සද්ධිං සමොද්දං, සමමොද්දනිං කථං සාරංගීයං විහිසාරෙණි එකමන්තං නිසීදං, එකමන්තං නිසීන්තො ඛො අහං භන්තෙ සඤ්ඤායං ඛෙලවිඤ්ඤානං ඵතදවොච. “යථා ණු ඛො ඉමානි හො සඤ්ඤානං පුපුර්ගසංගතානි, සෙය්‍යපීදං - භන්දාරොතා -පෙ- සක්ඛා ණු ඛො හො සඤ්ඤානං ඵලමෙව දිට්ඨෙව ඛමෙම සන්ධිට්ඨිකං සාමඤ්ඤාඵලං පඤ්ඤාපෙතු”³ නති

1 පුට්ඨො, PTS පුට්ඨො (පෙත්තමාගම)

2 ඛෙලවිඤ්ඤානා, කථවි

“භවත් අභිනිවේශ්‍යායනගෙනී, යම් සේ ඇතැම්වේ ය, අසරු වේ ය . . යන මොහු හැම මෙ අත්බවිනි ම තමන් විසින් අත් දක්කා හැකි ශිල්ප නිසා ජීවත් වෙත් ද, ඔහු එයින් තමන් මාපියන් අමුදරුවන් . මිතුරන් කම්කරුවන් සුවපත් කෙරෙත් ද, පිණවත් ද, මහණවූණකට . . දන් දෙත් ද, භවත් අභිනිවේශ්‍යායනගෙනී, මෙ සේ ම මහණදමෙයින් මෙ අත්බවිනි ම දක්කා හැකි ඵලවිපාකයක් පෙන්වියැ හැකි ද ?”යි මෙය විවාලෙඹි

වහන්ස, මෙසේ මා විවාල කල්හි ඥානපුත්‍ර නිර්මුත්ථයෝ මට මෙය කී ය:

“මහරජ, මේ නිර්මුත්ථයාභ්‍යාසයෙහි නිර්මුත්ථ නෙමේ යාම (හාන) සතරක් ඇති ශිල්පයෙහි වැසුණේ වේ මහරජ, කෙසේ නම් නිර්මුත්ථ නෙමේ යාම සතරක් ඇති සංවරයෙන් සංවාත වේ ද? යත් මහරජ, මෙහි නිර්මුත්ථ නෙමේ වැලැකුණු සියලු සිසිල් දිය ඇත්තේ වේ සප්පිකාර සංවරලක්ෂණයෙන් සමන්විත වේ පිඬු හල සියලු වාසීයන් (කෙවත් පව්) ඇත්තේ වේ (කම්කරුලක්ෂණ වූ) සියලු පාපවාරණයෙන් (මෝක්ෂය) සපයී කොට සිටියේ වේ මහරජ, මෙසේ නිර්මුත්ථ නෙමේ වාතුසීමසංවරයෙන් සංවාත වූයේ වේ මහරජ, යම් කෙසෙකින් නිර්මුත්ථ නෙමේ මෙසේ වාතුසීමසංවරයෙන් සංවාත වේ ද, එකෙයින් (මෝක්ෂාධිගමයෙන් ම කෙලවරට) පත් සිතැත්තේ ද, (කායාදී ඉන්ද්‍රියයන්හි තව දුරටත් සංයම් කළ යුත්තක් නැති බැවින්) සංයත ආත්ම ඇත්තේ ද, (මොනොවට) පිහිටි සිතැත්තේ ද වේ යැ යි කියනු ලැබේ”

වහන්ස, මෙසේ ඥානපුත්‍ර නිර්මුත්ථ නෙමේ මා විසින් සාන්ද්‍රණය ශ්‍රාමණ්ඩලය විවාරන ලද්දේ ම වාතුසීමසංවරය පැවැසී ය යම්සේ අම් විවාරන ලද්දේ දෙල් දක්වන්නේ ද, දෙල් විවාරන ලද්දේ අම් දක්වන්නේ ද, එසේ ම, වහන්ස, ඥානපුත්‍ර නිර්මුත්ථයෝ සාන්ද්‍රණය ශ්‍රාමණ්ඩල විවාරන ලද්දේ ම වාතුසීමසංවරය පැවැසුන

වහන්ස, ඒ මට “කෙසේ නම් මා වැන්නෙක් සිය රටෙහි වසන මහණකු හෝ බමුණකු වෙතෙසියැ යුතු කොට සිත්තේ ද ?” යි මේ සිත වී ය වහන්ස, ඒ මම වනාහි ඥානපුත්‍ර නිර්මුත්ථයන්ගේ වචනය මැනැවැයි නො පැසැසිමි, විරුද්ධ බසකුදු නො කිමි නො ම පසසා, නො ද විරුද්ධ බසක් කියා, නො සතුටු සිතැතියෙමි, නොසතුට ගතවන වචනයක් ද නො කියා, ඔවුන් කී ඒ බස් සාරවශයෙන් ද නො පිළිගත්තෙමි, සිතැ ද නො ම තබා ගත්තෙමි, හුතත්තෙන් නැති කිත්මැ යියෙමි

23 නැවත ද වහන්ස, එක් වරෙක මම වෙවැරැටිපුත්‍ර සංජයයන් කර ගියෙමි ගොස් ඔවුන් සා සතුටු වීම සතුටට කරුණ වූ සිතැ රුදාවියැ යුතු වූ කපාව නිමවා පසෙක ඉඳා ගනිමි වහන්ස, එසේ ඉඳා ගත්තෙමි, ඔවුන් අමතා, “භවත් සංජයයෙනී, යම්සේ ඇතැම්වේ ය, අසරු වේ ය යන මොවුන් හැම මේ අත්බවිනි ම තමන් විසින් අත් දක්කා හැකි ශිල්ප නිසා ජීවත් වෙත් ද, එයින් තමන් මාපියන් තම අමුදරුවන් . . තම මිතුරන් කම්කරුවන් සුවපත් කෙරෙත් ද, පිණවත් ද, මහණවූණකට . . දන් දෙත් ද, භවත් සංජයයෙනී, මෙ පරිද්දෙන් ම මහණදමෙයින් මෙ අත්බවිනි ම දක්කා හැකි ඵලයක් දක්වියැ හැකි ද ?” යි මෙය කිමි.

එවිට වූතෙතා හතෙතා සඤ්ජයෝ බෙලුටිඬුනො, මං එතදවෙමි.
 ‘අත්ති පරො ලොකො?’ති ඉති මෙ මං පුච්ඡිසි, ‘අත්ති පරො ලොකො’ති ඉති
 මෙ මෙ අසා, ‘අත්ති පරො ලොකො ති ඉති තෙ නං ඛ්‍යාකරෙය්‍යං, එච්ඡන්ති’පි
 මෙ නො තථා’ති’පි මෙ නො, අඤ්ඤාදා’ති’පි මෙ නො නො, ‘ති’පි මෙ නො
 නො නො, ‘ති’පි මෙ නො, ‘නත්ති පරො ලොකො’ති –පෙ- ‘අත්ති ච නත්ති ච
 පරොලොකො?’ –පෙ- ‘නෙච්ඡති න නත්ති පරො ලොකො’ –පෙ- ‘අත්ති සත්තා
 ඔපපාතිකා?’ –පෙ- ‘නත්ති සත්තා ඔපපාතිකා?’ –පෙ- ‘අත්ති ච නත්ති ච සත්තා
 ඔපපාතිකා?’ –පෙ- ‘නෙච්ඡති න නත්ති සත්තා ඔපපාතිකා?’ –පෙ- ‘අත්ති
 සුඤ්ඤාකායං කම්මානං එලං විපාකො?’ –පෙ- ‘නත්ති සුඤ්ඤාකායං කම්මානං
 එලං විපාකො?’ –පෙ- ‘අත්ති ච නත්ති ච සුඤ්ඤාකායං කම්මානං එලං
 විපාකො?’ –පෙ- ‘නොති තථාගතො පරමමරණො?’ –පෙ- ‘න හොති තථාගතො
 පරමමරණො?’ –පෙ- ‘හොති ච න හොති ච තථාගතො පරමමරණො?’
 –පෙ- ‘නෙච්ඡති හොති න න හොති තථාගතො පරමමරණො’ති ඉති මෙ මං
 පුච්ඡිසි, ‘නෙච්ඡති හොති න න හොති තථාගතො පරමමරණො’ති ඉති මෙ මෙ
 අසා, ‘නෙච්ඡති හොති න නහොති තථාගතො පරමමරණො’ති ඉති තෙ නං
 ඛ්‍යාකරෙය්‍යං එච්ඡන්ති’පි මෙ නො තථා’ති’පි මෙ නො අඤ්ඤාදා’ති’පි
 මෙ නො නො, ‘ති’පි මෙ නො නො නො, ‘ති’පි මෙ නො නො’ති’පි මෙ නො’ති’

ඉන්ද්‍රිය බෝගේ මේ හතරතුර සඳුරේ බෙලවිටුප්පෙනා සැවිටිකා සාමිසුදුප්ලං පුටෝ සමානා විකේවරං බාහායී සෙය්පාපි හතරතුර මා වා පුටෝ ලුප්තං බාහරෙය්, ලුප්තං වා පුටෝ දමිං බාහරෙය්, එවෙමි බෝ හතරතුර සඳුරේ බෙලවිටුප්පෙනා සැවිටිකා සාමිසුදුප්ලං පුටෝ සමානා විකේවරං බාහායී

[illegible]

වහන්ස, මෙසේ මා කී කල්හි ටෙවරට්ටිපුත්‍ර සංජයයෝ මට මෙය කීහ

‘පරලොවෙක් ඇත් ද’යි ඉදින් මා විචාරයි නම්, (පරලොවෙක් ඇතැ) යි මට අදහස් වී නම්, ‘පරලොවෙක් ඇතැ’යි යුෂමත්තට එය විසදන්නෙමි එහෙත් මෙසේත් මගේ අදහසෙක් නැත ‘පරලොවෙක් ඇතැ’යි එ පරිදි වූ අදහසකුත් මට නැත අන් පරිද්දෙකිනුත් මගේ අදහසෙක් නැත ‘පරලොවෙක් ඇත්තේ නො වේ’යි කියාත් මගේ අදහසෙක් නැත ‘පරලොවෙක් නො මැත්තේ නො වේ’ කියාත් මගේ අදහසෙක් නැත ‘පරලොවෙක් නැත් ද’යි ඉදින් මා විචාරයි නම්, ‘පරලොවෙක් ඇත්තේත් නැත්තේත් වේ ද’යි මා විචාරයි නම් ‘පරලොවෙක් නො ම ඇත්තේත් නැත්තේත් නො ම වේ ද’යිත් මා විචාරයි නම් . . ‘මෙයින් සැව පරලොවැ උපදනා සත්තු ඇත් ද’යි ‘මෙයින් සැව පරලොවැ උපදනා සත්තු නැත් ද’ යි . ‘මෙයින් සැව පරලොවැ උපදනා සත්තු ඇත්තේත් නැත්තේත් වෙත් ද’ යි ‘මෙයින් සැව පරලොවැ උපදනා සත්තු ඇත්තේත් නො ම වෙත් ද, නැත්තේත් නො ම වෙත් ද’ යි ‘කුශලා-කුශලකම්මයන්ගේ ඵල විපාක ඇද්ද’ යි ‘කුශලාකුශලකම්මයන්ගේ ඵල විපාක නැද්ද’ යි ‘කුශලාකුශලකම්මයන්ගේ ඵල විපාක ඇත්තේත් නැත්තේත් වේ ද’ යි... ‘කුශලාකුශලකම්මයන්ගේ ඵල විපාක ඇත්තේත් නැත්තේත් නො වේ ද’ යි ‘සත්ත්වයා මරණින් මත්තෙහි වන්නේ ද’ යි ‘සත්ත්වයා මරණින් මත්තෙහි වන්නේත් නො වන්නේත් වේ ද’ යි ‘සත්ත්වයා මරණින් මත්තෙහි වන්නේත් නො වන්නේත් නො වේ ද’ යි මෙසේ මා විචාරයි නම්, ‘සත්ත්වයා මරණින් මත්තෙහි නො ම වන්නේ යැ’ යි, ‘නො වන්නේ නො වෙයි, කියා මට අදහස් වී නම්, ‘සත්ත්ව තෙමේ මරණින් මත්තෙහි නො ම වන්නේ ය, නො වන්නේ නො වෙයි’ යි කියා යුෂමත්තට එය විසදන්නෙමි මේ කාරණය මෙසේ ම යැ යිත් මට අදහසෙක් නො වේ. එසේ ම මේ කාරණය වෙනැයිත් මට අදහසෙක් නො වේ ‘අන් සැටියකින් මේ කාරණය වෙනැ’යිත් මට අදහසෙක් නො වේ ‘මේ කාරණය මෙසේ නො වෙනැයිත් මට අදහස් නො වේ ‘මෙය මෙසේ නො වන්නේ නැතැ’ යි ද මට අදහස් නො වේ’ යනු යි

වහන්ස, මා විසින් ටෙවරට්ටිපුත්‍ර සංජයයෝ සාන්ද්‍රජීවක ශ්‍රාමණ්‍ය-ඵලය විචාරන ලද්දෝ ම අපගිනනවිකෂෙපය (ඉමක් කොණක් නැති හේ වචනයන්ගෙන් ප්‍රත්නය ඉවත් කිරීම) පැවැසූහ. වහන්ස, අඬ විචාරන ලද්දේ දෙල් ගැන කියනුයේත්, දෙල් විචාරන ලද්දේ අඬ ගැන කියනුයේත් යම්සේ ද, එසේ ම, වහන්ස, ටෙවරට්ටිපුත්‍ර සංජයයෝ සාන්ද්‍රජීවක ශ්‍රාමණ්‍යපරල විචාරන ලද්දෝ ම විකෂෙපය පැවැසූහ.

වහන්ස, ඒ මට “මේ තෙමේ මහණබඩුණන් අතුරෙන් හැම ගෙන් ම බාලතම ය, මූඬතම ය සාන්ද්‍රජීවක ශ්‍රාමණ්‍යපරල විචාරන ලද්දේ ම කෙසේ නම් විකෂෙපය කියා පාන්නේ ද” යි මේ අදහස විය වහන්ස, ඒ මට “කෙසේ නම් මා වැන්නෙක් මා රටවැසි මහණකු හෝ බමුණකු හෝ වෙහෙසිය යුතු කොට සිටින්නේ ද” යි මේ සිත විය වහන්ස, ඒ මම ටෙවරට්ටිපුත්‍ර සංජයයන්ගේ වචනය නො ම පැයැසිමි එයට විරුද්ධ බසකුත් නො කිමි නො පසසා, විරුද්ධ බසකුත් නො කියා, නො සතුටු වූයෙමි නමුදු නො සතුට ගතවන බසක් නො තිත්මවා, ඒ ඔහුගේ වචන සාර විසින්ද නො පිළිගනුයෙමි, සිතා ද නො තබනුයෙමි, හුන්හේනත් නැති තිත්මැ බියෙමි.

24 සො 'හං භන්ත භගවන්තමි පුච්ඡාමි: යථා නු බො ඉමානි භන්ත පුට්ඨස්සායනනානි, සෙය්‍යපීදං භන්තාරොහං -පෙ- සකකා භු බො මෙ භන්ත ඵලමෙව දිට්ඨව බරමෙ සන්ධිසිංහං සාමිඤ්ඤාඵලං පඤ්ඤාපෙතු ?'නති".

"සකකා මහාරාජ" තෙන හි මහාරාජ තඤ්ඤාචර්‍යා පටිපුට්ඨස්සාමි, යථා තෙ බමෙය්‍ය, තථා නං ඛ්‍යාකරෙය්‍යාසි"

25 "තං කිංචඤ්ඤාසි, මහාරාජ, ඉබ් තෙ අය්‍ය පුරිසො දසො කම්මකරො පුබ්බව්ඨාසි පච්ඡානිපාති කිංකාරපට්ඨස්සාමි මනාපචාරි පියවාදී මුට්ඨලොකකො තස්ස ඵලමස්ස 'අච්ඡරියං වත භො, අභිභූතං වත භො, පුඤ්ඤානං ගති පුඤ්ඤානං විපාසකා. අයං හි රාජා මානවො අජානස්සනතු මෙදෙහිපුත්තො මනුසස්සා. අහමි මනුසස්සා අයං හි රාජා මානවො අජානස්සනතු මෙදෙහිපුත්තො පඤ්ඤා කාමෙය්‍යඤ්ඤාසි සමපට්ඨො සමිඤ්ඤානා පට්ඨාරොති දෙවො මඤ්ඤා අභමානමි'ස්සා දසො කම්මකරො පුබ්බව්ඨාසි පච්ඡානිපාති කිංකාරපට්ඨස්සාමි මනාපචාරි පියවාදී මුට්ඨලොකකො භො වතස්සාහං පුඤ්ඤාති කාරයං යනුනාහං තෙසං මස්සං භ්‍යාරෙණා කාසායාති වන්තානි අච්ඡාදෙණා අභාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය'නති.

සො අපරෙත සමසෙත කෙසමස්සං භ්‍යාරෙණා කාසායාති වන්තානි අච්ඡාදෙණා අභාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය සො ඵවා පබ්බජතො සමානො කායෙන සංවුත්තා විහරෙය්‍ය, වාචාය සංවුත්තා විහරෙය්‍ය, චිත්තං සංවුත්තා විහරෙය්‍ය, සංඝච්ඡාදනපරමකාය යනතුට්ඨා අභිරතො පටිවෙසක.

තඤ්ඤා තෙ පුරිසා ඵලමාරොචෙය්‍යං. 'යෙය්‍ය දෙව ජාතෙය්‍යාසි, යො තෙ පුරිසො දසො කම්මකරො පුබ්බව්ඨාසි පච්ඡානිපාති කිංකාර-පට්ඨස්සාමි මනාපචාරි පියවාදී මුට්ඨලොකකො, සො දෙව කෙසමස්සං භ්‍යාරෙණා කාසායාති වන්තානි අච්ඡාදෙණා අභාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය සො ඵවා පබ්බජතො සමානො කායෙන සංවුත්තා විහරති, වාචාය සංවුත්තා විහරති, මනසා සංවුත්තා විහරති, සංඝච්ඡාදනපරමකාය යනතුට්ඨා අභිරතො පටිවෙසක'ති අපි නු නිං ඵවා වදෙය්‍යාසි. උතු මෙ භො සො පුරිසො පුනදෙව භොතු දසො කම්මකරො පුබ්බව්ඨාසි පච්ඡානිපාති කිංකාරපට්ඨස්සාමි මනාපචාරි පියවාදී මුට්ඨලොකකො" ති

24 වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද විවාරමි. වහන්ස, යම්කිසි දැනුමක් වුව ද, අසරු වුව ද යන මොහු කැම මේ අත්බවිනි ම තමන් විසින් අන් දැක්කා හැකි සිප් සතර නිසා ජීවත් වෙත් ද, එයින් තමන් මොසියන් අඹුදරුවන් මිත්‍රාමාත්‍යයන් සුවපත් කෙරෙත් ද, පිණවන් ද, මහණබ්‍රහ්මණනට .. දන් දෙත් ද, වහන්ස, එපරිද්දෙන් ම මේ අත්බවිනි ම සාන්ද්‍රවෙත ශ්‍රීමණ්ණපරපුත්‍රයක් පණවන්නට හැකි ද ?” සි රජ විවාරය ය එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ හේක: “මහරජාණෙනි, හැක්කේ ය එසේ නම් තොප පිළිවිසමි. තොප රිසි ලෙසකින් උත්තර දෙන්නා.

25 මහරජාණෙනි, මතු දක්වෙන කරුණු හෙපි කීමා සි (කෙසේ) සිතන්නු ද ? මෙහි තොපගේ වැඩ පල කරන, පළමුවෙන් නැගී සිටින, සාමාන්‍යයට කළ යුතු ව්‍යාපාර හැම කොට කීමවා පසු වැ හෝනා පුලු, කිකරු වැ හැසිරෙන, තොප මනාප ද ම කරන, ප්‍රිය කපා දැකි, තොපගේ තුටුපහවු මුහුණ ම බලමින් හැසිරෙන (=මුහුණ සතුටු කරන්නට ම උත්සාහ කරන) දාසයෙක් ඇත්තේ නම්, ඔහුට “පිනෙහි ගසිය, පිනෙහි එල විපාක අහෝ ආයෝගී සි! අහෝ පුළුම සි! මේ වෙළෙඳෙහිපුත්‍ර මහෙස්වරී අප්පාකපු, රජ වනාහි මිනිසෙකි මම ද මිනිසෙකි මේ රජ වූ කලී පත්කම්ගුණයෙන් සුක්ක වූයේ සමන්විත වූයේ දෙවියකු මෙන් ඉඳුරන් පිණවසි මම වූ කලී ඔහුගේ වැඩ පල කරන, පළමුවෙන් නැගී සිටින, සියලු කටයුතු නිමවා හැමට ම පසු වැද හෝනා, කිකරු වැ පවත්නා, ඔහුට මනාප හේ හැසිරෙන, ප්‍රිය වචන කියන, ඔහු සතුටු මුහුණ දක්නට බලා සිටින දාසයෙකිමි. පින් කෙළෙමි වීම නම්, ඒ මමත් මොහු හේ වන්නෙමි එබැවින් කෙහෙරවුලු බහවා භාග්‍යවත් හැඳ ගිහිගෙන් පැවිදිබිමට වදින්නෙමි නම්, ඉතා යෙහෙකැ!” සි මෙසේ සිතෙක් වෙයි

හේ පසු කලෙක කෙහෙ රවුලු බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙන් පැවිදි බිමට වදනේ නම්, මෙසේ පැවිදි වූයේ දහැමින් ලබන කන බොන ද හා හදනා පොරෝනා සිවුරු ම පරම කොටැහි බැවින් (එයින් මත්තෙහි අන් කිසි ආමිසයක් නො යොග්‍ය බැවින්) පරමසංලේඛයෙන් (කෙලෙස් කුණි කරන අහු පැවැත්මෙන්) තෘප්ත වූයේ, කායවිතතවිවේක දෙකේ ඇලුණේ, කායආරයෙන් සංවෘත වැ (අකුසල් නො කැරෙන හේ කාය රැක ගෙන) වසන්නේ නම්, වෘත්තාරයෙන් සංවෘත වැ (වෘත්තාරයෙන් අකුසල් නො කැරෙන හේ චරිතය රැක ගෙන) වසන්නේ නම්, මනෝආරයෙන් සංවෘත වැ (සිතෙන් අකුසල් නො කැරෙන හේ සිත රැක ගෙන) වසන්නේ නම්-

ඉඳින් තොපගේ රජපුරුෂයෝ තොපට ‘අවසරා දේවයන් වහන්ස, දැනගන්න’ ඔබ වහන්සේගේ වැඩ කටයුතු කරන, කලින් නැගී සිටින, හැමට ම පසු වැ සැතැපෙන, කිකරු වැ හැසිරෙන, ඔබ වහන්සේට මනාප ද ම කරන, පිය බස් ඇති, ඔබ වහන්සේගේ තුටු පහවු මුහුණ ම බලමින් හැසිරෙන, ඔබ වහන්සේගේ යම් දාසපුරුෂයෙක් වී නම්, දේවයන් වහන්ස, හෙ තෙමේ කෙහෙරවුලු බහවා, කසාවත් හැඳ ගිහිගෙන් පැවිදිබිමට වන්නේ ය හේ මෙසේ පැවිදි වූයේ, දහැමින් ලැබෙන ආකාර පාන වසත්‍ර ම පරම කොටැහි බැවින් තෘප්ත වැ ප්‍රවිවේකයෙහි ඇලුණේ, කසින් සංවෘත වැ වෙසෙයි වචනයෙන් සංවෘත වැ වෙසෙයි සිතින් සංවෘත වැ වෙසේ යැ’ සි දන්වන්නේ නම්- ‘හවන්හි, ඒ මගේ පුරුෂ තෙමේ ඒ වා. නැවත ද මගේ වැඩපල කරන, පළමුවෙන් නැගී සිටින, හැමට ම පසු වැ සැතැපෙන, කිකරු වැ හැසිරෙන, මනාපවාරි ප්‍රියවෘද්ධ, මා මුහුණ සතුටු කරන්නට බලා සිටින, මගේ දාසයෙක් වේ වා’ සි තෙපි මෙසේ කියන්නු ද ?” සි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසුරේක.)

“වහන්ස, එය එසේ නොවෙයි වැලි, අපි ම ඔහු ආදරයෙන් වදින්නමෝ ද වමු දැක හුනාස්නෙන් නැගී සිටින්නමෝ ද වමු අස්නෙන් නිමනන්නමෝ ද වමු සිටුරු බොජුන් සෙනසුන් සිලන්පය බෙහෙත්-පිරිකරින් ආදරයෙන් නිමනන්නමෝ ද වමු ඔහුට බාර්මික රක්ෂාවරණ-ශුද්ධිය (දැමැරි රක්වල) ද සලසන්නමු” යි රජ කීය.

“මහරජාණෙනි, එය කිමැ යි සිතන්නවු ද? ඉදින් මෙසේ ඇති කල්හි මහණදම් පිරිමේ සාන්දූෂටිකථලයක් ඇත්තේ වේ ද? නො වේ ද?” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුළුවන් සේක)

“වහන්ස, මෙසේ ඇති කලා ඒකාන්තයෙන් සාන්දූෂටිකශ්‍රමණ-ථලය වේ” යි (රජ කී ය)

“මහරජ, මේ වනාහි තොටට මා විසින් පණවන ලද මේ අත්බවහි ම ලැබෙන පළමු වන සාන්දූෂටික ශ්‍රමණාචරය වේ” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදල සේක)

26 “වහන්ස, මෙසේ ම අනෙකුදු මේ අත්බවහි වූ සාන්දූෂටික ශ්‍රමණාචරයක් පණවන්නට හැක්කේ ද?” යි (රජ පුළුවන්)

“හැක්කේ ය, මහරජාණෙනි එසේ වී නම්, මහරජාණෙනි, තොට ම මෙහි ලා පිළිවිසිම තොටට රිසියෙන පරිදි එය කියන්නැ මහරජාණෙනි, ඒ කිමැයි හඟනාහු ද? මෙහි ගොවිතැන් කරන, එක් ගෙයකට අඟිපත් වූ, තොප අයබදු සපයන, බන්ධානා වඩාලන, තොපගේ පුරුෂයෙක් ඇත්තේ නම්, ඔහුට ‘පින්වත්කී, පිනෙහි ගතිය, පිනෙහි ථලය ආශ්ඨී ය’ අද්භූත ය! මේ වෙළෙඳහිපුහු මග්ගබ්බර අජාතකපුරුප් ද මිනිසෙකී මම ද මිනිසෙකිම මේ රජ වනාහි පස්කම් ගුණයෙන් සුන්හ වැ, සමන්විත වැ, දෙවියකු සේ ඉදුරන් හසුරුවයි මම වූ කලී එක් ගෙයකට ම අඟිපත්, අයබදු සපයන, බන්ධානා වඩාලන, ඔහුගේ ගොවියෙක් වෙමි ඒ මම ඉදින් පින් කරන්නෙමි වීම නම්, ඒකාන්තයෙන් මොහු බදු වන්නෙමි ඒ මම කෙහෙරදිලු බන්ධා, කසාවත් හැඳෑ, හිහිගෙන් පැවිද්දට වදනෙමි නම්, ඉතා යෙහෙකැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම්-

හේ පසු කලෙක මද වූ හෝ යම්පන්රූප හැරු දමා, මහත් වූ හෝ සම්පන්රූප හැරු දමා, මද වූ හෝ ඥාතිවර්ණ හැරු දමා, මහත් වූ හෝ ඥාතිවර්ණ හැරු දමා, කෙහෙරදිලු බන්ධා, කසාවත් හැඳෑ, හිහිගෙන් පැවිද්දට වදින්නේ නම්, මෙසේ පැවිදි වූ ම හේ දැහැමින් ලත් ආහාර පාන වීර පමණෙකින් ම සතුටු වැ, කායචිත්ත විමලිකයෙහි ඇලුණේන් වැ, කසින් සංවාන වැ වචනයෙන් සංවාන වැ මනසින් සංවාන වැ වෙසෙන්නේ නම්-

තොටගේ පුරුෂයෝ තොටට “අවසර! දේවගන් වහන්ස, භාරණයක් දැන ගන්න ගෘහපතීක වූ, අයබදු සපයන, බන්ධානා වඩාලන, ඔබ වහන්සේගේ ගොවියෙක් වූ යම් පුරුෂයෙක් වී ද, හේ කෙහෙරදිලු බන්ධා කසාවත් හැඳෑ හිහිගෙන් පැවිද්දට වන්නේ ය හේ මෙසේ පැවිදි වූයේ ම දැහැමින් ලත් ආහාරපානවීර පමණෙකින් තෘප්ත වැ ප්‍රවිච්ඡායෙහි ඇලුණේ, කසින් වචසින් මනසින් සංවාන වැ වෙසේ යැ” යි මෙසේ දන්වන්නෝ නම්- ‘හවත්කී, ඒ මගේ පුරුෂ තෙමේ ඒ වා නැවැතත් ගෘහපතීක වූ, අයබදු සපයන, බන්ධානා වඩාලන මගේ ගොවියෙක් වේ වා’ යි තෙව් කියන්නහු ද” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුළුවන් සේක)

“නො හෙතෙං භනෙත අථ ඛො නං මගමෙව අභිවාදෙය්‍යාමපි පච්චු-
ටොය්‍යාමපි, ආසනෙතභි නිමිනෙතය්‍යාම, අභිනිමිනෙතය්‍යාමපි නං
විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසතභිලානපට්ඨගහෙගරුපරිකඛාරෙති ඛමමිකමපි ‘සා
රකඛාචරණගුහතිං සංවිදගෙය්‍යාමා’ති.

“නං කිමමඤ්ඤපි මහාරුජ, ගදි ඵලං සනෙත තොති වා සන්දිට්ඨිකං
සාමඤ්ඤඵලං නො වා ?”ති

“අභිං ඛො භනෙත ඵලං සනෙත තොති සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵල”නති,

“ඉදං ඛො නෙ මහාරුජ මගා දුතියං දිට්ඨං ඛමම සන්දිට්ඨිකං
සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤාතතනති.”

27. “සක්කා පන භනෙත අඤ්ඤමපි දිට්ඨං ඛමම සන්දිට්ඨිකං
සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤාපෙත්‍යං ඉමෙති සන්දිට්ඨිකෙති සාමඤ්ඤඵලෙති
අභිකක්කනතරඤ්ඤ පණ්ණාසකරඤ්ඤා ?”ති

“සක්කා මහාරුජ තෙන හි මහාරුජ සුඤ්ඤාති සංවුක්කං මනසි
කරොති භාසිසංඝම”ති

“ඵලං භනෙත”ති ඛො රුජා මාගධො අජානසතභු වෙදෙතිපුතො
හගවතො පට්ටසෙය්‍යාසි

28. හගවා එතදවොච “ඉධ මහාරුජ තථාගතො ලොකො උපපජ්ඣති
අරහං සමමාසමුද්ධො විජ්‍යාවරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිද්‍ය අනුත්තරෙ
පුරිසදම්මසාරපි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො හගවා සො ඉමං
ලොකං සදෙවකං සමාරකං සමුසමිකං සංඝමණ්ඩ්‍රාහමණිං පජං
සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතො පච්චෙදති සො ඛමමං දෙසෙති
ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරිඤ්ඤාසානකල්‍යාණං සාත්ථා සමාඤ්ඤානං
කොවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බුහමවරියං පකාසෙති

29. නං ඛමමං සුඤ්ඤාති ගහපතී වා ගහපතීපුතො වා අඤ්ඤාතරසමී වා
කුලෙ පට්ඨාජාතො සො තං ඛමමං සුත්තං තථාගතො සද්ධං පටිලහති.
සො තෙන සද්ධාපටිලාගෙන සමිනනාගතො ඉති පටිසංවික්කති ‘සමාධො
සරුවසො රජාපථො¹ අබ්බොක්කසො පබ්බරා තසිදං සුකරං අගාරං
අරකාවසතො එකනතපරිපුණ්ණං එකනතපරිසුද්ධං සංඛලිඛිතං බුගමවරියං
මරිකුං, යනනුක්කං කෙසමස්සං ඔභාරෙතො කාසායාති වත්ථාති
අච්ඡාදෙතො අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය’නති.

“වහන්ස, එය එසේ නො වන්නේ ය. වැලි අපි ම ඔහු ආදරයෙන් වදින්නමෝ ද වමු දැන හුනන්නෙන් නැති සිටින්නමෝ ද වමු. අන්නෙන් නිමිත්තමෝ ද වමු සිවුරු බොජුන් හෙතෙමුන් සිරිත්පස බෙහෙත්පිරිකර යන මෙයින් ඔහු වෙහෙසින් නිමිත්තමෝ ද වමු ඔහුට දැනැම් වූ රකවල් ද සලසන්නමු” යි රජ කී ය

“මහරජාණෙනි, ඉදින් මෙසේ ඇති කලා සාන්ද්‍රවේක ශ්‍රාමණ්ණ පරලයෙක් වේ ද? නො වේ ද? ඒ කීමැ යි සිතවු දු” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රචවුන් සේක).

“වහන්ස, මෙ සේ ඇති කලා ඒකාන්තයෙන් සාන්ද්‍රවේක ශ්‍රාමණ්ණ-පරලයෙක් වේ” යැ යි රජ කී ය

“මහරජාණෙනි, මේ - නොපට මා පිසින් පෙන්නවන ලද මේ අත්බවිහි ම වූ දෙවෙනි සාන්ද්‍රවේක ශ්‍රාමණ්ණපරලය යැ” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

27 “වහන්ස, මේ සාන්ද්‍රවේක ශ්‍රාමණ්ණපරලයනට වඩා මනාප වූ, වඩා උතුම් වූ, මේ අත්බවිහි ම ලැබෙන අනෙකුදු සාන්ද්‍රවේක ශ්‍රාමණ්ණ පරලයක් පැණවිය හැක්කේ ද” යි (රජ ප්‍රචවුන).

“හැකි යි මහරජාණෙනි එසේ නම් අසන්නැ මොනොවට සිත යොමු කරන්නැ කියන්නෙමි” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

“එසේ ය, වහන්සැ” යි කියා වෙව්දෙහිපුත්‍ර මහගෙව්වර අජාතකත්තු රජ පිළිවදන් දුන්නේ ය.

28 භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක.

“මහරජාණෙනි, මෙහි අර්තක් වූ සමාක් සම්බුධ වූ විදුමරණසම්පන්න වූ සුභත වූ ලෝකවත් වූ නිරුත්තරපුරුෂදමාසාරපී වූ දෙවිමනිස්සනට භාස්සා වූ බුද්ධ වූ භගවත් වූ තපාගත තෙමේ ලොවැ පහළ වෙයි හේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බමුන් සහිත වූ මේ ලෝකය ද, මහණබමුණන් සහිත, සමුම්ත දෙවියන් (රජුන්) හා සෙසු භික්ෂූන් හා සහිත සන්තිපුරාව ද තෙමේ විශිෂ්ට ක්‍රමයෙන් දන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඔවුනට අවබෝධ කරවයි හේ දහම් දෙසනුයේ ආදියෙහි හදුක (නිවරද) කොට, මධ්‍යයෙහි හදුක (නිවරද) කොට, අවසාන හදුක (නිවරද) කොට, අපි සහිත කොට, ව්‍යංජනයෙන් සහිත කොට, සම්ප්‍රසාරයෙන් පුණී කොට, පිරිසිදු කොට, දහම් දෙසයි (එසේ දෙසනුයේ ශික්ෂා-ත්‍රයෙන් සංයාහිත වූ සියලු) භාසනවුහම්වර්ග ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරෙයි

ගැහැවියෙක් හෝ ගැහැවිටුගෙක් හෝ අන් එක්තරා කුලයෙක උපන්නෙක් හෝ ඒ ධර්ම අසයි හේ ඒ දහම් අසා තපාගත බුදුහු කෙරෙහි සැදුහැ ඇති කෙරෙයි. හේ ශ්‍රද්ධාලාභයෙන් සමන්විත වූයේ, ‘හිඟ්ඟෙහි විසීම සම්බාධයෙකි (අවහිරයෙකි). (රුහාදි රජස් නැගෙන) රජස් පඨයෙකි පැවිද්ද (සම්බාධ නැති) අත්‍යාවකාශය (එළි මහන) වැන්න හිඟ්ඟෙහි වහන්නහු විසින් ඒකාන්තයෙන් පිරිපුන් කොට, ඒකාන්තයෙන් පිරිසිදු කොට, අංබලිභිතයක් සේ මේ බිහිසර සරන්නට පහසු නො වේ (එබැවින්) මේ කෙතෙරවුලු බහවා කසාවන් හැඳ පෙරෙවැ හිඟ්ඟෙන් පැවිදිබිමට වදනෙමි නම් ගෙහෙකැ’ යි මෙසේ ක්‍රමයෙන් සලකයි.

සො අපරෙත සමයෙත අපං වා භොගකඩකිං පහාය මහනතං වා භොගකඩකිං පහාය අපං වා ඤ්ඤාතිපරිවරිං පහාය මහනතං වා ඤ්ඤාතිපරිවරිං පහාය සෙසසමස්සං ඕහාරෙතා කාසායාති වජ්ජාති අච්ඡාදෙතා අහාරසමා අනාගාරියං පබ්බජති සො ඵලං පබ්බජිතො සමානො පාතිමොක්ඛසංවරසංවුත්තො විහරති ආචාරගොචරසමපන්නො අණුමත්තෙත්සු වජ්ජෙත්සු හගදග්ගාචී සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙත්සු කායකම්මවිචිකම්මෙත සමන්තාගතො කුසලෙන පරිත්තුඛාජ්ඣො සීලසම්පන්නො ඉද්දියෙත්සු ගුහන-ද්වාරො භොජනෙ මහාසංඝෙ සතිසම්පජ්ඣෙද්දෙන සමන්තාගතො සන්තුට්ඨො

29. කථංකුච මහාරාජ භික්ඛු සීලසම්පන්නො භොති? ඉධ මහාරාජ භික්ඛු පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතො භොති නිභිතදණ්ඩො නිභිතසන්ථො ලජ්ජි දගාපන්නො සබ්බපාණගුහනිතාත්සුකම්මි විහරති ඉදම්පි'ඤ්ඤා භොති සීලසමි.

අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිවිරතො භොති දින්නාදාදි දින්නපාවිකම්මි අපේනෙන සුචිගුනෙන අත්තනා විහරති ඉදම්පි'ඤ්ඤා භොති සීලසමි

අබ්බමචරියං පහාය බ්බමචාරි භොති ආරාචාරි¹ වීරතො මෙට්ඨනා ගාමිබ්බමා, ඉදම්පි'ඤ්ඤා භොති සීලසමි.

මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිවිරතො භොති සච්චවාදී සච්චසන්ධිං පේතො² සච්චසිසෙකා අවිසංවාදකො ලොකස්ස ඉදම්පි'ඤ්ඤා භොති සීලසමි.

පිත්ථණං වාචං³ පහාය පිත්ථණං වාචාය පටිවිරතො භොති ඉතො සුචාන අමුත්ත අක්ඛාතා ඉමෙසං තෙදාය අමුත්ත වා සුචාන ඉමෙසං අක්ඛාතා අමුත්තං තෙදාය ඉති භින්නානං වා සන්ධිතා, සභිතානං වා අනුපපදා⁴ සම්ගහාරාමො⁵ සම්ගහාරතො සම්ගහනන්දිං සම්ගහකාරණිං වාචං හාසිතා භොති ඉදම්පි'ඤ්ඤා භොති සීලසමි.

ඵරුසං වාචං⁶ පහාය ඵරුසාය වාචාය පටිවිරතො භොති යා සා වාචා නෙලා භණ්ණෙත්සුඛා පෙමනියා⁷ හදගබ්බමා පොරි බ්බුජනකනතා බ්බුජනමනාපා, කථාරුපං⁸ වාචං හාසිතා භොති ඉදම්පි'ඤ්ඤා භොති සීලසමි.

සම්පජ්ජාරාපං පහාය සම්පජ්ජාරාපා පටිවිරතො භොති කාලවාදී ගුහවාදී අත්ථවාදී බ්බමවාදී විතගවාදී නිබ්බානවතීං වාචං හාසිතා භොති කාලෙන සාපදෙසං පරිත්තනවතීං අත්ථසඤ්ඤිතං ඉදම්පි'ඤ්ඤා භොති සීලසමි.

1 ආරාචාරි, මජ්ඣං

2 පේතො, සා

3 පිත්ථණවාචා, PTS 4 අනුපපදා, PTS 5 සම්ගහාරාමො, මජ්ඣං

6 ඵරුසාවාචා, PTS සිග්ගි

7 පෙමනියා, මජ්ඣං

8 ඵරුපං PTS. සිග්ගි

හේ පත්‍ර කලෙක අල්ප වූ හේ සම්පත් රැස හැරැ, මහත් වූ හේ සම්පත් රැස හැරැ, මද වූ හේ නැපිරිස හැරැ, මහත් වූ හේ නැපිරිස හැරැ, කෙතෙරවුලු බහා, කසාවත් හැද පෙරෙවැ, හිසගෙන් පැවිදිබිමට වදි හේමෙයේ පැවිදි වූයේ ම පාතිපමාකඩසංවරයෙන් සමන්විත වූයේ, ආචාරයෙන් හා ගෝවරයෙන් යුක්ත වූයේ, ස්වල්පමාත්‍ර වූ ද වරදෙහි බිය දක්නේ, නිවරද වූ කාශ්‍යාක්කමයෙන් සමන්විත වූයේ, එහෙයින් ම පිරිසිදු ආචිත ආතියේ, හිල්වත් වූයේ ඉන්ද්‍රියයන්හි වැසු දෙර ආතියේ, බොජුන්හි පමණ දන්නේ, (සත් තත්ති) සිහියෙන් හා නුවණින් හා යුක්ත වූයේ, සිව්පසයෙහි තුන්වැරුම් සතුටින් සතු වූයේ, ශික්ෂා-පදයන්හි සමාදන් වැ හික්මෙයි

29 මහරජ, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් සිල්වත් වේ ද ? යත්- මහරජ, මෙහි මහණ තෙමේ ප්‍රාණසාතය හැරැ දමා, ප්‍රාණසාතයෙන් වෙනෙයින් වැළැක්කේ වෙයි බහා තැබූ දඩුවුගුරු ඇත්තේ (දඩුවුගුරු නො දරන්නේ), බහා තැබූ ආශ්‍රම ඇත්තේ (ආශ්‍රම නො දරන්නේ), පව් පිළිතුල් කරන්නේ, මෙමුයට පැමිණියේ (මෙමුයෙන් යුක්ත වූයේ), සියලු සතුන් කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇති වැ වෙනේ මේ ද ඔහුගේ එක් ශිලයෙක් වේ

හේ අදන්තාදානය හැරැ දමා, නොදුන් දු ගැන්මෙන් මුළු මනින් වැළැක්කේ වෙයි දුන් දුග ම පිළිගන්නාසුලු වූයේ, දුන් දුග ම හිතානු කැමැති වැ ඉවසනසුලු වූයේ, නොසොර වූ පිරිසිදුසිත් යුතු වැ වෙනේ මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ

හේ අබරමසර දුරුලා බබසර සරන්නේ වෙයි ගැමිදහමක් වූ මෙවුන්දහින් දුරු වැ හැසිරෙන්නේ, එයින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ

හේ බොරු කීම දුරුලා, බොරු කීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි. ඇත්ත කියනසුලු වූයේ, ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලවා කියන්නේ, තහවුරු වැ පිහිටි කථා ඇත්තේ, ඇදහිය යුතු කථා ඇත්තේ, ලොව නො රච්චන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ

හේ කේලාම් කීම දුරුලා, කේලාම් කීමෙන් වැළැක්කේ වේ මේ තැනින් අසා මොවුන් (ඔවුන් ගෙන්) බිඳවනු පිණිස එතැන්හි නො කියනසුලු වූයේ, එතැනින් අසා ඔවුන් (මොවුන්ගෙන්) බිඳවනු පිණිස මේ තැන්හි නො කියනසුලු වූයේ, මෙසේ බිඳවනුත් ගලපන්නේ (සමග කරන්නේ) ද, එකට ගැළපෙනවුන් (සමගයට පැමිණිවුන්) හට රුකුල් දෙන්නේ ද වෙයි සමගියෙන් සිටින්නවුන් හා වාසය කැමැත්තේ, සමගියෙන් වසන්නවුනට කැමැත්තේ, සමග වැ සිටින්නවුනට සතු වූවුන්ගේ, සමගිය ඇති කරන බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ

හේ රළු බිණුම් දුරුලා, රළු බස් දෙවුමෙන් වැළැක්කේ වෙයි නිදෙය්, කන්කලු, පෙම් උපදවන, පසුපෙත් සිතා වැදගත්තා, නො ගැමි, මොහෝ දෙනාට ප්‍රිය, බොහෝ දෙනාගේ මන වඩන යම් බයෙක් වේ ද, එබඳු වූ බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ

හේ බොල් හිස් දෙබැවිලි හැරැ දමා, බොල් දෙබැවිල්ලෙන් වැළැක්කේ වෙයි පුදුසු කාල වේලායෙහි කථා කරන සුලු වූයේ, ඇත්තට කියන-සුලු වූයේ, වැඩ සලසන බසක් ම කියනසුලු වූයේ, නව ලොවුතුරුදහම් ඇසුරු කොට ම කියනසුලු වූයේ, හික්ම ඇති කරන බසක් ම කියන-සුලු වූයේ, සිතා තබා ගන්නට පුදුසු වූ, කරුණු සහිත වූ, ඉමක් කොතක් ඇති (ප්‍රමාණවත් වූ), දෙලෝ වැඩ හා සම්බන්ධ වූ ම බසක් පුදුසු කාලයෙහි කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ.

30 ඝීජගාමභූතගාමිසමාරම්භො¹ පටිවිරතො හොති, එකභතතිකො² හොති රතභූපරතො³ පටිවිරතො⁴ විකාලතොජනා නච්චිඤ්ඤාදි-
 විසුකදස්සනා⁵ පටිවිරතො හොති මාලාගනිවිලෙපනධාරණමණ්ඩන-
 විභූසනධාරණා පටිවිරතො හොති, උච්චාසගනමහාසගතා පටිවිරතො
 හොති ජාතරූපරජතපටිග්ගහණා⁶ පටිවිරතො හොති ආමකඛඤ්ඤා-
 පටිග්ගහණා⁷ පටිවිරතො හොති ආමකමංගපටිග්ගහණා⁸ පටිවිරතො
 හොති, ඉන්ද්‍රියානුපටිග්ගහණා⁹ පටිවිරතො හොති දුඨ්ඨපටිග්ගහණා¹⁰
 පටිවිරතො හොති අජෙලකපටිග්ගහණා¹¹ පටිවිරතො හොති කුක්කුල-
 සුකරපටිග්ගහණා¹² පටිවිරතො හොති ගජපිගවස්සවලව්වා¹³ පටිග්ගහණා
 පටිවිරතො හොති බෙතතච්ඡුච්ඡුපටිග්ගහණා පටිවිරතො හොති දුතෙය්‍ය-
 පතෙණ¹⁴ ගමිනාත්‍රයොගා පටිවිරතො හොති කගපිකකයා පටිවිරතො
 හොති කුලාකුටිකංසකුටිකානකුටි¹⁵ පටිවිරතො හොති උකෙකාචතඛඤ්ඤා-
 නිකතිසාමි¹⁶ ගොතා පටිවිරතො හොති ඡෙදනච්චබ්බිකිනවිජරාමොස-
 ආලොපසහසාකාරා¹⁷ පටිවිරතො හොති, ඉද්ධිප්පාය හොති සීලස්සි.

මූලසීලං¹⁸ නිවසිතං.

31. යථා වා පනෙතෙ හොතොතා සමණවුහමිණා සද්ධාදෙය්‍යාති
 හොජනාති භුඤ්ජිතා වෙ ඵවරූපං ඝීජගාමභූතගාමිසමාරම්භො¹⁹ අනුසුත්තා
 විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං මූලඝීජං බනිඝීජං එලුඝීජං²⁰ අග්ගඝීජං
 ඝීජඝීජමෙව²¹ පඤ්චමං, ඉති වා ඉතිඵවරූපා²² ඝීජගාමභූතගාමිසමාරම්භො²³
 පටිවිරතො හොති ඉද්ධිප්පාය හොති සීලස්සි.

32 යථා වා පනෙතෙ හොතොතා සමණවුහමිණා සද්ධාදෙය්‍යාති
 හොජනාති භුඤ්ජිතා වෙ ඵවරූපං සනතිධිකාරපටිභොගා අනුසුත්තා
 විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං, අනාසනතිධිං පානසනතිධිං වජ්ජසනතිධිං
 යානසනතිධිං සංකප්පනතිධිං ගනිසනතිධිං ආමසසනතිධිං, ඉති වා ඉති
 ඵවරූපා සනතිධිකාරපටිභොගා පටිවිරතො හොති ඉද්ධිප්පාය හොති
 සීලස්සි.

1. සමාරම්භා, මජ්ඣ.	2. එකං භතතිකො, මජ්ඣ.
3. රතභූපරතො, මජ්ඣ.	4. විරතො, පථ සෙ.
5. විසුකා, මජ්ඣ.	6. පටිග්ගහණා, (භබ්බිකා)
7. ගවස්ස, සෙ. වලව්වා, මජ්ඣ.	8. පඨිණ, සිඤ්ඤි මජ්ඣ. සා.
9. කුටි, මජ්ඣ.	10. කාටි, මජ්ඣ.
12. මුල සීල, මජ්ඣ.	13. සමාරම්භා, මජ්ඣ.
14. එල, සෙ. එල, සි. පථ.	15. ඤ්ජික. එච්. පථ.
16. ඉති ඵවරූපා, සෙ. සුචි.	17. සමාරම්භා, මජ්ඣ.

30 හේ බීජසමූහ (පාල වන ද) ද, භූතසමූහ (පාල වුණු ද) ද සිදු-
මෙන් බිඳුමෙන් වැළැක්කේ වෙයි රු බොජුනෙන් වැළැක්කේ, එක්
වෛශ්‍ය වලදන බත් ඇත්තේ, නොකල්බොජුනෙන් වැළැක්කේ වෙයි
තවනු හනු වානු විසුළුදැන් යන මෙයින් වැළැක්කේ වෙයි ඇතැ
අඩු තැන් පිරැවීමට, ඇත සැරැවීමට කරැණු වන මල්ගෙඩිලෙවුන්
දැරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි පමණ ඉක්මැවු උගසුන් ද, නොකැප වූ
මහඅසුන් ද යන දෙකින් ම වැළැක්කේ වෙයි රන් පිඳි මසු කහවණු
පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි අමු ධාන්‍ය පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ
වෙයි අමු මස් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි ස්ත්‍රීන් කුමාරිසාවන්
පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි දැඩිදසුන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ
වෙයි එළුවන් බැවෙළුවන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි කුකුළන්
හුරන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි ඇතුන් අසුන් වෙලෙඹුන් ගෙරින්
පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි කෙත්වතු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ
වෙයි හිසියතට දූත මෙහෙවර කිරීමෙහි ද ගෙන්ගෙට පණිවුඩ පණත්
ගෙන යෑමෙහි ද ගෙදීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි වෙලෙඳ හසුදෙකුගෙන්
වැළැක්කේ වෙයි භොරතරුදියෙන් කිරැමෙන්, බොරැ රන් පාමෙන්,
භොර ඕනෑමවලින් ඕනෑමෙන් වැළැක්කේ වෙයි අල්ලන් ගෙන හිසියන්
නොහිසි කිරීමෙන්, තානා උපායෙන් අනුන් රැවැටුමෙන්, අගනා
දගට හුරැ නො අගනා දගක් පෙන්නා කරන මායායෙන්, මේ කී නොකී
හැම කෙකරවිකකම්වලින් ම වැළැක්කේ වෙයි අත් පා ආදිය සිඳීමෙන් ද,
මැරීමෙන් ද, රුකන් ආදියෙන් බැඳීමෙන් ද, සැහැසිකම්වලින් ද
වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරසෙක් වෙයි

වුලලසිරස ගිමිසේ ය.

31 යමිසේ වනාහි සමහර හවන් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන්
දුන් බොජුන් වලද, මුලපීජ ද (හිඟුරැ ආදී පාල වන මුල් ද), සකකම්පීජ ද
(නුග ආදී පාල වන කඳ ද), පරුපීජ ද (උක් උණ බට ආදී පාල වන
පුරැක් ද), අග්‍රපීජ ද (ඉරිපේරිග ආදී පාල වන දළ ද), පස් වනු පීජ-
පීජ ද (පී ආදී පාල වන ඇට ද) යන මේ කී පීජසමූහ ද (පාල වන ද ද)
භූතසමූහ ද (පාල වුණු ද ද) පෙළිමෙහි (සිදුම් බිදුම් තැළුම් කැවුම් යැ යි)
කීගත ලද සමාරම්භයෙහි යෙදුණෝ වෛසඟ් ද, හෙතෙමේ මේ
බදු වූ පීජශ්‍රාම භූතශ්‍රාම සමාරම්භයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහු ගේ
සිරසෙක් වේ

32 යමිසේ වනාහි ඇතැම් හවන් මහණබමුණු කෙනෙක්
සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, කැම රැස් කොට තබා ගැන්ම, බොහ
ද රැස් කොට තබා ගැන්ම, වස්ත්‍ර රැස් කොට තබා ගැන්ම, රිග ගැල්
ආදිය ද පාවහන් ආදිය ද යන යාන රැස් කොට තබා ගැන්ම, ඉහතැ කී ද
හැර තවත් තල සහල් ඇ වුව මනා පසග රැස් කොට තබා ගැන්ම
යන මෙසේ වූ සන්තතිකාරසරිභෝගයෙහි (පසග රැස් කොට තබා
ගෙන වැළැඳීමෙහි) ගෙදී වෙසෙත් ද, හෙතෙමේ මේ හෝ මේබදු වූ හෝ
සන්තතිකාර පරිභෝගයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සිරසෙක් වේ

33 යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණ්ණාහමණා සඤ්ඤායොගිනි භොජනානි භුක්ඤ්ඤානි තෙ ඵවරුපං විසුක්ඛස්සන්තං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං නව්වං ගිතං වාදිතං පෙක්ඛං අක්ඛාතං පාණිස්සරං චෙනාලං කුමහදුතං සොහනකං¹ වණ්ණාලං වංසං ගොපනකං² හස්සිසුඤ්ඤා අස්සසුඤ්ඤා මහිසසුඤ්ඤා³ උසහසුඤ්ඤා අජසුඤ්ඤා මෙණ්ඩසුඤ්ඤා⁴ කුක්කුල-සුඤ්ඤා වට්ඨකසුඤ්ඤා දණ්ඩසුඤ්ඤා මුට්ඨිසුඤ්ඤා⁵ නිබ්බුඤ්ඤා උග්ගොධිකං බලයං සෙනාඛ්‍යසුඤ්ඤා අණ්ණදස්සන්තං⁶ ඉති වා ඉති ඵවරුපා විසුක්ඛස්සන්තා පටිවීරතො හොති ඉදම්පිස්ස හොති සීලස්මි.

34 යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණ්ණාහමණා සඤ්ඤායොගිනි භොජනානි භුක්ඤ්ඤානි තෙ ඵවරුපං ජ්ඣසාමාදර්ශනානුගොගං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං අවර්ථදං දසපදං ආකාශං පරිකාරපථං සන්තකං බලිකං ඝටිකං සලාකතත්ථං අක්ඛං පඞ්කමිතං වඞ්කකං මොක්ඛමිතං විභ්‍යුලකං පනතාලකං රථකං ධනුකං අක්ඛරිකං මනෙසිකං යථාවජ්ජං ඉති වා ඉති ඵවරුපා ජ්ඣසාමාදර්ශනානුගොගා පටිවීරතො හොති ඉදම්පිස්ස හොති සීලස්මි.

35 යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණ්ණාහමණා සඤ්ඤායොගිනි භොජනානි භුක්ඤ්ඤානි තෙ ඵවරුපං උච්චාසගනමහාසගනං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං ආසන්දිං පලලමිකං ගොහකං මිත්තකං පටිකං පට්ඨිකං කුලිකං විකුකිකං උදුලොකිං එකන්තලොකිං කට්ඨස්සං සොත්ථස්සං කුන්තකං හස්සන්තරං අස්සන්තරං රථන්තරං අජනපාවෙර්ගිං කාදලිමිගපවරපව්වන්තරං සලාකන්තරං උභයොලොභිතකුපධානං ඉති වා ඉති ඵවරුපා උච්චාසගනමහාසගනං පටිවීරතො හොති ඉදම්පිස්ස හොති සීලස්මි.

1 සොහනගරකං, කන්ධි සොහනගරකං, PTS සොහනගරකං, මජ්ඣං.

2 ගොපනං, කන්ධි ගොපනං, PTS 3 මණ්ණං, මජ්ඣං.

4 මණ්ඩපිකං, මජ්ඣං. 5 කුලල පටාභංකසු කදම්බකං.

6 අනිකං - කෙසුමි.

33 යම්ගේ සමහර හවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, නැවුම් ගැසුම් වැසුම්, නවසමයා (නවවත් සමුයයක් එක් වැ ජනසමුයයා ඉදිරියේ දක්වන නැවුම්), අබ්‍යාන (මහාභාරතාදිය කීම හෝ ඇසීම), පාණ්ඩර (අතින් ලොහොවෙර ගැසුම් හෝ අත්තල ගැසුම්), වේතාල (දඹුමුවා තාලම්පට ගැසීම හෝ මතුරු දපා මලසිරුරු නැගිටුවීම), කුම්භදුත (සිවුරක් බෙර වැසුම්), යෝහනක (රංගබලිකරණය හෙවත් රහමඩුල්ලෙහි දී දේවතාවතට යෝනාත්‍ර වශයෙන් නැඟිටින ගෘහයා හෝ ප්‍රතිභානවිත්‍ර කිරීම), සණ්දෙවුන් කෙළිය (හෝ අයෝගුවත්‍රියාව), උණගත් ඔයොවා ගෙන කරන ත්‍රියාව, අභිබෝවනය (මලවුන්ගේ ඇට හුවද කවා තබා නකත්තෙමෙහි ජ වටා සිට උත්සව කිරීම), ඇත්පොර, අස්පොර, මිශ්‍රපොර, ගොන්-පොර, එළපොර, බැටෙළපොර, කුකුළුපොර, වවුපොර, පොලුහරඹ, මිවුසුද, මල්ලපොර, සුද පවත්නා තැන් දක්නට යාම, බලසෙන් ගණිතා තැන් දක්නට යාම යන මෙබඳු විසූව දක්නෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ විසූව දක්නෙන් වැළැක්කේ වෙසීමේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

34 යම්ගේ වතාහි සමහර හවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, අටපාකෙළිය, දසපාකෙළිය, අතස්සකෙළිය, මවුලු පැනුම, සන්තිකාත්‍රියාව, දුදුකෙළිය, කල්ලි ගැසුම, සලාඅත්-කෙළිය, ගුලකෙළිය, කොළ නලා පිඹුම, කෙළිනගුලින් හැම, කරණම් ගැසුම, කත්තාගුරුවා කෙළිය, කොළනැලියෙන් වැලි ඇ මැනුම, ක්‍රියාර්ථ පැදවීම, කුමා දුන්නෙන් පිදීම, ඇකිරිකෙළිය (පිටේ හෝ අහසේ අතුරු ඇඳ ඒ කියවීම), සිතු දය කීමේ ත්‍රියාව, විහරාංගානුකරණය (කනුන් කොරාත් ඇදින් හේ ඉරියව් පැවැත්වීම) යන මෙබඳු වූ පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි යෙදීමෙන් වැළැක්කේ වෙසීමේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

35 යම්ගේ වතාහි ඇතැම් හවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, දික්සකලා පුඬු ය, පලහය, මහකොළපලහය, විශමතෙන් විසිතුරු කළ එළොම්මුවා ඇතිරිය, එළොම්මුවා සුදු ඇතිරිය, ගතමල් යෙදූ එළොම් ඇතිරිය, නිලිය (පුළුන් මෙන්තය), සිංහාදිරාපවලින් විසිතුරු කළ එළොම් ඇතිරිය, දෙපැත්තේ ම ලොම් ඇති එළොම්මුවා ඇතිරිය, එක් පැත්තේ පමණක් ලොම් ඇති එළොම්මුවා ඇතිරිය, රත්තසුකම් කළ පසතුරුණ, කෝසෙග්ග හුසින් විසූ ඇතිරිය, අසු පිටු එලන ඇතිරිය, රිගු එලන ඇතිරිය, ඇඳට සරි ලන හේ අඳුන් දිවිසමින් මහා කළ ඇතිරිය, කෙතෙල්මුවමහින් කළ මහඟු පසතුරුණ, ඉස්සෙර පාමුල රතුකොට්ට තබා ඇති රතු උඩුවියන් සහිත මහඟු යහන යන මෙබඳු වූ උස් යහන් මහ යහන් පරිහරණය කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙද්ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ උස් යහන් මහ යහන් පරිහෝගයෙන් වැළැක්කේ වෙසීමේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

36 යථා වා පනෙතෙ තොනොනා සමිණ්ඩාසමිණා සඤ්ඤාසාති
තොජ්ඣාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපං මිණ්ඩාසකනවිධානානුසංගං
අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙසාපීදං උච්ඡාදනං පරිද්දෙනං නිකාපනං
සමිණිකානං ආදසං උඤ්ඤානං වොච්චෙපනං මුඛවුණ්ණකං¹ මුඛලපනං²
ගන්ධබ්බං සිඛාබ්බං දණ්ඩකං නාමිකං ඛයනං ජනනං විත්ථුපාසනං
උණ්ණසං මණ්ණං වාලවිජ්ඣං මද්දනාති වන්ධාති දිසදසාති ඉති වා දුති-
එවරුපා මිණ්ඩාසකනවිධානානුසංගා පටිවිරතො හොති ඉදම්පි³ සු
තොති සිලසකි.

37 යථා වා පනෙතෙ තොනොනා සමිණ්ඩාසමිණා සඤ්ඤාසාති
තොජ්ඣාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපං තිරච්ඡානකපං අනුසුත්තා විහරන්ති,
සෙසාපීදං රජකපං වොරකපං විතාමිත්තකපං සෙත්තාකපං භසකපං
සුඤ්ඤකපං පනනකපං පානකපං වන්ධකපං සඤ්ඤකපං මොලකපං ගතිකපං
ඤ්ඤාතිකපං ගාතකපං ගාමිකපං නිගමිකපං නිගරකපං ජනපදකපං
ඉක්කිකපං පුරිකකපං [කුමාරකපං කුමාරිකපං]⁴ සුරකපං විසිඛාකපං
කුමාරවිධානකපං පුඛ්ඛලපනකපං නාගත්තකපං ලොකකඩාසිකං සද්ද-
කඩාසිකං ඉති නවාගවකපං ඉති වා ඉතිඑවරුපාස තිරච්ඡානකපං
පටිවිරතො හොති ඉදම්පි³ සු තොති සිලසකි.

38 යථා වා පනෙතෙ තොනොනා සමිණ්ඩාසමිණා සඤ්ඤාසාති
තොජ්ඣාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපං විකාශකකපං අනුසුත්තා විහරන්ති,
සෙසාපීදං “න නිං ඉමං ධම්මෙකසං ආජානාසි උතං ඉති ධම්මෙකසං
උත්තානාසි කිං නිං ඉමං ධම්මෙකසං ආජානිසුසි”¹ මුඛපටිපනොනා
නමිසි අභිමුඛි සමිමාපටිපනොනා සතිතං නමි, අසතිතං තෙ පුරෙ වචනිසං
පච්ඡා අවච පට්ඨා වචනිසං පුරෙ අවච. පාචිණ්ණං² තෙ විපරිච්ඡාසං
උපරාපිතො තෙ වාසො නිගග්ගිතො නමිසි වර වාදසංකොක්කාසං නිසංඛි-
පෙති වා සචෙ පභොසි³ති ඉති වා ඉතිඑවරුපාස විකාශකකපං
පටිවිරතො හොති ඉදම්පි³ සු තොති සිලසකි.

39 යථා වා පනෙතෙ තොනොනා සමිණ්ඩාසමිණා සඤ්ඤාසාති
තොජ්ඣාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපං දුතෙසංපටිග්ගකනානුසංගානුසුත්තා
විහරන්ති, පෙසාපීදං උඤ්ඤා රජමිණ්ඩාසකානං වන්ධිකානං මුඛමිණ්ණානං
ගහපතිකානං කුමාරානං “ඉධ ගමිසි අමුත්තාගමිසි දුදං හර අමුත්ත දුද-
පාසාන”¹ ති ඉති වා ඉතිඑවරුපා දුතෙසංපටිග්ගකනානුසංගා පටිවිරතො
හොති ඉදම්පි³ සු තොති සිලසකි.

1 මුඛමිණ්ණා, මිණ්ණා.
3 මුඛමිණ්ණා, මිණ්ණා.

2 මුඛමිණ්ණා, මිණ්ණා.
4 මුඛමිණ්ණා, මිණ්ණා.

36. යම්හේ වතාහි සමහර භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, සුවදසුණුගෙන් ඇඟ ඉළීම, අත්පාඇති මනා සටහන් ගන්වනුවට තෙල් ගා මැසීම, සුවද දියෙන් තැවීම, උරහිස්ඇති මස් වැඩෙනුවට මුගුරින් තැළීම, කැවපයින් මුහුණ බැළීම, අලංකාර වශයෙන් අඳුන් ගැම, මල් පැලැදීම හා විප්‍රවුන් දරීම, මුවසුණු මුව-විලවුන් දරීම, ගස්තාහරණ දරීම, හිසැ කුඩුම්බිය බැඳීම, විසිතුරු සැරසව් දරීම, විසිතුරු බෙහෙත්තල දරීම, කඩු දරීම, විසිතුරු කුඩ දරීම, විසිතුරු පාවහන් දරීම, නලල්පට බැඳීම, සිළුණ පැලැඳීම, විසිතුරු සෙමෙර වල්විදුනා දරීම, දික් දවලු ඇති පුදු රෙදි කැඳීම යන ආදී ඇඟ අඩු තැන් පිරවීමටත් ඇඟ සැරැහීමටත් කරුණු වන දෑ පරිභෝග කිරීමෙහි යෙදී වෙහෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බදු ද පරිභෝග කිරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙන් වේ.

37. යම්හේ වතාහි සමහර භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, රූපකපා, වෙරකපා, මහාමාත්‍ය කපා, තේතා කපා, හය කපා, සුග්‍රී කපා, ආහාර කපා, පානකපා, වස්ත්‍රකපා, ශයන කපා, මාලා කපා, ගනු කපා, ඥාති කපා, යාන කපා, ග්‍රාම කපා, නිගම කපා, නගර කපා, ජනපද කපා, ස්ත්‍රී කපා, පුරුෂ කපා, කුමාර කපා, කුමාරි කපා, ගුරු කපා, විවි කපා, කුමහසාන කපා, තාතානිකපා, ලොකාබ්‍යාසිකා කපා, සමුද්‍රාබ්‍යාසිකා කපා, ඉතිහසානව කපා යන මේ බදු වූ තීරස්ථිත කපාවල යෙදී වෙහෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ මෙයින් අන්‍ය වූ හෝ මේ බදු කපාවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙන් වේ.

38. යම්හේ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, “තෝ මේ දහම් විනය නොදැනි ම ම ම මේ දහම් විනය දැනි. ‘මේ දහම් විනය කීමැ’යි තෝ දැනි ද? තෝ වරදවා පිළිපත්කෙහි මම් මැනවින් පිළිපත්කෙහි වෙමි මා බස කරුණු සහිත ය තා බස කරුණු රහිත ය. තෝ පලමුගෙන් කියැ යුත්ත පසු වැ කියෙහි ය පසු වැ කියැ යුත්ත පලමුගෙන් කියෙහි ය තා කලක් ම පුහුණු කළ දා මගේ එක් වචනයෙන් ම පෙරැළි ගියේ ය මා විසින් තව දෙය් නැගිණ මා විසින් නිගන්තා ලද්දෙහි. මා නැගූ දෙයින් මිඳෙන්නට ගැසිරෙට (ඒ ඒ තැන ගොස් උගනුව) ගැසි නම් එය විතර” යන ආදීන් මේ බදු වූ උනුන් බැණ දෙබා ගැනුම්හි යෙදෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ අන් මේ බදු වූ හෝ බැණුම්දෙකුම්වලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙන් වේ.

39. යම්හේ සමහර භවත් මහණබමුණෝ “මෙහි යන්නා, අහෝ තැනට එන්නා, මෙය ගෙනා යන්නා, අහෝ තැනට මෙය ගෙනෙන්නා” යි කළ නියෝග පිළිගෙන, රජුන්ගේ රජමහආරාධිපතිගේ ඤාත්‍රියයන්ගේ බමුණන්ගේ ගැහැරියන්ගේ රජකුමාරවන්ගේ, මේ බදු දූත මෙහෙවරෙහි පණිවුඩ ගෙන යාමෙහි යෙදී වෙහෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ අන් මේ වැනි වූ හෝ දූත මෙහෙවරින්, පණිවුඩ ගෙන යාමෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙන් වේ.

40 යථා වා පනෙකෙ තොනොනා සමණවුසමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජති¹ තෙ කුහකා ව භොකති ලපකා ව තෙද්දන්තා ව නිපොසිකා ව ලාභො ව ලාභා නිජ්ඣිසිකායා² ඉති වා ඉතිඵලපා කුහනලපකා පටිවිරතො පොති සිලසමි³.

මජ්ඣිමනිකායෙ.

41. යථා වා පනෙකෙ තොනොනා සමණවුසමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජති⁴ තෙ ඵලපාය නිරව්ජානවිජ්ජාය චිත්තජිවන ජිවිතා⁵ කපපානති, සෙය්‍යපිදං⁶ අඛා නිවිතනං උපාතං⁷ සුපිණං⁸ ලකඤ්ඤං මුසිකව්ජිතං අගගිපභාමං දුඛිතභාමං ජුසභොමං නණ්ඩුලකාමං සපපිගෙමං තෙලපභාමං මුඛපභාමං ලොකිතපභාමං අඛාමිජා වජ්ඣවිජා, බතතමිජා,⁹ සිච්චිජා, භුතමිජා, භුතමිජා, අභිජිජා, විසජිජා, විච්ඡිකමිජා, මුසිකමිජා සකුණමිජා වාසසමිජා, පකානානානං¹⁰ සරපජිතතානං භිගමකානං ඉති වා ඉතිඵලපාය නිරව්ජානවිජ්ජාය චිත්තජිවිතා පටිවිරතො තොති ඉදම්පි¹¹ තොති සිලසමි.

42 යථා වා පනෙකෙ තොනොනා සමණවුසමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජති¹² තෙ ඵලපාය නිරව්ජානවිජ්ජාය චිත්තජිවන ජිවිතා කපපානති, සෙය්‍යපිදං. මඤ්ඤකඤ්ඤං වජ්ඣලකඤ්ඤං දුඛලකඤ්ඤං¹³ අසිලකඤ්ඤං උසුලකඤ්ඤං බිහුලකඤ්ඤං පාචුසිලකඤ්ඤං¹⁴ ඉඤ්ඤකඤ්ඤං පුජිලකඤ්ඤං කුමාරලකඤ්ඤං කුමාරිලකඤ්ඤං දුසලකඤ්ඤං දුසිලකඤ්ඤං හජිලකඤ්ඤං අගාලකඤ්ඤං මිහිලකඤ්ඤං¹⁵ උසලකඤ්ඤං පොලකඤ්ඤං¹⁶ අපලකඤ්ඤං භේණිලකඤ්ඤං¹⁷ කුහකුටිලකඤ්ඤං වට්ඨකලකඤ්ඤං පොබාලකඤ්ඤං කණ්ණිකාලකඤ්ඤං නවජලකඤ්ඤං මහලකඤ්ඤං ඉති වා ඉතිඵලපාය නිරව්ජානවිජ්ජාය චිත්තජිවිතා පටිවිරතො තොති ඉදම්පි¹⁸ තොති සිලසමි.

43 යථා වා පනෙකෙ තොනොනා සමණවුසමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජති¹⁹ තෙ ඵලපාය නිරව්ජානවිජ්ජාය මිත්තජිවන ජිවිතා කපපානති සෙය්‍යපිදං රඤ්ඤං නිසානං භවිස්සති, රඤ්ඤං අනිසානං භවිස්සති,²⁰ අඛින්නාදානං රඤ්ඤං උපසානං භවිස්සති, බාසිදානං රඤ්ඤං අපසානං භවිස්සති, ඛාසිදානං රඤ්ඤං උපසානං භවිස්සති, අඛින්නාදානං රඤ්ඤං අපසානං භවිස්සති, අඛින්නාදානං රඤ්ඤං උපසානං භවිස්සති, බාසිදානං රඤ්ඤං අපසානං භවිස්සති, ඛාසිදානං රඤ්ඤං අපසානං භවිස්සති, අඛින්නාදානං රඤ්ඤං අපසානං භවිස්සති දුති ඉමිස්ස ජයො භවිස්සති. ඉමිස්ස පරාජයො භවිස්සති ඉති වා දුති-ඵලපාය නිරව්ජානවිජ්ජාය චිත්තජිවිතා පටිවිරතො තොති ඉදම්පි²¹ තොති සිලසමි.

1 ජිවිතා, ජිජා.

2 උපාදා, සිමු

3 සුපිණා, සිජා, සුපිණා, සි

4 අඛා, අකුච

5 පකා, පකුච

6 දුඛිලකඤ්ඤං සකුණකඤ්ඤං, ජිජා

7 අසුචි, පොසුචි

8 විසජා, සිජා.

9 පො.ථ, ජිජා.

10 පෙරිකා, පොසුචි

40 යම්හේ සමතර පින්වත් මහණබමුණෝ සැදැහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, කුහකකම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභසත්කාර පතා අනුත් සිත් ඇදෙන සේ වූ වාටු බස් දෙබන්නෝ වෙත් ද, සිටු පසය ලබනු සදහා කසින් හෝ බසින් ඇහැවීම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභා-පෙක්ෂායෙන් අනුතට ගරහන්නෝ වෙත් ද, ලාභයෙන් ලාභය සොයන්නෝ වෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මෙකී හෝ මෙබඳු වූ හෝ කුහළුපතවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරසෙක් වෙයි

මධ්‍යමාදිපය නිමිසේ ය.

41 යම්හේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදැහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, අංගශාන්ත්‍රය, තිසිත්තශාන්ත්‍රය, උත්පාතලක්ෂණය, සව්ප්පශාන්ත්‍රය, ලක්ෂණශාන්ත්‍රය, මුෂකවර්තනපිදුම, අත්තිකෝමය, දර්පිකෝමය, කුණකෝමය, කණකෝමය, තණ්ඩුලකෝමය, යර්පිකෝමය, තෙතලකෝමය, මුඛකෝමය, ලෝකිතකෝමය, අංගපිදුම, වාස්කුපිදුම, ක්ෂාත්‍රපිදුම, ස්වපිදුම, භූතපිදුම, භූරිපිදුම, අසිපිදුම, විෂපිදුම, වාස්විකපිදුම, මුෂකපිදුම, ශාකුතපිදුම, වාගගපිදුම, පක්වධ්‍යානය, ශර-පරිත්‍රාණය, මාගපක්ෂය යන මෙකී හෝ මෙබඳු වූ හෝ තීරණ්විතපිදුමෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ එසින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරසෙක් වෙයි

42 යම්හේ වනාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදැහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, මිණිලකුණය, වත්ලකුණය, දඹුලකුණය, කඹුලකුණය, ර්ලකුණය, දුටුලකුණය, අචිලකුණය, ඉතිරිලකුණය, පුරිලකුණය, කුමරිලකුණය, කුමිලිලකුණය, දත්ලකුණය, දසිලකුණය, ඇත්ලකුණය, අස්ලකුණය, මිශුලකුණය, වහල්ලකුණය, ගොන්ලකුණය, එළලකුණය, බැටෙළලකුණය, කුකුළුලකුණය, වටුලකුණය, ගොන්ලකුණය, කැණලකුණය, කඹුලලකුණය, මුටුලකුණය යන ආදී මෙබඳු තීරණ්විත පිදුමෙන්, මෙබඳු මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ එසින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරසෙක් වෙයි

43 යම්හේ වනාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදැහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, “අසෝ දිකා අසෝ නැකැතින් (සුද සදහා) සිය නුවරින් අසෝ රජුන්ගේ නික්මීම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් පෙරලා සිඳ නුවරට රම් වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් හමු වන්නට රට තුළ උන් රජුන්ගේ යාම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ ඉවත් වෑ යාම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් රට තුළ සිටින රජුන් කරා පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ පැමිණීම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් අතුලතැ සිටින රජුන්ගේ ඉවත් වෑ යාම වන්නේ ය රට ඇතුළතැ සිටින රජුන්ට ජය වන්නේ ය පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට පරාජය වන්නේ ය පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට ජය වන්නේ ය රට තුළ සිටින රජුන්ට පරාජය වන්නේ යැ” යි මෙසේ ‘මොහුට ජය වන්නේ ය, මොහුට පරාජය වන්නේ යැ’ යි කියමින් මෙ බඳු වූ තීරණ්විතපිදුමෙන්, මෙ බඳු වූ මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ තීරණ්විතපිදුමෙන් මිථ්‍යාච්චකා-යෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සිරසෙක් වෙයි.

44 යථා වා පනෙනෙ හොනොනා සමිණ්ඩාගමිණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි හොජනානි භුක්ඤ්ඤානි තෙ ඵවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කපපානති. සෙය්‍යපීදං චන්දනානො හවිසානි පුරිසයානො හවිසානි. නකඛනකානො හවිසානි චන්දිමපුරිසානං පඨගමනං හවිසානි චන්දිමපුරිසානං උපපඨගමනං හවිසානි නකඛනකානං පඨගමනං හවිසානි නකඛනකානං උපපඨගමනං හවිසානි උකකාපානො හවිසානි දිසාඛානො හවිසානි භූමිවාලො හවිසානි දෙවදුදුනි හවිසානි චන්දිමපුරිසනකඛනකානං උග්ගමනං ඕගමනං¹ සංකිලෙසං වොදනං හවිසානි ඵලංවිපානො චන්දනානො හවිසානි ඵලංවිපානො පුරිසයානො හවිසානි ඵලංවිපානො නකඛනකානො හවිසානි ඵලං- විපානං චන්දිමපුරිසානං පඨගමනං හවිසානි ඵලංවිපානං චන්දිමපුරිසානං උපපඨගමනං හවිසානි ඵලංවිපානං නකඛනකානං පඨගමනං හවිසානි ඵලංවිපානං නකඛනකානං උපපඨගමනං හවිසානි ඵලංවිපානො උකකාපානො හවිසානි ඵලංවිපානො දිසාඛානො හවිසානි ඵලංවිපානො භූමිවාලො හවිසානි ඵලංවිපානො දෙවදුදුනි හවිසානි ඵලංවිපානං චන්දිමපුරිසනකඛනකානං උග්ගමනං ඕගමනං සංකිලෙසං වොදනං හවිසානි ඉති වා ඉතිඵවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො හොති ඉදම්පිසා හොති සිලසමි.

45 යථා වා පනෙනෙ හොනොනා සමිණ්ඩාගමිණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි හොජනානි භුක්ඤ්ඤානි තෙ ඵවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කපපානති සෙය්‍යපීදං පුබ්බුට්ඨිකං හවිසානි දුබ්බුට්ඨිකං හවිසානි පුභිකඛං හවිසානි දුභිකඛං හවිසානි ඛෙමි. හවිසානි හයං හවිසානි රොගො හවිසානි, අරොග්‍යං හවිසානි මුද්දං ගණනං සංඛානං කාමෙය්‍යං ලොකායතනං ඉති වා ඉතිඵවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන පටිවිරතො හොති. ඉදම්පිසා හොති සිලසමි.

46 යථා වා පනෙනෙ හොනොනා සමිණ්ඩාගමිණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි හොජනානි භුක්ඤ්ඤානි තෙ ඵවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කපපානති සෙය්‍යපීදං ආවාහනං විවාහනං සංවිදනං විවදනං සංකිරණං විකිරණං පුභගකරණං දුභගකරණං වරුධගබ්බකරණං ජිව්ඛානිජ්ඣිකං² හත්ථසංගතනං හත්ථිජ්ජපානං හත්ථජ්ජපානං කණ්ණ- ජ්ජපානං ආද්‍යපඤ්ඤං කුම්භිජ්ජපානං දෙවපඤ්ඤං ආදිවිවුපට්ඨානං මහකුපට්ඨානං අබ්බජ්ජපානං සිරිවිකායතනං ඉති වා ඉතිඵවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො හොති ඉදම්පිසා හොති සිලසමි.

1 ඕග්ගමනං, අනුගමනං

2 ජිව්ඛානිජ්ඣිකං බුද්ධි

44. යම්කෙ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණ බමුණෝ සැදුනායෙන් දුන් බොජුන් වලද, “අසෝ දිනැ ව්‍යුත්‍රගණය වන්නේ ය අසෝ දිනැ සුග්‍රහණය වන්නේ ය අසෝ දිනැ සද්ධර්ම දෙදෙනා නිසි මගින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනැ ඔවුන් නොමගින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනැ ඔවුන් නොමගින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනැ උල්කාපතනය වන්නේ ය දිග්දහය වන්නේ ය භූමිකම්පනය වන්නේ ය වැසි නැති වැ අහස් ගෙඳවුම් වන්නේ ය සද්ධර්මයේ ද, තකත් තරුන්ගේ ද උදව් වැසීම කෙළෙසීම පිරිසිදුව වන්නේ ය සුග්‍රහණය ලොවට මේබදු පල ගෙනා දෙන්නේ ය ව්‍යුත්‍රගණය මේබදු පල ගෙනා දෙන්නේ ය නක්ෂත්‍රගණය මේබදු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද්ධර්මයේ නිසි මගින් යැම මේබදු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද්ධර්මයේ නොමගින් යැම මේබදු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද්ධර්මයේ නිසි මගින් යැම මේබදු පල ගෙනා දෙන්නේ ය භූමිකම්පනය මේබදු පල ගෙනා දෙන්නේ ය වැසි නැති වැ අහස්ගෙඳවුම් මේබදු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද්ධර්මයේ ද තකත් තරුවල ද උදව් බැසීමත් කෙළෙසීමත් පිරිසිදු වීමත් මේබදු මේබදු පල දෙන්නේ යැ”යි කියනුයේ මේබදු තීරණවන විද්‍යායෙන්, මේබදු භික්ෂුවෙයන් දිවි පවත්වන ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේබදු තීරණවන විද්‍යායෙන්, භික්ෂුවෙයන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ.

45. යම්කෙ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණ බමුණෝ සැදුනායෙන් දුන් බොජුන් වලද, “මේ සම්මෙහි වැසි වස්තේ ය මේ සම්මෙහි නිශං වන්නේ ය මේ සම්මෙහි රට සුග්‍රහ වන්නේ ය මේ සම්මෙහි රට දුර්ග්‍රහ වන්නේ ය මේ සම්මෙහි රටට උවදුරු වන්නේ ය මේ සම්මෙහි රටට හිස වන්නේ ය මේ කලා රෝග වන්නේ ය, මේ කලා රෝග නැති බව වන්නේ යැ”යි පරාපල කීම ද, ද්‍රිද්‍රාව (ඇඟිලි පුරැක්කි සංඥා තබා ගිණිම) ද, ගණනාව (එක දෙක යන ආදීන් ගිණිම) ද, කාව්‍යාභ්‍යාසය, ලෝකායන භ්‍යාසය යන මේ හෝ මේබදු තීරණවන විද්‍යායෙන්, භික්ෂුවෙයන් දිවි පවත්වන ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ අන් මේබදු වූ හෝ තීරණවන විද්‍යායෙන්, භික්ෂුවෙයන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ.

46. යම්කෙ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදුනායෙන් දුන් බොජුන් වලද, ආවහ සදහා නකත් කීම, විවාහ සදහා තකත් කීම, වෙන් වූ අමුසාමයන් එක් වන්නට තකත් කීම, අමුසාමයන් වෙන් වන්නට තකත් කීම, දුන් ණය රැස් කිරීමට තකත් කීම, දුර්ග්‍රහයට පොලියට දීමට තකත් කීම, සොහොනගස ඇති වනුවට යන්නට මත්‍රාදිය කැර දීම, හිමි පාලු වන්නට හදි සුභියම් කිරීම, නැසෙන්නට යන දරු ගබ් රැකෙන්නට පිළියම් කිරීම, දිවගලු බැඳීම, මත්‍රාදියේ ඉලසෙන් හනු හද කිරීම, අත් පෙරළෙන්නට මතුරු දූපිම, හනු පෙරළෙන්නට මතුරු දූපිම, කන් අගලු වැවෙන්නට මතුරු දූපිම, කැබප්පනාදි දේවතාවෙයන් කොට ප්‍රත්න ඇතිම, කුමරියක ලවා පෙත්ත කියවීම, දෙවදස්සක ලවා පෙත්ත කියවීම, ජිවිකා පිළිස ගිරු පිදිම, මහබඩු පිදිම, උතුරු දපා මුට්ත් ගිහිපල් පිහිදීම, මතුරු දපා සිරිකක කැඳවීම යන වස්තූන් මේබදු වූ තීරණවන විද්‍යායෙන්, භික්ෂුවෙයන් දිවි පවත්වන ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ ද, අන් මේබදු වූ ද තීරණවන විද්‍යායෙන්, භික්ෂුවෙයන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ.

47 යථා වා පනෙතො භොනෙනා සමිණ්ඩාගමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජානි තෙ එවිරුපාය තිරව්‍යානවිජ්‍යාය මිව්‍යාජ්චෙන ජපිකා කප්පෙනති. සෙය්‍යාපීදං සන්තිකමමං පණ්ඩිතමමං භූතකමමං සුරිකමමං වස්සකමමං වොස්සකමමං වඤ්ඤමමං වඤ්ඤපරික්ඛිත්තං ආවමිතං නතාපතං ජුතං වමිතං පිරෙවතං උදාහිරෙවතං අබොවිජෙවතං සියවිරෙවතං කණ්ණතෙලං නෙතතතපාතං නඤ්ඤමමං අඤ්ජනං පච්චඤ්ජනං සාලාකීයං සලලතතතිං දුරකතිකිව්‍යං මුත්තසෙය්‍යානං අනුපාදනං ඔසධිනං පටිමොකෙඛං ඉති වා ඉතිඑවිරුපාය තිරව්‍යානවිජ්‍යාය මිව්‍යාජ්චා පටිවිරතො භොති ඉදමිදං භොති සීලගමි.

48. ස චො¹ සො මහාරුජ භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න භුතොචි හං සම්මුපස්සති යදිදං සීලසංවරතො භෙය්‍යාපාසි මහාරුජ බතතිභො මුද්ධාවසින්නො² නිකතපච්චාමිත්තො න භුතොචි හං සම්මුපස්සති යදිදං පච්චජ්ජිකතො, එවමෙව චො මහාරුජ භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න භුතොචි හං සම්මුපස්සති යදිදං සීලසංවරතො සො ඉමිතා අරිසෙත සීලක්ඛනෙන සමන්තාගතො අර්ඤ්ඤනං අනවජ්ජුඛං පටිසංවෙදෙති, එවං චො මහාරුජ භික්ඛු සීලසම්පන්නො භොති.

49. කප්ඤ්ච මහාරුජ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුහතථොරො භොති? ඉධ මහාරුජ භික්ඛු වක්ඛනා රූපං දිස්වා න නිමිත්තභානාති භොති නානුබ්‍යාසාද්ධනභානාති යනිධිකරණමෙනං වක්ඛන්ද්‍රියං අසංවුතං විතරනං අභිජ්ඣාදෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අභිස්සවෙය්‍යං³ තස්ස සංවරය අසංවුතං විතරනං අභිජ්ඣාදෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අභිස්සවෙය්‍යං තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති, රක්ඛති මනිජ්ජියං මනිජ්ජියෙ සංවරං අපජ්ජති සො ඉමිතා අරිසෙත ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්තාගතො අර්ඤ්ඤනං අභ්‍යාසෙකුසුඛං පටිසංවෙදෙති එවං චො මහාරුජ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුහතථොරො භොති

1 අථ චො, පොසුපි

2 මුද්ධාවසින්නො, පොසුපි

3 අභිස්සවෙය්‍යං, අභිස්සවෙය්‍යං, පොසුපි

47 යම්හේ වනාහි ඇතැම් පින්වත් මහණවූයෝ සැදුනායෙන් දුන් බොජුන් වළද, ශාන්තීකම්, ප්‍රණීතිකම්, භූරිකම්, පණ්ඩකතා පිරිමියකු කිරීම, පිරිමියා පණ්ඩකයකු කිරීම, වාස්තුකම්, වාස්තු පරිකීරණ, මතුරු දපා මුව දෙවුම, මතුරු දපා අනුන් තැවීම, සෙන් පතා ගිනි පිදීම, ගිහියනට වමන කරවීම, බඩ විරේක කරවීම, ලය විරේකයට බේන් දීම, වස්ති කිරීම, ගිහිවිජර්වන බේන් දීම, කන් ලොබට තෙල් පිසා දීම, ගිහියන් සදහා ඇස පටලයට සිසිල ගන්වන තෙත් තෙල් පිසීම, ගිහියනට තසා දීම, කාරම් අදුන් සාදා දීම, ඇස සිසිල ගන්වන අදුන් සාදා දීම, ගිහියන්ගේ ඇසැ උල්ඇත ලොබට බේන් කිරීම, ගිහියනට ශල්‍ය කම් කිරීම, ලදරුවන්ගේ ලොබට පිළියම් කිරීම, මුල් බෙහෙත් දීම (කාය-චිකිත්සාව), කාරම් බේන් බැද වණ පුව වූ පසු ඒවා ගලවා දැමීම යා"යි මේ ආදී වූ හෝ මෙවැනි තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මිපාආජිවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ ඒ සියල්ලෙන් වැළැක්කේ වෙයි, මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙන් වේ

48 මහරජාණනි, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ ශිලසම්පන්න වූයේ ශිල-සංවරග්‍රේහයෙන් කිසි ම එක ද අසංවරතාපයකින් පහල වියා හැකි බියක් නොදැකී මහරජාණනි, ඝාත්‍රියාගීෂෙකයෙන් අභිෂෙක ලත්, වැනාසු සතුරන් ඇති ඝාත්‍රියයෙක් කිසි ම එක ද සතුරකුගෙන් වියා හැකි කිසිදු බියකුත් යම්හේ නො දන්නේ ද, මහරජාණනි, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ පරිද්දෙන් ශිලසම්පන්න වූයේ, ශිලසංවරග්‍රේහයෙන් කිසි ම එක ද අසංවර-යෙකින් ඉපැදියා හැකි බියක් නො දැකී හේ මේ ආදී ශිලසංකතියෙන් සමන්විත වූයේ, සිය සතන්ති නිදෙස් වූ කායික වෛතසික සුවය විදී. මහරජ, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ ශිලසම්පන්න වේ

49 මහරජාණනි, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ඉදුරන්හි වැසූ දොර ඇත්තේ වේද ? යත් මහරජාණනි, මේ සස්තෙහි මහණ තෙමේ ඇතින් රූපයක් දක ඉසාදිවශයෙන් එහි ලකුණු නො ගන්නේ වේ ඉසාදිවශයෙන් අත් පා ආදී අවමවයන්ගේ ආකාර සිතට නො ගන්නේ වේ යම් කරුණෙකින් වක්‍යුරිඤ්ඤ වසා නො ගෙන වසන්තසුගේ විතසසන්නා නයට විෂම ලෝභ දොමනස් ආදී ලාමක අකුශල ස්වභාවයෝ නැවත නැවත වැස්සෙන්නාහු ද (නො හොත් විතසසන්නානග ලුහුවනාහු ද) එහි (ඒ වක්‍යුරිඤ්ඤයෙන්) සංවරය පිණිස හේ පිළිපදී. ඒ වක්‍යුරිඤ්ඤ රාකී ඒ වක්‍යුරිඤ්ඤයෙහි සංවරයට පැමිණේ කනින් හඬ අසා . නාසායෙන් ගඳ ආශ්‍රාණය කොට දිවෙත් රස ආශවාදය කොට .. කසින් ඡප්‍රච්චය (ඇඟට හැපෙන ද) ඡපයී කොට ... සිතින් බමාලුබින දන, ඉසාදිවශයෙන් එහි ලකුණු ගන්නේ නො වේ ඉසාදිවශයෙන් අත් පා ආදී අවමවයන්ගේ ආකාර සිතට ගන්නේ නො වේ යම් කරුණෙකින් ශ්‍රෝත්‍රේන්ද්‍රියය ... ශ්‍රාණේන්ද්‍රියය ... ජිහ්වේන්ද්‍රියය කායේ-න්ද්‍රියය . මනඤ්ඤය සංවර කොට නොගෙන වසන්තසුගේ විත්ත-සන්නානගට විෂමලෝභ දොමනස් ආදී ලාමක අකුශල ස්වභාවයෝ නැවත නැවත වැස්සෙන්නාහු ද (නොහොත් විතසසන්නානග අනුබදනාහු ද.) ඒ ශ්‍රෝත්‍රේන්ද්‍රියයෙන් .. ශ්‍රාණේන්ද්‍රියයෙන් ජිහ්ව-න්ද්‍රියයෙන් කායේන්ද්‍රියයෙන් විතඤ්ඤයාගේ සංවරය පිණිස පිළිපදී. ශ්‍රෝත්‍ර ශ්‍රාණ ජිහ්වා කාය මන ඉන්ද්‍රියය රැකී එහි සංවරයට පැමිණේ හේ මේ ආදී වූ ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් සමන්විත වූයේ සිය සතන්ති අවසායෙක සුබය (කෙටලසුන් ගෙන් තෙත් නොදිවෙත් වූ පිරිසිදු අභිවිතා සුබය) විදී මහරජාණනි, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ ඉන්ද්‍රියයන්හි වැසූ දොර ඇත්තේ වේ.

50 කථංඥො මහාරුජ භික්ඛු සත්ථමපජ්ඣෙඤ්ඤාන සමන්තාගතො හොති¹ ? ඉධ මහාරුජ භික්ඛු අභික්ඛානනා පටික්ඛානනා සමපජානකාරී හොති ආලෝකිතෙ චිත්‍රාකිතෙ සමපජානකාරී හොති. සමිඤ්ජනෙ² පසාරිතෙ සමපජානකාරී හොති සබ්බාට්ඨත්තචිච්චරඛාරණෙ සමපජානකාරී හොති අසිතෙ පිතෙ බාසිතෙ සාසිතෙ සමපජානකාරී හොති උච්චාර-පය්‍යාවකළෙම සමපජානකාරී හොති ගතෙ ධීතෙ නිසිතෙ ධුතෙත ජාගරිතෙ භාසිතෙ තුණ්හිතාටෙ සමපජානකාරී හොති එවං ඛො මහාරුජ භික්ඛු සත්ථමපජ්ඣෙඤ්ඤාන සමන්තාගතො හොති.

51. කථංඥො මහාරුජ භික්ඛු සනතුටො හොති³ ? ඉධ මහාරුජ භික්ඛු සනතුටො හොති කායපරිහාරියෙන චිවරෙන කුච්ඡිපරිහාරියෙන² පිණ්ඩපානෙන සො ගෙන ගෙනෙව පක්ඛමිති සමාදයෙව පක්ඛමිති සෙය්‍යපාපි මහාරුජ පක්ඛි සක්ඛණො යෙන ගෙනෙව චෙති සපන්නහංගෙ³ව චෙති, එවිචෙව ඛො මහාරුජ භික්ඛු සනතුටො හොති කායපරිහාරියෙන චිවරෙන කුච්ඡිපරිහාරියෙන පිණ්ඩපානෙන සො ගෙන ගෙනෙව පක්ඛමිති සමාදයෙව පක්ඛමිති එවං ඛො මහාරුජ භික්ඛු සනතුටො හොති

52 සො ඉමිනා ව අරියෙන සිලකඩකේන² සමන්තාගතො ඉමිනා ව අරියෙන ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්තාගතො ඉමිනා ව අරියෙන සත්ථමපජ්ඣෙඤ්ඤාන සමන්තාගතො ඉමිනා ව අරියාය සනතුටංගො සමන්තාගතො විවිත්තං ජෙනාසනං හජ්ඣි අරඤ්ඤො රුක්ඛමූලං පබ්බතං කඤ්ඤං භිරගුහං ඥානං චනපඤ්ඤං අබ්බොකාසං පලාලපුඤ්ඤං සො පච්ඡානතො පිණ්ඩපානපටික්ඛානනො නිසීද්ධි පලලඛකං අභුජ්ඣා උජ්ජං කායං පණ්ඩාය පරිපුබ්බං සුඛං උපට්ඨෙට්ඨා

53 සො අභිජ්ඣා ලොකෙ පහාය විගතාභිජ්ජානින චේතසා විහරති, අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසෙය්‍යමෙති ඛ්‍යාපාදපද්‍යෙයං පහාය අඛ්‍යාපනාවිතො විහරති සබ්බාපණ්ණාසකභිත්තානුකම්පි ඛ්‍යාපාදපද්‍යෙයං චිත්තං පරිසෙය්‍යමෙති චිත්තමිද්ධං පහාය විගතචිත්තමිද්ධො විහරති ආලොකසඤ්ඤා දුතො සමපජානො චිත්තමිද්ධා විතො පරිසෙය්‍යමෙති උද්ධච්චකුක්ඛච්චං පහාය අනුද්ධානො විහරති අප්ඤ්ඤානං වූපසන්නවිතො උද්ධච්චකුක්ඛච්චා චිත්තං පරිසෙය්‍යමෙති විචිතිච්ඡං පහාය තිණ්ණවිචිතිච්ඡා විහරති අකථංකපි කුසලෙසු බමෙමසු විචිතිච්ඡාය චිත්තං පරිසෙය්‍යමෙති

1 සමිඤ්ජනෙ, පසාරිතෙ

2 පරිහාරියෙන, සිඤ්ඤා

3 ඉන්ද්‍රියා සිලකඩකො, සබ්බසා

50 මහරජාණනි, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ස්මාදීසම්ප්‍රජාතනයෙන් (සිති නුවණින්) සමන්විත වේ ද? යත්

මහරජාණනි, මේ සස්තෙති මහණ තෙමේ ඉදිරියට ගැමෙහි පෙරළා ඊසෙහි (ආපසු හැරීමෙහි) වෙත නුවණින් දන ම (එය) කරනුයේ වෙයි. ඉදිරි බැලීමෙහි, අනුදික් බැලීමෙහි (වට පිට බැලීමෙහි) මනා නුවණින් දන ම (එය) කරනුයේ වෙයි. අත් පා ඇදිය හැකිලීමෙහි, දිගු කිරීමෙහි නුවණින් දන ම (එය) කරනුයේ වෙයි. සහලසිවර ද පාත්‍රය ද සෙසු සිවුරු ද දරීමෙහි නුවණින් දන ම කරන්නන් වෙයි. ආහාර ගැන්වීමෙහි, පැන් පිමෙහි, පිටි කැපිලි ඇදිය හැකිමෙහි, මී ඇදිය රස විඳීමෙහි, නුවණින් දන ම කරනුයේ වෙයි. මල මුළු පහ කිරීමෙහි නුවණින් දන ම කරනුයේ වෙයි. ගමනෙහි සිටීමෙහි සිටීමෙහි නිදීමෙහි කපා කිරීමෙහි, නොබිණිපමෙහි නුවණින් දන ම කරනුයේ වෙයි. මහරජාණනි, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ සිති නුවණින් සමන්විත වෙයි.

51 මහරජාණනි, කෙසේ නම් මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ ද? යත්:

මහරජාණනි, මේ සස්තෙති මහණ තෙමේ කාගපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරින් ද කුණ්ටපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආහාරයෙන් ද සතුටු වෙයි. හේ යම් යම් තැනකට නික්මා ගේ ද, අට පිරිසට පමණක් ගෙන ම නික්මෙයි. මහරජාණනි (පියා හඬනුවට තරම්) අත්නවු ඇති කුරුලු තෙමේ යම් යම් තැනක පියා හඬා ගේ නම්, පියාපත්වර සිහින වී යම් සේ පියාගමා ද, එසේ ම, මහරජාණනි, ඒ මහණ තෙමේ කාගපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරින් ද කුණ්ටපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආහාරයෙන් ද සතුටු වෙයි. හේ යම් යම් තැනකට ගේ ද පා සිවුරු (සෑදි අට පිරිසට පමණක්) රැගෙන ම ගෙයි. මහරජාණනි, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ.

52 මහරජාණනි, ඒ මහණ තෙමේ ආසි ශිලසාකෘතියෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආසි ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආසි සමානිසම්ප්‍රජාතනයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආසි සන්තුට්ඨයෙන් ද සමන්විත වූයේ, අරණ්‍ය වාසමූල පටිත කදුරුලු කිරිගුහා සොහොන් වනපෙත් (වනප්‍රස්ථ) අභ්‍යවකාශ (එළිමහන්) පිදුරුලෙන් යන මේ කී ජනගනය කිසි සෙනස්තක් ගරනය කෙරෙයි. හේ පිළු සෙළීමෙන් පෙරළා ආයේ, පසුව සෙමෙහි, පලන් බැඳ උඩු කය කෙළින් පිහිටුවා, කමටහනට අභිමුඛ කොට සිහිට එළවා හිඳි.

53 හේ ලොවැ (පඤ්ච උපාදාසාකෘතිය කෙරෙහි) ඇල්ම හැර, විෂකම්මණප්‍රමාණයෙන් (ගට පත් කිරීමෙන්) පහ වූ අතීක්‍ෂායෙන් ශුන් සිහින් වෙසෙයි. අතීක්‍ෂාව කෙරෙන් සිහි පිරිසිදු කෙරෙයි. ව්‍යාපාද ප්‍රභේෂය (ක්‍රෝධය) හැර, ව්‍යාපාද රහිත සිතැත්තේ, සිතලු පණ ඇති සතුන් කෙරේ හිතානුකූලව ඇති වැ වෙසෙයි. ක්‍රෝධය කෙරෙන් සිහි පිරිසිදු කෙරෙයි. ඝතානුකූලව ඇති වැ වෙසෙයි. ක්‍රෝධය කෙරෙන් සිහි පිරිසිදු කෙරෙයි. උදහසින් (සිතා නොසැලැත් බවත්) කුකුළන් (කළ නොකළ දූගෙහි පළකැවිල්ලෙන්) සිහින් දුරු ලා, අනුභව වැ (නොසැලැත් බැවින් තොර වැ), සංසිදුණු සැකය විතරසනනය ඇත්තේ, උදහස් කුකුළු දෙක කෙරෙන් සිහි පිරිසිදු කෙරෙයි. සැකය දුරු ලා, පහ වූ සැක ඇත්තේ, කුසල් දහමිහි සැක නො කරනුයේ, සැකය කෙරෙන් සිහි පිරිසිදු කෙරෙයි.

54. ඥායාපාපි මහාරාජ පුරිසො ඉණං අදාය කම්මනෙත පයො-
 රෙය්‍ය, තස්ස තෙ කම්මනතා සම්පේකිය්‍යො, තො යාති ච පොරාණානි
 ඉණමුලානි තානි ච බ්‍යන්තිකරෙය්‍ය, සියො වස්ස උත්තරිං අවසිරිං.
 දුරතරණං, තස්ස ඵවමස්ස. “අභං ඛො පුබ්බෙ ඉණං අදාය කම්මනෙත
 පයොරෙසිං. තස්ස මෙ තෙ කම්මනතා සම්පේකිය්‍යො තො‘හං යාති ච
 පොරාණානි ඉණමුලානි තානි ච බ්‍යන්ති අකාසිං. අත්ථි ච මෙ උත්තරිං
 අවසිරිං. දුරතරණං”ති, සො තතොනිදුතං ලභෙථ පාමොජ්ජං, අභි-
 ගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

55. ඥායාපාපි මහාරාජ පුරිසො ආබාධිකො අස්ස දුක්ඛිතො
 බාලුකතිලානො, භතතං වස්ස නවජ්ජෙය්‍ය, න වස්ස කාසෙ බලම්භතා,
 තො අපරෙත සම්පෙත නම්භා ආබාධා මුළෙවය්‍ය, භතතස්ස ඡාදෙය්‍ය,
 සියො වස්ස කාසෙ බලම්භතා, තස්ස ඵවමස්ස. “අභං ඛො පුබ්බෙ ආබාධිකො
 අකොසිං දුක්ඛිතො බාලුකතිලානො භතතං ච මෙ නවජ්ජෙසි. නවස්ස
 මෙ අසි කාසෙ බලම්භතා සො‘මහි ඵතරහි නම්භා ආබාධා මුත්තො
 භතතස්ස මෙ ඡාදෙති අත්ථි ච මෙ කාසෙ බලම්භතා”ති සො තතොනිදුතං
 ලභෙථ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

56. ඥායාපාපි මහාරාජ පුරිසො බන්ධනාගාරෙ බඳ්ධො අස්ස, සො
 අපරෙත සම්පෙත නම්භා බන්ධනාගාර මුළෙවය්‍ය සොස්සිනො අබ්බසෙන¹,
 න වස්ස කිංසුඤ්ඤා සොග්ගං වයො, තස්ස ඵවමස්ස. “අභං ඛො පුබ්බෙ
 බන්ධනාගාරෙ බඳ්ධො අකොසිං. සො‘මහි ඵතරහි නම්භා බන්ධනාගාර මුත්තො
 සොස්සිනො අබ්බසෙන නස්සි ච මෙ කිංසුඤ්ඤා සොග්ගං වයො”ති, සො
 තතොනිදුතං ලභෙථ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

57. ඥායාපාපි මහාරාජ පුරිසො දාසො අස්ස අනතකාමිනො
 පරාධිනො න යෙනකාමිඛසමො, සො අපරෙත සම්පෙත නම්භා දාසබ්‍යා
 මුළෙවය්‍ය අනතකාමිනො අපරාධිනො භුජ්ඣෙය්‍ය යෙනකාමිඛසමො, තස්ස
 ඵවමස්ස. “අභං ඛො පුබ්බෙ දාසො අකොසිං අනතකාමිනො පරාධිනො
 න යෙනකාමිඛසමො, තො‘මහි ඵතරහි නම්භා දාසබ්‍යා මුත්තො අනතකාමිනො
 අපරාධිනො භුජ්ඣෙය්‍ය යෙනකාමිඛසමො”ති සො තතොනිදුතං ලභෙථ
 පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

54 මහරජාණනි, යම් සේ පුරුෂයෙක් (පොලියට) ණය මුදල් ගෙන කමානා කරන්නේ ද, ඔහුගේ ඒ කමානා සමාඥ වන්නේ නම්, හේ යම් පරාණ ණය මුදල් වී නම්, ඒ සියල්ල ගෙවා අවසන් කරන්නේ ද, මන්තෙහි ඉතිරි වූ යමක් දැන් නම් එය අමුදරුවන් රක්තා පිණිස වන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම් පුරුෂයෙක් ණයට මුදල් ගෙන කමානා කෙළෙමි, ඒ මගේ කමානා සමාඥ විය ඒ මම් යම් පරාණ ණය මුදල් වී නම් එය ගෙවා අවසන් කෙළෙමි, අමුදරුවන් රක්තට වැඩිපුර ඉතිරි වූ මුදලක් ද මට ඇතැ”යි මෙසේ සිතනක් වන්නේ ද, හේ ඒ ණයනැතිබව කරණ කොට ගෙන සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසට පැමිණෙන්නේ ද -

55 මහරජාණනි, යම් සේ පුරුෂයෙක් රෝගී වූයේ, දුකට පැමිණියේ, දැඩි ලෙස ගිලන් වන්නේ ද, ඔහුට බඩුන් නො රිසියෙන්නේ ද, ඔහුගේ ඇඟ පත ශක්ති පමණකුත් නො වන්නේ ද, හේ මෑත කාලයෙහි ඒ ආබාධයෙන් මිදෙන්නේ නම්, ඔහුට බඩුන් රිසියෙන්නේ නම්, ඔහු ඇඟ පත ශක්තිය ද වන්නේ නම්, “මම් වූ කළු පෙරු දුකට පත්, දැඩි ගිලන් බව දැනී නලවක් වීමි. මට අතර ද රිසි නො වී ය මා ඇඟ පත ශක්තිය ද නො වී ය ඒ මම් දැන් ඒ ලෙසින් මිදුණෙමි වෙමි ඒ මට අතර ද රිසියෙයි මා ඇඟ පත ශක්තිය ද ඇතැ”යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම්, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසට පැමිණෙන්නේ ද -

56 මහරජාණනි, යම් සේ පුරුෂයෙක් හිර ගෙහි බැදුණේ වන්නේ ද, හේ පසු කලෙක බනස වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ හිර ගෙන් මිදෙන්නේ ද, (ඒ හේතුයෙන්) ඔහුගේ කිසි හොඟ විනාශයක් නො වන්නේ ද, “මම් වූ කළු පෙරු හිර ගෙහි බැදුණෙමි වීමි ඒ මම් දැන් බන වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ හිර ගෙන් මිදුණෙමි වෙමි මගේ භාගයකට කිසි විනාශයක් ද නැතැ”යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසට පැමිණෙන්නේ ද -

57 මහරජාණනි, යම් සේ තමා අයත් පැවැතුම් නැති, අනුන් අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යන්නට අවසර නැති දුක පුරුෂයෙක් වන්නේ ද, හේ මෑත භාගයෙහි තමා අයත් පැවැතුම් ඇතියේ, පරා අයත් පැවැතුම් නැත්තේ, තිදකස් වූයේ, කැමැති අතෙක යා හැකි වූයේ ඒ දුසාවයෙන් මිදෙන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම් වූ කළු පෙරු තමා අයත් පැවැතුම් නැති, පරා අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යා නො හැකි දුසයක් වීමි ඒ මම් දැන් ඒ දුසාවයෙන් මිදුණෙමි, තමා අයත් පැවැතුම් ඇතියෙමි, පරා අයත් පැවැතුම් නැතියෙමි, තිදකස් වූයෙමි කැමැති අතෙක යා හැකියෙමි වෙමි”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසට පැමිණෙන්නේ ද -

59 සෙය්‍යථාපි මහාරුජ පුරිසො සධනො සතොගො කන්තාරභාන-
මග්ගං පටිපජේදස් දුබ්බිකඛං සපාටිතං සො අපරෙන සමයෙන නං
කන්තාරං තිත්ථරෙය්‍ය, සොත්ථිතා ගාමනතං අනුපාපුණෙය්‍ය ඛෙමිං
අපාටිතං, තස්ස ඵලමස්ස “අභං ඛො පුබ්බි සධනො සතොගො
කන්තාරභානමග්ගං පටිපජේදං දුබ්බිකඛං සපාටිතං සො’ඛිති ඵතරති
නං කන්තාරං තිණ්ණො සොත්ථිතා ගාමනතං අනුපාපුණො ඛෙමිං අපාටි-
තං”නති සො තුතො තිදානං ලභොට පාමොජ්ජං අභිගච්ඡෙය්‍ය භොමනස්සං. --

60. ඵලමෙව ඛො මහාරුජ භික්ඛු සථා ඉණං සථා රෙහං සථා
ඛනිකාගාරං සථා දසඛ්‍යං සථා කන්තාරභානමග්ගං ඵලං ඉමෙ පඤ්ච
නිවරණෙ අපට්ඨිතෙ අත්තති සමනුපස්සති සෙය්‍යථාපි මහාරුජ ආනණං
සථා ආරුහං සථා ඛනිකා මොක්ඛං සථා භුජ්ජං සථා ඛෙමනභුමිං
ඵලමෙව ඛො මහාරුජ භික්ඛු ඉමෙ පඤ්ච නිවරණෙ පටිපත් අත්තති
සමනුපස්සති

61 තස්සමෙ පඤ්ච නිවරණෙ පටිපත් අත්තති සමනුපස්සතො
පාමොජ්ජං ජායති පමුදිතස්ස පිති ජායති පිතිමග්ගස්ස භාෂයා පස්සං-
මහති පස්සංඛිකාගො පුබ්බං චෙදෙති පුබ්බිතො විතතං සමාභිසති

62 සො විච්චෙව භාමෙති විච්චි අභුසලෙහි ඛමෙමති සමිකක්කං
සව්චාරං විචෙකජං පිතිසුඛං පඨමං කානං උපසමපජ්ජ විහරති සො
ඉමමෙව කායං විච්චිකජෙන පිතිසුඛෙන අභිසන්තති¹ පරිසන්තති²
පරිසුරෙති පරිපථරති. නායස්ස කිඤ්චි සබ්බාචනො කායස්ස විච්චිකජෙන
පිතිසුඛෙන අපට්ඨං හොති

63 සෙය්‍යථාපි මහාරුජ දුකෙඛං නභාපකො වා නභාපකන්තවාසී වා
කංසථාලෙ නභානිසවුණ්ණෙති ආකීරිතො උදකෙන පරිපෙඨාසකං
පරිපෙඨාසකං සන්තෙය්‍ය³ සායං නභානිසවුණි සෙතභානුගතා සෙතභපරෙතො
සන්තරඛාතිරං පුටා සෙතභෙන න ව පස්සන්ති⁴ -

ඵලමෙව ඛො මහාරුජ භික්ඛු ඉමමෙව කායං විචෙකජෙන පිතිසුඛෙන
අභිසන්තති පරිසන්තති පරිසුරෙති පරිපථරති නායස්ස කිඤ්චි සබ්බාචනො
කායස්ස විචෙකජෙන පිතිසුඛෙන අපට්ඨං හොති ඉදංවෙ ඛො මහාරුජ
සද්දිට්ඨිකං සාමසුද්දාළං පුරිමෙති සද්දිට්ඨිකෙති සාමසුද්දාළෙහි
අභිසන්තන්තරඤ්ච පඤ්චතරඤ්ච

1 අභිසන්තති සිවු, මජ්ඣං

2 පරිසන්තති සිවු, මජ්ඣං

3 සෙතෙය්‍ය සිවු, මජ්ඣං

58 මහරජාණනි, යම්සේ ධනවත් වූ තෝගයම්පත් ඇති පුරුෂයෙක් දුර්ලභ ආහාර ඇති, උවදුරු ඇති, දිය නැති දික් මහකට බස්නේද, හේ පසු කලෙක සුවසේ ඒ නිරුද්ධක පෙදෙන ඉක්මැ යන්නේද, උවදුරු නැති විපත් නැති ගම්මානයකට බස්නේද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙර ධන ඇතියෙමි, හෝග සම්පත් ඇතියෙමි, දිය නැති, ආහාරදුර්ලභ, ප්‍රතිභය සහිත දික් මහකට බවුගෙමි ඒ මම දන් සුවසේ ඒ කාන්තාරය නරණය කෙලෙමි නිරුපද්‍රාත භය රහිත ගමකට පැමිණියෙමි වෙමි”යි සිතෙක් වන්නේද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේද, සොම්නයට පැමිණෙන්නේද-

59. මහරජාණනි, එසේ ම මහණ තෙමේ ණයක් මෙන් ලෙඩක් මෙන් ශිරෟශයක් මෙන් වහල්බවක් මෙන් දිය නැති දික් මහක් මෙන් (පිළිවෙළින්) මේ පහ නොවූ නිවරණ පහ තමා කෙරෙහි දකී මහරජ ණය නැති බව යම්සේද, ලෙඩ නැති බව යම්සේද, ශිරෟගෙන් මිදුණුබව යම්සේද, නිවහල්බව යම්සේද, උවදුරු නැති බව යම්සේද, එසේ ම (පිළිවෙළින්) මේ පහ වූ නිවරණ පහ (හෙවත් නිවරණ පසේ දුරු වීම) තමා කෙරෙහි දකී

60 තමා කෙරෙහි පහ වූ මේ නිවරණ පහ දන්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වූවහුට ප්‍රිතිය උපදී. සිතැ ප්‍රිතිය ඇත්තහුගේ නාමි කය සාමීද සංහුන් නාමි කය ඇත්තේ සුව විඳි සුවාතියු සිත සමාසි-ගත වේ (එකක වේ)

61 හේ කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම, තෙස අකුසල් දහමුත් ගෙන් ද වෙන් ව ම, විතකිසතිත, විචාරකතිත, විවේකයෙන් (නිවරණ පහ විමෙන්) උපන් ප්‍රිතියත් සුවයත් ඇති පළමු ධ්‍යානය ලැබ වෙසේ හේ මේ කරප කය ම විවේකයෙන් උපන් ප්‍රිති සුවයෙන් තෙමසි, මුඵල්ල ම තෙමසි, පුරු ලසි, මුඵල්ල ම ස්පඨි හෙරෙසි සියලු අභ පසක ඇති ඔහුගේ මුඵ කයෙහි ඒ විවේකයෙන් උපන් ප්‍රිතිසුවයෙන් පැතිරු වැද නොගත් (නොපහස්නා ලද) කිසි ද නැතෙක් නො වෙයි

62 මහරජාණනි, යම් සේ කපුච්ඡන් (කිලිගෙක්) හෝ කපුච්ඡාගේ (කිලිකතුගේ) අතැවැත්මෙන් හෝ ලොභොතූලියෙක නාන පුණ්‍ය බන්ධ දිය ඉග ඉග පිඩු කරන්නේද, ඒ නාන පුණ්‍ය පිඩු කාවැදුණු දිය ඇත්තේ, කැම නැත ම දිගෙන් හුක්ක වූයේ, ඇතුළත පිටත මුඵල්ල ම දිගෙන් පැතිරු සියේ දිය නො වගුරුවන්නේත් වේ ද -

63 මහරජාණනි, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරප කය ම විවේක-යෙන් උපන් ප්‍රිතිසුවයෙන් තෙමසි මුඵල්ල ම තෙමසි පුරු ලසි මුඵල්ල ම ස්පඨි කෙරෙසි ඔහුගේ සියලු අභ පසක ඇති මුඵ කයෙහි විවේකප් ප්‍රිති සුවයෙන් පැතිර වැද නොගත් කිසි ද නැතෙක් නො වෙයි මහරජ, මේ ද පළමු දත්වුණු සාන්ද්‍රවේක ශ්‍රාමණ්‍යඵලයකට වඩා මනෝඥ වූ ද වඩා උතුම් වූ ද සාන්ද්‍රවේක ශ්‍රාමණ්‍යඵලයෙකි.

64. පුන ච පරං මහාරුජ භික්ඛු විතකකපිවාරුතං වූපකමා අපකිත්තං සමපසාදනං චෙතසො ඵකොදිභාවං අභිතකකං අභිවාරං සමාධිජං පිතිසුඛං දුතියං කුතං උපසමපජ්ජ විතරති සො ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිසුරෙති පරිපථරති නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අපචුටං හොති

65 සෙය්‍යථාපි මහාරුජ උදකරහදො උබ්බිතදදකො, කස්ස තෙවස්ස සුරන්ධිමාය දිසාය උදකස්ස අයමුඛං, න දකඛිණාය දිසාය උදකස්ස අයමුඛං, න පච්ඡිමාය දිසාය උදකස්ස අයමුඛං, න උත්තරාය දිසාය උදකස්ස අයමුඛං, දෙවො ච න කාලෙන කාලං සමමා ධාරං අනුපවෙච්ඡන්ත, අථ බො තමො ච උදකරහදො සීතා වාරිධාර උබ්බිජ්ජන්ත තමෙව උදකරහදං සිතෙන වාරිනා අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිසුරෙත්වා පරිපථරෙත්වා, නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො උදකරහදස්ස වාරිනා සිතෙන අපචුටං අස්ස-

ඵවමෙව බො මහාරුජ භික්ඛු ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිසුරෙති පරිපථරති නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අපචුටං හොති

ඉදමපි බො මහාරුජ සන්ධිවතීකං සාමසුඤ්චලං පුරිමෙති සන්ධිවතීකෙති සාමසුඤ්චලෙති අභිකකන්තතරඤ්ච පණීතතරඤ්ච

66 පුන ච පරං මහාරුජ භික්ඛු පිතියා ච විරහා උපසකඛකො ච විතරති සතො සමපජානො සුඛඤ්ච කායෙන පටිසංචෙදෙති යන්තං අරියා ආචිකඛන්ති උපසකඛකො සත්ථො සුඛවිහාරීති තතියං කුතං උපසමපජ්ජ විතරති

සො ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිතෙන සුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිසුරෙති, පරිපථරති නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිතෙන සුඛෙන අපචුටං හොති

67 සෙය්‍යථාපි මහාරුජ උපාලිතියං වා පදුමිතියං වා පුණ්ඩරිකිතියං වා අපසකඛවාති උපාලාති වා පදුමාති වා පුණ්ඩරිකාති වා උදකෙ ජාතාති උදකෙ සංවඤ්ඤාති උදකානුගතාති අන්තොන්ධිග්ග-පොසිති¹ තාති යාව වග්ගා යාව ච මූලා සිතෙන වාරිනා අභිසන්තාති² පරිසන්තාති³ පරිසුරති, පරිපචුටාති නායං කිඤ්චි සබ්බාවතං උපාලාතං වා පදුමාතං වා පුණ්ඩරිකාතං වා සිතෙන වාරිනා අපචුටං අස්ස

1 අංකා නිවුග්ග පොසිති, උබ්බ ස ස

2 පරිසන්තාති, පලා ස ස

3 අභිසන්තාති, පඤ්ඤා ස ස

4 නායං, බහුසු

64 මහරජාණනි, නැවත ද (අනෙකක් කියමි) මහණ තෙමේ විනයී විවාරයන්ගේ සංඝදීමෙන්, සිය සතන්හි උපත්, සිය සතන් පහදවන, (ඉඟුව හා එක් වැ යෙදුණු) සිතා එකක බව ඇති, විනයී නැති, විවාරය නැති, සමාධියෙන් උපත්, ප්‍රියයක් සුවයක් ඇති, දෙවෙනි බ්‍යානගට පැමිණ වෙතෙයි. මුළුල්ල ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලඟි, හැම තැන ම ස්පර්ශී කෙරෙයි. ඔහුගේ මුළුතමන් විවේකයෙන් උපත් පිති සුවයෙන් පැහැර නොගත් කිසි ද නැතෙක් නො වෙයි

65 මහරජ, යමෙක් යටැ උල්පතින් මතු වන දිග ඇති ගාමුරු විලෙක් වේ ද, එයට පෙරදිගින් දිග ඇතුළු වන මගෙක් නො වන්නේ ද, දකුණු දෙසින් ද දිග ඇතුළු වන මගෙක් නො වන්නේ ද, පැසිම් දිගින් ද දිග ඇතුළු වන මගෙක් නො වන්නේ ද, උතුරු දෙසින් ද දිග වැද ගන්නා මගෙක් නො වන්නේ ද, වැස්ස ද කලින් කලා සුදුසු පරිදි නො වසින්නේ ද, එතෙකුදු වුවත් ඒ විලෙක් සිහිල් දිගදකර මතු වී ඒ වල ම සිහිල් දිගෙන් තෙමින් නේ ද, හැම පරිදි තෙමින් නේ ද, පුරා ලත්තේ ද, හැම තැන ම වැද ගෙන පැහැර සිටින්නේ ද, ඒ මුළු විලෙහි සිඳිල් දිග පැහැර වැද නොගත් කිසි ද නැතෙක් නො මැත් ද-

මහරජ, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරු කය ම සමාධියෙන් උපත් පිති සුවයෙන් තෙමයි, හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලඟි, හැම තැන ම පැහැර වැද ගනී ඔහුගේ ඒ සියලු ක්‍ෂණ සමාධියෙන් උපත් පිති සුවය පැහැර වැද නොගත් කිසි ද නැතෙක් නො වෙයි.

මහරජ, මේ සාන්දරේක ශ්‍රාමණ්‍යඵලය ද පළමු දක්වුණු සාන්දරේක ශ්‍රාමණ්‍යඵලයකට වඩා මනෝඥ ද වඩා උතුම් ද වේ

66 නැවත ද (අනෙකක් කියමි) මහරජ, මහණ තෙමේ ප්‍රීතිය ගේ ද විරාගයෙන් (පහවීමෙන්, සංඝදීමෙන්), උපේක්‍ෂායෙන් ද සුක්ක වැ, සිහියෙන් හා නුවණින් හා සුත්ත වැ වෙසෙයි සුවය ද කසින් විඳි දායීගෝ යම් බ්‍යානගක් හේතු නොව ගෙන බ්‍යානලාභියා ඇරඹූ 'උපේක්‍ෂාව ඇත්තේ ය, සිහි ඇත්තේ ය, සුඛවිහරණ ඇත්තේ ය' යි කියත් ද, හේ (එසේ වූ) ඒ තෙවෙනි බ්‍යානගට පැමිණ වෙතේ

හේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතිය සුවයෙන් තෙමයි, හැම පරිදි තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලඟි, හැම තැන ම පැහැර වැද ගනී ඔහුගේ කයෙහි ඒ නිෂ්ප්‍රීතිය සුවයෙන් පැහැර නොගත් කිසි ද නැතෙක් නො වෙයි

67 මහරජ, යමෙක් උපුල් විලෙක හෝ පිසුම් විලෙක හෝ පබෙර විලෙක හෝ ඇතැම් උපුල් හෝ පිසුම් හෝ පබෙර හෝ දිගෙහි උපන්නේ දිගෙහි වැඩුණේ, දිගෙන් නොතැඟුණේ, දිග තුළ ම සිලි වැඩෙන්නේ ද, ඒ හැම අග දක්වාත් මුල් දක්වාත් සිහිල් දිගෙන් තෙමුණේ, හැම පරිදි තෙත් වූයේ, පිරි ගියේ, හැම තැන් ම පැහැර වැද ගන්නේ වේ ද, ඒ විලෙහි සියලු උපුල්වලා හෝ පිසුම්වලා හෝ පබෙරවලා හෝ සිහිල් දිග පැහැර නොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද-

එවමෙව ඛො මහාරුජ් භික්ඛු ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අභිසංඤ්ඤානි පරිසංඤ්ඤානි පරිසුරෙති නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අපච්චං භොති

ඉදමපි ඛො මහාරුජ් සන්ධිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුරිමෙති සන්ධිට්ඨිකෙහි සාමඤ්ඤඵලෙහි අභික්ඛන්තතරංඤච පණීතතරංඤච

68 පුන ච පරං මහාරුජ් භික්ඛු සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා සුඛෙව සොමනස්සදොමනස්සානං අත්ථිගමිං අදුක්ඛමිසුඛං උපෙක්ඛා-සතිපරිසුද්ධිං වතුථං ක්කානං උපසම්පජ්ජා විහරති සො ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධොන වෙනසා පරිසොදුන්නෙන ඵරිත්වා නිසින්නො භොති නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධොන වෙනසා පරිසොදුන්නෙන අපච්චං භොති

සෙය්‍යථාපි මහාරුජ් පුරිසො ඔදුන්නෙ වතේන සසිසං පාරුපිත්වා නිසින්නො අස්ස, නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස ඔදුන්නෙ වතේන අපච්චං අස්ස, එවමෙව ඛො මහාරුජ් භික්ඛු ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධොන වෙනසා පරිසොදුන්නෙන ඵරිත්වා නිසින්නො භොති නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධොන වෙනසා පරිසොදුන්නෙ අපච්චං භොති

ඉදමපි ඛො මහාරුජ් සන්ධිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුරිමෙති සන්ධිට්ඨිකෙහි සාමඤ්ඤඵලෙහි අභික්ඛන්තතරංඤච පණීතතරංඤච

69 පුන ච පරං මහාරුජ් සො භික්ඛු එවං සමාභින්නෙ වින්තො පරිසුද්ධො පරිසොදුන්නෙ අනඛිගණේ විගතාසකම්පෙතො මුද්දානෙ කම්මතිස්සෙ සිත්තෙ අනෙඤ්ජස්සත්තෙ ඤ්ඤාණදස්සනායං වින්තං අභිනිහරති අභිනින්නා-මෙති සො එවං පජානාති “අයං ඛො මෙ කායො රුපි වාතුම්මිතාභුතින්තො මානාපෙතතික්ඛසම්මෙවො ඔදනභුම්මාසුපවයො අභිවුට්ඨාදනපරිමද්දන-භෙදනවිද්ධංසනාමෙමො ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබඤ්ඤා”නාති

70 සෙය්‍යථාපි මහාරුජ් මණි ටෙඨරිසො සුත්තො ජාතිමො අට්ඨංසො සුපරික්ඛම්මකතො අවෙජ්ඣා විපසංසන්නො අනාවලො සබ්බාකාරසම්පන්නො, තත්ත්වස්ස සුත්තං ආවුතං තිලං වා පිතං වා ලොහිතං වා ඔදුතං වා පණ්ඩුසුත්තං වා තමෙන වක්ඛමි පුරිසො තතේ කරති පටිපට්ඨකෙත්තො “අයං ඛො මෙ ටෙඨරිසො සුත්තො ජාතිමො අට්ඨංසො සුපරික්ඛම්මකතො, අවෙජ්ඣා විපසංසන්නො අනාවලො සබ්බාකාරසම්පන්නො තත්ත්වං සුත්තං ආවුතං තිලං වා පිතං වා ලොහිතං වා ඔදුතං වා පණ්ඩුසුත්තං වා” ති

මහරජ, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රිතික ප්‍රඛයෙන් තෙමයි, භාන්ටසින් තෙමයි, පුරා ලගි, හැමපරිදි පැතිර වැද ගනී මහුගේ සියලු කෘයෙහි නිෂ්ප්‍රිතික ප්‍රඛයෙන් පැතිර වැද නොගත් කිසි ද කැනෙක් නො වෙයි

මහරජ, මේ ආන්ද්‍යවිකා ශ්‍රාමණ්ඩලය ද පලමු කී ආන්ද්‍යවිකා ශ්‍රාමණ්ඩලයට වඩා මනෝඥ වූත් වඩා ප්‍රණීත වූත් එකෙකි

68 මහරජ, තැවත ද (අනෙකක් කියමි.) මහණ තෙමේ ප්‍රඛ වේදනාව ද දුරු ලීමෙන්, දුඛ වේදනාව ද දුරු ලීමෙන්, පලමු කොට ම සොඹනස් දෙමිනස් දෙදනාගේ පහ වීමෙන් දුක් ද නොවූ, ප්‍රච ද නොවූ, උපේක්ෂා සහිත යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති සතර වන බ්‍යානාය ලැබ වෙසෙයි හේ මේ කය ම පිරිසිදු වූ ප්‍රභාභර වූ සිතින් පැතිර වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි මහුගේ සියලු කෘයෙහි පිරිසිදු වූ ප්‍රභාභර වූ සිතින් පැතිර වැද නොගෙන සිටි කිසි ද කැනෙක් නො වෙයි

මහරජ, යම්සේ පුරුෂයෙක් හුදු වන්නේ නිසින් වටා පෙරෙව් හුන්නේ ඵෙ නම්, මහුගේ කෘයෙහි හුදු වන්නේ වැද නොගත් (නො වැටුණ) කිසි ද කැනෙක් නො වන්නේ ද, මහරජ, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කය ම පිරිසිදු වූ ප්‍රභාභර වූ සිතින් පැතිර වැද ගෙන නොසිටි කිසි ද කැනෙක් නො වෙයි

මහරජ, මේ ආන්ද්‍යවිකා ශ්‍රාමණ්ඩලය ද පලමු දක්වුණු ආන්ද්‍යවිකා ශ්‍රාමණ්ඩලයට වඩා මනෝඥ වූ වඩා ප්‍රණීත වූ එකෙක

69 තව ද (අනෙකක් කියමි) මහරජ, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ එකක වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කිලිටි තැනි වූ කල්හි, පහ වූ චිත්තෝපක්ෂේප ඇති කල්හි, මැද වූ කල්හි, විදුකිනා භාවනාවට යෝග්‍ය වූ කල්හි, සිටි කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, විදුකිනාභ්‍යාස පිණිස, (පරිකම) සිත එයට අභිමුඛ කෙරෙයි, ඒ අතට නමා හරිසි හේ “මගේ මේ කය වූ කලී රූපවත් ය, සතර මහාභ්‍යාසයන් ගෙන් හැදුණේ ය, මාපියන්ගේ භූතශෝණිතයෙන් උපන්නේ ය, බන් කොමු ආදී අහරින් වැඩුණේ ය, අනිස බව ද දුගඳ තරහුවට ප්‍රචද විලවුන් ඉමිඟු යුත් බව ද, ලොබ දුරුලභවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, එසේ කළ ද භිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ ද සවහාව කොටැත්තේ ය මගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය, මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දත ගනී

70 මහරජ, යම්සේ සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකාරයෙක පහල වූ අවැස් වූ මොනොවට පිරිමි කළ, සිහුම් වූ වෙසෙසින් පහත් වූ, පිහිකුරු වූ, බෝවනාදී සියලු ආකාරයෙන් යුත් වෙරළමණක් වන්නේ ද, එහි නිල් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ රත්වත් හෝ හුදුවත් හෝ පවුලත් හෝ හුයෙක් අමුනන ලද්දේ වන්නේ ද, එය ඇත් ඇති පුරුෂයෙක් අනෙකි කොට, “මේ වූ කලී සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකාරයෙහි උපන්, අවැස් වූ මොනොවට පිරිමි කැරුණු, සිහුම් වූ, වෙසෙසින් පහත් වූ, පිහිකුරු වූ, සියලු බෝවනාදී ආකාරයෙන් යම්සුණි වූ වෙරළ මණක මෙහි නිල් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ හුදුවත් වූ හෝ යම් හුයෙක් අමුනන ලද්දේ මේ යැ” යි සලකා බලන්නේ ද-

එවමෙව ඛො මහාරුජ් භික්ඛු එවං සමාහිතෙන විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදුතෙන අනඛගණේ විගනුපක්ඛිපලසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ සිතෙ ආනෙඤ්ජපතෙන ඤාණදෙය්‍යානාග විතතං අභිනිකරති අභිනින්නාමෙති සො¹ එවං පජානාති අගං ඛො මෙ කාසො රුපි වාතුමමහාභුත්තො මානාපෙතතිකසමකපො ඔදනකුමමාසුපවයො අතිවවුච්ඡාදනපරිමද්දනභෙදන විද්ධංසනධිමෙමො ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං එතථ හිතං එතථ පටිබ්බානති

ඉදංවිදි ඛො මහාරුජ් සඤ්චිකං සාමඤ්ඤාඵලං පුරිමෙති සඤ්චිකෙති සාමඤ්ඤාඵලෙති අභිකක්ඛනාතරඤ්ච පණීතතරඤ්ච

71 සො එවං සමාහිතෙන විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදුතෙන අනඛගණේ විගනුපක්ඛිපලසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ සිතෙ ආනෙඤ්ජපතෙන මනෝමයං කායං අභිනිමින්නායං¹ විතතං අභිනිකරති අභිනින්නාමෙති සො ඉමමනා කායං අඤ්ඤං කායං අභිනිමින්නාති රුපිං මනෝමයං සබ්බඛගපට්ටඛිතිං අභිනිජ්ඣං,

සෙය්‍යථාපි මහාරුජ් පුරිසො මුඤ්ජමනා ඉසිකං² පවාහෙය්‍යා³ නස්ස එවමස්ස අගං මුඤ්ජො අගං ඉසිකා අඤ්ඤා මුඤ්ජො අඤ්ඤා ඉසිකා මුඤ්ජමනානෙව ඉසිකා පවාලුහාති⁴

සෙය්‍යථාපි වා පන මහාරුජ් පුරිසො අසිං කොසියං පවාහෙය්‍යා නස්ස එවමස්ස “අගං අසි අගං කොසි, අඤ්ඤා අසි අඤ්ඤා කොසි, කොසියානෙව අසි පවාලුහාති”ති.

සෙය්‍යථාපි වා පන මහාරුජ් පුරිසො අතිං කරණඛං උද්ධරෙය්‍යා නස්ස එවමස්ස “අගං අති අගං කරණඛා, අඤ්ඤා අති අඤ්ඤා කරණඛා, කරණඛානෙව අති උද්ධරෙය්‍යා”ති⁵

එවමෙව ඛො මහාරුජ් භික්ඛු එවං සමාහිතෙන විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදුතෙන අනඛගණේ විගනුපක්ඛිපලසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ සිතෙ ආනෙඤ්ජපතෙන මනෝමයං කායං අභිනිමින්නාග විතතං අභිනිකරති අභිනින්නාමෙති සො ඉමමනා කායං අඤ්ඤං කායං අභිනිමින්නාති රුපිං මනෝමයං සබ්බඛගපට්ටඛිතිං අභිනිජ්ඣං ඉදංවිදි ඛො මහාරුජ් සඤ්චිකං සාමඤ්ඤාඵලං පුරිමෙති සඤ්චිකෙති සාමඤ්ඤාඵලෙති අභිකක්ඛනාතරඤ්ච පණීතතරඤ්ච

1 අභිනිමින්නායං චෝදක

3 පට්ටඛනායං චෝදක

2 චිසිකං චෝදක

4 පට්ටඛනායං චෝදක

5 උද්ධරිතො කාය

මහරජ, ඵපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාධිගත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් යටපත් වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමිණ්‍ය වූ කල්හි සිරි කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, විදර්ශනාදිසංයම පිණිස සිත අභිමුඛ කෙරෙයි, එය අතට තමා තරිසි හෙ තෙමේ “මගේ මේ කය වූ කලී රුපි ය, සතර මනාභූතයන්ගෙන් කැපුණේ ය, මාපියත්තේ භූත ශෝණිතයෙන් නිවන්නේ ය, බත් කොමු ආදී අභරත් වැඩුණේ ය, අතීත බව ද දුගඳ හරතට යුච්ඡ විලෙවුන් ඉපිටැ යුතු බව ද ලෙඛ දුරුලභවට පිරිමැදුම් ඇතල යුතු බව ද ඒ කලත් භිදෙන බව ද විසිරෙන බව ද යන මේ දෑ සාධාරණ වන්නේ ය. මගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග ගත්තේ ය, මෙහි බැඳුණේ යැ”යි මෙසේ දත හැකි.

මහරජ, මේ ද පලමු දුක්චුඤ්ඤා සාන්ද්‍යථික ශ්‍රීමණ්‍ය ඵලයතට වඩා මනෝඥ වූ වඩා උතුම් ද වූ සාන්ද්‍යථික ශ්‍රීමණ්‍ය ඵලයෙකි.

71. හේ මෙසේ සමාධිත වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් කල්හි, කෙලෙස් නොමැති වූ කල්හි, උපකෙලශ පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමිණ්‍ය වූ (සාද්ධි ඉපැදවීමට යෝග්‍ය වූ) කල්හි, සිරි කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි. හේ මේ ශරීරයෙන් රුපි වූ, සියලු අභවසහතින් යුත්, විකල නොවූ ඉදුරන් ඇති මනෝමය ශරීරයක් මවා පාති.

මහරජ, යම්හේ පුරුෂයෙක් මුද්‍රාණ ගසෙකින් තණකුර (=තණ බඩය) ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට “මේ මුද්‍රාණගස ය, මේ එහි තණ බඩ ය, තණ ගස එකකි, එහි බඩය අනෙකකි මුද්‍රාණ ගස කෙරෙත් ම එහි කුර (බඩය) මැත් කරන ලද්දේ යැ”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

මහරජ, යම්හේ කෝ පුරුෂයෙක් කඩුවක් කොපුවෙන් ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට “මේ කඩුව ය, මේ කොපුව ය, කඩුව එකක, කොපුව අනෙකක කොපුවෙන් ම කඩුව ඇද මැත් කරන ලද්දේ යැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

මහරජ, යම්හේ වතාහි පුරුෂයෙක් තරකු සැවයෙන් ඇද වෙන් කරන්නේ ද, ඔහුට “මේ තරා ය, මේ සැවය ය තරා එකක, සැවය අනෙකක සැවය කෙරෙත් ම තරා ඇද වෙන් කරන ලද්දේ යැ”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

මහරජ, ඵපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාධිගත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමිණ්‍ය වූ කල්හි, සිරි කල්හි, නිශ්චල බවට පත් කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි. හේ මේ ශරීරයෙන් රුපි වූ මනෝමය වූ සියලු අභවසහතින් යුක්ත වූ අවිකල ඉදුරන් ඇති අත් ශරීරයක් මවා පාති මහරජ, මෙය ද පලමු දුක්චුඤ්ඤා සාන්ද්‍යථික ශ්‍රීමණ්‍ය ඵලයතට වඩා කාන්ත වූ ද... සාන්ද්‍යථික ශ්‍රීමණ්‍ය ඵලයෙකි.

72 සො එවං සමාගිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරිශොදනෙ අනඛනණෙ විගහුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දගුනෙ කම්මනියෙ ඝීනෙ ආනෙඤ්ජානෙත ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනීතරති අභිනීතතාමෙති සො අනෙකවිහිතං ඉද්ධිවිධං පච්චිනුහොති. එකො'පි හුත්වා ඛුත්වා හොති ඛුත්වාපි හුත්වා එකො හොති, ආපීභාවං තිරොභාවං තිරොකුඛිං තිරොපාකාරං තිරොපබ්බතං අසජ්-මානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාශෙ, පඨවියා'පි උමමුජ්ජනිජ්ජං කරොති සෙය්‍යථාපි උදනෙ, උදනෙ'පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පඨවියං, ආකාශෙ'පි පලලඛෙකත කමති සෙය්‍යථා'පි පකඛි සකුණො ඉමෙ'පි චූෂ්ඨමුජ්ජරෙය එවංමගිද්ධිකෙ එවංමනාහුතාපෙ පාණිනා පරාමසති පරිමජ්ජති යාව චුගමලොකාපි කාශෙත වසං වතෙතති

73 සෙය්‍යථාපි මහාරුජ් දුෂෙකං කුමනකාපරා වා කුමනකාරනෙතවාසී වා සුපරිකම්මකතයම් මහතිකාය යං යදෙව භාජනවිකතිං ආකෂෙඛියා තං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනීප්ථාදෙය්‍ය-

සෙය්‍යථාපි වා පත මහාරුජ් දුෂෙකං දුන්නකාපරා වා දුන්නකාරනෙතවාසී වා සුපරිකම්මකතයම් දුන්නයම් යං යදෙව දුන්නවිකතිං ආකෂෙඛියා තං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනීප්ථාදෙය්‍ය-

සෙය්‍යථා වා පත මහාරුජ් දුෂෙකං සුවණ්ණකාපරා වා සුවණ්ණකා-රනෙතවාසී වා සුපරිකම්මකතයම් සුවණ්ණයම් යං යදෙව සුවණ්ණවිකතිං ආකෂෙඛියා තං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනීප්ථාදෙය්‍ය-

එවමෙව ඛො මහාරුජ් භික්ඛු එවං සමාගිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරිශොදනෙ අනඛනණෙ විගහුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දගුනෙ කම්මනියෙ ඝීනෙ ආනෙඤ්ජානෙත ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනීතරති අභිනීතතාමෙති සො අනෙකවිහිතං ඉද්ධිවිධං පච්චිනුහොති එකො'පි හුත්වා ඛුත්වා හොති ඛුත්වාපි හුත්වා එකො හොති ආපීභාවං තිරොභාවං තිරොකුඛිං තිරොපාකාරං තිරොපබ්බතං අසජ්ජමානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාශෙ පඨවියා'පි උමමුජ්ජනිමුජ්ජං කරොති සෙය්‍යථාපි උදනෙ උදනෙ'පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පඨවියං ආකාශෙ'පි පලලඛෙකත කමති සෙය්‍යථාපි පකඛි සකුණො ඉමෙ'පි චූෂ්ඨමුජ්ජරෙය එවංමගිද්ධිකෙ එවංමනාහුතාපෙ පාණිනා පරාමසති පරිමජ්ජති යාව චුගමලොකාපි කාශෙත වසං වතෙතති

[illegible]

73. මාර්ග, ගිවිසේ දකුණු කුමලාන් හෝ කුමලාන්හමේ දකුණු-සෙත් හෝ මොනොවිට පිටගිනි කළ (සකස් කළ) ලීට්ටවත් ගිනි ගම් පාරයට පිහිටියත් කැලැන්හේ නම්, ඒ ඒ දස මිනරත්තේ ද, මොනොවිට කිසිදවක්හේ ද-

දිනරජ, ගමිනි දක්ෂ දන්තකාරයෙක් (පැන්දත් පාදියෙන් බිහිකුරු-
කළ කාරන්තෙක්)ගේ දන්තකාරයකුගේ උපාදිස්සෙක් ගේ මොනොවට
පිරිසිඳි කළ (=දෙස් ඉවත් කොට මොනොවට සකස් කළ) දන්තෙති
සහිත දන්තකාරයෙක් (=දෙසිති කළ සිසිකුරු රූපාදියක්) කළෙකි
විත්තේ නම්. ඒ ඒ දස ම කාරන්තත් ද, වෙරෙහින් නිවදවත්තේ ද,

විගර්, ගවිසේ හෝ දකුණු රත්නාලිකාවේ හෝ රත්නාලිකාවේ
 පැවැත්විය හැකි වන විට පමණක් සහිතව පවතින බවට පත්වී
 ඇතැම්වරුන් (පාසලට ඇතුළත්) ඇතුළත්වන විට ඒ ඒ දෑ මත පරිදි
 පවත්වා ගත යුතුය.

විකල්ප, එපරිද්දෙන් ම ඔබගේ හෙවෙයි ජෛනික සහතිකවූ සිත් පිරිසිදු වූ කල්හි, දිව්‍යමය වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපසංඝරයෙන් පසුව, ඔබ කල්හි, මිදුණු කල්හි සමිඳුන් වූ කල්හි, සිටි කල්හි, නිකල්වූ බවට පැවැත් කල්හි, සාද්ධිසිව්‍යයට පිණිස සිත් මෙහෙයයි තැබූ ආකාරයකින් හෝ හෝනැතිවූ සාද්ධි කොටස් සහ නැවත නැවත සිදු, පිසෙව්වෙන් එතෙක් වැඩි වැඩි මොනවා දෙතෙක් වෙයි, බොහෝ දෙනෙක් වැඩි එසෙමින් වෙයි හෙවෙයි පෙනී සිටී, හෝ පෙනී යා යාමට ඕනෑමයෙන් පිටතට, පළිඳිනි පිටතට, පැවැත්වූ පිටතට පිහිටුවූ පැහැයකින් හෙවත් නිසිවෙතැන හෝ ලැබී යෙයි දිව්‍යමය වෙත් පොළොවෙහිත් හිමි වූ දිව්‍යමය ද පෙනෙයි. පොළොවට වඩා පිටත හෝ හෝනැතිවූ දිව්‍යමය යෙයි. පැහැයකින් පැවැත්වූ පෙනෙයි යෙයි වෙයි සහ පැවැත්වූ ඔබගේ දිව්‍යමය වූ නම් පෙනෙයි පෙනෙයි.

මහරජ, මෙය ද පලමු දක්වුණු සාන්ද්‍යවික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයනට වඩා මනෝඥ වූ වඩා උතුම් වූ සාන්ද්‍යවික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයෙකි

74 හේ මෙහේ සමාහිත සිත පිරිසිදු කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙල්‍ය පහ වූ හිම කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ වූ කල්හි, සිරි කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍ය ශ්‍රෝත්‍රධාතුව පිණිස (=දිවකන් ක්‍රවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි, හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණෝපවාරය ඉක්මවා සිටි දිව කනින් දිව්‍ය වූ ද මානුෂක වූ ද, දුරු වූ ද ලං වූ ද යන ද්විවිධ ශබ්ද ම අසයි

75 මහරජ, යම්හේ මිනිසෙක් දික් මහකට පිළිපත්තේ ද, හේ බෙරහඬත් මිනිසුබෙර හඬත් පණාබෙර හඬත් ගැටබෙර හඬත් යම්හේ අසන්නේ ද, ඒ අසන ඔහුට 'මේ බෙර හඬයි කියාත්' මේ මිනිසුබෙර හඬයි යි කියාත් මේ සත් පණාබෙර ගැටබෙර හඬයි' යි කියාත් මෙහේ සිතෙක් වන්නේ ද, මහරජ එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙහේ සමාහිත වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙල්‍ය පහ වූ හිම කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ (කම්මණ) වූ කල්හි, සිරි කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍ය ශ්‍රෝත්‍රධාතුව පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණෝපවාරය ඉක්මවා වූ දිව කන් ක්‍රවණින් දිව්‍ය වූත් මානුෂක වූත් දුරු වූත් ලං වූත් ද්විවිධ ශබ්ද අසයි

මහරජ, මේ ද පලමු කී සාන්ද්‍යවික ශ්‍රාමණ්‍යඵලයනට වඩා මනෝඥ වූ වඩා උතුම් වූ සාන්ද්‍යවික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයෙකි.

76. හේ තෙමේ මෙහේ එකඟ වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙල්‍ය පහ වූ හිම කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ වූ කල්හි, සිරි කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, චේතස්සංසාරයෙන් පිණිස (=අනුන්ගේ සිත් පිරිසිදු දන්නා ක්‍රවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ අන් සත්ත්වයන්ගේ අන් පුද්ගලයන්ගේ සිත සිග්ගිනින් පිරිසිදු දකිති රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතැ යි ද දකිති රාග රහිත සිත රාග රහිත සිතැ යි ද දකිති දෝෂ සහිත සිත දෝෂ සහිත සිතැ යි ද දකිති දෝෂ රහිත සිත දෝෂ රහිත සිතැ යි ද දකිති. මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත සිතැ යි ද දකිති මෝහ රහිත සිත මෝහ රහිත සිතැ යි ද දකිති සංකප්පන (=හැකුළුණ) සිත හැකුළුණ සිතැ යි ද දකිති විකම්පන (=විසරුණ) සිත විසරුණ සිතැ යි ද දකිති. මහද්ගත සිත මහද්ගත සිතැ යි ද දකිති අමහද්ගත සිත අමහද්ගත සිතැ යි ද දකිති සෝත්තර සිත සෝත්තර සිතැ යි ද දකිති. අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතැ යි ද දකිති. සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ යි ද දකිති අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ යි ද දකිති. විමුක්ත (=මිදුණු) සිත විමුක්ත සිතැ යි ද දකිති අවිමුක්ත (=නොමිදුණු) සිත අවිමුක්ත සිතැ යි ද දකිති

77 මහරජ, යම්හේ හැරුණක හුලු හුලුයක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ලදුරුවෙක් හෝ තරුණයෙක් හෝ පිරිසිදු දිප්තිමත් කැබ් පනක හෝ පහන් දිග බදුනෙක හෝ සිය මුළු සටහන පිරික්සා බලන්නේ තල-කැලැල් ආදී දෙය් ඇති තැන් සදහන් කැතැ යි දන්නේ ද, එකී දෙය් නැති තැන දෙය් නැතැ යි දන්නේ ද-

එවමෙව ඛො මහාරුජ භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතත්ත පරිසුද්ධො පරිඥාදානෙ අතඛාණේ විගතූපකකීලෙසෙ මුද්දගුතෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජප්පනෙත වෙතොපරියඤ්ඤාය විතතා අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති

සො පරසත්තානං පරපුග්ගලානං වෙතසා වෙතො පරිච්ච පරානාහි සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පරානාහි පිතරාගං වා විතතං පිතරාගං විතතනති පරානාහි සදෙසං වා විතතං සදෙසං විතතනති පරානාහි විතදෙසං වා විතතං විතදෙසං විතතනති පරානාහි සමොගං වා විතතං සමොගං විතතනති පරානාහි විතමොගං වා විතතං විතමොගං විතතනති පරානාහි සඛිතිතං වා විතතං -පෙ- විසකිත්තං වා විතතං -පෙ- මහග්ගනං වා විතතං -පෙ- අමගග්ගනං වා විතතං -පෙ- සලුත්තං වා විතතං -පෙ- අනුත්තරං වා විතතං -පෙ- සමාහිතං වා විතතං -පෙ- අසමාහිතං වා විතතං -පෙ- විමුත්තං වා විතතං විමුත්තං විතතනති පරානාහි අවිමුත්තං වා විතතං අවිමුත්තං විතතනති පරානාහි

ඉදමපි ඛො මහාරුජ සඤ්චරිකාං සාමසූඤ්චලං පුරිමෙහි සඤ්චරිකානි සාමසූඤ්චලෙහි අභිකක්කන්තරඤ්ච පණිත්තරඤ්ච

78 සො එවං සමාහිතෙ විතත්ත පරිසුද්ධො පරිඥාදානෙ අතඛාණේ විගතූපකකීලෙසෙ මුද්දගුතෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජප්පනෙත පුබ්බෙ-තිවාසානුස්සාධිඤ්ඤාය විතතා අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙකපිතිං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යපීදං එකමපි ජාතීං ජො'පි ජාතීයො තිස්සො'පි ජාතීයො චතස්සො'පි ජාතීයො පඤ්ච'පි ජාතීයො දස'පි ජාතීයො විසමපි ජාතීයො තිංසමපි ජාතීයො චතසාරිසමපි ජාතීයො ජාතීසකමපි ජාතීසකස්සමපි ජාතීසතසකස්සමපි අනෙකො'පි සංවර්ධකස්ස අනෙකො'පි විවර්ධකස්ස අනෙකො'පි සංවර්ධවිවර්ධකස්ස අනුත්තං එවංනාමො එවංගොත්තො එවංවණ්ණො එවංකාමො එවං සුබද්ධකම්-පටිසංචෙදී එවමාසුපරියනො සො තතො වුතො අමුත්ත උපපාදිං තත්තාපාදිං එවංනාමො එවංගොත්තො එවංවණ්ණො එවමාකාමො එවං-සුබද්ධකම්පටිසංචෙදී එවමාසුපරියනො සො තතො වුතො ඉබ්බපනො'ති ඉති සාකාරං සඋපද්දං අනෙකපිතිං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති

79 සෙය්‍යපාපි මහාරුජ පුරිසො සභාමො ගාමො අඤ්ඤං ගාමිං ගචේත්ඨ්‍ය තමා'පි ගාමිං අඤ්ඤං ගාමිං ගචේත්ඨ්‍ය සො තමා ගාමිං සකඤ්ඤෙව ගාමිං පච්චාගචේත්ඨ්‍ය තස්ස එවමස්ස 'අහං ඛො සකථො ගාමිං අමුං ගාමිං අගචේ' තත්ත එවං අධිංසිං එවං නිසීදිං එවං අභාසිං එවං තුණ්හි අභාසිං තමාපි ගාමිං අමුං ගාමිං අගචේ' තත්තාපි එවං අධිංසිං එවං නිසීදිං එවං අභාසිං එවං තුණ්හි අභාසිං සො'විධි තමා ගාමිං සකඤ්ඤෙව ගාමිං පච්චාගත්තා'ති

මහරජ, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාහිත වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් නැති කල්හි, උපකෙලාස පහ වූ සිත කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කෂිණම වූ කල්හි, සිරි කල්හි, තිබ්බල බවට පැමිණේ කල්හි, පරසිත් දන්තා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, තැමුරු කෙරෙයි

සේ අන් සතුන්ගේ, අන් පුතුන්ගේ සිත සියසිත්තින් පිරිසිදු දැනී. සරාග සිත සරාග සිතා සි ද දැනී මිතරාග සිත මිතරාග සිතා සි ද දැනී සඤ්ඤා සිත සඤ්ඤා සිතා සි ද දැනී, මිතඤ්ඤා සිත මිතඤ්ඤා සිතා සි ද දැනී සමෝග සිත සමෝග සිතා සි ද දැනී, මිතමෝග සිත මිතමෝග සිතා සි ද දැනී සංකප්පිත සිත සංකප්පිත සිතා සි ද දැනී විකප්පිත සිත විකප්පිත සිතා සි ද දැනී මහද්දග්ග සිත මහද්දග්ග සිතා සි ද දැනී අමහද්දග්ග සිත අමහද්දග්ග සිතා සි ද දැනී සෝත්තර සිත සෝත්තර සිතා සි ද දැනී අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතා සි ද දැනී සමාහිත සිත සමාහිත සිතා සි ද දැනී අනමාහිත සිත අනමාහිත සිතා සි ද දැනී විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතා සි ද දැනී අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතා සි ද දැනී

මහරජ, මේ ද පළමු දක්වුණු සාන්ද්‍රවේග ශ්‍රාමණ්ණපරපුත්‍රයට වඩා මනෝඥ, වඩා උතුම්, සාන්ද්‍රවේග ශ්‍රාමණ්ණ පරපුත්‍රයකි

78 හෙතෙමේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු කල්හි, දීප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් නැති වූ කල්හි, උපකෙලාස පහ වූ සිත කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කෂිණම වූ කල්හි, සිරි කල්හි, තිබ්බල බවට පත් කල්හි, සුප්පිතිවාසානුසමායී ඥානය (අපර වුසු කඳ පිළිවෙල දක්නා නුවණ) ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි. සේ එක් ජාතියක් ද ජාතියෙකක් ද ජාතී තුනක් ද ජාතී සතරක් ද ජාතී පහක් ද ජාතී දසක් ද ජාතී විස්සක් ද ජාතී තිසික් ද ජාතී සතළිසක් ද ජාතී පනහක් ද ජාතී සියයක් ද ජාතී දහසක් ද ජාතී සූරසසන් ද, බොහෝ සංවර්තී කල්ප ද, බොහෝ විවර්තී කල්ප ද, බොහෝ සංවර්තී විවර්තී කල්ප ද, “අසෝ තත්ති මේ නම් ඇතියෙමි වීම මේ යොත් ඇතියෙමි වීම මේ බඳු පැහැ ඇතියෙමි වීම මේ බඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම මේ බඳු සුව දුක් විඳින්නෙමි වීම මේ බඳු (මෙතෙක්) ආයු කෙළවර කොටැතියෙමි වීම ඒ මම එයින් පැවැ අසෝ තාන උපතිමි එහි ද මේ නම් ඇතියෙමි වීම මේ යොත් ඇතියෙමි වීම මේ බඳු පැහැ සටනත් ඇතියෙමි වීම මේ බඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම මේ බඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි වීම මෙතෙක් ආයු සීමාවක් ඇතියෙමි වීම ඒ මම එයින් පැවැ මෙහි උපතිමි”යි මෙසේ අනේකවිධ වූ පෙරු වුසු කඳ පිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මෙසේ වෛදි වෘත්තයන් ආහාර සහිත වූ නම් යොත් විසින් උද්දේශ සහිත වූ බහුර්ව වූ සුප්පිතිවාසය සිහි කෙරෙයි

79 මහරජ, යම්සේ පුරුෂයෙක් සිය ගමින් අන් ගමකට යන්නේ ද, ඒ ගමනුත් අන් ගමකට යන්නේ ද, (නැවත) සේ ඒ ගමන් සිය ගමට ම පෙරළා එන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී සිය ගමින් අසෝ ගමට යියෙමි එහි මෙසේ සිරියෙමි, මෙසේ උත්තනමි, මෙසේ නිමි, මෙසේ නිහඬ වීම ඒ ගමනුත් අසෝ ගමට යියෙමි එහි ද මෙසේ සිරියෙමි, මෙසේ උත්තනමි, මෙසේ නිමි, මෙසේ නිහඬ වීම ඒ මම ඒ ගමන් සිය ගමට ම පෙරළා ආයෙමි වෙමි”යි ඔහුට මේ බඳු සිතෙක් වන්නේ ද-

81 මහරජ, ගම්මේ අතර මං හන්දියෙක මහල් සහිත ගෙයක් වන්නේ ද, එහි උඩු මහලෙහි ඇත් ඇති පුරාණයක් සිටියේ ගෙට පිවිසෙනවුනුත් ගෙන් නික්මෙනවුනුත් පිටියෙහි ඇත මැන යන එන-වුනුත්, සිවුමං ගන්දිය මැද හුන්නවුනුත් දක්නේ ද, ඒ දක්නා ඔහුට “මේ මිනිස්සු ගෙට පිවිසෙත්, මේ මිනිස්සු ගෙන් නික්මෙත්, මේ මිනිස්සු පිටියෙහි ඇත මැන යෙත්, මොහු සිවුමංහන්දිය මැද උන්නෝ වෙත් යැ”යි මෙසේ සිතෙත් වන්නේ ද-

මහරජ, එපරිදි ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වැ දිජනිමින් වැ කෙලෙස් තැනි වැ උපකෙලය පත වැ මාදු වැ කම්කෘම වැ සහිත වැ නිවෙල බවට පැමිණි කල්හි, සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දක්නා හුවණ ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, තැබුරු කෙරෙයි, හේ මානුෂක විෂයය ඉක්ම වූ පිරිසිදු වූ දිවැසින් “අහෝ මේ හවන් සත්ත්ව කායදුෂ්ටරිතයෙන් සමන්විතයහ, වාග්දුෂ්ටරිතයෙන් සමන්විතයහ, මනෝ-දුෂ්ටරිතයෙන් සමන්විතයහ, ආසියනට උපවාද කළහ, මහදිවුම, මහදිවු වියයෙන් ගත් වුත ඇතියහ. ඒ මොහු කා වුත් මරණින් මතු, සැපයෙන් පහ වූ, දුෂ්ට කම්යෙන් උපත් ගතිය වූ, තමතට තමන් අවශ්‍ය වැ වැටෙන තැන වූ, තීරයට වත්ත එහෙත් මේ හවන් සත්ත්වයෝ වූ කලී කායසුචරිතයෙන් සමන්විතයහ, වාග්සුචරිතයෙන් සමන්විතයහ, මනා-සුචරිතයෙන් සමන්විතයහ, ආසියනට උපවාද නො කළහ, සම්දිවු ගත්තා, සම්දිවු විසින් ගත් ශීරාදිය ඇත්තා මොහු කා වුත් මරණින් මතු, ශෝභන ගති ඇති සහ ලොවට වන්නාහ”යි මෙසේ මරණාසන්න වූ ද, එකෙණෙහි පිළිසිදු ගත්තන් වූ ද, පහන් වූ ද, උසන් වූ ද, මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, නොමනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියන් වූ ද, කම්ම වූ පරිදි ඒ ඒ හවයට ගිය සත්ත්වයන් දකී මෙසේ පිරිසිදු වූ, මානුෂක විෂයය ඉක්ම වැ පැවැති දිවැසින්, නිත ප්‍රණීත, සුවණ, දුර්ණ, සුගත දුර්ගත සත්ත්වයන් දකී කම වූ පරිදි ඒ ඒ හවය කරා එළැඹී සිටි සත්ත්වයන් දකී

මහරජ, මේ ද පළමු දැක්වුණු සාන්දුෂටික ශ්‍රාමණ්ඩලයකට වඩා මනෝඥ වූ, වඩා උතුම් වූ, සාන්දුෂටික ශ්‍රාමණ්ඩලයෙකි.

82 හේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වැ දිජන වැ නිකෙලෙස් වැ උපකෙලය පත වැ මාදු වැ කම්කෘම වැ සහිත වැ නිවෙල බවට පැමිණි කල්හි, ආසුචියන්ගේ කෘයය (විනාශය) පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට තැබුරු කෙරෙයි (එසේ වූ) හෙ තෙමේ ‘මේ දුකැ’ යි ඇති සැටි ලෙස දකී ‘මේ දුක් ඉපැන්මට කාරණයැ’ යි ඇති සැටි ලෙස දකී ‘මේ දුක් වැනැස්මැ’ යි (=දුක් නැස්මට අරමුණු වන නිවතැ’යි) ඇති සැටි ලෙස දකී, ‘මේ දුක් වැනැස්මට පමුණුවන පිළිපවතැ’යි ඇති සැටි ලෙස දකී ‘මොහු ආසුචියෝ යැ’යි ඇති සැටියෙන් දකී. මේ ආසුචියන් ඉපැද්මට කැරුණැ’යි ඇති සැටියෙන් දකී ‘මේ ආසුචිනිරෝධ යැ’ යි (=ආසුචියන් වැනැස්මට ප්‍රත්‍යය වන නිවතැ’යි) ඇති සැටියෙන් දකී ‘මේ ආසුචිනිරෝධභාමිනී ප්‍රතිපත්ති යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දකී මෙසේ දත්තා මෙසේ දක්නා ඔහුගේ සිත කාමාසුචිය කෙරෙන් ද මිදේ ඔහු සිත භවාසුචිය කෙරෙන් ද මිදේ (ඔහු) සිත අවිදුසුචිය කෙරෙන් ද මිදේ (එසේ සිත මිදුණු කල්හි ‘මා සිත ආසුචි කෙරෙන්’ මිදුණේ යැ’ යි (ප්‍රත්‍යාවේක්ෂණ) ඥානය වේ හපවත්තපත්තිය නිමිණ විය (හෙවත් නැවත හවයෙහි තොරපදනා ස්වභාවයට පැමිණියෙහි), ‘මහ බබ්බර වැස නිමැවිණි. (සිවු සන්ති සතර මහින් කළ යුතු සොළොස් වැදූරුම්) නිත කොටැ නිමැවිණි’ මේ බව පිණිස (=මේ කෙලෙසකය පිණිස) යලි දු කටයුතු දැයක් නැතැ’යි හේ දකී

83. මහරජ, යම්කෙකු කුසුමකට වූ පතක් වූ, වෙනෙහින් පතක් වූ, නොකැලූණු (=බොර නො වූ) දිය මිලෙක් වන්නේ ද, එහි ඉවුරෙහි ඇති ඇති මිනිසෙක් සිටියේ, එහි කුලු කැසිරන්නා වූත් සිටුනා වූත් සිප්පිබෙල්ලනුත් සක්බෙල්ලනුත් කැටකැබිලිතිත් මන්සැසුමකගත් දක්නේ ද, (එසේ දක්නා) ඔහුට “මේ දියවිල පතක් ය, වෙනෙහින් පතක් ය, නොකැලූණුණේ ය මෙහි මේ සිප්පිවත් සක්බෙල්ලන් කැට කැබිලිතිත් මන්සැසුමකගත් කැසිරන්නා වූත් සිටින්නා වෙති” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

මහරජ, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාසිත සිත පිහිසිල වූ දිප්තිමත් වූ, නිකෙලෙස් වූ, උපකෙලෙස් පත වූ, මාදු වූ, කම්මණ වූ, ස්ථිත වූ නිකල්ලතාවට පැමිණි කල්හි ආත්මසංකප්පය පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි හේ ‘මේ දුකැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී, ‘මේ දුකට කරුණැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් වැනැස්මැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් වැනැස්මට පමුණුවන පිළිවෙතැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මොහු ආත්මසංකප්පය ඇති සැටියෙන් දැනී මේ ආත්මසංකප්පය ගැ (ඉපැදීමට කරුණැ)’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආත්මසංකප්පය ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආත්මසංකප්පයට පැමිණෙන පිළිවෙතැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී

මෙසේ දන්නා, මෙසේ දක්නා, ඔහුගේ සිත කාමාසුචය කෙරෙත් ද මිදේ, භවාසුචය කෙරෙත් ද මිදේ, අවිදුසුචය කෙරෙත් ද මිදේ, මිදුණු කල්හි ‘මිදුණේ යැ’යි දැනීම වේ භවෝත්පත්තිය කම්ම විය, මාභිබුභමි-වසීය වැස නිමවන ලද්දේ ය, (සිටු සත්ති සිටු මගින්) කුලසුත්ත (සොලොස් වැදුරුම) කායාස කොටැ නිමැවිණ මෙබව පිණිස (=මේ කෙලෙසකගය පිණිස) කුල සුත්ත අත් කිසිත් නැතැ’යි හේ දැනී

මහරජ, මේ වූ කලී පළමුවෙන් දක්වුණු සාන්දුසට්ඨක ශ්‍රාමණ්ණ-ඵලයනට වඩා මනෝඥ වූ, වඩා උතුම් වූ සාන්දුසට්ඨක ශ්‍රාමණ්ණ ඵලයෙකි “මහරජ, මේ සාන්දුසට්ඨක ශ්‍රාමණ්ණ ඵලයෙන් අන්‍ය වූ, මෙයට වඩා මනෝඥ වූ හෝ මෙයට වඩා උතුම් වූ හෝ සාන්දුසට්ඨක ශ්‍රාමණ්ණ ඵලයෙක් නැතැ” (යි වදල හේක)

84. මෙසේ වදල කල්හි මහබෙවෙර වෙවදේභිසුත්ත අජාතශත්‍රු රජ තෙම, “වහන්ස, ධර්ම දේශනාව අභිකාන්ත ය. (අභිමනෝඥ ය.) වහන්ස, ධර්ම දේශනාව අභිකාන්ත ය වහන්ස, යම්කෙකු යැටිකුරු කොට තැබූ (මුහුණින් නැමූ) බඳුනක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේ ද, වැසුණු දයක් වැසුම් හැර දක්වන්නේ හෝ වේ ද, මා මුලා වූවකුට මහ කියන්නේ හෝ වේ ද, ‘ඇත් ඇඟියෝ රූප දකිනැ’යි අප්පරිච්ඡේදි තෙල් පතක් දල්වන්නේ හෝ වේ ද, වහන්ස, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මට නොයෙක් අසුරින් ධර්ම පැවැසිණ වහන්ස, ඒ මම භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ ද ධර්ම ද භික්ෂු සංඝයා ද ඥාණ ගෙඹ වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා අද පටන් දිවි ගිණි කොට සරණ ගිය උපාසකයකු කොට දන්නා සේක් වා වහන්ස, යම් බඳු මම් සිය පිය වූ දූතැම් දම්වූ රජු ඉහුරු කරුණින් දිවියෙන් තොර කෙළෙමි වේ ද, වහන්ස, ඒ අපාරාධය බාලබවට ගැලපෙනසේ මුහුණට අහුරුපසේ අදහස් බවට නිසිසේ මා මැබ්බෙත යිසේ ය වහන්ස, මන්තෙහි මා මෙබඳු වරද නොකරනු පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මගේ වරද වරද වශයෙන් පිළිගන්නා සේක් වා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙබස් පැවැසී ය

85 තනං ත්වා මහාරුජ අවිච්ඡයා අවිච්ඡයා යපාබාලං යපාබුලුකං යපාඅකුසලං යො ත්වා පිතරං බමමිකං බමමරුජානා ජිත්තා චොපරුපෙසි. යතො ව ඛො ත්වා මහාරුජ අවිච්ඡයා අවිච්ඡයො දිඛවා යපාබමමං පටිකපරුසි තනන්ත මයං පටිගණ්හාම දුද්ධි හෙය් මහාරුජ අරියස්ස විනයෙ යො අවිච්ඡයා අවිච්ඡයො දිඛවා යපාබමමං පටිකපරුසි අයත්තං සංවරං අපජ්ජතිති

86 එවං වුත්තෙ රුජා මාගධො අජාතසත්තු වෙදෙහිපුත්තො හඟවන්තං එතදවොච හන් ව දුති මයං හන්තෙ ගච්ඡාමි බහුකිච්චා මයං බහුකරණීයා'ති

"යස්ස 'දුති ත්වා මහාරුජ කාලං මසුසුඤ්ච'ති

අප ඛො රුජා මාගධො අජාතසත්තු වෙදෙහිපුත්තො හඟවන්තො භාසිතං අභිනද්ධො අනුමොදිති, උච්චායාසනා හඟවන්තං අභිච්චාදෙඤ්ච පදකම්මං භාසිතං පකාමි

87 අප ඛො හගවා අවිරපකකනන්ත රුකෙස්ස මාගධස්ස අජාතසත්තුස්ස වෙදෙහිපුත්තස්ස භික්ඛු අමනෙති බ්බායං භික්ඛවෙ රුජා, උපතනායං භික්ඛවෙ රුජා සවායං භික්ඛවෙ රුජා පිතරං බමමිකං බමමරුජානං ජිත්තා ච චොපරුපෙසංච ඉමයමිං ගෙව අසනෙ විරජං ඵනමලං බමමවක්ඛුං උපාජ්ජිස්සාති

ඉදමවොච හගවා අහහමිනා තෙ නික්ඛු හඟවතො භාසිතං අභිනද්ධති

සාමසූඤ්චලසුත්තං නිවසිතං දුතියං.

85. (එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාරන සේක්)
 “මහරජ, යම්වෙලෙකු තෝ පිය වූ දහැම දුක්ඛ රජහු දිවියෙන් තොර කෙළෙහි වෙයි ද, එකාත්තයෙන් ඒ වරද බාලබවට අනුරිතත් මුක්තවට අනුරිතත් අකුසලට අනුරිතත් තා ඉක්මැ හිසේ යැ (මැමැ හෙත පැවැත්තේ ය) මහරජ, යම් කෙසෙකින් හුමෙන් තෙමේ වරද වරද වශයෙන් දක බමිය වූ පරිදි පිළියම් කෙරෙහි නම්, හුමෙන්හුන්සේ ඒ වරද අපි පිළිගනුමිහ (=ඉවසමු) මහරජ, යමෙක් වරද වරද පිහිත් දක දනම් වූ පරිදි පිළියම් කරන්නේ නම්, මන්තෙහි එ වැන්නක් නොකරනුට සංවරයට පැමිණෙන්නේ නම් (=ආයතියංවරයෙහි පිහිටන්නේ නම්) මෙය ආසිටිතායෙහි (බුදු සස්තෙහි) වාදාය (=වැඩම) නම් වේ” යැ හි වදාළ සේක

86 මෙසේ වදාළ කල්හි චෛද්දේහිපුත්‍ර මහසංඛ්‍යවර අජාතශත්‍රු රජ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, දන් අපි යමිහ අපි බොහෝ කාත්‍ය ඇත්තමෝ බොහෝ කටයුතු ඇත්තමෝ වමිහ”යි කී ය

“මහරජ, හුමෙන් තෙමේ යම් ගමනකට කල් දැනි ද එයට හුමෙන් ම කල් දන ගන්නැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක

ඉක්කිත්තත් චෛද්දේහිපුත්‍ර මහසංඛ්‍යවර අජාතශත්‍රු රජ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය පිළිගෙන අනුරුද්දත් වැ උනස්තෙන් නැගිට පැදකුණු කොට නික්මැ ගියේ ය

87 ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ චෛද්දේහිපුත්‍ර මහසංඛ්‍යවර අජාතශත්‍රු රජ නික්මැ ගිය නොබෝ වේලායෙහි භික්ෂූන් අමතා, “මහණෙනි, මේ රජ සිය පියා නැසීමෙන් කළ කම්පරාධයෙන් උදුරුලූ උපනිසුය සම්පත් නැමැති මුල් ඇත්තේ ඉදුරුණේ වෙයි එකෙයින් ම (නවුමා වූ ප්‍රභිෂභා ඇත්තෙන්) නවුගේ වෙයි මහණෙනි, ඉදින් මේ රජ දහැම වූ, දහැමෙන් රජ බවට පැමිණි පියා ජිවිතයෙන් තොර නො කෙළේ මි නම්, මේ අස්තෙහි ම (මෙතන්හි දී ම) රුහාදි කෙළෙත් රජත් රහිත, පහ වූ කෙළෙත් මල ඇති දහම් ඇස (සෝවාන්මහනැණ) මොහුට පහල වූයේ වනා”යි වදාළ සේක

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මො වදාළ සේක එ මහණහු සතුටු සිතැත්තෝ උත්තමත්තේ වචනය පිළිගත්හ

දෙවෙනි වූ ශ්‍රාමණාචල සූත්‍රය නමිසේ ය.

අමතරවස්තුන්.

1. එම මේ 1 හුනු එක සමය හඟවා කොසලෙසු වාරිකා වරමානෝ මහතා හිකවුසබෙසන සද්ධි පඤ්චමනෙතති හිකවුසබෙති යෙන ඉව්ජානඛලං¹ නාම කොසලානං බ්‍රාහ්මණගාමෝ තදවසරි තනු දුදා හඟවා ඉව්ජානඛලං² විතරති ඉව්ජානඛලවනසණ්ඨි.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන බ්‍රාහ්මණෝ පොකඛරසාති³ උක්ඛට්ඨං අජ්ඣාචසති සනතුසාදං සතිණ්කථෙට්ඨාදකං සබ්බඤ්ඤං රුජ්ඣොග්ගං රඤ්ඤ පසෙතදිනා⁴ කොසලෙන දිනනං රාජදායං බ්‍රහ්මදෙයාං අප්පොසි ඛො බ්‍රාහ්මණෝ පොකඛරසාති

“සමණෝ බුදු නො ගොතමෝ සකාපුතො සකාකුලා පබ්බජිතෝ කොසලෙසු වාරිකා වරමානෝ මහතා හිකවුසබෙසන සද්ධි පඤ්චමනෙතති හිකවුසබෙති ඉව්ජානඛලං අනුපානො ඉව්ජානඛලෙ විහරති ඉව්ජානඛලවනසණ්ඨි නා ඛො පන භවනතං ගොතමං එවං කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දා අබ්බුත්තො “ඉතිපි සො හඟවා අරහං සමාසමුද්ධො විජ්ජාවරණසමපනො හුගතො ලොකවිදු අනුත්තරො පුරිසදම්මාරාමි⁵ සතා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො හඟවා” සො ඉමං ලොකා සදෙවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං සසාමණ්ඩ්‍රාහ්මණං පජා සදෙවමනුස්සා සයං අභිඤ්ඤා සවර්තනා පච්චෙදෙති සො ඛමිමං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරිශොසානකල්‍යාණං සාසං සඛ්‍යඤ්ජනං⁶ කෙවල-පරිපුර්ණං පරිපුර්ණං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති සාබ්බ ඛො පන තපාරූපානං අරහතං දස්සනං නොති”ති

3. තෙන ඛො පන සමයෙන බ්‍රාහ්මණස්ස පොකඛරසාතිස්ස අමතෙට්ඨා නාම මාණවො⁷ අත්තවාසී නොති අජ්ඣායකො මහතධරො තිණ්ණො වෙදානං පාරගු සතිකණ්ඩුකෙට්ඨානං සංකඛරපාහෙදනං ඉතිහාස-පඤ්චමානං පදකො වෙග්‍යාකරණෝ ලොකායතමොපුරිසලකබ්‍රෙහු අතවගො අනුඤ්ඤානපරිඤ්ඤාතො සකෙ ආචරියකෙ තෙවර්තකෙ පාවට්ඨෙන ගමිතං ජානාමි නං තිමං ජානාමි යං තිමං ජානාමි තමනං ජානාමිති.

1 එව්‍යවම, PTS

2 නඛකල, PTS. ඉව්ජානඛලනතිපි පාට්ඨා, අ

3 ඉව්ජානඛකල, PTS හඛිඨ 4 සාදි, හඛිඨ රපාකඛරසාතිඉතිපි බ්‍රවට්ඨ, අ

5 පසසනදි, PTS පප්පොසදිනා, සිවු

6 සාරපි, සිවු සා

7 හඟවාති, මජ්ඣ සා 8 සමාසකුලා, PTS.

9 අභිකෙට්ඨා මාණවො, PTS. මානවො, PTS-II.

අමතරවස්තු

1 මා විසින් වෛසේ අසන ලදී- එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් පන්සියක් පමණ වූ මිත්තන් භික්ෂුසභන හා කොසොල් රටා සැරි සරන සේත්, කොසොල් රටාගේ ඉව්ණානඩාල නම් ඔවුණු ගමට වැඩි සේක එහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉව්ණානඩාල ගමට නොදුරෙහි වූ ඉව්ණානඩාල වනලැගැබෙහි වසන සේක

2 එ සමයෙහි වනාහි පොඤ්ඤාසාධී නම් ඔවුණු තෙවම් ඔහුරනාභිඤ්ඤා, නණ දඩු දිග සහ මෙහිත් යුක්ත වූ, මොහෝ ඛාත්‍ය ඇති, රජවු කෙරෙන් ලත් කම්පනේ පරිභොග වාස්තුව වූ, රජහුගේ දායාදා (දාන) වූ චුම්බද්ධ වූ, (රාජකරුපයෙන් පරිභොග කටයුතු වූ), පසේනදී කොසොල් රජහු දුන් ලෙසට කාශය වූ උසස්වසා නුවර වෙසෙයි යන තෙමේ (රටෙහි පැතිර යන) විභූ දන්වන කථාව ඇසී ය

"එවිත්ති, භාග්‍යවතු වූ, භාග්‍යවතුරාගන් නික්ම පැවිදි වූ භූමික භෞතමයන් වහන්සේ වනාහි භික්ෂූන් පන්සියක් පමණ වූ මිත්තන්සභන හා කොසොල් රටා සැරි සරන සේත්, කොසොල් රටාගේ ඉව්ණානඩාල නම් ගමට වැඩි සේත්, එයට නොදුරෙහි වූ ඉව්ණානඩාල වනලැගැබෙහි වසන සේක ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණින් පටන්ගෙන, සමන්තසම්මුඛයා, විද්‍යාවරණසම්පන්නයා, සුතන නමන, ලොකවිත් (ලොව දන්නා) හ, නිරුත්තර පුරුෂදම්මසාරථීය, දෙවිවිනිසකට භාස්නා, මුඛයා, ගතවිත්ත උත්තමන්සේ දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත ඔවුන් සහිත වේ ලෝකය, මහණ ඔවුන් සහිත දෙවිවිනිසුන් සහිත වේ සත්ත්වමයා, නමින් ම සිය විශිෂ්ට නුවරින් දැන පැත්ත කොට, දන්වන සේක 'උන් වහන්සේ පදිකලාණ මධ්‍යකලාණ පරිසරාණාණ වූ, (සත්ත්වයානාදී) මොහොති ඇති, මොහොති (සම්පූර්ණ) විශේෂන ඇති, සමාකාර පරිපූර්ණ, පිරිසිදු ධර්මය දෙසන සේක එසේ දෙසන්නා ද (අධිග්‍රහණ පරිපූර්ණ අධිපුරුෂයා ගත ක්‍රියාකාරයෙන් සංගාත වූ) සකල භාස්නා මුහුම්මය පවසන සේක එවැනි රහතුන් දක්ව වූ කලී හිත වැඩි හෙතැ දෙන්නෙහැ' යි ඒ භවිත් භෞතමයන් වහන්සේ විමුඛ වූ වෙසේ වූ භූමි වූ කිත්තන්සභනෙහි උස වැ නැගෙත් වේ' යනු යි

3 එසමයෙහි වූ කලී පොඤ්ඤාසාධී භවිත්තට වෙද පදාරන, වෙදයන් මුඛයාසෙන් දන්න, නිසරුව පකුට්ඨානාසු සහිත දන්ත-පුරාද (භික්ෂා හා නිරුත්තන්) යන, ඉතිහාස පසරු කොටති ක්‍රියෙද්ධානේ පරිකාර පත්, පදපාඨ දන්ත, නදනා සිසු වෘකාරණ ද වාතා, ලොක සත්තාසුසෙහිත් පොළොවල පාත්‍රාසුසෙහිත් නිපුණ වූ, පුරුෂ විසින් උග්‍රාපන ලද ක්‍රියා සමාන පුරුෂානාසෙහි, 'පා දන්තා සිසුල පන්ත දන්ත' ය, සිසුල විසින් පුරුෂානා, ලද, 'පා දන්තා සිසුල' යන නමින් පුරුෂ විසින් පුරුෂානා ලද පුරුෂ පුරුෂ අමතරවස්තු වූ පුරුෂානාසෙන් පුරුෂානාසෙහි

4. අථ ඛො චූඝමණො පොකඛරසාඤ්ඤාමාණං ආමනෙතසි
 “අයං තාන අච්චට්ඨං සමණො ගොතමො සකාසුතො සකාසුල
 පබ්බජිතො කොසලෙසු වාරිකං වරම්නො මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං
 පඤ්චමනෙතති භික්ඛුසතෙති ඉත්ථානඛතලං අනුයතෙතා ඉත්ථානඛතලෙ
 විහරති ඉත්ථානඛතලවිතසණ්ඨිං.

නං ඛො පන භවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණො නිත්තියද්දා
 අභිභුග්ගතො “ඉතිපි සො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො -පෙ-
 භුගම්මරිසං පකාසෙති, සාධු ඛො පන තථාගුපාතං අරහතං දස්සතං
 ගොති”ති

එහි නිං තාන අච්චට්ඨං යෙන සමණො ගොතමො තෙනුපසම්මම
 උපසම්මනිති සමණං ගොතමං ජාතාති යදි වා නං භවන්තං ගොතමං
 තථාසකතංයෙව සද්දා අභිභුග්ගතො, යදි වා නො තථා, යදි වා සො
 භවං ගොතමො තාදිසො, යදි වා න තාදිසො, තථා මයං තං භවන්තං
 ගොතමං වෙදිස්සාමාති

5. “යථා කථං පනාහං හො නං භවන්තං ගොතමං ජාතියාමි
 යදි වා නං භවන්තං ගොතමං තථාසකතංයෙව සද්දා අභිභුග්ගතො,
 යදි වා නො තථා, යදි වා සො භවං ගොතමො තාදිසො යදි වා න
 තාදිසො”ති.

6. “ආගතාති ඛො තාන අච්චට්ඨං අමනාකං මනෙතසු අභිනිං-
 මහාපුරිසලකඛණාති යෙති සමන්තාගතස්ස මහාපුරිසස්ස අභිව
 ගතිසො භවන්ති අනඤ්ඤා සචෙ අගාරං අරක්ඛාවසාති රාජා ගොති
 වික්කවන්ති ඛම්මකො ඛම්මරාජා වාතුරනෙතා විරිතාමි ජනපදස්වා-
 වර්ගපපතො සතතරතකමනනාගතො තසයිමාති සතතරතනාති
 භවන්ති, සෙය්‍යපීදං වික්කරතනං කප්පිතනං අස්සරතනං මඤ්ජරතනං
 ඉප්පිතනං ගතපතිරතනං පටිනාසකරතනමෙව සතතමි පරොසකස්සං
 ඛො පනස්ස පුත්තා භවන්ති සුරා විරභතරාජා පරසෙකපමද්දානා සො
 ඉමං පඨට්ඨං සාගරපට්ඨනතං අදුණෙන අනුපෙත ඛම්මෙන අභිවිජ්ඣ
 අරක්ඛාවසාති.

සචෙ ඛො පන අගාරසමා අනගාරිසං පබ්බජති අරහං තොති
 සම්මාසම්බුද්ධො ලොකෙ විවත්තවර්දෙ¹ අතං ඛො පන තාන අච්චට්ඨං
 මනාතං දතා නිං මනාතං පටිග්ගතොති”ති

1. විවත්තවර්දෙ. ඛො ස ස. විවත්තවර්දෙ සො. විවත්තවර්දෙ. භෙසං

4. ඉක්බිති පොකරිසානි බමුණු තෙම අම්බට් මාණවතා බණවා මෙ සේ කී ය. “දරුව අමබන්ධය, ශාකාපුත්‍ර වූ ශාකා කුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූ මේ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ භික්ෂූන් පන්සියක් පමණ වූ මහ බික්සහන හා කොසසාල් රට සැරි සරන සේක්, ඉවත්තාගලට පැමිණියෝ එයට නොදුරු වූ ඉවත්තාගල වන ලැහැබෙහි වසන සේක.

“මෙසේ මෙසේ ඒ භාගාවතුන් වහන්සේ අර්හත්හ, සමාන්-සම්මුඛයන්, බ්‍රහ්මචරීය ප්‍රකාශ කරන සේක. මෙබඳු රහතුන් දැක්ම හිත වැඩ ගෙන දෙන්නෙකැ”යි ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ මෙසේ වූ කීර්තියාසිද්ධියක් උස් වූ නැංගේ වේ

දරුව අම්බන්ධය, එන්නා ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ කර එළැබෙන්නා එළැබා, “ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ එසේ විද්‍යමාන වූ ම ශුණ පිළිබඳ කීර්තියාසිද්ධියක් නැංගේ වේ ද ? නැත හොත් එසේ විද්‍යමාන නොවූ ශුණ පිළිබඳ හබෙක් නැංගේ වේ ද ? ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ එබඳු ම ද ? නැත හොත් එබඳු නො වෙත් ද ?”යි ඒ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ දැන ගන්නා එසේ අපි ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ දැන ගන්නමු” යනු යි

5. “හවන, ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ එසේ විද්‍යමාන වූ ශුණ පිළිබඳ කීර්තියාසිද්ධියක් නැංගේ වේ ද ? නැත හොත් එසේ විද්‍යමාන නොවූ ශුණ පිළිබඳ හබෙක් නැංගේ වේ ද ? ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ එබඳු ම ද ? නැත හොත් එබඳු නො වෙත් ද ?”යි මම කෙසේ නම් දැන ගත හෙන්නෙමි ද ?”යි (අම්බන්ධ මාණවතා කී ය)

6 “දරුව අම්බන්ධය, යමෙකීන් සමන්විත මහාපුරුෂයෙක්හට නිශාං දෙකක් ම විනා එයින් අනෙකෙක් නැත් ද,- ඉදින් හිස ගෙහි වසන්නේ නම් දහැම වූ, දහැමෙන් ම රජය ලත්, සිවු ලුහුදු හිමි කොට ඇති සතර මහාදම්පයෙන් සාදුණු මුළු පොළොවට අභිපාති, පසම්බුරන් දිනු, දනවුනි තහවුරු බවට පැමිණි, සත්රුවනින් සමන්විත සක්විති රජෙක් වන්නේ ද, සක්රුවන ය, ඇත්රුවන ය, අශ්වරුවන ය, මිණරුවන ය, ඉතිරි රුවන ය, ගාලුරුවන ය, සත්වන පිරිකාරුවන ය, යන මේ සත්රුවන් කෙනෙක් යම් ඒ රජෙක් හට ඇත් ද, දහසකටත් වැඩි ගුරු වූ (නොබාන සුදු), දෙව් කුමරුන් වැනි සිරුරු ඇති, සතුරු සෙන් මඩනට සමන් වූ පුත්තු ඇත් ද, යම් ඒ මහපුරිස්ලකුණින් යුත් සේ සසුර හිමි කොටැති මේ පොළොව දංචෙන් සැතිත් වෙන් වැ (පන්සිරි) දහසමන් වෙතෙහින් දිනා එයට අභිපාති වැ වෙසේ ද,-

ඉදින් යම් මහපුරිස්ලකුණු කෙනකුන්ගෙන් සමන්විත සේ හිස ගෙන් නික්ම පැවිදිව වදනේ නම් නැසු පමි සෙවෙණි ඇති (නොහොත් ත්‍රිවිධියෙන් හා තුන් සෙවෙණියෙන් මිදුණු) අර්හත් සමාන්සම්මුඛයා-ත්වමයෙක් වන්නේ ද, දරුව අම්බන්ධය, එසේ වූ දෙයින් මහාපුරුෂ ලක්ෂණයෝ අපගේ වේදෙයහි ආවාසු ම ය දරුව අම්බන්ධය, මම විනාහි මන්ත්‍ර (වේද) දෙන (=උගන්වන) තැනැත්තෙමි වෙමි තෝ මන්ත්‍ර පිළිගන්නා තැනැත්තෙහි” (යහි පොකරිසානි තෙම කී ය.)

“එවං තො’ති ඛො අබ්බවෙධා මාණවො බ්‍රාහ්මණස්ස පොකකරසාතිස්ස පටිසුත්තා උට්ඨායාසනා බ්‍රාහ්මණං පොකකරසාතිං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා චුළුචාරපමාරුත්තා සම්බුලෙහි මාණවෙහි¹ සද්ධං යෙන ඉච්ඡාතඛිග්‍රවතනනණෙධා තෙන පායාසි යාවතිකා යානස්ස භූමි යානෙන ගතත්වා යානා පචෙච්චාරෙහිත්වා පතතිකො’ව ආරාමං පාරිසි

7. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බුලා භික්ඛු අබ්බොකාසෙ වඩ්ඛමනති, අප ඛො අබ්බවෙධා මාණවො යෙන තෙ භික්ඛු තෙත්තප්පඛිකම්, උපපඛිකම්චා තෙ භික්ඛු එතදවොච “කතනත්ත ඛො භො එතරහි සො භවං ගොතමො විතරති? තං හි මගං භවනතං ගොතමං දස්සනාය ඉබ්බපසඛිකතනා”ති.

8 අප ඛො තොං භික්ඛුනං එතදගොති “අයං ඛො අබ්බවෙධා-මාණවො අභිඤ්ඤාතකොලඤ්ඤා වෙච අභිඤ්ඤාතස්ස ච බ්‍රාහ්මණස්ස පොකකරසාතිස්ස අනෙතවාසි අගරු ඛො පන භගවතො එවරුපෙති කුලපුත්තෙහි සද්ධං කපාසලාපො කොති”ති තෙ අබ්බවෙධං මාණවං එතදවොචු “එසො අබ්බව්‍ය විහාරො සංවුත්තථාරො තෙන අපසසද්දො උපපඛිකම්චා අතරමානො ආලිඤ්ඤං පටිසිත්වා උක්කාසිත්වා අක්කලං ආකොටෙහි විවරිස්සති තෙ භගවා ථාරන්නති”

9. අප ඛො අබ්බවෙධා මාණවො යෙන සො විහාරො සංවුත්තථාරො තෙන අපසසද්දො උපපඛිකම්චා අතරමානො ආලිඤ්ඤං පටිසිත්වා උක්කාසිත්වා අක්කලං ආකොටෙහි විවරි භගවා ථාරං පාරිසි අබ්බවෙධං මාණවො මාණවකා’පි පටිසිත්වා භගවතා සද්ධං සමමධිදංසු සමමධිදනිසං කපං සාරාණිසං විතීසාරෙත්වා එකමනතං නිසිදංසු අබ්බවෙධා පන මාණවො වඩ්ඛමනො’පි නිසින්නෙන භගවතා කඤ්චි කඤ්චි කපං සාරාණිසං විතීසාරෙති සිතො’පි නිසින්නෙන භගවතා කඤ්චි කඤ්චි කපං සාරාණිසං විතීසාරෙති

10. අප ඛො භගවා අබ්බවෙධං මාණවං එතදවොච එවනත්ත ඛො තො’ අබ්බව්‍ය බ්‍රාහ්මණෙහි වුද්ධෙහි මහලුකෙහි ආවරිතපාවරියෙහි සද්ධං කපාසලාපො කොති යථසිදං වරං තිට්ඨං නිසින්නෙන මයා කඤ්චි කඤ්චි කපං සාරාණිසං විතීසාරෙහි?”ති

“තොහිදං හො ගොතම ගවර්තො වා හි හො ගොතම ගවර්තොන බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණෙන සද්ධං සලුපිතුමරහති සිතො වා හි හො ගොතම සිතෙන බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණෙන සද්ධං සලුපිතුමරහති නිසින්නො වා හි හො ගොතම නිසින්නෙන බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණෙන සද්ධං සලුපිතුමරහති, සයොනො වා හි හො ගොතම සයානෙන බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණෙන සද්ධං සලුපිතුමරහති යෙ ච ඛො තෙ හො උගාතම මුරුකිකා සමණකා ඉඛො කණ්ණා² බණ්ඩුපාදපච්චා, තෙහිපි මෙ සද්ධං එවං කපාසලාපො කොති යථරිථ නොනා ගොතමෙතො”ති

1 මානවසඤ්ඤා, කපටි

2 කිරිහා, පිපස

“පිටුවන්ති, (ගමයේ හෙපි කියවු නම) එසේ කරන්නෙයි”යි අමබව එංගවකයා පොකරියානි බුදුරාජ පිළිවදන් ද, ප්‍රාග්ධනෝ නැති සිට, ඔහු සකසා වැද පැදැහුණු කොට වෙළෙඳුන් සෙද ටියන් නැග බොහෝ මාණවකයන් හා ඉවුණානෙල පනලැහැබි බලා නික්මුණේ ය යානගට බිම ගම පමණක් ද එතෙක් (යානසෙන් යැ හැකි තාක්) යානසෙන් ගොස් එයින් බැස පාගනින් දැනියේ ව (පයින් ම) ආරාමයට පිරිසියේ ය

7 එසමගෙහි බොහෝ හිසුපු පළිවහනෙහි සන්වන් කෙරෙත් ඉක්බිති අමබව එංගවක තෙරම ඒ හිසුන් කරා එළැඹියේ ය එළැඹි ඒ හිසුන් ගෙන් ‘හවන්ති, ඒ ගමත් ගෞතමයෝ දන් සොති වසන්තෝ ද? අපි වූ කලී ඒ ගවද් ගෞතමයන් දන්නා පිටුපස මෙහි එළැඹියමය”යි මෙය කී ය

8. එකල්හි ඒ හිසුන්ගට “මේ අමබව එංගවකයා වූ කලී ප්‍රකට කුලසෙක උපන්නෙක් ද ප්‍රතිභි පොකරියානි බුදුරාජෝ අනාවැස්සෙන් ද මේ මෙබඳු කුලප්‍රකුත් හා කතාබස් කිරීම හාග්‍යවතුන් වහන්සේට භජන් නම් නො වේ ම යැ යි මේ සිත විය ඔහු උද්භව එංගවකයාට “අමබවය, මේ වැසු දොර දැනියේ පිතාරය යි නිශ්ශබ්ද වූ එතැනට ගොස්, සෙමෙන් පිලට පිරිස කරා අගුල දහට ගිය පිරිත් ගසව (එවිට) හාග්‍යවතුන් වහන්සේ දොර හරනා සේකැ”යි කී ය

9 එවිට අමබව එංගවක තෙම වැසු දොර දැනි ඒ වෙහෙරට නිශබ් වූ එළැඹි සෙමෙන් ගදකිළි පිලට වැද කරා අපුල සටපයට නිය පිරිත් ගැනී ය (එවිට) හාග්‍යවතුන් වහන්සේ දොර හළ සැක අමබව එංගවක තෙම (විසාරයට) පිරිසියේ ය මාරුවකයෝ ද පිරිසැ හාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු වූහ සතුටට කරුණු වූ සිති කරනුවට (සිතැරදවනුවට) නිසි වූ කතාබස් අවසන් කොට, එක් පැයක තිදා ගත්හ අමබව එංගවකයා වූ කලී තෙමේ සන්ටින් කෙරෙවුන් වැඩිමුත් හාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සමි යවි කිසි සාධාරණ කතා කෙරෙහි, සිටැ ගෙනත් වැඩිමුත් හාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සමි යවි සාධාරණ කතා කෙරෙහි

10 එකලා හාග්‍යවතුන් වහන්සේ උද්භව එංගවකයා බණවා, “අමබවය, සමිසේ සිටිනුන් සිටිනුන් තෝ පුත් වා හා භිසි සමි සාරාණිය කපා කෙරෙහි නම තෙත් පාවා පාවා වූ, වසසිත් දැඩි සිටි, මෙහු බලුගත් කාග එපරිද්දෙන් ම කෙත් කතා වූ කිසි වට ද?”යි දැනු සේක

(එවිට අමබව එංගවකයා) “ගවද් ගෞතමය, එසේ පොළව ව ය යන බලුගත් සන් පුත්තන්ගේ ගා ය යනා කරනු වට සිටි බලුගත් සිටිනා බලුගත්තු හා ය තෝ කතා කරනු වට පුත්ත පුත්ත, හුග බලුගත්තු හා ය කතා කරනු යන් වට යන්ත බලුගත්තු පුත්තා බලුගත්තු හා ය කතා කරනු යන් වට එසෙම පැදි ගත නොය, වැඩව වූ, කර වන් ව, බිඳුන් සෙලෙත් (පන් යව පුළු පෙරු කළුගත් වෙත් නට, බිඳුන් කතා යන් කතාස ලාපය පොළා ගත නොය හා පාහා පරත පරිද්දෙන් ය ය ය යැයි කී ය)

11 “අභිබ්බසුත්තො ඛො උත තෙ අභිබ්බි ඉඛාගමිනං අසකාසි
යායෙව ඛො උතථාය අනුප්පිකාසොථා තාපෙට්ඨ අභිං ආට්ඨකං මිතසි
කරොග්ගාපො¹ අට්ඨිතවායෙව ඛො උත හො අගං අභිබ්බො මොඤ්චො,
ට්ඨිතමානී² කම්ඤ්ඤා අට්ඨිතත්තා”ති.

12 අථ ඛො අභිබ්බො මොඤ්චො ගතවතා අට්ඨිතවාදෙන ට්ඨිතමානො
කුපිතො අතභ්ගමිනො ගතවතායෙව මුංසෙනත්තා ගතවතායෙව
චිඤ්ඤානො ගතවතායෙව උපච්ඡමානො සමිකො ච පමි හො
ගොතමො පාපිකො ගතවතානී ගතවතානං ඵතදවොච “චිඤ්ඤා හො
ගොතමි සකාසානී, ඵරුඤ්ඤා හො ගොතමි සකාසානී, ලුඤ්ඤා හො
ගොතමි සකාසානී, රහසා හො ගොතමි සකාසානී ඉඛා සත්තා ඉඛා
සමානා න මුග්ගමිකො සකාසොනති න මුග්ගමිකො ගරුකරොනති න
මුග්ගමිකො මොඤ්චො න මුග්ගමිකො පුජෙතති න මුග්ගමිකො අපමායනති
නම්දං හො ගොතමි නව්ඤ්ඤා නම්දං නපට්ඨාපං යදිමෙ සකාසා ඉඛා
සත්තා ඉඛා සමානා න මුග්ගමිකො සකාසොනති න මුග්ගමිකො ගරු
කරොනති න මුග්ගමිකො මොඤ්චො න මුග්ගමිකො පුජෙතති න මුග්ගමිකො
අපමායනති”ති.

ඉතිහ අභිබ්බො මොඤ්චො ඉදං පඨමං සකෙකපු ඉඛවාදං
නිපාතෙයි

13 “කිමිපන තෙ අභිබ්බි සකාසා අපරාධානි?”

“උත මිදං ගොගොතමි සමයං ආචරියං මුග්ගමිකො පොකරි-
සානිකො කෙනවිදෙව කරුණිකො කපිලවද්ධො අගමාසිං යෙන සකාසානං
සන්ධාරං තෙහුපසමිකමි තෙන ඛො උත සමිකො සමිකපු සකාසා වෙට්
සකාසකුරා ච සන්ධාරො උච්චිත අනෙකු නිසිත්තා හොනති අඤ්ඤා-
මිඤ්ඤා අභිබ්බිච්ඡෙදකොති සකාසොනතා සංඛිද්ධානා අඤ්ඤාදුඤ්ඤා
මමිඤ්ඤා ච මමිඤ්ඤා අනුප්පිකානො න මිං කොමි ආසොනති නිසිතොති
නම්දං හො ගොතමි නව්ඤ්ඤා නම්දං නපට්ඨාපං යදිමෙ සකාසා
ඉඛා සත්තා ඉඛා සමානා න මුග්ගමිකො සකාසොනති න මුග්ගමිකො
ගරුකරොනති න මුග්ගමිකො මොඤ්චො න මුග්ගමිකො පුජෙතති න
මුග්ගමිකො අපමායනති”ති

11 (එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ,) “අම්බට්ඨය, පැමිණ කළ යුතු වැඩක් සඳහා ම තමන් මෙහි පැමිණීම විය යනු කරුණක් සඳහා ආවුහු නම් ඒ කරුණ ම මැනවින් මෙතෙහි කරව හවත්ති, මේ අම්බට්ඨ මාණවක තෙමේ ඇදුරු කුලෙහි නො හික්මුණේ අප්‍රාමාද වූයේ, ‘හික්මුණෙමි’යි බහුමානසයෙහි යන මාන ඇත්තේ වෙයි මොහු මේ පරාර්ථ බස් දෙවනුයේ ඇදුරු කුලයෙහි නොහික්මුණු අප්‍රාමාදවන් ම විනා අන් කරුණකින් නො වේ’ (යැයි වදාළ හේක)

12 එකල්හි අම්බට්ඨ මාණවක තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අවුසිතවාදයෙන් (නොහික්මුණෙක, නොඋගතෙක යන කථායෙන්) කියනු ලබනුයේ, කීපුණේ, නොසතුටු සිතාත්තේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ම ආහ්‍රෝශ කරනුයේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ම ගර්භා කරනුයේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ම දෙස් නගනුයේ, ශ්‍රමික ගෞතම තෙමෙහි වෘත්තිය වූ දේශයට මා විසින් පමුණුවන ලද්දේ වන්නේ යැයි සිතා, “භවද්ද ගෞතමය, ශාක්‍යජාතිය වෘත්තිය, භවද්ද ගෞතමය, ශාක්‍යජාතිය පරාර්ථ ය භවද්දගෞතමය, ශාක්‍යජාතිය හැල්ලු ය (වහා පෙරළෙන දුලු ය) ශාක්‍ය ජාතිය දෙසිමුලු ය තුමු (බමුණනට මෙහෙකරු විය යුතු) ගාහපතියෝ ම වන්නෝ තුමු බමුණනට සත්කාර නො කෙරෙත් බමුණනට ගෞරව නො කෙරෙත් බමුණනට බහුමන් නො කෙරෙත් බමුණන් නො පුදත් බමුණනට යටත් පැවැතුම් නො දක්වත් භවද්ද ගෞතමය, මේ ශාක්‍යයෝ බමුණනට (මෙහෙකරු විය යුතු) ගාහපතියෝ වන්නෝ ම බමුණනට සත්කාර නො කෙරෙත් ය, බමුණනට ගෞරව නො කෙරෙත් ය, බමුණනට බුහුමන් නො කෙරෙත් ය, බමුණන් නො පුදත් ය, බමුණනට යටත් පැවැතුම් නො දක්වත් ය යන යමක් ඇද්ද, ඒ මේ කරුණ නො පුදු ය, ඒ මේ කරුණ නො නිසි යැ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙබස් කී ය

මෙසේ අම්බට්ඨ මාණවක තෙමේ ශාක්‍යයන් කෙරෙහි මේ පළමු වන ඉමිහවාදය (බමුණන් හේ දසයෝ ය යන නිහඬ කථාව) හෙළි ය.

13 එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, ‘කීමෙක් ද අම්බට්ඨය, ශාක්‍යයෝ තව කිසි වරදක් කළෝ ද?’ යි වදාළ හේක

“එ සේ ය, භවද්ද ගෞතම ය, මම එක් කලෙක මා ඇදුරු පොකරසාන බමුණාණන්ගේ කිසි කටයුත්තකින් කිවුල්වත් නුවරට ගියෙමි එහි ශාක්‍යයන්ගේ සංඝාගාරය කරා එළැඹුණෙමි එයමගෙහි වූ කලී බොහෝ ශාක්‍යයෝත් ශාක්‍යකුමාරයෝත් උනුහට ඇඟිලිවලින් කෙටි කරමින් මහත් කොට සිනා කෙමින්, ඇඟිලි එකට ගැටී ඇදින් කෙළි කවට කම් පාමින්, ඒකාන්තයෙන් මට ම සිතා සෙත්තාත් මෙන් කෙරෙමින් සංඝාගාරයෙහි උස් අසුන්හි හුන්නෝ වෙත් කිසිවෙක් මට අස්නෙකින් නිමැතුම් පලිණකුත් නො කෙළේ ය භවද්ද ගෞතමය, මේ ශාක්‍යයෝ තුමු ඉබ්බ (බමුණනට දය වූ ගාහපතියෝ) වන්නෝ ද, බමුණනට සත්කාර ගරුකාර බහුමාන පූජා අපවාසන (යටත් පැවැතුම්) නො කරන්නාහ යන මෙය නො පුදු ය, නො නිසි යැ’යි අම්බට්ඨ තෙමේ පැවැසි ය

ඉතිහ අච්චට්ඨො මාණවො ඉදං දුතියං සකෙක්ඛු ඉබ්බවාදං නිපානෙයි

14 “උට්ඨකිකාපි ඛො අච්චට්ඨ සකුණිකා සකෙ කුලාච්ඡක කාලොපිති හොති සකං ඛො පනෙනං අච්චට්ඨ සකානං යදිදං කපිලවත්ථු න අරහතායසමා අච්චට්ඨො ඉමං අපාමිත්තාය අභිසංජිතුනති”

15 “විත්තාරොමේ හො ගොතමි වණණො බිත්තියා බ්‍රාහ්මණො වෙස්සා සුද්දා ඉමෙතං ති හො ගොතමි වතුන්තා වණණානං තයො වණණො බිත්තියා ව වෙස්සා ව සුද්දා ව අඤ්ඤදත්ථු බ්‍රාහ්මණසංඝව පරිවාරිකා සමපජ්ජන්ති තසිදං හො ගොතමි නට්ඨන්තං තසිදං නපාචිරුපං යදි මේ සකාසා ඉබ්බො සන්තා ඉබ්බො සමානා න බ්‍රාහ්මණෙ සකකරොතති න බ්‍රාහ්මණෙ ගරුකරොතති න බ්‍රාහ්මණෙ මානෙතති න බ්‍රාහ්මණෙ පුජෙතති න බ්‍රාහ්මණෙ අපවාසන්ති” ති

ඉතිහ අච්චට්ඨො මාණවො ඉදං තුතියං සකෙක්ඛු ඉබ්බවාදං නිපානෙයි

16 අථ ඛො භගවතො එතද්දොසො අනිබ්බලාං ඛො අයං අච්චට්ඨො මාණවො සකෙක්ඛු ඉබ්බවාදෙන නිමිමානෙති¹ යනසුත්තං ගොතො පුජෙත්ථයන්ති

අථ ඛො භගවො අච්චට්ඨො මාණවො එතද්දොවං ‘කුථං ගොතෙතාසි අච්චට්ඨා’ති “කුණ්ඨායනො’ගමිකමි හො ගොතමා”ති

17. “පොරාණං ඛො පන තෙ අච්චට්ඨ මිත්තාපෙත්තිකං නාමගොතනං අනුස්සරතො අයාපුත්තා සකාසා භවන්ති, දුසිපුත්තො නිමිසි සකාසා සකාසා ඛො පන අච්චට්ඨ රුජානං මික්කාඝං පිතාමහං දතන්ති

‘භුතපුබ්බං අච්චට්ඨ රුජා මික්කායකා යා සා මහෙසී පියා මිනාපා තයා පුත්තයා රජා පරිණමේතුකාමො ජෙට්ඨකුමාරෙ රට්ඨස්මා පබ්බාජෙයි උක්කාමුඛං² කරකණං³ හප්පිතිකං නිපුරං⁴ තෙ රට්ඨස්මා පබ්බාජිතා භිමවන්තාපසංඝො පොකඛරණියා නිරෙ මහාසංඝසංඝො ධජථ වාසං කපොසුං තෙ ජාතිසමේකදහසා සකාති භගනීති ඤද්ධා සංවාසං කපොසුං

1 නිමිමාදෙති, කන්ථ

2 එකාමුඛා, කන්ථ 3 කරකණො, කන්ථ

4 සිනිපුරං, බෙංස ස පිනිපුරං, PTS

මෙසේ අම්බවිසි මාණවක තෙමේ ආකාශයන් කෙරෙහි මේ දෙවෙනි උපවාදය හෙළි ය

14 එ පිටි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාරන සේක්, “අම්බවිසිය, කැටකිවිල්ල පවා තමාගේ කැදුල්ලෙහි දී කැමැති සේ හඬනු ලැබේ. අම්බවිසිය, කිඹුල්වත් පුරය යන යමක් ඇද්ද, මෙය ආකාශයන් සතු ස්වභාවය යි. එබැවින් ආයුෂේන් අම්බවිසි තෙමේ මේ ස්වල්ප මාත්‍රා-ශයහි වෙර බිඳින්නට නො වටී” යැ යි වදාළ සේක.

15. එහෙය අම්බවිසි තෙමේ යළි ද ආකාශයන්ට දෙය් නගනුයේ, “හඬද් ගෞතමය, කෘත්‍රිය බ්‍රාහ්මණ වෛශ්‍ය ශුද්‍ර යැ යි මේ වර්ණ (කුල) සතරෙකි හඬද් ගෞතමය, මේ සතර වර්ණයන් අතුරෙන් කෘත්‍රිය ද වෛශ්‍ය ද ශුද්‍ර ද යන තුන් කුලයෝ ඒකාන්තයෙන් බ්‍රාහ්මණයාගේ ම මෙහෙකරු වෙත් (එබැවින්) හඬන් ගෞතමය, මේ ආකාශයෝ බමුණන්ට මෙහෙකරු වූ ගැහැටියෝ වන්නෝ ම, බමුණන්ට සත්කාර ගරුකාර බමුණාන පුජන අපවායන (=යටත් පැවැත්ම) නො කෙරෙත් යන මෙය නොසුදුසු ම ය, නොනිසි ම යැ” යි කී ය.

මෙසේ අම්බවිසි මාණවක තෙමේ ආකාශයන් කෙරෙහි මේ තෙවෙනි ඉබ්බවාදය (=බමුණන්ගේ මෙහෙකරු ගැහැටියෝ ය යන ගැටිකිම) හෙළි ය

16. එපිටි “මේ අම්බවිසි මාණවක තෙමේ ඉතා දැඩි ලෙස ආකාශයන් කෙරෙහි ඉබ්බවාදයෙන් පිරිහෙලා කපා කෙරෙයි. මා ඔහු ඇතින් හෝත්‍රය විවාලොත් යෙහෙසැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ සිත පිය

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බවිසි මාණවකයා අමතා, “අම්බවිසිය, තෝ කවර හෙත් ඇත්තෙහි දෑ ?” යි විචාළ සේක

“හඬද්ගෞතමය, මම කාමණ්ඩපයෙන් (-කාමණ නම් සෘෂ්ටිගේ පෙළපතට අයත්තෙක්) වෙමි” යි අම්බවිසි තෙමේ (තෙ වරක් උස් හඬින්) කී ය.

17 (එපිටි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේක) “අම්බවිසිය, ඉකුත් කාලයට අයත් සිය මා පියන් අයත් නම්ගෙන් සිහි කරන තාගේ ස්වාමිපුත්‍රයෝ ආකාශයෝ වෙති තෝ ආකාශයන්ගේ දෘශ්‍යයාගේ පුත්‍ර (පරම්පරාවට අයත්) වෙයි ය. (එබැවින් දෘශ්‍ය වූ තා ස්වකීය ස්වාමි වූ ආකාශයන් කරා නො එළැඹෙන්නු දක ආකාශයෝ එද සිතානුන) අම්බවිසිය, ආකාශයෝ වතාහි ඔත්තාක (=ඉක්මවානු) රජු තමන් ඕමුත්තණුවන් (=පුළුපුරුමාණන්) කොට තමන් (=පුළුපුරුමාණයා යි කියත්)

“අම්බවිසිය, තව පෙර වූවක් කියමි, (අතීතයෙහි) ඔත්තාක රජ තෙමේ තමහට පිය වූ මනාප වූ යම් මෙහෙසියක් වූ නම්, ඇයගේ පුතුව රජය පිරිනැමු කැමැත්තෙන් උක්කාමුබ කරනණි හත්තකින නිපුර යන දෙවු කුමරුන් රටින් පිටත් කෙළේ ය රටින් පිටත් කරණු ලැබූ ඔහු - ශිවෙන් පෙදෙසැ පොකුණක් අද්දර මහ ආක ගස් ඇති වනයෙක් විය - එහි වාසය කළහ ඔහු ජාතියමිහේදයට (අත්‍යතුල හා මිත්‍ර වැ කිලිපි වීමට) බියෙන් සිය බිහිකියත් හා එක් වැ වූහ.

අප බො අලංකාර රූප ඔක්කානක අමෙව්ව පාටිසප්ප ආවෙහෙයි
 “කුහනනු බො හො එතරගි කුමාරා සම්මනති”¹

“අපි දෙව ගිම්මනකපසස පොකබරග්ගිතා නිපර මොසාකසණ්ඨා
 නපච්චරගි කුමාරා සම්මනති හෙ ජාතිසප්පකප්පා සකාති ගානිඤ්ඤ
 සද්ධිං සංවාසං කප්පනති”²හි.

අප බො අලංකාර රූප ඔක්කානක උදුතං උදුතෙයි “සකාසං විත
 හො කුමාරා පරමසකාසං විත හො කුමාරා”³හි. තදගෙහි බො පන
 අලංකාර සකාසං පඤ්ඤානති හො⁴වි¹ නෙසං පුබ්බපුරිසො

රඤ්ඤා ව බො පන අලංකාර ඔක්කාකසස දිසා නාම දුජ්ඣ අසකාසි
 සං කණ්ණා⁵ නාම ජනෙයි. ජාතො කණ්ණො පටිත්තොයි “සොච්ච ටිං
 අමිම, නායාපෙච්ච මං අමිම, ඉතිසමා මං අමිම අසුචිසමා පටිවොසෙච්ච,
 අපචාය වො හට්ඨොමි”⁶හි

සථා බො පන අලංකාර එතරගි මිත්‍රසං පිසාචෙ දිසවා ‘පිසාවා’⁷හි
 සඤ්ඤානනති. එවමේව බො අලංකාර හෙත සමගෙහ මිත්‍රසං පිසාචෙ
 ‘කණ්ණා’⁸හි සඤ්ඤානනති හෙ එවමානංසු අයං ජාතො පටිත්තොයි
 ‘කණ්ණො ජාතො පිසාචො ජාතො’⁹හි

තදගෙහි බො පන අලංකාර කණ්ණානතො පඤ්ඤානති සො ව
 කණ්ණානතො පුබ්බපුරිසො ඉති බො හෙ අලංකාර පොරණො මොසා-
 පෙනතිකං නාමගොතො අනුසාරකො අසප්පකො සකාසං හමිනති
 දුසිපුනො නමිති සකාසනති

18 එම ප්‍රසන්න හෙ මොණටිකා නගවින්නා එතදවොපු. “මො ගමිං
 ගොතමා අලංකාර මොණටිං අතිමාලො දුසිපුකතවාදෙන නිමොනෙයි
 සුජාතො ව හො ගොතම ගෙවෙයි මොණවො කුලපුත්තො ව අලංකාරො
 මොණවො බහුසුතො ව අලංකාරො මොණවො කලාණමාකකරණො ව
 අලංකාරො මොණවො පණ්ණිකො ව අලංකාරො මොණවො පසොති ව
 අලංකාරො මොණවො ගොතො ගොතමෙති සද්ධිං දසං වමනෙ පටිවෙහෙ-
 කු”¹⁰හි

“අම්බවරය, ඉක්කිති මක්කාක රජ තෙම මැතිමඩුල්ලට අයත් ඇමැතියන් අමතා “භවත්ති, කුමරුවෝ දන් කොඬි වෙසෙත් ද ?” යි විචාලේ ය.

“දේවසිති, හිමවත උත්තෙති පොකුණු තෙරෙක මහා ශාක වනයෙක් ඇත එහි කුමරුවෝ වෙසෙති ඔහු ජාතියම්මිභුණයෙන් වූ සියෙන් සිය බිහිවියන් හා එක් වූ වෙසෙත් යැ” යි ඇමැතියෝ කීහ.

“අම්බවරය, එවිට මක්කාක රජ ‘භවත්ති, පුදුම යි කුමරුවෝ ශක්‍යයෝ ය (සමත්තු ය)’ කුමරුවෝ පරම් ශක්‍යයෝ යැ (මහත් ම සමත්තු යැ)’ යි උදන් ඇති ය අම්බවරය, එතැන් පටන් ඔහු ‘ශක්‍යයෝ’ යි ‘ශාක්‍යයෝ’ යි පැතෙත් ඒ මක්කාක රජ ම ඔවුන්ගේ පුළු පුරුෂ විය

“අම්බවරය, තව ද මක්කාක රජහුගේ දිශා නම් දක්‍යක් වූ ය මි කෘෂණ නමැත්තහු වැදූ ය (එසේ උපන් කෘෂණ තෙමේ යනෙක් උපතැ යි බිසෝන් දිවැගොස් දෙර වසා ගෙන සිටි මවට) ‘මැණියනි, මා නාවන්න, මැණියනි, මේ අපවිත්‍ර දෑයින් මා මුදන්න, ඔබට මම ගතපත පිණිස වන්නෙමි’ යි කැ ගැසී ය.

“අම්බවරය, මේ කල මිනිස්සු පිශාවයන් දක ‘පිශාවයෝ’ යි යමිසේ හඳුනන් ද, අම්බවරය, එසේ ම එයමගෙහි මිනිස්සු පිශාවයන් කළ-පැහැත්තෝ යැ යි හඳුනන් ඔහු ‘මේ තෙම උපන්නේ (=උපන් කෙණෙහි) කළා තෙලේ ය කෘෂණයෙක් (=කළවෙක්) උපත, පිශාවයෙක් උපතැ’ යි මෙසේ කීහ

“අම්බවරය, එතැන් පටන් කෘෂණයෙකගේ (=කෘෂණ පරම්පරාවට අයත් වූවෝ යැ යි ඔහු පරපුරෙහි වූවෝ) පැතෙත් සේ ද කෘෂණ-යෙකගේ පුළු පුරුෂයා ය අම්බවරය, මෙසේ ම ශාක්‍යයෝ මාපිය පරපුරට අයත් අතිත නම් ගොත් සිහි කරන තාගේ ස්වාමිපුත්‍රයෝ ය, තෝ ශාක්‍යයන්ගේ දෘශිපුත්‍රයෙකැ” යි යනු යි.

18 මෙසේ වදාළ කල්හි ඒ මාණවකයෝ කියන්නෝ “භවත්-ගොතම තෙමේ ඉතා දැඩි ලෙස දෘශිපුත්‍රවිදයෙන් අම්බවර මාණවකයා නො පිරිහෙලා වා තවද් ගොතමසිති, අම්බවර මාණවක තෙමේ පුජාත ද මේ අම්බවර මාණවක තෙමේ කුලපුත්‍ර (මනා කුලයෙහි උපන්නෙක්) ද මේ අම්බවර මාණවක තෙමේ බහුමුත ද මේ අම්බවර මාණවක තෙමේ මිහිරි වචන ඇත්තේ ද මේ අම්බවර මාණවක තෙමේ පණ්ණික ද මේ අම්බවර මාණවක තෙමේ මේ වචනයෙහි (=මේ වේදනුය පිළිබඳ කථායෙහි හෝ මේ දෘශිපුත්‍ර කථායෙහි) තවද් ගොතමයන් හා ප්‍රතිමනුෂ්‍යයා කරන්නට (=මෙහි ලා උත්තර දෙන්නට) පොහොසත් ද මේ” යැ යි භාෂාවතුන් වහන්සේට කීහ.

19. අප්ථ ඛො භගවා තෙ මාරුචිකෙ එතදවොච “යපච ඛො භුමිකාකං මාණවකා එවං තසාත් ‘දුජ්ජානො ච අමබ්බෙධා මාණවො, අකුලපුත්තො ච අමබ්බෙධා මාණවො, අප්පසුතො ච අමබ්බෙධා මාරුවො, අකුලසාරුචාභ්ඤාතරණො ච අමබ්බෙධා මාරුවො, දුප්පසුතො ච අමබ්බෙධා මාණවො, න ච පතොති අමබ්බෙධා මාණවො සමිණෙන ගොතමෙන සද්ධිං අසමිං චචන පටිමනෙතභුනති, තිට්ඨතු අමබ්බෙධා මාණවො, භුතමහ මයං සද්ධිං චින්නතවොං¹ අසමිං චචන. සචෙ පන භුමිකාකං මාරුචිකං එවං තොති සුජ්ජානො ච අමබ්බෙධා මාරුවො, කුලපුත්තො ච අමබ්බෙධා මාණවො, බහුසුතො ච අමබ්බෙධා මාණවො, කුලසාරුචාභ්ඤාතරණො ච අමබ්බෙධා මාණවො, පසංකිතො ච අමබ්බෙධා මාණවො, පතොති ච අමබ්බෙධා මාණවො සමිණෙන ගොතමෙන සද්ධිං අසමිං චචන පටිමනෙතභුනති, තිට්ඨ භුතමහ, අමබ්බෙධා මාණවො මයං සද්ධිං පටිමනෙතභු”ති

20 “දුජ්ජානො ච ගො ගොතම අමබ්බෙධා මාණවො, කුලපුත්තො ච අමබ්බෙධා මාණවො, බහුසුතො ච අමබ්බෙධා මාරුවො, කුලසාරුචාභ්ඤාතරණො ච අමබ්බෙධා මාණවො, පසංකිතො ච අමබ්බෙධා මාණවො, පතොති ච අමබ්බෙධා මාණවො ගොතා ගොතමෙන සද්ධිං අසමිං චචන පටිමනෙතභු”ති.

21. අප්ථ ඛො භගවා අමබ්බෙධා මාණවං එතදවොච අයං ඛො පන තෙ අමබ්බෙධා සභගම්මිකො පසෙද්ධො ආගට්ඨති අකාමාපි ව්‍යාපාරාදිකා යපච භං න ව්‍යාකර්ශ්‍යසි අසෙද්ධෙන වා අසෙද්ධො පටිච්චිකාසි, භුතති වා භවිකාසි, පකාමිකාසි වා, එතෙච්ච තෙ සත්තමා මුද්ධා එලිකාති නං කිං මසෙද්ධසි අමබ්බෙධා? කිනති තෙ සුතා මුද්ධාකානං පුද්ධානං මහලලකානං ආචරිතපාචරිතානං කුමනාපභුතිකා කණ්ඩායනා? කො ච කණ්ඩායනානං සුබසුරිතො? ති

එවං වුත්තන අමබ්බෙධා මාණවො භුතති අනෙසි. දුතිතමපි ඛො භගවා අමබ්බෙධා මාණවං එතදවොච තං කිමමසෙද්ධසි අමබ්බෙධා? කිනති තෙ සුතං මුද්ධාකානං පුද්ධානං මහලලකානං-පෙ-කො ච කුලසාරුචාභ්ඤාතරණො? කි දුතිතමපි ඛො අමබ්බෙධා මාණවො භුතති අනෙසි

අප්ථ ඛො භගවා අමබ්බෙධා මාණවං එතදවොච ව්‍යාකර්ශ්‍යසි ‘දුති අමබ්බෙධා, න ‘දුති තෙ භුතතිමාගිකා කාලො යො ඛො අමබ්බෙධා භාතාගාතා ගාච්ඡාසකං සභගම්මිකං පසෙද්ධං පුද්ධානං න ව්‍යාකර්ශ්‍යසි එතෙච්ච සත්තමා මුද්ධා එලිකාති

19 එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මාරුවකයන් අමතා, “මාරුවකයෙහි, අම්බර්සුත්‍ර මාරුවකයා දුටුවා ද වේ. අම්බර්සුත්‍ර මාරුවකයා අකුලපුත්‍ර ද වේ අම්බර්සුත්‍ර මාරුවකයා අල්පපුත්‍ර ද වේ අම්බර්සුත්‍ර මාරුවකයා පොඤ්ඤා වචන දැක්වේ ද වේ අම්බර්සුත්‍ර මාරුවකයා පොඤ්ඤා ද වේ ඉමඤ්ඤා ගෞතමයා හා වේ වචනාසයෙහි සාකච්ඡා කරන්නට පොඤ්ඤාසත් ද නො වේ යැ යි ඉදින් තොපට මෙසේ සිතෙත් වේ නම්, අම්බර්සුත්‍ර මාරුවකයා සිටි මා තෙමේ මා හා වේ වචනාසයෙහි සාකච්ඡා කරමු ඉදින් මාරුවකයෙහි, අම්බර්සුත්‍ර මාරුවකයා පුරාණ ද කුලපුත්‍ර ද ඔහුපුත්‍ර ද ඔබ්බේ වචන දැක්වේ ද පඤ්ඤා ද වේ ඉමඤ්ඤා ගෞතමයා හා වේ වචනාසයෙහි සාකච්ඡා කරන්නට පොඤ්ඤාසත් ද වේ යැ යි තොපට මෙසේ සිතෙත් වේ නම්, තෙමේ සිටිමු අම්බර්සුත්‍ර මාරුවක පොඤ්ඤා මා හා සාකච්ඡා කෙරේ මා”යි වදාළ සේක.

20. “භවද් ගෞතමය, අම්බර්සුත්‍ර මාරුවක තෙමේ පුරාණ ද ඔහුපුත්‍ර ද ඔබ්බේ වචන දැක්වේ ද පඤ්ඤා ද. භවද් ගෞතමයන් හා වේ වචනාසයෙහි සාකච්ඡා කරන්නට පොඤ්ඤාසත් ද වේ අම්බර්සුත්‍ර මාරුවක පොඤ්ඤාසත් භවද් ගෞතමයන් හා වේ වචනාසයෙහි සාකච්ඡා කෙරේ මා (උත්තර පුත්‍රායනාර කථා කෙරේ මා)” යි මාරුවකයෝ කීහ.

21 ඉන්තිත්තෙන් නාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බර්සුත්‍ර මාරුවකයා අමතා, “අම්බර්සුත්‍ර, තොකාමානතෙන් වුව ද මිසැදිය යුතු වේ කරුණු සහිත පැරණෙක් නා කරු පැරණෙක් ඉදින් තෝ තො පිසදන්නෙහි නම්, එක් වචනෙකින් දැන් වචනෙකින් වසා දන්නෙහි නම්, කුණ්ඩල-භූත හෝ වන්නෙහි නම්, උත්තර හෝ තොදී නැති පරායත්තෙහි නම්, මෙහි ම තප්පි සිස සත් කවක් වැ පැළෙන්නේ ය අම්බර්සුත්‍ර ය, එය කීමැ යි සිතයි ද? වැසිත් වැසි සිටි, මහලු වූ, (වෙහි ලා) කරුණු කීපය පැවැති ප්‍රාචීන වූ ඔහුන්ගේ කරුණු නා පිසින් කෙසේ අසන ලද ද? (කිසිවි) කාණ්ඩායනයන් කරුණු මුලස්ථාන කොට දැක්වෙත් ද? (කවුරුන්ගෙන් දැන් වූවන් ද?) කාණ්ඩායනයන්ගේ සුවපුරුණයා කවරෙක් වී ද? යි පුළුල් සේක.

මෙසේ අසු කල්හි අම්බර්සුත්‍ර මාරුවක පොඤ්ඤා කුණ්ඩලභූත ව්‍යාදෙවෙහි වර ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බර්සුත්‍ර මාරුවකයා අමතා, “අම්බර්සුත්‍ර, කීමැ යි සිතයි ද කාණ්ඩායනයන් ගේ සුවපුරුණයා කවරෙක් වී ද?” යි වදාළ සේක දෙවැනි වර ද අම්බර්සුත්‍ර මාරුවක පොඤ්ඤා කුණ්ඩලභූත ව්‍යාදෙවෙහි වර ද අම්බර්සුත්‍ර මාරුවකයා අමතා, “අම්බර්සුත්‍ර, කීමැ යි සිතයි ද කාණ්ඩායනයන් ගේ සුවපුරුණයා කවරෙක් වී ද?” යි වදාළ සේක.

එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බර්සුත්‍ර මාරුවකයාට වදාළ සේක, “අම්බර්සුත්‍ර, දැන් පිසදව දැන් තට තිසර මමට කල් නො වේ අම්බර්සුත්‍ර, යමක් වනාහි කාණ්ඩායනයන් පිසින් තෙවැනි වර තෙක් කරුණු සහිත පැරණෙක් පිළිවිස්සා ලද්දේ උත්තර නො වේ නම්, මෙහි ම ඔහුන්ගේ සත් කවක් වැ පැළෙන්නේ යැ” යි වදාළ සේක.

22 තෙන ඛො පන සමයෙන චජ්රපාණී යකෙඛා මහනාං අයොභුටං ආදාය ආදිත්තං සමපජ්ජාලිතං සජ්ජානිතුතං අමුට්ඨස්ස මාණවස්ස උපරිවෙහාසං ඩිපතා හොති සවාසං අමුට්ඨො මාණවො භගවතා යාවතඤ්ඤං සහබ්බිමිකං පඤ්ඤං පුට්ඨං න ව්‍යාකර්ශ්ශති එතෙවස්ස සත්තඛා මුද්ධං එළෙඤ්ඤාමිති තං ඛො පන චජ්රපාණී යකෙඛා භගවො වෙව පය්‍යති අමුට්ඨො ච මාණවො

23 අථ ඛො අමුට්ඨො මාණවො තිත්තො සංවිග්ගො ප්ලාමහට්ඨජාතො භගවත්තංගෙව තාණගවෙසී භගවත්තංගෙව ප්ලාණගවෙසී භගවත්තංගෙව සරණගවෙසී උපනිසිදිත්වා භගවත්තං එතදවොච “කිං මෙ තං භවං ගොතමො ආහ ? පුත භවං ගොතමො බ්‍රමිතු”ති

“තං කිමසුද්ධි අමුට්ඨ ? කිනති තෙ සුතං බ්‍රාහ්මණං තං වුද්ධානං මහලුකානං ආචර්‍යපාචරියානං භාසමානානං, භුතොපාභුතිකා කණ්ණාං- යනං ? හො ච කණ්ණායනානං පුබ්බපුරිසො”ති.

“එවග්ගෙව මෙ හො ගොතමි සුතං, යථෙච භවං ගොතමො ආහ තදොපාභුතිකා කණ්ණායනං සො ච කණ්ණායනානං පුබ්බපුරිසො”ති

24 එවං වුත්තෙ තෙ මාණවකා උත්තාදිත්තො උච්චාසද්දමිතාසද්ද අහෙසුං. “උජ්ජාතො කීර හො අමුට්ඨො මාණවො, අභුලපුත්තො කීර හො අමුට්ඨො මාණවො, දුසිපුත්තො කීර හො අමුට්ඨො මාණවො, සකානං, අයපුත්තො කීර හො අමුට්ඨස්ස මාණවස්ස සකානං භවන්ති බ්‍රමවාදිං ගෙව කීර මගං සමිණං ගොතමං අපසාදෙනබ්බං ජෙසුද්ධිමා”ති

25 අථ ඛො භගවත්තා එතදහොසි “අනිබ්බලහං ඛො ඉමෙ මාණවකා අමුට්ඨං මාණවං දුසිපුත්තවාදෙන නිමමානෙතනති යනසුතානං පරිසමො- වෙය්‍යන්ති” අථ ඛො භගවො තෙ මාණවකො එතදවොච “මා ඛො භුගමෙ මාණවකා අමුට්ඨං මාණවං අනිබ්බලහං දුසිපුත්තවාදෙන නිමමානෙත උලාසෙ සො කණ්ණා ඉසි අපහාසි සො දුක්ඛණං ජනපදං ගන්තවා බ්‍රහ්ම මනෙත අභිසිත්වා රුජානං මික්ඛානං උපසබ්බනිත්වා වෙධරුපිං¹ සිතරං යාචි තස්ස රුජා මික්ඛානො ‘කො තෙව රෙ අයං මයාං දුසිපුත්තො සමානො මට්ඨරුපිං සිතරං යාචති’ ති භුසිත්වා අනන්තවිනො බුරුපං සත්තගති සො තං බුරුපං තෙව අසකම් බ්‍රහ්මිතො, තො පටිසංකරිතුං

1 වෙදරුපිං, මජ්ඣිමං

22 එ වේලෙහි වතාහි වජ්ජරාණි යන තෙමේ හිනි ගත් දිලියෙත හිනි දුල් සහිත මහ යකුළක් අතින් ගෙන, ‘ඉදින් මේ අම්බර්හි මාණවකයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තෙවෙනි වර තෙක් කරුණු සහිත පාතය පුළුවුණා ලද්දේ උත්තර නො දෙන්නේ නම්, මෙහි ම මොහු ගේ හිස සත් කඩකට පළුන්නෙමු’යි කියා අම්බර්හි මාණවකයාට උකින් අහසෙහි සිටියේ වෙසි ඒ වජ්ජරාණි යන වතාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේන් දන්නා සේක අම්බර්හි මාණවකයාත් දන්නේ ය

23 ඉක්බිති අම්බර්හි මාණවක තෙමේ තැනි ගත්තේ, සිය පත් වූයේ, හටගත් ලොවුදහ ගැනුම් ඇත්තේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම ආරක්ෂාසථානය කොට සොයනුයේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම තමාට සැකසෙවන තැන කොට සොයනුයේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම පිහිට කොට සොයනුයේ, සම්පගෙහි හිඳ ගෙන, ‘හවද් ගෞතම තෙමේ මට ඒ කුමක් කියේ ද ?’ යලිත් හවද් ගෞතම තෙමේ කියාපා”යි කී ය

එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “අම්බර්හි, එය කීමැ සි සිතයි ද ? (මෙහි ලා) කරුණු කියන වයසින් වැඩි සිටි, මහලු, ආවෘසී ප්‍රාචීයන් ගේ කුඩාව නා විසින් කෙසේ අසන ලද ද ? කාණ්ණයනයෝ කවරක්කු මූලස්ථාන කොට ඇත්තෝ ද ? කාණ්ණයනයන් ගේ පුළුපුරුණයා කවරෙක් වී ද ?” යි වදාළ සේක.

“හවද් ගෞතම තෙමේ යම්ගේ ම කියේ ද, එසේ ම මා විසින් අසන ලදි කාණ්ණයනයෝ ඒ කාණ්ණයා මූලස්ථාන කොට ඇත්තෝ ය හේ ම කාණ්ණයනයන් ගේ පුරුම පුරුණයා වී යැ” යි අම්බර්හි කී ය

24 මෙසේ කී කලා ඒ මාණවකයෝ “හවත්ති, අම්බර්හි මාණවකයා පහත් ජාතියෙක උපන්නෙක් ලා හවත්ති, අම්බර්හි මාණවකයා කුල පුත්‍රයෙක් නොවේ ලා හවත්ති, අම්බර්හි මාණවකයා භාක්‍යයන් ගේ දසිපුත්‍රයෙක් ලා හවත්ති, භාක්‍යයෝ අම්බර්හි මාණවකයා ගේ සවාම්පුත්‍රයෝ වෙත් ලා අපි ගම්වැදි වූ ම ප්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගැරුණියා පුත්තන් කොට සිතුවමු”යි කඩ ගා කියන්නෝ උත්තම ඇත්තෝ මහ කඩ ඇත්තෝ වූහ

25. එ විට “මේ මාණවකයෝ අම්බර්හි මාණවකයාට ඉතා දුඹි ලෙස දැසිපුත්‍ර වාදයෙන් පිරිහෙලා කියත් මම් ඔහු එයින් මුදු ලන්නෙමි නම් යෙහෙකැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ සිත විය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මාණවකයාට මෙසේ වදාළ සේක

“මාණවකයෙනි, තෙපි ඉතා දුඹි කොට අම්බර්හි මාණවකයාට දැසිපුත්‍රවාදයෙන් නො ගරහවූ ඒ (ඔහු ගේ ආදිපුරුෂ වූ) කාණ්ණජි තෙමේ මහානුභාව ඇත්තෙක් වී ය හේ දක්ෂිණාපථයට ගොස් බ්‍රහ්ම-මන්ත්‍රයන් ඉගෙන ඔක්කාක රජු කරා එළැඹි, මධිරුපි තම් දිගණියන් ඉල්ලී ය ඔක්කාක රජ තෙමේ “එම්බල, මගේ දැසිපුත්‍ර වා හිඳන් මු කවරෙක් තම් (=මු තමා තරම නො දන) මධිරුපි දුට ඉල්ලනුයේ දැ” යි කීපුණේ නොසතුටු සිතැත්තේ (ඔහු විද මරනු පිණිස) ඊය දුන්නෙහි හිදුවී ය. හේ ඒ ඊය දුන්නෙන් මුදන්තට ද (=විදින්නට) ඇද ගන්නට ද නොහැකි විය

අථ ඛො මාණවකා, අමබව්භුතො පාටිසාල්ලා කණ්ණං ඉසිං උපසංඝානිකා, එතද්දෙවොවුං “සොභති හදන්තො තොගු රතෙසු, සොභති හදන්තො තොගු රතෙසු”ති

“සොභති හවිසානි රතෙසු, අපි ව රාජා ගදි අභො වුරුපාං වුසුභිසානි යාවතා රතෙසු විජිතං එතතාවතා පඨවි උද්ධිසානි”ති,

“සොභති හදන්තො තොගු රතෙසු, සොභති ජනපදස්සා”ති

“සොභති හවිසානි රතෙසු, සොභති ජනපදස්සා අපි ව රාජා ගදි උභිං වුරුපාං වුසුභිසානි යාවතා රතෙසු විජිතං එතතාවතා සත්තවස්සානි දෙවො න වසිසානි”ති

“සොභති හදන්තො තොගු රතෙසු, සොභති ජනපදස්සා, දෙවො ව වසිසානි”ති

“සොභති හවිසානි රතෙසු, සොභති ජනපදස්සා, දෙවො ව වසිසානි, අපි ව රාජා ජෙට්ඨකුමාරෙ වුරුපාං පතිට්ඨාපෙතා, සොභති කුමාරො, පලොපමො හවිසානි”ති

අථ ඛො මාණවකා, අමබව්භුතො මික්ඛාකස්සා අපරාචේත්තං “දෙවො ජෙට්ඨකුමාරෙ වුරුපාං පතිට්ඨාපෙතා, සොභති කුමාරො පලොපමො හවිසානි”ති අථ ඛො රාජා මික්ඛාකො ජෙට්ඨකුමාරෙ වුරුපාං පතිට්ඨාපෙති සොභති කුමාරෙ පලොපමො හවි

අථ ඛො තස්ස රාජා මික්ඛාකො භිතො සංවිග්ගො ලොමහට්ඨරාතො වුග්ගදණ්ඩනා තප්පතො මධ්දිරුසිං සිතරං අදසි ටා ඛො තුමො මාණවකා, අමබව්භුතො මාණවං අනිබ්බාලං දුසිපුත්තවාදෙන යම්වාතෙත් උළුසෙ ඤා කණ්ණං ඉසි අභොගි

26 අථ ඛො හගවා අමබව්භුතො මාණවං අපොනොසි “තං නිමිට්ඨෙසු අමබව්භුතං? ඉධ ඛතතිකුමාරෙ වුග්ගදණ්ඩකෙසු සද්ධං සංවාසං නොසංසද්ධං, තෙසං සංවාසෙතිතං පුත්තො රාසෙථ, සො සො ඛතතිකුමාරෙන වුග්ගදණ්ඩකෙසු පුත්තො උපායොගා, අපි නු යො ලුහත්ථ වුග්ගදණ්ඩ ආසනං වා උද්ධං වා? ති,

“ලහත්ථ හො ගොතම”.

“අපි නු තං වුග්ගදණ්ඩා තොපෙත්තං සද්ධං ටා පාලිපාසෙ වා යෙසෙසු වා පාලිපෙත්තං වා” ති

මාණවකසිති, එ පිරු මැනීමටුල්ලට අයත් ඇමැනියෝ කෘෂණර්මිපු
වෙත එළඹා 'පින්වතුන් වහන්ස, රජුට සෙත් වේවා, පින්වතුන්
වහන්ස, රජුට සෙත් වේවා'යි කිත.

(එ පිරු කෘෂණ තෙමේ) "රජුට සෙත් වන්නේ ය, එතෙකුදු වුවත්,
ඉදින් රජ රජ යට දෙසට මුදන්නේ නම්, රජුගේ රට යම් තාක් ද
එතෙක් පෙදෙසට සත් හටුරුද්දක් වැසි නො වන්නේ යැ"යි කී ය.

'පින්වතුන් වහන්ස, රජුට සෙත් වේවා, රටට සෙත් වේවා'යි
ඇමැනියෝ කිත.

'රජුට සෙත් වන්නේ ය, රටට සෙත් වන්නේ ය, එතෙකුදු වුවත්
ඉදින් රජ රජ යට දෙසට මුදු හසලාත් රජුගේ රට යම් තාක් ද
එතෙක් පෙදෙසට සත් හටුරුද්දක් වැසි නො වන්නේ යැ"යි
කෘෂණයා කී ය

(එ පිරු ඇමැනියෝ) 'පින්වතුන් වහන්ස, රජුට සෙත් වේවා
රටට ද සෙත් වේවා, වැසි ද වසි වා'යි කිත.

(කෘෂණ තෙමේ) 'රජුට සෙත් වන්නේ ය, රටට ද සෙත් වන්නේ
ය, වැසි ද වන්නේ ය, එතෙකුදු වුවත් රජ තෙමේ දෙවු කුමරා කෙරෙහි
රජ පිහිටුවා වා (=දෙවු කුමරුට රජයන් පිදිවා), කුමර තෙමේ නිරුපද්‍රැත
වන්නේ ය, ලොමුදහ ගැනුම් පමණකුදු නොමැනියේ වන්නේ යැ"යි කී ය

මාණවකසිති, ඉක්බිති ඇමැනියෝ "රජ තෙමේ දෙවු කුමරා කෙරෙහි
රජ පිහිටුවා වා, කුමර තෙමේ නිරුපද්‍රැත වන්නේ ය, ලොමුදහ ගැනුම්
පමණකු දු නැත්තෙක් වන්නේ යැ"යි ඔක්කාක රජුට කීහ එවිට
ඔක්කාක රජ දෙවු කුමරා කෙරෙහි රජ පිහිටුවිය (දෙවු කුමරා දෙසට
රජ මුදු ගැරිගේ ය) කුමර තෙමේ නිරුපද්‍රැත විය ලොමුදහ ගැනුම්
පමණකුදු ඇත්තේ නො වී ය

ඉක්බිති ඔක්කාක රජ තැනි ගත්තේ, බිය ගත්තේ, හට ගත්
ලොමුදහ ගැනුම් ඇත්තේ, බ්‍රහ්මදණ්ඩයෙන් තරවු කුරුනු ලැබුයේ, ඔවුට
මට්ටුරු කම් දියැණියන් දුන්නේ ය මාණවකසිති, තෙරි අම්බරික
මාණවකයාට ඉතා දැඩි කොට දැඩිපුත්‍රවාදයෙන් නො ගරහවු ඒ
කෘෂණර්මි තෙමේ මහානුකෘත ඇත්තෙක් වී ය" යනු යි

26 ඉක්බිති භාගාවතුන් වහන්සේ අම්බරික මාණවකයා අමතා
"අම්බරිකය, මෙය කිමැ යි සිතයි ද? මෙහි කැත්කුමරෙක් බමුණුදරියක
ගා එක් වා වසන්නේ නම්, ඔවුන්ගේ එක් වා පිහිටෙත් පුතෙක්
උපදනේ නම්, ඒ කැත් කුමරා නිසා බමුණු දරියට උපන් පුතා
බමුණන් අතුරෙහි අනාසතය හෝ අමුණ්දකය ලබන්නේ ද? යි ඇසු
හේක

[අමරවංශ] "ගෞතමසිති, ලබන්නේ ය"

[භාගාවතුන් වහන්සේ] "බමුණෝ මෙවුන් උදෙසා දෙන බන්ධන
යෝ මහල් බන්ධන හෝ යාග බන්ධන හෝ ආගන්තුක දානයෙහි හෝ
බහු වලදවන්නෝ ද? "

“හොඳයුතු හොඳම”

“අපි හු නං මුහුණු මනන වාචයුතු වා නො වා”යි

“වාචයුතු හොඳම”

“අපිහුණු ඉතිහු ආචරි වා අයුතු අනාචරි වා”යි

“අනාචරි හිණු හොඳම”

“අපි හු නං බහුතා බහුතාභිසංකත අභිසංකතයුතු”

“නො හිඳු හොඳම”

“නං කිසු හෙතු”

“මානසා හි හොඳම අනුප්පන්න”යි

27. “නං කිසුහු අමතර” ඉති මුහුණුමුණුමුණු බහුතා-
කිසුහු හුණු හංචාසං කප්පය, නොසං සංචාසමාස ප්‍රකාශය ජායම,
හොඳ හොඳ මුහුණුමුණුමුණු බහුතාකිසුහු ප්‍රකාශය උපකාශය, අපි
හු හොඳ ලකුණු මුහුණුමුණු ආකාරය වා උදකාරය වා”යි

“ලකුණු හොඳම”

“අපි හු නං මුහුණු හොඳයුතු හොඳම වා ජායම වා
සංකප්පය වා පාසුන වා”යි

“හොඳයුතු හොඳම”

“අපි හු නං මුහුණු මනන වාචයුතු වා නො වා”යි

“වාචයුතු හොඳම”

“අපිහුණු ඉතිහු ආචරි වා අයුතු අනාචරි වා”යි

“අනාචරි හිණු හොඳම”

“අපි හු නං බහුතා බහුතාභිසංකත අභිසංකතයුතු”

“නො හිඳු හොඳම”

“නං කිසු හෙතු”

“පිනිසා හි හොඳම අනුප්පන්න”යි.

28. “ඉති බො අමතර ඉතිහු වා ඉතිහු හුණු ප්‍රකාශය වා
ප්‍රකාශය හුණු බහුතා ‘ව හෙතිහු, හුණු මුහුණු හොඳම
අමතර’ ඉති මුහුණු මුහුණු කිසුහු හුණු ප්‍රකාශය හුණු
අයුතු ප්‍රකාශය වහිනා උපකාරය වා නොසං ජායමය, අපි හු හොඳ
ලකුණු මුහුණුමුණු ආකාරය වා උදකාරය වා”යි

[අම්බවං] “හවද් ගෞතමසිති, ඔහු වළඳවන්නෝ ය.”

[හා] “ඛමුණෝ ඔහුට වේදයන් කියවන්නෝ ද, නොකියවන්නෝ ද?”

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, කියවන්නෝ ය”

[හා] “ඒ කැත් කුමරුට ඛමුණු දැරියන් කෙරෙහි ආවරණයෙන් වන්නේ ද, නො වන්නේ ද? (ඛමුණු දැරියන් ලබන හැකි වන්නේ ද නො වන්නේ ද?)”

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, ඔහුට ඛමුණු දැරියන් කෙරෙහි ආවරණයක් නැත”

[හා] “ඝෂත්‍රියයෝ ඔහු ඝෂත්‍රියාභිෂේකයෙන් අභිෂේක කරන්නෝ ද?”

[අම්] “අභිෂේක නො කරන්නෝ ය, හවද් ගෞතමසිති.”

[හා] “ඒ කවර හෙයින් ද?”

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, හේ මවු පසින් අසම්පුණ්ණිය (අපිරිසිදු ය) එහෙයින්.”

27 [හා] “අම්බවංය, එය කිමැයි සිතති ද? මෙහි ඛමුණු කුමරෙක් කැත් දැරියක හා එක් වැඩසන්නේ නම්, ඔවුන් හේ එක් වැඩසිටීමෙන් ප්‍රතෙක් උපදෙන්නම්, ඒ ඛමුණු කුමරු නිසා කැත් දැරියට උපන් යම් ප්‍රතෙක් වේ නම්, හේ ඛමුණන් අතුරෙහි අමුත්තන් හෝ අමුත්තන් ලබන්නේ ද?”

[අම්] “ලබන්නේ ය හවද් ගෞතමසිති.”

[හා] “ඛමුණෝ මලවුන් උදෙසා දෙන බතෙහි හෝ මගුල් බතෙහි හෝ යාග බතෙහි හෝ අමුතු බතෙහි හෝ ඔහු වළඳවන්නෝ ද?”

[අම්] “වළඳවන්නෝ ය, හවද් ගෞතමසිති.”

[හා] “ඛමුණෝ ඔහුට වේද කියවන්නෝ ද, නොකියවන්නෝ ද?”

[අම්] “කියවන්නෝ ය, හවද් ගෞතමසිති.”

[හා] “ඔහුට ඛමුණු දැරියන් කෙරෙහි ආවරණයක් වන්නේ ද, නො වන්නේ ද?”

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, ආවරණයක් නො වන්නේ ය.”

[හා] “ඝෂත්‍රියයෝ ඝෂත්‍රියාභිෂේකයෙන් ඔහු අභිෂේක කරන්නෝ ද?”

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, මෙය ඔහු නො කරන්නෝ ය.”

[හා] “ඒ කවර හෙයින් ද?”

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, හේ පිය පසින් අසම්පුණ්ණිය (අගුණි ය)”

28. [හා] “අම්බවංය, මෙසේ වනාහි (කැත් ඛමුණු දෙතුලෙන් එක් කුලෙක) ස්ත්‍රියක හා (අත් කුලෙහි) ස්ත්‍රියක හා සැයැදු කල්හි ද, (එක් කුලෙක) පිරිමියකු හා (අත් කුලෙහි) පිරිමියකු සැයැදු කල්හි ද, කැත්හු ම උසස් වෙත්, ඛමුණෝ පහත් වෙත් අම්බවංය, එය කිමැයි සිතති ද? මෙහි ඛමුණෝ ඛමුණකු කිසි නොකටයුත්තෙක්හි කරගෙන් හිස මුළු කොට, අත්පිටියෙන් වෙහෙසවා (=හෙවත් හිසැ අළු වගුරුවා) රචිත් හෝ නුවරින් කොරපන්නෝ නම්, හේ ඛමුණන් අතුරෙහි අමුත්තන් හෝ අමුත්තන් ලබන්නේ ද?”

“නො හිදං භො ගොතමි”

“අපි නු නං බ්‍රාහ්මණො භොජෙත්ථ සන්ඤ්ඤා වා ථාලිපානෙ වා යඤ්ඤා වා පාත්‍රනෙ වා”¹ති

“නො හිදං භො ගොතමි”

“අපි නු නං බ්‍රාහ්මණො මනෙත වාචෙත්ථං වා නො වා”²ති,

“නො හිදං භො ගොතමි.”

“අපි නු’ය්‍ය ඉප්ඵිසු ආවටං වා අය්‍ය අනාවටං වා”³ති

“ආවටං හි’ය්‍ය ගො ගොතමි”

29 “නං කිම්මඤ්ඤාසි අමබ්බං? ඉධ ඛතියං ඛතියං කියමිවදෙව පසරණෙ බුරමුණ්ඛං කරිණං අය්‍යපුපෙන වගිණං රට්ඨං වා නහරං වා පබ්බාජෙත්ථං, අපි නු භො ලහෙට්ඨ බ්‍රාහ්මණෙසු අසනං වා උදකං වා”⁴ති

“ලහෙට්ඨ භො ගොතමි”

“අපි නු නං බ්‍රාහ්මණො භොජෙත්ථං සන්ඤ්ඤා වා ථාලිපානෙ වා යඤ්ඤා වා පාත්‍රනෙ වා”⁵ති

“භොජෙත්ථං නො ගොතමි.”

“අපි නු නං බ්‍රාහ්මණො මනෙත වාචෙත්ථං වා නො වා”⁶ති

“වාචෙත්ථං නො ගොතමි”

“අපි නු’ය්‍ය ඉප්ඵිසු ආවටං වා අය්‍ය අනාවටං වා”⁷ති

“අනාවටං හි’ය්‍ය ගො ගොතමි”

“ථසතාවතං ඛො අමබ්බං ඛතියං පරමනිභිනතං පටන්තං නොති, යදෙව නං ඛතියං බුරමුණ්ඛං කරිණං අය්‍යපුපෙන වගිණං රට්ඨං වා නහරං වා පබ්බාජෙත්ථං ඉති ඛො අමබ්බං යද ඛතියං පරමනිභිනතං පනෙතා නොති, තදාපි ඛතියා’ව සෙට්ඨා හිනා බ්‍රාහ්මණො.

30 බ්‍රහ්මනා’පි අමබ්බං සත්ථිකුමාසෙත්ථ සාඨං නාසිතා

‘ඛතියො සෙට්ඨා ජනෙනස්මි

සෙ ගොතනපටිසාරිනො,

විජ්ජාවරණසම්පනො

සො සෙට්ඨා දෙවමාත්‍රසත්ති

සා ඛො පනෙසා අමබ්බං බ්‍රහ්මනා සත්ථිකුමාසෙත්ථ සාඨං සුඛිනා නො දුග්ගිතා, සුභාසිතා නො දුබ්බාසිතා, අන්තසංඝිතා නො අන්තසංඝිතා, අනුමිතා මසා අනමිති¹ අමබ්බං ඵලං වදාමි.

‘ඛතියො සෙට්ඨා ජනෙනස්මි

සෙ ගොතනපටිසාරිනො,

විජ්ජාවරණසම්පනො

සො සෙට්ඨා දෙවමාත්‍රසත්ති.

සාග්ගවාගරා පබ්බතං.

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, මෙය, නො වන්නේ යැ”

[භා] “ඛමුණෝ ශ්‍රාද්ධයෙහි (මතක බතෙහි) හෝ මඟුල් බතෙහි හෝ යාග බතෙහි හෝ අමුතු බතෙහි ඔහු වළඳවන්නෝ ද?”

[අම්] “නො වළඳවන්නෝ ය, හවද් ගෞතමසිති”

[භා] “ඛමුණෝ ඔහුට ඵෙදයන් කියවන්නෝ ද?”

[අම්] “නො කියවන්නෝ ය, හවද් ගෞතමසිති”

[භා] “ඛමුට ස්ත්‍රීන් අතුරෙහි ආචරණයෙක් හෝ අනාචරණයෙක් වන්නේ ද?”

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, ආචරණයෙක් ම වන්නේ ය

28 [භා] “අම්බට්ටය, ඒ කිමැ යි සිතති ද? මෙහි ඝාත්‍රියයෝ ඝාත්‍රියයකු කිසි කරුණෙකිහි කරයෙන් හිස මුලු කොට තිබූ අළු වගුරුවා රචින් හෝ නුවරින් තෙරපන්නෝ නම්, හේ ඛමුණන් මැද අශ්‍රායනය හෝ අශ්‍රාද්ධය හෝ ලබන්නේ ද?”

[අ] “ලබන්නේ ය, හවද් ගෞතමසිති”

[භා] “ඛමුණෝ ශ්‍රාද්ධයෙහි හෝ මඟුල් බතෙහි හෝ යාග බතෙහි හෝ අමුතු බතෙහි හෝ ඔහු වළඳවන්නෝ ද?”

[අම්] “වළඳවන්නෝ ය, හවද් ගෞතමසිති”

[භා] “ඛමුණෝ ඔහුට ඵෙදයන් කියවන්නෝ ද? නැත කොත් නො කියවන්නෝ ද?”

[අම්] “කියවන්නෝ ය, හවද් ගෞතමසිති”

[භා] “ඔහුට ඛමුණු දැරියන් විෂයෙහි ආචරණයෙක් වන්නේ ද? නැත කොත් නො වන්නේ ද?”

[අම්] “ආචරණයෙක් නො වන්නේ ය, හවද් ගෞතමසිති”

[භා] “අම්බට්ටය, යම් කලෙක ඝාත්‍රියයෝ ඝාත්‍රියයකු කරමුඬු කොට (හිසගේ බා දමා) අළු පොදියෙන් ගසා (=කිසි අළු වගුරුවා) රචින් හෝ නුවරින් හෝ තෙරපන්නෝ නම්, මෙතෙකින් ම ඝාත්‍රිය තෙමේ (ඝාත්‍රියයන් අතුරෙහි) පහන් ම බවට පැමිණියේ වෙයි (එහෙත් එසේ වූ ඝාත්‍රියයා ඛමුණෝ උසස් කොට පිළිගනිත්) අම්බට්ටය, මෙසේ යම් විවේක ඝාත්‍රියයා පහන් ම බවට පැමිණියේ නම්, එ කල්හිත් ඛමුණන් අතුරෙහි කැත්තූ උසස් හ ඛමුණෝ හිතිය හ

80 අම්බට්ටය, ඝාත්තූමාර ඛමුණු විසින් මෙහි ලා මේ ගස ගැසිණ (ගසේ අදහස)

“සිය පරපුර අනු ව පෙරලා අතීතයට ගොස් විමසන ජනයා අතුරෙහි ඝාත්‍රියයා ශ්‍රෙණි ය විද්‍යා වරණ දෙකින් යුත් යමෙක් වේ නම් හේ දෙවිමිනිසුන් අතුරෙහි ශ්‍රෙණි ය”

“අම්බට්ටය, සතන්තුමාර ඛමුණු විසින් ඒ ගස මැනැවින් ගසන ලද්දේ වේ නොමනා වැ ගසන ලද්දේ නොවේ මැනැවින් කියන ලද්දේ වේ නොමනා වැ කියන ලද්දේ නොවේ ඒ අපි නිෂ්ක්‍රීය ය, අනාචාරිකා නොවේ මා විසින් අනුදන්තා ලද්දේ ය අම්බට්ටය, මම ද මෙසේ කියමි

“ගෝත්‍රය ඔස්සේ පෙරලා ගොස් විමසන ජනයා අතුරෙහි ඝාත්‍රියයා ශ්‍රෙණි ය විද්‍යා වරණ දෙකින් යුත් යමෙක් වේ නම්, හේ දෙවි මිනිසුන් අතුරෙහි ශ්‍රෙණි ය” යනු යි

පළමු බණවර යි

31 “කතම් පන තං හො ගොතම් වරණං, කතමා ව පන සං විජ්ජා””ති “න ඛො අමබ්බං අනුත්තරං විජ්ජාවරණසම්පදං ජාතිවාදෙ වා චූළච්ඡි ගොත්තවාදෙ වා චූළච්ඡි මානවාදෙ වා චූළච්ඡි ‘අරහස් වා මං තං න වා මං තං අරහස්’ති යත් ඛො අමබ්බං ආවාහො වා හොති, විවාහො වා හොති, ආවාහවිවාහො වා හොති, එකේතං චූළච්ඡි ජාතිවාදෙ වා ඉතිපි, ගොත්තවාදෙ වා ඉතිපි, මානවාදෙ වා ඉතිපි: ‘අරහස් වා මං තං න වා මං තං අරහස්’ති, යෙ හි කෙවි අමබ්බං ජාතිවාදච්ඡිඛණං වා ගොත්තවාදච්ඡිඛණං වා මානවාදච්ඡිඛණං වා ආවාහවිවාහච්ඡිඛණං වා, ආරක්ඛා තෙ අනුත්තරං විජ්ජාවරණසම්පදං පහාය ඛො අමබ්බං ජාතිවාදච්ඡිඛණං ගොත්තවාදච්ඡිඛණං මානවාද-ච්ඡිඛණං ආවාහවිවාහච්ඡිඛණං අනුත්තරං විජ්ජාවරණසම්පදං සච්ඡිතිරියං හොති””ති.

32 “කතම් පන තං හො ගොතම් වරණං? කතමා ව සං විජ්ජා””ති “ඉධ අමබ්බං තථාගතො ලොකෙ උපාජ්ජති අරහං සම්මාසම්මුඛො විජ්ජාවරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරෙ පුරිසදම්මසාරපි සත්ථා දෙවම්හුත්තං බුද්ධං තගවා සො ඉම් ලොකං සදෙවකං සමාරකං සමුග්ගං සංගම්භව්‍යාගම්භං පථං සදෙවම්හුත්තං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකම්භං පථෙවදති, සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරිගෙසානකල්‍යාණං සාත්ථං සමග්ඤ්ජනං කෙවලපරිපුර්ණං පරිසුඛං බුද්ධචරිතං පකාසෙති

33. තං ධම්මං සුණාති ගහපති වා ගහපතිපුත්තො වා අඤ්ඤාකරසමී වා කුලෙ පව්චාජාතො සො තං ධම්මං සුචො තථාගතෙ සභිං පටිලකති සො කෙන සභිංපටිලාසෙන සම්මතාගතො ඉති පටිසංචිකකති “සම්බාහො ඥාතෘසො රජෙපථො අබ්බාකාසො පබ්බජා නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසනා එකන්තපරිපුර්ණං එකන්තපරිපුර්ණං සංඛලිඛිතං බුද්ධචරිතං චරිකුං, යනුකාතං කෙසම්ඤ්ජං ඕතාරත්ථා කාසායාති වජ්ජාති අච්ඡාදෙචා අගාරසමා අනගාරිතං පබ්බජෙය්”නති.

සො අපරෙත සම්මෙත අප්පං වා හොගකකිං පහාය මහන්තා වා හොගකකිං පහාය අප්පං වා ඤාතිපරිවට්ටං පහාය මහන්තා වා ඤාතිපරිවට්ටං පහාය කෙසම්ඤ්ජං ඕතාරත්ථා කාසායාති වජ්ජාති අච්ඡාදෙචා අගාරසමා අනගාරිතං පබ්බජති දො එථ පබ්බජතො සමානතා පාතිමොකසංවරසංවුත්තා විහරති ආචාරගොවරසමානො අඤ්ඤාතො වජෙසු තපදස්සාපි සද්දාය සිකති පිකති පට්ඨ කායසම්මච්ඡිකමමන සම්මතාගතො ඤාතො, පරිසුඛං පටො ධූල-සම්පන්නො ඉද්ධිසෙසු ගුහනථාගො යොජනෙ චතාඤ්ඤා උත්තම-ජඤ්ඤාන සම්මතාගතො සනතුට්ඨො.

31. [අම්] “හවද් ගෞතමෙනි, ඒ වරණය කවර ද? ඒ පිදුම කවර ද?”

[හා] “අම්බවයි, නිරුත්තර පිදුමවරණයටත්ති ‘තෝ මට පුදුසු වෙයි යැ’යි කියා හෝ ‘තෝ මට නුපුදුසු වෙයි යැ’යි කියා හෝ ජාතිවාදයෙන් කියනු නො ලැබේ නොනුවාදයෙන් හෝ කියනු නො ලැබේ මානවාදයෙන් හෝ කියනු නො ලැබේ අම්බවයි, යම් තැනෙක වූ කලී ආවාහයෙන් හෝ වේ ද, විවාහයෙන් හෝ වේ ද, ආවාහවිවාහයෙන් හෝ වේ ද, මෙහි ‘තෝ මට තරම් යැ’ යි (පුදුස්සෙහි යැ යි) කියා හෝ ‘තෝ මට නොතරම් යැ’ යි (නොපුදුස්සෙහි යැ යි) කියා හෝ යම් වචනයෙන් ලබිනිගෙන් වේ ද, මෙය ජාතිවාද යැ යි ද, ගෝත්‍රවාද යැ යි ද, මානවාද යැ යි ද කියනු ලැබේ අම්බවයි, යම් කෙනෙක් තුමු ජාතිවාදයෙහි බැදුණෝ හෝ ගෝත්‍රවාදයෙහි බැදුණෝ හෝ මානවාදයෙහි බැදුණෝ හෝ ආවාහවිවාහ-යෙහි බැදුණෝ හෝ වෙත් ද, ඔහු නිරුත්තර පිදුමවරණ සම්පත්තියෙන් ආත්ති වූවෝ ය අම්බවයි, ජාතිවාදයෙන් බැඳීම ද ගෝත්‍රවාදයෙන් බැඳීම ද මානවාදයෙන් බැඳීම ද ආවාහවිවාහයෙන් බැඳීම ද හැර දමීමෙන් ම නිරුත්තර පිදුමවරණසම්පත්තියෙන් පසක් කිරීම වේ.”

32 [අම්.] “හවද් ගෞතමෙනි, ඒ වරණය කවර ද? ඒ පිදුම කවර ද?”

[හා] “අම්බවයි, අතින් වූ සමාස්තයම්බුධ වූ පිදුමවරණ දෙකින් සම්පූර්ණ වූ, මනා ගමන් හා මනා වචන ඇති, ලෝකය දන්නා, නිරුත්තර පුරුෂදම්මසාරථි වූ, දෙවිමිනිත්තට ශාස්තෘ වූ, සිවු සත් දත්, හඟවත් වූ තපාසන නෙළුම් මේ ලොව පහළ වෙයි හේ ආදිකාලයේ වූ මධ්‍යකල්‍යාණ වූ, පරිභවසාන කල්‍යාණ වූ, මනා අරුත් ඇති, ව්‍යාප්තයෙන් මනා ව සම්පූර්ණ, හැම ලෙසින් ම පිරිපුන් දහම් දෙසයි. පිරිසිදු වූ මානිවුහම්බවයි ප්‍රකාශ කෙරෙයි

33 කිසි යම් කුලයෙක උපන් ගැහැටියෙක් හෝ ගැහැටිපුතෙක් හෝ එක්තරා කුලයෙක උපන්නෙක් හෝ ඒ දහම් අසයි හේ ඒ දහම් අසා, තපාගතයන් කෙරෙහි සැදහැ ලබයි (පහළ කෙරෙයි) හේ ඒ සැදහැ ලැබීමෙන් යුක්ත වූයේ, “හිතියෙහි විසීම අවහිර ඇති එකෙක. රජත් පථයෙක පැවිද්ද එළිමහනෙක හිතියෙහි වසන්නු විසින් එකැතින් පිරිපුන් කොට, එකැතින් පිරිසිදු කොට, ශංඛලිහිතයක් හේ කොට මේ ඛෂිකර කරන්නට පහසු නො වේ මා කෙතෙරවුලු බා දමා කසාවන් හැඳ යිහිගෙන් පැවිද්දට වදිනොත් ඒ ගෙහෙකැ”යි මෙසේ සලකයි

හේ පසු කලෙක මද වූ හෝ බොහෝ වූ හෝ වහ්නුකම්පත් රුහිම හැර දමා, මද වූ හෝ බොහෝ වූ ගෝ නැ පිරිස හැර දමා, කෙහෙ රවුලු බා දමා, කසාවන් හැඳ හිතියෙන් පැවිද්දට වදි මෙසේ පැවිදි වූ ම හේ පාතිමාකකම්පවරයෙන් හැවුරුණේ, ආදාරයෙන් ගෝවරයෙන් සම්පූර්ණ වැ, සාල්ප වූ ද වරදෙහි සිය දන්නා පුලු වැ වෙසෙයි සිකපද සමාදන් වැ ගෙන, කුසල් වූ කා විසි කමින් යුත් වැ, පිරිසිදු දිවෙල ඇති වැ, සිල්වන් වැ, ඉදුරන්හි වැසු දෙරැහි වැ, බොජුන්හි පමණ දන්නේ, සිහිනුවණින් යුත් වැ (සිවු පසයෙහි) ලද පමණින් සතුටු වැ වෙසේ

34 අම්බර්හස, මහණ තෙමේ කෙසේ තම් සිල්වත් වේ ද ?

අම්බර්හස, මෙහි මහණ තෙමේ පණ්ඩිතාභාර පණ්ඩිතයෙක් තොර වූ බහා තැබූ දමු ඇත්තේ, බහා තැබූ අම් ඇත්තේ, පවෙති ලජ්ජා ඇත්තේ, කුළුණක් යුත් වූයේ, හැම දිව ඇති සත් වග කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇති වූ වෙසේ මේ ද ඔහු ගේ සිල් වේ

හේ අසිතාදත් භාර අසිතාදතින් තොර වූයේ වේ දත් දය ම හත්තා පුළු වූයේ, දත් දය ම අවෙක්සනුයේ, තොසොර වූ පිරිසිදු වූ සිතින් වෙසේ මේ ද ඔහු ගේ සිල් වේ

අබර්මසර භාර හැම දහම් වූ මෙවුන්දමින් දුරු වූ කැසිරෙනුයේ, එසින් වැලැක්කේ, බබසර රක්කේ වේ මේ ද ඔහු ගේ සිල් වේ

මුසවා භාර සබ්බස් ඇත්තේ, ඇත්තක් ඇත්ත ගලපා කියනුයේ, තහවුරු බස් ඇත්තේ, හැදෑරිය යුතු බස් ඇත්තේ, ලොව තොරවටනුයේ, මුසවාගෙන් වැලැක්කේ වේ මේ ද ඔහු ගේ සිල් වේ

පිසුණු බස් හැර පිසුණු බසින් වැලැක්කේ වේ මේ නැතිත් අසා ගෙන, මොවුන් ගේ බිදීම පිණිස එ තන්හි නො කියන්නේ වේ එ නැතිත් තෝ අසා ගෙන ඔවුන් ගේ බිදීම පිණිස මොවුන්ට කියන්නේ නො වේ මෙසේ බිදුණුවුත් එකට ගලපන, එකට ගැලපුණුවුත් ගේ සම්මයට අනුබල දෙන, සම්මයෙන් වසනවුන් හා වයනු රිසි, සම්මය ඇතිසතට ඇසුණු, සම්මය ඇතිසතට සතුටු, සම්මය ඇත්තවුන් කරන බස් තෙපලන්නේ වේ මේ ද ඔහු ගේ සිල් වේ

පරොස් බස් හැර පරොස් බසින් වැලැක්කේ වෙයි යම් බසෙක් නිවැරදි ද, කත්තල ද, පෙම් කටයුතු ද, සිතා කාවදනේ ද, නියැරියන් ගේ බස සේ සිලවු ද, වොනෝ දෙනාට පිය ද, බොනෝ දෙනා මන වඩනේ ද, එ බදු වූ බස් තෙපලනුයේ වේ මේ ද ඔහු ගේ සිල් වේ

බොල් බස් හැර දමා පුදුසු කල් වෙලා බලා ම කතා කරනුයේ, ඇත්ත ම කියනුයේ, වැඩක් ම කියනුයේ, දහමක් ම කියනුයේ, හික්මෙනුවට පුදුසු බසක් ම කියනුයේ, බොල් දෙඩැවිල්ලෙන් වැලැක්කේ වේ පුදුසු කාලයෙහි කරුණු සහිත, ඉමක් කෙළවරක් ඇති, අරුත් සහිත, සිතා තබා ගත යුතු බස් තෙපලනුයේ වෙයි මේ ද ඔහු ගේ සිල් වේ

35 හේ පැල වන දු පැල වූණු දු කැසීමෙන් බිදීමෙන් වැලැක්කේ වේ රු බොජුනෙන් වැලැක්කේ, තොකල්හි අහර ගාත්මෙන් වැලැක්කේ, එක් බස් ඇත්තේ වේ නටනු ගනු වයනු පිසු එ දන්නෙන් වැලැක්කේ වේ අඩු තැන් පිරිමටත් සැරසුමටත් කරුණු වූ මල් ගද විලෙවුන් දුරුමෙන් වැලැක්කේ වේ උසසුන් මහත්තෙන් වැලැක්කේ වේ රන් රිදී මුසු කහවණු පිළිගැත්මෙන් වැලැක්කේ වේ. අමු බානා පිළිගැත්මෙන් වැලැක්කේ වේ අමුමස් පිළිගැත්මෙන් ස්ත්‍රීන් කුමාරිකාවන් පිළිගැත්මෙන් දසිදසුන් පිළිගැත්මෙන් එළුවන් තිරුවෙන් පිළිගැත්මෙන් කුකුළන් හුරන් පිළිගැත්මෙන් ඇතුන් ගෙරින් අසුන් වෙළෙඹුන් පිළිගැත්මෙන් . කෙත්වත් පිළිගැත්මෙන් ගිහියනට ලොකු කුඩා දුත මෙහෙවර කරුමෙන් ගනු දෙනු කැරුමෙන් තුලාකුට කාසකුට මානකුටයෙන් . උකෙකල්ටත් වංචන නිකති සාවයෝගයාන මෙසින් ඡේදන වඩ බකිත විපරමෝස ආලෝප සහසාකාර යන මෙසින් වැලැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සිල් වේ.

36. යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණමුහම්ණො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ එවරුපං ඩිජ්ඣමභුතභාමසමාරම්භො අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං මූලඛිජං ඛනිඛිජං එච්ඛිජං අග්ගඛිජං ඩිජ්ඛිජමෙව පඤ්චමං ඉති එවරුපා ඩිජ්ඣමභුතභාමසමාරම්භො පටිට්ඨිතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමී.

37. යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණමුහම්ණො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ එවරුපං සන්තිධිඤාරපට්ඨිතො අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං අනනසන්තිධිං පානසන්තිධිං වස්සන්තිධිං යානසන්තිධිං සගගසන්තිධිං ගඤ්ඤන්තිධිං ආමිසසන්තිධිං ඉති වා ඉති එවරුපා සන්තිධිඤාරපට්ඨිතො පටිට්ඨිතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමී.

38. යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණමුහම්ණො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ එවරුපං විසුකදස්සනං අනුසුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං නච්චං ඝිතං වාදිතං පෙක්ඛං අක්ඛානං පාණ්ණියාරං වේතාරං කුම්භස්සුතං සොහනගරකං වණ්ඨාරං වංසං ගොවිතං කජ්ඣුද්ධං අස්සසුද්ධං මභිසසුද්ධං උසකසුද්ධං අජ්ජුද්ධං සමණකසුද්ධං කුක්කුප්පුද්ධං වච්චකසුද්ධං දණ්ඩසුද්ධං මුට්ඨසුද්ධං තිබ්බසුද්ධං උය්‍යාසකං බලග්ගං සෙනාබ්බකං අශ්වකදස්සනං ඉති වා ඉති එවරුපා විසුකදස්සනා පටිට්ඨිතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමී.

39. යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණමුහම්ණො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ එවරුපං ස්කන්ධාදව්‍යානානුයෝගං අනුසුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං අවිච්චදං දසපදං ආකාසං පටිඤාරපථං සන්තිකං ඛලිකං ඝට්ඨිකං සලාකකජථං අක්ඛං පඬියාපිට්ඨං චිඤ්ඤකං සමාසකච්ඡිකං විභිඤ්ඤකං පනතාශ්‍රකං රජකං බහුකං අක්ඛරිකං මනෙහිකං යථාචර්‍යං ඉති වා ඉති එවරුපා ස්කන්ධාදව්‍යානානුයෝගං පටිට්ඨිතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමී.

40. යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණමුහම්ණො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ එවරුපං උච්චාසගතමහාසයනං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං ආසද්දිං පලලඛකං ගොනකං වහනකං පටිකං පටලිකං භූලිකං විකතිකං උද්දලොමිං එකතතලොමිං කම්භිසං ගොපසසං කුභතකං කජ්ඣජරං අස්සජරං රජ්ඣජරං අථිතප්පවෙණ්ණං කාදලිට්ඨං පචරපච්චිතජරණං සඋතතරවණ්ණං උග්ගතාලොභිතානුප්පානං ඉති වා ඉති එවරුපා උච්චාසගතමහාසයනා පටිට්ඨිතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමී.

36 යම්ගේ වතාහි ඇතැම් හවත් මහණබමුණෝ සැදුනාගෙන් දුන් බොජුන් වලද, මුලින් පැර වන ද, කදින් පැර වන ද, පුරාණින් පැර වන ද, කොළිසෙන් පැර වන ද, පස් වනු ඇතින් පැර වන ද යන පැර වන ද පැර වූණු ද ද සිදුම් සිදුම්හි ගෙදරෙන් වෙසෙත් ද, හේ මෙබඳු පැරවන ද ද පැරවූණු ද ද කැඩුමෙන් බිඳුමෙන් වැලැක්කේ වේ මේ ද ඔහුගේ සිල් වේ.

යම්ගේ ම ඇතැම් හවත් මහණබමුණෝ සැදුනාගෙන් දුන් බොජුන් වලද, ආහාර රැස් කොට තබා ගැනීම, බොන ද රැස් කොට තබා ගැනීම, වස්ත්‍ර රැස් කොට තබා ගැනීම, යාන රැස් කොට තබා ගැනීම, යාන් රැස් කොට තබා ගැනීම, පුවද රැස් කොට තබා ගැනීම, ආලේඛ රැස් කොට තබා ගැනීම යන මේ හෝ මෙබඳු වූ පසය රැස් කොට තබා ගෙන වැලඳීමේ ගෙදී වෙසෙත් ද, හේ මේ හෝ මේ බඳු වූ සතනිකාර පරිනෝයයෙන් වැලැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිල් වේ.

38 යම්ගේ ම ඇතැම් හවත් මහණබමුණෝ සැදුනාගෙන් දුන් බොජුන් වලද, නැවුම්, ගැඹුම්, වැසුම්, තටසමජ්ජා, ආබ්බාන, පාණ්ඨවර, වේනාල, කුම්භචුත, යෝහනක, සණ්ඨෙවුන් හෙළිය, උණගස් ඔසොවා කරන ක්‍රීඩාව, අසිඛාවතය, ඇත් පොර, අස් පොර, මිහුපොර, ගොන් පොර, එළු පොර, බැටෙළු පොර, කුකුළු පොර, වටු පොර, පොළු හරඹ, මිටුසුද, මල්ල පොර, සුදු පවත්නා හැත් දක්නට යාම, බල සෙන් ගණිනා හැත් දක්නට යාම, බලසෙන් බෙදනා හැත් දක්නට යාම, බල ඇණි දක්නට යාම යන විසුළු දත්තෙහි ගෙදී වෙසෙත් ද, හේ තෙමේ මේ ආදී වූ හෝ මේ බඳු වූ විසුළු දත්තෙන් වැලැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිල් වේ.

39 යම්ගේ වතාහි සමහර හවත් මහණබමුණෝ සැදුනාගෙන් දුන් බොජුන් වලද, අවපාකෙළිය, දසපාකෙළිය, අහස් දුකෙළිය, මඩුලු පැනුම්, සත්තිකා ක්‍රීඩාව, දඳු කෙළිය, කරලි ගැඹුම්, සලා අත් කෙළිය, ගුල කෙළිය, කොළනලා පිඹීම, කෙළි නතුලින් හැම, කරණම් ගැඹුම්, කන්තාගුරුවා කෙළිය, කොළ නැලියෙන් වැලි මැනීම, ක්‍රීඩා රථ පැදවීම, කුඩා දුන්නෙන් වීදීම, ඇකිරි කෙළිය, සිහු ද කීමේ ක්‍රීඩාව, විකලාංගානුකරණය යන මේ ආදී වූ පෝ මෙබඳු වූ, පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි ගෙදී වෙසෙත් ද, හේ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ, පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි ගෙදීමෙන් වැලැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිල් වේ.

40 යම්ගේ වතාහි ඇතැම් මහණබමුණෝ සැදුනාගෙන් දුන් බොජුන් වලද, දික්සතිපට්ඨය, පලහය, මහ කොළපලහය, විශමතෙන් විසිතුරු කළ එළුලොම්මුවා ඇතිරිය, එළුලොම්මුවා සුදු ඇතිරිය, ගත මල් ගෙදු සුදු ලොම් ඇතිරිය, තිලිය, සිංහාදිරුපවලින් විසිතුරු කළ එළුලොම්මුවා ඇතිරිය, දෙපැත්තේ ම ලොම් ඇති එළුලොම්මුවා ඇතිරිය, එක් පැත්තේ පමණක් ලොම් ඇති එළුලොම්මුවා ඇතිරිය, රත්කපුකම් කළ පසතුරුණ, කෝසසය හුසින් මිශු ඇතිරිය, අසු පිට එළුන ඇතිරිය, රිගා එළුන ඇතිරිය, ඇදට සරි ලන හේ අඳන්-දව්වමින් මසා කළ ඇතිරිය, කෙහෙල්මුවාසමින් කළ මහගු පසතුරුණ, ඉස්සෙරු පාලුලා රතු කොට්ටි තැබූ රතු උඩුවියෙන් සහිත මහගු යහන යන මේ ආදී හෝ මේ බඳු වූ උස් යහන් මහ යහන් පරිහරණය කිරීමෙහි ගෙදී වෙසෙද්ද, හේ තෙමේ මේ ආදී වූ හෝ මේ බඳු වූ උස්යහන් මහ යහන් පරිනෝයයෙන් වැලැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිල් වේ.

41 යථා වා පනතක හොඳෙන් සමත්වූයේ සභාදේශයානි හොඳකානි හුඤ්ඤානෙ ඵවරුපං මනෝවිභාගනිකානුසංගං අනුසුතතා විතරනානි සෙයසපිදං උච්ඡාදනං පරිමිද්ධතං නාපතා සමාගතං ආදයං අඤ්ඤානං මාලාපිපාසනං මුඛමුණ්ණකං මුඛලොපනං සන්ධිකං සිංඛකං දණ්ඩකං නාමිකං ඛග්ගං ඡන්දනං විත්තාපායනං උණ්ඨිකං මණ්ණං වාලපිපාසනං ඔදානානි වන්ධනි දිශ්ඤානි ඉති වා ඉතිඵවරුපං මනෝවිභාගනිකානුසංගං පටිපිටතො හොති ඉදමපිසං හොති සිලසම්මං.

42 යථා වා පනතක හොඳෙන් සමත්වූයේ සභාදේශයානි හොඳකානි හුඤ්ඤානෙ ඵවරුපං තීරච්ඡානතං අනුසුතතා විතරනානි සෙයසපිදං රුජකපං චෝරකපං මහාමහකපං සෙතාකපං හසකපං සුඛකපං අනකපං පානකපං වන්ධකපං සග්ගකපං මාලාකපං ගණිකපං ඤාතිකපං සාකකපං ගාමිකපං නිගමකපං නගරකපං ජනපදකපං ඉන්ද්‍රිකපං පුරිකකපං කුමාරකපං කුමාරිකපං සුරකපං විශිෂ්ටකපං කුමාරධානකපං පුබ්බපතකපං නාතනකපං ලොකකපං සමුද්දකපං ඉතිහිතා-
නවකපං ඉති වා ඉතිඵවරුපං තීරච්ඡානකපං පටිපිටතො හොති ඉදමපිසං හොති සිලසම්මං.

43 යථා වා පනතක හොඳෙන් සමත්වූයේ සභාදේශයානි හොඳකානි හුඤ්ඤානෙ ඵවරුපං විග්ගානිකපං අනුසුතතා විතරනානි සෙයසපිදං න නිං ඉමං ඛමමිතං ආජානාති අං ඉමං ඛමමිතං ආජානාති කිං නිං ඉමං ඛමමිතං ආජානාති ? ඉතිහිතානි පටිපිටතො නිමිති, අනමග්ගි සමමාපිතො සතිතමමිති අනිතරනක පුරෙ වචනිකං පච්ඡා අවච, පච්ඡාචචනිකං පුරෙ අවච ආචිණ්ණං නෙ විපරිකානං ආදේශිතො නෙ වාදො නිග්ගානිතොති වර වාදපමානකං නිග්ගානිතොති වා සචෙ පනොසිති ඉති වා ඉතිඵවරුපං විග්ගානිකපං පටිපිටතො හොති ඉදමපිසං හොති සිලසම්මං.

44 යථා වා පනතක හොඳෙන් සමත්වූයේ සභාදේශයානි හොඳකානි හුඤ්ඤානෙ ඵවරුපං දුග්ගාපඨිතානුසංගනිකපං විතරනානි සෙයසපිදං රුජකපං රුජමහාමහකපං ඛග්ගානං මාලාකපං ගතපතිකානං කුමාරකපං ඉතිහිතං අමුත්තච්ඡ, ඉදං හර, අමුත්ත ඉදං ආහරති ඉති වා ඉතිඵවරුපං දුග්ගාපඨිතානුසංගං පටිපිටතො හොති ඉදමපිසං හොති සිලසම්මං.

41 යම්කිසි ව්‍යාප්තියක් සහිතව හෝ වෙනත්වශයෙන් සාදනායෙන් දුන් බොහෝ වලද, සුවද ප්‍රභූතයන් ඇත ඉතිරි, අන් පා ඇති මනා සමයන් ගත්වනුවට තෙල් ගා ලැබීම, සුවද දිශයන් නැවීම, උරහිස් පැති මස් වැඩෙනුවට මුහුර්ත් තැබීම, කැබපයින් මුහුන බැලීම, අලංකාර පිණිස අසුන් ගැනීම, මල් පැළැඳීම සහ විලවුන් දැරීම, මුවපුණු මුවවිලවුන් දැරීම, ගෘහස්ථයන් දැරීම, හිස කුඩුපිණිස බැඳීම, විසිතුරු සැරසව දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත් නළ දැරීම, කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවනන් දැරීම, නළල්පව බැඳීම, මිණි දැරීම, විසිතුරු සෙමෙර වල්පිදුනා දැරීම, දික් දුවල ඇති පුදුරෙහි නැඳීම යන ආදීන් ඇත අඩු තැන් පිරවීමටත් ඇත සැරැස්වීමටත් කරුණු වන ද පරිභෝග කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හේ මහත් තෙමේ එබඳු ද පරිභෝග කිරීමෙන් වැළැක්වෙත් වෙයි මේ ද ඔහු හේ ශිල්පය වේ

42 යම්කිසි ව්‍යාප්තියක් සහිතව හෝ වෙනත්වශයෙන් සාදනායෙන් දුන් බොහෝ වලද, රූපකපා, පෙර්පකපා, මොමොහුකපා, සේනා-කපා, හසකපා, සුඛකපා, අභාරකපා, පානකපා, වස්ත්‍රකපා, සහනකපා, මොලකපා, ගැනිකපා, සුන්කපා, යානකපා, හුමකපා, නිනමකපා, නගරකපා, ජනපදකපා, ස්ත්‍රීපා, පුරුෂකපා, කුමාර-කපා, කුමාරිකපා, ශරකපා, විවිකපා, කුමාරයානකපා, පුළුපුක-කපා, නානාකපා, ලෝකාබ්‍යාසිකපා, සමුද්‍රාබ්‍යාසිකපා, ඉතිහාසව කපා යන වෙබඳු වූ නිර්මාණකපාවල යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහත් තෙමේ මෙකී පණ් මෙකින් අන්‍ය වූ පණ් මෙබඳු කපාවලින් වැළැක්වෙත් වෙයි මේ ද ඔහු හේ ශිල්පය වේ

43 යම්කිසි ව්‍යාප්තියක් ඇතිව හෝ වෙනත්වශයෙන් සාදනායෙන් දුන් බොහෝ වලද, “හෝ මේ දහම් විනය නො දැනිනි, මම ම මේ දහම් විනය දැනිනි, මේ දහම් විනය කිමැ සිතෝ දැනි ද? හෝ වරදවා පිළිපත්කෙහි, මම මොනවින් පිළිපත්කෙහි වෙමි මො බස කරුණු සහිත ය නා බස කරුණු රහිත ය හෝ පළමුවෙන් කියා සුන්ත පසු වැ කියමනි ය පසු වැ කියා සුන්ත පළමුවෙන් කියමනි ය නා සලක් ම පුහුණු කළ දහ මහේ එක් උචනයෙන් ම පෙරළු ගියේ ය මො විසින් තව අඟ් නැතිණ මො විසින් නිගන්නා ලද්දෙහි මො නැගු දෙයින් මිදෙන්නට හැසිරව තැනි නම් එය විශදව” යි යන ආදීන් මේ බඳු වූ උතුන් බැණ දෙසානානුමිති යෙදෙත් ද, ඒ මහත් තෙමේ මෙකී පණ් පත් මේ බඳු වූ හෝ බැණුනිදඩුවලින් වැළැක්වෙත් වෙයි මේ ද ඔහු හේ ශිල්පය වේ

44 යම්කිසි ව්‍යාප්තියක් සහිතව හෝ වෙනත්වශයෙන් සාදනායෙන් දුන් බොහෝ වලද, “මෙහි යන්නා, අපත් තැනට එන්නා, මෙය ගෙන යන්නා, අපත් තැනට මෙය ගෙනෙන්නා” යි කළ නියෝග පිළිබඳ, රජුන්ගේ රජමහමානසයන්ගේ ක්‍රියායන්ගේ චක්‍රණයන්ගේ ගැහැටියන්ගේ රජකුමාරවන්ගේ මෙබඳු දුත මෙහෙවරයා, පණ්වුඩ ගෙනා ගැමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහත් තෙමේ මෙකී පණ් අන් මෙබඳු හෝ දුත මෙහෙවරින්, පණ්වුඩ යොන යාමෙන් වැළැක්වෙත් වෙයි. මේ ද ඔහු හේ ශිල්පය වේ

45 යථා වා පනෙතෙ භොජනතා සමිණ්ඩුමණි සද්ධාදෙය්‍යානි තොජනාති භුඤ්ජාතී තෙ කුතකා ච භොනති උපකා ච තෙඤ්ඤතීතා ච නිපොසිතා ච ලාභෙන ලාභං නිජ්ඣිංසිතායෙ ව ඉති වා ඉතිඵවරූපා කුතනලපනා පටිවිරතො භොති ඉදම්පිස්ස භොති සීලසමි.

46 යථා වා පනෙතෙ භොජනතා සමිණ්ඩුමණි සද්ධාදෙය්‍යානි තොජනාති භුඤ්ජාතී තෙ ඵවරූපාය තීරව්ණානවිජ්ජාය මිව්ණාජ්චෙන ජිවිකං කපෙපනති සෙය්‍යපීදං අඛතං නිමිත්තං උපාදං පුට්ඨං ලක්ඛණං මුසිකච්ඡිකානං අභිනිතාමිං දබ්බිතොමිං උසාහාමිං කණ්ඨොමිං නණ්ඩුලභොමිං සප්පිභොමිං තෙලපහාමිං මුඛගොමිං ලොහිතගොමිං අඛාවිජ්ජා වස්ථුවිජ්ජා බහතවිජ්ජා සිව්විජ්ජා භුතවිජ්ජා භුරිවිජ්ජා අභිවිජ්ජා විසව්ජ්ජා විවර්තවිජ්ජා මුසිකවිජ්ජා සකුණ්ඩවිජ්ජා වායසවිජ්ජා පක්කජ්ඣානං සරපරිත්තානං මගවක්කං ඉති වා ඉතිඵවරූපාය තීරව්ණානවිජ්ජාය මිව්ණාජ්චා පටිවිරතො භොති ඉදම්පිස්ස භොති සීලසමි.

47 යථා වා පනෙතෙ භොජනතා සමිණ්ඩුමණි සද්ධාදෙය්‍යානි තොජනාති භුඤ්ජාතී තෙ ඵවරූපාය තීරව්ණානවිජ්ජාය මිව්ණාජ්චෙන ජිවිකං කපෙපනති සෙය්‍යපීදං මිණිලක්ඛණං වජ්ජලක්ඛණං දණ්ඩලක්ඛණං අසිලක්ඛණං උසුලක්ඛණං බහුලක්ඛණං අච්චිලක්ඛණං ඉසිලක්ඛණං පුරිසලක්ඛණං කුර්ථලක්ඛණං කුමාරිලක්ඛණං දසලක්ඛණං දසිලක්ඛණං සප්පිලක්ඛණං අසුලක්ඛණං මිහිසලක්ඛණං උසාලක්ඛණං ගොලක්ඛණං අජලක්ඛණං මෙහිසලක්ඛණං කුක්කුචලක්ඛණං වට්ඨකලක්ඛණං ගොඩාලක්ඛණං කණ්ඨකාලක්ඛණං නාච්ඡලක්ඛණං මෙලක්ඛණං ඉති වා ඉති ඵවරූපාය තීරව්ණානවිජ්ජාය මිව්ණාජ්චා පටිවිරතො භොති ඉදම්පිස්ස භොති සීලසමි.

48 යථා වා පනෙතෙ භොජනතා සමිණ්ඩුමණි සද්ධාදෙය්‍යානි තොජනාති භුඤ්ජාතී තෙ ඵවරූපාය තීරව්ණානවිජ්ජාය මිව්ණාජ්චෙන ජිවිකං කපෙපනති සෙය්‍යපීදං රඤ්ඤං නිසංසානං භවිස්සති, රඤ්ඤං අනිසංසානං භවිස්සති අභිනතාරුතං රඤ්ඤං උපයානං භවිස්සති, බාහිරුතං රඤ්ඤං අපයානං භවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං උපයානං භවිස්සති, අභිනතාරුතං රඤ්ඤං අපයානං භවිස්සති අභිනතාරුතං රඤ්ඤං ජයො භවිස්සති, බාහිරුතං රඤ්ඤං පරාජයො භවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං ජයො භවිස්සති, අභිනතාරුතං රඤ්ඤං පරාජයො භවිස්සති ඉති ඉතිස්ස ජයො භවිස්සති, ඉතිස්ස පරාජයො භවිස්සති ඉති වා ඉතිඵවරූපාය තීරව්ණානවිජ්ජාය මිව්ණාජ්චා පටිවිරතො භොති ඉදම්පිස්ස භොති සීලසමි.

45. යම්කිසි වතානි ඇතැම් මහණවහන්සේන් සද්දහයෙන් දුන් බොජුන් වලද, කුතක කම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභ සත්කාර පතා අනුත් සිත් ඇදෙන සේ වූ වාටු බස් දෙවන්නෝ වෙත් ද, සිවු පසය ලබනු සදහා කසින් නෝ බසින් සෝ ඇඟවීම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභා-පෙක්ෂායෙන් අනුතට ගරහන්නෝ වෙත් ද, ලාභයෙන් ලාභය සොයන්නෝ වෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මෙකී සෝ මෙබඳු වූ කුහලපතවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලය වේ.

46. යම්කිසි ඇතැම් භවත් මහණවහන්සේන් සද්දහයෙන් දුන් බොජුන් වලද අංග, නිමිත්ත, උත්පාත, ස්වභාව, පුරුෂලක්ෂණ යන ශාස්ත්‍ර ද, මූෂකවිජිතනවිද්‍යා, දන්තිකෝම, දර්විකෝම, කුෂ්ඨකෝම, කණ්ණිකෝම, තණ්ඩුලකෝම, සර්පිකෝම, තෙතලකෝම, මුඛකෝම, ලෝකිතකෝම, අංගවිද්‍යා, වාස්තු විද්‍යා, ක්ෂාත්‍ර විද්‍යා, ශිව විද්‍යා, භූත විද්‍යා, භූරි-විද්‍යා, අති විද්‍යා, විෂ විද්‍යා, වාස්තික විද්‍යා, මූෂක විද්‍යා, ශතක විද්‍යා, වායු විද්‍යා, පක්ෂි විද්‍යා, ශරීර විද්‍යා, මායා විද්‍යා, යන මෙකී සෝ මෙබඳු වූ නෝ තීරණික විද්‍යායෙන් මිට්ඨාප්පයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මෙකී සෝ මෙබඳු වූ තීරණික විද්‍යායෙන්, මෙබඳු මිට්ඨාප්පයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලය වේ.

47. යම්කිසි ඇතැම් භවත් මහණවහන්සේන් සද්දහයෙන් දුන් බොජුන් වලද, භික්ෂුකුණු, චන්ද්‍රිකුණු, දමුලකුණු, කසුලකුණු, ඊලකුණු, දුහුලකුණු, අචලකුණු, අතිරිලකුණු, පිරිමිලකුණු, කුමරලකුණු, කුමරිලකුණු, දල්ලකුණු, දසිලකුණු, ඇත්ලකුණු, අල්ලකුණු, භිසුලකුණු, වාගාල්ලකුණු, සොත්ලකුණු, උචලකුණු, බැටෙඵලකුණු, විවුලකුණු, ගොල්ලකුණු, කැණි-ලකුණු, කසුමුලකුණු, මුට්ටලකුණු යන ඇදී මෙබඳු තීරණික විද්‍යායෙන් මිට්ඨාප්පයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ එයින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලය වේ.

48. යම්කිසි ඇතැම් භවත් මහණවහන්සේන් සද්දහයෙන් දුන් බොජුන් වලද, “අසෝ දිනැ අසෝ නැකැතින් අසෝ රජුන් (හුද සදහා) සිය නුවරින් නික්මීම් වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් පෙරලා සිය නුවරට ඊම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් රට තුළ උන් රජුන් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් හමු වන්නට යාම් වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් ඉවත් වීම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් රට තුළැ සිටින රජුන් කරා පැමිණීම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් ඇතුළත සිටින රජුන් ගේ ඉවත් වැ යාම වන්නේ ය, රට ඇතුළත සිටින රජුට ජය වන්නේ ය, පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට පරාජය වන්නේ ය, පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට ජය වන්නේ ය, රට තුළැ සිටින රජුන්ට පරාජය වන්නේ යැ”යි මෙසේ ‘මොහුට ජය වන්නේ ය, මොහුට පරාජය වන්නේ යැ’ යි කියමින් මෙබඳු වූ තීරණික විද්‍යායෙන්, මෙබඳු වූ මිට්ඨාප්පයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ සෝ මේ බඳු වූ තීරණික විද්‍යායෙන් මිට්ඨාප්පයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලය වේ.

49 යථා වා පනෙකෙ නොනෙතා සමණ්ණාසමිණා සද්ධාදෙය්‍යාති තොජ්ඣාති භුඤ්ජාති තෙ ඵවරුපාය තීරව්ජානවිජ්ජාය ඤ්ච්ජාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති තෙය්‍යපීදං චන්දනානො හවිසාති සුරිසග්ගානො හවිසාති නකඛතතානො හවිසාති චන්දිමදුරිසානං පථගමනං හවිසාති චන්දිමසුරිසානං උපපථගමනං හවිසාති නකඛතතානං පථගමනං හවිසාති නකඛතතානං උපපථගමනං හවිසාති උකකාපාතො හවිසාති දිසාඛානො හවිසාති භුමිවාලො හවිසාති එවංවිපාකො දෙවදුදුහි හවිසාති එවංවිපාකං චන්දිමසුරිසානකඛතතානං උග්ගමනං ඔගමනං සංකිලෙසං වොදනං හවිසාති එවංවිපාකො චන්දනානො හවිසාති එවංවිපාකො සුරිසග්ගානො හවිසාති එවංවිපාකො නකඛතතානො හවිසාති එවංවිපාකං චන්දිමසුරිසානං පථගමනං හවිසාති එවංවිපාකං චන්දිමසුරිසානං උපපථගමනං හවිසාති එවංවිපාකං නකඛතතානං පථගමනං හවිසාති එවංවිපාකො උකකාපාතො හවිසාති එවංවිපාකො දිසාඛානො හවිසාති එවංවිපාකො භුමිවාලො හවිසාති එවංවිපාකො දෙවදුදුහි හවිසාති එවංවිපාකං චන්දිමසුරිසානකඛතතානං උග්ගමනං ඔගමනං සංකිලෙසං වොදනං හවිසාති ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරව්ජානවිජ්ජාය ඤ්ච්ජාජ්චෙන පච්චිරතො හොති ඉදම්පි'යං හොති සිලසමිං.

50 යථා වා පනෙකෙ නොනෙතා සමණ්ණාසමිණා සද්ධාදෙය්‍යාති තොජ්ඣාති භුඤ්ජාති තෙ ඵවරුපාය තීරව්ජානවිජ්ජාය ඤ්ච්ජාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති තෙය්‍යපීදං සුබ්බුට්ඨිකා හවිසාති දුබ්බුට්ඨිකා හවිසාති සුභිකකං හවිසාති දුබ්භිකකං හවිසාති ඛෙමං හවිසාති හයං හවිසාති රොගො හවිසාති ආරෝග්‍යං හවිසාති. මුද්දා ගණනා සංඛාතං කාවෙය්‍යං ලොකායතං ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරව්ජානවිජ්ජාය ඤ්ච්ජාජ්චෙන පච්චිරතො හොති, ඉදම්පි'යං හොති සිලසමිං.

51 යථා වා පනෙකෙ නොනෙතා සමණ්ණාසමිණා සද්ධාදෙය්‍යාති තොජ්ඣාති භුඤ්ජාති තෙ ඵවරුපාය තීරව්ජානවිජ්ජාය ඤ්ච්ජාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති තෙය්‍යපීදං අචාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකීරණං විකීරණං සුභගකරණං දුභගකරණං විරුද්ධාගතකරණං ජිව්‍යානිසම්මතං හත්‍රසංඝනං තප්පාභිජයනං සත්‍රජයනං කණ්ණජයනං ආදසපඤ්ඤාං ඤානපඤ්ඤාං දෙවපඤ්ඤාං ආදිවිවුච්චානං මහභූපච්චානං අභිභූජ්ජලනං සිරිව්‍යායනං ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරව්ජානවිජ්ජාය ඤ්ච්ජාජ්චෙන පච්චිරතො හොති ඉදම්පි'යං හොති සිලසමිං.

49 යම්කලේ ඇතැම් තවත් මහණ බමුණෝ සාදකායෙන් දුන් බොජුන් වලද, අසෝ දිනා වහුගුණය වන්නේ ය, අසෝ දිනා සුභිගුණය වන්නේ ය, අසෝ දිනා නක්ඛුගුණය වන්නේ ය, අසෝ දිනා සද්ධි හිරු දෙදෙනා නිසි මගින් යැම වන්නේ ය, අසෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යැම වන්නේ ය, අසෝ දිනා තඤ්ඤා කරුණ නිසි මගින් යැම වන්නේ ය, අසෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යැම වන්නේ ය, අසෝ දිනා උල්කාපතනය වන්නේ ය, දික්දුකය වන්නේ ය, භූමිකම්පනය වන්නේ ය, වැසි නැති වූ අතේ ගෙරැවුම් වන්නේ ය, සද්ධි හිරු ද දකුණින් කරුණ ද උදාව, වැසීම, කෙලෙසීම, පිරිසිදුව වන්නේ ය, වහුගුණය ලොවට මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, සුභිගුණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, නක්ඛුගුණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, සද්ධි දෙදෙනාගේ මගින් යැම මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, සද්ධි දෙදෙනාගේ නොමගින් යැම මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, තඤ්ඤා කරුණ පරිභාසනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, ඔවුන්ගේ උත්පාදනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, උල්කාපතනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, දික්දුකය මෙ බඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, භූමිකම්පනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, වැසි නැති වූ අතේ ගෙරැවුම් මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, සද්ධි හිරුගේ ද කකුත් කරුණ ද උදාවත් බැසීමත් කෙසෙල්ලත් පිරිසිදු වීමත් මෙබඳු මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය 'යි කියනු වුව, මෙබඳු තීරණය විය යුත්තේ, මෙබඳු මාර්ගවශයෙන් දිව පවත්වන ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු වූ තීරණය විය යුත්තේ මාර්ගවශයෙන් වැළැක්වීමත් වෙයි මේ ද ඔහු ගේ සිරස වේ

50 යම්කලේ ඇතැම් තවත් මහණ බමුණෝ සාදකායෙන් දුන් බොජුන් වලද, 'මේ සමයෙහි වැසි වන්නේ ය, මේ සමයෙහි තිසක වන්නේ ය, මේ සමයෙහි රට සුභික වන්නේ ය, මේ සමයෙහි රට දුර්ගත වන්නේ ය, මේ සමයෙහි රට උවදුරු නැති වන්නේ ය, මේ සමයෙහි රට උවදුරු ඇති වන්නේ ය, මේ කලා රෝග වන්නේ ය, මේ කලා රෝග නැති වන්නේ ය' යි පල පල කී ද, මුදා, ගණනා, සංඛ්‍යාන, කාංක්ෂා, ජලාංගතයාන යන මේ හෝ මෙබඳු තීරණය විය යුත්තේ, මාර්ගවශයෙන් දිව පවත්වන ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ අන් මෙබඳු වූ හෝ තීරණය විය යුත්තේ, මාර්ගවශයෙන් වැළැක්වීමත් වෙයි මේ ද ඔහු ගේ සිරස වේ

51 යම්කලේ ඇතැම් තවත් මහණ බමුණෝ සාදකායෙන් දුන් බොජුන් වලද, ආවාත සද්ධා නකත් කීම, විවාහ සද්ධා නකත් කීම, වෙන් වූ අභි සැමයන් එක් වන්නට නකත් කීම, දුන් ණය රැස් කිරීමට නකත් කීම, මුදල් ණයට පොලියට දීමට නකත් කීම, සොනාගාරය ඇති කිරීමට යන්ත්‍රමත්තාදිය භාර දීම, බිම් පාලු කරන පිටි ගුණිම කිරීම, නැව්ගතව යන දරාගත රැකකන්නට පිළිකම් කිරීම, දිවගුණ බැදීම, ඔවුන්ගේ පලයෙන් හටු තද කිරීම, අත් පෙරළන්නට මතුරු දැමීම, කන් දඟුළු වැටෙන්නට මතුරු දැමීම, කැටපතෙහි දේවතාවයක කොට පුන්ත ඇසීම, කුරුමක ගිරු පිදීම, මහබඩු පිදීම, පිතුරු දැමීම, පිටියට ගිනි පල් පිහිටීම, මතුරු දැමීම සිරසක ඇඳීම යන මෙබඳු වූ තීරණය විය යුත්තේ, මාර්ගවශයෙන් දිව පවත්වන ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ ද අන් මෙබඳු වූ ද තීරණය විය යුත්තේ, මාර්ගවශයෙන් වැළැක්වීමත් වෙයි මේ ද ඔහු ගේ සිරස වෙයි

52 යථා වා පනෙතෙ භොගනාං සමුත්තාසමිදං සඤ්ඤායාති භොජනාති භුක්ඤ්ඤාති තෙ එවරුපාය තිරව්නානපිජාය ඡිව්නාජවෙන ජිවිතං කප්පෙතති - සෙසාපිදං සන්තතිමම පණ්ඩිතමම. යුරිකමම. වියාකමම. වොසාකමම. වජ්ජකමම. වජ්ජපරිකිරණං ආවජිතං නසාපනං ජුහනං වමනං විජෙවනං උභිච්ඡෙවනං අබොච්ඡෙවනං සිසම්චෙවනං කණ්ණකෙලං නෙතනපතාපනං නජ්ජකමම. අක්ඛානං පච්චික්ඛානං සාලාකියං සලලකතියං දුරකතීතිවජ්, මූලනෙසාජානං අනුසාරිකං මහතිනං පටිමොකෙඛා ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්නානපිජාය ඡිව්නාජව, පටිච්ඡිදං භොගොති ඉදමපිඤ්ඤා භොගි සිලසමි.

53. අථ ඛො භො අච්චට්ඨ භික්ඛු එවං සිලසමිපනො න ඤාතොපි භගං සමිනුපස්සති යදිදං සිලසංවරනො සෙසාපිදං අච්චට්ඨ ඛතියො මුද්ධාවසිනො නිහතපච්චාමිනො න ඤාතොපි භගං සමිනුපස්සති යදිදං පච්චික්ඛානො, එවමෙව ඛො අච්චට්ඨ භික්ඛු එවං සිලසමිපනො න ඤාතොපි භගං සමිනුපස්සති යදිදං සිලසංවරනො භො ඉමිනා අරිසෙන සිලකතියො සමන්තාගතො අස්සකතො අනවජ්ජුඛං පටිසංවෙදෙති එවං ඛො අච්චට්ඨ භික්ඛු සිලසමිපනො භොගි.

54 කථංඤා අච්චට්ඨ භික්ඛු ඉද්දියෙසු ගුහනථාගරං භොගි ' දුටු අච්චට්ඨ භික්ඛු වක්ඛනං රූපං දිස්වා න නිවිතනගොති භොගි නානුබ්බංඤානංගාති යථාභිකරණමෙන වක්ඛන්ද්වයං අසංවුතං විහරනං අභිජ්ඣා - දෙමනස්සා පාපස්ස අකුසලා ධම්මා අනිසංසවෙග්ගං තස්ස සංවරස පටිපජ්ජති රකකති වක්ඛන්ද්වයං, වක්ඛන්ද්වය සංවරං ආපජ්ජති සොනෙන සද්දං සුචා - පෙ - සාගතෙ ගතං සාගතා - පෙ - ජිව්හාය රසං සාගතා - පෙ - කාසෙන පොඨ්ඨිමං පුඨිතා - පෙ - මනා : ධම්මං විඤ්ඤාය න නිවිතනගොති භොගි නානුබ්බංඤානංගාති යථාභිකරණමෙන මතින්ද්වයං අසංවුතං විහරනං අභිජ්ඣාදෙමනස්සා පාපස්ස අකුසලා ධම්මා අනිසංසවෙග්ගං තස්ස සංවරස පටිපජ්ජති රකකති වක්ඛන්ද්වයං මතින්ද්වය සංවරං ආපජ්ජති සො දුටො අරිසෙන ඉද්දියසංවරෙන සමන්තාගතො අස්සකතො අනිසංසකත්වං පටිසංවෙදෙති එවං ඛො අච්චට්ඨ භික්ඛු දුද්දියෙසු ගුහනථාගරං භොගි

52 යම්කිසි ඇතැම් භවත් මහණවුණෝ සැදැහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, ශාන්තිකම්, ප්‍රණිධිකම්, භූරිකම්, පණ්ඩිතයා පිරිමියකු කිරීම, පිරිමියා පණ්ඩිතයකු කිරීම, වාස්තුකම්, වාස්තුපරිකරණ, මතුරු දපා ලුව දෙවීම, මතුරු දපා අනුන් නැවීම, අනුපාට යෙන් පතා ගිනි පිදීම, ගිහියනට වමන කරවීම, බඩ විරේක කරවීම, ලග විරේක කරවීම, වස්ති කිරීම, ශීඝ්‍ර විරේචන බේන් දීම, කන් ලෙඩට තෙල් පිසා දීම, ඇසා සිසිල ගත්වන බේන් තෙල් පිසීම, ගිහියනට තෘණ කිරීම, ඇස පටලයට කාරම් අඳුන් සාදා දීම, ඇසා සිසිල ගත්වන අඳුන් සාදා දීම, ඇසා උල්ඇණ ලෙඩට බේන් දීම, ශල්‍යකම් කිරීම, ලදරුවන්ගේ ලෙඩවලට පිළියම් කිරීම, මුල්බෙහෙත් දීම, කාරම්බේන් බැඳ වණ සුව වූ පසු ඒ වා ගලවා දමීම” යැයි මේ ආදී වූ තීරණිතවිද්‍යයෙන්, ඕප්පාවයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිගල්ලෙන් වැළැක්වෙත් වෙයි මේ ද මහණ ශිලය වේ

53 අම්බන්ධය, ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ සිල්වත් වූයේ, ශිලසංවර හේතුයෙන්, කිසි ම එක ද අසංවරයෙකින් පහල විසා හැකි බිගක් නො දකී. අම්බන්ධය, කෘත්‍රියාභිෂේකයෙන් මුදුනැ අභිෂේක ලත්, වැනැසුණු සතුරන් ඇති, කෘත්‍රියයෙන් කිසි ම එක ද සතුරකුගෙන් විසා හැකි මොන ම බියකුත් යම්කිසි භෞ දක්නේ ද, අම්බන්ධය, එසේ ම මහණ තෙමේ මෙ පරිද්දෙන් සිල්වත් වූයේ, (තමාගේ ඒ) ශීල-සංවර හේතුයෙන් කිසි එක ද අසංවරයකින් ඉපැදියා හැකි බිගක් නො දකී හේ මේ ආදී ශීලසංකෘතියෙන් සමන්විත වූයේ, සිය සත්ත්ව නිදෙස් වූ සාසික මාසසික සුවය විදී. අම්බන්ධය, මහණ තෙමේ මෙසේ සිල්වත් වෙයි.

54 අම්බන්ධය, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ඉදුරන්හි වැසූ දෙර ඇත්තේ මේ ද ? යත් අම්බන්ධය, මෙ සත්තෙහි මහණ තෙමේ ඇසින් රූපයක් දක, ශූභාදි වශයෙන් එහි ලකුණු නො ගත්තේ වේ ශූභාදි වශයෙන් අත්-පා ඇ අවයවවල අසුරා සිතට නො ගත්තේ වේ යම් කරුණකින් විඤ්ඤාදියය වසා නො ගෙන වසන්නහු හේ චිත්තසන්තානයට විශම ලෝභ දෙමිතස් ආදී ලාභක අකුශල සංඛ්‍යාවලෝ නැවැත නැවැත වැස්සෙන්නාහු ද, එහි සංවරය පිණිස හේ පිළිපදී. ඒ විඤ්ඤාදියය හේ රකී, ඒ විඤ්ඤාදියයෙහි සංවරයට පැමිණේ කනිත් හඬ අසා නැතැයෙන් හඳු ආභාණය කොට දිවෙන් රන ආභාදය කොට කසින් ස්ප්‍රථෙව්‍ය සපයී කොට සිතීන් දකම් අරමුණු දත, ශූභාදි වශයෙන් එහි ලකුණු ගත්තේ නො වේ යම් කරුණකින් ශ්‍රෝත්‍රාදියය මුඛාදියය ජිහ්වාදියය කාශ්‍යෙදියය මහාභූදියය සංවර කොට නොගෙන වසන්නහු හේ චිත්තසන්තානයට විශම ලෝභය දෙමිතස් ආදී ලාභක අකුශල ධර්මයෝ නැවත නැවත වැස්සෙන්නෝ ද, ඒ ශ්‍රෝත්‍රාදියයාගේ මුඛාදියයාගේ ජිහ්වෙදියයාගේ මහාභූදියයාගේ සංවරය පිණිස පිළිපදී ශ්‍රෝත්‍ර, මුඛ ජිහ්වා කාශ මහාභූදියය රකී එහි සංවරයට පැමිණේ හේ මේ ආදී වූ භූදියසංවරයෙන් සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව අව්‍යාසේක සුවය විදී අම්බන්ධය, මෙසේ මහණ තෙමේ භූදියයන්හි වැසූ දෙර ඇත්තේ වේ

55 කථංඤා අමබන්ද්‍රතා භික්ඛු සතිසම්පජ්ඣෙඤාන සමන්තාගතො හොති ? ඉධ අමබන්ද්‍රතා භික්ඛු අභික්ඛානනා පටික්ඛනෙන සම්පජානනාරි හොති, ආලොකිතෙ විලොකිතෙ සම්පජානනාරි හොති, සමුද්ධෙ පසාරිතෙ සම්පජානනාරි හොති, සංකප්පිතනවිවර්ධාරණෙ සම්පජානනාරි හොති, අසිතෙ පිතෙ බාසිතෙ සාසිතෙ සම්පජානනාරි හොති, උච්චාර-පයාචකම්මෙ සම්පජානනාරි හොති, ගතෙ ධිතෙ නිසිතෙන ධුතෙන ජාගරිතෙ භාසිතෙ භූණෙතිනාපච්චි සම්පජානනාරි හොති එවං. ඛො අමබන්ද්‍රතා භික්ඛු සතිසම්පජ්ඣෙඤාන සමන්තාගතො හොති

56 කථංඤා අමබන්ද්‍රතා භික්ඛු සනතුපට්ඨා හොති ?

ඉධ අමබන්ද්‍රතා භික්ඛු සනතුපට්ඨා හොති කායපජිඣාදිනෙන විවරෙන කුච්ඡිපජිඣාදිනෙන පිණ්ඩපාතෙන සො යෙන යෙනෙව පක්ඛමති සමාදයෙව පක්ඛමති යෙය්‍යපාපි අමබන්ද්‍රතා පක්ඛි සකුණො යෙන යෙනෙව ඛෙති සපතනභාණෙ'ව ඛෙති, එවමෙව ඛො අමබන්ද්‍රතා භික්ඛු සනතුපට්ඨා හොති කායපජිඣාදිනෙන විවරෙන කුච්ඡිපජිඣාදිනෙන පිණ්ඩපාතෙන සො යෙන යෙනෙව පක්ඛමති සමාදයෙව පක්ඛමති එවං. ඛො අමබන්ද්‍රතා භික්ඛු සනතුපට්ඨා හොති

57 සො ඉමිනා ච අරියෙන සීලකඩ්දෙන සමන්තාගතො ඉමිනා ච අරියෙන ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්තාගතො ඉමිනා ච අරියෙන සති-සම්පජ්ඣෙඤාන සමන්තාගතො ඉමිය ච අරියෙ සනතුපට්ඨො සමන්තාගතො විවිතං. යෙනාසනං හජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කඤ්ඤං ගිරිගුහං සුසානං වනපථං අභිභාසාසං පලාපුඤ්ජං සො පච්ඡාභාසං පිණ්ඩපාත-පටික්ඛනෙනා නිසිදති පලලඛිකා ආභූජිතා උජුං කායං පණ්ඩාසං සජ්ඣමං සතිං උපට්ඨපෙති.

58 සො අභිජ්ඣං ලොකෙ පහාය විගතාභිජර්ඛින චෙතිසා පිහරති අභිජ්ඣාය විතං. පජිඣාදෙවති බ්‍යාපාදපදෙසං පහාය අභ්‍යාප්තවිතො විතරති සබ්බපාණ්ණනිකානුභමපි, බ්‍යාපාදපදෙසං විතං. පජිඣාදෙවති පිතමුඛං පහාය විගතපිතමුඛො විතරති ආලොකසඤ්ඤි සනො සම්පජානනා, පිතමුඛං විතං. පජිඣාදෙවති උච්චිච්ඡාකකුච්චං පහාය අනුදුට්ඨො විතරති අභිකතං චූපසනනපිතෙනා, උච්චිච්ඡාකකුච්චං විතං. පජිඣාදෙවති විවිච්චිතං පහාය නිණ්ණවිවිච්චිතං විතරති අකපංකපි කුසලෙසු ධර්මෙසු, විවිච්චිතං විතං. පජිඣාදෙවති

55 අමබව්‍යය, මහණ තෙතමි තෙතේ නම් සිහිනුවණින් යුත් වේ ද? යත් අමබව්‍යය, මේ සත්තෙහි මහණ තෙතමි ඉදිරියට යෑමෙහි, පෙරළා නැවැත්මෙහි (ආපසු හැරීමෙහි) මනා නුවණින් දැන මි (එය) කරනුයේ වෙසි ඉදිරි බැලීමෙහි, අනුදික් බැලීමෙහි මනා නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙසි අත් පා ආදිය හැකිවීමෙහි දිගු කිරීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙසි සහල සිවුර ද පාත්‍රය ද සෙසු සිවුරු ද දැරීමෙහි නුවණින් දැන ම කරන්නේ වෙසි අහර ගැන්මෙහි පැත් පිමෙහි පිටිකැපිලි ආදිය කෑමෙහි, මිටැණි ආදිය රස පිදීමෙහි, නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙසි මල වූ පහ කිරීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙසි. ගමනෙහි සිටුමෙහි හිඳුමෙහි නිඳුමෙහි පිඹිදුමෙහි බිණුමෙහි නොබිණුමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙසි අමබව්‍යය, මෙතේ චතාහි මහණ තෙතමි සිහි නුවණින් යුත් වෙසි

56. අමබව්‍යය, මහණ තෙතමි තෙතේ නම් ලද පමණින් සතුටු වේ ද? යත් අමබව්‍යය, මේ සත්තෙහි මහණ තෙතමි කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරෙන් ද, කුක්කුපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආභාරයෙන් ද පාපාන වෙසි හේ යම් යම් තාතකට නින්මායේ ද, අට්ඨකාර පමණක් ම ගෙන නින්ම යෙසි අමබව්‍යය, අත්තවු ඇති කුරුළු තෙතමි තමා පිණිස හමා යන හැම තැනට ම පියාපත් බර සහිත ව ම යම්ගේ පියාමා ද, එසේ ම ඒ මහණ තෙතමි කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරිනුත් කුක්කුපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ අභරිනුත් තෘප්ත වෙසි හේ තමා යන යන තැනට පා සිවුරු ආදී අට්ඨකාර පමණක් ම රැගෙන යෙසි අමබව්‍යය, මහණ තෙතමි මෙතේ තමා ලත් පසගෙහි (ලද පමණින්) සතුටු වෙසි

57 අමබව්‍යය, ඒ මහණ ථම්ම ආදී ශීලසකකියෙන් සමන්විත වූයේ, මේ ආදී ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් ද මේ ආදී සමායිකප්‍රජනායෙන් ද මේ ආදී සන්තුට්ඨයෙන් ද සමන්විත වූයේ, අරණ්‍ය වාසානුල පථිත කදුරුලි ගිරිගුහා සොහොන් වනපෙත් එළිමහන් පිදුරුලෙන් යන මේ කි කිසි ජනශූන්‍ය සෙතස්සන් හජනක කෙරෙහි හේ පිඹු සෙවීමට ගොස් පෙරලා ආණේ, පසුබන්ති පලක් බැඳ, උඩුකක කෙළින් තබා ගෙන, කමටහනට ගොඩු කොට සිහිය එළඹවා හිඳි

58. හේ ලොව කෙරෙහි අභිජ්ඣාව (ඇල්ම) හැර, ඇලුම් හළ සිතින් වෙසෙයි. ඇල්ම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙහි ව්‍යාපාද දේශය (තරහ) බැහැර කොට ව්‍යාපාදය රහිත සිතැත්තේ හැම පණ ඇති සතුන් කෙරේ භික්ෂුකම්පි වෑ වෙසේ ව්‍යාපාද දේශය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙහි ස්වාභාවික (තැනම්දුව) බැහැර කොට, පහ වූ ස්වාභාවික ඇත්තේ, දව රැ දෙකේ ම දුටු එළිය හඳුනනු හැකි පිරිසිදු සංඥා ඇත්තේ, සිහියෙනුත් නුවණින් යුක්ත වෑ වෙසෙයි උදහසක් කුකුළක් සිතින් බැහැර ලා අනුභව වෑ සංසුන් සිත් සත්ත් ඇතිගේ, උදහස් කුකුළු දෙක කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙහි සැකස බැහැර කොට, පහ වූ සැක ඇත්තේ, කුසල් දහමිහි සැක නොකරනුයේ, සැකස කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙහි

59. සෙය්‍යථාපි අට්ඨකප්පකාණ්ඩො ඉතං අද්දං කම්මෙනා උප්පාදෙය්‍ය තස්ස හෙ කම්මෙනා සම්මෙත්තො, සො යාති ච පොරුණාති ඉණ්ඩුලාති තාති ච බ්‍යන්ධිකරෙය්‍ය, සිතා වස්ස උත්තරිං උච්චිට්ඨං දුරන්තොසං, තස්ස ඵචම්ස්ස 'අනං ඛො පුරුබ්බ ඉතං පාදං කම්මෙනා උප්පාදෙය්‍ය තස්ස හෙ කම්මෙනා සම්මෙත්තො සො'හං යාති ච පොරුණාති ඉණ්ඩුලාති තාති ච බ්‍යන්ධිකරෙය්‍ය අපි ච මෙ උත්තරිං උච්චිට්ඨං දුරන්තොසං'හි සො තතොනිදුතං ලහෙට්ඨ පාමොය්‍යං, අධිග්ගෙව්ඡය්‍ය සොමනස්සං.

60. සෙය්‍යථාපි අට්ඨකප්පකාණ්ඩො ඉතං දුක්ඛිකා බාලො-
තිලානො, හත්තං වස්ස නව්ඡාදෙය්‍ය, න වස්ස කාසෙ බලම්හතා සො
අපරෙත සම්මෙත්ත තම්හා ආබාධා මුලෙවස්ස හත්තස්සෙය්‍ය ඡාදෙය්‍ය සිතා
වස්ස කාසෙ බලම්හතා තස්ස ඵචම්ස්ස 'අනං ඛො පුරුබ්බ ආබාධිතො
අනොධිං දුක්ඛිකා බාලොතිලානො හත්තං මෙ නව්ඡාදෙය්‍ය න වස්ස මෙ
ආධි කාසෙ බලම්හතා සො'මධි ඵතරති තම්හා ආබාධා මුලොත්තා හත්තස්සෙ
මෙ ඡාදෙය්‍ය අපි ච මෙ කාසෙ බලම්හතා'හි, සො තතොනිදුතං ලහෙට්ඨ
පාමොය්‍යං අධිග්ගෙව්ඡය්‍ය සොමනස්සං.

61. සෙය්‍යථාපි අට්ඨකප්පකාණ්ඩො ඉතං බන්ධනාගාරෙ බන්ධනා අස්ස, සො
අපරෙත සම්මෙත්ත තම්හා බන්ධනාගාරා මුලෙවස්ස සො'පිතා අබ්බසෙත,
න වස්ස කිංඤ්චි භොගානං විතො තස්ස ඵචම්ස්ස 'අනං ඛො පුරුබ්බ
බන්ධනාගාරෙ බන්ධනා අනොධිං සො'මධි ඵතරති තම්හා බන්ධනාගාරා මුලොත්තා
සො'පිතා අබ්බසෙත තපි ච මෙ කිංඤ්චි භොගානං විතො'හි සො
තතොනිදුතං ලහෙට්ඨ පාමොය්‍යං අධිග්ගෙව්ඡය්‍ය සොමනස්සං.

62. සෙය්‍යථාපි අට්ඨකප්පකාණ්ඩො ඉතං දුක්ඛා අස්ස දන්තොධිකා පරිඤ්ඤා
න සෙතොනිදුතො සො අපරෙත සම්මෙත්ත තපිතා දුක්ඛා මුලෙවස්ස
අත්තාධිකා අපරිඤ්ඤා භුජ්ඤ්ඤා සෙතොනිදුතො තස්ස ඵචම්ස්ස
'අනං ඛො පුරුබ්බ දුක්ඛා අනොධිං දන්තොධිකා පරිඤ්ඤා න සෙතො-
නිදුතො සො'මධි ඵතරති තපිතා දුක්ඛා මුලොත්තා අත්තාධිකා
අපරිඤ්ඤා භුජ්ඤ්ඤා සෙතොනිදුතො'හි සො තතොනිදුතං ලහෙට්ඨ
පාමොය්‍යං, අධිග්ගෙව්ඡය්‍ය සොමනස්සං.

59 අභිබ්බාස, යමිසේ පුරුෂයෙක් ණය ගෙන කම්මන්ත කරන්නේ ද, ඔහු හේ කම්මන්ත සමාදාන වන්නේ නම්, යම් පරණ ණයක් ඇතොත් ඒ භාම ගෙවා නිම කරන්නේ ද, මත්තෙහි ඉතිරි යමක් ඇතොත් එය අමුදරුවන් රකිනු පිණිස වන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම මුල දී ණයට මුදල් ගෙන කම්මන්ත කෙළෙමි ඒ මගේ කම්මන්ත සමාදාන විය ඒ මම, පරණ ණයක් වී නම්, ඒ භාම ගෙවා අවසන් කෙළෙමි මත්තෙහිත් අමුදරුවන් රක්තට ඉතිරි වූ මුදලක් මට ඇතැ’යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, ඒ ණයෙන් මිදීම කරණ කොට ගෙන හෝ සතුට ලබන්නේ ය, සොමනසට පැමිණෙන්නේ ය

60 අභිබ්බාස, යමිසේ මිනිසෙක් රෝගී වූයේ දුකට පැමිණියේ, දැඩි ලෙස ශීලන් වූයේ ද, ඔහුට ආහාරත් නොරිසියේ ද, ඔහු හේ ඇත පතෙහි වාරු පමණකුත් නො වූයේ ද, හේ මැත කාලයෙහි ඒ ලෙසින් මිදේ නම්, ඔහුට අහරත් රිසියේ නම්, ඔහු ඇසපත වාරුත් ඇති වේ නම්, “මම වූ කලී පෙර දුකට පත්, දැඩි ශීලන් ලෙසෙක් වීම මට අහරත් නො රිසි විය ඇසපත වාරුත් නැති විය ඒ මම දැන් ඒ ලෙසින් මිදුණෙමි වෙමි ඒ මට අහරත් රිසියෙහි ඇසපතත් වාරු ඇත්තේ යැ’යි මෙසේ සිතෙක් ඔහුට වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොමනසට පැමිණෙන්නේ ය.

61 අභිබ්බාස, යමිසේ මිනිසෙක් හිර ගෙහි බැදුණේ වන්නේ ද, හේ පසු කලෙක ධන නො වියද පහසුවෙන් ඒ හිර ගෙන් මිදෙන්නේ ද, ඒ තෙසින් ඔහු හේ කිසි හෝගවිනාශයක් නො වන්නේ ද, “මම වූ කලී පෙර හිර ගෙහි බැදුණෙමි වීම, ඒ මම දැන් ධනය නොවියද ලෙහෙසියෙන් ම එයින් මිදුණෙමි, මගේ හෝගයතට ද කිසි හානියක් නැතැ’ යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොමනසට පැමිණෙන්නේ ය

62 අභිබ්බාස, යමිසේ තමා අයත් පැවැතුම් නැති, පරා අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යන්නට අවසර නැති දස පුරුෂයෙක් වන්නේ ද, හේ මැත භාගයෙහි තමා අයත් පැවැතුම් ඇතිත්, පරා අයත් පැවැතුම් නැත්තේ, නිදහස් වූයේ, කැමැති අතෙක යැ හැකි වූයේ, ඒ දසනාවසෙන් මිදෙන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙර තමා අයත් පැවැතුම් නැති, පරා අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යැ නො හැකි දසයෙක් වීම ඒ මම දැන් ඒ දසනාවසෙන් මිදුණෙමි, තමා අයත් පැවැතුම් ඇත්තෙමි, පරා අයත් පැවැතුම් නැත්තෙමි නිදහස් වූයෙමි, කැමැති අතෙක යැ හැකියෙමි වෙමි’යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොමනසට පැමිණෙන්නේ ය

63 අම්බන්දය, යම්ගේ ධනත්තේ ගෝගසප්පත් ඇති මිනිසෙක් කෑම හිත, උවදුරු ඇති, දිවනැති, දික් මහකට බස්නේ ද, හේ මද කලකට පසු යම්ගේ ඒ දිග නැති පෙදෙස ඉක්මනින් යන්නේ ද, උවදුරු නැති විටත් නැති ගම්කට බස්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මේ වූ කලී පෙර ධන ඇතිගෙමි, තෝග සම්පත් ඇතිගෙමි, දිග නැති කෑම හිත උවදුරු ඇති දික් මහකට බලුගෙමි ඒ මම දැන් සුවසේ ඒ කතර ඉක්මැවිමි උවදුරු නැති බිය නැති ගම්කට බලුගෙමි වෙමි”යි වෙසේ සිතෙත් වන්නේ නම්, හේ එ කරුණින් යුතුව ලබන්නේ ය, භෞමිකයාට පැමිණෙන්නේ ය අම්බන්දය, එසේ ම මහණ තෙමේ කියත් මෙන්, ලෙඩක් මෙන්, ශිරසයෙන් මෙන්, කතරමගක් මෙන් (පිළිවෙළින්) මේ පත නොවූ නිවරණ පත තමා කෙරෙහි දැකී තිබෙත් මිදුණු බව හේ, ලෙඩින් මිදුණු බව හේ, ශිරසයන් මිදුණු බව හේ, නිවහල් බව හේ, උවදුරු නැති බිම හේ පිළිවෙළින් මේ නිවරණ පත දුරු වීම තමා කෙරෙහි දැකී

64 මේ නිවරණ පත පහ වුවත් තමා කෙරෙහි දක්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වුවාට ප්‍රියය උපදී සිතා ප්‍රියය ඇත්තකුගේ නාම කය සන්තිදේ සන්තූන් නාම කය ඇත්තේ සුව පිදි සුවැතියනු සිත එකක වේ

65 හේ කාමයන්ගෙන් වෙන් වූ ම, සෙසු අකුසල් දහමුත් ගෙන් වෙන් වූ ම, විතකීසිත විවාරකිත විපේකයෙන් උපත්, ප්‍රීතියත් සුවයත් ඇති පළමු වන බ්‍යාතය ලැබූ වෙසේ

හේ මේ කය ම විචේකයෙන් උපත් පිති සුවයෙන් තෙමයි, භාත් පසින් තෙමයි, පුරා ලයි, භාත්පසින් සපයී කෙරෙහි සියලු අභ පසභ ඇති ඔහුගේ ඒ මුළු කයෙහි ඒ විචේකයෙන් පිති සුවයෙන් පැතිරු නොගත් (සපයී නො කරුණු) කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

66 අම්බන්දය, යම්ගේ දැන කිලිනගන් හෝ කිලිනකුගේ අතැවැස්සෙක් හෝ ලොභොතල්ලියක නානසුණු බතා දිග ඉස ඉස පිඩු කරන්නේ ද, ඒ නාන සුණුවිම කාවදුණු දිග ඇත්තේ, හැම තැන ම දිගෙන් යුත් වූයේ, ඇතුළත පිටත සහිත වූ මුළුල්ල ම දිගෙන් පැතිරු ගියේ, දිගත් නො වතුරුවන්නේ වේ ද, අම්බන්දය, එසේම මහණ තෙමේ මේ කය ම විචේකයෙන් උපත් පිතිසුවයෙන් තෙමයි, භාත්පසින් තෙමයි, පුරා ලයි, භාත්පසින් සපයී කෙරෙහි ඔහුගේ සියලු අභ පසභ ඇති මුළු කයෙහි විචේක ප්‍රතිසුබයෙන් පැතිරු වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි අම්බන්දය, මේ ද ඔහු හේ වරණ බම්සෙක් වෙයි.

67 අම්බන්දය, තව ද මහණ තෙමේ විතකී විවාර සන්තිදිනෙන් සිය සතන්හි උපත්, සිය සතන් පතදවන, සිතා එකක බව ඇති, විතකීය නැති, විවාරය නැති, සමාධියෙන් උපත්, පිතිතක සුවයත් ඇති, දෙවෙනි බ්‍යාතයට පැමිණ වෙසෙයි හේ මේ කය ම සමාධියෙන් උපත පිති සුවයෙන් තෙමයි, භාත්පසින් තෙත් කෙරෙහි, පුරාලයි, හැම තැන ම සපයී කෙරෙහි විචේක ප්‍රතිසුබයෙන් පැතිරු නොගත් කිසි ද තැනෙක් ඔහුගේ කයෙහි නො වෙයි

[illegible]

එවිටමම බො අලෙවිය හිකුලු මුමම කායං සමාධිපන පිහිසුරබන
අභිසනෙනති පරිසනෙනති පටිසුරෙති පරිපථරති නායං කිඤ්ඤි සබ්බාපනා
කාගසා සමාධිපන පිහිසුරබන අපුටං ගොති ඉදම්ඤ්ඤ ගොති
වුණමි.

69 පුනම් පරං අට්ඨවිති භික්ෂු ටිඨිතා ච විරුතා උපෙක්ඛිතො ච
 විහරති සන්තො සමපජානො, සුඛස්සා භාගෙහි පටිත්තංචෙදෙඤ්, සන්තො අට්ඨො
 අචිකිකිනති උපෙක්ඛිතො සන්තිං දුට්ඨිතාරිති තං තත්තං ක්කිංතං උපසම්පජ්ජ
 විහරති

සෞභාග්‍ය මණ්ඩල කාර්ය නිවැරදිකම පුළුල් කර ගැනීම සහතික

සෞඛ්‍යයාප්ති අමතරව උපාලිතයං වං පද්ධතියං වං පුනර්විකීර්තයං වං අපොකම්බානි උසාලානි වං පද්ධතී වං පුනර්විකානි වං උදකෙ ජාතානි උදකෙ කංචරානි උදකානුකතානි අනෙතානි මුග්ධපරිකීනානි තානි යාච වර්ගා යාච ව මුත්‍රා සිපතන වාර්තා අතිසතතානි පරිපූර්ණානි පරිපූර්ණානි පරිපූර්ණානි නාසානි කිසිදු කම්බානි උසාලානං වං උදකෙ වං පුනර්විකානං වං සිපතන වාර්තා අපද්ධිං අසාං

එවැනිවිට අපට අවබෝධ වී තිබුණු ඉතිහාසික කාලය නිවැරදිව සිටින බවට අපි තීරණය කර ඇත. එහෙත් අපි පවසන්නේ පරිපූරකව පරිපූරණය කිරීමට අපට අවබෝධයක් නොවන බවයි. අපට අවබෝධයක් නොවන බවට අපි තීරණය කර ඇත.

70 පුනම්පරං අම්බර්ම භික්ෂු සුමංසු ව උගානා දුතංසු ව සොනා
 පුබ්බො සොමනස්සදුමනස්සානං අනම්බරං අදුකරිමුඛං උචෙක්ඛා-
 සත්ථරොදුද්ධං චතුරං කුචං උපකම්පස්සි ටොති සො ඉම්මෙව භාසා
 පරිපුඤ්ඤා චෙතසා පරිසොදුතෙන ඵරිණං තිසිත්තා ගොති නාස්ස
 කිංඤ්ඤා සම්බරානා කාසස්ස පරිපුඤ්ඤා චෙතසා පරිසොදුතෙන අප්පටිං
 ගොති

[illegible]

ಶೃಂಗ. ವೊ. ಬು. ಅಂತರರಹಿತ ವರಹ.

1. අධිකරණය, නිවස,

3 අභිසන්ධානී පරිසන්ධානී, මෙරසා

2 ପରିଚିତମାନଙ୍କ, ତିନିଜଣ

අභිසංගිද්ධානී පරිසංගිද්ධානී?

68 අමිබ්බංග, යමිසේ යටු උල්පතීන් මතු වන දිග ඇති ගැඹුරු විලෙන් වේ ද, එයට පෙර දෙසින් දිග වදනා මගෙන් නො වන්නේ ද, දකුණු දෙසින් පැසිම දෙසින් උතුරු දෙසින් දිග වදනා මගෙන් නො වන්නේ ද, වැස්ස ද කලින් කල නිසි පරිදි නො වස්සන් ද, එතෙකුදු වුවත් ඒ දිගවිසලත් සිහිල් දිග දතර මතු පි ඒ දිග විල ම සිහිල් දිගෙන් තෙමින්තේ ද, හාත්පසින් තෙමින්තේ ද, පුරා ලත්තේ ද, හැම තැන ම වැද ගෙන පැතිරු සිටින්නේ ද, ඒ මුළු දිග-ටිලෙහි සිහිල් දිගෙන් නො පැතුරුණු කිසි ද තැනෙක් නො මැත්තේ ද, අමිබ්බංග, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කස ම සමාසියයන් උපත් පිනි-පුවයෙන් තෙමයි හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි පුරා ලසි පිනි සවසයන් හැම තැන ම ස්පඨි කෙරෙයි ඔහුන් ඒ සියලු කසේ සමාසියයන් උපත් පිනිපුවයෙන් නො පැතිර ගිය කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි මේ ද ඔහුගේ වරණවිමසයක් වේ

69 අමිබ්බංග, තව ද මහණ තෙමේ ප්‍රිතීය ද සංඛිදීමෙන් උපේක්ෂා-යෙන් ද සුත්ත වැ සිතියන්න හා පුවණින් හා සුභ වැ වෙසෙයි දුටිය ද කසින් පිදි දාසියා යම් ඒ බ්‍යානසක් කරණ කොට ගෙන බ්‍යානලාභියා ඇරැබූ 'උපේක්ෂාව ඇත්තේ ය, සිහි ඇත්තේ ය, සුව වුනුම් ඇත්තේ ය'යි කියන් ද, එසේ වූ තෙවෙනි බ්‍යානස ලැබ ගේ වෙසේ

හේ මේ කස ම නිෂ්ප්‍රිතීක සුඛයෙන් තෙමයි, හාත්පසින් තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලසි, හැම තැන ම ස්පඨි කෙරෙයි ඔහුගේ කසයෙහි ඒ නිෂ්ප්‍රිතීක සුඛයෙන් පැතිර නොගිය කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

අමිබ්බංග, යමිසේ උපුල්විලෙක හෝ පිසුම්විලෙක හෝ පඬෙර විලෙක හෝ ඇතැම් උපුල් හෝ පිසුම් හෝ පඬෙර හෝ දිගෙහි උපන්නේ, දිගෙහි වැඩුණේ, දිගෙන් පො නැඟුණේ, දිග තුලා ම ගිලි වැඩෙනුයේ ද, ඒ හැම අත දක්වාත් මුල දක්වාත් සිහිල් දිගෙන් තෙමුණේ හාත්-පසින් තෙත් වූයේ, පිරි ගිසේ, හැම තැන ම වැදගත්තේ වේ ද, ඒ විලෙහි සියලු උපුල්වලා හෝ පිසුම්වලා හෝ පඬෙරවලා හෝ සිහිල් දිගෙන් වැද නොගත් තැනෙක් නොමැත්තේ ද, අමිබ්බංග, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කස ම නිෂ්ප්‍රිතීක සුඛයෙන් තෙමයි, හාත්පසින් තෙමයි, පුරාලසි, ඔහු සියලු කසයෙහි එයින් හාත්පසින් පැතිර වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි මේ ද ඔහුගේ වරණවිමසයක් වෙයි

70 තව ද අමිබ්බංග, මහණ තෙමේ දුබ්බෙදනාවන් දුරු ලීමෙන් දුබ්බ වෙදනාවන් දුරු ලීමෙන් පලමු කොට ම සොමනස් දෙමනස් දෙක පහ වීමෙන්, දුක් ද නොවූ, සුව ද නොවූ, උපේක්ෂා සමාසි යන මොදුන් ගේ පිරිසිදු බව ඇති සිවු වන බ්‍යානස ලැබ වෙසෙයි හේ මේ කස ම පිරිසිදු පැහැයර සිතීන් පැතිර වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි

ඔහු දිව කසෙහි පිරිසිදු පැහැයර සිතීන් පැතිර වැද නොගෙන සිටි කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

යමිසේ පුරාපයෙක් පුදු වනින් යිස සහිත වැ වසා ගෙන හුන්නේ වේ නම්, ඔහුගේ සියලු කසෙහි පුදු වනින් නො වැසුණු කිසිදු තැනෙක් නො වන්නේ ද, අමිබ්බංග, එසේ වී මහණ තෙමේ මේ කස ම පිරිසිදු පැහැයර සිතීන් පැතිර වැද ගෙන නොයිටි නිසි ද තැනෙක් නො වෙයි මේ ද ඔහුගේ වරණවිමසයක් වේ

71 [පුන ව පරං අරියධම්] සො උචං සමාසිතෙ විතත පරිසුද්ධෙ පරිසොද්ධෙ අනම්‍යෙණ විග්‍රහකකිලෙසෙ මුද්දායෙ කම්මකිලෙසෙ ධිතෙ ආනෙඤ්ජානෙත ස්‍යංඤ්ජානාය විතතං අභිනිතරති අභිනිතනාමෙති සො උචං පජානාති අයං ඛො මෙ කාසයා රුපි මාතුමමායානිකො මාතෘපෙතකිකසමනවො ඔදනකුමමාසුපවයො අභිමුච්ඡාදනපරිමුද්දන-හෙදනවිද්ධංසනධිමෙමං ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං උභ්බ සිතං උභ්බ පටිබ්බානති

සෙය්‍යාථාපි අමරවිජය මර්ගී මෙවරියො සුභො ජාතියො අරියංසො සුපරිකම්මකතො අමෙජ්ඣ විපසසනෙතො අනාමිලො සබ්බාකාරසම්පනො, කුසුමා සුතො ආවුතං තිලං මා පිතං මා ලොහිතං මා ඔදනං මා පඤ්ඤාසුතං මා තපමතං මහමුමා සුරියො තපස්ස කාරිනී, පට්ඨවෙතෙකයො අයං ඛො මඤ්ඤි මෙවරියො සුභො ජාතියො අරියංසො සුපරිකම්මකතො අමෙජ්ඣ විපසසනෙතො අනාමිලො සබ්බාකාරසම්පනො තත්ත්වං සුතං ආවුතං තිලං මා පිතං මා ලොහිතං මා ඔදනං මා පඤ්ඤාසුතං මා'ති

ඵවමෙව ඛො අමරවිජය සිකමු උචං සමාසිතෙ විතත පරිසුද්ධෙ පරිසොද්ධෙ අනම්‍යෙණ විග්‍රහකකිලෙසෙ මුද්දායෙ කම්මකිලෙසෙ ධිතෙ ආනෙඤ්ජානෙත ස්‍යංඤ්ජානාය විතතං අභිනිතරති අභිනිතනාමෙති සො උචං පජානාති අයං ඛො මෙ කාසයා රුපි මාතුමමායානිකො මාතෘපෙතකිකසමනවො ඔදනකුමමාසුපවයො අභිමුච්ඡාදනපරිමුද්දන-හෙදනවිද්ධංසනධිමෙමං ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං උභ්බ සිතං උභ්බ පටිබ්බානති ඉදමිධි යං හොති විජ්ජාය

72 සො උචං සමාසිතෙ විතත පරිසුද්ධෙ පරිසොද්ධෙ අනම්‍යෙණ විග්‍රහකකිලෙසෙ මුද්දායෙ කම්මකිලෙසෙ ධිතෙ ආනෙඤ්ජානෙත ස්‍යංඤ්ජානාය විතතං අභිනිතරති අභිනිතනාමෙති සො උචං පජානාති අයං ඛො මෙ කාසයා රුපි මාතුමමායානිකො මාතෘපෙතකිකසමනවො ඔදනකුමමාසුපවයො අභිමුච්ඡාදනපරිමුද්දන-හෙදනවිද්ධංසනධිමෙමං ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං උභ්බ සිතං උභ්බ පටිබ්බානති

71. තච ද අම්බට්ඨය, මහණ තෙමේ මෙතෙක් එකක සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, පාතෘසර වූ කල්හි, අඛණ්ණ රහිත කල්හි, චිත්තෝපකෙලය දුරු වූ කිසි කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, පිටසුන් බවුනට සුදුසු වූ කල්හි, ස්ථිත කල්හි, නිසල වූ කල්හි, පිටසුන් නුවණ පිණිස සිත ඒ අතට යොමු කෙරෙයි ඒ අතට නමා හරි හේ “මහේ කය වූ කලී රූපි ය, මහාභූත සතරින් නිපන්නේ ය, මාපියන්ගේ ඉක්කෝණිකයෙන් පහල වූයේ ය, බත් කොමු අහරින් වැඩුණේ ය, අනිසබව ද දුගඳ හරනුවට සුවඳ විලෙවුන් ඉළියැ යුතු බව ද, ලෙඩ දුරු ලනුවට පිරිමැදුම් කළ, යුතු බව ද, එසේ කළ ද බිඳෙන බව ද පිසිරෙන බව ද යන මේ ද ස්වභාව කොටැන්නේ ය මහේ මේ සිත ද මේහි ලැග්ගේ ය, මෙහි බැදුණේ යැ”යි මෙතෙක් දැන ගනී

අම්බට්ඨය, යම්තෙක් සොදුරු වූ පිරිසිදු ආකාරගත පහල වූ, අටැස් වූ, මොහොතට පිරිසම කාරණ ලද, සියුම් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, පිරිසිදු වූ බෝවනාදි හැම අසුරින් සම්පූර්ණ වූ වෙරළමණෙක් වන්නේ ද, එහි නිර වූ, රත් පැහැ වූ, රත් පැහැ වූ, සුදු පැහැ වූ තෙත් පඬු පැහැ වූ ක්‍රමයක් අවුනන ලද්දේ වන්නේ ද, එය ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් අපනයනි තබා ගෙන “මේ වූ නලී සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකාරගත උපන්, අටැස්, මොහොතට පිරිසම කැරැණු, සියුම්, වෙසෙසින් පහන්, පිරිසිදු, බෝවනාදි හැම අසුරින් සම්පූර්ණ වූ වෙරළ මණෙක් මෙහි නිරවන් රත්වන්, සුදුවන්, රත්වන් වූ මේ ක්‍රමයක් අවුනන ලද්දේ මේ” යැ යි සලකා බලන්නේ ද, අම්බට්ඨය, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙතෙක් සමාසිතන සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, පාතෘසර වූ කල්හි, කෙලෙස් යට පත් කල්හි, උපක්ලේශ පන වූ කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, කම්බෝග්‍රා කල්හි, ස්ථිත කල්හි, නිසල වූ කල්හි, පිටසුන් නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, එය අතට නමා හරි එසේ වූ හෙ තෙම “මහේ මේ කය වූ කලී රූපි ය, සතර මහාභූතයන්ගෙන් හැදුණේ ය, මාපියන්ගේ ඉක්කෝණිකයෙන් උපන්නේ ය, බත් කොමු ඇ අහරින් වැඩුණේ ය, අනිස බව ද දුගඳ හරනට සුවඳ විලෙවුන් ඉළියැ යුතු බව ද, ලෙඩ දුරු ලනුවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, එය කළත් බිඳෙන බව ද, පිසිරෙන බව ද යන මේ ද ස්වභාවය පොට ඇත්තේ ය, මහේ මේ සිත ද මේහි ලැග ගත්තේ ය, මෙහි බැදුණේ යැ”යි මෙතෙක් දැන ගනී. මේ ද ඔහුගේ පිදුවෙක් වෙයි

72 හේ මෙතෙක් සමාසිතන සිත පිරිසිදු කල්හි, දීප්ත කල්හි, අංගණ (කෙලෙස්) රහිත කල්හි, උපකෙලය විහත කල්හි, මාදු වූ කල්හි, සාද්ධි ඉපැදවීමට යෝග්‍ය කල්හි, පිරි කල්හි, නිවෙල බවට පත් කල්හි මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මේ සිරිතෙන් රූපි වූ, හැම අභවයකින් සුන්, අම්බට්ඨ ඉදුරන් ඇති මනෝමය ශරීරයක් මවා පායි

සෙය්‍යථාපි අමෙට්ඨ පුරිසො මුඤ්ඤාමහා ඊසිකං පබ්බාසෙය්‍ය තස්‍ය ඵලමස්‍ය අයං මුත්ඤ්ජා, අයං ඊසිකා, අඤ්ඤා මුත්ඤ්ජා, අඤ්ඤා ඊසිකා, මුඤ්ඤාමහානෙව ඊසිකා පබ්බාසො'ති සෙය්‍යථා වා පන අමෙට්ඨ පුරිසො අසිං ගොසිතා පබ්බාසෙය්‍ය, තස්‍ය ඵලමස්‍ය අයං අසි, අයං කොසි, අඤ්ඤා අසි, අඤ්ඤා කොසි, කොසිතානෙව අසි පබ්බාසොති සෙය්‍යථා වා පන අමෙට්ඨ පුරිසො අසිං කරථකා උභිවරෙය්‍ය, තස්‍ය ඵලමස්‍ය අයං අසි, අයං කරථකො, අඤ්ඤා අසි, අඤ්ඤා කරථකො, කරථකානෙව අසි උබ්බතො'ති ඵලමෙව ටො අමෙට්ඨ භික්‍ෂු ඵලං සමානිතො විජනන පරිසුද්ධො පරිසොදුතො අනඛණ්ණං විගතුපකක්කිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනීයෙ සිතෙ ආනෙඤ්ජාපනෙත මනෝමයං කායං අභිනිවේනිනායෙ විතතං අභිනිතරති අභිනිනනාමෙති සො ඉමමහා කායං අඤ්ඤා කායං අභිනිමමිනාති රුපිං මනෝමයං සබ්බවිතථවිබ්බිං අභිනිත්ථිතං ඉදමපි'ය්‍ය හොති විජ්ජායෙ

73 හො ඵලං සමානිතො විජනන පරිසුද්ධො පරිසොදුතො අනඛණ්ණං විගතුපකක්කිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනීයෙ සිතෙ ආනෙඤ්ජාපනෙත ඉද්ධිවිධායෙ විතතං අභිනිතරති, අභිනිනනාමෙති හො අනෙකමිතිතං ඉද්ධිවිධං පච්චත්තු-භොති එකො'පි හුත්වා ඔත්‍රධා හොති, චත්‍රධා පි හුත්වා එකො භොති, ආවිහාලං තිරොහාලං තිරොහුඛිං තිරොපාකාරං තිරොපබ්බතං අභජ්ජමානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ පථවීයා පි උමමුජ්ජනිමුජ්ජං කණොති සෙය්‍යථාපි උදුකෙ උදුකො'පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පථවීයා ආකාසො'පි පලලමෙකාන කම්මි සෙය්‍යථාපි පකඨි සකුණො අමො'පි වජ්ඣමසුරියෙ ඵලං මහිද්ධිකෙ ඵලං මහානුභාවෙ පාණිතා පරිමසති පරිමජ්ජති, යාව භුගමප්පාකො'පි කායෙත වසං ඵණෙති

සෙය්‍යථාපි අමෙට්ඨ දුකො කුම්භකාණං වා කුම්භකාණං වාසි වා සුපරිකම්මකතාය මහාකායෙ යං සදෙව භාජනපිට්ඨානං ආනාමෙය්‍ය තං තදෙව කපරය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය සෙය්‍යථා වා පන අමෙට්ඨ දුකො දුතතකාණං වා දුතතකාණං වාසි වා සුපරිකම්මකතායෙ දුතතය්‍යං යං යදෙව දුතතවිකාරිං ආකාමෙය්‍ය තං තදෙව කපරය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය සෙය්‍යථා වා පන අමෙට්ඨ දුකො සුචරණයාණං වා සුචරණකාණං වාසි වා සුපරිකම්මකතායෙ සුචරණය්‍යං යං යදෙව සුචරණපිට්ඨානං ආකාමෙය්‍ය තං තදෙව කපරය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය, ඵලං මෙව ටො අමෙට්ඨ භික්‍ෂු ඵලං සමානිතො විජනන පරිසුද්ධො පරිසොදුතො අනඛණ්ණං විගතුපකක්කිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනීයෙ සිතෙ ආනෙඤ්ජාපනෙත ඉද්ධිවිධායෙ විතතං අභිනිතරති අභිනිනනාමෙති

අමබන්ධය, යම්සේ පුරුෂයෙක් මුද්‍ර තණ ගසෙකින් තණ කුර (=තණ ගොබය) ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ මුද්‍ර තණ ගස ය, මේ එහි තණ ගොබය, තණ ගස එකෙකි, එහි ගොබය අනෙකෙකි, මුද්‍ර තණ ගසකින් ම එහි ගොබය මැත් කරන ලද්ද'යි මෙසේ සිතෙත් වන්නේ ද, අමබන්ධය, යම්සේ වූ කලී පුරුෂයෙක් කඩුවක් කොපුවෙන් ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට "මේ කඩුව ය, මේ කොපුව ය, කඩුව එකෙක, කොපුව අනෙකෙක, කොපුවෙන් ම කඩුව ඇද මැත් කරන ලද්ද'යි මෙසේ සිතෙත් වන්නේ ද, අමබන්ධය, යම්සේ වනාහි පුරුෂයෙක් තයකු සැවයෙන් ඇද වෙන් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ නයා ය, මේ සැවය ය, නයා එකෙක, සැවය අනෙකෙක, සැවයෙන් ම නයා ඇද වෙන් කරන ලද්ද'යි මෙසේ සිතෙත් වන්නේ ද, අමබන්ධය, එසේ ම මහණ තෙවේ මෙ පරිද්දෙන් සමාසිතා සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් කල්හි, කෙළෙස් පහ වූ කල්හි, උපකෙලය දුරු වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, නාමයෝග්‍ය කල්හි, ධීර් කල්හි, නිසලබවට පත් කල්හි, මනෝමය සයන් මවනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නාමුරු කෙරෙයි එසේ වූ හේ මේ සිරිතෙන් රූපි වූ, මනෝමය වූ, සියලු අනපසතින් සුන්, අවිකල් ඉදුරන් ඇති අත් සිරුරක් මවා පාසී මේ ද ඔහුගේ වියුවෙන් වෙයි

78 හේ මෙසේ සමාසිතා සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් කල්හි, කෙළෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමසෝග්‍ය කල්හි, ස්විත කල්හි, නිසල බවට පත් කල්හි, සාද්ධිවිබඤ්ඤා පිණිස (අභිඤ්ඤා) පඤ්ඤා සිත මෙහෙයයි, නාමුරු කෙරෙයි එසේ වූ හේ තොසෙක් වැදූරුම් සාද්ධිවිබ ධරී සලීන් පසක් කෙරෙයි (ලබ්ධි) පියයටයෙන් එකෙක් ව ම සිට බහුප්‍රකාර ද වී යලි එකෙක් වෙයි තෙවේ පෙනී සිටී, නොපෙනී සිටී බිත්තියෙන්, පවුරෙන්, පවුරෙන් පිටතට අනාසයි මෙන් කිසිවෙකු නො හැටි විනිවිද යෙයි දිගෙහි මෙන් පොළොවෙහිත් මතු වමත් යිලිමත් කෙරෙයි නොබිඳෙන දිගෙහි පොළොවෙහි සේ යෙයි. පියාපත් ඇති සකුණයකු සේ අභ්‍යසනී ද පළක් බැඳ යෙයි. ඒ සා මහර්සි ඇති මහානුභාව ඇති සඳුකිරුන් ද අල්ලයි, අතින් පිරිමදී, බබලොව දක්වාත් නයිත් සිය වශයෙහි පවත්වයි

අමබන්ධය, යම්සේ දැක්‍ෂ කුමලෙන් හෝ කුමලක්වූ අනාවැසියෙක් හෝ මොනොවට සකස් කළ මැටිපටන් නමැ රිසි පරිදි වූ ඒ ඒ බඳුන් කරන්නේ ද, මොනොවට නිපදවන්නේ ද, යම්සේ දැක්‍ෂ දත්ත-කාරයෙක් හෝ දත්තකාරයකුගේ අනාවැස්සෙක් හෝ මේ මනාවට සකස් කළ දහෙක්හි තමා රිසි රූපාදියක් කරන්නේ ද, මොනොවට නිපදවන්නේ ද, යම්සේ දැක්‍ෂ රත්කරුවෙක් හෝ රත්කරුවක්වූහෝ අනාවැස්සෙක් මොනොවට සකස් කළ රකින් තමා රිසි රිසි ආනරණ-දියක් කරන්නේ ද, නිපදවන්නේ ද, අමබන්ධය, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙවේ මෙසේ සමාසිතා සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙළෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමසෝග්‍ය කල්හි, ස්විත කල්හි, නිසල බවට පැමිණි කල්හි, සාද්ධිවිබඤ්ඤා පිණිස සිත මෙහෙයයි, සිත නාමුරු කෙරෙයි.

හේ නොසෙක් වැදුරුම් ඉදු කොටස් ගලි ගලි ලබයි පියෙව්ගෙන් එකෙක් වැ හිට, (ඉදු බෙලෙන්) බොහෝ දෙනෙක් වෙයි, එසේ බොහෝ දෙනෙක් වැ ගලි එකෙක් වෙයි තෙමේ පෙනී සිටි, නොපෙනී ද සිටි බිත්තිය සරසින් පවුර සරසින් පව්ව සරසින් විනිවිද අහසෙහි මෙන් කිසිවෙකක් නො ගැටී යෙයි. දිගෙහි හේ පොළොවෙහි ද මතු වෙයි, හිලෙයි පොළොවැ මතු පිට හේ නොබිඳී සිටි දිගෙහි (දිගෙහි එරා නොබැඟ) ගෙයි පක්ෂියකු හේ අහසෙහි පලහින් ගෙයි මේ සා මහර්ථයින් මනානුසාර ඇති සඳහිරුනුදු අල්ලයි, අතින් පිරිමඳි බහිලොව දක්වා ද කසින් තමා වසගෙහි පවත්වයි මේ ද ඔහුගේ විද්‍යාවක් වෙයි

74 හේ මෙහේ සමාහිත සිත පිරිසිදු කල්හි, කෙලෙස් රහිත කල්හි, උපකෙලුණ පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමිහේගා වූ කල්හි, සිටි කල්හි, නිසල බවට පත් කල්හි, දිව කන් නුවණ පිණිස සිත මෙහෙයයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ඇසෙන තෙක් මාන ඉක්මැ සිටි දිවකන් නුවණින් දෙවියන් අයත් වූ ද මිනිසුන් අයත් වූ ද දුරු වූ ද ලඟ වූ ද යන දෙකම ම අසයි

අඔබවැඩ, සමහේ පුරුෂයෙක් දික් මහකට පිළිපත්තේ, හේ බෙර හඬත් මිහිඟුබෙරහඬත් සක්හඬත් පණ්ණෙරහඬත් ගැටබෙරහඬත් අසන්නේ ද, ඒවා අසන ඔහුට 'මේ බෙරහඬ' සිත් 'මේ මිහිඟුබෙර හඬ' සිත්, 'මේ සක් හඬ' සිත් 'මේ ගැටබෙර හඬ' සිත් 'මේ පණ්ණෙර හඬ' සිත් කියා මෙහේ සිතෙක් වන්නේ ද, අඔබවැඩ, එසේ ම මහණ තෙමේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තීමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලුණ පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමිහාම වූ කල්හි, සිටි කල්හි, නිසලබවට පත් කල්හි, දිව කන් නුවණ ලබනු පිණිස තම සිත ගොමු කෙරෙයි, තම සිත නැඹුරු කෙරෙයි.

හේ පිරිසිදු වූ, මිනිස්තට ඇසෙන තෙක් මාන ඉක්මැ පැවැති දිවකන්නුවණින් දුරු වූ ද ලඟ වූ ද දෙවිහඬත් මිනිස්හඬත් යන දෙකම ම අසයි මේ ද ඔහුගේ විද්‍යාවකි.

75 හේ මෙහේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත කල්හි, උපකෙලුණ පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමිහාම වූ කල්හි, සිටි කල්හි, නිසල බවට පත් කල්හි, පරසින් දන්නා නුවණ පිණිස සිත මෙහෙයයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ අන් සතුන්ගේ අන් ප්‍රභූලත්වේ සිත තමා සිතීන් පිරිසිදු දැනැ ගනී හේ සරාග සිත සරාග සිතැ සි කියා දැන ගනී විතරුග සිත විතරුග සිතැ සි කියා ද දැනැ ගනී සඤ්ඡා සිත සඤ්ඡා සිතැ සි කියා ද විතඤ්ඡා සිත විතඤ්ඡා සිතැ සි කියා ද සමමිත සිත සමමිත සිතැ සි කියා ද විතමමිත සිත විතමමිත සිතැ සි කියා ද සංකප්පත සිත සංකප්පත සිතැ සි කියා ද විකප්පත සිත විකප්පත සිතැ සි කියා ද මහද්ගත සිත මහද්ගත සිතැ සි අමහද්ගත සිත අමහද්ගත සිතැ සි සඋත්තර සිත සඋත්තර සිතැ සි අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතැ සි සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ සි අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ සි විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතැ සි ද අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතැ සි ද දැනැ ගනී.

සෙය්‍යාපාසි අමබන්ධ ඉපි වූ පුරිසො වූ දහරෙ වූ සුචා මිණින-
ජාතිකො ආදාසෙ වූ පරිසුද්ධො පරිසොදාසො අවෙත් වූ උදකපතො සක-
මුබතිමිතො පච්චිවෙකබ්බානො සකඤ්ඤා වූ සකඤ්ඤානති ජානෙය්‍ය,
අකඤ්ඤා වූ අකඤ්ඤානති ජානෙය්‍ය, එවමෙව බො අමබන්ධ භික්ෂු එව
සමාහිතො විතතො පරිසුද්ධො පරිසොදාසො අනඛණ්ණ විග්‍යාපකාසිලෙස
මුද්දාසො කම්මනිසෙ ධිසෙ ආනෙසුප්පානෙත වෙතොපරිසංඝොය විතතො
අභිනිහරති අභිනිතොමෙති

සො පරිසුද්ධො පරිසුද්ධො වෙතො වෙතො පරිසුද්ධො පරිසුද්ධො

“සරංගං වා විතතං සරංගං විතතනති පජානාති,
විතරංගං වා විතතං විතරංගං විතතනති පජානාති,
සදෙසං වා විතතං සදෙසං විතතනති පජානාති,
විතදෙසං වා විතතං විතදෙසං විතතනති පජානාති,
සමොහං වා විතතං සමොහං විතතනති පජානාති,
විතමොහං වා විතතං විතමොහං විතතනති පජානාති,
සඛිතිතං වා විතතං සඛිතිතං විතතනති පජානාති,
විකම්මතං වා විතතං විකම්මතං විතතනති පජානාති,
මහංගතං වා විතතං මහංගතං විතතනති පජානාති,
අමහංගතං වා විතතං අමහංගතං විතතනති පජානාති,
සඋතතරං වා විතතං සඋතතරං විතතනති පජානාති,
අනුතතරං වා විතතං අනුතතරං විතතනති පජානාති,
සමාහිතං වා විතතං සමාහිතං විතතනති පජානාති,
අසමාහිතං වා විතතං අසමාහිතං විතතනති පජානාති,
විමුතතං වා විතතං විමුතතං විතතනති පජානාති,
අවිමුතතං වා විතතං අවිමුතතං විතතනති පජානාති.”
ඉදමපි සො සොති විජජාය

76 සො එවං සමාහිතො විතතො පරිසුද්ධො පරිසොදාසො අනඛණ්ණ
විග්‍යාපකාසිලෙස මුද්දාසො කම්මනිසෙ ධිසෙ ආනෙසුප්පානෙත පුබ්බ-
නිවාසානුසාරිකොය විතතො අභිනිහරති අභිනිතොමෙති සො අනෙක-
විතිතං පුබ්බනිවාසං අනුසාරති ඥායාදිං එකමපි ජාතී දොපි ජාතියො
කියොසොපි ජාතියො වාසොසොපි ජාතියො පඤ්චොපි ජාතියො දුඝොපි ජාතියො
විසමොපි ජාතියො නිසමොපි ජාතියො වතාරිකමොපි ජාතියො පඤ්ඤාමොපි
ජාතියො ජාතිකමොපි ජාතිකසංඝමොපි ජාතිකසංඝමොපි අනෙකොපි
සංවට්ටකපො අනෙකොපි විවට්ටකපො අනෙකොපි සංවට්ටකපො
“අමුත්තං එවංගොමො එවංගොමො එවංගොමො එවංගොමො
එවංගුප්පකපටිසංවෙදී එවංගුප්පකපටිසංගො සො තතො වුත්තො අමුත්ත
උපපාදිං තත්තොපි එවංගොමො එවංගොමො එවංගොමො එවංගොමො
එවංගුප්පකපටිසංවෙදී එවංගුප්පකපටිසංගො සො තතො වුත්තො
ඉත්තංගො” ති ඉති සාකාරං සඋද්දාසං අනෙකවිතිතං පුබ්බනිවාසං
අනුසාරති,

අම්බවට්ඨය, ගම්මේ සැරැසෙන සුළු සත්‍රියක් හෝ පුරාණයෙන් හෝ ලදරුවෙක් හෝ නරාණයෙක් හෝ පිරිසිදු දීපතිමත් කෘබ්භවෙනක හෝ පතන් දියබදුනෙනක හෝ සිය මුවසටහණ පිරික්සා බලන්නේ තුල කැලැල් ඇ සදෙස් තැන සදෙස් තැනැ සි දන්නේ ද, දෙස් තැනි තැන දෙස් තැනි තැනැ සි දන්නේ ද, එසේ ම අම්බවට්ඨය, මහණ තෙමේ තම සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීපතිමත් වූ කල්හි, නිකෙලෙස් වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ ගිය කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, කම්කම වූ කල්හි, සිටි කල්හි, නිශ්චල බවට පත් කල්හි, පර සිත් දන්නා නුවණ පිණිස සිත මෙහෙයයි, නැමුරු කෙරෙයි

එසේ වූ හේ අත් සතුන්ගේ අත් ප්‍රභූලත්වය සිත් තම සිතීන් පිරිසිදු දැන ගනී.

“සරාග සිත සරාග සිතැ සි ද චිතරාග සිත චිතරාග සිතැ සි ද... සඤ්ඤා සිත සඤ්ඤා සිතැ සි ද, චිතඤ්ඤා සිත චිතඤ්ඤා සිතැ සි ද සමෝග සිත සමෝග සිතැ සි ද චිතසමෝග සිත චිතසමෝග සිතැ සි ද සංකප්පා සිත සංකප්පා සිතැ සි ද විකම්පිත සිත විකම්පිත සිතැ සි ද මහද්දගත සිත මහද්දගත සිතැ සි ද, අමහද්දගත සිත අමහද්දගත සිතැ සි ද සඋත්තර සිත සඋත්තර සිතැ සි ද අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතැ සි ද සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ සි ද අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ සි ද විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතැ සි ද අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතැ සි ද දැන ගනී මේ ද ඔහුගේ විද්‍යාවෙහි

76 හෙ තෙමේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීපත වූ කල්හි, කෙලෙස් තැනි වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්කම වූ කල්හි, සිටි කල්හි නිශ්චල බවට පත් කල්හි, පෙරු වූ සුදුසිව්වෙල දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි. හේ එක් ජාතියක් ද, ජාති දෙකක් ද, ජාති තුනක් ද, ජාති සතරක් ද, ජාති පහක් ද, ජාති දශයක් ද, ජාති විස්සක් ද, ජාති තිස්සක් ද, ජාති සතළියක් ද, ජාති පනසක් ද, ජාති සියක් ද, ජාති දහසක් ද, ජාති දසවසක් ද, බොහෝ සංවතී කල්ප ද, බොහෝ විවතී කල්ප ද, බොහෝ සංවතී විවතී කල්ප ද, අසෝ තන්ති “මෙ නම් ඇතියෙමි විමි, මෙ ගොත් ඇතියෙමි විමි, මෙ බදු පැහැ සටහන් ඇතියෙමි විමි, මෙ බදු අතර ඇතියෙමි විමි, මෙ බදු සුව දුක් විදින්නෙකිමි විමි, මෙතෙක් ආයු කෙලෙවරක් ඇතියෙමි විමි ඒ මම එයින් සැවැ අසෝ තැන උපතිමි එහි ද මෙ නම් ඇතියෙමි විමි, මෙ ගොත් ඇතියෙමි විමි, මෙබදු පැහැ සටහන් ඇතියෙමි විමි, මෙබදු ආකාර ඇතියෙමි විමි, මෙබදු සුව දුක් විදින්නෙමි විමි, මෙ තෙක් ආයු සීමා ඇතියෙමි විමි ඒ මම එයින් සැවැ මෙහි උපතිමි” යි මෙසේ අනෙකුඩා වූ පෙරු වූ සුදුසිව්වෙල සිහි කෙරෙයි මෙසේ (විජ්‍යාදි වශයෙන්) ආකාර සහිත වූ, (නාම ගෝත්‍ර වශයෙන්) උද්දේශ සහිත වූ, බහුවිධ වූ පුජේතිවාසය සිහි කෙරෙයි

සෙය්‍යථාපි අලබ්භි පුරිසො සකමිතා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගච්ඡන්තා,
තමොපි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගච්ඡන්තා, සො තමා ගාමා සකඤ්ඤාච
ගාමං පච්චාගච්ඡන්තා, තස්ස එවමස්ස අතං බො සකමිතා ගාමා අමුං ගාමං
අගච්ඡිං තනු එවං අධිංසං. එවං නිසීදිං එවං අභාසිං එවං කුණ්ඨි අභොසිං.
තමොපි ගාමා අමුං ගාමං අගච්ඡිං තත්‍යාපි එවං අධිංසං. එවං නිසීදිං
එවං අභාසිං එවං කුණ්ඨි අභොසිං. ඡො'මිති තමා ගාමා සකඤ්ඤාච
ගාමං පච්චාගතොති,

එවමෙව භො අලබ්භි භික්ඛු එවං සමාසිතො විනතන පරිපුඤ්ඤා
පරිඥාදායෙන අනභිතණේ විගතුපකකිලයෙ මුද්දායෙන කමමනිගෙ ධීනෙ
ආනෙඤ්ඤාපානෙන පුබ්බනිවාසානුස්සන්දිකායෙ චිත්තං අභිනිතරති අභි-
නිත්තාමෙති සො අනෙකමිතිතං පුබ්බනිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යථිදං
එකමිති ජාතීං ඤේ'පි ජාතීයො තිසෙය්‍යා'පි ජාතීයො වතසෙය්‍යා'පි ජාතීයො
පඤ්ඤා'පි ජාතීයො දසපි ජාතීයො මිසමපි ජාතීයො තිංසමපි ජාතීයො
වතතාරිසමපි ජාතීයො පඤ්ඤාසමපි ජාතීයො ජාතිසතමපි ජාතිසකසාමපි
ජාතිසකසහසාමපි අනෙකෙ'පි සංවට්ටකපාලා අනෙකෙ'පි විවට්ටකපාලා
අනෙකෙ'පි සංවට්ටවිවට්ටකපාලා අමුත්‍රාසිං එවංනාමො එවංගොපනතා
එවංවිණේණං එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපට්ඨංචෙදී එවමාසුපරිගනනා
සො තතො චුතො අනුමු උපපාදිං තත්‍යාපාසිං එවංනාමො එවංගොපනතා
එවංවිණේණං එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපට්ඨංචෙදී එවමාසුපරිගනනා සො
තතො චුතො ඉටුපපනො'ති ඉති සාකාරං සලඤ්ඤං අනෙකමිතිතං
පුබ්බනිවාසං අනුස්සරති ඉදමපි'ස්ස භොති වජ්ජං

77 සො එවං සමාසිතො විනතන පරිපුඤ්ඤා පරිඥාදායෙන අනභිතණේ
විගතුපකකිලයෙ මුද්දායෙන කමමනිගෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ඤාපානෙන සත්තංතං
චුතුපපාතඤ්ඤායෙ චිත්තං අභිනිතරති අභිනිත්තාමෙති සො දීඤ්ඤා
වකමුතා විසුඤ්ඤාන අභිකක්ඛන්තමානුසකෙන සතෙත පස්සති වචමානෙ
උපපජ්ජමානෙ භිනෙ පඤ්ඤානෙ සුචරණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ
සථාකමමුපගෙ සතෙත පජානාති ඉමෙ වත භොපනතා සත්තා භාස-
දුච්චරිතෙත සමන්තාගතා චජ්ජච්චරිතෙත සමන්තාගතා මිනොදුච්චරිතෙත
සමන්තාගතා අරියතං උපපාදකා ලොකාදිලිකා ලොකාදිලිකමමසමාදානා
තෙ කායස්ස භෙද පරමමරණං අපායං දුග්ගතීං චිතීපාතං නිරයං උපපන්නා
ඉමෙ වා පති භොපනතා සත්තා කායසුචරිතෙත සමන්තාගතා චරිපුච-
රිතෙත සමන්තාගතා මිනොසුචරිතෙත සමන්තාගතා අරියතං අනුපච්චාදකා
සමමාදිලිකා සමමාදිලිකමමසමාදානා තෙ කායස්ස භෙද පරමමරණං
සුගතීං සග්ගං ලොකං උපපන්නා'ති ඉති දීඤ්ඤා වකමුතා පුට්ඨාන
අභිකක්ඛන්තමානුසකෙන සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ භිනෙ
පඤ්ඤානෙ සුචරණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ සථාකමමුපගෙ සත්තං
පජානාති.

අවබෝධය, යම්තේන් පුරුෂයෙකු සිය ගමනින් තේන් ගම්කට යන්නේ ද, (නැවත) ඒ ගමනින් සිය ගමන ම පෙරළා එන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මේ වූ කලී සිය ගමනින් අහෝ ගමට ගියෙමි, එහි මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ උනිමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිහඬ වීමි, ඒ ගමනෙන් අහෝ ගමට ගියෙමි, එහි ද මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ උනිමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිහඬ වීමි ඒ මම ඒ ගමනින් සිය ගමට පෙරළා දායෙමි වෙමි”යි මෙසේ සිතෙකු ඔහුට වන්නේ ද,

අවබෝධය, එසේ ම මහණ තෙමේ මෙ පරිද්දෙන් සමාසිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිව්‍ය වූ කල්හි, උපකල්පය පහ වූ කල්හි, මාද වූ කල්හි කම්මාම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිහඬ බවට පැමිණි කල්හි, පෙර වූ කල්, කදපිළිවෙල සිහි කරන නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි එසේ වූ හේ “අහෝ තන්හි මේ නම් පැතියෙමි වීමි, මෙසේ වූ හොත් ඇතියෙමි මෙබඳු පැහැ ඇතියෙමි. මෙබඳු පෙර ඇතියෙමි .. මෙබඳු සුවදක් විදින්නෙමි මෙබඳු ආශ්‍ර සිමා ඇතියෙමි වීමි ඒ මම එයින් සැව අසෝ නැතැ උපනිමි එහි ද මෙබඳු තම හොත් පැහැසටහන් ආහාර ආශ්‍රසිමා ඇතියෙමි වීමි ඒ මම එයින් සැව මෙහි උපනිමි”යි මෙසේ ජාතී එකක් ද, දෙකක් ද, තුනක් ද, සතරක් ද, පහක් ද, දහයක් ද, විස්සක් ද, තිස්සක් ද සහස්‍රයක් ද, පනසක් ද සියක් ද . දහසක් ද සුවතකක් ද, බොහෝ සංවතී කල්ප ද බොහෝ විවතී කල්ප ද බොහෝ සංවතී විවතී කල්ප ද යි මෙසේ නොයෙක් වැදුරුම් පෙර වූ කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මෙ පරිද්දෙන් ආහාර සහිත උද්දේස සහිත නොයෙක් වැදුරුම් පෙර දිසු කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි අවබෝධය, මෙ ද ඒ මහණහුගේ විද්‍යාවකි

77 හේ මෙසේ සමාසිත සිත පිරිසිදු වැ දිව්‍ය වැ නිකෙයලස් වැ විගතෝපකල්පය වැ මාද වැ කම්මෝග්‍ය වැ ස්විත වැ නිහඬත්වයට පැමිණි කල්හි, සත්තියෙන් මුක්ති උපපත්ති දක්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, භික්ෂුන්ගේ දශිනෝපවාරය ඉක්ම දක්ක හැකි වූ දිවැසින් “අහෝ” මෙ හවන් සත්තියෝ කාසුඛ්‍යවිතයෙන් සමන්විත හ, වාන්දුඛ්‍යවිතයෙන් සමන්විත හ, මනෝදුඛ්‍යවිතයෙන් සමන්විත හ, පාඨෝපවාද කළෝ ය, භික්ෂු හතුළත් ය, භික්ෂු විසින් ගත් භික්ෂුවාන ඇතියෝ ය ඔහු කරුණ කස භිදි සැමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ, දුෂ්ටකම හේතුයෙන් ප්‍රාදුර්භූත ගතිය වූ, (කම්මට තමන් වසන බැවින්) තමනට අවශ්‍ය වැ තමන් වැටෙන නැත වූ තීරයට වන්නා හ (එතෙත) මෙ හවන් සත්තියෝ වූ කලී කාසුඛ්‍යවිතයෙන් සමන්විත හ, වාන්දුඛ්‍යවිතයෙන් සමන්විත හ, වාසුඛ්‍යවිතයෙන් සමන්විත හ සාසියනට උපවාද නො කළෝ ය, සම්මු හතුළත් ය, සම්මු විසින් ගත් ධර්මය ඇතියෝ ය, ධර්ම කා වූන් මරණින් මතු මනා ගතී පැතී සෙලෝ වන්නාහ”යි පිරිසිදු වූ ද, එ කෙසෙහි පිළිසද ගන්නන් වූ ද, උපස් වූ ද, මනා පැහැ සටහන් පැතී වූ ද, නොමනා පැහැ සටහන් පැතී වූ ද, පුංචිකට පැමිණියන් වූ ද, පුංචිකට පැමිණියන් වූ ද, පරිදි ඒ ඒ හවස්සට සිය සත්තියන් දැයි මෙසේ හේ පිරිසිදු වූ, භික්ෂුන්ගේ දකුණු දෙස දැවැ පැවැති දිවැසින් උස් පහත්, උනා පැහැති, නොමනා පැහැති, දුගතියට වන්, දුගතියට වන් සත්තියන් දැයි කද වූ පරිදි ඒ ඒ හවස්සක් හරා එළඹ සිටි සතුන් දැයි

සෙය්‍යථාපි අමබ්බසු මජ්ඣෙ සිංහාවකෙ පසාදෙ, තස්ස වක්ඛන්තො පුරිසො සිත්තො පසෙය්‍යස්ස මිත්තස්සෙය්‍යෙහි පමිසනොති නික්ඛමිනොති රජියා විතීසඤ්චරනොති මජ්ඣෙ සිංහාවකෙ නිසිනොති නස්ස එවමස්ස එතෙ මිත්තස්සෙය්‍යෙහි පමිසනති එතෙ නික්ඛමිනති එතෙ රජියා විතීසඤ්චරනති, එතෙ මජ්ඣෙ සිංහාවකෙ නිසිනොති

එවමෙව ඛො අමබ්බසු හිත්ථු එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධො පරිසොදුතෙ අනබ්බතෙකෙ විගතාපකක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මතිස්සෙ සිත්තෙ අනෙඤ්ඤාපනෙත සත්තානං චුත්තපථානඤ්ඤාය විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො දිබ්බෙත වක්ඛන්තො විසුද්ධොති අභික්ඛමානානුසංකත සත්තෙත පස්සති විවමානෙ උපපජ්ජමානෙ භික්ඛ පණිතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුගතෙත යථාසම්මුපගෙ සත්තෙත පජානාති ඉමෙ වත භොතොතො සත්තො කායදුච්චරිතෙත සමන්තාගතො වච්චුච්චරිතෙත සමන්තාගතො මනොදුච්චරිතෙත සමන්තාගතො අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිට්ඨිකා මිච්ඡාදිට්ඨිකමසමාදානා තෙ කායස්ස භෙද පරමමර්ණො අපායං දුග්ගතිං විතීපානං නිරයං උපපන්නා, ඉමෙ වා පත භොතොතො සත්තො කායසුවරිතෙත සමන්තාගතො වච්චුච්චරිතෙත සමන්තාගතො මනො-සුවරිතෙත සමන්තාගතො අරියානං අනුපවාදකා සමාදිට්ඨිකා සමමා-දිට්ඨිකමසමාදානා, තෙ කායස්ස භෙද පරමමර්ණො සුගතීං සංකං ලොකං උපපන්නාති ඉති දිබ්බෙත වක්ඛන්තො විසුද්ධොති අභික්ඛන්තා-මානුසකතෙත සත්තෙත පස්සති විවමානෙ උපපජ්ජමානෙ භික්ඛ පණිතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුගතෙත යථාසම්මුපගෙ සත්තෙත පජානාති ඉද්ධමිත්තං භොති විජ්‍යාය

78. සො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධො පරිසොදුතෙ අනබ්බතෙකෙ විගතාපකක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මතිස්සෙ සිත්තෙ අනෙඤ්ඤාපනෙත අනබ්බතං බසඤ්ඤාය විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති

සො ඉදං දුක්ඛන්තී යථාගුතං පජානාති
අයං දුක්ඛසමුදයොති යථාගුතං පජානාති
අයං දුක්ඛනිරෝධොති යථාගුතං පජානාති
අයං දුක්ඛනිරෝධොමිතිපටිපදාති යථාගුතං පජානාති
ඉමෙ අාසවාති යථාගුතං පජානාති
අයං අාසවසමුදයොති යථාගුතං පජානාති
අයං අාසවවිනිරෝධොති යථාගුතං පජානාති
අයං අාසවනිරෝධොමිති පටිපදාති යථාගුතං පජානාති

තස්ස එවං ජාතොතො එවං පස්සානො කාමාසවාපි විතතො විදුට්ඨොති, භවාසවාපි විතතො විදුට්ඨොති, අවජ්ජාමාපි විතතො විදුට්ඨොති විදුට්ඨොති සද්ධං තොති

‘භික්ඛො ජාති, දුස්සිතං දුස්සෙවිරිදා, කතං කරොස්සං, නාපරං ඉභාසොසං ථි පජානාති

අඹබටයිගේ, යනිගේ සිවුමංගන්දියෙක මහල් ඇති ගෙයක් වනොත්, යම්ගේ එහි උඩුමහලෙහි සිටි ඇත් ඇති මිනිසෙක් ඒ ගෙට පිටිසෙතවුනුත් ගෙන් නික්මෙනවුනුත් විවිධයෙහි ඇත මැත යන එතවුනුත් සිවුමංගන්දිය මැද සුන්තවුනුත් දක්නේ ද, ඒ දක්නා ඔහුට “මේ මිනිස්සු ගෙට පිවිසෙත්, මේ මිනිස්සු ගෙන් නික්මෙත්, මේ මිනිස්සු විවිධයෙහි ඇත මැත යෙන්, මොහු සිවුමංගන්දිය මැද උන්නෝ වෙත් යැ”යි මෙසේ සිතක් වන්නේ ද,

එසේ ම අඹබටයි, මහණ තෙමේ උක්ත පරිදි සමාහිත සිත පිරිසිදු, කල්හි, දිප්තිමය නිකංකාලස් උපක්කමෙය පහ වූ මැද වූ නිසලබවට පත් කල්හි, සත්ත්වයන් ගේ මූර්ති උපපත්ති දක්නා ක්‍රමය ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි පත් මිනිසුන් ගේ දකුණු ඉම ඉක්ම දක්නට සමත්, පිරිසිදු දිවැසින්, “අහෝමේ සත්ත්‍ව කායදුශ්චයයෙන් මාග්ද්‍රව්‍යයෙන් මනෝද්‍රව්‍යයෙන් සමන්විත න ආර්ථිපවාද කළෝ ය ටිසදිවු හ, මිසදිවු විසින් ගත් මිථ්‍යා වුත ඇතිතහ, ඒ මොහු කා බුන් මරණින් මතු, සැපයන් පත වූ, දුෂ්කම්මයෙන් උපන් යනිය වූ, තමන්ට තමන් අවශ්‍ය වැ වැවෙන නැත වූ නිරයට වන්නෝ ය එතෙක් මේ අත් පින්වත් සත්ත්‍ව වූ කලි සාග වාක් මනාසුචරිතයෙන් සමන්විත හ, අර්ථිපවාද නොකොළෝ ය, සම්මදිවු විසින් ගත් ශිලාදිග ඇත්තෝ ය, ඒ මොහු කාබුන් මරණින් මතු මනා ගති ඇති සහලෝ වන්නෝ යැ”යි මෙසේ මරණාසන්න වූ ද, එ කෙණෙහි පිළිසදගත්තන් වූ ද, පතන් වූ ද, උගන් වූ ද, මනා පැහැ සටගත් ඇති වූ ද, නොකොළා පැහැසටගත් ඇති වූ ද, සුගති පත වූ ද, දුගති පත් වූ ද, කම් වූ පරිදි ඒ ඒ භවයට නිස සතුන් දකී මෙසේ ගේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන් ගේ දකුණු ඉම ඉක්ම දක්නා හැකි දිවැසින් උග් පතන්, මනා නොමනා පැහැති, සුගති පත් දුගති පත් සතුන් දකී කම් වූ පරිදි ඒ ඒ භවය කර වැඩැවැ සිටි සතුන් දකී අඹබටයි, මේ ද ඔහුගේ විද්‍යාවෙකි

78 ගේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ දිප්තිමත් වූ කෙලෙස් රහිත වූ උපක්කමෙය පහ වැ සිටි මැද වූ කල්කාම වූ සිත වූ නිසල බවට පත් වූ කල්හි ආශ්‍රව්‍යයෙහි පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි එසේ වූ ගේ ‘මේ දුකා’යි ඇති සැටියෙන් දැන ගනී ‘මේ දුක් ඉපැත්මට කරුණැ’යි ඇති සැටියෙන් දැන ගනී ‘මේ දුක් වැනැත්මැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැන ගනී ‘මේ දුක් වැනැත්මට පමුණුවන පිළිවෙතැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැන ගනී ‘මොහු ආශ්‍රවයෝ යි ඇති සැටියෙන් දැනගනී මේ ආශ්‍රව ඉපැත්මට කරුණැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැන ගනී, ‘මේ ආශ්‍රවනිරෝධො-යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැන ගනී ‘මේ ආශ්‍රවනිරෝධයාමිනි ප්‍රතිපත්ති යැ’ යි ඇති සැටි ලෙස දැන ගනී මෙසේ දන්නා, මෙසේ දන්නා ඔහුගේ සිත කාමාශ්‍රවය කෙරෙත් ද මිසදි ඔහු සිත භවාශ්‍රවය කෙරෙත් ද මිසදි ඔහු සිත අවිද්‍යාශ්‍රවය කෙරෙත් ද මිසදි සිත මිද්දු කල්හි, “මා සිත ආශ්‍රව කෙරෙත් මිද්දුගේ යැ” යි ප්‍රත්‍යාවේක්‍යාඥනය මේ හවෝත්පත්තිය කිසික පිසැ යි, මහබ්බසර වැස නිමැවිණැ යි, සිවුමගින් කල සුඛ සොළොස් වැදූරුම් කිය කොට නිමැවිණැ යි, මේ කෙලෙස් වැනැත්ම පිණිස තවත් කල සුඛ දූශයක් නැතැයි ගේ දැනී

පොයාමාපි අමබන්ධ පබ්බතසංඛිතප උදකරතදො අවේණි. විපාසනො, අනාවිලෝ, තත්ථ චක්ඛුමො පුරිසො තිජෙ ඝිණිං පසොයාසි සිප්පිසමුක්ඛපි සකකරකථලපි මච්ඡගුට්ඨමපි වරනතමපි තිට්ඨනතමපි තස්ස එවමස්ස අයං භො උදකරතදො අවේණි විපාසනො අනාවිලෝ තත්ථම සිප්පිසමුක්ඛාපි සකකරකථලාපි මච්ඡගුට්ඨාපි වරනතිපි තිට්ඨනතිපි එවමෙව භො අමබන්ධ භික්ඛු සමාභිනො විනතො පරිසුද්ධො පරියොදානො අනඛිනො විගතාසකාසිලොසො මුද්දානො කමමතිසො ඝිණිං අනෙකාසුප්පානෙන අයවානං බයඤ්ඤායො විතතං අභිනිහරති අභිනිතතාමෙති

පො 'ඉදං දුක්ඛනති' යථාභූතං පජානාති 'අයං දුක්ඛසමුදයො'ති යථාභූතං පජානාති

'අයං දුක්ඛනිරෝධො'ති යථාභූතං පජානාති 'අයං දුක්ඛනිරෝධාමිති පටිපදු'ති යථාභූතං පජානාති

'ඉම ආත්මා'ති යථාභූතං පජානාති 'අයං ආත්මසමුදයො'ති යථාභූතං පජානාති

'අයං ආත්මඤ්ජරො'ති යථාභූතං පජානාති 'අයං ආත්මඤ්ජරොධාමිති-පටිපදු'ති යථාභූතං පජානාති

තස්ස එවං ජාතොසො එවං පසොසො කාමාසවාපි විතතං විමුච්චති, කවාසවාපි විතතං විමුච්චති, අච්ඡරං වාපි විතතං විමුච්චති විමුක්තස්මිං විමුක්තමිති ඤ්ඤාණං භොති

'භිණො ජාති, වුසිතං මුග්ගචරිතං, කතං කාරණිකං, නාපරං ඉප්පත්තායා'ති පජානාති අයං භො යං අමබන්ධ ටිප්පා.

79 අයං වුච්චති අමබන්ධ භික්ඛු විජ්ජාසම්පන්නො ඉතිපි, වරණ සම්පන්නො ඉතිපි, විජ්ජාවරණසම්පන්නො ඉතිපි ඉමාං ච අමබන්ධ විජ්ජාසම්පදාය වරණසම්පදාය ච අඤ්ඤා විජ්ජාසම්පදා ච වරණසම්පදා ච උත්තරිකරා වා පඤ්ඤාකරා වා නජි

80. ඉමාං භො අමබන්ධ අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය චන්ත්වාපි අපායමුක්ඛාති භට්ඨති කතමාති චන්ත්වාපි ? ඉධ අමබන්ධ එකපච්චා සම්පණා වා මුග්ගඤ්ඤා වා ඉමඤ්ඤට්ඨ අනුත්තරං විජ්ජාවරණසම්පදං අනභිසම්භුණ්-මානො බාරිවිච්චමාදාය අරඤ්ඤායනතො අප්පොසොසති පටත්තාඨලොභාජනො භවිස්සාමිති භො අඤ්ඤදදන්ති විජ්ජාවරණසම්පන්නාසොච පරිවාරකා සම්පජුති ඉමාං භො අමබන්ධ අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය ඉදං පඨමං අපායමුක්ඛං භවති

81 සුත ච පරං අමබන්ධ ඉධෙකච්චො සම්පණො වා මුග්ගඤ්ඤා ටි ඉට්ඨෙඤ්ඤට්ඨ අනුත්තරං විජ්ජාවරණසම්පදං අනභිසම්භුණ්මානො පටත්තාඨල-භොජනකඤ්ඤා අනභිසම්භුණ්මානො ඤ්ඤාපිපකා ආදාය පරිඤ්ඤානා-මඤ්ඤානාසති කප්පමුච්චලොභාජනො භවිස්සාමිති භො අඤ්ඤදදන්ති විජ්ජාවරණසම්පන්නාසොච පරිවාරකා සම්පජුති ඉමාං භො අමබන්ධ අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය ඉදං දුතියං අපායමුක්ඛං භවති

අම්බවර්ගය, යම්ගේ කඳුමුදුනෙකැ වූ, පහන්, වෙසෙසින් පහන්, බොරු යොවු දිය විලක් වනොත්, එහි ඉටුරෙහි සිටි ඇත් ඇති පුරුෂ-ගෙන් ඒ විල තුළැ හැසිරෙන ද සිටුනා ද හිරිසි බෙල්ලකුත් සත් බෙල්ලකුත් කැටකැබැලිත් මත්සාසමුහයෙත් දක්නේ ද, එසේ දක්නා ඔහුට “මේ දියවිල පහන් ය, වෙසෙසින් පහන් ය, නොබොර ය. මෙහි මේ සිප්පුත් කැටකැබැලිත් මත්සාසමුහයෝත් හැසිරෙත්-නෝ ද හිරිත්තෝ ද වෙත්”යි මෙසේ සිතක් වන්නේ ද, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ සමාතිත වූ සිත පිරිසිදු වූ , දීප්තිමත් වූ , කෙළෙස් රහිත වූ උපකෙලය පහ වූ මොදු වූ කම්මෝග්ග වූ ඝට්ඨිත වූ නිසල බවට පැමිණියා වූ කල්හි ආත්මසංකෘතිය පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැගුරු කෙරෙයි

ගේ ‘මේ දුකැ’ යි ‘මේ දුකට කරුණැ’ යි ‘මේ දුක් වැනැස්මට අරමුණු වන නිවනැ’ යි මේ දුක් වැනැස්මට පමුණුවන පිළිවෙතැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැන ගනී ‘මේ ආත්මයෝ යැ’ යි ‘මේ ආත්මසමුදය යැ’ යි . ‘මේ ආත්මනිරෝධය යැ’ යි මේ ආත්මනිරෝධ ගැමිනි ප්‍රති-පත්තිය යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැන ගනී මෙසේ දන්නා, මෙසේ දන්නා ඔහුගේ සිත කාමාසුවයෙහි මිදේ ඔහු සිත කාමාසුවයෙහි මිදේ ඔහු සිත අවිද්‍යාසුවයෙහි මිදේ ඔහු කල්හි, ‘ඉද්දාණි’ යැ යි දැන්ම වේ හේ “ගවෝත්පත්තිය ක්ෂිණ විය, මාහිබ්බමවර්ග වැය නිමිට්ත උද්දේ ය, සිටු සහිති සිටු මගින් කළ යුතු නොලොස් වැදුරුම් කිසි කොට නිමැවිණ, මේ සත්‍යාවබෝධය පිණිස කළ යුතු තව කිසිත් නැතැ” යි දැන ගනී. අම්බවර්ගය, මේ වූ කලී ඒ විද්‍යාව ය

79 අම්බවර්ගය, මේ මහණ තෙමේ විද්‍යාගත් යුක්ත යැ යි ද, වරණ-ගෙන් යුක්ත යැ යි ද, විද්‍යාවරණයෙන් යුක්ත යැ යි ද කියනු ලැබේ අම්බවර්ගය, තව ද මේ විද්‍යාසම්පන්නත් අත්‍ය වූ මෙයට වඩා උගත් වූ හෝ මනෝඥ වූ හෝ අන් විද්‍යාසම්පන්නත් ද වරණසම්පන්නත් ද නැත

80 අම්බවර්ගය, මේ නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පතට විනාශමුඛ සත-රෙක් වෙති කවර සතරෙක් ද? ගත් අම්බවර්ගය මෙහි එක්තරා මහ-ණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ මේ නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පතට නො-පැමිණෙන්නෝ, (හෝ වැර වඩා එය ලබන්නට නොසමත් වනුයේ), තවුත් පිරිකර කද ගෙන “පවත්තඵලනෝථි වත්තෙති” (එවැඩුන ගෙහි වලඳ දිරි රකින්නෙක් වන්නෙමි) යි සිතා වන පෙදෙසකට බැස ගනී හෙ කෙමේ ඒකාන්තයෙන් විද්‍යා වරණ දෙකින් යුක්තයක්වුනේ සේවක-ගෙන් වේ අම්බවර්ගය, මෙ කී නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පතට මේ පළමු වන විනාශමුඛය වේ

81 අම්බවර්ගය, තව ද මෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ මේ නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පතටත් නො පැමිණෙන්නෝ, පවත්තඵල-නෝථි බවටත් නො පැමිණෙන්නෝ, උදල්ලකුත් පැයකුත් ගෙන ‘අල මුල් ගෙහි වලඳන්නෙක් වන්නෙමි’ යි සිතා වන පෙදෙසකට බැස ගනී

ගේ ඒකාන්තයෙන් විද්‍යා වරණ දෙකින් යුක්තයාගේ සේවකයෙක් ම වේ. අම්බවර්ගය, මෙ කී නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පතවුනේ වේ දෙවෙනි විනාශමුඛය වේ.

82 පුත ව පරං අමබ්බං ඉඛෙට්ඨං ඉඛෙට්ඨං ඉඛෙට්ඨං වා බ්‍රාහ්මණො වා ඉමෙඤ්ච අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං අනභිසම්මුණම්මානො පටිත්ත-ථලභොජනකඤ්ච අනභිසම්මුණම්මානො කඤ්චුල්ථලභොජනකඤ්ච අනභි-සම්මුණම්මානො ගාමිසාමිත්තං වා කිංගම්මානං වා අග්ගාභාරං කරිතා අග්ගිං පරිවරකොතා අච්ඡන්ති සො අඤ්ඤදදන්ති විජ්ජාචරණසම්පදානසංසව පරිවරකොතා සමපජන්ති ඉමාං බො අමබ්බං අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං ඉදං තඨිං අපායමුඛං භවති

83 පුත ව පරං අමබ්බං ඉඛෙට්ඨං ඉඛෙට්ඨං ඉඛෙට්ඨං වා බ්‍රාහ්මණො වා ඉමෙඤ්ච අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං අනභිසම්මුණම්මානො පටිත්තථල-භොජනකඤ්ච අනභිසම්මුණම්මානො කඤ්චුල්ථලභොජනකඤ්ච අනභි-සම්මුණම්මානො අග්ගිපරිවරකං අනභිසම්මුණම්මානො වාසුමම්මාපපෙ වතුචාරං අගාරං කරිතා අච්ඡන්ති සො ඉමාං වතුකි දිසාති අග්ගිසාති සම්මෙඤ්ච වා බ්‍රාහ්මණො වා තම්මං ගමංගාමි ගමංගාමි පටිපුජෙය්‍යාමිති සො අඤ්ඤදදන්ති විජ්ජාචරණසම්පදානසංසව පරිවරකොතා සමපජන්ති ඉමාං බො අමබ්බං අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං ඉදං වතුකං අපායමුඛං භවති

ඉමාං බො අමබ්බං අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං ඉමාං වතුකං අපායමුඛං නවති

84 තං කිම්මඤ්ඤං අමබ්බං? අපි නු තං ඉමෙඤ්ච අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං සංකප්පෙති සංවරිතොති

“නො හිදං හො ගොතමි කො වානං හො ගොතමි සංවරිතොති” තං අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං? අරකං හො හොතමි අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං සංවරිතොති

“තං කිම්මඤ්ඤං අමබ්බං? අපි නු තං ඉමෙඤ්ච අනුත්තරං විජ්ජා-චරණසම්පදං අනභිසම්මුණම්මානො බාලිවංශොදං අරඤ්ඤවනමිසංකප්පෙති සංවරිතොති පටිත්තථලභොජනකඤ්ච හවිසාමිති”

“නො හිදං හො ගොතමි”

“තං කිම්මඤ්ඤං අමබ්බං? අපි නු තං ඉමෙඤ්ච අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං අනභිසම්මුණම්මානො පටිත්තථලභොජනකඤ්ච අනභි-සම්මුණම්මානො කඤ්චුල්ථලභොජනකඤ්ච අනභිසම්මුණම්මානො ගාමිසාමිත්තං වා කිංගම්මානං වා අග්ගාභාරං කරිතා අග්ගිං පරිවරකොතා අච්ඡන්ති සංවරිතොති”

“නො හිදං හො ගොතමි”

“තං කිම්මඤ්ඤං අමබ්බං? අපි නු තං ඉමෙඤ්ච අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං අනභිසම්මුණම්මානො පටිත්තථලභොජනකඤ්ච අනභි-සම්මුණම්මානො කඤ්චුල්ථලභොජනකඤ්ච අනභිසම්මුණම්මානො ගාමිසාමිත්තං වා කිංගම්මානං වා අග්ගාභාරං කරිතා අග්ගිං පරිවරකොතා අච්ඡන්ති සංවරිතොති”

“නො හිදං හො ගොතමි”

82. තව ද අභිබ්බය, මෙහි කිසි යම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ මේ නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පත්තියට ද නො පැමිණෙන්නාය, පවත්නාඵලභාජනයට ද නො පැමිණෙන්නාය, අල මුල් පල බොජුන් කොට ඇති බවට ද නො පැමිණෙන්නාය, ගමක් සම්පතේ හෝ නියම-ගමක් සම්පතේ හෝ සිති ප්‍රදනා ගෙයක් කොට, සිති ප්‍රදමින් හිඳි හේ ඒකාන්තයෙන් විද්‍යාවරණ දෙකින් යුක්තයක්වුනේ සේවකයෙක් ම වේ. අභිබ්බය, මේ නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පත්තියගේ තෙවෙනි විනාශමුඛය වේ.

83. තව ද අභිබ්බය, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ මේ නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පතටත් නො පැමිණෙන්නාය, පවත්නාඵලභාජ බවටත් නො පැමිණෙන්නාය, අල මුල් පල බොජුන් කොට ඇති බවටත් නො පැමිණෙන්නාය, සිති පිදිමට ද නොබස්නේ, 'ගම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ මේ සිවු දිශායෙන් එන්නේ ද, ඔහු මම කැකි ගේ පිළිවත් ගේ පුදන්නෙමි'යි සිවුමංගන්දිගෙක දෙර සතරක් ඇති (සිවුදිගට දෙර ඇති) දන්තලක් කොට හිඳි හේ ඒකාන්තයෙන් විද්‍යාවරණ දෙකින් යුක්තයක්වුනේ සේවකයෙක් ම වේ අභිබ්බය, මේ විද්‍යාවරණසම්පත්තියගේ සතරවන විනාශමුඛය වේ.

අභිබ්බය, මොහු මේ විද්‍යාවරණසම්පත්තියගේ සතර විනාශමුඛයෝ වෙත්.

84. ඒ කිමැ යි සිතයි ද අභිබ්බය, මේ නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පත්ති හෝ සිය ඇදුරා සහිත වැ දක්නා ලැබෙති (පෙනෙති) ද ?

"හවද්දගොතමිති, මෙය නො වේ ම ය හවද්ද ගොතමිති, ඇදුරා සහිත මම් කවරෙකිම් වෙමි ද ? නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පත් කවරේ ද ? හවද්ද ගොතමියාණනි, ඇදුරා සහිත මම් විද්‍යාවරණ සම්පත කෙරෙන් දුරින් ම සිටියෙමි වෙමි"යි (අභිබ්බයා කී ය)

[භාග්‍යවත්තු] "අභිබ්බය, එය කිමැ යි සිතයි ද ? හෝ මේ විද්‍යාවරණ සම්පතට නො පැමිණෙන්නා වනුයෙහි, තවුල්පිරිකර - කුද් ගෙන, පවත්නාඵලභාජ වන්නෙමි'යි සිය ඇදුරා සහිත වැ වන පෙදෙසකට බට තැනැත්තෙහි වත් වෙති ද ?"

[අභිබ්බය] "මෙය නො වේ ම ය, හවද්දගොතමියාණනි"

[භාග්‍යවත්තු] "අභිබ්බය, එය කිමැ යි සිතයි ද ? ඇදුරා සහිත හෝ මේ නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පතටත් නො පැමිණෙන්නාය, පවත්නාඵල-භාජ බවට ද නො පැමිණෙන්නෙහි, 'අල මුල් පල බොජුන් කොටැත්තෙමි වන්නෙමි' යි උදුල්ලකුත් පාසකුත් ගෙන වන පෙදෙසකට බවුසෙහි හෝ වෙති ද ?"

[අභිබ්බය] "හවද්ද ගොතමිති, මෙත් නො වේ ම ය."

[භාග්‍යවත්තු] "අභිබ්බය, ඒ කිමැ යි සිතයි ද ? ඇදුරා සහිත හෝ මේ නිරුත්තර විද්‍යාවරණ සම්පතටත් නො පැමිණෙන්නාය, පවත්නාඵල-භාජ බවට ද නො පැමිණෙන්නාය, අල මුල් පල බොජුන් කොටැත්තෙමි බවට ද නො පැමිණෙන්නාය, ගමක් අපල හෝ නියමගමක් අපල හෝ සිති ප්‍රදනා ගෙයක් කොට සිති ප්‍රදමින් හෝ ඉදිකෙති ද ?"

[අභිබ්බය] "හවද්දගොතමිති, මෙත් නො වේ ම ය"

“තං කිම්ඥෙසුසුඤ්ඤි අච්චන්ද්‍රං අපි නු භංග්‍යොපි අනුගතං වර්ණවර්ණසම්පදං අනභිසම්මුණ්ණමාපනං පවත්නාප්ලකොපනනාසුචි උනංගි-සම්මුණ්ණමාපනං කඤ්චුලප්ලභොජනනාසුචි අනභිසම්මුණ්ණමාපනං ලංගි-පරිවර්ගසුචි අනභිසම්මුණ්ණමාපනං වාතුමිභාප්පො විතුචාප්පං උපාංකරිතං අච්චන්ද්‍රං සාවර්ගකො, ඥො ඉමංගි විතුසි දිසාසි ආගමිකොති සමිදෙණං වං බ්‍රාහ්මණො වං තං මගං සපාසනති සපාචලං පරිප්පෙසසාමාති”

“නො හිදං පහා ගොතමි”

85. ඉති ඥො අච්චන්ද්‍රං ඉමංගි චෙ ව භංග්‍යොපි අනුගතං වර්ණවර්ණසම්පදං පරිවර්ගකො සාවර්ගකො ඥො විමෙ අනුගතං වර්ණවර්ණසම්පදං විතොගි අපාගමුඛාති භවිතති, නතො ව භංග්‍යොපි පරිවර්ගකො සාවර්ගකො, තාසිතො ඥො පන ගො එයං අච්චන්ද්‍රං ආවර්ගකො බ්‍රාහ්මණකො පොකරිසාදිතො වංගි “ගො ව බ්‍රහ්මකො සමිදෙණං ඉමංගි කාණ්ඩං බහුපාදපච්චි, කා ව නෙවර්ණානං බ්‍රාහ්මණානං සාකච්ඡා” ති, අනානං ආපාසිකො’පි අපරිපුර්ගමාපනං පසං අච්චන්ද්‍රං සාවර්ගකො අපරිපුර්ගකො බ්‍රාහ්මණකො පොකරිසාදිතො

86 බ්‍රාහ්මණො ඥො පන අච්චන්ද්‍රං පොකරිසාදිතං රසෙසුසු ජයෙහදිසං ගොසලසං දතතිතං හුසුසුති නසං රුජා පසෙනදි කොසලො සම්මුඛි-භාවමිති න දදති යදපි තෙන මනෙතති තිණ්ණසෙසෙන මනෙතති යසං ඥො පන අච්චන්ද්‍රං බමිකං පයනං භික්ඛං පතිගණ්ණයං, කථං තසං රුජා පසෙනදි කොසලො සම්මුඛිභාවමිති න දදෙසං? පසං අච්චන්ද්‍රං සාවර්ගකො අපරිපුර්ගකො අපරිපුර්ගකො බ්‍රාහ්මණකො පොකරිසාදිතො

තං කිම්ඥෙසුසුඤ්ඤි අච්චන්ද්‍රං? රුජා පසෙනදි කොසලො හන්තිවංස වං තිසිනො අයාසිප්පං වං තිසිනො රජ්ජන්තරං වං ජිතො උගෙහි වං රුජෙසුසුඤ්ඤි වං කිසුඤ්ඤි මනාණං මනෙතයං, සො නමො පදෙසා අපහකමි එකමනං තිසිතයං අප්පං ආගමෙත්ථයං සුඤ්ඤං වං සුඤ්ඤං වං, සො තමං පදෙසෙ ජිතො තදෙව මනාණං මනෙතයං එවංගි රුජා පසෙනදි කොසලො ආගමි එවමිති රුජා පසෙනදි කොසලො ගාහාති 4 පි නු සො රුජගණ්ණං වං හණ්ණි රුජමනං වං මනෙතති, එතොවතො සො අයං රුජා වං රුජමනාපනො වංගි? ”

“නො හිදං ගො ගොතමි”

87 එවමෙව ඥො භංග්‍යොපි අනුගතං වර්ණවර්ණසම්පදං පරිවර්ගකො සාවර්ගකො ඥො විමෙ අනුගතං වර්ණවර්ණසම්පදං විතොගි අපාගමුඛාති භවිතති, නතො ව භංග්‍යොපි පරිවර්ගකො සාවර්ගකො, තාසිතො ඥො පන ගො එයං අච්චන්ද්‍රං ආවර්ගකො බ්‍රාහ්මණකො පොකරිසාදිතො වංගි “ගො ව බ්‍රහ්මකො සමිදෙණං ඉමංගි කාණ්ඩං බහුපාදපච්චි, කා ව නෙවර්ණානං බ්‍රාහ්මණානං සාකච්ඡා” ති, අනානං ආපාසිකො’පි අපරිපුර්ගමාපනං පසං අච්චන්ද්‍රං සාවර්ගකො අපරිපුර්ගකො බ්‍රාහ්මණකො පොකරිසාදිතො

[නාගාවත්ත] “අම්බවස්ස, එය කීමැයි සිතයි ද? මේ කිරුක්කර පිදුමරණසම්පතටත් නො පැමිණෙන්නෙහි, පවත්නාපලභාජිත් නො වන්නෙහි, අල මුල් පල බොජුන් කොටැති බවට ද නොපැමිණෙන්නෙහි, හිනි පිදුම ද නොකරන්නෙහි, සිටුවෙහන්දිසෙක දොර සතරක් ඇති දන්තලක් කොට මේ සිටි දෙසින් එන තාක් මහණබමුණක් හැකි පරිදි පිළිවත් පරිදි පුදන්නෙමි සි සිතා තෝ ඇදුරා සහිත වැ ඉදිනෙහි ද?”

[අම්බවස්ස] “හවද්දෙයොතමසිති, මෙය තැන්තේ ම ය”

85 [නාගාවත්ත] “අම්බවස්ස, ඇදුරා සහිත තෝ මේ කිරුක්කර පිදුමරණසම්පතින් පරිත්‍රණෙහි ය, මේ කිරුක්කර පිදුමරණසම්පතට විනාශමුළු වූ යම් තට්ඨයා කෙතෙක් වෙත් නම් එසිනුත් පිරිත්‍රණෙහි ය එහෙත් අම්බවස්ස, තමන් ඇදුරු වූ පොකබරසාදි බමුණා විසින් තමා පිදුමරණසම්පතට විනාශමුළු වූ දහම් පමණකුත් නොසුරන්නකු වැ ගිද, “බමුණෙහි මෙහෙකරු වූ, කළු වූ, බමුණුන් පසින් උපන්, ගර්භිත මුමු මහණකු කවුරු ද?” එවැන්නන් හා හෙමුපිදුක බමුණන්ගේ මවුර සැකවිණ ද?” යි මේ වචනය කියන ලද්දේ ම ය බලව, අම්බවස්ස, තමන් ආවාසී වූ පොකබරසාදි බමුණුන් විසින් කොතරම් මහත් වරදක් කරන ලද්දේ ද?”

86 අම්බවස්ස, පොකබරසාදි බමුණු තෙමේ වූ කල පසේනදි කොසොල් රජුන් විසින් දුන් ද බුත්ති පිදී කොසොල් රජ මහුට මුහුන පැම දුනො කෙරෙයි යම් විපට්ඨ මහු හා සැකවිණ, කෙරේ නම් කබ්බුරුපවිකිත් මුවා වි ගිද කරා කෙරෙයි අම්බවස්ස, යම්කු විසින් තමහට එළවූ දහම් බොජුන් (පොකබරසාදි තෙමේ) පිළිගන්නේ නම්, ඒ පසේනදි කොසොල් රජ මහුට තමා මුහුන පැම පවා කෙරේ නම් නො කරන්නේ ද? අම්බවස්ස, බලව, මේ තමන් ඇදුරු වූ පොකබරසාදි බමුණා විසින් කොතරම් මහත් වරදක් කරන ලද්දේ ද?”

අම්බවස්ස, එය කීමැයි සිතන්නෙහි ද? මෙහි පසේනදි කොසොල් රජ තෙමේ ඇතු ගෙල මතුගෙහි තෝ හුන්නේ, අසු පිටැ තෝ හුන්නේ, රිය තුළ ඇතිරිය මැහ හෝ සිටියේ, උසස් ඇමැතියන් හෝ අභිෂෙක නොලත් රජදරුවන් හෝ සමග කිසි යම් මනුෂ්‍යයෙක් කරන්නේ නම්, හේ ඒ රජු සිටි තැනින් ඉවත් වැ එක් පසෙක සිටින්නේ ය එකල්හි ගුදගෙත් හෝ ගුදගකුගේ දාසයෙක් හෝ එන්නේ නම්, හේ ඒ පෙදෙසෙහි සිටියේ, ‘පසේනදි කොසොල් රජ මෙසේත් කියේ ය, පසේනදි කොසොල් රජ මෙසේත් කියේ යැ’ යි ඒ මනුෂ්‍යයා ම කියන්නේ නම්, හේ රාජවචනය කියන්නේ ද? රාජමනුෂ්‍යයා කරන්නේ ද? මෙතෙකින් හේ රජ හෝ රජමහඇමැතියෙක් හෝ වන්නේ ද?”

[අම්බවස්ස] “හවද්දෙයොතමසිති, මෙය නොවේ ම ය”

87 [නාගාවත්ත] “අම්බවස්ස, එපරිද්දෙන් ම වෙදකතීන් වූ වෙද පැවැත්වූ, බ්‍රාහ්මණයන්ගේ සුවසුරූප වූ අට්ටක (ඇනෙය), වාමක, වාමසදව, වෙසාමිතන (විශාමෙත්‍ර), යමතස්සි (ජමදග්ගි), ආභිරක, භාරද්‍රාජ, වාසෙට්ඨ (වාසිට්ඨ), කසප (කාශ්‍යප), හගු (හාගු) යන යම් සෑපි කෙනෙක් වූහ ද, යම් තෙනකුත් විසින් ගහක ලද (සංඝස්ඨායනා කරන ලද), කියවන ලද, රජු කොට තබන ලද මේ මනුෂ්‍යයා (වෙදකයා) මේ කල බමුණෝ මවුත් අනුචා ගයන් ද, කියවූ දහ අනුචා කියවත් ද ඇදුරාණන් සහිත රම් ඒ වෙද හදරම් යන වෙදකයෙකින් තෝ සෑපිවරයෙක් හෝ සෑපි බවට පිළිපත්තෙක් හෝ වන්නෙහි ය යන වෙ කාරණය පිදුමාන නො වේ

88. තං කීඤ්ඤසි අබ්බංගං කිංකරි තෙන සුතං බ්‍රාහ්මණොං චුද්ධාතං මහලුකාතං ආචරියපාචරියානං භාසමංකාතං “තං තෙ ජෙනස්ස බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසසො මහතානං කතතාරො මහතානං පටිත්තාරො, යෙසමිදං එතරුති බ්‍රාහ්මණා පොරාණං මහතදං ගීතං පවුත්තං සමුච්ඡිතං තද්දුතායතනී තද්දුතාසතනී භාසිතමිත්තාසතනී වාචිතමුත්තාවොචනනී ණෙය්‍යච්ඡා අට්ටකො, වාමිකො, වාමිතදවො, වෙය්‍යාඤ්ඤො, යමිකය්‍ය, අභිතිරිකො, භාරථොජජා, ව.කෙට්ඨො, කාය්‍යපො, භගු- එවං සු තෙ සුත්තානං සුචිත්තානං කපටිතකෙත්ථස්ස ආමුත්තමණිකුණධ්‍රැවාරණා සෙද්ධවස්සවස්සධං උස්සවති කාමිගුණෙති සමිට්ඨති සමිඬිතිතුතා උප්පාදෙත්ති, ණෙය්‍යපාචරී නිං එතරුති සංචරියකො” ය

“ඉතා හිදං හො ගොතමි”

89 “එළි පු නෙ සාලිනං ඔදනං සුළිමිසුපසෙවනං විවිතකාරකං
අනෙකසුපං අනෙකඛාඤ්ඤනං පරිභුඤ්ඤනි, පෙතොපාඨි කිං ඵනාති
සාවරිසමකා”ති

“නො හිඳි නො ගොනම්”

“එවිං හු හෙ වෙයිනකපසායි නාරිති පරිවාරෙනාති හෙය්පාපි නිං
එතරගි සාවරිගකො?”

“စော့ နီဇုံ ဇော့ ဇော့သီ”

“එවං සු තෙ කුත්තවාලෙහි පිළවාරප්පති දිසාහි පපතාදලට්ඨිති වාහන
විකුරදහනා විපරිසායනති සෙය්‍යපාපි නිං උතරති සාවරිසකො” යි

‘‘စော့ ကိဉ်း ဟော့ ဟော့သိမိ’’

“එම ඉ කෙ උකකි රණ්ඩර්වාසු ඔකකි හාලිකාසු නතරුපකාරිතාසු
දිකාසු බන්ධනි පුරිකෙති රකකි පෙති කෙතාපාපි නිං උතරති
සාමරිකකා”යි

“ඉතා හිඳා හො යොනනි”

ඉති බො අමුතරව කෙටි වී, ඉති, න ඉතිකතය පරිපතොගා සාමිවිසයකා
සයන බො පන අමුතරව මයි කඩවා වා විමනි වා, පො මි පසොන,
අත වෙතකරනෙන නොවිසොනි”හි

[illegible]

1 කොඹාළිහින විසදුණා (වි.ස.ආ.දි.ස. පොත)

91 අථ ඛො භගවතො එතදුප්පාදි පසාදි ඛො ටෙ අයං අට්ඨෙය්‍යි මාණවො ආභතියංසමහාපුරිසලකඩණාති යෙභ්‍යෙය්‍යන ධංජනා ජෙව ද්විසු මහාපුරිසලකඩණෙසු කඩිති පිච්ඡිච්ඡති නාභිපුච්ඡති න සමපස්සෙති කොසොතිතෙ ව චන්ද්‍රෙය්‍යෙ පසුතජ්චතාය වාහි

අථ ඛො භගවා තථාරූපං ඉද්ධාභිසංඛාරං අභිසංඛාදි සථා අද්දස අමබ්බෙතා මාණවො භගවතො කොසොතිතං චන්ද්‍රෙය්‍යා. අථ ඛො භගවා ජ්චතං නිත්‍යාමෙත්වා උප්පාදි කණණසොදාති අනුමිති පරිමිති උප්පාදි නාසිකාසොදාති අනුමිති පරිමිති කෙවලමිති නලාටිකෙය්‍යං ජ්විතාය ඡාදෙයි.

අථ ඛො අමබ්බස්ස මාණවස්ස එතදුප්පාදි සමන්තාගතො ඛො සමග්ගො ගොතමො ආභතියංසමහාපුරිසලකඩණෙති පරිපුරෙණ්ණිති නො අපරිපුරෙණ්ණිති භගවන්තං එතදවෙච “හන්ද ව”දාති මයං ගො ගොතමි ගච්ඡාමි, ඛුත්ථිච්චා මයං ඛුත්ථාමස්මි”ති

“සස්ස”දාති චාං අමබ්බා කාලං ඤෙඤ්ඤිති”

අථ ඛො අමබ්බෙතා මාණවො චලවාරථමාරූඨාය පක්කාමි,

92 තෙන ඛො පත සමපයන බ්‍රාහ්මණො පොකඛරසාදි උක්කච්චාය නික්ඛම්චා, මහතා බ්‍රාහ්මණගණෙන සද්ධාං සකො අරුමෙ භිදිත්තො සොති අමබ්බාං ගෙව මාණවං පතීමානෙත්තො අථ ඛො අමබ්බෙතා මාණවො ගෙත සකො අරුමො තෙන පායාසි යාච්ඤායා ගාතස්ස භූමි යානෙන ගතචා, යානා පච්චාරොතිචා පනතිකොච තෙන බ්‍රාහ්මණො පොකඛරසාදි තෙනුපසංඛිත්ථි, උප්පංඛිත්ථිචා බ්‍රාහ්මණො පොකඛරසාදි අභිවාදෙත්වා එක්ඛන්තං තිසිදි

93 එක්ඛන්තං තිසින්නං ඛො අමබ්බාං මාණවං බ්‍රාහ්මණො පොකඛරසාදි එතදවෙච කච්චි තාත අමබ්බා අද්දස නං ගච්ඡන්තං ගොතමෙති”

“අද්දසාම ඛො මයං සො නං ගච්ඡන්තං ගොතමෙති”

“කච්චි තාත අමබ්බා නං ගච්ඡන්තං ගොතමං තථා ජනො සෙවි සෙද්දා අබ්බුග්ගන්තො සො අද්දෙදා” කච්චි පත සො සො ගචං ගොතමො තාදිසො ගො අද්දෙදිසො”ති

“තථා සන්තො සෙවි ගො නං ගච්ඡන්තං ගොතමං සෙද්දා අබ්බුග්ගන්තො අද්දෙදා තාදිසො”ව ගො සො ගචං ගොතමො සො සෙද්දා සමන්තාගතො ව ගො සො ගචං ගොතමො ආභතියංසමහාපුරිසලකඩණෙති පරිපුරෙණ්ණිති නො අපරිපුරෙණ්ණිති”ති.

91 එ කල්හි “පමි අම්බවිසු මාණවක තෙමේ මා සිරුරෙහි බෙහෙවින් දෙකක් හැර දෙතිස් මහපුරිස් ලකුණු දැක් ම ය කොඳාවගින අංගජාතයන් පුළුල් දිවත් යන මහපුරිස් ලකුණු දෙකෙහි සැක කෙරෙයි, සතිවුහනට නො බසී නො පැහැදෙයි (එ බැවින් මොහුට ඒ මහපුරිස් ලකුණු දෙක පොත්වී නම් ගෙහෙකැ)” යි සාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ සිත වී ය

ඉක්බිතිවත්ත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තමන්ගේ කොඳාවගින අංගජාතය යම්ගේ අම්බවිසු මාණවකයා දක්නේ ද, එසේ වූ සැඟවි-සංසකාරයක් කළ සේක එයින් පසු දිව තිබුත් කොට දෙ කන් සිදුරු සපය කළ සේක දෙනාත්පුඩු පිරිමැද්ද සේක සියලු නලල් මඩල දිවෙත් වැසු සේක.

එවිට ‘ඉමණ ගෞතම තෙතමි තොඅච්චු පිරිපුත් දෙතිස් මහපුරිස් ලකුණින් සමන්විත යැ’ යි අම්බවිසු මාණවකයාට මේ සිත වී ය.

ඉක්බිති සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “භවද්ද ගෞතමසිති, දන් අපි ගමන අපි පොතෝ භාග්‍ය ඇත්තමේ, බොහෝ කටයුතු ඇත්තමේ වුවහ” යි කී ය

“අම්බවිසු, ගම් ගමනකට තෝ කාලය සිතති නම්, ඒ ගමන කරන්නැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක

ඉක්බිති අම්බවිසු මාණවක තෙමේ වෙලෙඹුන් යෙදූ රියෙක නැග තික්මුණේ ය

92 එ සමයෙහි වූ කලි පොකබරසාදී බමුණු තෙමේ උක්කවිසා නුවරින් නික්මැ, අම්බවිසු මාණවකයා (ගේ රජම) බලා පොරොන්හු වනුයේ, මහත් බමුණුමුවක් හා සිය අරමෙහි හුන්නේ වෙයි එ කල්හි අම්බවිසු මාණවක තෙතමි සිය අරම කරා එළැඹිගේ ය රියෙන් යැ හැකි තාක් රියෙන් ගොස් එයින් බැස, පා ගමන් ඇත්තේ ම පොකබරසාදී බමුණා වෙත එළැඹිගේ ය එළැඹි බහු වැද පසෙක හිඳ ගත්තේ ය

93 පසෙක හුන් අම්බවිසු මාණවකයාගෙන් පොකබරසාදී බමුණු තෙතමි “කිමෙක් ද ? දරුව අම්බවිසු, ඒ භවද්දගෞතමයන් දුටු ද ?” යි විචාලේ ය

“භවතාණනි, ඒ භවද්දගෞතමයන් අපි දුටුමහ” යි අම්බවිසු කී ය

[පොකබරසාදී] “කිමෙක් ද ? දරුව අම්බවිසු, ඒ භවත් ගෞතම-යන්ගේ එසේ ඇත්තාවූ ම ගුණ පිළිබඳ වූ කීර්තනියෙහිදගෙක් නැඟුණේ ද ? අන් පරිද්දකින් නො වෙ ද ?” (නැති ගුණ පිළිබඳ ගසබක් නො නැඟුණේ ද ?) හවත, ඒ භවද්දගෞතම තෙතමි එබඳුම ද ? අන් සැටි නො වෙ ද ?”

[අම්බවිසු] “භවතාණනි, ඒ භවද්දගෞතමයන්ගේ එසේ ඇත්තාවූ ම ගුණ පිළිබඳ වූ කීර්තනියෙහිදගෙක් නැඟුණ අන් පරිදි වූ (නැති ගුණ පිළිබඳ වූ කේශ)ගෙක් නො වෙ භවතාණනි, ඒ භවද්දගෞතම තෙතමි එබඳු ම ය අන් සැටි නො වෙ භවතාණනි, ඒ භවද්දගෞතම තෙතමි අපි තොවූ පිරිපුත් දෙතිස් මහපුරිස්ලකුණින් යුතු වෙ.”

“අනු පන තෙ තාත අමබව්ඨ සමිකේන ගොතමෙන සද්ධිං කොච්ඡෙව කථාසල්ලාපො?”ති.

“අනු ඛො යෙවි යො සමිකේන ගොතමෙන සද්ධිං කෙ විදෙව කථාසල්ලාපො?”ති.

“යථාකථං පන තෙ තාත අමබව්ඨ අනු යමිකේන ගොතමෙන සද්ධිං කොච්ඡෙව කථාසල්ලාපො?”ති.

අථ ඛො අමබව්ඨා මාණවො යාවතනො අහොසි භගවතා සද්ධිං කථාසල්ලාපො තං භබ්බං බ්‍රාහ්මණස්ස පොකඛරසාදිස්ස ආරොවෙසි

94. එවං චූෂතත බ්‍රාහ්මණො පොකඛරසාදි අමබව්ඨා මාණවං එතදවොච “අහො චත රෙ, අමහාකං පණ්ණිතක! අහො චත රෙ අමහාකං බහුස්සුතක! අහො චත රෙ, අමහාකං තෙවිජ්ජක! එවරුපෙන නිරි සො පුරිසො අත්ථවරතෙන කායස්ස හෙද පරමිමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජයස්ස යදෙව ඛො ත්වං අමබව්ඨ තං භවන්තං ගොතමිං එවං අසජ්ජ ආසජ්ජ අවචාසි අථ ඛො භවං ගොතමො අමෙක’පි එවං උපතෙස්ස උපතෙස්ස අවච අහො චත රෙ, අමහාකං පණ්ණිතක! අහො චත රෙ, අමහාකං බහුස්සුතක! අහො චත රෙ, අමහාකං තෙවිජ්ජක! එවරුපෙන නිරි සො පුරිසො අත්ථවරතෙන කායස්ස හෙද පරමිමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජයස්ස”ති කුරිතො අනත්තමිතො අමබව්ඨා මාණවො පදසා යෙව පචතෙතසි. ඉච්ඡති ච තාවදෙව භගවන්තං දස්සන්තං උපසඛික්ඛිතුං.

95. අථ ඛො තෙ බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණං පොකඛරසාදිං එතදවොචු අනිච්ඡාලො ඛො හො අජ්ජ සමිකං ගොතමිං දස්සන්තං උපසඛික්ඛිතුං සෙවදති භවං පොකඛරසාදි සමිකං ගොතමිං දස්සන්තං උපසඛික්ඛිස්සති”ති.

අථ ඛො බ්‍රාහ්මණො සකෙ නිවෙසයො පණ්ණිතං බාදනිකං භොජනිකං පරිඤ්ඤාපෙක්ඛි යාතෙසු ආරොපෙක්ඛි උක්ඛාසු බාදිතමානාසු උක්ඛව්ඨාසි නිත්‍යාසි. තෙත ඉච්ඡාතඛිතලවනං රොති තෙනි පායාසි යාවත්තං යායස්ස භුමි යාතෙන ගන්තා යාතා පච්චායෙගිති පතතිකො’ව යෙව භගවා තෙහුපසඛික්ඛි උපසඛික්ඛිතා භගවතා සද්ධිං සමෙවොදනිකං කථං සුරුහ්මං විනිසාරෙතා එකමන්තං නිසිදි එකමන්තං නිසිතො ඛො බ්‍ර.ඥාණො පොකඛරසාදි භගවන්තං එතදවොච “ආගමානුබ්බිධො ගොතං දිට්ඨං කං අනෙතවාසි අමබව්ඨා මාණවො”ති.

[පොකර්සාදි] “දරුව, අම්බවැසිය, ඉමණ ගෞතමයන් හා තමන් කිසියම් කතාවකෙන් වී ද?”

[අම්බවැසි] “භවතාණනි, ඉමණ ගෞතමයන් හා මගේ කිසි යම් කතාවකෙන් වී ය.”

[පොකර්සාදි] “අම්බවැසිය, ඉමණ ගෞතමයන් හා තමන් ඒ සිල්ප කථාසංලාපය කෙරෙහි වූ එකෙක් ද?”

ඉක්බිති අම්බවැසි මාණවකයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා යම් පමණ නම්‍යෙන් කථාසංලාපයෙක් වී ද ඒ සිල්ප පොකර්සාදි බමුණාට සැල කෙරෙණි ය

94. එසේ සැල කළ කල්හි, පොකර්සාදි තෙමේ අම්බවැසි මාණවකයා අමතා, “යහනා, කොල, අප ඊනියා පණ්ණිතය! යහනා, කොල, අප ඊනියා මහ උගත! යහනා, කොල, අප ඊනියා ත්‍රිවිද්‍යා දනුව! එම්බල, මෙබඳු තා වැනි ඊනියා වැඩ සලසන්නකු කරණ කොට ගෙන (තා වැන්නකු ඇති කල්හි ඇතුළු කරන) මිනිසා කාවුත් මරණින් මතු සැප නැති දුගීති වූ තමාට අවශ්‍ය වැ වැටෙන තැන වූ නිරයට පැමිණෙන්නේ ම ය යම් කෙසකින් ම, අම්බවැසිය, තෝ මෙසේ ඒ භවද්දී ගෞතමයනට ගට ගටා කියෙහි ද, එ කෙසින් ම භවද්දී ගෞතමයෝ මෙසේ අපටත් සැඟවුණු ද මතු කොට ඉදාදි බව නහා නහා මෙසේ කිත යහනා, කොල, අප ඊනියා පණ්ණිතය! යහනා, කොල, අප ඊනියා මහ උගත! යහනා, කොල, අප තෙවිදු දනුව! භවත්ති, මෙ වැනි වැඩ සලසන්නකු කරණ කොට ගෙන මිනිසා කාවුත් මරණින් මතු සැප නැති, දුගීති වූ, විනිපාතයක් වූ නිරයට පැමිණෙන්නේ ම යැ!” යි මෙ බස් කී ය මෙසේ කියා, කිපුණේ, නොසතුටු සිතැත්තේ, පසින් පැහැරැඹුණු බිමැ පෙරැළී ය එ කෙණෙහි ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට යනු කැමැති ද වී ය

95. එවිට ඒ බමුණෝ පොකර්සාදි බමුණුට “භවත, අද (දන්) ඉමණ ගෞතමයන් දක්නට යන්නට ඉතා නොකල් වෙයි භවත් පොකර්සාදි තෙමේ ගොට දිනැ ඉමණ ගෞතමයන් දක්නට එළැඹියැ ගැනී වන්නේ යැ” යි කිත

ඉක්බිති පොකර්සාදි බමුණු තෙම සිය නිවෙසෙහි ගිහිටි වූ කැ සුතු බුද්ධ සුතු ද පිළියෙල කරවා, ගාතයන්හි නාමා දමුවාට පහන් දරනු ලබන කල්හි උකකට්ඨා කුට්ටිත් නික්මුණේ ය ඉන්ද්‍රානංගල වන ලැගැබ කරා එළැඹිණේ ය යාතයෙන් යැ හැකි තාක් දුර යාතයෙන් ගොස්, එයින් බැස, පසින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹිණේ ය එළැඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු විය සතුටට කරැණු වූ සිතැ රැදවියැ සුතු වූ (සිහි කටුසුතු වූ) කථාව නිව්වා පසෙක හිද ගත්තේ ය, පසෙක හුන්නේ ම පොකර්සාදි බමුණු තෙමෙ “භවද්දොතමෙහි, අප අතැවැහි අම්බවැසි මාණවකයා උගිහි දාසය දු” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේකෙන් ඇසී ය

“ආගමා ඛො තෙ වුභමිණ අනෙතවාන් අබ්බෙට්ඨා මාණවො”ති

“අහු පත තෙ හො ගොතම අබ්බෙට්ඨන මාණවෙන සද්ධිං කොවිදෙව කපාසල්ලාපො”ති.

“අහු ඛො මෙ වුභමිණ අබ්බෙට්ඨන මාණවෙන සද්ධිං කොවිදෙව කපාසල්ලාපො”ති.

“යථාකථං පත තෙ හො ගොතම අහු අබ්බෙට්ඨන මාණවෙන සද්ධිං කොවිදෙව කපාසල්ලාපො”ති

අථ ඛො භගවා යාවතිකො අසොසි අබ්බෙට්ඨන මාණවෙන සද්ධිං කපාසල්ලාපො, තං සබ්බං වුභමිණස්ස පොකකරසාදිස්ස ආරොචෙයි

“ඵචං වුත්තන වුභමිණො පොකකරසාදී භගවන්තං ඵතදවොචං බාලො හො ගොතම අබ්බෙට්ඨා මාණවො ඛමිදු හටං ගොතමො අබ්බන්ධස්ස මාණවස්ස”ති

“සුඬි හොතු වුභමිණ අබ්බෙට්ඨා මාණවො”ති

96 අථ ඛො වුභමිණො පොකකරසාදී භගවන්තො කායෙ ආත්මිංසං මහාපුරිසලකඩ්දිණං සමන්තොසි අද්දස්ස ඛො වුභමිණො පොකකරසාදී භගවන්තො කායෙ ආත්මිංසං මහාපුරිසලකඩ්දිණං ගෙභුගෙසන ධරෙඨා අච්ච ද්විත්ව මහාපුරිසලකඩ්දිණෙසු කබ්බති විචිකිච්ඡති නාතිමුච්චති න සමපසිද්ධති කොසොභිතෙ ඵ චන්දගුග්ගෙ පසුතජ්චකතාය ච.

97 අථ ඛො භගවන්තා ඵතදකොසි පස්සගි ඛො මෙ අගං වුභමිණො පොකකරසාදී ආත්මිංසං මහාපුරිසලකඩ්දිණං ගෙභුගෙසන ධරෙඨා අච්ච ද්විත්ව මහාපුරිසලකඩ්දිණෙසු කබ්බති විචිකිච්ඡති නාතිමුච්චති න සමපසිද්ධති කොසොභිතෙ ඵ චන්දගුග්ගෙ පසුතජ්චකතාය චාති

අථ ඛො භගවා තථාරූපං ඉද්ධාභිසංඛාරං අභිසංඛාසි යථා අද්දස්ස වුභමිණො පොකකරසාදී භගවන්තො කොසොභිතං චන්දගුග්ගං අථ ඛො භගවා ජ්ච්චං නිත්තාමෙඨා උභො’පි කණ්ණසොතාති අනුමසි, පටිමසි, උභො’පි නාසිකසොතාති අනුමසි, උට්ඨෙසි කෙට්ඨෙසි නළාචමණිලං ජිවහාය ඡාදෙසි

98. අථ ඛො වුභමිණස්ස පොකකරසාදිස්ස ඵතදකොසි “සමන්තාගතො ඛො සමණො ගොතමො ආත්මිංසං මහාපුරිසලකඩ්දිණෙසි පරිපුර්ණෙසි තො අපරිපුර්ණෙසි”ති භගවන්තං ඵතදවොච අභිදාසෙතු ඔ භවා ගොතමො අප්පකතාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසංඛොතා”ති අභිවාසෙසි හටං ඤාණිහාමෙව

99 අථ ඛො වුභමිණො පොකකරසාදී භගවන්තො, අබ්බන්ධනං විද්ධං භගවන්තො කාලං ආරොචෙයි ,කාලො, භො ගොතමො, ජිව්ඤ්ඤාං භොගං”

[භාග්‍යවත්තු] “බමුණ, තා අතැවැසි අම්බට්ඨමාණවකයා මෙහි ආගේ ම ය”

[පොකකිරසාදී] “භවද්දගොතමසිනි, අම්බට්ඨමාණවකයා හා ඔබේ කිසි කථාසංලාපයෙක් වූයේ ද?”

[භාග්‍යවත්තු] “බමුණ, අම්බට්ඨමාණවකයා හා මගේ කිසි (සවල්ප) කථාසංලාපයෙක් වූයේ ම ය”

[පොකකිරසාදී] “භවද්දගොතමසිනි, අම්බට්ඨමාණවකයා හා ඔබගේ කෙබඳු වූ කිසි කථාසංලාපයෙක් වූයේ ද?”

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බට්ඨමාණවකයා හා යම් පමණ කථා සංලාපය වී ද, ඒ සියල්ල පොකකිරසාදී බමුණාට වදාළ හේක

මෙසේ වදාළ කල්හි පොකකිරසාදී බමුණු තෙම, “භවද්දගොතමසිනි, අම්බට්ඨමාණවකයා ලාමක ය භවද්දගොතමයෝ අම්බට්ඨමාණවකයාට ක්‍ෂමා කෙරෙත් වා”යි කී ය

“බමුණ, අම්බට්ඨමාණවක තෙමේ සුව පත් උච්ච වා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ හේක.

96 ඉක්බිති පොකකිරසාදී බමුණු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුරෙහි දෙතිස් මහපුරිස්ලකුණු පිරික්සී ය පොකකිරසාදී බමුණු වහාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුරෙහි දෙතිස් මහපුරිස් ලකුණු අතුරෙන් දෙකක් හැර පෞෂ්ඨ බෙහෙවින් දිටි ය හේ කොභාවහින අංගජාත ලක්‍ෂණයෙහිත් ප්‍රභූතජ්ඣවාලක්‍ෂණයෙහිත් දෑ සි මේ මහපුරිස්-ලකුණු දෙකෙහි සැක කෙරෙයි, තීරණයකට නො බසි එ හෙයින් ම නො පැහැදෙයි

97. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “මේ පොකකිරසාදී බමුණු තෙමේ දෙතිස් මහපුරිස්ලකුණුවලින් දෙකක් හැර පෞෂ්ඨ බෙහෙවින් දැකී ම ය, කොභාවහින අංගජාතලක්‍ෂණයෙහිත් ප්‍රභූතජ්ඣවාලක්‍ෂණයෙහිත් යන මහපුරිස්ලකුණු දෙකෙහි සැක කෙරෙයි, තීරණයට නො බසි, නො පැහැදෙයි. (ඒ දෙ ලකුණු මොහුට දක්වන්නෙමි නම් ගෙහෙකැ)”යි මේ සිත වී ය.

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තමන් වහන්සේගේ කොභාවහින අංගජාතය පොකකිරසාදී බමුණාට පැනෙන සේ වූ සංඛ්‍යාතිසංඝකාරයක් කළ හේක ඉන් පසු දිව නික්මවා දෙකන් සිදුරු ස්පට්ඨ කළ හේක, පිරිමැද්ද හේක, දෙ නාස්පුඬු ස්පට්ඨ කළ හේක, පිරිමැද්ද හේක, මුළු තලල් තලය ම දිවෙන් වැසූ හේක.

98 එවිට පොකකිරසාදී බමුණාට “ඉමණ් ගොතම තෙමේ අඩු නොවූ පිරිපුන් දෙතිස් මහපුරිස්ලකුණින් සමන්විත යැ”යි මේ සිත විය හේ “භවද්ද ගොතම තෙමේ ඔබ් සභත හා අදට මගේ බත ඉවසා වා”යි කී ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුමණ්ඩිමාවයෙන් එය ඉවැසූ හේක.

99 ඉක්බිති පොකකිරසාදී බමුණු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවැසීම (සිතින් පිළිගැන්ම) දන, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “භවද්ද ගොතමසිනි, දන් කල් පැමිණිණ්ණ ය, බත පිළිගෙල තොට නිමැවිණැ”යි කල් දැන්වී ය.

අථ ඛො භගවා පුබ්බත්තසම්මයං නිවාසෙති, පත්තවිවර්තාදිය සද්ධිං භික්ඛුසභේසන යෙන බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්ඛරසාදියං පරිවෙසනා තෙනුප-
සඛිතම් උපසඛිතමිති, පඤ්ඤානන්ත ආයතෙ නිසීදි අථ ඛො බ්‍රාහ්මණෝ
පොක්ඛරසානී භගවන්තං පණීතෙන බාදනියෙන භොජනියෙන සහස්ථා
සන්තපෙසසි සමපවාසරසි මාණවකා'පි භික්ඛුසඛිතං අථ ඛො බ්‍රාහ්මණෝ
පොක්ඛරසානී භගවන්තං භුත්තාපිං ඕනිතපත්තපාණිං අඤ්ඤාතරං නිවා
ආසනං ගහෙති, එකමන්තං නිසීදි

100 එකමන්තං නිසීත්තස්ස ඛො බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්ඛරසාදියං
භගවා ආනුපුබ්බිකථං කපෙඨි, සෙසයපීදං දුක්ඛථං සිලකථං සත්තකථං
සාමාසං ආදීනවං ඕකාරං සංකීලයං නෙක්ඛමෙම ව ආනිසංසං පකාසෙසි
යදු භගවා අඤ්ඤාසි බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසානීං කල්පවිත්තං මුදුරිත්තං
විනිවරණවිත්තං උදග්ගවිත්තං පසන්තවිත්තං, අථ යං ප්‍රදානං සංමුක්ඛංසිතං
බම්මිදෙසනං තං පකාසෙසි දුක්ඛං සමුදයං නිරෝධං ඕග්ගං.

සෙසයපාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාලකං සම්මදෙව රජනං
පටිග්ගණේතස්ස, එවමෙව බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්ඛරසාදියං තසමිං යෙව ආසන්න
විරජං විතම්ලං බම්මෙවක්ඛං උදපාදි යං කිසද්ධි සමුදයබම්මං සබ්බං තං
නිරෝධබම්මන්ති

101. අථ ඛො බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසාදී දිට්ඨබ්බෙමා පහතබ්බෙමා
විදිතබ්බෙමා පරිඥාගාලාබ්බෙමා නිණ්ණවිච්ඡිකිට්ඨි, විගතකථංකපො
වෙසාරජ්ජපනෙතා අපරපාවිට්ඨො සද්දුසාසනෙ භගවන්තං එතදවෙව
“අභික්ඛන්තං භො ගොතමි අභික්ඛන්තං භො ගොතමි සෙසයපාපි භො
ගොතමි කිසකුජ්ජිතං වා උක්ඛකුජ්ජය්‍ය පටිවජ්ජන්තං වා විවරය්‍ය මුලාස්ස
වා මග්ගං ආවිකේඛය්‍ය අකිකාරෙ වා පහලපජ්ජානං බාරෙය්‍ය වහවු-
ම්නෙතා රූපානි දුක්ඛිනතීති, එවමෙව භොතා ගොතමෙත දනෙකපරියායෙන
බ්බෙමා පකාසිතො එසායං ගොතමි සපුනෙතා සහරියො සපරියො
සාමබ්බො භවන්තං ගොතමි සරණං ගට්ඨාමි බම්බිඤ්ච භික්ඛුසඛිතස්සව.
උපාසකං මං භවං ගොතමො බාරෙතා අජ්ජන්තස්ස පාණ්ණපහං සරණං
ගතං යථා ව භවං නොතමො උක්ඛට්ඨාය අඤ්ඤාති උපාසකකල්පාති
උපසඛිතමති එවමෙව භවං ගොතමො පොක්ඛරසාදිකල්පං උපසඛිතමිතු
තත්ථ යෙ තෙ මාණවකා වා මාණවකා වා භවන්තා ගොතවං අභිවා-
දෙස්සන්ති වා පවුට්ඨස්සන්ති වා ආයනං වා උදකං වා දස්සන්ති විගතං
වා පසාදෙස්සන්ති, තෙසං තං හවිස්සති දීඝරන්තං ගීතාය සුබායා”ති
“කල්පාණං වුට්ඨාති බ්‍රාහ්මණො”ති.

එවිට සාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඒ) පෙරවරුගෙහි සිටුරු හැඳ පෙරෙවැ පාසිටුරු ගෙන බික්සහන සමග පොකරසාදි බමුණාගේ පිරිවෙහ්න (=බොජුන් වළඳනා තැන) කරා වැඩී සේක වැඩ, පැණැවුණු අස්තෙහි හුන් සේක ඉක්බිති පොකරසාදි බමුණු තෙම මිනිසු වූ කැපුතු වූදිය සුතු දසින් සිංහින් භාගාවතුන් වහන්සේ සැතපවි ය, මැනවින් පැවැරවි ය මාණවකයෝ ද බික්සහන සැතපවුහ, මැනවින් පැවැරවුහ.

එසින් පසු පොකරසාදි බමුණා සාග්‍යවතුන් වහන්සේ, වළඳ පාත්‍රයෙන් ඉවත් කළ අත ඇත්තවුන් දැන, එක්තරා මිටි අස්තක් ගෙන පසෙක හුන්නේ ය

101. එකත්පස්සි හුන් පොකරසාදි බමුණුහුට සාග්‍යවතුන් වහන්සේ දූතකරා, ශීලකරා, ස්වභිකරා, කාමදීනව, කාමයන්ගේ ලාමක බව, කාමයන්ගේ කෙලෙසීම, තෙකමමයෙහි (කාමයන්ගෙන් නික්මුණු-බවිති) අනුසස් පැවැසු සේක නානසුවතුන් වහන්සේ යම් විටෙක පොකරසාදි බමුණුහු (ඒ බණ ඇසීමෙන්) නිරෝධ සිතැති වුවහ, මොළොක් සිතැති වුවහ, නිවරණ කෙරෙහි පහ වූ සිතැත්තහ, මද වැඩී ගිය සිතැත්තහ, පහත් සිතැත්තහ දත් සේක් ද, එ කල්හි දෘඩ සමුදය නිරෝධ මාගී යන මුදවරුන්ගේ යම් සාමුත්තරීකී ධර්මදේශනාවෙන් වේ නම් එය පැවැසූ සේක

යම්සේ පහ වූ කළබව ඇති, පිරිසිදු වහෙක් මොනොවට රජන් (පඬු) උර හන්තන් ද, එසේ ම පොකරසාදි බමුණාට එ අස්තෙහි ම 'සමන් උපදනා සුලු නම් ඒ සියල්ල නැසෙන සුලු යැ' යි කෙලෙස් රජස් නැති, පහ වූ කෙලෙස්වල ඇති, දැනම් ඇය පහල විය

ඉක්බිති පොකරසාදි බමුණු තෙම දුටු ආර්යසත්‍ය ධර්ම ඇත්තේ, ලැබූ ආර්යසත්‍යාවබෝධය ඇත්තේ, දැන යන් ආර්යසත්‍ය ධර්ම ඇත්තේ, බැහැ ගත් ආර්යසත්‍ය ධර්ම ඇත්තේ, ඉක්මැවූ සැක ඇත්තේ, පහ වූ සැක ඇත්තේ, මුදු සස්තා විහාරද බවට පැමිණියේ, හමාම පසක් කළ බැවින් හැදෑරිය යුතු අවෙකක්හු නැත්තේ, සාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කී ය.

"හවද්දොතමසිති, අභිකාන්ත ය (විෂෙෂින් සිත්කල ය) හවද්දොතමසිති, අභිකාන්ත ය හවද්දොතමසිති, දිනින් නමා හැබූ දයක් උවුතුරු කරන්නේ යම් සේ ද, වැසුණු දයක් විවෘත කරනුයේ යම්සේ ද, මො මුළු වුවකුට මහ නියන්තේ යම්සේ ද, ඇස් ඇත්තෝ රූප දක්නා ය සියා පෙල් පහතක් දල්වන්නේ යම් සේ ද, එසේ ම, හවද්දොතමසන් විසින් නොයෙක් කරුණින් ධර්ම පැවැසිණ හවද්දොතමසිති, ඒ මම හාසිව සහිත වැ, පිරිස් සහිත වැ, මෙතෙකරුවන් සහිත වැ හවද්දොතමසන් ද ධර්ම ද භික්ෂුසංඝයා ද සරණ යෙමි අද පටන් දිව් හිමි කොට සරණ ගිය උවසකු කොට හවද්දොතම තෙමේ මො සලකා වා යමිපස් හවද්දොතම තෙමේ උකකට්ඨා නුවරෙහි අන් උපාසකතුලයන් කරා එළැඹේ ද, එසේ ම පොකරසාදිතුලයට ද එළැඹේ වා එහි යම් මාණවක කෙතෙක් හෝ මාණවකා කෙතෙක් හෝ හවද්දොතමසන් ආදරයෙන් ටිකින්තෝ ද, දක හුතස්තන් තැනි හෝ සිටින්නෝ ද, අසුන් හෝ දිය නෝ දෙන්නෝ ද, සිත හෝ පහදවන්නෝ ද, එය මවුනට දික් කලක් වැඩ පිණිස, සුව පිණිස වන්නේ ය"

මෙසේ කී කල්හි සාග්‍යවතුන් වහන්සේ "මුහුර්තය, මනා දූයක් යොට කී සේ මැනවැ" යි වදාළ සේක.

අභිබ්බසූත්‍රය නිමිසේ ය

සෞ භූද් භූබිසුතනං.

1 එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා අසේනසු වාටිකං වරමානො මහතා භික්ෂුසංඝෙහ සද්ධිං පඤ්චවනෙනති භික්ෂුසතෙති යෙන චිත්තං තදවසරී තනු සුදං භගවා වමපායං විහරති සංගණ්ණං පොකකරණියා තිරෙ

තෙන ඛො පන සමයෙන සංගණ්ණො වමපං අරුඛාවසති සතනුස්සදං සතිණ්ණවෙරාදකං සබ්බෙදං රුජ්ඣොග්ගං රඤ්ඤා මාගධෙන සෙතිරයෙන බිම්බිසාපරන දින්නං රුජ්ජයං බුහමිදෙය්‍යං

2 අසෙසාසු ඛො වංචපායකා බ්‍රාහ්මණගතපතියා “සමයො ඛුප්‍ර භො ගොතමො සකාපුතෙනා සකාසුලා පබ්බජිතො අභිකපු වාටිකං වරමානො මහතා භික්ෂුසංඝෙහ සද්ධිං පඤ්චවනෙනති භික්ෂුසතෙති වමපං අනුපාතෙනා, වමපායං විහරති ගගාරාග පොකකරණියා තිරෙ තං ඛො පන භවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණො කිත්තිසද්දො අභිසංගතො “ඉතිපි භො භගවා අරුතං සමමාසමිබ්බරුධා විජ්ජාචරණසම්පන්නා සුගෙතො ලොකමිද්ද අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථී සථො දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවාති සො ඉමං ලොකං සදෙවනං සමාරකං සමුහිකං සංගමිණ්ණබ්‍රාහ්මණං පජං සදෙවමනුස්සං සගං අභිඤ්ඤා සම්මතනිං පච්චෙදති සො ඛමමං දෙතෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරිශොඝානකල්‍යාණං සථො සබ්බඤ්ඤං කෙට්ඨපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බුහමවිට්ඨං පකාසෙති සංඛු ඛො පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං යොති”ති

3 අථ ඛො වළමපායකා බ්‍රාහ්මණගතපතියා වමපාය නිගබ්බො සංඝසංඛි ගර්භානා යෙන ගගාරා පොකකරණී තෙනුපසංකප්පති

4 තෙන ඛො පන සමයෙන සංගණ්ණො වමපං අරුඛාවසති සතනුස්සදං සතිණ්ණවෙරාදකං සබ්බෙදං රුජ්ඣොග්ගං රඤ්ඤා මාගධෙන සෙතිරයෙන බිම්බිසාපරන දින්නං රුජ්ජයං බුහමිදෙය්‍යං සො භො ඛගො වළමපායකා බ්‍රාහ්මණගතපතියා වමපාය නිගබ්බො සංඝසංඛි ගර්භානා යෙන ගගාරා පොකකරණී තෙනුපසංකප්පති දිස්වා ඛගො රුජ්ජයං බුහමිදෙය්‍යං “කිංහු ඛො භො ඛගො වළමපායකා බ්‍රාහ්මණගතපතියා වමපාය නිගබ්බො සංඝසංඛි ගර්භානා යෙන ගගාරා පොකකරණී තෙනුපසංකප්පති”ති

සෞභූතදණ්ඩ සුත්‍රය

1 මා පිසින් මෙසේ අසන ලදි එක් සමයෙක්හි භාෂාවකුත් වහන්සේ හිසුන් පන්සියක් පමණ වූ මහත් පැවිදිමුළුවක් හා ආභ රටෙහි සැරිසරන සේක්, වම්පා නුවරට වැඩි සේක භාෂාවකුත් වහන්සේ එහි ඒ වම්පා නුවර සමීපයෙහි ගහිනි පොකුණු තෙරු වසන සේක

එ සමයෙහි සෞභූතදණ්ඩ බමුණු තෙමේ බහුජනාකීණී වූ, තණ දඩු දිය සුලභ වූ, බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇති, රජුහුගෙන් ලත් නින්දගම් වූ (රජසවිරූපයෙන් පරිභෝග කට යුතු වූ), මනඛ රටට අභිපතී සේනිය භිමබ්බසාර රජු පිසින් දුන් රජදායාදාය වූ, ශ්‍රේණි තාභය වූ වම්පා නුවර වෙසෙයි

2 වම්පා නුවර වැසි බමුණුගැහැවිණිය (රටෙහි පැහැරු පැවැති) මතු දක්වන කථාව ඇසුන “හටන්නි, ශ ක්‍යපුත්‍ර වූ, ශාඝ්‍යකුලයෙන් නික්මී පැවිදි වූ, ඉමණ ගෞතම තෙමේ වූ කලී හිසුන් පන්සියක් පමණ වූ මහපැවිදිමුළුවක් හා අභුරුවා සැරි සරනුයේ, වම්පාවට පැමිණියේ, එය අසලා ගඟීරා පොකුණ තෙරු වෙසෙයි ඒ හතවත් තෙමේ මේ මේ කරුණින් අර්තත් ය, සමසක්කමුද්ධි ය, විදුචරණසම්පන්න ය, සුභ ය, ලොකානිත් ය, නිරුත්තර පුරුෂදම්‍යසාරථී ය, දෙවම්නිසුතට ශාස්තෘ ය, බුද්ධි ය, තභවත් ය හේ දෙවොන් සහිත මරුත් සහිත බමුන් සහිත මේ ලොව, මහණබමුණන් සහිත දෙව් මිනිසුන් සහිත මේ සත්ත්වද්වියා, තමා ම සිය විසිතට නුවණින් දන පසක් කොට ලොවට දන්වයි ආදිකල්‍යාණ මධ්‍යකල්‍යාණ පර්‍යව්‍යානකල්‍යාණ වූ (සඨ්පට්ඨානාදී) මනා අර්ථ ඇති, මනා (සම්පුණ්ණ) ව්‍යංජන ඇති, සමාසාර පරිපුණ්ණ, පිරිසිදු දහමක් දෙසයි එසේ දෙසනුයේ ද, සියලු සසුන්බිම්සර පවසයි එබඳු රනකුත් දක්ම වූ කලී හිත වැඩ තෙතැ දෙන්නෙකැ’යි ඒ හවද ගෞතමයන් වහන්සේ පිළිබඳ මෙසේ උතුම් වූ කීර්තිශබ්දයෙක් උස් වැ නැගෙත් ය” යනු යි

3 ඉක්බිති වම්පාපුර වැසි බමුණෙක් ගැහැවිණියන් වම්පායෙන් නික්මැ බොහෝ බොහෝ වැ රැස් වූවෝ, එකී එකී පැත්තෙහි මුළු මුළු වැ නුවරින් පිටතැ දී මහ මුළුවෙක් වැ එකතු වූවෝ, ගඟීරා පොකුණ අතට යෙයි

4 එ සමයෙහි සෞභූතදණ්ඩ බමුණු තෙමේ තමා පහසැ උඩු මහලෙහි දවසකට පැමිණියේ වෙයි හේ (කවළියෙන් බලනුයේ) වම්පායෙන් නික්මැ බොහෝ බොහෝ වැ රැස් වැ එක් එක් පසැ මුළු මුළු වැ, නුවරින් පිටතැ දී මහ මුළුවක් වැ එකතු වැ ගඟීරා පොකුණ අතට යන වම්පාවාසි බමුණන් ද ගැහැවියන් ද දුක්කේ ය දක ඝෂ්‍යතානු බණවා “හටන් ඝෂ්‍යතාව, කවර හෙයින් වම්පාවාසි බමුණෙක් ගැහැවියෝත් වම්පායෙන් නික්මැ බොහෝ බොහෝ වැ රැස් වැ එකී එකී පසැ මුළු මුළු වැ නුවරින් පිටතැ දී මහ මුළුවෙක් වැ එකතු වැ ගඟීරා පොකුණ කරා යෙන් දු”යි විචාලේ ය

“හවන, කාරණයෙන් ඇත ශාක්‍යපුත්‍ර වූ, ශාක්‍යතුලයෙන් නික්මු පැවැදි වූ ශ්‍රමණ නොතම තෙමේ අංග රටැ යැරි සරනුයේ, භික්ෂුන් පත් සියක් පමණ වූ මහත් මහණමුළුවක් හා වම්පාවට පැමිණියේ, වම්පා පුර සම්පත් වූ ගඬුරා නම් පොකුණ අද්දර වෙසෙයි ‘ඒ හවන් තෙමේ ධම්මෙ කාරුණීන් දර්ශන් ය, සමාස්සමුද්ධා ය, විදුලරණ සම්පන්න ය, සුභ ය, ලොකමිත් ය, නිරුත්තර පුරුෂදර්ශකාරී ය, දෙවමිනිසුන්ට ආස්වා ය, බුද්ධා ය, හවන් යැ යි මෙසේ ඒ හවද් ගෞතමයා පිළිබඳ හද වූ භූතසංකෘතියෙන් උස් වැ නැංගේ ය මොහු ඒ හවද්ගෞතමයා දක්නා පිණිස එහි ගෙත්” යැ යි කන්තා තෙට යී ය

5. “හවන් කන්තාව, එසේ වී නම්, ඒ වම්පාවාසි බමණ ගැහැරියන් වෙත එළැඹ ඔවුන්ට “හවන්හු (මොහොතක්) බලා පොරොන්තු වෙත්වා සෞභූතදර්ශන බමුණන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් දක්නට එහි ගත්තේයැ’ යි සැළකාරව” යි කී ය ‘එසේ ය හවන්’ යි කියා කන්තා තෙමේ සෞභූතදර්ශන බමුණාට පිළිවදන් දී, වම්පාවාසි ඒ බමුණ ගැහැරියන් කරා එළැඹ “හවන්නි, හවන්හු බලා පොරොන්තු වෙත් වා සෞභූතදර්ශන බමුණ ද ශ්‍රමණ ගෞතමයා දක්නට එහි ගත්තේ” යැ යි දන්වී ය.

6 එ සමයෙහි වතාහි නොගෙක් විදෙසින් පැමිණි පන්සියක් පමණ බමුණන් කිසි කටයුත්තක් පිණිස වම්පා නුවර වෙසෙත් ඒ බමුණන් ‘සෞභූතදර්ශන බමුණා මහණ ගොයුම්හු දක්නට ගෙත් ලු’ යි ඇසූහ ඉක්කිනි ඔහු සෞභූතදර්ශන බමුණා කරා ගියහ ගොස් “හවන් සෞභූතදර්ශන තෙමේ මහණ ගොයුම්හු දක්නට ගත්තේ ල යනු සැබෑ දෑ?” යි විචාරහ

“හවන්නි, (සැබෑ ය) ‘මමත් මහණ ගොයුම්හු දක්නට ගත්තෙමි’ යි මට මෙසේ සිතෙක් වේ” යැ යි සෞභූතදර්ශන තෙමේ කී ය

7 එ බස් අසා ඔහු කීයත්තේ, “හවන් සෞභූතදර්ශන තෙමේ මහණ ගොයුම්හු දක්නට නො ගේ වා හවන් සෞභූතදර්ශන තෙමේ මහණ ගොයුම්හු දක්නට නො නිසි වේ ඉදින් හවන් සෞභූතදර්ශන තෙමේ මහණ ගොයුම්හු දක්නට ගත්තේ නම්, හවන් සෞභූතදර්ශනයාගේ යශස් පිරිහෙන්නේ ය, මහණ ගොයුම්හුගේ යශස් වැඩෙන්නේ ය ‘හවන් සෞභූතදර්ශනයාගේ යශස් පිරිහෙන්නේ ය, මහණ ගොයුම්හුගේ යශස් වැඩෙන්නේ ය, යන යමෙක් ඇද්ද මේ කාරුණීන් හවන් සෞභූතදර්ශන දෙවම මහණ ගොයුම්හු දක්නා පිණිස එහි ගත්තට නො නිසි ය මහණ ගොයුම්හු නත් ම හවන් සෞභූතදර්ශනයන් දක්නට එනු නිසි ය

භවං හි සොණදරුණං උභතො සුජායො මානිතො ච පිනිතො ච,
සංසුඛගහණිකො යාච සත්තමා පිතාමහසුභා, අකඛිතො අනුපකකුට්ඨො
ජාතිවිභද්දෙන

යමපි භවං සොණදරුණං උභතො සුජායො මානිතො ච
පිනිතො ච, සංසුඛගහණිකො යාච සත්තමා පිතාමහසුභා, අකඛිතො
අනුපකකුට්ඨො ජාතිවිභද්දෙන ඉමිනා පච්චෙකන න අරහති භවං සොණ-
දරුණං සමන්තං ගොතමං දසුනාය උපසංඝිකම්මං සමණො ඤෙව
ගොතමො අරහති භවනතං සොණදරුණං දසුනාය උපසංඝිකම්මං

භවං හි සොණදරුණං අරුණං මහද්ධිතො මහාතොගො-උප-

භවං හි සොණදරුණං අරුණංගො මහතංගො නිද්දණං පෙද්දනා
පාරග සනිඝණ්ඨකෙවුභානා සාකකරපාඨෙද්දනං ඉතිසාසංඝොමංගො, පදකො,
ථෙය්‍යාකරණො, ලොකායතමිකාපුට්ඨිසලකම්මණසු අනවශ්‍යො-උප-

භවං හි සොණදරුණං අභිරුංඨා දසුනායො පාසාදිකො පරපාස
වණ්ණපොකකරතංගො සමනතාගො වුඤ්චිණ්ණං බ්‍රහ්මචරිවයි, අකුට්ඨ-
චිකාසො දසුනායො-උප-

‘හවන් සංස්කෘතිය තෙමේ මවුපසින් ද පියපසින් ද යන දෙපසින් ම දානිජාන ය සන්ධන මිත්‍රයා සුවල තෙක් පිරිසිදු මවුකුස ඇත්තේ ය ජාතිවාදයෙන් (කුල පිළිබඳ තෙප්ලෙන්) නොගෙළන ලද්දේ ය නො ගරහන ලද්දේ ය

හවන් සංස්කෘතිය තෙමේ මවුපසින් ද පියපසින් ද යන දෙපසින් ම දානිජාන ය සන්ධන මිත්‍රයා සුවල තෙක් පිරිසිදු මවුකුස ඇත්තේ ය, ‘ජාතිවාදයෙන් ඉවත නො ගෙළන ලද්දේ ය, නො ගරහන ලද්දේ ය, යන යමක් ඇදී, මේ කරුණෙන් හවන් සංස්කෘතිය තෙමේ මහණ ගොයුම්මු දක්නට යනු පො වටි මහණ ගොයුමින් ම හවන් සංස්කෘතියා දක්නට එනු වටි

තව ද හවන් සංස්කෘතිය තෙමේ වූ කලී ආස් ය, මහන් බන ඇත්තේ ය, මහන්තෝ ය ඇත්තේ ය

හවන් සංස්කෘතිය තෙමේ වූ කලී වේද හදාරන්නෙක වේදයන් සිතා ලා දන්නෙක නිසැන් වූ පෙකටනකායා සහිත, අක්කප්‍රභෙද (සිංහා හා නිරිත) සහිත, ඉතිහාසය පත්වනු කොටැති ක්‍රිවේදයන් සේ පරතර පැමිණියෙක, පදපාද දන්නෙක එසින් අත්‍ය සියලු වාක්‍යයන් විධි ද දන්නෙක ලොකායන කායායෙහි මහාපුරුෂලක්ෂණ-කායායෙහි නිපුණයෙක හවන් සංස්කෘතිය තෙමේ වූ කලී විශිෂ්ට රූපකායා ඇත්තෙක, දකුම් කටයුතු ය, ප්‍රසාද එළවන සුලු ය, උතුම් වණිසොදුරුයෙන් සමන්විත ය, උතුම් රත්වන් පැහැත්තෙක, උතුම් ශරීරප්‍රසාද ඇත්තෙක (ආරොහපරිණාමයෙන් ද අවසරයන්ගේ පරිපූර්ණයෙන් ද) සිරුරෙහි දක්මට නොමඳ වූ අවකාශ ඇත්තෙක

හවන් සංස්කෘතිය තෙමේ සිල්වන් ය, වැඩුණු සිල් ඇත්තේ ය, වැඩුණු ශිලයෙන් යුක්ත ය

හවන් සංස්කෘතිය තෙමේ කලණ තෙපුල් ඇත්තේ, කලණ මිහිරි බස් කියන්නේ, නිදහස් වූ කෙලසොල නොවූ, නිදරුන අහවනු සමත් සිලිවි බසින් සමන්විත ය

හවන් සංස්කෘතිය තෙමේ බොහෝ දෙනාට ආවාසී ද ප්‍රවාසී ද වූයේ, කුන්සියස් මාණවකායනට වේදයන් කියවයි වේදයන් ප්‍රයෝජන කොටැති, වේද හදාරනු කැමැති බොහෝ මාණවකයෝ තත් දෙසින් කන්රටින් හවන් සංස්කෘතියා වෙත එත්

හවන් සංස්කෘතිය තෙමේ වූ කලී ජයජීර්ණ ය, වයොවාහු ය, මහලු ය, බොහෝ කල් ඉක්මැවූයෙක, පැසිම් වයසට පැමිණියෙක, මහණ ගොයුම් තෙමේ තරුණ ද වේ තරුණ පැවිද්දෙන් ද වේ

හවන් සංස්කෘතිය තෙමේ වූ කලී මහබාධිපති සෙනිය බ්‍රහ්මභාර රජු විසින් සත්කාර කරන ලද්දෙක, ගුරුකාර කරන ලද්දෙක, බුහුමන් කරන ලද්දෙක, පුදන ලද්දෙක, යටත් පැවැතුම් දක්වන ලද්දෙක

හවන් සංස්කෘතිය තෙමේ වූ කලී පොකුරුසැත් බමුණා පිසින් සත්කාර ද ගුරුකාර ද වෘතීය ද පූජන ද අපමිත ද වේ

භවං හි සොණදණ්ඩො වම්පං අපකාචසති සත්තුසාදං සත්ථ-
කට්ඨාදකං සබ්බඤ්ඤං රාජභාගාගං රඤ්ඤං මාගධෙන සෙතිසෙන
බිම්බිකාරෙන දිනතං රාජදායං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං

යමපි භවං සොණදණ්ඩො වම්පං අපකාචසති සත්තුසාදං සත්ථ-
කට්ඨාදකං සබ්බඤ්ඤං රාජභාගාගං රඤ්ඤං මාගධෙන සෙතිසෙන බිම්බි-
කාරෙන දිනතං රාජදායං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං, ඉතිනාපඛොන න අරහති භවං
සොණදණ්ඩො සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසම්බුද්ධං සමරො භවති
ගොතමො අරහති භවන්තං සොණදණ්ඩො දස්සනාය උපසම්බුද්ධන්ති

8 එවං වුත්තන සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො තෙ බ්‍රාහ්මණ ඵතදවොච-
තෙන හි හො මමපි පුණ්ණං, යථා මගමෙව අරහාමි නා භවන්තං ගොතමං
දස්සනාය උපසම්බුද්ධං තත්ථව අරහති සො භවං ගොතමො අමාකං
දස්සනාය උපසම්බුද්ධං සමණො ඛුට්ඨො ගොතමො උහන්තො සුජාතො
මාතිතො ච පිතිතො ච, සංසුඛගතණ්ණො යාච සත්තමා පිතාමහසුතා,
අක්ඛිතො අනුපක්ඛුට්ඨො ජාතිට්ඨොදෙන

යමපි හො සමණො ගොතමො උහන්තො සුජාතො මාතිතො ච පිතිතො ච,
සංසුඛගතණ්ණො යාච සත්තමා පිතාමහසුතා, අක්ඛිතො අනුපක්ඛුට්ඨො
ජාතිට්ඨොදෙන, ඉතිනාපඛොන න අරහති සො භවං ගොතමො අමාකං
දස්සනාය උපසම්බුද්ධං අථ ඛො මගමෙව අරහාමි නා භවන්තං ගොතමං
දස්සනාය උපසම්බුද්ධං.

සමණො ඛුට්ඨො ගොතමො මහන්තං ඤාතිසම්මා ඔත්තං පබ්බජිතො
සමණො ඛුට්ඨො ගොතමො පසුතා තීරඤ්ඤාසුචිණ්ණං ඔත්තං පබ්බජිතො
භුමිගතඤ්ච වෙහසට්ඨාඤ්ච

සමණො ඛුට්ඨො ගොතමො දහරුට්ඨ සමානො සුචා සුසු කාල-
කෙසො හද්දෙන පොඛට්ඨොන පමන්තාගතො පඨට්ඨෙන වයසා අතරස්ස
අනගාරියං පබ්බජිතො

සමණො ඛුට්ඨො ගොතමො අකාමිකානං මාතාපිතුන්තං අසුමුඛානං
රුද්ධන්තානං කෙසමස්සං ඔත්තොති නාසායාති වන්තාති අවුත්ථො
අතරස්ස අනගාරියං පබ්බජිතො

සමණො ඛුට්ඨො ගොතමො අතිරුපො දස්සනියො පාසාදිපකා පරමාස
වණ්ණපොකරිතාය සමන්තාගතො බ්‍රහ්මචරිණි බ්‍රහ්මචරිණි අනුද්ධ-
වකාසො දස්සනාය

සමණො ඛුට්ඨො ගොතමො ජිලිහා අර්ථසිලි කුසලසිලි කුසලසිලි
සමන්තාගතො

භවත් සොණදණි තෙමේ වූ කලි බහුජනාකීණී, තණ දඩු දිය යන මෙයින් යුක්ත, බොහෝ ධාන්‍ය ඇති, රජුගෙන් ලත් කිහිප පරිභොග වස්තු වූ, රජුගේ දායාදය වූ, සෙනිය බිහිසිසාර මහරජුනු දුන් ශ්‍රේෂ්ඨ ත්‍යාගය වූ වම්පානුවරට අතිපතී වැ වෙසෙයි.

භවත් සොණදණි තෙමේ බහුජනාකීණී වම්පානුවරට අතිපතී වැ වෙසේ ය යන යම් කරුණෙන් ඇද්ද, මේ කරුණකින් භවත් සොණදණි තෙමේ මහණ ගොයුම්නු දක්නට යනු පොතියි ය මහණ ගොයුම් තෙමේ ම භවත් සොණදණියා දක්නට එනු යුද්ධ යැ'යි කීහ

8 මෙසේ කී කල්හි සොණදණි බඩුණු තෙමේ ඒ බඩුණනට කියනුයේ, “භවත්නි, එසේ වී නම් ඒ භවද්දේගොතමයන් අප දක්නට ඊම පොවා වැ අප ම ඔබ දක්නට යනු යුද්ධ බවට මා කියන බස් ද අසවු. ‘භවත්නි, මහණ ගොයුම්නු වූ කලි මවුපසින් ද පියපසින් ද යන දෙපසින් මැ අභිජාතයක, සත් වන මිත්‍රතු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවුදාය ඇත්තෝ ය ජාතිවාදයෙන් නො හෙළන ලද්දේ ය, නො ගරහන ලද්දේ ය

‘මහණ නොයුම්නු මවුපසින් ද පියපසින් ද යන දෙපසින් ම අභිජාතයක නොගරහන ලද්දේ ය’ යන සමෙක් ඇද්ද, මේ කරුණකින් ඒ භවද්දේගොතමයෝ අප දක්නට එන්නට නො නිශ්ශත වැළි අපි ම ඔබ දක්නට යනු නිශ්ශමක

භවත්නි, මහණ ගොයුම්නු වූ කලි මහත් නාමුච්ච පියා පැවිදි වූවෝ ය .

භවත්නි, මහණ ගොයුම්නු වූ කලි පොළොව යට ද පොළොව මත්තෙහි ද වූ මහත් ශිරණාසවණ් කැරැ පියා පැවිදි වූවෝ ය .

භවත්නි, මහණ ගොයුම්නු වූ කලි සොදුරු ගොවුතෙත්, (කුත් වයසින්) පළමු වයසින් යුත් වූවෝ ම, තරුණ වූවෝ ම, මනා කළු කෙසෙ ඇති වැ ගොවුත් පියෙහි සිටියෝ ම ගිහි ගෙන් නික්මැ පැවිදි බිමට වන්නෝ ය

භවත්නි, මහණ ගොයුම්නු වූ කලි මවුපසින් මව පැවිදි වනුවට නොකැමැති වැ කඳුළු පිරුණු මුත්තු ඇති වැ හබද්දි එක නොතනා කෙසෙ රවුළු බා දමා කතා වත් හැද ගිහි ගෙන් නික්මැ පැවිද්දට වන්නෝ ය .

භවත්නි, මහණ ගොයුම්නු වූ කලි විහිසට රූප සම්පත් ඇත්තෝ ය, දැකුම් කලයුතු හ, ප්‍රසාදජනක හ, උතුම් විශිෂ්ටාකෘතියෙන් සමන්විත හ, බඹුනු සේ උතුම් රත් පැහැ ඇත්තෝ ය, උත්තම ගරිප්‍රභා ඇත්තෝ ය, සිය සිරුරෙහි දක්මට තොමද වූ අවශ්‍යය ඇත්තෝ ය .

භවත්නි, මහණ ගොයුම්නු වූ කලි සිල්වත් හ, පිරිසිදු සිල් ඇත්තෝ ය, නිදහස් සිල් ඇත්තෝ ය, නිදහස් ශිලයෙන් සමන්විත හ...

සමණො ඛුට්ඨො භොගෙත්ථො කල්‍යාණවාපවා කල්‍යාණවාසකාරණො
පොරියො වාචායො සමන්තාගතො විසංචාරාය අනෙලගලාය අපරිසා
විඤ්ඤාපතියො -පෙ-

සමණො ඛුට්ඨො භොගෙත්ථො බහුත්තං ආචරියපාචරියො -පෙ-

සමණො ඛුට්ඨො භොගෙත්ථො ඩිණකාදිරිතො ඵ්ගවාචාපලො -පෙ-

සමණො ඛුට්ඨො භොගෙත්ථො කම්මවාදී කිරියවාදී අපාපපුරෙස්සානෙ
බ්‍රහ්මඤ්ඤාය පරාය -පෙ-

සමණො ඛුට්ඨො භොගෙත්ථො උච්චාකුලා පබ්බජිතො අසම්බින්නා-
බන්තිසකුලා -පෙ-

සමණො ඛුට්ඨො භොගෙත්ථො අසිංහාකුලා පබ්බජිතො මහභික්ඛා
මහාභොගා -පෙ-

සමණො ඛුට්ඨො භොගෙත්ථො තීරණරට්ඨා තීරණජනපද සම්පුර්ණා
ආනච්ඡන්ති -පෙ-

සමණො ඛුට්ඨො භොගෙත්ථො අනෙකාති දෙවතාසහස්සාති පාලොති
සරණො ගතාති -පෙ-

සමණො ඛුට්ඨො භොගෙත්ථො එවං සල්‍යාණො කිංකරිතො අබ්බංගො
'ඉතිපි සො හතවා අරකං සම්මාසම්මුතො විජ්ජාචරණසම්පන්නො
සුගතො ලොකාදිද්ධ අනුත්තරෙ පුරිසදම්මසාරපි සන්ථා දෙවම්බුස්සානං
බුද්ධා හතවා'ති -පෙ-

සමණො ඛුට්ඨො භොගෙත්ථො ආනන්දිකම්මාපුරිසලක්ඛණෙති සම්භා-
ගො -පෙ-

සමණො ඛුට්ඨො භොගෙත්ථො ඵ්ගිකාසතවාදී සබ්බො සම්මොදකො
අභ්‍යාකුට්ඨො උත්තාහමුත්තො ආබ්බාසි -පෙ-

සමණො ඛුට්ඨො භොගෙත්ථො වතුත්තං පරිසානං සක්කො ගරුකංතා
මානිකො පුජිතො අපට්ටනා -පෙ-

සමණො ඛුට්ඨො භොගෙත්ථො බුද්ධා භොගෙත්ථො ව ආරාධනා -පෙ-

සමණෝ බුදු හෝ ගොතමෝ යනම් ගාම වා නිගම වා පටිවසති, න නයම් ගාමෙ වා නිගමෙ වා අමනුස්සා මනුස්සො විභවෙසාති-පෙ-

සමණෝ බුදු හෝ ගොතමෝ සබ්බි ගණි ගණාවරියො පුට්ඨිත්ථකරුනං අනමකඩ්දියති-පෙ-

යථා ඛො පත හො ඵසකසං සමණව්‍යාසමණානං යථා වා නථා වා ගතො සමුද්ගච්ඡති න හෙවං සමණස්ස නොතමස්ස යසො සමුදගතො, අථ ඛො අනුතතරස්ස විජ්ජාචරණසම්පදාය සමරාස්ස ගොතමස්ස යසො සමුදගතො.

සමණෝ බුදු හෝ ගොතමෝ රාජා මාග්ගො සෙතියො බ්බිසොගො සපුතො; සහරියො සපරියො සාමචේව, පාණෙහි සරණං ගතො-පෙ-

සමණෝ බුදු හෝ ගොතමෝ රාජා පසෙනදී කොසලො සපුතො; සහරියො සපරියො සාමචේව, පාණෙහි සරණං ගතො-පෙ-

සමණෝ බුදු හෝ ගොතමෝ බ්‍රාහ්මණෝ පොකඛරසාති සපුතො; සහරියො සපරියො සාමචේව, පාණෙහි සරණං ගතො-පෙ-

සමණෝ බුදු හෝ ගොතමෝ රඤ්ඤො මාග්ගස්ස සෙතියස්ස බ්බිසාරස්ස සකකතො ගරුකතො මානිතො පුජිතො අපචිතො -පෙ-

සමණෝ බුදු හෝ ගොතමෝ රඤ්ඤො පසෙනදියස්ස කොසලස්ස සකකතො ගරුකතො මානිතො පුජිතො අපචිතො-පෙ-

සමණෝ බුදු හෝ ගොතමෝ බ්‍රාහ්මණස්ස පොකඛරසාතියස්ස සකකතො ගරුකතො මානිතො පුජිතො අපචිතො-පෙ-

සමණෝ බුදු හෝ ගොතමෝ වම්පං අනුජාතො වම්පානං විතර්ඪි ගඟගරස්ස පොකඛරණියා තීරෙ යෙ ඛො පත හො කෙටි සමරා; වා බ්‍රාහ්මණෝ වා අමනාකං ධාමකෙඛතො ආනච්ඡන්ති, අභිජි තො තෙ හොතති අභිජි ඛො පතමෙහති සකකානබ්බා ගරුකානබ්බා මාග්ගනබ්බා පුජේතබ්බා අපචිතබ්බා යම්පි හො සමණෝ ගොතමෝ වම්පං අනුජාතො වම්පානං විතර්ඪි ගඟගරස්ස පොකඛරණියා තීරෙ අභිජිමනාකං සමණො යොතමෝ, අභිජි ඛො පතමෙහති සකකානබ්බා ගරුකානබ්බා මාග්ගනබ්බා පුජේතබ්බා අපචිතබ්බා ඉමිනාංකෙහන න අරහති සො හවං ගොතමෝ අමනාකං දස්සනාය උපසඬ්ඛමිතුං අථ ඛො පත මගමෙව අරනාමි නා හවිනතං ගොතමං දස්සනාය උපසඬ්ඛමිතුං

ඵතනක ඛො අහං හො තස්ස හොතො යොතමස්ස භූරා පරියාපුරාමි තො ව ඛො සො හවං ගොතමො ඵතනකවරුණො අපරිමාණවණෙණො හි සො හවං ගොතමො”ති.

භවත්ති, මහණ ගොසුම්නු තුමු යම් ගමක නිගමනමෙක හෝ වෙනත් නම්, එ ගම හෝ නිගමනම හෝ වාන මිනිස්සුට යක්කු පිඩා නොකෙරෙත් .

භවත්ති, මහණ ගොසුම්නු වූ කලී මහ සභපිරිස් ඇත්තෝ ය, ගණනායක හ, ගණාචාරී හ, බොහෝ නිවාසකරයන් අතුරෙහි අග්‍ර හ සි නියතූ ලැබෙති .

යම් හේ වනාහි ඇතැම් මහණබමුණන්ගේ යහස අවේලකතා ආදී පිටතට පෙන්වන යම්කම් වුතමානුයෙකින් වැඩෙනත් මහණ ගොසුමන් ගේ වූ කලී යහස එහේ වැඩුණෙක් නො වේ වැලි තමන් තුළ ම වූ නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පන්න වැඩුණේ වෙයි .

භවත්ති, මහණ ගොසුමන් වූ කලී මහාධාරිකයෝ සෙනිස බිම්බිසාර රජ තෙමේ දරුවන් හා පිරිස් හා පිරිස් හා ඇමැත්තන් හා සමග දිව ගිමි ගියේ ය

භවත්ති, මහණ ගොසුමන් වූ කලී කොසලාධිපති පහේනදී රජ තෙමේ දරුවන් හා බිරිගන් හා පිරිස් හා ඇමැත්තන් හා සමග දිව ගිමිගියේ ය .

භවත්ති, මහණ ගොසුම්නු වූ කලී පොකුරුසැත් බමුණු තෙමේ දරුවන් හා බිරිගන් හා පිරිස් හා ඇමැත්තන් හා සමග දිවිගිමිගියේ සරණ ගියේ ය .

භවත්ති, මහණ ගොසුම්නු වූ කලී මහාධාරිකයෝ සෙනිස බිම්බිසාර මහරජු විසින් සත්කාර ද ගුරුකාර ද මානිත ද පුජිත ද අපමිත ද වෙති...

භවත්ති, මහණ ගොසුම්නු වූ කලී කොසලාධිපති පහේනදී රජු විසින් සත්කාර ද ගුරුකාර ද අපමිත ද වෙති .

භවත්ති, මහණ ගොසුම්නු වූ කලී පොකුරුසැත් බමුණු විසින් සත්කාර ද ගුරුකාර ද මානිත ද පුජිත ද අපමිත ද වෙති.

භවත්ති මහණ ගොසුම්නු වනාහි (දන්) වම්පාවට පැමිණියෝ වම්පාවට නොදුරු තන්හි වූ ගඟේ පොකුණකෙරැ වෙසෙති. භවත්ති, යම් කිසි මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ අපේ ගම්කෙරැ එක් කම් උතු අට අමුත්තෝ වෙත් අමුත්තෝ වනාහි අප මිනිස් සත්කාර කළ යුත්තෝ ය, ගුරුකාර කළ යුත්තෝ ය, බුදුමන් කළ යුත්තෝ ය, පිදියැ යුත්තෝ ය, යටත් පැවැතුම් දක්වියැ යුත්තෝ ය. යම් ගෙයෙකින් මහණ ගොසුම්නු වම්පාවට පැමිණියෝ වම්පාව ගම්පහේ ගඟේ පොකුණ කෙරැ වෙසෙත් ද, එ ගෙයින් ඔබ අපේ අමුත්තෝ ය ඒ අමුත්තෝ වනාහි උප විසින් සත්කාර කළුතු හ, ගරු කළුතු හ, බුදුමන් කළුතු හ, පිදියැ යුතු හ, යටත් පැවැතුම් දක්වියැ යුතු හ මේ කරුණිනුත් ඒ හවද්ගොතමයන් අප දක්නට එනු නො වටි වැළි අපි ම ඔබ දක්නට යැ යුතු වුමු

භවත්ති, ඒ හවද්ගොතමයන් පිළිබඳ වූ මෙ පමණක් ගුණ මම දනිමි එසේත් ඒ භවත් ගොතමයෝ නම් මෙ පමණක් ම ගුණ ඇත්තෝ නො වෙති වැළි ද ඔබ පමණ කට නොනැති ගුණ ඇත්තෝ ය" යනු සි

ඉ එවි. චූර්ණය තෙ බ්‍රාහ්මණයෝ යොග්‍යදායකෝ බ්‍රාහ්මණෝ උපදෙසාදිං
'ආථා බො' හවං සොණ්දුණො භග්ගො කොතාදායක චරණො හාසති
ඉදංවා චෝ'ති සො හවං යොග්‍යථො යොජනසකත වීරකති, අලච්චෙ
සංඛිති කුලපුත්තකත දය්‍යතාය උපසම්මතිඉං අචි පුථොපසක¹. තෙන
ති හො සංඛිට්ඨමං සමිකො තොනමිං දය්‍යතාය උපසම්මතියොමා'ති

අප බො සොණදණො, ව්‍යාභිණො මහනා, ව්‍යාභිණනණන සද්ධිං
යෙන ගගගර පෙකබරණී තෙනපසබ්බතී.

[illegible]

11 අප බොහෝ සාමාජිකයන් බ්‍රැහ්මිණයන් සේනා හතරා හේනුපසකියා උපසම්මතවීමට හැමවතා සඳහා සමමුද්ධ සැමුද්ධයක් කළා. සාමාජිකයා විනිසාපයට එකට නොගියා නිසිදි විමෝචනයකට බොහෝ බ්‍රැහ්මිණයන්ගෙන් පත්කළ අපොකුණට හැමවතා අතිශය දැඩියෙන් එකම නොගියා නිසිදි අපොකුණට හැමවතා සඳහා සමමුද්ධ සැමුද්ධයක් කළා. සාමාජිකයා විනිසාපයට එකට නොගියා නිසිදි අපොකුණට සේනා හතරා හේනුපසකියා විනිසාපයට එකම නොගියා නිසිදි අපොකුණට සාමාජිකයා සාමාජිකයා විනිසාපයට එකම නොගියා නිසිදි අපොකුණට කුණාටුගලයට එකම නොගියා නිසිදි අපොකුණට

9 මෙසේ කී කල්හි ඒ බමුණෝ සොණදණ්ඩ බමුණා වෙතවා, “හවන් සොණදණ්ඩ ය, හවන් සොණදණ්ඩයා මහණ ගොසුමන්ගේ ගුණ කීයක සැටියෙන් ඒ හවද් ගෞතමයන් මෙහින් යොදුන් සියක් දුර ව්‍යවත්, සැදහැකි කුලපුතු වූ පිහිටි පාපටය (මහ පියදම්) ගෙන ද මහ දන්තට එළැඹෙනු වටිනා ය එ බැවින් හවන්ති, අපි සියල්ලෝ ම ඒ මහණ ගොසුමන් දක්නට යන්නවු”යි කීහ.

ඉක්බිති සොණදණ්ඩ බමුණු හෙමෙ මහත් බමුණු ගණයා හා ගරීර පොකුණ අතට ගියේ ය.

10 එ කල්හි වනාහි වනලැහැබ තුළට පිවිසි සොණදණ්ඩ බමුණාට දෙසේ විද්‍යාසංකල්පනාවෙන් පහළ විය.

“ඉදින් මම මහණ ගොසුමන් අතින් ප්‍රශ්නයක් විචාරන්නෙමි නම්, (එවිට) ‘බමුණ, මේ පැණය පමණේ නොවිවළ නො යැ යි මහණ ගොසුම්හු මට කීයන්නෝ නම්, එයින් මේ පිරිස ‘සොණදණ්ඩයා අනුවණ ය, නොවියත් ය, මහණ ගොසුමන් අතින් නුවණින් පැණ විචාරන්නට නො හැකි වියැ’ යි මා නිගන්වන මේ පිරිස යමකු නිගන්වනු නම්, ඔහුගේ යශස් ද පිරිසෙන්ගේ ය යමක්හුගේ යශස් පිරිසෙන්ගේ නම්, ඔහුගේ සොයා ගැනීමෙන් ද පිරිසෙන්ගේ ය අපේ සොයාගැනීමේ වනාහි යශස් හෙතෙවන් ලැබුණේ ය තව ද මහණ ගොසුම්හු මා අතින් පැණ විචාරන්නෝ නම්, ඒ පැණ විසැදීමෙන් මම ඔවුන්ගේ සිත් නො ගන්නෙමි නම්, එහි දී මහණ ගොසුම්හු ‘බමුණ, මේ පැණය මෙසේ පිහඳිය යුතු නො වේ. බමුණ, මෙය විසැදිය යුත්තේ මෙසේ ම යැ’ යි මට කීයන්නෝ නම්, එයින් මේ පිරිස මට ‘සොණදණ්ඩ බමුණා අනුවණ ය, නොවියත් ය, පැණ විසැදීමෙන් මහණ ගොසුමන්ගේ සිත් ගන්නට නො හැකි විය යි කියා කරන්නාහ මේ පිරිස යමක්හට නිසා කරන්නාහු නම්, ඔහු යශස් ද පිරිසෙන්ගේ ය යමකුගේ යශස පිරිසෙන්ගේ නම්, ඔහු ගේ සොයා ද පිරිසෙන්ගේ ය අපේ සොයාගැනීමෙන් වනාහි යශස් හෙතෙවන් ලැබුණු දු ය මමත් මෙසේ ලභට පැමිණියෙමි ම මහණ ගොසුමන් නොදක පෙරළා ගන්නෙමි නම්, එයින් මේ පිරිස ‘සොණදණ්ඩ බමුණා අනුවණ ය, නොවියත් ය, දැඩි මත් දැත්තේ ය, බිය ගන්තේ ද මේ, මහණ ගොසුමන් දකිනු පිණිස එළැඹෙන්නට නො හැකි විය. මෙසේ ලභට පැමිණියේ ම මහණ ගොසුමන් නොදක කෙසේ නම් පෙරළා යැ හැකි වන්නේ ද’ යි මට පරිභව කරන්නාහ මේ පිරිස යමකුට පරිභව කරන්නාහු නම් ඔහු ගේ යශස ද පිරිසෙන්ගේ ය. යමකුගේ යශස පිරිසෙන්ගේ නම් ඔහුගේ සොයාගැනීමේ ද පිරිසෙන්ගේ ය අපේ සොයාගැනීමේ යශස් හෙතෙවන් ලද්දේ ය (එ බැවින්)” යනු යි.

11 ඉක්බිති සොණදණ්ඩ බමුණා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය එළැඹ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා පිළිසඳර කතා කෙළේ ය. සිතැ රැදවිය යුතු පිළිසඳර කතා අවසන් කොට පසෙක ඉදගන්තේ ය. එමානගරවාසී බමුණෙක් ඇහැවියැත් කෙතෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැද පසෙක ඉදගන්ත කෙතෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා පිළිසඳර කතා කළක සිතැ රැදවිය යුතු පිළිසඳර කොට නිමවා පසෙක නිදගන්ත කෙතෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙසට ඇදීලී තමා වැද පසෙක ඉදගන්ත. කෙතෙක් නම් ගොත් අත්වා පසෙක ඉදගන්ත කෙතෙක් නිතඬ වැ පසෙක ඉදගන්ත.

12 තනුපි පුදං සොණදර්ශං බ්‍රාහ්මණො ඵලදෙව ඛුද්දරික-
 නෙකනෙතා නිසිනො හොති “අහං චෙව ඛො පන සමණං ගොතමං
 පඤ්ඤං පුච්ඡෙය්‍යං තනු චෙ මං සමණො ගොතමො ඵලං විදෙය්‍ය ‘න
 ඛො ඵස බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤා පුච්ඡිතඛො’ති, තෙන මං අයං පරිසා
 පරිහතවය්‍ය ‘බාලො සොණදර්ශං බ්‍රාහ්මණො අබ්‍යතො, නාසකි
 සමණං ගොතමං ගොතිසො පඤ්ඤා පුච්ඡිතුනති’ යං ඛො පනායං පරිසා
 පරිහතවය්‍ය යසො’පි තස්ස භාගෙට්ඨ යස්ස ඛො පන යසො භාගෙට්ඨ
 හොගාපි තස්ස භාගෙග්‍රං යසොලභා ඛො පනව්‍යාඤං ගොතා ලඤ්ඤව
 ඛො පන සමණො ගොතමො පඤ්ඤං පුච්ඡෙය්‍ය, තස්ස වානං පඤ්ඤස්ස
 වෙය්‍යාකරණෙන චිත්තං න ආරාධෙය්‍යං, තනු චෙ මං සමණො ගොතමො
 ඵලං විදෙය්‍ය ‘න ඛො ඵස බ්‍රාහ්මණ, පඤ්ඤා ඵලං ව්‍යාකානපඛො, ඵලං
 නාමෙස බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤා ව්‍යාකානපඛො’ති, තෙන මං අයං පරිසා
 පරිහතවය්‍ය ‘බාලො සොණදර්ශං බ්‍රාහ්මණො අබ්‍යතො, නාසකි
 සමණස්ස ගොතමස්ස පඤ්ඤස්ස වෙය්‍යාකරණෙන චිත්තං ආරාධිතුනති’
 යං ඛො පනායං පරිසා පරිහතවය්‍ය යසො’පි තස්ස භාගෙට්ඨ යස්ස ඛො
 පන යසො භාගෙට්ඨ හොගාපි තස්ස භාගෙග්‍රං යසොලභා ඛො පනව්‍යාඤං
 ගොතා අගො වන මං සමණො ගොතමො සතෙ ආවර්ගකෙ තෙවර්ගකෙ
 පඤ්ඤං පුච්ඡෙය්‍ය අභ්‍යාවහස්සානං චිත්තං ආරාධෙය්‍යං පඤ්ඤස්ස
 වෙය්‍යාකරණෙන”ති

13 අථ ඛො භගවතො සොණදර්ශස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස වෙහසං වෙසනං-
 පරිවිතක්ඛමඤ්ඤං ඵලදෙවොති “විහඤ්ඤාති ඛො අයං සොණදර්ශං
 බ්‍රාහ්මණො සකෙති චිත්තෙන යනනුත්තං සොණදර්ශං බ්‍රාහ්මණං යකෙ
 ආවර්ගකෙ තෙවර්ගකෙ පඤ්ඤං පුච්ඡෙය්‍යනති”

අථ ඛො භගවා සොණදර්ශං බ්‍රාහ්මණං ඵලදෙවොති “කතීති පන
 බ්‍රාහ්මණ අබෙහති සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණං බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤෙපනති බ්‍රාහ්ම-
 ණො’කතීති ච වදමානො සමමා විදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදො
 ආපජ්ජෙය්‍යං ?”ති

14 අථ ඛො සොණදර්ශස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස ඵලදෙවොති යං වන
 නො අහොති ඉච්ඡිතං, යං ආකංඛිතං, යං අභිප්පෙතං, යං අභිප්පෙතං ‘අහං
 වත මං සමණො ගොතමො සතෙ ආවර්ගකෙ තෙවර්ගකෙ පඤ්ඤං
 පුච්ඡෙය්‍ය, අභ්‍යාවහස්සානං චිත්තං ආරාධෙය්‍යං පඤ්ඤස්ස වෙය්‍යාකර-
 ණෙන”ති, තනු මං සමණො ගොතමො සතෙ ආවර්ගකෙ තෙවර්ගකෙ
 පඤ්ඤං පුච්ඡිති අභ්‍යාවහස්සානං චිත්තං ආරාධෙය්‍යාමි පඤ්ඤස්ස
 වෙය්‍යාකරණෙන”ති.

15, අථ ඛො සොණදර්ශං බ්‍රාහ්මණො අබ්‍යතොති කාසං
 අනුප්පෙතොති පරිසං භගවතං ඵලදෙවොති “පඤ්ඤාති හො ගොතම
 අබෙහති සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤෙපනති ‘බ්‍රාහ්මණො’ති
 ච වදමානො සමමා විදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදො ආපජ්ජෙය්‍ය කතෙති
 පඤ්ඤාති ? ඉධ හො ගොතම බ්‍රාහ්මණො උතො සුප්පෙතො හොති ඉතිහො ව
 පිතිහො ව, සංඛුද්ධිගතො යො සතො පිතාමහස්ස, අකම්මෙතො,
 අනුප්පෙතොති පාතිවදෙතො, අර්ථාසංකො යොති චිත්තමිතො තිණ්ණ-
 වෙදිකං පාරතු සතිසංකුලෙසුප්පානං සාකර්මප්පෙතො ඉතිසංසංකුලෙසු
 පදකො වෙය්‍යාකරණො ලොකාසතමාසුරිසලකිණෙසු අනිවර්තං

12. එහි ද සෞභද්දණ්ඩු තෙමේ “මම මහණ ගොයුමන් අතින් ප්‍රශ්න විචාරත් තෙමේ නම, (එ විටැ)) ‘බමුණ, මේ පැණය වෙසේ නො විචාල මනා යැ හි මහණ ගොයුමනු මට කියන්නන් නම, එයින් මේ පිරිස ‘සෞභද්දණ්ඩා අනුවණ ය, නොවියත් යැ’ හි මට පරිභව කරන්නාහ. මේ පිරිස යමකුට පරිභව කරන්නාහු නම් ඔහුගේ යශස ද පිරිහෙන්නේ ය. යමකුගේ යශස පිරිහෙන්නේ නම්, ඔහුගේ භාගයෝ ද පිරිහෙන්නාහ අපේ භාගයෝ යශසහෙතුයෙන් ලද්දේ ය (එ බැවිනි) මහණ ගොයුමන් ඥාතිය ආවාසිවාදය වූ ත්‍රිවිද්‍යවිෂයයෙහි පැණ විචාරයෙන් යෙහෙක එසේ කලා පැණ විසැදීමෙන් ඒකාන්තයෙන් ම ඔබ සිත් ගත කැකි වන්නෙමි” හි මේ සිතිවිල්ල ම අවසන් වන්නේ සිතමින් හුන්නේ වෙයි

13 එ කලා විනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිය සිතින් සෞභද්දණ්ඩු බමුණාගේ සිත දක්වමින් “මේ සෞභද්දණ්ඩු බමුණා සිය සිතිවිල්ලෙන් වෙහෙසෙයි මම මොහුගෙන් සිය ආවාසිවාද වූ ත්‍රිවිද්‍යවිෂයයෙහි ප්‍රශ්නයක් විචාරන්නෙමි නම යෙහෙකැ” හි මේ සිත වී ය

ඉන්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෞභද්දණ්ඩු බමුණා අමතා, “බමුණ, අංග කීපයකින් සමන්විතයහු බමුණකු කොට බමුණෝ පණවත් ද? (අංග කීපයකින් සමන්විතයා) ‘මම බමුණෙකිමි’ හි කියන්නේ ද? බොරු කීමකට නො පැමිණෙන්නේ ද? ” හි මෙය අසා වදල ගත්ත

14 එ විටැ සෞභද්දණ්ඩු බමුණාට ‘මහණ ගොයුමන් මගෙන් සිය ආවාසිවාදය වූ ත්‍රිවිද්‍යවිෂයයෙහි පැණ විචාරයෙන් යෙහෙක, පැණ විසැදීමෙන් එකාන්තයෙන් ඔවුන් සිත ගත ගන්නෙමි’ හි යමක් අප විසින් රැස්නා ලද ද, යමක් ඇවෙත්සිණි ද, යමක් අදහස් කරණලද ද, යමක් වෙසෙසින් පැකිණි ද, එහි ලා ඔබ මගෙන් සිය ඇසුරන් ඉගැන්වූ ත්‍රිවිද්‍යවිෂයයෙහි ප්‍රශ්න විචාරනි ඒකාන්තයෙන් මම පැණ විසැදීමෙන් ඔබ සිත යතුටු කරන්නෙමි” හි මේ සිත වී ය

15 ඉන්බිති සෞභද්දණ්ඩු බමුණු තෙමේ කස සාප්පු කොට, ගාන්පස බමුණු ගැහැවි පිරිස දෙස බලා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කී ය. “භවත් ගෞතමසීනි, බමුණෝ අංග පසෙකින් යුත්තහු බමුණකු කොට පණවත් හේ ‘මම බමුණෙමි’ හි කියනුයේ (එය) මැනවින් ම කියන්නේ ය. බොරු කීමකට නො පැමිණෙන්නේ ය නවර අංග පසෙකින් ද? ” යත්

“භවද්දගෞතමසීනි, මෙහි බමුණු තෙමේ චිත්‍ර පසින් ද පිය පසින් ද යන දෙපසින් මැ අභිජාන ය, සත්වන ශ්‍රීමතු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවු කුස ඇතියේ ය, ජාතිවාදයෙන් නො දෙසුන ලද්දේ ය, නො ගරහන ලද්දේ ය වෙද්‍ය කුරුන්නෙන් වෙයි, වෙදයන් සිතා ලා දරන්නෙන් වෙයි, තිස්සකු ද දෙකටහසාත්තු ද සහිත, සිංහ හා නිරුක්ති සහිත, ඉතියාසය පයවතු කොටැති, ත්‍රිවෙදයන්ගේ පරි තෙරට පැමිණියෙන් වෙයි පදාය දන්නෙක් වෙයි සියලු මාකාරය වසි ද දන්නෙක් වෙයි උල්භාසන යාපත්‍රයෙහි යොසුරු පෙසා ගෞතමසීනි කිපුණුයෙන් වෙයි

අභිඤ්ඤාං හොති දස්සනිකො පාසාදිකො පරමො වණ්ණපාකුරතාය සමන්තාගතො, බ්‍රහ්මචරිණී භ්‍රමෙවච්චසී අකුසුද්දායකො දස්සනාය සීලො හොති වුද්ධසීලී වුද්ධසීලෙන සමන්තාගතො, පණ්ණිනො ච හොති චේධාපී, පඨපමා චා දුතියො චා සුජං පග්ගණන්තානං ඉපෙති ඛො හො ගොතං පඤ්ඤාති අරෙහති සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණං බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤාපෙතන් බ්‍රාහ්මණො'සමිති ච වදමානො සමමා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං අපජජ්ජය්‍යාති

16. “ඉපෙසං පන බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤානං අභිගාමං සක්කං ඵසං අභිං ඨපෙත්වා චතුසි අරෙහති සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤාපෙත්‍වං බ්‍රාහ්මණො'සමිති ච වදමානො සමමා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං අපජජ්ජය්‍යාති”

17. “සක්කං හො පොතමි ඉපෙසං හි හො ගොතමි පඤ්ඤානං අභිගාමං වරණං ඨපයාමි කිං හි වණ්ණො කරිස්සන්ති? යත්තා ඛො හො ගොතමි බ්‍රාහ්මණො, උත්තො සුජාතො පොති මාතිතො ච පිතිතො ච, සංසුද්ධි-ගණ්ණපකා යාච සත්තමා පිතාමිහසුතා, අකම්මෙන්තා අනුපක්කුට්ඨා ජාතිවාදෙන, අජාතාසකො ච පන චිත්තොපරො, තිණණං චේද්දං පාරතු සත්තණ්ණුකවුත්තං සාකාරපණ්ණාදං ඉතිහාසපඤ්චිතං, පදෙකං, වෙය්‍යාකාරකං, ලොකාසතට්ඨං, යුජ්ජලක්ඛණසු ගොපයං සීලො ච හොති වුද්ධසීලී වුද්ධසීලෙන සමන්තාගතො, පණ්ණිනො ච හොති චේධාපී, පඨපමා චා දුතියො චා සුජං පග්ගණන්තානං ඉපෙති ඛො හො ගොතමි වතුහසෙති සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණං බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤාපෙතන් බ්‍රාහ්මණො'සමිති ච වදමානො සමමා වදෙය්‍ය, න ච පන මුසාවාදං අපජජ්ජය්‍යාති”

18. “ඉපෙසං පන බ්‍රාහ්මණ චතුත්තං අභිගාමං සක්කං ඵසං අභිං ඨපෙත්වා තිති අරෙහති සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤාපෙත්‍වං බ්‍රාහ්මණො'සමිති ච වදමානො සමමා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං අපජජ්ජය්‍යාති”

19. “සක්කං හො පොතමි ඉපෙසං හි හො ගොතමි චතුත්තං අභිගාමං චිත්තො ඨපයාමි කිං හි චිත්තො කරිස්සන්ති? යත්තා ඛො හො ගොතමි බ්‍රාහ්මණො, උත්තො සුජාතො හොති මාතිතො ච පිතිතො ච, සංසුද්ධි-ගණ්ණපකා යාච සත්තමා පිතාමිහසුතා, අකම්මෙන්තා අනුපක්කුට්ඨා ජාතිවාදෙන, සීලො ච හොති වුද්ධසීලී වුද්ධසීලෙන සමන්තාගතො, පණ්ණිනො ච හොති චේධාපී, පඨපමා චා දුතියො චා සුජං පග්ගණන්තානං ඉපෙති ඛො හො ගොතමි වතුහසෙති සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණං බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤාපෙතන් බ්‍රාහ්මණො'සමිති ච වදමානො සමමා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං අපජජ්ජය්‍යාති”

විශිෂ්ට රූපකොනා ඇත්තේ, දකුම් කටයුත්තේ, ප්‍රසාද ඵලවත සුලු වූයේ, උතුම් වණිෂ්ඨකාන්තයෙන් සමන්විත වූයේ වෙයි උතුම් රත්වත් පාඨා ඇතිසේ ය උතුම් ශරීරප්‍රභා ඇතිසේ ය ආරොහ පරිණාම සම්පත්තියෙන් හා අවිච්ඡේදයෙන් පරිපූර්ණයෙන් හා සිරුරෙහි දකිමට නොමැද වූ අවකාශ ඇතිසේ වෙයි වැඩුණු සිල් ඇත්තේ, වැඩුණු ශීලයෙන් සමන්විත වූයේ, සිල්වත් වෙයි පණ්ඩිත ද නුවණැත්තේ ද ඵලසතින් ය යාග සැන්ද මහභාවත්තවූත් අතුරෙහි පළමු වැන්නා හෝ දෙවැන්නා වෙයි ගවද්ද-ගෞතමසිති, මේ අංග පසින් සමන්විතයා බමුණකු ශාසන බමුණෝ පණවත් පත් 'මම් බමුණෙකිමි'යි කියන්නේ නොවෙයි කියන්නේ ය, බොරු කීමට නොවැටෙන්නේ ය යනු යි

16 [භාග්‍යවතුන් වහන්සේ] "බමුණ, මේ අංග පස අතුරෙන් එක් අංගයක් හැර අංග සතරකින් සමන්විතයාක් වූ බමුණකු ශාසන පණවන්නට හැක්කේ ද? (එසේ පැණවීමෙන්) 'මම් බමුණෙකිමි'යි කියන්නේ නොවැරදි ලෙස කියා හැකි වන්නේ ද? බොරු කීමකට නොපැමිණෙන්නේ ද?"

17. [සොණදණසු] "හැකි ය, ගවද්ද ගෞතමසිති ගවද්ද ගෞතමසිති, මේ අංග පස අතුරෙන් වණිෂ්ඨකාන්තය හැර ලබු වණිෂ්ඨ කුමක් කරන්නේ ද? ගවද්ද ගෞතමසිති, යම් කෙනෙකින් බමුණු තෙමේ මවුපියද පසින් අභිජාත වේ නම්, සත්වත මිමුතු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවුකුස ඇතිසේ නම් ජාතිවාදයෙන් නොහෙලන ලද්දේ නම්, නොගරහන ලද්දේ නම්, පෙළු කදරන්නෙක්, වේද සිතා ලා දරන්නෙක්, නිසඤ්ඤා කෙතට ගාශානු ද යන, ශික්ෂා හා නිරුක්ති සහිත, ඉතිහාසය පස්වනු කොටැති, තුන් වෙදයන්ගේ පරතර පැමිණිසත් වේ නම්, පදපාඨ ද සියලු ව්‍යාකරණ විධි ද දන්නා, ලෝකාගත ශාස්ත්‍රයන්ගේ මහාපුරුෂ-ලක්ෂණවිද්‍යාසහිත නිපුණයෙක් වේ නම්, වැඩුණු සිල් ඇත්තේ, වැඩුණු ශීලයෙන් යුක්ත යුගේ සිල්වත් වේ නම්, පණ්ඩිතත් නුවණැත්තේත්, එ හෙයින් ම යාග සැන්ද මහභාවත්තත් අතුරෙහි පළමු හෝ දෙවෙනිය වේ නම්, ගවද්ද ගෞතමසිති, මේ කී අංග සතරින් සමන්විතයා බමුණකු ශාසන බමුණක් පණවත් පත් 'බමුණෙකිමි'යි කියන්නේ ද මොහොතට ම කියන්නේ ය, බොරු කීමකට නොවැටෙන්නේ ය"

18 [භාග්‍යවතුන් වහන්සේ] "බමුණ, මේ අංග සතරින් එකක් හැර අංග තුනෙකින් යුක්තයාක් වූ බමුණකු ශාසන පණවන්නට හැක්කේ ද? හේ 'මම් බමුණෙකිමි'යි කියන්නේ නොවැරදි ලෙස කියා හැකි වන්නේ ද? බොරු කීමකට නොවැටෙන්නේ ද?"

19 [සොණදණසු] "ගවද්ද ගෞතමසිති, හැක්කේ ය ගවද්ද ගෞතමසිති, මේ අංග සතරින් වෙදයන් හැර දැමූ වෙදයන් කුමක් කරන්නෝ ද? ගවද්ද ගෞතමසිති, යම් කෙනෙකින් බමුණු තෙමේ මාපිය දෙපසින් අභිජාත වේ නම්, සත්වත මිමුතු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවුකුස ඇතිසේ නම්, ජාතිවාදයෙන් නොහෙලන ලද්දේ නොගරහන ලද්දේ නම්, වැඩුණු සිල් ඇති වැඩුණු සිලින් යුත සිල්වතෙක් වේ නම්, පණ්ඩිතත් නුවණැත්තේත් මහභාවත්තත් අතුරෙහි පළමු හෝ දෙවෙනිය වේ නම්, ගවද්ද ගෞතමසිති, මේ අංග තුනින් සමන්විතයා බමුණකු ශාසන බමුණක් පණවත් පත් 'මම් බමුණෙකිමි'යි කියනුයේ ද කරුණු සහිත වා ම කියන්නේ ය, බොරු කීමකට ද නොපැමිණෙන්නේ ය"

20. “ඉමෙසං පන බ්‍රාහ්මණ තිණණං අඛ්‍යාතං සක්කා එකං අඛ්‍යා
 ථපෙත්වා දව්හපඛගති සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤාපෙත්වා, බ්‍රාහ්ම-
 ණොසමිති ච වදමානො සමමා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං
 ආපජෙද්දය්‍ය?”¹ති

21 “සක්කා නො නොනම් ඉමෙසං හි ටො ගොතම තිණණං අඛ්‍යාතං
 ජාතීං ථපයාමි කීං හි ජාතී කරිස්සාති” යනො ඛො හො ගොතම
 බ්‍රාහ්මණො සිලවා ච හොති පුඤ්ඤිලී පුඤ්ඤිලෙන සමන්තාගතො,
 පණ්ණීනො ච හොති මෙධාමී පථමො වා දුතියො වා තුජං පඤ්ඤාන-
 නානාං ඉමෙති ඛො හො ගොතම දව්හපඛගති සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණො
 බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤාපෙත්වා, බ්‍රාහ්මණොසමිති ච වදමානො සමමා වදෙය්‍ය
 න ච පන මුසාවාදං ආපජෙද්දය්‍ය”²ති

22 එවං වුත්තෙ නෙ බ්‍රාහ්මණො සොණදණො බ්‍රාහ්මණං එතදවොචුං
 “ඉං හවං සොණදණො එවං අවච්චි මා හවං සොණදණො එවං
 අවච්චි, අපවදනෙව හවං සොණදණො වරුණං, අපවදති මනෙත,
 අපවදති ජාතීං එකංසෙත හවං සොණදණො යමිණස්සංච ගොතමස්ස
 වාදං අනුපකඩන්ති”³ති.

23 අථ ඛො හගවං නෙ බ්‍රාහ්මණං එතදවොච “සචෙ ඛො
 භූමිහාතා බ්‍රාහ්මණො එවං හොති, ‘අපසස්සාතො ච සොණදණො බ්‍රාහ්මණො,
 අකල්‍යාණවාක්කපණො ච සොණදණො බ්‍රාහ්මණො, දුපපඤ්ඤා ච
 සොණදණො බ්‍රාහ්මණො, න ච පහොති සොණදණො බ්‍රාහ්මණො
 සමිණෙන ගොතමෙන සද්ධිං අසමිං වචනෙ පටිමනෙතභුනති, තිට්ඨා
 සොණදණො බ්‍රාහ්මණො, භූතමහ මහා සද්ධිං මනනාවතා සචෙ පන
 භූමිහාතා බ්‍රාහ්මණො එවං හොති. “ඛුස්සස්සො ච සොණදණො බ්‍රාහ්මණො,
 කල්‍යාණවාක්කපණො ච සොණදණො බ්‍රාහ්මණො, පණ්ණීනො ච
 සොණදණො බ්‍රාහ්මණො, පහොති ච සොණදණො බ්‍රාහ්මණො
 සමිණෙන ගොතමෙන සද්ධිං අසමිං වචනෙ පටිමනෙතභුනති” තිට්ඨා
 භූතො, සොණදණො බ්‍රාහ්මණො මහා සද්ධිං පටිමනෙතභු”⁴ති

24 එවං වුත්තෙ සොණදණො බ්‍රාහ්මණො හගවන්තං එතදවොච
 “තිට්ඨා භවං ගොතමා භූණති හවං ගොතමො හොතු අතමෙව
 හෙසං සහධමෙමන පටිච්චනං කරිස්සාමි”⁵ති

අථ ඛො සොණදණො බ්‍රාහ්මණො නෙ බ්‍රාහ්මණෙ එතදවොච
 “මා හවන්තො එවං අවචුජ්ඣ, මා හවන්තො එවං අවචුජ්ඣ ‘අපවදනෙව
 හවං සොණදණො වරුණං, අපවදති මනෙත, අපවදති ජාතීං, එකංසෙත
 හවං සොණදණො සමිණස්සංච ගොතමස්ස වාදං අනුපකඩන්ති ති
 නාහං හො අපවදුමි වරුණං වා මනෙත වා ජාතීං වා”⁶ති

20 [භාග්‍යවතුන් වහන්සේ] “ඛමුරු, මේ අංග තුනින් එක් අංගයක් හැර දමා අංග දෙකෙකින් සමන්විතයු බමුණකු කොට පැරැටියා හැට්පත් ද ද එහි ‘මම බමුණෙකිම’යින් කියනුයේ, කරුණු සහිත වූ නිගාහැනි වන්නේ ද ද බොරු කීමකට නො පැමිණෙන්නේ ද ද”

21 [සොරණදර්ශන] “භවද්දුගොතෙසිති, හැක්කේ ය භවද්දුගොතෙසිති, මේ අංග තුනෙන් ජාතිය හැර දමමු ජාතිය තුනින් කරන්නේ ද ද භවද්දුගොතෙසිති, යම් තෙයෙකින් බමුණු තෙමේ වූයුණු සිල් පැත්තේ, වූයුණු පිළිගත් යුත් වූයේ සිල්වත් මේ ද, පරණකිත් නුවණැත්තන් එතෙකින් ම යාග සැන්ද නොවනනක් අතුරෙහි පළමු හෝ දෙවනින් මේ ද, භවද්දුගොතෙසිති, මේ අංග දෙකින් සමන්විතයකනු බමුණකු කොට බමුණන් පණවත් හේ ද ‘මම බමුණුම’ යින් කියනුයේ කරුණු සහිත වූ කියන්නේ ය, බොරු කීමකට නො පැමිණෙන්නේ ය ද’

22 මෙයස් කී කල්හි ඒ බමුණෝ සොරණදර්ශන බමුණුට “භවත් සොරණදර්ශන පනතම මෙසේ නො කියා වා භවත් සොරණදර්ශන තෙමේ මෙසේ නො කියා වා භවත් සොරණදර්ශන තෙමේ වර්ජසාසද්ධිය බැහැර කෙරේ ම ය, භවත් සොරණදර්ශන තෙමේ චේදයන් බැහැර කෙරේ ම ය, ජාතිය බැහැර කෙරේ ම ය. භවත් සොරණදර්ශන තෙමේ ඵකාන්තයන් ඉමිණ නොගමයන්නේ සමයයට වැද ගනී” යැ යි මේ වචන කීහ

23 එ පිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ බමුණන්ට වදාරන සේක් “බමුණනි, ඉදින් සොරණදර්ශන බමුණා පලාමුරු යැ යි ද නොමනා බස් දෙමින්නෙකැ යි ද නුවණ නැත්තෙකැ යි ද ජම් වචනසයහි ඉමුරු නොගමයන් හා සාකච්ඡා කරන්නට සමත් නො වෙතැ ‘යි ද කියා කොටට පෙයස් සිපයක් වේ නම්, සොරණදර්ශන බමුණු තෙමේ සිටි වා තෙපි මා හා සාකච්ඡා කරවු බමුණනි, ඉදින් සොරණදර්ශන බමුණු තෙමේ බහුමුරු යැ යි ද, මනා වචන කියන්නෙකැ යි ද, පරණකිත් යැ යි ද, මේ වචනසයහි ඉමිණනගමයන් හා සාකච්ඡා කරන්නට සමත් වෙතැ යි ද නිසා මෙසේ කොටට සිපයක් වේ නම්, තෙපි සිටිවු, සොරණදර්ශන බමුණු තෙමේ ම මා හා සාකච්ඡා කෙරේ වා” යි මෙය වදළ සේක

24 මෙයස් වදාළ කල්හි, සොරණදර්ශන බමුණු තෙමේ “භවද්දුගොතට තෙමේ සිටි වා භවද්දුගොතෙමේ තෙමේ නිගමන වේ වා ටිම ම බවුනට කරුණු සහිත වූ උත්තර දෙන්නෙමු” යි නාග්‍යවතුන් වහන්සේට කී ය

ඉක්බිති සොරණදර්ශන බමුණු ඒ බමුණන් බරුවා “භවත්හු ‘භවත් සොරණදර්ශනා වර්ණ බැහැර කෙරෙයි, චේදයන් බැහැර කෙරෙයි, ජාතිය බැහැර කෙරෙයි ඵකාන්තයෙන් හටන් සොරණදර්ශන පනට ඉමුරු පොතියෙන් සමයයට වැද ගනී යැ යි පටසේ නො කියන් වා ටිම වර්ණ පනට පනට පනට ජාතිය පනට බැහැර නො කරෙයි යි යි ය

25. තෙන ඛො භො පන සමග්ගෙන සොණදණ්ඩං චායිතෙයො අඛණ්ණො නාම මාණවතො තස්සං පරිසාරං නිසින්නො හොති අථ ඛො සොණදණ්ඩා චායමිතො තෙ චායමිතො එතදචොචි “පස්සන්ති තො හොතො ඉමං අඛණ්ණං මාණවතං අමාණං චායිතෙයන්ති ?”

“එචං හො”

“අඛණ්ණො ඛො හො මාණවතො අභිරුපො දස්සන්තො පාසාදිකො පරමාය වණ්ණපාකකරිතාය සමන්තාගතො චායමිතො චායමිතො චායමිතො අනුච්ඡිද්ධායො දස්සන්තො පරිසාරං සමග්ගො අභි වණ්ණෙන, ධපෙති සමිණං ගොතමි”

අඛණ්ණො ඛො හො මාණවතො අර්කායකො මනනධරො, තිණ්ණං වෙදනං පාරගු සනිකඤ්ඤානුමානං සාකකරප්පහරුතං ඉතිහාසපඤ්ච-මානං පදනො වෙය්‍යාකරණො ලොකායතමිතාපුරිසලක්ඛණෙසු අනවශො අනමස්ස මනෙත වාචෙතා

අඛණ්ණො ඛො හො මාණවතො උභතො සුජාතො මානිකො ච පිත්තො ච, සංසුභිග්ගණ්ණො යංව සත්තමා පිතාමකසුභා, අක්ඛින්නො අනුපක්ඛණ්ණො ජාතිවාදෙන අනමස්ස මානාපිතරො ජාතාමි.

අඛණ්ණො ඛො හො මාණවතො පාණමිපි හතෙය්‍ය අදින්නමිපි අාදිගෙය්‍ය පරදුරමිපි ගජවිජ්ජා මුසාපි හණ්ණෙය්‍ය මජ්ඣමිපි පිචෙය්‍ය, එතද්දති හො කිං වණ්ණො කාරිස්සති, කිං මනතා, කිං ජාති ?

ගතො ඛො හො චායමිතො සීලවා ච හොති චුභිසීලී චුභිසීලෙන සමන්තාගතො, පණ්ණිතො ච හොති මෙධානී පඨමො වා දුතියො වා සුජං පහණ්ණනතානං ඉමෙහි ඛො හො දව්හසෙතති සමන්තාගතං චායමිතො චායමිතං පඤ්ඤාපෙතති චායමිතො චායමිතො ච වදමානො සමිමා වදෙය්‍ය, න ච පන මුසාවාදො ආපජෙය්‍යා”ති

26. “ඉමෙසං පන චායමිතො අභිනානං සක්කං එකං අඛණ්ණං ධර්මිකං එකෙන අභිනාන සමන්තාගතං චායමිතො පඤ්ඤාපෙතො, චායමිතො ච වදමානො සමිමා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදො ආපජෙය්‍යා ?”ති

“නො හිදං හො ගොතමි සීලපරිබොධා හි හො ගොතමි පඤ්ඤා පඤ්ඤාපරිබොධං සීලං ගත්ථ සීලං තත්ථ පඤ්ඤා ගත්ථ පඤ්ඤා තත්ථ සීලං සීලවතො පඤ්ඤා, පඤ්ඤාවතො සීලං සීලපඤ්ඤාණං ච පන ලොකහමි අග්ග-මක්ඛායති සෙය්‍යාපාපි හො ගොතමි හත්ථෙන වා හත්ථං බොවෙය්‍ය පාදෙන වා පාදං බොවෙය්‍ය, එවමෙව ඛො හො ගොතමි සීලපරිබොධා පඤ්ඤා, පඤ්ඤාපරිබොධං සීලං ගත්ථ සීලං තත්ථ පඤ්ඤා, ගත්ථ පඤ්ඤා තත්ථ සීලං සීලවතො පඤ්ඤා, පඤ්ඤාවතො සීලං සීලපඤ්ඤාණං ච පන ලොකහමි අග්ගමක්ඛායති

25 එ මේලෙහි සොණදණ්ඩ බමුණාගේ බැනණු වූ අධ්‍යක්ෂ නම් මාණවක තෙවේ ඒ පිරිසෙහි තුන්තේ වෙයි ඉක්බිති සොණදණ්ඩ බමුණු “භවත්තු අප බැනණු වූ මේ අධ්‍යක්ෂ මාණවකයා දැනින් ද ?”යි කී ය

“භවත, එසේ යැ” යි බමුණෝ කීහ

(එ පිට සොණදණ්ඩ බමුණු මෙසේ කී ය)

“භවත්ති, අධ්‍යක්ෂ මාණවක තෙවේ විශිෂ්ට රූපය ඇත්තේ ය, දුකුම් කටයුතු ය, උකුම් වණ්ණසොදායකයන් සුක්ක ය, උකුම් රන් පැහැ ඇත්තේ ය, උකුම් හිරුරූපය ඇත්තේ ය, සිය හිරුරු දක්මට නොමිද අවකාශ ඇත්තේ ය ඉමණ ගෞතමයන් හැර මේ පිරිසෙහි හැම අයුරින් ම ඔහුට සම එකෙක් නැත

භවත්ති, අධ්‍යක්ෂ මාණවක තෙවේ මේද හඳුරන්තෙක, වේදමනුෂ්‍යයන් සිත්හි ලා දරන්නෙක, නිකඤ්ඤ ද කෙටහසාසන ද සහිත අක්කරප්‍රකෙද සහිත ත්‍රිවේදයෙහි පාරප්‍රාප්තයෙක පදපාඨ දන්නෙක, සියලු ව්‍යාකරණ විධින් දන්නෙක, ලොකාගතයාසනාසෙහි ද මහාපුරුෂලක්ෂණවිද්‍යාසෙහි ද නිපුණයෙක පමානුට පේද කියැවූ තැනැත්තේ මම ය

භවත්ති, අධ්‍යක්ෂ මාණවක තෙවේ මවු පිය යන පද පසින් ම අභිජාත ය, සත් වන මිඞ්ඞු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවුකුස ඇත්තෙක, ජාතිවාදයෙන් නොනෙළන ලද්දෙක, නොගරහන ලද්දෙක මම මොහුගේ මවු පියන් දනිමි

භවත්ති, අධ්‍යක්ෂ මාණවකයා වනාහි ප්‍රාණභ්‍යාස ද කරන්නේ නම්, නොදුන් දුග්ගත්තේ නම්, පරමුවන් කරාගේ යන්තේ නම්, බොරුත් කියන්නේ නම්, මත්පැනුන් බොත්තේ නම්, භවත්ති, මෙහි වණ්ණසොදායක කුමක් කරන්නේ ද (බමුණු බව රක්තව සමත් වන්නේ ද) ? පේදපයා කුමක් කරන්නේ ද ? ජාතිය කුමක් කරන්නේ ද ?

භවත්ති, යම් තෙයෙකින් බමුණු තෙවේ වැඩුණු සිරු ඇත්තේ, වැඩුණු සිලින් යුත් වූයේ, සිල්වත් වේ ද, පණ්ණිත වේ ද, නුවණැති වේ ද, යාග සැන්ද ඔසොවන්නන් අතුරෙහි පලමු හෝ දෙවෙනි වේ ද, භවත්ති, මේ අධ්‍ය දෙකින් සමන්විතයා වූ කළි බමුණකු සොට බමුණෝ පණවත් හේ ‘මම බමුණුම’යි කියන්නේ ද කරුණු සහිත වැ කියන්නේ ය, බොරු කීමකට නො පැමිණෙන්නේ ය”

26 [භාග්‍යවතුන් වහන්සේ] බ්‍රාහ්මණය, මේ අධ්‍ය දෙකින් එක් අධ්‍යයක් හැර දමා එක් අධ්‍යයකින් සමන්විතයා බමුණකු සොට පණවන්නට හැක්කේ ද ? හේ ‘බමුණෙකිම’යි කියන්නේ, කරුණු සහිත වැ කියන්නේ ද ? බොරු කීමකට නො පැමිණෙන්නේ ද ?”

[සොණදණ්ඩ] භවද්ගෞතමයිනි, මෙය නො වේ ම ය භවද්ගෞතමයිනි, ප්‍රඥා ශීලයෙන් පිරිසිදු වෙයි ශීලය ප්‍රඥයෙන් පිරිසිදු වෙයි යම් කැපෙන ශීලය වේ නම්, එහි ප්‍රඥා වේ යම් කැපෙන ප්‍රඥා වේ නම් එහි ශීලය වේ සිල්වත්තව නුවණ වේ නුවණැත්තාට සිල් ඇති වේ. ශීල ප්‍රඥ දෙක වූ කළි ලොවැ අහු යැ යි කියනු ලැබේ භවද්ගෞතමයිනි, යම් සේ දැනින් අහ පෝ පසින් පස හෝ පෝදන්නේ ද, එසේ ම ප්‍රඥා ශීලයෙන් පරිලෝභිත වේ ශීලය ප්‍රඥයෙන් පරිබෝග වේ යම් කැපෙන ශීලය වේ නම්, ශීල ප්‍රඥ දෙක වූ කළි ලොවැ අහු යැ යි කියනු ලැබේ

“එවමේනං බ්‍රාහ්මණ සීලපරිබොධා ති බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤා, පඤ්ඤාපරිබොධං සීලං යත්ථ සීලං තත්ථ පඤ්ඤා, ‘යත්ථ පඤ්ඤා තත්ථ සීලං’ සීලවතො පඤ්ඤා, පඤ්ඤාවතො සීලං සීලපඤ්ඤාණංඤා පන ලෙ කතමිං අග්ගමකඛායති

“කතමිං පන තං බ්‍රාහ්මණ සීලං” තතථො සා පඤ්ඤා”’ති

“එත්තකපරමා”ව මයං හො පගාතම එතස්මිං අපෙඨ සංඛු වත හවින්නංසෙව ගොතමිං පටිභංගු එතස්ස භාසිතස්ස අපෙඨා”ති

“තෙන ති බ්‍ර.හ්මණ සුණංඛි, සංඛුකං මතඛි කතරුති, භාසිස්සාමි”ති

‘එවං හො’ති ඔබ්‍රා සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො භගවතො පච්චස්සංඝි භගවා එසදවොච

25 “ඉධ බ්‍රාහ්මණ තථාගතො ලොකෙ උපපජ්ඣී අරහං සම්මංසමුපද්ධං-පෙ-

(යථා සාම්ඤ්ඤාඵලෙ එවං විජ්ජානෙතබ්බං) එවං ඔබ්‍රා බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සීලසම්පන්නො ඡතොති ඉදං ඔබ්‍රා තං බ්‍රාහ්මණ සීලං-පෙ- පඨමං කුසාං උපසම්පජ්ඣ මිහරති දුතීයං කුසාං උපසම්පජ්ඣ මිහරති -පෙ- තතීයං කුසාං උපසම්පජ්ඣ මිහරති -පෙ- චතුත්ථං කුසාං උපසම්පජ්ඣ මිහරති -පෙ- අයං ඔබ්‍රා හො බ්‍රාහ්මණ සමාධි -පෙ- අසව්‍යානං ඛයඤ්ඤාණංඤා විහතං අභිනිහරති, අභිනින්නාමෙති -පෙ- නාපරං ඉත්ථන්තායාති පජානාති ඉදමධිස්සං ඡතොති පඤ්ඤාය අයං ඔබ්‍රා සා බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤා”ති

26 එවං වුත්තෙ සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එසදවොච “අභික්කන්තං හො ගොතමි, අභික්කන්තං හො ගොතමි සෙසාපාරි හො ගොතමි නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය පටිච්ඡන්තං වා විමරෙය්‍ය මුලුක්ක වා මහා අවිජ්ජෙය්‍ය අකිංකරෙ වා කෙලපජ්ජෙය්‍යං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තො රූපානි දුක්ඛිනතීති, එවමෙව හොතා ගොතමෙත අනෙකපරිඨං-සෙත ධම්මො පකාසිතො එසංඝං භවන්තා ගොතමිං සරණං ගවජාමි ධම්මංඤා භික්ඛුසමස්ඤ්ඤා උපායකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අජන්තෙහ පාණ්ණපෙතං සරණං ගතං අභිවාසෙතු ව මෙ භවං ගොතමො ඤාතන්තං භතං සද්ධං භික්ඛුසමෙක්කන්තා”ති අභිවාසෙති භගවා තුණ්හිතාවෙන.

[භාග්‍යවතුන් වහන්සේ] බ්‍රාහ්මණය, ඥාති ඵලය ය බ්‍රාහ්මණය, ප්‍රඥාපි ඥාතිඥාති පිරිසිදු වේ. ශිල්ප ප්‍රඥාපයන් පිරිසිදු වේ. සිල් ඇති කැන ප්‍රඥාප වේ ප්‍රඥාප ඇති කැන සිල් වේ සිල්ඇතිකෘති ප්‍රඥාප ඇති ප්‍රඥාප ඇතිකෘති සිල් ඇති ශිල්ප ප්‍රඥාප වනාහි ලොවැ අග්‍ර යා සි කියනු ලැබේ බ්‍රාහ්මණය, ඵ් ජිලය කවර යා ඵ් ප්‍රඥාප කවර යා.

[සෞභූදර්ශන] භවද්ද් ගෞතමසිති, මේ කාරුණික මේ ශිල්ප ප්‍රඥාප වචන දෙක දැනීම ම පරම කොටැත්තනු (මේ වචන දෙක පිනා එහි අර්ථ වශයෙන් මෙයින් වැඩිකන් නො දැනු) යාච්ඤා කරමින භවද්ද් ගෞතමයනව ම මේ වචනයේ අර්ථ වැටහේ වා (භවද්ද්ගෞතමයෝ ම මෙහි අර්ථ වදාරන වා)

[භාග්‍යවතුන් වහන්සේ] “ඛමුණ, එසේ නම් අසන්නා මොනොට්ට මෙතෙක් කරන්නා. එය කියන්නෙමි

සෞභූදර්ශන කෙරෙහි ‘භවක, එසේ යැ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට විමුද්දන් දුන්නේ ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මතු දක්වන බර්මය වදාළ සේක

23 “ඛමුණ, අර්හත් වූ සමාන්තමුලාධි වූ .කථානත තෙරෙහි මෙ ලොවැ පහළ වෙයි

(සාමසුද්ධර්මසූත්‍රයෙහි ආ සේ මහාර කළ යුතු) . ඛමුණ, මෙසේ මනණ තෙරෙහි ශිල්පමිපන්න වෙයි ඛමුණ, මේ ඵ් ශිල්පය සි . .පළමු බ්‍රාහ්මය ලැබ වෙසෙයි දෙවෙනි බ්‍රාහ්මය ලැබ වෙසෙයි . තෙවෙනි බ්‍රාහ්මය ලැබ වෙසෙයි සිවු වන බ්‍රාහ්මය ලැබ වෙසෙයි ඛමුණ, මේ ඵ් සමාන්තමුලාධි ආශ්‍රවණයෙහි පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි, ‘මේ ආශ්‍රවණයෙහි පිණිස කළ යුතු අන් කිසිත් නැතැයි දැන ගනි’ මේ මුහුරේ ප්‍රඥාප වේ, ඛමුණ, මේ ඵ් ප්‍රඥාප ය.”

26 මෙසේ විදාළ කල්හි සෞභූදර්ශන බ්‍රාහ්මණ කෙරෙහි, “භවද්ද් ගෞතමසිති, බර්මදෙශනාව අභිකාන්ත ය. භවද්ද් ගෞතමසිති, බර්මදෙශනාව අභිකාන්ත ය භවද්ද් ගෞතමසිති, යම්සේ ඇටිකුරු කොට නැමු බදුනක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේ ද, වැළැඹුණු දෙයක් විවෘත කරන්නේ හෝ වේ ද, මංමුළා වූවකුට මන හෝ කියන්නේ වේ ද, ‘ඇස් ඇතියන් රුට දකිනැ’යි අනුරෙහි කෙල්පනකන් දල්වන්නේ හෝ වේ ද, භවද්ද්ගෞතමසිති, එ පරිද්දෙන් ම, භවද්ද්ගෞතමයන් මිසින් ලො කොසෙක් අසුරින් බර්මය පැවැසිණ භවද්ද්ගෞතමසිති, ඵ් වීම භවද්ද් ගෞතමයන් වහන්සේ ද බර්මය ද භික්ෂුසංඝයා ද සරණ පෙළි නවද් ගෞතමයන් වහන්සේ අද පටන් මා දිවි තිබි කොට සරණ සිත ලොසකයකු කොට සලකන සේක් වා භවද්ද්ගෞතමයන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා හා සෙට් දට්ඨට වෙසේ බන ඉට්ඨන සේක් වා”යි කීසේ ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කියති බැවින් එය ඉවැසු සේක

27. අථ ඛො සොණදණ්ඩො චූඝමණො හගචන්තා පට්ඨවාසනා විදිත්වා උච්චායාසනා හගචන්තා අභිවාදෙත්වා පදකම්ණං කත්වා පක්කාමි. අථ ඛො සොණදණ්ඩො චූඝමණො නස්ස රතතියා අව්වසෙහෙ සැක නිවෙසනෙ පර්ණතං බෑදනියං හොජනියං පට්ඨායාපෙත්වා, හගචන්තා කාලං ආරොවාපෙසිං කාලො හො ගොතමි, නිට්ඨිතං හත්තන්ති.

28. අථ ඛො හගචා පුබ්බන්තසමයං නිව්ඤ්ඤා පක්කම්චරමාදාය සද්ධං භික්ඛුසංඝෙහි යෙන සොණදණ්ඩස්ස චූඝමණස්ස නිවෙසනා නෙත්තූපසම්බුද්ධිං, උපසම්බුද්ධිං පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසිදි. අථ ඛො සොණදණ්ඩො චූඝමණො බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසංඝං පණ්ණෙතො බාදනියෙත හොජනියෙත සහන්තං සන්තපොසි සම්පචාරෙයි.

29. අථ ඛො සොණදණ්ඩො චූඝමණො හගචන්තා භුත්තාපිං ඕනිතපක්කපාඤ්ඤා අඤ්ඤාකරං නිවං ආසනං ගහෙත්වා එකමන්තං නිසිදි එකමන්තං නිසිත්තො ඛො සොණදණ්ඩො චූඝමණො හගචන්තං එතද-
ථොව “අභ්‍යඤ්ච ඛො පන පො ගොතමි පරිසගන්තා සමාපනා ආසනා චුච්චිත්වා හගන්තා ගොතමි. අභිවාදෙය්‍යං, තෙන මං සං පරිසං පරිනවෙය්‍ය යං ඛො පන සං පරිසං පරිනවෙය්‍ය යෙසං’පි, නස්ස කායෙදං, යස්ස ඛො පන යෙසං භායෙදං නොගාපි නස්ස කායෙදං, යෙසංලද්ධා ඛො පනමිත්තාං නොගා.

අභ්‍යඤ්ච ඛො පන පො ගොතමි පරිසගන්තා සමාපනා අඤ්ඤා පඤ්ඤානෙය්‍යං, ආසනා පමි තං හවං ගොතමො පට්ඨෙට්ඨානං ධාරෙතු.

අභ්‍යඤ්ච ඛො පන පො ගොතමි පරිසගන්තා සමාපනා වෙදිකං ඔවුඤ්චෙය්‍යං, සිරසා පමි තං තචං ගොතමො අභිවාදනං ධාරෙතු.

අභ්‍යඤ්ච ඛො පන පො ගොතමි යානගන්තා සමාපනා යානා පට්ඨා-
රොහිත්වා හගන්තා ගොතමි. අභිවාදෙය්‍යං, තෙන මං සං පරිසං පරිනවෙය්‍ය. යං ඛො පන සං පරිසං පරිනවෙය්‍ය යෙසං’පි, නස්ස කායෙදං, යස්ස ඛො පන යෙසං කායෙදං නොගාපි නස්ස කායෙදං, යෙසංලද්ධා ඛො පනමිත්තාං නොගා.

අභ්‍යඤ්ච ඛො පන පො ගොතමි යානගන්තා සමාපනා පට්ඨාදරුධිං අබ්භුන්තාමෙය්‍යං, යානා පමි තං හවං ගොතමො පට්ඨෙට්ඨානං ධාරෙතු.

අභ්‍යඤ්ච ඛො පන පො ගොතමි යානගන්තා සමාපනා ජ්‍යෙෂ්ඨා අපඤ්ඤාමෙය්‍යං, සිරසා පමි තං තචං ගොතමො අභිවාදනං ධාරෙතු”ති.

අථ ඛො හගචා සොණදණ්ඩො චූඝමණො ඔමිඨියා කථාය සඤ්ජෙය්‍යානි සමාදායෙත්වා සමුපත්තපෙත්වා සම්පයංගෙත්වා උච්චායාසනා පක්කාමිති.

සොණදණ්ඩසුත්තං නිව්ඤ්ඤාං වතුස්ථං.

27. ඉක්ඛන්තෙන් සොණදණ්ඩ ඛමුණු තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉඩැසීම දැන, හුනත්තෙන් නැගී සිට, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැද පෑදුණු කොට නික්මා ගියේ ය ඉන් පසු සොණදණ්ඩ ඛමුණු තෙම ඒ රූග ඇවැමෙන් සිට ගෙහි ප්‍රණීත බාද්‍ය භොජ්‍ය පිළිගෙල කරවා 'භවද්දගොතමයන් වහන්ස, බත පිළිගෙල කොට නිමිසේ ය දැන් වහන්සට කාලය වේ යැ' යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වා යැවී ය

28 ඉක්ඛන්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු බැඳ පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන නික්මගත හා සොණදණ්ඩ ඛමුණුගේ ගෙට එළැඹි සේක එළැඹි පණවා තුඩුණු අස්තෙහි වැඩ හුන් සේක එ කල්හි සොණදණ්ඩ ඛමුණු තෙමේ බුදුපාමොක් ඥාන ප්‍රණීත බාද්‍යභොජ්‍යගෙන් සිසයින් සැතැපවී ය, පැවැරැවී ය

29 එයට පසු සොණදණ්ඩ ඛමුණු තෙම වළඳ අවසන් කළ, පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අතැති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එක් පසෙක එක්තරා මිටි අස්තක් ගෙන තිද ගත්තේ ය එකත්පසෙක හුන් සොණදණ්ඩ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ බස් පැවැසී ය

"භවද්දගොතමසිනි, මම වූ කලී පිරිස් මැදට පැමිණියෙමි ම අස්තෙන් නැගී සිට භවත් ගොතමයන් වැන්දෙමි වීම් නම්, එයින් ඒ පිරිස වේ බැණ වදිනි යමකුට ඒ පිරිස බැණ වදිත් නම් ඔහුගේ යශස් ද පිරිසෙන්තේ ය යමක්හුගේ යශස් පිරිසෙන්තේ ද, ඔහුගේ භොග සම්පත් ද පිරිසෙන්තේ ය අපේ භොගසම්පත් වූ කලී යශසින් ලබන ලද්දේ ය.

තව ද භවද්දගොතමසිනි, මම පිරිසට පැමිණියෙමි ම දොහොත් බුදුන් නැබුයෙමි වීම් නම්, එය මා හුනත්තෙන් නැගී සිටීම කොට භවද්දගොතමයන් වහන්සේ සලකන සේක් වා.

තව ද භවද්ද ගොතමයෙකි, මම පිරිස් මැදට ගියෙමි ම හිස්වෙළුම දිදු හෙළායෙමි වීම් නම්, භවද්දගොතමයන් වහන්සේ එය මා හිස නමා කළ වැදීමක් කොට සලකන සේක් වා

තව ද භවද්දගොතමසිනි, මම යාතයක් නැග උන්නෙමි ම එයින් බැස, භවද්දගොතමයන් වහන්සේ වැන්දෙමි නම්, එයින් ඒ පිරිස මට පරිභව කරති එසේ පරිභව ලද්දහුගේ යශස් ද පිරිසේ යශසින් පිරිහුණුහුගේ භොග ද පිරිසෙන්තේ ය අපේ භොගයෝ යශසින් ලබන ලද්දේ ය (එ බැවිනි.)

භවද්දගොතමසිනි, මම වතාහි යාතයක් නැග උන්නෙමි ම කෙටිට ඉදිරියට නමා ලීම් නම්, එය මා යාතයෙන් බැසීම කොට භවද්දගොතමයන් වහන්සේ සලකන සේක් වා.

තව ද මම යාතයෙක උන්නෙමි ම ඡත්‍රය ඉවතට නමා හෙළිවු නම්, එය මා හිස නමා කළ වැදීමක් කොට භවද්දගොතමයන් වහන්සේ සලකන සේක් වා."

ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සොණදණ්ඩ ඛමුණාට දහැම කතායෙන් දෙලෝ වැඩ දක්වා, කුසල් දහම් ගන්වා, කුසල් වැඩුම්හි උත්සාහවත් කොට, ඔහු තුළ වූ ඉණ දක්වා සතුටු කොට, හුනත්තෙන් නැගී නික්මා වැඩි සේක

සිවුවන සොණදණ්ඩ සූත්‍රය නිමිසේ ය.

කුටදන්‍යාසුන්‍යාං

1 එවං මෙ පුතං එතං සමයං හගවා මහබෝසු වාරිකං වරදානො මහතා භික්‍ෂුසංඝොන සද්ධිං පඤ්චමනොති භික්‍ෂුසංඝොති, යෙන බංශුමනා නාම මහවිතං බ්‍රාහ්මණගාමො තදවසරි තත්‍ර සුදං හගවා බංශුමනෙ විහරති අමබ්‍රට්ඨිකායං.

තෙන ඛො පත සමයෙන කුටදන්‍යාසු බ්‍රාහ්මණො බංශුමනං අජ්ඣාටසති සත්තුඤ්ඤං සත්ඤ්ඤාපට්ඨාදකා සබ්බඤ්ඤං රාජභොග්ගං රඤ්ඤා මාගධෙන සෙතිගෙන ඕමිඤ්ඤාපරනා දින්නං රාජදායං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං.

තෙන ඛො පත සමයෙන කුටදන්‍යාසු බ්‍රාහ්මණො මහායඤ්ඤා උපක්කමෙට්ඨො භොති සත්ත ව උසහසකාති සත්ත ව වච්ඡන්තරසකාති සත්ත ව වච්ඡන්තරසකාති සත්ත ව අපසකාති සත්ත ව උරබ්භසකාති චුඤ්ඤාපතිකාති භොතති යඤ්ඤාපරාය.

2. අසොග්ගං මො බංශුමනකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා “සමණො ඔලු නො ගොතිනමො සක්කප්පනො සක්කකුලං පබ්බජිතො මහබෝසු වාරිකං වරදානො මහතා භික්‍ෂුසංඝොන සද්ධිං පඤ්චමනොති භික්‍ෂුසංඝොති බංශුමනං අනුපපන්නො බංශුමනෙ විහරති අමබ්‍රට්ඨිකායං.

‘තං ඛො පත හවන්තං භොතමං එවං කල්‍යාණො කිත්තිසද්දො අබ්බුඤ්ඤො’ ඉතිපි භො හගවා අරහං සමමාසමුලොධා විජ්ජාවරණසමපන්නා පුග්ගො ලොකවිදු අනුත්තරෙ පුරිසදම්මකාරපි සත්ථා දෙවමිත්‍රිණානං බ්‍රුහ්මා හගවා’ති භො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං සසාමණ්ඩ්‍රාහ්මණිං පජං සදෙවමත්‍රිණං සගං අභිඤ්ඤා සචරිකතො පච්චෙදෙති භො ඛමමං දෙවතති ආදිකල්‍යාණො මජ්ඣිකල්‍යාණො පරියොසානකල්‍යාණො සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං ජනවලපරිපුණ්ණං පරිපුර්ණං බ්‍රහ්මචරිතං පකාසෙති සාධු ඛො පත තථාරූපානං අරහතං දුස්සනං භොති’ති.

අප ඛො බංශුමනකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා බංශුමනා නිකම්මෙට්ඨො සබ්බසබ්බි ගණිභුතා යෙන අමබ්‍රට්ඨිකා ජනනුපබ්බතති.

කුටිකන සූත්‍රය

1. ටො චිකිත්තොපදෙස්සනං ලදි එක් සමුදයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පත්තිසියක් හික්කුන් පමණ වූ විහත් පැවිදිමුළුවක් හා මගධ රටැ සැරි සරන පෙස්, මගධ රටැ වාණ්ණමන නම් බමුණු ගමට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ බාණ්ණමන ගමැ දඹයැටිඋයන්හි වැඩ වසන සේක.

එ සමුදයෙහි විනාති කුළුදන් (කුටිකන) බමුණු තෙමේ මගධාධිපති සෙනසුලු කිම්බිසාර රජුහු විසින් දන් රාජදායාදාය වූ, ලෙසෙකු න්‍යාගස වූ, බහුරුතාකීර්ණ වූ, තණ දඩු දිය සුලභ වූ, බොහෝ ධන ධාන්‍ය දැති, රාජසමරූපයෙන් පරිභොග කටයුතු වූ බාණ්ණමන ගමැ වෙසෙයි.

එ සමුදයෙහි කුළුදන් බමුණුගේ මනාභාගයක් පිළිසෙල කැරැගෙන වෙයි සත්සියක් හොත් ද, සත්සියක් නාමුවස්සෝ ද, සත්සියක් නාමුවස්සියෝ ද, සත්සියක් එළුවෝ ද, සත්සියක් තරුණ බැවෙළුවෝ ද (පොරහසන එළුවෝ ද හවන් සත්සියය බැහින් බොහෝ මාගපස්සිනු ද) යාය පිණිස යාය වැඩි වෙතට පමුණුවන ලදහ.

2. බාණ්ණමන ගමැ වැසි බමුණෝ ද ගැහැවියෝ ද රටෙහි පැතිරු පැවැත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිබඳ මතු දක්වෙන යහ හි ඇසුනා: “ගවන්හි, භාග්‍යපුත්‍ර වූ, භාග්‍යකුලයෙන් නික්මැ පැවිදි වූ මහණ ගොසුම්හු හික්කුන් පත්තිසියක් පමණ වූ මහත් පැවිදිමුළුවක් හා මගධ රටැ සැරි සරනු-වර් බාණ්ණමනයට පැමිණියෝ බාණ්ණමනයට සම්පයෙහි වූ දඹයැටි වෙහෙහි වෙසෙති.

‘ඒ හතවත් තෙමේ යම් යම් කරුණින් අර්තත් ය, සමයක්සම්බුද්ධි ය, විද්‍යාවරණසම්පන්න ය, සුභත ය, ලොකවිත් ය, නිරුත්තර පුරුෂදම්මසාරථි ය, දෙවමිනිස්සනට ශාස්තෘ ය, බුද්ධි ය, තගවත් ය හේ දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බමුන් සහිත මේ ලොව, අවසෙස මහණ-බමුණන් සහිත දෙවමිනිස්සන් සහිත මේ සත්ත්වමිනිසා තෙමේ මි සිය මිනිසුන් බුද්ධත්වයෙන් දන් පසක් කොට ප්‍රාථම දන්වයි ආදිකල්‍යාණ මධ්‍යකල්‍යාණ පර්වසානකල්‍යාණ වූ, (සතිපට්ඨානාදි) විනා අරුත් ඇති, සම්පුර්ණ ව්‍යාඤාන ඇති, නැම අහුරින් පිරිසුන්, පිරිසිදු දහම් දෙසෙහි එසේ දෙසකුගේ සියලු සත්ත්ව බවසර පටසෙහි එබඳු රහතුන් දක්ව වූ කල්හි නිත වැඩ සලසනානෙකැ’ යි ඒ සමුදයෙහිගෙන් පිළිබඳ මෙසේ වූ උදානු භසනියෙන් උස් වැ නැගෙත් ය” යනු යි.

දන්ඩිත් බාණ්ණමන ගමැ වැසි බමුණෝ ද ගැහැවියෝ ද බාණ්ණමනයෙන් නික්මැ බොහෝ කාලයක් වැ මුළු මුළු වුවෝ, එකී එකී පැත්තෙහි මුළු දන්වනෝ, යම්හි පිටතැ දි ධන මුළුවක් වැ එකතු වූවෝ දඹයැටි උයන දකට සෙත්.

3 තෙන ඛො පන සමයෙන කුට්ඨකාසුත්තං, බ්‍රාහ්මණො උපරිපාසොද්දිවොසෙත්තං උපගන්තො හොති අද්දසා ඛො කුට්ඨකාසුත්තං බ්‍රාහ්මණො බාණ්ණමනකො බ්‍රාහ්මණගහපතීකො බාණ්ණමනා නික්ඛිට්ඨා සමිසසබ්බි ගණිතුතො යෙන අමබ්බලට්ඨිකා තෙනුපසඛිකමිතො දිස්වා ඛන්තං ආමනෙතාසි: “නික්ඛු ඛො හො ඛන්තො බාණ්ණමනා: බ්‍රාහ්මණගහපතීකා බාණ්ණමනා නික්ඛිට්ඨා සමිසසබ්බි ගණිතුතා යෙන අමබ්බලට්ඨිකා තෙනුපසඛිකමිතා?” ති

“අපි ඛො හො සමිසසබ්බි ගොතමො සත්තපුත්තො සත්තකුලා පබ්බජිතො මගධෙසු වාරිකං වරමානො මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙතාසි භික්ඛුසංඝෙන බාණ්ණමනං අනුපපන්නො බාණ්ණමනෙ විහරති අමබ්බලට්ඨිකායං නං ඛො පන හවන්තං ගොතමං එවං කුලාණො කිත්තිසද්දො අබ්බුග්ගතො ඉතිපි සො හගවා අරහං සමමාසව්වුඤ්ඤා විජ්ජාචරණසමපන්නො සුගතො ලොකවිද්ද අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරපි සත්ථා දෙවමහුස්සානං බුද්ධො හගවාති, නමෙතෙ හවන්තං ගොතමං දස්සනාය උපසඛිකමිතා” ති

4 අප ඛො කුට්ඨකාසුත්තං බ්‍රාහ්මණස්ස එතද්දොසි: “සුභං ඛො පන මෙ තං සමිසසබ්බි ගොතමො තිව්චං ගඤ්ඤසම්පදං සොලසපරික්ඛාරං ජානාතිති න ඛො පනාහං ජානාමි තිව්චං ගඤ්ඤසම්පදං සොලසපරික්ඛාරං ඉච්ඡාමි වාහං මහාගඤ්ඤං ගජ්ඣං ගන්තුනාහං සමිසසබ්බි ගොතමං උපසඛිකමිතො තිව්චං ගඤ්ඤසම්පදං සොලසපරික්ඛාරං පුළුච්ඡගාමාසි”

අප ඛො කුට්ඨකාසුත්තං බ්‍රාහ්මණො ඛන්තං ආමනෙතාසි “තෙන සි හො ඛන්තො යෙන බාණ්ණමනා: බ්‍රාහ්මණගහපතීකා තෙනුපසඛිකමි උපසඛිකමිතො බාණ්ණමනකො බ්‍රාහ්මණගහපතීකො එවං වදෙති “කුට්ඨකාසුත්තං හො බ්‍රාහ්මණො එවමාහ ආගමෙනතු කීර හවන්තො කුට්ඨකාසුත්තං” පි බ්‍රාහ්මණො සමිසසබ්බි ගොතමං දස්සනාය උපසඛිකමිතා” ති

‘එවං හො’ති ඛො හො ඛන්තො කුට්ඨකාසුත්තං බ්‍රාහ්මණස්ස පටිසසුච්චො යෙන බාණ්ණමනා: බ්‍රාහ්මණගහපතීකා තෙනුපසඛිකමි උපසඛිකමිතො බාණ්ණමනකො බ්‍රාහ්මණගහපතීකො එතද්දොව “කුට්ඨකාසුත්තං හො බ්‍රාහ්මණො එවමාහ ආගමෙනතු කීර හොන්තො කුට්ඨකාසුත්තං” පි බ්‍රාහ්මණො සමිසසබ්බි ගොතමං දස්සනාය උපසඛිකමිතා” ති

5 තෙන ඛො පන සමයෙන අනෙතාසි බ්‍රාහ්මණස්සාති බාණ්ණමනෙ පටිව්චනාති ‘කුට්ඨකාසුත්තං බ්‍රාහ්මණස්ස මහාගඤ්ඤං අනුහම්සාමා’ති අස්සොපුං ඛො තෙ බ්‍රාහ්මණො ‘කුට්ඨකාසුත්තං කීර බ්‍රාහ්මණො සමිසසබ්බි ගොතමං දස්සනාය උපසඛිකමිතා’ති අප ඛො තෙ බ්‍රාහ්මණො යෙන කුට්ඨකාසුත්තං බ්‍රාහ්මණො තෙනුපසඛිකමිසු උපසඛිකමිතො කුට්ඨකාසුත්තං බ්‍රාහ්මණො එතද්දොවුං ‘සච්චං කීර හවං කුට්ඨකාසුත්තං සමිසසබ්බි ගොතමං දස්සනාය උපසඛිකමිතා’ති” ති

3. එ සමයෙහි කුළුදත් බමුණු තෙමේ තමා පහසු උඩු මහලෙහි දවසකත් පැමිණිණිත් ජේ හේ (කවලියෙන් බලනුයේ) බාණ්ණමතයෙන් තික්මැ බොහො බොහෝ රැස් වැ එකී එකී පතැ මුළු මුළු වැ, ගමන් පිටතැ දී මහමුළුවක් වැ එකතු වැ, අභියාපිය කරා යන බාණ්ණමත ගමැ වැසි බමුණන් ද ගැහැපියන් ද දිවි ය දක මහතුහු (අසන තැන් බණුවා) බණවා “හවන් බතුව, කවර හෙයින් බාණ්ණමත ගමැ වැසි බමුණෝත් ගැහැපියෝත් බාණ්ණමතයෙන් තික්මැ බොහො බොහෝ වැ රැස් වී තැනින් තැන මුළු මුළු වැ, ගමන් පිටතැ දී මහමුළුවක් වැ එකතු වැ අභියාපිය දෙසට යෙත් ද ?”යි විමසේ ය

“හවත, කරුණෙන් ආත සැතැපුන් වූ, සැතැකුලෙන් තික්මැ පැවිදි වූ, මහණ ගොයුම්හු හිඤ්ඤාත් පන්සියක් පමණ වූ මහ පැවිදි මුළුවක් සා මහද රුවැ සැරි සරනුවෝ බාණ්ණමත ගමට පැමිණියෝ එය අසලැ අභියාපි උයන්හි වෙසෙති ඒ පින්වත් ගොයුම් තෙමේ මේ මේ කරුණින් රහත් ය, සම්මාසම්මුද්‍ර ය, විදුසරණ දෙකින් යුතු ය, සුගත ය, ලොව දන්නේ යැ, නොදමුණත් දමනුයෙහි කැමට ම වැඩි සැරි ද ය, දෙවිමිනිස්තව සසු ය, බුදු ය, බවටත් යැ”යි මෙසේ ඔබ පිළිබඳ උතුම් යසසියෙක් උස් වැ නැංගේ ය. මොහු පින්වත් ගොයුමාණන් දක්නට එහි යෙත්” යැ යි බන්දු තෙමේ කී ය

4 එ විටැ, කුළුදත් බමුණාට, “මහණ ගොයුම්හු තුන් යාගසම්පත් සා සොළොස් පිරිසර දකිනැ යි මා විසින් ඇසිණ මම වූ කලී තෙවැදුරුම් යාගසම්පතත් සොළොස් පිරිසරත් නො දකිමි වැලි දු මහායාගසත් සදනට මම විසියෙමි මහණ ගොයුමාණන් කරා එළැඹි තෙවැදුරුම් යාගසම්පතත් සොළොස් පිරිසරත් විවාලෙම් නම් යෙහෙකැ” යි මේ සිත වී ය

ඉක්බිති කුළුදත් බමුණා බන්දුහු බණවා, “හවන් බන්දුව, එසේ වී නම් බාණ්ණමත ගමැ වැසි ඒ බමුණු ගැහැපියන් වෙත එළැඹින්න එළැඹි ‘හවන්ති, හවන්හු කුඩා තමක් බලා පොරොන්දු වෙත් වා කුළුදත් බමුණා ද මහණ ගොයුමාණන් දක්නට එන්නේ යැ යි මෙසේ කීයේ යැ” යි මේ පරිදි සැල කරන්නැ”යි කී ය

‘හවත, එසේ යැ’යි කියා ඒ බන්දු තෙමේ කුළුදත් බමුණාට පිළිවදන් දී බාණ්ණමත ගමැ වැසි බමුණන් ද ගැහැපියන් ද කරා එළැඹියේ ය. එළැඹි, ඔවුනට “හවන්ති, හවන්හු කුඩා තමක් බලා පොරොන්දු වෙත් වා, කුළුදත් බමුණා ද මහණ ගොයුමාණන් දක්නට එන්නේ යැ”යි කුළුදත් බමුණු මෙසේ කී”යි මේ පවත් සැල කෙළේ ය

5. එ සමයෙහි වනාහි බොහෝ සිය ගණන් බමුණෝ ‘කුළුදත් බමුණාගේ මහා යාගය වලදන්නවු’යි බාණ්ණමතයෙහි වෙසෙත් ඒ බමුණෝ ‘කුළුදත් බමුණා මහණ ගොයුමාණන් දක්නට ඔබ කරා යෙතැ’යි ඇසූහ ඉක්බිති ඔහු කුළුදත් බමුණු කරා එළැඹුණහ එළැඹි ‘පින්වත් කුළුදත් තෙමේ මහණ ගොයුමාණන් දක්නට යන්නේ උ ඒ සැබැ ද ?’යි ඇසූහ

“ඵචං ඛො භම භො භොති අතථි සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛකම්මාමි” යු

6 “මං භවං සූට්ඨකො සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛකම්මං අරහති භවං සූට්ඨකො සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛකම්මං සචෙ භවං සූට්ඨකො සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛකම්මං භොතො සූට්ඨකායං යසො භාගියාති සමණස්ස ගොතමස්ස යසො අභිවංචියාති, යථෙ භොතො සූට්ඨකායං යසො භාගියාති සමණස්ස ගොතමස්ස යසො අභිවංචියාති, ඉමිනාපඛෙතන න අරහති භවං සූට්ඨකො සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛකම්මං, සමණො ජෙට්ඨ ගොතමො අරහති භවතං සූට්ඨකං දස්සනාය උපසඛකම්මං

භවං හි සූට්ඨකො උභතො සුජාතො මානිතො ච පිතීතො ච, සංසුඤ්ඤාණිකො යාච සත්තමා පිතාමහසුයා, අකම්මෙතො අනුපකඤ්ඤාපට්ඨා ජාතිවාදෙන යථෙ භවං සූට්ඨකො උභතො සුජාතො මානිතො ච පිතීතො ච සංසුඤ්ඤාණිකො යාච සත්තමා පිතාමහසුයා, අකම්මෙතො අනුපකඤ්ඤාපට්ඨා ජාතිවාදෙන, ඉමිනාපඛෙතන න අරහති භවං සූට්ඨකො සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛකම්මං සමණො ජෙට්ඨ ගොතමො අරහති භවතං සූට්ඨකං දස්සනාය උපසඛකම්මං.

භවං හි සූට්ඨකො අඤ්ඤා මහඤ්ඤා මහාභොගො -පෙ-

භවං හි සූට්ඨකො අරකියකො මනනාධරො තිත්තං චෙද්දනං පාරගු සතිසංඝ්ඤ්ඤාසුඤ්ඤානං සාකඛරපපභෙදනං ඉතිභාසපඤ්ඤාමිතං, පදකො චෙය්සාකරණො ලොකායතමිභාසුරිසලකම්මෙසු අනවසො -ප-

භවං හි සූට්ඨකො අතිරූපො දස්සනීයො පාසාදිකො පරමාය චණ්ණපාකඛරාය සමනාගතො, බ්‍රහ්මචරිණි බ්‍රහ්මචරිචි අකඤ්ඤා-විකාසො දස්සනාය -පෙ-

භවං හි සූට්ඨකො සීලවා භොති වුද්ධිසීලී වුද්ධිසීලෙන සමනා-ගතො -පෙ-

භවං හි සූට්ඨකො කල්‍යාණවාචො කල්‍යාණවාකකරණො පොරියා වාචය සමනාගතො විශ්වාසාය අනෙලගලාය අත්තං විඤ්ඤාපට්ඨං -පෙ-

භවං හි සූට්ඨකො ඛෙදනං ආචරිතපාචරියො තිණි මාණවකසාති මනො වාචෙති ඛෙද ඛො පන තාතාදියා තාතාජනපද මාණවකා ආගච්ඡති භොතො සූට්ඨකායං යනතිතො මනනාධරො මනො අභිසංකාමා

“හවන්ති, මමත් මහණ ගොසුමාණන් දක්නට ඔබ වෙත් යන්නෙමැ යි මට මෙසේ සිතෙත් වෙ ම යැ”යි කුච්ඡන් පැවැසී ය

6 [එ ඔස් අසා එ ඔමුණෝ කුච්ඡනට වෙසේ නිසු]

“පින්වත් කුච්ඡන් තෙමේ මහණ ගොසුමන් දක්නට නො යේ වා පින්වත් කුච්ඡන් තෙමේ මහණ ගොසුමාණන් දක්නට යන්නට නො නිස්සේ ය ඉදින් පින්වත් කුච්ඡන් තෙමේ මහණ ගොසුමාණන් දක්නට යන්නේ නම්, පින්වත් කුච්ඡනුගේ යශස් පිරිසෙන්නේ ය, මහණ ගොසුමාණන්ගේ යශස් වැටෙන්නේ ය ‘පින්වත් කුච්ඡනුගේ යශස් පිරිසෙන්නේ ය, මහණ ගොසුමාණන්ගේ යශස් වැටෙන්නේ’ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මේ කරුණිනුත් පින්වත් කුච්ඡන් තෙමේ මහණ ගොසුමාණන් දක්නට යනුවට නො නිස්සේ ය මහණ ගොසුමිනු ම පින්වත් කුච්ඡනු දක්නට එනුවට නිස්සෝ ය

පින්වත් කුච්ඡන් තෙමේ මවු පිය දෙපසින් ම අභිජාත ය. සත්වන මිමුභු සුවල තෙක් පිරිසිදු මවුකුස ඇත්තේ ය කුල පිළිබඳ තෙප්ලෙන් නො හෙලන ලද්දේ ය, නො හරහන ලද්දේ ය පින්වත් කුච්ඡන් තෙමේ මවු පිය දෙපසින් ම අභිජාත ය නො හරහන ලද්දේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මේ කරුණිනුත් පින්වත් කුච්ඡන් තෙමේ මහණ ගොසුමන් දක්නට යන්නට නො නිස්සේ ය මහණ ගොසුමිනු ම පින්වත් කුච්ඡනු දක්නට එන්නට නිස්සෝ ය

පින්වත් කුච්ඡන් තෙමේ ඉසුරුමත් ය, මහත් ධන ඇත්තේ ය, මහත් භෝග ඇත්තේ ය

පින්වත් කුච්ඡන් තෙමේ වේද හදාරන්නන් ය, වේදමනත්‍රයන් සිත්ති ලා දරන්නේ ය, නිඝණ්ඤ ද කොටගොස්නු ද සහිත, ශික්ෂා හා නිරුක්ති සහිත, ඉතිහාසය පස්වනු කොටැති තුන් වේදයන්ගේ පර තෙර පත්තේ ය, පදපාඨ දන්නේය, සෙසු සියලු විශරණ විදී ද දන්නේ ය, ලොකායතශාස්ත්‍රසංගීත් මහාපුරුෂලක්ෂණවිද්‍යාසංගීත් නිපුණ ය...

පින්වත් කුච්ඡන් තෙමේ අන්තට වැඩි තරම් වූ රු සපුර ඇත්තේ ය, දකුණු කටහසු ය, දත්තනුව ප්‍රසාද එළවන සුලු ය, උකුණු පැහැයපුසෙන් සුසු ය, උකුණු රත්වත් පැහැ ඇත්තේ ය, උකුණු සිරුරු පැහැ ඇත්තේ ය, සිය සිරුරු සෙස්සත් විසින් දක්නට නොමැද අවශාස ඇත්තේ ය .

පින්වත් කුච්ඡන් තෙමේ සිල්වත් ය, වැඩුණු සිල් ඇත්තේ ය, වැඩුණු ශීලයෙන් යුක්ත ය

පින්වත් කුච්ඡන් තෙමේ කලක් තෙපල් ඇත්තේ ය, කලණ ලිහිලි බස් කියන්නේ ය, නිදෙස්, නොකෙලතොලු, කී දෑ හතවනු හැකි සිලිපි ඔසින් සමන්විත ය

පින්වත් කුච්ඡන් තෙමේ මොහොත් දෙනාට ආවාස ද ප්‍රාචීන ද වෙයි. තුන්සියක් ඔමුණු දරුවනට වේදයන් කියවයි නත් දෙසින් නත් දනව්වෙන් මොහොත් ඔමුණු දරුවෝ වේදය දුගානිම පනනුවෝ, වේදයන් ටහනු කැමැත්තෝ පින්වත් කුච්ඡන් සුවන එකි

හවං හි කුටිදනොනා ජිණේණා වුඤ්ඤා මහලුපකා අභිගතො වයො අනුපපතො සමණො ගොතමො තුරුණො චෙව තුරුණපබ්බජනො ච -පෙ-

හවං හි කුටිදනොනා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනධස්ස ඩිම්බාරස්ස සකකතො ගරුකතො මාතිතො පුජිතො අපචිතො -පෙ-

හවං හි කුටිදනොනා බ්‍රාහ්මණස්ස පොකඛරාජාභිස්ස සකකතො ගරුකතො මාතිතො පුජිතො අපචිතො -පෙ-

හවං හි කුටිදනොනා බාණ්ඩුමං අජ්ඣාපිසති සනතුස්සදං සතිණ්ණපට්ඨාදානං සංඛ්‍යාදාදං රුජ්ජානං රුජ්ජා මාගධෙන සෙනධෙන ඩිම්බාරෙන දිනනං රාජදායං වුඤ්ඤායං යමිති හවං කුටිදනොනා බාණ්ඩුමං අජ්ඣාපිසති සනතුස්සදං සතිණ්ණපට්ඨාදානං සංඛ්‍යාදාදං රුජ්ජානං රුජ්ජා මාගධෙන සෙනධෙන දිනනං රාජදායං වුඤ්ඤායං ඉමිනාපචිකතා න අරහති හවං කුටිදනොනා සමණො ගොතමො දස්සනාය උපසම්බුද්ධො, සමණො තෙව ගොතමො අරහති නිව්‍යානං කුටිදනොනා දස්සනාය උපසම්බුද්ධො.

7 එවං වුත්ත කුටිදනොනා බ්‍රාහ්මණො භො බ්‍රාහ්මණෙ එතදවොච “තෙන හි භො මච්චි සුණංථ යථා මයමෙව අරහාමි තං හවිත්තං ගොතමං දස්සනාය උපසම්බුද්ධො, නතෙව අරහති ජො හවං ගොතමො අමහාකං දස්සනාය උපසම්බුද්ධො

“සමණො බලු භො ගොතමො උභතො සුජාතො මාතිතො ච පිතිතො ච, සංසුභිගතභෝජනා යාච සත්තමා පිතාමහසුතා, අකම්පතො අනුපකුලොචා ජාතිවාදෙන යමිති භො සමණො ගොතමො උභතො සුජාතො මාතිතො ච පිතිතො ච, සංසුභිගතභෝජනා යාච සත්තමා පිතාමහසුතා, අකම්පතො අනුපකුලොචා ජාතිවාදෙන ඉමිනාපචිකතා න අරහති භො හවං ගොතමො අමහාකං දස්සනාය උපසම්බුද්ධො අථ චො මයමෙව අරහාමි තං හවිත්තං ගොතමං දස්සනාය උපසම්බුද්ධො.

සමණො බලු භො ගොතමො මහනනං ඤාතිසම්මං ඕතාය පබ්බජිතො -පෙ-

සමණො බලු භො ගොතමො පසුතො හිරුඤ්ඤාසුචණ්ණං ඕතාය පබ්බජිතො භුමිගතඤ්ච වෙතසට්ඨාදානං -පෙ-

සමණො බලු භො ගොතමො දහරෝච සමානො සුචා පුත්‍ර කාලං භොතො නග්‍රෙන ගොබ්බතෙන සමිත්තාගතො පඨමෙන වර්ෂා අගාරස්මි අනාගාරිකං පබ්බජිතො -පෙ-

පින්වත් කුළුණු තෙමේ ජරාගෙන් දුරු ය, වගසින් වැඩුණේ ය, මහලු ය, බොහෝ කල් ඉක්මවුණෙක, පැය්ම් විධට පැමිණියෙක. මහණ ගොසුම්න වූ කලී ලදරුන් ලදරු පැවිද්දෙකුන් මේ .

පින්වත් කුළුණු තෙමේ මහධාතියේ සේනියා බිම්බිසාර රජතුමා විසින් සත්කාර කරන ලද්දෙක, ගරු කරන ලද්දෙක, බුහුමන් කරන ලද්දෙක, ප්‍රදාන ලද්දෙක, යටත් පැවැතුම් දක්වන ලද්දෙක

පින්වත් කුළුණු තෙමේ පොතුරුගෙන් බමුණකු විසින් සත්කාර කැරුණෙක, ගරු කැරුණෙක, බුහුමන් කැරුණෙක, පිදුණෙක, යටත් පැවැතුම් දක්වුණෙක

පින්වත් කුළුණු තෙමේ බොහෝ ජනයා ගැවැසුණු, තණ දඩු දිය ඇති, බොහෝ බත බාතෘ ඇති, රජුගෙන් ලත් නින්දගම් වූ රජුගේ කායගෙ වූ, සේනියා බිම්බිසාර රජුගේ උතුම් දහවස්තු වූ බැණුමක ගම්ප ඉසුරු වැටෙහේ පින්වත් කුළුණු තෙමේ බොහෝ ජනයා ගැවැසුණු බැණුමක ගම්ප ඉසුරු වැටෙහේ ය යන යමක් ඇද්ද, මේ කරුණකින් පින්වත් කුළුණු තෙමේ මහණ ගොසුමින් දක්නට යන්නට නොකිත්තේ ය, මහණ ගොසුම්න ම පින්වත් කුළුණු දක්නට නිසි හ” යනු හි.

7 මෙහේ (බවුන්) කී කලැ කුළුණු බමුණා ඒ බමුණෙකට මේ බස් කී ය .

“හවන්ති, එහේ මි තමි, මහණ ගොසුමාණන් අප දක්නට එනුවට වඩා අප බඩ දක්නට ගැමෙහි තුදුසු වන ගැට දක්වන මා බස් ද අසවු

“හවන්ති, මහණ ගොසුම්න වූ කලී මවු පිය දෙ පසින් ම අභිජාත ය, සත් වන මිත්‍රතු යුවල ලෙක් පිටිසිදු මවුකුස ඇත්තෝ ය ජාතිවාදයෙන් නො ගෙළන ලද්දෝ ය, නො ගරහන ලද්දෝ ය මහණ ගොසුම්න මවුපිය දෙපසින් ම අභිජාතයක නො ගෙළන ලද්දෝ ය, නො ගරහන ලද්දෝ ය යන යමක් ඇද්ද, මේ කරුණකින් පින්වත් ගොසුම්න අප දක්නට එන්නට නො කිත්තෙක වැළී අපි ම බඩ දක්නට සන්නට නිස්සංක

හවන්ති, මහණ ගොසුම්න වූ කලී මහත් නැමුණු පියා පැවිදි වූවෝ ය

හවන්ති, මහණ ගොසුම්න වූ කලී පොළෝ යට ද පොළෝ මතු පිට ද වූ මහත් රත් අමුරන් ගැරු පියා පැවිදි වූවෝ ය

හවන්ති, මහණ ගොසුම්න වූ කලී පොතුරු ගොවුනෙන්, (වසේ තුන අතුරෙන්) පළමු වගසින් සත් වූවෝ ම, කරුණ වූවෝ ම, මනා කළ කෙසෙ ඇති වැ යොවුන් පියා සිටිපසේ ම ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි බිමට වන්නෝ ය

සමඡණං ඛුට්ඨො ගොතමො අකාමකානං මාතාපිතූතනං අස්සමුඛානං රුද්ධනකානං කෙතමග්ගං ඕනාඤ්ඤා කායායාති ව්‍යාභි අවිජ්ජෙති අභාරස්ම අනභාරියං පබ්බජ්ජො-පෙ-

සමඡණං ඛුට්ඨො ගොතමො අභිජ්ජො දුස්සනීයො පාසාදිකො පරමාය වණණ්ටොකඛිරිතාය සමන්තාගතො බුහමවණණී බුහමවච්චසි අකචුද්දං-වකාසො දුස්සනාය-පෙ-

සමඡණං ඛුට්ඨො ගොතමො සීලවා අරියගීලී කුසලගීලී කුසලසීලෙත සමන්තාගතො-පෙ-

සමඡණං ඛුට්ඨො ගොතමො කල්‍යාණවංචා කල්‍යාණවාක්කරණො පොරියා වාචාය සමන්තාගතො විසංවරියං අනෙලකල්‍යාය අනුස්ස පිඤ්ඤාපට්ඨියං-පෙ-

සමඡණං ඛුට්ඨො ගොතමො ඛුත්තනං අචිරියවාචිරියො පෙ-

සමඡණං ඛුට්ඨො ගොතමො ඕණකාමරුගො විගතවාපලො-පෙ-

සමඡණං ඛුට්ඨො ගොතමො කවමවාදී කිරියවාදී අපාපපුරෙකඛාණෙ බුහමඤ්ඤාය පරාය-පෙ-

සමඡණං ඛුට්ඨො ගොතමො උච්චාසුලා පබ්බජ්ජො අසමනිත්තං-වතනීයකුලා-පෙ-

සමඡණං ඛුට්ඨො ගොතමො අභිසං සුලා පබ්බජ්ජො මිහභුතා මහානාගා-පෙ-

සමඡණං ඛුට්ඨො ගොතමො තිණෙරට්ඨා තිණෙජනපද සමප්පච්ඡා අගච්ඡන්ති-පෙ-

සමඡණං ඛුට්ඨො ගොතමො අනෙකාති දෙවතාසහස්සාති පාණෙති සරණං ගතාති-පෙ-

සමඡණං ඛුට්ඨො ගොතමො එවං කල්‍යාණො නිත්තිසද්දො අබ්බුග්ගතො 'ඉතිපි සො හග්වා අරහං සමමා-ච්ඡිත්තො විජ්ජාමරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරං පුරිසදම්මසාරපි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බ්‍රහ්මා හගවා'ති-පෙ-

සමඡණං ඛුට්ඨො ගොතමො ආත්තියසමනාපුරිසලකඛණෙති සමන්තා-ගතො-පෙ-

සමඡණං ඛුට්ඨො ගොතමො එහිසාගතවාදී සමිලො සමෙවාදකො අබ්බාසුට්ඨො උත්තායමුඛො පුබ්බගාමී-පෙ-

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි ඔබ පැවිදි වන්නා නො කැමැති මාසියන් කඳුළු පිරි මුහුණ ඇති වැ හබ්බද්දි එය නොගනා කෙනෙ රවුළු බා පියා කතා වන් හැද ගිහි හෙත් නික්මැ පැවිද්දට බඩුවෝ ය

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි හැමට වැහි කරම් රු සිරි ඇත්තෝ ය, දක්නවුන් සිතැ පැහැදිම පහළ කරවන සුළුක, උතුම් පැහැ සපුයෙන් සුකුක උතුම් රන් පැහැ ඇත්තෝ ය, උතුම් සිරුරු පබ ඇත්තෝ ය සිය සිරුරු දුක්මට නොමඳ ඔව්ස් ඇත්තෝ ය...

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි සිල්වත්ත, පිරිසිදු සිල් ඇත්තෝ ය, නිදෙස් ශීලයෙන් යුත්හ

මහණ ගොසුම්හු වූ කලි කරුණ තෙපුල් ඇත්තෝ ය, කරුණ මිහිරි බස් තෙපලන්නෝ ය, නිදෙස් වූ නොකෙලතොලු වූ කී දෑ හඟවනු හමන් සිලිපි බසින් හමන්විතයෝ ය

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි බොහෝ දෙනාට ආවාසී ද ප්‍රාචාසී ද වෙති .

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි පහ වූ කාමරාග ඇත්තෝ ය, පහ වූ වපල බඩ ඇත්තෝ ය .

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි කම්මාදිත් ක්‍රියාමාදිත් වෙති කව ලොවුතුරා දහම් පුරස්සර කොට වැටෙති සැරිසුන් මුහුලන් ඇ බඩුණු පිරිසට ද නායක වැ හැසිරෙති

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි පිරිසිදු කැන් කුල වූ උසස් කුලයෙන් නික්මැ පැවිදි වූවෝ ය .

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි මහත් බත ඇති මහත් හොඟ ඇති ඉසුරුමත් කුලයෙන් නික්මැ පැවිදි වූවෝ ය .

හවන්ති, මහණ ගොසුමන් කරා පිට රචන් පිට දනවුයෙන් පැණ පුළුවස්තට එති

හවන්ති, නොයෙක් දහස් ගණන් දෙවියෝ මහණ ගොසුමන් දිවිහිමියෙන් සරණ ගියහ

හවන්ති, මහණ ගොසුමාණන්ගේ වූ කලි “මේ මේ කරුණින් ඒ බතවත් ගෙණම රහත් ය, හම්මාසම්බුදු ය, විදු කරුණින් සුකු ය, සුගත ය, ලොව දත්තෝ ය, ලොවුතුරා නරදම්කැරි ය, දෙව්මිනිස්තට සසු ය, සිවු සස් දකුණෝ ය, බතවත් යැ” යි මෙසේ වූ උතුම් යහසි උස් වැ නැංගේ ය

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි දෙතිස් මහ පුරිස්ලකුණින් සුකු ය

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි තමන් වෙත එන්නවුන් ‘එන්න, මම ආ සේ මැනැවැ’යි පිළිගන්නා සුළු හ, කරුට සුව එළවන තෙපුල් තෙපලන්නෝ ය, පිළිගෙදාරති දක්‍ෂ්‍ය හ, බැම නොකකුවන්නෝ ය, සුලහ කාය ඇත්තෝ ය, පැළිගියනට තුමු පළමුයන් කථා කරන සුළුහ

සමණො ඛුටු හො ගොතමො වතුනනං පරිසානං සක්කතො ගරුකතො මානිකො පූජිතො අපච්ඡතො-පෙ-.

සමණො ඛුටු හො ගොතමෙ ඛුටු දෙවා ව ඉහුසාං ව අභිපාසකනා-පෙ-

සමණො ඛුටු පතා ගොතමො යහමිං ගාමෙ වා නිගමෙ වා පටිවසති, න තයමිං ගාමෙ වා නිගමෙ වා අමහුසාං ඉහුසො විතෙයෙනති-පෙ-

සමණො ඛුටු හො ගොතමො සබ්බි ගණි ගණාවරිථො පුට්ඨිසං-කරුනං අකාමකම්මයති සථා උඛාපන හො ඵසෙසං සමණවුංගමිණානං යථා වා තථා වා යසො සමුදගච්ඡති, න හෙවං සමණස්ස ගොතමස්ස යසො සමුදගතො. අප ඛො අනුතතරං විජ්ජාවරණතථපදා සමණස්ස ගොතමස්ස යසො සමුදගතො-පෙ-

සමණො ඛුටු හො ගොතමං රුජා මානවො සෙතීරො දිව්විසාරෙ සපුතො සහරිථො සපරිථො සාමච්චි, පාණති සරණං ගතො සමණො ඛුටු පතා ගොතමං රුජා පසෙනදී තොසලො සපුතො සහරිථො සපරිථො සාමච්චි, පාණති සරණං ගතො සමණො ඛුටු හො ගොතමං වුංගමිණො පොකරිසාති සපුතො සහරිථො සපරිථො සාමච්චි, පාණති සරණං ගතො. සමණො ඛුටු හො ගොතමො රඤ්ඤො මානවස්ස සෙතීරස්ස බිච්ඡිසාරස්ස සක්කතො ගරුකතො මානිකො පූජිතො අපච්ඡතො සමණො ඛුටු හො ගොතමො රඤ්ඤො පසසනදිස්ස කොසලස්ස සක්කතො ගරුකතො මානිකො පූජිතො අපච්ඡතො සමණො ඛුටු හො ගොතමො වුංගමිණස්ස පොකරිසාතිස්ස සක්කතො ගරුකතො මානිකො පූජිතො අපච්ඡතො

සමණො ඛුටු පතා ගොතමො බාණ්ණමනං අනුපාතො, බාණ්ණමනෙ විහරති අභිබුලට්ඨිකාසං යෙ ඛො පන හෙවි සමණො වා වුංගමිණො වා අමානං ගාමකෙධතං ආගච්ඡති, අතිථි හො තෙ හොනති අතිථි ඛො පනමෙති සක්කාතබ්බො ගරුකාතබ්බො මානෙතබ්බො පූජෙතබ්බො අපච්ඡෙතබ්බො ගමපි හො සමණො ගොතමො බාණ්ණමනං අනුපාතො බාණ්ණමනෙ විහරති අභිබුලට්ඨිකාසං අතිථිමානං සමණො ගොතමො, අතිථි ඛො පනමෙති සක්කාතබ්බො ගරුකාතබ්බො මානෙතබ්බො පූජෙතබ්බො අපච්ඡෙතබ්බො

හවන්ති, මහණ ගොයුම්හු වූ කලී සිවු පිරිස් විසින් සත්කාර කරන ලද්දක, ගුරුකාර කරන ලද්දක, බුහුමන් කරන ලද්දක, පුදන ලද්දක, යටත් පැවැතුම් දක්වන ලද්දක..

හවන්ති, මහණ ගොයුමාණන් කෙරෙහි බොහෝ දෙවිමිනිත්තු වෙසෙයින් පහන්ක ..

හවන්ති, මහණ ගොයුම්හු වූ කලී යම් ගමෙක හෝ නියම ගමෙක වෙසෙත් නම්, එ ගමැ හෝ නියම ගමැ වැසි මිනිස්සුට ගත්තු පිඩා නො කෙරෙත් .

හවන්ති, මහණ ගොයුම්හු වූ කලී මහ සහපිරිස් ඇත්තෝ ය, ගණ නායකයක, ගණාධිපති හ බොහෝ නිලාකාරයන් අනුරෙහි අත්ත සි නියතු ලැබෙති ..

යම්ගේ වනාහි ඇතැම් මහණබ්බුණන්ගේ යශස අවෙලකතාදී පිටතට පෙනෙන යම්කම් ප්‍රකාශයකින් වැඩෙනත් මහණ ගොයුමන් ගේ යශස වූ කලී එගේ වැඩුණේ නො වේ. වැලි තමන් තුළ ම වූ නිරුත්තර විද්‍යාවරණයමටත් වැඩුණේ වේ .

හවන්ති, මහණ ගොයුමන් වූ කලී මගධාධිපති සේනිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ දරුවන් බිරියන් සහිත වැ පිරිස් හා ඇමැත්තන් හා සමග දිව් හිමි කොට සරණ ගියේ ය ..

හවන්ති, මහණ ගොයුමන් වූ කලී කොශලාධිපති පසේනදි රජ තෙමේ දරුවන් හා බිරියන් හා පිරිස් හා ඇමැත්තන් හා සහිත වැ දිව් හිමි කොට සරණ ගියේ ය .

හවන්ති, මහණ ගොයුමන් වූ කලී පොකුරුහැන් බමුණු තෙමේ දරුවන් බිරියන් පිරිස් හා ඇමැත්තන් සහිත වැ දිව් හිමි කොට සරණ ගියේ ය

හවන්ති, මහණ ගොයුම්හු වූ කලී මගධ රටට අසිපති සේනිය බිම්බිසාර රජු විසින් සත්කාර ද ගුරුකාර ද මානිත ද සුර්ත ද අපචිත ද වෙති

හවන්ති, මහණ ගොයුම්හු වූ කලී කොශලාධිපති පසේනදි රජු විසින් සත්කාර ද ගුරුකාර ද මානිත ද සුර්ත ද අපචිත ද වෙති ..

හවන්ති, මහණ ගොයුම්හු වූ කලී පොකුරුහැන් බමුණා විසින් සත්කාර ද ගුරුකාර ද මානිත ද සුර්ත ද අපචිත ද වෙති .

හවන්ති, මහණ ගොයුම්හු වූ කලී දැන් බාණ්ඩුමග්ග පැමිණියෝ බාණ්ඩුමග්ග සම්පයෙහි අභියැටි වෙතෙහි (අම්බලවකා වනයෙහි) වෙසෙත් හවන්ති, යම් කිසි මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ අප ගම් කෙතට එත් නම්, ඔහු අපට අමුතු වෙත් අමුත්තෝ වනාහි අප විසින් සත්කාර කවුහුක, ගුරුකාර කවුහුක, මානනියක, පුර්තියක, අපචිත-නියක. හවන්ති, යම් ගෙයකින් මහණ ගොයුම්හු බාණ්ඩුමග්ගට පැමිණියෝ, බාණ්ඩුමග්ග සම්පයෙහි අභියැටිවෙති වෙසෙත් ද, එහෙයින් ඔහු අප අමුත්තෝ ය අමුත්තෝ වනාහි අප විසින් සත්කාර කවුහුක, ගුරුකාර කවුහුක, බුහුමන් කවුහුක පිදුරු හුහුක, යටත් පැවැතුම් දක්වැනුහුක.

ඉමිනාපසඛිතන නාරභාති සො හවං ගොතමො දුභාංගං දුස්සනාය උපසඛිතමිත්තං අථ ඛො මග්ගමව අරනාම නං ගච්ඡන්තං ගොතමං දුස්සනාය උපසඛිතමිත්තං

එතතභෙහ ඛො අහං හො තස්ස තොතො ගොතමස්ස විශේෂං පරියාපුණ්ණි නො ව ඛො සො හවං ගොතමො එතතභවිෂණේ, අපරිච්ඡාදවිශේෂේ හි සො හවං ගොතමො'ති

8. එවං වුභෙතන නෙ බ්‍රාහ්මණො කුටිදනානං බ්‍රාහ්මණං එතදවොදුං “යථා ඛො හවං කුටිදනොනා සමිණස්ස ගොතමස්ස විශේෂේ භාසති ඉසකං ථෙව්” පි සො හවං ගොතමො ගොතමස්සෙව විතරති, අලමෙව සඤ්ඤාන කුලපුඤ්ඤාන දුස්සනාය උපසඛිතමිත්තං අපි පුට්ටංගොනාපි1 තොති හි හො සබ්බෙව පිතං සමිණං ගොතමං දුස්සනාය උපසඛිත-
භුස්සමි”ති

9 අථ ඛො කුටිදනොනා බ්‍රාහ්මණෝ මහතා බ්‍රාහ්මණතණෙන සඤ්ඤාගෙන අමිඛලට්ඨිකා ගෙන හගවා තෙනුපසඛිතමි උපසඛිතමිත්තා හගවතා සද්ධං සමෙමාදි සමමාදි නිසමාදිනං කථා සාරාණීයං විනිසාරෙවමා එකමිනනං නිසීදි, බාණ්ණමතිකා'පි ඛො බ්‍රාහ්මණංගපතිනා අපෙසකථෙවි හගවනනං අභිවාදෙමා එකමිනනං නිසීදිංසු, අපෙසකථෙවි හගවතා සද්ධං සමෙමාදිංසු සමෙමාදිනං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙවමා එකමිනනං නිසීදිංසු අපෙසකථෙවි ගෙන හගවා තෙනසඤ්ඤා පණ්ණමෙමා එකමිනනං නිසීදිංසු අපෙසකථෙවි තාමිගොතනං සාවෙමා එකමිනනං නිසීදිංසු අපෙසකථෙවි කුණ්ඩිකුතා එකමිනනං නිසීදිංසු

10 එකමිනනං නිසීදෙනා ඛො කුටිදනොනා බ්‍රාහ්මණො හගවනනං එතදවොදු: “සුතං මේතං ගො ගොතමි සමිණස්ස ගොතමො තිවිට්ඨං යඤ්ඤසමපදං සොලසපරික්ඛාරං ජානාතීති න ඛො පනානං ජානාමි තිවිට්ඨං යඤ්ඤසමපදං සොලසපරික්ඛාරං ඉච්ඡාමි වාහං මහායඤ්ඤං යදිකුං සාධු මෙ හවං ගොතමො තිවිට්ඨං යඤ්ඤසමපදං සොලසපරික්ඛාරං දෙසසන්තු”ති.

“තෙන හි බ්‍රාහ්මණ සුභණ්ඩි සාධුසං මනසිකරුහි හාසිසාමි”ති

‘එවං භො’ති ඛො කුටිදනොනා බ්‍රාහ්මණො හගවතො පච්චිකොසි හගවා එතදවොදු

11 “නුතපුබ්බං බ්‍රාහ්මණ රුජා මහාවිජිනො තාම අනොසි, අනොසි මනථානො මහාගොතො පසුතජාතරුපරජනො පසුතරිතකුපකරණො පසුතඛනාධිකෙසු පරිපුණ්ණකොතනොච්ඡාගාරො අථ ඛො බ්‍රාහ්මණ රඤ්ඤං මහාවිජිතස්ස රතොගතස්ස පටිසලුච්ඡිතස්ස එවං ථෙවතසො පරිවිතකොනා උද්ධාදි “අබ්බතා ඛො මෙ විප්පා මානුසකා භොගා, මහනතං පච්චිකොසිලං අභිවිජිත අභිකාමිසාදි යනනුකානං මහායඤ්ඤං යපෙය්‍යං, යං මමි'ස්ස දිසරත්තං හිතාය සුධායා”ති,

මේ කරුණින් ඒ පින්වත් ගොසුම්මු අප දක්නට එන්නට නො තිස්සහ. වැලි ඇපි ම ඒ නවදගොතමයන් දක්නා පිණිස එළැබෙන්නට නිසි වම්හ

හවත්ති, ඒ හවද ගොතමයන් පිළිබඳ වූ මෙතෙක් ගුණ මම දනිමි එහෙත් පින්වත් ගොසුම්මු මේ පමණක් ම ගුණ ඇත්තෝ නො වෙති “ඔබ වූ කලි නො ඕනිගැ හැකි ගුණ ඇතිගහ” යනු හි

8 මෙතෙක් කී කල්හි ඒ බමුණෝ කුච්ඡන් බමුණා බණවා, “පින්වත් කුච්ඡු මහණ ගොසුමන්ගේ ගුණ වනන සැටියෙන්, ඒ පින්වත් ගොසුමන් මෙයින් සිය ගොදුනක් දුරු වසතත්, සෑදුහැකි කුලප්පුනු විසින් පෘෂ්ඨය රැගෙන ද ඔබ දකිනු පිණිස එන්නට නිසි ම ය එ බැවින්, හවත්ති, ඇපි සියල්ලමෝ මහණ ගොසුමන් දක්නට බබ වෙත එළැඹෙන්නමු”යි කීහ

9 ඉක්බිතිවනත් කුච්ඡන් බමුණා මහත් බමුණුගණයා හා අඹයාපියට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹිසේ ය එළැඹූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු විය. සතුටට කරුණු වූ, සිතැ රැදැවිය යුතු වූ කරාච කැරු නිවො, පසෙක ඉඳ ගත්තේ ය බාණුමත යමැ වැසි බමුණෝ ද ගැහැවියෝ ද කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැද පසෙක ඉඳ ගත්ත කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු වූහ සතුටු වීය යුතු සිතැ රැදැවිය යුතු වූ කරා නිවො පසෙක ඉඳ ගත්ත කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දසාවට ඇදිලි බැදගෙන පසෙක හුන්ග කෙනෙක් නම්නොත් අස්වා පසෙක ඉඳ ගත්ත කෙනෙක් නිහඬ වැ පසෙක ඉඳ ගත්ත

10 එක් පසෙකැ හුන්නා වූ ම කුච්ඡන් බමුණා, “පින්වත් ගොසුමාණනි, ‘මහණ ගොසුම්මු තෙවැදුරුම් යාන සම්පතත් සොළොස් පිරිකරත් දනිති’ හි මෙය මා විසින් අසන ලදි මම වූ කලි තෙවැදුරුම් යාන සම්පතත් සොළොස් පිරිකරත් නො ම දනිමි වැලි ද මහායාගයක් යජනට මම කැමැතිගෙමි යාමිකු කරමි. මට පින්වත් ගොසුම්මු තෙවැදුරුම් යාන සම්පතත් සොළොස් පිරිකරත් දෙසත් වා,’ හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කී ය

“බමුණ, එසේ වී නම් අසන්නැ මොනොවට මෙනෙහි කරන්නැ කියන්නෙමි”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

‘එසේ ය, පින්වතැ’යි කුච්ඡන් බමුණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් ඇස්වී ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක

11. “පෙර වූවක් කියමි බමුණ, අභ්‍ය වූ, මහත් ධන ඇති, මහත් භොග ඇති, බොහෝ රත් රිදි ඇති, බොහෝ වස්තූපකරණ ඇති, බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇති, පිරිපුන් ගබඩා කොටුගල් ඇති මහාපිණිත නම් රජෙක් විය බමුණ, එකදු හුදෙකලා වැ විහත්වෙකයෙක් හුන් මහාපිණිත රජුට “මානුෂක වූ මහත් භොගසම්පත්හු මා විසින් ලබන ලද්දේ ම ය ඒ මම මහත් පොළොවුළුල්ල වෙසෙසින් දිනා හැමට අතිපති වැ වෙසෙමි මට දික් කලක් සිත යුට පිණිස පවත්නා මහා යඤයක් ගදින්නෙමි නම් මැනවැ”යි මෙසේ විභත සබ්බල්පනාවෙන් පහළ විය

ඉමිනාපඛේතන නාරහතී සො හවං ගොතමො අමානං දස්සනාය උපසඞ්කමිදුං අථ ඛො මයමෙව අරුතම තං භවන්තං ගොතමං දස්සනාය උපසඞ්කමිදුං

එතතභෙ ඛො අහං හො තස්ස නොතො ගොතමස්ස වණ්ණ පරිභාසුණාමි නො ච ඛො සො හවං ගොතමො එතතභවණ්ණො අපරිමාණවණ්ණො හි සො හවං ගොතමො”ති

8. එවං වුත්තෙ තෙ බ්‍රාහ්මණා කුට්ඨකනං බ්‍රාහ්මණං එතදවොවුං, “යථා ඛො හවං කුට්ඨකෙනා සමිණස්ස ගොතමස්ස වණ්ණ භාසති ඉන්ධා ටෙ”පි හො හවං ගොතමො යොජනසතෙ විතරති, අලමෙව සද්ධෙන කුලපුත්තෙන දස්සනාය උපසඞ්කමිදුං අපි පුට්ඨෙතොපි¹, තෙන හි හො සබ්බෙව මයං සමිණා ගොතමං දස්සනාය උපසඞ්කමිස්සමා”ති

9 අථ ඛො කුට්ඨකෙනා බ්‍රාහ්මණො මහතා බ්‍රාහ්මණගණෙන සද්ධං යෙන අමබ්බලට්ඨිකා යෙන හගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිදුං හගවතා සද්ධං සමමාදි සමමාදනීයං කථං සාරංණීයං විතීසාරෙතා එකමන්තං නිසිදි, බාණ්ණමතිකා”පි ඛො බ්‍රාහ්මණගතපතිකා අපොකථෙව භගවන්තං අභිවාදෙතා එකමන්තං නිසිදිංසු, අපොකථෙව හගවතා සද්ධං සමමාදිංසු, සමමාදනීයං කථං සාරංණීයං විතීසාරෙතා එකමන්තං නිසිදිංසු අපොකථෙව යෙන හගවා තෙනසුප්පිං පණාමෙතා එකමන්තං නිසිදිංසු අපොකථෙව නාමගොතනං සාවෙතා එකමන්තං නිසිදිංසු අපොකථෙව තුණ්හිගුතා එකමන්තං නිසිදිංසු

10 එකමන්තං නිසිනො ඛො කුට්ඨකෙනා බ්‍රාහ්මණො හගවන්තං එතදවොච: “සුතං මේතං හො ගොතමි සමිණො ගොතමො තිවිධං යඤ්ඤසමපදං සොළසපරිකඛාරං ජානාතීති, න ඛො පනාතං ජානාමි තිවිධං යඤ්ඤසමපදං සොළසපරිකඛාරං ඉට්ඨාමි වාහං මහායඤ්ඤං යජිතුං, සාධු මේ හවං ගොතමො තිවිධං යඤ්ඤසමපදං සොළසපරිකඛාරං දෙසෙතු”ති.

“තෙන හි බ්‍රාහ්මණ සුණොහි සාධුතං මනසිකරොහි භාසිස්සාමි”ති

‘එවං භො’ති ඛො කුට්ඨකෙනා බ්‍රාහ්මණො හගවතො පච්චසස්සාඨි හගවා එතදවොච:

11 “තුතපුබ්බං බ්‍රාහ්මණ රජා මනාච්ඡිනො තාම අකොසි, අකොසි මනභින්නා මනාභොගො පසුතජාතරුපරජතො පසුතවිතතුපතරණො පසුතබනබ්බෙස්ස පරිපුණ්ණතොසකොට්ඨාගාරො, අථ ඛො බ්‍රාහ්මණ රඤ්ඤං මනාච්ඡිතස්ස රතොගතස්ස පරිපලභිතස්ස එවං ටෙතසො පරිචිතකොතා උද්දාදි “අභිගතා ඛො මේ විජුලා මානුසකා හොගා, මහන්තා පඨවිමණ්ඩලං අභිච්ඡිත අජිනාවසාපි යන්තූනාහං මහායඤ්ඤං යජෙය්‍යං, යං මමි”ස්ස දීඝරත්තං හිතාය තුඛායා”ති,

1 පුට්ඨෙතොපි (තෙසුම පොඤ්ඤා)

පළි කරුණිනුත් ඒ පින්වත් ගොසුම්හු උප දක්නට එන්නට නො කිස්සහ. වැලි පැය ෧ ඒ නවද්ගොතපිටත් දක්නා පිණිස එළඹෙන්නට නිසි මවිහ

හවන්ති, ඒ නවද් ගොතමයන් පිළිබඳ වූ මෙතෙක් ගුණ මට් දන්මි එතෙත් පින්වත් ගොසුම්හු මෙ පමණක් ම ගුණ ඇත්තා නො වෙති “ඔබ වූ කලි නො භික්ඛූ හැකි ගුණ ඇතිගහ” යනු යි

8 මෙතෙක් කී කල්හි ඒ බමුණෝ කුච්ඡන් බමුණා බණවා, “පින්වත් කුච්ඡු මහණ ගොසුමින්ගේ ගුණ වනනා සැටියෙන්, ඒ පින්වත් ගොසුමින් මෙයින් සිය යොදනක් දුර වසතත්, සැදහැකි කුප්පිකුනු විසින් පාපෙය රැකෙන ද ඔබ දකිනු පිණිස එන්නට නිසි ම ය එ බැවින්, හවන්ති, ඇපි සිසල්ලමෝ මෙතෙක් ගොසුමින් දක්නට ඔබ වෙත එළඹෙන්නමුන” යි කීහ

9 ඉක්බිතිනාත් කුච්ඡන් බමුණා මහත් බමුණුගණයා හා දැඩියැටියට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹිණි ය එළඹූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භා සතුටු විය. සතුටට කරුණු වූ, සිතැ රැදැවිය යුතු වූ කපාව කැරැ නිමවා, පසෙක ඉඳ ගත්තත් ය බාණුමත යමැ වැසි බමුණෝ ද නැගැටියෝ ද කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැද පසෙක ඉඳ ගත්ත කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භා සතුටු වූහ සතුටු විය යුතු සිතැ රැදැවිය යුතු වූ කපාව නිමවා පසෙක ඉඳ ගත්ත කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දසාවට පැදිලි බැඳගෙන පසෙක හුන්ක කෙනෙක් නම්කොත් අස්වා පසෙක ඉඳ ගත්ත. කෙනෙක් නිහඬ වැ පසෙක ඉඳ ගත්ත

10 එක් පසෙක හුන්නා වූ ම කුච්ඡන් බමුණා, “පින්වත් ගොසුමාණනි, ‘මහණ ගොසුම්හු තෙවැදුරුම යාන සම්පතත් සොළොස් පිරිකරන් දැනිති’ යි මෙය මා විසින් අසන ලදි මම වූ හැලි තෙවැදුරුම යාන සම්පතත් සොළොස් පිරිකරන් නො ව දැනිති වැලි දු මහාපාගයක් යස්නට මම කැමැතිගෙමි යානෙක කරමි. මට පින්වත් ගොසුම්හු තෙවැදුරුම යාන සම්පතත් සොළොස් පිරිකරන් දෙසත් වා,” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කී ය

“බමුණ, එසේ වී නම් අසන්නැ මොනනාවට මෙතෙති කරන්නැ කියන්නෙමි” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

‘එසේ ය, පින්වතා’ යි කුච්ඡන් බමුණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් ඇස්මි ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක

11. “පෙර වූවක් කියමි බමුණ, අසිය වූ, මහත් බත ඇති, මහත් භොග පැති, බොහෝ රන් පිදි ඇති, බොහෝ වස්තුවකරණ ඇති, බොහෝ බත බාහ්‍ය ඇති. පිරිපුන් ගබ්බා කොටුගල් පැති මහාපිඨික නම් රජෙක් විය බමුණ, එ කුපු හුදෙකලා වැ විහනවිවෙකයෙන් හුන් මහාපිඨික රජුට “මානුෂක වූ මහත් භොගසපිපත්තු මා විසින් ලබන ලද්දෙ ම ය ඒ මම මහත් පොළොව්වුල්ල වෙසෙසින් දිනා හැමට අතිපති වැ වෙසෙමි මට දිග් කලක් ගිහ යුම පිණිස පවත්නා මහා යඥයක් යදින්නෙමි නම් මැනවැ” යි මෙසේ විතර සකිල්පනාවෙන් පහළ විය

අපි බො බ්‍රාහ්මණ රාජා මහාවිජිතො පුරොහිතො බ්‍රාහ්මණං අංමනෙතනා එතදවොච ‘ඉධ මග්ගං බ්‍රාහ්මණ රහොගතස්ස පටිසලජිනස්ස එවං චෙතසො පරිවිතකෙකා උදපාදි: “අභිගතා බො මෙ විප්‍රලා මාත්‍රුකා භොගා මහනතං පඨවිමණ්ඩලං අභිවිජ්ඣ අරක්ඛාවසාමි. යනත්‍රුතාහං මහාසක්ඛො යජෙය්‍යං, යං මම’ස්ස දීඝරතතං හිතාය පුබ්බායා’ති. ඉච්ඡාමකං බ්‍රාහ්මණ මහාසක්ඛො යජ්‍යං. අත්‍රස්සාසතු මං හවං, යං මම’ස්ස දීඝරතතං හිතාය පුබ්බායා”ති

12. එවං චුතෙත බ්‍රාහ්මණ පුරොහිතො බ්‍රාහ්මණො රජානං මහාවිජිතං එතදවොච ‘භොගො බො රඤ්ඤො ජනපදෙ සකණ්ටකො සඋපිලො. ගාමභාතා’පි දිස්සන්ති, නිගමඝාතා’පි දිස්සන්ති, පෘථුගතා’පි දිස්සන්ති. හවං චෙ බො පන රාජා එවං සකණ්ටකෙ ජනපදෙ සඋපිලෙ බ්‍රිද්ධි-රෙය්‍ය, අකිච්චකාරී අස්ස තෙන හවං රාජා, සීයා බො පන භොගො රඤ්ඤො එවමස්ස ‘අහමේතං දස්සුබ්ලං වධෙන වා බන්ධන වා ජාතියා වා ගරහාය වා පබ්බාප්ජාය වා සමුහනිස්සාමි’ති. න බො පනෙතස්ස දස්සුබ්ලස්ස එවං සමමා සමුග්ගාගො භොති යෙ තෙ හතාවසෙසකා හමිස්සන්ති, තෙ පච්ඡා රඤ්ඤො ජනපදං විහෙඨෙස්සන්ති. අපි ච බො ඉදං සංවිධානං ආගමම එවමෙතස්ස දස්සුබ්ලස්ස සමමා සමුග්ගාගො භොති. තෙන හි හවං රාජා යෙ භොගො රඤ්ඤො ජනපදෙ උස්සහන්ති කසිගොරකෙඛ, තෙසං හවං රාජා බිජ්ඣතතං අනුපාදෙතු. යෙ භොගො රඤ්ඤො ජනපදෙ උස්සහන්ති වණ්ඤාය, තෙසං හවං රාජා පාහතා අනුපාදෙතු යෙ භොගො රඤ්ඤො ජනපදෙ උස්සහන්ති රුජ්ජොරිසෙ, තෙසං හවං රාජා හත්තචෙනතං පකපතු. තෙ ව මනුස්සා සකමමපසුතා රඤ්ඤො ජනපදං න විහෙඨෙස්සන්ති මහා ව රඤ්ඤො රුසිකො හපිස්සති, බෙමච්ඡිතා ජනපද අකණ්ටකා අනුපිලා. මනුස්සා ව මුද්‍ර මොදමානා උරෙ පුතෙත නචෙවතනා අපාරුතඝර මඤ්ඤො විහරිස්සන්ති”ති.

13. ‘එවං භො’ති බො බ්‍රාහ්මණ රාජා මහාවිජිතො පුරොහිතස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිස්සුභා යෙ රඤ්ඤො ජනපදෙ උස්සහිංසු කසිගොරකෙඛ, තෙසං රාජා මහාවිජිතො බිජ්ඣතතං අනුපාදයි.¹ යෙ රඤ්ඤො ජනපදෙ උස්සහිංසු වණ්ඤාය, තෙසං රාජා මහාවිජිතො පාහතං අනුපාදයි. යෙ රඤ්ඤො ජනපදෙ උස්සහිංසු රුජ්ජොරිසෙ, තෙසං රාජා මහාවිජිතො හත්තචෙනතං පකපෙයි තෙ ව මනුස්සා සකමමපසුතා රඤ්ඤො ජනපදං න විහෙඨෙස්ස. මහා ව රඤ්ඤො රුසිකො අභොගි, බෙමච්ඡිතා ජනපද අකණ්ටකා අනුපිලා මනුස්සා මුද්‍ර මොදමානා උරෙ පුතෙත නචෙවතනා අපාරුතඝර මඤ්ඤො විහරිංසු.

1 අනුපාදයි (කෙසු ව පොත්කෙසු)

බමුණ, ඉක්බිත්තෙන් මහාවීරන රජ තෙමේ පෙරෙවියා අයුරු, “බමුණ, මෙහි හුදෙකලා වෑ විතනවිවේකයෙන් හුන් මට ‘ප්‍රානුපක වූ චන්ද්‍රාගයෝ වෑ පිසින් ලදහ ඒ මම මෙන් සිහිවබල දිනා එයට අසිපත වෑ වෙසෙමි මට දික් කලක් හිත සුව පිණිස පවත්නා මො යඥයක් කළොත් මැනවැ හි මෙසේ විතනසංකල්පනාවක් උපන. බමුණ, මො යඥයක් කරන්නට කැමැත්තෙමි එහි ලාභවත් තෙමේ මට දික් කලක් හිත සුව පිණිස අනුයාසන කෙරේ වා” හි මෙ බස් පැවැසි ය.

12. බමුණ, මෙසේ කි කල්හි පෙරෙවි බමුණා මහාවීරන රජුට යෙය කී ය. “තවත් රජුහුගේ රට කවු සහිත (සොරඋවදුරු සහිත) පෙය, සොර උවදුරින් මිරිකුණේ වෙසි. ගම් පැහැරුම් දක්නා ලැබේ නිසැං ගම් පැහැරුම් දක්නා ලැබේ. හුවර පැහැරුම් දක්නා ලැබේ. මො පැහැරුම් දක්නා ලැබේ හවුන් රජ තෙමේ ඉදින් මෙසේ සොර උවදුරු ගැහි සොර උවදුරින් මිරිකුණු රටෙහි බදු කරවුවර ගන්නේ නම්, එයින් නොකටයුත්තක් කරන්නෙක් වන්නේ ය ‘වඩ කිරීමෙන් හෝ බැඳුම් මෙන් හෝ දඩ ගැහීමෙන් හෝ හිස මුඩු කැරවීම ආදී ගැරැහුමෙන් හෝ රටින් නෙරැවීමෙන් හෝ මේ දශසංකීර්ණ (සොර හුල) මුලින් ම උදුරා ලන්නෙමි’ හි පින්වත් රජුට මෙසේ සිතක් විය ගැත්ක පෙයේ මේ සොර හුල මැනවින් ඉදිරිමෙන් නො වේ ම ය තසන ලද්දවුන් ගෙන් ඉතිරි වූ යම් සොරසතුරු කෙනෙක් වන්නෝ ද, ඔහු පසු වෑ රජුගේ රට පෙළන්නාහ එතෙකුදු වුවත් මේ මතු දැක්වෙන සංවිධාන යට පැමිණ (මතු දැක්වෙන සේ පිළිපැදීමෙන්) මොස් මේ සොර හුල මොනොවට ඉදිරි යැම වේ. එ බැවින් සිය රටෙහි යම් කෙනෙක් ගොවිතැන්හි ගෙරි රැකුම්හි උත්සාහ කෙරෙත් නම්, පින්වත් රජ තෙමේ ඔවුනට ධාන්‍ය ඔප්පට ද බත් ද දේ වා යම් කෙනෙක් පිටවත් රජුහුගේ රටෙහි වෙළෙඳුම් පිණිස උත්සාහ කෙරෙත් ද, ඔවුනට රජ තෙමේ බඩු මිල දේ වා. පින්වත් රජුහුගේ රටෙහි යම් කෙනෙක් රාජකාරියෙහි උත්සාහ කෙරෙත් ද, ඔවුනට පින්වත් රජ තෙමේ බත් වැටුප් දේ වා ඒ මිනිස්සුන් තමන්ගේ වැඩපටුනි යෙදුණේ රජුගේ රට නො පෙළන්නෝ ය. රජුගේ ධනධාන්‍ය රැක ද මහත් වන්දෝ ය ජනපදයෝ සොර උවදුරු නැත්තෝ, නොවිඳිකුණෝ. නිරුපද්‍රාහනාවයක් සිටියේ වන්නාහ මිනිස්සු ද උතුන් කෙරෙහි සතුටු වන්නෝ, ඔප්ප දුරුවන් කරවන්නෝ, දොර නොවැසු ගෙවල් පැනනවුන් කෙරේ (බිස සැක නැති ව) වසන්නෝ ය ’

14 අථ ඛො බ්‍රාහ්මණ රාජා මහාවිජ්ජො පුරොහිතං බ්‍රාහ්මණං ආමනෙතාති ඵතද්වොච. “සමුහතො ඛො මෙ භො සො දස්සුහිලො භොතො සංවිධානං ආගමම මහා ව මෙ රාහිකො ඛෙමච්ඡිකා ජනපදා අකණ්ඩකා අනුපට්ඨිලා. මනුස්සා මුද මොදමානා උරෙ පුත්තන නළේවන්තා අපාරානකරා මඤ්ඤා විහරන්ති ඉච්ඡාමහං බ්‍රාහ්මණ මහායඤ්ඤං යජ්තුං. අනුසාසතු මං හවං, යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛංයා”ති

“තෙන හි හවං රාජා ගෙ භොතො රඤ්ඤා ජනපදෙ ඛතතිං අනුසුත්තං නෙගමා වෙච ජානපදා ව, තෙ හවං රාජා ආමනනසතං, ‘ඉච්ඡාමහං භො මහායඤ්ඤං යජ්තුං අනුජානනතු මෙ භොතො, යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛංයා’ති ගෙ භොතො රඤ්ඤා ජනපදෙ අමච්චා පාරිසජ්ජා නෙගමා වෙච ජානපදා ව -පෙ- බ්‍රාහ්මණමහාසාලා නෙගමා වෙච ජානපදා ව, තෙ හවං රාජා ආමනනසතං: ‘ඉච්ඡාමහං භො මහායඤ්ඤං යජ්තුං. අනුජානනතු මෙ හවනො, යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛංයා’ති

‘ඵචං තො’ති ඛො බ්‍රාහ්මණ රාජා මහාවිජ්ජො පුරොහිතස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිස්සුතීං ගෙ රඤ්ඤා ජනපදෙ ඛතතිං අනුසුත්තං නෙගමා වෙච ජානපදා ව, තෙ රාජා මහාවිජ්ජො ආමනෙතාති: “ඉච්ඡාමහං භො මහායඤ්ඤං යජ්තුං. අනුජානනතු මෙ තොතො, යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛංයා”ති

“යජ්තං හවං රාජා යඤ්ඤං. යඤ්ඤාලො මහාරාජා”ති

ගෙ රඤ්ඤා ජනපදෙ අමච්චා පාරිසජ්ජා නෙගමා වෙච ජානපදා ව -පෙ- බ්‍රාහ්මණමහාසාලා නෙගමා වෙච ජානපදා ව -පෙ- ගතපතිනෙච්ඡිකා නෙගමා වෙච ජානපදා ව, තෙ රාජා මහාවිජ්ජො ආමනෙතාති: “ඉච්ඡාමහං භො මහායඤ්ඤං යජ්තුං අනුජානනතු මෙ හවනො, යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛංයා”ති

“යජ්තං හවං රාජා යඤ්ඤං. යඤ්ඤාලො මහාරාජා”ති

ඉතිමෙ වානාථො අනුමතීපකං තස්සෙව යඤ්ඤස්ස පටිකඛාරා හවන්ති

15. රාජා මහාවිජ්ජො අට්ඨති අභේකභි සමත්තාගතො

උහතො සුජාතො මාත්තො ව පිතිතො ව, සංසුද්ධිගතණිකො යාව සත්තමා පිතාමහසුතා,

14 බමුණ, ඉක්බිතිවත් මහාචාර්ය රජ තෙමේ පෙරෙවියා අමතා, “හවන, මා විසින් හවන්ත්‍රයේ සංවිධානය පිළිවැද එ පොරොත්තු හුලු මුලින් උද්‍රුණ ලද්දේ ය. මගේ බිහි වූ ධනය රැස ද මහත ම ය ජනපදයෝ අකණ්ඩක වූවෝ, (සොර සතුරු උවදුරු නැත්තෝ) උවදුරින් නොමරිකුණෝ, උවදුරු නැති බවේ සිටියෝ ය මිනිස්සු ඔවුනොවුන් හා සසුව වන්නෝ, බෙරෙහි දරුවන් නවවන්නෝ, දොර නොවැසූ ගෙවල් ඇත්තවුන් සේ වෙසෙත් බමුණ, මට දික් කලක් හිත සුව පිරිසිස පවත්නා මහා යඥයක් යදනට (මහ දනක් දෙන්නට) මම කැමැත්තෙමි. පින්වත් තෙමේ මට අනුශාසන කෙරේ වා” යි මේ බස් කී ය

එ විට පෙරෙවි තෙමේ මෙසේ රජුට අනුශාසන කෙළේ ය “එසේ නම්, පින්වත් රජුගේ රටෙහි තමා අනුව පවත්නා නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් යම් ඝාත්‍රිය කෙනෙක් වෙත් නම්, පින්වත් රජ තෙමේ ඔවුන් අමතා, ‘හවන්ති, මට බොහෝ කල් හිත සුව පිරිසිස මම් මහ දනක් දෙනු කැමැත්තෙමි. හවන්ත්‍ර එයට මට අනුදනිත් වා’යි කියා වා. පින්වත් වූ රජුගේ රටෙහි නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් රාජ-සභාවට අයත් ඇමැතිගේ වෙත් ද, නියමගම් වැසි දනවුවැසි බමුණු මහසල්ත්‍ර වෙත් ද නියමගම්වැසි දනවුවැසි මහ දනවත් ගැහැටි කෙනෙක් වෙත් ද, පින්වත් රජ තෙමේ ඔවුන් අමතා ‘හවන්ති, මට බොහෝ කල් හිත සුව පිරිසිස මම් මහ දනක් දෙනු පිසියෙමි හවන්ත්‍ර එයට මට අනුදනිත් වා’යි කියා වා”.

“බමුණ, ‘එසේ ය පින්වතැ’යි කියා ම මහාචාර්ය රජ තෙමේ පෙරෙවි බමුණාට පිළිවදන් දී, සිය රටෙහි නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් තමා අනුව පවත්නා ඝාත්‍රිය කෙනෙක් වූහ නම්, ඔවුන් අමතා, ‘පින්වත්ති, යමක් මට බොහෝ කල් හිත සුව පිරිසිස පවත්නේ ද, මම් එසේ වූ යඥයක් යජන්නට (මහ දනක් දෙන්නට) කැමැත්තෙමි. පින්වත්ත්‍ර එයට මට අනුදනිත් වා’යි කී ය

‘පින්වත් රජ තුමෝ යඥය යජන් වා (මහ දන් දෙත් වා). මහ රජාණනි, මේ යඥයට කාලය වේ යැ”යි ඔහු කීහ. සිය රටෙහි නියම-ගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් රාජසභාසඳ ඇමැති කෙනෙක් වූහ ද නියමගම්වැසි දනවුවැසි බමුණු මහසල් කුල කෙනෙක් වූහ ද, නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් දන රැස කරන ගැහැටි මහසල් කුල කෙනෙක් වූහ ද, මහාචාර්ය රජ තෙමේ ඔවුන් හැම අලෙවි, ‘හවන්ති, යමක් මට බොහෝ කල් හිත සුව පිරිසිස පවත්නේ ද, එසේ වූ මහායඥයක් යජන්තු පිසියෙමි පින්වත්ත්‍ර මට එයට අනුදනිත් වා’යි දන්වී ය

‘මහරජාණනි, මේ යඥයට කාලය ය පින්වත් රජ තුමෝ යඥය කෙරෙත් වා’යි ඔහු කීහ

මෙසේ මේ අනුමතී පෘෂ්ඨකර (අවසරය දෙන්නා) සකර වගය) එ ව යඥයට පිරිවර වෙත්

15 මහාචාර්ය රජ තෙමේ අංග අවසන් සිටින්නා ය (කවර අවශ්‍ය ද ? යත්)

ගේ මාට්‍රය දෙපසින් ම අභිජාන ය, සත්වන උඩුකු සුදිල තෙක් පිරිසිදු මවුකු ය ඇත්තෙක

අකඛිනො අනුපක්කුටො ජාතිවාදෙන,

අභිරුපො දහන්තියො පාසාදිකො, පරමාය වණ්ණපොක්ඛරතාය
සමන්තාගතො, බ්‍රහ්මවණ්ණේ බ්‍රහ්මවට්ඨසි අකබ්‍රවද්දුවකාසො දස්සනාය

අනෙයා මහභිකො මහාගොගො පසුතජාතරුපරජතො පසුතච්ඡත්තු-
පකරණො පසුතඛතඛඤ්ඤා පරිපුණ්ණකොසඤ්ඤාධාරො.

බ්‍රව්‍යො චතුරඛිනියො සෙනාය සමන්තාගතො අස්සවාය ඔවාදපටිකරො,
පතපති මඤ්ඤා පට්ඨපටිකො යසං.

සඤ්ඤා දාසකො දානපති අනාවට්ඨො, සමණබ්‍රාහ්මණකපණ්ණික-
වණ්ණිබ්‍රහ්මණාචාරො ඔපානාසුතො, පුඤ්ඤාති කාරොති

බ්‍රහ්මසුතො තස්ස තස්ස සුතජාතස්ස, තස්ස තස්සෙව ඛො පත
භාසිතස්ස අපං ජානාති, 'අයං ඉමස්ස භාසිතස්ස අපං අයං ඉමස්ස
භාසිතස්ස අපං'ති

පණ්ණිනො විගතො මෙධාපි පට්ඨප්‍රො අතිතානාගතපට්ඨප්‍රොහො
අපං විනොසො.

රාජා මහාවජ්ජො ඉමෙති අට්ඨති අභිකති සමන්තාගතො
ඉති ඉමාති'පි අට්ඨති තස්සෙව යඤ්ඤාස්ස පරික්ඛාරො භවන්ති

16 පුරොගිතො'පි බ්‍රාහ්මණො චතුහභිකති සමන්තාගතො

උභතො සුජාතො මානිතො ච පිනිතො ච, සංසුභිගහණිකො යාව
සතතමා පිතාමහසුභො, අකඛිනො අනුපක්කුටො ජාතිවාදෙන,

අරකායකො මනතඛරො තිණ්ණො චෙදනං පාරගු සතිසංක්‍රිකෙවුභානං
සාක්ඛරප්‍රභෙදනං ඉතිහාසපඤ්චමානං පදනො වෙය්‍යාකරණො
ලොකායතමහාපුරිසලකඛණෙසු අනවයො

සිලවා වුභිසිලී වුභිසිලෙන සමන්තාගතො

පණ්ණිනො විගතො මෙධාපි පඨපමා වා දුතියො වා සුජං පහණ්ණ-
නානං.

පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො ඉමෙති චතුහභිකති සමන්තාගතො ඉති
ඉමාති'පි චතනොරි අභිකාති තස්සෙව යඤ්ඤාස්ස පරික්ඛාරො භවන්ති.

ජාතිවාදයෙන් නොතෙලන ලද්දෙක, ගැරැහුම් නොලද්දෙක

විශිෂ්ට රූප භෞතා ඇත්තෙක, දෘශ්‍යම් කටයුත්තෙක, ප්‍රසාද එළවන සුලු ය

උතුම් වණිතසංඥයීමෙන් යුක්ත ය, උතුම් රත් පැහැ ඇත්තෙක, උතුම් සිරුරු පැහැ ඇත්තෙක, සිය සිරුර අනුත් විසින් දක්නට නොමිඳු අවකාශ ඇත්තෙක

ආශ්‍ය ය, මහද්ධන ඇත්තේ ය, මහද්ධොග ඇත්තේ ය, බොහෝ රත් රිදී ඇත්තේ ය, වස්තූපකරණ ඇත්තේ ය, බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇත්තේ ය, පිරිපුන් ගබඩා කොටාර ඇත්තේ ය

බලවත් වූයේ, අණට කන් දෙන, ඔවා පිළිපදනා සිවුරග සෙනයින් සමන්විත වූයේ, පසමිතුරන් සිය යස තෙදින් තවැලන්නාක් මෙන් වේ

සැදහැත්තේ ය, දීමෙහි හුරු ය, දනපතී ය, මහණුන්ට බමුණන්ට දුකියනට මිසියනට පුලුනුනට යදියනට නොවැසු දොර ඇත්තේ ය, සිවුමා හන්දියෙක කැණු පොකුණක් මෙන් වැ දන් පින් කෙරෙයි.

ඒ ඒ ඇසූ දු පිළිබඳ වැ බහුමුහුණ ය, මේ මේබසෙහි අරුත ය, මේ මේබසෙහි අරුත යැ යි ඒ ඒ කී බසෙහි අරුත් දනී

නුවණැත්තේ ය, වියන් ය, අයුතා චිත්මන් අරුත්හි සමන් ය

මහාවීර්‍ය රජ තෙමේ නම අටකින් සමන්විත ය මෙසේ මේ අංග අට ද එම යඤ්ඤට පිරිවර වෙත්.

16. පෙරෙව් බමුණු දසකර අංගයෙකින් යුත් වෙහි (කවර සකරෙකින් ද යත්) මා පිය දෙපසින් ම අභිජාත ය, සකර වන මිමුතු යුවල තෙක් ම පිරිසිදු මවුකුස ඇත්තේ ය, ජාතිවාදයෙන් නොතෙලන ලද්දේ ය, නොගරහන ලද්දේ ය. වේද හදාරන්නේ ය, නිඝණ්ඤ ද කෙකටගශාසුරු ද සහිත ශික්‍ෂා හා තීරුක්කි හා සහිත ඉතිහාසය. පස්වනු කොටැති තුන් වේදයේ පර තෙරව පැමිණියේ ය, පදපාඨ දන්නේ ය, සෙසු සියලු විශරණ විදි ද දන්නේ ය, ලොකායත ශාස්ත්‍රයෙහිත් මහාපුරුෂ-ලක්ෂණ විද්‍යායෙහිත් නිපුණ ය සිල්වත් ය, වැඩුණු සිල් ඇත්තේ ය, වැඩුණු ශිලයෙන් සමන්විත ය, පණ්ඩිත ය, ව්‍යක්ත ය, නුවණැත්තේ ය. යාග සැන්ද ඔසොවන්නවුන් අතුරෙහි පළමු හෝ දෙවෙනි තැනැත්තේ ය.

පෙරෙව් බමුණු තෙමේ මේ සකර අංගයෙන් සමන්විත වෙයි. මෙසේ මේ සකර අංගයෝ ද එ ම යාගයට පිරිවර වෙත්

17 අථ ඛො බ්‍රාහ්මණ, පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො රඤ්ඤො මහාවිජ්ඣාසං පුබ්බෙව යඤ්ඤො නිසොං විධං දෙසෙසි

“සීයො ඛො පන භොතො රඤ්ඤො මහායඤ්ඤො සිට්ඨිකාමිණං කොවිදෙව විජ්ජාපිසාරො ‘මහා වත මෙ භොගකඩකොං විගච්ඡිසානි’ති, සො භොතො රඤ්ඤො විජ්ජාපිසාරො න කරණීයො සීයො ඛො පන භොතො රඤ්ඤො මහායඤ්ඤො යජමානස්ස ඤාචිදෙව විජ්ජාපිසාරො ‘මහා වත මෙ භොග-කඩකොං විගච්ඡිසානි’ති, සො භොතො රඤ්ඤො විජ්ජාපිසාරො න කරණීයො සීයො ඛො පන භොතො රඤ්ඤො මහායඤ්ඤො සිට්ඨිකාමිණං කොවිදෙව විජ්ජාපිසාරො ‘මහා වත මෙ භොගකඩකොං විගච්ඡිසානි’ති, සො භොතො රඤ්ඤො විජ්ජාපිසාරො න කරණීයො”ති

ඉමං ඛො පන බ්‍රාහ්මණ පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො රඤ්ඤො මහාවිජ්ඣාසං පුබ්බෙව යඤ්ඤො නිසොං විධං දෙසෙසි

18 අථ ඛො බ්‍රාහ්මණ, පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො රඤ්ඤො මහාවිජ්ඣාසං පුබ්බෙව යඤ්ඤො දසගාකාරෙහි පටිග්ගාහකෙසු විජ්ජාපිසාරං පටිච්ඡිනොදෙසි. “ආගමිණං නති ඛො භොතො යඤ්ඤො පාණාතිපාතිනො’පි පාණාතිපාතා පටිච්ඡිතො’පි යෙ තත්ථ පාණාතිපාතිනො තෙසඤ්ඤොව තෙන යෙ තත්ථ පාණාතිපාතා පටිච්ඡිතා තෙ ආරාධන යජනං භවං, සජ්ජනං භවං, මොදනං භවං, විතතමෙව භවං අනතරං පසාදෙකු ආගමිණස්ස නති ඛො භොතො යඤ්ඤො අදිනකාදුසිනො’පි අදිනකාදුකා පටිච්ඡිතො’පි -පෙ- කාමෙසු මිච්ඡාචාරිනො’පි කාමෙසු මිච්ඡාචාරො පටිච්ඡිතො’පි -පෙ- මුසාචාරිනො’පි මුසාචාරො පටිච්ඡිතො’පි -පෙ- පිත්තණ්ඩාමිනො’පි පිත්තණ්ඩ වාමාය පටිච්ඡිතො’පි -පෙ- ඵරුසවාමිනො’පි ඵරුසාය වාමාය පටිච්ඡිතො’පි -පෙ- සමථපාලා-පිනො’පි සමථපාලාපා පටිච්ඡිතො’පි -පෙ- අභිඤ්ඤාපුනො’පි අභිඤ්ඤාපුනො’පි -පෙ- බ්‍රාහ්මණාපනාතිනො’පි අබ්‍රාහ්මණාපනාතිනො’පි -පෙ- මිච්ඡාදිට්ඨිකා’පි සමමා-දිට්ඨිකා’පි යෙ තත්ථ මිච්ඡාදිට්ඨිකා තෙසඤ්ඤොව තෙන යෙ තත්ථ සමමාදිට්ඨිකා තෙ යජනං භවං, සජ්ජනං භවං, මොදනං භවං, විතතමෙව භවං අනතරං පසාදෙකු”ති.

ඉමෙහි ඛො බ්‍රාහ්මණ පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො රඤ්ඤො මහාවිජ්ඣාසං පුබ්බෙව යඤ්ඤො දසගාකාරෙහි පටිග්ගාහකෙසු විජ්ජාපිසාරං පටිච්ඡිනොදෙසි

19. අථ ඛො බ්‍රාහ්මණ, පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො රඤ්ඤො මහාවිජ්ඣාසං මහායඤ්ඤො යජමානස්ස ඤාලසගාකාරෙහි චිත්තං සන්දසොසි සමාදිපෙසි සමුත්තනප්පෙසි සමපහංසෙසි සීයො ඛො පන භොතො රඤ්ඤො මහායඤ්ඤො යජමානස්ස කොවිදෙව වතනා ‘රාජා ඛො මහාවිජ්ඣො මහායඤ්ඤො යජනි තො ව ඛො තස්ස ආමනාතිනා ඛතතියා අනුසුතනා තෙගමා වෙව ජානපදො ව, අථ ව පන භවං රාජා ඵරුසං මහායඤ්ඤො යජනි”ති. ඵවමි භොතො රඤ්ඤො වතනා ඛමමතො නන්දි භොතො ඛො පන රඤ්ඤො ආමනාතිනා ඛතතියා අනුසුතනා තෙගමා වෙව ජානපදො ව

17 බමුණ, ඉක්බිතිවත් පෙරෙහි බමුණු තෙමේ යඥයෙන් පෙරුතු ව ම මහාවිජිත රජුට තුන් විධාවන් දක්ව ය. “මහා යාගයක් යජන කෘතිය පින්වත් රජුට ‘අහෝ’ මා සතු හොඳ රැසක් මතු නැසෙනැ’යි කිසි විප්ලවයක් විය හැක්කා පින්වත් රජුට පිසින් එසේ වූ විප්ලවයක් නො කටයුතු ය මහා යාගයක් යජන පින්වත් රජුට ‘අහෝ මා සතු මහත් හොඳ රැසක් දන් නැසෙනැ’යි කිසි විප්ලවයක් විය හැක්කා. පින්වත් රජු විසින් එසේ වූ විප්ලවයක් නො කටයුත්තේ ය මහායාගය යැප් පින්වත් රජුට ‘අහෝ මා සතු මහත් හොඳ රැසක් නැති කිරීමේ වනැ’යි විප්ලවයක් විය හැක්කා පින්වත් රජුට පිසින් එසේ වූ විප්ලවයක් නොකටයුත්තේ ය”

බමුණ, පෙරෙහි බමුණු තෙමේ යඥයෙන් පෙරුතු ව ම මහාවිජිත රජුට මේ තුන් විධාවන් දෙසි ය.

18 බමුණ, ඉක්බිතිවත් පෙරෙහි බමුණු තෙමේ මහාවිජිත රජුට යඥයෙන් පෙරුතු ව ම දන් පිළිගන්නාවුන් කෙරෙහි විප්ලවය දස අහුරෙකින් දුරු ලී ය (ඒ මෙසේ ය.) “පින්වත්හුගේ යඥයට පණ්ඩා කරන්නෝ ද පණ්ඩායෝ වැළැක්කෝ ද එන්නාහු ම ය. ඔවුන් අතුරෙහි යම් කෙනෙක් පණ්ඩා කරන්නෝ නම් එයින් වරද ඔවුනට ම ය. ඔවුන් අතුරෙහි යම් කෙනෙක් පණ්ඩායෝ වැළැක්කෝ නම් හවන් තෙමේ ඔවුන් ඇරැඹ යජන වා හවන් තෙමේ ඔවුන් ඇරැඹ පරිත්‍යාග කෙරේවා හවන් තෙමේ සහුට වේවා. හවන් තෙමේ ආතුලය සිත ම පහද වා පින්වත්හුගේ යඥයට අසිතාදන් කරන්නෝ ද අසිතාදන් වැළැක්කෝ ද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නෝ ද එයින් වැළැක්කෝ ද මුසවා කියන්නෝ ද එයින් වැළැක්කෝ ද ..පෙණෙත්තේ තෙපලන්නෝ ද එයින් වැළැක්කෝ ද ..පරාජය-බස් බණ්ණන්හෝ ද එයින් වැළැක්කෝ ද බොල් බස් දෙසන්නෝ ද එයින් වැළැක්කෝ ද දඬු ලොභාභිසයෝ ද දඬු ලොභාභි නොවන්නෝ ද දොඬු සහිත සිතාත්තෝ ද එබඳු සිත් නැත්තෝ ද මිසදිවුවෝ ද සමිදිවුවෝ ද එන්නාහු ම ය. ඔවුනතුරෙහි යම් කෙනෙක් මිසදිවු ගතුවෝ නම් එයින් අවාඩි ඔවුනට ම ය ඔවුනතුරෙහි යම් කෙනෙක් සමිදිවු නම් ඔවුන් අරමුණු කොට පින්වත් තෙමේ යාගය කෙරේ වා පින්වත් තෙමේ සහුට වේවා අතුලය සිත ම පින්වත් තෙමේ පහද වා” යනු යි

බමුණ, පෙරෙහි බමුණු තෙමේ මහාවිජිත රජුට යාගයෙන් පෙරුතු ව ම මේ දස අහුරින් යාග පිළිගන්නාවුන් කෙරේ (වසා හැකි) විප්ලවය දුරු ලී ය.

19 බමුණ, ඉක්බිති පෙරෙහි බමුණු තෙමේ මහායඥය යජන මහාවිජිත රජුගේ සිතට සොළොස් අහුරෙකින් කරුණු දක්ව ය, කරුණු ගැන්වී ය, එහි සිත තිහුණු කෙළේ ය, එහි සිත තුඩුපහටු කෙළේ ය (ඒ මෙසේ ය) “මහායඥයක් යජන පින්වත් රජුට ‘මහා විජිත රජ වනාහි මහායඥයක් යජන එහෙත් ඔහු විසින් නියමිතවැසි වූ ද දනවුවැසි වූ ද අනුයුක්ත ක්‍රියායෝ නො ම කැඳවන ලද්දහ එතෙකුදු වුවත් රජ තෙමේ මෙ බඳු මහායඥයක් යජන’ යි මෙසේ කියන්නාහු ඇති විය හැකි ද, පින්වත් රජුට දහම් නසින් එසේ කියන්නාහු නම් නැත (කවර හෙයකි ? යත්) පින්වත් රජුට විසින් නියමිතවැසි වූ ද දනවුවැසි වූ ද අනුයුක්ත ක්‍රියායෝ කැඳවන ලද්දහ (එ හෙයකි). ”

ඉමනාපෙනං හවං රාජා ජානානු. යජනං හවං, සජ්ජනං හවං, මොදනං හවං, විතතමෙව හවං අනතරං පසාදෙනු.

20. සියා බො පන භොතො රඤ්ඤා මහායඤ්ඤාං යජමානස්ස කොවිදෙව චන්තා 'රාජා බො මහාවිජ්ජො මහායඤ්ඤාං යජති, නො ච බො නස්ස ආමනතිං අමච්චා පාරිසජ්ජා නෙගමා වෙච ජානපදා ච-පෙ-වුහම්ඤ්ඤාසාලා නෙගමා වෙච ජානපදා ච-පෙ-ගහපතිනෙවසිකා නෙගමා වෙච ජානපදා ච. අථ ච පන හවං රාජා ඵවරුපං මහායඤ්ඤාං යජති'ති. ඵමම්පි භොතො රඤ්ඤා චන්තා ඛම්මතො නජි, භොතා බො පන රඤ්ඤා ආමනතිං ගහපතිනෙවසිකා නෙගමා වෙච ජානපදා ච. ඉමනාපෙනං හවං රාජා ජානානු. යජනං හවං, සජ්ජනං හවං, මොදනං හවං, විතතමෙව හවං අනතරං පසාදෙනු

21. සියා බො පන භොතො රඤ්ඤා මහායඤ්ඤාං යජමානස්ස කොවිදෙව චන්තා 'රාජා බො මහාවිජ්ජො මහායඤ්ඤාං යජති, නො ච බො උගතො සුජාතො මානිතො ච පිතිතො ච, සංසුඤ්ඤාසංකප්පො යාච සත්තමා පිතාමහසුගා, අකම්මෙනා අනුපකක්ඛංසා ජාතිවාදෙන. අථ ච පන හවං රාජා ඵවරුපං මහායඤ්ඤාං යජති'ති. ඵමම්පි භොතො රඤ්ඤා චන්තා ඛම්මතො නජි. හවං බො පන රාජා උගතො සුජාතො මානිතො ච පිතිතො ච, සංසුඤ්ඤාසංකප්පො යාච සත්තමා පිතාමහසුගා, අකම්මෙනා අනුපකක්ඛංසා ජාතිවාදෙන ඉමනාපෙනං හවං රාජා ජානානු. යජනං හවං, සජ්ජනං හවං, මොදනං හවං, විතතමෙව හවං අනතරං පසාදෙනු

22. සියා බො පන භොතො රඤ්ඤා මහායඤ්ඤාං යජමානස්ස කොවිදෙව චන්තා 'රාජා බො මහාවිජ්ජො මහායඤ්ඤාං යජති නො ච බො අභිරුපො දස්සනිගො පාසාදිතො පරමාය වණ්ණපොකකිරිතාය සමන්තාගතො බ්‍රහ්මවණ්ණි බ්‍රහ්මචරිච්චි අකමුද්දාච්ඤාසංකප්පො දස්සනාය-පෙ-නො ච බො අභිසං මහඤ්ඤා මහායොගො පසුතජාතරුපරජනො පසුතචිතතූපකරණො පසුතඛනධරණ්‍යා පරිපුණ්ණකොසකොට්ඨායාරො-පෙ-නො ච බො ඛල්වා වතුරබිහිනිතො සෙතාය සමන්තාගතො දස්සවාය ඔවාදපටිකරාය පතපති මඤ්ඤා පච්චිත්තිකො යසසා-පෙ-නො ච බො සද්ධො දායකො දනපති අනාවච්චාරො සමණ්‍යාසමණකපණ්ණිකවණ්ණික-කයාවකානං ඔපානගුතො පුඤ්ඤාති කරොති -පෙ-නො ච බො වග්‍රසුසුතො නස්ස නස්ස සුතජාතස්ස -පෙ-නො ච බො නස්ස නස්සෙව බො පන ගාසිතස්ස අජාං ජානාති.

මේ කරුණින් ද, මෙය පින්වත් රජ තෙමේ දැන ගනී වා. පින්දී තෙමේ යාගය කෙරේ වා, පින්වත් තෙමේ දන් දේ වා, පින්වත් තෙමේ යාගයට සතුටු වේ වා, පින්වත් තෙමේ ඇතුළත සිත පහද වා,

20. “මහාවිජිත රජ මහායාගයක් කරයි එහෙත් ඔහු විසින් නියම-ගම්වැසි, දනවුවැසි පොහොසත් බමුණෝත් නො දන්වන ලදහ. නියමගම්වැසි දනවුවැසි පොහොසත් ගැහැටියෝත් නො දන්වන ලදහ. එතෙකුදු වුවත් ‘පින්වත් රජු මේ බදු මහා යාගයක් කරතැයි මහා යාගයක් කරනු කැමැති පින්වත් රජුට කියන කිසිවෙක් ඇති විය කැක්කේ ද, පින්වත් රජුට කරුණු සහිත ව එසේ කියන්නෙක් නැත. පින්වත් රජුහු විසින් වතාහි නියමගම්වැසි දනවුවැසි සිය යහළුවෝත් අණ පිළිපදනා සෙය්සෝත් දන්වන ලදහ. පොහොසත් බමුණෝත් ...පොහොසත් ගැහැටියෝත් දන්වන ලදහ. මේ කාරණයෙකුත්, මෙය හවත් මහරජ තෙමේ දැන ගනී වා. පින්වත් තෙමේ යාගය කෙරේ වා, පින්වත් තෙමේ දනය දේ වා, පින්වත් තෙමේ සතුටු වේ වා, පින්වත් තෙමේ ඇතුළත සිත ම පහද වා

21. ‘මහාවිජිත රජ තෙමේ මහායාගයක් කරයි. එහෙත් හේ මාපිය දෙපසින් අභිජාන නො වේ. සත් වන මිවුකු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවු කුස ඇත්තේ නො වේ. ජාතිවාදයෙන් නො හෙළන ලද්දේ නො වේ. නො ගරහන ලද්දේ නො වේ. එහෙත් හවත් රජු මේ බදු මහායාගයක් කරතැ, යි මහායාගය කරන හවත් රජුට කියන කිසිවෙක් ඇති විය කැක්කේ. එහෙත් හවත් රජුට කරුණු සහිත වා එසේත් කියන්නෙක් නැත. පින්වත් රජ තෙමේ වූ කලී මා පිය දෙ පසින් අභිජාන ය, සත් වන මිවුකු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවු කුස ඇත්තේ ය, ජාතිවාදයෙන් නො හෙළන ලද්දේ ය, නො ගරහන ලද්දේ ය. මේ කරුණකුත් මෙය හවත් රජ තෙමේ දැනගනී වා හවත් තෙමේ යාගය කෙරේ වා, හවත් තෙමේ දනය දේ වා, හවත් තෙමේ සතුටු වේ වා, හවත් තෙමේ ඇතුළත සිත ම පහද වා

22. මහා යාගයක් යදී. එහෙත් හේ මහා රා ඇත්තේ නො වේ, දකුම්කලු නො වේ. උකුම් පැහැ සපුයෙන් යුත් නො වේ. උකුම් පැහැ ඇත්තේ නො වේ. බඹුහු වැනි කය ඇත්තේ නො වේ දක්මට මහත් ඔවස් ඇත්තේ නො වේ ආශ්‍රය ද නො වේ. මහත් බත ඇත්තේ නො වේ මහත් හොග ඇත්තේ නො වේ බොහෝ රන් රිදී ඇත්තේ නො වේ. බොහෝ වස්තුවහරණ ඇත්තේ නො වේ බොහෝ බන්ධාන්‍ය ඇත්තේ නො වේ පිරිපුන් බඩුයුල් හා කොටුයුල් ඇත්තේ නො වේ. ...බසට කන් දෙන, ඔවා පිළිපදනා, බලවත් සිවුරහ සෙනසින් සමන්විත නො වේ. සතුරන් සිය යහසින් තවතැ යි නො සිතම් සැදුහැවත් දායකයෙක් දානපතියෙක් හළ දොරැත්තෙක් නො වෙයි මහණ බමුණනට දුහිතනට මිහියනට යදිනට පුලකුනට සිවුමංගන්දියෙකැ පිහිටි ශ්‍රීදක් මෙන් වැ දන් පින් නො කෙරෙයි ..ඒ ඒ ඇසු ද පිළිබඳ ඇසු පිරු තැන් ඇත්තේ නො වෙයි ..මේ මේ කියන ලද්දෙහි අරුත් ය, මේ මේ කියන ලද්දෙහි

ඉමිද්දං ඉමස්ස භාගිකස්ස අනෙථා අයං ඉමස්ස භාගිකස්ස අනෙථා'ති -පෙ-
මොදා ව ඛො පණ්ණිතො විශතො, මෙධාපී පට්ඨලො අනිත්තාගතපට්ඨුපානො
අනෙථ විනොදාං. -පෙ- අප් ව පන භවං රාජා ඵවරුපං මහායඤ්ඤං
යජති'ති.

එවමි භොතො රඤ්ඤං වතො ධම්මතො නජී. භවං ඛො පන රාජා
-පෙ- පණ්ණිතො විශතො, මෙධාපී පට්ඨලො අනිත්තාගතපට්ඨුපානො
අනෙථ විනොදාං. ඉමිනාපෙතං භවං රාජා ජානාතු යජතං භවං, සජ්ජතං
භවං, මොදනං භවා, විතතමෙව භවං අනතරං පසාදෙතු

23. සීයා ඛො පන භොතො රඤ්ඤං මහායඤ්ඤං යජමානස්ස
කොවිදෙව වතො: 'රජා ඛො මහාවිජ්ජො මහායඤ්ඤං යජති. නො ව
ඛවස්ස පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො උභතො සුජාතො මාතිතො ව පිතීතො ව,
සංසුඛගහණිකො යාව සත්තමා පිතාමහසුගා, අකම්මෙතො අනුපකක්ඛුට්ඨො
ජාතිවාදෙත. අප් ව පන භවං රාජා ඵවරුපං මහායඤ්ඤං යජති'ති.
එවමි භොතො රඤ්ඤං වතො ධම්මතො නජී. භොතො ඛො පන
රඤ්ඤං පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො උභතො සුජාතො මාතිතො ව පිතීතො
ව සංසුඛගහණිකො යාව සත්තමා පිතාමහසුගා, අකම්මෙතො අනුපකක්ඛුට්ඨො
ජාතිවාදෙත. ඉමිනාපෙතං භවං රාජා ජානාතු යජතං භවං, සජ්ජතං
භවං, මොදනං භවා විතතමෙව භවා අනතරං පසාදෙතු

24. සීයා ඛො පන භොතො රඤ්ඤං මහායඤ්ඤං යජමානස්ස
කොවිදෙව වතො: 'රාජා ඛො මහාවිජ්ජො මහායඤ්ඤං යජති නො ව
ඛවස්ස පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො අජ්ඣායකො මනතධරො තිණ්ණං වෙදනං
පාරගු සනිඝඤ්ඤානසුභාතං සාකඩරප්පහෙදනං ඉතිහාසපඤ්චමානං පදකො
වෙය්‍යාකරණො ලොකාගතමාසුරිසලකඩණෙසු අනවයො -පෙ- නො ව
ඛවස්ස පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො සීලවා වුද්ධසීලී වුද්ධසීලෙන සමන්තාගතො
-පෙ- නො ව ඛවස්ස පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො පණ්ණිතො විශතො
මෙධාපී පඨමො වා දුතියො වා සුජං පඤ්ඤානන්තානං අප් ව පන භවං
රාජා ඵවරුපං මහායඤ්ඤං යජති'ති එවමි භොතො රඤ්ඤං වතො
ධම්මතො නජී

අරුත් යැ යි ඒ ඒ භාෂිතයේ අරුත් නො දනී...පඤ්ඤා ද වාක්ත ද නුවණැති ද අසුනාවත්මන් ද සිතනු සමත් ද නො වේ. එහෙත් හවත් රජු මේ බඳු මහා යඥයක් යජතැ”යි මෙසේ දෙව් කියන්නකු වියැ හැක්කේ ද, පින්වත් රජුට එසේ කරුණු සහිත වැ කියන්නෙක් නම් නැත

පින්වත් රජු තෙමේ වනාහි.. පඤ්ඤා ය, වාක්ත ය, නුවණැත්තේ ය. අසුනාවත්මන්හි අරුත් සිතන්නට සමත් ය. මේ කරුණින් ද පින්වත් රජු තෙමේ (යඥයට කලා යි) මෙය දනී වා. පින්වත් තෙමේ යඥය කෙරේ වා පින්වත් තෙමේ දානය දේ වා පින්වත් තෙමේ (ඥානිය යඥයෙහි) සතුටු වේ වා, පින්වත් තෙමේ සිත ඇතුළත පැහැදීම ම කෙරේ වා.

23. මහා යඥයක් යජනා පින්වත් රජුට “මහාවිජිත රජු වනාහි මහා යඥයක් කරයි එහෙත් ඔහු පෙරෙහි බමුණු තෙමේ මාපිය දෙපසින් පිරිසිදු උපත ඇතියෙක් නො වේ සත් වන මවුතු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවුකුස ඇතියෙක් නො වේ. ජාතිවාදයෙන් බැහැර නොකරන ලද්දෙක්, නොගරකන ලද්දෙක් නො වේ. එතෙකුදු වුවත් පින්වත් රජු මේ බඳු මහායඥයක් කරතැ”යි කියන කිසිවකු ඇති වියැ හැකි වනොත්, පින්වත් රජුට කරුණු සහිත වැ එසේ කියන්නෙක් නම් නැත. පින්වත් රජුගේ පෙරෙහි බමුණු තෙමේ මවු පසින් ද පිය පසින් ද යන දෙ පසින් ම පිරිසිදු උපත ඇතියෙක් ය සත්වන මවුතු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවු කුස ඇතියෙක් ය ජාතිවාදයෙන් බැහැර නො කරුණෙක් ය. ගැරැහුම් නොලද්දෙක් ය. මේ කරුණින් ද පින්වත් රජු තෙමේ (යඥයට කලා යි) මෙය දනී වා පින්වත් තෙමේ යඥය කෙරේ වා. පින්වත් තෙමේ යාගය කෙරේ වා පින්වත් තෙමේ ඥානිය යඥයෙහි සතුටු වේ වා පින්වත් තෙමේ සිත ඇතුළත පැහැදීම ම කෙරේ වා.

24. මහා යඥයක් කරන පින්වත් රජුට, “මහාවිජිත රජු වනාහි මහා යඥයක් කෙරෙයි එහෙත් ඔහු පෙරෙහි බමුණු තෙමේ වේද හදාරන්නෙක්, වේදය සිතා දරන්නෙක්, නිශ්ශබ්ද කෙටුහඟයාගේ සහිත, අක්කරප්‍රභේද සහිත, ඉතිහාසය පස්වනු නොවැනි තුන් වේදයන්හි පරතරව ගියෙක් නො වේ යැ යි ද, පද දන්නෙක්, විශරණෙහි නිපුණයෙක්, ලොකායත ශාස්ත්‍ර-යෙහිත් මහාපුරුෂලක්ෂණ ශාස්ත්‍රයෙහිත් අනුනයෙක් නො වේ යැ යි ද...

ඔහු පෙරෙහි බමුණා සිල්වතෙක්, වැඩුණු සිල් ඇත්තෙක්, වැඩුණු ශිලයෙන් සමන්විතයෙක් නො වේ යැ යි ද...

ඔහු පෙරෙහි බමුණා පඤ්ඤා ද නො වේ යැ යි, වාක්ත ද නො වේ යැ යි, නුවණැති ද නො වේ යැ යි, හෝම සැන්ද ඕසසාවන්නවුන් ගෙන් පලමු වැන්නා හෝ දෙවැන්නා හෝ නො වේ යැ යි, එතෙකුදු වුවත් පින්වත් මගරජ මේ බඳු මහා යඥයක් කෙරේ යැ” යි ද කියන කිසිවකු ඇති වියැ හැක්කා එහෙත් කරුණු සහිත වැ එසේ කියන්නෙක් නම් නැත.

හොතො ඛො පන රඤ්ඤා පුරොගිත්තො බ්‍රාහ්මණො පණ්ණිතො විශතො මෙධාච්චි පඨමො වා දුතියො වා පුත්ථපග්ගානන්තං. ඉමිනා පෙතං හවං රාජා ජානානු යජතං හවං, සජ්ජතං හවං, මොදනං හවං, විතතමෙව හවං අනන්තරං පසාදෙත්තුති

ඉමෙහි ඛො බ්‍රාහ්මණ, පුරොගිත්තො බ්‍රාහ්මණො රඤ්ඤා මහාපිරිතස්ස මහායඤ්ඤා යජතංතස්ස සංග්‍රහෙති ආකාරෙහි චිත්තං සන්දස්සෙයි, සමාදපෙයි, සමුත්තෙජ්ඣයි, සමපහංගෙයි

25. තස්මිං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤා නෙව ගාවො සඤ්ඤාංසු, න අපජලකා සඤ්ඤාංසු, න කුක්කුටසුකරා සඤ්ඤාංසු, න විච්චා පංණා සංඝාතං ආපජ්ජංසු, න රුක්ඛා ජීජ්ජංසු¹ සුප්පංග, න දබ්බා ලුඬංසු බරිහිසත්ථං² යෙ'පි'ස්ස අගෙත්‍රං දසා තී වා පෙස්සා'ති වා කම්මකරා'ති වා, තෙ'පි න දණ්ඩකජ්ජිතා න හස්තජ්ජිතා න අසුලබ්බා රුදමානා පරිකම්මාති අකංසු අථ ඛො යෙ ඉච්ඡිංසු තෙ අකංසු යෙ න ඉච්ඡිංසු න තෙ අකංසු යං ඉච්ඡිංසු නං අකංසු යං න ඉච්ඡිංසු න නං අකංසු. සප්පිතෙලනවතීතද්ධිමුඛ්ථාණිතෙන වෙව සො යඤ්ඤා නිට්ඨානමගමායි.

26 අථ ඛො බ්‍රාහ්මණ ඛතතියා අනුසුතතා නෙගමා වෙව ජානපද ව අම්බවා පාරිසජ්ජා නෙගමා වෙව ජානපද ව, බ්‍රාහ්මණමහාසාලා නෙගමා-වතෙව ජානපද ව, ගහපතිනෙවතියා නෙගමා වෙව ජානපද ව පසුතං සාපතෙය්‍යං ආදාය රාජානං මහාපිරිතං උපසඛකම්මාති ඵවමානංසු “ඉදං දෙව පසුතං සාපතෙය්‍යං දෙවඤ්ඤාදව උද්දස්ස ආහතං තං දෙවො පතීගණ්ඨානු”ති.

“අලං හො මමපි ඉදං පසුතං සාපතෙය්‍යං බම්මිසකන බලීනා අභිසබ්බතං, තඤ්ච ටො කොතු ඉතො ව භීෂය්‍යා හරපා”ති

27 තෙ රඤ්ඤා පටික්ඛිතතා ඵකමන්තං අපකකමම ඵවා සමමනෙත්‍රං “න ඛො ඵතං අමනාකං පතීරූපං යං මයං ඉමානි සාපතෙය්‍යානි පුතදෙව සකාති සරානි පටිකරෙය්‍යාම රාජා ඛො මහාපිරිතො මහායඤ්ඤා යජති භන්දස්ස මයං අනුයාගිතො ගොමා”ති

1 රුක්ඛ ජීජ්ජංසු, (කළුපි)

2. පරිහි-සත්ථං, (කළුපි)

පින්වත් රජුගේ පෙරෙව් බමුණා වනාහි පණ්ඩිත ය, වෘක්ක ය, නුවණැත්තේ ය ගෝම සැන්ද ඔසොවන්නන් අතුරෙහි පළමු වැන්නා හෝ දෙවැන්නා ය පින්වත් රජු තෙමේ මෙයින් (යඤ්ච කාලය යැයි) මෙය දැනි වා පින්වත් තෙමේ යාගය කෙරේ වා පින්වත් තෙමේ යාගයෙහි සතුටු වේ වා පින්වත් තෙමේ සිත ඇතුළත පැහැදීම ම කෙරේ වා”

බමුණ, ඒ පෙරෙව් බමුණා මහා යාගයක් කරන්නට සැරසෙන මහාවිර්ත රජුගේ සිත මේ සොළොස් අයුරින් කරුණු දක්වා මෙතෙයි ය, සිතට ගැන්වී ය, සිත උනන්දු කෙළේ ය, පැහැදීමෙන් සිත සතුටු කෙළේ ය.

25 ඒ යාගයෙහි වූ කළි ගෙරිනු නො මරන ලදහ. එළඹෙරළුවෝ නො මරන ලදහ. කුකුළෝ හුරෝ නො මරන ලදහ නොයෙක් ලිහිණි ඇ සත්තු වනසට නො පැමිණියහ. යාග කණු පිණිස රුක්කු නො සිඳින ලදහ. යාගශාලාව පිරිකෙව්ම පිණිස ගෝ යාග බීම ඇතිරීම පිණිස කුස තණ නො සිඳින ලද්දේ ය. ඔහුගේ දෑයගේ සි ගෝ මෙතෙකරුවෝ සි ගෝ කම්කරුවෝ සි කියන ලද යම් කෙනෙක් වුනු නම්, ඔහුත් දඩු ගැන්මෙන් නො තෙජනු ලදුවෝ, සිය දතැවීමෙන් නො තෙජනු ලදුවෝ, කපුළෙන් තෙමුණු මුහුනු ඇති වූ නො ම නඩනුවෝ, (පිය බසින් ම මෙතෙසුණෝ) කටයුතු ද කළහ වැලි දු යම් කෙනෙක් කැමැත්තෝ නම්, ඔහු එහි කටයුතු දෑ කළහ. යම් කෙනෙක් නොකැමැත්තෝ නම්, ඔහු එය නො කළහ . හිතෙල් නලතෙල් වෙබරු දිහි ම සතුරින් මුහු වූ කැද බත් ආදියෙන් ම ඒ යඤ්ච නිමාවට පැමිණියේ ය.

26. එ කල්හි නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් එ රජු ගේ කටයුතුවලා යෙදී වසන බමුණෝ ද ක්‍ෂත්‍රියයෝ ද, නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් ඇමැත්තෝ ද පිරිස්වැස්සෝ ද, නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් බමුණු මහසල්කුල වැස්සෝ ද, නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් ගැහැව් මහසල්කුල වැස්සෝ ද බොහෝ බතය (හැල් පුරා) නහා ගෙන මහාවිර්ත රජු කර එළැඹි, “දේවයන් වහන්ස, මේ බොහෝ බතය දේවයන් වහන්සේ ම උදෙසා ගෙනෙන ලද්දේ ය එය දේවයන් වහන්සේ පිළිගන්නා සේක් වා” යි මෙසේ කීහ

(එසහ,) “පින්වත්නි, (තොප බතයෙන්) කම් නැත මගේ ද දහම් කරවුවරින් රැස් කළ මේ බොහෝ බතය ඇත්තේ ය. (එ බැවින් තොප ගෙනා) ඒ බතයත් තොපට ම වේ වා මොබ්බුත් තවත් ගෙන යවු”යි රජු කී ය

27 ඔහු රජු විසින් නොහිමිස්නා ලද්දේ එක් පැත්තකට ගොස්, “මේ බත නැවැත අප ගෙවලට ගෙනැ යැම අපට නො ගොබ්බේ ය. මහාවිර්ත රජු වූ කළි මහා යාගයක් කෙරෙයි. එ බැවින් අපි ඔහුට අනුයාග කරන්නමෝ වමු”යි මෙසේ කතා කැර ගත්හ.

අථ ඛො චූභමිණ පුරන්ධිමෙත යඤ්ඤවාටස්ස ඛන්තියා අනුසුත්තා නෙගමා චෙව ජානපද ඩි දුතාති පට්ඨපෙත්තුං. දක්ඛිණෙන යඤ්ඤවාටස්ස අමච්චා පාරිසර්ජා නෙගමා චෙව ජානපද ච දුතාති පට්ඨපෙත්තුං. පච්ඡිමෙන යඤ්ඤවාටස්ස චූභමිණමිභාසාලා නෙගමා චෙව ජානපද ඩි දුතාති පට්ඨපෙත්තුං. උත්තරෙන යඤ්ඤවාටස්ස ගගපතිනෙවයිකා නෙගමා චෙව ජානපද ච දුතාති පට්ඨපෙත්තුං. තෙත්තු'පි ඛො චූභමිණ යඤ්ඤත්තු නෙව යාචො හඤ්ඤොසු, න අප්පලකා හඤ්ඤොසු, න කුක්කුට්ඨකරා හඤ්ඤොසු, න විවිධා පාණා සංඝාතා අපඤ්ඤාසු, න රුක්ඛා ජ්ඤාසු සුපන්නාය, න දුඛා ලුහිංසු බර්හිසන්නාය ගො'පි නෙසං අගෙත්තුං දුතා'ති චා පෙසසා'ති චා කම්මකරා'ති චා ගො'පි න දක්ඛිනාත්තා න භග්ගාත්තා න අසුමුඛා රුදමානා පරිකම්මාති අකංසු අථ ඛො ගෙ ඉච්ඡිංසු තෙ අකංසු ගෙ න ඉච්ඡිංසු න තෙ අකංසු යං ඉච්ඡිංසු, තං අකංසු. යං න ඉච්ඡිංසු, න තං අකංසු සප්පිතෙලනච්ඡිතදුග්ගිමධුපාණිතෙන චෙව තෙ යඤ්ඤ නිට්ඨාන-මගමංසු.

28 ඉති චත්තාරො ච අනුමතිපක්ඛා, රාජා මහාචරිතො අට්ඨකචේතසි සමන්තාගතො, පුරොගිතො චූභමිණො චතුගචේතසි සමන්තාගතො, තිස්සො ච විධා, අයං චුළුවති චූභමිණො තිවිධා යඤ්ඤසම්පද සොළස-පරික්ඛා'ති

29. එවං චූතෙන තෙ චූභමිණො උත්තාදිතො උච්චාසද්දමිකාසද්ද අගෙත්තු: “අහො යඤ්ඤො අහො යඤ්ඤසම්පද”ති. කුට්ඨනො පන චූභමිණො කුණ්ඨිභුතො'ව නිගිනො හොති අථ ඛො තෙ චූභමිණො කුට්ඨනං චූභමිණො එතදවොචුං කසමා පන භවං කුට්ඨනො සමණස්ස ගොතමස්ස සුභාසිතං සුභාසිතතො නාබ්බත්තමොදුති? ති

“නාභං හො සමණස්ස ගොතමස්ස සුභාසිතං සුභාසිතතො නාබ්බත්ත-මොදුමි. මුද්ධාපි තස්ස විපතෙය්‍ය ගො සමණස්ස ගොතමස්ස සුභාසිතං සුභාසිතතො නාබ්බත්තමොදෙය්‍ය අපි ච මෙ තො එවං හොති. න සමණො ගොතමො එවමාන. ‘එවං මෙ සුතනති චා එවං අරහති භවිතුනති’ චා අපි ඩි සමණො ගොතමො: ‘එවං තද ආසි ඉන්ධං තද ආසි’කෙව භාසති තස්ස මය්‍යං හො එවං හොති “අද්ධා සමණො ගොතමො තෙන සම්මෙත රුජා චා අහොසි මහාචරිතො යඤ්ඤසාමි, පුරොගිතො චා චූභමිණො තස්ස යඤ්ඤස්ස යාපෙතා’ති අභිජානාති පන භවං ගොතමො එවරුපං යඤ්ඤං යථිත්ථා චා යාපෙත්ථා චා කායස්ස හෙද පරමමරණං සුගතිං සය්‍යං ලොකං උපපජ්ජිතා?” ති

බමුණ, ඉක්බිති (රජුගේ) දන්තලව පැළුම් දිගැ නිගම්වැසි වූත් දනවුරැසි වූත් රාජගේවක කෘත්‍රියයෝ දන් (හල්) පිහිටුවූහ රජුගේ දන්තලව දකුණු දිගැ නිගම්වැසි වූත් ජනවුරැසි වූත් ඇමැත්තෝත් පිරිස්වැස්සෝත් දන් (හල්) පිහිටුවූහ (රජුගේ) දන්තලව පැසිම් දිගැ නිගම්වැසි වූත් ජනවුරැසි වූත් බමුණුමහසල්වැසියෝ දන් (හල්) පිහිටුවූහ. (රජුගේ) දන්තලව උතුරැ දිගැ නිගම්වැසිවූත් ජනවුරැසි වූත් ගෘහැපි මහසල් වැසියෝ දන් (හල්) පිහිටුවූහ

බමුණ, ඒ යාගයන්ති (දන්තයන්ති) ද ගෙරිනු නො ම මරන ලදහ. එළුන්රෙළුවෝ නො ම මරණ ලදහ කුකුළෝත් නො ම මරණ ලදහ. නත් සත්තු මරණයට නො පැමිණියහ යාග සඳහා රැක්නු නො ම සිදුනා ලදහ වනමල් අවුණා මල් දම් කොටැ දන්තල වටා ලනු පිණිසත් හිද ගත්තට යාග සීමැ අතුරනු පිණිසත් කුස තණ නො ම සිදුනා ලද්දේ ය ඔවුන්ගේ දහගෝසි ගෝ මෙහෙකරුවෝසි ගෝ කම්කරුවෝසි කියන ලද යම් කෙනෙක් වූහ නම්, ඔහු දු දඩුයෙන් තෙජනා ලදුවෝ හෝ සිය දහැවීමෙන් තෙජනා ලදුවෝ හෝ කළු මුහු මුහුනැති වැ ගඩත්තෝ හෝ එහි කටයුතු නො කළහ වැලි කටයුතු කරනු කැමැතියෝ ම කටයුතු කළහ නොකැමැතියෝ නො ම කළහ. ඒ යඥයෝ (දන්තයෝ) හිතෙල් තලතෙල් වෙඩිරැ දිහි ම සතුරෙන් ගෘ කැද බත් ආදියෙන් ම නිමාවට ගියහ.

28 බමුණ, මෙතෙක් යාගය කිරීමට අනුමතිය දුන් පක්ෂ සතර ද, අවසින් යුත් මහාවිජිත රජ ද, සිවුරසින් යුත් පෙරෙවි බමුණා ද, තර ව පිහිටියැ යුතු තුන් තැන් ද යන මොනු තුන් වැදෑරුම් යාග සම්පතුත් සොළොස් යාග පිරිකරත් ය

29. ගාගාවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ කල්හි, ඒ බමුණෝ “යාග නම් මෙසේ වුව මැනව, යාගසම්පත් නම් මෙ මැ යැ”යි ගුගුරුන්තෝ උග් ගඩ ඇත්තෝ, මහභඩ ඇත්තෝ වූහ. කුළුදත් බමුණු වනාහි නිගඩ ව ම උන්නේ වෙසි. එ කලැ ඒ බමුණෝ කුළුදත් බමුණාට “පින්වත් කුළුදත් තෙමේ කවර හෙයින් මහණ ගොයුමාණන්ගේ සුබැසිය සුබැසි විසින් නො අනුමොචි ද ?”යි කීහ

“මම මහණ ගොයුමන් වහන්සේගේ සුබැසිය සුබැසි විසින් නො-අනුමෙට්‍රිතෙති නො වෙමි යමෙක් මහණ ගොයුමන් වහන්සේගේ සුබැසිය සුබැසි විසින් නො අනුමෙට්‍රිතේ වී නම්, ඔහු භික්ෂු භික්ෂු හෙත්තේ ය. වැලි ‘මා විසින් මෙය ඇසිණැ’ හි හෝ ‘මෙසේ විශා යුතු යැ’ යි හෝ මහණ ගොයුමන් වහන්සේ මෙසේ නො වදාළ සේක එහෙත් උන් වහන්සේ ‘එදි මෙසේ ව ය එදි මෙ පරිද්දෙන් වී යැ’ යි ම වදාරන සේක. හවත්ති, ඒ මට ‘ඒකාත්තයෙන් මහණ ගොයුමන් වහන්සේ එ කලැ යාගසම්පත් වූ මහාවිජිත රජ හෝ වුව මැනැව, ඔහු යාගය කැරැවූ පෙරෙවි බමුණා හෝ වුව මැනැවැ’හි මෙසේ සිතෙක් වෙසි පින්වත් ගොයුමාණන් වහන්සේ ‘මෙ බදු යඥයක් යැද හෝ යදවා (දන්ත දි හෝ දෙවා) කෘමුත් මරණින් මතු මනා ගති ඇති සහ ලොවට පැමිණෙන්නේ යැ’යි පිළින කරන සේක් ද ?”යි කුළුදත් බමුණු කී ය.

“අභිජානාමිහං බ්‍රාහ්මණ ඵවරුපං යඤ්ඤං යජ්ඣං වා යාජේඤා වා කායස්ස හෙදා පරමරුණා සුගතීං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිතා. අහං තෙන සමයෙන පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො අහොසිං තස්ස යඤ්ඤස්ස යාජේතා”ති.

30. “අජී පන භො ගොතම අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය නිව්ඛාය යඤ්ඤසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය අපචට්ඨනෙව ච අපසමාරම්භනෙව ච මහපථලනෙව ච මහානිසංසනෙව වා?” ති.

“අජී ඛො බ්‍රාහ්මණ අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය නිව්ඛාය යඤ්ඤසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය අපචට්ඨනෙව ච අපසමාරම්භනෙව ච මහපථලනෙව ච මහානිසංසනෙව වා”ති.

31. කතමො පන සො භො ගොතම යඤ්ඤා ඉමාය නිව්ඛාය යඤ්ඤසම්පදාය සොලස පරික්ඛාරාය අපචට්ඨනෙව ච අපසමාරම්භනෙව ච මහපථලනෙව ච මහානිසංසනෙව වා?” ති.

“යාති ඛො පන තාති බ්‍රාහ්මණ නිව්චදානාති අනුකුලයඤ්ඤාති සීල-වනෙන පබ්බජ්ඣෙ උද්දස්ස දීයනති, අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤා ඉමාය නිව්ඛාය යඤ්ඤසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය අපචට්ඨනෙව¹ ච අපසමාරම්භනෙව ච මහපථලනෙව ච මහානිසංසනෙව වා”ති.

32. කො ඤු ඛො හො ගොතම ගෙඤ්ඤා කො පච්චයො යෙන තං නිව්චදානං අනුකුලයඤ්ඤා ඉමාය නිව්ඛාය යඤ්ඤසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය අපචට්ඨනරඤ්ච අපසමාරම්භනරඤ්ච මහපථලනරඤ්ච මහානිසංසනරඤ්චා?”ති.

න ඛො බ්‍රාහ්මණ ඵවරුපං යඤ්ඤං උපසම්භවනති අරහතො වා අරහතමග්ගං වා සමාපන්නා තං කිස්ස ගෙඤ්ඤා? දිස්සනති ගෙඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණ දණ්ඩපාභාරාපි ගලග්ගාභාපි තත්ථා ඵවරුපං යඤ්ඤං න උපසම්භවනති අරහතො වා අරහතමග්ගං වා සමාපන්නා යාති ඛො පන තාති බ්‍රාහ්මණ නිව්චදානාති අනුකුලයඤ්ඤාති සීලවනෙන පබ්බජ්ඣෙ උද්දස්ස දීයනති, ඵවරුපං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤං උපසම්භවනති අරහතො වා අරහතමග්ගං වා සමාපන්නා තං කිස්ස ගෙඤ්ඤා? න ගෙඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණ දිස්සනති දණ්ඩපාභාරාපි ගලග්ගාභාපි තත්ථා ඵවරුපං යඤ්ඤං උපසම්භවනති අරහතො වා අරහතමග්ගං වා සමාපන්නා අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ ගෙඤ්ඤා අයං පච්චයො යෙන තං නිව්චදානං අනුකුලයඤ්ඤා ඉමාය නිව්ඛාය යඤ්ඤසම්පදාය සොලස පරික්ඛාරාය අපචට්ඨනරඤ්ච අපසමාරම්භනරඤ්ච මහපථලනරඤ්ච මහානිසංසනරඤ්චා”ති.

1. අපචට්ඨනෙව (සමර)

“ඛමුණ මෙ ඛදු යාගයක් කොට හෝ කරවා කාමුත්තරණින් මතු මනා ගති ඇති සහ ලොවට පැමිණෙන්නේ යැයි පිළින කෙරෙමි එ සමයෙහි ඒ යාගය කරවූ පෙරෙහි ඛමුණ මම වීම”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක

30. “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, සොළොස් පිරිකරක් ඇති මේ තුන් වැදෑරුම් යාග සම්පතට වඩා අල්ප කටයුතු ඇති, අල්ප උත්සාහයෙන් සිදු කට හැකි (එහෙත්) වඩා මහත් පල ඇති, වඩා මහත් අනුසත් ඇති අන් යාගයක් ඇත්තේ ද?”යි කුච්ඳන් ඛමුණ විචාලේ ය

“ඛමුණ, සොළොස් පිරිකරක් ඇති මේ තුන් යාග සම්පතට වඩා අල්ප කටයුතු ඇති, අල්ප උත්සාහයෙන් සිදු කට හැකි, වඩා මහත් පල ඇති, වඩා මහත් අනුසත් ඇති අන් යාගයක් ඇත්තේ යැ”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

31 “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, සොළොස් පිරිකරක් ඇති මේ තුන් යාග සම්පතට වඩා අල්ප කාන්‍යා ඇති, වඩා අල්ප උත්සාහයෙන් සිදු කට හැකි, එසහත් එයට වඩා මහත් පල ඇති, වඩා මහත් අනුසත් ඇති ඒ යාගය කවරේ ද?”යි (කුච්ඳන් ඇසී ය)

“ඛමුණ, සිල්වත් පැවිද්දන් උදෙසා කුලපරපුරෙහි දෙන යම් නිති දන් (හැම දු ම දෙන දන්) කෙනෙක් වෙන් නම්, ඛමුණ, ඒ මේ යාගය මේ කී සොළොස් පිරිකරක් ඇති තුන් යාග සම්පතට වඩා අල්ප කාන්‍යා ඇති අල්ප උත්සාහයෙන් සිදු කට හැකි, එහෙත් එයට වඩා මහත් පලක් මහත් අනුසත් ඇති එකෙකැ”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

32. “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඒ නිති දෙන අනුකූල යඤඤ සමෙකින් සොළොස් පිරිකරක් ඇති මේ ත්‍රිවිධ යඤඤම්පතට වඩා අල්ප කාන්‍යා ඇතියෙක්, වඩා අල්පොත්සාහයෙන් සිදු කට හැකියෙක්, එහෙත් එයට වඩා මහත් පලක් මහත් අනුසත් ඇතියෙක් වන්නේ නම්, ඒ හේතුව ඒ ප්‍රත්‍යයය කවරේ ද?” (සි කුච්ඳන් ප්‍රච්චිත)

“ඛමුණ, එ ඛදු යාගයකට (දානයකට) රහත්හු හෝ රහත්මහ පිළිපත්තෝ හෝ නො ම එළැඹෙත් ඒ කවර හෙයින් ද? යත්. ඛමුණ, එ ඛදු මහා යඤයෙහි ‘පිළිවෙලින් සිරිවු’ යන ආදීන් කියා දන් ලබන්තවුනට දඹුයෙන් පැහැරුම් ද ගෙල හැනුම් ද දක්නා ලැබේ. එහෙයින් එඛදු යඤයට රහත්හු හෝ රහත්මහට පිළිපත්තෝ හෝ නො එළැඹෙත් ඛමුණ, සිල්වත් පැවිද්දන් උදෙසා කුලපරපුරෙහි දෙන යම් නිතිදන් කෙනෙක් වෙන් නම්, එඛදු යඤයට රහත්හු ද රහත්මහට පිළිපත්තෝ ද එළැඹෙත් ඒ කවර හෙයින්? යත්: ඛමුණ, මෙ ඛදු යඤයෙහි දඹුයෙන් පැහැරුම් හෝ ගෙල හැනුම් හෝ දක්නා නො ලැබේ එහෙයින් මෙඛදු යඤයට රහත්හු ද රහත්මහ වන්නෝ ද එළැඹෙත්. ඛමුණ, ඒ කුලපරපුර දෙන නිති දන යමෙකින් මෙ කී සොළොස් පිරිකරක් ඇති ත්‍රිවිධ යඤයම්පතට, වඩා අල්ප කටයුතු ඇති, අල්ප උත්සාහයෙන් සිදු කට හැකි, එහෙත් වඩා මහත්පල ද මහත් අනුසත් ද ඇති එකෙක් මේ නම්, මේ එයට හේතුව ය, මේ ප්‍රත්‍යය ය.”

33. “අපි පන භො ගොතම අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්ඛදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන අපාට්ඨතරො ච අපාසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” ? කි

“අපි ඛො බ්‍රාහ්මණ අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්ඛදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන අපාට්ඨතරො ච අපාසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො මහානිසංසතරො චා” කි.

“කතමො පන සො භො ගොතම යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්ඛදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන අපාට්ඨතරො ච අපාසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” ? කි.

“සො ඛො බ්‍රාහ්මණ වාදාදිසං සබ්බං උද්දිස්ස විහාරං කතොති, අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්ඛදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන අපාට්ඨතරො ච අපාසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” කි.

34. “අපි පන භො ගොතම අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්ඛදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදනෙන අපාට්ඨතරො ච අපාසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” ? කි

“අපි ඛො බ්‍රාහ්මණ අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්ඛදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදනෙන අපාට්ඨතරො ච අපාසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” කි

“කතමො පන සො භො ගොතම අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්ඛදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදනෙන අපාට්ඨතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” ? කි.

“සො ඛො බ්‍රාහ්මණ පසන්නවිත්තො බුද්ධං සරණං ගච්ඡති, ඛම්චං සරණං ගච්ඡති, සබ්බං සරණං ගච්ඡති, අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්ඛදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදනෙන අපාට්ඨතරො ච අපාසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” කි.

35. “අපි පන භො ගොතම අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්ඛදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදනෙන ඉමෙහි ච සරණගමනෙහි අපාට්ඨතරො ච අපාසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” ? කි.

33 (කුඵදත්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ සොළොස් පිරිසරක් ඇති තුන් වැදූරුම් යාගසම්පතවත් මේ කූලපරපුරෙහි දෙන නිති දනවත් වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද උත්සාහයෙකින් සිදු කට හැකි, එහෙත් මේ හැමට වඩා මහත් පලත් මහත් අනුසන්ධි ඇති අන් යඥයෙක් ඇත් ද?”

(භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, මේ සොළොස් පිරිසරක් තුන්-වැදූරුම් යාගසම්පතවත් කූලපරපුරෙහි දෙන නිති දනවත් වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද උත්සාහයෙකින් සිදු කට හැකි, එහෙත් ඒ හැමට වඩා මහත් පලත් මහත් අනුසන්ධි ඇති අන් යඥයෙක් ඇත.”

(කුඵදත්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ සොළොස් පිරිසරක් ඇති තුන්වැදූරුම් යාගසම්පතවත් නිති දනවත් වඩා මද කටයුතු ඇති..වඩා මහත් අනුසන්ධි ඇති ඒ යඥය කවරේ ද?”

(භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, යමෙක් වනාහි සතර දිශින් වඩනා භික්ෂුසංඝයා උදෙසා වෙහෙරක් කෙරේ නම්, ඒ මේ යඥය මෙහි පළමු කී... තුන්වැදූරුම්යාග සම්පතවත්..නිති දනවත් වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද උත්සාහයෙකින් සිදු කට හැකි, එහෙත් වඩා මහත් පල හා අනුසන්ධි හා ඇති යඥයෙකි.”

34. (කුඵදත්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ...ත්‍රිවිධ යඥ-සම්පතවත් මේ විහාරදානයවත් වඩා මද කටයුතු ඇති..වඩා මහත් පල හා අනුසන්ධි හා ඇති අන් යඥයෙක් ඇත් ද?”

(භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, මේ ත්‍රිවිධ යඥසම්පතවත් මේ විහාරදානයවත් වඩා මද කටයුතු ඇති වඩා මහත්පල හා අනුසන්ධි හා ඇති අන් යඥයෙක් ඇත.”

(කුඵදත්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ ත්‍රිවිධ යඥසම්පතවත් මේ විහාරදානයවත් වඩා මද කටයුතු ඇති...වඩා මහත් පල හා අනුසන්ධි හා ඇති ඒ අන් යඥය කවරේ ද?”

(භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, යමෙක් පහත් සිතැත්තේ බුදුන් සරණ ගේ ද, දහම් සරණ ගේ ද, සහ සරණ ගේ ද, ඛමුණ, ඒ මේ යඥය වූ කාලී මේ පළමු කී ත්‍රිවිධ යඥසම්පතවත්...විහාරදානයවත් වඩා මද කටයුතු ඇති. වඩා මහත් පල හා අනුසන්ධි හා ඇති එකෙකි.”

35. (කුඵදත්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ ත්‍රිවිධ යඥ-සම්පතවත් මේ සරණ ගම්‍යයවත් වඩා මද කටයුතු ඇති.. වඩා මහත් පල හා අනුසන්ධි හා ඇති අන් යඥයෙක් ඇත්තේ ද?”

(භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, මේ ත්‍රිවිධ යඥසම්පතවත්.. මේ සරණගම්‍යයවත් වඩා මද කටයුතු ඇති..වඩා මහත් පල හා අනුසන්ධි හා ඇති අන් යඥයෙක් ඇත.”

“අපි බො මුහුම්ණ අපේක, යපේක, ඉමාය ව නිව්ඛාය යඤ්ඤකම්පය සොළසපරික්ඛාරය ඉමිනා ව නිව්වදුනෙන අනුකූලයඤ්ඤක ඉමිනා ව විහාරදුනෙන ඉමෙති ව කරණගමනෙහි අපාටිතයේ ව අපාසමාරම්භකයේ ව මහපථභරො ව මහානිසංඝකයෝ වා”හි.

[illegible]

“ඉයං ඛො චුඛම්ඤ්ඤ පසන්නවිතොනා සිත්ඛාපද්දාති ගම්ඛදියති පාණොතිපානා චෙරමණිං අදින්නාදුකා චෙරමණිං කාමෙසු මිච්ඡාචාරා චෙරමණිං මුඛාපාද චෙරමණිං සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා චෙරමණිං, අයං ඛො චුඛම්ඤ්ඤ යඤ්ඤා ඉමාය ච තිට්ඨාය ගඤ්ඤාසමපද්දාය සොලුසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිට්ඨදුගෙන අනුක්කුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහරදුගෙන ඉමෙති ච සරණගමනෙති අප්පට්ඨනරො ච අප්පමාර්මිතනරො ච මහපට්ඨනරො ච මහාතිසංසතරො, චුං”ති

38. “අපි පන හො ගොතමි අසෙය් යසෙය් ඉමිය ව තිවිඩිය ගසෙය් යමපද්ග සොලසපරිකාරය ඉමිනා ව නිව්වදනෙත අනුකුල-යසෙය්දන ඉමිනා ව විහාරදනෙත ඉමෙති ව සරණගමනෙති ඉරමිති ව සිකිකාපදෙති අපච්චිතෙත ව අපසමාරමනෙත ව මහපච්චිතෙත ව මහාතිසංසන්තෙත වා” ? කී

[illegible]

“කතමො පන සො සොතම ගඤ්ඤ ඉමාං ච නිවිධාං ගඤ්ඤ-
සමපදාං සොලසපරික්කාරාං ඉමිනා ච නිවිදනෙන අනුසුලගඤ්ඤාන
ඉමිනා ච විහාරදුග්ගන ඉමෙති ච සරණගමනෙති ඉමෙති ච සිත්තාපදෙති
අප්පච්චනරො ච අප්පමාර්ගසෙනරො ච මහපඨවුනරො ච මහාතිසංඝනරො
වා.” හි

37. “ඉබ් බ්‍රහ්මණික කථාගතො ලොකො උපපජ්ජති අරහං සම්මා-
සම්ප්‍රඥො වීර්‍යාවරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිද්‍ය ඥානකරො.
පුරිසදම්මසාරථී සන්ධි දොවම්බසායානං බ්‍රහ්මො හගවා සො ඉම්මං ලොකං
සද්දෙවකං සම්මාරහං සම්බ්‍රහ්මකං සත්ත්මණ්‍යබ්‍රහ්මණිං පරං සද්දෙවම්බසං
සයං අභිඤ්ඤා සවේකනිං පට්ටෙදෙනි. සො ධම්මං දෙවසනි ආදිකල්‍යාණං
මජ්ඣිකල්‍යාණං පරිසොසානාකල්‍යාණං සාන්ධං පරිසංඤ්ඤං තෙවිලපරිපුණ්ණං
පරිසංඤ්ඤං බ්‍රහ්මවර්ජි සංඝාසෙති”

38. තං ධම්මං පුණ්ණං ගතපඨි වා ගතපඨිපුත්තො වා අසුඤ්ඤාසම්මං වා කුලෙ පච්චාජානො, සො තං ධම්මං පුණ්ණං තපාගතො සද්ධං පටිලකඨි. සො තෙන සද්ධාපටිට්ඨාගෙන සම්මනාගතො ඉති පටිසංචික්ඛති. ‘සම්මාධො සරාවාසො රජෙපථො අභිඤ්ඤාසො පබ්බජා, නසිදං පුකාරං අගාරං අපකාමසකා එකානතපරිපුද්ධං සබ්බලිඛිතං බ්‍රහ්මචරිතං චිරිකු, යනුනාහං කොසම්ප්පුං ඕහාරෙකා කාසායාති වජ්ඣාති අව්චාදෙකා අගාරස්මා අනගාරිතං පබ්බජෙය්‍යනති.

(කුචුදන්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ ත්‍රිවිධ යඤසම්පතවත් මේ සර්ගගතිකයවත් වඩා මද කවසුතු ඇති..වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති ඒ අත් යඤය කවරේ ද?”

(නායාපකුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, යමෙක් පහන් සිතැති වැ (නිසර්ගයෙහි පිහිටා) උණ්ඩායෙන් වැළැක්ම, අභිකාදනින් වැළැක්ම, කාමසන්ති වරදවා නැසිරීමෙන් වැළැක්ම, මුසවායෙන් වැළැක්ම, මදව පටාවට කැරැවූ වූ උපමයින් වැළැක්ම යන මේ සික කොටස් සමාදන් කොට ගන්නා නම්, ඛමුණ වෙස මේ පලමු නි ත්‍රිවිධ යඤසම්පතවත්.. මේ සර්ගගතිකයවත් වඩා මද කවසුතු ඇති, ..වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති සංයමක ”

36 (කුචුදන්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ . ත්‍රිවිධ යඤසම්පතවත් උදි සික කොටස් සමාදන් කොට ගැන්මටත් වඩා මද කවසුතු ඇති වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති අත් යඤයක් ඇත් ද?”

(භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, මේ...ත්‍රිවිධ යඤසම්පතවත්. මේ සිල් කොටස් සමාදන් කොට ගැන්මටත් වඩා මද කවසුතු ඇති. මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති අත් යඤයක් ඇත ”

(කුචුදන්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ ත්‍රිවිධ යඤසම්පතවත් උදි සිල්කොටස් සමාදන් කොට ගැන්මටත් වඩා මද කවසුත් ඇති...වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති ඒ අත් යඤය කවරේ ද?”

37 (නාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, අර්හත් වූ සමාක්සම්බුද්ධ වූ විදුමරණසමුපන්න වූ, සුගත වූ, ලෝකවින් වූ, නිරුත්තර පුරුෂදමාසාරම් වූ, දෙට්ඨනිසුත්තට ගාස්තා වූ, සිවුසස් අවබෝධ කළ, භාග්‍යවත් වූ, තපාගත තෙවේ මෙලොවැ උපදි හේ දෙවියන් සහිත, මරුන් සහිත, ඛමුත් සහිත මේ ලොව, - මහණඛමුණන් සහිත, දෙවමිනිසුන් සහිත සන්තියුජාව - තෙවේ 15 විශිෂ්ට නුවණින් දනා පසක් කොට (ලොවට) දන්වයි හේ මුල ගහපත් මැද ගහපත් අග ගහපත්, අරුත් සහිත, ව්‍යංජනයෙන් නොඅඩු, හැම අතින් ම පිරිසුන් දහම් දෙසයි. පිරිසිදු සසුන් බමසර මහළු කෙරෙයි.

38 ගැහැටියෙක් හෝ ගැහැවිපුතෙක් හෝ අත් එක්තරා කුලගෙකැ උපන්නෙක් හෝ ඒ දහම් අසයි හේ එ දහම් අසා තපාගතයන් කෙරෙහි සැදුහැට ලබයි හේ ඒ සැදුහැ ලැබීමෙන් යුත් වැ “හිඬි ගෙයි විහිම ගිරහැර සහිත ය කෙලෙස් දුලි ගැවැසි මහෙක පැවිද්ද වූ කළී (කිසි අවහිර නැති) එළි මහනෙක හිඬි ගෙයි වසන්නවු විසින් ඒකාන්තයෙන් පිරිසුන් කොට, ඒකාන්තයෙන් පිරිසිදු කොට, මේ සංඛලිඛිතක ඉගමවර්ග පුරන්නට පහසු නො වේ. එ බැවින් මම කෙතෙ රවුලු බහා කාසාවත් හැද, හිඬි ගෙන් නික්ම පැවිද්දට වදනෙමි නම් ගෙහෙකැ”යි මෙසේ නුවණින් සලකයි.

සො අපරෙත සමයෙති අපං වා භොගකඩ්දාම පහාය මහන්තං වා නොගකඩ්දාම පහාය අපං වා ඤාතිපරිවට්ටං පහාය මහන්තං වා ඤාතිපරිවට්ටං පහාය කෙසුම්භුං ඔහාරෙතා කාසායාති වජ්ජාති අච්ඡා-
දෙතා අගාරසමා අනගාරිං පබ්බජති. සො එවං පබ්බජතො සමානො පාඨමොක්ඛසංවරසංවුත්තො විහරති ආචාරගොවරසමපන්නො, අණුමත්තෙත්ත
වජේත්ත භගදසාසී සමාදාය සික්ඛධී සික්ඛාපදෙත්ත කායකම්මවචිකම්මෙන
සමන්තාගතො කුසලෙන, පරිඤ්ඤාප්ථො සීලසමපන්නො ඉන්ද්‍රියෙත්ත
ගුත්තආරො භොජනෙ මන්තඤ්ඤා සතිසමපඤ්ඤෙන සමන්තාගතො
සන්තුට්ඨො.

29. කථංඤා චූභමිණ භික්ඛු සීලසමපන්නො භොති? ඉධ චූභමිණ
භික්ඛු පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතො භොති තිහිතදණ්ඩො
තිහිතසන්ධො ලජ්ජි දයාපන්නො සබ්බපාණභූතභිත්තානුකම්පි විහරති.
ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලසමි.

අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිවිරතො භොති දින්නාදාසී
දින්නපාටිකඛිති අපේතෙන සුචිතුතෙන අත්තනා විහරති. ඉදම්පි'ස්ස භොති
සීලසමි.

අබ්බමචරිතං පහාය බ්බමචාරී භොති ආරාචාරී වරතො චෙට්ඨනා භාමධම්මො.
ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලසමි.

මුසාවාදං පහාය මුසාවාද පටිවිරතො භොති සම්මවාදී සම්මසන්නො
පෙත්තො පච්චසික්කො අවිසංවාදකො ලොකස්ස. ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලසමි.

පිත්තණං වාචං පහාය පිත්තණං වාචාය පටිවිරතො භොති. ඉතො
සුඛා න අමුත්ත අසංඛාතා ඉමෙසං භෙදාය. අමුත්ත වා සුඛා න ඉමෙසං
අසංඛාතා අමුසං භෙදාය ඉති භික්ඛානං වා සංඛාතා සංභික්ඛානං වා
අනුපාදානා සමග්ගාරාමො සමග්ගාරතො සමග්ගනදී සමග්ගකරණිං වාචං
භාසිතා භොති ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලසමි.

ඵරුසං වාචං පහාය ඵරුසාය වාචාය පටිවිරතො භොති. යා සා
වාචා තෙලා කණ්ණසුඛා පෙමනියා හදගභිකමා පොරී බ්බුජනකන්තො
බ්බුජනමනාපා, තථාරූපිං වාචං භාසිතා භොති. ඉදම්පි'ස්ස භොති
සීලසමි.

සමථපාලාපං පහාය සමථපාලාපා පටිවිරතො භොති. කාලවාදී
භූතවාදී අත්ථවාදී ඛම්මවාදී විතයවාදී, තිබ්බානවතිං වාචං භාසිතා කාලෙත
සාපදෙසං පරිත්තනවතිං අත්ථඤ්ඤිතං, ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලසමි.

හේ පසු කලෙක මද වූ හෝ බන්ධනපත් හැර, බොහෝ වූ හෝ බන්ධනපත් හැර, මද වූ හෝ නැපිරිස හැර, මහත් වූ හෝ නැපිරිස හැර, කෙනෙ රවුලු බා, කසාවත් හැර, හිඟි හෙන් පැවිදි බවට වැඩි හේ මෙහේ පැවිදි වූයේ ම, පාතිමොක්ඛිතංවරයෙන් ඇවුරුණේ, ආචාරයෙන් හා හෝවරයෙන් හා සම්පූර්ණ වූයේ, මද වූ ද වරදෙහි බිය දක්නා සුලු වූයේ, සිකාකොටස්හි සමාදන් කොට ගෙන හික්මෙයි. නිවැරදි වූ කාවිසිතමින් යුත් වෙයි. පිරිසිදු දිවෙල ඇත්තේ වෙයි. සිල්වත් වෙයි ඉදුරන්හි වැසු දෙරැන්තේ වෙයි. බොජුනෙහි පමණ දන්නේ වෙයි සිහිනුවණින් යුත් වෙයි. ලද පමණින් සතුටු වෙයි

39. බමුණ, කෙසේ නම් මහණ තෙමේ ශීලසම්පන්න වේ ද? යත්: බමුණ, මෙහි මහණ තෙමේ පණ්ඩිතා හැර පණ්ඩිතයෙන් වැළැක්කේ, ඉවතැ යු දමූ ඇත්තේ, ඉවතැ යු අව ඇත්තේ, ලප්පා ඇත්තේ, මෙන් සිතීන් යුත් වූයේ, සියලු සතුන් කෙරෙහි ඉතා සිතැති වූ වෙසෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි.

අසිනාදන් හැර අසිනාදනින් වැළැක්කේ වෙයි. දුන් දෑ ම ගන්නේ, දුන් දෑ ම කෑමැති වන්නේ, නොසොර වූ පිරිසිදු වූ සිතීන් වෙසෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි

නොබඹසර හැර බඹසර රත්තේ, නොබඹසරින් දුර වූ වසනුයේ, ගැමිදහම් වූ මේවුන්දමින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි

මුසවා හැර මුසවායෙන් වැළැක්කේ, ඇත්ත කියන සුලු වූයේ, ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපනුයේ, තහවුරු කරන ඇත්තේ, හැදෑහිය යුතු බස් ඇත්තේ, ලොව නො රවටනුයේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි.

පෙහෙසුන් බස් හැර, පෙහෙසුන් බසින් වැළැක්කේ වෙයි මොවුන් ඔවුන්ගෙන් බිඳෙනු පිණිස මොබින් අසා ඔබ්බෙහි නො කියන්නේ වෙයි ඔවුන් මොවුන්ගෙන් බිඳෙනු පිණිස ඔබින් අසා මොබ්බෙහි කියන්නේ හෝ නො වෙයි මෙසේ බිඳෙන්නු ගලපන්නේ ද ගැලැපෙන්නට අනුබල දෙන්නේ ද වෙයි සමහිතයන් වසන්නවුන් කෙරෙහි වසන්නට කෑමැත්තේ, සමහිතයන් වසන්නවුන් කෙරෙහි ඇලුණේ, සමහිතයන් වසන්නවුන්ට සතුටු වූයේ, සමහිතයේ ගුණ දක්වන වචන කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි

පරොස් බස් හැර, පරොස් බසින් වැළැක්කේ වෙයි යම් බසෙක් නිදෙස් ද, කන්කල ද, පෙම් උපදවා ද, සුවසේ ලෙහි වදනේ ද, සිසුමැලි ද, බොහෝ දෙනාට ප්‍රිය ද, බොහෝ දෙනාට මනාප ද, එ බඳු බස් තෙපලන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි

බොල් දෙඩැවිලි හැර, බොල් දෙඩැවිල්ලෙන් වැළැක්කේ වෙයි කල් දතැ කියනුයේ, සබ වත් ම කියනුයේ, වැඩ ඇති බස් ම කියනුයේ, දහම් අසල බස් ම කියනුයේ, විනය අසල බස් ම කියනුයේ, පුද්ගල කලා කරුණු සහිත, සීමා සහිත, අරුත් සහිත, සිතැ ලා දරියැ යුතු බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි

40 බීජගාමභූතභාමසමාරම්භා පටිවිරතො හොති එකභතතිකො හොති අත්තපරතො විරතො විකාලභොජනා නව්වනිතවාදිතවිසුකදස්සනා පටිවිරතො හොති. මාලාගනිවිලපතධාරණමණ්ඩණපිභුසනධිතානා පටිවිරතො හොති. උච්චාසගතමහාසගතා පටිවිරතො හොති. ජාතරූපරජනා පටිගතභණා පටිවිරතො හොති. ආමකධිඤ්ඤපටිගතභණා පටිවිරතො හොති. ආමකමංසපටිගතභණා පටිවිරතො හොති ඉත්තිකුමාරිකපටිගතභණා පටිවිරතො හොති. දුඤ්ඤපටිගතභණා පටිවිරතො හොති අපේලකපටිගතභණා පටිවිරතො හොති. කුකකූටසුකරපටිගතභණා පටිවිරතො හොති. ගන්ධිවාසාසවළුවාපටිගතභණා පටිවිරතො හොති බන්තාවළු පටිගතභණා පටිවිරතො හොති දුතෙය්‍යපභිණගම්ණානුයොගා පටිවිරතො හොති කයචිකකතා පටිවිරතො හොති. කුලාකුටකංසකුටමානකුටා පටිවිරතො හොති උකෙකාවතවඤ්චනතිකතිසාවිගොගා පටිවිරතො හොති. ඡේදනවධබන්ධනවිපරාමේසආලොපසහසාකාරං පටිවිරතො හොති. ඉදමපි'ස්ස හොති සිලසම්.

(මූලසිලං නිවේශනං)

41. යථා වා පනෙනෙ හොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමිණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජතී තෙ එවරූපං බීජගාමභූතභාමසමාරම්භං අනුසුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං මූලබීජං ඛනිබීජං එළබීජං අග්ගබීජං බීජබීජමේව පඤ්චමං. ඉති වා ඉතිඑවරූපා බීජගාමභූතභාමසමාරම්භා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස හොති සිලසම්.

42 යථා වා පනෙනෙ හොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමිණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජතී තෙ එවරූපං සන්තිධිකාරපරිභොගං අනුසුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං අන්තසන්තිධිං පානසන්තිධිං වන්තසන්තිධිං සානසන්තිධිං සගන්තසන්තිධිං ගතිසන්තිධිං ආමසසන්තිධිං ඉති වා ඉතිඑවරූපා සන්තිධිකාරපරිභොගා පටිවිරතො හොති. ඉදමපි'ස්ස හොති සිලසම්.

43. යථා වා පනෙනෙ හොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමිණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජතී තෙ එවරූපං විසුකදස්සනං අනුසුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං නව්වං ගිතං වාදිතං ඔපකම්භං අකම්භනං පාණිස්සරං වේනාලං කුම්භපුූතං සොහනගරකං වණ්ඩාලං වංසං බොපනං පන්තිසුඤ්ඤාං අස්සුඤ්ඤාං මහිසුඤ්ඤාං උසහසුඤ්ඤාං අජුඤ්ඤාං මේණ්ඩකසුඤ්ඤාං කුකකූටසුඤ්ඤාං වට්ඨකසුඤ්ඤාං දණ්ඩසුඤ්ඤාං මුට්ඨසුඤ්ඤාං නිබ්බුඤ්ඤාං උයොසාගිතං බලභං සොනාබ්‍රහ්මං අභිකදස්සනං. ඉති වා ඉතිඑවරූපා විසුකදස්සනා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස හොති සිලසම්.

44. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ණාකමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපං ජිත්තපමාදට්ඨානානුයොගං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිකාරපථං සන්තිකං බලිකං සටිකං සලාකගන්තං අක්ඛං පඛගචිරං වඛිකකං මොක්ඛවිකං විඛිතුලකං පත්තාලකකං රථකං ඛනුකං අක්ඛරිකං මනෙසිකං යථාචජ්ජං ඉති වා ඉතිඵවරුපා ජිත්තපමාදට්ඨානානුයොගා පටිවිරතො භොති. ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

45. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ණාකමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපං උච්චාසගන්තමිභාසගතං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං ආසන්දිං පලලඛකං ගොතකං විත්තකං පටිකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උද්දලොමිං ඵකන්තලොමිං කට්ඨිස්සං කොසෙය්‍යං කුන්තකං හන්ථන්තරං අස්සන්තරං රථන්තරං අජිත්තපවෙණිං කාදලිමිග-පවරපච්චන්තරණං සඋත්තරච්ඡදං උභතොලොභිතකුපධානං ඉති වා ඉති ඵවරුපා උච්චාසගන්තමිභාසගතා පටිවිරතො භොති. ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

46. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ණාකමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපං මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයොගං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං උච්ඡාදනං පරිමද්දනං නගාපනං සමාගතං ආදාසං අඤ්ජනං මාලාපිලෙපනං මුඛප්පණ්ණකං මුඛලෙපනං හන්ථකං සිඛාකං දණ්ඩකං නාලිකං බග්ගං ඡත්තං විත්තාපාගනං උණ්ඨිකං මණිං වාලපීජනිං ඕදානානි චන්දානි දීඝදානි ඉති වා ඉතිඵවරුපා මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයොගා පටිවිරතො භොති. ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

47. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ණාකමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපං තීරච්ඡානකථං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං රුජකථං චොරකථං මහාමත්තකථං සෙනාකථං ගගකථං සුභිකථං අත්තකථං පානකථං චන්දකථං සග්ගකථං මාලාකථං ගනිකථං ඤාතිකථං යාතකථං ගාමකථං නිගමකථං නගරකථං ජනපදකථං ඉන්ද්‍රිකථං පුරිසකථං [කුමාරකථං කුමාරිකථං] සුරකථං විසිඛාකථං කුමභවභාතකථං පුබ්බපෙතකථං නානත්තකථං ලොකකබ්බිකං සමුද්ද-කබ්බිකං ඉතිභවාභවකථං. ඉති වා ඉතිඵවරුපා තීරච්ඡානකථාය පටිවිරතො භොති. ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

44. යම් සේ වනාහි ඇතැම් භවත් මහණ බමුණෝ සැදහෙත් දුන් බොජුන් වළඳ, අටපාසකප්‍රිය, දසපාසකප්‍රිය, අතස් දූකෙප්‍රිය, මඩුලු පැනුම, සන්නිකාත්‍රිඛාව, දෑදු කෙප්‍රිය, කල්ලි ගැසුම, සලාඅත්කෙප්‍රිය, ගුලකෙප්‍රිය, කොළනලා පිඹීම, කෙප්‍රියගුලින් හැම, කරනම් ගැසුම, කත්තන්ගුරුවා කෙප්‍රිය, කොළනැලියෙන් වැලි ඇ මැනුම, කෙප්‍රිය පැදීම, කුඩා දුන්නෙන් වදීම, ඇකිරිකෙප්‍රිය, සිහු දෑ කීමේ ක්‍රිඩාව, විකලාංගානුකරණය යන මේ ආදී වූ හෝ මෙබඳු වූ, පමාවට කරුණු වූ දුකෙප්‍රියෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ ආදී හෝ මෙබඳු වූ දුකෙප්‍රියෙහි යෙදීමෙන් වැළැක්වෙත් වෙයි

මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

45. යම් සේ වනාහි ඇතැම් භවත් මහණ බමුණෝ සැදහෙත් දුන් බොජුන් වළඳ, දික්කසලාපුටු ය, පලග ය, මහකොටුපලග ය, විශමතෙන් විසිතුරු කළ එළලොම්මුවා ඇතිරිය, රත්කපුකම් කළ පසතුරුණය, කොසෙස්ස හුසින් පිහු ඇතිරිය, අසු පිටු එළන ඇතිරිය, රියා එළන ඇතිරිය, ඇඳට සරි ලන සේ අඳුන් දිවිසමින් මයා කළ ඇතිරිය, කෙතෙල්මුවසමින් කළ මහඟු පසතුරුණ, ඉස්සෙරු පාමුලා රතු කොට්ට තබා ඇති රතු උඩු විහත් සහිත මහඟු යහන යන මේ ආදී වූ හෝ මෙබඳු වූ උත්සහන් මහසහන් පරිකරණය කැරැමෙහි යෙදී වෙසෙද්ද හෙ තෙමේ මේ ආදී වූ හෝ මෙබඳු වූ උත්සහන් මහ සහන් පරිභොගයෙන් වැළැක්වෙත් වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වෙයි

46. යම්සේ වනාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, කුඩා දරුවන් කිරි සුවඳ හරතට සුවඳ සුණ්ඤ්ඤත් ඉළීම, මහා සටහන් ගත්වනුවට අත් පා ඇති තෙල් හා මැඩීම, සුවඳ දියෙන් කැපීම, මස් වැඩෙනුවට මුගුරින් කැළීම, කැබපත්තින් මුහුණ බැලීම, සැරසුම් විසින් අඳුන් කැම, මල් හා විලෙටුන් හා දැරීම, මුව සුණ්ඤ්ඤ හා මුවවිලෙටුන් හා දැරීම, අත්බරණ දැරීම, හිසැ කුඩුම්බිය බැඳීම, විසිතුරු සැරසැටි දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත් තළ දැරීම, කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල්පට බැඳීම, සිඵමණ් පැලැඳීම, විසිතුරු සෙමෙර වල්විදුනා දැරීම, දික් දවලු ඇති සුදු රෙදි කැඳීම යන ආදී ඇත අඩු නැත් පිරිවීමටත් ඇත සැරැසීමටත් කරුණු වූ දු පරිභොග කැරැමෙහි යෙදී වෙසෙද්ද, හේ මහණ එබඳු දෑ පරිභොග කිරීමෙන් වැළැක්වෙත් වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

47. යම්සේ වනාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහෙත් දුන් බොජුන් වළඳ, රාජකථා වොරකථා මහාමාත්‍රකථා සෙතාකථා හසකථා සුභකථා ආහාරකථා පානකථා වස්ත්‍රකථා ශයනකථා ගනිකථා ඥාතිකථා යානකථා භ්‍රාමකථා නිගමකථා නගරකථා ජනපදකථා සත්‍රිකථා පුරාණකථා කුමාරකථා කුමාරිකථා ඉරකථා කුමහස්තකථා පූර්වෙතකථා නානාකි-කථා ලොකාබ්‍යාසිකාකථා සමුද්‍යාබ්‍යාසිකාකථා ඉතිහාසාවකථා යන මේ හෝ මෙබඳු වූ තිරිසන් කතාවලු යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ මේ ආදී හෝ මෙබඳු වූ හෝ මෙබඳු කථාවලින් වැළැක්වෙත් වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වෙයි

48. යථා වා පනෙනෙහෙ හොනොනා සමණ්‍යාසමණා සද්ධාදෙය්‍යානි හොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ ඵවරුපං විග්ගාහිකකපං අනුසුතතා විහරන්ති. සෙය්‍යපීදං 'න නිං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානාසි, අහං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානාමි. කිං නිං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානිස්සසි? මිච්ඡාපටිපන්නො කම්බු, අහමයමි සම්මාපටිපන්නො සතිතමම අසතිතනෙන, පුරෙ චචනියං පච්ඡා අචච පච්ඡා චචනියං පුරෙ අචච. අට්ඨිඤ්ඤං තෙ විපරාවතතං. අරොපිතො තෙ වාදො, නිග්ගහිතො'සි වර වාදප්පමොක්ඛාය, නිබ්බේදොති වා සචෙ පභොසි'ති. ඉති වා ඉතිඵවරුපාය විග්ගාහිකකපං පටිවිරතො හොති ඉදම්පි'ස්ස හොති සීලසමිං.

49. යථා වා පනෙනෙහෙ හොනොනා සමණ්‍යාසමණා සද්ධාදෙය්‍යානි හොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ ඵවරුපං දුක්ඛයපටිඤ්ඤාසමනානුගොගමනුසුතතා විහරන්ති. සෙය්‍යපීදං: රඤ්ඤං රුජමහාමතතානං බහතියානං බ්‍රාහ්මණානං ගහපතියානං කුමාරානං ඉධ ගච්ඡ, අමුත්‍රාගච්ඡ, ඉදං කර, අමුත්‍ර ඉදං ආකරාති. ඉති වා ඉතිඵවරුපා දුක්ඛයපටිඤ්ඤාසමනානුගොගා පටිවිරතො හොති ඉදම්පි'ස්ස හොති සීලසමිං.

50. යථා වා පනෙනෙහෙ හොනොනා සමණ්‍යාසමණා සද්ධාදෙය්‍යානි හොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ කුහකා ච හොනති ලපකා ච නෙමිතතිකා ච නිපොසිකා ච ලාගෙන ලාභං නිජ්ඣිංසිතාරො ච ඉති වා ඉතිඵවරුපා කුහනලපකා පටිවිරතො හොති. ඉදම්පි'ස්ස හොති සීලසමිං.

(මජ්ඣිමනිකායෙ නිවේදනං.)

51. යථා වා පනෙනෙහෙ හොනොනා සමණ්‍යාසමණා සද්ධාදෙය්‍යානි හොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ ඵවරුපාය තීරවජානවිජ්ජාය ඤ්චජාථවෙන ජිවිකං කප්පෙනති සෙය්‍යපීදං. අඛං නිමිතතං උප්පාදං ප්‍රපිණං ලක්ඛණං මුහිකච්ඡින්නං අග්ගිහොමං දබ්බිහොමං ථුග්ගොමං කණ්ණොමං තණ්හුලහොමං සප්පිහොමං තෙලහොමං මුඛහොමං ලොහිතහොමං අඛතවිජ්ජා වජ්ඣවිජ්ජා බතතවිජ්ජා සිව්විජ්ජා භුතවිජ්ජා භුරිවිජ්ජා අභිවිජ්ජා විසවිජ්ජා විච්ඡිකවිජ්ජා මුහිකවිජ්ජා සකුණවිජ්ජා වායහවිජ්ජා පක්කජ්ඣානං සරපරිත්තානං මගවකකං ඉති වා ඉතිඵවරුපාය තීරවජානවිජ්ජාය ඤ්චජාථො පටිවිරතො හොති ඉදම්පි'ස්ස හොති සීලසමිං.

48 යම්ගේ වතාහි ඇතැම් හවත් මහණ බමුණෝ සැදුහෙන් දුන් බොජුන් වලද, “තෝ මේ දහම් විනය නො දැනිති. මම ම මේ දහම් විනය දැනිමි ‘කිමැ සි මේ දහම් විනය තෝ දැනිති ද? තෝ වරදවා පිළිපත්තෙති මේ මැනවින් පිළිපත්තෙමි වෙමි. මා බස කරුණු සහිත ය. තා බස කරුණු රහිත ය. තෝ පලමුගෙන් කියැ යුත්ත පසු වැ කියෙහි ය පසු වැ කියැ යුත්ත පලමුගෙන් කියෙහි ය තා කලක් ම පුහුණු කළ දය මගේ එක් වචනයෙන් ම පෙරළි ගිගෝ ය මා විසින් තව දොස් නැගිණ මා විසින් තෝ නිගැනුණෙහි මා නැගූ දෙයින් මිදෙන්නට හැසිරෙව හැකි නම් එය විතර” යන ආදීන් මේ බඳු වූ උනුත් බැණ දෙවා ගැනුමිනි යෙදි වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ අත් මේ බඳු වූ හෝ බැණ දෙවා ගැනුම්වලින් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිලය වෙයි

49. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් හවත් මහණබමුණෝ සැදුහෙන් දුන් බොජුන් වලද, “වෙයි යන්නැ, අහෝ තැනට එන්නැ මෙය ගෙන යන්නැ අපෝ තැනට මෙය ගෙනෙන්නැ” යි කළ නිත්‍යාන පිළිගෙන, රජුන්ගේ රජමහමැඩියන්ගේ ක්ෂත්‍රියයන්ගේ බමුණන්ගේ ගැහැවියන්ගේ රජකුමරුවන්ගේ මේබඳු දුත මෙහෙවරෙහි පණිවුඩ ගෙනැ යැමෙහි යෙදි වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ අත් මේ වැනි හෝ දුත මෙහෙවරින් පණිවුඩ ගෙනැ යැමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලය වේ

50 යම්ගේ වතාහි ඇතැම් හවත් මහණබමුණෝ සැදුහෙන් දුන් බොජුන් වලද, කුහක කම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභ සත්කාර පතා අනුත් පින් ඇදෙන සේ වූ වාටු බස් දෙවන්නෝ වෙත් ද, සිටු පසය ලබනු සඳහා කසින් හෝ බසින් ඇහැවීම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභාපෙක්ෂායෙන් අනුනට ගරකන්නෝ වෙත් ද, ලාභයෙන් ලාභය සොයන්නෝ වෙත ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ මේබඳු වූ හෝ කුහනලපනවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලය වේ

(මැදම් සිල් නිමිගේ ය.)

51. යම්ගේ වතාහි සමහර මහණ බමුණෝ සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, අංගශාස්ත්‍රය, නිමිත්ත ශාස්ත්‍රය, උත්පාතලක්ෂණය, ස්වප්නශාස්ත්‍රය, පුරුෂලක්ෂණශාස්ත්‍රය, මුෂකවර්තනවිද්‍යාව, අග්නිභෞමය, දර්විභෞමය, කුෂ්ඨභෞමය, කණ්ඨභෞමය, තණ්ඩුලභෞමය, ගර්ච්ඡභෞමය, තෙතලභෞමය, මුඛභෞමය, ලොභිතභෞමය, අංගවිද්‍යාව, වාස්තු විද්‍යාව, සෞත්‍ර විද්‍යාව, ශිව විද්‍යාව, භූත විද්‍යාව, භූරි විද්‍යාව, අභි විද්‍යාව, විෂ විද්‍යාව, වායු විකර්මය, මුෂක විද්‍යාව, ශාක විද්‍යාව, වායු විද්‍යාව, පක්වධ්‍යානය, ගර්ච්ඡාණය, මාගපක්ෂය යන මෙකී හෝ වෙබඳු වූ හෝ තීරශ්චිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාආච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මෙකී හෝ මේබඳු තීරශ්චිත විද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වේ මේ ද ඔහුගේ ශිලය වේ.

52. යථා වා පනෙනෙහෙ භොතෙනා සමණබ්බාහමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජීතා තෙ එවරුපාය තීරව්ජානට්ඨ්ථාය මිව්ජාජ්චෙන ජිවිකං කපපානති. සෙය්‍යපිදං. මණ්ඩලකඩණං වන්දලකඩණං දණ්ඩලකඩණං අසිලකඩණං උසුලකඩණං බහුලකඩණං ආට්ඨිලකඩණං ඉද්දලකඩණං පුරිසලකඩණං කුමාරලකඩණං කුමාරිලකඩණං දසලකඩණං දුසිලකඩණං තැපිලකඩණං අය්‍යලකඩණං මහිසලකඩණං උසහලකඩණං තොලකඩණං අපලකඩණං මෙණ්ඩලකඩණං කුක්කුටලකඩණං චට්ටකලකඩණං ගොඩාලකඩණං කණණිකාලකඩණං කව්ඨපලකඩණං මිගලකඩණං. ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්ජානට්ඨ්ථාය මිව්ජාජ්චා පට්ටිරතො භොති, ඉද්ධපිස්ස භොති සිලසමිං.

53. යථා වා පනෙනෙහෙ භොතෙනා සමණබ්බාහමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජීතා තෙ එවරුපාය තීරව්ජානට්ඨ්ථාය මිව්ජාජ්චෙන ජිවිකං කපපානති, සෙය්‍යපිදං. රඤ්ඤං නිය්‍යානං හට්ඨස්සති, රඤ්ඤං අනිය්‍යානං හට්ඨස්සති, අබ්බතාරානං රඤ්ඤං උපයානං හට්ඨස්සති, බාහිරානං රඤ්ඤං අපයානං හට්ඨස්සති, බාහිරානං රඤ්ඤං උපයානං හට්ඨස්සති, අබ්බතාරානං රඤ්ඤං අපයානං හට්ඨස්සති, අබ්බතාරානං රඤ්ඤං ජයො හට්ඨස්සති, බාහිරානං රඤ්ඤං පරාජයො හට්ඨස්සති, බාහිරානං රඤ්ඤං ජයො හට්ඨස්සති, අබ්බතාරානං රඤ්ඤං පරාජයො හට්ඨස්සති, ඉති ඉමස්ස ජයො හට්ඨස්සති, ඉමස්ස පරාජයො හට්ඨස්සති. ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්ජානට්ඨ්ථාය මිව්ජාජ්චා පට්ටිරතො භොති ඉද්ධපිස්ස භොති සිලසමිං.

54. යථා වා පනෙනෙහෙ භොතෙනා සමණබ්බාහමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජීතා තෙ එවරුපාය තීරව්ජානට්ඨ්ථාය මිව්ජාජ්චෙන ජිවිකං කපපානති, සෙය්‍යපිදං. චන්දනංගො හට්ඨස්සති, සුරිසංගොගො හට්ඨස්සති, නක්ඛතනංගො හට්ඨස්සති, චන්දිමසුරියානං පට්ඨමනං හට්ඨස්සති, චන්දිමසුරියානං උප්පට්ඨමනං හට්ඨස්සති, නක්ඛතනානං පට්ඨමනං හට්ඨස්සති, නක්ඛතනානං උප්පට්ඨමනං හට්ඨස්සති, උක්කාපාතො හට්ඨස්සති, දිසාබාහො හට්ඨස්සති, භූමිවාලො හට්ඨස්සති, දෙවද්දුනි හට්ඨස්සති, චන්දිමසුරියානං පට්ඨමනං උග්ගමනං ඔග්ගමනං සංකිලෙසං වොදානං හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො චන්දනංගො හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො සුරිසංගොගො හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො නක්ඛතනංගොගො හට්ඨස්සති, එවංචිපාතං චන්දිමසුරියානං පට්ඨමනං හට්ඨස්සති, එවංචිපාතං චන්දිමසුරියානං උප්පට්ඨමනං හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො උක්කාපාතො හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො දිසාබාහො හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො භූමිවාලො හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො දෙවද්දුනි හට්ඨස්සති, එවංචිපාතං චන්දිමසුරියානං පට්ඨමනං හට්ඨස්සති, එවංචිපාතං චන්දිමසුරියානං උග්ගමනං ඔග්ගමනං සංකිලෙසං වොදානං හට්ඨස්සති, ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්ජානට්ඨ්ථාය මිව්ජාජ්චා පට්ටිරතො භොති, ඉද්ධපිස්ස භොති සිලසමිං.

52. යම්ගේ වනාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, මිණිලකුණය, දඩුලකුණය, වන්ලකුණය, කඩුලකුණය, ඊලකුණය, දුහුලකුණය, අවිලකුණය, ඉතිරිලකුණය, පුරිස්ලකුණය, කුමරිලකුණය, කුමිලකුණය, දස්ලකුණය, දුසිලකුණය, ඇත්ලකුණය, අස්ලකුණය, මිසුලකුණය, වසල්ලකුණය, ගොන්ලකුණය, එළලකුණය, බැටෙළලකුණය, කුකුළලකුණය, වටුලකුණය, ගොස්ලකුණය, කැණිලකුණය, කපුලකුණය, මුවලකුණය යන ආදී මෙබඳු තීරණ්විත විද්‍යයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ මෙබඳු දැසින් වැළැක්වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිල්පය වේ.

53. යම්ගේ වනාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, ‘අසෝ දිනැ අසෝ නැකැතින් අසෝ රජුන් (සුදු සදහා) සිය නුවරින් නික්මීම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් පෙරලා සිය නුවරට ඊම වන්නේ ය. අසෝ නැකැතින් රට තුළා හුන් රජුන් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් හමු වන්නට යැම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් ඉවත් වැ යැම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් රට තුළා සිටින රජුන් කරා පැමිණීම වන්නේ ය. අසෝ නැකැතින් ඇතුළතැ සිටින රජුන්ගේ ඉවත් වැ යැම වන්නේ ය රට තුළා රජුන්ට ජය වන්නේ ය පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට පරාජය වන්නේ ය. පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට ජය වන්නේ ය ඇතුළතැ සිටින රජුන්ට පරාජය වන්නේ යැ’යි මෙසේ ‘මොහුට ජය වන්නේ ය, මොහුට පරාජය වන්නේයැ’ යි කියමින් මෙබඳු තීරණ්විතවිද්‍යයෙන්, මෙබඳු මිථ්‍යාආජිවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු වූ තීරණ්විත විද්‍යයෙන් මිථ්‍යාආජිවයෙන් වැළැක්වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිල්පය වේ.

54. යම්ගේ වනාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, ‘අසෝ දිනැ වසුග්‍රහණය වන්නේ ය, අසෝ දිනැ සුසීග්‍රහණය වන්නේ ය, අසෝ දිනැ නක්‍ෂත්‍රග්‍රහණය වන්නේ ය, අසෝ දිනැ සද්ගිරිත් නිසි මගින් යැම වන්නේ ය, අසෝ දිනැ ඔවුන් නො-මගින් යැම වන්නේ ය, අසෝ දිනැ නකත්තරුන් සුමගින් යැම වන්නේ ය, අසෝ දිනැ ඔවුන් නොමගින් යැම වන්නේ ය, අසෝ දිනැ උල්කාපතනය වන්නේ ය, දිග්දහය වන්නේ ය, භූමිකම්පා වන්නේ ය,... වැසි නැති වැ අහස් ගෙරැවුම් වන්නේ ය, සද්ගිරිත් නකත්තරුන් උදව, බැසීම, කෙලෙසීම, පිරිසිදු බව වන්නේ ය, සුසීග්‍රහණය ලොවට මෙබඳු පල දෙන්නේ ය, වසුග්‍රහණය මෙබඳු පල දෙන්නේ ය, සද්ගිරිත් සුමගින් යැම මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය, ඔවුන් නොමගින් යැම මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය, නකත්තරුන් නිසි මගින් යැම මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය, ඔවුන් නොමගින් යැම මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය, උල්කාපතනය මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය, දිග්දහය මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය, භූමිකම්පනය මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය, වැසි නැති වැ අහස් ගෙරැවුම් මෙබඳු පල ගෙන දෙන්නේ ය, සද්ගිරිත්ගේ ද නකත්තරුන්ගේ ද උදවත් බැසීමත් කෙලෙසීමත් පිරිසිදු වීමත් මෙබඳු මෙබඳු පල ගෙන දෙන්නේ යැ’ යි කියනුයේ, මෙබඳු තීරණ්විත විද්‍යයෙන් මෙබඳු මිථ්‍යා ආජිවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු තීරණ්විතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යා ආජිවයෙන් වැළැක්වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිල්පය වේ.

55. යථා වා පනෙතෙ නොනොනා සමණමුහමණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුංඤ්ඤා තෙ ඵවරුපාය භිජ්ජානවිජ්ජාය භිජ්ජාජ්චෙන ජිවිකං කපොනති, සෙය්‍යපීදං: සුඛබ්බිකා නරිස්සං, දුඛබ්බිකා භවිස්සති, සුභික්ඛං භවිස්සති, දුඛික්ඛං භවිස්සති, ඛෙමං භවිස්සති, භයං භවිස්සති, රොගො භවිස්සති, ආරොග්‍යං භවිස්සති. මුද්දාගණනා සංඛාතං කාපවය්‍යං ලොකායතං, ඉති වා ඉතිඵවරුපාය භිජ්ජානවිජ්ජාය භිජ්ජාජ්චා පටිවිජ්ජො භොති. ඉදම්පිස්ස භොති සිලසමිං.

56. යථා වා පනෙතෙ නොනොනා සමණමුහමණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුංඤ්ඤා තෙ ඵවරුපාය භිජ්ජානවිජ්ජාය භිජ්ජාජ්චෙන ජිවිකං කපොනති, සෙය්‍යපීදං: ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකීරණං මිකීරණං සුභගකරණං දුඛගකරණං විරුඬිකබ්බකරණං ජිව්ඛානිඝමිකනං හනුසංභතනං හප්ථාභිජ්ජනං කණණජ්ජනං ආදුසපඤ්ඤාං කුමාරිපඤ්ඤාං දෙවපඤ්ඤාං ආදිවුට්ඨානං මහවුට්ඨානං අබ්බුජ්ජලනං සිරව්භායනං ඉති වා ඉතිඵවරුපාය භිජ්ජානවිජ්ජාය භිජ්ජාජ්චා පටිවිජ්ජො භොති. ඉදම්පිස්ස භොති සිලසමිං.

57. යථා වා පනෙතෙ නොනොනා සමණමුහමණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුංඤ්ඤා තෙ ඵවරුපාය භිජ්ජානවිජ්ජාය භිජ්ජාජ්චෙන ජිවිකං කපොනති, සෙය්‍යපීදං: සන්තිකමමං පණ්ඩිකමමං [අනකමමං] භුජිකමමං වස්සකමමං වොස්සකමමං වජ්ජකමමං වජ්ජපරිකීරණං ආවිජිතං නතාපනං: පුත්තං වමනං විරෙවනං උඬ්ඛිරෙවනං අබොචිරෙවනං සිසරිරෙවනං කණණතෙලං තෙතතතපනං නන්දකමමං අඤ්ඤං පච්චඤ්ඤං සාලාකියං සලලකතතියං දුරකතීකිජ්ජා මුලභෙසජ්ජානං අනුපාදනං ඔසධිනං පටිපෙම්පකම්. ඉති වා ඉතිඵවරුපාය භිජ්ජානවිජ්ජාය භිජ්ජාජ්චා පටිවිජ්ජො භොති. ඉදම්පිස්ස භොති සිලසමිං.

55. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණවලුණෝ සැදහෙන් දුන් බොජුන් වලද, “මේ සමයෙහි වැසි වන්නේ ය, මේ සමයෙහි නියං වන්නේ ය, මේ සමයෙහි රට සුභික්‍ෂ වන්නේ ය, මේ සමයෙහි රට දුර්භික්‍ෂ වන්නේ ය, මේ සමයෙහි රටට උවදුරු නැති වන්නේ ය, මේ සමයෙහි රටට උවදුරු ඇති වන්නේ ය, මේ කලා රෝග වන්නේ ය, මේ කලා රෝග නැති බව වන්නේ යැයි පලාපල කීම ද, මුද්‍රාව (ඇඟිලි පුරාක්හි සංඛ්‍යා තබා ගිණිම) ද, ගණනාව (එක දෙක යන ආදීන් ගණන් කිරීම) ද, සංඛ්‍යාතය (පිණිනණනාව) ද, කපි සතර ද, ලොකායන ශාස්ත්‍රය ද යන මේ හෝ අන් මේ බඳු වූ තීරණ්විත විද්‍යයෙන්, මිථ්‍යා ආජීවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ ආදි වූ හෝ අන් මේබඳු වූ තීරණ්විත විද්‍යයෙන්, මිථ්‍යා ආජීවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිල්ප වේ.

56. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් භවත් මහණවලුණෝ සැදහෙන් දුන් බොජුන් වලද, ආවාහ සදහා නකත් කීම, විවාහ සදහා නකත් කීම, වෙන් වූ අඹු සැමියන් එක් වන්නට නකත් කීම, දුන් ණය රැස් කිරීමට නකත් කීම, මුදල් ණයට පොලියට දීමට නකත් කීම, සෞභාග්‍යය ඇති වනුට යහප්‍රාදය කැර දීම, බිම් පාලු වන්නට හදිසුනියම් කිරීම, නැසෙන්නට යන දරු ගස රැකෙන්නට පිළියම් කිරීම, දිවගුළු බැදීම, මනුෂ්‍යදි බලයෙන් හනු තද කිරීම, අත් පෙරළෙන්නට මතුරු දැමීම, කන් අගුළු වැටෙන්නට මතුරු දැමීම, කැබපතැ දෙවතාවෙකුගේ හොටු ප්‍රශ්න ඇසීම, කුමරියක ලවා ජෙන කියවීම, දෙවිදුස්සක ලවා ජෙන කියවීම, ජිවිකා පිණිස ගිරු පිදීම, මහබඩු පිදීම, මතුරු දපා මුළුන් ගිනි ජල් පිහිදීම, මතුරු දපා සිරිකන කැපීම යන මේ හෝ අන් මේ බඳු වූ හෝ තීරණ්විත විද්‍යයෙන් මිථ්‍යා ආජීවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ ආදි වූ ද, අන් මේබඳු වූ ද ඒ තීරණ්විත විද්‍යයෙන් මිථ්‍යා ආජීවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිල්ප වේ.

57. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් භවත් මහණවලුණෝ සැදහෙන් දුන් බොජුන් වලද, ශාන්තිකම්, වාසනාපරිකරණ, මතුරු දපා අනුන් නැවීම, සෙන් පතා ගිනි පිදීම, ගිනියනට වමන කැරැවීම, ලග විරේක කැරැවීම, වස්ති කිරීම, ගිනි විරෝධන බේන් දීම, කන් ලෙඩට තෙල් පිසා දීම, ගිනිනට ඇසා ගිසිල ගන්වන බේන් තෙල් පිසීම, ගිනියනට නශා දීම, ගිනියනට ඇස පටලයට කාරම් අඳුන් පාද දීම, ඇතට සිසිල ගන්වන අඳුන් පාද දීම, ගිනියන්ගේ ඇස උල්ඇත ලෙඩට බේන් දීම, ගිනියනට ශල්‍යකම් කිරීම, ලදුරුවන්ගේ ලෙඩවලට පිළියම් කිරීම, මුල් බෙහෙන් දීම, කාරම් බෙහෙන් දීම, කාරම් බේන් බැඳ වණ සුව වූ පසු ඒවා ගලවා දමීම යැයි මේ ආදි අන් හෝ මේබඳු තීරණ්විත විද්‍යයෙන් මිථ්‍යා ආජීවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ ඒ සියල්ලෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිල්ප වේ.

58 අථ ඛො බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න කුතොචි හංගං සම්නුපස්සාති යදිදං සීලසංවරතො සෙත්ථාපි බ්‍රාහ්මණ, ඛතතිස්සො මුද්ධාවසින්නො¹ නිත්තපච්චාමින්නො න කුතොචි හංගං සම්නුපස්සාති යදිදං පච්චන්තිතො. එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න කුතොචි හංගං සම්නුපස්සාති යදිදං සීලසංවරතො. සො ඉමිනා අරියෙන සීලකඛනේන සම්නාගතො අර්ඛිතං අනවර්ජ්‍යවං පටිසංවෙදෙති, එවං ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සීලසම්පන්නො හොති.

(මහාසීලං නිවසිතං)

59. කථංඤ්ච බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තඤ්චාරො හොති ? ඉධ බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු චක්ඛනා රූපං දිස්වා න නිමිත්තභාගාති හොති නානු-බ්‍රාහ්මණයාහි යත්ථාගිකරණමෙතං චක්ඛන්ද්‍රියං අසංවුතං මිහරන්තං අභිජ්ඣා දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අනාසංවේශ්ඤා, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති, රක්ඛති චක්ඛන්ද්‍රියං, චක්ඛන්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති. සොතෙන සද්දං සුත්වා-පෙ-ඝාණෙන ගන්තිං ඝාගිත්වා-පෙ-ජ්චතාය රසං සාගිත්වා-පෙ-කායෙන ථොට්ඨබ්බං පුගිත්වා-පෙ-මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තභාගාති හොති නානුබ්‍රාහ්මණයාහි යත්ථාගිකරණමෙතං මනිජ්ඣියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අනාසංවේශ්ඤා, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති, රක්ඛති මනිජ්ඣියං, මනිජ්ඣියෙ සංවරං ආපජ්ජති. සො ඉමිනා අරියෙන ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සම්නාගතො අර්ඛිතං අබ්‍රාහ්මණසකප්‍රවං පටිසංවෙදෙති එවං ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තඤ්චාරො හොති.

60. කථංඤ්ච බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු සතිසම්පර්ඤ්ඤානු සම්නාගතො හොති ? ඉධ බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු අභික්ඛන්තො පටික්ඛන්තො සම්පජානකාරී හොති, ආලොකිතෙ විලොකිතෙ සම්පජානකාරී හොති, සම්මිඤ්ජිතෙ පසාරිතෙ සම්පජානකාරී හොති, සම්ඝාටිපත්තච්චරධාරණෙ සම්පජානකාරී හොති, අසිතෙ පිතෙ බාසිතෙ සාසිතෙ සම්පජානකාරී හොති. උච්චාර-පස්සාවකමෙම සම්පජානකාරී හොති. ගතෙ ධිතෙ නිගින්නෙ සුත්තෙ ජාගරිතෙ භාගිතෙ කුණ්ඨිනාවෙ සම්පජානකාරී හොති. එවං ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සතිසම්පර්ඤ්ඤානු සම්නාගතො හොති.

1 මුද්ධාවසින්නො ඛො, ස. ස

58 බමුණ, මහණ තෙමේ මෙසේ සිලසම්පන්න වූයේ, සිලසංවර තෙකුයෙන් කිසි ම එක ද අසංවරතායෙකින් ඇති විය හැකි බියක් නො දකී. බමුණ, කැත් අබියෝගෙන් මුදුනැ අබියෝග්‍ය ලත්, වැනැසු සතුරන් ඇති කැත් රජෙක් කිසි ම එක ද සතුරකුගෙන් විය හැකි මොන ම බියකුත් යම් සේ නො දක්නේ ද, බමුණ, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ පරිද්දෙන් සිල සම්පන්න වූයේ, සිලසංවර තෙකුයෙන් කිසි ම එක ද අසංවරයෙකින් ඉපැදිය හැකි බියක් නො දකී හේ මේ ආර්ය සිලසකකියෙන් සමන්විත වූයේ, සිය සත්ත්ව නිදෙස් වූ කායික චෛතසික සුව විදි. බමුණ, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ සිල සම්පන්න වේ.

(මහ සිල් නිමිසේ ය.)

59. බමුණ, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ඉදුරන්හි වැසූ දෙරැන්ගේ වේ ද? යත්: බමුණ, මේ සත්තා මහණ තෙමේ ඇසින් රූවක් දක සුඛ ඇ විසින් එහි ලකුණු නොගන්නේ වේ. සුඛ ඇ විසින් අත් පා ඇ අවයවවල අසුරු සිතට නො ගන්නේ වේ. යම් කරුණෙකින් ව්‍යාජරූපය නොවසාගෙන වසන්තකුගේ සිත්සතනට විසම ලොබ දෙමිනස් ඇ ලාමක අකුසල් දහම්පු පුන පුනා වැස්සෙත් ද, එහි ඒ ව්‍යාජරූපයෙන් සංවරය පිණිස හේ පිළිපදී එය රැකගනී එහි සංවරයට පැමිණේ කනින් හඬ අසා.. නැහැයෙන් ගඳ ආශ්‍රාණය කොට දිවෙත් රස ආසාද කොට.. කසින් ස්ප්‍රථව්‍ය ස්පයී කොට සිතින් දහම් අරමුණු දන සුඛ ඇ විසින් එහි ලකුණු ගන්නේ නො වේ, සුඛ ඇ විසින් අත් පා ඇ අවයවවල අසුරු සිතට ගන්නේ නො වේ යම් කරුණෙකින් ශ්‍රෝත්‍රෙණියය.. ශ්‍රාණෙණියය . ජිහ්වෙණියය... කාශෙණියය... මනභුණියය සංවර කොට නොගෙන වසන්තකුගේ සිත්සතනට විසම ලොබ දෙමිනස් ආදී ලාමක අකුසල්දහම්පු පුන පුනා වැස්සෙත්තෝ ද, ඒ භුණියයෙන් සංවරය පිණිස පිළිපදී. ශ්‍රෝත්‍ර.. ශ්‍රාණ ජිහ්ව..කාශ..මන භුණියයෙන් සංවරය පිණිස පිළිපදී. ඒ මනිණියය රැක ගනී එහි සංවරයට පැමිණේ හේ මේ ආර්ය වූ භුණියසංවරයෙන් සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව කෙලෙසුන්ගෙන් තොත් නොවීමෙන් වූ පිරිසිදු අභිචිත්තසුඛය විදි. බමුණ, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ භුණියයන්හි වැසූ දෙරැන්ගේ වේ.

60 බමුණ, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් සතිසම්පරස්සදායෙන් සමන්විත වේ ද? යත්: බමුණ, මේ සත්තා මහණ ඉදිරි ගම්තෙහි, පෙරලා ඊළෙහි, අත්පා ඇ හැකිවීමෙහි, දිත් කිරීමෙහි, නුවණින් දැන ම එය කරනුයේ වෙයි. සහල සිවුර ද පාත්‍රය ද සෙසු සිවුරු ද දැරීමෙහි නුවණින් දැන ම කරන්නේ වෙයි අහර ගැන්වීමෙහි, පැත් පිළමෙහි, පිටි කැපීම ඇ කැමීමෙහි, රස විඳීමෙහි, මල මුපා කිරීමෙහි, යාමෙහි, සිටීමෙහි, හිඳීමෙහි, පිබිදීමෙහි, බිඳීමෙහි, නොබිඳීමෙහි නුවණින් දැන කරනුයේ වෙයි. බමුණ, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ සති සම්පරස්සදායෙන් සමන්විත වෙයි.

61. කථංඤ්ව බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සන්තුට්ඨාං භොති? ඉධ බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සන්තුට්ඨාං භොති කායපරිහාරිකෙන චිට්‍රෙන කුච්ඡ්පරිහාරිකෙන පිණ්ඩිපාතෙන. සො යෙන යෙනෙව පක්කමති සමාදයෙව පක්කමති, සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පක්ඛි සතුරණං යෙන යෙනෙව ඛෙති සපත්තභාරොව ඛෙති, එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සන්තුට්ඨාං භොති කායපරිහාරිකෙන චිට්‍රෙන කුච්ඡ්පරිහාරිකෙන පිණ්ඩිපාතෙන, සො යෙන යෙනෙව පක්කමති සමාදයෙව පක්කමති, එවං ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සන්තුට්ඨාං භොති,

62. භො ඉමිනාං ව අරියෙන සීලක්ඛණෙන සම්පනාගතො, ඉමිනාං ව අරියෙන ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සම්පනාගතො, ඉමිනාං ව අරියෙන සති-සම්පජ්ඣෙඤ්ඤා සම්පනාගතො, ඉමාං ව අරියාං සන්තුට්ඨාං සම්පනා-ගතො, විවිත්තං භෙදාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පඬ්ඛිතං කඤ්ඤං භිජ්ඣතං සුසානං චිත්තජායං අබ්බොකාසං පලලපුඤ්ඤං, සො පච්ඡාසනං පිණ්ඩිපාතපටික්කභෙදා නිසීදති පලලබ්බං ආභුජ්ජාමි උජ්ජං කායං පණ්ඩාග පරිමුඛං සතිං උපධිපෙත්වා,

63. සො අභිජ්ඣං ලොකෙ පහාය විගතාභිජ්ඣිත වෙතසා විහරති අභිජ්ඣාය විතතං පරිසොඛෙති බ්‍රාහ්මද්වයෙසං පහාය අබ්‍රාහ්මද්වයෙසං විහරති සබ්බපාණභුතාසිතානුකම්පි බ්‍රාහ්මද්වයෙසං විතතං පරිසොඛෙති, චිත්තඤ්ඤා පහාය විතතචිත්තඤ්ඤා විහරති ආලොකසඤ්ඤා සතො සම්ප-ජානො චිත්තඤ්ඤා විතතං පරිසොඛෙති, උද්ධච්ඡුකකුච්චං පහාය අනුද්ධිතො විහරති අජ්ඣිකතං චූපසන්තවිතො උද්ධච්ඡුකකුච්චා විතතං පරිසොඛෙති, ටිට්ඨිවජ්ඣං පහාය නිණ්ණට්ඨිකිවෙජ්ඣ විහරති, අකථංකම් කුසලෙසු ඛෙමමසු ටිට්ඨිවජ්ඣං විතතං පරිසොඛෙති,

64. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පුරියො ඉණං ආදාය කම්මනො පයො-පෙය්‍ය, තස්ස තෙ කම්මනාං සම්ප්ප්ඤ්ඤා, සො යාති ව පොරාණාති ඉණමූලාති තාති ව බ්‍රහ්මකරොය. සියා වස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං දුරභරණාය, තස්ස එවමස්ස: 'අහං ඛො පුබ්බ ඉණං ආදාය කම්මනො පයොපෙය්‍ය, තස්ස මෙ තෙ කම්මනාං සම්ප්ප්ඤ්ඤා සො'හං යාති ව පොරාණාති ඉණමූලාති තාති ව බ්‍රහ්මකරොය'ති අපි ව මෙ උත්තරිං අවසිට්ඨං දුරභරණාය'ති තො තනො නිදානං ලභෙථ පාමොජ්ජං අධිගෙව්ජ්ජා සොමනස්සං,

61 බමුණ, කෙසේ නම් මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ ද? බමුණ, මෙහි මහණ තෙමේ කය වසා රක්තට පමණ වූ සිටුවරෙන් ද, කුස හිනි නිවන්තට පමණ වූ අහරින් ද සතුටු වෙයි හේ යන යන අතැ අටපිරිකර පමණක් ගෙන ම නික්මෙයි බමුණ, යම් සේ පියා හඹන කුරුළු තෙමේ යන යන තැනට පියාපත් බර ඇති ව ම පියා හඹා ද, එසේ ම මහණ තෙමේ කය වසා රක්තට පමණ වූ සිටුවරින් ද කුස හිනි නිවන්තට පමණ වූ අහරින් ද සතුටු වෙයි හේ නම් යන තැනට පාසිවුරු ඇ අටපිරිකර පමණක් ගෙන ම ගෙයි. බමුණ, මෙසේ මහණ තෙමේ ලත් පසයෙහි සතුටු වේ

62. බමුණ, ඒ මහණ මේ ආර්ය ශීලසකකියෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආර්ය ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් ද මේ ආර්යාණ්ඩුප්‍රජානායෙන් ද මේ ආර්ය සනතුට්ඨයෙන් ද සමන්විත වූයේ, අරන් පටු කඳුරුලි ගිරිගුහා සොසොන් වනපෙන් එළිමහන් පිදුරුලෙන් යන මෙකී මිනිසුන්ගෙන් හිස් කිසි සෙනස්නක් බැසී හේ පිඩු ගෙවීමෙන් පෙරළා ආයේ පසුවතැ පලක් බැඳ උඩු කය කෙළින් නබා සිහිග කමටහනට යොමු කොට එළවා හිඳී

63 හේ ලොවැ ඇල්ම හැර, පහ වූ අභිජ්ඣායෙන් යුත් සිහින් වෙසෙයි. අභිජ්ඣාව කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. ප්‍රභේෂය හැර, ව්‍යාපාද රහිත සිතැත්තේ කැම පණ ඇති සතුන් කෙරේ ශීතානුකම්පා ඇති වැ වෙසෙයි භ්‍රාතෘය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. ඥානානම්භූත හැර, පහ වූ ඥානානම්භූත ඇත්තේ, දව රු දෙකෙහි ම දුටු එළිග දුන්නු කැනී පිරිසිදු සංඥාව ඇත්තේ සිහියෙකුත් යුතු ව වෙසෙයි. මිඛය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. උදහසන් කුකුසන් සිහින් දුරු ලා, නො උදහස් ව, සංකුන් සිය සිත් සතන් ඇත්තේ, උදහස් කුකුස් දෙක කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි සැකය දුරු ලා, පහ වූ සැක ඇත්තේ, කුසල් දහමිනි සැක නොකරනුයේ, සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි

64 බමුණ, යම්සේ ඕනිසක් පොලියට ණය මුදලක් ගෙන කම්පානා කරන්නේ ද, ඔහු හේ ඒ කම්පානාය සමාදා වන්නේ නම් හේ වූ තාක් කැම පරණ ණය ගෙවා අවසන් කරන්නේ ද, මත්තෙහි ඉතිරි වූ යමක් ඇතොත් එය අමුදරුවන් රක්තා පිණිස වන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම පළමුවෙන් ණයට මුදල් ගෙන කම්පානා කෙළෙමි ඒ මාගේ කම්පානා සමාදා විය ඒ මම වූ තාක් සියලු පරණ ණය ගෙවා අවසන් කෙළෙමි අමුදරුවන් රක්තා පිණිස ඉතිරි වූ මුදලක් ද මට ඇත්තේ යැ”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ය හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොමකසට පැළඳෙන්නේ ය

65. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පුරිසො ආබාධිකො අස්ස දුක්ඛිතො බාලාහනිලානො, භතතං වස්ස නවජාදෙය්‍ය, න වස්ස කායෙ බලමන්තා. සො අපරෙත සම්මෙත නම්හා ආබාධා මුලේවය්‍ය, භතතඤ්චය්‍ය ඡාදෙය්‍ය, සියා වස්ස කායෙ බලමන්තා. තස්ස එවමස්ස ‘අහං ඛො පුබ්බ ආබාධිකො අහොසිං, දුක්ඛිතො බාලාහනිලානො, භතතං ච මෙ නවජාදෙසී, න වස්ස මෙ ආසි කායෙ බලමන්තා සො’මහි එතරහි නම්හා ආබාධා මුත්තො භතතඤ්ච මෙ ඡාදෙසී, අනි ච මෙ කායෙ බලමන්තා’ති, ඤො තතොනිදුතං ලහෙට් පාමොජ්ජං අභිගචේත්ඤ්‍ය සොමනස්සං.

66. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පුරිසො ඛනිනාගාරෙ බඥො අස්ස, සො අපරෙත සම්මෙත නම්හා ඛනිනා මුලේවය්‍ය සොත්ථිනා අබ්බසෙත න වස්ස කිඤ්චි හොගානං වයො, තස්ස එවමස්ස ‘අහං ඛො පුබ්බ ඛනිනාගාරෙ බඥො අහොසිං, සොමහි එතරහි නම්හා ඛනිනා මුත්තො සොත්ථිනා අබ්බසෙත. තනි ච මෙ කිඤ්චි හොගානං වයො’ති සො තතොනිදුතං ලහෙට් පාමොජ්ජං, අභිගචේත්ඤ්‍ය සොමනස්සං.

67. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පුරිසො දුසො අස්ස අනන්තාධිතො පරාධිතො න යෙනකාමඛිතමො, සො අපරෙත සම්මෙත නම්හා දුසඛ්‍යා මුලේවය්‍ය, අනන්තාධිතො අපරාධිතො භුජ්ඣස්සා යෙනකාමඛිතමො, තස්ස එවමස්ස ‘අහං ඛො පුබ්බ දුසො අහොසිං, අනන්තාධිතො පරාධිතො න යෙනකාමඛිතමො සො’මහි එතරහි නම්හා දුසඛ්‍යා මුත්තො අනන්තාධිතො අපරාධිතො භුජ්ඣස්සා යෙනකාමඛිතමො’ති ඤො තතො නිදුතං ලහෙට් පාමොජ්ජං අභිගචේත්ඤ්‍ය සොමනස්සං.

68. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පුරිසො සධනො සභොගො කන්තාරද්ධාන-මිත්තං පටිපජේත්ඤ්‍ය දුබ්බිකං සප්පට්ඨං, සො අපරෙත සම්මෙත නං කන්තාරං නිජ්ඣේරය්‍ය, සොත්ථිනා ගාමන්තං අනුපාපුරුණය්‍ය ඛෙමං අප්පට්ඨං, තස්ස එවමස්ස ‘අහං ඛො පුබ්බ සධනො සභොගො කන්තාරද්ධානමිත්තං පටිපජේ දුබ්බිකං සප්පට්ඨං සො’මහි එතරහි නං කන්තාරං නිජ්ඣේරණං සොත්ථිනා ගාමන්තං අනුපාපෙනා ඛෙමං අප්පට්ඨංතති, සො තතො නිදුතං ලහෙට් පාමොජ්ජං අභිගචේත්ඤ්‍ය සොමනස්සං.

69. එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු යථා ඉණං යථා රොගං යථා ඛනිනාගාරං යථා දුසඛ්‍යං යථා කන්තාරද්ධානමිත්තං එවං ඉමෙ පඤ්ච-නිවරණෙ අප්පට්ඨෙන අත්තති සම්නුපස්සති සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ ආත්මස්සං යථා ආරොග්‍යං යථා ඛනිනා මොක්ඛං යථා භුජ්ඣස්සං යථා ඛෙමන්තාතුමිං, එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඉමෙ පඤ්චනිවරණෙ පටිත්තෙ අත්තති සම්නුපස්සති.

65. බමුණ, යම්ගේ මිනිසෙක් රෝගී වූයේ, දුකට පැමිණියේ, දැඩි හිලන් වන්නේ ද, ඔහුට බහුත් නො රිසියෙන්නේ ද, ඔහුගේ ඇඟපත සහිත පමණකුත් නො වන්නේ ද, හේ මෑත කලා ඒ ලෙසින් මිදෙන්නේ නම්, ඔහුට බහුත් රිසියේ නම්, ඔහු ඇඟපත සහිත ද වන්නේ නම්, ඔහුට “මම වූ කලී පෙරු දුකට පත්, දැඩි හිලන් ලෙඩෙක් වීම මට අතරත් නො රිසි විය. ඇඟපතත් සහිත නො විය ඒ මම දැන් ඒ ලෙසින් මිදුණෙමි වෙමි. ඒ මට අතරත් රිසියෙයි. ඇඟපතා සහිත ඇත්තේ යැ”යි මෙසේ සිතක් වන්නාත්, හේ එ කැරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ය

66 බමුණ, යම්ගේ මිනිසෙක් හිරිසගහි බැදුණේ වන්නේ ද, හේ පසු කලෙක බතය නො විසද පහසුයෙන් එසින් මිදෙන්නේ ද, එසින් ඔහුගේ කිසි භෝග විනාශයක් නො වන්නේ ද, ඔහුට “මම වූ කලී පෙරු හිර ගෙහි බැදුණෙමි වීම. ඒ මම දැන් බත නො විසද පහසුයෙන් එසින් මිදුණෙමි වෙමි. මාගේ භෝගයට කිසි විනාශයකුත් නැතැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ එ කැරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ය.

67 බමුණ, තමා අයත් පැවැතුම් නැති, මෙරමා අයත් පැවැතුම් ඇති, කාමැති අතෙක යන්නට අවසර නැති, දෘ පුරුෂයෙක් යම්ගේ වන්නේ ද, හේ පසු කලෙක තමා අයත් පැවැතුම් ඇතිගේ, මෙරමා අයත් පැවැතුම් නැතිගේ, නිදහස් වූයේ, කාමැති අතෙකා යැ කැති වූයේ, ඒ දහහවසයන් මිදෙන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙරු තමා අයත් පැවැතුම් නැති, මෙරමා අයත් පැවැතුම් ඇති, කාමැති අතෙකා යැ නොකැති, දහයෙකිමි වීම. ඒ මම දැන් ඒ දහ හවසයන් මිදුණෙමි. තමා අයත් පැවැතුම් ඇතිගෙමි, මෙරමා අයත් පැවැතුම් නැතිගෙමි, නිදහස් වූයෙමි, කාමැති අතෙකා යැ හැකියෙමි වෙමි”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ එ කැරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ය

68 බමුණ, යම්ගේ බතවත් භෝගසම්පත් ඇති පුරුෂයෙක් අතර හිග, උවදුරැති, දිය නැති දික් මහකට බස්නේ ද, හේ පසු කලෙක සුව හේ ඒ නිරුද්ධ පෙදෙස ඉක්මා යන්නේ ද, උවදුරු නැති ගම්මානකට බස්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙරු බත ඇතිගෙමි, භෝග-සම්පත් ඇතිගෙමි, දිය නැති අතර හිග සිය ඇති දික් මහකට බටිමි. ඒ මම දැන් සුවහේ ඒ කතර තිණුගෙමි. උවදුරු නැති සිය නැති ගම්කට බටුගෙමි වෙමි”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ එ කැරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ය.

69 බමුණ, එසේ ම මහණ තෙමේ ණයක් මෙන්, ලෙඩක් මෙන්, හිර ගෙයක් මෙන්, වහල් බවක් මෙන්, දිය නැති දික් මහක් මෙන් (පිළිවෙළින්) මේ නොපහවූ නිවරණ පස තමා කෙරෙහි දැකී. ණය නැති බව හේ, නො ලෙඩ බව හේ, හිරන් මිදුණු බව හේ, උවදුරු නැති හේ (පිළිවෙළින්) මේ පහ වූ නිවරණ පස (හෙවත් මේ නිවරණ පසේ දුරු වූ අවසාන) තමා කෙරෙහි දැකී

70 තසසිනම පඤ්චනිවරණෙ පභිනෙ අත්තති සමනුපස්සානො පාමොජ්ජං.¹ ජායති. පමුදිතස්ස පිති ජායති පිතිමනස්ස කායො පස්සමහති පස්සඤ්ඤායො සුඛං වෙදෙති සුඛිනො චිත්තං සමාඛිංයති

71. සො විච්චෙව භාමෙති, විච්චව අකුසලෙති ඛලෙමති, සත්තකකං සම්මාරං. විවෙකජං පිතිසුඛං පටමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජති විහරති. සො ඉමමෙව කායං විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අභිසන්තනති පරිසන්තනති පරිපූරෙති පරිපූරති තාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අපච්චං ගොති

72. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ දුග්ගතො නතාපකො වා නතාපකපන්නවාසී වා කංසථාලො නතානිගමිකණොති අකිරිතො උදකෙන පරිපෙඨාසකං පරිපෙඨාසකං සන්තෙය්‍ය, සායං නතානිගමිකො සන්තොසුගතො සෙය්‍යං-පරෙතො යනතරබාහිරං ථුටා සෙතකෙන, න ච පඤ්ඤානි.

එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඉමමෙව කායං විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අභිසන්තනති පරිසන්තනති පරිපූරෙති පරිපූරති තාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අපච්චං ගොති

අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ යථෙසුද්ද පුරිමෙති යථෙසුද්දති අප්පට්ඨතරො ච අප්පසම්මතතරො ච මහපථුතතරො ච මහාතිසංඝතරො ච

73 සුත ව පරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු විතකකම්මාරානං වූපසමො අස්සාදිතං සමපසාදනං වෙතසො එකොදිභාවං අවිතකකං අවිචාරං සමාඛිජං පිතිසුඛං උනිගජ්ඣානං උපසම්පජ්ජති විහරති සො ඉමමෙව කායං සමාඛිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසන්තනති පරිසන්තනති පරිපූරෙති පරිපූරති තාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස සමාඛිජෙන පිතිසුඛෙන අපච්චං ගොති

74 සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ උදකරහදො ගමිතරො උබ්භිදෙදකො, තස්ස භනවස්ස පුරත්තිමො දිසාය උදකස්ස අංගමුඛං, න දක්ඛිණාය දිසාය උදකස්ස අංගමුඛං, න පච්ඡිමාය දිසාය උදකස්ස අංගමුඛං, න උත්තරාය දිසාය උදකස්ස අංගමුඛං, දෙවො ච න කාලෙන කාලං සමමා ධාරං අනුපාතවෙත්ථය, අථ ඛො තමො ච උදකරහදො සීතා වාරිධාරා උබ්භිජ්ජතා තමෙව උදකරහදො සීතෙන වාරිතා අභිසන්තෙය්‍ය පරිසන්තෙය්‍ය පරිපූරෙය්‍ය පරිපූරෙය්‍ය, තාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො උදකරහදස්ස සීතෙන වාරිතා අපච්චං අස්ස එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඉමමෙව කායං සමාඛිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසන්තනති පරිසන්තනති පරිපූරෙති පරිපූරති තාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස සමාඛිජෙන පිතිසුඛෙන අපච්චං ගොති

70. මේ නිවරණ පස නමා කෙරෙහි පහ වුවා දක්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වුවහුට ප්‍රීතිය උපදී ප්‍රීතිය සිතා ඇත්තකුගේ තමිකය සංහිද්ද සාත්‍රන් නමිකය ඇත්තේ සුව පිදී සුවත්තකු සිත අරමුණෙහි එකඟ වේ.

71. හේ කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම සෙසු අනුසල් දහමුත්ගෙන් ද වෙන් ව ම, විතකීයනිත, විවාරසනිත, විවෙකයෙන් (නිවරණ පහ විමෙන්) ප්‍රීතියත් සුවයත් ඇති, පළමු දහන ලැබ වෙසෙයි. හේ මේ කරප කය ම විවෙකයෙන් උපන් පිති සුවයෙන් තෙමයි, මුළුල්ල ම තෙමයි පුරා ලයි, මුළුල්ල ම ස්පර්ශී කෙරෙහි සියලු අභ පාඨ ඇති ඔහු මුළු කයෙහි (ඒ පිති සුවයෙන් පැතිර නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

72. බමුණ, යම් සේ දක්ෂ කිලිඟෙක් හෝ කිලිඟකුගේ අතැවැස්සෙක් හෝ ලොභො තලියෙක නාන සුණු බහා දිය ඉස ඉස කරන්නේ ද, ඒ තාන සුණු පිඩ කාවැදුණු දියැත්තේ, හැම තැන ම දියෙන් සුත් වූයේ, ඇතුළත පිටත සනිත ව මුළුල්ල ම දියෙන් පැතිර ගියේ, දියත් නො වගුරුවන්නේ වේ ද,

බමුණ, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරප කය ම විවෙකයෙන් උපන් පිතිසුවයෙන් තෙමයි, මුළුල්ල ම තෙමයි, පුරා ලයි, මුළුල්ල ම ස්පර්ශී කෙරෙයි. ඔහුගේ සියලු අභ පහ ඇති කයෙහි විවෙකප් ප්‍රීතිසුවයෙන් පැතිර වැදු නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි බමුණ, මේ වූ කලි පළමු දක්වුණු යඥෙනව වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද තැනින් සිදු කට හැකි, එහෙත් වඩා මහත් පල ඇති වූත් වඩා මහත් අනුභව ඇති වූත් යඥෙයෙකි.

73. බමුණ, තැවැත ද (අනෙකක් කියමි) මහණ තෙමේ විතකී විවාර දෙකේ සංහිදීමෙන් සිය සතන්හි උපත්, සිය සතන් පහදවන, සිතා එකඟ බව ඇති, විතකීය නැති, විවාරය නැති, සමාධියෙන් උපත්, ප්‍රීතියත් සුවයත් ඇති දෙවෙනි දහනට පැමිණ වෙසෙයි. හේ මේ කරප කය ම සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිසුවයෙන් තෙමයි, මුළුල්ල ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලයි, හැම තැන ම පහසි. විවෙකයෙන් උපන් ප්‍රීතිසුවයෙන් පැතිර නොගත් ඔහු සියලු කයේ කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

74. බමුණ, යම් සේ උල්පතීන් ඔහු වන දිය ඇති විලෝක් වේ ද, එයට පෙර දිගින් දිය ඇතුළු වන මහක් නොවනත්, දකුණු දිගිනුත් දිය වදිනා මහක් නොවනත්, පැයිම් දිගිනුත් දිය වදිනා මහක් නොවනත්, උතුරු දිගිනුත් දිය වදිනා මහක් නොවනත්, වැස්සත් කලින් කලා සුදුසු පරිදි නො වසිතත්, එහෙත් ඒ විලෝක් සිහිල් දිය දහර මතු වි ඒ විල ම සිහිල් දියෙන් තෙමන්නේ ද, මුළුල්ල තෙමන්නේ ද, පුරා ලන්නේ ද, හැම තැන ම වැද ගෙන සිටි ද, එයින් පැයිරි වැද නොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද, එසේ ම, බමුණ, මහණ තෙමේ මේ කරප කය ම සමාධියෙන් උපන් පිතිසුවයෙන් තෙමයි. හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලයි, හැම තැන ම පැයිරි වැද ගනී ඔහුගේ කයේ සමාධියෙන් උපන් පිති සුවය පැයිරි වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

අයං ඛො චූඝමිණ්ණ යඤ්ඤා පුරිමෙති යඤ්ඤාති අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො ච

75. පුන ච පරං චූඝමිණ්ණ භික්ඛු පිතියං ච විරාගා උපෙක්ඛකො ච විහරති සත්තං සම්පජානො, දුබ්බේ කායෙන පටිසංවෙදෙති. යන්තං අරියං ආවික්ඛානති උපෙක්ඛකො සතිමා සුඛවිහාරීති. තං තතියං කොතං උපසම්පජ්ඣ විහරති සො ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිතොනෙන දුබ්බෙන අභිසන්තොති පරිසන්තොති පරිපුරෙති පරිපථරති. නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිතොනෙන සුබ්බෙන අපඤ්චං හොති

76. සෙසාදාපි චූඝමිණ්ණ උප්පලියං වා පදුමානං වා පුණ්ඩරිකිනියං වා අපොකම්මානී උප්පලානී වා පදුමානී වා පුණ්ඩරිකානී වා උදකෙ ජාතානී උදකෙ සංවත්ථානී¹ උදකානුගතොති අන්තොතිමුග්ගපොසිති, තානි යාව චග්ගා යාව ච මූලා සිතෙන වාරිතං අභිසන්තානී² පරිසන්තානී පරිපුරානී පරිපඤ්චානී නායං කිඤ්චි සබ්බාවතං උප්පලානං වා පදුමානං වා පුණ්ඩරිකානං වා සිතෙන වාරිතං අපඤ්චං අස්ස. එවමෙව ඛො චූඝමිණ්ණ භික්ඛු ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිතොනෙන සුබ්බෙන අභිසන්තොති පරිසන්තොති පරිපුරෙති පරිපථරති නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිතොනෙන සුබ්බෙන අපඤ්චං හොති

අයං ඛො චූඝමිණ්ණ යඤ්ඤා පුරිමෙති යඤ්ඤාති අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො ච.

77. පුන ච පරං චූඝමිණ්ණ භික්ඛු සුඛස්ස ච පහානං දුක්ඛස්ස ච පහානං පුබ්බෙව සොමනස්සද්ධමනස්සානං අත්ථිතමා අදුක්ඛමිසුඛං උපෙක්ඛාසත්ථාරිසුද්ධිං වදාන්තං කොතං උපසම්පජ්ඣ විහරති. සො ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධොන වේතසං පරියොදානෙන ඵරිත්ථා නිසින්නො හොති. නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධොන වේතසං පරියොදානෙන අපඤ්චං හොති

78. සෙසාදාපි චූඝමිණ්ණ පුරිසො ඔදානෙන වන්තො සසීසං පාරුපිත්ථා නිසින්නො අස්ස, නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස ඔදානෙන වන්තො අපඤ්චං අස්ස. එවමෙව ඛො චූඝමිණ්ණ භික්ඛු ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධොන වේතසං පරියොදානෙන ඵරිත්ථා නිසින්නො හොති නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධොන වේතසං පරියොදානෙන අපඤ්චං හොති

අයං ඛො චූඝමිණ්ණ යඤ්ඤා පුරිමෙති යඤ්ඤාති අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො ච.

¹ සංවත්ථානී (සෙසුමිසි පොත්තකය). ² අභිසන්තානී පරිසන්තානී මර්ඝ. PTS

බමුණ, මේ වූ කලී පළමු දක්වුණු යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද තැනින් සිදු කට හැකි, එහෙත් එ හැමට වඩා මහත් පල ද මහත් අනුභව ද ඇති යඥයෙක

75. තව ද බමුණ, මහණ තෙමේ ප්‍රීතිය සංකීදීමෙන් උපෙක්‍ෂායෙන් යුතු ව, සිතියෙන් හා නුවණින් හා යුතු වැ වෙසෙයි සුවය ද කසින් වදි. අපි පුඤ්ඤය යම් දහනක් හෙතු කොට ගෙන දහන් ලැබුවහ ඇරඹ 'මේ තෙමේ උපෙක්‍ෂාව ඇත්තේ ය, සිත ඇත්තේ ය, සුව විසුම් ඇත්තේ ය' යි කියන් ද හේ (එසේ වූ) ඒ තෙවෙනි දහන් පැමිණ (ලැබ) වෙසෙයි හේ මේ කය ම ප්‍රීති රහිත සුවයෙන් තෙමයි, මුළුල්ල ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලයි, හැම තැන ම පැතිර වැද ගනී ඔහුගේ කයෙහි ඒ ප්‍රීතිරහිත සුවයෙන් පැතිර වැද තොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

76 බමුණ, යම් හේ උපුල් විලෙක හෝ පිසුම් විලෙක හෝ පඬුර විලෙක හෝ ඇතැම් උපුල් හෝ පිසුම් හෝ පඬුර හෝ දියෙහි වැඩුණේ දියෙන් නොතැඟුණේ, දිය තුල ම හිලී වැඩෙනුයේ ද, ඒ සියල්ල අග තෙක් ද මුල් තෙක් ද සිහිල් දියෙන් තෙමුණේ, මුළුල්ල ම තෙමුණේ පිරි සිසිල්, හැම තැන ම පැතිර වැද ගත්තේ වේ ද, ඒ විලෙහි සියලු උපුල්වලා හෝ පිසුම්වලා හෝ පඬුරවලා හෝ සිහිල් දිය පැතිර වැද තොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද, බමුණ, මහණ තෙමේ එ සේ ම මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් තෙමයි, තාත්පසින් තෙමයි, පුරා ලයි, මුළුල්ල ම පැතිර වැද ගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි ඒ නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතිර වැද තොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වන්නේ ය

බමුණ, මේ වනාහි පළමු දක්වුණු යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද තැනින් සිදු කට හැකි, එහෙත් ඒ හැමට වඩා මහත් පල ද මහත් අනුභව ද ඇති යඥයෙක.

77 තව ද බමුණ, මහණ තෙමේ සුව විදුමත් දුරුලීමෙන්, දුක් විදුමත් දුරු ලීමෙන්, පළමු කොට ම සොම්නස් ඉදම්නස් දෙක දුරු වීමෙන්, නොදුක් ද නොසුව ද වූ, උපෙක්‍ෂා සමාති දෙකේ පිරිසිදු බව ඇති, සිවුවන දහන ලැබ වෙසෙයි. හේ මේ කය ම පිරිසිදු පබසර සිතීන් පැතිර වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු පබසර සිතීන් පැතිර වැද තොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

78 යම්සේ, බමුණ, මිනිසෙක් කිය සතික මුළු කය ම සුදු වනින් වසා ගෙන හුන්නේ වී නම්, ඔහුගේ ඒ මුළු කයෙහි සුදු වනින් වැද තොගත් (නොවැසුණු) කිසිදු තැනෙක් නොවන්නේ ද, බමුණ, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කය ම පිරිසිදු පබසර සිතීන් පැතිර වැද ගෙන නොසිටි කිසි දු තැනෙක් නො වෙයි

බමුණ, මේ වූ කලී පළමු කී යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද තැනින් සිදු කට හැකි, එහෙත් එ හැමට වඩා මහත් පල ද මහත් අනුභව ද ඇති යඥයෙක.

79 සො ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධං පරියොදානෙ අනඛණේ විගතුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දතුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජප්පතෙන¹ ඤාණ-දස්සනාය විතතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති. සො ඵලං පජානාති: ‘අයං ඛො මෙ භායො රුපි වාතුමමහාභුතීකො මාතෘපෙතතිකසමනවො, ඔදනකුමමාසුපචයො, අතිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දනනෙදනවිද්ධංසනධම්මො, ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබ්භානි’නති.

80 සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, මණ්ණි වෙච්චරියො සුභො ජාතීමා අට්ඨංසො සුපරිකම්මකතො, අචේජා විප්පසනො, අනාච්චො සබ්බාකාරසම්පන්නො, තත්ත්වං සුත්තං ආවුතං නීලං වා පිතං වා ලොහිතං වා ඔදනං වා පණ්ණසුත්තං² වා, තමෙනං වක්ඛුමා පුරිසො ගරත්ථ කරුණා පච්චවෙකෙඛය්‍ය, ‘අයං ඛො මණ්ණි වෙච්චරියො සුභො ජාතීමා අට්ඨංසො සුපරිකම්මකතො, අචේජා විප්පසනො, අනාච්චො සබ්බාකාරසම්පන්නො, තත්ත්වං සුත්තං ආවුතං නීලං වා පිතං වා ලොහිතං වා ඔදනං වා පණ්ණසුත්තං වා’ති.

එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධං පරියොදානෙ අනඛණේ විගතුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දතුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජප්පතෙන ඤාණදස්සනාය විතතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති සො ඵලං පජානාති: ‘අයං ඛො මෙ භායො රුපි වාතුමමහාභුතීකො මාතෘපෙතතිකසමනවො, ඔදනකුමමාසුපචයො, අතිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දන-නෙදනවිද්ධංසනධම්මො ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබ්භානි

අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ, යඤ්ඤෙහි අප්පට්ඨනරො ච අප්පසම්පන්නරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො ච.

81 සො ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධං පරියොදානෙ අනඛණේ විගතුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දතුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජප්පතෙන මනෝමයං කායං අභිනිමමිතනාය විතතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති සො ඉමම්මා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමමිතාති රුපි මනෝමයං සබ්බඛපච්චිඛිං අභිනිනිජ්ජියං.

1 ආනෙජ්ජප්පතෙන, කත්ථි

2 පණ්ණසුත්තං, පණ්ණසු

79 (බමුණ,) ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්ත වූ කල්හි, කිලිටි පහ වූ කල්හි, පහ වැ හිය විතෙතා-පකෙලූය ඇති කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, විවසුන් වඩනුවට යුතු වැ සිටි කල්හි, නිසල බවට පැමිණි කල්හි, විවසුන් නුවණ පිණිස (පිරියම්) සිත එයට යොමු කෙරෙයි, එයට නතු කෙරෙයි (එසේ වූ) හේ 'මා කය වූ කලී රූපවත් ය, සිවු මහාභූතයන්ගෙන් නිපන්නේ ය, මාපියන්ගේ ඉක්මනොනිතයෙන් උපන්නේ ය බත් කොවු ඇ අහරින් වැඩුණේ ය. අනිසබව ද දුගඳ හරනුවට සුවද විලෙවුන් ඉපිය යුතු බව ද, ලෙඞ දුරු ලනුවට පිරිමැදුම් ඇ කල යුතු බව ද, එසේ කලත් බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ කී දෑ ස්වභාව කොට ඇත්තේ ය. මා සිත ද මේ කයෙහි ලැග්ගේ ය. මෙහි බැඳුණේ ය'යි මෙසේ දැන ගනී.

80 බමුණ, යම්හේ සොදුරු පිරිසිදු ආකාරයක පහළ වූ, අවැස් වූ, මොනොවට පිරියම් කල, සියුම් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, පිච්ඡුරු වූ, දෙවුම් විදුම් ඇ කැම අසුරින් යුත් වෙරෙඵ්මණෙක් වන්නේ ද, එහි නිල්වත් හෝ රන්වත් හෝ රන්වත් හෝ සුදුවත් හෝ පඬුවත් හෝ හුයෙක් අවුනන ලද්දේ වන්නේ නම් ඇත් ඇති පුරුෂයෙක් එය අතෙහි ගොව, "මේ වූ කලී සොදුරු, පිරිසිදු ආරොහ උපත්, අවැස්, මොනොවට පිරියම් කල, සියුම්, වෙසෙසින් පහන්, පිච්ඡුරු, දෙවුම් විදුම් ඇ සියලු අසුරින් යුත් වෙරෙඵ් මණෙක මෙහි නිල්වත් හෝ රන්වත් හෝ රන්වත් හෝ සුදුවත් හෝ පඬුවත් හෝ මේ හුයෙක් අවුනන ලද්දේ වේ" ය යි සලකා බලන්නේ ද,

බමුණ, එසේ ම මහණ තෙමේ මෙසේ සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිවුන් වූ කල්හි, කෙලෙස් යට පත් වූ කල්හි, උපකෙලූය පහ වූ කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, (විවසුන් බවුනට) යුතු වැ සිටි කල්හි, නිසල බවට පැමිණි කල්හි, විවසුන් නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි එයට නතු කෙරෙයි (එසේ වූ) හෙ තෙමේ 'මේ මා කය වූ කලී රූපවත් ය, සිවු මහාභූතයන්ගෙන් නිපන්නේ ය, මා පියන්ගේ ඉක්මනොනිතයෙන් උපන්නේ ය, බත් කොවු අහරින් වැඩුණේ ය, අනිසබව ද, දුගඳ හරනට සුවද විලෙවුන් ඉපිය යුතු බව ද, ලෙඞ දුරු ලනුවට පිරිමැදුම් ඇ කල යුතු බව ද, එය කලත් බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ කී දෑ ස්වභාව කොට ඇත්තේ ය මා සිත ද මේ කයෙහි ලැග්ගේ ය මෙහි බැඳුණේ ය'යි දැන ගනී

බමුණ, මේ වූ කලී පලමු කී යඥානට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද තැනින් සිදු කට හැකි, (එහෙත්) වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති යඥයෙක.

81. හේ මෙසේ සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිවුන් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත කල්හි, දුරු වූ උපකෙලූය ඇති කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, ඉදුනු ඉපැදුම්මට යුතු වැ සිටි කල්හි, නිසල බව පත් කල්හි, මත්වුවා (මනෝමය) සිරිරක් මවා පානු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නතු කෙරෙයි හේ (මෙසේ) මේ සිරිරින් රුමත්, කැම අහ පසක ඇති, නොවිසල ඉදුරන් ඇති මත්වුවා සිරුරක් මවා පියයි.

සෙත්තපාඨි බ්‍රහ්මණ, උරිසො මුඤ්ඤා ඊසිකා¹ පබ්බාසොස, තස්ස පටමස්ස “අංග මුඤ්ඤා, අංග ඊසිකා අඤ්ඤා මුඤ්ඤා, අඤ්ඤා ඊසිකා මුඤ්ඤා නෙව ඊසිකා පබ්බාසො”ති.

සෙනසුරාමය වා පන බ්‍රාහ්මණ, පුරිකොටු අති කොසියා පබ්බාසෙය්, නසා ඵවමසා “අයං අති, අයං කොසි, අසොකො අති, අසොකො කොසි, කොසියොතිව අති පබ්බාසො”ති.

භෞද්ධයා වූ ජන බ්‍රාහ්මණ, පුරිතෝ අතිං කරණනා උභිතරයා, නිසා එවමයා “අයං අති, අයං කරණෙනා, අභෙදො අති, අභෙදො කරණෙනා, කරණෙනා භෙදව අති උබ්‍යතො”නි

එවමෙව් වෙ: බ්‍ර:ගම්ණ, හිකුඩු එවං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුභෙ
පරිසොද්භෙ අනුබන්ධෙ විනෙතපක්කප්පෙ චුද්දානෙ, කමමනිසෙ සිතෙ
ආනෙසද්දපනෙත මනොමයං කායං අභිනිමිතනාස විතතං අභිනිපරති
අභිනිනනාමෙති සො ඉමමකා කායං අසද්දං කායං අභිනිමිතනාති රුපිං
මනොමයං සබ්බවිතපච්චිකිං අභිනිජ්ජිතං.

අයං භො බ්‍රාහ්මණ, යක්ෂො, පුරිමෙහි යක්ෂොති අප්‍රාපිතරො ච
අප්‍රාප්තරාමානරො ච මහප්‍රඥරො ච මහානිසංසතරො ච.

82. සෞ එවිං සමාහිතන විතෙත පරිසුඤ්ඤා පරිඤාදානෙ අනභිකණේ
 භිගනුපකඤ්ඤාලයෙ චූළිකුතෙ කමනිතියෙ ඤීනෙ ආනෙඤ්ජපඤ්ඤා ඉද්ධිවිධං
 විතතං අභිනිගරති අභිනිත්තාමෙති සෞ අනෙකමිතිතං ඉද්ධිවිධං
 පචචක්ඛුසංඝාති එකකං'පි නුඤ්ඤා බහුඤ්ඤා භොති, බහුඤ්ඤා'පි නුඤ්ඤා එකකා භොති,
 අභිචිතාචා තිසරංඝාචං තිසරංඝාචං තිසරංඝාචං තිසරංඝාචං අනුපමානො
 ගච්ඡති සෙග්ගපාපි අකාසෙ, පච්චිකං'පි උමුච්ඡතිචූළං කුරුති
 සෙග්ගපාපි උදකෙ උදකෙ'පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙග්ගපාපි පච්චිකං
 අකාසෙ'පි පච්චිකෙකන කමති සෙග්ගපාපි පකඤ්ඤා සකුණො ඉමෙ'පි
 විද්ධිමුද්දරෙ එවං මහිඤ්ඤානෙ එවං මහානුභාවෙ පාණිනා පරිමෙති
 පරිමෙති යාව චුමභිලොකං'පි කාශෙන වසං විතෙතති.

සෙය්‍යාථයි බ්‍රාහ්මණ, දකෙක්කා කුමනකාරෝ වා කුමනකාරනෙත්තවාසී
වා සුට්‍රිකමමකතාය මනවිකාය යං යදෙව භාරතව්‍රිකයං ආකෛබියස
තං තදෙව කරෙය්‍ය අතීතිපථාදෙය්‍ය,

සෙනරත් වා පන මූහමිණ, දකුණු දකුණුකරෝ වා දකුණු-
රනෙකවැසි වා පුප්පකමකතනම්, දකුණු යං යෙදව දකුණුකරී.
ආකෘතියක් නා තෙදව කෙරෙත් අතිතිප්පාදෙත්;

බමුණ, යම්හේ පුරුෂයෙක් මුද්‍රිතයක් ගසෙකින් මුද්‍රකිලීල ඇද මැත් කරන්නේ නම්, ඔහුට “මේ මුද්‍රිතයක් ගස ය, මේ එහි මුද්‍රකිලීල ය, තණ ගස එකෙක, එහි මුද්‍රකිලීල අනෙකෙක, මුද්‍රිතයක් ගසින් එහි කිලීල මැත් කරනලද”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

බමුණ, යම්හේ හෝ පුරුෂයෙක් කඩුවක් කොපුවෙන් ඇද මැත් කරන්නේ නම්, ඔහුට “මේ කඩුව ය, මේ කොපුව ය, කඩුව එකෙක, කොපුව අනෙකෙක, කොපුවෙන් ම කඩුව ඇද මැත් කරනලද”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

බමුණ, යම්හේ වනාහි පුරුෂයෙක් නයකු සැවෙන් (සිතින්) ඇද නතා ගන්නේ ද, ඔහුට “මේ නයා ය, මේ සැව ය, නයා එකෙක, සැවය අනෙකෙක, සැවයෙන් ම නයා ඉදිරිණ”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

බමුණ, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ උඛ කී පරිදි සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත කල්හි, පහ වූ උපකෙලය ඇති කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, ඉදුනු වඩනුවට යුතු වැසිව කල්හි, නිසල බව පත් කල්හි මන්මුඛා සිරුරක් මවා පානුවට සිත යොමු කෙරෙයි, නමා හරිසි (එසේ වූ) හේ මේ සිරිරින් රුපවත් වූ, සියලු අභවසකින් යුත්, නොවිකල ඉදුරන් ඇති, මන්මුඛා අන් සිරුරක් මවා පියයි

බමුණ, මේ වනාහි උඛ දක්වුණු යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද තැනින් සිදු කට කැකි, (එසේත්) එයට වඩා මහත් පල ද වඩා මහත් අනුසත් ද ඇති යඥයෙක

82. හේ උඛ කී පරිදි සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිවුන් වූ කල්හි, නිකෙලෙස් වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැසිය කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, (ඉදුනු වඩනුවට) යුතු වැසිව කල්හි, නිසල බව පත් කල්හි, ඉදුරිදු නුවණ පිණිස පිරිසම සිත මෙතෙසයි, නතු කෙරෙයි. (එසේ) හේ නොයෙක් වැදුරුම් ඉදු කොටස් පුත පුතා පසක් කෙරෙයි. පියෙව්ගෙන් එකෙක් වැසිට ද ඉදුබෙලෙන් බොහෝ වැදුරුම් වෙසි බොහෝ වැදුරුම් වීන් ගලී එකෙක් ම වෙසි තමාගේ පෙහෙළි බව කෙරෙයි, ගලී නොපෙහෙළි බව කෙරෙයි බිතුගෙන් පිටතට පවුරින් පිටතට පව්වෙන් පිටතට අභයෙහි මෙන් කිසිවෙකක් නොගැටෙනුයේ විනිවිද ගෙන ගෙයි දිගෙහි මෙන් පොළොව්හි ද හිලිම ද මතු වීම ද කෙරෙයි නොබිඳෙන දිගෙහි පොළොව්හි හේ ගෙයි පියාපත් ඇති සකුනාසකු හේ අභක්ති ද පලහින් ගෙයි මේසා මහත් ඉදු ඇති, මහත් තෙද ඇති මේ සද හිරු දෙදෙනා ද අල්ලයි අත යවා ඔබ මොබ පිරමදී බඹලොව දක්වා ද (මුළු ලොව) කසින් වසි කෙරෙයි

බමුණ, යම් හේ කුඹලෙක් හෝ කුඹලක්කු අතැවැත්ගෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම කළ මැටියෙන් යම් යම් බදුන් වෙසෙසක් පොතේ කැමැත්තේ නම් එය එය ම කරන්නේ ද, මොනොවට නිපදවන්නේ ද;

බමුණ, යම් හේ හෝ ගමන් දන්වවුවෙක් හෝ ඔහු අතැවැත්ගෙක් හෝ මොනොවට සකස් කළ දකෙක්හි යම් යම් විසිතුරු රුපාදියක් (දනනවිකෘතියක්) කැමැත්තේ නම් එය එය ම කරන්නේ ද, මොනොවට නිපදවන්නේ ද,

සෙය්‍යථා චා පන බ්‍රාහ්මණ, දුක්ඛා සුවණ්ණකාරො චා සුවණ්ණකාරනෙතවාසී චා සුපරිකමකතසමී සුවණ්ණසමී යං යදෙව සුවණ්ණවිතරිං ආකඛෙඛය්‍ය, තං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය,

එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො පරියොද්ධො අනඛගණෙ විගතුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කමමනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජානෙන ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනිතරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙකවිනිතං ඉද්ධිවිධං පච්චන්දනොති එකො'පි නුතං ඛන්ධා භොති ඛන්ධා'පි නුතං එකො භොති ආචිතාචං තිරොහාචං තිරොකුඛං තිරොපාකාරං තිරොපඛඛං අසජ්ජානො ගච්ඡති සෙය්‍යථා'පි ආකාසෙ, පඨවියා'පි උමචුජ්ජනිමුජ්ජං කාරොති සෙය්‍යථා'පි උදකෙ උදකො'පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථා'පි පඨවියං ආකාසෙ'පි පලලඛකත කමති සෙය්‍යථා'පි පක්ඛි සක්ඛාණො ඉමො'පි චන්ද්‍රිමසුරියෙ චචංමනිද්ධිතෙ චචංමනානුභාවෙ පාණිනා පරිමසති පරිමජ්ජති යාව බ්‍රහ්මලොකා'පි කායෙන වසං වතොති.

අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤා පුරිමෙහි යඤ්ඤාදුහි අප්පච්චතරො ච අප්පකමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො ච.

83. සො එවං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො පරියොද්ධො අනඛගණෙ විගතුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කමමනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජානෙන දිබ්බාය සොතබ්බාදායා විතතං අභිනිතරති, අභිනිත්තාමෙති. සො දිබ්බාය සොතබ්බාදායා විසුද්ධාය අනික්ඛන්තමානුසිකාය උභො සද්දෙ පුණාති දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිතෙ ව

84. සෙය්‍යථා'පි බ්‍රාහ්මණ, පුරිසො අද්ධානමග්ගපට්ටනො, සො සුණෙය්‍ය හෙරිසද්දං මුද්ධිතසද්දං සඛිටණවදෙණිමසද්දං, තස්ස එවමස්ස 'හෙරිසද්දො ඉති'පි මුද්ධිතසද්දො ඉති'පි සඛිටණවදෙණිමසද්දො ඉති'පි එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො පරියොද්ධො අනඛගණෙ විගතුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කමමනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජානෙන දිබ්බාය සොතබ්බාදායා විතතං අභිනිතරති, අභිනිත්තාමෙති සො දිබ්බාය සොතබ්බාදායා විසුද්ධාය අනික්ඛන්තමානුසිකාය උභො සද්දෙ පුණාති දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිතෙ ව.

අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ, යඤ්ඤා පුරිමෙහි යඤ්ඤාදුහි අප්පච්චතරො ච අප්පකමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො ච

බමුණ, යම්සේ යෝ සමන් රන්කරුවෙක් හෝ ඔහු අතැවැත්සෙක් හෝ මොනොවට සකස් කළ රතෙති යම් යම් අවරණ- ආදියක් (සබ්බ- විකාන්ධයක්) කැමැත්තේ යම් එය එය ම කරන්නේ ද, නිපදවන්නේ ද;

බමුණ, එ පරිද්දෙන් ම මෙසේ (උච්ඡිකි පරිදි) සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, පසිසර වූ කල්හි, නිකෙලෙස් වූ කල්හි, පහ වූ උපකෙලය ඇති කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, ඉදුහ වඩනුවට යුහු වූ කල්හි, ස්විතකල්හි, නිසලබම් පත් කල්හි ඉදුපිද නුවණ පිණිස සිත මෙහෙයයි, මොනොවට නතු කෙරෙහි (එසේ වූ) හේ නොයෙක් වැදූරැම් ඉදු කොටස් පුතපුතා විදි (ලබයි, පසක් කෙරෙයි). පිහෙවියෙන් එකක් වැ ම සිටිබොහෝ දෙනෙක් වෙයි. මොහෝ දෙනක් වැ යළි එකක් ම වෙයි තෙමේ පෙති සිටි, නොපෙති ද සිටි. භික්ෂුයෙන් පිටතට පවුරින් පිටතට පමුවෙන් පිටතට විනිවිද කිසිවෙක නොලැගී අභ්‍යන්තර සෙසින් යෙයි පොළොවකි ද දිගෙහි මෙන් ගිලීමත් මතු පිමත් කෙරෙයි පොළොව මතු පිටැ සේ නොබිඳෙන දිගෙහි යෙයි. ඉතිලෙන පක්ෂියකු සේ පලහින් අහසැ යෙයි මේ සා මහත් ඉදුහ ඇති මේසා මහත් තෙද ඇති සද කිරුන් පවා අල්ලයි, පිරිමදයි බඹලොව දක්වා ද කසින් තමා වසයෙහි පවත්වයි.

බමුණ, මේ වතාහි මෙසින් පළමු කී සියලු යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති ද වඩා මද තැනින් සිදු කට හැකි ද වූ, එහෙත් ඒ හැමට වඩා මහ පල ද වඩා මහ අනුසස් ද ඇති යඥයෙක.

83. හේ මෙසේ සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, නිකෙලෙස් වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, (දිවකත් නුවණ වඩනුවට) යුහු වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිසල බම් පත් කල්හි, දිවකත් නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි (එසේ වූ) හේ පිරිසිදු වූ මිනිසුන්ගේ ඇසුම් ඉම ඉක්මැ සිටි දිවකතින් දෙවියන් අයත් වූ ද මිනිසුන් අයත් වූ ද දුරු වූ ද ලහැ වූ ද යන දෙවැදූරැම් හැම හඬ ම අසයි.

84 බමුණ, යම්සේ මිනිසෙක් දික් මහකට පිළිපන්නේ නම්, හේ බෙර හඬන් මිනිසු බෙර හඬන් සක් පණා ගැටබෙර හඬන් අසන්නේ නම්, එය අසන ඔහුට 'මේ බෙර හඬා' සිත් 'මේ මිනිසු බෙර හඬා' යි න් මේ සක් පණා ගැටබෙර හඬා'සිත් මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම්, බමුණ, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මේ ලෙස සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, නිකෙලෙස් වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, කම්කම් වැ සිටි කල්හි, නිසල බම් පත් කල්හි, දිවකත් නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ දකුම් ඉම ඉක්මැ වූ දිවකත් නුවණින් දිව්‍ය වූත් මානුෂ වූත් දුරු වූත් ලහැ වූත් ද යි මෙසේ දෙවැදූරැම් වූ සියලු හඬ අසයි

බමුණ, මෙය පළමු දක්වුණු යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද තැනෙකින් සිදු කට හැකි, ඒ හැමට වඩා මහත් පල ද ඇති මහත් අනුසස් ද ඇති යාගයෙකි.

85. සො එවං සමාහිතො විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛණේ විගනුපකකිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනීයෙ සීතෙ ආනෙඤ්ඤාපානෙත වෙතො- පරියඤ්ඤායා විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති සො පරසත්තානං පරපුග්ගලානං වේතසා වෙතො පරිච්ච පජානාති සරුභං වා විතතං සරුභං විතතනති පජානාති, චිත්තරුභං වා විතතං චිත්තරුභං විතතනති පජානාති, සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති, විතද්දෙසං වා විතතං විතද්දෙසං විතතනති පජානාති, සමොභං වා විතතං සමොභං විතතනති පජානාති, විතමොභං වා විතතං විතමොභං විතතනති පජානාති, සඛිඛිත්තං වා විතතං සඛිඛිත්තං විතතනති පජානාති, වික්ඛිත්තං වා විතතං වික්ඛිත්තං විතතනති පජානාති, මහග්ගතං වා විතතං මහග්ගතං විතතනති පජානාති, අමහග්ගතං වා විතතං අමහග්ගතං විතතනති පජානාති, සඋතතරං වා විතතං සඋතතරං විතතනති පජානාති, අනුතතරං වා විතතං අනුතතරං විතතනති පජානාති, සමාහිතං වා විතතං සමාහිතං විතතනති පජානාති, අසමාහිතං වා විතතං අසමාහිතං විතතනති පජානාති, විමුත්තං වා විතතං විමුත්තං විතතනති පජානාති, අවිමුත්තං වා විතතං අවිමුත්තං විතතනති පජානාති

86. සෙය්‍යථා'පි බ්‍රාහ්මණ, ඉදම් වා පුරිසො වා දහරො වා සුවා මණ්ඩනජාතීකො ආදායෙ වා පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අභව්‍සි වා උදකපතෙත සකං මුඛනිමිත්තං පච්චවෙකඛමානො සකණිකං වා සකණිකනති ජාතෙය්‍ය අකණිකං වා අකණිකනති ජාතෙය්‍ය.

එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු එවං සමාහිතො විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛණේ විගනුපකකිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනීයෙ සීතෙ ආනෙඤ්ඤාපානෙත වෙතො පරියඤ්ඤායා විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති.

සො පරසත්තානං පරපුග්ගලානං වේතසා වෙතො පරිච්ච පජානාති. සරුභං වා විතතං සරුභං විතතනති පජානාති. චිත්තරුභං වා විතතං චිත්තරුභං විතතනති පජානාති සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති විතද්දෙසං වා විතතං විතද්දෙසං විතතනති පජානාති සමොභං වා විතතං සමොභං විතතනති පජානාති විතමොභං වා විතතං විතමොභං විතතනති පජානාති සඛිඛිත්තං වා විතතං සඛිඛිත්තං විතතනති පජානාති මහග්ගතං වා විතතං මහග්ගතං විතතනති පජානාති අමහග්ගතං වා විතතං අමහග්ගතං විතතනති පජානාති සඋතතරං වා විතතං සඋතතරං විතතනති පජානාති අනුතතරං වා විතතං අනුතතරං විතතනති පජානාති සමාහිතං වා විතතං සමාහිතං විතතනති පජානාති අසමාහිතං වා විතතං අසමාහිතං විතතනති පජානාති විමුත්තං වා විතතං විමුත්තං විතතනති පජානාති අවිමුත්තං වා විතතං අවිමුත්තං විතතනති පජානාති

අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ, යඤ්ඤා පුරිමෙති යඤ්ඤාසී අප්පට්ඨනරො ව අප්පසමාරම්භනරො ව මහපථලනරො ව මහානිසංසනරො ව

85 හේ මෙහේ සිත එකඟ වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, නිකෙලෙස් වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, කම්කම කල්හි, ඥාත කල්හි, නිසල බව පත් කල්හි, පර සිත් දන්නා නුවණ පිණිස සිත ගොවු කෙරෙයි. තැවුරු කෙරෙයි. (එසේ වූ) හේ අත් සතුන්ගේ අත් ප්‍රභූලත්වේ සිත සිය සිතින් පිරිසිදු දැනි. සරාග සිත සරාග සිතැ යි දැනී. රාගරහිත සිත රාගරහිත සිතැ යි ද දැනි. සද්ධෙම සිත සද්ධෙම සිතැ යි ද දැනී. ද්වේෂ රහිත සිත ද්වේෂ රහිත සිතැ යි ද දැනි. සමොහ සිත සමොහ සිතැ යි දැනී මොහරහිත සිත මොහරහිත සිතැ යි ද දැනි. භාකුළුණු සිත භාකුළුණු සිතැ යි ද දැනි. විසුරුණු සිත විසුරුණු සිතැ යි ද දැනි. මහද්ගත සිත මහද්ගත සිතැ යි ද දැනි. අමහද්ගත සිත අමහද්ගත සිතැ යි ද දැනි. සොත්තර සිත සොත්තර සිතැ යි ද දැනි. නිරුත්තර සිත නිරුත්තර සිතැ යි ද දැනි. එකඟ සිත එකඟ සිතැ යි ද දැනී. නොඑකඟ සිත නොඑකඟ සිතැ යි ද දැනි. මිදුණු සිත මිදුණු සිතැ යි ද දැනී නොමිදුණු සිත නොමිදුණු සිතැ යි ද දැනි.

86. බමුණ, ලදරු වේවයි තරුණ වේවයි සැරසෙන සුලු සත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ පිරිසිදු පිටිතුරු කැබපතෙක හෝ පහන් දියැති බදුනෙක හෝ සිය මුව සටහන පිරික්සා බලන්නේ තලකැලැල් ඇඳෙස් ඇති තැන් දෙස් ඇති තැනැති දන්නේ ද, ඒ දෙස් නැති තැන් දෙස් නැති තැනැති දන්නේ ද,

බමුණ, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙහේ (උඩ කී පරිදි) සිත එකඟ වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, නිකෙලෙස් වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, කම්කම කල්හි, ඥාත කල්හි, නිසල බව පත් කල්හි, පර සිත් දන්නා නුවණ පිණිස සිත මොහොවට ගොවු කෙරෙයි, මොහොවට නතු කෙරෙයි

හේ අත් සතුන්ගේ අත් ප්‍රභූලත්වේ සිත සිය සිතින් පිරිසිදු දැනී. සරාග සිත සරාග සිතැ යි ද දැනී විතරාග සිත විතරාග සිතැ යි ද දැනී. සද්ධෙම සිත සද්ධෙම සිතැ යි ද. විතද්ධෙම සිත විතද්ධෙම සිතැ යි ද සමොහ සිත සමොහ සිතැ යි ද විතමොහ සිත විතමොහ සිතැ යි ද. සංකප්පිත සිත සංකප්පිත සිතැ යි ද. විකප්පිත සිත විකප්පිත සිතැ යි ද. මහද්ගත සිත මහද්ගත සිතැ යි ද. අමහද්ගත සිත අමහද්ගත සිතැ යි ද. සොත්තර සිත සොත්තර සිතැ යි ද. නිරුත්තර සිත නිරුත්තර සිතැ යි ද. සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ යි ද. අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ යි ද. විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතැ යි ද. අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතැ යි ද දැනී

බමුණ, මේ වතාහි පලමු කී යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද තැනෙකින් සිදු කට හැකි ඒ හැමට වඩා ඕනක් පල ද ඇති, වඩා මහත් අනුභව ද ඇති යාගයෙක.

87 සො ඵලං සමාහිතෙ විනේන පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනඛිතණේ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දගුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ඤාපනෙන පුබ්බෙ- නිවාසානුස්සනිඤ්ඤාය විතතං අභිනිභරති අභිනිනාමෙති සො අනෙක- විහිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යපිදං ඵකම්පි ජාතියො දොපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්ඤපි ජාතියො දසපි ජාතියො විසම්පි ජාතියො තිංසම්පි ජාතියො චතසාරිසම්පි ජාතියො පඤ්ඤසම්පි ජාතියො ජාතිසතම්පි ජාතිසහස්සම්පි ජාතිසහසහස්සම්පි අනෙකෙ'පි සංවට්ටකපො අනෙකෙ'පි විවට්ටකපො අනෙකෙ'පි සංවට්ට- විවට්ටකපො. “අමුත්‍රාසිං ඵලංනාමො ඵලංගොතෙනා ඵලංචණේණ ඵලමාහාරො ඵලංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵලමාසුපරිගජෙනා සො තතො වුතො අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං ඵලංනාමො ඵලංගොතෙනා ඵලංචණේණ ඵලමාහාරො ඵලංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵලමාසුපරිගජෙනා සො තතො වුතො ඉධුපපජෙනා”ති. ඉති සාකාරං සඋද්දසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති.

88. සෙය්‍යථා'පි බ්‍රාහ්මණ, පුරිසො සකම්භා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගචේජ්ජය්‍ය, තම්භාපි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගචේජ්ජය්‍ය. සො තම්භා ගාමා සකඤ්ඤාච ගාමං පච්චාගචේජ්ජය්‍ය, තස්ස ඵලමස්ස. “අහං ඛො සකම්භා ගාමා අමුං ගාමං අගචිං, තත්‍ර ඵලං අට්ඨාසිං. ඵලං නිසිදිං ඵලං අගාසිං. ඵලං කුණ්ඨි අහොසිං. තම්භාපි ගාමා අමුං ගාමං අගචිං. තත්‍රාපි ඵලං අට්ඨාසිං. ඵලං නිසිදිං. ඵලං කුණ්ඨි අහොසිං. සො'මති තම්භා ගාමා සකඤ්ඤාච ගාමං පච්චාගතො”ති.

ඵලමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු ඵලං සමාහිතෙ විනේන පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනඛිතණේ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දගුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ඤාපනෙන පුබ්බෙතිවාසානුස්සනිඤ්ඤාය විතතං අභිනිභරති අභිනිනාමෙති සො අනෙකවිහිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යදං. ඵකම්පි ජාතියො දොපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්ඤපි ජාතියො දසපි ජාතියො විසම්පි ජාතියො තිංසම්පි ජාතියො චතසාරිසම්පි ජාතියො පඤ්ඤසම්පි ජාතියො ජාතිසතම්පි ජාතිසහස්සම්පි අනෙකෙපි සංවට්ටකපො අනෙකෙපි විවට්ටකපො අනෙකෙපි සංවට්ටවිවට්ටකපො අමුත්‍රාසිං ඵලංනාමො ඵලංගොතෙනා ඵලංචණේණ ඵලමාහාරො ඵලංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵලමාසුපරිගජෙනා. සො තතො වුතො අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං ඵලංනාමො ඵලංගොතෙනා ඵලංචණේණ ඵලමාහාරො ඵලංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵලමාසුපරිගජෙනා. සො තතො වුතො ඉධුපපජෙනා”ති. ඉති සාකාරං සඋද්දසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති.

87 හේ මෙහේ සිත එකක වූ කල පිරිසිදු වැ දීපන වැ නිකෙලෙස් වැ, උපකෙලෙස පත වැ මාදු වැ කම්කූම වැ නිසලබම් පත් වැ තහවුරු වැ සිටි කලා පෙරැ වුසු කදපිළිවෙල දක්නා නුවණ පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට තකු කෙරෙයි (එසේ වූ) හේ “අසෝ තැනැ මෙ නම් ඇතියෙම් වීම්, මෙ ගොත් ඇතියෙම් වීම්, මෙබදු පැහැසටකන් ඇතියෙම් වීම්, මෙබදු අහරැතියෙම් වීම්, මෙබදු පුට දුක් විදිනුයෙම් වීම්, මෙබදු ආයු කෙලවර ඇතියෙම් වීම්, ඒ මම එයින් සැවැ අසෝ තැනැ උපනිම් එහි දු මෙ නම් ඇතියෙම් වීම්, මෙ ගොත් ඇතියෙම් වීම්, මෙබදු පැහැසටකන් ඇතියෙම් වීම්, මෙබදු අහරැතියෙම් වීම්, මෙබදු පුට දුක් විදිනුයෙම් වීම්, මෙබදු ආයු සීමා ඇතියෙම් වීම් ඒ මම එයින් සැවැ මෙහි උපනිමි”යි මෙහේ එක් ජාතියක් ද ජාති දෙකක් ද ජාති තුනක් ද ජාති සතරක් ද ජාති පහක් ද ජාති දසයක් ද ජාති විස්සක් ද ජාති නිස්සක් ද ජාති සතළිසක් ද ජාති පනසක් ද ජාති සියයක් ද ජාති දහසක් ද ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවරී කල්ප ද බොහෝ විවරී කල්ප ද බොහෝ සංවරී විවරී කල්ප ද මෙහේ නොයෙක් වැදුරැම් කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මෙහේ පැහැසටකන් ඇ විසින් අයුරු සහිත, තම් ගොත් විසින් උදෙසුම් සහිත බොහෝ වැදුරැම් පෙර වුසු කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි.

88 බමුණ, යම්හේ පුරුෂයෙක් සිය ගමින් අන් ගමකට යන්නේ ද, එ ගමකුත් අන් ගමකට යන්නේ ද, යලි ඒ ගමින් සිය ගමට පෙරළා එන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලි සිය ගමින් අසෝ ගමට ගියෙම්, එහි මෙහේ සිටියෙම්, මෙහේ හුන්නෙම්, මෙහේ කිම්, මෙහේ නිහඩ වීම්, එ ගමකුත් අසෝ ගමට ගියෙම්, එහි දු මෙහේ සිටියෙම්, මෙහේ හුන්නෙම්, මෙහේ කිම්, මෙහේ නිහඩ වීම්, ඒ මම එ ගමින් සිය ගමට ම පෙරළා ආයෙම් වෙමි”යි ඔහුට මෙබදු සිතෙක් වන්නේ ද,

බමුණ, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙහේ සිත සමානිත වැ පිරිසිදු වැ දීපන වැ නිකෙලෙස් වැ උපකෙලෙස පත වැ මොළොක් වැ කම්කූම වැ නිසල බම් පත් වැ තහවුරු වැ සිටි කල්හි පෙරැ වුසු කදපිළිවෙල සිහි කරන නුවණ පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි මොනොවට තකු කෙරෙයි හේ “අසෝ තැනැ මෙ බදු නම් ඇතියෙම් වීම්, මෙ බදු ගොත් ඇතියෙම් වීම්, මෙ බදු පැහැසටකන් ඇතියෙම් වීම්, මෙ බදු අහර ඇතියෙම් වීම්, මෙ බදු පුට දුක් විදනෙම් වීම්, මෙ බදු ආයු සීමා ඇතියෙම් වීම් ඒ මම එයින් සැවැ අසෝ තැනැ උපනිම්, එහි ද මෙබදු නම් ඇතියෙම් වීම්, මෙබදු ගොත් ඇතියෙම් වීම්, මෙබදු පැහැසටකන් ඇතියෙම් වීම්, මෙ බදු අහර ඇතියෙම් වීම්, මෙ බදු පුටුදුක් විදනෙම් වීම් මෙතෙක් ආයු සීමා ඇතියෙම් වීම් ඒ මම එයින් සැවැ මෙහි උපනිමි”යි මෙහේ එක් දයක් ද දෙ දයක් ද තෙ දයක් ද සිව් දයක් ද පස් දයක් ද දස දයක් ද විසි දයක් ද නිස් දයක් ද සාළුක් දයක් ද පනස් දයක් ද සිය දයක් ද දහස් දයක් ද පුමහස් දයක් ද බොහෝ පිරිහෙන කප් ද බොහෝ වැඩෙන කප් ද බොහෝ පිරිහෙන වැඩෙන කප් ද සි මෙහේ නොයෙක් වැදුරැම් පෙරැ වුසු කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මෙ පරිද්දෙන් අයුරු සහිත උදෙසුම් සහිත පෙරැ වුසු නොයෙක් වැදුරැම් කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි.

87 යො එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛණ්ණෙ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දහනෙ කම්මනියෙ ධීනෙ අනෙඤ්ජප්පතෙන පුබ්බෙතිවාසානුස්සානිඤ්ඤාය විතතං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙක-
 විහිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යපිදං එකමපි ජාතීං ඥෝපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්චපි ජාතියො දසපි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො චතතාරිසමපි ජාතියො පඤ්ඤසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසතස්සමපි ජාතිසතසතස්සමපි අනෙකෙ'පි සංවට්ටකපො අනෙකෙ'පි විවට්ටකපො අනෙකෙ'පි සංවට්ට-
 විවට්ටකපො: “අමුත්‍රාසිං එවංනාමො එවංගොතොනා එවංවණේණ එවමාහාරො එවංසුබ්දක්ඛපට්ඨංවෙදී එවමාසුපරියනොනා සො තතො වුතො අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රාපාසිං එවංනාමො එවංගොතොනා එවංවණේණ එවමාහාරො එවංසුබ්දක්ඛපට්ඨංවෙදී එවමාසුපරියනොනා සො තතො වුතො ඉමුපපනොනා”ති. ඉති සාකාරං සඋදෙදසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති.

88. සෙය්‍යපා'පි බ්‍රාහ්මණ, පුරිසො සකම්භා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගවේජය්‍ය, තමහාපි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගවේජය්‍ය සො තමා ගාමා සකඤ්ඤාච ගාමං පච්චාගවේජය්‍ය, තස්ස එවමස්සං. “අහං බො සකම්භා ගාමා අමුං ගාමං අගච්ඡිං, තත්‍ර එවං අට්ඨාසිං එවං නිසිදිං එවං අහාසිං එවං තුණ්හි අහොසිං තමහාපි ගාමා අමුං ගාමං අගච්ඡිං, තත්‍රාපි එවං අට්ඨාසිං එවං නිසිදිං එවං තුණ්හි අහොසිං. සො'මති තමා ගාමා සකඤ්ඤාච ගාමං පච්චාගතො”ති.

එවමෙව බො බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛණ්ණෙ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දහනෙ කම්මනියෙ ධීනෙ අනෙඤ්ජප්පතෙන පුබ්බෙතිවාසානුස්සානිඤ්ඤාය විතතං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙකවිහිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යදං. එකමපි ජාතීං ඥෝපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්චපි ජාතියො දසපි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො චතතාරිසමපි ජාතියො පඤ්ඤසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසතස්සමපි ජාතිසතසතස්සමපි අනෙකෙපි සංවට්ටකපො අනෙකෙපි විවට්ටකපො අනෙකෙපි සංවට්ටවිවට්ටකපො අමුත්‍රාසිං එවංනාමො එවංගොතොනා එවංවණේණ එවමාහාරො එවංසුබ්දක්ඛපට්ඨංවෙදී එවමාසුපරියනොනා සො තතො වුතො අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං එවංනාමො එවංගොතොනා එවංවණේණ එවමාහාරො එවංසුබ්දක්ඛපට්ඨංවෙදී එවමාසුපරියනොනා සො තතො වුතො ඉමුපපනොනා”ති. ඉති සාකාරං සඋදෙදසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති.

87 හේ මෙසේ සිත එකඟ වූ කල පිරිසිදු වැ දීප්ත වැ නිකේලයේ වැ, උපකේලය පත වැ මෘදු වැ කම්කෂම වැ නිසලබ්ධි පත් වැ තහවුරු වැ සිටි කලා පෙරැවුණු කදපිළිවෙල දක්නා නුවණ පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට තතු කෙරෙයි (එසේ වූ) හේ “අයෝ තැනැ මේ නම් ඇතියෙම් වීම, මේ ගොත් ඇතියෙම් වීම, මෙබඳු පැහැසටහන් ඇතියෙම් වීම, මෙබඳු අහරැතියෙම් වීම, මෙබඳු සුව දුක් විඳිනුයෙම් වීම, මෙබඳු ආශ්‍ර කෙලවර ඇතියෙම් වීම, ඒ මම එයින් සැවැ අයෝ තැනැ උපතිමි. එහි දු මේ නම් ඇතියෙම් වීම, මේ ගොත් ඇතියෙම් වීම, මෙබඳු පැහැසටහන් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු අහරැතියෙම් වීම, මෙබඳු සුව දුක් විඳිනුයෙම් වීම, මෙබඳු ආශ්‍ර සීමා ඇතියෙම් වීම ඒ මම එයින් සැවැ මෙහි උපතිමි” යි මෙසේ එක් ජාතියක් ද ජාති දෙකක් ද ජාති තුනක් ද ජාති සතරක් ද ජාති පහක් ද ජාති දහයක් ද ජාති විස්සක් ද ජාති නිසක් ද ජාති සතළිසක් ද ජාති පනසක් ද ජාති සියක් ද ජාති දහසක් ද ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවරී කල්ප ද බොහෝ විවරී කල්ප ද බොහෝ සංවරී විවරී කල්ප ද මෙසේ නොයෙක් වැදූරැම් කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මෙසේ පැහැසටහන් ඇ විසින් අයුරු සහිත, නම් ගොත් විසින් උදෙසුම් සහිත බොහෝ වැදූරැම් පෙර වුණු කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි.

88. බමුණ, යම්හේ පුරුෂයෙක් සිය ගමින් අන් ගමකට යන්නේ ද, එ ගමකින් අන් ගමකට යන්නේ ද, යලි ඒ ගමින් සිය ගමට පෙරළා එන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලි සිය ගමින් අයෝ ගමට ගියෙමි, එහි මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ හුන්නෙමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිකබි වීම, එහි ගමකින් අයෝ ගමට ගියෙමි, එහි දු මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ හුන්නෙමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිකබි වීම, ඒ මම එ ගමින් සිය ගමට ම පෙරළා දායෙමි වෙමි” යි ඔහුට මෙබඳු සිතෙක් වන්නේ ද,

බමුණ, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාසිත වැ පිරිසිදු වැ දීප්ත වැ නිකේලයේ වැ උපකේලය පත වැ මොළොක් වැ කම්කෂම වැ නිසල බ්ධි පත් වැ තහවුරු වැ සිටි කල්හි පෙරැ වුණු කදපිළිවෙල සිහි කරන නුවණ පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි මොනොවට තතු කෙරෙයි හේ “අයෝ තැනැ මේ බඳු නම් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු ගොත් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු පැහැසටහන් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු අහර ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු සුව දුක් විඳිනෙමි වීම, මේ බඳු ආශ්‍ර සීමා ඇතියෙම් වීම ඒ මම එයින් සැවැ අයෝ තැනැ උපතිමි, එහි ද මෙබඳු නම් ඇතියෙම් වීම, මෙබඳු ගොත් ඇතියෙම් වීම, මෙබඳු පැහැසටහන් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු අහර ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු සුව දුක් විඳිනෙමි වීම, මෙබඳු ආශ්‍ර සීමා ඇතියෙම් වීම ඒ මම එයින් සැවැ මෙහි උපතිමි” යි මෙසේ එක් දහයක් ද දෙ දහයක් ද තෙ දහයක් ද සිවු දහයක් ද පස් දහයක් ද දස දහයක් ද විසි දහයක් ද තිස් දහයක් ද සෘෂ්ටි දහයක් ද පනස් දහයක් ද සිය දහයක් ද දහස් දහයක් ද සුවහස් දහයක් ද බොහෝ පිරිහෙන කප් ද බොහෝ වැඩෙන කප් ද බොහෝ පිරිහෙන වැඩෙන කප් ද යි මෙසේ නොයෙක් වැදූරැම් පෙරැ වුණු කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මේ පරිද්දෙන් අයුරු සහිත උදෙසුම් සහිත පෙරැ වුණු නොයෙක් වැදූරැම් කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි.

අයං ඛො චූභමිණ්, යඤ්ඤා පුරිමෙහි යඤ්ඤාදි අප්පට්ඨකරො ච අප්පසමාරම්භකරො ච මහපථලාකරො ච මහානිසංසකරො ච

89. සො එවං සමාහිතෙ විතෙතා පරිසුද්ධො පරිසොදානෙ අනඛංගේ විගභුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනිසෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපතෙත සත්තානං චුගුපපාතඤ්ඤාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සො දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුද්ධොත අතික්කන්තමානුසංකොත සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ හිතෙ පඤ්ඤෙ සුචණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙත පජානාති ඉමෙ වත භොනෙතා සත්තා කාය-දුච්චරිතෙන සමන්තාගතා චච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනෝදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා ඔච්ඡාදිට්ඨිකා ඔච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා. තෙ කායස්ස භෙදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා ඉමෙ වා පත භොනෙතා සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්තාගතා චච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනෝසුචරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරමමරණා සුගතීං සග්ගං ලොකං උපපන්නා'ති. ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුද්ධොත අතික්කන්තමානුසංකොත සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ හිතෙ පඤ්ඤෙ සුචණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙත පජානාති.

90. සෙය්‍යපාපි චූභමිණ්, මජ්ඣෙ සිංහාවකො¹ පාසාදො, නත්ථ චක්ඛුමා පුරිසො සීතො පස්සෙය්‍ය මුදුගුතෙ ගෙහං පටිසන්නො'පි නික්ඛමිනෙතො'පි රජීයා වීතිසංඝට්ඨරනො'පි මජ්ඣෙ සිංහාවකො¹ නිසින්නො'පි තස්ස එවමස්ස, එතෙ මනුස්සා ගෙහං පටිසන්ති, එතෙ නික්ඛමිනති, එතෙ රජීයා වීතිසංඝට්ඨරනති, එතෙ මජ්ඣෙ සිංහාවකො¹ නිසින්නා'ති;

එවමෙව ඛො චූභමිණ්, හික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිසොදානෙ අනඛංගේ විගභුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනිසෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපතෙත සත්තානං චුගුපපාතඤ්ඤාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සො දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුද්ධොත අතික්කන්තමානුසංකොත සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ හිතෙ පඤ්ඤෙ සුචණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙත පජානාති ඉමෙ වත භොනෙතා සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්තාගතා චච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනෝදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා ඔච්ඡාදිට්ඨිකා ඔච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. -

බමුණ, මේ පලමු දක්වුණු යඥානට වඩා මද කටයුතු ඇති වඩා මද තැනින් සිදු කට හැකි, වඩා මහත් පල ද වඩා මහත් අනුග්‍රහ ද ඇති යඥයෙක

89 ඒ මහණ මෙසේ සිත සමාසිත වූ පිරිසිදු වූ දීප්ත වූ කෙලෙස් නැති වූ උපකෙලය පන වූ මාදු වූ කම්මාම වූ නිසල බව පත් වූ තහවුරු වූ සිටි කල්හි සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දක්නා නුවණ පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැඹුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ දකුණු ඉම ඉක්මැ දක්කැ හැකි දිවැසින්, ‘අහෝ මේ භවත් සත්ත්වයෝ කායදුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයහ, වාග්දුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයහ, මනෝදුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයහ, ආර්ථොපවාද කළෝ ය මිහදිව් ගතුවහ, මිහදිව් විසින් ගත් මිථ්‍යාව්‍යුත ඇතියහ ඔහු කා බුත් මරණින් මතු සුවිත් තොර, නපුරු කමින් උපත් ගති වූ (කම්මට තමන් යටත් බැවින්) තමනට අවශ්‍ය වූ වැටෙන තැන් වූ නිරයට වන්නෝ ය ජව් භවත් සත්ත්වයෝ වූ කලි කායසුචරිතයෙන් වාක්-සුචරිතයෙන් මනසුචරිතයෙන් සමන්විතයහ. ආර්යානට උපවාද නොකොළෝ ය සමිදිවු ගතුවහ සමිදිව් විසින් ගත් සිල් ඇ ඇතියහ ඔහු කාබුත් මරණින් මතු ශොඛනා ගති ඇති සගලොච්චි වන්නෝ යැ”යි මරණාසන්න වූ ද එ කෙණෙහි පිළිසද ගතුවත් වූ ද භීත වූ ද උසස් වූ ද මනා පැහැසටගත් ඇති වූ ද නොමනා පැහැසටගත් ඇති වූ ද සුගතියට පැමිණි ද දුගතියට පැමිණි ද කම් වූ පරිදි ඒ ඒ භවයට ගිය සතුන් දැකි මෙසේ හේ පිරිසිදු වූ, මිනිස් වියා ඉක්මැ සිටි දිවැසින් පහත් උසස් සුවත් දුර්වත් සුභි දුභි සතුන් දැකි කම් වූ පරිදි ඒ ඒ බව කරා එළැඹූ සිටි සතුන් දැකි

90 බමුණ, යම්ගේ සිවුමං ගන්දියෙකැ මහල් ඇති ගෙයකක් වන්නේ ද එහි උඩු මහලෙහි ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් සිටියේ, ගෙ වදිනාවුනුත් ගෙන් නික්මෙනවුනුත් වීථියෙහි ඇත මැත යන එනවුනුත් සිවුමංගන්දිය මැදු හුන්නවුනුත් දක්නේ ද, ඒ දක්නා ඔහුට “මේ මිනිස්සු ගෙ වදිත්, මොහු ගෙන් නික්මෙත්. මොහු වෙගෙහි ඇත මැත යෙන් මොහු සිවුමං-ගන්දිය මැදු හුන්නාහැ”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

බමුණ, එසේ ම මහණ තෙමේ සිත මේ පරිද්දෙන් එකඟ වූ පිරිසිදු වූ දිවුත් වූ නිකෙලෙස් වූ උපකෙලය නැති වූ මොළොක් වූ කම්මාම වූ නිසල බව පත් වූ තහවුරු වූ සිටි කල්හි, සතුන් හේ මැරුම් දිනුම් දක්නා නුවණ ලබනුවට සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැඹුරු කෙරෙයි හේ මිනිස් වියා ඉක්මැවූ පිරිසිදු දිවැසින් ‘අහෝ මේ භවත් සත්ත්වයෝ කායදුශ්චරිතයෙන් මිහිදුසිරියෙන් මන්දුසිරියෙන් සුතුහ අරිපුභූතට දෙස් තැඟුහ මිහදිව් ගතුවහ මිහදිව් විසින් ගත් සදෙස් වත් ඇතියහ ඒ මොහු කාබුත් මරණින් මතු සුවිත් පහ වූ නපුරු කමින් උපත් තමනට තමන් අවශ්‍ය වූ වැටෙන තැන් වූ නිරා වන්නහ. -

තස්ස එවං ජානතො එවං පස්සතො කාමාසවා' පි චිත්තං විමුවන්ති
හවාසවා' පි චිත්තං විමුවන්ති අවර්ජාසවා' පි චිත්තං විමුවන්ති විමුත්තසම්මං
විමුත්තමිති සද්දණං හොති සිණං ජාති, වුත්තං බුහව්වරං, කතං කරණිකං,
නාපරං ඉන්ද්‍රියාදියානි පජානාති

අසමිධි බො බ්‍රාහ්මණ, යඤ්ඤ පුරිමෙහි යඤ්ඤාති අප්පට්ඨතරං ව
අප්පසමාරම්භතරො පි මහානිසංසතරො ව ඉමං ව බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤ-
සම්පදාය අඤ්ඤ යඤ්ඤසම්පදා උත්තරිතරං වා පණිතතරං වා තත්ථි"ති

93 එවං වුත්තෙක කුට්ඨනො බ්‍රාහ්මණො භගවිත්තං එතදවොච
අභිකක්ඛන්තං හො හොතමි, අභිකක්ඛන්තං හො හොතමි ඤායාපාපි හො
හොතමි නික්ඛුජ්ජිතං වා උක්ඛුජ්ජිතං පටිච්ඡන්තං වා විවරෙය්‍ය මුලකස්ස
වා මග්ගං ආවිකේඛය්‍ය අකුසාලං වා භග්ගපජ්ජිතං බාරෙය්‍ය; වක්ඛු-
මනො රුපානි දක්ඛිතානි එවමෙව හොතං ගොතමෙත අනෙකපරිසාරෙත
බමෙවා පකාසිතො එසාහං භවන්තං හොතමං සරණං ගච්ඡාමි බමෙඤ්ඤ
භික්ඛුසබ්බං ව උපාසකං මං භවං ගොතමො බාරෙදු අජ්ජතස්ස
පාණ්ඩපෙන සරණං ගතං එසාහං හො ගොතම සත්ත ව උසභසනානි
සත්ත ව වච්ඡතරසනානි, සත්ත ව වච්ඡතරිසනානි, සත්ත ව අජ්ජතානි
සත්ත ව උරබ්භසනානි මුඤ්චාමි, ජිවිතං දෙමි හරිතානි වෙව තිණානි
බාදනතු සීතානි ව පානියානි පිචනතු සීතොච නෙසං වාතො උපවායතුති.

94 අප්ප බො භගවා කුට්ඨනස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස ආනුසුඤ්ඤාපටං කපෙති
සෙය්‍යපිදං? දනකපටං සීලකපටං සග්ගකපටං කාමානං ආදීතවං ඕකාරං
සංකිලෙසං නෙකකමෙමි ව ආනිසංසං පකාසෙසි. යද භගවා අඤ්ඤාති
කුට්ඨනං බ්‍රාහ්මණං කුලලිත්තං මුදුලිත්තං විනිවරණිත්තං උදග්ග-
ලිත්තං පසන්නිත්තං අප්ප යං වුඤ්ඤානං සංමුක්ඛාසිකා බමෙදෙසනා, තං
පකාසෙසි: දුක්ඛං සමුදයං නිරොධා මග්ගං

සෙය්‍යපාපි නාම සුඤ්ඤා වන්දං අපගතකාලකං සම්මදෙව රජනං පටිග්ග-
ණගය්‍ය, එවමෙව කුට්ඨනස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස තස්මිං ගෙව ආසනෙ විරජං
විතමලං බමෙවකුඤ්ඤා උදපාදි. යං කිඤ්චි සමුදගබ්බං සබ්බන්තං
නිරොධබ්බමනති

95. අප්ප බො කුට්ඨනො බ්‍රාහ්මණො දිට්ඨබ්බමෙවා පත්තබ්බමිවා
විදිතබ්බමිවා පරිසොගාලකබ්බමිවා තිණණ්ට්ඨිකිච්චිත්තං විගතකපටංකපටං
වෙසාරජ්ජපත්තො අපරපාච්චගො සද්දිසාසනෙ භගවන්තං එතදවොච:
අභිවාසෙත්තු මෙ භවං ගොතමො සවාතනාය සත්තං සද්ධං භික්ඛුසබ්බොනානි
අභිවාසෙසි භගවා තුණ්ඩිකාවෙන.

මෙසේ දන්තා මෙසේ දන්තා ඔහු සිත කාමාසුවයෙන් ද මිදෙයි හවාසුවයෙන් ද මිදෙයි අවිද්‍යාවයෙන් ද මිදෙයි මිදුණු කල්හි 'මිදුණේ' ය'යි දැනීම වේ. "හච්ඡන්දනාය නම් භවය මහබ්බසර වාය නිමැවිණ. සිවුමගින් කල යුතු සොළොස් කිසි කොටැ නිමැවිණ මේ බව පිණිස කල යුතු තව කිසිත් නැතැ" යි හේ දැනී.

"බමුණ, මේ පලමු දක්වුණු (සියලු) යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද නැතිත් සිදු කටහැකි, (එසේත්) වඩා මහත් පල ද ඇති, වඩා මහත් අනුසන්ද ඇති යඥය ය. බමුණ, මේ යාග සම්පතට වඩා මනොඥවු උතුම් වූ අත් යාගසම්පතෙක් නැත"

93. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ කල්හි කුළුදන් බමුණු තෙමේ, "වහන්ස, දෙසුම් මනා ම ය. වහන්ස, දෙසුම් මනා ම ය වහන්ස, යම්සේ සැටකුරු කොට තැබුණු බඳුනක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේ ද, වැසුණු යමක් වැසුම් කැර දක්වන්නේ හෝ වේ ද, මං මූලාවිකූල මහ කියන්නේ හෝ වේ ද, 'ඇස් ඇතියන් රූප දකිනා'යි අදුරෙහි කෙල් පහනක් දල්වන්නේ හෝ වේ ද, වහන්ස, එසේ ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිසින් මට කොසෙක් අසුරින් දහම පැවැසිණ, වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ද දහම ද බිත් සහන ද සරණ යෙමි. වහන්ස, අද පටන් දිවිහිම කොට සරණ ගිය උපාසකයකු කොට හවද ගෞතමයන් වහන්සේ මා දැන වදාරණ සේක් වා හවද ගෞතමයන් වහන්ස, ඒ මම සන්සියක් ගොනුන් ද සන්සියක් නාමු වස්සන් ද සන්සියක් නාමු වැස්සියන් ද සන් සියක් එළවන් ද සන්සියක් තරුණ බැටෙළවන් ද මුදු ලම් ඔවුනට දිරි දෙමි නිජතණ බුද්ධව සි ද, සිහිල් පැන් බොත්ව සි ද, ඔවුනට සිහිල් පවන ද හමත්ව'යි කියායි.

94. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුළුදන් බමුණුහට දනකපා, ශිලකපා, සව්භිකපා, කාමාදීනව, කාමයන්සේ ලාමකාව, කාමයන්සේ කෙලෙසීම, තෙකබ්බමගෙහි අනුසන්දැවසු 'සේක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් විෂටක කුළුදන් බමුණුහු (ඒ දහම් ඇසීමෙන්) නිරෝග සිතැති වුවහ, මොළොක් සිතැති වුවහ, නිවරණයන්ගෙන් පහවු සිතැත්තහ, ඔදවැසිහිස පහන් සිතැත්තහ දන් සේක් ද, එකල්හි දුඛ සමුදය නිරෝධ මාගී යනු බුදුවරුන්සේ යම් සාමුත්තමිකී ධර්මදෙශනාවක් වේ නම් එය පැවසු සේක.

යම් සේ පිරිසිදු වූ පහ වූ කළු බව ඇති වනෙක් මොනොවට ම රදන් පිළිගන්නේ ද, එසේ ම කුළුදන් බමුණුහට එ අත්තෙහි ම, යමෙක් උපදනා සුලු නම් ඒ සියල්ල නැසෙන සුලු මේ යැ යි කෙලෙස් රජස් රහිත, කෙලෙස් මල රහිත දහම ඇස පහළ විය

95. ඉක්බිති (මෙසේ) දුටු අරිසන් දහම් ඇති, පැමිණි අරිසන් දහම් ඇති, ප්‍රකට වූ අරිසන් දහම් ඇති, බැහැ ගත් අරිසන් දහම් ඇති, තිණු විසිකිස් ඇති, පහ වූ සැක ඇති, බුදුසත්තා පියාරද බවට පැමිණි, පරප්‍රත්‍යය රහිත වූ කුළුදන් බමුණු තෙමේ 'පින්වත් ගෞතම තෙමේ සෙට දිනට මනේ බත බිත් සහන හා ඉවසා වා'යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමිභාවයෙන් එය ඉවැසු සේක

97. අථ ඛො කුට්ඨනෙතො බ්‍රාහ්මණො භගවතො අභිවාසනං විදිනා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙතා පදකම්මණං කතා පකකාමි අථ ඛො කුට්ඨනෙතො බ්‍රාහ්මණො නස්ස රතතියා අවචයෙන සතෙ යඤ්ඤවාටෙ පණිතං බාදනීයං හොජනීයං පටියාදපෙතා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසී කාලො භො ගොතමි, නිට්ඨිතං භත්තන්ති.

98. අථ ඛො භගවා පුබ්බත්තසමයං නිවාසෙතා පත්තමිවරං ආදාය සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙන යෙන කුට්ඨනාස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස යඤ්ඤවාටෙ තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්මතා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො කුට්ඨනෙතො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසඛකං පණිතෙන බාදනීයෙන හොජනීයෙන සත්තප්පං සන්තප්පෙසි සමපවාපෙසී. අථ ඛො කුට්ඨනෙතො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං භූතතාපිං ඕනිතපත්තපාණිං අඤ්ඤාතරං නිවං ආසනං ගෞතමා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නං ඛො කුට්ඨනං බ්‍රාහ්මණං භගවා ධම්මයං කප්ථං සද්දසෙසතා සමාදපෙතා සමුත්තපෙතා සමපසෙසතා උට්ඨායාසනා පකකාමිති.

කුට්ඨකප්පකතං නිට්ඨිතං පඤ්චමං.

97 ඉක්ඛිති කුඵදන් ඛමුණු භාගාවතුන් වහන්සේ ඉවැසු නියා දනැ හුනස්නෙන් නැගී ඔබ වැදැ පැදකුණු කොට නික්මුණේ ය ඉන් පසු කුඵදන් ඛමුණු ඒ රැය ඇවැමෙන් සිය ගාගයාලායෙහි ප්‍රණීත බෞද්ධ භෞජ්‍ය පිළියෙල කරවා, 'පින්වත් ගෞතමසිනි, දැන් කල් ය බත නිමිගේ යැ'යි භාගාවතුන් වහන්සේට කල් දැන්වී ය.

98 ඉක්ඛිති භාගාවතුන් වහන්සේ පෙරවැරැගෙහි හැදැ පෙරෙවැ පා සිටුරු ගෙනැ ඩික් සඟන කැටුව කුඵදන් ඛමුණුගේ සංභාවාටය කරා එළැඹී සේක එළැඹැ පැනැවු අස්නැ වැඩැහුන් සේක එ කල්හි කුඵදන් ඛමුණු මුදුපාමොක් ඩික්සඟන ප්‍රණීත බෞද්ධ භෞජ්‍යයෙන් සියතින් සැනැප්වී ය. පැවැරැවී ය. ඉන් පසු කුඵදන් ඛමුණු තෙමේ භාගාවතුන් වහන්සේ වළඳ පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අත්ඇත්තවුන් දනැ, මිටි අස්නක් ගෙන එක් පසෙක හිදැගත්තේ ය එසේ හුන් කුඵදන් ඛමුණුට භාගාවතුන් වහන්සේ දහැමි කතාගෙන් කරුණු දක්වා ගුණදහම් ගත්වා ගුණදහම් වැඩීමෙහි උනන්දු කොට ගුණ වදාරා සිය සතුටු කොට හුනස්නෙන් නැගී නික්මී සේක

සස්වනු කුඵදන් සුතුර හිමිගේ ය.

6. මහාලිඝ්‍යතන.

1 එවං මෙ හුතං එකං සමයං තභවා චෙසංලියං විහරති මහාවනෙ කුටාගාරසාලායං.

තෙත වො පන සමයෙන සමබ්බුලා කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්‍රුතා මාගධිකා ච බ්‍රාහ්මණද්‍රුතා චෙසංලියං පටිවසනති කෙනවිදෙව කරුණියෙන, අසොසාසුං ඛො තෙ කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්‍රුතා මාගධිකා ච බ්‍රාහ්මණද්‍රුතා, “සමණො ඛුලු භො ගොතමො සක්‍යපුත්තො සක්‍යකුලා පබ්බජිතො චෙසංලියං විහරති කුටාගාරසාලායං. තං ඛො පන භවින්නං ගොතමං එවං කල්‍යාණො කීතතිසද්දො අබ්බුගගතො” ‘ඉති’පි සො භගවා අරහං සමමාසමුද්ධො විජ්ජාචරණසමපන්නො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරං පුරිසදම්මසාරපී සත්ථා දෙවමනුස්සානං බ්‍රහ්මා භගවා’ති. සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්බසමං සංසාරණබ්‍රාහ්මණං පරං සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සවජ්ජකිං පචෙදෙති සො ඛම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරියො-සානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ඤානං කෙවලපරිපුර්ණං පරිපුර්ණං බ්‍රහ්මවරියං පකාසෙති. සාධු ඛො පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං භොති”ති.

2. අථ ඛො තෙ කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්‍රුතා මාගධිකා ච බ්‍රාහ්මණද්‍රුතා යෙන මහාවනං කුටාගාරසාලා තෙනුපසඛිකම්සු. තෙත වො පන සමයෙන ආයසමා නාභිතො භගවතො උපට්ඨානො භොති. අථ ඛො තෙ කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්‍රුතා මාගධිකා ච බ්‍රාහ්මණද්‍රුතා යෙනායසමා නාභිතො තෙනුපසඛිකම්සු උපසඛිකම්සො ආයසමන්තං නාභිතං එතදවොචං “කතං හු ඛො භො නාභිත, එතරහි සො භවං ගොතමො විහරති ? දස්සනකාමා හි මයං තං භවන්නං ගොතමනති.”

“අකාලො ඛො ආවුසො භගවන්තං දස්සනාය. පටිසල්ලිනො භගවා”ති.

අථ ඛො තෙ කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්‍රුතා මාගධිකා ච බ්‍රාහ්මණද්‍රුතා තෙනෙව එකමන්තං නිසීදිංසු. “දිසවා’ව මයං තං භවන්නං ගොතමං ගමිස්සාමා”ති.

3 ඔට්ඨිද්ධො’පි ලිච්ඡපි මහතියා ලිච්ඡවිපරිසාය සද්ධිං යෙන මහාවනං කුටාගාරසාලා යෙනායසමා නාභිතො තෙනුපසඛිකම් උපසඛිකම්සො ආයසමන්තං නාභිතං අභිවාදෙති එකමන්තං අට්ඨාසි එකමන්තං සිතො ඛො ඔට්ඨිද්ධො’පි ලිච්ඡපි ආයසමන්තං නාභිතං එතදවොච: “කතං හු ඛො භන්ත නාභිත, එතරහි සො භගවා විහරති අරහං සමමාසමුද්ධො ? දස්සනකාමා හි මයං තං භගවන්තං අරහන්තං සමමාසමුද්ධනති”

6. මහාලි සූත්‍රය

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සම්මයෙකි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර අසල මහවෙහෙසි කුලාරකල් මහ වෙහෙරෙහි වැඩා වසන සේක

එ සම්මයෙහි වූ කලී කෙසෙල් රට වැසි බොහෝ බමුණු දුතයෝ ද මගද රට වැසි බොහෝ බමුණු දුතයෝ ද කිසි යම් ඇවැසි කටයුත්තෙකින් විසල් පුර (අවුත්) වෙහෙසි කොසෙල් රටින් පැමිණි ද මගදරටින් පැමිණි ද එ බමුණු දුතයෝ රටේ පැතීරු පැවැති මේ කතාව ඇසුහ. (මේ බදු කතාවෙන් ඔවුන් කතා වැටිණ) “ඇතැකුලෙන් නික් මැ පැවිදි වූ සැහැසුන් මහණ ගොයුම් තෙමේ වතාහි (මේ සම්මයෙහි) විසල්-පුර මහවෙහෙසි කුලාරකල් වෙහෙර වෙසෙයි. ‘ඒ හඟවන් තෙමේ මේ මේ කරුණකුත් රහත් ය, සම්මාසම්බුදු ය, විදුමරණ සම්පන්න ය, සුභත ය, ලොකමිත් ය, නිරුත්තර පුරුෂදම්මසාරථී ය, දෙවිමනිස්සනට ශාස්තෘ ය, බුද්ධි ය, ගඟවන් යැ’ යි ඒ පින්වත් ගොයුම්හු පිළිබඳ කලණ කින් කඩ උස් වැ නැංගේ ය. ඒ පින්වත් ගොයුම් තෙමේ දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බමුත් සහිත මේ ලොව, මහණ බමුණන් සහිත දෙව් මිනිසුන් සහිත සත් වග තෙමේ ම වෙසෙසින් දැන පසක් කොට (ලොවට) දන්වයි සේ මුල කලණ වූ මැද කලණ වූ අග කලණ වූ අරුත් සහිත අකුරු සපුව සහිත හැම ලෙසින් පිරිපුන් දහම් දෙසෙසි පිරිසිදු බමසර පටසෙසි එ බදු වූ රහතුන් දක්ම වූ කලී හිත වැඩ එළවනුයේ වෙයි” යනු යි.

2. ඉක්බිති, කොසෙල් රටින් ද මගද රටින් ද පැමිණි ඒ බමුණු-දුතයෝ මහවෙහෙසි කුලාරකල් වෙහෙරට එළැඹියහ එ සම්මයෙහි නාහිත තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ උවදු වෙති ඉක්බිති ඒ දෙරටින් ම ආ බමුණු දුතයෝ නාහිත තෙරුන් කරු හිගහ ගොස්, ‘පින්වත් නාහිත-සිති, දැන් ඒ පින්වත් ගොයුමාණෝ කොහි වෙහෙසන් ද? අපි වතාහි ඒ හවන් ගොයුමාණන් දක්නා ඊසියම්හ’ යි කීහ

“ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට (දැන්) කල් නො වේ ම ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (දැන්) පිළිසලනෙහි යෙදුණු සේක් වෙයි” යි (නාහිත තෙරණුවෝ වදාළහ)

එ විට ඒ බමුණු දුතයෝ ‘අපි ඒ පින්වත් ගොයුමාණන් දකු ම යන්නම්හ’ යි එහි ම එක් පසෙකැ හිඳ ගත්හ

3 බබ්බද්ධ ලිච්ඡි තෙමේ ද මහත් ලිච්ඡි පිරිසක් හා මහවතයට කුලාරකලට, එහි නාහිත තෙරුන් වෙත එළැඹියේ ය එළඹූ නාහිත තෙරුන් වැද පසෙකැ සිටියේ ය පසෙකැ සිටි බබ්බද්ධ ලිච්ඡි තෙමේ ද නාහිත තෙරුනට “වහන්ස, දැන් ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සම්මසම්බුද්ධයන් වහන්සේ කොහි වසන සේක් ද? අපි ඒ බඟවන් රහත් සම්මාසම්බුද්ධන් දක්නා ඊසියමෝ” යි මේ බස් කී ය.

“අකාලො ඛො මහාලී භගවතනං දස්සනාය. පටිසලුපිනො භගවා”ති. ඔට්ඨඥො’පි ලිච්ඡපි තනෙව එකමනනං නිසිදි “දිසවා ච අභං නං භගවතනං ගමිස්සාමි අරභන්තා සමමාසමුද්ධානති”

4 අථ ඛො සිහො සමණ්ණදදුසො නොනායසමා නාගිතො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිති. ආයසමනනං නාගිතං අභිවාදෙති. එකමනනං අට්ඨාසි ‘එකමනනං සීනො ඛො සිහො සමණ්ණදදුසො ආයසමනනං නාගිතං එතදවොච: එතෙ සනෙත කස්සප, සමබ්බුලා කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්වයා මාගධකා ච බ්‍රාහ්මණද්වයා ඉබ්බපසඛකන්තා භගවතනං දස්සනාය. ඔට්ඨඥො’පි ලිච්ඡපි මහතීයා ලිච්ඡවිපරිසාය සද්ධිං ඉබ්බපසඛකන්තා භගවතනං දස්සනාය, සාග්‍රි භනෙත කස්සප ලභනං එසා ජනතා භගවතනං දස්සනාය’ති

‘තෙන හි සීහ, කිසකුඤ්ච භගවතො ආරොවෙහීති’ ‘එචං භනෙත’ති ඛො සිහො සමණ්ණදදුසො ආයසමනනං නාගිතස්ස පටිසුත්ථිං යෙන භගවා තෙනුපසඛකමිති. භගවතනං අභිවාදෙති. එකමනනං අට්ඨාසි එකමනනං සීනො ඛො සිහො සමණ්ණදදුසො භගවතනං එතදවොච “එතෙ සනෙත සමබ්බුලා කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්වයා මාගධකා ච බ්‍රාහ්මණද්වයා ඉබ්බපසඛකන්තා භගවතනං දස්සනාය, ඔට්ඨඥො’පි ලිච්ඡපි මහතීයා ලිච්ඡවිපරිසාය සද්ධිං ඉබ්බපසඛකන්තා භගවතනං දස්සනාය, සාග්‍රි භනෙත ලභනං එසා ජනතා භගවතනං දස්සනාය”ති.

“තෙන හි සීහ විහාරපච්ඡායායං ආයනං පඤ්ඤපෙති”ති.

“එචං භනෙත’ති ඛො සිහො සමණ්ණදදුසො භගවතො පටිසුත්ථිං විහාරපච්ඡායායං ආයනං පඤ්ඤපෙති. අථ ඛො භගවා විහාර නික්ඛමම විහාරපච්ඡායායං පඤ්ඤනෙත ආසනෙ නිසිදි.

5. අථ ඛො තෙ කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්වයා මාගධකා ච බ්‍රාහ්මණද්වයා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමිති. උපසඛකමිති. භගවතා සද්ධිං සමමොදිංසු. සමමොදනීයං කථං සාරාණීයං චිතිසාරෙති. එකමනනං නිසිදිංසු. ඔට්ඨඥො’පි ලිච්ඡපි මහතීයා ලිච්ඡවිපරිසාය සද්ධිං යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිති. භගවතනං අභිවාදෙති. එකමනනං නිසිදි එකමනනං නිසිනො ඛො ඔට්ඨඥො ලිච්ඡපි භගවතනං එතදවොච.

“පුරිමානි භනෙත දිවසානි පුරිමතරානි සුභාසාධනො ලිච්ඡපිපුනො යෙනාහං තෙනුපසඛකමි උපසඛකමිති. මං එතදවොච ‘යදග්ගෙ අනං ඔහාලී, භගවතනං උපනිස්සාය විහරාමි ත වීරං ඩිණි වස්සාති, දිබ්බාති හි ඛො රූපානි පස්සාමි පිඨරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි, තො ච ඛො දිබ්බාති සද්දාති පුණාමි පිඨරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි”ති සත්තානෙව හු ඛො භනෙත පුනක්ඛනො ලිච්ඡපිපුනො දිබ්බාති සද්දාති නාස්සොපි පිඨරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි උදුසු අසන්නාති” ? ති.

“මහාලිය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට දැන් නොකල් ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැන් පිළිපලනෙහි යෙදී තිදිනා සේකැ”යි තෙරණුවෝ වදලහ ඔට්ඨාණ ලිව්වේ නෙමෙන් “ඒ භාග්‍යවත් අතීන් සමාස්තමුද්ධායන් වහන්සේ දැකූ ම යන්නෙමි”යි එහි ම එක් පසෙකැ හිදූ ගත්තේ ය

4 එකල්හි වතාහි සිංහ නම් ගෙරණ නාහිත තෙරුන් කරු හිසේ ය ගොස් තෙරුන් වැද, පසෙකැ සිටියේ ය පසෙකැ සිටි ගෙරණ තෙම කාශ්‍යපයන් වහන්ස, මේ කොසොල් රටින් ද මගද රටින් ද පැමිණැ සිටින බමුණු දුතයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට මෙහි එළැඹියාහ ඔට්ඨාණ ලිව්වේ ද මහත් ලිව්වේ පිරිසක් හා කැටුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකිනු පිණිස මෙහි එළැඹියේ වෙයි. කාශ්‍යපයන් වහන්ස, මේ ජනමුළුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට ලබතොත් මැනවැ”යි සැම කෙළේ ය.

“සිංහය, එසේ වී නම්, තෙපි ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කරව”යි (තෙරණුවෝ වදලහ) “එසේ ය, වහන්සැ” යි ම සිංහ ගෙරණ තෙම නාහිත තෙරුනට පිළිවදන් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරු හිසේ ය, ගොස්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැදූ පසෙක සිටියේ ය. එසේ සිටි “වහන්ස කොසොල් මගද යන දෙ රටින් පැමිණි මේ බොහෝ වූ බමුණු දුතයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස මෙහි එළැඹියෝ වෙති ඔට්ඨාණ ලිව්වේ ද මහත් ලිව්වේ පිරිසක් කැටුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස මෙහි එළැඹියේ වෙයි වහන්ස, මේ ජනමුළුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට ලබතොත් මැනවැ”යි කී ය

“සිංහය, එසේ නම් විහාරප්‍රාක්ෂායාගෙහි (වෙහෙර ඉදිරි පසැ සෙවණෙහි) අස්තක් පණවව”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදල සේක)

“එසේ ය වහන්සැ”යි ම සිංහ ගෙරණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී වෙහෙර ඉදිරියේ සෙවණෙහි අස්තක් පැණැවී ය එ විටැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙහෙරින් නික්මැ වෙහෙර ඉදිරි පසැ සෙවණෙහි පැණැවුණු අස්තැ වැඩැහුන් සේක

5. ඉක්බිති ඒ කොසොල් මගද දෙ රටින් ආ බමුණු දුතයෝ භාග්‍යවතුන් වෙත එළැඹියාහ, එළැඹූ ඔබ හා සතුටු වූහ. සතුටු වියැ යුතු සිහි කරගුතු (සිතැ රැදූවියැ යුතු) කතා නිමවා පසෙකැ හිද ගත්හ. ඔට්ඨාණ ලිව්වේ ද මහත් ලිව්වේ පිරිස හා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹූ ඔබ වැදූ පසෙක හිදූ ගත්තේ ය එසේ පසෙකැ හිදූ ගත් ම ඔට්ඨාණ ලිව්වේ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කී ය-

“වහන්ස, ඊයේ දවසැ ද එසිනුත් පෙර දිනවල ද ලිව්වේ පුත්‍ර සුතකඛ්‍යතා තෙමේ මා වෙත ආයේ ය අවුත් මට ‘මහාලිය, යම් දිනෙක පටන් තුන් හවුරුදු පමණ වූ නොබෝ කලක් මම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසුරැ කොටැ විසිමි ද, ඒ කාලය තුළැ කම්මය යුත් මිහිරි වූ, සිත් දලවන දෙව රු වූ කලි දිව්වි. වැලි කම්මය ඇති, මිහිරි වූ, සිත් දලවන දෙව් හඬ නො ම ඇසිමි. සි කී ය. වහන්ස, ලිව්වේ පුත්‍ර සුතකඛ්‍යතා ඇත්තා වූ ම මිහිරි කම්මය ඇති සිත් දලවන දෙව් හඬ නො ඇසී ද? නැත හොත් නැත්තාවූ ම එසේ වූ දෙව්හඬ නො ඇසී ද?” (යනු සි).

“සත්‍යතාව බො මහාලී පුනක්ඛතෙතා, ලිච්චිපුතෙතා, දිබ්බානි සංඝානි නංඝොසි පිහරුපානි කාමුපසංගිතානි රජනීයානි තො අසත්‍යානි”යි.

6. “කොටු බෝ හඟෙන තෙතු කොටුවටයෝ, ගෙන සන්නානෙව
 පුතකකිනෙතො, ප්‍රියවිප්‍රතො, දිබ්බාති සද්දාති නාසොයොසි පිගරුපාති
 කාමුපසංභිතාති රජතීයාති නො අසන්නාති?””ති

“ඉබ් මහාලී භික්ෂුවනො පුරත්තිමය දිසාය එකංගභාවිතො සමාගි
 භොති දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං,
 භො ච ඛො දිබ්බානං සද්දානං සචණ්ඤ පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං
 රජනීයානං. ඤො පුරත්තිමය දිසාය එකංගභාවිතෙ සමාගිමග්ගි දිබ්බානං
 රූපානං දස්සනාය පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, භො ච
 ඛො දිබ්බානං සද්දානං සචණ්ඤ පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං
 පුරත්තිමය දිසාය දිබ්බානි රූපානි පස්සති පිගරූපානි කාමුපසංහිතානි
 රජනීයානි, භො ච ඛො දිබ්බානි සද්දානි ඥණානි පිගරූපානි කාමුපසංහිතානි
 රජනීයානි. නං කිස්ස භෙදා. එවං භොතං මහාලී භොති භික්ෂුවනො
 පුරත්තිමය දිසාය එකංගභාවිතෙ සමාගිමග්ගි දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය
 පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, භො ච ඛො දිබ්බානං සද්දානං
 සචණ්ඤ පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං.

7. පුන වපරං මහාලි භික්ෂුනො දක්ඛිණාය දිසාය-පෙ-පච්ඡිමාය දිසාය-පෙ- උත්තරාය දිසාය-පෙ- උභිමධො නිරිගං එකංසහාවිනො සමාධි හොති දිබ්බානං රූපානං දුක්ඛානාය පිගරූපානං කාමමුපසංහිතානං රජනීයානං, නො ච ඛො දිබ්බානං සද්දානං සචණ්දාය පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං සො උභිමධො නිරිගං එකංසහාවිනෙ සමාධිමිති දිබ්බානං රූපානං දුක්ඛානාය පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, නො ච ඛො දිබ්බානං සද්දානං සචණ්දාය පිගරූපානං කාමු-පසංහිතානං රජනීයානං, උභිමධො නිරිගං දිබ්බාති රූපානී පසායී පිගරූපානී කාමුපසංහිතානී රජනීයානී නො ච ඛො දිබ්බාති සද්දානී සුඤ්ඤායී පිගරූපානී කාමුපසංහිතානී රජනීයානී නං කිසංගෙතු? එවං භෙතං මහාලි නොයී භික්ෂුනො දක්ඛිණාය දිසාය-පෙ-උභිමධො නිරිගං එකංසහාවිනෙ සමාධිමිති දිබ්බානං රූපානං දුක්ඛානාය පිගරූපානං කාමුප-සංහිතානං රජනීයානං, නො ච ඛො දිබ්බානං සද්දානං සචණ්දාය පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං

8. ඉබ් මහාලී භික්ෂුනො පුරජාමාග දිසාග එකංසභාවිනො සමාගි
 නොති දිබ්බානං සද්දන්තං සචණ්දං පිටරුපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං,
 නො ච ඛො දිබ්බානං රුපානං දස්සනාග පිටරුපානං කාමුපසංහිතානං
 රජනීයානං. සො පුරජාමාග දිසාග එකංසභාවිනෙ සමාගිමහි දිබ්බානං
 සද්දන්තං සචණ්දං පිටරුපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, නො ච ඛො
 දිබ්බානං රුපානං දස්සනාග පිටරුපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං.
 පුරජාමාග දිසාග දිබ්බාති සද්දන්ති පුණාති පිටරුපාති කාමුපසංහිතාති
 රජනීයාති, නො ච ඛො දිබ්බාති රුපාති පසන්ති කාමුපසංහිතාති රජනී-
 යාති. තං කිසස ගෙතු එවං ගෙතං මහාලී ගොති භික්ෂුනො පුරජාමාග
 දිසාග එකංසභාවිනෙ සමාගිමහි දිබ්බානං සද්දන්තං සචණ්දං පිටරුපානං
 කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, නො ච ඛො දිබ්බානං රුපානං දස්සනාග
 පිටරුපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං.

“මහාලිය, නැත්තා වූ දෙව් හඬ නො ව ඇත්තා වූ ම පිහිරි වූ, කමරය යුත් සිත් අදනා දෙව්හඬ ලිවිල්ලිපුත්‍ර සුතකඩනනා තෙම නො ඇසී යැ”යි (සාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.)

6. “වහන්ස, යම් හෙයකින් ලිවිල්ලිපුත්‍ර සුතකඩනනායා නැත්තා වූ හඬක් නො ව ඇත්තා වූ ම, මිහිරි වූ, කමරය යුත්, සිත් අදනා දෙව්-හඬ නො ඇසී නම්, එයට හෙතු කවර යැ? ප්‍රත්‍යයය කවරයැ?” (ශි මහාලි පුළුවන).

“මහාලිය, මෙහි මහණෙකු විසින් මිහිරි වූ, කමරයෙන් යුත්, සිත් අලවන දෙව් රූ දක්නා පිණිස පෙර දිගට සමාධිය එක්කොටසක් වඩන ලද්දේ වෙයි ද, මිහිරි වූ කමරයෙන් යුත්, සිත් අලවන දෙව්හඬ අසනු පිණිස සමාධිය වඩන ලද්දේ නො වෙයි ද, හේ එසේ මිහිරි වූ. දෙව්හඬ අසනු පිණිස නො වැ දෙව් රූ දක්නා පිණිස පෙර දිගට සමාධිය එක් කොටසක් වඩනා ලද කල්හි පෙර දිග වූ මිහිරි. දෙව් රූ දක්නා එහෙත් මිහිරි. දෙව්හඬ නො අසයි ඒ කවර හෙයක යත් මහාලිය, මහණ විසින් මිහිරි වූ. දෙව් හඬ අසනු පිණිස නො වැ මිහිරි වූ .. දෙව් රූ පිළිබඳ එක් කොටසක් ම පිණිස පෙර දිගට සමාධිය වඩන ලද කල්හි මෙය මෙසේ වෙයි. එහෙයින්

7. තවද මහාලිය, මහණෙකු විසින් මිහිරි වූ කමරයෙන් යුත්, සිත් අලවන දෙව්හඬ අසනු පිණිස නොවැ, මිහිරි වූ. දෙව් රූ දක්නා පිණිස දකුණු දෙසට, පැයම් දෙසට, උතුරු දෙසට, ... උඩ දෙසට, ... යට දෙසට, සරසව සමාධිය එක් කොටසක් වඩන ලද්දේ වෙයි ද, හේ මිහිරි වූ . දෙව්හඬ අසනු පිණිස නොවැ, මිහිරි වූ. දෙව් රූ දක්නා පිණිස දකුණු දෙසට උඩ දෙසට යට දෙසට. සරසව සමාධිය එක් කොටසක් වඩන ලද කල්හි, මිහිරි වූ .. දෙව් රූ දක්නා එහෙත් මිහිරි වූ දෙව්හඬ නො අසයි. ඒ කවර හෙයක යත්: මහාලිය, එ මහණෙකු විසින් මිහිරි වූ ... දෙව්හඬ අසනු පිණිස නොවැ, මිහිරි වූ දෙව් රූ දක්නා පිණිස දකුණු දෙසට.. උඩ දෙසට. යට දෙසට. සරසව සමාධිය එක් කොටසක් වඩනා ලද කල්හි මෙය මෙසේ ම වෙයි.

8. මහාලිය, මෙහි මහණෙකු විසින් මිහිරි වූ කමරයෙන් යුත් සිත් අලවන දෙව් රූ දක්නා පිණිස නොවැ මිහිරි වූ. දෙව්හඬ අසනු පිණිස පෙර දිගට සමාධිය එක් කොටසක් වඩන ලද්දේ වෙයි නම්, එසේ හෙ තෙම, මිහිරි වූ .. දෙව් රූ දක්නා පිණිස නොවැ පිහිරි දෙව්හඬ අසනු පිණිස පෙරදිගට එක් කොටසක් සමාධිය වැඩූ කල්හි, පෙර දිග මිහිරි. දෙව්හඬ අසයි. මිහිරි .. දෙව් රූ නො ම දක්නා ඒ කවර හෙයක යත්: මහාලිය, මහණෙකු විසින් මිහිරි වූ. දෙව් රූ දක්නා පිණිස නොවැ, මිහිරි වූ. දෙව් හඬ අසනු පිණිස පෙර දිගට සමාධිය එක් කොටසක් වැඩූ කල්හි මෙය මෙසේ වෙයි එ හෙයකි.

9. පුන ව පරං මහාලී භික්ෂුනො දුක්ඛිණාය දිසාය-පෙ-පච්ඡේදො
 දිසාය-පෙ-උත්තරාය දිසාය-පෙ-උග්ගිමේධො තීරිතං ඵකංසභාවිජ්ඣො සමාගි
 තොති දිබ්බානං සද්දනං සවණාය පිගරූපානං කාමුපසංඝිතානං රජනීයානං,
 නො ව ඛො දිබ්බානං රූපානං දුක්ඛානාය පිගරූපානං කාමුපසංඝිතානං
 රජනීයානං සො දුක්ඛිණාය දිසාය-පෙ-තීරිතං ඵකංසභාවිජ්ඣො සමාගිමගි
 දිබ්බානං සද්දනං සවණාය පිගරූපානං කාමුපසංඝිතානං රජනීයානං, නො
 ව ඛො දිබ්බානං රූපානං දුක්ඛානාය පිගරූපානං කාමුපසංඝිතානං රජ-
 නීයානං, උග්ගිමේධො තීරිතං දිබ්බානි සද්දනි සුඤ්ඤානි පිගරූපානි කාමු-
 පසංඝිතානි රජනීයානි, නො ව ඛො දිබ්බානි රූපානි පසංඝිතානි පිගරූපානි
 කාමුපසංඝිතානි රජනීයානි, තං කිස්ස ගෙතු ජ ඵං ගෙන මහාලී තොති
 භික්ෂුනො දුක්ඛිණාය දිසාය-පෙ-තීරිතං ඵකංසභාවිජ්ඣො සමාගිමගි දිබ්බානං
 සද්දනං සවණාය පිගරූපානං කාමුපසංඝිතානං රජනීයානං, නො ව ඛො
 දිබ්බානං රූපානං දුක්ඛානාය පිගරූපානං කාමුපසංඝිතානං රජනීයානං

10 ඉඩ මහාලි භික්ෂුණො පුරුෂමාය දිසාය උභයංසභාවිතො සමාධි
 මහාති දිබ්බානඤ්ඤා රූපානං දඤ්ඤානාය පිගරූපානං කාමුපසංභිතානං
 රජනීයානං, දිබ්බානඤ්ඤා සද්දානං සචණ්දාය පිගරූපානං කාමුපසංභිතානං
 රජනීයානං. ණො පුරුෂමාය දිසාය උභයංසභාවිතෙ සමාධිමඬි දිබ්බානඤ්ඤා
 රූපානං දඤ්ඤානාය පිගරූපානං කාමුපසංභිතානං රජනීයානං, දිබ්බානඤ්ඤා
 සද්දානං සචණ්දාය පිගරූපානං කාමුපසංභිතානං රජනීයානං, පුරුෂමාය
 දිසාය දිබ්බාති ච රූපාති පසසති පිගරූපාති කාමුපසංභිතාති රජනීයාති,
 දිබ්බාති ච සද්දාති සුඤ්ඤාති පිගරූපාති කාමුපසංභිතාති රජනීයාති තං
 කියං ගෙතු? ඒ එම ගෙතම මහාලි හොති භික්ෂුණො පුරුෂමාය දිසාය
 උභයංසභාවිතෙ සමාධිමඬි දිබ්බානඤ්ඤා රූපානං දඤ්ඤානාය පිගරූපානං
 කාමුපසංභිතානං රජනීයානං, දිබ්බානඤ්ඤා සද්දානං සචණ්දාය පිගරූපානං
 කාමුපසංභිතානං රජනීයානං.

11. පුන ව පරං මහාලී භික්ඛුනො දක්ඛණං දිසං-පෙ-පච්ඡිමං දිසං-පෙ-උත්තරං දිසං-පෙ-උග්ගිමො තීරිං උතංසනාටිනො සමිං භොති දිබ්බානඤ්ච රූපානං දස්සනාං පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජතීයානං, දිබ්බානඤ්ච සද්දානං සචණ්ණං පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජතීයානං භො දක්ඛණං දිසං-පෙ-උග්ගිමො තීරිං උතංසනාටිනො සමිංභිති දිබ්බානඤ්ච රූපානං දස්සනාං පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජතීයානං, දිබ්බානඤ්ච සද්දානං සචණ්ණං පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජතීයානං උග්ගිමො තීරිං දිබ්බාති රූපාති පස්සති පිගරූපාති කාමුප-සංහිතාති රජතීයාති, දිබ්බාති ච සද්දාති පුණංති පිගරූපාති කාමුපසංහිතාති රජතීයාති තං කිස්ස භෙදා? එව භෙනං මහාලී භොති භික්ඛුනො උග්ගිමො තීරිං උතංසනාටිනො සමිංභිති දිබ්බානඤ්ච රූපානං දස්සනාං පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජතීයානං, දිබ්බානඤ්ච සද්දානං සචණ්ණං පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජතීයානං.

අයං බො මහාලී හෙතු අයං චට්ටසො, යෙන සත්තානෙව සුතඤ්චෙනා
ලිඛ්ට්ඨිතෙනා දිබ්බානි සද්දානි නායොසාහි පිඤ්ජාපානි කාමුච්ඡංඝිනානි
රජ්ජානානි හො අසත්තානි 'ති

12 “එකාසං නුත ගනෙන සමාධිභාවනානං සව්ඪ්ඪිරිසාසෙන භික්ඛු භගවත් බුද්ධචරිතං වරනති”ති.

9 තව ද මහාලිය, මහණනු විසින් මිහිරි වූ කමරසයෙන් යුත් සිත් අලවන දෙවරු දක්නා පිණිස නොවූ මිහිරි වූ දෙව් හඬ අසනු පිණිස දකුණු දිගට .පෑසිම් දිගට උතුරු දිගට උඩට .යටට. සරසට සමාධිය එක් කොටසක් වඩන ලද්දේ වෙයි ද, හේ මිහිරි වූ දෙව් රු දක්නා පිණිස නොවූ මිහිරි වූ දෙව්හඬ අසනු පිණිස දකුණු දිගට...උඩට යටට සරසට වඩන ලද සමාධිය ඇති කල්හි මිහිරි වූ .දෙව් රු නො දකී, (එහෙත්) මිහිරි වූ .දෙව්හඬ අසයි ඒ කවර හෙයින්? යත්: මහාලිය, මිහිරි වූ .දෙව් රු දක්නට නොවූ, මිහිරි වූ දෙව් හඬ අසනුවට දකුණු දිගට, උඩට .යටට සරසට සමාධිය එක් කොටසක් වැඩූ කල්හි මෙය මෙසේ වෙයි. එහෙයිනි.

10 මහාලිය, මෙහි මහණකු විසින් මිහිරි වූ කමරසයෙන් යුත් සිත් අලවන දෙවරු දක්නා පිණිස ද, මිහිරි වූ. දෙව්හඬ අසනු පිණිස ද යන දෙ කොටස ම පිණිස පෙර දිගට සමාධිය වඩන ලද්දේ වෙයි ද, හේ මිහිරි වූ දෙව් රු දක්නා පිණිස ද මිහිරි වූ දෙව් හඬ අසනු පිණිස ද යි මෙසේ දෙ කොටස ම පිණිස (තමා විසින්) වඩනා ලද සමාධිය ඇති කල්හි මිහිරි වූ පෙර දිග දෙව් රු ද දකී, මිහිරි වූ පෙර දිග දෙව් හඬ ද අසයි ඒ කවර හෙයින්? යත්: මහාලිය, මහණකු විසින් මිහිරි වූ දෙව් රු දක්නට ද, මිහිරි වූ දෙව් හඬ අසනුවට ද යි මෙසේ මෙ දෙ කොටස ම පිණිස පෙර දිගට වඩන ලද සමාධිය ඇති කල්හි මෙය මෙසේ වෙයි එහෙයිනි.

11. තව ද මහාලිය, මහණකු විසින් මිහිරි වූ . දෙව් රු දක්නා පිණිස ද, මිහිරි වූ දෙව් හඬ අසනු පිණිස ද යි මේ දෙ කොටස ම පිණිස දකුණු දිගට . උඩ දෙසට, යට දෙසට, සරසට සමාධිය වඩන ලද්දේ වෙයි ද, හේ එසේ දෙව් රු දක්නා පිණිස ද දෙව් හඬ අසනු පිණිස ද යි මේ පරිද්දෙන් මේ දෙ කොටස ම පිණිස දකුණු දිගට උඩ දෙසට, යට දෙසට, සරසට (තමා විසින්) වඩනා ලද සමාධිය ඇති කල්හි, .දෙව් රු ද දකී, .දෙව් හඬ ද අසයි. ඒ කවර හෙයින්? යත් මහාලිය, මහණකු විසින් මිහිරි වූ දෙව් රු දක්නා පිණිස ද දෙව් හඬ අසනු පිණිස ද යි (මෙසේ) මේ දෙකොටස ම පිණිස දකුණු දිගට . උඩ දෙසට, යට දෙසට, සරසට වඩන ලද සමාධිය ඇති කල්හි මෙය මෙසේ වෙයි එහෙයිනි

මහාලිය, යම් භහමකින් ලිවිල්ලු යුක්තකවනායා තැත්තා වූ නොවැ ඇත්තා වූ ම මිහිරි, කමරසයෙන් යුත් සිත් අදනා දෙව් හඬ නො ඇසී ද, මේ එයට හෙතුව යැ, පමි එයට ප්‍රත්‍යය යැ”(සි තාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ හේක)

12 “වනත්ත, භික්ෂුහු මෙසේ මේ සමාධිත් පසක් කරනු පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත බඩසර රකිත් යැ යි සිතයි” යි (මහාලිය ය.)

13. න බො මහාලි, එකාසං සමාධිභාවනානං සච්ඡිකිරියානෙතු භික්ඛු මසි බුහමවරියං වරනති. අපි බො මහාලි, අසංකප්පා' ව බමමා උත්තරිතර ව පණිතතර ව යෙසං සච්ඡිකිරියානෙතු භික්ඛු මසි බුහමවරියං වරනති.

14. කතම පත තෙ භනෙත බමමා උත්තරිතර ව පණිතතර ව, යෙසං සච්ඡිකිරියානෙතු භික්ඛු භගවති බුහමවරියං වරනති

15. ඉධ මහාලි, භික්ඛු තිණ්ණං සංගොථනානං පරික්ඛයා සොතාපනෙතා හොති අවිනිපාඨබලමා නියතො සමෙබ්බපරියණො අයං'පි බො මහාලි, බමමා උත්තරිතරො ව පණිතතරො ව යෙසං සච්ඡිකිරියානෙතු භික්ඛු මසි බුහමවරියං වරනති.

පුත ව'පරං මහාලි, භික්ඛු තිණ්ණං සංගොථනානං පරික්ඛයා රුහදෙසමොභානං තනුනතා සකදගාමී හොති සනිදෙව ඉමං ලොකං ආභනාවා දුක්ඛස්සනතං කරොති අයමි බො මහාලි, බමමා උත්තරිතරො ව පණිතතරො ව යෙසං සච්ඡිකිරියානෙතු භික්ඛු මසි බුහමවරියං වරනති

පුත ව'පරං මහාලි, භික්ඛු ඕරමොභියානං සංගොථනානං පරික්ඛයා ඔපපාතිකො හොති තප්ප පරිනිබ්බාසී අනාවතතිබමමා තසමා ලොකා. අයමි බො මහාලි, බමමා උත්තරිතරො ව පණිතතරො ව යෙසං සච්ඡිකිරියානෙතු මසි බුහමවරියං වරනති

පුත ව'පරං මහාලි, භික්ඛු අසවානං බයා අනාසවං වෙතොවිමුතතිං පඤ්ඤාවිමුතතිං දිට්ඨංච බමම සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකරිතා උපසම්පජ්චිතරති. අයමි බො මහාලි, බමමා උත්තරිතරො ව පණිතතරො ව යෙසං සච්ඡිකිරියානෙතු භික්ඛු මසි බුහමවරියං වරනති.

ඉමෙ බො තෙ මහාලි බමමා උත්තරිතර ව පණිතතර ව යෙසං සච්ඡිකිරියානෙතු භික්ඛු මසි බුහමවරියං වරනති”ති.

16. “අපි පත භනෙත මහෙසා, අපි පටිපදා එතෙසං බමමානං සච්ඡිකිරියායා”ති.

“අපි බො මහාලි, මහෙසා, අපි පටිපදා, එතෙසං බමමානං සච්ඡිකිරියායා”ති

13 “මහාලිය, මහණනු මේ සමාගීන් පසක් කරනු පිණිස මා කෙරෙහි බලසර නො රකිත් මහාලිය, යම් දු පසක් කරනු පිණිස මහණනු මා වෙත බලසර රකිත් නම්, ඒ වඩා උසස් වූ වඩා උතුම් වූ අන්‍ය වූ ම දහම් කෙනෙක් ඇතියහ” (සි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

14 වහන්ස, යමක් පසක් කරනු පිණිස භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරේ බලසර රකිත් නම් ඒ වඩා උසස් වූ වඩා උතුම් අන් දහම්හු කවුරු ද?” (සි මහාලි පුඵට්ඨක)

15 “මහාලිය, මේ සත්තෑ මහණ තෙමේ තුන් සංයෝජනයන් (සකකායදිට්ඨි පිටිකිට්ඨෝ සීලබ්බතපරමාය යන තුන) නැසීමෙන් අපායනව නොවැටෙන සුදු, මාග්ධිමනියාමයෙන් නික්මින ගති ඇති, සම්මොඛිය (මතු තුන් මහ) පරම ගතිය කොටැති, සෝවාන් ප්‍රඥලක් වේ ද, මහාලිය, යම් දහමක් පසක් කරනු පිණිස මහණනු මා කෙරෙහි බලසර සරත් නම්, ඒ මේ දහම් ද (සෝවාන් මහ ද) යට කී සමාගීන්ට වඩා උසස් ය, වඩා උතුම් ය

තව ද මහාලිය, මහණ තෙමේ තුන් සංයෝජනයන් නැසී යෑමෙන් රා දෙස් මොහො තුන තුනී වීමෙන් තෙදගැමි වේ එක් වරක් ම මේ ලොවට අවුත් දුක් කෙළවර කෙරෙහි මහාලිය, යම් දහමක් පසක් කරනු පිණිස මහණනු මා වෙත බලසර සරත් නම්, මේ දහම් ද යට කී සමාගීන්ට වඩා උසස් ය, වඩා උතුම් ය

තව ද මහාලිය, මහණ තෙමේ ඔරමහායිය (කාමිනවය හරනය කරන) සංයෝජන පස මුළුල්ල ම නැසීමෙන් ඔපපාතක අත්බව ලබන්නෙක් වෙයි. (ශුද්ධාවාස බලිලොවැ උපදින්නේ වෙයි) එ බලිලොවිනි ම පිරිනිවෙන සුදු වෙයි. එ ලොවින් (නැවැත පිළිසද ගැනුම් විසින්) මෙහි නොඑන සුදු වෙයි. මහාලිය, යම් දහමක් පසක් කරනු පිණිස මහණනු මා වෙත බලසර සරත් නම්, මෙය ද උඩ කී සමාගීන්ට වඩා උසස්ය, වඩා උතුම් ය.

තව ද මහාලිය, මහණ තෙමේ ආසුටයන් ක්ෂණිකවම අසුට රහිත වූ අර්හත්ත්වඵල සමාගිය ද අර්හත්ත්වඵල ඥානය ද මේ අත්බවිනි ම තෙමේ විනිෂ්ටඥානයන් පසක් කොටැ ලැබ ගෙන වෙසෙයි මහාලිය, යමක් පසක් කරනු පිණිස මහණනු මා වෙත බලසර සරත් නම්, මෙය ද යට කී සමාගීන්ට වඩා උසස් ය, වඩා උතුම් ය.

මහාලිය, මහණනු යම් දහම් කෙනෙකුත් පසක් කරන කරුණින් (පසක් කරනු පිණිස) මා වෙත බලසර කෙරෙත් නම්, මේ යට කී සමාගීන්ට වඩා උසස් වූ, වඩා උතුම් වූ ඒ දහම්හු” යැයි (වදාළ සේක.)

16 (එ පිටැ මහාලි තෙම) ‘වහන්ස, (මා වදාළ) මෙකී දහමුත් පසක් කරනුවට මහෙක් ඇත්තේ ද? පිළිපැදීමෙන් ඇත්තේ ද?’ සි විවාලේ ය)

“මහාලිය, මේ දහම් පසක් කරනුවට මහෙක් ඇත්තේ ය, පිළි-පැදීමෙන් ඇත්තේ යැ” සි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

17. “කතමො පත නතොත මගො, කතමො පටිපදා, එතෙසං ධම්මානා සච්ඡිකිට්ඨයායා?”ති.

“අයමෙව අරියො අට්ඨච්ඡිකා මගො, සෙය්‍යපිදං? සම්මාදිට්ඨි සම්මාසඛකප්පො සම්මාවාචා සම්මාකම්මනො සම්මාආජ්ජවා සම්මාචාරාදො සම්මාසනී සම්මාසමාධි අයං ඛො මහාලි මගො අයං පටිපදා, එතෙසං සච්ඡිකිට්ඨයාය

18 එකදුතං මහාලි සමයං කොසමිඤ්ඤං විහරති කොසිතාරාගො අථ ඛො දො පබ්බජිතා මණ්ඩිසො ව පරිබ්බජ්ජතො ඡාලිසො ව දරුපතනි-කතොතවාසී යෙනාහං තොනුපසඛකමිංසු උපසඛකමිතා මම සද්ධිං සමමාදිංසු සමමාදනීයං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙකා එකමනො අට්ඨංසු එකමනො සීතා ඛො තෙ දො පබ්බජිතා මං එතදවොචුං “කිංකුඛො ආවුසො ගොතම, තං ජිවං තං සරිරං? උදාසු අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරං?”නති.

“තෙන භාවුසො සුභංථ සාධුකං මනසි කුසරංථ භාසිසාමි”ති.

“එවම්චුසො”ති ඛො තෙ දො පබ්බජිතා මම පච්චිසොසුං, අහං එතදවොචං:

19. ඉධාචුසො තථාගතො ලොකෙ උපපජ්ජති අරහං සම්මාසම්බුද්ධො [යථා සාමඤ්ඤථලෙ එවං වින්ධාරෙතබ්බං] -පෙ-

තස්සිමෙ පඤ්චනිවරණෙ පනිතෙ අතතනි සම්පුපසානො පාරමිඡරං ඡායති පමුදිතස්ස පිති ඡායති පිතිමනස්ස කායො පසංගිකති පසංඛි-කායො සුඛං වෙට්ඨති සුඛිතො චිතතං සමාධිගති.

20. සො විට්ඨෙව භාමෙති විට්ඨි අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතකකං සවිචාරං විවෙකජං පිතිසුඛං පඨමජ්ඣාතං උපසම්පජ්ජ විහරති සො ඉමමෙව කායං විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පටිපථරති නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අපච්චං හොති

සෙය්‍යථාපි ආවුසො දකෙතො නනාපකො වා නනාපකතොවාසී වා කාසථාලෙ නනානිගවුණ්ණොති ආකීරිතා උදකෙන පරිපෙඨාසකං පටිපෙඨා-සකා සංඤ්ඤා සායං නනානිගපිණි සෙනනානුගතා සෙනනපරෙතා සන්තර්ඛායිරි පුටා සෙනතෙන, න ව පග්ගරිණි

එවමෙව ඛො උචුසො භික්ඛු ඉමමෙව කායං විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පටිපථරති නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අපච්චං හොති.

17 “වහන්ස, මේ දහම් පසක් කරනුවට ඇති ඒ මහ, ඒ පිළිපැදීම කවරේ ද ?” (සි මහාලි පුඵවුත.)

එ පිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදල හේන)

“ඒ මේ අරි අට්ඨාසි මහ ම ය. එ නම්. සමාග්ගදායො, සමාග්ගකප්පය, සමාග්ගවනනා, සමාග්ගනිකානිකා, සමාග්ගාචාරය, සමාග්ගභාග්‍යායාමය, සමාග්ග-සමානිකා, සමාග්ගනිකායාමය යන අට ය මනාලිය, එකී දහම් පසක් කරනුවට මේ ම මහ ය, මේ ම පිළිපැදීම ය

18 මහාලිය, මම එක් කපලක කොසකොඬු නුවරට නොදුරෙහි වූ කොසිභාරාමයෙහි වෙසෙමි. එ කල මණ්ඩිත නම් පිරිවැජ් ද, ලිඛුවා පසක් දරන පිරිවැජ්ජක්කු අතුවැසි ජාලිය නම් පිරිවැජ් ද සි මේ දෙ පැවිද්දේ මා වෙත එළැඹු මා හා සතුටු වූහ සතුටු විය යුතු සිතැ රැදැවියැ යුතු කතා කීමවා පසෙකැ සිටින පසෙකැ සිටි ඒ දෙ පැවිද්දේ “කිසිමක් ද ඇවැත්නි, හොසුම් තෙමේ ‘ජිවයන් හේ ම ද ? ශරීරයන් හේ ම ද ? (ජිවයන් ශරීරයන් දෙක ම එකක් ද ?) නොහොත් ජිවය එකෙකුත් ශරීරය අනෙකෙකුත් වේ ද ?” සි විචලහ

“ඇවැත්නි, එසේ පි නම් අහවු. මොනොවට මෙතෙහි කරවු. කියන්නෙමි” සි (මම කිනි) ‘එසේ ය ඇවැත්නි’ සි ඒ දෙ පැවිද්දේ මට පිළිවදන් දුන්න. මම ඔහු දක්වෙන මේ දැ කියෙමි.

19. “ඇවැත්නි, රහත් වූ සම්මාසම්මුද්ධ වූ නිපාගත තෙම ලොවැ පහල වෙසි [ගැරි සාමඤ්ඤාඵලසුත්‍රයෙහි ආ පරිදි ම විහාර කළ යුතු]

තමා කෙරෙහි මේ නිවරණ පස නැගුණවුන් දක්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වූවුහට ප්‍රියා උපදී ප්‍රිය සිතැත්තනුයේ කය සංසිදෙයි. සංසුන් කයැත්තේ සුව පිදී සුවැත්තනු යේ සිත එකඟ වේ

20. හේ කාමයන් ගෙන් වෙන් වැ ම සෙසු අනුසල් දකමුත් ගෙන් (ද) වෙන් වැ ම, විකාසි සහිත විවාර සහිත, විවේකයෙන් උපත්, ප්‍රියයන් සුවයන් ඇති පලවු දහන් ලැබූ වෙසේ හේ මේ කය ම විවේකයෙන් උපත් පිහි සුවයෙන් කෙමයි, භාත්පසින් තෙමයි, පුරු ලයි, භාත්පසින් ස්පර්ශි කෙරෙයි ඔහුගේ සියලු අභ පසතින් සුන් මුළු-කසෙහි විවේකජ පිහි සුවය පැතිරු වැදූ නොගත් කිසි ද නැතෙක් නො වෙයි.

ඇවැත්නි, යම් සේ සමත් කිලිසෙක් හෝ කිලිසකුගේ අතුවැස්සෙක් හෝ ලොහොතලියෙක නාතසුණු ඛනා දිය ඉන ඉන පිඬු කරන්නේ ද, ඒ නාතසුණු පිඬු කා වැදුණු දිය ඇත්තේ හැම තැන ම දියෙන් සුකත වූයේ, ඇතුළතත් පිටතත් සහිත වැ හැමතැන ම දියෙන් පැතිරු ගියේ, දියත් නො වගුරුවන්නේ වේ ද,

ඇවැත්නි, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරජ කය ම විවේකජ ප්‍රීතිසුඛයෙන් තෙමයි, භාත්පසින් තෙමයි, පුරු ලයි භාත්පසින් ස්පර්ශි කෙරෙයි සියලු අභ පසහ ඇති ඔහුගේ මුළුකයෙහි විවේකජ ප්‍රීතිසුඛයෙන් පැතිරු වැදූ නොගත් කිසි ද නැතෙක් නො වෙයි

යො භු ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාහි, කල්ලං භු ඛො තසෙසානං වචනාය තං ජීවං තං සරිරනති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති වා ? ති.

යො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාහි, කල්ලං තසෙසානං වචනාය තං ජීවං තං සරිරනති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති වාති,

අතං ඛො පනෙනං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පසාමි, අප ච පනාතං න වදාමි තං ජීවං තං සරිරනති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති වාති.

21 පුත වපරං ආවුසො භික්ඛු විතක්ඛවිචාරනං වූපසමා අස්ඛිතතං සමපසාදනං චේතනො ඵකොදිභාවං අවිතක්ඛං අවිචාරං සමාධිජං පිඤ්ඤං දුතියස්සානං උපසමපඡ්ඡ විහරති සො ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පිඤ්ඤානෙ අභිසංඤ්ඤාති පරිසංඤ්ඤාති පරිපුරෙති පරිපථරති, නායං කිඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස සමාධිජෙන පිඤ්ඤානෙ අපඤ්ඤං නොති.

22 සෙය්‍යථාපි ආවුසො උදකරහදෙ ගමහිතෙ උබ්බිදදකො - [යථා සාමඤ්ඤාපලෙ එවං විජ්ජාරෙනබ්බං.]

නායං කිඤ්ඤි සබ්බාවතො උදකරහදස්ස සිතෙන වාරිනා අපඤ්ඤං අස්ස, එවමෙව ඛො ආවුසො භික්ඛු ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පිඤ්ඤානෙ අභිසංඤ්ඤාති පරිසංඤ්ඤාති පරිපුරෙති පරිපථරති, නායං කිඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස සමාධිජෙන පිඤ්ඤානෙ අපඤ්ඤං නොති.

23. පුත ව පරං ආවුසො භික්ඛු පිඤ්ඤා ව විරුගං උපෙක්ඛකො ච විහරති සතො සමපජානො, සුඛඤ්ඤා කායෙන පටිසංවෙදෙති, යං තං අරියං ආවික්ඛනති. උපෙක්ඛකො සතිමා සුඛවිහාරිති තුතියස්සානං උපසමපඡ්ඡ විහරති, සො ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අභිසංඤ්ඤාති පරිසංඤ්ඤාති පරිපුරෙති පරිපථරති, නායං කිඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අපඤ්ඤං නොති.

24 සෙය්‍යථාපි ආවුසො උපාලිනියං වා පදුමනියං වා - පෙ-
පුණ්ඩරිකානං වා සිතෙන වාරිනා අපඤ්ඤං අස්ස.

ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙතෙක් දැනී නම්, මෙතෙක් දැනී නම්, 'ඒ ම ජීව යැ ඒ මැ ශරීරයැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ ඔහු විසින් කියන්නට යුතු දෑ" යි මම ඇසිමි

"ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙතෙක් දැනී නම්, මෙතෙක් දැනී නම්, 'ජීවයත් ශරීරයත් එකක් මැ යැ' යි හෝ 'ඒ වෙත වෙත දෙකෙකැ' යි හෝ කියනු ඔහුට යුතු යැ" යි (දෙ පැවිද්දේ කීන.)

ඇවැත්නි, මම වූ කලි මෙතෙක් දැනිමි මෙතෙක් දැනිමි එහෙත් මම 'හේ ම ජීව යැ, හේ ම ශරීර යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ නො කියමි යි (මම කිමි)

21. ඇවැත්නි, තව ද මහණ තෙමේ විතකී විමාර සංහිදීමෙන් සිය සත්‍යත්ව උපන්, සිය සත්‍යත්ව පහද වන සිත එකඟ බව ඇති, විතකීය තැනි විමාරය තැනි, සමාධියෙන් උපන් ප්‍රතිප්‍රසාදයක් සුවයක් ඇති, දෙවෙනි දහනට පැමිණැ වෙසෙයි හේ මේ කරජ කය ම සමාධියෙන් උපන් ප්‍රතිප්‍රසාදයෙන් තෙමයි හාත්පසින් තෙමයි, පුරා ලගි හැම තැන ම ස්පර්ශී කෙරෙයි ඔහු කයැ විවෙකජ ප්‍රතිප්‍රසාදයෙන් පැනීරැ නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

22. ඇවැත්නි, යම් හේ යවැ උල්පත්තීන් මතු වන දිග ඇති ගැඹුරැ විලෙක් මේ ද, [ගවැ සාමසුද්ධාදි ඉත්‍යයෙහි ආ පරිදි මේ තැන විස්තර කළ යුතු.]

ඒ මුළු විලෙහි ශිතල ජලය පැනීරැ වැදූ නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො මැත්තේ ද, ඇවැත්නි, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරජ කය ම සමාධියෙන් උපන් ප්‍රතිප්‍රසාදයෙන් තෙමයි හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලගි හැම තැන ම පැනීරැ ගනී ඔහුගේ ඒ සියලු කයෙහි සමාධියෙන් උපන් ප්‍රතිප්‍රසාදයෙන් පැනීරැ නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

23. තව ද ඇවැත්නි, මහණ තෙමේ ප්‍රතියගේ ද සංහිදීමෙන් උපෙක්‍ෂායෙන් ද යුතු වැ, සිතියෙන් හා නුවණින් හා යුතු වැ වෙසෙයි. සුවය ද කසින් විදි ආර්යයෝ යම් ධ්‍යානයක් ගෙනු කොට ගෙන ධ්‍යාන-ලාභියා ඇරඹැ 'උපෙක්‍ෂාව ඇත්තේ ය, සිති ඇත්තේ ය, සුවවිගරණ ඇත්තේ යැ' යි කියත් ද, හේ එසේ වූ ඒ තෙවෙනි දහනට පැමිණැ වෙසෙයි හේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රිතික සුවයෙන් තෙමයි. මුළුල්ල ම තෙත් කෙරෙයි, පුරාලගි. හැම තැන ම ස්පර්ශී කෙරෙයි ඔහුගේ කයෙහි ඒ නිෂ්ප්‍රිතික සුවයෙන් පැනීරැ නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

24. ඇවැත්නි, යම් හේ උපුල් විලෙක හෝ විසුම් විලෙක හෝ .. පබේරවලැ හෝ සිහිල් දිගෙන් පැනීරැ නොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද,

එවමේව බො ආවුසො භික්ඛු ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන සුබෙන අභිසංඤ්ඤානි පරිසංඤ්ඤානි පරිසුඤ්ඤානි පරිපථරනි නායං කිංඤ්ඤානි සබ්බං-විජානා කායසං නිපට්ඨිකෙන සුබෙන අපච්චං ගොති.

යො භු බො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලං භු බො තසෙසං වචනාය ‘තං ජිවං තං සරිරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනති’ වා ?ති.

“යො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලං තසෙසං වචනාය ‘තං ජිවං සරිරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනති’ වා”ති.

අහං බො පතෙනං ආවුසො එවං ජානාමි, එවං පසාමි, අථ ච පනාහං න වදාමි ‘තං ජිවං තං සරිරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනති’ වාති.

25 පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු සුබසං ව පතානා දුක්ඛසං ව පතානා පුබ්බෙව සොමනස්සද්දම්මනස්සාතං අත්ථගමා අදුක්ඛමිත්ථං උපෙක්ඛා-සතිපාරිසුද්ධිං චතුස්සං කායං උපසම්පජ්ජා විහරති සො ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදානෙන ඵරිණා නිසින්නො ගොති නායං කිංඤ්ඤානි සබ්බංවිජානා කායසං පරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදානෙන අපච්චං ගොති.

සෙය්‍යථාපි ආවුසො පුරිසො ඕදානෙන වනේන සසිසං පාරිච්ඡිනා නිසින්නො අසං, නායං කිංඤ්ඤානි සබ්බංවිජානා කායසං ඕදානෙන වනේන අපච්චං අසං, එවමේව බො ආවුසො භික්ඛු ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදානෙන ඵරිණා නිසින්නො ගොති. නායං කිංඤ්ඤානි සබ්බංවිජානා කායසං පරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදානෙන අපච්චං ගොති.

යො භු බො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලං භු බො තසෙසං වචනාය ‘තං ජිවං තං සරිරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනති’ වා ?ති.

“යො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලං තසෙසං වචනාය ‘තං ජිවං තං සරිරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනති’ වා”ති.

අහං බො පතෙනං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පසාමි, අථ ච පනාහං න වදාමි ‘තං ජිවං තං සරිරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනති’ වාති.

එසේ ම, ඇවැත්ති, මහණ තෙම වෙත කය ම නිෂ්ප්‍රීතික පුබයෙන් තෙවෙයි, භාත්පසින් තෙවෙයි, පුරා ලයි, මුළුල්ල ම සපයා කෙරෙයි ඔහු මුළු කයෙහි නිෂ්ප්‍රීතික පුබයෙන් පැතීරු වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

ඇවැත්ති, යමෙක් මෙසේ දැනී නම්, මොත් දැකී නම්, 'ජීවයත් සේ ම යැ, ශරීරයත් සේ මැ යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි ඔහු විසින් කියන්නට හුණු වේ දැයි [මම් ඇසිමි]

"ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දන්නේ නම්, මෙසේ දැක්කේ නම්, 'ජීවයත් සේ මැ යැ, ශරීරයත් සේ මැ යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ මෙය කියන්නට ඔහුට හුණු යැ" යි [පද පිරිවැළියෝ කීහ]

ඇවැත්ති, මම් වූ කලී මෙය මෙසේ දැනිමි, මෙසේ දැකිමි. එහෙත් මම් 'ජීවයත් සේ ම ය, ශරීරයත් සේ මැ යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ නො කියමි

25 නව ද ඇවැත්ති, මහණ තෙම පුබ වේදනාව ද දුක් වේදනාව ද දුරු ලීමෙන්, පළමු කොට ම සොම්නස් දොම්නස් දෙක පහ වීමෙන්, දුක් නොවූ පුබ ද නොවූ, උපේක්ෂාසම්මානියෙන් පිරිසිදු වූ සිවු වන දහන ලැබූ චෙතෙසි සේ මේ කය ම පිරිසිදු පබසර සිතීන් පැතීරු ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහු සියලු කයා පිරිසිදු පබසර සිතීන් නොපහස්නා ලද කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

ඇවැත්ති, යමෙක් පුරුෂයෙක් සුදු වහිත් හිස ඇතුළු මුළු කය ම වසා ගෙන හුන්නේ වේ නම්, ඔහු මුළු කයෙහි සුදු වහිත් වැද නොගත් (නොවැසුණු) කිසි ද තැනෙක් නො වන්නේ ද, ඇවැත්ති, එසේ ම මහණතෙම වේ කය ම පිරිසිදු පබසර සිතීන් පැතීරු ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහු මුළු කය පිරිසිදු පබසර සිතීන් නොපහස්නා ලද කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දැනී නම්, මෙසේ දැකී නම්, 'ජීවයත් සේ මැ යැ, ශරීරයත් සේ මැ යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ මෙය කියන්නට ඔහුට හුණු දැයි [මම් ඇසිමි]

"ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දැනී නම්, මෙසේ දැකී නම්, 'ජීවයත් සේ මැ යැ, ශරීරයත් සේ මැ යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ මෙය කියන්නට ඔහුට හුණු යැ" යි [පද පිරිවැළියෝ කීහ]

26 පුන ව පරං ආවුසො හික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනෙත පටිසුද්ධි
පරියොදනෙ අනුමතෙකෙ විගතානුමතෙකෙ මුද්ගතෙ කම්මනියෙ සිතෙ
ආනෙඤ්ජනානෙකෙ ඤාණදස්සනාය විතතං අභිනිහරති අභිනිනාමෙති,
සො එවං පජානාති ‘අයං ඛො මෙ කායො රුපි වාතූමමහාභුතිකො
මාතාපෙතනිකපමනවො මදනකුමමාසුපවයො අතිවිමුච්ඡාදනපටිසුද්ධි-
හෙදනවිද්ධංසංගමමො ඉදංඤා පන මෙ විඤ්ඤාණං එඤ්ඤිතං එඤ්ඤි-
පටිබ්බානාති සෙය්‍යපාපි ආවුසො මණ්ණි වෙච්චියො -පෙ- සබ්බාකාර-
සම්පන්නො, තත්ත පුතතං ආවුතං නිලං වා -පෙ- පණ්ඩුසුතතං වා, තමෙන
වික්ඛම්භ පුරිසො හන්තෙ කරිතො පටිවෙවෙකකියා ‘අයං ඛො මණ්ණි වෙච්චියො
-පෙ- සබ්බාකාරසම්පන්නො, තත්ත පුතතං ආවුතං නිලං වා -පෙ- පණ්ඩු-
සුතතං වා’ති එවමෙව ඛො ආවුසො හික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනෙත -පෙ-
ඤාණදස්සනාය විතතං අභිනිහරති -පෙ- සො එවං පජානාති ‘අයං
ඛො මෙ කායො රුපි -පෙ- ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං එඤ්ඤිතං
එඤ්ඤි පටිබ්බානාති’.

සො භු ඛො ආවුසො හික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්පනා
ඛො තස්සෙතං වචනාය ‘තං ජිවං තං සරිරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං
සරිරනති’ වා”ති.

“සො සො ආවුසො හික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්ප-
නස්සෙතං වචනාය ‘තං ජිවං තං සරිරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං
සරිරනති’ වා”ති.

අතං ඛො පනෙතං ආවුසො එවං ජානාති එවං පස්සති අපි ච
පනාතං න වදම් ‘තං ජිවං තං සරිරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං
සරිරනති’ වාති.

27 පුන ව පරං ආවුසො හික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනෙත -පෙ-
මනොමයං කායං අභිනිමිතනාය විතතං අභිනිහරති -පෙ- සෙය්‍යපාපි
ආවුසො පුරිසො මුඤ්ඤා ජිහිකං පබ්බාතකයා -පෙ- එවමෙව ඛො
ආවුසො හික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනෙත -පෙ- මනොමයං කායං
අභිනිමිතනාය විතතං අභිනිහරති -පෙ- සො ඉමමිකා කායං අඤ්ඤං
කායං අභිනිමිතනාති -පෙ- අභිනිත්ථියං.

සො භු ඛො ආවුසො හික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්පනා
ඛො තස්සෙතං වචනාය ‘තං ජිවං තං සරිරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජිවං
අඤ්ඤං සරිරනති’ වා”ති.

“සො සො ආවුසො හික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්ප-
නස්සෙතං වචනාය ‘තං ජිවං තං සරිරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං
සරිරනති’ වා”ති.

26 ඇවැත්ති, තව ද ඒ මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාධිගත කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කිලිටි පහ වූ හිස කල්හි, පහ වූ විනෝදාපකෘත ඇති කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, විදුලිකා-භාවතාවට යොග්‍ය වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශචලවට පැමිණි කල්හි, විවසුන්කුවණ පිණිස සිත අභිමුඛ කෙරෙයි. එය අතට නමා හරි හෙ තෙම මෙසේ මේ භය වූ කලී රූපවත් ය සිවු මහාභූතයන්ගෙන් සැදුණේ ය මාපියන්ගේ ශුක්‍රශෝණ්ණයන් උපන්නේ ය. බත් කොමු ඇ අහරින් වැඩුණේ ය. අතිශ බව ද, දුගඳ හරහුවට සුවඳවිලෙවුන් ඉලියා සුභු බව ද, ලෙඩ දුර්ලභවට පිරිමැදුම් ඇ කළ සුභු බව ද, එසේ කළ ද බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ ද ස්වභාවය කොටැත්-තේ ය මෙසේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය මෙහි බැදුණේ යැයි මෙසේ දැන ගනී ඇවැත්ති, සියලු අයුරින් පිරිසුන් වෙරෙළමණක් යම් ගේ ද එහි නිල් ක්‍රයෙක් පඩුවන් ක්‍රයෙක් හෝ අඩුන න ලද්දේ මේ ද, ඇත් ඇති පුරුෂයෙක් එය අනෙහි කොට ‘මේ... සියලු අයුරින් පිරිසුන් වෙරෙළ මණක්. මෙහි නිල් පැහැ ක්‍රයෙක් හෝ පඩුවන් ක්‍රයෙක් හෝ අඩුන න ලද සි සලකා බලන්නේ ද, ඇවැත්ති, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාධිගත කල්හි. විවසුන්කුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි හේ ‘මෙසේ මේ කය වතාහි රූපවත් ය මෙසේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය, මෙහි බැදුණේ යැයි මෙසේ දැන ගනී

ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දන්නේ නම් මෙසේ දක්නේ නම්, ‘එය ම ජීව යැ, එය ම ශරීර යැ’ යි හෝ ‘අනෙකෙක් ජීව යැ අනෙකෙක් ශරීර යැ’ යි හෝ මෙය කියන්නට යුතු ද? [සි මම් ඇසිමි]

“ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු පිසින් ‘ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ’ යි හෝ ‘ජීවය අනෙකෙක් ශරීරය අනෙකෙක්’ යි හෝ කියන්නට යුතු යැ” යි [පිරිවැජ්ඣෝ කීහ]

ඇවැත්ති, මම් වූ කලී මෙය දනිමි, මෙය දකිමි එතෙත් ‘ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ’ යි හෝ ‘ජීවය අනෙකෙක්, ශරීරය අනෙකෙක්’ යි හෝ නො කියමි

27 ඇවැත්ති, තව ද මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාධිගත කල්හි මනෝමය ශරීරයක් මවනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි ඇවැත්ති, යම්ගේ මිනිසෙක් මුදු තණ ගසකින් තණබඩය බැහැර කරන්නේ ද, ඇවැත්ති, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙම සිත මෙසේ සමාධිගත කල්හි මනෝමය ශරීරයක් මවන්නට සිත යොමු කෙරෙයි. හේ මේ කයින් නො පිරිසුණු ඉඳුරන් ඇති අත් කයක් මවයි.

ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ‘ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ’ යි හෝ ‘ජීවය අනෙකෙක්, ශරීරය අනෙකෙක්’ යි හෝ මෙය කියන්නට යුතු ද? යි [මම් ඇසිමි]

“ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු පිසින් ‘ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ’ යි හෝ ‘ජීවය අනෙකෙක් ශරීරය අනෙකෙක්’ යි හෝ කියන්නට යුතු යැ” යි [පිරිවැජ්ඣෝ කීහ]

අහං ඛො පනෙනං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පසාමි අථ ච පනාහං න වදාමි ‘තං ජීවං තං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වාති.

28. පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනිහරති -පෙ- සෙය්‍යපාපි ආවුසො දුකෙධා කුම්භකාරො වා කුම්භකාරනෙතවාසී වා සුපරිකමකතාය මිත්තිකාය යං යදෙව භාජනවිකතිං ආකෂෙධග්‍ය තං තදෙව කරෙග්‍ය -පෙ- එවමෙව ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනිහරති -පෙ- සො අනෙකවිතිතං ඉද්ධිවිධං පච්චන්දනොති -පෙ- යාවබ්‍රාහමලොකාපි කායෙන වසං වතෙතති.

සො හු ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලනහු ඛො තසෙසතං වචනාය ‘තං ජීවං තං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වා’ති.

“සො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලනතසෙසතං වචනාය ‘තං ජීවං තං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වා’ති.

අහං ඛො පනෙනං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පසාමි. අථ ච පනාහං න වදාමි ‘තං ජීවං තං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වාති.

29. පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- දිබ්බාය සොතබ්බාදාය විතතං අභිනිහරති -පෙ- සො දිබ්බාය සොතබ්බාදාය -පෙ- උභො සද්දෙ සුණාති දිබ්බෙ ච මානුසෙ ච -පෙ- සෙය්‍යපාපි ආවුසො පුරිසො අධ්‍යාතමිග්‍යපටිපනෙතා, සො සුඤ්ඤාය හෙරිසද්දමපි -පෙ- තස්ස එවමස්ස හෙරිසද්දෙ ඉතිපි -පෙ- එවමෙව ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- දිබ්බාය සොතබ්බාදාය විතතං අභිනිහරති -පෙ- සො දිබ්බාය සොතබ්බාදාය -පෙ- උභො සද්දෙ සුණාති දිබ්බෙ ච මානුසෙ ච සෙ දුරෙ සනතිකෙ ව.

සො හු ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලනහු ඛො තසෙසතං වචනාය ‘තං ජීවං තං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වාති.

“සො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලනතසෙසතං වචනාය ‘තං ජීවං තං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වා’ති.

අහං පනෙනං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පසාමි අථ ච පනාහං න වදාමි ‘තං ජීවං තං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වාති.

ඇවැත්නි, මම වූ කලි මෙය දනිමි, මෙය දකිමි එහෙත් 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ නො කියමි

28. ඇවැත්නි, තව ද මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි . සංඤ්ඤා කොටස් ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි ඇවැත්නි, යම්හේ දැක්ම වූ කුමලෙක් හෝ කුමලක්නු අතැවැත්සෙක් මොනොවට සතන් කල මැටියෙන් යම් යම් ම බඳුන් වෙසෙසක් කැමැති වන්නේ නම්, එය එය ම කරන්නේ ද, ඇවැත්නි, එසේ ම මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි සංඤ්ඤා කොටස් ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි හේ අනෙකෙකි වූ සංඤ්ඤා කොටස් පසක් කෙරෙයි (ලබ්බි) බබ්බොව දක්වාත් කසින් වශයෙනි පවත්වයි.

ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ ඔහු පිසින් මෙය කියන්නට යුතු ද? යි [මම ඇසිමි]

"ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු විසින් 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ කියන්නට යුතු යැ"යි [පිරිවැජ්ඣෝ කිත]

ඇවැත්නි, මම වූ කලි මෙය දනිමි, මෙය දකිමි. එහෙත් 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ නො කියමි

29. ඇවැත්නි, තව ද මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි . දිවකන් නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි . හේ දිවකන් . දිව්‍ය වූ ද මානුෂික වූ ද උභය ඔබද ම අසයි... ඇවැත්නි, යම්හේ මිනිසෙක් දික් මහකට පිළිපන්නේ නම්, හේ බෙරඟවත් අසන්නේ ද, 'මෙ බෙරඟවැ'යි . ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, ඇවැත්නි, ඒ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි දිවකන් නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි හේ දිවකන් දිව්‍ය වූ ද මානුෂික වූ ද දුරු වූ ද මහා වූ ද උභය ඔබද ම අසයි

ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු විසින් 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ කියන්නට යුතු ද? යි [මම ඇසිමි]

"ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු විසින් 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ කියන්නට යුතු යැ"යි [පිරිවැජ්ඣෝ කිත]

ඇවැත්නි, මම වූ කලි මෙය දනිමි මෙය දකිමි එහෙත් 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ නො කියමි.

30. පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු එවං ඤාතිතෙ විනේන -පෙ- වේනොපරිසංඝාණං චිත්තං අභිනිභරති -පෙ- සො පරස්සත්තානං පර-පුක්ඛලානං වේතසා වේතො පරිච්චි පජානාති සරුභං වා චිත්තං සරුභං චිත්තනාති පජානාති -පෙ- අභිමුත්තං වා චිත්තං අභිමුත්තං චිත්තනාති පජානාති සෙසාපාපි ආවුසො ඉති වා පුරිසො වා -පෙ- ආදාසෙ වා -පෙ- උදකපතෙක සකං මුඛනිමිත්තං පච්චලෙකමානො සකණ්ඨං වා සකණ්ඨකනාති ජාතෙය්‍ය, අකණ්ඨං වා අකණ්ඨකනාති ජාතෙය්‍ය, එවමෙව මො ආවුසො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනේන -පෙ- වේනොපරිසංඝාණං චිත්තං අභිනිභරති -පෙ- සො පරස්සත්තානං පරපුක්ඛලානං වේතසා වේතො පරිච්චි පජානාති, සරුභං වා චිත්තං සරුභං චිත්තනාති පජානාති -පෙ- අභිමුත්තං වා චිත්තං අභිමුත්තං චිත්තනාති පජානාති

යො හු මො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්ලනහු මො කස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති' වා 'ති.

"යො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්ලං කස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති' වා"ති.

අහං පනෙතං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පස්සාමි අථ ච පනාහං න වදාමි 'තං ජීවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති' වාති.

31. පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ -පෙ- පුඤ්ඤ-නිවාසානුසාරිකාණං චිත්තං අභිනිභරති -පෙ- සො අනෙකවිභිකං පුඤ්ඤනිවාසං අනුසාරති, සෙසාපීදං එකමපි ජායං -පෙ- අනෙකෙ'පි සංවර්තවිච්චකපො: අමුත්තායං එවනනාමො එවංගොතෙතා -පෙ- ඉති සාකාරං සඋදෙදසං අනෙකවිභිකං පුඤ්ඤනිවාසං අනුසාරති

යො හු මො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්ලනහු මො කස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති' වා 'ති.

"යො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්ලං කස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති' වා"ති.

අහං පනෙතං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පස්සාමි අථ ච පනාහං න වදාමි 'තං ජීවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති' වාති.

32. පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනේන -පෙ- සත්තානං ප්‍රභූපජාතඤ්ඤාණං චිත්තං අභිනිභරති -පෙ- සො දිඤ්ඤන චක්ඛුතා -පෙ- සතෙක පස්සති විවමානෙ උපපජ්ජමානෙ -පෙ- දුගතෙ දුක්ඛතෙ සමාකම්මිපතෙ සතෙතා පජානාති.

30 ඇවැත්නි, තව ද මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි . පරසින් දන්තා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි හේ අන් සතුන්ගේ අන් ප්‍රභූලත්වයේ සිත් තම සිතින් පිරිසිදු දැනි හේ සරාග සිත සරාග සිතා යි ද දැනි නොමිදුණු සිත නොමිදුණු සිතා යි ද දැනි ඇවැත්නි, යවුයක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ යමෙක් කැටපතෙක හෝ දිය බඳුනෙක හෝ මුළුසටහන පිරික්සා බලනුයේ තලකැලැල් සහිත වූවක් තලකැලැල් සහිත යැ යි දැන ගන්නේ ද, තලකැලැල් රහිත වූවක් තලකැලැල් රහිත යැ යි දැන ගන්නේ ද, ඇවැත්නි, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි පරසින් දන්තා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි .. හේ අන් සතුන්ගේ අන් ප්‍රභූලත්වයේ සිත තම සිතින් පිරිසිදු දැන ගනී හේ සරාග සිත සරාග සිතා යි ද නොමිදුණු සිත නොමිදුණු සිතා යි ද දැන ගනී.

ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දැනී නම්, මෙසේ දැකී නම්, ඔහු විසින් 'ජීවයන් හේ මැ යැ ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ කියන්නට යුතු ද ? යි [මම් ඇසිමි.]

"ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දැනී නම්, මෙසේ දැකී නම්, ඔහු විසින් 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ කියන්නට යුතු යැ" යි [පිරිවැජ්ඣෝ කීහ]

ඇවැත්නි, මම් වූ කලී මෙසේ දැනිමි, මෙසේ දැකිමි. එහෙත් 'ජීවයන් හේ මැ යැ ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ නො කියමි.

31. ඇවැත්නි, තව ද මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි... පෙර වූ කද පිළිවෙල දන්තා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි .. හේ එක් ජාතියක් ද නොයෙක් සංවර්ධිතවිවර්ධිත කල්ප ද යන අනෙකැ-විට පුළුල් වාසය සිහි කරයි 'අසෝ තැන මෙතන මි ඇත්තෙමි මෙබඳු ගොත් ඇත්තෙමි වීම . මෙසේ ආකාරයකින් උද්දෙශ සහිත නොයෙක් වැදෑරුම් පෙර වූ කද පිළිවෙල සිහි කෙරෙයි

ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දැනී නම්, මෙසේ දැකී නම්, ඔහු විසින් 'ජීවයන් හේ මැ යැ ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ මෙය කියන්නට යුතු ද ? යි [මම් ඇසිමි]

"ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දැනී නම්, මෙසේ දැකී නම්, ඔහු විසින් 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ කියන්නට යුතු යැ" යි [පිරිවැජ්ඣෝ කීහ]

ඇවැත්නි, මම් වූ කලී මෙසේ දැනිමි, මෙසේ දැකිමි එහෙත් 'ජීවයන් හේ මැ යැ ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ මම් නො කියමි

32 ඇවැත්නි, තව ද මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දන්තා නුවන පිණිස සිත මෙහෙයයි හේ දිවැසින් මැරෙන මැරී උපද්‍රව කම් වූ පරිදි සුගතියට දුගතියට පැමිණි සත්ත්වයන් දැන ගනී.

7. ඡාලික සුභතා.

1 එවං මෙ සුභං එකං සමයං භගවා, මහාසමඛියං විහරති භෞසිත්තාණාමෙ. තෙන ඛො උත සමයෙන ඤේ පබ්බජිතා මණ්ඩිසෙස්සා ව පරිබ්බාජතො ඡාලිසො ව දුරුපතතිකන්තොවාසී යෙන භගවා තෙනුප-සබ්බමිංසු උපසබ්බමිත්ථා භගවතා සද්ධිං සමමොදිංසු සමමොදනීයං කථං සාරාණීයං චිත්තයෙරත්ථා එකමන්තා අට්ඨංසු එකමන්තා සීතා ඛො තෙ ඤේ පබ්බජිතා භගවන්තා එතදවොචුං “කීන්හු ඛො ආවුසො භොතමිතං ජිවං තං සරිරං? උදහු අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරං?”ති.

2. තෙන සාවුසො සුඤ්ඤං සාධුකං මනසි ඤරොථ භාසිස්සාමි’ති, ‘එවමාවුසො’ති ඛො තෙ ඤේ පබ්බජිතා භගවතො පච්චස්සොසුං, භගවා එතදවොචුං

3 ඉධාවුසො තථාගතො ලොකෙ උපපජ්ඣති අරහං සමමාසම්මුඤ්ඤා -පෙ- (යථා භාමඤ්ඤාචලෙ එවා විජ්ජාරෙනබ්බං). එවං ඛො ආවුසො භික්ඛු සීලසම්පන්නො භොති.

4. කථං ව ආවුසො භික්ඛු ඉද්දියෙසු ගුත්තථාරො භොති? ඉධාවුසො භික්ඛු චක්ඛුතා රූපං දිස්වා න නිමිත්තභාසාති භොති -පෙ- එවං ඛො ආවුසො භික්ඛු ඉද්දියෙසු ගුත්තථාරො භොති

5. කථං ව ආවුසො භික්ඛු සතිසම්පජ්ඤෙඤාන සමන්තාගතො භොති? ඉධාවුසො භික්ඛු අභික්ඛන්තො පටික්ඛන්තො සම්පජානකාරී භොති ආලොකිතෙ විලොකිතෙ -පෙ- එවං ඛො ආවුසො භික්ඛු සතිසම්ප-ජ්ඤෙඤාන සමන්තාගතො භොති.

6 කථං ආවුසො භික්ඛු සන්තුට්ඨා භොති? ඉධාවුසො භික්ඛු සන්තුට්ඨා භොති කායපාරිභාරිකොන විවරෙන -පෙ- එවං ඛො ආවුසො භික්ඛු සන්තුට්ඨා භොති.

7 සො ඉමිනා ව අරියෙන සීලකකිකින සමන්තාගතො -පෙ- පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා, -පෙ- සො අභිරුක්ඛං ලොකෙ පභාස -පෙ- විචිකිච්ඡාස විතතං පරිසොධෙති

7. ජාලය සූත්‍රය

1 මා පිහිටි මෙසේ අගන ලදී. එක් සමයක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසොඹෑ නුවර භෞමිකාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි මණ්ඩිකා නම් පිරිවැරියෙක් ද දඩුබුඩා පාත්‍රයක් දරන පැවිද්දක්සුසේ අනවැසි ජාලය නම් පිරිවැරියෙක් ද යන දෙ පැවිදි කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියහ එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු වූහ සතුටට හුදුහු වූ, සිතැ රැදැවිය සුතු වූ කපාව නිමවා පසෙක සිටැ ගත්හ එ දෙ පැවිද්දේ එසේ පනහකැ සිටියාහු ම “ඇවැත් ගොසුමාණනි, කිසිමක් ද? සේ ම ජීවයන් සේ ම ශරීරයන් වේ ද? (ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම ද?)” හෝ හොත් ජීවය අනෙකෙකුත් ශරීරය අනෙකෙකුත් වේ ද? (ජීවයන් ශරීරයන් දෙකෙක් ද?)” යි මෙය කීහ

2. ඇවැත්නි, එසේ වී නම් අසවු මොනොවට සිත්හි කරවු, කියන්-නෙමි යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක ‘ඇවැත්නි, එසේ යැ’ කියා ඒ දෙ පැවිද්දේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් ඇත්වූහ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක

3 ඇවැත්නි, තපාගත අර්හත් සමාන්තලොභි තෙමේ මේ ලොවැ උපදි (සාමසංඝාමල සුත්‍රයෙහි දක්වුණ පරිදි විහාර කටයුතු.) ඇවැත්නි, මෙසේ මහණ තෙම සිල්වත් වෙයි

4 ඇවැත්නි, කෙසේ නම් මහණ ඉදුරන්හි වැසු දෙදැත්තේ වේ ද? ඇවැත්නි, මෙහි මහණතෙම ඇසින් රුවක් දක නිමිති ගන්නා සුලු නොවේ ද, ඇවැත්නි, මෙසේ මහණ තෙම ඉදුරන්හි වැසු දෙදැත්තේ වෙයි

5 ඇවැත්නි, කෙසේ නම් මහණ සිහිනුවණින් යුත් වේ ද? ඇවැත්නි, මෙහි මහණ තෙම ඉදිරියට යාමෙහි පෙරළා ඊමෙහි ඉදිරි බැලීමෙහි දෙ පස බැලීමෙහි නුවණින් දන කරන සුලු වේ ද, ඇවැත්නි, මෙසේ ම මහණ තෙම සිහිනුවණින් යුත් වෙයි

6 ඇවැත්නි, කෙසේ නම් මහණ සතුටු වේ ද? ඇවැත්නි, මෙහි මහණ තෙම කාය පරිහරණයට පමණ වූ සිවුරින් සතුටු වේ ද, ඇවැත්නි, මෙසේ මහණ තෙම සතුටු වෙයි

7 සේ මේ ආගි සිලසකකියෙන් ද සමන්විත වූයේ, සිහිය අරමුණට ගොමු කොට එළුවා, ලොව කෙරෙහි අභිබාව පහ කොට . විවිකිවර්ථ කෙරෙත් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි

යො භු ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං ජාතාති එවං පසාති, කල්ලං භු ඛො තසෙසංභං වචනාය ‘තං ජීවං තං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වා ? ති.

“යො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජාතාති එවං පසාති, කල්ලං තසෙසංභං වචනාය ‘තං ජීවං තං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වා” ති.

අහං ඛො පනෙතං ආවුසො එවං ජාතාමි එවං පසාමි අථ ව පතාහං න වදාමි ‘තං ජීවං තං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වා ති.

9 පුන ව පරං ආවුසො භික්ඛු සුඛස්ස ව පතානා දුක්ඛස්ස ව පතානා -පෙ- වතුන්ඨං කුතං උපසම්පජ්ජා විහරාති. -පෙ- තාස්ස කිංඤ්ච සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධාන චේතසං පරිණයාදුතෙන අපඤ්චං හොති

යො භු ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං ජාතාති එවං පසාති, කල්ලං භු ඛො තසෙසංභං වචනාය ‘තං ජීවං තං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වා ? ති

“යො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජාතාති එවං පසාති, කල්ලං තසෙසංභං වචනාය ‘තං ජීවං තං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වා” ති.

අහං ඛො පනෙතං ආවුසො එවං ජාතාමි එවං පසාමි අථ ව පතාහං න වදාමි ‘තං ජීවං තං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වා ති.

10 පුන ව පරං ආවුසො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- ඤ්ඤාණදස්සනාය චිත්තං අභිනිහරාති අභිනිත්තාමෙති සො එවං පජානාති ‘අයං ඛො මේ කායො රූපි වාතූමමහාභූතීකො -පෙ- හෙදනවිඤ්ඤානං ඛෙමො ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ඨ සිතං එන්ඨ පටිබ්බානාති සෙය්‍යපාපි ආවුසො මිණි චෙඨරියො -පෙ- තනුස්ස සුත්තං ‘අයං ඛො මිණි චෙඨරියො -පෙ- තනුදං සුත්තං ආවුසං නිලං වා -පෙ- පඤ්ඤා-සුත්තං වා’ ති එවමෙව ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- ඤ්ඤාණදස්සනාය චිත්තං අභිනිහරාති අභිනිත්තාමෙති, සො එවං පජානාති ‘අයං ඛො මේ කායො රූපි -පෙ- ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ඨ සිතං එන්ඨ පටිබ්බානාති -පෙ- [යථා පුබ්බෙ එවං වින්ථාරෙ තබ්බං.]

11 පුනවපරං ආවුසො -පෙ- එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- ටිනොමස්සංභං අභිනිමිත්තනාය චිත්තං අභිනිහරාති අභිනිත්තාමෙති -පෙ-

ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දන්නේ නම්, මෙසේ දන්නේ නම් 'ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම යැ' යි හෝ 'දෙකෙකැ' යි හෝ ඔහු කියනු යුතු ද ?

[පිරිවැජ්ජයෝ:] “ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දන්නේ නම්, මෙසේ දන්නේ නම්, ඔහු විසින් 'ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙක් ම යැ' යි මෙය කියනු යුතු ය”

[සාග්‍රාවන්හු:] ඇවැත්නි, මම වූ කලී මෙය මෙසේ දකිමි. මෙසේ දකිමි. වැලි දු මම 'ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම යැ' යි හෝ වෙන 'වෙන දෙකෙකැ' යි හෝ නො කියමි.

9 නව ද ඇවැත්නි, මහණ තෙම සුඛවේදනාවගේ ප්‍රභාණයෙන් දුඃඛ වේදනාවගේ ද ප්‍රභාණයෙන් සතරවන දහන් ලැබ වෙසෙයි ඔහු විසින් සියලු කයා පිරිසිදු පාභාසර සිතීන් පැහැර නො ගන්නා ලද කිසිදු තැනෙක් නො වෙයි

ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දකී නම්, මෙසේ දකී නම් ඔහු 'ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙකැ' යි හෝ කියනු යුතු ද ?

[පිරිවැජ්ජයෝ:] “ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දන්නේ නම්, මෙසේ දන්නේ නම්, ඔහු 'ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙකැ' යි හෝ කියනු යුතු ය”

[සාග්‍රාවන්හු:] ඇවැත්නි, මම වූ කලී මෙය මෙසේ දකිමි, මෙසේ දකිමි වැලි දු මම 'ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙකැ' යි හෝ නො කියමි

10 නව ද ඇවැත්නි, මහණ තෙම මෙසේ සිත එකත වූ කල්හි ඥානදර්ශනය පිණිස සිත යොමු කරයි, එළවා තබයි. 'මගේ මේ කය රූපිය සතර මහාභුතයන්ගෙන් සැදුණේ ය බිඳෙන තැනෙන සුලු ය මගේ මේ සිත ද මෙහි ලැක්කේ ය මෙහි බැදුණේ ය යම්සේ වෙරෙඵ මිණෙක් වේ ද, එහි හුයෙක් අවුතන ලද්දේ වේ ද, එය ඇත් ඇති පුරුෂයෙක් අතෙහි කොට 'මේ වෙරෙඵ මිණෙක . එහි මේ නිල් හෝ පඬු පාභා හුයෙක් අවුතන ලදු' යි හෝ මේ පරිද්දෙන් දන්නේ ද, එසේ ම මහණතෙම සිත සමාහිත කල්හි දර්ශනඥනය පිණිස සිත එළවා තබයි, යොමු කෙරෙයි හේ 'මගේ මේ කය රූපිය මගේ මේ සිත මෙහි ලැක්කේ ය, මෙහි බැදුණේ යැ' යි දනී [පෙර මෙන් විහාර කටයුතු]

11 නව ද ඇවැත්නි, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි භික්ෂුකයාගේ මවනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, එළවා තබයි

12 පුතචපරං ආවුසො හිකුචු -පෙ- එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනිතරති -පෙ- යාව බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙත වසං වතෙතති -පෙ-

13 පුතචපරං ආවුසො හිකුචු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- දිබ්බාය සොඛාධාතුයා -පෙ- වෙතොපරියක්ඛණාය -පෙ- පුබ්බනිවාසානුස්සයි-ක්ඛණාය -පෙ- [යථා මනාලිසුතෙත එවං විනාරොතබ්බං]

14 පුතචපරං ආවුසො හිකුචු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- සත්තානං වුත්ථප්පාතක්ඛණාය විතතං අභිනිතරති -පෙ- යථාකම්මපථෙ සතෙත පජානාති

ගො බො ආවුසො හිකුචු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්‍යාණං කසෙසතං වචනාය 'තං ජිවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනති' වා?"ති

"ගො සො ආවුසො හිකුචු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්‍යාණං කසෙසතං වචනාය 'තං ජිවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනති' වා?"ති

අහං බො පතෙතං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පස්සාමි, අථ ච පනාහං න වදාමි 'තං ජිවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනති' වා"ති

15 පුතචපරං ආවුසො හිකුචු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- අසවානං බයක්ඛණාය විතතං අභිනිතරති අභිනිතතාමෙති සො ඉදං දුක්ඛනති යථාභූතං පජානාති -පෙ- ඛිණං ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මවර්ගං කතං කාරණිකං නාපරං ඉප්පත්තසායාති පජානාති

ගො කු බො ආවුසො හිකුචු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්‍යාණං කසෙසතං වචනාය 'තං ජිවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනති' වා?"ති

"ගො සො ආවුසො හිකුචු එවං ජානාති එවං පස්සති, න කල්‍යාණං කසෙසතං වචනාය 'තං ජිවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනති' වා?"ති

අහං බො පතෙතං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පස්සාමි අථ ච පනාහං න වදාමි 'තං ජිවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරනති' වා"ති

16. ඉදමවොච භතවා අතතමනා තෙ දො පබ්බජිතා භගවතො භාසිතං උභිතඤ්ඤායා

12 තවද ඇවැත්ති, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කර්ති සාදාමිධඥනය පිණිස සිත එළවයි. බබ්ලොව දක්වාත් කසින් වශයෙහි පවත්වයි

13. තවද ඇවැත්ති, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කර්ති... දිවකත් නුවණ පිණිස. පරසින් දත්තා නුවණ පිණිස. පෙරු වුසු කදපිළිවෙල සිහි කරන නුවණ පිණිස. [මහාලි සුත්‍රයෙහි මෙන් විසාර කටයුතු]

14 නැවත ද ඇවැත්ති, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කර්ති.. සන්නයන්ගේ වුති උපපතති දක්නා නුවණ පිණිස සිත එළවා තබයි කම් වූ පරිදි පරාලාව ගතයතුන් දනී

ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු 'ජීවයන් ශරීරයන් එකක් මැ යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙකැ' යි හෝ කියනු යුතු ද?

[පිරිවැජ්ඣෝ] "ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු 'ජීවයන් ශරීරයන් එකක් මැ යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙකැ' යි හෝ කියනු යුතු ය"

[භාග්‍යවත්තු] ඇවැත්ති, මම් වූ කලි මෙය මෙසේ දනිමි, මෙසේ දකිමි වැළි දු මම් 'ජීවයන් ශරීරයන් එකක් මැ යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙක් යැ' යි හෝ නො කියමි

15. නැවත ද ඇවැත්ති, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කර්ති ආභ්‍රවක්‍ෂයකරඥනය පිණිස සිත එළවයි, ගොවු කරයි හේ 'මේ දුකැ යි තත් වූ පරිදි දුකැ ගනිති පුනර්ජන්මය ක්‍ෂණ ය, බබ්සර වැය නිමැවිණ, කටයුතු ද කරන ලදි මෙය පිණිස තවද කටයුත්තෙන් නැතැ' යි හේ දන ගනී

ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් වනාහි මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු 'ජීවයන් ශරීරයන් එකක් මැ යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙක් යැ' යි මෙය කියනු යුතු ද?

[පිරිවැජ්ඣෝ] "ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු 'ජීවයන් ශරීරයන් එකක් මැ යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙක් යැ' යි හෝ කියනු යුතු නො වේ".

[භාග්‍යවත්තු] ඇවැත්ති, මම් වූ කලි මෙය දනිමි, මෙය දකිමි. එතෙකුදු වුවත් 'එය ම ජීවය ය, එය ම ශරීරය යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ මම් නො කියමි.

16 භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ හේක ඒ දෙපැවිද්දේ සතුටු සිතැත්තාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ විවතය පිළිගත්ත.

8. සිහිනාද සුභානං*

1. එවං මෙ සුභානං එකං සමයං හගවා උජ්ඣාසං¹ විහරති කණ්ණකප්පෙ² මිභද්දයෙ. අප්ඛො අවෙලො කසසපො යෙන හගවා තෙහුපසඛකම් උපසඛකමිත්වා හගවතා සද්ධිං සමමාදි සමමාදනීයං කපං සාදණීයං⁴ චිත්තාරොක්ඛා එකමිත්තං අවහාසි

2 එකමිත්තං ඩිතො ඛො අවෙලො කසසපො හගවතා එතදවොච. “සුභමමතං³ ටො ගොතමි, ‘සමණො ගොතමො සබ්බං තපං ගරහති සබ්බං තපස්සිං ලුබ්භිති. එකංගෙන උපසෙකාසති උපවදති’ති. යෙ තෙ භො ගොතමි එවමාහංසු ‘සමණො ගොතමො සබ්බං තපං ගරහති, සබ්බං තපස්සිං ලුබ්භිති. එකංගෙන උපසෙකාසති උපවදති’ති කච්චි තෙ භොතො ගොතමස්ස චුත්තවාදිනො? න ච හවන්තං ගොතමං අභුතෙන අබ්භාවිකකතති? ඛමමස්ස වානුඛමමං බ්‍යාකරොතති? න ච කොච්චි සහඛමමිකො වාදුනුවාදො ගාරය්‍යං ථානං ආගමිති? අනබ්‍යාකකංකුකාමා හි මයං හවන්තං ගොතමි”තති

3 යෙ තෙ කස්සප එවමාහංසු. ‘සමණො ගොතමො සබ්බං තපං ගරහති. සබ්බං තපස්සිං ලුබ්භිති. එකංගෙන උපසෙකාසති උපවදති’ති න මෙ තෙ චුත්තවාදිනො අබ්‍යාවිකකතති ච පන මං තෙ අසතා අභුතෙන

ඉදහං කස්සප එකච්චං තපස්සිං ලුබ්භිති. පස්සාමි දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුද්ධතා අධික්කන්තමානුසකෙන කායස්ස හෙද පරමරණං අපායං දුග්ගතීං විනිපාතං නිරයං උපපන්නං ඉධ පතාහං කස්සප එකච්චං තපස්සිං ලුබ්භිති. පස්සාමි දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුද්ධතා අධික්කන්තමානුසකෙන කායස්ස හෙද පරමරණං සුගතීං සංගමං ලොකං උපපන්නං

ඉදහං කස්සප එකච්චං තපස්සිං අපදුක්ඛවිහාරිං පස්සාමි දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුද්ධතා අධික්කන්තමානුසකෙන කායස්ස හෙද පරමරණං අපායං දුග්ගතීං විනිපාතං නිරයං උපපන්නං.

කස්සප සිහිනාද සුභානං, කෙසුචි බුද්ධසිහිනාදසුභානාදීපි අට්ඨකථා
 මහාසිහිනාදසුභානං, චිජ්ඣං
 1 උරාඤ්ඤං සිත්‍ර 2 සාරණප්පෙ සිත්‍ර 3 සමමාදනීයං මජ්ඣං
 4 සාරණං චිජ්ඣං 5 සුභමෙතං සිත්‍ර 6 අධිපතාහං, සපා

8. සිංහනාදසූත්‍රය

මා පිසින් මෙසේ අසන ලදී- එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උජ්ඣාසදා නුවර නිසා කණණකංචල නම් මුවලැවිහි වැඩ වසන සේක එකලා අවෙල කාශ්‍යපය තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹූ ඔබ හා සතුටු විය සතුටට කරුණු වූ සිතැ රැදෑවියැ යුතු වූ කථා කොට නිමවා එකත්පසැ සිටියේ ය

2 එකත්පසැ සිටියා වූ ම අවෙලකාශ්‍යප තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “හවද් ගෞතමසිහි, ‘මහණ ගොසුම්හු සියලු තපස ගරහති’යි, ‘රථ දිව්‍යපෙවන් ඇති හැම තවුසාට ඒකාන්තයෙන් ආත්‍යොශ කෙරෙති’ යි, ‘පිරිහෙලා බෙණෙති’යි මේ උචන් මා විසින් අසන ලද හවද් ගෞතමසිහි, යම් කෙනෙක් ‘මහණ ගොසුම්හු සියලු තපස ගරහති’යි, ‘රථ දිව්‍යපෙවන් ඇති හැම තවුසාට ඒකාන්තයෙන් ආත්‍යොශ කෙරෙති’යි, ‘පිරිහෙලා බෙණෙති’යි මෙසේ කියනු නම්, කිමෙන් ද, ඔහු හවද් ගෞතමයන් කී ද ම කියන් ද? හවද්ගෞතමයනට අභූතයෙන් (නොවූ දැයිත්) දෙය් නො කියන් ද? හවද් ගෞතමයන් කී ද අනුව ම කරුණු කියන් ද? ඔබේ කිසි වාදයෙක් (ඔබේ වචනගෙයක්) හෝ අනුවාදයෙක් (ඔබ කී බස අනුව අනුන් කී වචනගෙයක්) හෝ කරුණු සහිත වැ නුවණැත්තන් විසින් ගැරැහිය යුතු තැනට නො පැමිණේ ද? (කිම, හැම අයුරින් ම ඔබගේ වාදයෙහි ගැරැහියැ යුතු කාරණයෙක් නැද්ද?) අපි හවද් ගෞතමයනට අභූතයෙන් දෙය් තහනු නො කැමැත්තමහ” යි මෙය කී ය

3 “කාශ්‍යපය, ‘මහණ ගොසුම්හු සියලු තපසට ගරහති’යි, ‘රථ දිව්‍යපෙවන් ඇති හැම තවුසාට ඒකාන්තයෙන් ආත්‍යොශ කෙරෙති’ යි ‘පිරිහෙලා බෙණෙති’යි, යම් කෙනෙක් කියන් නම්, ඔහු මා කී ද කියන්තෝ නො වෙති ඔහු මට නැති දැයිත් බොරුවෙන් දෙය් තහන්නාහු ද වෙති

කාශ්‍යපය, මෙහි මිඤ්ඤන්තේ දභිනොපවාරය ඉක්මැ දැක්කැ හැකි පිරිසිදු දිවැසින් කාබුන් මරණින් මතු, සැපයෙන් පත වූ, දුකට පිහිටි, විවශ ව වැටෙන තැන වූ තිරයට පැමිණි, කටුක දිව්‍ය පෙවෙන් ඇති වැ සිටි එක්තරා තවුසකු මම දකිමි කාශ්‍යපය, මෙහි මිඤ්ඤන්තේ දභිනොපවාරය ඉක්මැ දැක්කැ හැකි, පිරිසිදු දිවැසින් කාබුන් මරණින් මතු, මනා ගති ඇති සහ ලොවට පැමිණි, කටුක දිව්‍යපෙවෙන් ඇති වැ සිටි එක්තරා තවුසකු ද මම දකිමි

කාශ්‍යපය, මෙහි මිඤ්ඤන්තේ දැකුම් ඉම ඉක්මැ දැක්කැ හැකි පිරිසිදු දිවැසින්, කාබුන් මරණින් මතු, සැප නැති, පුරු රැ ගති ඇති, විවශ ව පතිත වන තැන වූ තිරයට පැමිණි, මද වූ දුක් විහරණ ඇති වැ සිටි එක්තරා තවුසකු මම දකිමි

ඉධපනාහං කස්සප එකච්චං තපස්සිං අප්පකඤ්චාරිං පස්සාමි
දිබ්බෙන චකචුතා විසුද්ධාන අතීක්ඛනනමානුසකෙන කායස්ස හෙද
පරමමරණා සුභයිං සග්ගං ලොකං උපපන්නං.

යො'හං කස්සප ඉමෙසං තපස්සීනං එවං ආගතීඤ්ච ගතීඤ්ච චුතීඤ්ච
උපපතතිඤ්ච යථාභුතං පජානාමි. යො'හං කිං සබ්බං තපං ගරහිස්සාමි,
සබ්බං වා තපස්සිං වුඛාජිවිං එකංසෙන උපකෙතාසිස්සාමි උපවදිස්සාමි ?

4. සනති කස්සප එකෙ සමණ්ඩ්‍රාහමණා පණ්ණිතා නිපුණා
කතපරපච්චාදා වාලවෙඛිරුපා චොඤ්ඤානා¹ මඤ්ඤාද වරනති පඤ්ඤා-
ගතෙන දිට්ඨිගතානි. තෙන'පි මෙ සද්ධිං එකච්චෙත්සු ථානෙත්සු සමෙති²
එකච්චෙත්සු ථානෙත්සු න සමෙති² යනෙන එකච්චං වදෙනති සාචු'ති,
මයමපි තං එකච්චං වදෙමි සාචු'ති යනෙන එකච්චං වදෙනති න
සාචු'ති, මයමපි තං එකච්චං වදෙමි න සාචු'ති. යනෙන එකච්චං වදෙනති
සාචු'ති, මයං තං එකච්චං වදෙමි න සාචු'ති යනෙන එකච්චං වදෙනති
න සාචු'ති, මයං තං එකච්චං වදෙමි සාචු'ති. යං මයං එකච්චං වදෙමි
සාචු'ති, පරෙ'පි තං එකච්චං වදෙනති සාචු'ති. යං මයං එකච්චං වදෙමි
න සාචු'ති, පරෙ'පි තං එකච්චං වදෙනති න සාචු'ති. යං මයං එකච්චං
වදෙමි න සාචු'ති, පරෙ'පි තං එකච්චං වදෙනති සාචු'ති යං මයං එකච්චං
වදෙමි සාචු'ති, පරෙ'පි තං එකච්චං වදෙනති න සාචු'ති.

තූෂාහං උපසඬ්ඛමිතිං එවං වදාමි. යෙත්සු නො ආවුසො ථානෙත්සු න
සමෙති, තිට්ඨනතු තානි ථානානි. යෙත්සු ථානෙත්සු සමෙති, තත්ථ විඤ්ඤා
සමනුස්සඤ්ජනං සමනුගාහනං සමනුභාසනං සන්ථාර වා සන්ථාරං
සබ්බෙන වා සබ්බං. “යෙ ඉමෙසං හවතං ධම්මා අකුසලා අකුසල-
සබ්බාතා සාවජ්ජා සාවජ්ජසබ්බාතා අසෙවිතබ්බා අසෙවිතබ්බසබ්බාතා
න අලමරියා න අලමරියසබ්බාතා කණ්ණා කණ්ණසබ්බාතා, භො ඉමෙ
ධෘමම අනවරසසං පභාය චතතති, සමණො වා ගොතනමා පරෙ වා පන
ගොතනො ගණාවරියා ?”ති

1 තෙ භිද්දන්තා මජ්ඣං.

2 සමෙතති සක

කාශ්‍යපය, මෙහි මිනිසුන්ගේ දකුණු ඉම ඉක්ම දක්නා හැකි පිරිසිදු දිවැසින්, කාබුන් මරණින් මතු මනා ගත් ඇති සහ ලොවට පැමිණි, මද දුක් විභරණ ඇති වැසිට එක්තරා තවුසකු මම දකිමි

කාශ්‍යපය, යම්බඳු වූ මම මේ තවුසන්ගේ ආගතියක් (පෙර භවයෙහි යම් තැනෙකින් සැව මෙහි උපන්නෝ නම් එතැනින්), හතියන් (මෙයින් සැව යැ යුතු තැනක්), ව්‍යුතියන් (ඒ මතු භවයෙන් ව්‍යුත වීමත්), උපපතතියන් (ඒ ව්‍යුතියෙන් පසු ව උපදනා තැනක්) මෙසේ තත් වූ පරිදි දකිමි ද, ඒ මම කුමට සියලු තපසට හෝ ගරහම් ද? කවුකු දව්‍යෙවෙත් ඇති හැම තවුසාට හෝ එකානායෙන් පරිහව කෙරෙමි ද? අවඥ කෙරෙමි ද?

4 කාශ්‍යපය, පණ්ණික වූ, තියුණු නුවණැති, මෙරමා හා කළ වාද ඇති, වාලවෙහි බහුර්බරයන් බඳු වූ ඇතැම් මහණ බමුණු කෙනෙක් තමන් ප්‍රඥයෙන් අනුන්ගේ දූෂිත බිඳූ හෙළන්තන් මෙන් වැහැසිරෙත් ඔවුන් හා ද ඇතැම් තන්හි මගේ දහම් සම වෙයි ඇතැම් තන්හි සම නොවෙයි ඔහු යම් එක්තරා දෑයක් 'මැනැවැ'යි කියත් ද, අපි ද ඒ එක්තරා දෑය 'මැනැවැ'යි කියමු. යම් එක්තරා දෑයක් නොමැනැවැයි ඔහු කියත් ද, අපි ද ඒ එක්තරා දෑය 'නොමැනැවැ'යි කියමු යම් එක්තරා දෑයක් 'මැනැවැ'යි ඔහු කියත් ද, ඒ එක්තරා දෑය 'නොමැනැවැ'යි අපි කියමු යම් එක්තරා දෑයක් 'නොමැනැවැ'යි ඔහු කියත් ද, ඒ එක්තරා දෑය 'මැනැවැ'යි අපි කියමු යම් එක්තරා දෑයක් 'මැනැවැ'යි අපි කියමු ද, අන්හු ද ඒ එක්තරා දෑය 'මැනැවැ'යි කියත් යම් එක්තරා දෑයක් 'නොමැනැවැ'යි අපි කියමු ද, අන්හු ද ඒ එක්තරා දෑය 'නොමැනැවැ'යි කියත් යම් එක්තරා දෑයක් 'නොමැනැවැ'යි අපි කියමු ද, අන්හු ද ඒ එක්තරා දෑය 'මැනැවැ'යි කියත් යම් එක්තරා දෑයක් 'මැනැවැ'යි අපි කියමු ද, ඒ එක්තරා දෑය 'නොමැනැවැ'යි අන්හු කියත්.

මම ඔවුන් කරා එළැඹ මෙසේ කියමි. “ඇවැත්නි, අප දහම් යම් තන්හි සම නොවේ ද, ඒ තන්හු සිටිත් වා යම් තන්හි සම වේ නම් ඒ තන්හි ලා නුවණැත්තෝ ‘අකුසල් වූත් අකුසලසංඛ්‍යාත වූත් (අකුසල් යැයි වෙන් කරන ලද්ද වූත්), සාවද්‍ය (සදෙස්) වූත් සාවද්‍යසංඛ්‍යාත වූත් (සදෙස් යැයි වෙන් කරන ලද්ද වූත්), අනෙවිකව්‍ය (නො සෙවිය යුතු) වූත්, අසෙවිකව්‍ය සංඛ්‍යාත වූත් (නො සෙවිය යුතු යැයි වෙන් කොට තබන ලද්ද වූත්), ආර්ථිකාවයට නොයමින් වූත්, ආර්ථිකාවයට නොයමින් වෙන් කොට තබන ලද්ද වූත්, කාමණ්‍ය වූත්, කාමණ්‍යසංඛ්‍යාත වූත් (කප් යැයි වෙන් කොට තබන ලද්ද වූත්) මේ භවතුන්ගේ යම් ධර්ම කෙතෙක් වෙන් නම්, කවර කෙතෙක් මෙකී දහම් නිරවශෙෂයෙන් බැහැර කොට පවත්නෝ ද? ඉමණ ගෞතමයෝ ද නැත හොත් අන් භවද්දී ගණාධිපතියෝ ද?” යි එක් ශාස්ත්‍රාචාරයක හා තවත් ශාස්ත්‍රාචාරයක ද එක් ප්‍රාචිනකණ්ණක් හා තවත් ප්‍රාචිනකණ්ණක් ද සසඳා ලබ්ඛිය විවාරත් වා කරුණු විවාරත් වා, ලබ්ඛියත් කරුණුත් දෙකම විවාරත් වා.

යානං ඛො පනෙනං කසාප විජ්ජනී යං විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ඤානා සමනුභාගනා සමනුභාසනා ඵලං වදෙය්‍යං. “යෙ ඉමෙසං භවතං ධම්මා අකුසලා අකුසලසංඛාතා සාවජ්ජා සාවජ්ජසංඛාතා අසෙවිතබ්බා අසෙවිතබ්බසංඛාතා න අලමරියා න අලමරියසංඛාතා කණ්ණා කණ්ණසංඛාතා, සමණො ගොතමො ඉමෙ ධම්මෙ අනවසෙසං පහාය වත්තති, යං වා පන භොනෙතා පරෙ ගණාවරියං”ති.

ඉතිහ කසාප විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ඤානා සමනුභාගනා සමනුභාසනා අමෙභව තප්ථ ගෙභුගෙයන පසංසෙය්‍යං.

5 අපරම්පි නො කසාප විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ඤානං සමනුභාගනං සමනුභාසනං සන්ධාරං වා සන්ධාරං සංවෙසන වා සංඛ්‍යං. “යෙ ඉමෙසං භවතං ධම්මා කුසලා කුසලසංඛාතා අනවජ්ජා අනවජ්ජසංඛාතා සෙවිතබ්බා සෙවිතබ්බසංඛාතා අලමරියා අලමරියසංඛාතා සුක්කා සුක්කසංඛාතා, කො ඉමෙ ධම්මෙ අනවසෙසං සමාදාය වත්තති සමණො වා ගොතමො පරෙ වා පන භොනෙතා ගණාවරියං?”ති.

යානං ඛො පනෙනං කසාප විජ්ජනී යං විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ඤානා සමනුභාගනා සමනුභාසනා ඵලං වදෙය්‍යං. “යෙ ඉමෙසං භවතං ධම්මා කුසලා කුසලසංඛාතා අනවජ්ජා අනවජ්ජසංඛාතා සෙවිතබ්බා සෙවිතබ්බසංඛාතා අලමරියා අලමරියසංඛාතා සුක්කා සුක්කසංඛාතා, සමණො ගොතමො ඉමෙ ධම්මෙ අනවසෙසං සමාදාය වත්තති යං වා පන භොනෙතා පරෙ ගණාවරියං”ති.

ඉතිහ කසාප විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ඤානා සමනුභාගනා සමනුභාසනා අමෙභව තප්ථ ගෙභුගෙයන පසංසෙය්‍යං.

6. අපරම්පි නො කසාප විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ඤානං සමනුභාගනං සමනුභාසනං සන්ධාරං වා සන්ධාරං සංවෙසන වා සංඛ්‍යං. “යෙ ඉමෙසං භවතං ධම්මා අකුසලා අකුසලසංඛාතා සාවජ්ජා සාවජ්ජසංඛාතා අසෙවිතබ්බා අසෙවිතබ්බසංඛාතා න අලමරියා න අලමරියසංඛාතා කණ්ණා කණ්ණසංඛාතා කො ඉමෙ ධම්මෙ අනවසෙසං පහාය වත්තති ගොතමො සාවකසංවෙසා වා පරෙ වා පන භොනෙතා ගණාවරියං සාවකසංඛ්‍යං?”ති.

ථානං ඛො පනෙනං කසාප විජ්ඣති යං විඤ්ඤා සමනුසුඤ්ඤානා සමනුගාහනා සමනුසාසනා ඵලං ව්‍යදෙය්‍යං ‘යෙ ඉමෙසං භවතං ධම්මා අකුසලා අකුසලසංඛාතා සාවජ්‍යා සාවජ්‍යසංඛාතා අසෙවිතඛා අසෙවිතඛසංඛාතා න අලමරියා න අලමරියසංඛාතා කණ්ඨා කණ්ඨසංඛාතා, ගොතමසාවකසංඛාතා ඉමෙ ධම්මෙ අනවශෙසං පහාය වත්තති, යං වා පන භොනෙනා පරෙ ගණ්ඨවරියසාවකසංඛාතා”ති.

ඉතිහ කසාප විඤ්ඤා සමනුසුඤ්ඤානා සමනුගාහනා සමනුසාසනා අමෙතව තත්ථ භෙසුඤ්ඤාන පසංඝෙය්‍යං

7. අපරමපි නො කසාප විඤ්ඤා සමනුසුඤ්ඤානා සමනුගාහනා සමනුසාසනා සන්ථාරා වා සන්ථාරං සංඝෙත වා සංඝං. “යෙ ඉමෙසං භවතං ධම්මා කුසලා කුසලසංඛාතා අනවජ්‍යා අනවජ්‍යසංඛාතා සෙවිතඛා සෙවිතඛසංඛාතා අලමරියා අලමරියසංඛාතා සුක්කා සුක්කසංඛාතා, ගොතමෙ ධම්මෙ අනවශෙසං සමාදාය වත්තති? ගොතමසාවකසංඛාතා වා, පරෙ වා පන භොනෙනා ගණ්ඨවරියසාවකසංඛාතා”ති.

ථානං ඛො පනෙනං කසාප විජ්ඣති යං විඤ්ඤා සමනුසුඤ්ඤානා සමනුගාහනා සමනුසාසනා ඵලං ව්‍යදෙය්‍යං. “යෙ ඉමෙසං භවතං ධම්මා කුසලා කුසලසංඛාතා අනවජ්‍යා අනවජ්‍යසංඛාතා සෙවිතඛා සෙවිතඛසංඛාතා අලමරියා අලමරියසංඛාතා සුක්කා සුක්කසංඛාතා, ගොතමසාවකසංඛාතා ඉමෙ ධම්මෙ අනවශෙසං සමාදාය වත්තති, යං වා පන භොනෙනා පරෙ ගණ්ඨවරියසාවකසංඛාතා”ති.

ඉතිහ කසාප විඤ්ඤා සමනුසුඤ්ඤානා සමනුගාහනා සමනුසාසනා අමෙතව තත්ථ භෙසුඤ්ඤාන පසංඝෙය්‍යං

8 අපඨි කසාප මග්ගො අපඨි පටිපදා යථා පටිපන්නො සාමඤ්ඤෙඤ්ඤානි සාමං දුක්ඛිති “සමග්ගො”ව ගොතමො කාලවාදී භූතවාදී අන්ධවාදී ධම්මවාදී විතයවාදී”ති

කතමො ව කසාප මග්ගො කතමා පටිපදා යථා පටිපන්නො සාමඤ්ඤෙඤ්ඤානි සාමං දුක්ඛිති “සමග්ගො”ව ගොතමො කාලවාදී භූතවාදී අන්ධවාදී ධම්මවාදී විතයවාදී”ති.

අයමෙව අරිගො අට්ඨබ්බිකො මග්ගො භෙසගාපිදං සමම,දිට්ඨි සමම,සබ්බකප්පො සමම,චංචා සමම,කම්මනෙතා සමම,ආර්ථො සමම,චායාමො, සමම,සත් සමම,සමාග්ඤ්ඤි.

අයං ඛො කාසාප මග්ගො අයං පට්ටප්ප, යථා පට්ටනෙතා සාමඤ්ඤාව ඤාසාති සාමං දක්ඛිති 'සමපණ්ණා'ව ගොතමො කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ඛමමවාදී විනයවාදී'ති.

9. එවං වුද්දෙත අමෙවෙලා කාසාපො භගවන්තං එතදවොච:

"ඉමෙ'පි ඛො ආවුෂ්ඨො ගොතමි තපොපක්කමා එකෙසං සමණ්-
 බ්‍රාහ්මණානං සාමඤ්ඤසබ්බානා ව බ්‍රහ්මඤ්ඤසබ්බානා ව අවේලකො හොති
 මුත්තාවාෂරා, හත්ථාපලොබ්‍හො, න එතිහදන්තිකො, න ත්විඤ්ඤාදන්තිකො,
 නාභිභවං, න උද්දිග්ගකවං, න නිමිත්තතං සංදිග්ගි සො න කුමතිමුඛා
 පටිග්ගණකාති, න කළොපිමුඛා පටිග්ගණකාති, න එළකම්මන්තරං, න
 දණ්ඩම්මන්තරං, න මුලලම්මන්තරං, න දවිත්තං භුඤ්ජමානානා, න ගබ්බිතිගා,
 න පාගමානාය, න පුරිසන්තරගතාය, න සංකිත්තිසු, න යත්ථ සා
 උපට්ඨිතො හොති, න යත්ථ මක්ඛිකා සණ්ඨිසණ්ඨිවාරිති, න මච්ඡං න
 මංසං, න සුරං න මෙරයං න ථූසොද්ධං පිටති. සො එකාගාරිකො වා
 හොති එකාලොපිකො, ආගාරිකො වා හොති ආලොපිකො, යනනා-
 ගාරිකො වා හොති සත්තාලොපිකො, එකිත්තාපි දන්තිගා යාපෙති, ද්විතීපි
 දන්තිගි යාපෙති, සත්තගිපි දන්තිගි යාපෙති, එකාගිකමපි ආහාරං
 ආහාරෙති, ද්වාගිකමපි ආහාරං ආහාරෙති, සත්තාගිකමපි ආහාරං ආහාරෙති.
 ඉති එවරුපං අභිමාසිකමපි ජරියාගහත්තගොප්තානුසොගමනුසුත්තනා
 විහරන්ති.

සමමාදිට්ඨි සමමාසකකප්ප සමමාචාරා සමමාකමමනන සමමාආර්ථි සමමාචාරායාම සමමාසකි සමමාසමාධි යන මේ අර් අටැති මත ම ය.

කාශ්‍යපය, යමිසේ පිළිපත් තැනැත්තෝ “මහණ ගොසුම්හු ම කල් සලකා කියන සුදුහ, ඇත්ත ම කියන සුදුහ, වැඩ ඇසිරු ම කියන සුදුහ, විනය ඇසිරු ම කියන සුදුහ”යි තෙලම් ම දන්නේ නම් තෙලම් ම දක්නේ නම් මේ ඒ මහග, ඉති ඒ පිළිපවන ය”

9 මෙසේ වදල කල්හි අවෙලකාශ්‍යප තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කී ය.

“ඇවැත් ගොසුමාණනි, ඇතැම් මහණ බමුණන්ගේ මහණකමැ යි කියන ලද, බමුණුකමැ යි කියන ලද මේ නවකම් (තවුන්දම්) සෙසෙක් ඇත්ත අවෙලක (බහාලු පිළි ඇතිගේ) වෙයි. මුක්තාචාර (හරනා ලද ආචාර ඇතිගේ) වෙයි හස්තාවලකනක (බොජුන් කිසි නිමි කලා අත ලෝහේ) වෙයි න ඵලිහදනනික (වඩින්නැ වහන්සැ යි කැඳවන ලද්දේ නො එන්නේ) වෙයි න තිට්ඨහදනනික (වැඩ සිටින්නැ යි කියන ලද්දේ නො සිටුවේ) වෙයි අභිතට භෝජනය (තමා එන්නට පලමු ගෙනා බොජුන්) නො ඉවසයි උද්දායකට භෝජනය (තමා උදෙසා පිළියෙල කළ බොජුන්) නො ඉවසයි. නිමිනත්‍රණය (බොජුන් සදහා අසෝ තැනට වඩින්නැ යි කළ නිමැකුම) නො ඉවසයි කුමනිමුඛයෙන් (කුමුමුඛින් - පිහු බත් ලු බදුකින්) නසා දුන් අහර නො පිළිගනී කලොපිමුඛයෙන් (ඉකිළි පැස්මුඛින්)¹ නසා දුන් අහර නො පිළිගනී ඵලිපත අතර කොට දුන් අහර නො පිළිගනී දෘඩත් අතර කොට දුන් අහර නො පිළිගනී. මොහොලක් අතර කොට දුන් අහර නො පිළිගනී. වලදන දෙදෙන - කුන්ගෙන් එකකු නැගී සිට දුන් අහර නො පිළිගනී ගැබින්නක දුන් අහර, (දරුවාට) කීරී පොවන්තියක දුන් අහර, සැමියා අතරට ගිය යක්‍රියක දුන් අහර නො පිළිගනී දුබ්බතෙමෙහි (සමාදන් කොට පිළියෙල කළ බොජුන් අතුරෙන් ගෙන) දුන් අහර නො පිළිගනී යම් තැනෙක බල්ලෙක් එළැඹ සිටියේ නම් උෞට නොදී ගෙනවුත් දුන් අහර, යම් තැනෙක මැස්සෝ රැස් රැස් වැ හැසිරෙන්නාහු නම් එ තැනින් දුන් අහර නො පිළිගනී දිගමස් ගොඩමස් නො පිළිගනී රහමේර නො බොයි සෞචරිකය (සියලු ශය්‍යසමහාරයෙන් කළ කාසිය) නො බොයි. හේ එහාගාරික (එක් ගෙයකින් ම අහර ලැබ නවත්තේ) හෝ එකාලොපික (එක් බත් පිඬෙකින් ම යැපෙන්නේ) වෙයි ආගාරික (දෙගෙයකින් අහර ලැබ නවත්තේ) හෝ ආලොපික (දෙබත් පිඬු - යෙකින් ම යැපෙන්නේ) වෙයි සත්තාගාරික (සත් ගෙයකින් අහර ලැබ නවත්තේ) හෝ සත්තාලොපික (සත් අහර පිඬෙකින් ම යැපෙන්නේ) වෙයි එක් දහන්තියක (කුඩා තලියෙක) බත් ද යැපෙයි, දත්ති දෙකෙක බත් ද යැපෙයි දත්ති සතෙක බත් ද යැපෙයි දවසක් හැර දවසක් ද අහර ගනී දෙදවසක් හැර දවසක් ද අහර ගනී. සත් දවසක් හැර දවසක් ද අහර ගනී. ලෙසේ වේදන වූ අභිසෙක් හැර දවසක් ද වාර බත් වැලැදීමේ වූතපස් පස්දුපස් වෙසෙයි

1 ඉකිළි (උකකලි) නම් බත් පිසන වළද යි ප.ස. නම් බත් ලපා ප.ස. යි

13 සාකහකො චෝපි කසාප හොති සාමාකහකො, චෝපි කසාප හොති -පෙ- විනම්මුලථලාභාරො යාපෙති පවත්නථලහොත්තස්ස වායං සීලසම්පදා විත්තසම්පදා පඤ්ඤාසම්පදා අභාවිතා හොති අසච්ඡිකතා අප්ඛො සො ආරකා'ව සාම්ඤ්ඤා ආරකා'ව බ්‍රහ්මඤ්ඤා

යහො ඛො කසාප භික්ඛු අවෙරං අබ්‍යාපජ්ජං මෙත්තචිත්තං භාවෙති, ආසවානඤ්ච ඛො අනාසවං වෙත්තොපිමුත්තං පඤ්ඤාපිමුත්තං, දිට්ඨව ධම්මෙ සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා උපසම්පජ්ජා විහරති, අයං පුච්චති කසාප භික්ඛු සමණො ඉති'පි බ්‍රාහ්මණො ඉති'පි.

14 සාණ්ඨානි චෝපි කසාප ධාරෙති මසාණ්ඨානි'පි ධාරෙති -පෙ- සායතනිකං ච උදකොරොගණානුකොගමනුසුත්තො විහරති, කසා වායං සීලසම්පදා විත්තසම්පදා පඤ්ඤාසම්පදා අභාවිතා හොති අසච්ඡිකතා, අප්ඛො සො ආරකා'ව සාම්ඤ්ඤා ආරකා'ව බ්‍රහ්මඤ්ඤා

යහො ඛො කසාප භික්ඛු අවෙරං අබ්‍යාපජ්ජං මෙත්තචිත්තං භාවෙති ආසවානඤ්ච ඛො අනාසවං වෙත්තොපිමුත්තං පඤ්ඤාපිමුත්තං, දිට්ඨව ධම්මෙ සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා උපසම්පජ්ජා විහරති අයං පුච්චති කසාප භික්ඛු සමණො ඉති'පි බ්‍රාහ්මණො ඉති'පිති

15 එවං පුත්තො අනුමානං කසාපො හගවන්තං එතදාචාචං දුක්ඛාරං හො තොගමි සාම්ඤ්ඤං දුක්ඛාරං බ්‍රහ්මඤ්ඤානති.

“පකති ඛො එසං කසාප ලොකස්මිං දුක්ඛාරං සාම්ඤ්ඤං දුක්ඛාරං බ්‍රහ්මඤ්ඤානති”

අවෙලකො චෝපි කසාප හොති මුත්තවායාරො -පෙ- ඉති එවරුපං අඛම්මාසිකම්පි පරිශායනත්තසංහාරනානුශෝගමනුසුත්තො විහරති, ඉමාය ව කසාප මත්තාය ඉමිනා ව තපොපක්කමෙන සාම්ඤ්ඤං වා අභවිස්ස බ්‍රහ්මඤ්ඤං වා දුක්ඛාරං සුදුක්ඛාරං, තෙතං අභවිස්ස කල්පං වචනාය දුක්ඛාරං සාම්ඤ්ඤං දුක්ඛාරං බ්‍රහ්මඤ්ඤානති

16 සකකා ව පත්තො අභවිස්ස කාතුං හගට්ඨිතා වා හගට්ඨි-පුත්තො වා අත්තමසො කුමිහදසිගා'පි “කදුභං අවෙලකො හොමි මුත්තවායාරො -පෙ- ඉති එවරුපං අඛම්මාසිකම්පි පරිශායනත්තසංහාර-නානුශෝගමනුසුත්තො විහරාමි”ති යස්මා ව ඛො කසාප අඤ්ඤානුච ඉමාය මත්තාය අඤ්ඤානු ඉමිනා තපොපක්කමෙන සාම්ඤ්ඤං වා හොති බ්‍රහ්මඤ්ඤං වා දුක්ඛාරං සුදුක්ඛාරං, තස්මා එතං කල්පං වචනාය දුක්ඛාරං සාම්ඤ්ඤං දුක්ඛාරං බ්‍රහ්මඤ්ඤානති

13. කාශ්‍යපය, තවුත් තෙමේ ඉදින් අමුපලා බුද්ධයේ මේ ද, බොඩහමු බුද්ධයේ මේ ද, තමන් ම වැඩුණු ඵල බුද්ධ පුත්‍ර වූයේ වත මුල් පල අතර කොටැත්තේ යැපේ ද, ඔහු විසින් මේ සිරිසමපතනියත් විතතසමපතනියත් ප්‍රඥසමපතනියත් නො වඩන ලද්දේ පසක් නො කරන ලද්දේ වේ නම්, එසේ කලැ හේ මහණකමින් දුරෙහි ම බමුණුකමින් දුරෙහි ම සිටියේ වෙයි

කාශ්‍යපය, යම් කෙසෙකින් ම භික්ෂු තෙම දෙව්භ රහිත ව්‍යාපාරහිත මෙත්සිත වඩා ද, ආසුරියන්තේ ද ඝෟසයෙන් අනාසුර වූ ඵලසමාධියත් ඵලඥනයත් පතමේ ම මේ අත්බවිති ම වෙසෙසි නුවණින් දත, පසක් කොට ලැබ වෙසේ ද, කාශ්‍යපය, මේ භික්ෂු තෙම මහණ තවුදු බමුණු නමුදු වේ යැ යි කියනු ලැබේ

14 කාශ්‍යපය, තවුත් තෙමේ ඉදින් හත්වැහැරියත් දරා ද හණනුල් අත් නූ හා මුත්‍ර පාටාට විත්‍ර වත්තත් දරා ද සවස තෙවැනි කොට දියට බැසීමෙහි යෙදුණේ වෙසේ ද, ඔහු විසින් මේ සිරිසමපතනියත් විතතසමපතනියත් ප්‍රඥසමපතනියත් නො වඩනා ලද්දේ පසක් නො කරන ලද්දේ වේ නම්, එසේ කලැ හේ මහණකමින් දුරෙහි ම බමුණුකමින් දුරෙහි ම සිටියේ වෙයි

කාශ්‍යපය, යම් කෙසෙකින් ම භික්ෂු තෙම දෙව්භ රහිත ව්‍යාපාරහිත මෙත් සිත වඩා ද, ආසුරියන්තේ ද ඝෟසයෙන් අනාසුර වූ ඵලසමාධියත් ඵලඥනයත් පතමේ ම මේ අත්බවිති ම වෙසෙසි නුවණින් දත පසක් කොට ලැබ වෙසේ ද, කාශ්‍යපය, මේ භික්ෂු තෙම මහණ තමුදු බමුණු නමුදු වේ යැ යි කියනු ලැබේ”.

15 භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ කල්හි, කාශ්‍යප තෙම “හව්ද් ගෞතමසීනි, මහණකම දුෂකර ය, බමුණුකම දුෂකර යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කී ය

“කාශ්‍යපය, ‘මහණකම දුෂකර ය, බමුණුකම දුෂකර යැ’ යන මෙය ලොවැ ප්‍රකෘතී කථාව ය”

16 කාශ්‍යපය, තවුත් තෙම අවෙලකත් වේ ද, මුක්තාමාරත් වේ ද මෙසේ අඛම්සකට වරක් (අඛම්සක් හැර දවසක්) මෙබඳු වාර බත් වැළැදීමේ යෙදුණේ වෙසේ ද, කාශ්‍යපය, මේ පමණින් ම මේ (දුළු තවකමින් ම) මහණකම හෝ බමුණුකම දුෂකරත් ඉතා දුෂකරත් වන්නේ නම්, ‘මහණකම දුෂකර යැ යි, බමුණුකම දුෂකර යැ’ යන්න කිමට සොහොන නො වන්නේ ය

කාශ්‍යපය, ගැහැටිත්තක් වූ විසින් හෝ ගැහැටිපුත්තක් වූ විසින් හෝ යටත් පිරිසෙයින් කළදුක්සක විසින් තමුදු “මම දන් අවෙලක වෙමි, මුක්තාමාර වෙමි මෙසේ අඛම්සක් හැර දවසක් ද යි මෙබඳු වාර බත් වැළැදීමේ යෙදුණෙමි වෙසෙමි”යි දම් තවකම කරන්නට හැක්කේ වන්නේය කාශ්‍යපය, යම් කෙසෙකින් මේ පමණින් (මේ මද පිළිවෙතින්) වෙන් ව ම, මේ තවකමින් වෙන් ව ම මහණකම හෝ බමුණුකම දුෂකරත් සුදුෂ්කරත් වේ නම්, එසෙයින් ‘මහණකම දුෂකර ය, බමුණුකම දුෂකර යැ’ යි දෙය කියන්නට නොහැකි ය

යනො බො කසාප හිකුටු අවෙරං අබ්‍යාපජ්ජං මෙතනවිතතං භාවෙති, ආසවානඤ්ච බයා අනාසවං චෙතොවිමුතතිං පඤ්ඤවිමුතතිං දිට්ඨොව ධම්මෙ සං අභිඤ්ඤා සචරිකාචා උපසම්පජ්ජා විහරති, අයං වුච්චති කසාප හිකුටු සමඤ්ඤා ඉති'පි බ්‍රාහ්මඤ්ඤා ඉති'පි.

17 සාකහකො චෝපි කසාප හොති -පෙ- වනමුලප්ලාභානරා යාපතී පචන්තථලභොජී. ඉමාය ව කසාප මන්තාය ඉමිනා තපො-පක්කමෙන සාමඤ්ඤා වා අභවිසා බ්‍රහ්මඤ්ඤා වා දුක්කරං සුදුක්කරං, නෙතං අභවිසා කල්‍යාණං වචනාය 'දුක්කරං සාමඤ්ඤා දුක්කරං බ්‍රහ්මඤ්ඤානති'

සකකා ව පනෙනං අභවිසා කාතුං ගහපතීනා වා ගහපතීප්‍රතෙනන වා අනාමසො කුමහදුසියාපි 'හන්දහං සාකහකො වා හොමි, -පෙ- වනමුලප්ලාභානරා යාපතී පචන්තථලභොජීති. යමා ව බො කසාප අඤ්ඤානුව ඉමාය මන්තාය අඤ්ඤානු ඉමිනා තපොපක්කමෙන සාමඤ්ඤා වා හොති බ්‍රහ්මඤ්ඤා වා දුක්කරං සුදුක්කරං, තසමා එතං කල්‍යාණං වචනාය 'දුක්කරං සාමඤ්ඤා දුක්කරං බ්‍රහ්මඤ්ඤානති'.

යනො බො කසාප හිකුටු අවෙරං අබ්‍යාපජ්ජං මෙතනවිතතං භාවෙති, ආසවානඤ්ච බයා අනාසවං චෙතොවිමුතතිං පඤ්ඤවිමුතතිං දිට්ඨොව ධම්මෙ සං අභිඤ්ඤා සචරිකාචා උපසම්පජ්ජා විහරති, අයං වුච්චති කසාප හිකුටු සමඤ්ඤා ඉති'පි බ්‍රාහ්මඤ්ඤා ඉති'පි

18 සාණාති චෝපි කසාප ධාරෙති මසාණාති'පි ධාරෙති -පෙ- සායතනීයකච්චි උදකොරොහණානුයොගමනුසුතො විහරති ඉමාය ව කසාප මන්තාය ඉමිනා තපොපක්කමෙන සාමඤ්ඤා වා අභවිසා බ්‍රහ්මඤ්ඤා වා දුක්කරං සුදුක්කරං, නෙතං අභවිසා කල්‍යාණං වචනාය 'දුක්කරං සාමඤ්ඤා දුක්කරං බ්‍රහ්මඤ්ඤානති'

සකකා ව පනෙනං අභවිසා කාතුං ගහපතීනා වා ගහපතීප්‍රතෙනන වා අනාමසො කුමහදුසියාපි 'හන්දහං සාණාති'පි ධාරෙමි, මසාණාති'පි ධාරෙමි, -පෙ- සායතනීයකච්චි උදකොරොහණානුයොගමනුසුතො විහරාමි'ති යමා ව බො කසාප අඤ්ඤානුව ඉමාය මන්තාය අඤ්ඤානු ඉමිනා තපොපක්කමෙන සාමඤ්ඤා වා හොති බ්‍රහ්මඤ්ඤා වා දුක්කරං සුදුක්කරං, තසමා එතං කල්‍යාණං වචනාය 'දුක්කරං සාමඤ්ඤා දුක්කරං බ්‍රහ්මඤ්ඤානති'.

යනො බො කසාප හිකුටු අවෙරං අබ්‍යාපජ්ජං මෙතනවිතතං භාවෙති, ආසවානඤ්ච බයා අනාසවං චෙතොවිමුතතිං පඤ්ඤවිමුතතිං දිට්ඨොව ධම්මෙ සං අභිඤ්ඤා සචරිකාචා උපසම්පජ්ජා විහරති, අයං වුච්චති කසාප හිකුටු සමඤ්ඤා ඉති'පි බ්‍රාහ්මඤ්ඤා ඉති'පි

කාශ්‍යපය, යම් කලෙක පටන් භික්ෂු තෙම වෛර නැති ව්‍යාපාද නැති මෙන්සිත වඩා නම් ආසුවයන්ගේ ඝෟසයෙන් අනාසුව වූ ඵල-සමාධියත් ඵලඥනයත් මේ අත්බවිති ම තෙමේ වෙසෙසි නුවණින් දැන පසක් කොට ලැබ වෙසේ නම්, කාශ්‍යපය, මේ භික්ෂුතෙම මහණ යැයි ද බමුණු යැයි ද කියනු ලැබේ.

17 කාශ්‍යපය, ඉදින් තවුස් තෙම අමු පලා කන්නේ වේද තමන් ම වැඩුණු පල බුදින සුපු වූයේ වෙනෙහි මුල් පල අහර ගොට යැපේද, කාශ්‍යපය, මේ පමණින් ම මේ තවකමින් ම මහණකම හෝ බමුණුකම දුෂ්කරත් සුදුෂ්කරත් වන්නේ නම් 'මහණකම දුෂ්කර යැ, බමුණුකම දුෂ්කර යැ' යි කියන්නට යොග්‍ය නො වන්නේ ය.

කාශ්‍යපය, ගැහැවියකු විසින් හෝ ගැහැවිදුකක්කු විසින් හෝ යටත් පිරිසෙයින් කළදුස්සක විසින් නමුදු "මම දන් අමුපලා කන්නෙමි වෙමි සාධාරණික ඵලහොඳ් ව වනමුලපලාහාර ඇත්තෙමි යැපෙමි'යි මේ තවකමි කරන්නට හැකි වන්නේ ය කාශ්‍යපය, යම් හෙයෙකින් ම මේ මද පිළිවෙතින් වෙන් ව ම මේ තවකමින් වෙන් ව ම මහණකම හෝ බමුණුකම දුෂ්කරත් සුදුෂ්කරත් වේද, එහෙයින් 'මහණකම දුෂ්කර ය, බමුණුකම දුෂ්කර යැ' යි මෙය කියනුට යොග්‍ය ය.

කාශ්‍යපය, යම් කලෙක පටන් භික්ෂු තෙම වෛර නැති ව්‍යාපාද නැති මෙන්සිත වඩා නම් ආසුවයන්ගේ ඝෟසයෙන් අනාසුව වූ ඵල-සමාධියත් ඵලඥනයත් මේ අත්බවිති ම තෙමේ වෙසෙසි නුවණින් දැන පසක් කොට ලැබ වෙසේ නම්, කාශ්‍යපය, මේ භික්ෂු තෙම මහණ නමුදු බමුණු නමුදු වේ යැ යි කියනු ලැබේ.

18 කාශ්‍යපය, ඉදින් තවුස් තෙම හණවැහැරි දරාද, හණහුල් මුසු අත්හසින් විසු වස්ත්‍ර දරාද සවස තෙවෙනි කොට දිගේ බැසීමෙහි ගෙදුණේ වෙසේද, කාශ්‍යපය, මේ මද පිළිවෙතින් මේ තවකමින් දුෂ්කරත් සුදුෂ්කරත් වූ මහණකමෙන් බමුණුකමෙන් වන්නේ නම් 'මහණකම දුෂ්කර යැ බමුණුකම දුෂ්කර යැ' යි මෙය කියන්නට යොග්‍ය නො වන්නේ ය.

'මම දන් හණවැහැරි දරමි, හණහුල් අත්හුල් හා මුසු කොට විසු වස්ත්‍ර දරමි සවස තෙවෙනි කොටැති ව දිගෙහි ගැලිලෙහි ගෙදුණෙමි වෙසෙමි'යි ගැහැවියකු විසින් හෝ ගැහැවිදුකක්කු විසින් හෝ යටත් පිරිසෙයින් කළදුස්සක විසිනුදු මෙය කරන්නට හැකි වන්නේ ය කාශ්‍යපය, යම් හෙයෙකින් මේ මද පිළිවෙත හැර ම මේ තවකමි හැර ම, මහණකම හෝ බමුණුකම දුෂ්කරත් සුදුෂ්කරත් වේද, එහෙයින් 'මහණකම දුෂ්කර ය, බමුණුකම දුෂ්කර යැ' යි මෙය කියන්නට යොග්‍ය ය.

කාශ්‍යපය, යම් කලෙක පටන් භික්ෂු තෙම වෛර නැති ව්‍යාපාද නැති මෙන්සිත වඩාද ආසුවයන්ගේ ඝෟසයෙන් අනාසුව වූ ඵල-සමාධියත් ඵලඥනයත් මේ අත්බවිති ම තෙමේ වෙසෙසි නුවණින් දැන, පසක් කොට ලැබ වෙසේද, කාශ්‍යපය, මේ භික්ෂු තෙම මහණ නමුදු බමුණු නමුදු වේ යැ යි කියනු ලැබේ.

19. එවං වුත්තො අවේලො කසාපො භගවතො. එතදවොච.
“දුර්‍යානො හො ගොතම සමණො දුර්‍යානො බ්‍රාහ්මණො”ති

“පකඨි ඛො එසං කසාප ලොකස්මිං ‘දුර්‍යානො සමණො දුර්‍යානො
බ්‍රාහ්මණො’ති

20 අවේලකො චෝපි කසාප හොති -පෙ- ඉති එවරුපං අභිමාසිකච්චි
පරියොගහත්තහොජනානුයොගමිනුසුත්තො විතර්ති, ඉමාය කසාප මහතාය
ඉමිනා තපොපක්කමෙන සමණො වා අභවිස්ස බ්‍රාහ්මණො වා දුර්‍යානො
සුදුර්‍යානො, නෙතං අභවිස්ස කල්‍යාණං වචනාය ‘දුර්‍යානො සමණො දුර්‍යානො
බ්‍රාහ්මණො’ති

සක්කා ව ජනෙසො අභවිස්ස ඤාතුං ගහපඨිනා වා ගහපඨිපුත්තෙන වා
අන්තමිසො කුමහ දුසිගාපි අයං අවේලතො හොති මුග්ගාවාසො -පෙ-
ඉති එවරුපං අභිමාසිකච්චි පරියොගහත්තහොජනානුයොගමිනුසුත්තො
විතර්තිති, යස්මා ව ඛො කසාප අඤ්ඤාත්‍රෙව ඉමාය මහතාය අඤ්ඤාත්‍ර ඉමිනා
තපොපක්කමෙන සමණො වා හොති බ්‍රාහ්මණො වා දුර්‍යානො සුදුර්‍යානො,
තස්මා එතං කල්‍යාණං වචනාය දුර්‍යානො සමණො දුර්‍යානො බ්‍රාහ්මණො’ති.

යතො ව ඛො කසාප භික්ඛු අවේරං අබ්‍යාපජ්ජං මෙත්තවිත්තං
භාචෙති, අසවානඤ්ච ඛො අනාසවං වෙත්තොවිමුත්තිං ජඤ්ඤාචිමුත්තිං
දීඨෙඨිව ඛෙමෙව සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකස්සි උපසම්පජ්ජ විතර්ති, අයං
වුච්චති කසාප භික්ඛු සමණො ඉති’පි බ්‍රාහ්මණො ඉති’පිති

21. සාකහකෙඛා චෝපි කසාප හොති සාමාකහකෙඛා චෝපි
කසාප හොති -පෙ- වනමුලඵලාභාරො යාපෙති පට්ඨනඵලහොජ්.
ඉමාය ව කසාප මහතාය ඉමිනා තපොපක්කමෙන සමණො වා අභවිස්ස
බ්‍රාහ්මණො වා දුර්‍යානො සුදුර්‍යානො, නෙතං අභවිස්ස කල්‍යාණං වචනාය
‘දුර්‍යානො සමණො දුර්‍යානො බ්‍රාහ්මණො’ති

සක්කා ව ජනෙසො අභවිස්ස ඤාතුං ගහපඨිනා වා ගහපඨිපුත්තෙන වා
අන්තමිසො කුමහදුසිගාපි ‘අයං සාකහකෙඛා වා හොති සාමාක-
හකෙඛා වා -පෙ- වනමුලඵලාභාරො යාපෙති පට්ඨනඵලහොජ්’ති
යස්මා ව ඛො කසාප අඤ්ඤාත්‍රෙව ඉමාය මහතාය අඤ්ඤාත්‍ර ඉමිනා
තපොපක්කමෙන සමණො වා හොති බ්‍රාහ්මණො වා දුර්‍යානො
සුදුර්‍යානො, තස්මා එතං කල්‍යාණං වචනාය ‘දුර්‍යානො සමණො
දුර්‍යානො බ්‍රාහ්මණො’ති

19 මෙසේ වදාළ කල්හි අවේලකාශාප තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “නවදි ගෞතමයීති, මහණ තෙම දුක්ඛේ දත යුතු ය, බමුණු තෙම දුක්ඛේ දත යුතු යැ”යි මේ වචන කිය

“කාශාපය, ‘මහණ තෙමේ දුක්ඛේ දත යුතු ය, බමුණු තෙම දුක්ඛේ දත යුතු ය’ යන මෙය ලොවැ ප්‍රකෘති කථාව ම ය”

20 කාශාපය, ඉදින් තදුන් තෙම අවේලක වේද, මෙසේ මෙබඳු වූ අභිමානික පඨායනකතාභාජනව්‍යයෙහි යෙදුණේ වෙසේ ද, කාශාපය, මේ මද පිළිවෙතින්, මේ තවකමින් දුක්ඛේ දත යුතු ඉතා දුක්ඛේ දත යුතු මහණෙක් බමුණෙක් වන්නේ නම්, ‘මහණ තෙම දුක්ඛේ දත යුත්තේ ය, බමුණු තෙම දුක්ඛේ දත යුත්තේ යැ’ යන මෙය කියන්නට යොග්‍ය නො වන්නේ ය

ගෘහස්ථයකු හෝ ගෘහස්ථපුත්‍රයෙකු හෝ යටත් පිරිසෙයින් කළදුස්සක හෝ විසිනුදු ‘මේ තෙමේ අවේලක වෙයි, මුක්තාචාර වෙයි මෙසේ මෙබඳු අභිමානික වූද පඨායනකතාභාජනව්‍යයෙහි යෙදුණේ වෙසේ යැ’ යි මිහු දත හැකි වන්නේ ය කාශාපය, යම් හෙයකින් මේ මද පිළිවෙත හැර ම මේ තවකම හැර ම මහණ තෙමේ හෝ බමුණු තෙමේ හෝ දුක්ඛේ දත යුතු වේද, ඉතා දුක්ඛේ දත යුතු වේද, එහෙයින් ‘මහණ තෙම දුක්ඛේ දත යුතු ය, බමුණු තෙම දුක්ඛේ දත යුතු යැ’යි මෙය කියන්නට යොග්‍ය ය

කාශාපය, යම් කලෙක පටන් හික්කු තෙම මෙවර නැති, ව්‍යාපාද නැති, මෙත්තික වඩා ද, ආසුරයන්ගේ ක්‍රෝධයෙන් අනාසුර වූ ඵලසමාධිය ද ඵලසුතය ද මේ අත්බව්හි ම තෙමේ වෙසෙයි නුවණින් දත පසක් සොට ලැබ වෙසේ ද, කාශාපය, මේ හික්කු තෙම මහණ යැ යි ද බමුණු යැ යි ද කියනු ලැබේ

21 කාශාපය, තවුන් තෙම ඉදින් අමු පලා කන්නේ වේද, බොබ්බමු කන්නේ වේද, ස්වයංපතිතඵල විලදන සුලු වූයේ වනමුල් පල ආහාර කොටැත්තේ යැපේද, කාශාපය, මේ මද පිළිවෙතින් මේ තවකමින් දුක්ඛේ දත යුතු ඉතා දුක්ඛේ දත යුතු මහණෙක් හෝ බමුණෙක් වන්නේ නම්, ‘මහණ දුක්ඛේ දත යුතු ය, බමුණ දුක්ඛේ දත යුතු ය’ යන මෙය කියන්නට යොග්‍ය නො වන්නේ ය

මේ තෙම අමුපලා කන්නේ හෝ වෙයි, බොබ්බමු කන්නේ හෝ වෙයි ස්වයංපතිතඵලසොජ වූයේ වනමුල් පල ආහාර කොටැත්තේ යැපේ යැ’ යි ගෘහස්ථයකු විසිනුදු ගෘහස්ථපුත්‍රයකු විසිනුදු යටත් පිරිසෙයින් කළදුස්සක විසිනුදු මිහු දත හැකි වන්නේ ය (එහෙයින්) කාශාපය, යම් හෙයකින් මේ මද පිළිවෙතින් අන් තත්වි ම, මේ තවකමින් අන් තත්වි ම, දුක්ඛේ දත යුතු වූ ඉතා දුක්ඛේ දත යුතු වූ මහණ තෙමේ හෝ බමුණු තෙමේ වේද, එහෙයින් මහණ දුක්ඛේ දත යුතු ය, බමුණ දුක්ඛේ දත යුතු ය යන මෙය කියන්නට යොග්‍ය ය.

යතො ඛො කස්සප භික්ඛු අවෙරං අබ්බාපජ්ජං මේතනවිතතං භාවෙති, ආසවානඤ්ච ඛයං අනාසවා වෙතොවිමුතති. පඤ්ඤාච්ඡුපායී දිවෙඨව ධරෙම සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජා විහරති, අයං වුවචති කස්සප භික්ඛු සමණො ඉති'පි බ්‍රාහ්මණො ඉති'පි.

22. සාණාති චෝපි කස්සප ධාරෙති, මසාණාති'පි ධාරෙති -පෙ- සංයතනියකම්පි උදකොරොහණානුගොගම්නුග්‍රහෙනා විහරති, ඉමං ච කස්සප මනායා ඉමිනා තපපාපකකමෙන සමණො වා අහවිස්සා බ්‍රාහ්මණො වා දුජ්ජානො සුදුජ්ජානො, තෙනං අහවිස්සා කල්ලං වචනාය 'දුජ්ජානො සමණො දුජ්ජානො බ්‍රාහ්මණො'ති

සකතා ව පනෙසො අහවිස්සා ඤානං ගහපතිනා වා ගහපතිපුතෙන වා අනනමසො කුම්භද්ධියාපි: 'අයං සාණාති'පි ධාරෙති මසාණාති'පි ධාරෙති -පෙ- සංයතනියකම්පි උදකොරොහණානුගොගම්නුග්‍රහෙනා විහරති'ති. යමා ච ඛො කස්සප අඤ්ඤාත්‍රෙව ඉමං මනායා අඤ්ඤාත්‍ර ඉමිනා තපපාපකකමෙන සමණො වා හොති බ්‍රාහ්මණො වා දුජ්ජානො සුදුජ්ජානො, තස්මා එතං කල්ලං වචනාය 'දුජ්ජානො සමණො දුජ්ජානො බ්‍රාහ්මණො'ති.

යතො ඛො කස්සප භික්ඛු අවෙරං අබ්බාපජ්ජං මේතනවිතතං භාවෙති, ආසවානඤ්ච ඛයං අනාසවා වෙතොවිමුතති. පඤ්ඤාච්ඡුපායී දිවෙඨව ධරෙම , සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජා විහරති, අයං වුවචති කස්සප භික්ඛු සමණො ඉති'පි බ්‍රාහ්මණො ඉති'පිති.

23. එවං වුත්තෙ අවෙලො කස්සපො භගවතං එතදවොච: "කතමා පත සා හො ගොතමි සීලසම්පදා, කතමා විතතසම්පදා, කතමා පඤ්ඤාසම්පදා?"ති.

ඉධ කස්සප තථාගතො ලොකෙ උපපජ්ජති අරහං -පෙ- භගවා. සො ඉමං ලොකං -පෙ- සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතො පච්චෙදෙති සො ධම්මං දෙදෙසති -පෙ- බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. තං ධම්මං සුණාති ගහපති වා -පෙ- සො තං ධම්මං සුණා තථාගතෙ සද්ධං පටිලහති සො තෙන සද්ධාපටිලාභෙන සමනනාගතො ඉති පටිසඤ්චිකති. සම්බොධො සරාචායො -පෙ- 'සනනුනාහං කෙසම්ඤ්ඤං ඔහාරෙතො කාසායාති වජ්ජාති අච්ඡාදෙතො අභාරයා අනායාසං පබ්බජෙය්‍යනති'.

කාශ්‍යපය, යම් කලෙක පටන් වතාහි හික්කු තෙම 'වෛර නැති ව්‍යාපාද නැති මෙන්සිත වඩා ද, ආප්‍රවයන්ගේ ක්‍ෂයයෙන් ආප්‍රව නැති ඵලසමාධියත් ඵලඥනයත් මේ අත්බවිනි ම තෙමේ විශිෂ්ටඥනයෙන් දැන පසක් කොට ලැබ වෛශ් ද, කාශ්‍යපය, මේ හික්කු තෙම මහණ යැ යි ද බමුණු යැ යි ද කියනු ලැබේ

22 කාශ්‍යපය, තවුත් තෙම ඉදින් හණවැහැරි දරා ද, හණනුල් මුසු හුසින් විසු වස්ත්‍ර දරා ද, සවස තෙවනි කොට දිගේ ගැලීමේ ගෙදරෙන් වෙරෙස් ද, කාශ්‍යපය, මේ මද පිළිවෙතිනුත් මේ තවකමින් දුකගේ දතසුදු, ඉතා දුකගේ දතසුදු මහණෙක් හෝ බමුණෙක් වන්නේ නම් 'මහණා දුකගේ දත සුදු ය, බමුණා දුකගේ දත සුදු ය' යන මෙය කියන්නට නො තිසි වන්නේ ය.

'මේ තෙම හණවැහැරි ද දරයි, මිශ්‍රක වස්ත්‍ර ද දරයි සවස තෙවනි කොට ද (ත්‍රිසන්ධ්‍යායෙති ද) දිගේ ගැලීමේ ගෙදරෙන් වෙරෙස්' යැ යි ගැහැටියකු විසිනුදු ගැහැටියකුත් විසිනුදු යටත් පිරිසෙයින් කළදුර්ගක විසිනුදු මොහු දත කැකි ද වන්නේ ය කාශ්‍යපය, යම් කෙසෙකින් ම මේ මද පිළිවෙතින් අත් තන්හි ම, මේ තවකමින් අත් තන්හි ම, දුකගේ දත ගත සුදු, ඉතා දුකගේ දත ගත සුදු මහණ තෙමේ හෝ බමුණු තෙමේ වේ ද, එතෙසින් 'මහණා දුකගේ දත ගත සුදු ය, බමුණා දුකගේ දත ගත සුදු ය' යන මෙය කියන්නට තිසි ය.

කාශ්‍යපය, යම් කලෙක පටන් හික්කු තෙම දෙමළ නැතිවැ ව්‍යාපාද නැති වැ මෙන්සිත වඩා ද, ආප්‍රවයන්ගේ ක්‍ෂයයෙන් ආප්‍රව නැති ඵල සමාධියත් ඵලඥනයත් මේ අත්බවිනි ම තෙමේ විශිෂ්ට නුවණින් දැන පසක් කොට ලැබ වෛශ් ද, කාශ්‍යපය, මේ හික්කු තෙම ශ්‍රමණ නමුදු බ්‍රාහ්මණ නමුදු වේ යැ යි කියනු ලැබේ

23 මෙසේ වදාළ කල්හි අවෙලකාශ්‍යප තෙම "හවද් කොතමයිනි, ඒ ශිල්පමපත් කවරේ ද? ඒ මිත්තසමපත් කවරේ ද? ඒ ප්‍රඥාමපත් කවරේ ද?" යි මෙය භාෂාවකින් වඟන්ගේ වෙතින් විවාලේ ය (භාෂාවකින් වඟන්ගේ මෙය වදාළ හේතූ.)

කාශ්‍යපය, මේ ලොවැ අර්හත් වූ භාෂාවත් තථාගත තෙම පහළ වෙයි. හේ මේ ලොකය... තෙමේ ම දැන පසක් කොට පවසයි හේ දහම් දෙසයි බබ්බර පවසයි ඒ දහම් ගැහැටියෙක් හෝ අසයි. හේ ඒ දහම් අසා තථාගත වූයු කෙරෙහි සැදහැ පිළිලබයි (උපදවයි) හේ ඒ සැදහැ ලැබීමෙන් යුත් වූයේ, හිනිගෙය සම්බාධ ඇත්තේ ය 'මම කෙතෙ රවුදු බා හැර කායාවත් හැද හිනිගෙයින් තික්මැ සසුන් වන්නෙමි නම් කෙතෙකැ' යි හේ සලකයි.

සො අපරෙන සමයෙන -පෙ- අනගාරිඣං උබ්බජති. සො එවං උබ්බජිතො සමානො පාතිමොක්ඛසංවරසංවුත්තො විහරති -පෙ- සමාදාය සිකකති සිකඛාපදෙසු -පෙ-

24. කථඤ්ච කසාප භික්ඛු සීලසම්පන්නො හොති ? ඉධ කසාප භික්ඛු පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතො හොති -පෙ- ඉද්ධිපියා හොති සීලසම්පදාය -පෙ- [යථා භාමඤ්ඤාදිලෙ එවං වින්ධරොහබ්බං]

යථා වා පනෙතො පොතොතො සමණ්ඩාසමණා සඤ්ඤායානි හොජනානි භුඤ්ජානා තෙ එවරුපාය තිරවජානවිජාය මිවජාජවෙන ජිවිතං කපෙන්නති, සෙය්‍යපිදං සන්තිකමමං -පෙ- ඔසගිතං පටිමොක්ඛො ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරවජානවිජාය මිවජාජවා පටිවිරතො හොති, ඉද්ධිසා හොති සීලසම්පදාය.

ස ඛො සො කසාප භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න භූතොවි හයං සමනුපසාති යදිදං සීලසංවරතො සෙය්‍යපාපි කසාප රාජා බන්ධිතො මුද්ධාවසින්නො නිහතපච්චාමින්නො න භූතොවි හයං සමනුපසාති යදිදං පච්චත්තිකතො, එවමෙව ඛො කසාප භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න භූතොවි හයං සමනුපසාති යදිදං සීලසංවරතො.

සො ඉමිනා අරියෙන සීලකඩකෙන සමන්තාගතො, අජ්ඣිතං අනවජ්ජුබං පටිසංචෙදෙති. එවං ඛො කසාප භික්ඛු සීලසම්පන්නො හොති, අයං ඛො කසාප සීලසම්පදා -පෙ-

25. කථඤ්ච කසාප භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුහතථොරො හොති ? ඉධ කසාප භික්ඛු චක්ඛුතා රූපං දිශ්වා නිමිත්තභානාති හොති නානුබ්බාසජනගාති -පෙ- චක්ඛුන්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති සොතෙන සද්දං සුත්වා -පෙ- භාණෙන ගඤ්ඤං භාසිත්වා -පෙ- ජ්වහාය රසං සාසිත්වා -පෙ- භාණෙන ඵොට්ඨබ්බං පුසිත්වා -පෙ- මනසා ඛම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තභානාති හොති නානුබ්බාසජනගාති -පෙ- මනින්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති සො ඉමිනා අරියෙන ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්තාගතො අජ්ඣිතං අබ්‍යාසෙකසුබ්බං පටිසංචෙදෙති එවං ඛො කසාප භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුහතථොරො හොති.

26. කථඤ්ච කසාප භික්ඛු සතිසම්පජ්ඤෙඤ්ඤාන සමන්තාගතො හොති ? ඉධ කසාප භික්ඛු අභිකක්ඛන්ත පටික්ඛන්ත සම්පරානකාරී හොති. -පෙ- ගතෙ ඕතෙ නිසින්නෙ සුතෙන ජාගරිතෙ පාසිතෙ කුණ්ඩිභාචෙ සම්පරානකාරී හොති එවං ඛො කසාප භික්ඛු සතිසම්පජ්ඤෙඤ්ඤාන සමන්තාගතො හොති

හේ මාන කලා සසුන් වදී. හේ මෙවන් පාවිදි වූයේ ම පාවිමොකඛසංවරයෙන් සංවාතව වෙසෙයි සමාදන් කොට ගෙන සිකපදන්ති තික්මෙයි

24 කාශ්‍යපය, කෙසේ නම් මහණ සිල්වත් වේ ද? කාශ්‍යපය, මෙහි මහණ තෙම පණ්ඩා හැර පණ්ඩායෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ඔහුගේ ශිලසමත් වේ. [යට ආමඤ්ඤමල සූත්‍රයෙහි දැක්වුණු පරිදි දිශාර කටයුතු]

යම්හේ වතාහි ඇතැම් භවද මහණ ඔවුරුගේ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වළද, ශාන්තිකමය මුල් බෙහෙත් බැහැර කිරීම යන මෙබදු වූ තිරස්විතපිදුයෙන් ටීප්‍යාආජ්වයෙන් ජිවිතා කෙරෙන් ද, මේ ආදි වූ ගන් මෙබදු වූ තිරස්විතපිදුයෙන් ටීප්‍යාආජ්වයෙන් හේ වැළැක්කේ වේ මේ ඔහුගේ ශිලසමත් වේ

කාශ්‍යපය, හේ මහණ මෙසේ සිල්වත් වූයේ, ශිලසංවරයෙන් කොසිහුදු බියක් නොදකී මුදුනැ අබ්‍යෝසන ලත්, නැසු පසම්තුරන් ඇති, කැත් රජරත් පසම්තුරකුගෙන් කොසිහුදු බියක් නොදකී ද, එසේ ම මහණ තෙම ශිලසංවරයෙන් (අසංවර නැති බැවින්) කොසිහුදු බියක් නොදකී.

හේ මේ ආයර්ශිලසකනියෙන් සමන්විත වූයේ තමා කෙරෙහි වූ නිදෙස්බව පුළුල් වීදී කාශ්‍යපය, මෙසේ මහණ සිල්වත් වෙයි. කාශ්‍යපය, මේ ඒ ශිලසමත් ය

25. කාශ්‍යපය, කෙසේ නම් මහණ තෙම ඉන්ද්‍රියයන්හි වැසු දොර ඇත්තේ වේ ද? කාශ්‍යපය, මේ සත්තා මහණ තෙම ඇසින් රූපයක් දක නිමිත්තත්‍රාහි නොවෙයි අනුවාසැත්තත්‍රාහි නොවෙයි... වක්ඛරිත්‍රිය-යෙහි සංවරයට පැමිණෙයි කතින් හඬක් අසා නැහැයෙන් ගඟක් අසා... දිවෙන් රජක් ආභාදන කොට කතින් ස්ප්‍රච්චයක් සපයා නොව... මනසින් දහමක් දන... නිමිත්තත්‍රාහි නොවෙයි. අනුවාසැත්තත්‍රාහි නොවෙයි. මනිත්‍රියයෙහි සංවරයට පැමිණෙයි හේ මේ ආය වූ ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් සමන්විත වූයේ, සිය සත්ත්ව නොකිලිටි අභිවිතතපුබය වීදී කාශ්‍යපය, මහණ තෙම මෙසේ ඉදුරන්හි වැසු දොරැන්නේ වෙයි.

26 කාශ්‍යපය, කෙසේ නම් මහණ තෙම සතිසම්පර්ඤ්ඤයෙන් සුඛන වේ ද? ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙම ඉදිරියට යෑමෙහි ද පෙරළා ඊමෙහි ද නුවණින් දන (එය) කරන සුලු වෙයි ගමනෙහි සිටීමෙහි හිඳීමෙහි නිදීමෙහි නිදි වැරීමෙහි කීමෙහි නිහඬ වීමෙහි නුවණින් දන (එය) කරන සුලු වෙයි කාශ්‍යපය, මහණ තෙම මෙසේ සතිසම්පර්ඤ්ඤයෙන් සමන්විත වෙයි.

27 කථඤ්ච ආට්ඨසො භික්ඛු සන්තුට්ඨො හොති ? ඉධාට්ඨසො භික්ඛු සන්තුට්ඨො හොති කායපාරිභාරිකෙන චිවරෙන -පෙ- කුච්ඡිපාරිභාරිකෙන පිණ්ඩපාතෙන, සො යෙන යෙනෙව පක්කමති සමාදයෙව පක්කමති එවං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සන්තුට්ඨො හොති

28 සො ඉමිනා අරියෙන සීලකඩකින සමන්තාගතො ඉමිනා'ව අරියෙන ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්තාගතො ඉමිනා'ව අරියෙන සතිසංථ-ප්‍රඤ්ඤාන සමන්තාගතො ඉමිය ව අරියාය සන්තුට්ඨියා සමන්තාගතො විචිතං සෙතාසනං හජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කතුරං ගිරිගුහං සුසානං වනපඨං අබ්බොකාසං පලාලපුඤ්ඤං, සො පච්ඡානතො පිණ්ඩපාතපටික්කනොතො නිසීදති පලලබ්බං ආභුජිතා උජ්ජං කායං පණ්ඩාරාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙති.

29. සො ලොකෙ අභිජ්ඣං පභාය විගතාභිජ්ඣකින චෙතසා විහරති, අභිජ්ඣාය චිතතං පරිසොධෙති -පෙ- ව්‍යාපාදපද්‍යෙසං පභාය අව්‍යා-පත්තාවිතො, විහරති -පෙ- චිතමිද්ධං පභාය විගතචිතමිද්ධො විහරති -පෙ- උධාවිකුක්කඤ්චං පභාය අනුද්ධිතො විහරති -පෙ- විචිකිච්ඡං පභාය කිණ්ණවිචිකිච්ඡං විහරති, අකථංකපි කුසලෙසු බ්‍රහ්මෙසු, විචි-කිච්ඡාය චිතතං පරිසොධෙති.

සෙය්‍යථාපි ආට්ඨසො පුරිසො ඉණං ආදාය කම්මනෙන පයොජ්ජය්‍ය, නස්ස තෙ කම්මනතා සමිජ්ජෙය්‍යං -පෙ- සො තතො නිදනං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිගචේත්ඤ්‍ය සොමනස්සං සෙය්‍යථාපි ආට්ඨසො පුරිසො ආබාධිතො අස්ස දුක්ඛිතො -පෙ- සො අපරෙත සම්මෙත තමා ආබාධා මුළෙව්‍යං -පෙ- සො තතො නිදනං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිගචේත්ඤ්‍ය සොමනස්සං සෙය්‍යථාපි ආට්ඨසො පුරිසො ඛකිතාගාරෙ ඛද්ධො අස්ස, සො අපරෙත සම්මෙත තමා ඛකිතා මුළෙව්‍යං -පෙ- සො තතො නිදනං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිගචේත්ඤ්‍ය සොමනස්සං සෙය්‍යථාපි ආට්ඨසො පුරිසො දුසො අස්ස අනතතාගිතො -පෙ- සො අපරෙත සම්මෙත තමා දුසව්‍යං මුළෙව්‍යං -පෙ- සො තතො නිදනං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිගචේත්ඤ්‍ය සොමනස්සං සෙය්‍යථාපි ආට්ඨසො පුරිසො සබ්බතො සභොගො කන්තාරද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය -පෙ- සො අපරෙත සම්මෙත තං කන්තාරං නිත්තරෙය්‍ය -පෙ- සො තතො නිදනං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිගචේත්ඤ්‍ය සොමනස්සං එවමෙව ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු යථා ඉණං යථා රොගං යථා ඛකිතාගාරං යථා දුසව්‍යං යථා කන්තාරද්ධානමග්ගං ඉමෙ පඤ්චනිවරණේ අපාභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති සෙය්‍යථාපි ආට්ඨසො ආතණ්ණං යථා ආරොග්‍යං යථා ඛකිතමොක්ඛං යථා භුජිස්සං යථා බෙමභුමිං, එවමෙව ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු ඉමෙ පඤ්චනිවරණේ පටිණේ අත්තනි සමනුපස්සති.

27 ඇවැත්ති, කෙසේ නම් මහණ තෙම සතුටු සිතෑත්තේ වේ ද ? ඇවැත්ති, මේ සත්තෙහි මහණ තෙම කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරෙන් ද, භූක්ෂිපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ පිණ්ඩපාතයෙන් ද සතුටු වෙයි හේ යම් යම් තෑනකට ගේ ද තමා සතු අවපිරිකර පමණක් ගෙන ම ගෙයි ඇවැත්ති, මහණ තෙම මෙසේ ම සතුටු වෙයි

28. හේ මේ ශ්‍රේෂ්ඨ ශිලසකනිගෙන් සමන්විත වූයේ, මේ ම ඉන්ද්‍රිය-සංවරයෙන් සමන්විත වූයේ, මෙම ශ්‍රේෂ්ඨ සතීෂ්ටපරිකරයෙන් සමන්විත වූයේ, මේ ආයථී සතතුළුවියෙන් ද සමන්විත වූයේ, අරණ්‍ය වාසානුල පථිත කදුරුලි ශිරිගුහා පොහොත් වනප්‍රස්ත අභ්‍යවකාශ පිදුරුරැසින් (ශිරිලෙන් පරිද්දෙන්) කළ ගුහා යන මේ ජනයාගෙන් හිස් වූ පෙහෙස්තක් භජනය කරයි. හේ පත්‍රබන්ධි පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරලා ආගේ, පලක් බැඳ කය ආද නැති ගේ පිහිටුවා, සිහිය කමටගත් අරමුණට ගොඩු කොට තමා කිදිසි

29. හෙ තෙම ලොව කෙරෙහි අභිධ්‍යාව දුරු කොට, අභිධ්‍යාව පහ වූ සිතීන් උපලක්ෂිත වැ වෙසෙයි. අභිධ්‍යාව කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි ව්‍යාපාද දොෂය දුරු ලා ව්‍යාපාද රහිත සිතෑත්තේ වෙසෙයි ස්‍යාන-මිඤ්ඤ දුරු ලා පහ වූ ස්‍යානමිඤ්ඤ ඇත්තේ වෙසෙයි උභවිචක්ඛානුච්ච දෙක දුරු ලා අනුභූත වැ වෙසෙයි විවිකිත්තාව දුරු ලා තරණය කළ විවිකිත්තා ඇත්තේ භූසල් දහමිහි සැක තැත්තේ වෙසෙයි විවි-කිත්තාව කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි

ඇවැත්ති, යම්සේ පුරුෂයෙක් ණයක් ගෙන කමානත යොදන්නේ ද, ඔහුගේ ඒ කමානත සමාභි වන්නේ ද හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද, ඇවැත්ති, යම්සේ පුරුෂයෙක් ශිලන් වූයේ දූෂිත වන්නේ ද, හේ මෑත කලෙක ඒ ශිලන් බැවින් මිදෙන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද, ඇවැත්ති, යම්සේ පුරුෂයෙක් දහගෙහි බඳනා ලද්දේ වන්නේ ද, හේ මෑත කාලයෙහි ඒ බැඳුමෙන් මිදෙන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද, ඇවැත්ති, යම්සේ පුරුෂයෙක් තමා අගත් පැවැතුම් තැති දසයෙක් වන්නේ ද, හේ මෑත කලා ඒ දස බැවින් මිදෙන්නේ ද හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද පොම්-නසට පැමිණෙන්නේ ද, ඇවැත්ති, යම්සේ බතය ඇති ගොන ඇති පුරුෂයෙක් දික් කතරමඟකට බස්සේ ද හේ පත්‍ර කලා ඒ කතර තරණය කොට එයින් නික්මා යන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද පොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද, ඇවැත්ති, එසේ ම චන්ද්‍රා තෙම ණයක් මෙන් ලෙඛක් මෙන් දාහගෙයක් මෙන් දස බවක් මෙන් දුරු කතරමඟක් මෙන් තමා කෙරෙහි පහ නො වූ මේ නිවරණ පසු දැකී ඇවැත්ති, ණය නැති බව යථිසේ ද, රොග බව යථිසේ ද, බැඳුමෙන් මිදීම යථිසේ ද, නිවහල් බව යථිසේ ද, උච්චුරු නැති බව යථිසේ ද, එසේ ම මහණ තෙම මේ පඤ්ච නිවරණයන් තමා කෙරෙහි පුරුෂ-වූවන් දැකී

30 නසසිමෙ පඤ්චනීවරණේ පඨිණේ අත්තනි සමනුපසානො පාමොජ්ජං ජායති පමුදිතස්ස පිති ජායති පිතිමනස්ස කායො පසාමහති, පසාධාකාමො හුඛං චෙදදති සුඛිනො විතතං සමාගියති සො විවිච්චව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි -පෙ- පඨමං කුඤ්ඤං උපසම්පජ්ජිති -පෙ- දුතියං කුඤ්ඤං -පෙ- තූතියං කුඤ්ඤං -පෙ- චතුසං කුඤ්ඤං උපසම්පජ්ජිති විහරති ඉදම්පි'ස්ස හොති විතතසම්පදා අයං ඛො සා කසාප විතතසම්පදා

31 සො එවං සමාගිනෙ විතත -පෙ- ඤ්ඤාදස්සනාය විතතං අභිනීහරති අභිනිත්තාමෙහි -පෙ- ඉදම්ස්ස හොති පඤ්ඤාසම්පදා, -පෙ- නාපරං ඉත්තනායාති පජානාති, ඉදම්පි'ස්ස හොති පඤ්ඤාසම්පදා, අයං ඛො සා කසාප පඤ්ඤාසම්පදා

32. ඉමාය ච කසාප සීලසම්පදා ඉමාය ච විතතසම්පදා ඉමාය ච පඤ්ඤාසම්පදා අඤ්ඤා සීලසම්පදා විතතසම්පදා පඤ්ඤාසම්පදා උත්තරිතරා වා පඤ්ඤාතරා වා නත්ති

33 සනති කසාප එකෙ සමණවුහමණා සීලවාදා නෙ අනෙක-පරියායෙන සීලස්ස වණණං භාසනති. යාවතා කසාප අරියං පරමං සීලං, නාහං තත්ථ අත්තතො සමසමං සමනුපසාමි. කුතො භියොසා ? අපි ඛො අහමෙව තත්ථ භියොසා යදිදං අභිසීලං.

34. සනති කසාප එකෙ සමණවුහමණා තපොජ්ඣව්ජාවාදා නෙ අනෙකපරියායෙන තපොජ්ඣව්ජාය වණණං භාසනති යාවතා කසාප අරියං පරමං තපොජ්ඣව්ජා, නාහං තත්ථ අත්තතො සමසමං සමනුපසාමි කුතො භියොසා ? අපි ඛො අහමෙව තත්ථ භියොසා යදිදං අභිජෙගුච්ඡං.

35 සනති කසාප එකෙ සමණවුහමණා පඤ්ඤාවාදා. නෙ අනෙක-පරියායෙන පඤ්ඤාය වණණං භාසනති යාවතා කසාප අරියං පරමං පඤ්ඤා, නාහං තත්ථ අත්තතො සමසමං සමනුපසාමි කුතො භියොසා ? අපි ඛො අහමෙව තත්ථ භියොසා යදිදං අභිපඤ්ඤා

36 සනති කසාප එකෙ සමණවුහමණා විමුත්තිවාදා නෙ අනෙක-පරියායෙන විමුත්තියා වණණං භාසනති යාවතා කසාප අරියං පරමං විමුත්ති, නාහං තත්ථ අත්තතො සමසමං සමනුපසාමි කුතො භියොසා ? අපි ඛො අහමෙව තත්ථ භියොසා යදිදං අභිමුත්ති

30. මේ පඤ්චනිවරණයන් තමා කෙරෙහි ප්‍රසිද්ධ වුවත් දක්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වුවහුට ප්‍රීතිය උපදී සිතා ප්‍රීතිය ඇත්තනුයේ කස සංහිදෙයි සංහුන් කසාත්තේ සුව විදි හුවැත්තනුයේ සිත සමාගිගත වෙයි. හේ කාමයන් කෙරෙත් වෙන් ව ම, අනුසල් දහමුත් කෙරෙත් වෙන් ව ම .. පළමු දහන් ලැබ වෙසෙයි දෙවෙනි දහන් ලැබ වෙසෙයි .. තෙවෙනි දහන් ලැබ වෙසෙයි සිවුවන දහන් ලැබ වෙසෙයි. මේ ඔහුගේ විත්තසම්පත් ය කාශාපය, මේ ඒ විත්තසම්පත්තිය යි

31. හෙතෙම මෙසේ සිත සමාගිගත කල්හි දඬුවමකට පිණිස සිත එළවා තබයි, නැමුරු කෙරෙයි මේ ඔහුගේ ප්‍රඥාමපත් වේ 'මේ රහත්බව පිණිස කටයුතු වූ අනෙකක් නැතැ'යි දැන ගනී මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාමපත් වේ කාශාපය, මේ ඒ ප්‍රඥාමපත්තිය යි

32. කාශාපය, මේ ශිල්පමත්තියට, මේ විත්තසම්පත්තියට, මේ ප්‍රඥාමපත්තියට වඩා උත්තරිතර වූ ප්‍රණීතතර වූ අත් ශිල්පමත්තක්, විත්තසම්පත්තක්, ප්‍රඥාමපත්තක් නැත

33. කාශාපය, ශිල්පාදී වූ ඇතැම් මහණවලුණු කෙතෙක් ඇත. ඔහු නොයෙක් කරුණින් ශිල්පයේ ගුණ කීයත් කාශාපය, යම් පමණ ආදී වූ (නොකිලිව) උතුම් ශිල්පයක් ඇද්ද, එහි තමාට සමසම වූ (මගේ ශිල්පයට සම ශිල්පයක් මා හා සම වූ) කිසිවකු මේ නො දකිමි වැඩිතරම් එකතු කොසින් දකිමි ද? වැලි මම ම යම් උතුම් ශිල්පයක් වේ නම් එහි හැමට වැඩි තරම් (උතුම්) වෙමි

34. කාශාපය, තපොප්‍රගුප්ථයාදී වූ ඇතැම් මහණවලුණු කෙතෙක් ඇත ඔහු නොයෙක් කරුණින් තපොප්‍රගුප්ථයා වේ (කෙලෙසුන් තවත කෙලෙසුන්ට පිළිතුල් කරන විධියේ) ගුණ කීයත් කාශාපය, යම් පමණ ආදී වූ පරම තපොප්‍රගුප්ථයා වෙක් වේ ද, එහි මම තමාට සමසමයකු නො දකිමි වැඩිතරම් එකතු කොසින් දකිමි ද? වැලි ද යම් අධිප්‍රගුප්ථයා වෙක් (මාගේ ශිල්පයට සමාන වූයේ නම්) වේ නම් එහි මම ම හැමට වැඩිතරම් වෙමි

35. කාශාපය, ප්‍රඥාදී වූ ඇතැම් මහණවලුණු කෙතෙක් ඇත ඔහු නොයෙක් කරුණින් ප්‍රඥාවේ ගුණ කීයත් කාශාපය, යම් පමණ ආදී වූ පරම ප්‍රඥාවෙක් වේ ද, එහි මම තමාට සමසමයකු නො දකිමි. වැඩිතරම් එකතු කොසින් දකිමි ද? වැලි ද යම් අධිප්‍රඥාවෙක් (මාගේ ශිල්පයට සමාන වූයේ නම්) වේ ද මම ම එහි හැමට වැඩිතරම් වෙමි

36. කාශාපය, විමුක්තිවාදී වූ ඇතැම් මහණවලුණු කෙතෙක් ඇත ඔහු නොයෙක් කරුණින් විමුක්තියේ ගුණ කීයත් කාශාපය, යම් පමණ ආදී වූ පරම විමුක්තියෙක් වේද, එහි මම තමාට සමසමයකු නො දකිමි වැඩිතරම් එකතු කොසින් දකිමි ද? වැලි ද යම් අධි-විමුක්තියෙක් (සමුප්පේද ප්‍රතිප්‍රභව කිසිතරණ යන ත්‍රිවිධ පරම විමුක්තියෙක්) වේ ද එහි මම ම හැමට වැඩිතරම් වෙමි

43 ධානං ඛො පනෙනං කසාප විජ්ඣති යං අඤ්ඤාතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං විදෙයස්සං. “සීහනාදඤ්ච සමඤ්ඤා ගොතමො නදති, පරිසාසු ව නදති -පෙ- ගොතබ්බඤ්චස්ස මඤ්ඤානති හො ව ඛො සුත්වා වස්ස පසිදනති”ති තෙ ‘මා හෙවනති’ය්හු වචනියා. “සීහනාදඤ්ච සමඤ්ඤා ගොතමො නදති -පෙ- ගොතබ්බඤ්චස්ස මඤ්ඤානති, සුත්වා වස්ස පසිදනති”ති එවමය්හු කසාප වචනියා.

44 ධානං ඛො පනෙනං කසාප විජ්ඣති යං අඤ්ඤාතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං විදෙයස්සං. “සීහනාදඤ්ච සමඤ්ඤා ගොතමො නදති, පරිසාසු ව නදති -පෙ- සුත්වා වස්ස පසිදනති, නො ව ඛො පසන්නා පසන්නාකාරං කරොනති”ති තෙ ‘මා හෙවනති’ය්හු වචනියා. “සීහනාදං ව සමඤ්ඤා ගොතමො නදති -පෙ- සුත්වා වස්ස පසිදති, පසන්නා ව පසන්නාකාරං කරොනති”ති එවමය්හු කසාප වචනියා.

45 ධානං ඛො පනෙනං කසාප විජ්ඣති යං අඤ්ඤාතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං විදෙයස්සං. “සීහනාදං ව සමඤ්ඤා ගොතමො නදති, පරිසාසු ව නදති -පෙ- පසන්නා ව පසන්නාකාරං කරොති නො ව ඛො නිවර්තනාය පටිපජ්ජනති”ති, තෙ ‘මා හෙවනති’ය්හු වචනියා. “සීහනාදං ව සමඤ්ඤා ගොතමො නදති -පෙ- පසන්නා ව පසන්නාකාරං කරොනති නිවර්තනාය ව පටිපජ්ජනති”ති එවමය්හු කසාප වචනියා.

46. ධානං ඛො පනෙනං කසාප විජ්ඣති යං අඤ්ඤාතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං විදෙයස්සං. “සීහනාදං ව සමඤ්ඤා ගොතමො නදති -පෙ- නිවර්තනාය ව පටිපජ්ජනති, නො ව ඛො පටිපන්නා ආරාධෙනති”ති තෙ ‘මා හෙවනති’ය්හු වචනියා. “සීහනාදඤ්ච සමඤ්ඤා ගොතමො නදති, පරිසාසු ව නදති, විසාරදෙ ව නදති, පඤ්ඤා භං පුච්ඡනති, පඤ්ඤා භං පුට්ඨො බ්‍යාකරොති, පඤ්ඤාසු ව වෙය්‍යාකරණෙන විතං ආරාධෙති, ගොතබ්බඤ්චස්ස මඤ්ඤානති, සුත්වා වස්ස පසිදනති, පසන්නා ව පසන්නාකාරං කරොනති, නිවර්තනාය ව පටිපජ්ජනති පටිපන්නා ව ආරාධෙනති”ති එවමය්හු කසාප වචනියා.

47 ඵකම්ඳකං කසාප සමයං ඤ්ජග්ගෙක විහරමි ගිජ්ඣකුමෙ පබ්බතෙ. තත්‍ර මං අඤ්ඤාතරො තපවුහමවාරි තිඤ්ඤාමො නාම අභිජෙගුප්ඵෙ පඤ්ඤා පුට්ඨි තස්සාහං අභිජෙගුප්ඵෙ පඤ්ඤා පුට්ඨො බ්‍යාකාරො බ්‍යාකාරො ව පන ඤෙ අත්තමිනො අගොඤ්ජ පරං ටිග මත්තායාති.

43 කාශ්‍යපය, “මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි. පිරිස්සි ද නාද දෙයි .. ඔහු බස් ඇසියැ යුතු කොට අන්තූ ද සිතත් එහෙත් ඔහු බස් අසා අන්තූ නොපහදිත්” යැයි අන්තොටු පිරිවැජ්ඣෝ මෙසේ කියන්නාහ, යන යමෙක් ඇද්ද, මේ කාරණය විද්‍යමාන ය “එසේ නොකියැ යුතු” යැයි ඔහු කියැ යුතු වන්නාහ මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි අන්තූ ද ඔහු බස් ඇසියැ යුතු කොට සිතත් ඔහු බස් අසා ද පහදිත්”යි කාශ්‍යපය, මෙසේ ඔහු කියැ යුතු වන්නාහ

44 කාශ්‍යපය, “මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි පිරිස්සි ද නාද දෙයි .. ඔහු බස් අසා ද පහදිත්. එහෙත් පැහැදුණේ පැහැදුණු අයුරක් නොකෙරෙත්” යැයි මෙසේ අන්තොටු පිරිවැජ්ඣෝ කියන්නාහ” යන යමෙක් ඇද්ද, මේ කාරණය විද්‍යමාන ය “එසේ නොකියැ යුතු” යැයි ඔහු කියැ යුතු වන්නාහ “මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි ඔහු බස් අසා ද පහදිත් පැහැදුණානු ද පැහැදුණු අයුරක් කෙරෙත්” යැයි කාශ්‍යපය, ඔහු මෙසේ කියැ යුතු වන්නාහ

45 කාශ්‍යපය, “මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි පිරිස්සි ද නාද කෙරෙයි . පැහැදුණානු ද පැහැදුණු අයුරක් කෙරෙත් එහෙත් තථා භාවය පිණිස (බමානුබම්ප්‍රතිපත්ති පුරාණ පිණිස) නොම පිළිපදිත්” යැයි අන්තොටු පිරිවැජ්ඣෝ මෙසේ කියන්නාහ” යන යමෙක් ඇද්ද මේ කාරණය විද්‍යමාන ය “එසේ නොකියැ යුතු” යැයි ඔහු කියැ යුතු වන්නාහ “මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි පැහැදුණේ ද පැහැදුණු අයුරක් කෙරෙත් බමානුබම්ප්‍රතිපත්ති පුරාණ පිණිස ද පිළිපදිනැ”යි කාශ්‍යපය, ඔහු මෙසේ කියැ යුතු වන්නාහ.

46 කාශ්‍යපය, “මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි බමානුබම්-ප්‍රතිපත්ති පුරාණ පිණිස ද පිළිපදිත් එසේ පිළිපත්තෝ ද (එසින් ඒ ගොසුම්නුයේ) සිත් නොගනිත්” යැයි මෙසේ අන්තොටු පිරිවැජ්ඣෝ කියන්නාහ” යන යමෙක් ඇද්ද, කාශ්‍යපය, මේ කාරණය විද්‍යමාන ය “එසේ නොකියැ යුතු” යැයි ඔහු කියැ යුතු වන්නාහ “මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි පිරිස්සි ද නාද කෙරෙයි විශාරද ව ද නාද කෙරෙයි අන්තූ ප්‍රශ්න ද ඔහු ප්‍රථමයින් ඔවුන් විසින් ප්‍රථමයනා ලද්දේ ප්‍රශ්න ද විසඳීමෙන් ඔවුන් සිත් ගනී ඔහු ද ඒ මෙහෙය ගොසුම් බස් ඇසිය යුතු කොට ද සිතත් ඔහු බස් අසා ද පහදිත් පැහැදුණානු ද පැහැදුණු අයුරක් කෙරෙත් තථාභාවය පිණිස (බමානුබම් ප්‍රතිපත්ති පුරාණ පිණිස) ද පිළිපදිත් (එසේ) පිළිපත්තානු ද ඒ මහණ ගොසුම්නු සිත් ගනිත්” යැයි කාශ්‍යපය, ඔහු මෙසේ කියැ යුතු වන්නාහ

47 කාශ්‍යපය, මම් එක් සම්මෙක රජගහ නුවර ශික්ෂුභූථ පච්චෙති වෙහෙමි එ සම්මෙහි නාමෙක නම් එක්තරා තපොබ්‍රහ්මචාරී (උතුම් තපස් කරන) පිරිවැජ්ඣෙක් අභිජ්ඣාප්පායෙහි පැණයක් මා විවෘත්ත ය. අභිජ්ඣාප්පායෙහි පැණ විවාරන ලද මම් ඔහුට එය විසඳ කීයෙමි මා විසින් එසේ විසඳන ලද කල්හි හේ ඉතා මනස්සේ සතුටු විය.

48. “තො භි භනෙන භගවතො ධම්මං සුත්වා න අත්තමනො අස්ස පරං විය මතතංය? අභමිදි භනෙන භගවතො ධම්මං සුත්වා අත්තමනො පරං විය මතතංය. අභික්කන්තං භනෙන, අභික්කන්තං භනෙන. සෙය්ථාපි භනෙන නික්කල්පිතං වා උක්කල්පත්තං, පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුලාස්ස වා මග්ගං ආවිකේශ්‍ය, අකික්කාරෙ වා තෙලපජ්ජාතං ධාරෙය්‍ය චික්ඛුමනොහා රූපානි දක්ඛිනතීති, එවමෙව භගවතා අනෙකපරිසායෙන ධම්මො පකාසිතො මසංභා භනෙන භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසබ්බ ඤච ලභෙය්‍යාංභං භනෙන භගවතො සන්තිකො පබ්බජ්‍ය, ලභෙය්‍යං උපසම්පදන්ති”.

49. “යො ඛො කස්සප අඤ්ඤානිජජිපුබ්බො ඉමස්මිං ධම්මවිතයෙ අංකඛ්ඛනී පබ්බජ්‍යං, අංකඛ්ඛනී උපසම්පදං, සො චත්තාරො මාසෙ පරිවසන්ති චතුත්තං මාසංතං අවචගෙන ආරභාමිත්තා භික්ඛු නං පබ්බාජෙන්නති, උපසම්පාදෙනති භික්ඛුභාවාය අපි ව මේඤ්ච පුග්ගලවෙමත්තතා විදිතා”ති.

50. “සචෙ භනෙන අඤ්ඤානිජජිපුබ්බො ඉමස්මිං ධම්මවිතයෙ අංකඛ්ඛන්තා පබ්බජ්‍යං අංකඛ්ඛන්තා උපසම්පදං චත්තාරො මාසෙ පරිවසන්ති, චතුත්තං මාසංතං අවචගෙන ආරභාමිත්තා භික්ඛු නං පබ්බාජෙන්නති, උපසම්පාදෙනති භික්ඛුභාවාය අහං චත්තාරි වස්සානි පරිවසිස්සාමි චතුත්තං විස්සානං අවචගෙන ආරභාමිත්තා භික්ඛු මං පබ්බාජෙන්නතු, උපසම්පාදෙන්නතු භික්ඛුභාවාය”ති.

51. අලඤ්ච ඛො අපචලො කස්සපො භගවතො සන්තිකො පබ්බජ්‍යං අලඤ්චපසම්පදං අවිරූපසම්පන්නො ඛො පතායස්මා කස්සපො එකො වූපසාවේසා අපමග්ගො අසංඝාතො පභිනතෙත්තා විහරන්තො, න විරස්සාව සංස්සන්තාය කුලපුත්තා සම්මදෙව අගාරස්මා අනගාරිකං පබ්බජන්ති, කදනුත්තරං බ්‍රහ්මචරියපරියොසානං දිවේඨව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකම්මා උපසම්පජ්ජි විහාසි “ඛිණං ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං. නාපරං ඉත්තන්තායා”ති අබ්භඤ්ඤාසී.

අඤ්ඤාතරො ච ඛො පතායස්මා කස්සපො අරහතං අභොසිති.

සිහනාදසුත්තං නිට්ඨිතං අට්ඨමං.

48 (එවිට අවේලකාශාප මෙය කී ය) “වහන්ස, කවරෙක් තම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දහම් අයා ඉතා මහත් සේ සතුටු නො වන්නේ ද, වහන්ස, දෙශනාව අභිකානාය. වහන්ස, ගම්මේ ගව්තුරු කොට තැබුවත් උවුතුරු කරන්නේ ද, පිළිසන් දයක් හෝ විවාහ කරන්නේ ද, මංමුලා වුවකුට මහ කීයන්නේ ද, ඇත් ඇතියෝ රූප දක්නාහ සි අදුරෙහි හෙල් පහනක් දරන්නේ ද, එ පරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් කරුණින් දහම් පැවසිණ. වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ධර්ම ද භික්ෂුසංඝයා ද සරණ ගෙමි. වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි පැවිද්ද ලබමි වා උපසපුව ලබමි වා.”

49 “කාශාපය, පෙරු අත්තොටු වූ යමෙක් මෙ සත්තෙහි පැවිද්ද කැමැත්තේ නම්, උපසපුව කැමැත්තේ නම්, හේ සිටු මසක් පිරිවෙස් වසයි සිටු මස ඇවැමෙන් ආරාධිත සිතැති භික්ෂුහු ඔහු පැවිදි කෙරෙත් භික්ෂුභාවය පිණිස උපසපත් කෙරෙත් එහෙත් මෙහි මා විසින් පුද්ගලභානානික දන්නා ලද්ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක

50. එවිට පිරිවැජ් නෙම “වහන්ස, ඉදින් පෙර අත්තොටු වූවෝ මේ සත්තැ පැවිද්ද කැමැති වන්නාහු උපසපුව කැමැති වන්නාහු සිටු මසක් පිරිවෙස් වසත් නම්, සිටු මස ඇවැමෙන් ආරාධිත සිත් ඇති භික්ෂුහු ඔහු පැවිදි කෙරෙත් නම්, භික්ෂු බව පිණිස උපසපත් කෙරෙත් නම්, මම සිටු වසක් පිරිවෙස් වසන්නෙමි සිටු වස ඇවැමෙන් සතුටු වූ සිතැති භික්ෂුහු මා පැවිදි කෙරෙත් වා. භික්ෂුභාවය පිණිස මා උපසපත් කෙරෙත් වා”යි කී ය.

51. අවේලකාශාප නෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතැ පැවිද්ද ලද්දේ ම ය, උපසපුව ද ලද්දේ ම ය ආශ්‍රමෙන් කාශාප නෙමේ උපසපත් වූ නොයෙක් කරු ඇතියේ ම හුදෙකලා වූයේ, විවික්ත වූයේ, නොපමා වූයේ, කෙලෙස් තවන වැර ඇතියේ, නිවන් කර ගෙනෙහු සිතැති ව වසනුයේ, යමක් සදහා භූලපුත්‍රයෝ මොනොවිට ම කිහිගෙන් නික්මා සඳුන් වදින් ද, ඒ නිරුපතර වූ මාභිවුහම්වයභාවයානාය (රහත් පලය) නොයෙක් කලෙකින් ම මේ අත්ඛම්මි ම නෙමේ විශිෂ්ට ශුන්‍යයන් දන, පසක් කොට, පැමිණ (ලැබ) විසි ය (එසේ වසනුයේ) “හවොත්පතනිය සමිණ වස, මහබ්බසර වාසැ නිමැවිණ, එය සදහා කටයුතු ද කරන ලද, මේ රහත්බව පිණිස තවත් කටයුතු දයෙක් තැනැ”යි (පස්විකුම් නුවණින්) දැන ගත්තේ ය

ආශ්‍රමෙන් කාශාපයෝ රහතුන් අතුරෙහි එක්තරා කෙනෙක් වූහ

අට වන සිංහනාද සූත්‍රය නිමිසේ ය.

9. පොට්ටුපාදසූත්තං.

1. එවං මෙ සුතං. එකං සමයං භගවා ආවජ්ඣං විහරති ඡන්දනෙන ආකාපිණිකස්ස ආරාමෙ තෙන ඛො පන සමයෙන පොට්ටුපාදෙ පරිබොජකො සමගප්පවාදකො නිද්දුක්ඛාපීථර එකසාලකො මලුකියං ආරාමෙ පටිවසති මහතියා පරිබොජකපට්ඨාය සද්ධිං තිංසමතෙනයි පරිබොජකසතෙයි.

2 අථ ඛො භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසසත්ථා පත්තවිවරමාදාය සාවජ්ඣං පිණ්ඩාය පාටිසි. අථ ඛො භගවතො එතදභොසි. අභිප්පතො ඛො තාව සාවජ්ඣං පිණ්ඩාය වරිදාං, යනානුනාහං යෙන සමයප්ප-වාදකො නිද්දුක්ඛාපීථර එකසාලකො මලුකියං ආරාමො, යෙන පොට්ටුපාදෙ පරිබොජකො, තෙනුපසංඛිකමෙය්‍යනති. අථ ඛො භගවා යෙන සමයප්ප-වාදකො නිද්දුක්ඛාපීථර එකසාලකො මලුකියං ආරාමො තෙනුපසංඛිකමි.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන පොට්ටුපාදෙ පරිබොජකො මහතියා පරිබොජකපට්ඨාය සද්ධිං තිසිනොතා තොති උන්නාදීතියා උච්චාසද්ධි-මහාසද්ධාය අනෙකවිතිතා තිරිච්ඡානකථං කථෙන්නියා - සෙය්‍යපීදං රුජකථං චොරකථං මහාමන්තකථං සෙනාකථං භගකථං සුද්ධිකථං අන්තකථං පානකථං වජ්ජකථං සයනකථං ගතකථං මාලාකථං ඤාතීකථං යානකථං භාමකථං නිගමකථං නිගරකථං ජනපදකථං ඉජ්ඣකථං පුරිසකථං පූරකථං විසිඛාකථං කුමභවතීතකථං පුබ්බපෙතකථං නානන්තකථං ලොකකතාසිකං සමුදදකතාසිකං ඉතිභවානවකථං, ඉති වා'ති

4 අදදස්ස ඛො පොට්ටුපාදෙ පරිබොජකො භගවන්තං දුරතො'ව ආගමින්නං. දිස්වාන සකං පට්ඨං සණ්ඨපෙසි.¹ “අප්පසද්ධි භොනොතො භොනානු මා භොනොතා සද්දමකත්ථ අයං සමණො ගොතමො ආගමිත්ති. අප්පසද්ධිකාමො ඛො සො පනායසවා, අප්පසද්ධස්ස වණ්ණවාදී අප්පසව-නාම අප්පසද්ධං පට්ඨං විදිත්වා උපසංඛිකමිතබ්බං මිඤ්ඤය්‍යා”ති. එවං වුතෙන තෙ පරිබොජකා තුණ්හි අප්පසං අථ ඛො භගවා යෙන පොට්ටුපාදෙ පරිබොජකො තෙනුපසංඛිකමි. අථ ඛො පොට්ටුපාදෙ පරිබොජකො භගවන්තං එතදචොච. එතු ඛො භන්තා භගවා, සවාගතා² භන්තා භගවතො විරස්සා ඛො භන්තා භගවා ඉමං පට්ඨායමොසි යදිදං ඉධාගමනාය නිසිදතු භන්තා භගවා ඉදමාසනා පඤ්ඤානන්තති නිසිදි භගවා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ පොට්ටුපාදෙ'පි ඛො පරිබොජකො අඤ්ඤාතරං නිවං ආසනං ගහෙත්වා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො පොට්ටුපාදං පරිබොජකං භගවා එතදචොච “කාය වු'ත්ථ පොට්ටුපාද එතරහි කථාය සන්නිසින්නා” කා ව පන වො අන්තරා කරා විප්පකතා”³ති

9. පොට්ටුපාද සූත්‍රය

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සම්මෙක්ඛි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්තුවරු දෙවරම් නම් වූ අනේපිඬුසිවුහු අරමා වැඩ වසන සේක. එ සම්මෙක්ඛි පොට්ටුපාද නම් පිරිවැජ් තෙම, (බමුණුතිව්වු ආදීන් රැස් වූ තමතමන් සමය පවසන හෙයින්) සමයප්‍රවාදක නම් වූ (භිමිරිරුක්පෙළින් පිරිනෙවුණු හෙයින්) කීප්‍රකාමීර නම් වූ (පළමු එක් හලක් ම වූ තැන බැවින්) එකශාලක නම් වූ, මලලිකා දෙවියගේ උයනෙහි, පිරිවැජ්ගන්තුන්දහසක් පමණ වූ මන පිරිවැජ් පිරිසක් තා වෙහෙසි

2 එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු මෙලෙහි හැදූ පෙරෙවැ පිටු පිණිස සැවැත් තුවර පිටිසි සේක එ විටැ “සැවැතෙහි පිටු පිණිස හැසිරෙන්නුව තව මැ ඉතා උදහන තැ ඉදින් මම සමයප්‍රවාදක කීප්‍රකාමීර එකශාලක නම් වූ මල්ලිකාරාමය කරා, පොට්ටුපාද පිරිවැජ් වෙත ගියෙමි නම් හෙතෙකැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ සිත විය ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මල්ලිකාරාමය කර වැසි සේක.

3. එ සම්මෙක්ඛි පොට්ටුපාද පිරිවැජ් තෙම - රජකපා වෙරකපා මහාමාත්‍රකපා සෙතාකපා හයකපා සුභිකපා අනන්තකපා පානකපා වස්ත්‍රකපා ශයනකපා ගතිකපා මාලාකපා ඥාතිකපා යානකපා ස්‍රාමකපා නිගමකපා නගරකපා ජනපදකපා සත්‍රිකපා පුරුෂකපා ශූරකපා විසිබාකපා කුමහසානකපා පුළුප්‍රෙත්‍රකපා ලොකාබ්‍යාසිකා භමුදාබ්‍යාසිකා ඉතිතවා-භවකපා යන මේ හෝ පමණින් අන්‍ය වූ මෙබඳු නොගෙක් වැදූරුම කිරිසත්තපා කියන, නොපවත් වූ, උස් හඬ මහහඬ ඇති මහපිරිවැජ්-පිරිස සහ හුන්තේ වෙයි

4. පොට්ටුපාද පිරිවැජ් තෙම දුරින් ම වඩනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුගේ ය දුක, “හවත්නු නිහඬ වෙත් වා හවත්නි, හඬ නොකරවු. මේ මහණ ගොසුම් එසි ඒ අයුමෙන් තෙම නිහඬබව කැමැත්තේ ය. නිහඬබවහි ගුණ කියන සුලු ය පිරිස නිහඬ සේ දන එළැඹියා හුතු කොට සිතුවොත් හෙතෙකැ”යි සිය පිරිස සංහුන් කෙළේ ය මෙසේ ඔහු කී කලැ ඒ පිරිවැජ්ගේ නිහඬ වූහ. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පොට්ටුපාද පිරිවැජ්ගේ කරා එළැඹි සේක එ කල්හි පොට්ටුපාද පිරිවැජ් තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වඩනා සේක් වා වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැසි සේ යහපත වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙහි වඩනට කළෙකින් පසු මේ අවස්ථාව ලත් සේක් වන වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ භූභාග්‍යයෙකී මේ අස්තෙක් පනවන ලද”යි කී ය පනවන ලද අස්තෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ හුන් සේක පොට්ටුපාද පිරිවැජ් ද එක්තරා මිටි අස්තක් ගෙන එක් පර්ශක හුන්තේ ය එක් පර්ශක හුන් පොට්ටුපාද පිරිවැජ්ගාට “පොට්ටුපාදසිති, මෙහි දන් තෙපි කවර නම් කපාපෙකින් හුන්තහු ද ? මා එත්තාට පෙර මා එත තෙක් මේ අතර තොපගේ කීනම් කපාපෙක් අඩාල වී ද ?”යි අභාවද්‍රව්‍ය සේක.

5. එවං වුතෙන පොට්ඨපාදෙ පරිබ්බාජනං භගවතං. එතද්දෙව්ඨි තිට්ඨතෙසා භනෙන කථා, යංග මයං එතරති කථාං සනතිසිත්තං. තෙසා භනෙන කථා භගවතො දුලලහා භව්සාති පච්ඡාදි සවණාය පුරිමාති භනෙන දිව්සාති පුරිමතරාති තානාතිජ්ජියානං සමණවුසමිණානං. කුතුහලසාලාංග සනතිසිත්තානං සනතිපතිතානං අභිසංඝානිරුද්ධං කථා උදපාදි “කථං නු ඛො හො අභිසංඝානිරුද්ධො භොති?”ති.

(1) තත්තෙකවෙව එවමාහංසු. “අනෙකු අපවිට්ඨා පුරිසස්ස සංඝො උපාජ්ජනති’පි නිරුජ්ඣනති’පි. යසම් සමයෙ උපාජ්ජනති, සංඝො තසම් සමයෙ භොති. යසම් සමයෙ නිරුජ්ඣනති, අසංඝො තසම් සමයෙ භොති”ති ඉතෙතෙකෙ අභිසංඝානිරුද්ධං පඤ්ඤාපෙනති.

(2) තමසංඝො එවමාහ: “ත ඛො ටත මේ’තං හො එවං භවිසාති. සංඝො හි හො පුරිසස්ස අතො, සංච ඛො උපෙති’පි අපෙති’පි යසම් සමයෙ උපෙති, සංඝො තසම් සමයෙ භොති. යසම් සමයෙ අපෙති, අසංඝො තසම් සමයෙ භොති”ති ඉතෙතෙකෙ අභිසංඝානිරුද්ධං පඤ්ඤාපෙනති.

(3) තමසංඝො එවමාහ: “ත ඛො පත මේ’තං හො එවං භවිසාති සනති හි හො සමණවුසමිණා මිතිද්ධිකා මහාත්තභාවා, තෙ ඉමස්ස පුරිසස්ස සංඝො උපකම්බනති’පි අපකම්බනති’පි යසම් සමයෙ උපකම්බනති, සංඝො තසම් සමයෙ භොති. යසම් සමයෙ අපකම්බනති, අසංඝො තසම් සමයෙ භොති”ති ඉතෙතෙකෙ අභිසංඝානිරුද්ධං පඤ්ඤාපෙනති.

(4) තමසංඝො එවමාහ “ත ඛො පත මේ’තං හො එවං භවිසාති. සනති හි හො දෙවතා: මිතිද්ධිකා මහාත්තභාවා, තා ඉමස්ස පුරිසස්ස සංඝො උපකම්බනති’පි අපකම්බනති’පි. යසම් සමයෙ උපකම්බනති, සංඝො තසම් සමයෙ භොති. යසම් සමයෙ අපකම්බනති, අසංඝො තසම් සමයෙ භොති”ති ඉතෙතෙකෙ අභිසංඝානිරුද්ධං පඤ්ඤාපෙනති.

6. තස්ස මග්ගං භට්ඨනං භගවතං ගෙව ආරබ්භ සති උදපාදි: ‘අතො භුත භගවා, අතො භුත භුතෙසා, ගො ඉමෙසං ධම්මානං භුතසලො’ති භගවා භනෙන කුසලො භගවා පකකඤ්ඤි අභිසංඝානිරුද්ධස්ස කථං නු ඛො භනෙන අභිසංඝානිරුද්ධො භොති?”ති.

5. මෙහේ වදාල කලා පොරොන්දු පිරිවැජ් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කී ය “වහන්ස, යම් කපාවෙකින් අපි මෙහි හුන්නමෝ නම්, ඒ කපාව තිබේවා. වහන්ස, ඒ කපාව පසු ව ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අසන්නට දුළිඟ නො වෙයි පුරිම පුරිමතර දවසකි (බොහෝ කලකට පෙර) කුතුහලශාලයෙහි එක් වැ හුන් එක් රැස් වූ මහණ බමුණන් අතර “භවත්ති, අභිසංඤ්ඤානිරෝධය (විතතනිරෝධය, ක්‍ෂණිකනිරෝධය) කෙරෙහි නම් වේ ද ?”යි අභිසංඤ්ඤානිරෝධයෙහි කපාවෙක් පහළ විය

(1) එහි ඇතැම්හු ‘හෙතු නැති වැ ප්‍රත්‍යය නැති වැ පුරිස්සට සංඤ්චෝ උපද්‍රවනු ද නිරුද්ධ වන්නාහු ද වෙන් යම් විටෙක ඔහු උපද්‍රවනු ද, එ විට හේ සංඤී (සංඤ ඇත්තේ) වෙයි යම් විටෙක සංඤ්චෝ නිරුද්ධ වන්නාහු ද, එ විට හේ අසංඤී වේ’ යැ යි මෙහේ කිහි මෙහේ ඇතැම් කෙනෙක් අභිසංඤ්ඤානිරෝධය (විතතනිරෝධය) පණවත්

(2) ඔහුට අනෙකෙක්, “භවත, මට මෙය මෙරෙහි නො වන්නේ ය. (මෙහේ දැනීම මෙහේ නො වන්නේ ය) භවත, සංඤ්ච පුරුෂයාගේ ආත්මය ය. එ ද එළැඹෙන්නේ වෙයි ඉවැත් වැ යන්නේ වෙයි, යම් කලෙක එය එළැඹේ ද, එ කලා හේ සංඤී වෙයි යම් කලෙක පහ වැ යේ ද, එ කලා අසංඤී වේ යැ”යි මෙහේ කී ය මෙහේ ඇතැම් කෙනෙක් අභිසංඤ්ඤානිරෝධය පණවත්

(3) ඔහුට අනෙකෙක් භවත, මට මෙය මෙරෙහි නො වන්නේ ය භවත, මහත් සාද්ධි ඇති මහත් අනුභාව ඇති මහණ බමුණු කෙනෙක් වෙත් ම ය ඔහු මේ පුරුෂයාට සංඤ්ච පමුණුවන්නෝ ද වෙති. ඔහුගේ සංඤ්ච ඉවතට අදහෝ ද වෙති යම් විටෙක ඔහු කැර සංඤ්ච පමුණුවත් නම්, එ විටා හෙ තෙම සංඤී වෙයි යම් විටෙක සංඤ්ච ඉවතට අදහනු නම්, එ විටා අසංඤී වේ” යැ යි කී ය. මෙහේ ඇතැම්හු අභිසංඤ්ඤානිරෝධය පණවත්.

(4) ඔහුට අනෙකෙක්, “භවත, මට මෙය මෙරෙහි නො වන්නේ ය. භවත, මහත් සාද්ධි ඇති, මහත් අනුභාව ඇති, පදවතා කෙනෙක් ඇත. ඔහු මේ පුරුෂයා වෙතට සංඤ්ච පමුණුවන්නෝ ද, මොහුගෙන් ඉවතට අදහෝ ද වෙන් යම් විටෙක සංඤ්ච මොහු වෙතට පමුණුවත් ද, එ විටා මේ තෙම සංඤී වෙයි යම් විටෙක එය මොහුගෙන් ඉවතට අදිත් ද, එ විටා අසංඤී වෙයි. මෙහේ ඇතැම්හු අභිසංඤ්ඤානිරෝධය පණවත්” යැ යි කී ය. මෙහේ ඇතැම්හු අභිසංඤ්ඤානිරෝධය පණවත්

6. වහන්ස, “යම් කෙනෙක් මේ දහමිනි නිපුණ ද ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අහෝ මෙය පටිපත්තියේ නම් ඉතා මැනව හු ඒ සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදාරන සේක් නම් ඉතා මැනව නො”යි (එ වේලෙහි) මට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම ඇරැඹ සිටිය උපත වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අභිසංඤ්ඤානිරෝධයෙහි නිපුණ සේක ඇති සැටිය (ප්‍රකාශිත) දන්නා සේක. වහන්ස, අභිසංඤ්ඤානිරෝධය කෙරෙහි වේ ද ?”

7 නත්‍ර පොට්ඨපාද යෙ තෙ සමණවුහමිණි ඵවමානංසු. අහෙනු අපච්චයං පුරිසස්ස සඤ්ඤ උපප්පන්නි'පි නිරුජ්ඣනතිපි'යි. ආදිතො'ව තෙසං අපරඤාං තං කිස්ස හෙතු? සහෙනු හි පොට්ඨපාද අපච්චයා පුරිසස්ස සඤ්ඤ උපප්පන්නි'පි නිරුජ්ඣනති'පි සිත්තං ඵකා සඤ්ඤ උපප්පන්නි, සිත්තං ඵකා සඤ්ඤ නිරුජ්ඣනති"

“කා ච සිත්තං”ති නගවා අපවාච

ඉධ පොට්ඨපාද තථාගතො ලොකෙ උපප්පති අරහං සම්මා-සම්බුද්ධො විජ්ජාචරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිද් අනුත්තරෙ පුරිස-දම්මසාරථී සත්‍යා දෙවමිත්‍රස්සානං බුද්ධො භගවා සො ඉමං ලොකං ඤෙවකං සමාරකං සමුගමකං, සස්සමණවුහමිණිං පජං සදෙවමිත්‍රස්සං සයං අභිඤ්ඤා සචරිකාමාං පච්චෙදෙති සො ධම්මං දෙසෙති ආදීක්‍ෂායාණං මහේක්ඛලායාණං පරිශයායානකලායාණං සාපථං සමාසඤ්ජනං කෙවල-පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරිතං පකාසෙති

8 තං ධම්මං සුණාති ගහපති වා ගහපතිපුත්තො වා අඤ්ඤතරස්මි වා කුලෙ පච්චාජාතො සො තං ධම්මං සුත්වා තථාගතෙ සඤ්ඤා පටිලනති සො තෙන සඤ්ඤාපටිලානෙන සමන්තාගතො ඉති පටිසංවික්ඛති. “සම්බුද්ධා ඤරාමසො රජෝපථො¹, අබ්බොසාසො පබ්බජා. න ඉදං සුකරං අභාරං අරුඤ්ඤාං ඵකානතපරිපුණ්ණං ඵකානතපරිසුද්ධං සබ්බලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියා චරිතා යනනුනානං කෙසම්ඤ්ජං ඕනාරෙඤා කාසායාති වජ්ජාති අච්ඡාදෙඤා අභාරසමා අනගාරිතං පබ්බජෙත්තනති”.

9. සො අපරෙත සම්මෙත අපං වා භොගක්ඛනිං පහාය මහනතං වා භොගක්ඛනිං පහාය අපං වා ඤෙතිපරිවට්ටං පහාය මහනතං වා ඤෙති-පරිවට්ටං පහාය භෙත්තමිඤ්ජං ඕනාරෙඤා කාසායාති වජ්ජාති අච්ඡාදෙඤා අභාරසමා අනගාරිතං පබ්බජති සො ඵං පබ්බජිතො සමානො පාතිමොක්ඛාසංචරසංවුත්තො විහරති ආචාරගොචරසම්පන්නො අඤ්ඤතෙත්‍ර විජෙජ්ජ හගදස්සාපී සමාදාය සිත්තති සිත්තාපදෙත්‍ර, කායකම්මවි-කම්මෙන සමන්තාගතො කුසලෙන, පරිසුද්ධාජ්චො සීලසම්පන්නො ඉන්ද්‍රියෙත්‍ර ගුහතදායෙරො භොජනෙ මන්තඤ්ඤා සතිසම්පන්නො සමන්තාගතො සනතුපට්ඨා.

10. කථංඤා පොට්ඨපාද භික්ඛු සීලසම්පන්නො හොති? ඉධ පොට්ඨපාද භික්ඛු පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතං පටිවිරතො හොති නිතිතදුක්ඛා නිතිතසත්තො -පප-

1. රජාපථො, සාම

7 පොට්ඨපාදය, එහි යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් “හෙතු නැති වූ ප්‍රත්‍යය නැති වූ පුරුෂයාට සංඥාවෝ උපදිති සි ද නිරුද්ධ වෙති” සි ද මෙසේ කිවු නම්, මුලින් ම ඔවුනට වැරදිණ ඒ කවර හෙයින්? පොට්ඨපාදය, පුරිස්සව හෙතුසහිත ව ම ප්‍රත්‍යය සහිත ව ම (කරුණු සහිත ව ම) සංඥාවෝ උපදනෝත් නිරුද්ධ වන්නෝත් වෙති ශික්‍ෂායෙන් ඇතැම් සංඥාවෝ උපදිත් ශික්‍ෂායෙන් ඇතැම් සංඥාවෝ නිරුද්ධ වෙත්”

“ඒ කවර ශික්‍ෂාවෙන් ද?” සි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම (ප්‍රශ්න කොට එය විස්තර කරන සේක් මතු දැක්වෙන ධර්මකථාව) වදාළ සේක

පොට්ඨපාදය, මෙහි රහත් වූ සම්මාසම්බුදු වූ විදුහරණසම්පන්න වූ සුභත වූ ලොකඥ වූ නිරුත්තර පුරුෂදම්මසාරපි වූ දෙවිමිනින්නට භාග්‍යා වූ සිවුසත් අවබෝධ කලා වූ භගවත් වූ නපාගත තෙමේ ලොවැ පහළ වෙයි. හේ දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බමුන් සහිත මේ ලොව ද, මහණ බමුණන් සහිත දෙව් භික්ෂූන් සහිත සත්වුළුව ද තෙමේ විශිෂ්ට වූ ක්‍රමණින් දූත පසක් කොට ඔවුනට අවබෝධ කරවයි හේ ආදියෙහි හදු කොට මධ්‍යයෙහි හදු කොට අවසන්ති හදු කොට අළු සහිත කොට ව්‍යංජන සහිත කොට සම්ප්‍රකාරයෙන් පරිපූර්ණ කොට පිරිසිදු කොට දහම් දෙසයි. (ඒ දෙසනුයේ ද) ශාසනව්‍යුහවිග්‍රහය හෙළි කෙරෙයි

8. ගැහැවියෙක් හෝ ගැහැවිටුකෙක් හෝ අන් එක්තරා කුලයෙකැ උපන්නෙක් හෝ ඒ දහම් අසයි හේ ඒ දහම් අසා නපාගත මුදුනු හෙරෙහි සැදුනැ පිළිලබයි (උපදවයි) හේ එ සැදුනැ පිළිලැබීමෙන් යුත් වූයේ, “ගෘහවාසය සම්බාධයෙහි රජස්පටයෙහි පැවිද්ද අභ්‍යවකාශය වැන්න. හිඟයෙහි වසන්නහු විසින් එකාන්තයෙන් පිරිසුන් කොට එකාන්තයෙන් පිරිසිදු කොට ශබ්දලිඛිතයක් සේ කොට මේ සහුන්-භග්‍යර පුරත්තට පහසු නොවේ. මේ හෙතෙරවුලු බහවා කසාවත් හැඳ පෙරෙවැ හිඟයෙන් පැවිදිබිම් වදනෙහි වීම නම් ගෙහෙකැ” සි මෙසේ කුවණින් සලකයි

9 හේ පසු කලෙක මිද වූ හෝ මහත් වූ හෝ සම්පත් රැස හැරැ, මිද වූ හෝ මහත් වූ හෝ නැපිරිස හැරැ, කෙතෙරවුලු බහවා, කසාවත් හැඳ පෙරෙවැ හිඟයෙන් පැවිදිබිම් වදි හේ මෙසේ පැවිදි වූයේ ම ප්‍රාග්-මොක්‍ෂකමාරයෙන් සම්මේය වූයේ, ආචාරගොවර දෙකින් යුත් වූයේ, අණු පමණ වූ ද වරදෙහි බිය දක්නේ, නිවරද කාශවාක්කමයෙන් සුකත වූයේ එහෙයින් ම පිරිසිදු ආර්ථය ඇත්තේ, සිල්වත් වූයේ, ඉදුරන්ති වැසු දෙරැකියේ, බොජුන්ති පමණ දන්නේ, හිඟිකුවණින් යුත් වූයේ, පසයෙහි තුන් සතුටින් සතුටු වූයේ, සිකපද සමාදන් කොට ගෙන ගික්මෙයි.

10. පොට්ඨපාදය, මහණ තෙම කෙසේ නම් සිල්වත් වේ ද යත්: පොට්ඨපාදය, මෙහි මහණ තෙම පණ්ඩවා හැරැ පණ්ඩවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. භහා තැබූ දඩුවමුරු ඇත්තේ, බහා තැබූ අපි ඇත්තේ...

අදින්නාදුතං පතාය අදින්නාදුතා පටිවිරතො හොති -පෙ- අබ්බසම්මුඛං පතාය බ්බසම්මුඛං හොති -පෙ- බ්බසම්මුඛං පතාය බ්බසම්මුඛං පටිවිරතො හොති -පෙ- පිසුණං වාචං පතාය පිසුණං වාචං පටිවිරතො හොති -පෙ- ඵරුසං වාචං පතාය ඵරුසං වාචං පටිවිරතො හොති -පෙ-සම්ප්පාදං පතාය සම්ප්පාදං පටිවිරතො හොති -පෙ-, ඉදම්පි'ය්ස හොති සීලසම්මි.

11 බිජ්ඣාමහුතංසිසමාරම්භා පටිවිරතො හොති -පෙ- ඡේදනවධං බික්ඛන්තිපරාමොසඤ්ඤාපසකසංකාරා පටිවිරතො හොති ඉදම්පි'ය්ස හොති සීලසම්මි.

12. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණ්ණාහම්ණං සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජාති තෙ ඵවරුපං විසුඤ්ඤානං අනුසුතතා විහරන්ති, සෙය්සපීදං නවංසං ගිතං -පෙ- අභිකුඤ්ඤානං ඉති වා ඉති ඵවරුපා විසුඤ්ඤානා පටිවිරතො හොති. ඉදම්පි'ය්ස හොති සීලසම්මි.

13. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණ්ණාහම්ණං සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජාති තෙ ඵවරුපං ජ්ඣාසමාදානානුසොගං අනුසුතතා විහරන්ති, සෙය්සපීදං අධිපදං දසපදං -පෙ- යථාචර්යං. ඉති වා ඉති ඵවරුපා ජ්ඣාසමාදානානුසොගා පටිවිරතො හොති. ඉදම්පි'ය්ස හොති සීලසම්මි.

14. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණ්ණාහම්ණං -පෙ- ඵවරුපං උච්චාසයනමහාසයනං අනුසුතතා විහරන්ති, සෙය්සපීදං ආසන්ධිං පලලිකං -පෙ- උභයොලොභිතකුපධානං. ඉති වා ඉති ඵවරුපා උච්චාසයනමහාසයනා පටිවිරතො හොති ඉදම්පි'ය්ස හොති සීලසම්මි.

15 යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණ්ණාහම්ණං -පෙ- මණ්ඩනං විභුසනවිධානානුසොගං අනුසුතතා විහරන්ති, සෙය්සපීදං උච්චාදනං පරිමෙදනං -පෙ- ඔදානානි වන්ධනානි දීඝදානානි. ඉති වා ඉති ඵවරුපා මණ්ඩනවිභුසනවිධානානුසොගා පටිවිරතො හොති. ඉදම්පි'ය්ස හොති සීලසම්මි.

16 යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණ්ණාහම්ණං -පෙ- ඵවරුපං තීරච්ඡානකථං අනුසුතතා විහරන්ති, සෙය්සපීදං රාජකථං වොරකථං -පෙ- ඉතිහවාහවකථං ඉති වා ඉති ඵවරුපා තීරච්ඡානකථාය පටිවිරතො හොති. ඉදම්පි'ය්ස හොති සීලසම්මි.

අසිනාදන් හැර අසිනාදනින් වැළැක්කේ වෙයි අබිරමිසර හැර බබසැරි වෙයි මුසවා හැර මුසවාගෙන් වැළැක්කේ වෙයි පිසුණුබස් හැර පිසුණු බසින් වැළැක්කේ වෙයි පරොස්බස් හැර පරොස් බසින් වැළැක්කේ වෙයි.. බොල් ගිස් බස් බිණුම් හැර බොල් බසින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

11. බිජ්ඣුග භූතසමුග සිදුමෙන් සිදුමෙන් වැළැක්කේ වෙයි.. අත්පා ඇ සිදීමෙන් ද මැරීමෙන් ද රැහැන් ආදියෙන් බැදීමෙන් ද සැහැසිකම්වලින් ද වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

12. යම්ගේ වනාහි ඇතැම් මහණබමුණෝ සැදහැරගත් දුන් බොජුන් වලද නැවුම් ගැහුම් බලසෙන් ගණිනා තැන් දක්නට යැම යන මෙබඳු පිසුළු දස්තෙහි ගෙදී වෙසෙත් ද, ගෙ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු වූ පිසුළුදස්තෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

13. යම්ගේ ඇතැම් මහණබමුණෝ සැදහැරගත් දුන් බොජුන් වලද අවපාකෙළිය දසපාකෙළිය.. විකලාබ්‍යානුකරණය යන මෙබඳු වූ පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි ගෙදී වෙසෙත් ද, හේ මේ හෝ මෙබඳු වූ දුකෙළියෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

14. යම්ගේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ.. දික්සහලාපුබ්බව ය පළක ය ඉස්සෙරු පාමුලා රතු කොට්ට තබා ඇති යහන ය යන මෙබඳු වූ උස්යහන් මහයහන් පරිහරණය කිරීමෙහි ගෙදී වෙසෙත් ද, ගෙ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු උස්යහන් මහයහන් පරිභොගයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

15. යම්ගේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සුවද පුණ්ණයෙන් ඇත ඉළිම, මිනා සටහන් හත්වනුවට තෙල්ගා මැහීම දික් දහවල ඇති පුදු රෙදි හැඳීම යන ආදී ඇත අඩු තැන් පිරිමීමටත් ඇත සැරසීමටත් කරුණු වන දු පරිභොග කිරීමෙහි ගෙදී වෙසෙත් ද, හේ මේ හෝ මෙබඳු දු පරිභොග කිරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

16. යම්ගේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ රූපකපා වොරකපා ඉතිහවාහවකපා යන මෙබඳු වූ තිරිසන් කතාවලා ගෙදී වෙසෙත් ද, හේ මේ හෝ රමසින් අත්‍යා වූ හෝ රමබඳු කතාවලින් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

17 යථා වා පනෙකෙ නොනෙතා සමණවුගමණා -පෙ- එවරුපා විශාභිකකථං අනුයුතතා විතරනති සෙය්‍යපීදං. ඤා භිං ඉදං ධම්මවිතං ආරාධායි -පෙ- තිබ්බමෙවිති වා සචෙ පනොසි'ති ඉති වා ඉති එවරුපාය විශාභිකකථාය පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස නොති සිලසමි.

18 යථා වා පනෙකෙ නොනෙතා සමණවුගමණා -පෙ- එවරුපා දුතෙය්‍යපභිණගමනානුසොගමනුයුතතා විතරනති, සෙය්‍යපීදං රඤ්ඤං රාජමහාමනනානං -පෙ- අමුත්‍ර ඉදං ආතරා'ති, ඉති වා ඉති එවරුපා දුතෙය්‍යපභිණගමනානුසොගා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස නොති සිලසමි.

19 යථා වා පනෙකෙ නොනෙතා සමණවුගමණා -පෙ- කුතකා ව හොනති -පෙ- ලාහෙත ලාභං නිජ්ඣිංසිතාඥා ඉති වා ඉති එවරුපා කුතනලපතා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස නොති සිලසමි.

20 යථා වා පනෙකෙ නොනෙතා සමණවුගමණා -පෙ- එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය ඡිව්ජාජ්චෙත ජ්ඣිකං කපපනති, සෙය්‍යපීදං අභිතං නිජ්ඣිතං -පෙ- මිහපකං ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය ඡිව්ජාජ්චා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස නොති සිලසමි.

21 යථා වා පනෙකෙ නොනෙතා සමණවුගමණා -පෙ- එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය ඡිව්ජාජ්චෙත ජ්ඣිකං කපපනති, සෙය්‍යපීදං මණ්දකකිං වත්ථලකකිං -පෙ- මිහලකකිං ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය ඡිව්ජාජ්චා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස නොති සිලසමි.

22 යථා වා පනෙකෙ නොනෙතා සමණවුගමණා -පෙ- එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය ඡිව්ජාජ්චෙත ජ්ඣිකං කපපනති, සෙය්‍යපීදං රඤ්ඤං නිශ්ඤාණං හවිස්සති -පෙ- ඉමස්ස පරාජයො හවිස්සති ඉති වා ඉති-එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය ඡිව්ජාජ්චා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස නොති සිලසමි.

23 යථා වා පනෙකෙ නොනෙතා සමණවුගමණා -පෙ- එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය ඡිව්ජාජ්චෙත ජ්ඣිකං කපපනති, සෙය්‍යපීදං ව්‍යඤ්ඤාහො හවිස්සති -පෙ- එව්.විපාකං චඤ්ඤිසුරිසතකකිතතානං උග්ගමනං ඔගමනං සඬ්ඛිලෙසං වොදනං හවිස්සති ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය ඡිව්ජාජ්චා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස නොති සිලසමි.

24 යථා වා පනෙකෙ නොනෙතා සමණවුගමණා -පෙ- එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය ඡිව්ජාජ්චෙත ජ්ඣිකං කපපනති, සෙය්‍යපීදං සුඛ්ඛුට්ඨිකං හවිස්සති -පෙ- ලොකාභයං ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය ඡිව්ජාජ්චා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස නොති සිලසමි.

17 යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ 'හෝ මේ දහම්විනය නොදනි.. ඉදින් හැකි නම් එය විසඳවායි යන මෙබඳු උනුත් බැණ දෙඩා ගැනුම්වලා යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ මේ හෝ අන් මෙබඳු වූ හෝ බැණුම්දෙවුම්වලින් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

18 යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ අනෙක් තැනට මෙය ගෙනෙව්'යි කළ නියෝග පිළිගෙන රජුන්ගේ රජමහමැතිකයන්ගේ මෙබඳු දූත මෙහෙවරෙහි පණිවුඩ ගෙන යාමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ හෙම මේ හෝ අන් මේ වැනි වූ හෝ දූතමෙහෙවරින් පණිවුඩ ගෙන යාමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ.

19 යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ භූතක කම් කරන්නෝ වාටු බස් දෙඩන්නෝ ලාභයෙන් ලාභය සොයන්නෝ වෙත් ද, ඒ මහණ මේ හෝ අන් මෙබඳු වූ භූතතලපන කෙරෙත් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

20 යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ අභිගයායුගය නිමිත්ත-ශාසනය මානපක්‍ෂය යන මේ හෝ මෙබඳු වූ හෝ තීරණිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් දිව් පවත්වත් ද, ඒ මහණ එයින් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

21. යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ ඡේත්‍යකුණු කීම, වත් ලකුණු කීම මුටලකුණු කීම ය යන මෙබඳු තීරණිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් දිව් පවත්වත් ද, ඒ මහණ මේ හෝ මෙබඳු හෝ තීරණිත-විද්‍යාව කෙරෙත් මිථ්‍යාච්චය කෙරෙත් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වෙයි.

22. යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ රජුන්ගේ සිය හුවරින් නික්මීම වන්නේ ය මොහුට පරාජය වන්නේ යැ යි කියන්නෝ මෙබඳු තීරණිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් දිව් පවත්වත් ද, හෝ මේ හෝ මෙබඳු හෝ තීරණිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වෙයි

23 යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ චක්‍රග්‍රහණය වන්නේ ය සදතිරු තකත්තරුන්ගේ නැගීම බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම මෙබඳු විපාක දෙන්නේ යැ යි කියන්නාහු මෙබඳු තීරණිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් දිව් පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙම මේ හෝ මෙබඳු වූ හෝ තීරණිත-විද්‍යා කෙරෙත් මිථ්‍යාච්ච කෙරෙත් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

24 යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ මේ සමයෙහි මනා වැසි වන්නේ යැ යි කීම ලොකායතශාස්ත්‍ර හැදෑරීම යන මෙබඳු තීරණිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් දිව් පවත්වත් ද, හෝ මේ හෝ මෙබඳු හෝ තීරණිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

32 සො අභිජ්ඣං ලොකෙ පභාය -පෙ- බ්‍යාපාදපදෙසං පභාය -පෙ- චිනම්භං පභාය -පෙ- උභවචක්ඛානක්ඛවං පභාය -පෙ- විවික්ච්ඡං පභාය නිණ්ණවිවික්ච්ඡං විතරති අකථංකපී කුසලෙසු බලමමසු විවික්ච්ඡං විතරං පරිසොධෙති

සෙය්‍යථාපි පොඨපාද පුරිසො ඉණං ආද්‍යං කම්මනෙත පයොජෙය්‍ය, තස්ස තෙ කම්මනතා සම්පේකියං -පෙ- සො තතො නිදන් ලභෙථ පාමොජ්‍යං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං

සෙය්‍යථාපි පොඨපාද පුරිසො ආමාහිතො අස්ස -පෙ- සො අපරෙත සම්මෙත නිත්තං ආබ්බං මුළුවියං -පෙ- සො තතො නිදන් ලභෙථ පාමොජ්‍යං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං

සෙය්‍යථාපි පෙ ට්ඨපාද පුරිසො ඛනිකාගාරෙ බ්‍යෙද්ධා අස්ස, සො අපරෙත සම්මෙත තමා ඛනිකාගාර මුළුවියං සොද්ධිතං අබ්බසෙත, -පෙ- සො තතො නිදන් ලභෙථ පාමොජ්‍යං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං

සෙය්‍යථාපි පොඨපාද දසො අස්ස -පෙ- සො අපරෙත සම්මෙත තමා දුසබ්බං මුළුවියං -පෙ- සො තතො නිදන් ලභෙථ පාමොජ්‍යං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං

සෙය්‍යථාපි පොඨපාද පුරිසො සධිතො සහොගො කන්තාරද්ධාන- මිත්තං පටිපජ්ජෙය්‍ය දුබ්බික්ඛං සප්පටිතං, සො අපරෙත සම්මෙත තං කන්තාරං නිද්ධරො -පෙ- සො තතො නිදන් ලභෙථ පාමොජ්‍යං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං

ඵලමෙව ඛො පොඨපාද භික්ඛු යථා ඉණං යථා රෙහං යථා ඛනිකාගාරං යථා දුසබ්බං යථා කන්තාරද්ධානමිත්තං, ඵලං ඉමෙ පඤ්ච භීරුණෙ බ්‍යෙද්ධං අප්පභිණෙ අත්තති සම්නුපස්සති සෙය්‍යථාපි පොඨපාද ආනණ්ණං යථා ආරෙහං යථා ඛනිකා වෛක්ඛං යථා භුජ්ජං යථා ඛෙමනනභුජිං, ඵලමෙව ඛො පොඨපාද භික්ඛු ඉමෙ පඤ්ච භීරුණෙ පභිණෙ අත්තති සම්නුපස්සති.

33 තස්සිමෙ පඤ්ච භීරුණෙ පභිණෙ අත්තති සම්නුපස්සතො පාමොජ්‍යං¹ ජායති පමුදිතස්ස පිති ජායාපී පිනිමනස්ස කායො පස්සමනා පස්සාදායො සුඛං චෙදෙති² සුඛිනො විතරං සමාබ්ධති සො විප්‍රච්චව කාමෙති විප්‍රච්ච අකුසලෙති බලමෙති, සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකථං පිනිසුඛං පභමං කුන්තං³ උපසම්පජ්ජ විතරති. තස්ස යං පුරිමො කාමසංඤ්ඤා සං නිරුජ්ඣති. විවෙකජපිනිසුඛසුඛමසම්බන්ධං තස්මිං සමයෙ හොති විවෙකජපිනිසුඛසුඛමසම්බන්ධං සෙව තස්මිං සමයෙ හොති ඵලමිති සිත්ඛා එකං සංඤ්ඤා උපාජ්ජති⁴ සිත්ඛා එකං සංඤ්ඤා නිරුජ්ඣති⁵ 'අයං සිත්ඛා'ති තගවා අදොව

1 පාමුජ්ජ, PTS 2 පටිසංචෙදෙති, ස්‍යා 3 පමුදිතස්ස, නෙසුරි

4 උපසම්පජ්ජති, PTS 5 නිරුජ්ඣති, PTS

32 හේ ලොවැ ඇල්ම හැර නොබය හැර චිතමිඳුග්ග හැර උදහස් කුකුළු දෙක හැර.. සැකය හැර තිණු සැක ඇත්තේ, කුසල්-දහමිනි සැක නො කරනුයේ වෙසෙයි සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි.

පොට්ඨපාදය, යම්හේ මිනිසෙක් ණයක් ගෙන කම්පානා කරන්නේ ද, ඔහුගේ ඒ කම්පානා සමාධි වී නම් . ඒ කරුණින් හේ සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද,

පොට්ඨපාදය, යම්හේ මිනිසෙක් සිලන් වන්නේ ද හේ පසු කාලක ඒ සිලන් බැවින් මිදෙන්නේ ද ඒ කරුණින් හේ සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද,

පොට්ඨපාදය, යම්හේ මිනිසෙක් දහසගි බැඳුණේ වන්නේ ද, හේ පසු කාලක ඒ දහසගි බැඳුණේ වන්නේ ද හේ මිදෙන්නේ ද හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද,

පොට්ඨපාදය, යම්හේ දසසෙක් වන්නේ ද හේ පසු කාලක ඒ දස බව කෙරෙන් මිදෙන්නේ ද හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද,

පොට්ඨපාදය, යම්හේ බතවත්, ගොත ඇති මිනිසෙක් ආහාර දුලිභ, උච්චාරු ඇති, දිය නැඟී දික් කතරමහකට බස්නේ ද, හේ මැත භාග-යෙහි ඒ කතර ඉක්මා සන්නේ ද හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද,

පොට්ඨපාදය, එසේ ම මහණ තෙම ණයක් මෙන්, ලෙඩක් මෙන්, දහසගයක් මෙන්, වහල්බවක් මෙන්, දුරු කතරමහක් මෙන් ප්‍රතිණ නොවූ මේ නිවරණ පස තමා කෙරෙහි දකී පොට්ඨපාදය, ණයින් මිදුණු බව, අරෝග බව, සිරබැඳුමෙන් මිදුණු බව, නිවහල් බව, උච්චාරු නැති බව යම්හේ ද, එසේ ම මහණ තෙම තමා කෙරෙහි ප්‍රතිණ වූ මේ නිවරණ පස දකී

33. මේ නිවරණ පස තමා කෙරෙහි ප්‍රතිණ වූ නිසා දක්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වුවහුට ප්‍රීතිය උපදී ප්‍රීති සිත් ඇත්තහුගේ නාම-රූප කය සංහිද්දේ සංහුන් කායාත්තේ සුව විදි දුටුපත්තියේ සිත එකග වෙයි හේ කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම, අකුසල් දහමුත්තෙන් වෙන් ව ම, විකෘතිසහිත විචාරසහිත, ප්‍රීතිය භා සුඛවෙදනාව හා ඇති, විවේකයෙන් උපන් ප්‍රථමධ්‍යානය ලැබූ වෙසෙයි ඔහුගේ යම් පළමු කාමසංඥාවක් වී ද, එය නිරුද්ධ වෙයි එ කල්හි විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතියුත නාමැති සිසුම් වූ සංඥාව පහළ වූයේ වෙයි එකල්හි ගෙනෙම විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතියුතසංඝාත සුමුම් වූ සංඥා ඇත්තේ ම වේ මෙසේ ශික්ෂායෙන් (ප්‍රථමධ්‍යානයෙන්) එක් (ප්‍රථමධ්‍යාන) සංඥාව උපදී, ශික්ෂායෙන් එක් (කාම) සංඥාව නිරුද්ධ වෙයි 'මේ ශික්ෂා යැ'යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ පස්ක.

“පුතච්චරං පොඬුපාද භික්ඛු විතකකවිවාරනං මූලසමා අරඬුතො සමපාදනං චෙතසො එකොදිභාවං අවිතකකං අවිවාරං සමාගිජං පිතිසුඛං දුතීයං කුක්කං¹ උපසම්පජ්ඣ විහරති. තස්ස යා පුරිමා විවේකජ- පිතිසුඛසුමුමසම්මසංඝො² සා නිරුජ්ඣති සමාගිජපිතිසුඛසුමුමසම්මසංඝො තස්මිං සමයෙ භොති සමාගිජපිතිසුඛසුමුමසම්මසංඝොදී යෙව තස්මිං සමයෙ භොති. එවමපි සික්ඛා එකා සංඝො උපාජ්ඣති සික්ඛා එකා සංඝො නිරුජ්ඣති. අයමපි සික්ඛා”ති භගවා අවොච.

“පුතච්චරං පොඬුපාද භික්ඛු පිතීයා ච විරාගා උපෙක්ඛකො ච විහරති සතො ච සම්පජානො සුඛඤ්ච කායෙත පටිසංචෙදෙති. සන්තං අරියං ආවික්ඛානති ‘උපෙක්ඛකො සතීමා සුඛවිහාරී’ති තතීයං- කුක්කං³ උපසම්පජ්ඣ විහරති. තස්ස යා පුරිමා සමාගිජපිතිසුඛසුමුමසම්ම- සංඝො සා නිරුජ්ඣති උපෙක්ඛාසුඛසුමුමසම්මසංඝො තස්මිං සමයෙ භොති. උපෙක්ඛාසුඛසුමුමසම්මසංඝොදී යෙව තස්මිං සමයෙ භොති. එවමපි සික්ඛා එකා සංඝො උපාජ්ඣති සික්ඛා එකා සංඝො නිරුජ්ඣති. අයමපි සික්ඛා”ති භගවා අවොච

“පුතච්චරං පොඬුපාද භික්ඛු සුඛස්ස ච පහංගා දුක්ඛස්ස ච පහංගා, පුබ්බෙව සොමනස්සදෙමනස්සානං අත්ථගමා⁴ අදුක්ඛමිසුඛං උපෙක්ඛා- සතීපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං කුක්කං⁵ උපසම්පජ්ඣ විහරති. තස්ස යා පුරිමා උපෙක්ඛාසුඛසුමුමසම්මසංඝො සා නිරුජ්ඣති. අදුක්ඛමිසුඛසුමුමසම්මසංඝො තස්මිං සමයෙ භොති අදුක්ඛමිසුඛසුමුමසංඝොදී යෙව තස්මිං සමයෙ භොති. එවමපි සික්ඛා එකා සංඝො උපාජ්ඣති සික්ඛා එකා සංඝො නිරුජ්ඣති. අයමපි සික්ඛා”ති භගවා අවොච.

“පුතච්චරං පොඬුපාද භික්ඛු සබ්බසො රූපසංඝොතං සමතික්ඛමා පටිසංඝොතං අත්ථගමා නානත්තසංඝොතං අමනසිකාරා ‘අනන්තො ආකාසො’ති ආකාශානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ඣ විහරති. තස්ස යා පුරිමා රූපසංඝො සා නිරුජ්ඣති ආකාශානඤ්චායතනසුමුමසම්මසංඝො තස්මිං සමයෙ භොති ආකාශානඤ්චායතනසුමුමසම්මසංඝොදී යෙව තස්මිං සමයෙ භොති. එවමපි සික්ඛා එකා සංඝො උපාජ්ඣති සික්ඛා එකා සංඝො නිරුජ්ඣති. අයමපි සික්ඛා”ති භගවා අවොච

1 දුතීයජායා, PTS   2 විවේකජ, පිතිසුඛං සුමුමසංඝො, PTS

3 තතීයජායා, කෙසුචි පොඬුපාදසු   4 අත්ථගමා කෙසුචි

5 දුතුජ්ඣායා, කෙසුචි

“තව ද අනෙකක් කියමි පොඩ්පාදය, වහණ දෙව් විහාරවිහාර-
යන්ගේ සංදීමෙන් තමා තුළ සිතා පහත්ව කරන, සිතා පහත්ව
ඇති, විතක් නැති, විවාර නැති, සමාධිපත් උපන් ප්‍රීතිසුඛ ඇති,
දෙවෙනි බ්‍යානස ලැබ වෙසෙයි. ඔහුගේ විවේකයෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛ
සබ්බාන සත්‍ය වූ යම් පළමු සංඥාවක් වී ද, එය නිරුඳි වෙයි
එ සමයෙහි සමාධිගෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛසංඛ්‍යාත සිද්ධ වූ සත්‍ය සංඥාව
වෙයි ගෙනම එ කල්හි සමාධිගෙන් උපන් ප්‍රිතිසුඛසංඛ්‍යාත සිද්ධි
සත්‍ය සංඥ ඇත්තේම මෙයි මෙසේ ශික්‍ෂාගෙන් (ද්විතීයානසංසාර)
එක් සංඥාවක් උපදී එක් සංඥාවක් (තෙවන් ප්‍රථමානසංසාර)
නිරුඳි වෙයි මේ ද ශික්‍ෂාවකැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේන

“නම් ද පොට්ටුපාදය, මහණ නෙම් ප්‍රියයි ද දුරු ලීමෙන් උපෙක්ක ද වූණේ, සිහි ඇත්තේ, නුවණ ඇත්තේ වෙසෙයි සුවය ද නාමකයා විදි ‘උපෙක්ක ඇති සිහි ඇති සුව විසුම් ඇත්තේ’ යැයි (යම්කි කරණ කොට ගෙන) ආර්යයෝ යම් පුඥාලක්ෂ පටිසන් ද, ඒ තුන්වන බ්‍යානසට පැමිණ වෙසෙයි. ඔහුට සමාතිගෙන් උපත් ප්‍රියසුඛ ඇති සිසුම් වූ යම් උලුම් සත්‍යසංඥාවක් වී නම්, එය නිරුද්ධ වෙයි බ්‍යානොපෙක්කා සුඛය ඇති (මාදුරුකාමික ප්‍රතිණ වූ බැවින්) සිසුම් වූ සත්‍ය සංඥා එ සම්යෙහි වෙයි. එ කල්හි හේ උපෙක්කාසුඛය ඇති සිසුම් වූ සත්‍යසංඥා ඇත්තෙක් ම වෙයි. මෙසේත් ශික්ෂාගෙන් එක් සංඥාවක් උපදි ශික්ෂාගෙන් එක් සංඥාවක් නිරුද්ධ වෙයි මේ ද ශික්ෂාවෙකැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විදුල සේක.

“තව ද පොට්ටිපාදය, මහණ තෙමි කාසික දුට්ඨයාගේ ද ප්‍රභාණ්දයත්, කාසික දුට්ඨයාගේ ද ප්‍රභාණ්දයත්, පෙර ම (පළමු දෙවෙනි තෙවෙනි බ්‍යානයත්) ප්‍රචාර ද්‍රව්‍යාදෙහි ම) කොමිතස් දෙවිතස් දෙදෙනාගේ දුරු වීමෙන්, දුක් නොවූ, සුව ද නොවූ, උපෙක්‍ෂායෙන් උපත් සිහිසේ පිපිහිදූ බව ඇති සකරවන බ්‍යානයට පැමිණ වෙසේ ඔහුට උපෙක්‍ෂා-සුබය ඇති සිසුම් වූ ගම් පළමු සංඥාවෙන් වී ද, එය නිරුද්ධ වෙයි. දුක් ද නොවූ දුරු ද නොවූ සිසුම් වූ සත්‍යසංඥා එතැනි වෙයි එයමයෙහි තේ අප්‍රිඛ අසුම් සුක්‍රමානාසංඥාම වෙයි මෙය ද සික්‍රායයන් එක් සංඥාවෙහි උපට්ඨි සික්‍රායෙන් එක් සංඥාවෙන් නිරුද්ධ වෙයි මේ ද සික්‍රාවෙකැ’යි භාෂාවගුත් වහන්සේ වදාළ දන්ස.

[illegible]

“පුත ව පරං පොට්ඨපාද භික්ඛු සබ්බසො ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කමම, ‘අනන්තං විඤ්ඤාණ’නති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ඣ විහරති. තස්ස යං පුරිමා ආක.සානඤ්චායතනසුත්තමසම්පඤ්ඤා සා නිරුජ්ඣති විඤ්ඤාණඤ්චායතනසුත්තමසම්පඤ්ඤා තස්මි. සමයෙ හොති විඤ්ඤාණඤ්චායතනසුත්තමසම්පඤ්ඤාදී ගෙව තස්මි. සමයෙ හොති එවමපි සික්ඛා එකා සඤ්ඤා උපපජ්ඣති¹ සික්ඛා එකා සඤ්ඤා නිරුජ්ඣති. අගමපි සික්ඛා”ති භගවා අවොච.

“පුත ව පරං පොට්ඨපාද භික්ඛු සබ්බසො විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කමම ‘නථි කිඤ්චි’ති ආකිඤ්චායතනං උපසම්පජ්ඣ විහරති. තස්ස යං පුරිමා විඤ්ඤාණඤ්චායතනසුත්තමසම්පඤ්ඤා සා නිරුජ්ඣති. ආකිඤ්චායතනසුත්තමසම්පඤ්ඤා තස්මි. සමයෙ හොති ආකිඤ්චායතනසුත්තමසම්පඤ්ඤාදී ගෙව තස්මි. සමයෙ හොති එවමපි සික්ඛා එකා සඤ්ඤා උපපජ්ඣති සික්ඛා එකා සඤ්ඤා නිරුජ්ඣති අගමපි සික්ඛා”ති භගවා අවොච.

“යෙනා ඛො පොට්ඨපාද භික්ඛු ඉධ සකසඤ්ඤාදී හොති, සො තතො අමුත්ත තතො අමුත්ත අනුපුබ්බෙන සඤ්ඤාගතං චුගති තස්ස සඤ්ඤාගෙන සීතස්ස එවං හොති. ‘වේතයමානස්ස මේ පාපියො’² අවේතයමානස්ස මේ සසයො අතඤ්චව ඛො පන වේතයො අභිසංඛරොයො, ඉමා ව මේ සඤ්ඤා නිරුජ්ඣන්තො, අඤ්ඤා ව ඔලාරිකා සඤ්ඤා උපපජ්ඣන්තො. යනුක්ඛාහං ‘න වෙව’ වේතයො න වාභිසංඛරොයො’නති සො න වෙව වේතෙති න වාභිසංඛරොති තස්ස අවේතයො අභිසංඛරොතො නා වෙව සඤ්ඤා නිරුජ්ඣනති, අඤ්ඤා ව ඔලාරිකා සඤ්ඤා න උපපජ්ඣති සො නිරොධං උපසංගමං. එවං ඛො පොට්ඨපාද අනුපුබ්බාභිසංඤ්ඤානිරොධසම්පජානසමාපතති හොති

තං කිම්මඤ්ඤාසී පොට්ඨපාද ? අපි නු³ හෙ ඉතො පුබ්බෙ එවරුපා අනුපුබ්බාභිසංඤ්ඤානිරොධසම්පජානසමාපතති සුතපුබ්බා ?”ති

1 උපපජ්ඣති පෙසුරි

3 ත ව, සා

2 ප පියො, පෙසුරි පොඨපෙසු

4 නු ඛො, සා

“තව ද පොට්ඨපාදය, මහණ තෙම හැම අසුරින් ම ආකාශානඤ්චා-
යතනය ඉක්මැ, ‘විඤ්ඤානානුසංයාමයා’යි (කම්මකන් වඩා) විඤ්ඤා-
ණඤ්චායතන ව්‍යාපාරය ලැබ වෙසෙයි ඔහුගේ යම් පළමු ආකාශානඤ්චා-
යතන ව්‍යාපාරයෙන් සුඤ්ඤාන සිදුවූ පසු සත්‍ය සංඥාවක් වී ද, එය නිරුද්ධි
වෙයි විඤ්ඤාණඤ්චායතන ව්‍යාපාරයෙන් සුඤ්ඤාන සිදුවූ පසු සත්‍ය සංඥාව
එ යමෙකි වෙයි එ කල්හි හේ විඤ්ඤාණඤ්චායතන ව්‍යාපාරයෙන් සුඤ්ඤාන
සංඥා ඇත්තෙක් ම වෙයි මෙසේ ද ශික්ෂාගෙන් එක් සංඥාවක් උපදී
ශික්ෂාගෙන් එක් සංඥාවක් නිරුද්ධි වෙයි. මේ ද ශික්ෂාවෙකැ’ යි භාග්‍ය-
වතුන් වහන්සේ වදාළ හේක.

“තව ද පොට්ඨපාදය, මහණ තෙම හැම අසුරින් විඤ්ඤාණඤ්චා-
යතනය ඉක්මැ, ‘කිසිත් නැතැ’යි (කම්මකන් වඩා) ආකිඤ්චායතන
ව්‍යාපාරයට පැමිණ වෙසෙයි පළමු යම් විඤ්ඤාණඤ්චායතන සුඤ්ඤාන සත්‍ය-
සංඥාවක් වී ද, එය නිරුද්ධි වෙයි එ කල්හි ඔහුට ආකිඤ්චායතන සුඤ්ඤාන
සුඤ්ඤාන සත්‍ය සංඥාව වෙයි හේ එ කල්හි ආකිඤ්චායතන සුඤ්ඤාන
සත්‍යසංඥාව වෙයි මෙසේ ද ශික්ෂාගෙන් එක් සංඥාවක් උපදී ශික්ෂාගෙන්
එක් සංඥාවක් නිරුද්ධි වෙයි මේ ද ශික්ෂාවෙකැ’ යි භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ වදාළ හේක.

“පොට්ඨපාදය, යම් මහණෙක් මෙකි සංකප්පයට ඇත්තේ
(තමාගේ ප්‍රථමව්‍යාපාර සංඥාගෙන් සංඥාවක්) වේ ද, හේ එයින් ඔබ්බෙහි
සෙවෙහි ව්‍යාපාරයට ද, එයින් ඔබ්බෙහි තෙවැනි ව්‍යාපාරයට ද යි මෙසේ
පිළිවෙළින් (හෙත්) කෙළවර. සංඥාග්‍රය (ආකිඤ්චායතන සමාපත්තිය)
ස්පර්ශ කෙරෙයි (ලබයි) සංඥාග්‍රයෙහි සිටි ඔහුට “සිතන (දහන්
සම්මදන) මාගේ ඒ ක්‍රියාව ලාභක ය නොසිතන (දහන් නොසම්මදන)
මාගේ ඒ නොසම්මදන උතුම්. මම වූ කලී සිතන්නෙමි නම් (පුන පුනා
දහන් සම්මදනෙමි නම්), මතු සම්මත් පිණිස අභිසංකාර කරන්නෙමි
නම් (කම්මකන් වඩන්නෙමි නම්), මාගේ මේ සංඥාවෙන් නිරුද්ධි
වන්නාහු ය අන් ආදර්ශ (භවාංග) සංඥාවෙන් උපදනාහු ය. එබැවින්
‘මම නො සිතන්නෙමි වීම නම්, අභිසංකාර නො කරන්නෙමි වීම නම්
යෙහෙකැ’යි මෙසේ සිතෙක් වෙයි හේ නො ද සිතයි (දහන් නො
සම්මදන) අභිසංකාර නො කෙරෙයි (මතු සම්මත් පිණිස කම්මකන්
නො වෙයි) නො සිතන, අභිසංකාර නො කරන ඔහුගේ ඒ සංඥාවේ ද
නිරුද්ධි වෙත් අන් ආදර්ශ සංඥාවේ ද නො උපදිත්. (එසේ වූ හේ
නිරෝධය ස්පර්ශ කෙරෙයි (සංඥාවෙහි නිරෝධය ලබයි) පොට්ඨපාදය,
මෙසේ වහාම අනුප්‍රධානිසංඥානිරෝධයට සමාපත්තිය (දන්තසුඤ්ඤාන
පිළිවෙළින්) සංඥානිරෝධයට සම්මදන) වෙයි

පොට්ඨපාදය, එය කිමැ යි සිතයි ද? නා විසින් පෙර. මෙබඳු වූ
පිළිවෙළින් සංඥානිරෝධයට සම්මදන ඇසු වරු ද? යි (භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ වදාළ හේක)

“නො හෙතමනනෙත එවං ඛො අහං හනෙන හතවතො භාසිතං ආරාතාමි¹. යතො ඛො පොට්ඨපාද භික්ඛු ඉධ සක්කඤ්ඤි තොති, සො තතො අමුත්ත තතො අමුත්ත අනුපුබ්බන්ත සඤ්ඤායං පුසති, තස්ස සඤ්ඤායෙහි සිත්තං එවං භොති. ‘වේතයමානස්ස මෙ පාපියො, අවේතයමානස්ස මෙ සෙතො අහඤ්ච ඛො පන වේතෙයං අභිසංඛරෙයං, ඉමා ච මෙ සඤ්ඤා නිරුජ්ඣෙය්‍යං, අඤ්ඤා ච ඔලාරිකා සඤ්ඤා උපපජ්ජෙය්‍යං යනනුතාහං න වෙච්ච වේතෙයං න ච අභිසංඛරෙයං’නති. සො න වෙච්ච වේතෙති න ච අභිසංඛරෙති තස්ස අවේතයතො අනභිසංඛරෙතො² තා වෙච්ච සඤ්ඤා නිරුජ්ඣන්ති අඤ්ඤා ච ඔලාරිකා සඤ්ඤා න උපපජ්ජන්ති සො නිරොධං පුසති. එවං ඛො පොට්ඨපාද අනුපුබ්බාත්ථසඤ්ඤානිරොධසම්පජානසම්පන්නි භොති”ති.

“එවං ඛො පොට්ඨපාද”ති.

“එකඤ්ඤෙව්ඪි³ නු ඛො හනෙන හගචා සඤ්ඤායං පඤ්ඤාපෙති උදුහු පුට්ඨි සඤ්ඤායෙහි පඤ්ඤාපෙති ?”ති

“එකමිඪි ඛො අහං පොට්ඨපාද⁴ සඤ්ඤායං පඤ්ඤාපෙමි. පුට්ඨි සඤ්ඤායෙහි පඤ්ඤාපෙමි”ති

“යථාකථං පන හනෙන හගචා එකමිඪි සඤ්ඤායං පඤ්ඤාපෙති ? පුට්ඨි සඤ්ඤායෙහි පඤ්ඤාපෙති ?”ති

“යථා සථා ඛො පොට්ඨපාද නිරොධං පුසති, තථා තථා’හං⁵ සඤ්ඤායං පඤ්ඤාපෙමි. එවං ඛො අහං පොට්ඨපාද එකමිඪි සඤ්ඤායං පඤ්ඤාපෙමි, පුට්ඨි සඤ්ඤායෙහි පඤ්ඤාපෙමි”ති.

“සඤ්ඤා නු ඛො හනෙන පඨමං උපපජ්ජති, පච්ඡා ඤ්ඤං ? උදුහු ඤ්ඤං පඨමං උපපජ්ජති, පච්ඡා සඤ්ඤා ? උදුහු සඤ්ඤා ච ඤ්ඤංඤච අපුබ්බං අවිජිමං උපපජ්ජන්ති ?”ති

1. හගචතා ඛිමො අදසිතං අනුජායාමිති, සා 2. නාභිසංඛරෙතො, මජ්ඣ.

3. එකං තෙප (කෙහෙව පොළොකපු) 4. පොට්ඨපාද අහං, සා.

5. තථා අහං, සා.

“වහන්ස, මෙය නැත් ම ය. (නො ඇසූ විරූ ම ය) පොට්ටුපාදය, යම් මහණෙක් මෙහි සටහනක් ඇත්තේ (තමාගේ ප්‍රථමධ්‍යාන සංඥා-යෙන් සංඥාවත්) වේ ද, හෝ එයින් මතුමත්තෙහි දෙවෙනි ධ්‍යානයට ද, එයින් මත්තෙහි තෙවෙනි ධ්‍යානයට ද හි මෙසේ පිළිවෙළින් (හෙත්) කෙළවර සංඥාව (ඇතිවූයෙකුගේ සමාපත්තිය) ලබයි සංඥාවෙහි සිටි ඔහුට ‘සිතන්නා වූ (=දහන් සම්පදනා වූ) මාගේ ඒ ක්‍රියාව ලාමක ය. නො සිතන (දහන් නොසම්පදන) මාගේ ඒ නොසම්පදීම උතුම් මම් වූ කළි සිතන්නෙමි නම් (පුත පුතා දහන් සම්පදින්නෙමි නම්), මතු සම්පත් පිණිස අභිසංඝාර කරන්නෙමි නම් (කම්පහන් වඩන්නෙමි නම්), මාගේ මේ සංඥාවෙන් නිරුඳු වන්නාහ. අන් ඖදාරක (භවාධික) සංඥාවෙන් උපදනාහ එබැවින් මම නො සිතන්නෙමි වීම් නම්, අභි-සංඝාර නො කරන්නෙමි වීම් නම්, යෙකෙකු ිහි මෙසේ සිතෙක් වෙයි, හේ නො ද සිතයි (දහන් නො සම්පදි) අභිසංඝාර නො කෙරෙයි. (මතු සම්පත් පිණිස කම්පහන් නො වඩයි) නො සිතන අභිසංඝාර නො කරන ඔහුගේ ඒ සංඥාවේ ද නිරුඳු වෙත් අන් ඖදාරක සංඥාවේ ද පහළ නො වෙත් එසේ වූ හේ නිරෝධය ස්පෘෂ්‍ය කෙරෙයි. (සංඥාවේ ද නිරෝධය ලබයි) පොට්ටුපාදය, මෙසේ වනාහි අනුප්‍රබෝධ-සංඥානිරෝධසම්පජානසම්පත්තිය (පිළිවෙළින් සංඥානිරෝධයට සම්පදීම) පෝ ිහි වහන්ස, මෙසේ ම මම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාලා දනිමි”යි පොට්ටුපාද කෙම කී ය.

“පොට්ටුපාදය, එසේ ම ිහි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ හේන.

[පොට්ටුපාද:] “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක ම සංඥාවක් පණවන සේක් ද? නැතහොත් බොහෝ සංඥාවක් පණවන සේක් ද?”

[භාග්‍යවතුන් වහන්සේ:] “පොට්ටුපාදය, මම් එක් සංඥාවක් පණවමි. බොහෝ සංඥාවක් පණවමි”.

[පොට්ටුපාද:] “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙසේ නම් එක ම සංඥාවක් පණවන සේක් ද? බොහෝ සංඥාවක් පණවන සේක් ද?”

[භාග්‍යවතුන් වහන්සේ:] “පොට්ටුපාදය, යම් යම් පරිද්දෙකින් (යම් යම් කසිණාදී අරමුණකින් හෝ යම් යම් ප්‍රථමධ්‍යානාදී ධ්‍යානයෙකින්) මහණ තෙම නිරෝධය ස්පෘෂ්‍ය කෙරේ ද, එසේ එසේ (ඒ ඒ කසිණාදියෙන් ඒ ඒ ධ්‍යානයෙන් මම් එක් සංඥාවක් පණවමි බොහෝ සංඥාවක් පණවමි”

[පොට්ටුපාද:] “වහන්ස, (නිරෝධයෙන් නැගී සිටිනාහට අර්තත්ති-ඵලසංඥාව පළමු වත් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂාඥාය පසු වත් උපදී ද? නැතහොත් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂාඥාය පළමු වත් අර්තත්තිඵලසංඥාව පසු වත් උපදී ද? නොහොත් අර්තත්තිඵලසංඥාවත් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂාඥායත් යන දෙක ම ඉදිරි පසු නො ව එක්විට ම උපදී ද?”

“සඤ්ඤා ඛො පොට්ටිපාද පඨමං උපපජ්ඣති පච්ඡා ඤාණං සඤ්ඤාපාදා ව පන ඤාණාදායෙදා තොති ඥාණං එවං පජානාති: ඉදංචාචයා කිර මෙ ඤාණං උදපාදීති ඉමිනා¹ ඛො එතං පොට්ටිපාද පරියායෙන වෙදිතබ්බං, යථා සඤ්ඤා පඨමං උපපජ්ඣති පච්ඡා ඤාණං, සඤ්ඤාපාදා ව පන ඤාණාදායෙදා තොති”²ති.

“සඤ්ඤා හු ඛො භතෙන පුරිසස්ස අත්තා? උදාහු අඤ්ඤා සඤ්ඤා, අඤ්ඤා අත්තා?”³ති.

“කිං පන? නිං පොට්ටිපාද අත්තානං පච්චෙසි?”⁴ති.

“මලාරිකං ඛො අහං භතෙන අත්තානං පච්චෙමි රුපිං වාතුමමහා-භුතිකං⁵ කබලිකාරාභාරභක්කනති”⁶.

“මලාරිකො ව හි තෙ පොට්ටිපාද අත්තා අභවස්ස රුපි වාතුමමහා-භුතිකො⁷ කබලිකාරාභාරභක්කනා⁸, එවං සන්නං ඛො තෙ පොට්ටිපාද අඤ්ඤා⁹ ව¹⁰ සඤ්ඤා භවස්සති,¹¹ අඤ්ඤා අත්තා¹² තදම්නාපෙතං¹³ පොට්ටිපාද පරියායෙන වෙදිතබ්බං, යථා අඤ්ඤා ව සඤ්ඤා භවස්සති, අඤ්ඤා අත්තා

තිට්ඨතෙවසායං¹⁴ පොට්ටිපාද මලාරිකො අත්තා රුපි වාතුමමහා-භුතිකො කබලිකාරාභාරභක්කනා අථ ඉමස්ස පුරිසස්ස අඤ්ඤා ව සඤ්ඤා උපපජ්ඣති¹⁵ අඤ්ඤා ව සඤ්ඤා නිරුප්ඤානති¹⁶ ඉමිනා¹⁷ ඛො එතං පොට්ටිපාද පරියායෙන වෙදිතබ්බං, යථා අඤ්ඤා ව සඤ්ඤා භවස්සති, අඤ්ඤා අත්තා”¹⁸ති.

“මනොමයං ඛො අහං භතෙන අත්තානං පච්චෙමි සබ්බභිත-පච්චභිතං¹⁹ අභිනිජ්ඣනති”.

“මනොමයො ව හි තෙ පොට්ටිපාද අත්තා අභවස්ස සබ්බභිතපච්චභිති අභිනිජ්ඣයො, එවං සන්නමපි ඛො තෙ පොට්ටිපාද අඤ්ඤා ව සඤ්ඤා භවස්සති, අඤ්ඤා අත්තා තදම්නාපෙතං පොට්ටිපාද පරියායෙන වෙදිතබ්බං, යථා අඤ්ඤා ව සඤ්ඤා භවස්සති, අඤ්ඤා අත්තා”.

“තිට්ඨතෙවසායං පොට්ටිපාද මනොමයො අත්තා සබ්බභිතපච්චභිති අභිනිජ්ඣයො අථ ඉමස්ස පුරිසස්ස අඤ්ඤා ව සඤ්ඤා උපපජ්ඣති, අඤ්ඤා ව සඤ්ඤා නිරුප්ඤානති ඉමිනාපි ඛො එතං පොට්ටිපාද පරියායෙන වෙදිතබ්බං, යථා අඤ්ඤා ව සඤ්ඤා භවස්සති, අඤ්ඤා අත්තා”²⁰ති”.

1 ඉමිනා ව ඛො එතං, මෙසං ඉදංකාපෙතං, PTS 2 කිං, ඤා
3 වාතුමමහාභුතිකං, මෙසං 4 කබලිකාරාභාරං, සං 5 ව, සං
6 අභවස්ස, ඤා 7 අත්තාති, ඤා 8 තදම්නා, PTS
9 තිට්ඨතෙ ව, අතං 10 උපපජ්ඣති, සං 11 නිරුප්ඤානති, සං
12 ඉදංකාපි ඛො, PTS. 13 පච්චෙසි, සං

[භාග්‍යවත්තු.] “පොට්ඨපාදය, අර්හත්තිඵලසංඥාව වනාහි පලමු ව උපදී ප්‍රත්‍යවේක්ෂාඥනය පසු ව උපදී අර්හත්තිඵලසංඥාවගේ ද ඉපැදීමෙන් ප්‍රත්‍යවේක්ෂාඥනයගේ ඉපැදීම වේ. හෙතෙම මේ අර්හත්ති-ඵලසමාධිසංඥා හෙතෙමගේ ‘මට ප්‍රත්‍යවේක්ෂාඥනය උපතා’යි දැන ගනී පොට්ඨපාදය, ‘සංඥාව පලමු ව ද ඥනය පසු ව ද උපදී සංඥාවගේ ඉපැදීමෙන් වනාහි ඥනයගේ ඉපැදීම වේ’ ය යනු මෙසේ මේ කරුණින් දත යුතු”.

[පොට්ඨපාද.] “වහන්ස, සංඥාව පුරුෂයාගේ ආත්මය ද? නැතහොත් සංඥාව අනෙකෙකුත් ආත්මය වෙත එකෙකුත් වේ ද?”

[භාග්‍යවත්තු.] “පොට්ඨපාදය, තෝ කුමක් නම් ආත්මය කොට සලකයි ද?”

[පොට්ඨපාද.] “වහන්ස, සතර මහාභුතයන්ගෙන් නිපන් කබලිකාර ආහාරය බුදිතා රූපවත් වූ මෘදුරික දෑයක් ආත්ම කොට සලකමි”.

[භාග්‍යවත්තු.] “පොට්ඨපාදය, තාගේ ආත්මය සතර මහාභුතයන්-ගෙන් නිපන් කබලිකාර ආහාරය බුදිතා රූපවත් මෘදුරික දෑයක් වන්නේ නම්, මෙසේ ඇති කල්හි තොපට සංඥාව අනෙකෙකුත් ආත්මය වෙත එකෙකුත් වන්නේ ය පොට්ඨපාදය, මේ කරුණින් ‘සංඥාව අනෙකෙකුත් ආත්මය වෙත එකෙකුත් වන්නේ ය’ යන මෙය දත යුතු”.

පොට්ඨපාදය, සතර මහාභුතයන්ගෙන් උපන් රූපවත් වූ කබලි-කාර ආහාර බුදිතා ඒ මේ ආත්මය සිටිවා වැලි පුරුෂයාට අත්‍ය වූ ම සංඥාවේ උපදිත් අත්‍ය වූ ම සංඥාවේ නිරුද්ධ වෙත් පොට්ඨ-පාදගෙනී, ‘සංඥාව අනෙකෙක් ම වන්නේ ය, ආත්මය වෙත එකෙක් ම වන්නේ ය’ යන මෙය මේ කරුණින් දත යුතු”

[පොට්ඨපාද.] “වහන්ස, මම ආත්මය සියලු අභවසහ ඇති, නො පිරිනුණු ඉඳුරන් ඇති මනෝමය දෑයක් කොට සලකමි”

[භාග්‍යවත්තු.] “පොට්ඨපාදය, තාගේ ආත්මය සියලු අභවසහ ඇති, නොපිරිනුණු ඉඳුරන් ඇති මනෝමය දෑයක් වන්නේ නම්, එසේ ඇති කල්හි ද තාගට සංඥාව අනෙකෙක් ම ආත්මය වෙත එකෙක් ම වන්නේ ය පොට්ඨපාදය, මේ කරුණින් ‘සංඥාව අනෙකෙකුත් ආත්මය වෙත එකෙකුත් වන්නේ ය’ යන මෙය දත යුතු”.

පොට්ඨපාදය, සියලු අභවසහ ඇති, නොපිරිනුණු ඉඳුරන් ඇති මේ මනෝමය ආත්මය සිටිවා වැලි මේ පුරුෂයාට අත්‍ය වූ ම සංඥාවේ උපදිත් අත්‍ය වූ ම සංඥාවේ නිරුද්ධ වෙත් පොට්ඨපාදගෙනී, ‘සංඥාව අනෙකෙක් ම ද ආත්මය වෙත එකෙක් ම ද වන්නේ ය’ යන මෙය මේ කරුණින් දත යුතු”.

“කීං පන භනෙන තං ජීවං තං භරීරං. ඉදමෙව සච්චං මොඝ-
මඤ්ඤානති?”.

“එතමයි ඛො පොට්ඨපාද මයා අඛ්‍යාතතං ‘තං ජීවං තං භරීරං
ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති’”

“කීං පන භනෙන අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං භරීරං. ඉදමෙව සච්චං
මොඝමඤ්ඤානති?”.

“එතමයි ඛො පොට්ඨපාද මයා අඛ්‍යාතතං ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං
භරීරං. ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති’”.

“කීං පන භනෙන භොති තථාගතො පරමමරණං. ඉදමෙව සච්චං
මොඝමඤ්ඤානති?”.

“එතමයි ඛො පොට්ඨපාද මයා අඛ්‍යාතතං. ‘භොති තථාගතො
පරමමරණං ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති’”.

“කීං පන භනෙන න භොති තථාගතො පරමමරණං. ඉදමෙව
සච්චං මොඝමඤ්ඤානති?”.

“එතමයි ඛො පොට්ඨපාද මයා අඛ්‍යාතතං ‘න භොති තථාගතො
පරමමරණං. ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති’”.

“කීං පන භනෙන භොති ච න භොති ච තථාගතො පරමමරණං
ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති?”

“එතමයි ඛො පොට්ඨපාද මයා අඛ්‍යාතතං ‘භොති ච න භොති ච
තථාගතො පරමමරණං. ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති’”

“කීං පන භනෙන තෙව භොති න න භොති තථාගතො පරමමරණං
‘ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති?’”.

“එතමයි ඛො පොට්ඨපාද මයා අඛ්‍යාතතං ‘තෙව භොති න න
භොති තථාගතො පරමමරණං. ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති’”.

[පොට්ඨපාද:] “වහන්ස, කීමෙක් ද? ජවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම ද? මෙය ම සත්‍ය ද? සෙස්ස මිථ්‍යා ද?”.

[භාග්‍යවත්තු:] “පොට්ඨපාදය, ‘ජවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම ය, මෙය ම සත්‍ය ය, සෙසු සියල්ල මිථ්‍යා ය’ යන මෙය ද මා විසින් නො-පවසන ලදී”

[පොට්ඨපාද:] “වහන්ස, කීමක් ද? ජවයන් ශරීරයන් වෙන් වෙන් වූ දෙදෙනෙක් ද? මෙය ම සත්‍ය ද? සෙසු සියල්ල මිථ්‍යා ද?”.

[භාග්‍යවත්තු:] “පොට්ඨපාදය, ‘ජවයන් ශරීරයන් වෙන් වෙන් වූ දෙදෙනෙක් ය, මෙය ම සත්‍ය ය, ය, අන් සියල්ල මිථ්‍යා ය’ යි මෙය ද මා විසින් නොපවසන ලදී”

[පොට්ඨපාද:] “වහන්ස, සත්ථි (ආත්ම) තෙම මරණින් මත්තෙහි වේ ද? මෙය ම සත්‍ය ද? (මෙයට විරුද්ධ) සෙසු සියල්ල මිථ්‍යා ද?”.

[භාග්‍යවත්තු:] “පොට්ඨපාදය, සත්ථි (ආත්ම) තෙම මරණින් මත්තෙහි වේ යැ යි, මෙය ම සත්‍ය යැ යි, සෙසු සියල්ල මිථ්‍යා යි මෙය ද මා විසින් නොපවසන ලදී”.

[පොට්ඨපාද:] “වහන්ස, කීමක් ද? සත්ථි (ආත්ම) තෙම මරණින් මතු නොවේ ද? මෙය ම සත්‍ය ද? සෙසු සියල්ල මිථ්‍යා ද?”.

[භාග්‍යවත්තු:] “පොට්ඨපාදය, ‘සත්ථි (ආත්ම) තෙම මරණින් මතු නොවේ ය, මෙය ම සත්‍ය ය, සෙසු සියල්ල මිථ්‍යා ය’ යන මෙය ද මා විසින් නොපවසන ලදී”

[පොට්ඨපාද:] “වහන්ස, කීම, තථාගත (සත්ථි) තෙම මරණින් මතු වන්නේත් නොවන්නේත් වේ ද? මෙය ම සත්‍ය ද? සෙස්ස මිථ්‍යා ද?”.

[භාග්‍යවත්තු:] “පොට්ඨපාදය, ‘තථාගත (සත්ථි) තෙම මරණින් මතු වන්නේත් නොවන්නේත් වේ මෙය ම සත්‍ය ය, සෙස්ස මිථ්‍යා ය’ යන මෙය ද මා විසින් නොපවසන ලදී”

[පොට්ඨපාද:] “වහන්ස, කීමක් ද? තථාගත (සත්ථි) තෙම මරණින් මතු නොව වන්නේත් නොව නොවන්නේත් වේ ද? මෙය ම සත්‍ය ද? සෙස්ස මිථ්‍යා ද?”

[භාග්‍යවත්තු:] “පොට්ඨපාදය, තථාගත තෙම මරණින් මතු නොව වන්නේත් නොව නොවන්නේත් වේ යැ යි ද, මෙය ම සත්‍ය යැ යි සෙස්ස මිථ්‍යා යැ යි ද යන මෙයත් මා විසින් නොපවසන ලදී”.

එවං වුත්තෙ පොට්ඨපාඤ්ඤ පරිබ්බාජකො තෙ පරිබ්බාජකෙ එතදවොච:
 “අභමපි ඛො භො න කිඤ්චි සමණස්ස ගොතමස්ස එකංසිකං ධම්මං
 දෙසිතං ආජානාමි ‘සස්සතො ලොකො’ති වා ‘අසස්සතො ලොකො’ති වා,
 -පෙ- ‘තෙව භොති න න භොති තපාගතො පරමමරණො’ති වා අපි ච
 සමණො ගොතමො භූතං තවුරං තපං පටිපදං පඤ්ඤාපෙති¹ ධම්මට්ඨිතං²
 ධම්මනිශාමිකං³, භූතං ඛො පන තවුරං තපං පටිපදං පඤ්ඤාපෙන්නස්ස
 ධම්මට්ඨිතං ධම්මනිශාමිකං කපං හි නාම මාදියො විඤ්ඤා සමණස්ස
 ගොතමස්ස සුභාසිතං සුභාසිතතො නාබ්බන්ධමොදෙය්‍යා⁴” ති.

අථ ඛො දුච්ඡිකතිහස්ස අවිච්ඡෙදන විනේනා ච හප්පිසාරිපුත්තො
 පොට්ඨපාඤ්ඤ ච පරිබ්බාජකො යෙන හගවා භෙත්තපසඤ්ඤමිත්ත උපසඤ්ඤමිත්තා
 විනේනා හප්පිසාරිපුත්තො හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි
 පොට්ඨපාඤ්ඤ පන පරිබ්බාජකො හගවතා සද්ධිං සමමොදි සමමොදනිසං
 කපං සාරාණිසං⁵ චීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසිදි එකමන්තං නිසිත්තො
 ඛො පොට්ඨපාඤ්ඤ පරිබ්බාජකො හගවන්තං එතදවොච: තද මං හන්තෙ තෙ
 පරිබ්බාජකො අචිරපක්කන්තස්ස හගවතො සමන්තන්තො වාචාසතතිත්තොදුක්කන
 සඤ්ඤමිත්තං අහංසු- එවමෙව පනායං හවං පොට්ඨපාඤ්ඤ සඤ්ඤ-
 දෙව සමණො ගොතමො භාසති, නං තදෙවස්ස අබ්බන්ධමොදති ‘එවමෙතං
 හගවා, එවමෙතං සුගතො’ති න ඛො පන මයං කිඤ්චි සමණස්ස ගොත-
 මස්ස එකංසිකං ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි: ‘සස්සතො ලොකො’ති වා,
 ‘අසස්සතො ලොකො’ති වා, ‘අන්තවා ලොකො’ති වා, ‘අනන්තවා ලොකො’ති
 වා, ‘තං ජීවං තං සරීරන්ති’වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති’වා, ‘භොති
 තපාගතො පරමමරණො’ති වා, ‘න භොති තපාගතො පරමමරණො’ති වා,
 ‘භොති ච න භොති ච තපාගතො පරමමරණො’ති වා, ‘තෙව භොති න
 න භොති තපාගතො පරමමරණො’ති වා ති. එවං වුත්තො’හං හතො තෙ
 පරිබ්බාජකෙ එතදවොච: “අභමපි ඛො භො න කිඤ්චි සමණස්ස
 ගොතමස්ස එකංසිකං ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි ‘සස්සතො ලොකො’ති වා,
 ‘අසස්සතො ලොකො’ති වා -පෙ- ‘තෙව භොති න න භොති තපාගතො
 පරමමරණො’ති වා අපි ච සමණො ගොතමො භූතං තවුරං තපං පටිපදං
 පඤ්ඤාපෙති¹ ධම්මට්ඨිතං² ධම්මනිශාමිකං³ භූතං ඛො පන තවුරං තපං
 පටිපදං පඤ්ඤාපෙන්නස්ස ධම්මට්ඨිතං⁴ ධම්මනිශාමිකං⁵ කපං හි නාම
 මාදියො විඤ්ඤා සමණස්ස ගොතමස්ස සුභාසිතං සුභාසිතතො නාබ්බන්ධමො
 දෙය්‍යා⁶” ති

1 පඤ්ඤාපෙති, පොසුච්ඡි 2 ධම්මට්ඨිතං, සිමු 3 ධම්මනිශාමිතං, සිමු
 4 සාරණිසං, චේතනං සංඤ්ඤානිසං (මහායාන පොත්ති)
 5 ධම්මට්ඨිතං, PTS ධම්මට්ඨිතං, සිමු
 6 ධම්මනිශාමිතං, සිමු ධම්මනිශාමිතං PTS (තදපාදනං, වීතං)

සබ්බෙව ඛො එතෙ පොට්ඨපාද පරිබ්බාජකා අකාං අවිකවුකා, කාං
 යෙව නොසං එකො ව්කවුමා එකංසිකා'පි හි ඛො පොට්ඨපාද මයා ඛම්මො
 දෙසිතා පඤ්ඤානතා, අනෙකංසිකා'පි හි ඛො පොට්ඨපාද මයා ඛම්මො
 දෙසිතා පඤ්ඤානතා.

කතමෙ ව තෙ පොට්ඨපාද මයා අනෙකංසිකා ඛම්මො දෙසිතා පඤ්ඤානතා?
 'ස සසතො ලොකො'ති වා ඛො පොට්ඨපාද මයා අනෙකංසිකා ඛම්මො
 දෙසිතො පඤ්ඤානෙතා 'අසසතො ලොකො'ති වා ඛො පොට්ඨපාද
 මයා අනෙකංසිකා ඛම්මො දෙසිතො පඤ්ඤානෙතා 'අනතවා ලොකො'ති
 වා ඛො පොට්ඨපාද -පෙ- 'අනතවා ලොකො'ති වා ඛො පොට්ඨපාද -පෙ-
 'තං ජීවං තං සරීරන්ති' වා ඛො පොට්ඨපාද -පෙ- 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං
 සරීරන්ති' වා ඛො පොට්ඨපාද -පෙ- 'හොති තපාගතො පරමමරණො'ති වා
 ඛො පොට්ඨපාද -පෙ- 'න හොති තපාගතො පරමමරණො'ති වා ඛො
 පොට්ඨපාද -පෙ- 'හොති ච න ච හොති තපාගතො පරමමරණො'ති වා
 ඛො පොට්ඨපාද -පෙ- 'නෙව හොති න නි හොති තපාගතො පරමමරණො'ති
 වා ඛො පොට්ඨපාද මයා අනෙකංසිකා ඛම්මො දෙසිතො පඤ්ඤානෙතා.

කසමා ව තෙ පොට්ඨපාද මයා අනෙකංසිකා ඛම්මො දෙසිතා
 පඤ්ඤානතා? න භෙතෙ පොට්ඨපාද අන්තංගිතා න ඛම්මසංගිතා න
 ආදිබ්බුහම්චරියකා න නිබ්බිදය න විරාගාය න නිරෝධාය න උපසමාය න
 අභිඤ්ඤාය න සම්මොධාය න නිබ්බානාය සංවත්තන්ති තසමා තෙ මයා
 අනෙකංසිකා ඛම්මො දෙසිතා පඤ්ඤානතා.

කතමෙ ව තෙ පොට්ඨපාද මයා එකංසිකා ඛම්මො දෙසිතා පඤ්ඤානතා?
 'ඉදං දුක්ඛ'න්ති ඛො පොට්ඨපාද මයා එකංසිකා ඛම්මො දෙසිතො පඤ්ඤා-
 නෙතා 'අයං දුක්ඛසමුදයො'ති ඛො පොට්ඨපාද මයා එකංසිකා ඛම්මො
 දෙසිතො පඤ්ඤානෙතා 'අයං දුක්ඛනිරෝධො'ති ඛො පොට්ඨපාද මයා
 එකංසිකා ඛම්මො දෙසිතො පඤ්ඤානෙතා 'අයං දුක්ඛනිරෝධායාමිති
 පටිපදා'ති ඛො පොට්ඨපාද මයා එකංසිකා ඛම්මො දෙසිතො පඤ්ඤානෙතා.

කසමා ව තෙ පොට්ඨපාද මයා එකංසිකා ඛම්මො දෙසිතා පඤ්ඤානතා?
 එතෙ පොට්ඨපාද අන්තංගිතා, එතෙ ඛම්මසංගිතා, එතෙ ආදිබ්බුහම්චරියකා,
 එතෙ නිබ්බිදය විරාගාය නිරෝධාය උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්මොධාය
 නිබ්බානාය සංවත්තන්ති තසමා තෙ මයා එකංසිකා ඛම්මො දෙසිතා
 පඤ්ඤානතා.

[එවිට භාෂ්‍යවිකුන් වහන්සේ මෙය වදාළ හේක]

“පොඬුපාදය, ඒ සිගු පිරිවැජ්ඣේ නුවණැත් තැනියෝ ය, අකුසලයෝ ය. ඔවුන් අකුරෙහි සුභාසිත - දුභාසිත දන්නා නුවණැත් ඇතිගේ නො ම ය. පොඬුපාදය, එකානන් කොට මා විසින් දෙසුණු පැණැවු දැනම් ද ඇත. පොඬුපාදය, එකානන් නො කොට මා විසින් දෙසුණු පැණැවු දැනම් ද ඇත.

පොඬුපාදය, මා විසින් එකානන් නොකොට දෙසුණු පැණැවු ඒ දැනම්හු කවරහැ? පොඬුපාදය, ලොව (ආත්මය) කැසවන යැ යි හෝ එකානන් නො කොට මා විසින් දැනම් දෙසන ලදී, පණවන ලදී පොඬුපාදය, ලොව (ආත්මය) අකැසවන යැ යි හෝ එකානන් නො කොට දැනම් දෙසන ලදී, පණවන ලදී පොඬුපාදය, ලොව (ආත්මය) අනන්තය යැ යි කියා හෝ ජීවයත් ශරීරයත් එකෙක් මැ යැ යි කියා හෝ අනන්ත යැ යි කියා හෝ ලොව (ආත්මය) ජීවයත් ශරීරයත් වෙන් වෙන් දෙකෙක් මැ යි කියා හෝ තපාගතයා (ආත්මය) මරණින් මතු වෙයි කියා හෝ තපාගතයා (ආත්මය) මරණින් මතු නො වන්නේත් වෙයි කියා හෝ තපාගතයා (ආත්මය) මරණින් මතු නො වන්නේත් නො ම නොවන්නේත් වෙයි කියා හෝ මා විසින් එකානන් නො කොට දැනම් දෙසන ලද්දේ, පණවන ලද්දේ වෙයි

පොඬුපාදය, කවර හෙයින් මා විසින් ඒ දැනම්හු එකානන් කොට නො දෙසන ලද්දහු ද, නො පණවන ලද්දහු ද? යත්. පොඬුපාදය, මේ (ලොව ශාසනය ය යන ආදී වූ) දෘෂ්ටි දෙලොවැඩ හෝ අත්වැඩ පර වැඩ හෝ අසලෝ නො වෙති ලොවුතුරු දැනම් අසලෝ නො වෙති, සසුන් බහිසරට ආදිය වූ අභිසිලසිංහාමානු ද නො වෙති සසරවට, කල්කිරිපිණිය, සසර නො ගැලපු පිණිය, දුක් නසනු පිණිය, දුක් සංහිදුවනු පිණිය, සසරදුක් පසක් කරනු පිණිය, සසරවට අවබෝධ කරනු පිණිය, අමා මහතිවන් සාක්ෂාත් කරනු පිණිය නො පවත්නාහ එ හෙයින් මා විසින් ඒ දැනම්හු එකානන් කොට නො දෙසන ලදහ, නො පණවන ලදහ.

පොඬුපාදය, මා විසින් එකානන් කොට දෙසන ලද පණවන ලද ඒ දැනම්හු කවරහු ද? පොඬුපාදය, ‘මේ දුක්’ යි කියා ම මා විසින් එකානන් කොට බමිය දෙසන ලද්දේ ය, පණවන ලද්දේ ය මේ දුක් හටගන්නේ හේතු යැ’ යි කියා ම මා විසින් එකානන් කොට බමිය දෙසන ලද්දේ ය, පණවන ලද්දේ ය පොඬුපාදය, ‘මේ දුක් නැස්ම යැ’ යි කියා ම මා විසින් එකානන් කොට බමිය දෙසන ලද්දේ ය, පණවන ලද්දේ ය පොඬුපාදය, ‘මේ දුක් නැස්මට යන පිළිවෙතැ’ යි කියා ම මා විසින් එකානන් කොට බමිය දෙසන ලද්දේ ය, පණවන ලද්දේ ය

පොඬුපාදය, කවර හෙයින් මා විසින් ඒ බමියෝ එකානන් කොට දෙසන ලදහු ද, පණවන ලදහු ද යත් පොඬුපාදය, මොහු නමින් අනුන් දෙපසම ම අභිවෘද්ධි ඇසුරු කළාහු වෙත් මොහු ලොවුතුරු දැනම් ඇසුරු කළාහු වෙත් මොහු ආදිබ්‍රහ්මවේදික (මාගීබ්‍රහ්මවේදියාගේ සුඵ භාග්‍යවත්තය) වෙත් මොහු සසර කල්කිරිපිණිය, සසර නොගැලීම් පිණිය, සසර දුක් නසනු පිණිය, සසර දුක් සංහිදෙනු පිණිය, විශිෂ්ටභූතය පිණිය, සත්‍යාවබෝධය පිණිය නිවන් පසක් කරනු පිණිය පවතිත් එහෙයින් මා විසින් ඒ බමියෝ එකානන් කොට දෙසන ලදහ, පණවන ලදහ.

සතති ඛො පොට්ඨපාද ඵෙකෙ සමණබ්බාසමණං 'එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො: 'එකන්තසුඛි අත්තා හොති අරුණො පරමමරණා'ති, ත්‍යාගං උපසඛිකමිති, එවං වදාමි 'සච්චං කිර තුලෙන ආයසමනෙතා එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො: 'එකන්තසුඛි අත්තා හොති, අරුණො පරමමරණා'ති? හෙ වෙ මෙ එවං පුට්ඨා 'ආමා'ති¹ පටිජානනති, ත්‍යාගං එවං වදාමි 'අපි පන තුලෙන ආයසමනෙතා එකන්තසුඛං ලොකං ජානං පස්සං විහරො'ති ඉති පුට්ඨා 'නො'ති වදනති ත්‍යාගං එවං වදාමි 'අපි ව පන තුලෙන ආයසමනෙතා එකං වා රත්තං එකං වා දිවසං උපබ්බං වා රත්තං උපබ්බං වා දිවසං එකන්තසුඛං අත්තානං සමපජානාමා'ති ඉති පුට්ඨා 'නො'ති වදනති, ත්‍යාගං එවං වදාමි 'අපි පන තුලෙන ආයසමනෙතා ජානාම, 'අයං මහෙස්ස අයං පටිපදා එකන්තසුඛස්ස ලොකස්ස සච්ඡිකිරිතායා?' ති. ඉති පුට්ඨා 'නො'ති වදනති ත්‍යාගං එවං වදාමි 'අපි පන තුලෙන ආයසමනෙතා යා තා දෙවතා එකන්තසුඛං ලොකං උපපන්නා, තාසං භාගමානානං සද්දා සුණාම: 'සුපට්ටන්නාසු මාරිසා, උජුපට්ටන්නාසු මාරිසා එකන්තසුඛස්ස ලොකස්ස සච්ඡිකිරිතායා. මගමපි හි මාරිසා එවමපට්ටන්නා එකන්තසුඛං ලොකං උපපන්නා'ති? ඉති පුට්ඨා 'නො'ති වදනති.

තං කිං මඤ්ඤයි පොට්ඨපාද, "නනු එවං සනෙත තෙසං සමණ-බ්බාසමණානං අප්පාරිභීරකතං භාගිතං සමපජ්ජති?" ති.

"අඬා ඛො හනෙත එවං සනෙත තෙසං සමණබ්බාසමණානං අප්පාරිභීරකතං භාගිතං සමපජ්ජති" ති.

"සෙය්‍යමාපි පොට්ඨපාද පුරිසස්ස එවං වදෙය්‍ය 'අහං යා ඉමසමි ජනපදෙ ජනපදකල්‍යාණි, තං ඉච්ඡාමි, තං කාමෙමි' ති තමෙනං එවං වදෙය්‍යං. අමොනා පුරිස යං තං ජනපදකල්‍යාණිං ඉච්ඡති කාමෙයි, ජානාගි තං ජනපදකල්‍යාණිං බහතිති වා බ්‍රාහ්මණී වා වෙසයි වා සුද්දී වා' ති. ඉති පුට්ඨා 'නො'ති වදෙය්‍ය, තමෙනං එවං වදෙය්‍යං: අමොනා පුරිස යං තං ජනපදකල්‍යාණිං ඉච්ඡති කාමෙයි, ජානාගි තං ජනපදකල්‍යාණිං එවනතාමා එවබොනත්තා'ති වා, දිඝා වා රස්සා වා මජ්ඣිමා වා, කාමී වා සාමා වා මඛුරච්ඡි වා'ති, 'අමුක්කමිං ගාමෙ වා නිගමෙ වා නගරෙ වා'ති? ඉති පුට්ඨා 'නො'ති වදෙය්‍ය, තමෙනං එවං වදෙය්‍යං: අමොනා පුරිස යං තං ත ජානාගි න පස්සයි, තං තං ඉච්ඡති කාමෙයි?' ති. ඉති පුට්ඨා 'ආමා'ති වදෙය්‍ය.

තං කිං මඤ්ඤයි පොට්ඨපාද, නනු එවං සනෙත තස්ස පුරිසස්ස අප්පාරිභීරකතං භාගිතං සමපජ්ජති?" ති.

"අඬා ඛො හනෙත එවං සනෙත තස්ස පුරිසස්ස අප්පාරිභීරකතං භාගිතං සමපජ්ජති" ති.

පොට්ටොදය, ‘ආනමය මරණින් මතු එකානන්තයෙන් සුවපත් වේ යැයි, නිත්‍ය වේ යැයි’ මෙබඳු වාද ඇති, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇති ඇතැම් මහණ බමුණු කෙනෙක් ඇත මම් ඔවුන් කර එළැඹ, ‘ආශ්‍රමෙන්නි, ආනමය මරණින් මතු එකානන්තයෙන් සුවපත් වේ, නිත්‍ය වේ යැයි’ තෙපි මොඳු වාද ඇත්තෝ ය, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තෝ ය යනු කැබැදූ? යි මෙසේ විචාරම්. මෙසේ විචාරන ලද ඔහු මට ‘එසේ යැ’ යි පිළිතුරු කෙරෙත් නම්, ‘ආශ්‍රමෙන්නි, තෙපි එකානන්ත සුව ඇති ලොකය (අසෝ දෙය ඇතැයි) දන්නානු දක්නානු වසවු දූ’ යි ඔවුන් පිළිවිසිණි. මෙසේ පුළුවන්තා ලද්දහු ‘තැනැ’ යි කියත්. ඔවුනට මම් ‘ආශ්‍රමෙන්නි’ තෙපි එක් රැයක් හෝ එක් දහවලක් හෝ අඩරැයක් හෝ අඩදහවලක් හෝ එකානන්තයෙන් සුවපත් වූ ආනම-යක් දැනිවු දූ’ යි මෙසේ කියමි මෙසේ විචාරන ලද ඔහු ‘තැනැ’ යි කියත් ඔවුනට මම් ‘ආශ්‍රමෙන්නි, එකානන්ත සුව ඇති ලොව පසක් කිරීමට මේ මහ ය, මේ පිළිවෙත යැ යි තෙපි දැනිවු දූ’ යි මම් කියමි. මෙසේ විචාරන ලද්දහු ‘නො දැනිමු’ යි ඔහු කියත් ඔවුනට මම් ‘ආශ්‍රමෙන්නි, එකානන්ත සුව ඇති ලොවැ උපත් යම් දෙවතා කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔවුන් ‘නිදුකාණති, එකානන්ත සුව ඇති ලොව පසක් කරනු පණිය, සුපිළිපත්තනු වවු. නිදුකාණති, සෘජු ව පිළිපත්තනු වවු. නිදුකාණති, අපි ද මෙසේ පිළිපත්තමෝ එකානන්ත සුව ඇති ලොවට පැමිණියමහ’ යි කියන්නවුන්ගේ වචනය අසවු දූ’ යි මෙසේ පිළිවිසිණි මෙසේ මා විසින් විචාරන ලද ඔහු ‘එ වැන්නක් නො ඇසුමු’ යි කියත්.

[භාග්‍යවත්තු] “පොට්ටොදය, ඒ කීමැ යි සිතයි ද? මෙසේ ඇති කල්හි ඒ මහණබමුණන්ගේ වචනය ප්‍රතිහරණ නැති එකෙක් (ප්‍රතිපාක්ෂිකයන්ගේ නිත්‍යයට හොදුරු එකෙක්) නො වේ ද?”

[පොට්ටොද] “වහන්ස, මෙසේ ඇති කල්හි එකානන්තයෙන් ඒ මහණබමුණන්ගේ වචනය ප්‍රතිහරණ නැති එකෙක් ය.

[භාග්‍යවත්තු] “පොට්ටොදය, යම්ගේ පුරුෂයෙක් ‘මේ දනවිෂවති යම් දනවුකැලණක් වේ නම් ඇය පතමි ඇය කැමැත්තෙහි’ යි කියන්නේ ද, ඔහුට අභ්‍යයෝ ‘එවිබා පුරුෂය, තෝ යම් දනවුකැලණක පතයි නම්, කැමැත්තෙහි නම්, මි කැත්තකක් නො හොත් බමුණුකකක් හෝ වෙත්කකක් හෝ සුදුරුකකක් යැ යි ඇය දන්නෙහි දූ’” යි මෙසේ කියන්නානු ද, මෙසේ පුළුවන්තා ලැබූ හෙ තෙමේ ‘නො දැනිමි’ යි කියන්නේ ය අන්හු ඔවුට ‘එවිබා පුරුෂය, තෝ යම් දනවුකැලණක පතයි නම්, කැමැත්තෙහි නම්, ඒ දනවුකැලණ මේ නැමැත්තී යැ යි මෙයොත් ඇත්තී යැ යි හෝ කළු හෝ කෙළු හෝ පවුචන් සිව්ග ඇත්තියැයි හෝ, අසෝ ගම් හෝ තියම්ගම් හෝ නුවර හෝ වෙසෙන්නී යැ යි දනුදූ’ යි මෙසේ කියන්නානු නම්, මෙසේ විචාරන ලද හෝ ‘එය නො දැනිමි’ යි කියන්නේ ය ඔහුට අන්හු ‘එවිබා පුරුෂය, යම් යුක්ත නො හො දන්නෙහි නම්, නො දන්නෙහි නම්, තෝ ඇය පතයි ද? ඇය කැමැත්තෙහි දූ’ යි කියන්නානු නම්, මෙසේ විචාරන ලද්දේ ‘එසේ’ යැ යි හේ කියන්නේ ය

“පොට්ටොදය, එය කීමැ යි සිතයි ද? මෙසේ ඇති කලා ඒ පුරුෂයාගේ වචනය ප්‍රතිහරණ නැතියෙක් නො වන්නේ ද?”

[පොට්ටොද] “වහන්ස, මෙසේ ඇති කලා ඒ පුරුෂයාගේ වචනය එකානන්තයෙන් ප්‍රතිහරණ නැතියෙක් වෙයි.”

“එවමෙව ඛො පොට්ඨපාදො යෙ තෙ සමණවුහමිණො එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො ‘එකන්තසුඤ්ඤාං අතතා නොති අරොගො පරමිරණො’ ති, ත්‍යාගං උපසඬ්ඤාමිතිං එවං වදාමි: සච්චං කිරි තුළුන ආයස්සනො එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො ‘එකන්තසුඤ්ඤාං අතතා නොති අරොගො පරමිරණො’ති” තෙ චෙ¹ මෙ එවං පුට්ඨා: ‘ආමා’ති පටිජානන්ති, ත්‍යාගං එවං වදාමි අපි පන තුළුන ආයස්සනො එකන්තසුඤ්ඤාං ලොකං ජානං පස්සං විහරාමා”ති ඉති පුට්ඨා ‘නො’ති වදන්ති

ත්‍යාගං එවං වදාමි අපි පන තුළුන ආයස්සනො එකං වා රතතිං එකං වා දිවසං උපසිංචං වා රතතිං උපසිංචං වා දිවසං එකන්තසුඤ්ඤාං අතතානං සමපජානාමා”ති ඉති පුට්ඨා ‘නො’ති වදන්ති

ත්‍යාගං එවං වදාමි අපි පන තුළුන ආයස්සනො ජානාම ‘අස්මය්‍යො අස්මං පටිපදා එකන්තසුඤ්ඤාං ලොකස්ස සච්ඡිකිරියායා’ ති ඉතිපුට්ඨා ‘නො’ති වදන්ති,

ත්‍යාගං එවං වදාමි අපි පන තුළුන ආයස්සනො යා තා දෙවතා එකන්තසුඤ්ඤාං ලොකං උපපන්නා, ත්‍යාගං භාසමානානං සද්දං සුණංථා සුපටිපන්නාන්ථ මාරිකා, උජ්ජ්වලිපන්නාන්ථ මාරිකා, එකන්තසුඤ්ඤාං ලොකස්ස සච්ඡිකිරියාය. මඤ්චි සි මාරිකා, එවං පටිපන්නා එකන්තසුඤ්ඤාං ලොකං උපපන්නා”ති ඉති පුට්ඨා ‘නො’ති වදන්ති

තං කිං මඤ්ඤාදි පොට්ඨපාදො, නහු එවං සනෙත තෙසං සමණ-වුහමිණානං අපාරිහිරිකතං භාසිතං සමපජානාමි” ති.

“අද්ධා ඛො හනෙත තෙසං සමණවුහමිණානං අපාරිහිරිකතං භාසිතං සමපජානාමි” ති

සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාදො පුරිසො වායුමහාපභට්ඨ නිසෙය්‍යණිං කරෙය්‍ය පාසාදස්ස ආරොහණං, ත්‍යමිතං එවං වදෙය්‍යං අමො: පුරිස යස්ස නිං පාසාදස්ස ආරොහණං නිසෙය්‍යණිං කරෙයි, ජානායි තං පාසාදං පුරිසමාය වා දිසාය දක්ඛිණං වා දිසාය පච්ඡිමාය වා දිසාය උත්තරාය වා දිසාය, උච්චො වා නිච්චො වා මජ්ඣමො වා”ති, ඉති පුට්ඨා ‘නො’ති වදෙය්‍ය තමෙනං එවං වදෙය්‍යං අමො: පුරිස යං නිං ත ජානායි න පස්සයි, තස්ස නිං පාසාදස්ස ආරොහණං නිසෙය්‍යණිං කරෙයි”ති, ඉති පුට්ඨා ‘ආමා’ති වදෙය්‍ය.

තං කිං මඤ්ඤාදි පොට්ඨපාදො, නහු එවං සනෙත තස්ස පුරිසස්ස අපාරිහිරිකතං භාසිතං සමපජානාමි” ති.

“අද්ධා ඛො හනෙත එවං සනෙත තස්ස පුරිසස්ස අපාරිහිරිකතං භාසිතං සමපජානාමි” ති

[භාග්‍යවත්තු] “පොට්ටුපාදය, එසේ ම යම් මහණ කෙනෙක් බමුණු කෙනෙක් ආත්මය මරණින් මත්තෙහි එකාන්ත සුව ඇත්තේ සදාහාරී වේ යැයි මෙබඳු වාද ඇතියෝ මෙබඳු දෘටි ඇතියෝ වෙත් ද, මේ ඔවුන් කරා එළැඹ, ‘ආශ්‍රමෙන්ති, තෙපි ආත්මය මරණින් මත්තෙහි එකාන්ත සුව ඇත්තේ සදාහාරී වේ යැයි මෙබඳු වාද ඇතිවනු ද? මෙබඳු දෘටි ඇතිවනු ද?’ යි මෙසේ අසම මා විසින් මෙසේ විවරන ලද ඔහු ‘එසේ යැ’ යි ඉදින් පිළින කරන්නාහු නම්, ‘ආශ්‍රමෙන්ති, තෙපි එකාන්ත සුව ඇති ලොකයක් දන්නාහු දක්නාහු වනවු ද?’ යි මේ ඔවුන් පුළුවසිම එසේ විවරන ලද ඔහු ‘නැතැ’ යි කියත්.

“ආශ්‍රමෙන්ති, තෙපි එක් රැයක් හෝ අඩරැයක් හෝ අඩදහවලක් හෝ එකාන්තයෙන් සුව ඇති ආත්මයක් දනිවු ද?” යි මෙසේ ඔවුන් විවරම, මෙසේ විවරන ලද ඔහු ‘නො දනුමහ’ යි කියත්.

ආශ්‍රමෙන්ති, එකාන්ත සුව ඇති ලොව පසක් කරනුවට මහ මේ යැ, පිළිවෙත මේ යැ’යි තෙපි දනිවු ද? යි මෙසේ ඔවුන් විවරම, මෙසේ විවරන ලද ඔහු ‘නො දනුමහ’ යි කියත්.

“ආශ්‍රමෙන්ති, එකාන්ත සුව ඇති ලොවට උත්තරීන් විසින් පැමිණේ යම් දෙවතා කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔවුන් ‘නිද්‍රාණන්ති, එකාන්ත සුව ඇති ලොව පසක් කරනුවට සුපිප්පන්නහු වුව, සංජ ව පිප්පන්නහු වුව නිද්‍රාණන්ති, අපි දු මෙසේ පිප්පන්නමෝ එකාන්ත සුව ඇති ලොවට උත්තරීන් විසින් පැමිණේමහ’ යි කියන්නවුන්ගේ හඬ අසවු ද?” යි මෙසේ ඔවුන් විවරම, මෙසේ විවරන ලද්දහු (එසේ වූ හඬක්) නො අසමහ” යි ඔහු කියත්.

පොට්ටුපාදය, එය කීමැ යි සිතයි ද? ඒ මහණබමුණුවරුන්ගේ වචනය ප්‍රතිහරණ නැතිසේක් නො වෙයි ද?”

[පොට්ටුපාද] “වහන්ස, මෙසේ ඇති කලැ ඒ මහණ බමුණුවන්ගේ වචනය එකාන්තයෙන් ප්‍රතිහරණ නැතිසේක් වෙයි.”

[භාග්‍යවත්තු] “පොට්ටුපාදය, යම්සේ පුරුෂයෙක් පහසකට නඟිනු වස් සිවුමො හන්දියෙකැ හිණක් බදින්නේ ද, අන්හු ඔහුට ‘එමො පුරුෂය, තෝ යම් පහසකට නඟිනු වස් හිණක් කෙරෙහි නං, ඒ පහස පෙර දිගැ හෝ පැසිමි දිගැ හෝ දකුණු දිගැ හෝ උතුරු දිගැ හෝ වෙ යැ යි දනිති ද?” යි කියන්නාහු ද, මෙසේ විවරන ලද හෙතෙම නො දනිමි’ යි කියන්නේ ය. (එ විට) ඔහු ‘එමො පුරුෂය, තෝ යමක් නො දන්නෙහි නම්, නො දන්නෙහි නම්, එසේ වූ පහසකට නඟිනුවට හිණක් කෙරෙයි ද?’ යි මෙසේ ඒ පුරුෂයා පුළුවසනාහ මෙසේ විවරන ලද හෙතෙම ‘එසේ යැ’ යි කියන්නේ ය.

පොට්ටුපාදය, එය කීමැ යි සිතයි ද? මෙසේ ඇති කලැ ඒ පුරුෂයාගේ වචනය ප්‍රතිහරණ නැතිසේක් නො වෙයි ද?”

[පොට්ටුපාද] “වහන්ස, මෙසේ ඇති කලැ ඒ පුරුෂයාගේ වචනය ප්‍රතිහරණ නැතිසේක් වෙයි.”

“එවමෙව ඛො පොට්ඨපාද භෙ තෙ සමණ්ණාසමිණො එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො ‘එකනනසුඛි අත්තා භොති අරොගො පරමමරණා’ ති ත්‍යාගං උපසංඝමිණිභි ඵලං වදාමි. සච්චං කිර තුලෙන ආයස්මනෙනා එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො ‘එකනනසුඛි අත්තා භොති අරොගො පරමමරණා’ති” තෙ වෙ මෙ ඵලං පුට්ඨා ‘ආමො’ති පටිජානනති, ත්‍යාගං ඵලං වදාමි. අපි පන තුලෙන ආයස්මනෙනා එකනනසුඛං ලොකං ජානං පස්සං විහරාමා’ති ඉති පුට්ඨා ‘නො’ති වදනති, ත්‍යාගං ඵලං වදාමි අපි පන තුලෙන ආයස්මනෙනා එකං වා රත්තං එකං වා දිවසං උපසංඝං වා රත්තං උපසංඝං වා දිවසං එකනනසුඛං අත්තාතං සමපජානාමා’ති ඉති පුට්ඨා ‘නො’ති වදනති, ත්‍යාගං ඵලං වදාමි අපි පන තුලෙන ආයස්මනෙනා ජානාථ ‘අයං මිඤ්ඤා අයං පටිපදා එකනනසුඛස්ස ලොකස්ස සච්ඡිකිරියායාති’ ඉති පුට්ඨා ‘නො’ති වදනති ත්‍යාගං ඵලං වදාමි අපි පන තුලෙන ආයස්මනෙනා යා තා දෙවතා එකනනසුඛං ලොකං උපපන්නා, තාසං දෙවතාතං භාසං මානාතං සද්දං සුඤ්ඤාථ ‘සුපටිපන්නාථ මාරිසා, උජුපටිපන්නාථ මාරිසා, එකනනසුඛස්ස ලොකස්ස සච්ඡිකිරියායා මයච්ඡිති මාරිසා ඵලං පටිපන්නා එකනනසුඛං ලොකං උපපන්නා’ති ඉති පුට්ඨා ‘නො’ති වදනති.

“තං කිම්මඤ්ඤාසි පොට්ඨපාද, නනු ඵලං සනෙත තෙසං සමණ්ණාසමිණොතං අපාරිභිරකතං භාසිතං සමපජාති?” ති

“අඤ්ඤා ඛො භනෙත ඵලං සනෙත තෙසං සමණ්ණාසමිණොතං අපාරිභිරකතං භාසිතං සමපජාති” ති.

“කසො ඛො’මෙ පොට්ඨපාද අනතපටිලාභො ඔලාරිකො අනතපටිලාභො, මනොමසො අනතපටිලාභො, අරුපො අනතපටිලාභො’ ති.

කතමො ව පොට්ඨපාද ඔලාරිකො අනතපටිලාභො? රුපි වාතුමමා-
භුතිකො කබලීකාරාභාරභනෙඛා, අයං ඔලාරිකො අනතපටිලාභො.

කතමො මනොමසො අනතපටිලාභො? රුපි මනොමසො සබ්බසා-
පච්චඛිති අභිනිජ්ඣිතො, අයං මනොමසො අනතපටිලාභො

කතමො ව අරුපො අනතපටිලාභො? අරුපි සඤ්ඤාමසො, අයං
අරුපො අනතපටිලාභො.

[හාහැවත්තු:] “පොට්ටුපාදය, එසේ ම ‘ආනන්ද මරණින් මත්තෙහි එකානන්ද සුව ඇත්තේ සදාකාලී වේ යැ’ යි මෙබඳු වාද ඇති මෙබඳු දූෂිත ඇති යම් මහණවූණු කෙනෙක් ඇත් ද, ඔවුන් කරා එළැබ ‘ආයුෂමත්ති, තෙපි ආනන්ද මරණින් මතු එකානන්ද සුවැත්තේ සදාකාලී වේ යැ යි මෙබඳු වූ වාද ඇත්තා ය, මෙබඳු දූෂිත ඇත්තා ය යනු සැබැවෙක් ද?’ යි මෙසේ විචාරම් මෙසේ මා විසින් විචාරන ලද ඔහු ‘එසේ යැ’ යි පිළිතුරු කෙරෙත් ‘ආයුෂමත්ති, තෙපි එකානන්ද සුව ඇති ලොවක් දත්තානු දක්තානු වෙතෙවු ද?’ යි මෙසේ ඔවුන් පුළුවන් මෙසේ පුළුවන්තා ලද ඔහු ‘එසේ දත්තමෝ දක්තමෝ නො වෙයි’ යි කියත්. ‘ආයුෂමත්ති, තෙපි එක් රැක් හෝ එක් දවලක් හෝ අඛණ්ඩ හෝ අඛණ්ඩ දවලක් හෝ එකානන්ද සුව ඇති ආනන්ද දැනුවු ද?’ යි මෙසේ ඔවුන් පුළුවන් මෙසේ පුළුවන්තා ලද ඔහු ‘නො දැනුවු’ යි කියත් ‘ආයුෂමත්ති, එකානන්ද සුව ඇති ලොව පසක් කරනුවට මහ මේ යැ, පිළිවෙත වේ යැ යි තෙපි දැනුවු ද?’ යි මෙසේ ඔවුන් පුළුවන් මෙසේ පුළුවන්තා ලද්දහු ‘නො දැනුවු’ යි ඔහු කියත් ‘ආයුෂමත්ති, එකානන්ද සුව ඇති ලොවකට උත්පත්ති වශයෙන් පැමිණිය යම් දෙවතා කෙනෙක් වෙත් නම්, ‘නිදුකාණ්ණි, එකානන්ද සුව ඇති ලොව පසක් කරනුවට සුපිළිපත්තා වුව, සාජු ව පිළිපත්තා වුව නිදුකාණ්ණි, අපි දු මෙසේ පිළිපත්තමෝ එකානන්ද සුව ඇති ලොවට පැමිණියෙමු’ යි මෙසේ කියන්නවුන් හඬ අසවු ද?’ යි මෙසේ ඔවුන් පුළුවන් මෙසේ මා විසින් පුළුවන්තා ලද ඔහු ‘එවැන්නක් නො අසමු’ යි කියත්.

පොට්ටුපාදය, එය කිමැ යි සිතයි ද? මෙසේ ඇති කලා ඒ මහණ-ඔවුණන්ගේ විවිධය නැතිකර ප්‍රතිහරණ වනුයේ නො වේ ද?”

[පොට්ටුපාද:] “විභක්තිය, මෙසේ ඇති කලා එකානන්දයෙන් ඒ මහණ-ඔවුණන්ගේ විවිධය ප්‍රතිහරණ නැතිකර වෙයි.”

[හාහැවත්තු:] “පොට්ටුපාදය, භෞද්ධික වූ ආත්මප්‍රතිලාභය, මනෝමය වූ ආත්මප්‍රතිලාභය, අරුප ආත්මප්‍රතිලාභය යැ යි මේ ආනන්දාලංකාරය තුනෙකි

පොට්ටුපාදය, භෞද්ධික ආත්මප්‍රතිලාභය කවරේ යැ? රූපවත් වූ සතර මහාභුතයන්ගෙන් පහළ වූ, කබලිකාරුහාරය අනුභව කරන සේවක් වේ ද, මෙය භෞද්ධික ආත්මප්‍රතිලාභය යැ

මනෝමය ආත්මප්‍රතිලාභය කවරේ යැ? රූපවත් වූ බ්‍යාන සිද්ධන්තින්, සියලු අභ්‍යන්තර හූන්, නොපිටිනුණු දුර්වත් ඇති සේවක් වේ ද, මෙය මනෝමය ආත්මප්‍රතිලාභය යැ.

අරුපාත්මප්‍රතිලාභය කවරේ යැ? රූපවත් නොවූ සංඥාව වූ යම් අත්ඛණ්ඩ වේ ද, මේ අරුපාත්මප්‍රතිලාභය යැ.

පරෙ වෙ පොඨිපාද අමෙහ එවං පුච්ඡෙය්‍යං. ‘කතමො පන සො ආවුසො ඔලාරිකො අතතපට්ටාහො යස්ස තුමෙහ පභානාය ධම්මං දෙසෙථ යථාපට්ටනනානං වො සඛිකිලෙසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, වොදානිකා ධම්මා අභිවඛිසිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිසුරිං වෙපුලුලතනඤ්ච දිට්ඨංච ධම්මෙහ සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකන්තා උපසම්පජ්ජ චිත්තරික්ඛා’ති තෙසං මයං එවං පුට්ඨා එවං බ්‍යාකරෙය්‍යාමි. “අයං වා සො ආවුසො ඔලාරිකො අතතපට්ටාහො යස්ස මයං පභානාය ධම්මං දෙසෙමි යථාපට්ටනනානං වො සඛිකිලෙසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, වොදානිකා ධම්මා අභිවඛිසිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිසුරිං වෙපුලුලතනඤ්ච දිට්ඨංච ධම්මෙහ සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකන්තා උපසම්පජ්ජ චිත්තරික්ඛා” ති.

පරෙ වෙ පොඨිපාද අමෙහ එවං පුච්ඡෙය්‍යං. ‘කතමො පන සො ආවුසො මනොමයො අතතපට්ටාහො යස්ස තුමෙහ පභානාය ධම්මං දෙසෙථ යථාපට්ටනනානං වො සඛිකිලෙසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, වොදානිකා ධම්මා අභිවඛිසිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිසුරිං වෙපුලුලතනඤ්ච දිට්ඨංච ධම්මෙහ සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකන්තා උපසම්පජ්ජ චිත්තරික්ඛා’ති. තෙසං මයං පුට්ඨා එවං බ්‍යාකරෙය්‍යාමි. “අයං වා සො ආවුසො මනොමයො අතතපට්ටාහො යස්ස මයං පභානාය ධම්මං දෙසෙමි යථාපට්ටනනානං වො සඛිකිලෙසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, වොදානිකා ධම්මා අභිවඛිසිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිසුරිං වෙපුලුලතනඤ්ච දිට්ඨංච ධම්මෙහ සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකන්තා උපසම්පජ්ජ චිත්තරික්ඛා” ති.

පරෙ වෙ පොඨිපාද අමෙහ එවං පුච්ඡෙය්‍යං. ‘කතමො පන සො ආවුසො අරුපො අතතපට්ටාහො යස්ස තුමෙහ පභානාය ධම්මං දෙසෙථ යථාපට්ටනනානං වො සඛිකිලෙසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, වොදානිකා ධම්මා අභිවඛිසිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිසුරිං වෙපුලුලතනඤ්ච දිට්ඨංච ධම්මෙහ සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකන්තා උපසම්පජ්ජ චිත්තරික්ඛා’ති. තෙසං මයං එවං පුට්ඨා එවං බ්‍යාකරෙය්‍යාමි. අයං වා සො ආවුසො අරුපො අතතපට්ටාහො යස්ස මයං පභානාය ධම්මං දෙසෙමි යථාපට්ටනනානං වො සඛිකිලෙසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, වොදානිකා ධම්මා අභිවඛිසිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිසුරිං වෙපුලුලතනඤ්ච දිට්ඨංච ධම්මෙහ සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකන්තා උපසම්පජ්ජ චිත්තරික්ඛා’ ති.

තං කිමමඤ්ඤාසි පොඨිපාද, නනු එවං සන්තො සප්පාටිහිරකතො භාසිතං සම්පජ්ජති? ති.

පොඬුපාදය, ‘යම්කේ පිළිපත්තාටු තොපනේ සිත කෙලෙසන දහම්හු පහ වන්නාහු ද, සිත පිරිසිදු කරන දහම්හු වෙසෙසින් වැඩෙන්නාහු ද, ප්‍රඥාවගේ පිරිමත් විපුල බවත් මේ අත්බවිති ම තෙපි තුමු ම වෙසෙසින් දැන පසක් කොට ලැබ වසන්නහු ද, ඵසේ යම්කිණගේ ප්‍රභාණය පිණිස හටින්න දම් දෙසත් නම්, ඇවැත්නි, ඒ ඕදාරික ආත්මප්‍රතිලාභය කවරේ ද?’ යි අන්ත මෙසේ අප විවාරන්නාහු නම්, මෙසේ ඔවුන් විසින් විවාරන ලද අපි ‘ඇවැත්නි, අපි යම්කිණගේ ප්‍රභාණය පිණිස දම් දෙසමුත් ද යම්කේ පිළිපත්තාටු තොපනේ සිත කෙලෙසන දහම්හු පහ වන්නාහු ද, සිත පිරිසිදු කරන දහම්හු වෙසෙසින් වැඩෙන්නාහු ද, ප්‍රඥාවගේ පිරිමත් විපුල බවත් මේ අත්බවිති ම තෙපි තුමු ම වෙසෙසින් දැන පසක් කොට ලැබ වසන්නහු ද, ඇවැත්නි, ඒ ඕදාරික ආත්මප්‍රතිලාභය මේ යැ’ යි මෙසේ හෙළි කොට කියන්නවු

පොඬුපාදය, ‘යම්කේ පිළිපත්තාටු තොපනේ සිත කෙලෙසන දහම්හු පහ වන්නාහු ද, සිත පිරිසිදු කරන දහම්හු වෙසෙසින් වැඩෙන්නාහු ද, ප්‍රඥාවගේ පිරිමත් විපුල බවත් මේ අත්බවිති ම තුමු ම වෙසෙසින් දැන පසක් කොට ලැබ වසන්නහු ද, ඇවැත්නි, එසේ යම්කිණගේ ප්‍රභාණය පිණිස හටින්න දහම් දෙසත් නම්, ඒ මනොමය ආත්මප්‍රතිලාභය කවරේ ද?’ යි අන්ත මෙසේ අප විවාරන්නාහු නම්, එසේ ඔවුන් විසින් ප්‍රච්ඡික්තා ලද අපි ‘ඇවැත්නි, අපි යම්කිණගේ ප්‍රභාණය පිණිස දැන දෙසමුත් නම්, යම්කේ පිළිපත්තාටු තොපනේ සිත කෙලෙසන දහම්හු ප්‍රතිණවන්නාහු නම්, සිත පිරිසිදු කරන දහම්හු වෙසෙසින් වැඩෙන්නාහු නම්, ප්‍රඥාවගේ පිරිමත් විපුල බවත් මේ අත්බවිති ම තුමු ම වෙසෙසින් ක්‍රවණින් දැන පසක් කොට ලැබ වසන්නහු නම්, මේ ඒ මනොමය ආත්මප්‍රතිලාභය මේ යැ’ යි මෙසේ හෙළි කොට කියන්නවු

අදින් පොඬුපාදය, ‘යම්කේ පිළිපත්තාටු තොපනේ සිත කෙලෙසන දහම්හු පහ වන්නාහු නම්, සිත පිරිසිදු කරන දහම්හු වෙසෙසින් වැඩෙන්නාහු නම්, ප්‍රඥාවගේ පිරිමත් විපුල බවත් මේ අත්බවිති ම තුමු වෙසෙසින් ක්‍රවණින් දැන පසක් කොට ලැබ වසන්නහු නම්, ඇවැත්නි, එසේ යම්කිණගේ ප්‍රභාණය පිණිස දැන දෙසති නම්, ඒ අරුප ආත්මප්‍රතිලාභය කවරේ ද?’ යි මෙසේ අන්ත අප විවාරන්නාහු නම්, එසේ ඔවුන් විසින් ප්‍රච්ඡික්තා ලද අපි ‘ඇවැත්නි, යම්කිණගේ ප්‍රභාණය පිණිස අපි දහම් දෙසමුත් ද, යම් ඔවු ව පිළිපත්තවුන්ගේ සිත කෙලෙසන දහම්හු පහ වන්නාහු නම්, සිත පිරිසිදු කරන දහම්හු වෙසෙසින් වැඩෙන්නාහු නම්, ප්‍රඥාවගේ පිරිමත් විපුල බවත් මේ අත්බවිති ම තුමු ම වෙසෙසින් ක්‍රවණින් දැන පසක් කොට ලැබ වසන්නහු ද, මේ ඒ අරුප ආත්මප්‍රතිලාභය මේ යැ’ යි මෙසේ හෙළි කොට කියන්නවු

පොඬුපාදය, එය කීමැයි සිතයි ද, මෙසේ ඇති කල්හි අප වචනය ප්‍රතිගරණ සහිතයෙන් වන්නේ නො වේ ද?

යස්මිං භනෙන සමයෙ මනොමයො අත්තපට්ඨානො භොති, මොඝස්ස තස්මිං සමයෙ ඔද්ධාරිකො අත්තපට්ඨානො භොති, මොඝො අරුපො අත්තපට්ඨානො මනොමයො ච අත්තපට්ඨානො තස්මිං සමයෙ සඳෙව්ව භොති

යස්මිං භනෙන සමයෙ අරුපො අත්තපට්ඨානො භොති, මොඝස්ස තස්මිං සමයෙ ඔද්ධාරිකො අත්තපට්ඨානො භොති, මොඝො මනොමයො අත්තපට්ඨානො අරුපොච්ඡාස්ස අත්තපට්ඨානො තස්මිං සමයෙ සඳෙව්ව භොති” ති

“යස්මිං චිත්ත සමයෙ ඔද්ධාරිකො අත්තපට්ඨානො භොති, තෙව තස්මිං සමයෙ මනොමයො අත්තපට්ඨානො” ති සඛිං ගච්ඡති, න ‘අරුපො අත්තපට්ඨානො’ ති සඛිං ගච්ඡති ඔද්ධාරිකො අත්තපට්ඨානො’ තෙව තස්මිං සමයෙ සඛිං ගච්ඡති

යස්මිං චිත්ත සමයෙ මනොමයො අත්තපට්ඨානො භොති, තෙව තස්මිං සමයෙ ‘ඔද්ධාරිකො අත්තපට්ඨානො’ ති සඛිං ගච්ඡති, න ‘අරුපො අත්තපට්ඨානො’ ති සඛිං ගච්ඡති. මනොමයො අත්තපට්ඨානො’ තෙව තස්මිං සමයෙ සඛිං ගච්ඡති

යස්මිං චිත්ත සමයෙ අරුපො අත්තපට්ඨානො භොති, තෙව තස්මිං සමයෙ ‘ඔද්ධාරිකො අත්තපට්ඨානො’ ති සඛිං ගච්ඡති න ‘මනොමයො අත්තපට්ඨානො’ ති සඛිං ගච්ඡති ‘අරුපො අත්තපට්ඨානො’ තෙව තස්මිං සමයෙ සඛිං ගච්ඡති

සචෙ තං චිත්ත එවං පුච්චෙය්‍යං අහොසි නිං අතීතමිද්ධානං, න නිං නාහොසි? භවිස්සති නිං අනාගතමිද්ධානං, න නිං න භවිස්සති? අපී නිං එතරති, න නිං තප්පීති එවං පුච්චො නිං චිත්ත කීනති බ්‍යාකරෙය්‍යාසී” ති.

“සචෙ මං භනෙන එවං පුච්චෙය්‍යං අහොසි නිං අතීතමිද්ධානං න ණං න භවිස්සති? අපී නිං එතරති, න නිං තප්පී” ති එවං පුච්චො ‘භං භනෙන එවං බ්‍යාකරෙය්‍යං’ අහොසාහං¹ අතීතමිද්ධානං, තාහං න අහොසිං භවිස්සාමහං අනාගතමිද්ධානං, තාහං න භවිස්සාමි අනාගං එතරති, තාහං තප්පීති එවං පුච්චො ‘භං භනෙන එවං බ්‍යාකරෙය්‍යාසී.”

සචෙ පත තං චිත්ත එවං පුච්චෙය්‍යං හො තෙ අහොසී අතීතො අත්තපට්ඨානො සෙව්ව² තෙ අත්තපට්ඨානො සඳෙව්ව, මොඝො අනාගතො, මොඝො පච්චුප්පනො³ යො තෙ³ භවිස්සති අනාගතො අත්තපට්ඨානො, සෙව්ව තෙ අත්තපට්ඨානො සඳෙව්ව, මොඝො අතීතො, මොඝො අනාගතො? ති එවං පුච්චො නිං චිත්ත කීනති බ්‍යාකරෙය්‍යාසී” ති

වහන්ස, යම් කලෙක මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභය වේ නම්, එ කලා ඔහුගේ ඖදරික ආනම්ප්‍රතිලාභය තැනි වෙයිද? අරුපානම්ප්‍රතිලාභයත් තැනි වෙයිද? එ කල්හි ඔහුගේ මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභය ම ඇති වෙයිද?

වහන්ස, යම් කලෙක අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභය වේ නම්, එ කල්හි ඔහුගේ ඖදරික ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් වේද? මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභයත් හිස් වේද? එ කල්හි ඔහුගේ අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභය ම ඇති වෙයිද?

[භාග්‍යවන්තු] “විත්‍රය, යම් කලෙක ඖදරික ආනම්ප්‍රතිලාභය වේද, එ කල්හි ‘මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභය’ හි ව්‍යවහාරයට නොගෙයි. ‘අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභය’ හිද ව්‍යවහාරයට නොගෙයි එ කල්හි ‘මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභය’ හි ම ව්‍යවහාරයට ගෙයි

විත්‍රය, යම් කලෙක මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභය වේද, එ කලා ‘ඖදරික ආනම්ප්‍රතිලාභය’ හි ව්‍යවහාරයට නොගෙයි. ‘අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභය’ හිද ව්‍යවහාරයට නොගෙයි එ කල්හි ‘මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභය’ හි ම ව්‍යවහාරයට ගෙයි

විත්‍රය, යම් කලෙක අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභය වේද, එ කලා ‘ඖදරික ආනම්ප්‍රතිලාභය’ හි ව්‍යවහාරයට නොගෙයි. ‘මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභය’ හි ව්‍යවහාරයට නොගෙයි ‘අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභය’ හි ම එ කලා ව්‍යවහාරයට ගෙයි

විත්‍රය, ‘තෝ අතීත කාලයෙහි වූයෙහිද? තෝ නො ම නො වූයෙහිද? තෝ අනාගත කාලයෙහි වන්නෙහිද? තෝ නො ම නො වන්නෙහිද? තෝ දැන් ඇත්ද? නො ම නැද්ද?’ හි ඉදින් මෙසේ තා විචාරන්නාහු නම්, විත්‍රය, මෙපරිද්දෙන් විචාරන ලද තෝ කෙසේ නම් විසඳන්නෙහිද?”

[විත්‍ර] “වහන්ස, ඉදින් අත්හු ‘තෝ අතීත කාලයෙහි වූයෙහිද? තෝ නො ම නො වූයෙහිද? තෝ අනාගත කාලයෙහි වන්නෙහිද? තෝ නො ම නො වන්නෙහිද? තෝ දැන් ඇද්ද? තෝ නො ම නැද්ද?’ හි මෙසේ විචාරන්නාහු නම්, මෙ පරිද්දෙන් විචාරන ලද මම් මෙසේ විසඳන්නෙමි “අතීත කාලයෙහි මම් විෂි, නො ම නො විෂි අනාගත කාලයෙහි වන්නෙමි, නො ම නො වන්නෙමි දැන් මම් ඇත නො ම නැතැ” හි මෙසේ පුළුවනා ලද මම් මෙ පරිද්දෙන් විසඳන්නෙමි”

[භාග්‍යවන්තු] “විත්‍රය, තව යම් අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභයක් වී නම්, තුනේ ඒ ආනම්ප්‍රතිලාභය ම සත්‍ය ද? අනාගත ආනම්ප්‍රතිලාභය අසත්‍ය (හිස්) ද? වර්තමාන ආනම්ප්‍රතිලාභයත් අසත්‍ය ද? තව යම් අනාගත ආනම්ප්‍රතිලාභයක් වන්නේ නම්, තුනේ ඒ ආනම්ප්‍රතිලාභය ම සත්‍ය ද? අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් ද? වර්තමාන ආනම්ප්‍රතිලාභයත් හිස් ද? තුනේ දැන් යම් ආනම්ප්‍රතිලාභයක් ඇත් නම්, තුනේ ඒ ආනම්ප්‍රතිලාභය ම සත්‍ය ද? අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් ද? අනාගත ආනම්ප්‍රතිලාභයත් හිස් ද?” හි මෙසේ අන්‍යයෝ තා විචාරන්නාහු නම්, මෙසේ පුළුවනා ලද තෝ කෙසේ නම් විසඳන්නෙහිද?”

සථෙ පන මං භන්ත ඵලං පුත්ථය්‍යං යො තෙ අනොගි අතිතො අත්තපට්ටානො, සොච තෙ අත්තපට්ටානො සථෙචා, මොඝො අනාගතො, මොඝො පච්චුප්පනො? යො තෙ භවිස්සති අනාගතො අත්තපට්ටානො, සොච තෙ අත්තපට්ටානො සථෙචා, මොඝො අතිතො, මොඝො පච්චුප්පනො? යො තෙ ඵකරති පච්චුප්පනො අත්තපට්ටානො, සොච තෙ අත්තපට්ටානො සථෙචා, මොඝො අතිතො, මොඝො අනාගතො? ති උචං පුට්ඨො අහං භන්ත ඵලං ඛ්‍යාකාරය්‍යං යො මෙ අනොගි අතිතො අත්තපට්ටානො, සොච මෙ අත්තපට්ටානො තස්මිං සමයෙ සථෙචා අනොගි, මොඝො අනාගතො, මොඝො පච්චුප්පනො. යො¹ මෙ භවිස්සති අනාගතො අත්තපට්ටානො, සොච මෙ අත්තපට්ටානො තස්මිං සමයෙ සථෙචා භවිස්සති, මොඝො පච්චුප්පනො. යො මෙ ඵකරති පච්චුප්පනො අත්තපට්ටානො, සොච මෙ අත්තපට්ටානො සථෙචා, මොඝො අතිතො, මොඝො අනාගතො? ති. ඵලං පුට්ඨො අහං භන්ත ඵලං ඛ්‍යාකාරය්‍යන්ති

“ඵලමෙව ඛො විත්ත යස්මිං සමයෙ ඔලාරිකො අත්තපට්ටානො හොති, තෙව තස්මිං සමයෙ මනොමයො අත්තපට්ටානො² ති සබ්බං ගච්ඡති න අරුපො අත්තපට්ටානො³ ති සබ්බං ගච්ඡති ඔලාරිකො අත්තපට්ටානො⁴ කෙච තස්මිං සමයෙ සබ්බං ගච්ඡති යස්මිං විත්ත සමයෙ මනොමයො අත්තපට්ටානො හොති, තෙව තස්මිං සමයෙ ඔලාරිකො අත්තපට්ටානො⁵ ති සබ්බං ගච්ඡති න අරුපො අත්තපට්ටානො⁶ ති සබ්බං ගච්ඡති මනොමයො අත්තපට්ටානො⁷ කෙච තස්මිං සමයෙ සබ්බං ගච්ඡති යස්මිං විත්ත සමයෙ අරුපො අත්තපට්ටානො හොති, තෙව තස්මිං සමයෙ ඔලාරිකො අත්තපට්ටානො⁸ ති සබ්බං ගච්ඡති, න මනොමයො අත්තපට්ටානො⁹ ති සබ්බං ගච්ඡති අරුපො අත්තපට්ටානො¹⁰ කෙච තස්මිං සමයෙ සබ්බං ගච්ඡති

සෙය්‍යපාපි විත්ත ගවා බිරං, බිරමහා දග්ගි, දග්ගිමහා නවනිතං, නවනිතමහා සප්පි, සප්පිමහා සප්පිමඝෙකො, යස්මිං සමයෙ බිරං හොති, තෙව තස්මිං සමයෙ දග්ගිති සබ්බං ගච්ඡති. න නවනිතන්ති සබ්බං ගච්ඡති න සප්පිති සබ්බං ගච්ඡති, න සප්පිමඝෙකොති සබ්බං ගච්ඡති බිරං කෙච තස්මිං සමයෙ සබ්බං ගච්ඡති යස්මිං සමයෙ දග්ගි හොති -පෙ- නවනිතං හොති -පෙ- සප්පි හොති -පෙ- යස්මිං සමයෙ සප්පිමඝෙකො හොති, තෙව තස්මිං සමයෙ බිරන්ති සබ්බං ගච්ඡති. න දග්ගිති සබ්බං ගච්ඡති, න නවනිතන්ති සබ්බං ගච්ඡති. ‘සප්පිමඝෙකො’ කෙච තස්මිං සමයෙ සබ්බං ගච්ඡති. ඵලමෙව ඛො විත්ත යස්මිං සමයෙ ඔලාරිකො අත්තපට්ටානො හොති -පෙ- යස්මිං විත්ත සමයෙ මනොමයො අත්තපට්ටානො හොති -පෙ- යස්මිං විත්ත සමයෙ අරුපො අත්තපට්ටානො හොති, තෙව තස්මිං සමයෙ ඔලාරිකො අත්තපට්ටානො¹¹ ති සබ්බං ගච්ඡති න මනොමයො අත්තපට්ටානො¹² ති සබ්බං ගච්ඡති ‘අරුපො අත්තපට්ටානො¹³ කෙච තස්මිං සමයෙ සබ්බං ගච්ඡති

[චිත්‍රා:] “වහන්ස, අනාගතෝ මා බණ්ඩා ‘තට යම් අතීත ආනම්ප්‍රති-
ලාභයෙක් වී නම්, තමන් ඒ ආනම්ප්‍රතිලාභය ම සත්‍ය ද? අනාගත ආනම්-
ප්‍රතිලාභය හිස් ද? වර්තමාන ආනම්ප්‍රතිලාභයත් හිස් ද? තමන් යම් අනාගත
ආනම්ප්‍රතිලාභයෙක් වන්නේ නම්, තමන් ඒ අනාගත ආනම්ප්‍රතිලාභය ම
සත්‍ය ද? අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් ද? වර්තමාන ආනම්ප්‍රතිලාභයත් හිස් ද?
තමන් දැන් යම් ආනම්ප්‍රතිලාභයක් ඇත් නම් තමන් ඒ ආනම්ප්‍රතිලාභය ම
සත්‍ය ද? අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් ද? අනාගත ආනම්ප්‍රතිලාභයත්
හිස් ද?” යි මෙසේ විචාරන්නාහු නම්, මෙසේ විචාරන ලද මම් ‘මගේ
යම් අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභයෙක් වී නම් එය ම එ සමයෙහි සත්‍ය ය.
අනාගත ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් ය වර්තමාන ආනම්ප්‍රතිලාභය ද හිස් ය. මගේ
යම් අනාගත ආනම්ප්‍රතිලාභයෙක් වන්නේ නම්, එ කල්හි මගේ එ අත්බව ම
සත්‍ය වන්නේ ය අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් වන්නේ ය වර්තමාන
ආනම්ප්‍රතිලාභය ද හිස් වන්නේ ය මගේ දැන් යම් වර්තමාන ආනම්ප්‍රතිලාභ-
යෙක් ඇද්ද, එය ම සත්‍ය ය අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් ය අනාගත
ආනම්ප්‍රතිලාභයත් හිස් යැ’ යි මෙසේ විසඳන්නෙමි වහන්ස, මේ යටති
පරිදි විචාරන ලද්දෙමි මෙ පරිද්දෙන් විසඳන්නෙමි”.

[භාග්‍යවත්තු:] “චිත්‍රය, එසේ ම යම් කලෙක ඖද්‍යරික ආනම්-
ප්‍රතිලාභය වේ නම්, එකල්හි ‘මනොමය ආනම්ප්‍රතිලාභයැ’ යි ව්‍යවහාරයට
නො යෙයි. අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ද ව්‍යවහාරයට නො යෙයි ඖද්‍යරික
ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ම එකල්හි ව්‍යවහාරයට යෙයි. චිත්‍රය, යම් කලෙක
මනොමය ආනම්ප්‍රතිලාභය වේ ද, චිත්‍රය, එ කල්හි ඖද්‍යරික ආනම්-
ප්‍රතිලාභයැ යි ව්‍යවහාරයට නො යෙයි අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ද
ව්‍යවහාරයට නො යෙයි මනොමය ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ම එ සමයෙහි
ව්‍යවහාරයට යෙයි චිත්‍රය, යම් කලෙක අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභය වේ ද,
එ කලා ඖද්‍යරික ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ව්‍යවහාරයට නො යෙයි මනො-
මය ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ද ව්‍යවහාරයට නො යෙයි අරුප ආනම්ප්‍රති-
ලාභයැ යි ම එ කලා ව්‍යවහාරයට යෙයි.

චිත්‍රය, දෙන ගෙන් කිරිත්, කිරිපත් දිගින්, දිගියෙන් වෙඩරුත්,
වෙඩරුයෙන් හිතෙලුත්, හිතෙලින් හිමිබත් යම්යේ වේ ද, යම් කලෙක
කිරි වේ නම් එ කල්හි දිගි යැ යි ව්‍යවහාරයට නො යේ ද, වෙඩුරු යි
ව්‍යවහාරයට නො යේ ද, හිතෙලු යි ව්‍යවහාරයට නො යේ ද, හිමිබු යි
ව්‍යවහාරයට නො යේ ද, කිරි යැ යි ම එකලා ව්‍යවහාරයට යේ ද;
යම් කලෙක දිගි වේ නම් වෙඩරු වේ නම් හිතෙල් වේ නම්
යම් කලෙක හිමිබ වේ නම්, එ කලා කිරි යි වහරට නො යේ ද, දිගි
යැ යි වහරට නො යේ ද, වෙඩුරු යි වහරට නො යේ ද, හිතෙලු යි
වහරට නො යේ ද, හිමිබු යි ම එ කලා වහරට යේ ද, චිත්‍රය, යම් කලෙක
මනොමය ආනම්ප්‍රතිලාභය වේ ද චිත්‍රය, යම් කලෙක අරුප ආනම්-
ප්‍රතිලාභය වේ ද, එ සමයෙහි ඖද්‍යරික ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි වහරට නො
යෙයි මනොමය ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ද වහරට නො යෙයි. අරුප
ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ම එකල්හි වහරට යෙයි.

ඉමා¹ ඛො චිත්ත ලොකභවකුසලාකාරිකායො ලොකාචාරාදා
ලොකපඤ්ඤානිසො යාති තථාගතො චොභරති අපරමසනි

එවං වුත්ත පොඨපාදො පරිබොජකො භගවතං එතදවොචි
අභික්ඛන්තං භන්ත අභික්ඛන්තං භන්ත සෙය්ථාපි භන්ත නික්ඛු-
ජ්ජිතං වා උක්ඛුජ්ජය්, පටිච්ජන්තං වා විචරෙය්, මුලාය් වා මග්ගං
ආවිසෙකය්, අනිකාමෙ වා තෙලපජ්ජාතං බාරෙය් 'චක්ඛුමිත්තො රුපාති
දක්ඛිනි'ති, එවමෙව භන්ත භගවතා අනෙකපරියෙයෙන බලෙමා පකාසිතො,
එසාහං භන්ත භගවතං සරණං ගච්ඡාමි බලමෙව භික්ඛුසබ්බෙව,
උපසංඝං මං භන්ත භගවා² බාරෙතු අජ්ජනෙහ පංණුපෙතං සරණං
ගතනති

විත්තං පන භජිසාරිපුත්තො භගවතං එතදවොචි අභික්ඛන්තං
භන්ත අභික්ඛන්තං භන්ත සෙය්ථාපි භන්ත නික්ඛුජ්ජිතං වා
උක්ඛුජ්ජය්, පටිච්ජන්තං වා විචරෙය්, මුලාය් වා මග්ගං ආවිසෙකය්,
අනිකාමෙ වා තෙලපජ්ජාතං බාරෙය් 'චක්ඛුමිත්තො රුපාති දක්ඛිනි'ති,
එවමෙව භන්ත භගවතා අනෙකපරියෙයෙන බලෙමා පකාසිතො එසාහං
භන්ත භගවතං සරණං ගච්ඡාමි බලමෙව භික්ඛුසබ්බෙව ලභෙය්හං
භන්ත භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං, ලභෙය්හං උපසම්පදන්ති

අලස්ථ ඛො විත්තං භජිසාරිපුත්තො භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං.
අලස්ථ උපසම්පදං අවිරුපසම්පත්තො ඛො පනායග්ගා විත්තො භජිසාරි-
පුත්තො එකො වූපකවෙධා අපමන්තො විහරන්තො න විරෙය්ච යස්ස-
ස්වාය භුලපුත්තො සම්මදෙව අගාරස්මා අනකාරියං පබ්බජනති තදභුතනරං
බ්‍රහ්මචරියපරියෙසානං දිවෙඨව බලමෙ සං අභික්ඛං ගච්ඡිතො උපසම්පජ්
විහාසි සිණං ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං, කතං කරණීයං, නාපරං
ඉස්සන්තායා'ති අබ්බක්ඛංසි අක්ඛන්තො ව ඛො පනායග්ගා විත්තො භජි-
සාරිපුත්තො අරහතං අහොසිති

පොඨපාදසුත්තං නිවසිතං නිවමං.

චිත්‍රය, තථාගත තෙමේ තාමණ්ණානදායීන් පරාමිසීන නො කරනුයේ “මලාරිකො අනතපටිලානො” යන ආදී යම් සංඥාවන්ගෙන් ව්‍යවහාර කෙරේ ද, ඒ ඔෆාදරික ආනත්‍රකීලාහාදිසු ලොවැ සංඥාමාත්‍රයෝ ය, ලොවැ වචනපටිමාත්‍රයෝ ය, ලොවැ ව්‍යවහාර මාත්‍රයෝ ය, ලොවැ නාමප්‍රඥප්ති-මාත්‍රයෝ ය.

65. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙසේ වදාළ කල්හි පොඨිපාද පිරිවැජ්ඣනෙම “ව්‍යන්ත, අභිකාන්ත යැ වහන්ස, අභිකාන්ත යැ. වහන්ස, යම්ගේ යැටිකුරු කොට තබන ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේ ද, වැසුණු දෑයක් විවෘත කරන්නේ හෝ වේ ද, මංමුලා වුවකුට මහ කියන්නේ හෝ වේ ද, ‘ඇස් ඇතියන් රූප දකිති’ යි අදුරෙහි තෙල්පහනක් දරන්නේ හෝ වේ ද, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් කරුණින් දහම් පැවැසිණ. වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ධර්ම ද භික්‍ෂුසංඝයා ද සරණ ගෙමි. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා අද පටන් කොට දිව්‍යිමයෙන් සරණ ගිය උච්ඡතු කොට සලකන හේක් වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කෙළේ ය.

ඇත්සැරිපුත් චිත්‍ර වූ කල් ‘වහන්ස, අභිකාන්ත යැ. වහන්ස, අභිකාන්ත යැ. වහන්ස, යම්ගේ යැටිකුරු කොට තබන ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේ ද, වැසුණු දෑයක් විවෘත කරන්නේ හෝ වේ ද, මංමුලා වුවකුට මහ කියන්නේ හෝ වේ ද, ‘ඇස් ඇතියන් රූප දකිති’ යි අදුරෙහි තෙල්පහනක් දරන්නේ හෝ වේ ද, එ පරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් කරුණින් දහම් පැවැසිණ. වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ධර්ම ද භික්‍ෂුසංඝයා ද සරණ ගෙමි. වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතැ පැවිද්දන් උපසම්පවත් ලබමි වා” යි කී ය.

ඇත්සැරිපුත් චිත්‍ර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතැ පැවිද්ද ලද්දේ ම ය, උපසම්පවත් ලද්දේ ම ය ඇත්සැරිපුත් ආයුෂමත් චිත්‍ර තෙම උපසම්පව ලත් නොබෝ කල් ඇත්තේ ම, එකලා වූයේ, ගණයා කෙසරන් වෙත් වූයේ, නොපමා වූයේ, කෙලෙස් තවන වැරැත්තේ, නිවන් කර මෙහෙසු සිතැති වැ වසනුයේ, යමක් පිණිස කුලපුත්ත මොනොවට ම ගිහිගෙන් නික්මැ සත්‍රත් වදිත් ද, ඒ නිරුත්තර වූ මාභිබුහම්මයාචාර්යා (රහත්පලය) මෙ අත්ඛම්මි මැ තෙමේ ම වෙසෙසි නුවණින් දැන පසක් කොට ලැබූ විසි ය. ‘පුතර්ජත්මය ඛණික විය, මහබ්බසර වැසැ නිමැවිණ, කටුසුතු දු කරනු ලැබී ය මේ පිණිස තවත් කළ යුත්තෙක් නැතැ’ යි වෙසෙසින් දැන ගත්තේය ආයුෂමත් හසන්භාරිපුත් චිත්‍ර ද රහතුන්ගෙන් එක්තරා නමෙක් වී ය.

නවවතු පොඨිපාද සූත්‍රය නිමිසේ ය.

සුභසුභය.

1 එම මෙ සුභය එක සමය ආයසම ආනන්ද සාවස්ථය පිහරති පේතවනෝ අනාඨපිණ්ඩකයා ආරාමේ අවිරපරිතිබුනේ හඟවති කෙන බෝ පන සමයෙන සුභයා මාණවෝ තොදෙයාපුනෙතා සාවස්ථය පරි-
වසති කෙනවිදෙව කරණියෙන

2 අප බෝ සුභයා මාණවෝ තොදෙයාපුනෙතා අඤ්ඤාතරං මාණවකා අමනෙතසි. එති නිං මාණවකා, යෙන සමණෝ ආනන්දො තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්නිං මම වචනෙන සමණං ආනන්දං අපාඛාධං අපානඛකං ලුහුට්ඨානං බලං එසුපිහාරං පුච්ඡි “සුභයා මාණවෝ තොදෙයාපුනෙතා හවනතං ආනන්දං අපාඛාධං අපානඛකං ලුහුට්ඨානං බලං එසුපිහාරං පුච්ඡති”ති. එම ව වදෙති “සාධු කීර හවං ආනන්දො යෙන සුභයා මාණවයා තොදෙයාපුනතයා නිවෙසනං තෙනුපසඛකම්හු අනුකම්පං උපාදායා” ති

3 ‘එම හෝ’ති බෝ සෝ මාණවකො සුභයා මාණවයා තොදෙයා-
පුනතයා පටිසසුචිං යෙනායසමා ආනන්දො තෙනුපසඛකම් උපසඛකම්නිං ආයසමකා ආනන්දෙන සද්ධිං සමෙමාදි සමෙමාදතියං කපං සාරණියං¹ විනිසාරෙනිං එකමනතං නිසිදි එකමනතං නිසිනෙතා බෝ සෝ මාණ-
වකො ආයසමනතං ආනන්දං එතදවොච. සුභයා මාණවෝ තොදෙයාපුනෙතා හවනතං ආනන්දං අපාඛාධං අපානඛකං ලුහුට්ඨානං බලං එසුපිහාරං පුච්ඡති එම ව වදෙති “සාධු කීර හවං ආනන්දො යෙන සුභයා මාණවයා තොදෙයාපුනතයා නිවෙසනං තෙනුපසඛකම්හු අනුකම්පං උපාදායා” ති

4 එම වූනෙන ආයසමා ආනන්දො තං මාණවකා එතදවොච අකාලො
බෝ මාණවකා අතරි මෙ අප්ප් ගෙසප්ප්මනතා පිතා අපෙචනාම
සෙට්ඨි උපසඛකමෙයාම කාලඤ්ච සමයඤ්ච උපාදායාති. ‘එම හෝ’ති
බෝ සෝ මාණවකො ආයසමතො ආනන්දයා පටිසසුචිං උට්ඨායාස්නා
යෙන සුභයා මාණවෝ තොදෙයාපුනෙතා තෙනුපසඛකම් උපසඛකම්නිං
සුභා මාණවො තොදෙයාපුනතං එතදවොච. “අවොවුච්ඡා² බෝ මයං හොතො
වචනෙන තං හවනතං ආනන්දං සුභයා මාණවෝ තොදෙයාපුනෙතා
හවනතං ආනන්දං අපාඛාධං අපානඛකං ලුහුට්ඨානං බලං එසුපිහාරං
පුච්ඡති එම ව වදෙති ‘සාධු කීර හවං ආනන්දො යෙන සුභයා
මාණවයා තොදෙයාපුනතයා නිවෙසනං තෙනුපසඛකම්හු අනුකම්පං
උපාදායා’ ති එම වූනෙන හෝ සමණෝ ආනන්දො මං එතදවොච
‘අකාලො බෝ මාණවකා අතරි මෙ අප්ප් ගෙසප්ප්මනතා පිතා, අපෙච
නාම සෙට්ඨි උපසඛකමෙයාම කාලඤ්ච සමයඤ්ච උපාදායා” ති ‘එතතා-
වතාපි බෝ හොතො කතමෙව එතං, යතො සො හො හවං³ ආනන්දො
ඔකාසමකාසි ස්වානායාසි උපසඛකමනායා” ති

1 කපං සාරණියං (කොයානගපෙඤ්ඤ)

2 අවොවුච්ඡා, සිවු

3 බෝ සෝ හවං, PTS

ශ්‍රී ලංකාව

1 මා විසින් මෙසේ අසන ලදී එක් සමයෙකිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවි නොමැති කල්හි අනාද තෙරණුවෝ සැවැත්නුවර නිසා දෙවරම් නම් වූ අනේපිඬුසිවුහු අරමෙහි වෙසෙත් එ සමයෙහි තොදෙය්‍ය බමුණහු පුත් වූ ශ්‍රී ලංකා මාණව තෙම කිසි කවසුත්තෙකින් සැවැත්නුවර වෙසෙයි

2. එකලා තොදෙය්‍ය බමුණහු පුත් ශ්‍රී ලංකා මාණව තෙම එක්තරා මාණවකයකු බණවා, “මාණවකය, මෙහි එන්නා. අනද මහණහු කර එළැඹෙන්නා එළැඹා “ශ්‍රී ලංකා මාණව තෙමෙ පින්වත් අනද වහන්ද අලාබ්‍ය නිසා, නිරෝග නිසා, හැල්ලු පැවැතුම් ඇති නිසා, කාබල ඇති නිසා, සුචරිතය වහරණ ඇති නිසා විවාර” යි මා බසින් පින්වත් අනද වහන්ද අලාබ්‍ය නිසා විවාරන්නා “පින්වත් අනද තෙරණුවෝ අනුකම්පා සදහා තොදෙය්‍ය බමුණහු පුත් ශ්‍රී ලංකාවයාගේ ගෙය කර එහිත් වා එසේ වසිතොත් ඒ ඉතා මැනවැ” යි මෙසේත් කියන්නා යි ඇණවී ය.

3. ‘එසේ යැ හවතැ’ යි කියා ම ඒ මාණවක තෙම තොදෙය්‍ය බමුණහු පුත් ශ්‍රී ලංකාවයාට පිළිවදන් දී අනද තෙරුන් කර එළැඹෙයි ය. එළැඹා අනද තෙරුන් හා සතුටු විය සතුටට කරුණු වූ සිතැ රැදැළියැ යුතු වූ කපා කීමවා පසෙකැ හිදැ ගත. පසෙකැ හුන් ම ඒ මාණවක තෙම “තොදෙය්‍ය බමුණහු පුත් ශ්‍රී ලංකාව හවත් අනද වහන්ද අලාබ්‍ය නිසා, නිරෝග නිසා, හැල්ලු පැවැතුම් ඇති නිසා, කාබල ඇති නිසා, සුචරිතය වහරණ ඇති නිසා විවාරයි ‘පින්වත් අනද වහන්ද තොදෙය්‍ය බමුණහු පුත් ශ්‍රී ලංකාවයාගේ ගෙය කර එළැඹෙත් වා එසේ එළැඹෙතොත් ඒ ඉතා මැනවැ යි මෙසේත් කියා” යැ යි අනද තෙරුනට සැල කෙළේ ය

4 මෙසේ කී කලා අනද තෙරණුවෝ ඒ මාණවකයාට “මාණවකය, දන් තොකල් ම ය අද මා සල්ප බෙහෙදක් පිවා ඇත කල් වෙලා සලකා සෙට වත් එළැඹෙන්නමෝ වේ ද” යි වදාළහ ‘එසේ යැ පින්වතැ’ යි කියා ම ඒ මාණවක තෙම අනද තෙරුනට පිළිවදන් දී හුනස්නෙන් නැගී තොදෙය්‍ය පුත් ශ්‍රී ලංකාවයා වෙත ගියේ ය ගොස් තොදෙය්‍ය පුත් ශ්‍රී ලංකා මාණවයාට ‘තොදෙය්‍ය පුත් ශ්‍රී ලංකා මාණව තෙම පින්වත් අනද වහන්ද අලාබ්‍ය නිසා, නිරෝග නිසා, හැල්ලු පැවැතුම් ඇති නිසා, කාබල ඇති නිසා, සුචරිතය වහරණ ඇති නිසා, විවාරයි පින්වත් අනද වහන්ද අනුකම්පා කොට තොදෙය්‍ය බමුණහු පුත් ශ්‍රී ලංකාවයාගේ ගෙට වසිත් වා එසේ වසිතොත් ඉතා මැනවැ යි මෙසේත් කියා” යැ යි හවත්හුගේ වචනයෙන් ඒ පින්වත් අනද වහන්දට සැල කළෙහි හවත, අප එසේ සැල කළ කල්හි අනද වහන්ද මට “මාණවකය, දන් තොකල් ම ය අද මා සල්ප බෙහෙදක් පිවා ඇත කල් වෙලා සලකා සෙට වත් එළැඹෙන්නමෝ වේ ද” යි වදාළහ” යි කියේ ය “හවත, යම් දෙයෙකින් පින්වත් අනද වහන්ද සෙට වත් පමණි එළැඹෙන්නට අවශ්‍ය කළේ ද, මෙතෙකින් මත් මේ (අප නිමිත්තයන් පිළිනැත්ම) කරන ලද්දේ මා යැ” යි ශ්‍රී ලංකා මාණව කී ය.

5. අප්ච ඛො ආයසමා ආනන්දො තස්සා රතතියා අච්චයෙන පුබ්බන්තං සමයං නිවාසෙති; පහතථිවරං ආදාය චේතනෙතා භික්ඛුනා පච්ඡාසමනේන යෙන සුභස්ස මාණවස්ස තොදෙය්‍යපුත්තස්ස නිවේසනං තෙනුපසඛිකම් උපසඛිකම්චා; පඤ්ඤාතෙන ආසනෙන නිසීදි අප්ච ඛො සුභො මාණවො තොදෙය්‍යපුත්තො යෙනායසමා ආනන්දො තෙනුපසඛිකම් උපසඛිකම්චා; ආයසමා; ආනන්දෙන සග්ගිං සමමාදි සමමාදනියං කපං සාරණියං විනිසාරෙති, එකමන්තං නිසීදි

6. එකමන්තං නිසීදෙතො භො සුභො මාණවො තොදෙය්‍යපුත්තො ආයසමන්තං ආනන්දං එතදචොච “භවං හි ආනන්දො තස්ස භොතො ගොතමස්ස දීඝරත්තං උපට්ඨාකො සන්තිකාවචරෙ සමීපවාදි භවං එතං ආනන්දො ජානෙය්‍ය යෙසං සො භවං ගොතමො ධම්මානං වණණවාදි අහොසි, යථා ච ඉමං ජනතං සමාදායෙති නිවේසෙති පතිට්ඨාපෙති, කතමේසානං ඛො භො ආනන්ද ධම්මානං සො භවං ගොතමො වණණවාදි අහොසි? කසා ච ඉමං ජනතං සමාදායෙති නිවේසෙති පතිට්ඨාපෙති?” ති

7 “තිණණං භො මාණව ඛනිකං සො භගවා වණණවාදි අහොසි, එතා ච ඉමං ජනතං සමාදායෙති නිවේසෙති පතිට්ඨාපෙති, කතමේසා තිණණං? අරියස්ස සීලක්ඛනස්ස අරියස්ස සමාගික්ඛනස්ස අරියස්ස පඤ්ඤාකක්ඛනස්ස ඉමෙසං ඛො මාණව තිණණං ඛනිකං සො භගවා වණණවාදි අහොසි, එසා ච ඉමං ජනතං සමාදායෙති නිවේසෙති පතිට්ඨාපෙති” ති.

8 “කතමො පත සො භො ආනන්ද අරියො සීලක්ඛනෙති; සස්ස සො භවං ගොතමො වණණවාදි අහොසි, යථා ච ඉමං ජනතං සමාදායෙති නිවේසෙති පතිට්ඨාපෙති?” ති

9 “ඉධ මාණව තපාගතො ලොකෙ උපපජ්ජති අරහං සමමාසමුද්‍රෝ විජ්ජාචරණසමපන්නො සුගතො ණ්දකම්භු අනුත්තරෙ දුරිදමමසාරජි සස්සා දෙවමනුස්සානං බුද්ධා භගවා. සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සමුග්ගකං සස්සමණ වුත්ථණිං පජං සදෙවමනුස්සං සස්ස අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා; පච්චෙදති. සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මරේකිකල්‍යාණං පරිසොසානකල්‍යාණං සාථං සමායුජ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං. පරිසුඛං බුහුචරියං පකාසෙති.

5. ඉක්බිතිවත් අතද තෙරණුවෝ එ රැය ඇවෑමෙන් පෙරවරුයෙහි හැදෑ පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන පසුමහණකු වූ වෙනක භික්ෂු කැවුරු නොදෙයා පුත් ශ්‍රවණ මාණවයාගේ ගෙය කරා එළැඹියහ එළැඹ පණවන ලද අස්තැ හිදෑ ගත්ත එ කල්හි ම නොදෙයා පුත් ශ්‍රවණ මාණව තෙම අතද තෙරුන් කරා එළැඹියේ ය එළැඹූ අතද තෙරුන් හා සතුටු පිය. සතුටට කරුණු වූ සිතැ රැදැවියැ සුතු වූ කතා කොට නිමවා එක් පසෙක හිදෑ ගත

6. එක් පසෙක හිදෑ ගත් ම නොදෙයා පුත් ශ්‍රවණව තෙම අතද තෙරුන්ට මෙය කී ය. “පින්වත් අතද වහන්ද වූ කලි ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේට දික් කලක් උපසංචයක වූ, වෙන ම ගැවැසුණු, ලහ ම හැසුරුණු කෙනෙක ඒ හවද්ගෞතමයන් වහන්සේ යම් දහම් කෙනෙකුන්ගේ ගුණ කියන සුලු වූ සේක් ද, යම් දහමෙක්හි මේ ජනසමූහයා ගැන්වූ සේක් ද, පිටිස්වූ සේක් ද, පිහිටුවූ සේක් ද, එය පින්වත් අතද වහන්ද දන්තාන පින්වත් අතද තෙරුනි, ඒ හවද්ගෞතමයන් වහන්සේ කවර නම් දහම් කෙනෙකුන්ගේ ගුණ කියන සුලු වූ සේක් ද? කවර නම් දහමෙක්හි මේ ජනමුළුව ගැන්වූ සේක් ද? පිටිස්වූ සේක් ද?” පිහිටු වූ සේක් ද?

7. (එ විට අතද තෙරණුවෝ මෙසේ වදාළහ) “මාණවය, ඒ භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ සකකි කුනෙක ගුණ වදාරන සුලු වූ සේක. එහි ම මේ දනමුළුව ගැන්වූ සේක, පිටිස්වූ සේක, පිහිටුවූ සේක. කවර සකකි කුනෙක ද? යත්: ආර්යශිල්පකතියත් ආර්යසමාධිකතියත් ආර්ය ප්‍රඥාසකතියත් යන තුනේ ය. මාණවය, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තුන් සකකියන්ගේ ගුණ වදාරන සුලු වූ සේක. මෙහි ම මේ දනමුළුව ගැන්වූ සේක, පිටිස්වූ සේක, පිහිටුවූ සේක ”

8 [ශ්‍රවණ මාණව] “පින්වත් අතද තෙරුනි, ඒ හවද්ගෞතමයන් වහන්සේ යම් දහමක්කුගේ ගුණ වදාරන සුලු වූ සේක් නම්, යම් දහමෙක්හි මේ ජනතාව ගැන්වූ සේක් නම්, පිටිස්වූ සේක් නම්, පිහිටුවූ සේක් නම්, ඒ ආර්ය ශිල්පකතිය කවරෙ ය?”

9 [අතද තෙරණුවෝ:] “මාණවය, මෙහි අර්හත් වූ සමසක්සමුද්ධා වුද්ධමාර්ගසම්පන්න වූ සුගත වූ ලෝකචිත් වූ නිරුත්තර පුරුෂදම්මසාරථී වූ දෙව්මිත්තකට ආස්තා වූ බුද්ධා වූ සහවත් වූ තපායන තෙමෙ ලොවැ පසළ වෙයි හේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බමුන් සහිත වූ මේ ලෝකය ද, මහණ බමුණන් සහිත, සම්මත දෙවියන් (රජුන්) හා සෙසු භික්ෂූන් හා සහිත සත්ත්වප්‍රජාව ද තෙමෙ විසිමෙ නුවණින් දැන, ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට, ඔවුන්ට අවබෝධ කරවයි හේ දහම් දෙසනුයේ ආදියෙහි හදුනා (නිවරද) කොට, මධ්‍යයෙහි හදුනා (නිවරද) කොට, අවසන් හදුනා (නිවරද) කොට, අර් සහිත කොට, ව්‍යාජන සහිත කොට, සම්ප්‍රකාරයෙන් පරිපුර්ණ කොට, දහම් දෙසයි (එසේ දෙසනුයේ ශික්ෂාත්‍රයයෙන් සංගාහිත වූ) පරිලුද්ධා ආසනවුගමවගීය ප්‍රකාශ කෙරෙයි.

16 පිසුණං වාචං¹ පහාය පිසුණං වාචං පටිවිරතො හොති ඉතො සුඤ්ඤාන අමුත්ත අකඩානා ඉමෙසං හෙදං අමුත්ත වා සුඤ්ඤාන ඉමෙසං අකඩානා අමුත්තං හෙදං ඉති චිත්තානං වා සන්ධානා, සංභිත්තානං වා අනුප්පදානා² සමග්ගාරාමො³ සමග්ගාරතො සමග්ගනන්දිං සමග්ගකාරණිං වාචං භාසිතා හොති ඉදම්පි⁴ සො හොති සීලසමිං.

17. එරුසං වාචං⁵ පහාය එරුසං වාචං පටිවිරතො හොති. සා සා වාචා තෙලා කණ්ණසුඛා පෙමනීයා⁶ හදංඛිතමා පොථි බුහුන්තසානතා බුහුන්තමිත්තා, තථාරුපං⁷ වාචං භාසිතා හොති ඉදම්පි⁸ සො හොති සීලසමිං.

18 සමථප්පලාපං පහාය සමථප්පලාපං පටිවිරතො හොති කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ඛමිචවාදී විතයවාදී. නිබ්බානවතිං වාචං භාසිතා හොති කාලෙත සංපදෙසං පරිගන්තවතිං අත්ථසංකීර්තං. ඉදම්පි⁹ සො හොති සීලසමිං.

19 කීජගාඤ්ඤානසමසමාරම්භා පටිවිරතො හොති එකභක්තීහො හොති රතතුපරතො පටිවිරතො විකාලභොජනා නව්චිතිවවාදිතපිසුක-දස්සනා පටිවිරතො හොති මාලාගනිතිපලපනධාරණමණ්ඩනවිභූසනවිත්තා පටිවිරතො හොති. උච්චාසයනමහාසයනා පටිවිරතො හොති. ජාතරුප-රජතපට්ඨකභණ්ණං පටිවිරතො හොති. ආමිකධිඤ්ඤාපට්ඨකභණ්ණං පටිවිරතො හොති. ආමිකමංසපට්ඨකභණ්ණං පටිවිරතො හොති. ඉප්පිකුමාරිකපට්ඨකභණ්ණං පටිවිරතො හොති. දුඤ්ඤාපට්ඨකභණ්ණං පටිවිරතො හොති. අපේළාන-පට්ඨකභණ්ණං පටිවිරතො හොති කුකුලාපට්ඨකභණ්ණං පටිවිරතො හොති හස්තවස්සවලවාපට්ඨකභණ්ණං පටිවිරතො හොති බෙත්තවත්තපට්ඨකභණ්ණං පටිවිරතො හොති දුග්ගසංපතභණ්ණමිත්තානුග්ගොගා පටිවිරතො හොති. සංගම්භක්තා පටිවිරතො හොති. කුලාකුටිකංසකුටිමානකුටා පටිවිරතො හොති. උග්ගෙකංගනවත්තකුටිකානිකානිසංවිශෝභා පටිවිරතො හොති. ඡේදනවධිබ්බකිතවිපරාමොසආලොපසහසංකාරා පටිවිරතො හොති. ඉදම්පි¹⁰ සො හොති සීලසමිං.

පුලලසීලං නිවේශිතං.

1 පිසුණං වාචං, PTS   2 අප්පදානා, PTS   3 සමග්ගාරාමො, පිප්ඝ.
4 එරුසං වාචං, PTS   5 පෙමනීයා, පිප්ඝ.
6 එරුසං, PTS

16 හේ කේලාමි කීම දුර්ලා, කේලාමි කීමෙන් වැළැක්වීමේ වේ මේ තැනින් දසා මොවුන් (ඔවුන්ගෙන්) බිඳවනු පිණිස එතැනින් නො කියනසුලු වූයේ, එ තැනින් දසා ඔවුන් (මොවුන්ගෙන්) බිඳවනු පිණිස මේ තැනින් නො කියනසුලු වූයේ, මෙසේ බිඳගැනුන් ගලපත්තේ (සමග කරන්නේ) ද, එකට ගැලපුණවුන් (සමගයට පැමිණියවුන්) හට රුකුල් දෙන්නේ ද වෙයි සමගියෙන් සිටින්නවුන් හා වාසය කැමැත්තේ, සමගියෙන් වසන්නවුන්ට කැමැත්තේ, සමග වැ සිටින්නවුන්ට සතුටු වනුයේ, සමගිය දැනී කරන බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වේ

17 හේ රථ බිඳුම් දුර්ලා, රථ බස් දෙබුරුමත් වැළැක්වීමේ වෙයි නිදෙස්, කන්කලු, පෙම් උපදවන, පහසුවෙන් සිතා වැදගත්තා, නොගැමි, බොහෝ දෙනාට ප්‍රිය, බොහෝ දෙනාගේ මන වඩන යම් බසෙක් වේ ද, එබඳු වූ බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වේ.

18 හේ බොල් හිස් දෙබැව්ලි හැරුණු, බොල් දෙබැව්ලිලත් වැළැක්වීමේ වෙයි සුදුසු කාරවේලාගෙහි කථා කරන සුලු වූයේ, ඇත්ත ම කියන සුලු වූයේ, වැඩ සලසන බසක් ම කියනසුලු වූයේ, නවලොවුතුරුදහම් ඇසුරු කොට ම කියනසුලු වූයේ, හික්මීම ඇති කරන බසක් ම කියන සුලු වූයේ, සිතා නබා ගන්නට සුදුසු වූ, කැරුණු සහිත වූ, ඉමේ කොතක් ඇති (ප්‍රමාණවත් වූ), දෙලෝ වැඩ හා සම්බන්ධ වූ ම බසක් සුදුසු කාරයෙහි කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වේ.

19 හේ බිප්පාමුන (පැල වන ද) ද, භූගෝලය (පැල වූණු ද) ද සිදු- මෙන් බිඳමෙන් වැළැක්වීමේ වෙයි රු බොජුනෙන් වැළැක්වීමේ, එක් වේලේ වළඳන බස් ඇත්තේ, නොකල්බොජුනෙන් වැළැක්වීමේ වෙයි. නවනු ගනු වසනු විසුරුණු සහ මෙයින් වැළැක්වීමේ වෙයි ඇතැ අඩු කැන් පිරවීමට, ඇත සැරැසීමට කරුණු වන මල්ගෙඩිලෙවුන් දරිසමෙන් වැළැක්වීමේ වෙයි පමණ ඉක්මම් උපයුත් ද, නොකැප වූ මහඅසුන්ද සහ දෙකින් ම වැළැක්වීමේ වෙයි රන් රිදී මුහු කහවණු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්වීමේ වෙයි අඩු බානා පිළිගැන්මෙන් වැළැක්වීමේ වෙයි අඩු මස් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්වීමේ වෙයි හේන් කුමාරිකාවන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්වීමේ වෙයි දුසිදසුන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්වීමේ වෙයි. එළුවන් බැවෙළුවන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්වීමේ වෙයි කුකුළන් හුරන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්වීමේ වෙයි ඇතුන් අසුන් වෙළෙඹුන් ගෙරන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්වීමේ වෙයි කෙත්වතු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්වීමේ වෙයි හිඟයන්ට දුන මෙහෙවර කිරීමෙහි ද ගෙත්ගෙට පණිවුඩ පණත් ගෙන යාමෙහි ද යෙදීමෙන් වැළැක්වීමේ වෙයි වෙළෙඳ ගනුදෙනුයෙන් වැළැක්වීමේ වෙයි කොරතරුදියෙන් කිරුමෙන්, බොරු රන් පැළෙන්, ගොර මිනුම්වලින් මිනුමෙන් වැළැක්වීමේ වෙයි අල්ලස් ගෙන හිඟයන් නොහිමි කිරීමෙන්, නානා උපායයෙන් අනුන් රැවටුමෙන්, අගනා දයට හුරු නො අගනා දයක් පෙන්වා කරන මායායෙන්, මේ කි නොකි ගැම කෙසෙරික කම්බලින් ම වැළැක්වීමේ වෙයි අත් පා අදිය පිදීමෙන් ද, මැරීමෙන් ද, රුකුන් අදියෙන් බැදීමෙන් ද, සැහැසිකම් කිරීමෙන් ද වැළැක්වීමේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වෙයි

බුලලසිලය නිමිසේ ය.

24. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ඩ්‍රාහමණා සඤ්ඤායානී භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපං උච්චාසගතමනාසගතං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං ආසැද්දිං පලලඛිකං ගොනකං විතතකං පටික්ඛං පටලිකං කුලිකං විකතිකං උද්දලොමිං එකනඤ්ඤොමිං කට්ඨිංසං කොසෙය්‍යා භුත්තකං හත්තකං අක්කත්තං රත්තකං අජිතපඤ්ඤො කාදලිමිහපට්ටං පට්ටත්තකං සඋත්තරත්තකං උභයොලොභිතකුපධානං ඉති වා ඉති ඵවරුපං උච්චාසගතමනාසගතා පටිවිරතො භොති. ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලසම්මං.

25. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ඩ්‍රාහමණා සඤ්ඤායානී භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපං මණ්ඩිතවිභුසනට්ඨානානුයොගං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං උච්චාදනං පරිමද්දනං නතාපනං සම්බාහනං ආදාසං අඤ්ජනං මාලාවිලෙපනං මුඛමුණ්ණකං මුඛලෙපනං හත්තකං සිංඛකං දණ්ඩකං නාලිකං බග්ගං ජතතං විත්තුපාහනං උණ්ඨිතං මණ්ණිං වාලුපිජ්ඣං ඔද්දානි වජ්‍ජානි දීඝදානි ඉති වා ඉති ඵවරුපං මණ්ඩිතවිභුසනට්ඨානානුයොගං පටිවිරතො භොති ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලසම්මං.

26. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ඩ්‍රාහමණා සඤ්ඤායානී භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපං තිරවජානකථං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං රුජකථං චොරකථං භික්ඛානකථං සොනාකථං හයකථං සුද්ධිකථං අත්තකථං පානකථං වත්තකථං සග්ගකථං මාලාකථං ගජිකථං ඤාතිකථං යානකථං ගාමකථං නිගමකථං තගරකථං ජනපදකථං ඉසිකථං පුරිසකථං [කුමාරිකථං කුමාරිකථං] සුරකථං විසිඛාකථං කුමාරිකථං පුබ්බපකකථං නානතකථං ලොකකඛාසිකං සමුදානකඛාසිකං ඉතිහවාහවකථං ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තිරවජානකථාය පටිවිරතො භොති. ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලසම්මං.

27. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ඩ්‍රාහමණා සඤ්ඤායානී භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපං විකාශිකකථං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං න තං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානාහි අහං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානාමි. කිං තං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානිස්සසි? මච්ඡාපට්ටනො නම්සි. අකමසම් සමමාපට්ටනො සංගිතංමෙ, අසංගිතං තෙ. පුරෙ වචනිකං පච්ඡා අච්ච පච්ඡා වචනිකං පුරෙ අච්ච ආවිණ්ණං තෙ විපරාධනාං. ආරොපිතො තෙ වාදෙ, නිග්ගහිතො නම්සි. වර වාදප්‍රමොකකාය නිබ්බොධි වා සචෙ පභොසිති ඉති වා ඉති ඵවරුපාය විකාශිකකථාය පටිවිරතො භොති. ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලසම්මං.

24 යම්ගේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැසෙන් දුන් බොජුන් වලද, දික්කසලා පුටු ය, පළඟය, මහකොළපලය, විශේෂයෙන් විසිතුරු කළ එළොම්මුවා ඇතිරිය, එළොම්මුවා සුදු ඇතිරිය, ගනමල් පොදු එළොම් ඇතිරිය, කිලිය (පුළුන් මෙන්තය), සිංහාරාදිරූපාවලින් විසිතුරු කළ එළොම් ඇතිරිය, දෙපැත්තේ ම ලොම් ඇති එළොම්මුවා ඇතිරිය, එක් වැන්නේ පමණක් ලොම් ඇති එළොම්මුවා ඇතිරිය, රත්කහුකම් කළ පහතුරුණ, කොසෙය්ග හුසින් විශු ඇතිරිය, අසු පිටු එළන ඇතිරිය, රියා එළන ඇතිරිය, ඇදව යරි ලන සේ අලන් දිව්ගමින් මහා කළ ඇතිරිය, කෙහෙල්මුවාගමින් කළ මහභූ පහතුරුණ, ඉස්දෙර පාමුල රත්කන්වසින් තමා ඇති රතු උඩුවියන් සකින මහභූ යනන යන මෙබඳු වූ උස් යහන් මහ යහන් පරිහරණය කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙද්දා, ගෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ උස් යහන් මහ යහන් පරිහොගයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

25. යම්ගේ වනාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැසෙන් දුන් බොජුන් වලද, සුවදසුණුගෙන් ඇඟ ඉලීම, අත්පාඇති මනා සටකන් ගන්වනුවට තෙල් ගා මැහීම, සුවද දියෙන් නැවීම, උරසිස්ඇති මස් වැඩෙනුවට මුගුරුන් කැලීම, කැබපත් මුහුණ බැලීම, අලංකාර වශයෙන් අඳුන් ගැම, මල් පැලැඳීම හා විලෙවුන් දැරීම, මුවහුණු මුව-විලෙවුන් දැරීම, හස්තාභරණ දැරීම, හිසැ කුඩුම්බය බැඳීම, විසිතුරු සැරයටි දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත්හළු දැරීම, කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩු දැරීම, විසිතුරු පාවකන් දැරීම, නලල්පට බැඳීම, සිළුමණ පැලැඳීම, විසිතුරු සෙමර වල්විදුනා දැරීම, දික් දවලු ඇති සුදු රෙදි හැඳීම ඇදි ඇඟ අඩු තැන් පිරවීමටත් ඇඟ සැරසීමටත් කරුණු වන ද පරිහොග කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු පරිහොග කිරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

26 යම්ගේ වනාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැසෙන් දුන් බොජුන් වලද, රාජකථා, වොරකථා, මහාමාත්‍යාකථා, සෙනාකථා, හයකථා, යුග්ගකථා, ආහාරකථා, පානකථා, වස්ත්‍රකථා, ශයනකථා, මාලාකථා, ගකිකථා, ඥාතිකථා, යානකථා, මුළුකථා, නිගමකථා, නගරකථා, ජනපදකථා, ස්ත්‍රීකථා, පුරුෂකථා, කුමාරකථා, කුමාරිකථා, ගුරුකථා, විවිකථා, කුමනසානකථා, නානාතිකථා, ලොකාබ්‍යාසිකා කථා, සම්මුඛාබ්‍යාසිකාකථා, භූතිහවාහවකථා යන මේ බඳු වූ නිරන්විත කථාවන්හි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ මෙයින් අන්‍ය වූ හෝ මේ බඳු කථාවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

27 යම්ගේ වනාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැසෙන් දුන් බොජුන් වලද, “තෝ මේ දහම් විනය නොදැනිති මම දී මේ දහම් විනය දැනිම් ‘මේ දහම් විනය කීමැ’යි තෝ දැනිති ද? තෝ වරදවා පිළිපත්තෙති මම මැනවින් පිළිපත්තෙමි වෙලි. මා බස කරුණු සහිතය තා බස කරුණු රහිතය තෝ පළමුයෙන් කියැ යුත්ත පසු වැ කියෙති ය පසු වැ කියැ යුත්ත පළමුයෙන් කියෙති ය තා කලත් ම පුහුණු කළ දහ මගේ උක් වටිනායෙන් ම පෙරුළි ගියේය මා විසින් තව දෙසක් නැගිය මා විසින් නිගන්නා ලද්දෙහි මා නැගූ දෙයින් මිදෙන්නට හැසිරෙව (ඒ ඒ තැන හොඳ උපාය) හැකි නම් එය විසදව” යන ආදිය වෙ බඳු වි උනුත් බැර දෙය බැහැමිහි යෙදෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ තෝ මේ මිඳු වූ හෝ බැහැමිහි යෙදුමටලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

32. යථා වා පනෙතෙ භොතොතා සමණව්‍යාහමණා සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජේතිා තෙ එවරුපාය නිරවණ්‍යනවිජ්ජාය මච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං “රඤ්ඤං නිශ්ශාතං භවිස්සති රඤ්ඤං අනිශ්ශාතං භවිස්සති අබහනතරුතං රඤ්ඤං උපයානං භවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං අපයානං භවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං උපයානං භවිස්සති, අබහනතරුතං රඤ්ඤං අපයානං භවිස්සති අබහනතරුතං රඤ්ඤං ජයො භවිස්සති, බාහිරුතං රඤ්ඤං පරුජයො භවිස්සති, බාහිරුතං රඤ්ඤං ජයො භවිස්සති, අබහනතරුතං රඤ්ඤං පරුජයො භවිස්සති ඉති ඉමස්ස ජයො භවිස්සති, ඉමස්ස පරුජයො භවිස්සති” ඉති වා ඉති එවරුපාය නිරවණ්‍යනවිජ්ජාය මච්ඡාජ්චො පටිච්ඡරතො භොති ඉද්ධපිස්ස භොති සීලසමිං,

33. යථා වා පනෙතෙ භොතොතා සමණව්‍යාහමණා සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජේතිා තෙ එවරුපාය නිරවණ්‍යනවිජ්ජාය මච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං “විජ්ජෙය්‍යාතො භවිස්සති සුරියග්ගාදො භවිස්සති, නකඛතතොතො භවිස්සති, විජ්ජිමසුරියානං පථගමනං භවිස්සති, විජ්ජිමසුරියානං උපපථගමනං භවිස්සති නකඛතතානං පථගමනං භවිස්සති නකඛතතානං උපපථගමනං භවිස්සති උක්ඛාපාභනා භවිස්සති, දීසාඛාතො භවිස්සති භුමිවාලො භවිස්සති දෙවදුද්දති භවිස්සති විජ්ජිමසුරියනකඛතතානං උග්ගමනං ඔනමනං සංකිලෙසං වොදනං භවිස්සති එවංවිපාකො විජ්ජෙය්‍යාතො භවිස්සති, එවංවිපාකො සුරියග්ගාතො භවිස්සති, එවංවිපාකො විජ්ජිමසුරියානං පථගමනං භවිස්සති, එවංවිපාකො විජ්ජිමසුරියානං උපපථගමනං භවිස්සති, එවංවිපාකං නකඛතතානං පථගමනං භවිස්සති, එවංවිපාකං නකඛතතානං උපපථගමනං භවිස්සති එවංවිපාකො උක්ඛාපාකො භවිස්සති එවංවිපාකො දීසාඛාතො භවිස්සති, එවංවිපාකො භුමිවාලො භවිස්සති එවංවිපාකො දෙවදුද්දති භවිස්සති එවංවිපාකං විජ්ජිමසුරිය නකඛතතානං උග්ගමනං ඔනමනං සංකිලෙසං වොදනං භවිස්සති”, ඉති වා ඉති එවරුපාය නිරවණ්‍යනවිජ්ජාය මච්ඡාජ්චො පටිච්ඡරතො භොති ඉද්ධපිස්ස භොති සීලසමිං.

34. යථා වා පනෙතෙ භොතොතා සමණව්‍යාහමණා සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජේතිා තෙ එවරුපාය නිරවණ්‍යනවිජ්ජාය මච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං “සුඛ්ඛුට්ඨිකා භවිස්සති දුඛ්ඛුට්ඨිකා භවිස්සති සුඛ්ඛිකං භවිස්සති දුඛ්ඛිකං භවිස්සති ඛෙමං භවිස්සති හයං භවිස්සති, රොගො භවිස්සති අරොග්ගං භවිස්සති මුද්දා ගණනා සංඛාතං කාවෙය්‍යං ලොඤ්ඤායතං” ඉති වා ඉති එවරුපාය නිරවණ්‍යනවිජ්ජාය මච්ඡාජ්චෙන පටිච්ඡරතො භොති ඉද්ධපිස්ස භොති සීලසමිං.

32. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, “අසෝ දිනා අසෝ නැකැතින් (සුදු සඳහා) සිය ක්‍රමවත් අසෝ රජුන්ගේ නින්මිම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පෙරළා සිය ක්‍රමවත් රම් වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් හමු වන්නට රට තුළ උන් රජුන්ගේ යැම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ ඉවත් වැ යැම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් රට තුළ සිටින රජුන් කරා පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ පැමිණීම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් අතුළතැ සිටින රජුන්ගේ ඉවත් වැ යැම වන්නේ ය රට ඇතුළතැ සිටින රජුන්ට ජය වන්නේ ය පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට ජය වන්නේ ය රට තුළ සිටින රජුන්ට පරාජය වන්නේ යැ” යි මෙසේ ‘මොහුට ජය වන්නේ ය මොහුට පරාජය වන්නේ යැ’ යි කියමින් මෙ බඳු වූ තීරණවිතවිද්‍යාගෙන්, මෙ බඳු වූ මිට්ඨාජිවයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ තීරණවිතවිද්‍යාගෙන්, මිට්ඨාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිලාගෙක් වේ.

33. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, “අසෝ දිනා චක්‍රග්‍රහණය වන්නේ ය. අසෝ දිනා සුසිග්‍රහණය වන්නේ ය අසෝ දිනා සද ගිරු දෙදෙනා නිසි මිනින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනා ඔවුන් නොමිනින් යැම වන්නේ ය. අසෝ දිනා නැකත්තරුන් නිසිමිනින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනා ඔවුන් නොමිනින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනා උල්කාපතනය වන්නේ ය. දික්දහය වන්නේ ය. භූමිකම්පනය වන්නේ ය වැසි නැති වැ අහස් ගෙරැවුම් වන්නේ ය සදගිරුන්ගේ ද නකත්තරුන්ගේ ද උදව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදුව වන්නේ ය චක්‍රග්‍රහණය ලොවට මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. සුසිග්‍රහණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය නකාග්‍රහණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද ගිරුන් නිසි මිනින් යැම මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද ගිරුන් දෙදෙනාගේ නොමිනින් යැම මෙ බඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. නකත්තරුවල පටහමනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය ඔවුන්ගේ උත්පට්ඨනය මෙ බඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය උල්කාපතනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය දික්දහය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය භූමිකම්පනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය වැසි නැති වැ අහස්ගෙරැවුම් මෙබඳු පල දෙන්නේ ය සදගිරුන්ගේ ද නකත්තරුවල ද උදව බැසීමත් කෙලෙසීමත් පිරිසිදු වීමත් මෙ බඳු පල දෙන්නේ යැ” යි කියනුමෙන්, මෙ බඳු තීරණවිත විද්‍යාගෙන්, මෙ බඳු මිට්ඨාජිවයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ තීරණවිතවිද්‍යාගෙන්, මිට්ඨාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිලාගෙක් වේ.

34. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, “මෙ සමයෙහි වැසි වන්නේ ය. මෙ සමයෙහි නිශා වන්නේ ය මෙ සමයෙහි රට සුභික්‍ෂ වන්නේ ය. මෙ සමයෙහි රට දුර්භික්‍ෂ වන්නේ ය මෙ සමයෙහි රටට උවදුරු වන්නේ ය මෙ සමයෙහි රටට සිය වන්නේ ය මෙ කලා රෝග වන්නේ ය. මෙ කලා රෝග නැති බව වන්නේ යැ” යි පලාපල කීම ද, මුද්‍රාව (අභිලි පුරාකි සංඥා තබා ගිණිම) ද, ගණනාව (එක දෙක යන ආදීන් ගිණිම) ද, කාව්‍යාංගත්‍රය, ලෝකාංගත්‍රය යන මේ හෝ මෙ බඳු තීරණවිත විද්‍යාගෙන්, මිට්ඨාජිවයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ තීරණවිතවිද්‍යාගෙන්, මිට්ඨාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිලාගෙක් වේ.

35. යථා වා පනෙතෙ භොනොනා සමණබ්බාහමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජේත්වා තෙ එවරුපාය තීරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකිරණං විකිරණං සුභගකරණං දුක්ඛගකරණං විරුභ්ගවත්තකරණං ජිව්හානිත්ථිහනං භක්ඛසංභනනං භජ්ඣාභිජප්පනං භක්ඛජප්පනං කණ්ණජප්පනං ආදාසපඤ්ඤාං කුමාරිපඤ්ඤාං දෙවපඤ්ඤාං ආදිවවුපට්ඨානං මහත්ථුපට්ඨානං අභිභුජ්ජලනං සිරිවිහාරයං ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්ජාන-විජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිච්චරතො භොති, ඉදංමපි'ය්‍ය භොති සිලයමිං.

36. යථා වා පනෙතෙ භොනොනා සමණබ්බාහමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජේත්වා තෙ එවරුපාය තීරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං. සන්තිකමමං පණ්ණිකමමං භූතකමමං භූර්තමමං වස්සකමමං වොස්සකමමං වජ්ජකමමං වජ්ජපරිකීරණං ආවමනං තභාපනං ජුගතං වමනං විරෙවනං උභවිථෙවනං අධොවිරෙවනං සීසවිරෙවනං කණ්ණකෙලං නෙතනකප්පනං නක්ඛකමමං අඤ්ඤානං පට්ඨඤ්ඤානං සාලාකිසං සලලකනතියං දාරකතීකිව්ජා මූලකෙසර්ජානං අනුප්පදනං මහගීතං පටිමොකෙඤ්ඤා ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිච්චරතො භොති, ඉදංමපි'ය්‍ය භොති සිලයමිං.

37. ස ඛො සො මාණව භික්ඛු එවං සිලසම්පන්නො න සුතොච්ඡි භයං සමනුපස්සති යදිදං සිලසංවරතො සෙය්‍යපාපි මාණව ඛන්තිසො මුඛොවසින්නො නිභනපට්ඨාමින්නො න සුතොච්ඡි භයං සමනුපස්සති යදිදං පට්ඨන්තිකතො, එවමෙව ඛො මාණව භික්ඛු එවං සිලසම්පන්නො න සුතොච්ඡි භයං සමනුපස්සති යදිදං සිලසංවරතො සො ඉතීනා අරිශෙඛ සිලකඩකේන සමන්තාගතො අර්කිතො අනවර්ජසුඛං පටිසංඤ්ඤෙති, එවං ඛො මාණව භික්ඛු සිලසම්පන්නො භොති

38. අයං ඛො සො මාණව අරියො සිලකඩකේන යස්ස සො භතවා වණ්ණවාදී අභොසි යත්ථ ව ඉමං ජතනං සමාදපෙසි නිවෙසෙසි පතිට්ඨා-පෙසි, අත්ථ ඵෙවෙත්ථ උත්තරිං කරණීයනති."

35 යමිගේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, ආවෘත සදහා නකත් කීම, විවාහ සදහා නකත් කීම, වෙන වු අමුසැමියන් එක් වන්නට නකත් කීම, අමුසැමියන් වෙන් වන්නට නකත් කීම, දුන් ණය රැස් කිරීමට නකත් කීම, මුදල් ණයට පොලියට දීමට නකත් කීම, සෞභාග්‍යය ඇති වනුවට යන්ත්‍ර මන්ත්‍රාදිය කැර දීම, බිම් පංලු වන්නට හදි හුනියම් කිරීම, නැසෙන්නට යන දරු ගබ් රැකෙන්නට පිළියම් කිරීම, දිවගුලු බැදීම, මත්ත්‍රාදියේ බලයෙන් හනු හද කිරීම, අත් පෙරළෙන්නට මතුරු දැපීම, හනු පෙරළෙන්නට මතුරු දැපීම, කන් අගුලු වැටෙන්නට මතුරු දැපීම, කැබපතෙහි දෙවතාවෙශය කොට ප්‍රශ්න ඇසීම, කුමරියක ලවා පේන කියැවීම, දෙවිදූත්සක ලවා පේන කියැවීම, ජිවිකා පිණිස හිරු පිදීම, මහබඩු පිදීම, මතුරු දපා මුට්ත් ගිනිපල් විහිදවීම, මතුරු දපා සිරිකත කැදැවීම යන මේ හෝ අන් මේ බදු වූ තරස්විත විද්‍යාගෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තොම මේ හෝ මේ බදු වූ තරස්විත විද්‍යාගෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද මනුගේ ශීලයෙන් වෙ

36. යමිගේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, ශාන්තිකම්, ප්‍රණිධිකම්, භූරිකම්, පණ්ඩකයා පිරිමියකු කිරීම, පිරිමියා පණ්ඩකයකු කිරීම, වෘත්තකම්, වෘත්ත පරිකරණ, මතුරු දපා මුට් දෙවුම්, මතුරු දපා අනුන් නැවීම, සෙන් පතා ගිනි පිදීම, ගිනියනට වමන කැරවීම, බඩ විරේක කැරවීම, ලය විරේකයට බේන් දීම, වස්ති කිරීම ශීඝ්‍රවිරේක බේන් දීම, කන් ලෙබට තෙල් පිස දීම, ගිනියන් සදහා ඇස පවලයට සිසිල ගන්වන තෙත්තෙල් පිසීම, ගිනියනට නෑය දීම, කාරම් අඳුන් සාද දීම, ඇස සිසිල ගන්වන අඳුන් සාද දීම, ගිනියන්ගේ ඇස උල්ඇත ලෙබට බේන් කිරීම, ගිනියනට ශල්‍ය කම් කිරීම, ලදැවන්ගේ ලෙබට පිළියම් කිරීම, මුල් බෙහෙත් දීම (කාංචිකිත්සාව) කාරම් බේන් බැද වණ සුව වූ පසු ඒවා ගලවා දමීම යැ” යි මේ ඇදි වූ හෝ මෙබදු වූ තරස්විත විද්‍යාගෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තොම මේ හෝ මේ බදු වූ තරස්විත විද්‍යාගෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද මනුගේ ශීලයෙන් වෙ

37. මාණවය, ඒ මහණ තෙමේ මෙගේ ශීලසම්පන්න වූයේ, ශීල-සංවරහේතුගෙන් කිසි ම එක ද අසංවරතාගෙකින් පහල විශ්‍රා කැකි බියක් නො දැකි මාතවය, ක්‍ෂත්‍රියභිෂෙකයෙන් අභිෂෙක ලත්, වැනාසු සතුරන් ඇති ක්‍ෂත්‍රියගෙන් කිසි ම එක ද සතුරකුගෙන් විශ්‍රා කැකි බියක් යමිගේ නො දක්නේ ද, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ පරිද්දෙන් ශීලසම්පන්න වූයේ, ශීලසංවරහේතුගෙන් කිසි ම එක ද අසංවරගෙකින් විශ්‍රා කැකි බියක් නො දැකි හේ මේ ඇති ශීලසකකගෙන් සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව නිදෙත් වූ කාශික වෛතසික සුවය විදි මාණවය මෙගේ මහණ තෙමේ ශීලසම්පන්න වෙ

38. මාණවය, ඒ හ.ග්‍යවතුන් වහන්සේ යමක්නුගේ ගුණ වදරන සුලු වූ ගේක් ද, යමෙකැ මේ ජනනාව ගැන්වූ ගේක් ද, පිවිස්වූ ගේක් ද, පිහිටවූ ගේක් ද, මේ ඒ ආදී ශීලසකකගේ ගැ. වැලි මෙහි මෙහින් මත්තෙහින් කටසුකු ද ඇත්තේම ය.”

39. “අවුත්ථිතං හො ආනන්ද, අබ්බුතං හො ආනන්ද, භො’පාසං හො ආනන්ද අරියො සීලකඩ්දකායං පරිපුණ්ණො නො අපරිපුණ්ණො, එවමු-
රිපුණ්ණස්සාදාසමිතා ආනන්ද අරියං සීලකඩ්දකායං ඉතො ඛණ්ඩා අස්සෙසු
සමණව්‍යාගමිණෙසු න සමුප්පායාමි එවමපරිපුණ්ණස්සාදා හො ආනන්ද
අරියං සීලකඩ්දකායං ඉතො ඛණ්ඩා අස්සෙසු සමණව්‍යාගමිණා අතතති සමු-
පසොග්ගං, තෙ තාවතකෙනෙව අතතමිතා අස්ස ‘අලමෙතතාවතා, සහ-
මෙතතාවතා, අනුප්පතෙනා නො සාමස්සෙසුභො, තස්සි නො කිස්සු උත්තරං
කරණීය’නති අථ ච පන හවං ආනන්ද, එවමාහ: අස්සි චෙවෙත්ථ
උත්තරං කරණීය”නති

සමමකතාණවාරං.

40. “කතමො පන භො හො ආනන්ද අරියො සමාධිකමිතො
යස්ස සො හවං ගොතමො චණ්ණවාදි අගොධි යත්ථ ච ඉමං ජනතං සමාද-
පෙසි නිවෙසෙසි පතිට්ඨාපෙසි” ති.

41 කථස්ස ඡාණව භික්ඛු ඉත්ථිසෙසු ගුහනථාණෙ භොති? ඉධ
ඡාණව භික්ඛු චක්ඛුතා රූපං දිස්වා න නිවේනනග්ගාති භොති නානුබ්බ-
ස්සන්තග්ගාති යත්ථාධිකරණමෙතං චක්ඛුත්ථිසං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා
දොමනස්සා පාපකා අකුසලා ඛමමා අනාසාදොග්ගං, තස්ස සංවරය
පටිපජ්ජති රක්ඛති චක්ඛුත්ථිසං චක්ඛුත්ථිසෙ සංවරං අපජ්ජති සොතෙන
සද්දං සුචා -පෙ- ඡාණෙන ගතං සාධිතා -පෙ- ඡ්වගාය රසං සාධිතා
-පෙ- කායෙන ථෙඨාට්ඨබ්බං පුගිතා -පෙ- මිත්තං ඛමමං විස්සෙසු න
නිමිත්තග්ගාති භොති නානුබ්බස්සන්තග්ගාති යත්ථාධිකරණමෙතං මනිත්ථිසං
අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣාදොමනස්සා පාපකා අකුසලා ඛමමා අනාසා-
දොග්ගං, තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති රක්ඛති මනිත්ථිසං මනිත්ථිසෙ සංවරං
අපජ්ජති තො ඉමිතා අරියෙත ඉත්ථිසංවරෙන සමන්තාගතො අරකිත්තං
අබ්බාසෙකසුඛං පටිසංවෙදෙති එවං ඛො ඡාණව භික්ඛු දුත්ථිසෙසු
ගුහනථාණෙ භොති.

39 [ඉහ:] “පින්වත් අනද තෙරුනි, ආශ්වසී යා, පින්වත් අනද තෙරුනි, අද්දභ්‍ය යා පින්වත් අනද තෙරුනි, මේ ආසීශීලසකනිය ද පරිපුණී යා අපරිපුණී නො වේ පින්වත් අනද තෙරුනි, මෙසේ පිරිපුන් ආසීශීලසකනියක් මෙයින් බැහැර දන් මහණබමුණන් කෙරෙහි නො දැකීම් අනද තෙරුනි, මෙසේ පිරිපුන් ආසී ශීලසකනියක් මෙයින් බැහැර දන් මහණබමුණෝ තමන් කෙරෙහි දක්නාහු නම්, ඔහු “මේ උමණකින් ම සාහෙයි මේ පමණකින් ම කටයුතු යම්පුණී විය අප විසින් මහණදමේ එලය ලද්දේ ය අප විසින් මත්තෙහි කටයුතු වූ කිසිත් ඉතිරි වූ නැතැ” යි එ තෙකින් ම සතුටු සිතාති වත්තාහ එතෙකුදු වුවත් පින්වත් අනද තෙරණුවෝ ‘මෙහි මෙයින් මත්තෙහිත් කටයුතු ද දැනැ’ යි මෙසේ වදාලහ ’

පළමු බණවරය

40 [ඉහ:] පින්වත් අනද තෙරුනි, ඒ පින්වත් ගෞතමයන් වහන්සේ යම්කිසියක් ගුණ වදාරනුයු වූ සේක් නම්, යමෙක්හි මේ ජනතාව ගැන්වූ සේක් නම්, පිරිස්වූ සේක් නම්, පිරිවිට්ඨ සේක් නම්, ඒ ආසී සමාධිසකනිය කවරෙ යැ?”

41 [අනදතෙරුහ:] “මාණවය මහණ තෙමේ තෙසේ නම් ඉදුරන්හි වැසූ දෙර දැන්තේ මේ ද යන් මාණවය මේ සත්තෙහි මහණ තෙමේ දැසින් රූපයක් දැක ශුභාදිවශයෙන් එහි ලකුණු නො ගත්තේ වේ ශුභාදිවශයෙන් අත්පා ආදී අවයවයන්ගේ ආකාර සිතට නො ගත්තේ මේ යම් කරුණකින් වක්කුරිඤ්ඤ වයා නොගෙන වසන්නාහුගේ විතාසනාතාය විෂම ලොභ දොමනස් ආදී ලාමක අකුශල ස්වභාවයෝ ලුහුබඳනාහු ද ඒ වක්කුරිඤ්ඤයාගේ සංවරය පිණිස හේ පිළිපදී. වක්කුරිඤ්ඤය රකී වක්කුරිඤ්ඤයෙහි සංවරයට පැමිණේ. කකින් තව දසා තාසායෙන් ගද ආශ්‍රාණය කොට දිවෙත් රස ආස්වාදය කොට කසින් ස්ප්‍රභව්‍යය (දැහට හැපෙන දෑ) ස්පර්ශ කොට සිනින් ඛමාලම්බන දැක, ශුභාදිවශයෙන් එහි ලකුණු ගත්තේ නො වේ ශුභාදිවශයෙන් අත්පා ආදී අවයවයන්ගේ ආකාර සිතට ගත්තේ නො වේ. යම් කරුණකින් ප්‍රොත්‍රෙඤ්ඤය ප්‍රාණෙඤ්ඤය ... ජ්‍යෙෂ්ඨෙඤ්ඤය කායෙ-ඤ්ඤය මනභුඤ්ඤය සංවර කොට නොගෙන වසන්නාහුගේ විතාසනාතායට විෂමලොභ දොමනස් ආදී ලාමක අකුශල ස්වභාවයෝ අනුබඳනාහු ද, ඒ ප්‍රොත්‍රෙඤ්ඤයාගේ ප්‍රාණෙඤ්ඤයාගේ . ජ්‍යෙෂ්ඨෙඤ්ඤයාගේ කායෙඤ්ඤයාගේ . මනභුඤ්ඤයාගේ සංවරය පිණිස පිළිපදී ප්‍රොත්‍ර ... ප්‍රාණ ජ්‍යෙෂ්ඨා කාය මනභුඤ්ඤය රකී එහි සංවරයට පැමිණේ හේ මේ ආසී වූ ඉඤ්ඤසංවරයෙන් සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව අවසා-සෙකපුබය (කෙලෙසුන්ගෙන් මිශ්‍ර නොවීමෙන් වූ පිරිසිදු අභිච්ඡාසුබය) විදී මාණවය, මෙසේ වතාහි මහණ තෙමේ ඉඤ්ඤයන්හි වැසූ දෙර දැන්තේ මේ.

46. සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසො ඉණං ආදාය කම්මන්තො පසො-
 ජේය්‍ය, තස්ස තෙ කම්මන්තා සමිප්පකියං, සො යාති ච පොරුණානි
 ඉණමුලානි තාති ච බ්‍යන්ධිකරයෙය්‍ය, සියං වස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං
 දුරහරණාය, තස්ස ඵවමස්ස “අහං බො පුබ්බෙ ඉණං ආදාය කම්මන්තො
 පසොජේසිං. තස්ස මෙ තෙ කම්මන්තා සමිප්පකියං සො’හං යාති ච
 පොරුණානි ඉණමුලානි තාති ච බ්‍යන්ධි අකායිං. අපි ච මෙ උත්තරිං
 අවසිට්ඨං දුරහරණායා”ති සො තතො නිදුතං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභි-
 ගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

47. සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසො ආබාධිකො අස්ස දුක්ඛිනො බාළා-
 හිලානො, භත්තං වස්ස නව්ථාදෙය්‍ය, න වස්ස කායෙ බලමන්තො, සො
 අපරෙත සම්මෙතො තම්හා ආබාධා මුළුවෙය්‍ය, භත්තඤ්ඤායං ඡාදෙය්‍ය,
 සියං වස්ස කායෙ බලමන්තො, තස්ස ඵවමස්ස “අහං බො පුබ්බෙ ආබාධිකො
 අකොසිං දුක්ඛිනො බාළාහිලානො. භත්තං ච මෙ නව්ථාදෙසි න වස්ස
 මෙ අසි කායෙ බලමන්තො සො’මහි ඵහරති තම්හා ආබාධා මුත්තො
 භත්තඤ්ඤා මෙ ඡාදෙති. අපි ච මෙ කායෙ බලමන්තො”ති සො තතො නිදුතං
 ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

48. සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසො බ්‍යාධිකො අස්ස බ්‍යාධිකො, සො
 අපරෙත සම්මෙතො තම්හා බ්‍යාධිකොරු මුළුවෙය්‍ය සො’පිනා අබ්බසෙත,
 න වස්ස කිංඤ්ඤි හොගානං වසො, තස්ස ඵවමස්ස “අහං බො පුබ්බෙ
 බ්‍යාධිකොරු බ්‍යාධිකො අකොසිං සො’මහි ඵහරති තම්හා බ්‍යාධිකොරු මුත්තො
 සො’පිනා අබ්බසෙත. තපි ච මෙ කිංඤ්ඤි හොගානං වසො”ති. සො
 තතො නිදුතං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

49. සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසො දුසො අස්ස අනන්තාධිකො පරු-
 ඨිනො න යෙනකාමසිතමො, සො අපරෙත සම්මෙතො තම්හා දුභංසා
 මුළුවෙය්‍ය අනන්තාධිකො අපරුධිනො භුජ්ඣො යෙනකාමසිතමො, තස්ස
 ඵවමස්ස “අහං බො පුබ්බෙ දුසො අකොසිං අනන්තාධිකො පරුධිනො
 න යෙනකාමසිතමො සො’මහි ඵහරති තම්හා දුභංසා මුත්තො අනන්තාධිකො
 අපරුධිනො භුජ්ඣො යෙනකාමසිතමො”ති සො තතො නිදුතං ලහෙථ
 පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

50. සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසො සධිනො සහොගො කන්තාරඤ්ඤා-
 මහං පටිපජ්ජෙය්‍ය දුබ්භිකං සප්පිතං, සො අපරෙත සම්මෙතො තං
 කන්තාරං නිජ්ජරෙය්‍ය, සො’පිනා ගාමන්තං අනුපාපුණෙය්‍ය බෙමං
 අප්පිතං, තස්ස ඵවමස්ස “අහං බො පුබ්බෙ සධිනො සහොගො
 කන්තාරඤ්ඤාමහං පටිපජ්ජං දුබ්භිකං සප්පිතං සො’මහි ඵහරති
 තං කන්තාරං නිජ්ජරෙය්‍ය සො’පිනා ගාමන්තං අනුපාපුණො බෙමං අප්පි-
 තං”ති. සො තතො නිදුතං ලහෙථ පාමොජ්ජං අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

46 මාණවය, යම්කෙසේ පුරුෂයෙක් ණය මුදලක් ගෙන කම්පන කරන්නේ ද, ඔහුගේ ඒ කම්පන සමාඥ වන්නේ නම්, හේ යම් පරණ ණය මුදල් වී නම්, ඒ සියල්ල ගෙවා අවසන් කරන්නේ ද, මන්තෙති ඉතිරි වූ යමක් ඇත් නම් එය අමුදරුවන් රක්තා පිණිස වන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම පලමුයෙන් ණයට මුදල් ගෙන කම්පන කෙළෙමි ඒ මගේ කම්පන සමාඥ විය ඒ මම, යම් පරණ ණය මුදල් වී නම් එය ගෙවා අවසන් කෙළෙමි අමුදරුවන් රක්තව වැඩිපුර ඉතිරි වූ මුදලක් ද මට ඇතැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ ණයතැතිබව කරණ කොට ගෙන සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද-

47 මාණවය, යම් කේ පුරුෂයෙක් රෝගී වූයේ, දුකට පැමිණියේ, දැඩි ලෙස සිලන් වන්නේ ද, ඔහුට බහුත් නො රිසියෙන්නේ ද, ඔහුගේ ඇඟපත ශක්ති පමණකුත් නො වන්නේ ද, හේ මැන කාලයෙහි ඒ ආබාධයෙන් මිදෙන්නේ නම්, ඔහුට බහුත් රිසියෙන්නේ නම්, ඔහු ඇඟපත ශක්තිය ද වන්නේ නම්, “මම වූ කලී පෙර දුකට පත්, දැඩි සිලන් බව ඇති ලෙඩෙක් වීම මට අතර ද රිසි නො වී ය මා ඇඟපත ශක්තිය ද නො වී ය ඒ මම දැන් ඒ ලෙඩින් මිදුණෙමි වෙමි ඒ මට අතර ද රිසියෙයි මා ඇඟපත ශක්තිය ද ඇතැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම්, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද-

48 මාණවය, යම් කේ පුරුෂයෙක් හිරගෙහි බැඳුණේ වන්නේ ද, හේ පසු කාලයක බහය වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ හිර ගෙන් මිදෙන්නේ ද, (ඒ හේතුයෙන්) ඔහුගේ කිසි හොඟවනාශයක් නො වන්නේ ද, “මම වූ කලී පෙර හිර ගෙහි බැඳුණෙමි වීම ඒ මම දැන් බහ වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ හිර ගෙන් මිදුණෙමි වෙමි මගේ භාග්‍යයට කිසි විනාශයක් ද නැතැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද -

49. මාණවය, යම්කෙසේ තමා අයත් පැවැතුම් නැති, අනුන් අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යන්නට අවසර නැති දහ පුරුෂයෙක් වන්නේ ද, හේ මැන භාග්‍යෙහි තමා අයත් පැවැතුම් ඇතියේ, පරා අයත් පැවැතුම් නැතියේ, නිදහස් වූයේ, කැමැති අතෙක යා හැකි වූයේ, ඒ දහභාවයෙන් මිදෙන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙර තමා අයත් පැවැතුම් නැති, පරා අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යා නො හැකි දහයෙක් වීම. ඒ මම දැන් ඒ දහභාවයෙන් මිදුණෙමි, තමා අයත් පැවැතුම් ඇතියෙමි, පරා අයත් පැවැතුම් නැතියෙමි, නිදහස් වූයෙමි කැමැති අතෙක යා හැකියෙමි වෙමි” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද-

50 මාණවය, යම්කෙසේ බන්ධනවත් වූ භාග්‍යමිත්ත ඇති පුරුෂයෙක් දුර්ලභ ආකාර ඇති, උච්ඡරා ඇති, දිග නැති දික් මහකට බස්නේ ද, හේ පසු කලෙක සුවසේ ඒ නිරාදක පෙදෙස ඉක්මනින් යන්නේ ද, උච්ඡරා නැති විපත් නැති ගම්මානයකට බස්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙර බන්ධන ඇතියෙමි, භාග්‍යමිත්ත ඇතියෙමි, දිග නැති, ආකාරදුර්ලභ, ප්‍රතිභා සහිත දික් මහකට බඩුයෙමි ඒ මම දැන් සුවසේ ඒ කාන්තාරය තරණය කෙළෙමි නිරාපද්‍රව හයරහිත ගම්කට පැමිණියෙමි වෙමි” යි සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද-

57 සෙය්‍යථාපි මාණව උදකරහද උබ්බිද්දෙකො, තස්ස ඡන්ධස්ස පුරන්ධිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, ත දුක්ඛිණාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, ත පච්ඡිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, ත උත්තරාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, දෙවො ච ත කාලෙන කාලං සම්මා ඛාරං අනුප්පවෙච්ඡන්, අථ ඛො තම්භා ච උදකරහද සිතා වාරිඛාර උබ්බිජ්ඣිතා තමෙව උදකරහද සිතෙන වාරිතා අභිසංඥාය පරිසංඥාය පරිපුරෙය්‍ය පරිපථරෙය්‍ය, නාස්ස කිංඤ්චි සබ්බාවතො උදකරහදස්ස වාරිතා සිතෙන අපච්චං අස්ස, ඵවමෙව ඛො මාණව භික්ඛු ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඥාති පරිසංඥාති පරිපුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිංඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අපච්චං හොති

58 යමපි මාණව භික්ඛු විතක්ඛවිවාරානා වූපසමා අජකිත්තං සම්ප-
සාදනං චේතසො ඵකොදිහං අවිතක්ඛං අවිවාරං සමාධිජං පිතිසුඛ-
දුතියං කුතං උපසම්පජ්ජ විහරති, තො ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පිති-
සුඛෙන අභිසංඥාති පරිසංඥාති පරිපුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිංඤ්චි
සබ්බාවතො කායස්ස සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අපච්චං හොති ඉදම්පියං
හොති සමාධිසම්මං

59. පුන ච පරං මාණව භික්ඛු පිතියා ච විරායා උපෙක්ඛකො ච
විහරති සතො සම්පජානො සුඛඤ්චි කායෙන පටිසංවේදෙති යනතං
අරියා අවික්ඛනාති 'උපෙක්ඛකො සත්මා සුඛවිහාරීති', තං තුතියං කුතං
උපසම්පජ්ජ විහරති සො ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අභිසංඥාති
පරිසංඥාති පරිපුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිංඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස
නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අපච්චං හොති

60 සෙය්‍යථාපි මාණව උපාලිතියං වා පදුමිතියං වා පුණ්ඩරිකිතියං වා
අපොකම්මාති උපාලාති වා පදුමාති වා පුණ්ඩරිකාති වා උදකෙ ජානාති,
උදකෙ සංවඤ්ඤාති උදකානුගතාති අනෙතාතිමුග්ගපොයිති, තානි යාව
චතො යාව ච මූලා සිතෙන වාරිතා අභිසංඥාති පරිසංඥාති පරිපුරෙති
පරිපච්චාති, නාස්ස කිංඤ්චි සබ්බාවතං උපාලානං වා පදුමානං වා
පුණ්ඩරිකානං වා සිතෙන වාරිතා අපච්චං අස්ස, ඵවමෙව ඛො මාණව
භික්ඛු ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අභිසංඥාති පරිසංඥාති පරි-
පුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිංඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිකෙන
සුඛෙන අපච්චං හොති

57. මාණවය, යම්කෙසේ යටි උල්පත් මතු වන දිග ඇති ගැඹුරු විලෙක් වේ ද, එයට පෙරදිගින් දිග ඇතුළු වන මගෙක් නො වන්නේ ද, දකුණු දෙසින් ද දිග ඇතුළු වන මගෙක් නොවන්නේ ද, පැසිම් දිගින් ද දිග ඇතුළු වන මගෙක් නොවන්නේ ද, උතුරු දෙසින් ද දිග වැද ගන්නා මගෙක් නො වන්නේ ද, වැස්ස ද කලින් කලා පුදුපු පරිදි නො වසන්නේ ද, එතෙකුදු වුවත් ඒ විලෙක් සිහිල් දිග දහර මතු වී ඒ විල ම සිහිල් දිගෙන් තෙමන්නේ ද, හැම පරිදි තෙමන්නේ ද, පුරා ලන්නේ ද, හැම තැන ම වැද ගෙන පැතිරී සිටින්නේ ද, ඒ මුළු විලෙහි සිහිල් දිග පැතිරී වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වන්නේ ද, මැත් ද, මාණවය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරුණු සහ ම සමාධිගෙන් උපන් ප්‍රීති සුඛයෙන් තෙමයි, හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලයි, හැම තැන ම පැතිරී වැද ගනී. ඔහුගේ ඒ සියලු කණ සමාධිගෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛය පැතිර වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

58 මාණවය, මහණ තෙම විතර්කවාරයන් සංහිදීමෙන් තමා කෙරෙහි පැහැදීම ඇති කරන, සිතා එකක බව ඇති, විතර්කිත විවාරකිත, සමාධිගෙන් පහල වූ, ප්‍රීතිය හා සුඛවේදනාව හා ඇති යම් දෙවෙනි බ්‍යානාකාරී පැමිණි වෙසේ ද, හේ මේ කය ම සමාධිගෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් තෙමයි හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලයි හැම තැන ම පැතිරී වැද ගනී ඔහුගේ ඒ සියලු කණ සමාධිගෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛය පැතිරී වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි මේ ද ඔහුගේ සමාධිගෙන් වෙයි

59 නැවත ද (අනෙකක් කියමි) මාණවය, මහණ තෙමේ ප්‍රීතිය හේ ද විරූහයෙන් (පහ වීමෙන්, සංහිදීමෙන්), උපෙක්ක වැ, සිහියෙන් හා නුවණින් හා සුක්ත වැ වෙසෙයි (දකුණු) සුවය ද කසින් විදි. ආර්යයෝ යම් බ්‍යානාකාරී හෙතු කොට ගෙන බ්‍යානාකාරීයා ඇරඹූ 'උපෙක්කාව ඇත්තේ, සිහි ඇත්තේ, සුඛවිතරණ ඇත්තේ යැ' යි කියත් ද, හේ (එසේ වූ) ඒ තෙවෙනි බ්‍යානාකාරී පැමිණි වෙසේ හේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් තෙමයි, හැම පරිදි තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලයි, හැම තැන ම පැතිරී වැද ගනී ඔහුගේ කයෙහි ඒ නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතිර නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

60 මාණවය, යම්කෙසේ උපුල් විලෙක හෝ පිසුම් විලෙක හෝ පවෙර විලෙක හෝ ඇතැම් උපුල් හෝ පිසුම් හෝ පවෙර හෝ දිගෙහි උපන්නේ, දිගෙහි වැඩුණේ, දිගෙන් නොනැගුණේ, දිග තුළ ම හිඳි වැඩෙනුයේ ද, ඒ හැම අත දක්වාත් මුල් දක්වාත් සිහිල් දිගෙන් තෙමුණේ, හැම පරිදි තෙත් වූයේ, පිරි කියේ, හැම තැන ම පැතිරී වැද ගන්නේ වේ ද, ඒ විලෙහි සියලු උපුල්වල හෝ පිසුම්වල හෝ පවෙරවල හෝ සිහිල් දිග පැතිරී නොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද, මාණවය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් තෙමයි, හාත්පසින් තෙමයි, පුරා ලයි, හැම පරිදි පැතිරී වැද ගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතිරී වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

61. යමපි මාණව භික්ඛු පිතියා ව විරුගා උපෙක්ඛකො ව විහරති සතො සම්පජ්ඣනො සුඛඤ්ච කායෙත පටිසංවෙදෙති, යං තං අරියො ආරික්ඛනති උපෙක්ඛකො සත්මා සුඛවිහාරීති තං තතියං ක්කාතං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙනා සුඛෙන අභිසංඤ්ඤාති පරිසංඤ්ඤාති පරිපුරෙති පරිපථරති, තායා නිඤ්ඤා සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිකෙනා සුඛෙන අපඤ්චං හොති, ඉදමපි'ස්ස හොති සමාධිස්මිං.

62. පුත ව පරං මාණව භික්ඛු සුඛස්ස ව පහානා දුක්ඛස්ස ව පහානා පුබ්බෙව සොමනස්සදොමනස්සාතං අත්ථගිමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං වතුන්ඨං ක්කාතං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධො වෙතස්ස පරියොදනෙන ඵරිද්ධා නිසින්නො හොති තායා නිඤ්ඤා සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධො වෙතස්ස පරියොදනෙන අපඤ්චං හොති සෙස්සාපි මාණව පුරිසො මදුකෙන වජේන සසිසං පාරිසිද්ධා නිසින්නො අස්ස, තායා නිඤ්ඤා සබ්බාවතො කායස්ස මදුකෙන වජේන අපඤ්චං අස්ස, එවමෙව ඛො මාණව භික්ඛු ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධො වෙතස්ස පරියොදනෙන ඵරිද්ධා නිසින්නො හොති. තායා නිඤ්ඤා සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධො වෙතස්ස පරියොදනෙන අපඤ්චං හොති.

63. යමපි මාණව භික්ඛු සුඛස්ස ව පහානා දුක්ඛස්ස ව පහානා පුබ්බෙව සොමනස්සදොමනස්සාතං අත්ථගිමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං වතුන්ඨං ක්කාතං උපසම්පජ්ජ විහරති, සො ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධො වෙතස්ස පරියොදනෙන ඵරිද්ධා නිසින්නො හොති, තායා නිඤ්ඤා සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධො වෙතස්ස පරියොදනෙන අපඤ්චං හොති, ඉදමපි'ස්ස හොති සමාධිස්මිං. අයං ඛො සො මාණව අරියො සමාධික්ඛපෙක්ඛා යස්ස සො භගවා වණ්ණවාදී අහොසි, යත් ව ඉමං ජතං සමාදපෙසි තිවෙසෙසි පතිට්ඨාපෙසි අත්ථි වෙවෙත්ථ උත්තරිං කරණීයනති.

64. “අච්ඡරියං හො අතඤ්ඤ අබ්බුතං හො අතඤ්ඤ. සො වායං හො අතඤ්ඤ අරියො සමාධික්ඛපෙක්ඛා පරිපුරණ්ණො නො අපරිපුරණ්ණො එවං පරිපුරණ්ණඤ්චාහං හො අතඤ්ඤ අරියං සමාධික්ඛපෙක්ඛා ඉතො ඛගිද්ධා අඤ්ඤාසු සමණ්ඩ්‍රාසමණස්සු න සමනුපස්සාමි එවං පරිපුරණ්ණඤ්ච හො අතඤ්ඤ අරියං සමාධික්ඛපෙක්ඛා ඉතො ඛගිද්ධා අඤ්ඤාසු සමණ්ඩ්‍රාසමණස්ස අතනති සමනුපසෙසග්ගං, තෙ තාවතකෙනෙව අතනමනා අස්ස අලමෙත්තාචතා, කතමෙතතාචතා, අනුපානෙනා නො සාමිඤ්ඤාදෙනා, නජි තො නිඤ්ඤා උත්තරිං කරණීයනති

61. මාණවය, මහණ තෙම ප්‍රියය ද හැර ලීමෙන් උපෙක්‍ෂාව ඇත්තේ සිහි ඇති වූ නුවණ ඇති වූ වෙසේ. සුවයන් නාම කසින් පිඳි 'උපෙක්‍ෂා ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ සුව වුසුම ඇත්තේ යැ' යි ආදියෙන් 'යමක්නු දක්වන් නම්, ඒ තෙවෙනි ධ්‍යානය ලැබ වෙසේ හේ නිෂ්ප්‍රියක සුඛයෙන් මේ කය ම තෙමයි, කය මුළුල්ල ම තෙත් කෙරෙයි, පුරු ලයි, පැතිරු වැද ගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි නිෂ්ප්‍රියක සුඛයෙන් පැතිරු වැද නො ගත් කිසි ද කැනෙක් නො වෙයි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ සමාධියෙන් වෙයි.

62 නැවැත ද (අනෙකක් කියමි) මාණවය, මහණ තෙමේ සුඛ වෙදනාව ද දුරු ලීමෙන්, දුඛ වෙදනාව ද දුරු ලීමෙන්, පලමු කොට ම සොමනස් දෙමනස් දෙදෙකගේ පහ වීමෙන්, දුක් ද නොවූ, සුව ද නොවූ, උපෙක්‍ෂා සමාධි යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති සතර වන ධ්‍යානය ලැබ වෙසෙයි හේ මේ කය ම පිරිසිදු ප්‍රභාසාර සිතින් පැතිරු වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු වූ ප්‍රභාසාර වූ සිතින් පැතිරු වැද නො ගෙන සිටි කිසි ද කැනෙක් නො වෙයි. මාණවය, යමගේ පුරුෂයෙක් සුදු වකින් කිසිත් වටා පෙරෙවූ හුන්නේ වේ නම්, ඔහුගේ කයෙහි සුදු වකින් වැද නොගත් (නො වැසුණ) කිසි ද කැනෙක් නො වන්නේ ද, මාණවය, එසේ ම මහණ තෙම මේ කය ම පිරිසිදු වූ ප්‍රභාසාර වූ සිතින් පැතිරු වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි. ඔහු කලා පිරිසිදු පබසරසිතින් වැද ගෙන නොසිටි කිසි ද කැනෙක් නො වෙයි.

63 මාණවය, මහණ තෙම සුඛ වෙදනාව ද දුක් වෙදනාව ද පහ කිරීමෙන් පලමුවෙන් ම සොමනස් දෙමනස් පහ වූ යැමෙන්, දුක් ද නොවූ සුව ද නො වූ, උපෙක්‍ෂාවන් සමාධියක් යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති යම් සිවුවන දහන් ලැබූ වෙසෙයි, එයින් තෙ තෙම මේ කය ම පිරිසිදු පබසර සිතින් පැතිරු ගෙන හුන්නේ වෙයි, ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු පබසර සිතින් පැතිරු නොගත් කිසිත් ද කැනෙක් නො වෙයි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ සමාධියෙන් වෙයි. මාණවය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යමක්නුගේ ශුණ වදරන සුලු වූ සේක් ද, යමෙක්හි මේ ජනතාව ගැන්වූ සේක් ද, පිරිසිදු සේක් ද, පිරිවූ සේක් ද, ඒකාන්තයෙන් මේ ඒ ආදී සමාධිකතාවය යැ වැලි මෙහි මෙයින් මත්තෙහි කටයුතු ද ද ඇත."

64 [ශ්‍රී ලංකා] "හවන් අනද තෙරුනි, ආගමි ය හවන් අනද තෙරුනි, පුදුම ය ඒ මේ සමාධිකතාවය පරිපූර්ණ ය, අපරිපූර්ණ නො වේ හවන් අනද තෙරුනි, මෙසේ පරිපූර්ණ වූ ආදී සමාධිකතාවයන් මෙයින් පිටත්හි අන් මහණවුණන් තෙරෙහි නො දකිමි හවන් අනද තෙරුනි, මෙසේ පරිපූර්ණ ද වූ ආදී සමාධිකතාවයන් මෙයින් පිටත්හි මහණ බවුණෝ තමන් කෙරෙහි දක්නාහු නම්, ඔහු එවමණෙකින් ම 'මෙතෙකින් සැහෙයි (මේ තෙක් ම ඇත), මෙතෙකින් සියලු කටයුතු ද කොට නිමැවිණැ' යි සතුටු සිතැති වන්නාහ

65. අප්ඵ ච පන හවං ආනන්දෙ ඵම්මාහ අපි වෙවෙඤ්ඤා උත්තරං කරණි-
යන්ති. කතමො පන සො හො ආනන්ද අරියො පඤ්ඤාකඩ්දකො, යස්ස
සො හවං ගොතමො චණ්ණවාදී අනොසි යන්ථ ච ඉමං ජනනං සමාදපෙසි
තිවෙසෙසි පතිට්ඨාපෙසි?”ති

66. “සුත ච පරං මාණව සො භික්ඛු ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො
පරියොදානෙ අනඛන්ධො විග්ගාපකානිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මතිසෙ සිතෙ
ආනෙඤ්ජපාතෙත ඤාණදස්සානාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති
සො ඵලං පජානාති: අයං ඛො මෙ කායො රුපි වාතූම්මභාගුතිකො
මාතාපෙතතිකසම්මතො ඔදනකුම්මාසුපවසො අනිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දන-
භෙදනවිද්ධංසනධම්මො ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ථ සිතං එන්ථ
පට්ඨංගන්ති.

67. තෙය්‍යපාපි මාණව මණ්ණි වෙච්චරියො සුභො ජාතිමො අට්ඨංසො
සුපරිකම්මකතො අවෙජා විපසනෙතො අනාචාරො සබ්බාකාරසම්පනෙතො තනු-
ස්ස සුත්තං අවුත්තං නිලං වා පිතං වා ලොභිතං වා ඔදානං වා පණ්ණි-
සුත්තං වා, තමෙනං චක්ඛුමො පුරිසො හන්ඨෙ කර්ණො පට්ඨවෙකෙය්‍යා:
අයං ඛො මණ්ණි වෙච්චරියො සුභො ජාතිමො අට්ඨංසො සුපරිකම්මකතො
අවෙජා විපසනෙතො අනාචාරො සබ්බාකාරසම්පනෙතො, තනුදං සුත්තං
අවුත්තං නිලං වා පිතං වා ලොභිතං වා ඔදානං වා පණ්ණිසුත්තං වා”ති.
ඵලමෙව ඛො මාණව භික්ඛු ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො
පරියොදානෙ අනඛන්ධො විග්ගාපකානිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මතිසෙ සිතෙ
ආනෙඤ්ජපාතෙත ඤාණදස්සානාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති.
සො ඵලං පජානාති: අයං ඛො මෙ කායො රුපි වාතූම්මභාගුතිකො
මාතාපෙතතිකසම්මතො ඔදනකුම්මාසුපවසො අනිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දනභෙදන-
විද්ධංසනධම්මො ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ථ සිතං එන්ථ පට්ඨංගන්ති.

68. යමපි මාණව භික්ඛු ඵලං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- ඵලං පජානාති
-පෙ- ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ථ සිතං එන්ථ පට්ඨංගන්ති, ඉදමපි’ය්‍ය
භොති පඤ්ඤාය

65. එහෙත් භවත් අතද තෙරණුවෝ 'මෙහි මත්තෙහි ද කටයුතු ද ඇතැ'යි මෙසේ වදාරති භවත් අතද තෙරුනි, ඒ පින්වත් මොහොතෙන් වහන්සේ යමක්නුයේ ඉන් වදාරන සුදු වූ සේක් නම්, යමෙකැ මේ ජනතාව මොනොවට භාව්වූ සේක්, පිටස්වූ සේක්, පිහිටවූ සේක් වූහ නම් ඒ ඇති ප්‍රඥාකතාව කවරේ ද?"

66 [ආනන්ද:] "තව ද (අනෙකක් කියමි) මාණවය, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දීපතිමත් වූ කල්හි, කිලිපි නැති වූ කල්හි, පත වූ චිත්තොපක්ෂේප ඇති කල්හි, මාදු වූ කල්හි, විදංඝිතාවතාවට ගොසා කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවෙල බවට පැමිණි කල්හි, විදංඝිතා ඥානය පිණිස, (පරිකම්) සිත එයට අභිමුඛ කෙරෙයි, ඒ අතට නමා හරිසි හේ "මාගේ මේ කය වූ කලී රූපවත් ය, සතර මහාභූතයන් ගෙන් හැදුණේ ය, මාපියන්ගේ ඉන්ද්‍රිය-කොණ්ඩෙයන් උපන්නේ ය, බත් කොමු ආදී අහරින් වැඩුණේ ය, අනිස බව ද දුගඳ හරකුටට සුවද විලෙවුන් ඉලියා යුතු බව ද, ලෙඩ දුර්ලබවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, එසේ කළ ද බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ දෑ සාධාරණ කොටැත්තේ ය. මගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය, මෙහි බැදුණේ යැ" යි මෙසේ දැන ගනී.

67. මාණවය, යම්ගේ සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකාරයක පහළ වූ, අවැස් වූ මොනොවට පිරිසම කළ, සිහුම් වූ වෙසෙසින් පහන් වූ, පිටිතුරු වූ, බොවනාදි සියලු ආකාරයෙන් සුන් වෙරළමණක් වන්නේ ද, එහි නිල්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ සුදුවත් වූ හෝ පමුවත් හෝ කුසගස් අවුනන ලද්දේ වන්නේ ද, එය ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් අතෙහි කොට, "මේ වූ කලී සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකාරයෙහි උපන්, අවැස් වූ මොනොවට පිරිසම කළ, සිහුම් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, පිටිතුරු වූ, සියලු බොවනාදි ආකාරයෙන් සම්පූර්ණ වූ වෙරළමණක් මෙහි නිල්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ සුදුවත් වූ හෝ මේ කුසගස් අවුනන ලද්දේ වේ යැ" යි සලකා බලන්නේ ද, මාණවය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාධිගත කල්හි පිරිසිදු කල්හි, දීපතිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් යටපත් වූ කල්හි, උපකෙලායෙන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමණ්ඩු වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවෙල බවට පැමිණි කල්හි, විදංඝිතාඥානය පිණිස සිත අභිමුඛ කෙරෙයි, ඒ අතට නමා හරිසි හේ තෙමේ "මාගේ මේ කය වූ කලී රූපි ය, සතර මහාභූතයන්ගෙන් හැදුණේ ය, මාපියන්ගේ ඉන්ද්‍රිය-කොණ්ඩෙයන් නිපන්නේ ය. බත් කොමු ආදී අහරින් වැඩුණේ ය, අනිස බව ද දුගඳ හරකුටට සුවද විලෙවුන් ඉලියා යුතු බව ද ලෙඩ දුර්ලබවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද ඒ කළත් බිඳෙන බව ද විසිරෙන බව ද යන මේ දෑ සාධාරණ කොටැත්තේ ය, මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය, මෙහි බැදුණේ යැ" යි මෙසේ දැන ගනී.

68. මාණවය, මහණ මෙසේ සිත සමාධිගත කල්හි 'මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය, මෙහි බැදුණේ යැ' යි මෙසේ දැනී යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවක් වෙයි.

69. සො එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධෙ පරියොද්ධෙ අතඛාණේ විගතූපකක්කිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනීයෙ ඝිතෙ ආනෙඤ්ජානෙත මනොමයං කායං අභිනිමිතනාය විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සො ඉමිඛා කායා අඤ්ඤා කායං අභිනිමිතනාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චබ්බිං අභිනිජ්ජියං.

70. සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසො මුද්දාමහා ඉසිකං පවාහෙය්‍ය, නස්ස එවමස්ස. අයං මුද්දාමා අයං ඉසිකා. අඤ්ඤා මුද්දාමා අඤ්ඤා ඉසිකා මුද්දාමහා තෙව ඉසිකා පඛාලනා'ති සෙය්‍යථාපි වා පන මාණව පුරිසො අසිං කොසියා පවාහෙය්‍ය, නස්ස එවමස්ස. අයං අසි අයං කොසි, අඤ්ඤා අසි අඤ්ඤා කොසි, කොසියා තෙව අසි පඛාලනා 'ති. සෙය්‍යථාපි වා පන මාණව පුරිසො අසිං කරණො උද්ධරෙය්‍ය, නස්ස එවමස්ස. අයං අසි අයං කරණො, අඤ්ඤා අසි අඤ්ඤා කරණො, කරණො තෙව අසි උද්ධරෙය්‍ය'ති එවමෙව ඛො මාණව භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධෙ පරියොද්ධෙ අතඛාණේ විගතූපකක්කිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනීයෙ ඝිතෙ ආනෙඤ්ජානෙත මනොමයං කායං අභිනිමිතනාය විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සො ඉමිඛා කායා අඤ්ඤා කායං අභිනිමිතනාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චබ්බිං අභිනිජ්ජියං.

71. යමපි මාණව භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධ-පප-අඤ්ඤා කායං අභිනිමිතනාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චබ්බිං අභිනිජ්ජියං, ඉදමපි'ස්ස හොති පඤ්ඤාය

72. සො එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධෙ පරියොද්ධෙ අතඛාණේ විගතූපකක්කිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනීයෙ ඝිතෙ ආනෙඤ්ජානෙත ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සො අනෙකපිභිතං ඉද්ධිවිධං පච්ච-නුමහාති එකො'පි හුත්වා ඛහ්වා හොති ඛහ්වාපි හුත්වා එකො හොති, ආපිභාවං තිරෙහාවං තිරෙකුඛං තිරෙපාකාරං තිරෙපබ්බතං අසජ්-මානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ පඨවියා'පි උච්ච්ඡ්ඡතිච්ඡ්ඡ. කරෙති, සෙය්‍යථාපි උදකෙ උදකො'පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පඨවියං. ආකාසො'පි පලලබ්බෙතා කමති සෙය්‍යථාපි පකම් සකුණො ඉමෙ'පි චන්ද්‍රමස්සරියෙ එවංමභිද්ධිකෙ එවංමනාත්‍රහාවෙ පාණිතා පරමසති පරිච්ඡති. යාච බ්‍රහ්මලොකාපි කාසෙන වසං වතෙතති.

69 හේ මෙසේ සිත සමානිත වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් නොමැති වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය වූ (සෘද්ධි ඉපැදීමට යොග්‍ය වූ) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මේ සිරුරෙන් රූපි වූ, සියලු අභපසගින් යුත්, විකල නො වූ ඉදුරන් ඇති මනෝමය ශරීරයක් මවා පායි

70 මාණවය, යම්පේ පුරුෂයෙක් මුද්‍රාණයෙකින් තණකුර (=තණ බඩය) ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ මුද්‍රාණයෙහි ය, මේ එහි තණබඩ ය, තණයෙහි එකෙකි, එහි බඩය අනෙකෙකි, මුද්‍රාණයෙහි යෙකෙකුත් ම එහි කුර (බඩය) මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ සිතක් වන්නේ ද- මාණවය, යම්පේ පුරුෂයෙක් කඩුවක් කොපුවෙන් ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ කඩුව ය, මේ කොපුව ය; කඩුව එකක, කොපුව අනෙකක කොපුවෙන් ම කඩුව ඇද මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ සිතක් වන්නේ ද- මාණවය, යම්පේ වනාහි පුරුෂයෙක් නයකු සැවයෙන් ඇද වෙන් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ නයා ය, මේ සැව ය, නයා එකක, සැවය අනෙකක සැවය කෙරෙන් ම නයා ඇද වෙන් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ සිතක් වන්නේ ද- මාණවය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාධිගතවැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පත් කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි. හේ මේ ශරීරයෙන් රූපි වූ මනෝමය වූ සියලු අභපසගින් යුත් වූ අවිකල ඉදුරන් ඇති අත් සිරුරක් මවා පායි

71 මාණවය, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාධිගත කල්හි පිරිසිදු වූ කල්හි රූපි වූ මනෝමය වූ සියලු අභපසගින් යුත් වූ අවිකල ඉදුරන් ඇති අත් සිරුරක් මවා පායි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි

72 හේ මෙසේ සිත සමානිත කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය (=සෘද්ධියට යොග්‍ය) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චලතාවට පැමිණි කල්හි, සෘද්ධිවිබඥනය පිණිස (අභිඥාපාදක) පරිකම් සිත මෙහෙයයි, නැඹුරු කෙරෙයි. හේ අනෙකවිධ වූ සෘද්ධිවිබඳ (සෘද්ධි කොට්ඨාසය) නැවත නැවත අනුභව කෙරෙයි (හෙවත් තාම කසින් යප්පි කෙරෙයි, ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරෙයි, ලබයි) පියෙවියෙන් එකෙක් වැ සිටැ ද (සෘද්ධි බලසෙසා) බහු ප්‍රකාර ද වී යළි ද එකෙක් වෙයි තමාගේ ප්‍රකට බව කෙරෙයි (පෙතිසිරි) අප්‍රකට බව කෙරෙයි (නොපෙනී සිටිය) ඕනෑකමෙන් පිටැට, පවුරෙන් පිටතට, පළිකයෙන් පිටතට, අභ්‍යසන මෙන් කිසිවෙක නො ගැටෙනුයේ මැදින් විනිවිද ගෙන යෙයි දියෙහි මෙන් පොළොවෙහි ද යටට බැසීම (ගිලී) උඩට නැගීම (මතු වීම) කෙරෙයි නො බිඳෙන (යට නො බස්නා) දියෙහි පොළොවෙහි සේ යෙයි පක්ෂ ඇති සතුණයකු මෙන් අභ්‍යසන ද පලගින් (=උරාබද්ධාසනයෙන්) යෙයි මෙසා මහර්ථි ඇති මහත් අනුභාව ඇති වෙ සද් ගිරු දෙදෙයා ද, අතින් පරාමසිත කෙරෙයි (=අල්ලයි), (මබ්‍රමාබ් දන යවා) පිරිමදිසි, බ්‍රහ්මචාරී තෙක් ද (සියල්ල) කසින් වශයෙනි පවත්වයි

73. සෙය්‍යථාපි මාණව දරකඛා කුම්භකාරෙ වා කුම්භකාරනොවාසි වා සුපරිකම්මකතාය මත්තිකාය යං යදෙව භාජනවිකත්ං ආකෘච්චියා තා තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිප්ථාදෙය්‍ය-

74. සෙය්‍යථා වා පත මාණව දරකඛා දන්තකාරෙ වා දන්තකාරනො-
වාසි වා සුපරිකම්මකතායම් දන්තායම් යං යදෙව දන්තවිකත්ං ආකෘච්චියා
තං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිප්ථාදෙය්‍ය-

75. සෙය්‍යථා වා පත මාණව දරකඛා සුවණ්ණකාරෙ වා සුවණ්ණකාර-
නොවාසි වා සුපරිකම්මකතායම් සුවණ්ණායම් යං යදෙව සුවණ්ණ-
විකත්ං ආකෘච්චියා තං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිප්ථාදෙය්‍ය-

76. එවමෙව ඛො මාණව භික්ඛු එවං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධා
පරිසොදානෙ අනඛතණ් විගතුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දහුතෙ කම්මනිසෙ ධිතෙ
ආනෙඤ්ජපානෙත ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො
අනෙකවිසිතං ඉද්ධිවිධං පච්චිත්තයොති එකො'පි හුදා ඛුදා භොති -පෙ-
යාව බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වහෙතති

77. යමපි මාණව භික්ඛු එවං සමාභිනෙ විනෙත-පෙ-යාව බ්‍රහ්මලොකාපි
කායෙන වසං වහෙතති, ඉදමපි'ය්‍ය භොති පඤ්ඤාය.

78. සො එවං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධා පරිසොදානෙ අනඛතණ්
විගතුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දහුතෙ කම්මනිසෙ ධිතෙ ආනෙඤ්ජපානෙත දිබ්බාය
සොතබ්බාදායා විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො දිබ්බාය සොත-
බ්බාදායා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභො සද්දෙ සුණාති දිබ්බෙ ව
මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව

79. සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසො අභිතමග්ගපටිපන්නො, සො දුරෙය්‍ය
භෙරිසද්දමපි මුද්දිඛසද්දමපි සබ්බපණ්වදෙඤ්චිමසද්දමපි, තස්ස එවමස්සං.
භෙරිසද්දෙ ඉති'පි මුද්දිඛසද්දෙ ඉති'පි සබ්බපණ්වදෙඤ්චිමසද්දෙ ඉති'පි.
එවමෙව ඛො මාණව භික්ඛු එවං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධා
අනඛතණ් විගතුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දහුතෙ කම්මනිසෙ ධිතෙ ආනෙඤ්ජපානෙත
දිබ්බාය සොතබ්බාදායා විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො දිබ්බාය
සොතබ්බාදායා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභො සද්දෙ සුණාති
දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව.

73. මාණවය, යම්සේ දක්‍ෂ කුම්බලෙක් හෝ කුම්බලක්සුන් අතැවැත්සෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම කළ (=සකස් කළ) මැටිවෙන් යම් යම් භාරත විශේෂයක් කැමැත්තේ නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද, මොනොවට නිපදවන්නේ ද -

74. මාණවය, යම්සේ දක්‍ෂ දන්තකාරයෙක් (ඇත් දතින් විසිතුරු රු ඇ කරන්නෙක්) හෝ දන්තකාරයක්සු අතැවැත්සෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම කළ දතෙහි යම් යම් දන්තවිකෘතියක් තමා කැමැති නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද නිපදවන්නේ ද -

75. මාණවය, යම්සේ දක්‍ෂ රත්කරුවෙක් හෝ රත්කරුවක්සු අතැවැත්සෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම කළ රතෙහි යම් යම් සංකීර්ණතාවක් තමා කැමැත්තේ නම්, එය එය ම කරන්නේ ද, නිපදවන්නේ ද -

76. එසේ ම මාණවය, මහණ මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි පිරිසිදු කල්හි පටිවදන කල්හි ආභණ රහිත කල්හි උපකෙලය පහවූ කල්හි මාදු වූ කල්හි කම්ණ්‍යා කල්හි ස්විත කල්හි අවල බවට පැමිණි කල්හි සංද්විධිය පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නමා ලයි. හේ 'එකෙක් වැ බොහෝ පරිදි වේ . බඩ ලොව තෙක් ද කසින් වශය පවත්වයි යන අනෙකවිධ සංද්විධිය අනුභව කෙරෙයි.

77. මාණවය, මහණ මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි බඩලොව දක්වා ද කසින් වශය පවත්වයි, අනෙකවිධ සංද්විධිය අනුභව කෙරේ යන යම්ක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වේ

78. හේ මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍යා වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍යශ්‍රෝත්‍ර-ධාතුව පිණිස (=දිවකන් නුවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි, හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණොපවාරය ඉක්මවා සිටි දිව කසින් දිව්‍ය වූ ද මානුෂක වූ ද, දුරු වූ ද ලං වූ ද යන ද්විවිධ ශබ්ද ම අසයි.

79. මාණවය, යම්සේ මිනිසෙක් දික් මහතට පිළිපත්තේ ද, හේ බෙර හඬත් මිහිඟුබෙර හඬත් පණ්ණාබෙර හඬත් ගැටබෙර හඬත් යම් සේ අසන්නේ ද, ඒ අසන ඔහුට 'මේ බෙර හඬායි කියාත් මේ මිහිඟුබෙර හඬා යි කියාත් මේ සත් හඬ ගැ, මේ පණ්ණාබෙර හඬ ගැ, මේ ගැටබෙර හඬ ගැ යි කියාත් මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, මාණවය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍යා (කම්ණ්‍යම) වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍ය-ශ්‍රෝත්‍රධාතුව පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණොපවාරය ඉක්ම දිවකන්නුවණින් දිව්‍ය වූත් මානුෂක වූත් දුරු වූත් ලඟැ වූත් ද්විවිධ ශබ්ද අසයි.

80. යමි මාණව භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනේන පරිසුද්ධො - පෙ - උපොසංඝො පුණාති දිබ්බෙ ච මානුසෙ ච යෙ දුරෙ සන්තිසෙ ච, ඉදම්මානං හොති පඤ්ඤං

81 සො එවං සමාහිතෙ විනේන පරිසුද්ධො පරියොදායෙ අනඛණේ විහතුපකක්ඛිලලසෙ මුද්දායෙ කම්මනියෙ ධීනෙ අනෙඤ්ජපහේන වෙතො - පරිසංඝණාය විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සො පරසත්තානං පරපුඤ්ජානං වෙතසා වෙතො පට්ඨවි පජානාති. සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පජානාති. විතරාගං වා විතතං විතරාගං විතතනති පජානාති. සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති. විතදෙසං වා විතතං විතදෙසං විතතනති පජානාති. සමොගං වා විතතං සමොගං විතතනති පජානාති. විතමොගං වා විතතං විතමොගං විතතනති පජානාති. මහග්ගතං වා විතතං මහග්ගතං විතතනති පජානාති. අමහග්ගතං වා විතතං අමහග්ගතං විතතනති පජානාති. සඋතතරං වා විතතං සඋතතරං විතතනති පජානාති. අනුතතරං වා විතතං අනුතතරං විතතනති පජානාති. සමාහිතං වා විතතං සමාහිතං විතතනති පජානාති. අසමාහිතං වා විතතං අසමාහිතං විතතනති පජානාති. විමුත්තං වා විතතං විමුත්තං විතතනති පජානාති. අවිමුත්තං වා විතතං අවිමුත්තං විතතනති පජානාති.

82. සෙත්ථාපි මාණව, ඉති වා පුරිසො වා දහරො වා යුවා මහඛිකක - ජාත්තො අදායෙ වා පරිසුද්ධො පරියොදායෙ අවේජ වා උදකපහේන සකං මුඛනිමිතතං පච්චවෙකකමානො සකණ්ණිකං වා සකණ්ණිකනති ජාතෙත්ථ, එවමෙව ඛො මාණව භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනේන පරිසුද්ධො පරිසොදායෙ අනඛණේ විහතුපකක්ඛිලලසෙ මුද්දායෙ කම්මනියෙ ධීනෙ අනෙඤ්ජපහේන වෙතො පරිසංඝණාය විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සො පරසත්තානං පරපුඤ්ජානං වෙතසා වෙතො පට්ඨවි පජානාති. සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පජානාති. විතරාගං වා විතතං විතරාගං විතතනති පජානාති. සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති. විතදෙසං වා විතතං විතදෙසං විතතනති පජානාති. සමොගං වා විතතං සමොගං විතතනති පජානාති. විතමොගං වා විතතං විතමොගං විතතනති පජානාති. මහග්ගතං වා විතතං මහග්ගතං විතතනති පජානාති. අමහග්ගතං වා විතතං අමහග්ගතං විතතනති පජානාති. සඋතතරං වා විතතං සඋතතරං විතතනති පජානාති. අනුතතරං වා විතතං අනුතතරං විතතනති පජානාති. සමාහිතං වා විතතං සමාහිතං විතතනති පජානාති. අසමාහිතං වා විතතං අසමාහිතං විතතනති පජානාති. විමුත්තං වා විතතං විමුත්තං විතතනති පජානාති. අවිමුත්තං වා විතතං අවිමුත්තං විතතනති පජානාති.

80. මාණවය, ඒ මහණ මෙසේ සිත සමාගිගත වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි දිව්‍ය වූ ද, මානුෂික වූ ද, දුරු වූ ද ලභා වූ ද දව්විධ ශබ්ද අසයි යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වේ

81. හේ මෙසේ සිත උකහ වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිපතිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශ පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමිෂ්‍යම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, වේතස්පයායඥනය පිණිස (=අනුන්ගේ සිත පිරිසිදු දන්නා නුවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ අන් සත්ත්වයන්ගේ අන් පුද්ගලයන්ගේ සිත සියසිතීන් පිරිසිදු දකිති රුහ සහිත සිත රුහ සහිත සිතා සි ද දකිති රුහ රහිත සිත රුහ රහිත සිතා සි ද දකිති ද්වේෂ සහිත සිත ද්වේෂ සහිත සිතා සි ද දකිති ද්වේෂ රහිත සිත ද්වේෂරහිත සිතා සි ද දකිති මොහ සහිත සිත මොහ සහිත සිතා සි ද දකිති මොහරහිත සිත මොහරහිත සිතා සි ද දකිති සංක්ෂිප්ත (=හැකුළුණු) සිත හැකුළුණු සිතා සි ද දකිති වික්ෂිප්ත (=විසුරුණු) සිත විසුරුණු සිතා සි ද දකිති මහද්වේශ සිත මහද්වේශ සිතා සි ද දකිති අමහද්වේශ සිත අමහද්වේශ සිතා සි ද දකිති සොත්තර සිත සොත්තර සිතා සි ද දකිති අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතා සි ද දකිති සමාහිත සිත සමාහිත සිතා සි ද දකිති අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතා සි ද දකිති විමුක්ත (=මිදුණු) සිත විමුක්ත සිතා සි ද දකිති අවිමුක්ත (=නොමිදුණු) සිත අවිමුක්ත සිතා සි ද දකිති.

82. මාණවය, යම්ගේ සාරයෙන් සුදුසු සත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ලදරුවෙක් හෝ තරුණයෙක් හෝ පිරිසිදු දිපතිමත් කැඩපතෙක හෝ පහන් දිය බඳුනෙක හෝ සිය මූලසටහන පිරික්සා බලන්නේ තල-කැලැල් ආදී දෙය් ඇති තැන් සඳහා තැතූ සි දන්නේ ද, එ තී දෙය් නැති තැන දෙය් තැතූ සි දන්නේ ද - මාණවය, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් තැති කල්හි, උපකෙලශ පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමිෂ්‍යම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, පරිහිත් දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ අන් සතුන්ගේ, අන් පුඥාන්ගේ සිත සියසිතීන් පිරිසිදු දකිති සරුහ සිත සරුහ සිතා සි ද දකිති විතරුහ සිත විතරුහ සිතා සි ද දකිති සද්ධේය සිත සද්ධේය සිතා සි ද දකිති විතසද්ධේය සිත විතසද්ධේය සිතා සි ද දකිති සසමාහ සිත සසමාහ සිතා සි ද දකිති, විතමොහ සිත විතමොහ සිතා සි ද දකිති සංක්ෂිප්ත සිත සංක්ෂිප්ත සිතා සි ද දකිති වික්ෂිප්ත සිත වික්ෂිප්ත සිතා සි ද දකිති. මහද්වේශ සිත මහද්වේශ සිතා සි ද දකිති අමහද්වේශ සිත අමහද්වේශ සිතා සි ද දකිති සොත්තර සිත සොත්තර සිතා සි ද දකිති අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතා සි ද දකිති සමාහිත සිත සමාහිත සිතා සි ද දකිති අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතා සි ද දකිති විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතා සි ද දකිති අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතා සි ද දකිති.

89. එවමෙව ඛො මාණව භික්ඛු එවං සමාසිතෙ විතෙත පරිසුඤ්ඤා පරි-
 යොදනෙ අනඛණ්ණෙ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ ජිකෙ
 ආනෙඤ්ඤාපනෙත සත්තානං වුත්ථපාකඤ්ඤාය විතතං අභිනිගරති
 අභිනින්නාමෙති සො දිබ්බෙත වක්ඛන්තා විසුඤ්ඤාන අතික්කන්තමානු-
 සකෙත සතෙත පසාති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ සිතෙ පණිතෙ
 සුචණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මපභෙ සතෙත පජානාති
 ඉමේ වත භොජෙනා සත්තා කායදුච්චිරිතෙත සම්මන්තාගතා වපිසුච්චිරිතෙත
 සම්මන්තාගතා මනොදුච්චිරිතෙත සම්මන්තාගතා අරියානං උපවදානා ඤාණ-
 දිට්ඨිකා මිඨ්ඨාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තෙ කායස්ස භෙදා පරමමරණං අපාසං
 දුග්ගතීං විනිපාතං තිරයං උපපන්නා ඉමේ වා පන භොජෙනා සත්තා
 කායසුච්චිරිතෙත සම්මන්තාගතා වපිසුච්චිරිතෙත සම්මන්තාගතා මනොසුච්චිරිතෙත
 සම්මන්තාගතා අරියානං අනුපවදානා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා
 තෙ කායස්ස භෙදා පරමමරණං සුගතීං සග්ගා ලොකං උපපන්නා' ති
 ඉති දිබ්බෙත වක්ඛන්තා විසුඤ්ඤාන අතික්කන්තමානුසකෙත සතෙත
 පසාති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ සිතෙ පණිතෙ සුචණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ
 සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මපභෙ සතෙත පජානාති

90 යමපි මාණව භික්ඛු එවං සමාසිතෙ විතෙත පරිසුඤ්ඤා -පෙ- සුගතෙ
 දුග්ගතෙ යථාකම්මපභෙ සතෙත පජානාති, ඉද්ධි'ස්ස භොති පඤ්ඤා

91. සො එවං සමාසිතෙ විතෙත පරිසුඤ්ඤා පරියොදනෙ අනඛණ්ණෙ
 විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ ජිකෙ ආනෙඤ්ඤාපනෙත ආසවානං
 බග්ගඤ්ඤාය විතතං අභිනිගරති අභිනින්නාමෙති සො ඉදං දක්කන්ති
 යථාගුතං පජානාති අයං දුක්ඛසමුදයො'ති යථාගුතං පජානාති අයං
 දුක්ඛනිරෝධො'ති යථාගුතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති
 යථාගුතං පජානාති ඉමෙ ආසවා'ති යථාගුතං පජානාති අයං ආසව-
 සමුදයො'ති යථාගුතං පජානාති අයං ආසවනිරෝධො'ති යථාගුතං
 පජානාති අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති යථාගුතං පජානාති තස්ස
 එවං ජාතතො එවං පසාතො කාමාසවාපි විතතං විමුච්චති භවාසවාපි
 විතතං විමුච්චති අරිජාසවාපි විතතං විමුච්චති විමුක්තස්ස විමුක්තස්ස
 ඤාණං භොති භිණ්ණ ජාති, දුඤ්ඤා භුක්ඛිමිති, කතං කරුණිකං, නාපරං
 ඉත්තනායාති පජානාති

89 මාණවය, එ පරිදි ම එ මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි පිරිසිදු කල්හි දීප්තිමත් කල්හි කෙලෙස් නැති කල්හි උපකෙලය පහ වූ කල්හි මාදු කල්හි කම්කෘම කල්හි ස්විත කල්හි නිඛවල බවට පැමිණි කල්හි, සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උත්පත්ති දක්නා නුවණ ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මානුෂක විෂයය ඉක්ම පිරිසිදු වූ දිවැසින් “අහෝ මේ හවත් සත්ත්ව කායදුඛවිතයෙන් සමන්විතයක, වාන්දුඛවිතයෙන් සමන්විතයක, මනොදුඛවිතයෙන් සමන්විතයක, ආර්යයනව උපවාද කළහ, මසදිට්ඨහ, මසදිට්ඨ වශයෙන් ගත් වුඛ ආර්යක ඒ මොහු කා බුත් මරණින් මතු, සැපයෙන් පහ වූ, දුෂට කම්යෙන් උපත් ගතිය වූ, තමනට නමින් අවශ්‍ය වැ වැටෙන තැන වූ තීරයට වත්හ එහෙත් මේ හවත් සත්ත්වයෝ වූ කලි කායසුවරිතයෙන් සමන්විතයක, වාක්සුවරිතයෙන් සමන්විතයක, මනාසුවරිතයෙන් සමන්විතයක, ආර්යයනව උපවාද නො කළහ, සම්මදිට්ඨ ගත්හ, සම්මදිට්ඨ මිසින් ගත් ශිලාදිය ඇත්ත මොහු කා බුත් මරණින් මතු භොගත ගති ඇති සහ ලොවට වත්තාක’යි මෙසේ මරණසන්න වූ ද, එකකණෙහි පිළිසද ගත්තාවූ ද, පහත් වූ ද, උසස් වූ ද, මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, නො මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියා වූ ද, දුගතියට පැමිණියා වූ ද කම්ය වූ පරිදි ඒ ඒ හවයට හිය සත්ත්වයන් දැකි මෙසේ පිරිසිදු වූ, මානුෂක විෂයය ඉක්ම පැවැති දිවැසින්, හිත ප්‍රණීත, සුවණ් දුර්ණ් සුගත දුර්ත සත්ත්වයන් දැකි කම් වූ පරිදි ඒ ඒ හවය කරා එළැඹූ සිටි සත්ත්වයන් දැකි

90 මාණවය, මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි පිරිසිදු කල්හි සුගත දුර්ගත වූ කම් වූ පරිදි ඒ ඒ හවය කරා එළැඹූ සිටි සතුන් දැකි යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙක් වෙයි

91 හේ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වැ දීප්ත වැ නිකෙලෙස් වැ උපකෙලය පහ වැ මාදු වැ කම්කෘම වැ ස්විත වැ නිඛවල බවට පැමිණූ සිටි කල්හි, ආසුවයන්ගේ ක්‍ෂයය (විනාශය) පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැඹුරු ද කෙරෙයි (එසේ වූ) හෙ තෙමේ ‘මේ දුක්’ යි ඇති සැටියෙන් දැකී, ‘මේ දුක් ඉපැම්දිට කාරණයැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැකී. ‘මේ දුක් වැනැස්මැ’ යි (නිවනැ’ යි) ඇති සැටියෙන් දැකී ‘මේ දුක් වැනැස්මට යන පිළිවනැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැකී. ‘මොහු ආසුවයෝ’ යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැකී ‘මේ ආසුවයන් ඉපැදිටට කාරණැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැකී ‘මේ ආසුවනිරෝධයැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැකී ‘මේ ආසුවනිරෝධගාමිනි ප්‍රතිපත්ති යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැකී මෙසේ දැනා මෙසේ දක්නා ඔහුගේ සිත කාමාසුවය කෙරෙන් ද මිදේ ඔහු සිත හවාසුවය කෙරෙන් ද මිදේ, (ඔහු) සිත අවිශ්කූවය කෙරෙන් ද මිදේ (එසේ සිත) මිදුණු කල්හි ‘මා සිත ආසුව කෙරෙන් මිදුණෙ’ යැ’ යි (ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂණ) ඥානය වේ හවොත්පත්තිය ක්‍ෂිණ විය (හෙවත් නැවැත හවයෙහි නොඋපදනා ස්වභාවයට පැමිණිණම), ‘මහ බමසර වැස නිමැවිණි’ (සිටු සස්සි සතර මතින් කළ සුතු සොළොස් වැදූරැම්) නිස සොටැ නිමැවිණි මේ බව පිණිස (=මේ කෙලෙසක්‍ෂයය පිණිස) යලි දු කටසුතු දුගෙක් නැතැ’ යි හේ දැකී.

සෙය්‍යථාපි මාණව පබ්බතසංඛෙධපෙ උදකර්භද්‍යෙ අවෙජ්‍ය පිපසසොනා අනාච්චො, තස්ස චක්ඛුමා පුරිසො තිරෙ සීතො පසෙය්‍යා සිප්පිහමුකං කම්පි සක්ඛරකප්පම්පි මච්ඡගුමුඛම්පි වරතනම්පි ත්විකින්නම්පි, තස්ස ඵමමස්ස අයං ඛො උදකර්භද්‍යෙ අවෙජ්‍ය පිපසසොනා අනාච්චො තත්‍රිමෙ සිප්පිහමුකා'පි සක්ඛරකප්පා'පි මච්ඡගුමුඛා'පි වරතනි'පි ත්විකින්නි'පිත්, ඵමමෙව ඛො මාණව භික්ඛු ඵලං සමාභිනෙ විතෙත පරිපුඤ්ඤා පරි-
සොදානෙ අනඛතණෙ විගතුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දගුතෙ කම්මනියෙ සිතෙ ආනෙඤ්ජප්පතෙත ආසවානං බග්ඤ්ඤායෙ විතතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති සො ඉදං දුක්ඛනති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛතමුදයො'ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛ තිණ්ණො'ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛ-
නිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති ඉමෙ ආසවා'ති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවසමුදයො'ති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවනි-
රෝධො'ති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති.

92. තස්ස ඵලං ජාතතො ඵලං පසන්නො කාමාසවා'පි විතතං විමුච්චති භවාසවා'පි විතතං විමුච්චති අවිජ්ජාසවා'පි විතතං විමුච්චති විමුක්තසම්-
විමුක්තමිති ඤ්ඤාණං භොති. ඛිණං ජාති, වුසිතං භ්‍රමමචරිතං, කතං කරණීයං, නාපරං ඉන්ද්‍රියානායාති පජානාති. යමපි මාණව භික්ඛු ඵලං සමාභිනෙ විතෙත පරිපුඤ්ඤා -පෙ- කතං කරණීයං නාපරං ඉන්ද්‍රියානායා'ති පජානාති, ඉදමපි'ස්ස භොති පඤ්ඤාය

93. අයං ඛො මාණව සො අරියො පඤ්ඤානුබන්ධො ගස්ස සො භගවා චණ්ණවාදී අගොසි, යත්ථ ච ඉමං ජාතං සමාදුපෙති තිවෙසෙසි පතිට්ඨාපෙසි. නත්ථි චෙචෙත්ථ උතතරිං කරණීයතති.

94. අව්ඤ්ජිතං භො ආනන්ද, අබ්භූතං භො ආනන්ද, සො වායං භො ආනන්ද අරියො පඤ්ඤානුබන්ධො පරිපුඤ්ණො ඵලමපරිපුඤ්ණඤ්ඤාතං භො ආනන්ද අරියං පඤ්ඤානුබන්ධො ඉතො ඛිට්ඨා අඤ්ඤාසු සමණ්ඩ්‍රාගමණෙසු න සමනුපය්‍යාමි නත්ථි චෙත්ථ උතතරිං කරණීයතති අභික්ඛානතං භො ආනන්ද, අභික්ඛානතං භො ආනන්ද, සෙය්‍යථාපි භො ආනන්ද, නික්ඛුජ්ජිතං වා උක්ඛුජ්ජිතං, පටිච්ඡන්තං වා විවරෙය්‍ය, මුලකස්ස වා මග්ගං ආවිකෙකය්‍ය, අකුසලො වා තෙලපඤ්ජොතං ඛාරෙය්‍ය වක්ඛුමනෙතා රුපාති දක්ඛිනතීති, ඵමමෙව ඛො භොතා ආනන්දෙත අනෙකපරිධායෙන ධම්මො පසාසිතො ඵහං භො ආනන්ද, භගවතනං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ඤා භික්ඛුඤ්ඤා උපාසකං මං හවං ආනන්දො ඛාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගතතති

සුභසුභතං නිට්ඨිතං දසමං.

මාණවය, යම්සේ කපු මුදුනෙකැ වූ, පහන් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, නොකැලුණු (=බොර නො වූ) දිය පිලෙක් වන්නේ ද, එහි ඉවුරෙහි ඇත් ඇති මිනිසෙක් සිටියේ, එහි තුළැ කැසිරන්නා වූත් සිටුනා වූත් උපපිණ්ඩලකුත් සක්බෙල්ලකුත් කැටකැබිලිත් මත්සාසමූහයාත් දක්නේ ද, (එසේ දක්නා) ඔහුට “මේ දිගටිල පහන් ය, වෙසෙසින් පහන් ය, නො කැලුණේ ය මෙහි මේ සිප්පිහුත් සක්බෙල්ලෙන් කැට කැබිලිත් මත්සාසමූහයෝත් කැසිරන්නෝත් සිටින්නෝත් වෙති” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, මාණවය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙරම මෙසේ සිත සමානිත වැ පිරිසිදු වැ දීප්තිමත් වැ නිකෙලෙස් වැ උපකෙලෙස පහ වැ මාදු වැ කම්ණ්ණ වැ සපිත වැ නිඛලතාවට පැමිණි කල්හි, ආසුවක්ෂයඥාය පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, තැමුරු කෙරෙයි හේ ‘මේ දුකැ’හි ඇති සැටියෙන් දැනී, ‘මේ දුකට කරුණැ’හි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් වැතැත්මැ’හි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් වැතැත්මට යන පිළිවෙතැ’හි ඇති සැටියෙන් දැනී. ‘මොහු ආසුවයහ’හි ඇති සැටියෙන් දැනී මේ ආසුව-සමුදය යැ (ආසුව ඉපැදීමට කරුණැ)’හි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආසුව-නිරෝධයැ’හි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආසුවනිරෝධයට පැමිණෙන පිළිවෙතැ’හි ඇති සැටියෙන් දැනී.

92 මෙසේ දන්නා මෙසේ දක්නා ඔහුගේ සිත කාමාසුවය කෙරෙත් ද මිදේ, භවිසුවය කෙරෙත් ද මිදේ, අවිදුසුවය කෙරෙත් ද මිදේ මිදුණු කල්හි ‘මිදුණේ යැ’හි දැනීම් වේ. “හවොත්පත්තිය ක්ෂණ වය මාභිබුභම-චයීය වැය නිමිත්ත උද්දේ ය, (සිවු සස්සි සිවු මහින්) කලසුතු (සොළොස් වැදුරුම්) කෘත්‍යය කොටැ නිමැවිණ. මෙ රහත්බව පිණිස (=මේ කෙලෙස-ක්ෂයය පිණිස) කල සුතු අන් කිසින් නැතැ”හි හේ දැනී මාණවය, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාසිගත කල්හි ඉගි වූ කල්හි කල සුතු ද කොට නිමැවිණ. මෙය පිණිස තවත් කවසුතු දූෂෙක් නැතැ යි දැනී යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය ද ඔහුගේ ප්‍රඥවෙක් වෙයි.

93 මාණවය, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යමෙක ගුණ වදරන සුලු වූ සේක් වූහු නම්, යමෙක මේ ජනතාව මොනොවිට හැන්වූ සේක් පිටින්වූ සේක් වූහු නම්, මේ ඒ ප්‍රඥාසකකිය යි මෙහි ලා මෙයින් මත්තෙහි කටයුත්තෙක් නැත ”

94 [ඉහ] “හවත් අතද තෙරුනි, ධම් දෙශනාව අභිකාන්ත ය, හවත් අතද තෙරුනි, ධම් දෙශනාව අභිකාන්ත ය හවත් අතදතෙරුනි, යම්සේ යැව්තුරු කොට තැබූ (මුහුණින් නැමු) බදුතක් උඩුතුරු කරන්නන් හෝ වේ ද, වැසුණු දෑගත් වැසුම් හැර දක්වන්නේ හෝ වේ ද, මං මුළු වූවකුට මහ කියන්නේ හෝ වේ ද, ‘උඟ් ඇතිසන් රූප දකිනැ’හි අදුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වන්නේ හෝ වේ ද, වහන්ස, එපරිද්දෙන් ම හවත් අතද තෙරුන් විසින් මට නොයෙක් අසුරින් ධම්ම පැවැසිණ. හවත් අතද තෙරුනි, ඒ මග්‍රි භාග්‍යවත් තෙතමයන් වහන්සේ ද ධම්ම ද භික්ෂුසංඝයා ද සරණ දෙයම් -අද පටන් දිව්ගිට කොට සරණ ගිය උච්ඡත්තු කොට හවත් අතද තෙරුණුවෝ මො සලකන් වා”.

දසවනු ඉහසුත්‍රය නිමිසේ ය.

කෙටිකථා සූත්‍රය.

1. එවිං මෙ සූත්‍රය එකං සමයං භගවා නාලන්ද්‍රයං විහරති පාචාරි-
කමඛවනෙ අප්ඵ බො කෙටිකථාං ගහපතිපුත්තො යෙන භගවා තෙහුර-
සඞ්කම්. උපසඞ්කම්නිං භගවන්තං අභිවාදෙති, එකමන්තං නිසීදී එකමන්තං
නිසීදෙත්තං බො කෙටිකථාං ගහපතිපුත්තො භගවන්තං එතදවොච 'අයං
භනෙත නාලන්ද්‍ර ඉද්ධං වෙච ජිතා ව, ඛහුජන්තා ආකිණ්ණමිත්තස්සා, භගවති
අභිප්පසන්නා. සංඛු භනෙත භගවා එකං භික්ඛුං සමාදිසතු යො උත්තරි-
මිත්තස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිභාරියං කරිස්සති එවායං නාලන්ද්‍ර භියොගායො-
මන්තාය භගවති අභිප්පසිදිස්සති' ති

2. එවිං වුත්තෙත භගවා කෙටිකථාං ගහපතිපුත්තං එතදවොච, න බො
අහං කෙටිකථාං භික්ඛුනං එවං ධම්මං දෙසෙමි 'එප්ඵ තුලෙන භික්ඛවෙ භිසිනං
ඔද්දතචසන්නං උත්තරිමිත්තස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිභාරියං කරෙථා' ති

3. දුතියමපි බො කෙටිකථාං ගහපතිපුත්තො භගවන්තං එතදවොච.
නාහං භනෙත භගවන්තං ධංසෙමි අපි ව එවං වදාමි. 'අයං භනෙත නාලන්ද්‍ර
ඉද්ධං වෙච ජිතා ව, ඛහුජන්තා ආකිණ්ණමිත්තස්සා, භගවති අභිප්පසන්නා
සංඛු භනෙත භගවා එකං භික්ඛුං සමාදිසතු යො උත්තරිමිත්තස්සධම්මා
ඉද්ධිපාටිභාරියං කරිස්සති. එවායං නාලන්ද්‍ර භියොගායොමන්තාය භගවති
අභිප්පසිදිස්සති' ති. දුතියමපි බො භගවා කෙටිකථාං ගහපතිපුත්තං එතද-
වොච, න බො අහං කෙටිකථාං භික්ඛුනං එවං ධම්මං දෙසෙමි 'එප්ඵ තුලෙන
භික්ඛවෙ භිසිනං ඔද්දතචසන්නං උත්තරිමිත්තස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිභාරියං
කරෙථා' ති

4 නතියමපි බො කෙටිකථාං ගහපතිපුත්තො භගවන්තං එතදවොච:
නාහං භනෙත භගවන්තං ධංසෙමි. අපි ව එවං වදාමි. 'අයං භනෙත
නාලන්ද්‍ර ඉද්ධං වෙච ජිතා ව, ඛහුජන්තා ආකිණ්ණමිත්තස්සා, භගවති අභිප්ප-
සන්නා සංඛු භනෙත භගවා එකං භික්ඛුං සමාදිසතු යො උත්තරි-
මිත්තස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිභාරියං කරිස්සති. එවායං නාලන්ද්‍ර භියොගායොමන්තාය
භගවති අභිප්පසිදිස්සති' ති

කෙවඩයි සූත්‍රය

1 මා විසින් මෙසේ අසන ලදී එක් සම්මෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නාලංකු නුවරට නොදුරු නොදුරු තන්හි වූ පාචාරික අඹවෙනෙහි වැඩ වසන සේක එ කල්හි කෙවඩයි නම් ගැහැටිපුත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරු ඵලාඕසේ ය ඵලාඕ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සාදර ව වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන්නා වූ ම කෙවඩයි ගැහැටිපුත් තෙම “වහන්ස, මේ නාලංකු නගරීය සමාධි ය, සජීත ය (තන් වැදුරුම් තාණ්ඩයෙන් පිරුණේ ය), බොහෝ ජනයා ඇත්තේ ය, ගැවැසුණු මිනිසුන් ඇත්තේ ය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුණේ ය වහන්ස, යාවඤ්‍ය කරම්, යමෙක් උතුරුමිනිස්දහමින් ඉදුපෙලහර කරන්නේ නම්, එසේ වූ එක් මහණකුට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අණ කරන සේක් වා මෙසේ මේ නාලංකු ව වඩාලාත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි පහදින්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කෙණේ ය

2 මෙසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙවඩයි ගැහැටිපුතු බණවා, “කෙවඩයි, ‘මහණෙනි, තෙපි (මෙසේ) එවූ සුදුවත් හදින හිඟිතට උතුරුමිනිස්දහමින් පෙලහර කරවු’ යැ යි මහණුනට මෙසේ දහම් නො දෙසම්” යි වදාළ සේක

3 දෙවෙනි වර ද කෙවඩයි ගැහැටිපුත් තෙම “වහන්ස, මේ නාලංකු නගරීය සමාධි ය, සජීත ය බොහෝ ජනයා ඇත්තේ ය මිනිසුන්ගෙන් ගැවැසුණේ ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුණේ ය වහන්ස, යාවඤ්‍ය කරම්, යමෙක් උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදුපෙලහර කරන්නේ නම්, එසේ වූ එක් මහණකුට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අණ කරන සේක් වා මෙසේ මේ නාලංකු ව වඩාලාත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි පහදින්නේ යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කෙණේ ය දෙවෙනි වර ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙවඩයි ගැහැටිපුතුට, “කෙවඩයි, ‘මහණෙනි, තෙපි (මෙසේ) එවූ සුදුවත් හදින හිඟිතට උතුරුමිනිස් දහමින් පෙලහර කරවු’ යි මහණුනට මෙසේ දහම් නො දෙසම්” යි වදාළ සේක

4 තෙවෙනි වර ද කෙවඩයි ගැහැටිපුත්, “වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ගුණ නතා) පහත හෙළනුයෙමි නො වෙමි වැලි දු මේ නාලංකු නුවර සමාධි ය, සජීත ය බොහෝ ජනයා ඇත්තේ ය මිනිසුන්ගෙන් ගැවැසුණේ ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුණේ ය වහන්ස, යාවඤ්‍ය කරම්, යමෙක් උතුරුමිනිස්දහමින් ඉදුපෙලහර කරන්නේ නම්, එසේ වූ එක් මහණකුට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අණ කරන සේක් වා මෙසේ මේ නාලංකු ව වඩාලාත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි පහදින්නේ යැ යි යිතා ම මෙසේ කියමි” යි මේ වචන කී ය.

5. “කිංඤ් ඛො ඉමානි කෙවසිසි පාටිභාරියානි මයං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකම්මා පච්චෙදිතානි. කතමානි කිංඤ්? ඉද්ධිපාටිභාරියං ආදෙසනා-පාටිභාරියං. අනුසංසනිපාටිභාරියනති, කතමඤ්ච කෙවසිසි ඉද්ධිපාටිභාරියං? ඉධ කෙවසිසි භීතවු අනෙකපිතිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුහොති: එකො’පි හුත්වා ඛුත්වා හොති ඛුත්වා පි හුත්වා එකො හොති ආවිහාවං තිරෙහාවං, තිරෙකුඛ්ඛං තිරෙපාකාරං තිරෙපබ්බතං. අයජ්ජමානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ, පඨවියාපි උමමුජ්ජනිමුජ්ජං කරොති සෙය්‍යථාපි උදකෙ උදකො’පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පඨවියං ආකාසො’පි පලලඛෙකන කමගී සෙය්‍යථාපි පකඤ්ඤා සකුණො. ඉමො’පි චන්ද්‍රිමසුරියෙ එවංමගිද්ධිකෙ එවංමහානුභාවෙ පාඤ්ඤා පරිමසති පරිමජ්ජති. යාව චුභමලොකාපි කායෙන වසං වතෙතගී.

6. තමෙතං අඤ්ඤාතරෙ සද්දො පසනෙතා පසාඤ්ඤා නං භීතවු අනෙක-පිතිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුහොතො: එකමපි හුත්වා ඛුත්වා හොතො, ඛුත්වාපි හුත්වා එකං හොතො, ආවිහාවං තිරෙහාවං තිරෙකුඛ්ඛං තිරෙපාකාරං තිරෙපබ්බතං. අයජ්ජමානං ගච්ඡන්තං සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ, පඨවියාපි උමමුජ්ජනිමුජ්ජං කරෙන්නං සෙය්‍යථාපි උදකෙ, උදකො’පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡන්තං සෙය්‍යථාපි පඨවියං, ආකාසො’පි පලලඛෙකන කමන්තං සෙය්‍යථාපි පකඤ්ඤා සකුණො, ඉමො’පි චන්ද්‍රිමසුරියෙ එවංමගිද්ධිකෙ එවංමහානුභාවෙ පාඤ්ඤා පරිමසන්තං. පරිමජ්ජන්තං, යාව චුභමලොකාපි කායෙන වසං වතෙතන්තං.

7. තමෙතං සො සද්දො පසනෙතා අඤ්ඤාතරං අසාදාසං අපාසනාසං ආරොචෙති. අච්ඡරියං වහ හො අබ්බතං වහ හො සඤ්ඤාසං මගිද්ධිකතා මහානුභාවතා අමාහං භීතවු අද්දසං අනෙකපිතිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුහොතො: එකමපි හුත්වා ඛුත්වා හොතො, ඛුත්වාපි හුත්වා එකමපි හොතො. -පෙ- යාව චුභමලොකාපි කායෙන වසං වතෙතන්තනති. තමෙතං සො අසාදාසං අපාසනෙතා නං සද්දො පසනං එවං වදෙය්‍ය අපී ඛො හො ගඤ්ඤා නාම විජ්ජා. නාය සො භීතවු අනෙක-පිතිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුහොති. එකො’පි හුත්වා ඛුත්වා හොති -පෙ- යාව චුභමලොකා’පි කායෙන වසං වතෙතගීති නං කිං මඤ්ඤාසි කෙවසිසි? අපි නු සො අසාදාසං අපාසනෙතා නං සද්දො පසනං එවං වදෙය්‍යා?”යි. “වදෙය්‍ය භනෙත” ති “ඉමං ඛො අතං කෙවසිසි ඉද්ධිපාටිභාරියෙ ආදිත්ථං සමපසාමානො ඉද්ධිපාටිභාරියෙන අට්ටියාමි හරයාමි ජ්ඣුච්ඡාමි.

5. (එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේනා) “කෙවලිය, මා විසින් ම වෙසෙසින් දූත පසක් කොට දෙසන ලද මේ ප්‍රාතිහාසි තුනෙකි කවර තුනෙක් ද? යන්. සංඥාප්‍රාතිහාසිය, අංදෙශනාප්‍රාතිහාසිය, අනුශාසනාප්‍රාතිහාසිය යන තුන ය. කෙවලිය, සංඥාප්‍රාතිහාසිය කවර යැ? කෙවලිය, මෙහි මහණ පියෙවියෙන් එකෙක් වැ ම හිටැ බොහෝ පරිදි වෙයි. එසේ බොහෝ වැ හිටැ යළි දු එකෙක් වෙයි පැනෙන බවට යෙයි. නොපැනෙන බවට ද යෙයි බිත්තියෙන් පිටතට ද පවුරෙන් පිටතට ද පව්වෙන් පිටතට ද අහසෙහි මෙන් නො ගැටනුයේ විනිවිද යෙයි. පොළොවෙහි ද දිගෙහි මෙන් හිළිම මතු වීම කෙරෙයි. පොළොවෙහි සේ නොබිඳෙන දිගෙහි (දිග නොබිඳ) යෙයි අහසෙහි ද පියාපත් ඇති ලිහිණියකු මෙන් පලඟින් යෙයි. මේසා මහ ඉදුමත් මේසා මහ තෙදවත් සද හිරු දෙදෙනා පවා අත්ලෙන් සපයී කෙරෙයි, පිරිමිදින, බඹලොව දක්වා ද කයින් වශය පවත්වයි. නොයෙක් වැදූරුම සංඥාවට පසක් කෙරෙයි.

6. සැදහැනි පැහැදුණු එක්තරා පුරුෂයෙක්, පියෙවියෙන් එකකු ව සිට බොහෝ පරිදි වන, බොහෝ පරිදි වැ යළි දු එකකු වන, පැනෙන බවට නොපැනෙන බවට යන, අහසෙහි මෙන් බිත්තියෙන් පිටතට ද පවුරෙන් පිටතට ද නොගැටෙමින් විනිවිද යන, පොළොවෙහි ද දිගෙහි මෙන් හිළිම මතු වීම කරන, පොළොවෙහි සේ නොබිඳෙන දිගෙහි යන, අහසෙහි ද පියාපත් ඇති ලිහිණියකු මෙන් පලඟින් යන, මේසා මහ ඉදුමත් මේසා මහතෙදවත් සදහිරු දෙදෙනා අත ගාන, පිරිමිදින, බඹලොව දක්වා ද කයින් වශය පවත්වන, මෙසේ නොයෙක් වැදූරුම ඉදුකොටස් පසක් කරන එ මහණකු දැනි

7. ඒ සැදහැනි පසක් පුරුෂයා සැදහැ නැති නොපසක් පුරුෂයකුට ‘භවන, මේ මහණකුගේ මහඉදුමත්බව මහතෙදවත්බව අසිරිමත් ය, පුදුම ය පියෙවියෙන් එකකු වැ සිට බොහෝ පරිදි වැ යළි එකකු වන බඹලොව දක්වාත් කයින් වශය පවත්වන, මෙසේ නොයෙක් වැදූරුම සංඥාවට පසක් කරන අයෝ මහණකු මම දිරිමිති කියයි. එවිට ඒ සැදහැ ඇති පසක් පුලුලාට ඒ සැදහැ නැති නොපසක් පුලුල් තෙම ‘භවන, ගාංකාරි නම් පිදුමෙන් ඇත ඒ මහණ ඒ පිදුමෙන් එකෙක් වැ සිට බොහෝ පරිදි වෙයි බඹලොව තෙක් ද කයින් වශය පවත්වයි යන මෙසේ වූ නොයෙක් වැදූරුම සංඥාවට පසක් කෙරේ යැ’ යි කියන්නේ ය කෙවලිය, ඒ කීම හි සිතති ද? ඒ සැදහැ නැති නොපසක් නැතැත්තේ ඒ සැදහැ ඇති පසක් නැතැත්තකුට මෙසේ කියන්නේ ද?” “එසේ කියන්නේ ය වහන්සැ” කෙවලිය කී ය “කෙවලිය, මම ඉදුපෙළ-තරෙහි මේ දෙස දක්නෙමි ඉදුපෙළහරින් පෙළුණකු බුදු වෙමි, ලජ්ජිත වෙමි, එයට පිළිකුල් කෙරෙමි.

8 කතමඤ්ච කෙවසිස්ස ආදෙසනාපාරිහාරියං? ඉධ කෙවසිස්ස භික්ඛු පරසත්තානං පරපුඤ්ජානං විතතමපි ආදිසති වේතසිකමපි ආදිසති විතකකිතමපි ආදිසති විවාරිතමපි ආදිසති. එවමපි තෙ මනෝ, ඉන්ධ්‍යමපි තෙ මනෝ, ඉතිපි තෙ විතතනති තමෙනං අඤ්ඤතරො සඤ්ඤා පසනො පසාති තං භික්ඛුං පරසත්තානං පරපුඤ්ජානං විතතමපි ආදිසනං වේතසිකමපි ආදිසනං විතකකිතමපි ආදිසනං විවාරිතමපි ආදිසනං. එවමපි තෙ මනෝ, ඉන්ධ්‍යමපි තෙ මනෝ, ඉතිපි තෙ විතතනති තමෙනං සො සඤ්ඤා පසනො අඤ්ඤතරො අසසඤ්ඤා අපසනො අරොචති අවජ්ජියං වත හො අබ්බුතං වත හො සමණස්ස මහිද්ධිකතා මහානුභාවතා අමාහං භික්ඛුං අද්දසං පරසත්තානං පරපුඤ්ජානං විතතමපි ආදිසනං වේතෙයිතමපි ආදිසනං විතකකිතමපි ආදිසනං විවාරිතමපි ආදිසනං. එවමපි තෙ මනෝ, ඉන්ධ්‍යමපි තෙ මනෝ, ඉතිපි තෙ විතතනති. තමෙනං සො අසසඤ්ඤා අපසනො තං සද්ධං පසනං එවං වදෙය්‍ය අනි බො හො මණ්ණිකා නාම විජ්ජා තාය සො භික්ඛු පරසත්තානං පරපුඤ්ජානං විතතමපි ආදිසති, වේතසිකමපි ආදිසති, විතකකිතමපි ආදිසති, විවාරිතමපි ආදිසති එවමපි තෙ මනෝ, ඉන්ධ්‍යමපි තෙ මනෝ, ඉතිපි තෙ විතතනති තං කිං මඤ්ඤති කෙවසිස්ස? අපි නු සො අසසඤ්ඤා අපසනො තං සද්ධං පසනං එවං වදෙය්‍යා? යි “වදෙය්‍ය ගහනන”ති ඉමං බො අහං කෙවසිස්ස ආදෙසනා පාරිහාරියෙ ආදීනවං ඤාපය්‍යමානො ආදෙසනාපාරිහාරියෙන අට්ටියාමි කරායාමි ජග්ගු වාමි

9. කතමඤ්ච කෙවසිස්ස අනුසංසනිපාරිහාරියං? ඉධ කෙවසිස්ස භික්ඛු එවමනුසංසනී: එවං විතකෙතථ, මා එවං විතකකයිතථ, එවං මතසිසෙරුථ, මා එවං මතසංකප්ප, ඉදං පජ්ඣථ, ඉදං උපසම්පජ්ජ විතරජාති ඉදමපි වුවවති කෙවසිස්ස අනුසංසනිපාරිහාරියං.

10 පුත ව පරං කෙවසිස්ස ඉධ තථාගතො ලොකෙ උපාජ්ජති අරහං සමොසමුද්දො විජ්ජාචරණසම්පන්නො සුගතො ලොකෙවිදි උනුහාරෙ ධුරිසදම්මසාරී සන්ධි දෙවමනුසංසනං බුද්ධො හගවා සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සමුගමකං සසාමණ්ඩ්‍රාගමණිං පරං සදෙවමනුසංසනං අභිඤ්ඤා සමුගමකා පටෙදෙති සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මංගලකල්‍යාණං පරිසොසානකල්‍යාණං සාන්ධි සමාදායකං කෙවලපරිපුර්ණං පරිපුර්ණං සුගමවිජ්ජං පකාසෙති.

8 කෙවලයා, ආදේශනාප්‍රාතිහාසිය කවර යැ? කෙවලයා, මෙහි මහණ වෙම 'තා මනස මෙසේත් වෙයි, මෙබඳුත් වෙයි තාගේ සිතීමත් මෙ බඳු වේ' යැ යි අන් සතුන්ගේ අන් පුතුලන්ගේ සිත ද හෙළි කොට කියයි වෛතසික (සිතා සොමනස් හෝ දෙමනස්) ද හෙළි කොට කියයි. (නෙකබ්බම විතකකාදි) කල්පනා කළ දෑ ද, (සිත මෙ නම් අරමුණෙහි හැසිරේ යැ යි) සිත හැසිරෙන අරමුණ ද හෙළි කොට කියයි 'තා මනස මෙසේත් වෙයි, තා මනස මෙබඳුත් වෙයි. තමේ සිතත් මෙබඳු වේ' යැ යි මෙසේ අන් සතුන්ගේ අන් පුතුලන්ගේ සිත ද හෙළි කොට කියන, වෛතසිකය ද හෙළි කොට කියන, සිත හැසිරීම ද හෙළි කොට කියන, ඒ මහණනු සැදුහැනි පැහැදුණු එක්තරා පුතුලෙක් දැනී ඒ සැදුහැනි පැහැදුණු පුතුල් තෙම එක්තරා සැදුහැනි නොපහත් පුතුලකුට 'පින්විත, මහණ වහන්දුගේ මහඉදමත්බව මහතෙදහිබව එකානන්තයෙන් අසිරිමත් ය, එකානන්තයෙන් පුදුම ය 'තා මනස මෙසේත් වෙයි, තා මනස මෙබඳුත් වෙයි තා සිත මෙබඳුත් වේ' යැ' යි මෙසේ අසෝ මහණනු අන් සතුන් අන් පුතුලන් සිත ද හෙළි කොට කියන්නනු, වෛතසිකය ද හෙළි කොට කියන්නනු, කල්පනාව ද හෙළි කොට කියන්නනු, සිතා හැසිරීම ද හෙළි කොට කියන්නනු දිව්වි' යි සැළකෙතරයි ඒ සැදුහැනි පැහැදුණු පුතුලාට ඒ සැදුහැනි නැති නොපැහැදුණු පුතුල් තෙම 'හවන, මණ්ණා (චිත්තාමණි) නම් විද්‍යාවක් ඇත් ම ය ඒ මහණ 'තා මනස මෙසේත් වෙයි, තා මනස මෙබඳුත් වෙයි තා සිත මෙබඳුත් වේ' යැ යි මෙසේ ඒ විද්‍යාගෙන් අන් සතුන්ගේ අන් පුතුලන්ගේ සිත කියයි, වෛතසිකය ද කියයි, විතකිය ද කියයි, විතතව්වාරිතය ද කියයි යැ යි මෙසේ කියන්නේ ය. ඒ කීමැ යි සිතති ද? ඒ සැදුහැනි නැති නොපැහැදුණු තැනැත්තෝ ඒ සැදුහැනි පහත් තැනැත්තනුට මෙසේ කියන්නේ ද?" "කියන්නේ ය, වහන්සැ" යි (කෙවලයා කී ය) 'කෙවලයා, මම ආදේශනාප්‍රාතිහාසියගේ මේ දෙස දක්වනෙමි, ආදේශනාප්‍රාතිහාසියෙන් පෙළෙකු බඳු වෙමි, ලජ්ජා වෙමි, එයට පිළිතුල් කරමි

9 කෙවලයා, අනුශාසනප්‍රාතිහාසිය කවර යැ? කෙවලයා, මෙ සත්තා මහණ තෙම 'මෙසේ කල්පනා කරවු, මෙසේ කල්පනා නො කරවු, මෙසේ මෙනෙහි කරවු, මෙසේ නො මෙනෙහි කරවු, මෙය පහ කරවු, මෙය ලැබ වසවු' යි මෙසේ අනුශාසන කරයි කෙවලයා, මේ අනුශාසනප්‍රාතිහාසිය යැ යි කියනු ලැබේ

10 කෙවලයා, තව ද අනෙකක් කියමි මෙහි අර්භත් වූ සමාන්-සමුදාහි වූ විද්‍යාවරණසම්පන්න වූ සුගත වූ ලොකවිත් වූ නිරුත්තර පුරුෂ-දමාසාරවි වූ දෙවිමිනිත්තට ආයතා වූ බුද්ධ වූ භගවත් වූ තපාගත තෙමේ ලොවැ පහළ වෙයි හේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ මේ ලොකය ද, මහණබමුණන් සහිත, සම්මත දෙවියන් (රජුන්) හා සෙසු මිනිසුන් හා සහිත සත්ත්වපුජාව ද තෙමේ විසිම නුවණින් දන, ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට, ඔවුනට අවබෝධ කරවයි. හේ දහමි දෙසනුයේ ආදියෙහි හදුක (නිවරද) කොට, මධ්‍යයෙහි හදුක කොට, අවසානයෙහි හදුක කොට, අර්ථ සහිත කොට, ව්‍යාප්ත සහිත කොට, සම්ප්‍රකාරයෙන් පරිපූර්ණ කොට, දහමි දෙසයි (එසේ දෙසනුයේ සිංහාත්‍රයගෙන් සංගාහිත වූ) ශාසනවුමවසිය ප්‍රකාශ කෙරෙයි.

11 නං බිමම, සුණාභි ගහපටි වා ගහපටිපුනෙතා වා අඤ්ඤාගරසමි. වා
 කුලෙ පච්චාරානො සො තං බිමම. සුඤ්ඤා තපාගතෙ සද්ධං පටිලහති.
 සො තෙන සද්ධංපටිලාභෙන සමන්තාගතො ඉති පටිසංචිකකි 'සම්මාධො
 සරුවාසො රජාපථො'¹ අබ්බොකාමසො පබ්බතො. තසිදං සුකරං අකාරං
 අජ්ඣාචසතො එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්තපරිපුණ්ණං සම්මලිචිතං බුභමචරියං
 චරතුං. යනනුනාහං කෙසමස්සුං ඔහාරෙතා කාසායානි වන්හි අච්ඡා-
 දෙතා අභාරසමා අනගාරියං පබ්බජෙය්හ'නති සො අපරෙන සමසෙන
 අපං වා භොගකකිං. පහාය මකන්තං වා භොගකකිං. පහාය අපං වා
 ඤ්ඤාපරිච්චං. පහාය මකන්තං වා ඤ්ඤාපරිච්චං. පහාය කෙසමස්සුං
 ඔහාරෙතා කාසායානි වන්හි අච්ඡාදෙතා අභාරසමා අනගාරියං පබ්බජති
 සො එවං පබ්බජිතො සමානො පාඨමොක්ඛසංවරසංවුතො විහරති
 ආචාරකොචරසම්පන්නො, අඤ්ඤානෙතසු විජෙජසු හගදස්සාවි, සමාදග්ග
 සිකිකිති සිකිකාපදෙසු කායකාමෙමන සමන්තාගතො කුසලෙන, පරිපුණ්ණා-
 ජ්චො සීලසම්පන්නො ඉද්දිසෙසු ගුහතඤාරෙ භොජනෙ මහතඤ්ඤා
 සතිසම්පජ්ඤාඤාන සමන්තාගතො සන්තුලෙති.

[illegible]

1 ଚକ୍ରାଚଳତା, ଶାନ୍ତି

4 පිළිගැනීම, PTS

2. **අනාමාරි, මරණ**

5 අප්‍රේල්, PTS

7 පරිසරය, PTS.

3. **අධ්‍යයන, සාහිත්‍ය.**

8 ಹರ್ಷನಾರಾಜನಾ, ವಿವರ.

11. ගැහැවියෙක් හෝ ගැහැවිටුකෙක් හෝ අන් එක්තරා කුලයෙකු උපන්නෙක් හෝ ඒ බමිය අයෙක් හෝ ඒ දහම් අයා තථාගත බුදුරජාණන් කෙරෙහි සෑදූහැ ඇති කෙරෙයි. හේ ඒ ඉත්තාලාභයෙන් සමන්විත වූයේ, 'හිඟ්භෙයි විහිම සම්බාධයෙකි, රජස්පයෙකි පැවිද්ද (සම්බාධ නැති) අභාවකාශය (එළි මහත) වැන්න හිඟ්භෙයි වසන්නහු විසින් ඒකාන්තයෙන් පිරිසිදු නොව, ශබ්දලිඛිතයක් සේ කොටමේ බඹසර සරන්නට පහසු නො වේ (එබැවින්) මම කෙහෙරවුලු බහවා, සසාවන් හැද පෙරෙවැ, හිඟ්භෙත් පැවිදිබිමට වදනෙමි නම් යෙහෙකැ'යි මෙසේ ක්‍රවණින් සලකයි. හේ පසු කලෙක අල්ප වූ හෝ සම්පත් රැස හැර, මහත් වූ හෝ සම්පත් රැස හැර, මිද වූ හෝ නැපිරිස හැර, මහත් වූ හෝ නැපිරිස හැර, කෙහෙරවුලු බහවා, සසාවන් හැද පෙරෙවැ, හිඟ්භෙත් පැවිදිබිමට වදි හේ මෙසේ පැවිදි වූයේ ම පාතිමොක්ඛසාවරයෙන් සමන්විත වූයේ, ආචාරයෙන් හා ගොවරයෙන් හා යුක්ත වූයේ, සවල්පමාත්‍ර වූ ද වරදෙහි බිය දක්නේ, නිවරද වූ කායවාක්කමයෙන් සමන්විත වූයේ, එහෙයින් ම පිරිසිදු ආර්ථ ඇතියේ, සිල්වත් වූයේ, ඉන්ද්‍රියයන්හි වැසු දෙර ඇතියේ, බොජුන්හි පමණ දන්නේ, (සත් තන්හි) සිහියෙන් හා ක්‍රවණින් හා යුක්ත වූයේ, සිවුපසයෙහි කුන්වැදැරැම් සකුටින් සකුටු වූයේ, සිකාපදයන්හි සමාදන් වැ ගෙන ගික්මෙයි.

12. මහණ තෙමේ කෙසේ නම් සිල්වත් වේ ද? යත්. කෙවඩාය, මෙහි මහණ තෙමේ ප්‍රාණසාධනය හැර දමා, ප්‍රාණසාධනයෙන් වෙසෙසින් වැළැක්කේ වෙයි බහා තැබූ දඩුවුගුරු ඇත්තේ (දඩුවුගුරු නො දරන්නේ), බහා තැබූ ආයුධ ඇත්තේ (ආයුධ නො දරන්නේ), පවට පිළිකුල් කරන්නේ, මෙමුත්‍රියට පැමිණියේ (මෙමුත්‍රියෙන් යුක්ත වූයේ), සියලු සතුන් කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇති වැ වෙසේ මේ ද ඔහුගේ එක් ශිල්පයක් වේ. හේ අදන්තාදනය හැර ලා, නොදුන් දෑ ගැත්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි. දුන් දෑ ම පිළිගන්නායුලු වූයේ, දුන් දෑ ම කැමැති වැ ඉවසනායුලු වූයේ, නොසොර වූ පිරිසිදු සිතින් යුතු වැ වෙසේ මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වේ හේ අබිරම්සර දුරු ලා බඹසර සරන්නේ වෙයි ගැඹිදහමක් වූ මෙවුන්දමින් දුරු වැ හැසිරෙන්නේ, එයින් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වේ හේ බොරු කිම දුරු ලා, බොරු කීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි. ඇත්ත කියනායුලු වූයේ, ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපා කියන්නේ, තහවුරු වැ පිහිටි කපා ඇත්තේ, ඇදහිය යුතු කපා ඇත්තේ, ලොව නො රවටන්නේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වේ හේ කේලාමි කිම දුරු ලා, කේලාමි කීමෙන් වැළැක්කේ මේ මේ තැනින් අයා මොවුන් (ඔවුන්ගෙන්) බිඳවනු පිණිස එතන්හි නො කියනායුලු වූයේ, එතැනින් අයා ඔවුන් (මොවුන්ගෙන්) බිඳවනු පිණිස මේ තන්හි නො කියනායුලු වූයේ, මෙසේ බිඳගවුන් ගලපන්නේ (සමග කරන්නේ) ද, එකට ගැලපුණවුන් (සමයෙහි පැවිණි යවුන්) හට රුකුල් දෙන්නේ ද වෙයි සමයෙහි සිටින්නවුන් හා වාසය කැමැත්තේ, සමයෙහි වසන්නවුනට කැමැත්තේ, සමග වැ සිටින්නවුනට සකුටු වනුයේ, සමයෙහි ඇති කරන බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වේ. හේ රථ බිඳුම් දුරු ලා, රථ බස් දෙයුමෙන් වැළැක්කේ වෙයි.

යා සා වාචා තෙලා කණ්ණෙහුඩා පෙමනීයා¹ හදගඛනමා පොරි බහුජනසාන්තා බහුජනමනාපා, නථාරූපිං² වාචං භාසිතා හොති. ඉදුමපි'ය්‍ය හොති සිලසම්. සමථපාලාපං පභාය සමථපාලාපා පටිච්ඡිද්ධො හොති කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ඛමමවාදී විනයවාදී නිධානවතී. වාචං භාසිතා හොති කාලෙත සාපදෙසං පරිගනනවතී. අත්ථසඤ්ඤිතං ඉදුමපි'ය්‍ය හොති සිලසම්.

13 බිජ්ඣාමිභූතගාමසමාරම්භා පටිච්ඡිද්ධො හොති එකභග්ගිකො හොති රතනුපරතො පටිච්ඡිද්ධො විකාලභොජනා නවච්ඡිතවාදීනවිසුක-දස්සනා පටිච්ඡිද්ධො හොති මාලාගාමිවිලෙපනධාරණමණ්ඩනවිභූසනවධානා පටිච්ඡිද්ධො හොති. උච්චායයනමිත්තාසයනා පටිච්ඡිද්ධො හොති. ජාතරූප-රජතපටිග්ගහණං පටිච්ඡිද්ධො හොති. ආමකධඤ්ඤපටිග්ගහණං පටිච්ඡිද්ධො හොති ආමකමංසපටිග්ගහණං පටිච්ඡිද්ධො හොති ඉන්ද්‍රියමාර්ගපටිග්ගහණං පටිච්ඡිද්ධො හොති දුෂ්පිද්ධපටිග්ගහණං පටිච්ඡිද්ධො හොති. අජෙලයා-පටිග්ගහණං පටිච්ඡිද්ධො හොති කුකුඤ්චධුකරපටිග්ගහණං පටිච්ඡිද්ධො හොති. හත්ථිවංශාසවලවාපටිග්ගහණං පටිච්ඡිද්ධො හොති බෙතතවත්ථුපටිග්ගහණං පටිච්ඡිද්ධො හොති දුතෙය්‍යපභිණගමනානුයොගා පටිච්ඡිද්ධො හොති. කායවිකායා පටිච්ඡිද්ධො හොති. නුලාකුටිකංසකුටිමානකුටි පටිච්ඡිද්ධො හොති උකෙකාටනවඤ්චනනිකාසිසාචයොගා පටිච්ඡිද්ධො හොති. ඡේදනවධබ්බකිනවිපරාමොසආලොපසහාසාකාරං පටිච්ඡිද්ධො හොති. ඉදුමපි'ය්‍ය හොති සිලසම්.

14 සථා වා පනෙතො නොනෙතො සමණ්ඩ්‍රාගමිණං සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරූපං බිජ්ඣාමිභූතගාමසමාරම්භං අනුයුතො විහරන්ති, සෙය්‍යපිදං මුලබ්ජං බකිබ්ජං එලුබ්ජං අග්ගබ්ජං බිජ්ඣිතමෙව පඤ්චමං. ඉති වා ඉති එවරූපං බිජ්ඣාමිභූතගාමසමාරම්භං පටිච්ඡිද්ධො හොති ඉදුමපි'ය්‍ය හොති සිලසම්.

1. පෙමනීයා, පෙම.

නිදේශ, කන්කලු, පෙම් උපදවන, පහසුවෙන් සිතා වැදගත්තා, නොගැමි, බොහෝ දෙනාට ප්‍රිය, බොහෝ දෙනාගේ මන වඩන යම් බයෙක් වේ ද, එබඳු වූ බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ. හේ බොල් හිස් දෙබැවිලි කැරැලා, බොල් දෙබැවිල්ලෙන් වැළැක්කේ වෙයි සුදුසු කාලවේලාවෙහි කපා කරන සුදු වූයේ, ඇත්ත ම කියනසුදු වූයේ, වැඩ සලසන බසක් ම කියනසුදු වූයේ, නව ලොවුතුරුදහම ඇසුරු කොට ම කියනසුදු වූයේ, හික්මීම ඇති කරන බසක් ම කියනසුදු වූයේ, සිතා නබා ගන්නට සුදුසු වූ, කරුණු සහිත වූ, ඉමක් කොතක් ඇති (ප්‍රමාණ-වත් වූ), දෙලෝ වැඩ හා සම්බන්ධ වූ ම බසක් සුදුසු කාලයෙහි කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ

13 හේ ඕප්පනු (පැළ වන ද) ද, භූතසමුහ (පැළ වුණු ද) ද සිදි-මෙන් බිඳිමෙන් වැළැක්කේ වෙයි රු බොජුනෙන් වැළැක්කේ, එක් වේලේ වළඳන බත් ඇත්තේ, නොකල්බොජුනෙන් වැළැක්කේ වෙයි. නවනු ගනු වසනු විසුළුදහන් යන මෙයින් වැළැක්කේ වෙයි ඇතැ අඩු තැන් පිරවීමට, ඇත සැරැසීමට කරුණු වන මල්ගදවිලෙවුන් දරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි පමණ ඉක්මි උසසුන් ද, නොකාප වූ මහඅසුන් ද යන දෙකින් ම වැළැක්කේ වෙයි රන් රිදී මුසු කහවණු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි අඹු බානා පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි අමු මස් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි ස්ත්‍රීන් කුමාරිකාවන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි දූසිදහන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි එළුවන් බැවෙළුවන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි කුකුළන් හුරන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි ඇතුන් අසුන් වෙලෙවුන් ගෙරින් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි කෙත්වතු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි හිඟයනට දුන මෙහෙවර කිරීමෙහි ද ගෙන් ගෙට පණිවුඩ පණත් ගෙන යාමෙහි ද යෙදීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි වෙලෙද ගනුදෙනුයෙන් වැළැක්කේ වෙයි හොරතරුදියෙන් කිරීමෙන්, බොරු රන් පැමෙන්, හොර මිනුම්වලින් මිනුමෙන් වැළැක්කේ වෙයි අල්ලස් ගෙන හිඟයන් නොහිඟී කිරීමෙන්, නානා උපායයෙන් අනුන් රැවැටීමෙන්, අගනා දෑට හුරු නො අගනා දෑක් පෙන්වා කරන මායායෙන්, මෙ කී නොකී හැම කෙරුමක කම්වලින් ම වැළැක්කේ වෙයි අන් පා ඇදිය සිදිමෙන් ද, මැරීමෙන් ද, රුකුන් ඇදීමෙන් බැදීමෙන් ද, සැහැසිකම් කිරීමෙන් ද වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වෙයි

14 යම්ගේ සමහර භවත් මහණබමුණෝ සැදුනාගෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, මුලපීර ද (හිතුරු ඇදි පැළ වන මුල් ද), සකකි වීර ද (නුග ඇදි පැළ වන කද ද), පරාචීර ද (රික් උණ බට ඇදි පැළ වන පුරාක් ද), අග්‍රපීර ද (ඉරිවේරය ඇදි පැළ වන දඳු ද), පස් වනු වීරපීර ද (වි ඇදි පැළ වන ඇට ද) යන මෙ කී වීරසමුහ ද (පැළ වන ද ද) භූතසමුහ ද (පැළ වුණු ද ද) පෙළීමෙහි (සිදුම් කුදුම් කැළීම යැ යි) කියන ලද සමාරම්භයෙහි ගෙදුණෝ වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ වීර-ශ්‍රාමිභූතශ්‍රාමසමාරම්භයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ.

15. යථා වා පනෙනෙක භොනෙතා සමණ්ඩ්‍රාහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේතීං තෙ එවරුපං සනතිධිකාරපරිභොගං අනුයුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං: අනතසනතිධිං පාතසනතිධිං වත්ථසනතිධිං සාතසනතිධිං සයනසනතිධිං ගක්ඛසනතිධිං ආමිගසනතිධිං ඉති වා ඉති එවරුපා සනතිධිකාරපරිභොගං පටිවිරතො භොති ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

16. යථා වා පනෙනෙක භොනෙතා සමණ්ඩ්‍රාහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේතීං තෙ එවරුපං විසුකදස්සනං අනුයුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං: නව්වං ගීතං වාදිතං පෙකඛං අක්ඛානං පාණ්ණසාරං චේතාලං කුමනථුතං සොහනකං වණ්ඩාලං වංසං ඛොපනකං කන්ථියුද්ධං අස්සයුද්ධං මභිසයුද්ධං උසහයුද්ධං අජයුද්ධං මෙණ්ඩියුද්ධං කුකුඤ්චයුද්ධං වට්ටකයුද්ධං දණ්ඩියුද්ධං මුට්ඨියුද්ධං නිබ්බුද්ධං උය්‍යාසිකං බලහං සෙතාබ්‍රහ්මං අණ්ණිකදස්සනං ඉති වා ඉති එවරුපා විසුකදස්සනං පටිවිරතො භොති ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

17. යථා වා පනෙනෙක භොනෙතා සමණ්ඩ්‍රාහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේතීං තෙ එවරුපං ජුතප්පමාදවිකානුයොගං අනුයුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං: අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිහාරපථං සන්තිකං බලිකං සට්ඨකං සලාකාහත්ථං අක්ඛං පඞ්ගවීරං වඩ්ඛකං මොක්ඛවිකං විච්ඡුලකං පත්තාලහකං රථකං ඛනුකං අක්ඛරිකං මනෙසිකං යථාචර්‍යං ඉති වා ඉති එවරුපා ජුතප්පමාදවිකානුයොගං පටිවිරතො භොති ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

18. යථා වා පනෙනෙක භොනෙතා සමණ්ඩ්‍රාහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේතීං තෙ එවරුපං උච්චාසගතමහාසගතං අනුයුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං: ආසන්දිං පලලඞ්ඛං ගොතකං චිත්තකං පටිකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උද්දුලොමිං එකනතලොමිං කට්ඨිස්සං කොසෙය්‍යං කුත්තකං හත්ථත්ථරං අස්සත්ථරං රථත්ථරං අජිතප්පවෙණිං කාදලීමිගට්ටරපච්චත්ථරණං සඋත්තරවත්ථං උග්ගොලොගිතකුපධානං ඉති වා ඉති එවරුපා උච්චාසගතමහාසගතං පටිවිරතො භොති ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

15 යම්හේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, කත දැ රැස් කොට තබා ගැනීම, බොහ දු රැස් කොට තබා ගැනීම, වස්ත්‍ර රැස් කොට තබා ගැනීම, (රිය ගැල් ඇදිය ද පාවහන් ඇදිය ද යන) ගාත රැස් කොට තබා ගැනීම, ඉහතා කී දු හැර (තවත් තල සහල් ඇ වුව මනා) පසය රැස් කොට තබා ගැනීම යන මෙසේ වූ සන්නිධිකාර පරිභොගයෙහි (පසය රැස් කොට තබා ගෙන වැළැඳීමෙහි) යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු වූ හෝ සන්නිධිකාර පරිභොගයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

16 යම්හේ සමහර භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, නැවුම් ගැඹුම් වැසුම්, නටසමර්ජා (තවත් සමුහයක් එක් වූ ජනයාගෙන් ඉදිරියේ දක්වන නැවුම්), ඇබ්බාත (මහාභාරතාදිය කීම ඇසීම), පාණ්ඩුර (අතින් ලොකොබෝර ගැඹුම් හෝ අත්තල ගැඹුම්), වේතල (දඹුල්ලා කාලමුපට ගැසීම හෝ මතුරු දපා මලසිරුරු නැතිවීම), කුම්භපුන (සිවුරස් බෙර වැසුම්), භොහතක (රංගබලිකරණය හෙවත් රහම්බුල්ලෙහි දී දෙවනාවතට භොහත වශයෙන් නානදිගිත භාගතය හෝ ප්‍රතිභාවවු කිරීම), සණ්දෙවුන් කෙළිය (හෝ අයෝ-ගුඩක්‍රීඩාව), උණගේ ඔසොවා ගෙන කරන ක්‍රීඩාව, අය්බාවතය (මලවුන්ගේ ඇට සෝදු සුවද කවා තබා තකත්තෙමෙහි ඊ වටා සිට උත්සව කිරීම), ඇත්පොර, අස්පොර, මිසුපොර, භොත්පොර, එළපොර, බැවෙළ-පොර, කුකුළපොර, වවුපොර, පොලුහරබ, චිත්‍රපුද, මල්ලපොර, සුද පවත්නා තැන් දක්නට යාම, බලසෙන් ගණිතා තැන් දක්නට යාම යන මෙබඳු විපුළ දස්තෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ විපුළ දස්තෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

17 යම්හේ සමහර භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, අවපාකෙළිය, දසපාකෙළිය, අහස්දකෙළිය, මඩුලු පැනුම්, සන්නිකා ක්‍රීඩාව, දදකෙළිය, කල්ලි ගැඹුම්, සලාඅත්තෙළිය, ගුලකෙළිය, කොළ-නලා පිඹුම්, කෙළිනගුලින් හැම, කරණම් ගැඹුම්, කන්තංගුරුවා කෙළිය, කොළනැළියෙන් වැලි ඇ මැනුම්, ක්‍රීඩාරට පැදවීම, කුඩා දුන්නෙන් පිදීම, ඇකිරකෙළිය (පිටේ හෝ අහසේ අකුරු ඇද ඒ කියවීම), සිතු දය කීමේ ක්‍රීඩාව, විකානාංගානුකරණය (කනුන් කොරුන් යන ආදීන් සේ ඉරියවු පැවැත්වීම) යන මෙබඳු වූ පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි යෙදීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

18 යම්හේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, දික්සගළා පුටු ය, පලහය, මහකොටුපලහය, විශමනෙන් පිහිතුරු කළ එළලොම්මුවා ඇතිරිය, එළලොම්මුවා සුදු ඇතිරිය, ගතමල් ගෙදු එළලොම් ඇතිරිය, තිලිය (පුලුන් මෙන්තය), සිංහරුපාදි රූපවලින් පිහිතුරු කළ එළලොම් ඇතිරිය, දෙපැත්තේ මලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරිය, එක් පැත්තේ පමණක් ලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරිය, රත්කපුකම් කළ පසතුරුණ, කොසෙය්‍ය හුයින් විසු ඇතිරිය, ඇතු පිට එළන ඇතිරිය, අසු පිට එළන ඇතිරිය, රියා එළන ඇතිරිය, ඇඳු ය සිරුර හේ අසුන් දිවියමින් මසා කළ ඇතිරිය, කෙසෙල්මුවාසමින් කළ මහගු පසතුරුණ, ඉස්දෙර පාමුල රත්කන්වසින් තබා ඇති රතු උඩුපියන්සහිත මහගු යහන යන මෙබඳු වූ උස්ගහන් මහසහන් පරිහරණය කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ උස්ගහන් මහසහන් පරිභොගයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

19 යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්වුගමණා සද්ධාදෙය්‍යානි තොජ්-
තානි භුඤ්ජේතාං තෙ ඵවරුපං මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයොගං අනුසුත්තා
විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං උච්ඡාදනං පරිමද්දනං තඤාපනං සච්ඛාහනං ආදයං
අඤ්ජනං මාලාවලෙපනං මුඛවුණ්ණකං මුඛලෙපනං හත්ථනාං සිඛාබ්‍යං
දණ්ඩකා තාලිකා බග්ගං ජතං විත්තුපාහනා උරුහිසං මණ්ණි වාදවජ්ජනිං
මද්දනානි වසානි දීඝද්දනානි ඉති වා ඉති ඵවරුපා මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානු-
යොගාං පටිවිරතො භොති ඉද්ධපි'ය්‍ය භොති සීලසමිං.

20 යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්වුගමණා සද්ධාදෙය්‍යානි
තොජ්ජානානි භුඤ්ජේතාං තෙ ඵවරුපං තීරවජානකපං අනුසුත්තා විහරන්ති,
සෙය්‍යපීදං රුජකපං වොරකපං මහාමත්තකපං තෙතාකපං හයහපං
සුඤ්ඤකපං අත්තකපං පානකපං වජ්ජකපං සයනකපං මාලාකපං ගායකපං
ඤ්ඤකපං සානකපං ගාමකපං නිගමකපං නගරකපං ජනපදකපං ඉක්ඛි-
කපං පුරිසකපං [කුමාරකපං කුමාරිකපං] සුරකපං විසිඛාකපං කුමාරිකපං න-
කපං පුබ්බපෙතකපං නානත්තකපං ලොකකබ්බසිකං සමුද්දකබ්බසිකං
ඉතිහවාහවකපං. ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරවජානකපාය පටිවිරතො
භොති ඉද්ධපි'ය්‍ය භොති සීලසමිං.

21 යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්වුගමණා සද්ධාදෙය්‍යානි
තොජ්ජානානි භුඤ්ජේතාං තෙ ඵවරුපං විග්ගාහිකකපං අනුසුත්තා විහරන්ති,
සෙය්‍යපීදං න නිං ඉමං ධම්මචිත්තං ආජානාහි අහං ඉමං ධම්මචිත්තං
ආජානාමි. කිං නිං ඉමං ධම්මචිත්තං ආජානාමිසි? මිච්ඡාපට්ඨප්පොතා
නිවුසි, අකමසමි සමමාපට්ඨප්පොතා සංහිතං මෙ, අසංහිතං තෙ පුරෙ වචනිකං
පච්ඡා අවචි පච්ඡා වචනිකං පුරෙ අවචි ආවුණ්ණං තෙ චිප්ඤ්චතනං
ආරෙදපිතො තෙ වාදෙ. නිග්ගන්තො නිවුසි වර වාදසාමොක්ඛියා නිබ්බෙ-
දෙහි වා සචෙ පභොගිති ඉති වා ඉති ඵවරුපාය විග්ගාහිකකපාය පටිවිරතො
භොති ඉද්ධපි'ය්‍ය භොති සීලසමිං.

22 යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්වුගමණා සද්ධාදෙය්‍යානි
තොජ්ජානානි භුඤ්ජේතාං තෙ ඵවරුපං දුතෙය්‍යපඨිණ්ගමනානුයොගමනුසුත්තා
විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං රඤ්ඤං රුජමහාමත්තානං බත්තිසානං වුපමණාකං
ගාපතිකානං කුමාරානං “ඉධ ගච්ඡ අමුත්තාගච්ඡ දදං හර අමුත්ත දදං
ආහර”ති ඉති වා ඉති ඵවරුපා දුතෙය්‍යපඨිණ්ගමනානුයොගාං පටිවිරතො
භොති. ඉද්ධපි'ය්‍ය භොති සීලසමිං.

19 යම්සේ වනාහි ඇතැම් හවත් මහණබඩුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, සුවදසුණුයෙන් ඇඟ ඉළුම්, අත්පාඇති භෝසටකන් ගත්වඩුවට තෙල් ගා මැසීම, සුවද දියෙන් නැවීම, උරගිස්ඇති මස් වැඩෙනුවට මුගුරින් තැළීම, කැබපතින් මුහුණ බැලීම, අලංකාර වශයෙන් අඳුන් ගාම, මල් පැලැඳීම හා උලෙවුන් දැරීම, මුවසුණු මුව-විලවුන් දැරීම, ගඤ්ඤාභරණ දැරීම, හිනා කුඩුම්බය බැඳීම, විසිතුරු සැරසව දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත්තල දැරීම, කඩු දැරීම, පිසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල්පට බැඳීම, සිළුමණ පැලැඳීම, පිසිතුරු සෙමෙර වල්පිදුනා දැරීම, දික් දවලු ඇති පුදු රෙදි හැඳීම යන ආදී ඇඟ අඩු තැන් පිරවීමටත් ඇඟ සැරසීමටත් කරුණු වන දෑ පරිභෝග කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බිඳු දෑ පරිභෝග කිරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

20. යම්සේ වනාහි ඇතැම් හවත් මහණබඩුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද රාජකථා වෘත්තකථා මහාමාත්‍යකථා සෙනාකථා භයකථා යුග්ගකථා අභාරකථා පානකථා වස්ත්‍රකථා ශයනකථා මාලාකථා ගනිකථා ඥාතිකථා යානකථා මුළුකථා නිගමකථා නගරකථා ජනපදකථා ස්ත්‍රීකථා පුරුෂකථා කුමාරකථා කුමාරිකථා ශූරකථා විවිකථා කුමන්ත්‍රණකථා නානාකිකථා ලෝකාඛ්‍යාසිකා කථා සමුද්‍රාඛ්‍යාසිකාකථා ඉතිහාසවකථා යන මේ බිඳු වූ තීරස්විත කථාවන්හි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ මෙයින් අන්‍ය වූ හෝ මේ බිඳු කථාවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

21. යම්සේ වනාහි ඇතැම් හවත් මහණබඩුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, “හෝ මේ දහම් විනය නොදනිති මම ම මේ දහම් විනය දනිමි මේ දහම් විනය කීමැයි හෝ දනිති ද? හෝ වරදවා පිළිපත්තෙහි මම මැනවින් පිළිපත්තෙමි වෙමි මා බල කරුණු සහිත ය. තා බස කරුණු රහිත ය හෝ පළමුයෙන් කියූ යුත්ත පසු වැ කියෙහි ය. පසු වැ කියූ යුත්ත පළමුයෙන් කියෙහි ය. තා කලක් ම පුහුණු කළ දෑ මගේ උත්තර වචනයෙන් ම පෙරළී ගියේ ය මා විසින් තව දෙයක් නැතිණ. මා විසින් නිගන්තා ලද්දෙහි. මා තැඟ දෙසින් මිදෙන්නට ගැසිරෙව (ඒ ඒ තැන ගොස් උගනුව). හැකි නම් එය විසදව” යන ආදීන් මේ බිඳු වූ උනුත් බැණ දෙබා ගැනුණි යෙදෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ අන් මෙබිඳු වූ හෝ බැණදෙබාගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

22. යම්සේ සම්මත හවත් මහණබඩුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද “වෙයි යන්නැ. අසෝ තැනට එන්නැ මො ගෙනැ යන්නැ. අසෝ තැනට මෙය ගෙනෙන්නැ”යි කළ නියෝග පිළිගෙන, රජුන්ගේ රජමහඇමැතියන්ගේ ක්‍රියායන්ගේ බලිකන්ගේ ගැහැවියන්ගේ රජ-කුමරුවන්ගේ මේ බිඳු දුත ලේඛනවරයින් පණිවුඩ ගෙන යෑමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ අන් මේ වැනි වූ හෝ දුත මෙතෙවන් පණිවුඩ ගෙන යෑමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

23. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණවුහමණා සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජන්ති තෙ භුහතා ව භොනති ලපකා ව කෙමිතතිකා ව නිපෙය්හිකා ව ලාභෙන ව ලාභං නිජ්ඣංසිතායෙ. ඉති වා ඉති ඵවරුපා භුහනලපතා පටිවිරතො භොති. ඉදම්පි'ය්හ භොති සීලසමි.

24. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණවුහමණා සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජන්ති තෙ ඵවරුපාය තීරව්ණනවිජ්ජාය මිව්ණජ්චෙන ජීවිකං කපෙන්නති, සෙය්හපිදං අභිතං නිමිතතං උප්පාදං සුපිතං ලක්ඛණං මුසිකවිජ්ජනං අග්ගිභොමං දුබ්බිභොමං ථුසභොමං තණ්හුලභොමං සප්පි-භොමං තෙලභොමං මුඛභොමං ලොභිතභොමං අභිකවිජ්ජා, වජ්ජවිජ්ජා බහන-විජ්ජා සිවවිජ්ජා භුතවිජ්ජා භුරිවිජ්ජා අභිවිජ්ජා විසවිජ්ජා විමිසිකවිජ්ජා මුසිකවිජ්ජා සඤ්ඤාච්ජා වාග්ගවිජ්ජා පක්කජ්ජානං සරපරිත්තානං මග-පක්කං ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරව්ණනවිජ්ජාය මිව්ණජ්චා පටිවිරතො භොති. ඉදම්පි'ය්හ භොති සීලසමි.

25. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණවුහමණා සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජන්ති තෙ ඵවරුපාය තීරව්ණනවිජ්ජාය මිව්ණජ්චෙන ජීවිකං කපෙන්නති, සෙය්හපිදං මණ්ණලක්ඛණං වජ්ජලක්ඛණං දුණ්ඩලක්ඛණං අසිලක්ඛණං උසුලක්ඛණං ධනුලක්ඛණං ආවුධලක්ඛණං ඉසිලක්ඛණං පුරිසලක්ඛණං කුමාරලක්ඛණං කුමාරිලක්ඛණං දසලක්ඛණං දසිලක්ඛණං තජ්ජිලක්ඛණං අසාලක්ඛණං මහිසලක්ඛණං උසභලක්ඛණං භොලක්ඛණං අජලක්ඛණං මෙණ්ණිලක්ඛණං කුක්කුටලක්ඛණං වට්ටකලක්ඛණං ගොඩා-ලක්ඛණං කණ්ණිකාලක්ඛණං කව්ඡපලක්ඛණං මගලක්ඛණං ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරව්ණනවිජ්ජාය මිව්ණජ්චා පටිවිරතො භොති. ඉදම්පි'ය්හ භොති සීලසමි.

26. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණවුහමණා සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජන්ති තෙ ඵවරුපාය තීරව්ණනවිජ්ජාය මිව්ණජ්චෙන ජීවිකං කපෙන්නති, සෙය්හපිදං “රඤ්ඤං නිග්ගානං හවිසාති රඤ්ඤං අනිග්ගානං හවිසාති අබ්භතතරුතං රඤ්ඤං උපයානං හවිසාති. බාහිරුතං රඤ්ඤං අපයානං හවිසාති බාහිරුතං රඤ්ඤං උපයානං හවිසාති. අබ්භතතරුතං රඤ්ඤං අපයානං හවිසාති. අබ්භතතරුතං රඤ්ඤං ජයො හවිසාති. බාහිරුතං රඤ්ඤං පරුජයො හවිසාති, බාහිරුතං රඤ්ඤං ජයො හවිසාති, අබ්භතතරුතං රඤ්ඤං පරුජයො හවිසාති ඉති ඉමස්ස ජයො හවිසාති. ඉමස්ස පරුජයො හවිසාති.” ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරව්ණනවිජ්ජාය මිව්ණජ්චා පටිවිරතො භොති. ඉදම්පි'ය්හ භොති සීලසමි.

23. යම්ගේ සම්භර භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, කුතකකම් කරන්නෝ වෙන් ද, ලාභසත්කාර පතා අනුන් සිත් ඇදෙන සේ වූ වැඩු බස් දෙවන්නෝ වෙන් ද, සිවු පසය ලබනු සඳහා කසින් හෝ බසින් ඇඟවීම් කරන්නෝ වෙන් ද, ලාභා-පෙත්‍යයෙන් අනුනට ගරහන්නෝ වෙන් ද, ලාභයෙන් ලාභය සොයන්නෝ වෙන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී ද මේ බදු වූ ද කුහනලපතවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

24. යම්ගේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, අංගශාන්ත්‍රය, නිමිත්තශාන්ත්‍රය, උත්පාතලක්‍ෂණය, ස්වප්න-ශාන්ත්‍රය, ලක්‍ෂණශාන්ත්‍රය, මුෂකවජ්ජනවිද්‍යාව, අත්තිකෘතිය, දර්විභෝගය, කුෂභෝගය, කණ්භෝගය, තණ්හුලභෝගය, සර්පිත්භෝගය, කෙලෙකෝගය, මුඛභෝගය, ලොහිතභෝගය, අංගවිද්‍යාව, වාත්තුවිද්‍යාව, ඝෘහුවිද්‍යාව, ශිවවිද්‍යාව, භූතවිද්‍යාව, භූරිවිද්‍යාව, අභිවිද්‍යාව, විෂවිද්‍යාව, වාස්තිකවිද්‍යාව, මුෂකවිද්‍යාව, ශාකුතවිද්‍යාව, වායගවිද්‍යාව, පක්වඩ්‍යානය, ගරපරිත්‍රාණය, මාගපක්‍ෂය යන මේ කී හෝ මෙබදු වූ හෝ තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මිථ්‍යාච්චයෙන් දීරි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී ද මේ බදු වූ ද තීරණවිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යා-ච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි

25. යම්ගේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, ඕණ්ලකුණු, වත්ලකුණු, දඩුලකුණු, කඩුලකුණු, ඊලකුණු, දුටුලකුණු, අවිලකුණු, ඉතිරිලකුණු, පුරිස්ලකුණු, කුමරලකුණු, කුමරිලකුණු, දත්ලකුණු, දසිලකුණු, ඇත්ලකුණු, අත්ලකුණු, මිසුලකුණු, විහපලකුණු, ගොන්ලකුණු, එළලකුණු, බැටෙළලකුණු, කුකුළලකුණු, වවුලකුණු, ගොල්ලකුණු, කැණිලකුණු, කහුලුලකුණු, මුවලකුණු යන ආදී මේ බදු තීරණවිත විද්‍යයෙන්, මේ බදු මිථ්‍යාච්චයෙන් දීරි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී ද මේ බදු වූ ද තීරණවිත විද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

26. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, “අසෝ දිනැ අසෝ නැකැතින් (සුදුසදහා) සිය නුවරින් අසෝ රජුන්ගේ නික්මීම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පෙරලා සිය නුවරට ඊම වන්නේ ය. අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් හමු වන්නට රච කුලු නුත් රජුන්ගේ යාම වන්නේ ය. අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ ඉවත් වැ යාම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් රච කුලු සිටින රජුන් කරා පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ පැමිණීම වන්නේ ය. අසෝ නැකැතින් ඇතුළතැ සිටින රජුන්ගේ ඉවත් වැ යාම වන්නේ ය රච ඇතුළතැ සිටින රජුන්ට ජය වන්නේ ය. පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට පරාජය වන්නේ ය. පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට ජය වන්නේ ය රච කුලු සිටින රජුන්ට පරාජය වන්නේ යැ” යි මෙසේ ‘මොහුව ජය වන්නේ ය මොහුව පරාජය වන්නේ යැ’ යි කියමින් මේ බදු වූ තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මේ බදු වූ මිථ්‍යාච්චයෙන් දීරි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බදු වූ තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

27. යථා වා පනෙතෙ භොතෙනා සමණවුහමිණා සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජාති තෙ එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය මිව්න්ජවෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං: “විඤ්ඤානො හවිස්සති සුරියඤ්ඤානො හවිස්සති. නක්ඛතතඤ්ඤානො හවිස්සති. වජ්ඣමසුරියානං පඨගමනං හවිස්සති. වජ්ඣමසුරියානං උප්පඨගමනං හවිස්සති. නක්ඛතතානං පඨගමනං හවිස්සති නක්ඛතතානං උප්පඨගමනං හවිස්සති උක්ඛාපාතො හවිස්සති. දිසාඛාතො හවිස්සති භුමිවාලො හවිස්සති දෙවදුඤ්ඤාති හවිස්සති වජ්ඣමසුරියනක්ඛතතානං උග්ගමනං ඕගමනං සංකිලෙසං වොදනං හවිස්සති එවංවිපාකො විඤ්ඤානො හවිස්සති එවංවිපාකො සුරියඤ්ඤානො හවිස්සති, එවංවිපාකං වජ්ඣමසුරියානං පඨගමනං හවිස්සති එවංවිපාකං වජ්ඣමසුරියානං උප්පඨගමනං හවිස්සති. එවංවිපාකං නක්ඛතතානං පඨගමනං හවිස්සති. එවංවිපාකං නක්ඛතතානං උප්පඨගමනං හවිස්සති එවංවිපාකො උක්ඛාපාතො හවිස්සති එවංවිපාකො දිසාඛාතො හවිස්සති එවංවිපාකො භුමිවාලො හවිස්සති එවංවිපාකො දෙවදුඤ්ඤාති හවිස්සති එවංවිපාකං වජ්ඣමසුරියනක්ඛතතානං උග්ගමනං ඕගමනං සංකිලෙසං වොදනං හවිස්සති”, ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය මිව්න්ජවා පටිවිරතො භොති ඉදම්පිස්ස භොති සිලසමිං.

28. යථා වා පනෙතෙ භොතෙනා සමණවුහමිණා සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජාති තෙ එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය මිව්න්ජවෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං: “සුඛබ්බිකා හවිස්සති දුඛබ්බිකා හවිස්සති සුභික්ඛං හවිස්සති දුඛික්ඛං හවිස්සති ඛෙමං හවිස්සති. හයං හවිස්සති. රොගො හවිස්සති, ආරෝග්‍යං හවිස්සති. මුද්දා ගණනා සංඛාතං කාවේය්‍යං ෆලාකායකං” ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය මිව්න්ජවා පටිවිරතො භොති ඉදම්පිස්ස තොති සිලසමිං.

29. යථා වා පනෙතෙ භොතෙනා සමණවුහමිණා සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජාති තෙ එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය මිව්න්ජවෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං: ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකීර්ණං විකීර්ණං සුභගකරණං දුඛගකරණං විරුද්ධගඛකරණං ජිව්හාතිස්ථමනං හසුසංහතනං හස්ථාගිජ්ජප්පනං හසුජ්ජප්පනං කණ්ණජ්ජප්පනං ආදායපඤ්ඤං කුමාරිජ්ජපඤ්ඤං දෙවපඤ්ඤං ආදිවවුපට්ඨානං මහතුපට්ඨානං අභිභුජ්ජප්පනං සිරිවකායකං ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය මිව්න්ජවා පටිවිරතො භොති. ඉදම්පිස්ස භොති සිලසමිං.

27. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, “අයෝ දිනා චක්‍රග්‍රහණය වන්නේ ය. අයෝ දිනා සුසීග්‍රහණය වන්නේ ය අයෝ දිනා සද් භිරු දෙදෙනා නිසි මගින් යැම වන්නේ ය අයෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යැම වන්නේ ය. අයෝ දිනා නකත්තරුන් නිසිමගින් යැම වන්නේ ය අයෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යැම වන්නේ ය අයෝ දිනා උල්කාපතනය වන්නේ ය දිග්දහය වන්නේ ය භූමිකම්පනය වන්නේ ය වැසි නැති වූ අහස් ගෙඳුම් වන්නේ ය සද්භිරුන්ගේ ද නකත්තරුන්ගේ ද උදව් බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදුව වන්නේ ය. චක්‍රග්‍රහණය ලොවට මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. සුසීග්‍රහණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. නක්‍රග්‍රහණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද් භිරුන් නිසි මගින් යැම මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද් භිරුන් දෙදෙනාගේ නොමගින් යැම මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. නකත්තරුවල පරිභවනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය ඔවුන්ගේ උත්පත්තිය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය උල්කාපතනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. දිග්දහය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය භූමිකම්පනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය වැසි නැති වූ අහස්ගෙඳුම් මෙබඳු පල දෙන්නේ ය සද්භිරුන්ගේ ද නකත්තරුවල ද උදව් බැසීමත් කෙලෙසීමත් පිරිසිදු වීමත් මෙබඳු පල දෙන්නේ යැ” යි කියනුයේ, මෙ බඳු තිරස්චිතවිද්‍යායෙන්, මෙ බඳු මිථ්‍යාච්චයෙන් දීර්ඝ පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙවේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ තිරස්චිතවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරිසකති වේ.

28. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් පිත්චන් මහණබමුණෝ සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, “මේ සම්මෙහි වැසි වන්නේ ය මේ සම්මෙහි නිශ්චය වන්නේ ය මේ සම්මෙහි රට සුභික්‍ෂ වන්නේ ය මේ සම්මෙහි රට දුර්භික්‍ෂ වන්නේ ය මේ සම්මෙහි රටට උවදුරු වන්නේ ය මේ සම්මෙහි රටට සීය වන්නේ ය මේ කලා රෝග වන්නේ ය. මේ කලා රෝග නැති වෙ වන්නේ යැ” යි පලාපල කීම ද, මුද්‍රාව (ඇඟිලි පුරාක්කි සංඝ තබා ගිණීම) ද, ගණනාව (එක දෙක යන ආදීන් ගිණීම) ද, භාවනාසායනා, ලෝකාසනාසායනා යන මේ හෝ මෙ බඳු තිරස්චිත විද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාච්චයෙන් දීර්ඝ පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙවේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ තිරස්චිතවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරිසකති වේ

29. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් පිත්චන් මහණබමුණෝ සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, ආවාත සදහා නකත් කීම, විවාත සදහා නකත් කීම, වෙන් වූ අමුසාමිකත් එක් වන්නට නකත් කීම, අමුසාමිකත් වෙන් වන්නට නකත් කීම, දුන් ණය රැස් කිරීමට නකත් කීම, මුදල් ණයට පොලියට දීමට නකත් කීම, සෞභාග්‍යය ඇති වනුවට යන්න මනාදිය කැර දීම, බිම් පාල වන්නට හදි නුකියම් කිරීම, නැසෙන්නට යන දරු ගස රැකෙන්නට පිළියම් කිරීම, දිව්‍යුල බැදීම, චන්ත්‍රාදිය බලසෙස් හමු තද කිරීම, අත් පෙරළෙන්නට මතුරු දැමීම, හමු පෙරළෙන්නට මතුරු දැමීම, කන් දඟුල වැටෙන්නට මතුරු දැමීම, කැබපතනි දෙව්තාපූජනය කොට පුන්ත ඇසීම, කුමරියක ලවා පේත කියැවීම, දෙව්දස්සක ලවා පේත කියැවීම, ජිව්කා පිණිස භිරු පිදීම, මහාබ්‍රහ්ම පිදීම, මතුරු දසා මුත් ගිහිපල් පිහිදීම, මතුරු දසා පිහිටා කැදැවීම යන මේ හෝ මෙ බඳු වූ තිරස්චිත විද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාච්චයෙන් දීර්ඝ පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙවේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ තිරස්චිතවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරිසකති වේ

30. යථා වා පතෙකෙ භොනෙතා සමණමුහම්ණං සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජන්තී තෙ ඵවරුපාය තීරව්ණානවිජ්ජාය ට්ඨිත්ථාද්වෙන ජිට්ඨං කප්පෙතති, සෙය්‍යපිදං සන්තිකමමං පණ්ඩිකමමං භුතකමමං භුරිකමමං වස්සකමමං වෝස්සකමමං චන්ද්‍රිකමමං චන්ද්‍රපරිකිරණං ආවමනං නභාපනං ජුහනං වමනං විරෙවනං උග්ගිමරෙවනං අබ්‍යාපිරෙවනං සිසපිරෙවනං කණ්ණකෙලං නෙත්තතප්පානං තන්ත්‍රිකමමං අඤ්ජනං පච්චඤ්ජනං සාලාකීයං සලලනනතියං දුරකතිකිච්ඡා මූලභෙසජ්ජානං අනුපාදනං ඔසසීනං පටිමොකෙබ්බං ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරව්ණානවිජ්ජාය මච්ඡාජිවා පටිවිරතො භොති. ඉද්ධපිස්සං භොති සීලසමි.

31. ස ඛො සො කෙවලිසු භික්ඛු ඵවං සීලසමපනෙතා න කුතොචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතො. සෙය්‍යථාචි මාණව ඛතතියො මුග්ඛාවසිනෙතා නිහතපච්චාමිනෙතා න කුතොචි භයං සමනුපස්සති යදිදං පච්චන්තිකතො. ඵවමෙව ඛො කෙවලිසු භික්ඛු ඵවං සීලසමපනෙතා න කුතොචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතො. සො ඉඤ්ජා අරියෙත සීලකඩ්දෙත සමන්තාගතො අජකිත්තං අනවජ්ජුබං පටිසංවෙදෙති. ඵවං ඛො කෙවලිසු භික්ඛු සීලසමපනෙතා භොති.

32. කථංඤ්ච කෙවලිසු භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු භුත්තආරො භොති? දුඛ කෙවලිසු භික්ඛු චක්ඛුතා රූපං දිඨ්වා න නිමිත්තභොති භොති නානුබ්බාසාද්ධනභොති යත්තාධිකරණමෙතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣාදෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ඛම්මා අනාස්සාවෙසුං, තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති. රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියෙ සංවරං අපජ්ජති සොනෙන සද්දං සුඤ්ඤා -පෙ- භාණෙන ගඤ්ඤං භාසිත්වා -පෙ- ජිව්හාය රසං සාසිත්වා -පෙ- කායෙන ඵොට්ඨබ්බං ජුසිත්වා -පෙ- මනසා ඛම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තභොති භොති නානුබ්බාසාද්ධනභොති යත්තාධිකරණමෙතං මනික්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣාදෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ඛම්මා අනාස්සාවෙසුං, තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති. උක්ඛති මනික්ද්‍රියං මනික්ද්‍රියෙ සංවරං අපජ්ජති සො ඉඤ්ජා අරියෙත ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්තාගතො අජකිත්තං අබ්‍යාසෙකසුබං පටිසංවෙදෙති ඵවං ඛො කෙවලිසු භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු භුත්තආරො භොති.

30 යම්කෙසේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, ශාන්තිකම්, ප්‍රණිධිකම්, භූරිකම්, පණ්ඩිතයා පිරිමියකු කිරීම, පිරිමියා පණ්ඩිතයකු කිරීම, වෘත්තකම්, වෘත්ත පරිකරණ, මතුරු දපා මුව දෙවුම, මතුරු දපා අනුන් නැවීම, තෙත් පතා හිනි පිදීම, හිතියනට වමන කරවීම, බඩ විරේක කරවීම, ලය විරේකයට බේන් දීම, වස්ති කිරීම යම්විදේවන බේන් දීම, කන් ලෙඩට තෙල් පියා දීම, හිතියන් සදහා ඇස පවලයට සිසිල ගන්වන තෙත්තෙල් පිසීම, හිතියනට තසා දීම, කාරම් අළුත් සාද දීම, ඇස සිසිල ගන්වන අළුත් සාද දීම, හිතියන්ගේ ඇස රුල්ඇත ලෙඩට බේන් කිරීම, හිතියනට ශල්‍ය කම් කිරීම, ලදරුවන්ගේ ලෙඩට පිළියම් කිරීම, මුල් බෙහෙත් දීම (කාංචිකිත්සාව) කාරම් බේන් බැද වණ හුව වූ පසු ඒවා ගලවා දැමීම යැ” යි මේ ආදී වූ තෝ මෙබඳු වූ තිරස්චිතවිද්‍යාගෙන්, මිථ්‍යාආජිවයෙන් දුටු පවත්වන් දෑ ඒ මහණ තෙමේ මේ තෝ මේ බඳු වූ තිරස්චිත විද්‍යාගෙන්, මිථ්‍යාච්චයෙන් වැලැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයක් වේ.

31. කෙවඩාය, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ ශීලසම්පන්න වූයේ, ශීල-සංවරකෙතූගෙන් කිසි ම එක ද අසංවරයාගෙකින් පහල විශ් හැකි බියක් නො දකී. කෙවඩාය, ඝාත්‍රියාතිෂෙකයෙන් අභිෂෙක ලත්, වැනැසු සතුරන් ඇති ඝාත්‍රියයෙක් කිසි ම එක ද සතුරකුගෙන් විශ් හැකි බියක් යම්කෙසේ නො දක්නේ ද, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ පරිද්දෙන් ශීලසම්පන්න වූයේ, ශීලසංවරකෙතූගෙන් කිසි ම එක ද අසංවරයෙකින් විශ් හැකි බියක් නො දකී හේ මේ ආදී ශීලසංකෘතියෙන් සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව නිදෙස් වූ කාශික චෛතසික සුඛය විදී. කෙවඩාය, මෙසේ මහණ තෙමේ ශීලසම්පන්න වේ.

32 “කෙවඩාය, මහණ තෙමේ තෙසේ තම් ඉදුරන්ති වැසු දෙර ඇත්තේ මේ ද යත්. කෙවඩාය, මේ සත්තෙහි මහණ තෙමේ ඇසින් රූපයක් දක ශුභාදිවශයෙන් එහි ලකුණු නො ගත්තේ වේ. ශුභාදිවශයෙන් අත්පා ආදී අවයවයන්ගේ ආකාර සිතට නො ගත්තේ වේ යම් කරුණෙකින් වක්‍රජිහිය වසා නොගෙන වසන්නාවුගේ චිත්තසන්තානය විෂමලොභ දෙමනස් ආදී ලාමක අකුශල ස්වභාවයෝ ලුහුබදනාහු ද ඒ වක්‍රජිහියයාගේ සංවරය පිණිස හේ පිළිපදී. වක්‍රජිහියය රකි වක්‍රජිහියයෙහි සංවරයට පැමිණේ. කතින් හඬ අසා . නාසාගෙන් ගද ආශ්‍රාණය කොට දිවෙත් රඟ ආස්වාදය කොට. . කතින් ස්ප්‍රථෙව්‍යය (ඇඟට හැපෙන දෑ) ස්ප්‍රථි කොට හිතින් බිම්ලම්භ දත, ශුභාදිවශයෙන් එහි ලකුණු ගත්තේ නො වේ ශුභාදිවශයෙන් අත්පා ආදී අවයවයන්ගේ ආකාර සිතට ගත්තේ නො වේ යම් කරුණෙකින් ශ්‍රොත්‍රෙහියය ශ්‍රාණෙහියය .... ජිහෙව්‍යියය කාශෙ-හියය . මනඉහියය සංවර කොට නොගෙන වසන්නාවුගේ චිත්ත-සන්තානය විෂමලොභ දෙමනස් ආදී ලාමක අකුශල ස්වභාවයෝ ලුහුබද-නාහු ද, ඒ ශ්‍රොත්‍රෙහියයාගේ ශ්‍රාණෙහියයාගේ .. ජිහෙව්‍යියයාගේ කාශෙහියයාගේ ... මනඉහියයාගේ සංවරය පිණිස පිළිපදී ශ්‍රොත්‍ර ... ශ්‍රාණ ... ජිහ්වා .. කාශ මනඉහියය රකි එහි සංවරයට පැමිණේ හේ මේ ආදී වූ ඉහියසංවරයෙන් සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව අව්‍යා-සෙකසුඛය (මහලෙසුන්ගෙන් ඔසු නොපීමෙන් වූ පිරිසිදු අභිචිත්තසුඛය) විදී. කෙවඩාය, මෙසේ වතාහි මහණ තෙමේ ඉහියයන්හි වැසු දෙර ඇත්තේ වේ.

33 කථඤ්ච කෙවලිසි භික්ඛු සත්ථමපඤ්ඤෙන සමන්තාගතො භොදි? ඉධ කෙවලිසි භික්ඛු අභික්ඛානෙන පටික්ඛානෙන සමපජානකාරී භොති ආලොකිතෙ විලොකිතෙ සමපජානකාරී භොති සමපිඤ්ඤෙන පසාරිතෙ සමපජානකාරී භොති. සම්භාවිපත්තවිවරධාරණෙ සමපජානකාරී භොති. අසිතෙ පිතෙ බාසිතෙ සාසිතෙ සමපජානකාරී භොති උච්චාරපසාරිකං මම සමපජානකාරී භොති ගතෙ සිතෙ නිසිතෙන සුතෙන ජාගරිතෙ භාසිතෙ භුක්ඛිතාපෙ සමපජානකාරී භොති එවං බො කෙවලිසි භික්ඛු සත්ථමපඤ්ඤෙන සමන්තාගතො භොති.

34 කථඤ්ච කෙවලිසි භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති? ඉධ කෙවලිසි භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති කායපරිහාරිගෙන චිචරෙන කුච්ඡපරිහාරිගෙන පිණ්ඩපාතෙන. සො ගෙන ගෙනෙව පක්ඛාමිති සමාදයෙව පක්ඛාමිති සෙසාපාපි කෙවලිසි පක්ඛි සකුණො ගෙන ගෙනෙව ඩෙති සපත්තනභාගේ'ව ඩෙති, එවමෙව බො කෙවලිසි භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති කායපරිහාරිගෙන චිචරෙන කුච්ඡපරිහාරිගෙන පිණ්ඩපාතෙන සො ගෙන ගෙනෙව පක්ඛාමිති සමාදයෙව පක්ඛාමිති එවං බො කෙවලිසි භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති.

35 සො ඉමිනා ව අරිගෙන සිලකඩකේන සමන්තාගතො ඉමිනා ව අරිගෙන ඉප්පිසංවරෙන සමන්තාගතො ඉමිනා ව අරිගෙන සත්ථමපඤ්ඤෙන සමන්තාගතො ඉමාය ව අරියාය සන්තුට්ඨො සමන්තාගතො චිචිතං. සෙතාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කඤ්ඤං ධරිතුභං සුසානං වතපජං අබ්බොකාසං පලාලපුඤ්ඤං සො පච්ඡාහතං පිණ්ඩපාතපටික්ඛානෙනා නිසිදති පලලඛකං ආභුජති උජ්ජං කායං පඤ්ඤාය පරිමුඛං සති උපට්ඨපෙති.

36 සො අභිජ්ඣං ලොකෙ පතාය විගතාභිජ්ඣිත වෙතසා විහරති අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසොධෙති බ්‍යාපාදපදෙසං පතාය අබ්‍යාපනාවිජානා විහරති සබ්බපාණතුතභිත්තානුකම්පි බ්‍යාපාදපදෙසා චිත්තං පරිසොධෙති චිත්තමුදායං පතාය විගතචිත්තමුදායා විහරති ආලොකසඤ්ඤා සතො සමපජානො පිතමුදායා චිත්තං පරිසොධෙති. උච්චිච්චානුකුචං පතාය අනුච්චිතො විහරති අජ්ඣිකතං වූපසන්නවිජානා උච්චිච්චානුකුචං විජානං පරිසොධෙති විටිකිච්ඡං පතාය නිශ්ඤට්ඨිකිච්ඡං විහරති අසංකපි කුසලපුඤ්ඤාය වෙමෙසු. විටිකිච්ඡාය චිත්තං පරිසොධෙති.

33 කෙවසිසි, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ස්මාන්ධවිප්‍රජානනයෙන් (සිහි නුවණින්) සමන්විත වේ ද යත් කෙවසිසි, මේ සත්තෙහි මහණ තෙමේ ඉදිරියට යෑමෙහි පෙරළා ර්මෙහි මනා නුවණින් දැන ම (එය) කරනුයේ වෙයි ඉදිරි බැලීමෙහි, අනුදික් බැලීමෙහි (වට වට බැලීමෙහි) මනා නුවණින් දැන ම (එය) කරනුයේ වෙයි අත් පා ආදිය පානිසීමෙහි, දිගු කිරීමෙහි නුවණින් දැන ම (එය) කරනුයේ වෙයි. සහලසිවුර ද පාත්‍රය ද සෙසු සිවුරු ද දර්මෙහි නුවණින් දැන ම කරන්නේ වෙයි. ආහාර ගැන්මෙහි, පැන් පිටවෙහි, පිරිකැවිලි ආදිය කෑමෙහි, ම ආදිය රස විඳීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙයි. මල මුළු පහ කිරීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙයි ගමනෙහි සිටීමෙහි හිඳීමෙහි නිදීමෙහි කපා කිරීමෙහි සොබිණීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙයි කෙවසිසි, මෙසේ පනාති මහණ තෙමේ සිහි නුවණින් සමන්විත වෙයි.

34. කෙවසිසි, කෙසේ නම් මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ ද යත් කෙවසිසි, මේ සත්තෙහි මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරින් ද කුසමිපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආහාරයෙන් ද සතුටු වෙයි. හේ යම් යම් තැනකට නික්මා ගේ ද, අට පිරිකර පමණක් ගෙන ම නික්මෙයි කෙවසිසි, (පියා හඹනුවට තරම්) අත්තටු ඇති කුරුලු තෙමේ යම් යම් තැනක පියා හඹා ගේ නම්, පියාපත් බර සහිත ව ම යම් ගේ පියා හඹා ද, එසේ ම ඒ මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරින් ද කුසමිපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආහාරයෙන් ද සතුටු වෙයි හේ යම් යම් තැනකට ගේ ද, පා සිවුරු (ආදි අට පිරිකර පමණක්) රැගෙන ම ගෙයි කෙවසිසි, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ.

35. කෙවසිසි, ඒ මහණ තෙමේ මේ ආසි ශීලසකකියෙන් ද සමනිත වූයේ, මේ ආසි ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආසි සමානිසම්-ප්‍රජානනයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආසි සන්තුච්ඡේදයෙන් ද සමන්විත වූයේ, අරණ්‍ය ව්‍යාඤ්චුර පථිත කඳුරැලි ශිරගුහා සොහොන් වනපෙත් (වනප්‍රථ) අභ්‍යවකාශ (එළිමහන්) පිදුරුලෙන් යන මේ කී ජනශූන්‍ය කිසි සෙතක්නක් හජනය කෙරෙයි හේ පිඹු සෙවීමෙන් පෙරළා ආපේ, පසුබිත් සෙමෙහි පලක් බැඳු උඩු කය කෙළින් පිහිටුවා කම්මකනට ගොමු ගොට සිහි එළවා හිඳි

36 හේ ලොමැ (පසුව උපාදනසකකිය කෙරෙහි) ඇල්ම හැර විෂකමහණප්‍රකාශයෙන් (යට පත් කිරීමෙන්) පහ වූ අභිජ්ඣායෙන් යුත් සිතින් වෙසෙයි අභිජ්ඣාම කෙරෙත් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි ව්‍යාපාද ප්‍රභේදය (මොඩය) හැර, ව්‍යාපාද රහිත සිතැත්තේ, සියලු පණ ඇති සතුන් කෙරේ භිතානුකම්පා ඇති වැ වෙසෙයි ක්‍රොධය කෙරෙත් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි ඥානානම්භය හැර, පහ වූ ඥානානම්භය ඇත්තේ, දව රු දෙක්හි ම දුටු එළිය හඳුනනු හැකි පිරිසිදු සංඥා දැත්තේ, සිහියෙකුත් නුවණිකුත් ශුක්‍ය වූයේ වෙසෙයි ඥානානම්භය කෙරෙත් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි උදයසත් (සිතා නොසංනුත්වත්) කුකුසත් (කළ නො කළ දයෙහි පනුනැවිල්ලත්) සිහින් දුරු ලා, අනුභවන වැ (නොසංඝ්‍රන් බැවින් තොර වැ), සංහිදුණු සංකිය ව්‍යාසනානාස ඇත්තේ, උදහස් කුකුස් දෙක කෙරෙත් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි සැකස දුරු ලා, පහ වූ සැක ඇත්තේ, කුසල් දහමිති සැක නො කරනුයේ, සැකය කෙරෙත් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි.

37. සෙය්‍යථාපි කෙවසිත්ථු පුරිසො ඉණං ආදාය කම්මන්තො පයො-
ජෙය්‍ය, තස්ස තෙ කම්මන්තා සම්පේකියස්සං, සො යාති ච පොරුණාති
ඉණ්මුලාති තාති ච බ්‍යන්තිකරෙය්‍ය, සීයං වස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං
දුරභරණාය, තස්ස ඵවමස්ස “අහං ඛො පුබ්බෙ ඉණං ආදාය කම්මන්තො
පයොජෙසිං. තස්ස මෙ තෙ කම්මන්තා සම්පේකියස්සං. සො’හං යාති ච
පොරුණාති ඉණ්මුලාති තාති ච බ්‍යන්තිකරෙය්‍යං. අනුච්චි මෙ උත්තරිං
අවසිට්ඨං දුරභරණාය”ති සො තතො නිදනං ලභෙථ පාමොජ්ජං, අභි-
ගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

38. සෙය්‍යථාපි කෙවසිත්ථු පුරිසො ආබාධිකො අස්ස දුක්ඛිතො බාලක-
භිලාෂො, භතතං වස්ස නච්ඡාදෙය්‍ය, න වස්ස කායෙ බලම්භතා, සො
අපරෙත සම්මෙත නම්හා ආබාධා මුච්චෙය්‍ය, භතතඤ්චස්ස ඡාදෙය්‍ය,
සීයං වස්ස කායෙ බලම්භතා, තස්ස ඵවමස්ස: “අහං ඛො පුබ්බෙ ආබාධිකො
අනොසිං දුක්ඛිතො බාලකභිලාෂො, භතතං ච මෙ නච්ඡාදෙසි න වස්ස
මෙ අසි කායෙ බලම්භතා. සො’මහි එතරහි නම්හා ආබාධා මුච්චෙය්‍ය
භතතඤ්ච මෙ ඡාදෙසි. අනුච්චි මෙ කායෙ බලම්භතා”ති, උසා තතො නිදනං
ලභෙථ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

39. සෙය්‍යථාපි කෙවසිත්ථු පුරිසො ඛනිනායාසෙර ඛද්දො අස්ස, සො
අපරෙත සම්මෙත නම්හා ඛනිනායාසෙර මුච්චෙය්‍ය සොත්ථිනා අබ්බසෙත,
න වස්ස කිංඤ්චි හොගානං වගො, තස්ස ඵවමස්ස: “අහං ඛො පුබ්බෙ
ඛනිනායාසෙර ඛද්දො අනොසිං. සො’මහි එතරහි නම්හා ඛනිනායාසෙර මුච්චෙය්‍ය
සොත්ථිනා අබ්බසෙත. නනුච්චි මෙ කිංඤ්චි හොගානං වගො”ති. සො
තතො නිදනං ලභෙථ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

40. සෙය්‍යථාපි කෙවසිත්ථු පුරිසො දුසො අස්ස අනත්තාධිනො පරු-
භිනො ත යෙනකාමභිගමො, සො අපරෙත සම්මෙත නම්හා දුසබ්‍යා
මුච්චෙය්‍ය අත්තාධිනො අපරුභිනො භුජ්ඣස්සා යෙනකාමභිගමො, තස්ස
ඵවමස්ස “අහං ඛො පුබ්බෙ දුසො අනොසිං අනත්තාධිනො පරුභිනො
න යෙනකාමභිගමො. සො’මහි එතරහි නම්හා දුසබ්‍යා මුච්චෙය්‍ය අත්තාධිනො
අපරුභිනො භුජ්ඣස්සා යෙනකාමභිගමො”ති සො තතො නිදනං ලභෙථ
පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

37. කෙටිකිසිය, යම්කෙසේ පුරුෂයෙක් තම මුදලක් ගෙන කම්පන කරන්නේ ද, ඔහුගේ ඒ කම්පන සමාග්නි වන්නේ නම්, හේ යම් පරණ ණය මුදල් වී නම්, ඒ සියල්ල ගෙවා අවසන් කරන්නේ ද, මින්තෙති ඉතිරි වූ යම්කෙසේ ඇත් නම්, එය අඹුදරුවන් රක්තා පිණිස වන්නේ ද, එසේ වූ මුහුට “මම පළමුගෙන් ණයට මුදල් ගෙන කම්පන කෙළෙමි. ඒ මාගේ කම්පන සමාග්නි විය ඒ මිනි, යම් පරණ ණය මුදල් වී නම්, එය ගෙවා අවසන් කෙළෙමි අඹුදරුවන් රක්තට වැඩිපුර ඉතිරි වූ මුදලක් ද මම ඇතැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ ණය නැතිබව කරණ කොට ගෙන සතුව ලබන්නේ ද, සොමිතසට පැමිණෙන්නේ ද-

විසි කෙටියකදී, යම් සේ පුරාණයෙන් රොහි වූයේ, දුක්ඛ උප්‍රැන්ධයේ,
දැඩි ලෙස හිරුන් වන්නේ ද, බහුව බහුත් නො; විශිලනයෙන් ද, බහුගේ
ඇඟපත ශක්ති පමණකින් නො; වන්නේ ද, සේ මාන කාරණයකි
එ ආබාවයෙන් වෙනස්වන්නේ නම්, බහුව බහුත් විශිලනයෙන් නම්, බහු
ඇඟපත ශක්තිය ද වන්නේ නම්, “මේ වූ කළු පෙරු දුක්ඛ පත්, දැඩි
හිරුන්වම් ඇති ලෙසෙන් විම මට අතර ද විසි නො; වි ය මා ඇඟපත
ශක්තිය ද නො; වි ය එ මේ දුක් එ ලෙසින් වෙනස්වීම වෙයි. එ මට
අතර ද විශිලනය මා ඇඟපත ශක්තිය ද ඇතැ” යි බහුව මේසේ
සිතෙන්නේ වන්නේ නම්, සේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසට
පමණක්වන්නේ ද—

39. කෙවිසිංහ, සම් සේ පුරුෂයෙක් කිරගෙයි බැඳුණේ වන්නේ ද, සේ පසු කපලක බහත වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ තීර ගෙන් මිදෙන්නේ ද, (ඒ කෙටුයෙන්) ඔහුගේ කිසි පොතවිනාශයක් නො වන්නේ ද, “මේ වූ කලී පෙරැ කිර ගෙයි බැඳුණෙම් වීම ඒ මම දුන් බහ වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ තීර කෙත් මිදුණෙහි වෙමි. මොගේ කොගයන්හි කිසි විනාශයක් ද නැතැ”යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, සේ ඒ කරැණින් සතුට ලබන්නේ ද, කොමිතසට පැමිණෙන්නේ ද -

40. කෙටිකිසි, යම්පේ නමැ අයත් පැවැතුම් නැති, අනුත් අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යත්තට අවසර නැති දස පුරුෂයන් වන්නේ ද, හේ මාන භාගයෙහි නමැ අයත් පැවැතුම් ඇතිද, පරා අයත් පැවැතුම් නැතිද, නිදහස් වූයද, කැමැති අතෙක යැ පැති වූයද, ඒ දසභාවයෙන් දිදෙන්නේ ද. එසේ වූ මනුට “මේ වූ කලී පෙර නමැ අයත් පැවැතුම් නැති, පරා අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යැ නො හැකි දසයකු වීණි. ඒ මම දැන් ඒ දසභාවයෙන් දිදුණේ, නමැ අයත් පැවැතුම් ඇතිද, පරා අයත් පැවැතුම් නැතිද, නිදහස් වූයද, කැමැති අතෙක යැ හැකියෙම වෙණි” යි දිවෙස් සිසෙත් දින්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොදිකසල පාදිණත්තේ ද-

41. සෙය්‍යථාපි කෙවලිකං පුරිසො සබ්බතො සභොගො කන්තාරදාන-
මඟ්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය දුබ්බිකං සපාටිතං, සො අපරෙත සමයෙන තං
කන්තාරං නිත්තරෙය්‍ය, සොත්ථිතං ගාමිනතං අනුපාපුණෙය්‍ය බෙම-
අපාටිතං, තස්ස ඵලමස්ස “අහං බො පුබ්බෙ සබ්බතො සභොගො
කන්තාරදානමඟ්ගං පටිපජ්ජං දුබ්බිකං සපාටිතං සො”ච්ඡි ඵහර්හි
තං කන්තාරං තිණ්ණං සොත්ථිතං ගාමිනතං අනුපාපෙනා බෙමං අපාටි-
තං”නති. සො තභො නිදනං ලභෙථ පාමොජ්ජං අබිභවෙජ්ජෙය්‍ය සොමතස්සං-

42. ඵලමෙව බො කෙවලිකං භික්ඛු යථා ඉණං යථා රෙහං යථා
බ්බන්තාහාරං යථා දාසබ්‍යං යථා කන්තාරදානමඟ්ගං, ඵලං ඉමෙ පඤ්ච
නිවරණෙ අපාඨිණෙ අතනනි සමනුපස්සති. සෙය්‍යථාපි කෙවලිකං ආතණ්ණං,
යථා අමෙත්තං, යථා බ්බන්තා මොක්ඛං, යථා භුජ්ජං, යථා බෙමනනභුමිං,
ඵලමෙව බො මිණ්ණං භික්ඛු ඉමෙ පඤ්ච නිවරණෙ පඨිණෙ අතනනි
සමනුපස්සති

43. තස්සිමෙ පඤ්ච නිවරණෙ පඨිණෙ අතනනි සමනුපස්සතො
පාමොජ්ජං ජායති පමුදිතස්ස පිත්ථි ජායති. පිත්ථිතස්ස කායො පස්ස-
මාති පස්සාදිකායො සුඛං චෙද්දෙති. සුඛිනො විතතං සමාසියති.

44. සො විච්චෙව භාමෙති විච්චි අනුසලෙහි ධර්මෙහි සවිතක්ඛං
සවිමාරං විවෙකජං පිත්ථිසුඛං පඨමං ක්කානං උපසම්පජ්ජා විහරති. සො
ඉමමෙව කායං විවෙකජෙන පිත්ථිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා
පරිපුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජෙන
පිත්ථිසුඛෙන අපමුචං භොති

45. සෙය්‍යථාපි කෙවලිකං දකෙබ්‍යං නභාපකො වා නභාපකනෙතවාසී වා
සංසථාලෙ නභානියමුණ්ණොති ආකිරිතා උදකෙන පරිපෙඨාසකං පරි-
පෙඨාසකං සනෙතය්‍ය, සංසං නභානියපිණේ සෙනභානුතො සෙනභපරෙතො
සනතරබාහිරු චූවා සෙනභෙන න ව පඤ්ඤා, ඵලමෙව බො කෙවලිකං
භික්ඛු ඉමමෙව කායං විවෙකජෙන පිත්ථිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා
පරිපුරෙති පරිපථරති. නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජෙන
පිත්ථිසුඛෙන අපමුචං භොති.

41. කෙවලිකය, යම්ගේ ධනවත් වූ භෞගසමිපත් ඇති පුරුෂයෙක් පුරුෂ ආහාර ඇති, උවදුරු ඇති, දිග නැති දික් මහකට බස්නේ ද, හේ පසු කලෙක සුවසේ ඒ නිරුද්ධ පෙදෙස ඉක්මැ යන්නේ ද, උවදුරු නැති විටත් නැති ගම්මානයකට බස්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙර ධන ඇතිගෙමි, භෞගසමිපත් ඇතිගෙමි, දිග නැති, ආහාරදුර්ලභ, ප්‍රතිභය සහිත දික් මහකට බටුවෙමි. ඒ මම දන් සුවසේ ඒ කාන්තාරය තරණය කෙළෙමි. නිරුද්ධතා භයරහිත ගම්කට පැමිණියෙමි වෙමි”යි සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, යොමිතයට පැමිණෙන්නේ ද-

42. කෙවලිකය, එසේ ම මහණ තෙමේ ණයක් මෙන් ලෙඩක් මෙන් හිරිහෙයක් මෙන් වහල්බවක් මෙන් දිග නැති දික්මහක් මෙන් (පිළි-වෙළුන්) මේ පහ නොවූ නිවරණ පස තමා කෙරෙහි දැකී මාණවය, ණය නැති බව යම්ගේ ද, ලෙඩ නැති බව යම්ගේ ද, හිරිහෙත් මිදුණුබව යම්ගේ ද, නිවහල්බව යම්ගේ ද, උවදුරු නැති බව යම්ගේ ද, එසේ ම (පිළිවෙළුන්) මේ පහ වූ නිවරණ පස (කෙවත් නිවරණ පසේ දුරු වීම) තමා කෙරෙහි දැකී

43. තමා කෙරෙහි පහ වූ මේ නිවරණ පස දක්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වූවකුට ප්‍රියය උපදී සිතා ප්‍රියය ඇත්තකුගේ තාමිකය සාතිදේ සංක්‍රන්තාමිකය ඇත්තේ සුව විදී සුවැතියකු සිත සමාධි-ගත වේ (එකක වේ)

44. හේ කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම, සෙසු අකුසල් දහමුත්තෙන් ද වෙන් ව ම, විතකිසකිත, විචාරසහිත, විවෙකයෙන් (නිවරණ පහ වීමෙන්) උපන් ප්‍රියයන් සුවයන් ඇති පලමු ධ්‍යානය ලැබ වෙසේ. හේ මේ කරජකය ම විවෙකයෙන් උපන් ප්‍රියසුඛයෙන් තෙමයි, මුළුල්ල ම තෙමයි, පුරු ලයි, මුළුල්ල ම ස්පර්ශ කෙරෙයි සියලු අභ පසභ ඇති ඔහු මුළු කසෙහි ඒ විවෙකයෙන් උපන් ප්‍රියසුඛයෙන් පැතිර වැද නොගත් (නොපහස්නා ලද) කිසි ද කැතෙක් නො වෙයි

45. කෙවලිකය, යම්ගේ කප්පවෙක් (කිලිගෙක්) හෝ කප්පවකුගේ (කිලිකකුගේ) අතැවැත්ගෙක් හෝ ලොභොතලියෙක නාන පුණ්‍ය බහා දිග ඉහ ඉහ පිඹු කරන්නේ ද, ඒ නාන පුණ්‍යපිඩා කාවැදුණු දිග ඇත්තේ, ගැම තැන ම දිගෙන් ගුක්ත වූයේ, ඇතුළත පිටත මුළුල්ල ම දිගෙන් පැතිර ගියේ, දිග නො වගුරුවන්නේ වේ ද, කෙවලිකය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරජකය ම විවෙකයෙන් උපන් ප්‍රියසුඛයෙන් තෙමයි, මුළුල්ල ම තෙමයි, පුරු ලයි, මුළුල්ල ම ස්පර්ශ කෙරෙයි ඔහුගේ සියලු අභ පසභ ඇති මුළු කසෙහි විවෙකප්‍රියසුඛයෙන් පැතිර වැද නොගත් කිසි ද කැතෙක් නො වෙයි

සො ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිතෙන හුබෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පරිපථරතී. නායං කිංඤ්ඤා සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිතෙන හුබෙන අපච්චං ගොති.

49. සෙය්‍යථාපි කෙවඬ්ඤා උපාලිනිතං වා පදුමිනිතං වා පුණ්ඩරිකිනිතං වා අපොකම්භානි උපාලානි වා පදුමානි වා පුණ්ඩරිකානි වා උදකෙ ජානානි උදකෙ සංවිඤ්ඤානි උදකානුගතානි අනෙතානිච්ඡිග්ගපොසිති, තානි යාව චක්ඛා යාව ච මූලං සිද්ධෙන වාරිනා අභිස්සන්තානි පරිස්සන්තානි පරිපුරානි පරිපච්චානි, නායං කිංඤ්ඤා සබ්බාවතං උපාලානං වා පදුමානං වා පුණ්ඩරිකානං වා සිතෙන වාරිනා අපච්චං අස්ස, එවමෙව බො කෙවඬ්ඤා භික්ඛු ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිතෙන හුබෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පරිපථරතී නායං කිංඤ්ඤා සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිතෙන හුබෙන අපච්චං ගොති.

50. පුත ච පරං කෙවඬ්ඤා භික්ඛු හුබස්ස ච පභානා දුක්ඛස්ස ච පභානා පුබ්බෙව සොමනස්සදොමනස්සානං අන්තර්ගමා අදුක්ඛමිත්‍රං උපෙක්ඛාසනීපාරිත්‍රඤ්ඤා චතුස්සං කොතං උපසම්පජ්ජ විහරති, සො ඉමමෙව කායං පරිත්‍රඤ්ඤාන වෙතසා පරිශොදනෙන ඵරිත්ථා නිසින්නො ගොති. නායං කිංඤ්ඤා සබ්බාවතො කායස්ස පරිත්‍රඤ්ඤාන වෙතසා පරිශොදනෙන අපච්චං ගොති සෙය්‍යථාපි කෙවඬ්ඤා පුරිසො ඔදනෙන වන්තෙ සසිසං පාරුපිත්ථා නිසින්නො අස්ස, නායං කිංඤ්ඤා සබ්බාවතො කායස්ස ඔදනෙන වන්තෙ අපච්චං අස්ස, එවමෙව බො කෙවඬ්ඤා භික්ඛු ඉමමෙව කායං පරිත්‍රඤ්ඤාන වෙතසා පරිශොදනෙන ඵරිත්ථා නිසින්නො ගොති, නායං කිංඤ්ඤා සබ්බාවතො කායස්ස පරිත්‍රඤ්ඤාන වෙතසා පරිශොදනෙන අපච්චං ගොති යමෙව කෙවඬ්ඤා භික්ඛු හුබස්ස ච පභානා දුක්ඛස්ස ච පභානා පුබ්බෙව සොමනස්සදොමනස්සානං අන්තර්ගමා අදුක්ඛමිත්‍රං උපෙක්ඛාසනීපාරිත්‍රඤ්ඤා චතුස්සං කොතං උපසම්පජ්ජ විහරති, සො ඉමමෙව කායං පරිත්‍රඤ්ඤාන වෙතසා පරිශොදනෙන ඵරිත්ථා නිසින්නො ගොති, නායං කිංඤ්ඤා සබ්බාවතො කායස්ස පරිත්‍රඤ්ඤාන වෙතසා පරිශොදනෙන අපච්චං ගොති ඉදංචිස්ස ගොති සමාභිසම්භි.

හේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රිතික සුබයෙන් තෙමයි හැම පරිදි තෙත් කෙරෙයි පුරා ලගි හැම තැන ම පැතිර වැද ගනී ඔහුගේ කයෙහි ඒ නිෂ්ප්‍රිතික සුබයෙන් පැතිර නොගත් කිසි දු තැනෙක් නො වෙයි

49. කෙවලාභිමාන, යම්ගේ උපුල් විලෙක හෝ පිසුම් විලෙක හෝ පබෙර විලෙක හෝ ඇතැම් උපුල් හෝ පිසුම් හෝ පබෙර හෝ දියෙහි උපන්නේ, දියෙහි වැඩුණේ, දියෙන් නොතැගුණේ, දිය කුලා ම හිලී වැඩෙනුයේ ද, ඒ හැම අක් දක්වාත් මුල් දක්වාත් සිසිල් දියෙන් තෙමුණේ, හැම පරිදි තෙත් වූයේ, පිරි බිත්තේ, හැම තැන ම පැතිර වැද ගන්නේ වේ ද, ඒ විලෙහි සියලු උපුල්වලා හෝ පිසුම්වලා හෝ පබෙරවලා හෝ සිසිල් දිය පැතිර නොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද, කෙවලාභිමාන, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රිතික සුබයෙන් තෙමයි. කාන්තයින් තෙමයි. පුරා ලගි. හැම පරිදි පැතිර වැද ගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි නිෂ්ප්‍රිතික සුබයෙන් පැතිර වැද නොගත් කිසි දු තැනෙක් නො වෙයි.

50 නැවැත ද (අනෙකක් කියමි.) කෙවලාභිමාන, මහණ තෙමේ සුබ වේදනාව ද දුඃඛ ලීමෙන්, දුඃඛ වේදනාව ද දුඃඛ ලීමෙන්, පලමු කොට ම සොමිනක් දෙමිනක් දෙදෙනාගේ පහ වීමෙන්, දුක් ද නොවූ, සුව ද නොවූ, උපෙක්ඛා භාවය යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති සතර වන බ්‍රහ්මාණ්ඩ ලාභ වෙසෙයි. හේ මේ කය ම පිරිසිදු ප්‍රභාසාර සිතීන් පැතිර වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි. ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු ප්‍රභාසාර සිතීන් පැතිර වැද නො ගෙන සිටි කිසි දු තැනෙක් නො වෙයි කෙවලාභිමාන, යම්ගේ පුරුෂයෙක් සුදු වඩින් හිසින් වටා පෙරෙවැ හුන්නේ වේ නම්, ඔහුගේ කයෙහි සුදු වඩින් වැද නොගත් (නො වැසුණ) කිසි දු තැනෙක් නො වන්නේ ද, කෙවලාභිමාන, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කය ම පිරිසිදු ප්‍රභාසාර සිතීන් පැතිර වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි. ඔහු කයා පිරිසිදු පබෙර සිතීන් වැද ගෙන නොසිටි කිසි දු තැනෙක් නො වෙයි. කෙවලාභිමාන, මහණ තෙම සුබ වේදනාව ද දුක් වේදනාව ද පහ කිරීමෙන්, පලමුවෙන් ම සොමිනක් දෙමිනසුන් පහ වැ යාමෙන්, දුක් ද නොවූ සුව ද නො වූ, උපෙක්ඛාවන් භාවයන් යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති සිවුවන දහන් ලාභ වෙසෙයි එයින් හෙ තෙමේ මේ කය ම පිරිසිදු පබෙර සිතීන් පැතිර ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු පබෙර සිතීන් පැතිර නොගත් කිසි දු තැනෙක් නො වෙයි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ සමාධියෙන් වෙයි.

51. පුත වී ධරං කෙවසිසු සො භික්ඛු එවං සමාගිතෙ විජෙන පරිසුද්ධා පරියොදානෙ අනඛන්ධෙ විගභුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපතෙත ඤාණදස්සනාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො එවං පජානාති අයං ඛො මෙ කායො රූපි වාතුමමහාභුතිකො මාතෘපෙත්තිකසමභවො ඔදනකුමමාසුපචයො අනිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දන-භෙදනවිඤ්ඤාසනධම්මො ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිත්තං එත්ථ පටිබඤ්ඤාති

52. ඥායාපාපි කෙවසිසු මණ්ණි වෙච්චියො සුභො ජාතීම්භි අට්ඨංසො සුපරිකම්මකතො අවෙජා විපසනෙනා අනාපිලො සබ්බාකාරසම්පන්නො, තනුස්ස සුත්තං ආවුතං නීලං වා පිතං වා ලොහිතං වා ඔදනං වා පණ්ඩු-සුත්තං වා තමෙනං වක්ඛමා පුරිසො ගතේ කරිණි පච්චවෙතකයා අයං ඛො මණ්ණි වෙච්චියො සුභො ජාතීම්භි අට්ඨංසො සුපරිකම්මකතො අවෙජා විපසනෙනා අනාපිලො සබ්බාකාරසම්පන්නො තනුදං සුත්තං ආවුතං නීලං වා පිතං වා ලොහිතං වා ඔදනං වා පණ්ඩුසුත්තං වා'ති. එවිමෙව ඛො කෙවසිසු භික්ඛු එවං සමාගිතෙ විජෙන පරිසුද්ධා පරියොදානෙ අනඛන්ධෙ විගභුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපතෙත ඤාණදස්සනාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සො එවං පජානාති අයං ඛො මෙ කායො රූපි වාතුමමහාභුතිකො මාතෘපෙත්තිකසමභවො ඔදනකුමමාසුපචයො අනිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දනභෙදන-විඤ්ඤාසනධම්මො ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිත්තං එත්ථ පටිබඤ්ඤාති

53. ඤමපි කෙවසිසු භික්ඛු එවං සමාගිතෙ විජෙන - 3ප- ෭වං පජානාති - ෨- ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිත්තං එත්ථ පටිබඤ්ඤාති, ඉදම්භි සො භොති පඤ්ඤාය

51 තච ද (අනෙකක් කියමි.) කෙවබ්බය, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ එකඟ වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කිලිටි නැති වූ කල්හි, පත වූ විත්තොපකෙලය ඇති කල්හි, මාදු වූ කල්හි, විදුශීනානුවතාවට තොග්‍ය තල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණේ කල්හි, විදුශීනාඥනය පිණිස, (පරිකමී) සිත එයට අභිමුඛ කෙරෙයි. ඒ අතට නමා හරිති හේ “මාගේ මේ කය වූ කලී රූපවත් ය, සතර මහාභූතයන්ගෙන් කැදුණේ ය, මාපියන්ගේ ඉක්මනෙහි ස්වභාවයට උපන්නේ ය, බත් කොමු ආදී අහරින් වැඩුණේ ය, අනිය බව ද දුගඳ හරනුවට සුවද විලෙවුන් ඉළියැ යුතු බව ද, ලෙඩ දුරුලනුවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, එසේ කළ ද බිඳෙන බව ද, විසිතරන බව ද යන මේ දෑ භවතාව කොටැත්තේ ය මගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය, මෙහි බැඳුණේ යැ” යි මෙසේ දන ගනී.

52. කෙවබ්බය, යම්කෙ සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකාරයක පහල වූ, අටැස් වූ මොහොවට පිරිසම කළ, සියුම් වූ වෙසෙසින් පහන් වූ, පිච්ඡුරු වූ, බොවනාදී සියලු ආකාරයෙන් යුත් වෙරළමිණෙක් වන්නේ ද, එහි නිල්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ සුදුවත් වූ හෝ පඬුවත් වූ හෝ කුසගත් අවුනන ලද්දේ වන්නේ ද, එය ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් අනෙහි කොට, “මේ වූ කලී සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකාරයෙහි උපන්, අටැස් වූ, මොහොවට පිරිසම කළ, සියුම් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, පිච්ඡුරු වූ, සියලු බොවනාදී ආකාරයෙන් යම්සුණි වූ වෙරළමිණෙක. මෙහි නිල්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ සුදුවත් වූ හෝ මේ කුසගත් අවුනන ලද්දේ වේ යැ” යි සලකා බලන්නේ ද, කෙවබ්බය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාධිගත සිත පිරිසිදු කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් යටපත් වූ කල්හි, උපකෙලයෙන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමණ්‍ය වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණේ කල්හි, විදුශීනාඥනය පිණිස සිත අභිමුඛ කෙරෙයි. ඒ අතට නමා හරිති හෙ තෙම “මාගේ මේ කය වූ කලී රූපි ය, සතර මහාභූතයන්ගෙන් කැදුණේ ය, මාපියන්ගේ ඉක්මනෙහි ස්වභාවයට උපන්නේ ය, බත් කොමු ආදී අහරින් වැඩුණේ ය, අනිය බව ද, දුගඳ හරනට සුවද විලෙවුන් ඉළියැ යුතු බව ද, ලෙඩ දුරුලනුවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, ඒ කළත් බිඳෙන බව ද, විසිතරන බව ද යන මේ දෑ භවතාව කොටැත්තේ ය මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය, මෙහි බැඳුණේ යැ” යි මෙසේ දන ගනී.

53 කෙවබ්බය, මහණ මෙසේ සමාධිගත සිත මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය මෙහි බැඳුණේ යැ” යි මෙසේ දන ගන ගමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි.

54 සො ඵචං සමාහිතො විතෙන පරිසුද්ධො පරිපොදාදෙන අනඛණ්ණො විගනුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දාදෙන කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජානෙන මනොමයං කායං අභිනිමිතනාය විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සො ඉමිඛා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිතාති රුපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චඛිති. අභිනිත්ථියං සෙය්‍යථාපි කෙවලධ්වනි පුරිසො මුඤ්ඤමනා ඉසිකා පවාහෙය්‍ය, නස්ස ඵචමස්සං අයං මුඤ්ඤා අයං ඉසිකා අඤ්ඤා මුඤ්ඤා අඤ්ඤා ඉසිකා මුඤ්ඤමනා තෙව ඉසිකා පමාලුහා'ති සෙය්‍යථාපි වා පන කෙවලධ්වනි පුරිසො අසිං කොසිලා පවාහෙය්‍ය, නස්ස ඵචමස්සං අයං අහි අයං කොසි, අඤ්ඤා අහි අඤ්ඤා කොසි, කොසිතා තෙව අහි පමාලුහා 'ති. සෙය්‍යථාපි වා පන කෙවලධ්වනි පුරිසො අතිං කරණකා උදාසරෙය්‍ය, නස්ස ඵචමස්සං අයං අති අයං කරණකා, අඤ්ඤා අති අඤ්ඤා කරණකා කරණකා තෙව අති උඛතො'ති ඵචමෙව ඛො කෙවලධ්වනි භික්ඛු ඵචං සමාහිතො විතෙන පරිසුද්ධො පරිපොදාදෙන අනඛණ්ණො විගනුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දාදෙන කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජානෙන මනොමයං කායං අභිනිමිතනාය විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො ඉමිඛා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිතාති රුපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චඛිති. අභිනිත්ථියං යමපි කෙවලධ්වනි භික්ඛු ඵචං සමාහිතො විතෙන පරිසුද්ධො-පප-අඤ්ඤං කායං අභිනිමිතාති රුපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චඛිති. අභිනිත්ථියං, ඉද්ධපි'ස්ස භොති පඤ්ඤාය

55 සො ඵචං සමාහිතො විතෙන පරිසුද්ධො පරිපොදාදෙන අනඛණ්ණො විගනුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දාදෙන කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජානෙන ඉද්ධවිධාය විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙකච්චිතිං ඉද්ධිවිධං පච්ච-නුභොති. එකො'පි සුඤ්ඤා ඛුඤ්ඤා භොති ඛුඤ්ඤාපි සුඤ්ඤා එකො භොති. ආචිහාචං තිරෙහාචං තිරෙහාඛුඤ්ඤා තිරෙහාසාරං තිරෙහාපඛිතං අසජ්-මානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ පඨවියා'පි උච්චුජ්ජනිමුජ්ජං කරෙති සෙය්‍යථාපි උදකෙ උදකෙ'පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පඨවියං ආකාසෙ'පි පලලභෙක්ඛන කම්මි සෙය්‍යථාපි පක්ඛි සංඛුභො. ඉමෙ'පි වජ්ඣෙසුරියෙ ඵලංමිද්ධිකෙ ඵලංමිහානුභාවෙ පාණිතා පරමසති පරිමජ්ජති. යාව ඩුඝමලොකාපි කායෙන වසං වත්තති

56. සෙය්‍යථාපි කෙවලධ්වනි දකෙකා කුම්භකාරෙ වා කුම්භකාරතොවාපි වා සුපරිකම්මකතාය මිත්තිකායං යං යද්දව භාජනවිකතිං ආකෂෙබ්බයා හං තදෙව කපරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය-

54. හේ මෙතේ සමානිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් නොමැති වූ කල්හි, උපකෙලශ පහ වූ කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය වූ (සෘණී ඉපාදුම්මට ගොග්‍යා වූ) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවෙල බවට පැමිණි කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පානු පිණිස සිත ගොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මේ සිරුරෙන් රූපි වූ, සියලු අභපසයින් යුත්, විකල් නොවූ ඉදුරන් ඇති මනෝමය ශරීරයක් මවා පායි. කෙවලිකය, යම්හේ පුරුෂයෙක් මුද්‍රාණගතයකින් තණතුරු (=තණ බඩය) ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ මුද්‍රාණගත ය, මේ එහි තණබඩ ය, තණ ගස එකෙකි, එහි බඩය අනෙකෙකි, මුද්‍රාණ ගතකෙරෙන් ම එහි කුර (බඩය) මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙතේ සිතෙක් වන්නේ ද, කෙවලිකය, යම්හේ පුරුෂයෙක් කඩුවක් කොපුවත් ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ කඩුව ය, මේ කොපුව ය, කඩුව එකකි, කොපුව අනෙකකි, කොපුවෙන් ම කඩුව ඇද මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙතේ සිතෙක් වන්නේ ද, කෙවලිකය, යම්හේ වතාහි පුරුෂයෙක් නගකු සැවයෙන් ඇද වෙන් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ නගා ය, මේ සැව ය, නගා එකකි, සැවය අනෙකකි, සැවය කෙරෙන් ම නගා ඇද වෙන් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙතේ සිතෙක් වන්නේ ද, කෙවලිකය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙතේ සිත සමාධිගත වූ පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ හිග කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවෙල බවට පත් කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පානු පිණිස සිත ගොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි. හේ මේ ශරීරයෙන් රූපි වූ මනෝමය වූ සියලු අභපසයින් යුත් වූ අවිකල් ඉදුරන් ඇති අන් සිරුරක් මවා පායි. කෙවලිකය, මහණ තෙම මෙතේ සමාධිගත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි රූපි වූ මනෝමය වූ සියලු අභපසයින් යුත් වූ අවිකල් ඉදුරන් ඇති අන් සිරුරක් මවා පායි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි.

55. හේ මෙතේ සමානිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ හිග කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය (=සෘණීයට ගොග්‍යා) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවෙලනිවෙල පැමිණි කල්හි, සෘණීවිබඤ්ඤා පිණිස (අභිඤ්ඤා) පරිකම් සිත මෙතෙ-යකි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ අනෙකවිධ වූ සෘණීවිධය (සෘණී කොට්ඨාසය) නැවත නැවත අනුගත කෙරෙයි (කෙවත් නාම කයින් සපයී කෙරෙයි, ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරෙයි, ලබ්ධි) පියෙව්ගෙන් එකෙක් වූ සිටා ද (සෘණී බලයෙන්) ඔහු ප්‍රකාර ද වී යල් ද එකෙක් වෙයි තමාගේ ප්‍රකට බව කෙරෙයි (පෙනී සිටි) අප්‍රකට බව කෙරෙයි (නොපෙනී සිටි) බිත්තියෙන් පිටතට, පවුරෙන් පිටතට, පථිතයෙන් පිටතට, අභසෙහි මෙන් කිසිවෙක නො ගැවෙහුගේ මැදින් විනිවිද ගෙයි දිගෙහි මෙන් පොළො-වෙහි ද යටට බැසීම (හිළීම), උඩට නැසීම (මතු වීම) කෙරෙයි නො බිඳෙන (යට නො බස්නා) දිගෙහි පොළොවෙහි හේ ගෙයි පක්ෂ ඇති සතුණගකු මෙන් අභසෙහි ද පලහින් (=උරුබදායකයෙන්) ගෙයි. මෙයා මහර්ථි ඇති මහත් අනුභාව ඇති මේ ගද නිරු දෙදෙනා ද අතින් පරාමිනි කෙරෙයි (=අල්ලයි), (ඔබ්මොබ අත යවා) පිරිමදිසි. බබ්ලොව තෙක් ද (සියල්ල) කයින් වශයෙහි පවත්වයි.

56. කෙවලිකය, යම්හේ දක්ෂ කුඹලෙක් හෝ කුඹලක්කුගේ අතැවැත්ගෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම කල (=සකස් කල) මැව්වෙන් යම් යම් භාරත විශෙෂයක් කැමැත්තේ නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද, මොනොවට නිපදවන්නේ ද-

සෙය්‍යථා වා පන කෙවලස්ස දුකෙඛා දන්තකාරෙඤ්චා දන්ත-
කාරනෙතවාසී චා සුපරිකමමකතස්මිං දන්තස්මිං යං යදෙව දන්තඋකත්තිං
ආකෂෙඛියා නං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය, සෙය්‍යථා වා පන
කෙවලස්ස දුකෙඛා සුවණ්ණකාරෙඤ්චා සුවණ්ණකාරනෙතවාසී චා සුපරි-
කමමකතස්මිං සුවණ්ණස්මිං යං යදෙව සුවණ්ණචිකත්තිං ආකෂෙඛියා නං
තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය, එවමෙව ඛො කෙවලස්ස භික්ඛු ඵලං
සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛතණෙ විගතූපක්ඛිලෙසෙ
මුදුගුනෙ කම්මෙතිස්ස ඕතෙ ආනෙඤ්ජානෙත ඉද්ධිවිධාය චිත්තං
අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙකච්ඡිතං ඉද්ධිවිධං පච්චිනුහොති.
එකො'පි හුත්වා ඛහුධා හොති -පෙ- යාව බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං
වනෙතති. යමපි කෙවලස්ස භික්ඛු ඵලං සමාභිනෙ විනෙත-පෙ-යාව
බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වනෙතති, ඉදමපි'ය්‍ය හොති පඤ්ඤාය.

57 සො ඵලං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛතණෙ
විගතූපක්ඛිලෙසෙ මුදුගුනෙ කම්මෙතිස්ස ඕතෙ ආනෙඤ්ජානෙත දිබ්බාය
සොතවාතුයා චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො දිබ්බාය සොත-
වාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමාත්‍රසිකාය උභො සද්දො සුණාති දිබ්බෙ ව
මාත්‍රසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව සෙය්‍යථාපි කෙවලස්ස පුරිසො අද්ධාන-
මග්ගපට්ඨනො, සො සුණෙය්‍ය හෙරිසද්ධමපි මුදිඛතසද්ධමපි සබ්බපණ්ඩ-
දෙණ්ඩමසද්ධමපි, නස්ස එවමස්ස. හෙරිසද්දො ඉති'පි මුදිඛතසද්දො ඉති'පි
සබ්බපණ්ඩදෙණ්ඩමසද්දො ඉති'පි, එවමෙව ඛො කෙවලස්ස භික්ඛු ඵලං
සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛතණෙ විගතූපක්ඛිලෙසෙ
මුදුගුනෙ කම්මෙතිස්ස ඕතෙ ආනෙඤ්ජානෙත දිබ්බාය සොතවාතුයා චිත්තං
අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො දිබ්බාය සොතවාතුයා උසුද්ධාය
අතික්කන්තමාත්‍රසිකාය උභො සද්දො සුණාති දිබ්බෙ ව මාත්‍රසෙ ව යෙ
දුරෙ සන්තිකෙ ව

58. යමපි කෙවලස්ස භික්ඛු ඵලං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො -පෙ- උභො
සද්දො සුණාති දිබ්බෙ ව මාත්‍රසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව, ඉදමපි'ය්‍ය
හොති පඤ්ඤාය

කෙවලය, යම්ගේ දක්ෂ දන්තකාරයෙක් (ඇත්දැන් විසිතුරු ඇ කරන්නෙක්) හෝ දන්තකාරයක්හු ඇතුළත්යෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම කළ දෙනෙහි යම් යම් දන්තවිකෘතියක් තමා කැමැති නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද නිපදවන්නේ ද, කෙවලය, යම්ගේ දක්ෂ රත්කරුවෙක් හෝ රත්කරුවක්හු ඇතුළත්යෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම කළ රෙනෙහි යම් යම් ස්වර්ණවිකෘතියක් තමා කැමැත්තේ නම්, එය එය ම කරන්නේ ද, නිපදවන්නේ ද, එහේ ම කෙවලය, මහණ මෙහේ සමානිත සිත පිරිසිදු කල්හි, පඨවදූත කල්හි, අංශර රහිත කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය කල්හි, ස්විත කල්හි, අවල බවට පැමිණි සිටි කල්හි සංඛ්‍යවිධ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නමැති ගේ එකෙක් වැඩොහෝ පරිදි වේ බලලොව තෙක් ද කහින් වශය පවත්වයි යන අනෙකවිධ සංඛ්‍යවිධ අනුභව කෙරෙයි කෙවලය, මහණ මෙහේ සමානිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි බලලොව දක්වා ද කහින් වශය පවත්වයි, අනෙකවිධ සංඛ්‍යවිධ අනුභව කෙරේ යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවේ වේ.

57. හේ මෙහේ සමානිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීපනිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍යශ්‍රාවණානුබන්ධ පිණිස (දිවකත් නුවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි, හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණාපචාරය ඉක්ම සිටි දිව කනින් දිව්‍ය වූ ද මානුෂක වූ ද, දුරු වූ ද ලං වූ ද යන ද්විවිධ ශබ්ද ම අසයි කෙවලය, යම්ගේ මිනිසෙක් දික් මහකට පිළිපන්නේ ද, හේ බෙර හඬත් මිනිසුබෙර හඬත් පණබෙර හඬත් ගැටබෙර හඬත් යම් ගේ අසන්නේ ද, ඒ අසන ඔහුට මේ බෙර හඬැයි කියාත් මේ මිනිසුබෙර හඬැයි කියාත් මේ සත් හඬ යැ, මේ පණබෙර හඬ යැ, මේ ගැටබෙර හඬ යැ යි කියාත් මෙහේ සිතෙක් වන්නේ ද, කෙවලය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙහේ සමානිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීපනිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය (කම්ණ්‍යම) වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍ය-ශ්‍රාවණානුබන්ධ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණාපචාරය ඉක්ම දිවකත්නුවණින් දිව්‍ය වූත් මානුෂක වූත් දුරු වූත් ලඟ වූත් ද්විවිධ ශබ්ද අසයි.

59. කෙවලය, ඒ මහණ මෙහේ සමානිත වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි දිව්‍ය වූ ද මානුෂක වූ ද, දුරු වූ ද ලඟ වූ ද ද්විවිධ ශබ්ද අසයි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවේ වේ

59 සො එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛතණ් විගනුපකක්ඛිපලසෙ මුදුභුතෙ කම්මනියෙ ධිතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙත වෙතො- පරියඤ්ඤාය විතතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති. සො පරසත්තානං පරපුග්ගලානං චේතසා වෙතො පරිච්චි පජානාති- සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පජානාති විතරාගං වා විතතං විතරාගං විතතනති පජානාති. සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති. විතද්දෙසං වා විතතං විතද්දෙසං විතතනති පජානාති. සමොභං වා විතතං සමොභං විතතනති පජානාති විතමොභං වා විතතං විතමොභං විතතනති පජානාති. විකක්ඛිතතං වා විතතං විකක්ඛිතතං විතතනති පජානාති. මහග්ගතං වා විතතං මහග්ගතං විතතනති පජානාති. අමහග්ගතං වා විතතං අමහග්ගතං විතතනති පජානාති. සඋතතරං වා විතතං සඋතතරං විතතනති පජානාති අනුතතරං වා විතතං අනුතතරං විතතනති පජානාති සමාහිතං වා විතතං සමාහිතං විතතනති පජානාති. අසමාහිතං වා විතතං අසමාහිතං විතතනති පජානාති. විමුත්තං වා විතතං විමුත්තං විතතනති පජානාති. අවිමුත්තං වා විතතං අවිමුත්තං විතතනති පජානාති

60. සෙය්‍යථාපි කෙවට්ඨි ඉපටී වා පුරිසො වා දහරො වා සුවා මණ්ඩකකජාතීකො ආදායෙ වා පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අවෙජ් වා උදක- පතෙත සතං මුඛනිමිතතං පච්චවෙකඛමානො සකණ්ණිකං වා සකණ්ණිකනති ජාතෙය්‍ය, අකණ්ණිකං වා අකණ්ණිකනති ජාතෙය්‍ය, එච්ඡමච ඛො කෙවට්ඨි භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛතණ් විගනුපකක්ඛිපලසෙ මුදුභුතෙ කම්මනියෙ ධිතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙත වෙතො- පරියඤ්ඤාය විතතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති. සො පරසත්තානං පර- පුග්ගලානං චේතසා වෙතො පරිච්චි පජානාති- සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පජානාති විතරාගං වා විතතං විතරාගං විතතනති පජානාති. සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති විතද්දෙසං වා විතතං විතද්දෙසං විතතනති පජානාති සමොභං වා විතතං සමොභං විතතනති පජානාති. විතමොභං වා විතතං විතමොභං විතතනති පජානාති. සවිබ්බතතං වා විතතං -පෙ- විකක්ඛිතතං වා විතතං -පෙ- මහග්ගතං වා විතතං -පෙ- අමහග්ගතං වා විතතං -පෙ- සඋතතරං වා විතතං -පෙ- අනුතතරං වා විතතං -පෙ- සමාහිතං වා විතතං -පෙ- අසමාහිතං වා විතතං -පෙ- විමුත්තං වා විතතං විමුත්තං විතතනති පජානාති අවිමුත්තං වා විතතං අවිමුත්තං විතතනති පජානාති

61 සමපි කෙවට්ඨි භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො -පෙ- අවි- මුත්තං වා විතතං අවිමුත්තං විතතනති පජානාති, ඉදුමපි'සස පොති පඤ්ඤාය.

59. හේ ජෙතේ එකත වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකල්පන පහ වැ ගිය කල්හි, මොදු වූ කල්හි, කමිසම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිබ්බල බවට පැමිණි කල්හි, චේතස්පට්ඨාසඤ්ඤාන පිණිස (=භුත්තචේතස පිරිසිදු දන්තා භූවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි. හේ උත් සත්තියන්ගේ උත් පුද්ගලයන්ගේ සිත සිසිනිත් පිරිසිදු දැනිසි රුහ සහිත සිත රුහ සහිත සිතැ හි දැනිසි. රුහ රහිත සිත රුහ රහිත සිතැ හි දැනිසි. දොම සහිත සිත දොම සහිත සිතැ හි දැනි දොමරහිත සිත දොමරහිත සිතැ හි දැනි. මොහසහිත සිත මොහසහිත සිතැ හි දැනි මොහරහිත සිත මොහරහිත සිතැ හි දැනි සංයමිත (=තැකුළුණු) සිත තැකුළුණු සිතැ හි දැනි විකම්පිත (=විසුරුණු) සිත විසුරුණු සිතැ හි දැනි. මහද්වේස සිත මහද්වේස සිතැ හි දැනි. අමහද්වේස සිත අමහද්වේස සිතැ හි දැනි සොත්තර සිත සොත්තර සිතැ හි දැනි උනුත්තර සිත අනුත්තර සිතැ හි දැනි සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ හි දැනි අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ හි දැනි විමුක්ත (=මිදුණු) සිත විමුක්ත සිතැ හි දැනි උමුක්ත (=නොමිදුණු) සිත අවිමුක්ත සිතැ හි දැනි.

60. කෙවසිසු, යමිසේ සැරුසෙනපුලු සත්ත්වයන් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ශුද්ධරූපවත් හෝ තරුණයෙක් හෝ පිරිසිදු දිප්තිමත් කැබිපතෙක හෝ පහත් දිසබදුනෙක හෝ සිය මුළුසටහන පිරික්සා බලන්නේ තල-කැලැල් දාදි දෙය් දැනි නැත් සඳෙය් තැනැ හි දන්තේ ද, එ කී දෙය් නැති තැන දෙය් නැතැ හි දන්තේ ද, කෙවසිසු, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාහිත වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් නැති කල්හි, උපකල්පන පහ වැ ගිය කල්හි, මොදු වූ කල්හි, කමිසම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිබ්බල බවට පැමිණි කල්හි, පරිසිත් දන්තා භූවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි හේ අත් සතුන්ගේ, උත් පුද්ගලයන්ගේ සිත සිසිනිත් පිරිසිදු දැනි. සරුහ සිත සරුහ සිතැ හි දැනි. මහරුහ සිත මහරුහ සිතැ හි දැනි. සදොම සිත සදොම සිතැ හි දැනි. මහදොම සිත මහදොම සිතැ හි දැනි සමොහ සිත සමොහ සිතැ හි දැනි, මහමොහ සිත මහමොහ සිතැ හි දැනි සංයමිත සිත සංයමිත සිතැ හි දැනි. විකම්පිත සිත විකම්පිත සිතැ හි දැනි. මහද්වේස සිත මහද්වේස සිතැ හි දැනි. අමහද්වේස සිත අමහද්වේස සිතැ හි දැනි. සොත්තර සිත සොත්තර සිතැ හි දැනි. අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතැ හි දැනි. සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ හි දැනි. අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ හි දැනි. විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතැ හි දැනි. අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතැ හි දැනි.

61. කෙවසිසු, මහණ තෙමේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි ... උමුක්ත සිත උමුක්ත සිතැ හි දැනි යන යමක් ඇද්ද, මෙත් මුළුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි.

62. සො ඵලං සමාහිතෙ විනේන පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනභ්‍යාසෙ විගතුපක්කිලසෙ මුද්දුතෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙය්‍යජ්‍යප්පොනෙ පුද්ධානිවාසානුස්සනිඤ්ඤාණං චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සො අනෙක-
විනිනං පුද්ධෙතිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යඵදං. එකමි පාතී ඤෝපි ජාතියො තිස්සො'පි ජාතියො චතසස්සො'පි ජාතියො පඤ්චපි ජාතියො දස'පි ජාතියො විසමි පාතියො තිංසමි පාතියො චතතාරිසමි පාතියො ජාතිසතමි පාතිසසස්සමි පාතිසතසසස්සමි අනෙකො'පි සංවට්ටකප්පෙ අනෙකො'පි විවට්ටකප්පෙ අනෙකො'පි සංවට්ටවට්ටකප්පෙ 'අමුත්‍රාසිං එවං-
නාමො එවංනාමො එවංවණේණ එවමාහාරො එවං සුඛදුක්ඛපටිසංවේදී එවමාසුපරිගන්නො. සො තතො වුතො අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රාපාසිං එවං-
නාමො එවංගොතො එවංවණේණ එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවේදී එවමාසුපරිගන්නො. සො තතො වුතො ඉධුපපන්නා'ති ඉති සාකාරං සඋද්දසං අනෙකවිනිතං පුද්ධෙතිවාසං අනුස්සරති.

63. සෙය්‍යඵදං කෙවලධර්ම පුරිමො සකච්ඡො භාමො අඤ්ඤං භාමං ගවේජ්‍ය, තච්ඡා'පි භාමො අඤ්ඤං භාමං ගවේජ්‍ය, සො තච්ඡො භාමො සකඤ්ඤෙව භාමං පච්චාගගේජ්‍ය, තස්ස එවමස්ස 'අසං ඛො සකච්ඡො භාමො අමුං භාමං අගච්ඡිං තත්‍ර එවං අට්ඨාසිං එවං නිසිදිං එවං අභාසිං එවං තුණ්හි අභාසිං, තච්ඡාපි භාමො අමුං භාමං අගච්ඡිං තත්‍රාපි එවං අට්ඨාසිං එවං නිසිදිං එවං අභාසිං එවං තුණ්හි අභාසිං. යො'මිති තච්ඡො භාමො සකඤ්ඤෙව භාමං පච්චාගගො'ති. එවමෙව ඛො කෙවලධර්ම භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනේන පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනභ්‍යාසෙ විගතුපක්කිලසෙ මුද්දුතෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙය්‍යජ්‍යප්පොනෙ පුද්ධානිවාසානුස්සනිඤ්ඤාණං චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සො අනෙකවිනිතං පුද්ධෙතිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යඵදං. එකමි පාතී ඤෝපි ජාතියො තිස්සො'පි ජාතියො චතසස්සො'පි ජාතියො පඤ්චපි ජාතියො දස'පි ජාතියො විසමි පාතියො තිංසමි පාතියො චතතාරිසමි පාතියො පඤ්ඤමි පාතියො ජාතිසතමි පඤ්ඤමි පාතියො ජාතිසසස්සමි පාතිසතසසස්සමි අනෙකො'පි සංවට්ටකප්පෙ අනෙකො'පි විවට්ටකප්පෙ අනෙකො'පි සංවට්ටවට්ටකප්පෙ 'අමුත්‍රාසිං එවංනාමො එවංගොතො එවංවණේණ එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවේදී එවමාසුපරිගන්නො. සො තතො වුතො අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රාපාසිං එවංනාමො එවංගොතො එවංවණේණ එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවේදී එවමාසුපරිගන්නො. සො තතො වුතො ඉධුපපන්නා'ති ඉති සාකාරං සඋද්දසං අනෙකවිනිතං පුද්ධ-
ානිවාසං අනුස්සරති ගමි කෙවලධර්ම භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනේන පරිසුද්ධො -
ප- අනෙකවිනිතං පුද්ධෙතිවාසං අනුස්සරති, දුදමි'ස්ස නොති පඤ්ඤං.

62. හෙ තෙමේ මෙසේ සමාකීන සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් තැනි වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ හිම කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්භම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවේල බවට පත් කල්හි, සුප්පි-නිවාසානුසාරී ඥානය (අපර වුසු කඳ පිළිවෙල දක්නා නුවණ) ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි. හේ එක් ජාතියක් ද ජාති දෙකක් ද ජාති තුනක් ද ජාති සතරක් ද ජාති පහක් ද ජාති දහයක් ද ජාති විස්සක් ද ජාති තිහක් ද ජාති සතළිහක් ද ජාති පනහක් ද ජාති සියයක් ද ජාති දහසක් ද ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවර්ණ කල්ප ද, බොහෝ විවර්ණ කල්ප ද, බොහෝ සංවර්ණ විවර්ණ කල්ප ද, “අයෝ තත්ති මේ නම් ඇතියෙම් වීම මේ ගොත් ඇතියෙම් වීම මේ බඳු පැහැ ඇතියෙම් වීම මේ බඳු ආකාර ඇතියෙම් වීම මේ බඳු සුව දුක් විඳින්නෙමි වීම මේ බඳු (මෙතෙක්) ආශ්‍ර කෙළවර කොටැතියෙම් වීම ඒ මම එයින් සැවැ අයෝ තැන උපනිමි. එහි ද මේ නම් ඇතියෙම් වීම මේ ගොත් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු පැහැ සටහන් ඇතියෙම් වීම මේ බඳු ආකාර ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි වීම මෙතෙක් ආශ්‍ර සීමාවක් ඇතියෙම් වීම, ඒ මම එයින් සැවැ මෙහි උපනිමි”යි මෙසේ අනෙකවිධ වූ පෙරැ වුසු කඳපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මෙසේ වෘණදි වශයෙන් ආකාර සහිත වූ නම්කොත් විසින් උදෙසා සහිත වූ බහුවිධ වූ සුප්පිනිවාසය සිහි කෙරෙයි.

63. කෙවලය, ගම්මේ පුරුෂයෙක් සිය ගමින් අන් ගම්කට යන්නේ ද, ඒ ගම්නුත් අන් ගම්කට යන්නේ ද, (තැවත) හේ එ ගමින් සිය ගම්ට ම වටාලා එන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී සිය ගමින් අයෝ ගම්ට ගියෙම් එහි මෙසේ සිටියෙම්, මෙසේ උන්නෙමි, මෙසේ නිමි, මෙසේ නිහඬ වීම ඒ ගම්නුත් අයෝ ගම්ට ගියෙම්. එහි ද මෙසේ සිටියෙම්, මෙසේ උන්නෙමි, මෙසේ නිමි, මෙසේ නිහඬ වීම ඒ මම ඒ ගමින් සිය ගම්ට ම පෙරළා ආයෙම් වෙමි”යි ඔහුට මේ බඳු සිතෙක් වන්නේ ද, කෙවලය, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාකීන සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්ත කල්හි, කෙලෙස් රහිත කල්හි, උපකෙලය පහ වූ හිම කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්භම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවේල බවට පැමිණි කල්හි, පෙරැ වුසු කඳ පිළිවෙල සිහි කරන නුවණ පිණිස සිත මොනො-වට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැඹුරු කෙරෙයි. හේ ‘අයෝ තත්ති මේ නම් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු ගොත් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු පැහැ සටහන් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු ආකාර ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු සුවදුක් විඳි-නෙමි වීම, මේ බඳු ආශ්‍රසීමා ඇතියෙම් වීම, ඒ මම එයින් සැවැ අයෝ තැන උපනිමි. එහි ද මේ නම් ඇතියෙම්, මේ ගොත් ඇතියෙම්, මේ බඳු පැහැසටහන් ඇතියෙම්, මේ බඳු ආකාර ඇතියෙම්, මේ බඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි වීම, මෙතෙක් ආශ්‍ර සීමා ඇතියෙම් වීම. ඒ මම එයින් සැවැ මෙහි උපනිමි”යි මෙසේ එක් ජාතියක් ද, ජාති දෙකක් ද, ජාති තුනක් ද, ජාති සතරක් ද, ජාති පහක් ද, ජාති දහසක් ද, ජාති විස්සක් ද, ජාති තිහක් ද, ජාති සතළිහක් ද, ජාති පනහක් ද, ජාති සියයක් ද, ජාති දහසක් ද, ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවර්ණ කල්ප ද, බොහෝ විවර්ණ කල්ප ද, බොහෝ සංවර්ණ විවර්ණ කල්ප ද යි මෙසේ අනෙකවිධ වූ පෙරැ වුසු කඳ පිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මේ පරිද්දෙන් ආකාර සහිත වූ උදෙසා සහිත වූ පෙරැ වුසු කොසෙක් වැද්දැම් කඳපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි කෙවලය, මහණ තෙමේ මෙසේ සමාකීන සිත පිරිසිදු වූ කල්හි ..අනෙකවිධ වූ පෙරැ වුසු කඳපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙක් වෙයි.

64. සො එවං සමාසින්න චිත්තෙන පරිසුද්ධො පරියොද්ධො අනභිගණේ විගතූපකක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජපාතොන සභානාං චුතුපපාභස්සණාය චිත්තං අභිනීභරතී අභිනින්නාමෙති සො දිබ්බෙත චක්ඛුනාං විසුද්ධොන අභික්ඛන්තමානුසංකෙන සතෙන පසායී වචමානො උපපජ්ජමානෙ තිනෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සතෙන පජානාතී. ‘ඉමෙ වත භොනොනා සත්තා කාය-දුච්චරිතෙන සමන්තාගතා වච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා ඔව්ජාදිට්ඨිකා ඔව්ජාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස හෙදු පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං තිරයං උපපන්නා ඉමෙ වා පන භොනොනා සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්තාගතා වච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොසුචරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මා-දිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස හෙදු පරමමරණා සුගතීං සග්ගං ලොකං උපපන්නා’ති ඉති දිබ්බෙත චක්ඛුනාං විසුද්ධොන අභික්ඛන්තමානුසංකෙන සතෙන පසායී වචමානො උපපජ්ජමානෙ තිනෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සතෙන පජානාතී

65 සෙය්‍යථාපි කෙවඩ්ඛි මජ්ඣේ සිංඝාවකො පාසාදො තථ චක්ඛුමා පුරිසො ධීනො පසොය්‍ය මනුසො ගෙහං පච්ඡිසන්තො’පි රට්ඨො විනිසඤ්ච-රනො’පි මජ්ඣේ සිංඝාවකො නිසින්නො’පි තස්ස එවමස්ස එතෙ මනුස්සා ගෙහං පච්ඡිසන්ති එතෙ නික්ඛමන්ති එතෙ රට්ඨො විනිසඤ්චරන්ති එතෙ මජ්ඣේ සිංඝාවකො නිසින්නා’ති එවමෙව ඛො කෙවඩ්ඛි භික්ඛු එවං සමාසිතෙ චිත්තෙන පරිසුද්ධො පරියොද්ධො අනභිගණේ විගතූපකක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජපාතොන සත්තානාං චුතුපපාභ-ස්සණාය චිත්තං අභිනීභරතී අභිනින්නාමෙති සො දිබ්බෙත චක්ඛුනාං විසුද්ධොන අභික්ඛන්තමානුසංකෙන සතෙන පසායී වචමානො උපපජ්-ජමානෙ තිනෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සතෙන පජානාතී. ඉමෙ වත භොනොනා සත්තා කාය-දුච්චරිතෙන සමන්තාගතා වච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා ඔව්ජාදිට්ඨිකා ඔව්ජාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස හෙදු පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං තිරයං උපපන්නා ඉමෙ වා පන භොනොනා සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්තාගතා වච්චු-ච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොසුචරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස හෙදු පරමමරණා සුගතීං සග්ගං ලොකං උපපන්නා’ති ඉති දිබ්බෙත චක්ඛුනාං විසුද්ධොන අභික්ඛන්තමානුසංකෙන සතෙන පසායී වචමානො උපපජ්ජමානෙ තිනෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සතෙන පජානාතී.

64 හේ මෙසේ සමාහිත වූ සිත පිරිසිදු කල්හි, දීපත කල්හි, කෙලෙස් නැති කල්හි, උපකෙලාස පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මානම් වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, හිමවල බවට පැමිණි කල්හි, සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දක්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ දැනීමාපවාරය ඉක්මැ දක්කැ හැකි දිවැසින්, ‘අහෝ’ මේ හවන් සත්ත්වයෝ කායදුඛවිතයෙන් සමන්විතයක, වාණ්දුඛවිතයෙන් සමන්විතයක, මනොදුඛවිතයෙන් සමන්විතයක, ආර්යාපවාද කලහ, මිසදිවු වශයෙන් ගත් මිථ්‍යාද්‍රව්‍ය ඇතියක ඒ මොහු කර්මයක බිදීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ, දුඛකම් හෙතු-යෙන් හටගත් ගතිය වූ, (කම්යට තමන් පරවශ බැඳින්) තමනට අවශ්‍ය වැ වැටෙන තැන වූ තීරයට වන්නාහ මේ හවන් සත්ත්වයෝ වූ කලී කායසුචරිතයෙන් සමන්විතයක, වාක්සුචරිතයෙන් සමන්විතයක, මනා-සුචරිතයෙන් සමන්විතයක, ආර්යයන්ට උපවාද නො කලහ, සම්මදිවු ගත්තාහ, සම්මදිවු වශයෙන් ගත් සිරාදිය ඇත්තාහ ඒ මොහු කාමුත් මරණින් මතු යොහන වූ ගති ඇති සගලොචට වන්නාහ’ යි මරණා-සන්න වූ ද, එකෙණෙහි පිළිසිදු ගත්තා වූ ද, හිත වූ ද, උසස් වූ ද, මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, නොමනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියා වූ ද, දුගතියට පැමිණියා වූ ද, කම්ය වූ පරිදි ඒ ඒ හවයට සිය වූ ද සත්ත්වයන් දැකි මෙසේ හේ පිරිසිදු වූ, මානුෂක විෂය ඉක්මැ පැවැති දිවැසින් සිත ප්‍රණීත, සුවණී දුච්ඡණී, සුගත දුර්ගත සත්ත්වයන් දැකි කම්ය වූ පරිදි ඒ ඒ හවය කරා එළැඹැ සිටි සත්ත්වයන් දැකි

65 කෙවලානු, සම්මේස සතර මං හන්දියෙක මහල් සහිත ගෙයෙක් වන්නේ ද, එහි උඩු මහලෙහි ඇත් ඇති පුරුෂයෙක් සිව්නේ ගෙට පිවිසෙන-වුනුත් ගෙන් නික්මෙනවුනුත් විවිධෙහි ඇත මැන යන එකවුනුත්, සිටුමංකන්දිය මැද හුන්වුනුත් දක්නේ ද, ඒ දක්නා මුහුට “මේ මිනිස්සු ගෙට පිවිසෙත්, මේ මිනිස්සු ගෙන් නික්මෙත්, මේ මිනිස්සු පිදියෙහි ඇත මැන යෙත්, මොහු සිටුමංකන්දිය මැද උන්නෝ වෙත් යැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, කෙවලානු, එ පරිදි ම එ මහණ තෙමේ මෙසේ සමාහිත වූ සිත පිරිසිදු කල්හි දීපතමත් කල්හි කෙලෙස් නැති කල්හි උපකෙලාස පහ වූ කල්හි මාදු කල්හි කම්මානම් කල්හි ස්විත කල්හි හිමවල බවට පැමිණි කල්හි, සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දක්නා නුවණ ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මානුෂක විෂයය ඉක්මැ පිරිසිදු වූ දිවැසින් “අහෝ! මේ හවන් සත්ත්ව කායදුඛවිතයෙන් සමන්-විතයක, වාණ්දුඛවිතයෙන් සමන්විතයක, මනොදුඛවිතයෙන් සමන්-විතයක, ආර්යයන්ට උපවාද කලහ, මිසදිවු වහ, මිසදිවු වශයෙන් ගත් ද්‍රව්‍ය ඇතියක ඒ මොහු කාමුත් මරණින් මතු, සැපයෙන් පහ වූ, දුඛකම් හෙතු-යෙන් හටගත් ගතිය වූ, තමනට තමන් අවශ්‍ය වැ වැටෙන තැන වූ තීරයට වන්න එහෙත් මේ හවන් සත්ත්වයෝ වූ කලී කායසුචරිතයෙන් සමන්විතයක, වාක්සුචරිතයෙන් සමන්විතයක, මනාසුචරිතයෙන් සමන්-විතයක, ආර්යයන්ට උපවාද නො කලහ, සම්මදිවු ගත්තාහ, සම්මදිවු විසින් ගත් සිරාදිය ඇත්තාහ මොහු කාමුත් මරණින් මතු යොහන ගති ඇති සගලොචට වන්නාහ” යි මෙසේ මරණාසන්න වූ ද, එකෙණෙහි පිළිසිදු ගත්තා වූ ද, පහත් වූ ද, උසස් වූ ද, මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, නො මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියා වූ ද, දුගතියට පැමිණියා වූ ද කම්ය වූ පරිදි ඒ ඒ හවයට සිය සත්ත්වයන් දැකි මෙසේ පිරිසිදු වූ, මානුෂක විෂයය ඉක්මැ පැවැති දිවැසින් සිත ප්‍රණීත සුවණී දුච්ඡණී සුගත දුර්ගත සත්ත්වයන් දැකි කම්ය වූ පරිදි ඒ ඒ හවය කරා එළැඹැ සිටි සත්ත්වයන් දැකි

70. අථ ඛො භො කෙවලසිහ භික්ඛු යෙන චත්තාභො මහාරාජානො තෙනු-පසඛකම් උපසඛකම්භො චත්තාභො මහාරාජථ එතදවොච: කස්ස භු ඛො ආවුසො ඉමෙ චත්තාභො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිබාහු ආපොඛාහු තෙජෝබාහු වායොබාහුන්?

71. එවං වුතෙන කෙවලසිහ චත්තාභො මහාරාජානො තං භික්ඛුං එතද-වොචුං මගම්ච ඛො භික්ඛු න ජානාම යජ්ඣමෙ චත්තාභො මහාභුතා අපරි-සෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං? පඨවිබාහු ආපොඛාහු තෙජෝබාහු වායො-බාහුන් අජි ඛො භික්ඛු තාවතීංසා නාම දෙවා අමෙහති අභික්ඛන්තතරා ච පණීතතරා ච. හෙ ඛො එතං ජානෙය්‍යං යජ්ඣමෙ චත්තාභො මහා-භුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිබාහු ආපොඛාහු තෙජෝ-බාහු වායොබාහුන්.

72. අථ ඛො සො කෙවලසිහ භික්ඛු යෙන තාවතීංසා දෙවා තෙනු-පසඛකම් උපසඛකම්භො තාවතීංසෙ දෙවෙ එතදවොච: කස්ස භු ඛො ආවුසො ඉමෙ චත්තාභො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිබාහු ආපොඛාහු තෙජෝබාහු වායොබාහුන්? එවං වුතෙන කෙවලසිහ තාවතීංසා දෙවා තං භික්ඛුං එතදවොචුං මගම්ච ඛො භික්ඛු න ජානාම යජ්ඣමෙ චත්තාභො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවි-බාහු ආපොඛාහු තෙජෝබාහු වායොබාහුන්. අජි ඛො භික්ඛු සකෙකා නාම දෙව්‍යානම්භෙදු අමෙහති අභික්ඛන්තතරො ච පණීතතරො ච. සො ඛො ජානෙය්‍යං යජ්ඣමෙ චත්තාභො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිබාහු ආපොඛාහු තෙජෝබාහු වායොබාහුන්.

73. අථ ඛො සො කෙවලසිහ භික්ඛු යෙන සකෙකා දෙව්‍යානම්භෙදු තෙනුපසඛකම් උපසඛකම්භො සකකං දෙව්‍යානම්භෙදු එතදවොච: කස්ස භු ඛො ආවුසො ඉමෙ චත්තාභො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍ය-පීදං පඨවිබාහු ආපොඛාහු තෙජෝබාහු වායොබාහුන්; එවං වුතෙන කෙවලසිහ සකෙකා දෙව්‍යානම්භෙදු තං භික්ඛුං එතදවොච අගම්ච ඛො භික්ඛු න ජානාම යජ්ඣමෙ චත්තාභො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිබාහු ආපොඛාහු තෙජෝබාහු වායොබාහුන්. අජි ඛො භික්ඛු යාමා නාම දෙවා අමෙහති අභික්ඛන්තතරා ච පණීතතරා ච. හෙ ඛො එතං ජානෙය්‍යං යජ්ඣමෙ චත්තාභො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිබාහු ආපොඛාහු තෙජෝබාහු වායොබාහුන්.

74. අථ ඛො සො කෙවලසිහ භික්ඛු යෙන යාමා දෙවා තෙනුපස-ඛකම් උපසඛකම්භො යාමෙ දෙවෙ එතදවොච: කස්ස භු ඛො ආවුසො ඉමෙ චත්තාභො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිබාහු ආපොඛාහු තෙජෝබාහු වායොබාහුන්? එවං වුතෙන කෙවලසිහ යාමා දෙවා තං භික්ඛුං එතදවොචුං මගම්ච ඛො භික්ඛු න ජානාම යජ්ඣමෙ චත්තාභො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිබාහු ආපො-බාහු තෙජෝබාහු වායොබාහුන් අජි ඛො භික්ඛු හුයාමො නාම දෙව-ප්‍රකෙසො අමෙහති අභික්ඛන්තතරො ච පණීතතරො ච. සො ඛො ජානෙය්‍යං යජ්ඣමෙ චත්තාභො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිබාහු ආපොඛාහු තෙජෝබාහු වායොබාහුන්.

70 කෙවලයක්, ඉක්බිති ඒ මහණ සිටුවරම් රජුන් කරා එළැඹිණේ ය. එළැඹි “ඇවැත්නි, පඨවි ආපො තෙජෝ වායෝ යන මේ සතර මහා-භූතයෝ කොතන්හි දී නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙත් ද?” යි විචාලේ ය.

71 කෙවලයක්, ඔහු මෙසේ විචාල කල්හි සිටුවරම් රජුදරුවෝ ඒ මහණහු බණවා, “මහණ, පඨවි ආපො තෙජෝ වායෝ යන මේ සතර මහාභූතයෝ කොතන්හි දී නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙත් ද?” යි මේ කාරණය අපි දු නො දනුමහ මහණ, අපට වඩා පැහැසපුව ඇති, අපට වඩා උසස් වූ තෙතින් නම් දෙව් කෙනෙක් ඇත ‘පඨවි ආදී මේ සතර මහාභූතයෝ කොති නිරුද්ධ වෙත් ද’ යන මෙය ඔහු නම් දන්නාහ යි සිතමු’ යි කීහ.

72 කෙවලයක්, ඉක්බිති ඒ මහණ තෙතින් දෙවියන් කරා ගියේ ය ගොස් ‘ඇවැත්නි, පඨවි ආපො තෙජෝ වායෝ යන මේ මහාභූත සතර කොති දී නොඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙත් ද?’ යි විචාලේ ය කෙවලයක්, ඔහු මෙසේ විචාල කල්හි තෙතින් දෙවියෝ එ මහණ බණවා, “මහණ, පඨවි ආපො තෙජෝ වායෝ යන සතර මහාභූතයෝ කොති දී නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙත් ද යන මෙය අපි දු නො දනුමහ මහණ, අපට වඩා පැහැසපුව ඇති, අපට වඩා උතුම් වූ සක්දෙව්දු නම් කෙනෙක් ඇත ඔහු පඨවි ආදී මේ සතර මහාභූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන දනිති යි සිතමු” යි කීවු ය.

73 කෙවලයක්, ඉක්බිති ඒ මහණ සක්දෙව්දු කරා එළැඹිණේ ය. එළැඹි ‘ඇවැත්නි, පඨවි ආපො තෙජෝ වායෝ යන මේ සතර මහා-භූතයෝ කොති දී නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙත් ද?’ යි විචාලේ ය කෙවලයක්, ඔහු මෙසේ විචාල කල්හි සක්දෙව්දු එ මහණ බණවා, ‘මහණ, පඨවි ආපො තෙජෝ වායෝ යන සතර මහාභූතයෝ නො ඉතිරි වූ කොති නිරුද්ධ වෙත් ද’ යි මම ද නො දනිමි මහණ, අපට වඩා පැහැසපුව ද ඇති, අපට වඩා උතුම් ද වූ යාම නම් දෙව් කෙනෙක් ඇත පඨවි ආපො තෙජෝ වායෝ යන මේ සතර මහා භූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන ඔවුන් දනිතැ යි සිතමි” යි කී ය.

74 කෙවලයක්, ඉක්බිති ඒ මහණ යාම දෙවියන් වෙත ගියේ ය. ගොස් ‘ඇවැත්නි, පඨවි ආපො තෙජෝ වායෝ යන මේ සතර මහා-භූතයෝ නො ඉතිරි වූ කොති දී නිරුද්ධ වෙත් ද?’ යි මෙය විචාලේ ය කෙවලයක්, ඔහු මෙසේ විචාල කල්හි යාම දෙවියෝ එ මහණ බණවා, “මහණ, පඨවි ආපො තෙජෝ වායෝ යන මේ සතර මහාභූතයෝ නොඉතිරි වූ කොති නිරුද්ධ වෙත් ද” යි මෙය අපි ද නො දනුමහ මහණ, අපට වඩා පැහැසපුව ඇති, අපට වඩා උතුම් වූ හුයාම නම් දෙව්දුකෙක් ඇත ඔහු පඨවි ආදී මේ සතර මහාභූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන දනිතැ’ යි අපි සිතමු” යි කීවු ය.

75. අප බොහෝ කෙටිසිසි, හිකුළු ගෙන සුසාමේ, දෙවපුනො, තෙහුපසබකමි උපසබකමිනි, සුගාමි දෙවපුනො, උතදවොව් කප සු බො ආපුසො ඉමෙ වතතාරෙ මිතාභුතා අපරිසෙසා නිරුපකිනති, සෙසා- පිදං පඨවිමානු ආපසාමානු තෙජෝමානු වායොමානු'ති' එවං වුතො කෙටිසිසි, සුගාමො දෙවපුනො තං හිකුළුං උතදවොව් අනුමිතො හිකුළු න ජානාමි යනිමෙ වතතාරො මිතාභුතා අපරිසෙසා නිරුපකිනති, සෙසා- පිදං පඨවිමානු අපසාමානු තෙජෝමානු වායොමානු'ති අනි බො හිකුළු තුසිතා නාම දෙවා අපමනති අභිකතනතතරා ව පඤ්චතතරා ව තෙ බො එතං ජානෙය්සං යනිමෙ වතතාරො මිතාභුතා අපරිසෙසා නිරුපකිනති, සෙසාපිදං පඨවිමානු ආපසාමානු තෙජෝමානු වායොමානු'ති

76 අප බොහෝ කෙටිකිසි, හිකුළු කෙන කුසිතා දෙව්ව් පෙනුප-
සකිකි. උපකිකිකිකි කුසිත දෙව්ව් එකදව්ව් කිසි වු බොහෝ දුටුකො ඉමේ
වනතාදො මිනිසුනා අපරිකෙසො කිරුරුකිකි, කෙසොපිදො පඨව්ව් දු දොපො-
මානු කෙසොමානු වාසොමානු'ත් එව් වුපතන කෙටිකි කුසිතා දෙව්ව් කො
හිකුළු එකදව්ව්. මෙමෙ බොහෝ හිකුළු න ජානාම යනිමේ වනතාදො
මිනිසුනා අපරිකෙසො කිරුරුකිකි, කෙසොපිදො පඨව්ව් දු දොපොමානු
කෙසොමානු වාසොමානු'ත් අනි බොහෝ හිකුළු සනුකිකිතො නාම දෙව්-
පුතො අමෙහි අහිකිකිනනතො ව පෙහිතනතො ව සො බොහෝ එකො
ජානෙසො යනිමේ වනතාදො මිනිසුනා අපරිකෙසො කිරුරුකිකි, කෙසො-
පිදො පඨව්ව් දු දොපොමානු කෙසොමානු වාසොමානු'ත්

77 අප බොහෝ කෙටිබිම්, හික්කු යෙන සකකුසිනො නාම දෙව-
පුතෙකු, තෙත්පසබිකුම් උපසබිකුම්බා සකකුසිනො දෙවපුතක. එතදවොච
කුච්චු නු බොහෝදුරු ඉතම වනයාරෙ මහාභූතා අපරිසෙසා නිරුපකිනති,
සෙසාපිදං පච්චිබාදු අපොඛාදු තෙජෝබාදු වායොබාදුති? එවං වුතෙන
කෙටිබිම් සකකුසිනො දෙවපුතෙකු නා හික්කු එතදවොච අභමපි බො
හික්කු ත ජාතාමි යජ්ජිම වනයාරෙ මහාභූතා අපරිසෙසා නිරුපකිනති,
සෙසාපිදං පච්චිබාදු අපොඛාදු තෙජෝබාදු වායොබාදුති අජ්ජි බො
හික්කු නිමමානරති නාම දෙවො අමෙකං අභිකකනනතරං ව පණිතතරං ව
තෙ බො එතං ජාතෙසුං යජ්ජිම වනයාරෙ මහාභූතා අපරිසෙසා නිරු-
පකිනති, සෙසාපිදං පච්චිබාදු අපොඛාදු තෙජෝබාදු වායොබාදුති

78. අළු බෝ සො කෙවයි, භික්ෂු සෙතනිමානරනි දෙවා තෙත්ප-
සකිකු. උපසකිකුනි නිමානරනි දෙවෙ එතදවොව. කන් නු බෝ
ආවුසො ඉමෙ වතනාගේ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුපකිනනි, සෙසාපීදා-
පසිඵ්ඛාතු ආපොඛාතු තෙපොඛාතු වාසොඛාතු'නි? එවං වුතො කෙවයි
නිමානරනි දෙවා තං භික්ෂු එතදවෙළුං. මග්ගේ බෝ භික්ෂු න ජාතාම
ගජ්ජිමෙ වතනාගේ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුපකිනනි, සෙසාපීදා- පසිඵ්ඛාතු
ආපොඛාතු තෙපොඛාතු වාසොඛාතු'නි අපි බෝ භික්ෂු හුනිමිතො
තාම දෙවුපුතො අමෙහි අභික්ෂකතනගේ ව පණිතගේ ව. සො
බෝ එතං ජාතොග්ග ගජ්ජිමෙ වතනාගේ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුපකිනනි
සෙසාපීදා- පසිඵ්ඛාතු ආපොඛාතු තෙපොඛාතු වාසොඛාතු'නි.

75. කෙවලය, ඉක්බිති ඒ මහණ ප්‍රයාම දෙවිපුත් කරා ගියේ ය. හෙය් “ඇවැත්නි, පාටිප් අප් තෙජස් වාහු යන මේ සතර මහා-
භූතයෝ කොතනකි නම් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙත් ද?” යි විවාලේ ය මෙසේ විවාල කල්කි සුගාම දෙවිපුත් තෙම ‘මහණ, පාටිප් අප්
තෙජස් වාහු යන සතර මහාභූතයෝ කොති නිරුද්ධ වෙද්දු හි මම ද නො
දැනිමි මහණ, අපට වඩා පැහැයුපු ඇති, අපට වඩා උතුම් වූ තුමින නම්
දෙව් කෙනෙක් ඇත. ඔවුන් පාටිප් අප් තෙජස් වාහු යන මේ සතර
මහාභූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන දැනිති හි හිතමහ” යි කීවු ය.

76 කෙවලය, ඉක්බිති ඒ මහණ තුමින දෙවියන් වෙත එළැඹියේ ය
එළැඹි “ඇවැත්නි, පාටිප් අප් තෙජස් වාහු යන සතර මහාභූතයෝ නො
ඉතිරි වූ කොති නිරුද්ධ වෙද් ද?” යි විවාලේ ය මෙසේ කී කල්කි තුමින
දෙවියෝ ඒ මහණ බණවා, “මහණ, පාටිප් අප් තෙජස් වාහු යන සතර
මහාභූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන අපි දු නො දනුමහ
මහණ, අපට වැඩි තරම් පැහැයුපු ඇති, අපට වඩා උතුම් වූ සනතුමින
නම් දෙවිපුතෙක් ඇත ඔහු පාටිප් ආදී මේ සතර මහාභූතයන් නො
ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන දැනිති හි හිතමහ” යි කීවු ය

77. කෙවලය, එ කල්කි ඒ මහණ සනතුමින දෙවිපුතු කර එළැ-
ඹියේ ය එළැඹි, ‘ඇවැත්නි, පාටිප් අප් තෙජස් වාහු යන මේ සතර
මහාභූතයෝ කොති දී නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙත් ද?” යි විවාලේ ය
කෙවලය, ඔහු මෙසේ විවාල කල්කි සන්තුමින දෙවිපුත් “මහණ, පාටිප්
අප් තෙජස් වාහු යන සතර මහාභූතයෝ නො ඉතිරි වූ කොති දී
නිරුද්ධ වෙද්දු” යි මම නො දැනිමි මහණ, මට වඩා පැහැයුපු ඇති,
මට වඩා උතුම් වූ නිමිණ්ණත්ව නම් දෙව් කෙනෙක් ඇත. ඔවුන් මේ පාටිප්
ආදී සතර මහා භූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන දැනිති, යි
සිතමු” යි කී ය

78. කෙවලය, එ කල්කි ඒ මහණ නිමිණ්ණත්ව දෙවියන් කර එළැඹියේ
ය එළැඹි ‘ඇවැත්නි, පාටිප් අප් තෙජස් වාහු යන මේ සතර මහා
භූතයෝ නො ඉතිරි වූ කොති දී නිරුද්ධ වෙත් ද?” යි විවාලේ ය
කෙවලය, ඔහු මෙසේ විවාල කල්කි නිමිණ්ණත්ව දෙවියෝ ඒ මහණ
බණවා, ‘මහණ, පාටිප් අප් තෙජස් වාහු යන මේ සතර මහා
භූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන අපි දු නො දනුමහ අපට
වඩා පැහැයුපු ඇති, අපට වඩා උතුම් වූ සුනිද්මින නම් දෙවිපුතෙක්
ඇත ඔහු පාටිප් ආදී මේ සතර මහාභූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන
තැන දැනිති හි හිතමහ” යි කීවු ය.

79 අථ ඛො සො කෙවඩ්ඪ, භික්ඛු යෙන සුතිමිතො දෙවපුත්තො තෙනුපසඛකම් උපසඛකම්භා සුතිමිතං දෙවපුත්තං එතදවොච්ඤානං ඤානං ඤානං ආවුසො ඉමෙ වත්තාථෙ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති? එවං වුත්තෙ කෙවඩ්ඪ සුතිමිත්තං දෙවපුත්තං තං භික්ඛු. එතදවොච අහමි ඛො භික්ඛු න ජානාමි යජ්ඣමෙ වත්තාථෙ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති අපි ඛො භික්ඛු පරතිමිතවසවන්ති නාම දෙවා අමොහි අභික්ඛන්තතරං ව පණිතතරං ව තෙ ඛො එතං ජානෙය්‍ය යජ්ඣමෙ වත්තාථෙ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති

80 අථ ඛො සො කෙවඩ්ඪ, භික්ඛු යෙන පරතිමිතවසවන්ති දෙවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භා පරතිමිතවසවන්ති දෙවෙ එතදවොච්ඤානං ඤානං ඤානං ආවුසො ඉමෙ වත්තාථෙ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති? එවං වුත්තෙ කෙවඩ්ඪ පරතිමිතවසවන්ති දෙවා තං භික්ඛු. එතදවොච්ඤානං මහමි ඛො භික්ඛු න ජානාමි යජ්ඣමෙ වත්තාථෙ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති අපි ඛො භික්ඛු වසවන්ති නාම දෙවපුත්තං අමොහි අභික්ඛන්තතරං ව පණිතතරං ව තෙ ඛො එතං ජානෙය්‍ය යජ්ඣමෙ වත්තාථෙ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති

81 අථ ඛො සො කෙවඩ්ඪ, භික්ඛු යෙන වසවන්ති දෙවපුත්තො තෙනුපසඛකම් උපසඛකම්භා වසවන්ති. දෙවපුත්තං එතදවොච්ඤානං ඤානං ඤානං ආවුසො ඉමෙ වත්තාථෙ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති? එවං වුත්තෙ කෙවඩ්ඪ වසවන්ති දෙවපුත්තං තං භික්ඛු. එතදවොච්ඤානං මහමි ඛො භික්ඛු න ජානාමි යජ්ඣමෙ වත්තාථෙ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති අපි ඛො භික්ඛු බ්‍රහ්මකායිකා නාම දෙවා අමොහි අභික්ඛන්තතරං ව පණිතතරං ව තෙ ඛො එතං ජානෙය්‍ය යජ්ඣමෙ වත්තාථෙ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති

82. අථ ඛො සො කෙවඩ්ඪ, භික්ඛු තථාරූපං සමාධිං සමාපජ්ඣ යථාසමාධිතෙ විත්තෙ බ්‍රහ්මකායිකො මහෙස්ස පාතුරහොසි අථ ඛො සො කෙවඩ්ඪ භික්ඛු යෙන බ්‍රහ්මකායිකා දෙවා තෙනුපසඛකම් උපසඛකම්භා බ්‍රහ්මකායිකො දෙවෙ එතදවොච්ඤානං ඤානං ඤානං ආවුසො ඉමෙ වත්තාථෙ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති? එවං වුත්තෙ කෙවඩ්ඪ බ්‍රහ්මකායිකා දෙවා තං භික්ඛු. එතදවොච්ඤානං මහමි ඛො භික්ඛු න ජානාමි යජ්ඣමෙ වත්තාථෙ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති. අපි ඛො භික්ඛු බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිභු අනභිභුතො අභ්‍යුද්භුද්ධො වසවන්ති ඉස්සරෙ කතතා නිම්මානා සෙවධා සජ්ඣා¹ වසී පිනා භුතභානං අමොහි අභික්ඛන්තතරං ව පණිතතරං ව තෙ ඛො එතං ජානෙය්‍ය යජ්ඣමෙ වත්තාථෙ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති

79 කෙවලයක්, එ කල්හි එ මහණ සුනිද්ධත දෙවිපුත් කරා එළැඹි-
ගේ ය. එළැඹි, සුනිද්ධත දෙවිපුත්තුට 'ඇවැත්නි, පාටිව් අප් තෙජස් වාසු
යන මේ සතර මහාභූතයෝ කොභි දී නොඉතිරි වැ නිරුද්ධ වෙද්දු'යි
විවාලේ ය. කෙවලයක්, මෙසේ විවාල කල්හි සුනිද්ධත දෙවිපුත් තෙම ඒ
මහණතට 'මහණ, පාටිව් අප් තෙජස් වාසු යන මේ සතර මහා භූතයන් නො
ඉතිරි වැ නිරුද්ධ වන තැන මමත් නො දනිමි මහණ, අපට වඩා
පැහැයපුව ඇති, අපට වඩා උතුම් වූ පරනිර්මිතවශවර්තී නම් දෙවි
කෙනෙක් ඇත ඔවුන් මේ පාටිව් ආදි සතර මහාභූතයන් නො ඉතිරි
වැ නිරුද්ධ වන තැන දනිති යි සිතමි'යි කී ය.

80 කෙවලයක්, එ කල්හි ඒ මහණ පරනිර්මිතවශවර්තී දෙවියන් කරා
එළැඹිගේ ය. එළැඹි, ඇවැත්නි, පාටිව් අප් තෙජස් වාසු යන සතර
මහාභූතයෝ කොතන්හි මොහොතේ ඉතිරි වැ නිරුද්ධ වෙත් දු'යි විවාලේ ය.
එසේ විවාල කල්හි පරනිර්මිතවශවර්තී දෙවියෝ 'ඒ මහණනු බණවා,
'මහණ, අපි දු පාටිව් ආදි මේ සතර මහාභූතයන් නො ඉතිරි වැ නිරුද්ධ
වන තැන නො දනිමු මහණ, අපට වඩා පැහැයපුව ඇති, අපට වඩා
උතුම් වූ වශවර්තී නම් දෙවිපුතෙක් ඇත පාටිව්ආදි සතර මහා-
භූතයෝ නො ඉතිරි වැ කොභි නිරුද්ධ වෙත් දුයි ඔහු දනිති යි සිතමි'යි
ඔහු කීවු ය.

81 කෙවලයක්, එ කල්හි ඒ මහණ ව්‍යවත් දෙවිපුතු කරා එළැඹි-
ගේ ය. එළැඹි, 'ඇවැත්නි, පාටිව් අප් තෙජස් වාසු යන සතර
මහාභූතයෝ නො ඉතිරි වැ කොතන්හි නිරුද්ධ වෙත් දු'යි ඔහු විවාලේ ය.
කෙවලයක්, මෙසේ විවාල කල්හි, ව්‍යවත් දෙවිපුත් ඒ මහණතට
'මහණ, පාටිව් අප් තෙජස් වාසු යන මේ සතර මහාභූතයෝ නො
ඉතිරි වැ කොතන්හි නිරුද්ධ වෙත් දු' යි මම ද නො දනිමි. මහණ,
අපට වඩා පැහැයපුව ඇති, අපට වඩා උතුම් බ්‍රහ්මකායික නම් දෙවි
කෙනෙක් ඇත. ඔවුන් මේ පාටිව් ආදි සතර මහාභූතයන් නො ඉතිරි ව
නිරුද්ධ වන තැන දනිති යි සිතමි'යි කී ය.

82 කෙවලයක්, එ කල්හි එ මහණ යම්සේ සිත සමාසිත කල්හි බ්‍රහ්ම-
යානික මායාව (බබ්ලොව යන මහ) පහල වී ද, එසේ වූ සමාසිතතට සම-
වැදිණ කෙවලයක්, ඉක්බිති ඒ මහණ බ්‍රහ්මකායික දෙවියන් කරා
එළැඹිගේ ය. එළැඹි බ්‍රහ්මකායික දෙවියන් බණවා 'ඇවැත්නි, සම
කැතෙක දී පාටිව්භාතු අප්ඛාතු තෙජස්ඛාතු වාසුඛාතු යන සතර
මහාභූතයෝ නො ඉතිරි වැ නිරුද්ධ වෙත් නම්, ඒ කොභි දු' යි විවාලේ ය.
කෙවලයක්, එකල්හි බ්‍රහ්මකායික දෙවියෝ එ මහණතට 'මහණ, පාටිව්
අප් තෙජස් වාසු යන සතර මහාභූතයෝ නො ඉතිරි වැ කොභි
නිරුද්ධ වෙද්දු'යි අපි දු කො දනුමහ මහණ, අපට වඩා පැහැයපුව
ඇති, අපට වඩා උතුම් වූ, මහාබ්‍රහ්ම වූ, සියල්ල මැඬ පටනනා, කිසිදු
විසින් නො මබනා ලද, එකානන්තයෙන් සියල්ල දක්නා, සියල්ල
තමා ව්‍යාප්ත පවත්වන, සියල්ලට උපරි වූ, සියල්ලෙහි කන්‍යා වූ, සියල්ල-
ලෙහි මැවුම්කරු වූ, සියල්ලතට ශ්‍රේෂ්ඨ වූ, සියල්ල සකස් කරන,
පුරුෂ කළ වර්තනා ඇති, උපත් ද උපදනා ද සංගතට සිස වූ, ද්‍රව්‍යයෙන්
ඇත. 'මේ පාටිව් අප් තෙජස් වාසු යන සතර මහා භූතයන් ඉතිරි
නො වැ නිරුද්ධ වන තැන ඔහු දනිති යි සිතමි'යි කී ය.

83. “කතං පනාට්ටසො එතරහි සො මහාබ්‍රහ්මා?”ති “මයෙට්ඨ බො හික්ඛු න ජානාම යත්ථ වා බ්‍රහ්මා යෙන වා බ්‍රහ්මා යතිං වා බ්‍රහ්මා”ති අපි චි හික්ඛු යථා නිමිත්තා දිස්සානති ආලොකො සඤ්ජායති මහාසො පාතුහවති, ද්‍රව්‍යො, පාතුහවිස්සති. බ්‍රහ්මිකො තෙනං පුබ්බනිමිත්තං පාතුහාවාය යද්දං ආලොකො සඤ්ජායති මහාසො පාතුහවතිති. අථ බො සො කෙට්ඨසි මහාබ්‍රහ්මා න වීරස්සෙව පාතුරහොසි. අථ බො සො කෙට්ඨසි හික්ඛු යෙන මහාබ්‍රහ්මා තෙනුපසඛකම් උපසඛකමිත්තා තං මහාබ්‍රහ්මානං එතද්දවොචි කත්ථ චු බො ආට්ටසො ඉමෙ වත්තාරො මහාභූතා අපරිසෙසා නිරුප්ඛිනති, සෙය්‍යපිදං පඨවිඛාතු ආපොඛාතු තෙජොඛාතු වායොඛාතු’ති? එථං චුතෙන කෙට්ඨසි සො මහාබ්‍රහ්මා තං හික්ඛුං එතද්දවොචි අහමස්මි හික්ඛු බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිභූ අනභිභූතො අඤ්ඤදද්දුද්දසො වසවතති ඉස්සරො කතතා නිමොතා සෙට්ඨො සජ්ජා වසී පිතා භූතභව්‍යානනති.

84. දුතියමිට්ඨි බො සො කෙට්ඨසි, හික්ඛු තං මහාබ්‍රහ්මානං එතද්දවොචි න බො’හං තං ආට්ටසො එථං පුච්ඡාමි නිමිසි බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිභූ අනභිභූතො අඤ්ඤදද්දුද්දසො වසවතති ඉස්සරො කතතා නිමොතා සෙට්ඨො සජ්ජා වසී පිතා භූතභව්‍යානනති? එවඤ්ච බො අහං තං ආට්ටසො පුච්ඡාමි කත්ථ චු බො ආට්ටසො ඉමෙ වත්තාරො මහාභූතා අපරිසෙසා නිරුප්ඛිනති, සෙය්‍යපිදං පඨවිඛාතු ආපොඛාතු තෙජොඛාතු වායොඛාතු’ති? දුතියමිට්ඨි බො කෙට්ඨසි සො මහාබ්‍රහ්මා තං හික්ඛුං එතද්දවොචි අහමස්මි හික්ඛු බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිභූ අනභිභූතො අඤ්ඤදද්දුද්දසො වසවතති ඉස්සරො කතතා නිමොතා සෙට්ඨො සජ්ජා වසී පිතා භූතභව්‍යානනති.

85. තතියමිට්ඨි බො සො කෙට්ඨසි, හික්ඛු තං මහාබ්‍රහ්මානං එතද්දවොචි න බො’හං තං ආට්ටසො එථං පුච්ඡාමි නිමිසි බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිභූ අනභිභූතො අඤ්ඤදද්දුද්දසො වසවතති ඉස්සරො කතතා නිමොතා සෙට්ඨො සජ්ජා වසී පිතා භූතභව්‍යානනති? එවඤ්ච බො අහං තං ආට්ටසො පුච්ඡාමි කත්ථ චු බො ආට්ටසො ඉමෙ වත්තාරො මහාභූතා අපරිසෙසා නිරුප්ඛිනති, සෙය්‍යපිදං පඨවිඛාතු ආපොඛාතු තෙජොඛාතු වායොඛාතු’ති?

83. “ඇවැත්ති, ඒ මහාමුහුණ්ණයා දැන් කොහි වෙසේ ද?”යි “මහණ, මුහුණ්ණයා යම් පෙරදෙසෙක හෝ යම් දෙසෙක හෝ යම් තැනෙක හෝ ඇතැයි අපි දුටු කොට දැනුණ මහණ, එකෙක් යම් කෙසෙකින් පෙරනිමිති දක්නා ලැබේ ද? (ලොවැ) එළියෙක් හට ගතී ද, ආලෝකයෙක් පහළ වේ ද, එසින් මුහුණ්ණයා පහළ වන්නේ ය එළියෙක් හටගනී, ආලෝකයෙක් පහළ වෙයි යන යමක් වේ නම්, මෙය බලනුයේ පහළ විමට පෙර නිමිත්ත යැ” යි මුහුණ්ණයා දෙවියෝ කිවු යැ. කෙවලිකාසුත්තය, එ කල්හි කොබෝ වෙළාවෙකින් ම ඒ මහාමුහුණ්ණයා පහළ විය. කෙවලිකාසුත්තය, එ කල්හි ඒ මහණ මහබලිකු කුරු පළැඹියෙක් පළැඹ, “ඇවැත්ති, පඨවිධාතු අපොඛාතු තෙජොධාතු වායොධාතු යන සතර මොහුන්ගෙන් කොටසක් වැ කොටසක් ද නිරුණු වෙත් ද?”යි මේ කාරණය ඒ මහබලිකු විවාල්ලය කෙවලිකාසුත්තය, මෙසේ විවාල්ල කලා ඒ මහබලිකු තෙම, “මහණ, මම බලා වෙමි මහබලා වෙමි සියල්ල මැඬ පවත්වන්නෙමි වෙමි කිසිවකු විසිනුදු නො මිනිනා ලද්දෙමි වෙමි. එකාන්තයෙන් සියල්ල දක්නෙමි වෙමි සියල්ල සිය වශයෙහි පවත්වන්-නෙමි වෙමි තැමට ඊශ්වර වෙමි සියල්ලෙහි කතී වෙමි. සියල්ල මවන්නා වෙමි කැමට ශ්‍රේණි වෙමි ලොව සතුන් බෙදන්නා වෙමි පුරුදු කළ වසිනා ඇතිගෙම වෙමි උපන්නන්ගේ ද උපදින්නවුන්ගේ ද පියා වෙමි” යි ඒ මහණහට කී ය.

84. කෙවලිකාසුත්තය, දෙවෙනි වර ද ඒ මහණ ඒ මහබලිකුට, “ඇවැත්ති, තෙම බලා වන ද? මහබලා වන ද? ලොව මැඬා පවත්වන්නෝ වන ද? කිසිවකු විසින් නො මැඬා ලන ලද්දෝ වන ද? එකාන්තයෙන් සියල්ල දක්නෝ වන ද? ලොව තමන් වශයෙහි පවත්වන්නෝ වන ද? ඊශ්වර වන ද? කතී වන ද? නිමිත්ත වන ද? ලොවට ශ්‍රේණි වන ද? ලොව බෙදන්නෝ වන ද? පුරුදු වසිනා ඇතිගෙම වන ද? උපන්නවුන්ගේ උපදනාවුන්ගේ පියා වන ද?”යි මෙසේ කොප නො විවාරම් වැලි, ඇවැත්ති, පඨවිධාතු ආපොඛාතු තෙජොධාතු වායොධාතු යන සතර මොහුන්ගෙන් කොටසක් වැ කොටසක් නිරුණු වෙද්දැයි යි මේ කෙසින් ම කොප විවාරම්”යි කී ය. කෙවලිකාසුත්තය, දෙවෙනි වර ද ඒ මහබලිකු තෙම එ මහණහට “මහණ, මම බලා වෙමි මහබලා වෙමි ලොව මැඬා පවත්වනුයෙමි වෙමි කිසිවකු විසිනුදු නො මිනිනා ලද්දෙමි වෙමි එකාන්තයෙන් සියල්ල දක්නෙමි වෙමි ලොව සිය වශයෙහි පවත්වන්-නෙමි වෙමි ඊශ්වර වෙමි. කතී වෙමි නිමිත්ත වෙමි ලොවට ශ්‍රේණි වෙමි. ලොව බෙදන්නෙමි වෙමි පුරුදු වසිනා ඇතිගෙම වෙමි. උපත් උපදනා හැමගේ පියා වෙමි” යි මේ බන්ධන ය.

85. කෙවලිකාසුත්තය, තෙවෙනි වර ද ඒ මහණ ඒ මහබලිකුට “ඇවැත්ති, තෙම මුහුණ්ණයා වන ද? මහාමුහුණ්ණයා වන ද? අභිභූ වන ද? අනභිභූ වන ද? සමිද්ධි වන ද? වශවර්තී වන ද? ඊශ්වර වන ද? කතී වන ද? ශ්‍රේණි වන ද? ලොව බෙදන්නෝ වන ද? වසි වන ද? භූතභවත්තයෙන් පිනා වන දැ”යි කොට විවාරම් වැලි, පාපි අප් කෙරන් වාසු යන මේ සතර මහා භූතයන් කොටසක් වැ නිරුණු වන තැන විවාරම්”යි කී ය.

86 අථ ඛො සො කෙවබ්බ මහාබ්‍රහ්මා තං භික්ඛුං බාහායං ගහෙතො එකමන්තං අපතෙතො තං භික්ඛුං එතදවොච. ඉමෙ ඛො මං භික්ඛු ද්‍රුග්-කාසිකාදදවා එවං ජාතනති. නථි කිඤ්චි බ්‍රහ්මනො අදිට්ඨං, තථි කිඤ්චි බ්‍රහ්මනො අභිදිතං, තථි කිඤ්චි බ්‍රහ්මනො අසච්ඡිකතනති තසවාහං තෙසං සම්මුඛං න බ්‍යාකාසිං. අභමපි ඛො භික්ඛු න ජානාමි යථිතෙ චතතාඥො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපිදං. පඨවිබාහු ආපො-බාහු තෙජෝබාහු වායොබාහු'ති තත්මානිහ භික්ඛු භුග්ගෙවෙනං දුක්ඛං භුග්ගෙවෙනං අපරඥං යං නිං තං භගවන්තං අනිසිද්ධං ඛිඤ්ඤා පරිඤ්ඤා ආපජ්ජයි ඉමස්ස පඤ්ඤාස්ස ඉවය්‍යාකරණං. ගච්ඡ නිං භික්ඛු තමෙව භගවන්තං උපසම්බුද්ධිං ඉමං පඤ්ඤං පුච්ඡ යථා ච තෙ භගවා බ්‍යාකරොති තථා තං බාගෙය්‍යාසීති.

87 අථ ඛො සො කෙවබ්බ, භික්ඛු සෙය්‍යපාපි නාම බලවා පුරිසො සම්මිඤ්ඤාතං වා බාහං පසාදෙය්‍ය පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ඤාය්‍ය එවං ගම්ම ඛො බ්‍රහ්මලොකෙ අනතරහිතො මම් පුරුකො පාතුරුහාසි. අථ ඛො සො කෙවබ්බ, භික්ඛු මං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසිදි එකමන්තං නිසිනොතො ඛො කෙවබ්බ සො භික්ඛු මං එතදවොච: කථං නු ඛො භරන්ත ඉමෙ චතතාඥො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති සෙය්‍යපිදං: පඨවිබාහු ආපොබාහු තෙජෝබාහු වායොබාහු'ති?

88. එවං ටුතෙත අහං කෙවබ්බ තං භික්ඛුං එතදවොචං. ගුහපුබ්බං භික්ඛු සාමුද්දිකා වාණිජා නිරදස්සිං සකුණං ගතහන්ති නාවාය සමුද්දං අපෙකාගාහන්ති. තෙ අනිරදස්සිනියා නාවාය නිරදස්සිං සකුණං මුඤ්ඤති. සො ගච්ඡන්තෙව පුරුජිමං දිසං, ගච්ඡති දක්ඛිණං දිසං, ගච්ඡති පච්ඡිමං දිසං, ගච්ඡති උතතරං දිසං, ගච්ඡති උඤ්ඤං, ගච්ඡති අනුදිසං සත්ථ සො සමන්තා නිරං පස්සති, තථාගතකො ව¹ හොති සවෙ පන සො සමන්තා නිරං න පස්සති, තමෙව නාවං පච්චාගච්ඡති එවමෙව ඛො නිං භික්ඛු යතො යාච බ්‍රහ්මලොකා පරිතප්පමානො ඉමස්ස පඤ්ඤාස්ස වෙය්‍යාකරණං නාජ්ඣගා, අථ මම්ඤ්ඤෙව සන්ධිකෙ පච්චාගතො න ඛො එසො භික්ඛු පඤ්ඤා: එවං පුච්ඡිතබ්බො: “කථං නු ඛො ගන්තෙ ඉමෙ චතතාඥො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපිදං: පඨවිබාහු ආපොබාහු තෙජෝ-බාහු වායොබාහු'ති? එවඤ්ච ඛො එසො භික්ඛු පඤ්ඤා: පුච්ඡිතබ්බො:

86. කෙවසියුත්තය, එ කලු ඒ මහබමා ඒ මහණනු අතින් ගෙන එක් පසකට ඉවත් කොට, 'මහණ, බමුනු නොදත් කිසිත් නැතැ යි, බමුනු නොදුටු කිසිත් නැතැ යි, බමුනු පසක් නොකළ කිසිත් නැතැ' යි මේ බුද්ධි-කාසික දෙවියෝ මෙසේ මා දැනින් මහණ, එකෙයින් ඔවුන් හමුගෙහි මම දෙකළු නො කෙළෙමි මහණ, 'පඨවිධානු ආපොධානු තෙජොධානු වායොධානු යන මේ සතර මහාභූතයෝ නොඉතිරි වූ කොහි දී නිරුඬි වෙත් ද?' යි මෙය මමත් නො දැනිමි එකෙයින් මහණ, යම්බඳු වූ යුමෙන් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම ඉක්මැ ගොස් මේ පැණය වියද ගැන්ම පිණිස පිටත්හි සෙවීමට පැමිණෙහි ද, ඒ යුමෙන්නු විසින් ම කළ නොමනා දූශෙකි යුමෙන්නු විසින් ම කළ වරදෙකි. මහණ, යුමෙන් යන්නැ. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම වෙත එළැඹ මේ පැණය විවාරන්නැ. යම්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යුමෙන්තට එය වියදන සේක් ද, එසේ ම එය පිළිගන්නැ" යි කී ය

87. කෙවසියුත්තය, එ කල්හි එ මහණ යම්සේ ශක්තිමත් මිනිසෙක් වක් කළ අත හෝ දික් කරන්නේ ද, දික් කළ අත හෝ වක් කරන්නේ ද, එසේ ම යුහු ව බඹලොවැ අතුරුදහන් වූයේ මා ඉදිරිපත් පෙනී සිටීමේ ය. කෙවසියුත්තය, ඉක්කිති ඒ මහණ මා වැද පසෙක හිඳ ගත්තේ ය කෙවසියුත්තය, එ මහණ පසෙක හුන්නේ ම "වහන්ස, පඨවිධානු ආපොධානු තෙජො-ධානු වායොධානු යන මේ සතර මහාභූතයෝ කොතන්හි නොඉතිරි වූ නිරුඬි වෙත් ද?" යි මෙය විචාලේ ය.

88 කෙවසියුත්තය, එ මහණ මෙසේ විචාල කලු මම එ මහණතට මෙය කීමි "මහණ, පෙර වූවක් කියමි මුහුදුවෙළෙන්දේ තෙර දක්නා ලිහිණියකු ගෙන නැවෙකින් මුහුදු වදිත් නැව තෙරක් නො දක්නා කලු තෙර දක්නා ලිහිණියා මුදන් සේද පෙර දිගට යේ ම ය දකුණු දිගට ද යේ ම ය පැළදිගට ද යේ ම ය උතුරු දිගට ද යේ ම ය. උඩට ද යේ ම ය අනුදිගට ද යේ ම ය ඉදින් සේ භාත්පසැ තෙරක් දක්නේ නම්, එසේ හිසේ ම වෙයි (යළි නො ම එයි) ඉදින් සේ භාත්පස තෙරක් නො දක්නේ ද, ඒ නැවට ම පෙරලා එයි මහණ, එ පරිද්දෙන් ම තෝ බඹලොව දක්වත් සොයනුගෙහි මේ පැණයේ විසැදීමක් නො ලද්දෙහි ද, එකෙයින් යළි මා වෙත ම පෙරලා ආයෙහි. මහණ, පඨවිධානු ආපොධානු තෙජොධානු වායොධානු යන මේ සතර මහාභූතයෝ කොතන්හි නොඉතිරි වූ නිරුඬි වෙත් ද?" යි මෙසේ මේ පැණය නො විචාල යුතු. මහණ, මේ පැණය මෙසේ (මේ මතු දක්වෙන පරිදි) ම විචාල යුතු

කප්ථ ආපො ච පඨවි තෙජජා වායො න ගාඛභි,
කප්ථ දීඝඤ්ච රක්ඝඤ්ච අණුං දුලං පුභාපුභං,
කප්ථ නාමඤ්ච රූපඤ්ච අකෙසං උපරුජකිත්ති

නහු වෙය්‍යාකරණං හවති

වි.ඤ්ඤාණං අතිදුස්සත්තං අනන්තං සබ්බජනා පනං
එත්ථ ආපො ච පඨවි තෙජජා වායො න ගාඛභි
එත්ථ දීඝඤ්ච රක්ඝඤ්ච අණුං දුලං පුභාපුභං
එත්ථ නාමඤ්ච රූපඤ්ච අකෙසං උපරුජකිත්ති
වි.ඤ්ඤාණං නිපරාජමිති එත්ථෙතං උපරුජකිත්ති.

ඉදම්මෙවාචි හගවා අත්තමනො කෙවබ්බසු ගහපතිපුත්තො හගවනො
හාසිතං අභිනන්දිති.

කෙවබ්බසුත්තං නිවර්තනං එකාදසමං.

පස්විධානු, ආපොඛානු, තෙජජානු, වාතොධානු සම්මාන උපාදිනන වූ හෙවත් කමාදිත් හටතත් මේ ධර්ම සමූහය කොතන්හි නො පිහිටා ද? දික් ලුහු වූ කුණ්ඩලයක් ඉටුඅතිවූ (උපාදිනන) රූප කොතන්හි (කුමකට පැමිණ) නො පිහිටා ද? තමරු දෙක කොතන්හි නො ඉතිරි ව තිරුඳු වේ ද?” (මතණ, මෙසේ මේ පැණය විවෘළ යුතු)

එහි විකෘදිම මෙසේ වෙයි.

දතසුතු බැවින් විශ්කූණ නම් වූ නිවහ අනිද්දින ය (ඇතින් නො දක්ක හැකි බැවින් නිද්දින රහිත ය) උපාදවය යන අනන්ත නැති බැවින් අනන්ත රහිත ය. නැම අතින් (බැස්ස හැකි කමටහන්) කොට ඇත්තේ ය මෙහි (මේ නිවහට පැමිණ) පාපිවිධානුව ද ආපොඛානුව ද තෙජජානුව ද වායුධානුව ද නො පිහිටයි මෙහි දික්ලුහු වූ කුණ්ඩලයක් ඉටුඅතිවූ නැම රූප නො ඉතිරි ව තිරුඳු වෙයි. වර්ම (අනතිම) විශ්කූණයේ නිරෝධයෙන් මේ නිවහෙහි (මේ නිවහට පැමිණ) මේ ධර්ම සමූහය තිරුඳු වෙයි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ ඡේදක කෙවසිසු ගැහැටිපුත් නෙම සතුටු සිතැතිසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ චම්පය පිළිගත්තේ ය

එකොළොස් වන කෙවසිසු සුත්තය නිමිසේ ය.

ලොභිව්වසුත්තං.

1. එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා කොසලෙසු වාරිකං වරමානො මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙනති භික්ඛුසතෙති යෙන සාලවනිකා නදවසරී තෙන ඛො පත සමයෙන ලොභිවෙව්වා බ්‍රාහ්මණො සාලවනිකං අරුකාවසති සත්තුසාදං සතිණ්ණපට්ඨාදකං සබ්බඤ්ඤං රුජ්ඣොග්ගං රඤ්ඤං පණෙනදිනා කොසලෙන දිනතං රුජ්ජයං බ්‍රහ්මදෙයං.

2. තෙන ඛො පත සමයෙන ලොභිව්වසා බ්‍රාහ්මණස්ස එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං භොති ඉධ සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා කුසලං ධම්මං අධිග්‍රහෙත්ථයා, කුසලං ධම්මං අධිගතත්වා න පරස්ස ආරෙවෙය්‍යා, කීං හි පථෙ පරස්ස කරිස්සාති? සෙය්‍යථාපි නාම පුරාණං ඛකිනං ජිජ්ඣා අඤ්ඤං නවං ඛකිනං කරෙය්‍යා? එවං සමපදමිදං පාපකං ලොභධම්මං වදමි, කීං හි පථෙ පරස්ස කරිස්සාති'ති.

3 අග්ගොසි ඛො ලොභිවෙව්වා බ්‍රාහ්මණො සමණො ධුට්‍ර ගො ගොතමො සකාසපුතෙනා සකාසකුලා පබ්බජිතො කොසලෙසු වාරිකං වරමානො මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙනති භික්ඛුසතෙති සාලවනිකං අනුප්පනෙනා තං ඛො පත භවන්තා ගොතමං එවං කල්‍යාණො කිත්තිසප්ඤ් අබ්බුග්ගතො ඉතිපි සො භගවා අරහං සමිඨසමුද්දො පිඨ්ථවරණකමපන්නා සුගතො ලොකවිද්ධ අනුතතරො පුරිසදම්මසාරපි සප්පා දෙවමිත්තස්සාතං බ්‍රුහ්මා භගවා සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං, සස්සමණබ්‍රාහ්මණිං, පරං සදෙවමිත්තස්ස සයං අභිඤ්ඤා සව්ජිකත්වා පට්ටෙදෙති සො ධම්මං දෙසෙති අදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරිගොසනකල්‍යාණං සාන්ථං සමාසඤ්ඤං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිපුණ්ණං, බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති සාධු ඛො පත තථාරූපානං අරහතං දස්සාතං භොතිති.

4 අථ ඛො ලොභිවෙව්වා බ්‍රාහ්මණො භෙසිකං නහාරිතං ආමනෙතසි: එඬි ත්වං සමම භෙසිකෙ, යෙන සමග්ගො ගොතමො තෙට්ඨාපසඛකම උපසඛකමිත්වා මම වචනෙන සමණං ගොතමං අප්පාඛාඛං අප්පාතඛකං ලුහුට්ඨාතං බලං එාසුට්ඨාරං පුච්ඡ ලොභිවෙව්වා ගො ගොතම බ්‍රාහ්මණො භවන්තං ගොතමං අප්පාඛාඛං අප්පාතඛකං ලුහුට්ඨාතං බලං එාසුට්ඨාරං පුච්ඡතිති එවඤ්ඤා වදෙති අධිවාසෙකා නිර භවං ගොතමො ලොභිව්වසා බ්‍රාහ්මණස්ස ස්වාතන්‍යාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙනාති.

ලොහිව ව සුත්‍රය

1 මා විසින් මෙසේ අන්‍යාය ලදි එක් සමයෙක හාගාවතුන් වහන්සේ හිඤ්ඤාන් පන්සියක් පමණ වූ මහත් මහණවුළුවක් හා කොසොල් රටා සැරි සරන සේක්, සාලවිකිකා නම් ගමට බව සේක එ සමයෙහි ලොහිව ව බමුණු තෙම (මිනිස් ගව මිශ්‍ර ඇත් අස් ඇ) සතුන්ගෙන් හැවැසුණු, තණ දඬු දිග ඇති, බොහෝ බාහ්‍ය ඇති, පසේතදී කොසොල් රජු විසින් බමුණෙකුගේ නමකට පමුණු කොට දුන් රාජහොග්‍ය වූ රාජදාය වූ සාලවිකිකා ගමට අභිපතී වූ වෙසෙසි

2 එ සමයෙහි ලොහිව ව බමුණුගට “මෙහි මහණෝ පන් බමුණෝ හෝ කුසල් දහම් ලබන්නේ නම්, කුසල් දහම් ලැබ එය මෙරමාට නො කියා යුතු ය (නමුත් ලත් කුසල් දම් නෙමේ ම ගරු කොට විසිය යුතු.) අනෙකෙක් (අනුසාසිතයෙක් අනෙකකුට) (අනුසාසකයක් හට) කවර වැඩක් නම් කරන්නේ ද? තමාගේ පරණ බැඳුමක් සිදු අත්අළුත් බැඳුමක් කරන්නේ ගම්සේ ද, මේ පරහට කීමේ රුචියත් එසේ ම ලාභය වූ ලොහ වම්සෙකා සි කියමි අනෙකෙක් අනෙකක් හට කුමක් නම් කරන්නේ ද?” යි මෙසේ වූ ලාභය මිහදිටෙක් උපන්නේ වෙයි

3 ලොහිව ව බමුණු තෙම (රටෙහි පැතිරු ගිය) මතු දක්වෙන කථාව ඇසී ය “හවත්ති, සැහැසුන් වූ, සැහැකුලෙන් නික්මා පැවැදි වූ මහණගොසුම්මු වහාහි මහණුන් පන්සියක් පමණ වූ මහත් මහණවුළුවක් හා කොසොල් රටා සැරි සරනුපෝ සාලවිකිකාවට පැමිණියහ ඒ හාගා-වත්ත මේ මේ කරුණින් රහත්ත, සම්මාසම්බුදුග, විදුගෙන් හා සරණින් හා යුතු වහ, යුගතහ, ලොව දකු වහ, තමනට වැසිතරම් එකක්හු නැති පුරිස්දම් සැරියහ, දෙවිමිනිස්තට සඵරහ, බුදු හ, හගවත් හ මබ දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බමුන් සහිත මේ ලොව - මහණ බමුණන් සහිත දෙවිමිනිසුන් සහිත මේ සත්වුළුව තුළ ම සිය වෙසෙසි නුවණින් දන පසක් කොට ලොවට දන්වති ඔබ මුල කලණ මැද කලණ අග කලණ වූ, මනා අරුත් ඇති, පිරිසුන් වියදන් ඇති, හැම සැටියෙන් පිරිසුන්, පිරිසිදු දහම් දෙසති එසේ දෙසනුපෝ සසුන්බඹසර පවසති එබදු රහතුන් දක්ම වූ කලි මනා එකෙකැ’යි ඒ හාගාවත් ගෞතමයන් වහන්සේ පිළිබඳ මෙසේ වූ මනා කියුගබෙක් උස් වූ නැංගේ වේ” යනු යැ

4 එක්බිති ලොහිව ව බමුණු හෙසිකා නම් කැනැටියා බණවා, “සඟය, හෙසිකා, මහණ ගොසුමින් වෙත යා කොස් ‘පින්වත් ගොසුමාණනි, ලොහිව ව බමුණු පින්වත් ගොසුමාණන් අබාධ නැති නිසා, නිරෝග නිසා, හැල්ලු පැවැතුම් ඇති නිසා, කාබල ඇති නිසා, සුව විතරණ ඇති නිසා විවාරා’යි මා බසින් මහණ ගොසුමාණන් අබාධ නැති නිසා, රෝග නැති නිසා, හැල්ලු පැවැතුම් ඇති නිසා, කාබල ඇති නිසා විවාරව පින්වත් ගොසුමාණෝ මහණවුළුව හා සෙට දවසට ලොහිව ව බමුණාගේ බත ඉවසන් වා සි ද කියව” යි කී ය.

5. එවං භනෙතති ඛො භෙසිකා නභාපිතො ලොභිච්චස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිස්සුතො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිතිං භගවන්තං අභිවාදෙතිං එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නො ඛො භෙසිකා නභාපිතො භගවන්තං එතදවොච ලොභිච්චො භනෙත බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං අප්පාබාධං අප්පාතඞ්කං ලහුට්ඨානං බලං එංසුචිහාරං පුච්ඡති. එව්ඤ්ඤා වදෙති අභිවාසෙතු කීර් භනෙත භගවා ලොභිච්චස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස ඤාතනාය භතතං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙසනාති. අභිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන

6. අථ ඛො භෙසිකා නභාපිතො භගවන්තො අභිවාසනං විදිතිං උට්ඨායං සනා භගවන්තං අභිවාදෙතිං පදකම්ඤං කතිං යෙන ලොභිච්චො බ්‍රාහ්මණො තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිතිං ලොභිච්චං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච අවොචුමහං ඛො මයං භනෙත නච වචනෙත තං භගවන්තං. ලොභිච්චො භනෙත බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං අප්පාබාධං අප්පාතඞ්කං ලහුට්ඨානං බලං එංසුචිහාරං පුච්ඡති. එව්ඤ්ඤා වදෙති අභිවාසෙතු කීර් භනෙත භගවා 'ලොභිච්චස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස ඤාතනාය භතතං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙසනා'ති අභිච්ඡන්ඤා පන තෙන භගවතාති

7. අථ ඛො ලොභිච්චො බ්‍රාහ්මණො තස්ස රතතියං අච්චයෙන සකෙ නිවේසනෙ පණ්ණිනං බාදනිකං භොජනිකං පට්ඨාදපෙතිං භෙසිකං නභාපිතං ආමනෙතසි. එහි තිං සමම භෙසිකෙ යෙන සමණො ගොතමො තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිතිං සමණස්ස ගොතමස්ස කාරං ආරොචෙසි. කාලො හො කොතම නිට්ඨිතං භතතනති. එවං භනෙත'ති ඛො භෙසිකා නභාපිතො ලොභිච්චස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිස්සුතො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිතිං භගවන්තං අභිවාදෙතිං එකමන්තං අභිවාසි එකමන්තං සීතො ඛො භෙසිකා නභාපිතො භගවන්තො කාරං ආරොචෙසි කාලො භනෙත නිට්ඨිතං භතතනති. අථ ඛො භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙතිං පක්කච්චරමාදාය සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙසන යෙන සාලවතීකා තෙනුපසඞ්කමි.

8 තෙන ඛො පන සමයෙන භෙසිකා නභාපිතො භගවන්තං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබ්භො භොති අථ ඛො භෙසිකා නභාපිතො භගවන්තං එතදවොච: "ලොභිච්චස්ස භනෙත බ්‍රාහ්මණස්ස එවර්ථං පාපකං දිට්ඨිතං උප්පන්නං ඉධ සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා කුසලං ධම්මං අභිගච්චෙය්, කුසලං ධම්මං අභිගන්තො න පරස්ස ආරොචෙය් කිං හි පරො පරස්ස කරිස්සති සෙය්පාපි පුරාණං බන්ධනං ජිද්ධිතිං අඤ්ඤං තචං බන්ධනං කරෙය්, එවං සච්චදම්මං පාපකං ලොභධම්මං වදමි. කිං හි පරො පරස්ස කරිස්සති"ති සංවු භනෙත භගවා ලොභිච්චං බ්‍රාහ්මණං එතඤ්ඤා පාපකා දිට්ඨිතො ටිපවචෙනු"ති "අපොචතාම සියා ගොසිකෙ අපොචතාම සියා ගොසික"ති.

9. අථ ඛො හගචා යෙන ලොභිච්චස්ස ව්‍යාභමණස්ස නිවෙසනං තෙනු පසඛක්ඛමි උපසඛක්ඛමිත්වා පඤ්ඤාතොත ආයතෙන නිසීදි අථ ඛො ලොභිච්චො, ව්‍යාභමණො වුට්ඨපාමුඛං භික්ඛුසඛිකං පණීතොත බාදහීයෙන භොජනීයෙන සහජථා සන්තපොසි සම්පවාරෙසි අථ ඛො ලොභිච්චො, ව්‍යාභමණො හගචන්තං භුතතාපිං ඕනීතපත්තපාණිං අඤ්ඤාතරං නිවං ආසනං ගහෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නං ඛො ලොභිච්චො, ව්‍යාභමණං හගචා එතදුචොචා “සච්චං කිර තෙ ලොභිච්ච එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උපසන්නං ඉධ සමිසණො වා ව්‍යාභමණො වා කුසලං ධම්මං අධිගචේය්‍ය, කුසලං ධම්මං අධිගන්ත්වා න පරස්ස ආරොවෙය්‍ය, කීං හි පරො පරස්ස කරස්සති? සෙය්‍යං- එපි නාම පුරාණං බ්‍රහ්මිකං ඡිත්ථිත්වා අඤ්ඤං නවං බ්‍රහ්මිකං කරෙය්‍ය, එවං සම්පදමිදං පාපකං ලොභධම්මං වදාමි. කීං හි පරො පරස්ස කරස්සති?”ති

“එවා හො ගොතමි.”

10. “තං කීං මඤ්ඤමි ලොභිච්ච? නනු තං සාලච්ඡිකං අජ්ඣා- වසසි?”ති

“එවං හො ගොතමි.”

“සො නු ඛො ලොභිච්ච එවං වදෙය්‍ය ‘ලොභිච්චො ව්‍යාභමණො සාල- වච්ඡිකං අජ්ඣාවසති යා සාලච්ඡිකාය සමුදාසඤ්ජාති ලොභිච්චො’ව තං ව්‍යාභමණො එකභො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, න අඤ්ඤාසං දදෙය්‍යා’ති එවංවාදි සො යෙ තං උපජ්චන්ති තෙසං අන්තරායකරො වා භොති හො වා?”ති

“අන්තරායකරො හො ගොතමි.”

“අන්තරායකරො සමාහො ලොභිච්ච භිතානුකම්පි වා තෙසං භොති අභිතානුකම්පි වා?”ති

“අභිතානුකම්පි හො ගොතමි.”

“අභිතානුකම්පස්ස මේත්තං වා තෙත්‍ර චිත්තං පච්චුපට්ඨිතං භොති සපත්තකං වා?”ති

“සපත්තකං හො ගොතමි.”

“සපත්තකෙ චිත්තෙ පච්චුපට්ඨිතෙ මිච්ඡාදිට්ඨි වා භොති සම්මාදිට්ඨි වා?”ති

“මිච්ඡාදිට්ඨි හො ගොතමි.”

“මිච්ඡාදිට්ඨස්ස ඛො අහං ලොභිච්ච ද්විත්තං ගතීතං අඤ්ඤාතරං ගතීං වදාමි නිරතං වා තිරච්ඡානගොති” වා.

9 ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලොහිව්වු බමුණාගේ ගෙට එළඹ සේක එළඹ පණවන ලද අස්නැ වැඩ හුන් සේක එ කල ලොහිව්වු බමුණු බුදුපාමොක් බික්කූහා පුණික බාදා හොජාගෙන් සියයින් සැතැප්වී ය, පොතොවට පැවැරී ය එසින් පසු ලොහිව්වු බමුණු දන් වැළැදු, පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අතැති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එක් පසෙක එක්තරා මිටි අස්තක් ගෙන ගිද ගන්නේ ය එක් පසෙක ගිද ගන්නා වූ ම ලොහිව්වු බමුණා අමතා, “ලොහිව්වුගෙනි, වෙහි මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ කුසල් දහම් ලැබ ගන්නේ නම්, කුසල් දහම් ලැබ එය මෙරමානට නො කියැ යුතු. අනෙකෙක් අනෙකකුට කවර වැඩක් නම් කරන්නේ ද? පරණ බැඳුම් සිදු අත් අළුත් බැඳුමක් කරන්නේ යමගේ ද, එසේ ම මෙ කරුණ ද ලාමක ලොහ ධර්මයකැයි කියමි අනෙකෙක් අනෙකකුට කවර වැඩක් නම් කරන්නේ ද?”යි මෙසේ ලාමක මිහදිවෙක් නොපට උපන්නේ ල ඒ සැබැ ද? යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදාළ සේක.

[ලොහිව්වු] “එසේ ය, පින්වත් ගෞරුමාණනි ”

10 [භාග්‍යවත්තු] “ලොහිව්වුගෙනි, ඒ කීමැ යි සිතවු ද? තෙපි සාලවත්තාට අභිපතී වැ වසනුවෝ නො වනු ද?”

[ලොහිව්වු] “එසේ ය, පින්වත් ගෞරුමාණනි ”

[භාග්‍යවත්තු] “ලොහිව්වු බමුණු සාලවත්තාට අභිපතී වැ වෙතෙහි. සාලවත්තා ගමෙහි උපත් යම් ධනබාහ්‍යයෙක් ඇත් නම්, එය ලොහිව්වු බමුණා ම එකලා වැ වළදන්නේ නම්, අනුතට තොදෙන්නේ නම් මැනැවැයි යමෙක් කියන්නේ ද, මෙසේ කියන හෙ තෙම නොප තිසා ජිවත් වන ඥාතිපරිජනආදීනට ලැබෙන දෑට අනතරාස කරන්නෙක් හෝ නො කරන්නෙක් වේ ද?”

[ලොහිව්වු] “පින්වත් ගෞරුමාණනි, හේ ඔවුන් ලබන ඒ දෑට අනතුරු කරන්නෙක් ය ”

[භාග්‍යවත්තු] “ලොහිව්වු, ලාභයට අනතරාස කරන්නේ ඔ තෙතෙම ඔවුනට හිතානුකම්පා ඇතියෙක් හෝ හිතානුකම්පා නැතියෙක් වේ ද?”

[ලොහිව්වු] “පින්වත් ගෞරුමාණනි, හිතානුකම්පා නැතියෙක් වේ ”

[භාග්‍යවත්තු] “හිතානුකම්පා නැතියුට ඔවුන් කෙරෙහි එළඹ සිටියේ සතුරු සිත ද, නැත හොත් සතුරු සිත ද?”

[ලොහිව්වු] “සතුරු සිත ය, පින්වත් ගෞරුමාණනි ”

[භාග්‍යවත්තු] “සතුරු සිත එළඹ සිටි කල්හි සිසද්ව හෝ ටට ද, නැත හොත් සම්ප්‍රීති වේ ද?”

[ලොහිව්වු] “පින්වත් ගෞරුමාණනි, සිසද්ව වේ ”

[භාග්‍යවත්තු] “ලොහිව්වු, මම් සිසද්ව ගතුවානට දෙ ගනි අතුරෙන් තිරය හෝ තිරිසන් යොනිය හෝ යන එක්තරා ගතියක් තිසමි

11 නං කිම්මඤ්ඤාසි ලොහිව්ව, නනු රාජා පසෙනදී කොසලො කාසි-
කොසලං අජකාචසනි?”ති.

“එවං හො ගොතම ”

“යො නු බො ලොහිව්ව එවං වදෙය්‍යා ‘රාජා පසෙනදී කොසලො
කාසිකොසලං අජකාචසනි යා කාසිකොසලෙ සමුදයසඤ්ඤාති, රාජා’ව
නං පසෙනදී කොසලො එකකො පරිභූඤ්ජය්‍යා, න අඤ්ඤාසං දදෙය්‍යා’ති
එවංවාදී සො යෙ රාජානං පසෙනදිං කොසලං උපජ්චන්ති තුමො චෙව
අඤ්ඤා ව, තෙසං අනන්දයකරො වා හොති, නො වා?” ති

“අනන්දයකරො හො ගොතම ”

“අනන්දයකරො සමානො නිභානුකමපි වා නෙසං හොති අභිතානු-
කමපි වා?” ති

“අභිතානුකමපි හො යොතම ”

“අභිතානුකමපියං ලොහිව්ව මේතනං වා තෙසු විතනං පච්චුපට්ඨිතං
සපන්නකං වා?” ති

“සපන්නකං හො ගොතම ”

“සපන්නකෙ විතෙන පච්චුපට්ඨිතෙ ඕච්ඡාදිට්ඨි වා හොති සමච්චිට්ඨි
වා?” ති

“ඕච්ඡාදිට්ඨි හො ගොතම ”

“ඕච්ඡාදිට්ඨියං බො අහං ලොහිව්ව දවින්නං ගතීනං අඤ්ඤාතරං ගතීං
වදාමි නිරයං වා තීරච්ඡානගොතිං වා

12 ඉති කීර ‘ලොහිව්ව යො එවං වදෙය්‍යා ලොහිව්වො බ්‍රාහ්මණො
සාලවතීකං අජකාචසනි යා සාලවතීකාය සමුදයසඤ්ඤාති, ලොහිව්වො’ව
නං බ්‍රාහ්මණො එකකො පරිභූඤ්ජය්‍යා, න මි අඤ්ඤාසං දදෙය්‍යා’ති.
එවංවාදී සො යෙ තං උපජ්චන්ති, තෙසං අනන්දයකරො හොති අනන්දය-
කරෙ සමානො අභිතානුකමපි හොති අභිතානුකමපියං සපන්නකං
විතනං පච්චුපට්ඨිතං හොති සපන්නකෙ විතෙන පච්චුපට්ඨිතෙ ඕච්ඡාදිට්ඨි
හොති. එවමෙව ඔබ්බා ලොහිව්ව යො එවං වදෙය්‍යා: “ඉධ සමණො වා බ්‍රහ්ම-
ණො වා කුසලං ධම්මං අභිගචේය්‍යා, කුසලං ධම්මං අභිගන්තා න පරස්ස
ආරොච්ඡෙය්‍යා, කිං හි පරෙ පරස්ස කරිස්සාති? මහගාමාපි නාම පුරුණං
බ්‍රහ්මනං ජිජ්ඣා අඤ්ඤාං නවං බ්‍රහ්මනං කරෙය්‍යා, එවං සම්පදමිදං පාපකං
ලොහධම්මං වදාමි කිං හි පරෙ පරස්ස කරිස්සාති” ති. එවංවාදී සො යෙ
තෙ කුලපුත්තා තපාගතපසචේදිනං ධම්මවිතයං ආගමි එවරුපං උළාරං
විසෙසං අභිගචන්ති. සොනාපතනිථිලමපි සච්ඡිකරෙන්නති, සකදානමිථිලමපි
සච්ඡිකරෙන්නති, අනානමිථිලමපි සච්ඡිකරෙන්නති, අරහතනමපි සච්ඡිකරෙන්නති,
යෙවිමෙ දිබ්බා ගබ්බා පරිපාවෙනති දිබ්බානං ගවානං අභිනිබ්බන්තියා, තෙසං
අනන්දයකරො හොති අනන්දයකරො සමානො අභිතානුකමපි හොති.
අභිතානුකමපියං සපන්නකං විතනං පච්චුපට්ඨිතං හොති. සපන්නකෙ
විතෙන පච්චුපට්ඨිතෙ ඕච්ඡාදිට්ඨි හොති ඕච්ඡාදිට්ඨියං බො අහං ලොහිව්ව
දවින්නං ගතීනං අඤ්ඤාතරං ගතීං වදාමි නිරයං වා තීරච්ඡානගොතිං වා.

11 ලොහිව්වය, ඒ කීමැ යි සිහිනි ද ‘පඤ්ඤාදී කොසොල්ලරජ කසි කොසොල් දෙ රටට අභිපත් වැ වෙසෙයි’.

[ලොහිව්ව] “එසේය පින්වත් ගොයුමාණනි”

කසිකොසොල් දෙ රටැ යම් බන්ධනාගාරයක් උපදනේ නම් එය පසෙතදී කොසොල්ලරජ ම එකලා වැ වළඳන්නේ නම්, අනුතට නො දෙන්නේ නම් මැනවැ යි යමක් මෙසේ කියන්නේ ද, මෙසේ කියන ඒ තැනැත්තේ පසෙතදී කොසොල් රජු නිසා ජීවත් වන කොට ද අනුත් ද ඒ හැම දෙනාගේ ලාභයට අනන්‍යය කරන්නෙක් වේ ද, නැත හොත් අනන්‍යය නොකරන්නෙක් වේ ද?”

[ලොහිව්ව] “පින්වත් ගොයුමාණනි, ලාභයට අනන්‍යය කරන්නෙක් වෙයි”

[භාග්‍යවත්තු] “ලාභයට අනන්‍යය කරන්නේ ම ඔවුනට හිතානුකම්පි වේ ද, නැත හොත් අහිතානුකම්පි වේ ද?”

[ලොහිව්ව] “පින්වත් ගොයුමාණනි, අහිතානුකම්පි වේ”

[භාග්‍යවත්තු] “අහිතානුකම්පිතට ඔවුන් කෙරෙහි එළැඹ සිටියේ ඔහුරු සිත ද, නැත හොත් සතුරු සිත ද?”

[ලොහිව්ව] “සතුරු සිත ය, පින්වත් ගොයුමාණනි”

[භාග්‍යවත්තු] “සතුරු සිත එළැඹ සිටි කලා හේ ඕසද්දි වේ ද නැත හොත් සම්ද්දි වේ ද?”

[ලොහිව්ව] “ඕසද්දි වෙයි, පින්වත් ගොයුමාණනි.”

[භාග්‍යවත්තු] “ලොහිව්වය, ඕසද්දිවෘතට තීරය හෝ තීරිසන් සොන හෝ - මේ දෙකකින්ම එක්තරා ගතියක් මම් කියමි.

12 ලොහිව්වය, ‘ලොහිව්ව ඛමුණා සාලවත්තීයාවට අභිපත් වැ වෙසේ. සාලවත්තීයාගේ උපදනා තාක් සියලු බන්ධනා ලොහිව්ව ඛමුණා ම එකලා වැ වළඳන්නේ නම්, අනුතට නො දෙන්නේ නම් මැනවැ යි යමක් මෙසේ කියන්නේ ද, මෙසේ කියන හෙ තෙම කොප නිසා ජීවත් වන හැම දෙනාට ලාභානන්‍යයකර වෙයි ලාභානන්‍යය කරන්නේ ම අහිතානුකම්පි වේ අහිතානුකම්පි තැනැත්තකුට සතුරු සිත එළැඹ සිටියේ වෙයි සතුරු සිත එළැඹ සිටි කලා ඕසද්දි වෙයි එ පරිද්දෙන් ම, ලොහිව්වය, ‘මෙහි මහණෙක් හෝ ඛමුණෙක් හෝ කුසල් දහම් ලබන්නේ ය. කුසල් දහම් ලැබ මෙරමානට නො කියා යුතු යැ’යි ද, ‘අනෙකෙක් අනෙකකුට කවර වැඩක් කරන්නේ ද’යි ද, පරණ බැඳුම සිදු අත් අළුත් බැඳුමක් කරන්නේ යම් හේ ද, එසේම මෙකැණ ලොහවම්පෙකැ යි කියමි’යි ද, ‘අනෙකෙක් අනෙකකුට කවර වැඩක් කරන්නේ ද’යි ද යමෙක් මෙසේ කියන්නේ නම්, මෙසේ කියන හෙ තෙම - යම් කුලපුත් කෙනෙක් තපාගත බුදුහු දෙසු දහම්පිතය ඇති මෙ සපුත් නිසා සෝවත් - පල පසක් කෙරෙත් ද, සෙදගාමිපල පසක් කෙරෙත් ද, අනගාමිපල පසක් කෙරෙත් ද, රත්තටල පසක් කෙරෙත් ද, (එසට නො පොසොසන්) යම් කෙනෙක් පෙව්ලෝගි උපදිනු පිණිස දෙව්ගම් මුහුකරවත් ද (දෙව්ලෝගි පන පිළිවෙත් පුරත් ද), හේ ඔවුනට ලාභානන්‍යයකර වේ. ලාභානන්‍යය කර නුයේ ම අහිතානුකම්පි වෙයි අහිතානුකම්පි පශුලාට සතුරු සිත එළැඹ සිටියේ වෙයි සතුරු සිත එළැඹ සිටි කලා ඕසද්දි වෙයි ලොහිව්වය, මම් ඕසද්දිහට (දිකු) තීරුගතිය හෝ තීරිසන් සොන හෝ වෙ දෙ - ගතියෙන් එක්තරා ගතියක් කියමි

13. ඉති කීර ලොභිවි යො එවං චදෙය්‍යා 'රාජා පනෙනදි කොසලො කාසිකොසලං' අජ්ඣාචසානී, යා කාසිකොසලෙ සමුදයසඤ්ජාති, රාජා'ව නං පසෙනදි කොසලො එකකො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, න අඤ්ඤාදිං දූෂදය්‍යා'ති එවං-
 වාදී සො යෙ රාජානං පසෙනදිං කොසලං උපජ්චන්ති තුලෙන චෙචි අඤ්ඤාදි ච, තෙසං අනතරායකරො හොති අනතරායකරො සමානො අභිනානුකම්පි හොති අභිනානුකම්පිස්ස සපතතකං චිත්තං පච්චුපට්ඨිතං හොති සපතනකෙ චිත්තෙ පච්චුපට්ඨිතෙ මිච්ජාදිට්ඨි හොති එචලෙච ඛො ලොභිවි යො එවං චදෙය්‍යා 'ඉධ සමිඤ්ඤා වා බ්‍රාහ්මණො වා කුසලං ධම්මං අභිගෙවස්ස, කුසලං ධම්මං අභිගන්වා න පරස්ස ආරොවෙය්‍ය, කිං හි පරො පරස්ස කට්ඨස්සති? ඤෙය්‍යපාපි නාම පුරාණං ඛනිතං ජිජ්ඣන්ති අඤ්ඤාදි නවං ඛනිතං කුසලෙය්‍ය, එවං සම්පදමිදං පාපකං ලොභධම්මං වදමි. කිං හි පරො පරස්ස කට්ඨස්සති? එවංවාදී සො යෙ භත කුල-
 සුතො තපාගතපාථවදිතං ධම්මචිත්තං ආගමමි එවරූපං උලාරං චිකෙසං අභිගෙවස්සති. තොනාපතතිඵලම්පි සච්ඡිකරොනති, සකදගාමිඵලම්පි සච්ඡි-
 කරොනති, අනාගාමිඵලම්පි සච්ඡිකරොනති, අරහත්තම්පි සච්ඡිකරොනති, යෙ චිත්ත දිබ්බා ගම්බා පරිපාථවන්ති දිබ්බානං ගම්බානං අභිනිබ්බන්ති, තෙසං අනතරායකරො හොති අනතරායකරො සමානො අභිනානුකම්පි හොති අභිනානුකම්පිස්ස සපතතකං චිත්තං පච්චුපට්ඨිතං හොති සපතනකෙ චිත්තෙ පච්චුපට්ඨිතෙ මිච්ජාදිට්ඨි යොති මිච්ජාදිට්ඨිස්ස ඛො අහං ලොභිවි දම්නතං ගතිනං අඤ්ඤාදිතරං ගතිං වදමි නිරයං වා නිරවජ්ජනෙය්‍යන්ති වා

14 නගො ඛො'මෙ ලොභිවි සන්ථාරො යෙ ලොභක වොදනාරකා, යො ව පනෙවරුපෙ සන්ථාරො වොදෙති, සා වොදනා භූතා තච්ජා ධම්මිකා අනවජ්ජා කතාමි තගො? ඉධ ලොභිවි එකච්චො සන්ථා යස්සන්ථාය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො හොති, යාස්ස සාමිඤ්ඤාදිං අනනුපාඨෙතො හොති, සො නං සාමිඤ්ඤාදිං අනනුපාඨණිතො සාවකානං ධම්මං දෙසෙති ඉදං වො භිතාය 'ඉදං වො සුඛායා'ති තස්ස සාවකා න සුඤ්ඤානති, න සොනං ඕදකනති, න අඤ්ඤා චිත්තං උපට්ඨිතෙති, වොකකම්ම ව සත්ථුසාසනා වත්තනති සො එවම්ස්ස වොදෙතෙබ්බො "ආයස්මා ඛො යස්සන්ථාය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො, සො තෙ සාමිඤ්ඤාදිං අනනුපාඨෙතො නං නිං සාමිඤ්ඤාදිං අනනුපාඨණිතො සාවකානං ධම්මං දෙසෙති 'ඉදං වො භිතාය ඉදං වො සුඛායා'ති තස්ස තෙ සාවකා න සුඤ්ඤානති, න සොනං ඕදකනති, න අඤ්ඤා චිත්තං උපට්ඨිතෙති වොකකම්ම ව සත්ථුසාසනා වත්තනති"ති තෙය්‍යපාපි නාම මස්සකකන්ති යා වා උස්සකෙකය්‍යා¹, පරමච්ඡිඩං වා ආලිභෙගය්‍ය, එවං සම්පදමිදං පාපකං ලොභධම්මං වදමි. කිං හි පරො පරස්ස කට්ඨස්සති? අහං ඛො ලොභිවි පස්මො සන්ථා යො ලොභක වොදනාරකො, යො ව පනෙවරුපං සන්ථාරො වොදෙති, සා වොදනා භූතා තච්ජා ධම්මිකා අනවජ්ජා

1 උස්සකෙකය්‍ය, කෙසු ව

13. ලොහිවය, 'පසෙනදී කොසොල්ලරජ කසි කොසොල් දෙරටට අභිපාති ව වෙතෙහි කසි කොසොල් දෙරටැ උපදනා යම් ධනධාන්‍ය රැසෙක් වේ නම්, එය පසෙනදී කොසොල්ලරජ ම එකලා වැ වළදන්නේ නම්, අනුනට නො දෙන්නේ නම් මැනැවැයි යමෙක් මෙසේ කියන්නේ නම්, එසේ කියනුයුතු හෙ තෙම පාසනදී කොසොල්ලරජ තිසා යැපෙන නොපටත් අනුනටත් ලාභාන්තරායකර වෙයි ලාභාන්තරාය කරන්නේ ම නිනානු-කම්පා නැත්තේ වෙයි නිනානුකම්පා නැතියනුට සතුරු සිත එළැඹ සිටියේ වෙයි සතුරු සිත එළැඹ සිටි කලා මිසදිවු වෙයි ලොහිවය, එසේ ම 'මෙහි මහණෙක් හෝ ඛමුණෙක් හෝ කුසල් දහම් ලබන්නේ ය, කුසල් දහම් ලැබ, මෙරමානට නො දෙසියැ යුතු යැයි ද අනෙකෙක් අනෙකකුට කවර වැඩක් කරන්නේ ද? පරණ බැඳුමක් සිදු අත් අළුත් බැඳුමක් කරන්නේ යම්සේ ද, එසේ මේ කරුණ ලාමක ලොහබ්බියෙකැ යි කියමි අනෙකෙක් අනෙකකුට කුමක් කරන්නේ ද?' යි යමෙක් මෙසේ කියන්නේ ද, මෙසේ කියන හෙ තෙම යම් කුලපුත්ත කෙනෙක් බුදුන් වදනල දහම් විනය නිසා හෝවත්පලයත් පසක් කෙරෙත් නම්, සෙදකැමි-පලයත් පසක් කෙරෙත් නම්, අනගාමිපලයත් පසක් කෙරෙත් නම්, රහත්පලයත් පසක් කෙරෙත් නම්, මෙසේ වූ මහත් ගුණ විසෙක ලබන්නේ ද, දිව්‍යභවයන්ගේ පහල වීම පිණිස දෙවියනි බුහුසුරුවන් නම්, ඔවුන් හැමට ලාභාන්තරායකර වෙයි ලාභාන්තරාය කරන්නේ ම ඔවුනට නිනානුකම්පා නැත්තේ වෙයි. නිනානුකම්පා නැත්තනුව සතුරු සිත එළැඹ සිටි සතුරු සිත එළැඹ සිටි කල්හි මිසදිවු වෙයි මිසදිවුනට මතු නිරය හෝ තිරිසන් යොන හෝ මේ දෙ යනි අතුරෙන් එක්කරා හතියක් මම් කියමි

14 ලොහිවය, යම් ආයතා කෙනෙක් ලොවැ වොදනා ලැබියැ යුත්තෝ ද, යමෙකුත් මෙබඳු ආයතානට වොදනා කෙරේ ද, ඒ වොදනාව ඇත්තත් සත්‍යත් දැනුමින් නොවැරදිත් වේ ද, එසේ වූ මේ ආයතානු කිදෙකෙකි කවර තිදෙනෙක් ද යත් ලොහිවය, මෙහි එක්කරා ආයතාවරයෙක් යමක් පිණිස ගිහිගෙන් නික්මැ පැවිද්දට වන්නේ වේ ද, ඒ ශ්‍රාමණ්ඩාපිය (මහණදමේ පලය) ඔහු විසින් නො ලද්දේ වෙයි හේ ඒ ශ්‍රාමණ්ඩාපිය නො ලැබ 'මෙය නොපට වැඩ පිණිස වේ මෙය නොපට සුව පිණිස වේ' යැ යි සවිච්ඡාදන දෙසයි. ඔහුගේ සවිච්ඡාදන ඔහු බස අසන්නට කැමැති නො වෙත් ඔහුට කන් යොමු නො කෙරෙත් දැන ගැන්ම පිණිස සිත නො එළවත් ඒ ආයතානුගේ අනුශාසනයෙන් වෙන් ව ම පවතින් 'අයුමෙත්ත වතාහි යමක් පිණිස ගිහිගෙන් නික්මැ පැවිදිබවට පැමිණියෝ ද, ඔබ විසින් ඒ ශ්‍රාමණ්ඩාපිය නො ලද්දේ වෙයි ඔබ ඒ ශ්‍රාමණ්ඩාපිය නො ලැබ 'මෙය නොපට වැඩ පිණිස වේ. මෙය නොපට සුව පිණිස වේ' යැ යි සවිච්ඡාදන දෙසයි. ඒ ඔබ බස සවිච්ඡාදන අනු නො රිසියෙන් එයට කන් යොමු නො කරත් දැන ගැන්මෙහි සිත නො එළවත්. ආයතා වූ ඔබගේ අනුශාසනයෙන් වෙන් ව ද පවතින්' යි ඒ ආයතා තෙම මෙසේ වොදනා කරනු ලැබියැ යුතු වන්නේ ය යමිසේ ඉවත් වැ යන්නියක වෙතට යන්නේ ද, නොකැමැත්තෙන් පිටුපා සිටි තැනැත්තිය වැලැද යන්නේ ද, මෙසේ මේ කරුණ ලාමක ලොහබ්බියෙක් කොට කියමි එබඳු ආයතා වූ අත් තැනැත්තේ අනෙකකුට කවර වැඩක් තම කරන්නේ ද? ලොහිවය, යම් ආයතාවරයෙක් ලොවැ වොදනා ලැබිය යුතු ද, මේ ඒ පළමු වන ආයතා ය යමෙකුත් මෙබඳු ආයතානට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව ඇත්ත ය, සත්‍ය ය, දැනුම ය, නොවැරදි ය

15. පුනච්චරං ලොභිවට්ඨ ඉධෙකච්චො සන්ධං යස්සන්ධං අගාරස්මි අනගාරිඨං පබ්බජිතො භොති, ස්වාස්ස සාමිඤ්ඤන්ධො අනුප්පනෙනා භොති සො තං සාමිඤ්ඤන්ධං අනුප්පාප්පණිනා සාවකානං ධම්මං දෙසෙති 'ඉදං වො භිතාය ඉදං වො සුඛායා'ති තස්ස තෙ සාවකා හුස්සසනති, සොතං ඔදහනති, අඤ්ඤා චිතතං උපට්ඨපෙනති, න ච වොක්කම්ම සන්ත්ථුසාසනා වත්තනති. සො ඵලම්ඤ වොදෙනධෙබ්බං: "ආයස්මා බො යස්සන්ධං අගාරස්මි අනගාරිඨං පබ්බජිතො, සො තෙ සාමිඤ්ඤන්ධො අනුප්පනෙනා, තං ත්වං සාමිඤ්ඤන්ධං අනුප්පාප්පණිනා සාවකානං ධම්මං දෙසෙති 'ඉදං වො භිතාය, ඉදං වො සුඛායා'ති තස්ස තෙ සාවකා හුස්සසනති, සොතං ඔදහනති, අඤ්ඤා චිතතං උපට්ඨපෙනති, න ච වොක්කම්ම සන්ත්ථුසාසනා වත්තනති සෙය්‍යථාපි නාම සකං බෙතතං ඕනාය පරබෙතතං නිබ්බාධි-
නබ්බං¹ මඤ්ඤාය, ඵලං සම්පදම්ඤං පාපකං ලොභධම්මං වදම්. කීං හි පරො පරස්ස කර්මස්සති" ති. අයං බො ලොභිවට්ඨ දුර්ගො සන්ධං යො ලොකෙ වොදනාරහො, යො ච පනෙවරුපං සන්ධාරං වොදෙති, සං වොදනා භුතා තච්ඡා ධම්මිකා අනවජ්ජා

16 පුනච්චරං ලොභිවට්ඨ ඉධෙකච්චො සන්ධං යස්සන්ධං අගාරස්මි අනගාරිඨං පබ්බජිතො භොති, ස්වාස්ස සාමිඤ්ඤන්ධො අනුප්පනෙනා භොති. සො තං සාමිඤ්ඤන්ධං අනුප්පාප්පණිනා සාවකානං ධම්මං දෙසෙති 'ඉදං වො භිතාය ඉදං වො සුඛායා'ති. තස්ස සාවකා න හුස්සසනති, න සොතං ඔදහනති, න අඤ්ඤා චිතතං උපට්ඨපෙනති, වොක්කම්ම ච සන්ත්ථුසාසනා වත්තනති. සො ඵලම්ඤ වොදෙනධෙබ්බං: "ආයස්මා බො යස්සන්ධං අගාරස්මි අනගාරිඨං පබ්බජිතො, සො තෙ සාමිඤ්ඤන්ධො අනුප්පනෙනා, තං ත්වං සාමිඤ්ඤන්ධං අනුප්පාප්පණිනා සාවකානං ධම්මං දෙසෙති 'ඉදං වො භිතාය ඉදං වො සුඛායා'ති තස්ස තෙ සාවකා න හුස්සසනති, න සොතං ඔදහනති, න අඤ්ඤා චිතතං උපට්ඨපෙනති, වොක්කම්ම ච සන්ත්ථුසාසනා වත්තනති. සෙය්‍යථාපි නාම පුරුණං ඛනිකං ඡිද්ධිනා අඤ්ඤං නවං ඛනිකං කර්මස්ස-
ති" ති. අයං බො ලොභිවට්ඨ තද්දිගො සන්ධං යො ලොකෙ වොදනාරහො, යො ච පනෙවරුපං සන්ධාරං වොදෙති, සං වොදනා භුතා තච්ඡා ධම්මිකා අනවජ්ජා

15 තව ද අනෙකක් කියමි. ලොහිවස, මෙහි එක්තරා ආස්ථානවරයෙක් යමක් පිණිස පැවිද්දට වන්නේ වේ ද, ඔහු විසින් ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය නොලද්දේ වෙයි. තත් ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය නොලැබ, 'මෙය නොපට වැඩ පිණිස වේ' මෙය නොපට සුව පිණිස වේ' යැයි සිතවනට දකමි දෙසයි. ඒ සම්මත ඔහු බස් අසනු කැමැති වෙත් කන් යොමු කෙරෙත්. දන ගැන්ම පිණිස සිත එළවා තබන්. ඒ ආස්ථානවරයෙක් අනුශාසනයෙන් ඉවත් ව නොපවතිත්. "අයුරුමත් තෙමේ යමක් පිණිස ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්දට පැමිණියේ ද, ඔබ විසින් ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය නොලද්දේ ය ඔබ ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය නොලැබ 'මෙය නොපට වැඩ පිණිස වේ, මෙය නොපට සුව පිණිස වේ' යැයි සිතවනට දකමි දෙසති සම්මත ඒ ඔබගේ වචනය අසනු කැමැති වෙත් කන් යොමු කෙරෙත් දන ගැන්ම පිණිස සිත එළවා තබන් ආස්ථානවරයෙක් ඉවත් ව නොද පවතිත්. සිය කෙන කැර දමා අනුන්ගේ කෙනක් (වල් පැලැව් උදුරා) ගුරු කළ යුතු කොට සිතන්නේ යමෙහි ද, එසේ මෙ කරුණ ලාමක වූ ලොහබ්බියක් කොට කියමි. එබඳු ආස්ථාන වූ අන් තැනැත්තෙක් අනෙකකුට කවර වැඩක් කරන්නේ ද"යි ඒ ආස්ථාන තෙම වොදනා ලැබිය යුතු වන්නේ ය. ලොහිවස, ලොවැ යමෙක් වොදනාර්ත නම්, මේ ඒ දෙවෙනි ආස්ථාන ය යමෙකුත් මෙබඳු ආස්ථානවරයකුට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව ගුරු ය, සත්‍ය ය, දුකැමි ය, නො වැරැදි ය.

16 තව ද අනෙකක් කියමි. ලොහිවස, මෙහි එක්තරා ආස්ථානවරයෙක් යමක් පිණිස ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්දට වන්නේ වේ ද, ඔහු විසින් ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය ලද්දේ වෙයි. තත් ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය ලැබ, 'මෙය නොපට වැඩ පිණිස වෙයි' මෙය නොපට සුව පිණිස වේ' යැයි සිතවනට දකමි දෙසයි. සම්මත ඔහු බස් අසන්නට නොකැමැති වෙත්, ඔහුට කන් යොමු නොකෙරෙත්. දන ගනු පිණිස සිත එළවා නොතබන් ඒ ආස්ථානවරයෙක් අනුශාසනයෙන් බැහැර ව ද පවතිත් හෙ තෙම මෙසේ වොදනා ලැබිය යුතු වන්නේ ය. "අයුරුමත් වනාහි යමක් පිණිස ගිහිගෙන් පැවිද්දට වන්නේ වේ ද, ඔබ විසින් ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය ලද්දේ ය ඔබ ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය ලැබ, 'මෙය නොපට වැඩ පිණිස වේ' මෙය නොපට සිත පිණිස වේ' යැයි සිතවනට දකමි දෙසයි. සම්මත ඒ ඔබ බස් අසනු කැමැති නොවෙත් ඔබ බසට කන් යොමු නොකෙරෙත්. දන ගැන්මට සිත එළවා නොතබන් ඔබ අනුශාසනයෙන් බැහැර ව ද පවතිත් පරණ බැඳුමක් සිදු අන් අවස්ථාවක් කරන්නේ යමෙහි ද, මෙසේ මෙ කරුණ ලාමක ලොහබ්බියක් කොට කියමි. එ බඳු ආස්ථාන වූ අන් තැනැත්තෙක් අනෙකකුට කවර වැඩක් නම් කරන්නේ ද"යි ඒ ආස්ථාන තෙම වොදනා ලැබිය යුතු වන්නේ ය. ලොහිවස, ලොවැ යමෙක් වොදනා ලැබීමට සුදුසු ද, මේ ඒ තෙවෙනි ආස්ථාන ය යමෙකුත් මෙබඳු ආස්ථානවරයෙකුට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව ගුරු ය, සත්‍ය ය, දුකැමි ය, නො වැරැදි ය.

ඉමෙ ඛො ලොභිච්ච තයො සත්ථාරො යො ලොකෙ වොදනාරහා,
යො ච පනෙවරුපෙ සත්ථාරො වොදෙති, සා වොදනා භුතා තච්ඡා
බම්මකා අනච්ඡා”ති

17. එවං වුත්තෙ ලොභිච්චො, බ්‍රාහ්මණො, භගවන්තං. එතදවොච.
“අපි පන හො ගොතමි කොචි සත්ථා යො ලොකෙ න වොදනාරහො”ති.

“අපි ඛො ලොභිච්ච සත්ථා යො ලොකෙ න වොදනාරහො” ති.

“කතමො පන සො හො ගොතමි සත්ථා යො ලොකෙ න වොද-
නාරහො” ති.

18. ඉධ ලොභිච්ච නථාගතො ලොකෙ උප්පජ්ජති අරහං සම්මා-
සම්බුද්ධො විජ්ජාචරණසම්පන්නො සුගතො ලොකපිද්ධ අනුත්තරො පුරිස-
දම්මසාරපි සත්ථා දෙවමිත්‍රස්සාතං. බුද්ධො භගවා සො ඉමං ලොකං
සදෙවකං සමාරකං සබ්බමකං, සසාමණ්ඩ්‍රාහ්මණීං පජං සදෙවමිත්‍රස්සං
සගං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකම්මා පච්චෙදෙති යො බම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං
මජ්ඣිකල්‍යාණං පරිශොභාතකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්බඤ්ජනං කෙවලපරි-
පුණ්ණං. පරිසුද්ධං, බ්‍රහ්මචරිගං පකාසෙති නං බම්මං සුඤ්ඤාති භගපති වා
ගහපති පුත්තො වා අඤ්ඤාතරස්සං වා කුලෙ පච්චාරාණො. සො තං බම්මං
සුඤ්ඤාති නථාගතො සද්ධා පටිලභති සො තෙන සද්ධාපටිලාභෙන
සම්මන්තාගතො ඉති පටිසංචික්ඛති “සම්බොධො සරවාසො රජාපථො¹
අබ්බොක්ඛාසො පබ්බජා, නග්ගිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසො එකන්ත-
පරිපුණ්ණං එකන්තපරිසුද්ධං සබ්බලිඛිතං බ්‍රහ්මචරිගං චරතුං යනන්තාතං
කෙසමස්සං ඔයාරෙණිං කාසායාති වන්ථාති අච්ඡාදෙණිං අගාරස්මා
අනගාරිගං පබ්බජෙය්‍ය”ති.

19 සො අපරෙත සම්මෙතෙ අප්පං වා භොගක්ඛන්ති. පහාය
මහන්තං වා භොගක්ඛන්ති. පහාය අප්පං වා ඤ්ඤිපරිච්චං. පහාය
මහන්තං වා ඤ්ඤිපරිච්චං. පහාය කෙසමස්සං ඔයාරෙණිං කාසායාති
වන්ථාති අච්ඡාදෙණිං අගාරස්මා අනගාරිගං පබ්බජති. සො එවං පබ්බජිතො
සම්මානො පාඨමොක්ඛසංවරසංවුත්තො විහරති අච්චාරහොවරසම්පන්නො,
අඤ්ඤාතෙතසු වජේරසු භගදස්සාපි, සම්මදග සික්ඛති සික්ඛාපදේසු,
කායකමෙතෙ සම්මන්තාගතො කුසලෙන, පරිසුද්ධාප්ථො සීලසම්පන්නො
ඉජ්ජිගෙසු ගුහනථොරො හොජනෙ මත්තඤ්ඤා සධිකම්පජ්ඤාඤ්ඤාති
සම්මන්තාගතො සන්තුලෙඨා

ලොහිවය, ලොවැ යම් කෙනෙක් වොදනාදී ද, මේ ඒ භූත් ආයානානු ය යමෙකුත් මෙබඳු ආයානානට වොදනා කෙරේ ද, ඒ වොදනාව සැබෑ ය, සත්‍ය ය, දූහැමි ය, නොවැරදි ය”

17 මෙසේ වදාළ කල්හි ලොහිව බමුණු “පින්වත් ගොසුමාණනි, යමෙක් ලොවැ වොදනා නොලැබිය යුතු නම්, එසේ වූ කිසි ආයානවරයෙකුත් ඇද්ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (අයින්) විමාලේ ය

“ලොහිවය, යමෙක් ලොව වොදනා ලැබිය යුතු නො වේ ද, එසේ වූ ආයානවරයෙක් ඇත් ම යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

“පින්වත් ගොසුමාණනි, යමෙක් ලොවැ වොදනාර්ථ නො වේ නම්, ඒ ආයානා තෙම කවරේ ද?” යි ලොහිව බමුණු පුළුවන.

18 ලොහිවය, මෙහි අර්ථය වූ සමාස්තමුක්ඛ වූ විද්‍යාවරණ-සමපන්න වූ සුගත වූ ලොකවත් වූ නිරුත්තර පුරුෂදමාසාරි වූ දෙව්-මිනිස්තට ශාස්තෘ වූ බුද්ධ වූ භගවත් වූ තපාගත තෙමේ ලොවැ පහළ වෙයි හේ දෙවියන් සහිත වූ මරාත් සහිත වූ බමුන් සහිත වූ මේ ලොකය ද, මහණබමුණන් සහිත සම්මත දෙවියන් (රජුන්) හා මහසු මිනිසුන් හා සහිත සත්ත්වපුරාව ද තෙමේ විශිෂ්ට නුවණින් දන, ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට, (මවුනට) අවබෝධ කරවයි ඒ දහම් දෙසනුයේ ආදියෙහි හදුක (නිවරද) කොට, මධ්‍යයෙහි හදුක කොට, අවිසනා හදුක කොට, අව සහිත කොට, ව්‍යාසූත සහිත කොට, සම්ප්‍රකාරයෙන් පරිපූර්ණ කොට පරිශුද්ධ කොට දහම් දෙසයි (එසේ දෙසනුයේ ශික්ෂාත්‍රයෙන් සංගෘහිත වූ) ශාස්තෘමුක්ඛවර්ග ප්‍රකාශ කෙරෙයි හැඟවියෙන් හෝ හැඟවිපුනෙන් හෝ අන් උත්තරා කුලයෙක උපන්නෙක් හෝ ඒ ධර්ම අසයි හේ ඒ දහම් අයා තපාගත බුදුරජුන් කෙරෙහි හැදෑරූ ඇති කෙරෙයි. හේ ඒ ශුද්ධාලාභයෙන් සමන්විත වූයේ, ‘ශිභිගෙයි විසිම සම්බන්ධයෙකි, රජස්පට යෙකි, පෑවිද්ද (සම්බාධ නැති) අභ්‍යවකාශය (එළිමහන) වැන්න ශිභිගෙයි වසන්තනු විසින් එකාන්තයෙන් පිරිසිදු කොට, ශබ්ධ-ලිඛිතයක් සේ කොට මේ බ්‍රහ්මර සරත්තට පහසු නො වේ. (එබැවින්) මම කෙහෙරවුලු බහවා, කසාවත් හැඳ පෙරෙවා, ශිභිගෙන් පෑවිදිබිමට වදනෙමි නම් යෙහෙකැ” යි මෙසේ නුවණින් සලකයි

19 හේ පසු කලෙක අල්ප වූ හෝ සම්පත් රැස හැර, මහත් වූ හෝ සම්පත් රැස හැර, මද වූ හෝ නැපිරිස හැර, මහත් වූ හෝ නැපිරිස හැර, කෙහෙරවුලු බහවා, කසාවත් හැඳ පෙරෙවා, ශිභිගෙන් පෑවිදිබිමට වදි හේ මෙසේ පෑවිදි වූයේ ම පාතිමොක්කධංවරයෙන් සමන්විත වූයේ, ආචාරයෙන් හා ගොවරයෙන් හා යුක්ත වූයේ, සම්ප්‍රපාත වූ ද වරදෙහි බිය දක්නේ, නොවැරදි වූ කායවාක්කම්යෙන් සමන්විත වූයේ, එහෙයින් ම පිරිසිදු ආජීව ඇතියේ, සිල්වත් වූයේ, ඉන්ද්‍රියයන්හි වැසු දොර ඇතියේ, බොජුන්හි පමණ දන්නේ, (සත් තත්ති) සිහියෙන් හා නුවණින් හා යුක්ත වූයේ, සම්ප්‍රපාතයෙහි තුන් වැදෑරුම් සතුටින් සතුටු වූයේ, ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන් වූ ගෙන ගික්මෙයි.

20 කථකුට්ඨ ලොභිවට්ඨ නිකක්ඛු සිලසම්පන්නො හොති? ඉධ ලොභිවට්ඨ නිකක්ඛු පාණ්ඩිතං පහාය පාණ්ඩිතං පටිවිරතො හොති නිතිතදණ්ණො නිතිතසන්තො ලජ්ජී දයාපන්නො සබ්බපාණ්ණතතිතානුකම්පි විහරති. ඉදම්පි'ස්ස හොති සිලගම්. අදින්නාදුතං පහාය අදින්නාදුතා පටිවිරතො හොති දින්නාදුති දින්නාපාටිකඛි අප්පෙතො සුචිභුතො අත්තනා විහරති. ඉදම්පි'ස්ස හොති සිලගම්. අබ්බමචරිතං පහාය බ්බමචරි හොති ආරාමාරි. විරතො මෙට්ඨනා ගාමධම්මො. ඉදම්පි'ස්ස හොති සිලගම්. මුසාවාදං පහාය මුසාවාද පටිවිරතො හොති සච්චවාදී සච්චසන්තො ථෙතො. පච්චයිකො අවිසංවාදකො ලොකස්ස. ඉදම්පි'ස්ස හොති සිලගම්. පිසුණං වාවං පහාය පිසුණං වාවං පටිවිරතො හොති. ඉතො සුචිතං න අමුත්ත අකායා ඉමෙසං හෙදාය, අමුත්ත වා සුචිතං න ඉමෙසං අකායා අමුසං හෙදාය, ඉති නින්නානං වා සන්තානා, සංභින්නානං වා අනුප්පාදනා, සමග්ගාරාමො සමග්ගාරතො සමග්ගතදී සමග්ගකරණිං වාවං භාසිතා හොති ඉදම්පි'ස්ස හොති සිලගම්. ඵරුසං වාවං පහාය ඵරුසං වාවං පටිවිරතො හොති. යා යා වාවා තෙලා කණ්ණසුඛා පෙම්භියා හදයභිතමා පෙරි බුහුජ්ජකානා බුහුජ්ජකම්මාපා, නාමාරුපිං. වාවං භාසිතා හොති. ඉදම්පි'ස්ස හොති සිලගම්. සම්ප්පාලාපං පහාය සම්ප්පාලාපා පටිවිරතො හොති කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ධම්මවාදී විතර්කවාදී නිබ්බන්ධිතං වාවං භාසිතා හොති කාලෙත සාපදෙසං පරිසන්තවති අත්ථසංකපිතං. ඉදම්පි'ස්ස හොති සිලගම්.

21 කො ඛිජ්ජාමහුතගාමසමාරම්භා පටිවිරතො හොති එකභතතිකො හොති රතනුපරතො පටිවිරතො විකාලභොජනා, නිව්චිතවාදිතවිසුක්ඛදස්සනා, පටිවිරතො හොති මාලාගනිපිලෙපනධාරණමණ්ඩනවිභූසනවස්තා පටිවිරතො හොති උච්චාසයනමකාසයනා පටිවිරතො හොති ජාතරුප්ප්පතපටිග්ගහණා පටිවිරතො හොති. ආමකධිකුද්දපටිග්ගහණා පටිවිරතො හොති ආමකමංසපටිග්ගහණා පටිවිරතො හොති ඉන්ද්‍රියමාරිකපටිග්ගහණා පටිවිරතො හොති දුශ්චිත්තපටිග්ගහණා පටිවිරතො හොති -

---

1. අනාමාරි, මජ්ඣං   2. භෙදනා, සංඝ   3. පෙම්භියා, මජ්ඣං
4. ඵරුපි, කප්පි.

20. ලොභිවංග, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් සිල්වත් වේ ද යත් ලොභිවංග, මෙහි මහණ තෙමේ ප්‍රාණසාධන හැරුණු ප්‍රාණසාධනයෙන් වෙසෙසින් වැළැක්කේ වෙයි බහා තැබූ දඹුමුගුරු ඇත්තේ (දඹුමුගුරු නො දරන්නේ), බහා තැබූ ආසුර ඇත්තේ (ආසුර නො දරන්නේ), පවට පිළිකුල් කරන්නේ, මෙමුත්තප රෑමණියේ (මෙමුත්තප යුක්ත වූයේ), සියලු සතුන් කෙරෙහි සිතානුකම්පා ඇති වැ වෙසේ මේ ද ඔහුගේ සිරියෙක් වේ. හේ අදත්තාදනා හැරුණු ආ නොදුන් දු ගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි දුන් දුග ම පිළිගන්නාසුලු වූයේ, දුන් දුග ම කැමැති වැ ඉවසනසුලු වූයේ, නොසොර වූ පිරිසිදු සිතින් යුතු වැ වෙසේ මේ ද ඔහුගේ සිරියෙක් වේ හේ අභිරමිකර දුරු ලා බබ්බර සරන්නේ වෙයි ගැමිදහමක් වූ මෙවුන්දමින් දුරු වැ හැසිරෙන්නේ, එයින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරියෙක් වේ හේ බොරු කීම දුරු ලා බොරු කීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි ඇත්ත කියනසුලු වූයේ, ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපා කියන්නේ, තහවුරු වැ පිහිටි කපා ඇත්තේ, ඇදහිය යුතු කපා ඇත්තේ, ලොව නො රවටන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරියෙක් වේ හේ කේලාමී කීම දුරු ලා කේලාමී කීමෙන් වැළැක්කේ වේ මේ තැනින් අයා මොවුන් (ඔවුන්ගෙන්) බිදවනු පිණිස එතැනින් නො කියනසුලු වූයේ, එතැනින් අයා ඔවුන් (මොවුන්ගෙන්) බිදවනු පිණිස මෙ තැනින් නො කියනසුලු වූයේ, මෙසේ බිදුණුවත් ගලපන්නේ (සමග කරන්නේ) ද, එකට ගැලපුණුවත් (සමගයට පැමිණියුවත්) හට රුකුල් දෙන්නේ ද වෙයි සමගයෙන් සිටින්නවුන් හා වාසය කැමැත්තේ, සමගයෙන් වසන්නවුනට කැමැත්තේ, සමග වැ සිටින්නවුනට සතුටු වනුයේ, සමගිය ඇති කරන බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරියෙක් වේ හේ රථ බිණුම් දුරු ලා රථ බස් දෙවුනමත් වැළැක්කේ වෙයි නිදේන්, කන්කසුලු, පෙම් උපදවන, පහසුවෙන් සිතා වැදගත්තා, නොගැමී, බොහෝ ගුණාට ප්‍රිය, බොහෝ දෙතෑණේ මන වඩන යම් බසෙක් වේ ද, එබඳු වූ බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරියෙක් වේ. හේ බොල් හිස් දෙබැවිලි හැරුණු බොල් දෙබැවිල්ලෙන් වැළැක්කේ වෙයි සුදුසු කාලපරිච්ඡේදයක කපා කරනසුලු වූයේ, ඇත්ත ම කියනසුලු වූයේ, වැඩ සලසන බසක් ම කියනසුලු වූයේ, නව ලොවුතුරුදහම් ඇසුරු කොට ම කියනසුලු වූයේ, හික්මීම ඇති කරන බසක් ම කියනසුලු වූයේ, සිතා තබා ගන්නට සුදුසු වූ, කරුණු සහිත වූ, ඉමක් කොනක් ඇති (ප්‍රමාණවත් වූ), දෙලොව වැඩ හා සම්බන්ධ වූ ම බසක් සුදුසු කාලයෙහි කියන්නේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සිරියෙක් වේ

21 හේ බිප්පසුක (පැල වන ද) ද, භුතසුක (පැල වුණු ද) ද සිදි- මෙන් බිදීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි රු බොජුනෙන් වැළැක්කේ, එක් වේලේ වළඳන බස් ඇත්තේ, නොකල්බොජුනෙන් වැළැක්කේ වෙයි. තවනු ගනු වයනු විසුළුදසුන් යන මෙයින් වැළැක්කේ වෙයි ඇතැ අඩු කැත් පිරිමීමට, ඇග සැරැසීමට කරුණු වන මල්ගදවිලෙවුන් දරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි පමණ ඉක්ම උසසුන් ද, නොකැප වූ මහඅසුන් ද යන දෙකින් ම වැළැක්කේ වෙයි රන් රිදී මුහු කනවණු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි අඩු බානා පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි අඩු මස් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි ස්ත්‍රීන් කුමාරිකාවන් පිළි- ගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි දසිදසුන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි.

අපේළකපටිග්ගතණං පටිවිරතො හොති කුක්කුචුසුකරපටිග්ගතණං පටි-
විරතො හොති හත්ථිගවාස්සචලවෘපටිග්ගතණං පටිවිරතො හොති ඛෙත්තවත්ථු
පටිග්ගතණං පටිවිරතො හොති දුෂ්ඨකයාපතිණගමිනානුසොගා පටිවිරතො
හොති. කාශිකකයා පටිවිරතො හොති. නුලාකුටකංසකුටමානකුටා පටිවි-
රතො හොති උකෙකාටනවඤ්චනනිකතිසාවිශොගා පටිවිරතො හොති.
ජේදනවට්ඨකිනවිපරාමොසආලොපගතසාකාරං පටිවිරතො හොති.
ඉදුමපි'ස්ස හොති සීලසමි.

22. යථා වා පනෙනෙ හොනෙතා සමණවුහමිණං සද්ධාදෙය්‍යානි
භොජනානි භුඤ්ජිතා නෙ ඵවරුපං ඩිජගාමිභුතගාමසමාරමාං අනුයුත්තා
විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං, මුලබ්ජං ඛනිබ්ජං ඵලබ්ජං අග්ගබ්ජං ඩිජබ්ජමේව
පඤ්චමිං, ඉති වා ඉති ඵවරුපා ඩිජගාමිභුතගාමසමාරමාං පටිවිරතො
හොති ඉදුමපි'ස්ස හොති සීලසමි.

23. යථා වා පනෙනෙ හොනෙතා සමණවුහමිණං සද්ධාදෙය්‍යානි
භොජනානි භුඤ්ජිතා නෙ ඵවරුපං සන්තිධිකාරපට්ටිහොගං අනුයුත්තා
විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං, අන්තසන්තිධිං පාතසන්තිධිං වත්ථසන්තිධිං සාත-
සන්තිධිං සගන්තසන්තිධිං ගන්තිසන්තිධිං ආමිසසන්තිධිං ඉති වා ඉති
ඵවරුපා සන්තිධිකාරපට්ටිහොගා පටිවිරතො හොති ඉදුමපි'ස්ස හොති
සීලසමි.

24. යථා වා පනෙනෙ හොනෙතා සමණවුහමිණං සද්ධාදෙය්‍යානි
භොජනානි භුඤ්ජිතා නෙ ඵවරුපං විසුකදස්සනං අනුයුත්තා විහරන්ති,
සෙය්‍යපීදං, නව්වං භීතං වාදිතං ටෙකකං අක්ඛානං පාණිස්සාරං චේතාලං
කුමහපුත්තං සොහනකං විකොලං වංසං බොපනකං කත්ථිපුද්ධං අස්සපුද්ධං
මතිසපුද්ධං උසහපුද්ධං අජපුද්ධං මෙණ්ඩපුද්ධං කුක්කුචුසුද්ධං වට්ඨකපුද්ධං
දණ්ඩපුද්ධං මුව්ඪිපුද්ධං නිබ්බුද්ධං උගෙය්‍යාධිකං බලග්ගං සෙතාඛ්‍යාතං
අඤ්ඤාදස්සනං ඉති වා ඉති ඵවරුපා විසුකදස්සනා පටිවිරතො හොති.
ඉදුමපි'ස්ස හොති සීලසමි.

එළුවන් බැවෙළුවන් පිළිගන්නේ වැලැක්කේ වෙයි. කුකුළන් හුරුන් පිළිගන්නේ වැලැක්කේ වෙයි ඇතුන් අහුන් වෙලෙඹුන් ගෙරින් පිළිගන්නේ වැලැක්කේ වෙයි කෙත්වතු පිළිගන්නේ වැලැක්කේ වෙයි ගිහිකතට දුක නෙකෙටර කිරිනෙයි ද හෙන් ගෙව පණ්ඩුව පණන් ගෙන යාමෙයි ද ගෙදිමෙන් වැලැක්කේ වෙයි වෙලෙද ගනුගදනුපතන් වැලැක්කේ වෙයි හොරතරදියෙන් කිරුමෙන්, බොරු රන් පැටෙන්, හොර මිනුම්වලින් මිනුනමත් වැලැක්කේ වෙයි අල්ලන් ගෙන ගිහියන් කොහිම් කිරීමෙන්, තානා උපායයෙන් අනුන් රැවැටීමෙන්, අගනා දෑට හුරු කොපගනා දෑගත් පෙන්වා කරන මායායෙන්, මේ කී නොකී හැම තෙකරවික කම්වලින් ම වැලැක්කේ වෙයි අත් පා ඇදිය සිදුවෙන් ද, මැරීමෙන් ද, රුහන් ඇදියෙන් බැදීමෙන් ද, හැහැසිකම් කිරීමෙන් ද වැලැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලාකාව්‍යය වෙයි

22 යම්ගේ සමහර හවන් මනණබමුණේ සැදුනාගෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, මුලවිජ ද (හිතුරු ඇදී පැළ වන මුල් ද), සකකි විජ ද (නුත ඇදී පැළ වන කඳ ද), පරුවිජ ද (රුක් උණ බට ඇදී පැළ වන පුරුක් ද), අහුවිජ ද (ඉරිවෙරිය ඇදී පැළ වන දඬු ද), පස් වන විජවිජ ද (මි ඇදී පැළ වන ඇට ද) යන මේ කී විජසමුහ ද (පැළ වන ද ද) හුතසමුහ ද (පැළ වුණු ද ද) පෙළීමෙයි (සිදුම් බිදුම් තැළීම ගැ කී) කිසික ද සමාරම්භයෙහි ගෙදුණේ වෙසෙන් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ විජ-මුම්භුතමාසමාරම්භයෙන් වැලැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලාකාව්‍යය වෙයි

23 යම්ගේ ඇතැම් හවන් මනණබමුණු කෙතෙක් සැදුනාගෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, සක දැ රැස් කොට තබා ගැන්ම, බොන ද රැස් කොට තබා ගැන්ම, වස්ත්‍ර රැස් කොට තබා ගැන්ම, (රිග හැල් ඇදිය ද පාවහන් ඇදිය ද යන) යාන රැස් කොට තබා ගැන්ම, ඉහතා කී ද හොර (තවත් තල සහල් ඇ වුවමනා) පසය රැස් කොට තබා ගැන්ම යන මෙසේ වූ සනතිසිකාරපරිභොගයෙහි (පසය රැස් කොට තබා ගෙන වැළැඳීමෙහි) ගෙදී පවසෙන් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ හෝ සනතිසිකාර පරිභොගයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලාකාව්‍යය වෙයි

24 යම්ගේ සමහර හවන් මනණබමුණේ සැදුනාගෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, නැවුම් ගැසුම් වැසුම්, තටසමරුරු (තළුවන් සමුහයක් එක් වැ ජනසමුහයා ඉදිරියේ දක්වන නැවුම්), පාබාන (මහාතාරතාදිය කීම් හෝ ඇසීම), පාණ්ණිකර (අතින් ලොකොබෝර ගැසුම් හෝ අත්තල ගැසුම්), වේතාල (දඹුමුවා කාලම්පට ගැසීම හෝ මතුරු දපා මලසිරුරු කෙහිවුවම්), කුම්භපුන (සිවුල් බෝර වැසුම්), ගොහකක (රංගබලිකරණය නොවේ රනම්බුල්ලෙහි දී දෙවතාවතට යොනානු වසයෙන් නානිතික භාගනය හෝ ප්‍රතිභානවිත්‍ර කිරීම), සරුපදවුන් කෙළිය (හෝ දසො-ගුබ්බිඛාව), උණගත් ඔප්පාවා ගෙන කරන ක්‍රියාව, අසර්වතන (ලෙවුන්ගේ ඇට සෝදු පුවද කවා තබා තකන්සෙවෙහි ජ වටා සිට උත්පල කිරීම), ඇත්පොර, අස්පොර, මිනුපොර, හොන්පොර, එළපොර, බැවෙළ-පොර, කුකුළපොර, වටුපොර, පොලුහරව, පිටුපුද, මල්ලපොර, සුදු පවත්නා හැන් දක්නට සැම, බලසෙන් ගණිනා හැන් දක්නට සැම යන මෙබඳු විසුළු දස්තෙහි ගෙදී වෙසෙන් ද, ගෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ විසුළු දස්තෙන් වැලැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලාකාව්‍යය වෙයි.

25. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ඩුගමිණො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ ඵවරුපං ජුතපමාදට්ඨානානුයොගං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිහාරපථං සනතිකං ඛලිකං සපිකං සලාකාභන්ධං අකඛං පඛනවීරං වඛකං මොක්ඛවිකං විබ්බුලකං පත්තාලකං රථකං බහුකං අකඛරිකං මනෙසිකං යථාවජ්ඣං ඉති වා ඉති ඵවරුපා ජුතපමාදට්ඨානානුයොගා පටිවිරතො භොති, ඉදමපි'ය්‍ය භොති සීලසමිං.

26. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ඩුගමිණො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ ඵවරුපං උච්චාසගතමිකාසයතං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං ආසන්ධිං පලලඛකං ගොනකං විතතකං පචිකං පචලිකං තුලිකං විභතිකං උදුලොමිං එකන්තලොමිං කට්ඨියං තොසෙය්‍යං කුන්තකං කප්ථන්තරං අසාන්තරං රථන්තරං අජිතපවෙණිං කාදලිමිතපවර-පච්චන්තරණං සඋත්තරවජ්ඣං උභතොලොභිතකුපබානං ඉති වා ඉති ඵවරුපා උච්චාසගතමිකාසයතා පටිවිරතො භොති ඉදමපි'ය්‍ය භොති සීලසමිං.

27. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ඩුගමිණො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජ-නානි භුඤ්ජිතා තෙ ඵවරුපං මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයොගං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං උච්ඡාදනං පරිමද්දනං නභාපනං සමබ්බනං ආදසං අඤ්ජනං මාලාවලෙපනං මුඛවුණ්ණකං මුඛලෙපනං හන්ධනිකං සිඛාබ්බිකං දණ්ඩකං නාළිකං බහං ජත්තං විත්තූපාහනං උණ්ඨිකං මණිං වාලවීජනිං ඔද්දකානි වජ්‍යානි දීඝදසානි ඉති වා ඉති ඵවරුපා මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානු-යොගා පටිවිරතො භොති ඉදමපි'ය්‍ය භොති සීලසමිං.

28. යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ඩුගමිණො සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ ඵවරුපං තීරවජානකථං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං රුජකථං වොරකථං මහාමතකථං සොනාකථං හයකථං සුභිකථං අන්තකථං පානකථං වන්ධකථං සග්ගකථං මාලාකථං ගකිකථං ඤාතිකථං යානකථං ගාමකථං තිගමකථං නගරකථං ජනපදකථං ඉසී-කථං පුරිසකථං [කුමාරකථං කුමාරිකථං] පුරකථං පිභිබ්බකථං කුමහට්ඨාන-කථං පුබ්බපෙතකථං නානත්තකථං ලොකකබ්බසිකං සමුද්දකබ්බසිකං ඉතිභවාභවකථං ඉති වා ඉති ඵවරුපා තීරවජානකථාස පටිවිරතො භොති ඉදමපි'ය්‍ය භොති සීලසමිං.

25. යම්කෙසේ සම්මතයක් හටත් මහණවතුන්ගේ සැදැහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, අවපාතකය, අසාදකය, අසාදකය, මවුලු පැනුම, සන්තතිකා-ක්රියාව, දුදුකෙය, කල්ලි ගැසුම, සලාභාත්තකය, ගුලකෙය, කොළ-නලා පිහිටීම, කෙළිනතුලින් හැම, කරුණු ගැසුම, කන්තංගුරුවා කෙළිය, කොළනායකයෙන් වැලි දැමීම, ක්‍රියාර්ථ පැදීම, කුඩා දුන්නෙන් විදීම, ඇතිරීමකය (පිටේ හෝ අනෙක් අතුවා ඇද ඒ කියවීම), සිත දැම කීම ක්‍රියාව, විකල්පානුකරණය (කුඩුන් කොටස් යන ආදීන් සේ ඉරියව් පැවැත්වීම) යන මෙවලු වූ පමාවට කරුණු වූ දුකෙයියෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බල වූ පමාවට කරුණු වූ දුකෙයියෙහි යෙදීමෙන් වැළැක්වෙත් වෙයි මේ ද ඔහුගේ සීලයෙන් වේ

26. යම්කෙසේ ඇතැම් හටත් මහණවතුන්ගේ සැදැහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, දික්ඛණිය පවුල, පලහය, මහකොටුපලහය, විශේෂයෙන් විසිතුරු කළ එළවලුමුවා ඇතිරිය, එළවලුමුවා සුදු ඇතිරිය, ගතමල් ගෙදු එළවලුම ඇතිරිය, කිලිය (පුලුන් මේන්තය), සිංහරාජාදී රූපවලින් විසිතුරු කළ එළවලුම ඇතිරිය, දෙපැත්තේ ම ලොම් ඇති එළවලුමුවා ඇතිරිය, එක් පැත්තේ පමණක් ලොම් ඇති එළවලුමුවා ඇතිරිය, රත්කපුකම් කළ පහතුරුණ, කොසෙයා හුසින් විසු ඇතිරිය, ඇතු පිට එළවලු ඇතිරිය, අසු පිට එළවලු ඇතිරිය, රිය එළවලු ඇතිරිය, ඇඳට හරි ලන සේ අඳුන් දිවිසීම මහා කළ ඇතිරිය, කෙසෙල්මුවසමත් කළ මහතු පහතුරුණ, ඉස්සෙර පාමුල රත්කන්වසින් තබා ඇති රතු උඩුවියන් සහිත මහතු යන යන මෙවලු වූ උස්ගහන් මහගහන් පරිහරණය කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බල වූ උස්ගහන් මහගහන් පරිහරණයෙන් වැළැක්වෙත් වෙයි මේ ද ඔහුගේ සීලයෙන් වේ

27. යම්කෙසේ ඇතැම් හටත් මහණවතුන්ගේ සැදැහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, සුවදසුණුයෙන් ඇඟ ඉළීම, අත්පාඇති මනා සටහන් ගත්විසුවට තෙල් ගා මැඩීම, සුවද දියෙන් නැවීම, උරහිස්ඇති මස් වැඩෙකුවට මුගුරින් තැළීම, කැබටතීන් මුහුණ බැලීම, අලංකාර වශයෙන් අඳුන් ගැම, මල් පැලැදීම හා පිලවුන් දැරීම, මුවසුණු මුව-විපලවුන් දැරීම, හඬාහරණ දැරීම, හිස කුඩුම්බය බැඳීම, විසිතුරු සරයට දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත්තල දැරීම, කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල්පට බැඳීම, සිළුමණ පැලැඳීම, විසිතුරු සෙමෙර වල්විදුනා දැරීම, දික් දවලු ඇති සුදු රෙදි බැඳීම යන ආදී ඇඟ අඩු තැන් පිරිමීමටත් ඇඟ සැරසීමටත් කරුණු වන ද පරිභෝග කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බල ද පරිභෝග කිරීමෙන් වැළැක්වෙත් වෙයි මේ ද ඔහුගේ සීලයෙන් වේ

28. යම්කෙසේ වනාහී ඇතැම් හටත් මහණවතුන්ගේ සැදැහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, රාජකාරී වාරකාරී මහාමාත්‍යකාරී සේනාකාරී භයකාරී සුභකාරී ආභාරකාරී පානකාරී වස්ත්‍රකාරී යානකාරී මාලාකාරී ගතිකාරී සුභකාරී සානකාරී ග්‍රාමකාරී නිගමකාරී නගරකාරී ජනපදකාරී ස්ත්‍රිකාරී පුරුෂකාරී (කුමාරකාරී කුමාරිකාරී) යුරකාරී විවිධ කුමාරකාරී නානාකාරී ලෝකාධිපතිකාරී සම්මානාධිකාරී ඉතිහාසවකාරී යන මේ බල වූ නිර්විකාර කාර්යයන් යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ මෙයින් අන්‍ය වූ හෝ මේ බල කාර්යයන් වැළැක්වෙත් වෙයි මේ ද ඔහුගේ සීලයෙන් වේ

29. යථා වා පනතෙක හොනෙතා සමණවුහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්ති තෙ එවරුපං විහ්‍යාතිකකපං අනුසුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං න නිං ඉමං ඛම්මපිතං ආජානාසි අහං ඉමං ඛම්මපිතං ආජානාමි. කිං නිං ඉමං ඛම්මපිතං ආජානියාසි? මිච්ඡාපටිපත්තො නම්හි. අහමස්මි සමොපටිපත්තො සතිතං මෙ, අහතිතං තෙ¹. පුරෙ වචනියං පච්ඡා අවචි, පච්ඡා වචනියං පුරෙ අවචි ආවිණ්ණං තෙ විපරිච්ඡතං ආරොපිතො තෙ වාදො නික්ඛතිතො නම්හි වර වාදපමොක්ඛාය නිබ්බේදෙති වා සචෙ පහොසිති ඉති වා ඉති එවරුපාය විහ්‍යාතිකකපං පටිවිරතො හොති ඉදම්පියං හොති සීලස්මි.

30. යථා වා පනතෙක හොනෙතා සමණවුහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්ති තෙ එවරුපං දුෂ්ටය්‍යපභිණ්ණමනානුසොනමනුසුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං රඤ්ඤං රුජමහාමනතානං ඛතතියානං වුහමණානං ගහපතිකානං කුමාරානං “ඉධ ගච්ඡ අමුත්‍රාගච්ඡ. ඉදං හර. අමුත්‍ර ඉදං ආහර”ති. ඉති වා ඉති එවරුපා දුෂ්ටය්‍යපභිණ්ණමනානුසොනා පටිවිරතො හොති. ඉදම්පියං හොති සීලස්මි.

31. යථා වා පනතෙක හොනෙතා සමණවුහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්ති තෙ කුහකා ව හොනති ලපතා ව නෙමිත්තා ව නිපොසිකා ව ලාභෙන ව ලාභං නිජ්ඣංසිතාරෙ ඉති වා ඉති එවරුපා කුහනලපතා පටිවිරතො හොති. ඉදම්පියං හොති සීලස්මි.

32. යථා වා පනතෙක හොනෙතා සමණවුහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්ති තෙ එවරුපාය තීරච්ඡානපිත්ථාය මිච්ඡාජීවන ජීවිතං කපොනති, සෙය්‍යපීදං අඛං නිමිතතං උපාතං සුපිතං ලක්ඛණං මුසිකච්ඡතං අභතිහොමං දඬුණොමං චුළුහොමං තණ්හුලහොමං සප්පි-හොමං තෙලහොමං මුඛහොමං ලොභිතහොමං අභිතපිත්ථා වජ්ඣපිත්ථා ඛත-පිත්ථා සිච්චපිත්ථා භුතපිත්ථා භුට්ඨපිත්ථා අභිට්ඨපිත්ථා විසට්ඨපිත්ථා විච්ඡිකපිත්ථා මුසිකපිත්ථා සාකුණ්ඩපිත්ථා වායකපිත්ථා පක්කර්කානං සරපරිතතානං මග-පක්ඛං ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරච්ඡානපිත්ථාය මිච්ඡාජීව පටිවිරතො හොති ඉදම්පියං හොති සීලස්මි.

33 යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණබ්බාහමිණො සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිතං කප්පෙතති, සෙය්‍යපීදං මණ්ඩලකකණං වජ්ජලකකණං දණ්ඩලකකණං අසිලකකණං උත්තලකකණං බහුලකකණං ආවුබලකකණං ඉන්ද්‍රිලකකණං පුරිසලකකණං කුමාරලකකණං කුමාරිලකකණං දාසලකකණං දාසිලකකණං හත්තිලකකණං අයාලකකණං මහිසලකකණං උසහලකකණං ගොලකකණං අජලකකණං ගමණකලකකණං කුක්කුටලකකණං වට්ටකලකකණං ගොට්ඨාලකකණං කණ්ණිකාලකකණං කච්ඡපලකකණං මිගලකකණං ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පට්ටිරතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සිලසමි.

34 යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණබ්බාහමිණො සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිතං කප්පෙතති, සෙය්‍යපීදං “රඤ්ඤං නිග්ගානං හවිස්සති රඤ්ඤං අනිග්ගානං හවිස්සති අබහනතරුතං රඤ්ඤං උපයානං හවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං අපයානං හවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං උපයානං හවිස්සති අබහනතරුතං රඤ්ඤං අපයානං හවිස්සති අබහනතරුතං රඤ්ඤං ජයො හවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං පරාජයො හවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං ජයො හවිස්සති අබහනතරුතං රඤ්ඤං පරාජයො හවිස්සති. ඉති ඉමස්ස ජයො හවිස්සති. ඉමස්ස පරාජයො හවිස්සති.” ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පට්ටිරතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සිලසමි.

35 යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණබ්බාහමිණො සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිතං කප්පෙතති, සෙය්‍යපීදං. “වන්දනාංගො හවිස්සති පුරිසංගොගො හවිස්සති. නකඩතතංගො හවිස්සති. වන්දිමසුරියානං පථගමනං හවිස්සති. වන්දිමසුරියානං උපපථගමනං හවිස්සති. නකඩතතානං පථගමනං හවිස්සති නකඩතතානං උපපථගමනං හවිස්සති උක්කාපාතො හවිස්සති. දිසාඛාතො හවිස්සති භුමිවාලො හවිස්සති දෙවද්‍රැක්ඛි හවිස්සති වන්දිමසුරියනකඩතතානං උගමනං ඕගමනං සංකිලෙසං වොදනං හවිස්සති. එවංවිපාකො වන්දනාංගො හවිස්සති. එවංවිපාකො වන්දිමසුරියානං පථගමනං හවිස්සති එවංවිපාකො වන්දිමසුරියානං උපපථගමනං හවිස්සති එවංවිපාකො නකඩතතානං පථගමනං හවිස්සති. එවංවිපාකො නකඩතතානං උපපථගමනං හවිස්සති. එවංවිපාකො උක්කාපාතො හවිස්සති එවංවිපාකො දිසාඛාතො හවිස්සති. එවංවිපාකො භුමිවාලො හවිස්සති. එවංවිපාකො දෙවද්‍රැක්ඛි හවිස්සති එවංවිපාකො වන්දිමසුරියනකඩතතානං උගමනං ඕගමනං සංකිලෙසං වොදනං හවිස්සති.” ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පට්ටිරතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සිලසමි.

33. යම්ගේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, මිණිලකුණු, වත්ලකුණු, දඩුලකුණු, කඩුලකුණු, ඊලකුණු, දුටුලකුණු, අවිලකුණු, ඉතිරිලකුණු, පුරිස්ලකුණු, කුමරිලකුණු, කුමරිලකුණු, දහිලකුණු, දැහිලකුණු, ඇත්ලකුණු, අශ්ලකුණු, මිශ්‍රලකුණු, වහස්ලකුණු, ගොන්ලකුණු, එළලකුණු, බැටෙළලකුණු, කුකුළලකුණු, වටුලකුණු, ගොර්ලකුණු, කැණිලකුණු, කපුලකුණු, මුවලකුණු යන ආදී මෙ බඳු තිරස්චිත විද්‍යායෙන්, මෙ බඳු මිථ්‍යාජිවයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී ද මෙබඳු වූ ද තිරස්චිත විද්‍යායෙන් මිථ්‍යාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

34. යම්ගේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, “අසෝ දිනැ අසෝ නැකැතින් (ගුද සදහා) සිය නුවරින් අසෝ රජුන්ගේ නින්මම් වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පෙරලා සිය නුවරට ඊම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් හමු වන්නට රට තුල හුන් රජුන්ගේ ශාම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ ඉවත් වැ ශාම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් රට තුලැ සිටින රජුන් කරා පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ පැමිණීම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් ඇතුලතැ සිටින රජුන්ගේ ඉවත් වැ ශාම වන්නේ ය රට ඇතුලතැ සිටින රජුන්ට ජය වන්නේ ය. පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට පරාජය වන්නේ ය පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට ජය වන්නේ ය. රට තුලැ සිටින රජුන්ට පරාජය වන්නේ යැ” යි මෙසේ ‘මොහුට ජය’ වන්නේ ය මොහුට පරාජය වන්නේ යැ’ යි කියමින් මෙ බඳු වූ තිරස්චිතවිද්‍යායෙන්, මෙ බඳු වූ මිථ්‍යාජිවයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කෝ මෙ බඳු වූ තිරස්චිතවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

35. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, “අසෝ දිනැ ව්‍යුහගණය වන්නේ ය. අසෝ දිනැ සුසීග්‍රහණය වන්නේ ය. අසෝ දිනැ සද කිරු දෙදෙනා නිසි මිනින් ශාම වන්නේ ය අසෝ දිනැ ඔවුන් නොමිනින් ශාම වන්නේ ය අසෝ දිනැ නකත්තරුන් නිසිමිනින් ශාම වන්නේ ය. අසෝ දිනැ ඔවුන් නොමිනින් ශාම වන්නේ ය අසෝ දිනැ උල්කාපතනය වන්නේ ය දිග්දහය වන්නේ ය භූමිකම්පනය වන්නේ ය. වැසි නැති වැ අහස් ගෙරැවුම් වන්නේ ය සදකිරුන්ගේ ද නකත්තරුන්ගේ ද උදව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදුව වන්නේ ය. ව්‍යුහගණය ලොවට මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය සුසීග්‍රහණය මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය. නක්‍ෂත්‍රගණය මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය සද කිරුන් නිසි මිනින් ශාම මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය. සද කිරුන් දෙදෙනාගේ නොමිනින් ශාම මෙ බඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය නකත්තරුවල පරිගමනය මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය. ඔවුන්ගේ උත්පට්‍තමනය මෙ බඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය උල්කාපතනය මෙ බඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය දිග්දහය මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය භූමිකම්පනය මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය. වැසි නැති වැ අහස්ගෙරැවුම් මෙබඳු පල දෙන්නේ ය සදකිරුන්ගේ ද නකත්තරුවල ද උදව් බැසීමත් කෙලෙසීමත් පිරිසිදු වීමත් මෙ බඳු පල දෙන්නේ යැ” යි කියනුමුත්, මෙ බඳු තිරස්චිතවිද්‍යායෙන්, මෙ බඳු මිථ්‍යාජිවයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කෝ මෙ බඳු වූ තිරස්චිතවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

36. යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණමුග්ගණ සඤ්ඤාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජන්තී තෙ එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය ඕව්‍යාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං. “පුබ්බුට්ඨිකං හවිංසති දුබ්බුට්ඨිකං හවිංසති පුතිකං හවිංසති දුබ්බතිකං හවිංසති ඛෙමං හවිංසති භයං හවිංසති, රොගො හවිංසති, ආරෝග්‍යං හවිංසති මුද්දා ගණන්තා සංඛාතං කාවෙය්‍යං ලොකායතං” ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය ඕව්‍යාජ්චෙන පටිවිරතො භොති ඉදමපි’ය්‍ය භොති සීලසමි.

37. යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණමුග්ගණ සඤ්ඤාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජන්තී තෙ එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය ඕව්‍යාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකීරණං විකීරණං සුභගකරණං දුභගකරණං විරුද්ධගබ්භකරණං ජිව්‍යාතිස්ථම්භනං ගත්තංගනනං ගත්ථාභිජප්පනං ගත්තජප්පනං කණණ්-ජප්පනං ආදාසපඤ්ඤාං කුමාරිපඤ්ඤාං දෙවපඤ්ඤාං ආදිච්චුපට්ඨානං මහභු-පට්ඨානං අභිභුජ්ජුතං සිරිව්‍යායතං ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්‍යාන-විජ්ජාය ඕව්‍යාජ්චා පටිවිරතො භොති ඉදමපි’ය්‍ය භොති සීලසමි.

38. යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණමුග්ගණ සඤ්ඤාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජන්තී තෙ එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය ඕව්‍යාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං. සන්තිකමමං පණ්ණිකමමං භුතකමමං භුජකමමං වස්සකමමං වේංගකමමං චන්ද්‍රිකමමං චන්ද්‍රිපරිකරණං ආවමනං නතාපනං පුහනං වමනං විරෝවනං උග්ගිවිරෝවනං අබොධිරෝවනං සිසවිරෝවනං කණණකෙලං නෙතතකප්පනං තන්ත්‍රිකමමං අඤ්ජනං පච්චඤ්ජනං සාලාකීයං සලලකතියං දුරකතීකීවජ්ජා මූලභෙසර්‍යානං අනුපාදනං ඔසඞ්ගං පටිමොකෙබ්බං. ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය ඕව්‍යාජ්චා පටිවිරතො භොති. ඉදමපි’ය්‍ය භොති සීලසමි.

36 යම්භේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වළද, “මෙ සමයෙහි වැසි වස්තේ ය මෙ සමයෙහි නියං වන්නේ ය මෙ සමයෙහි රට සුභික්‍ෂ වන්නේ ය මෙ සමයෙහි රට දුර්භික්‍ෂ වන්නේ ය මෙ සමයෙහි රටට උවදුරු වන්නේ ය මෙ සමයෙහි රටට ඩය වන්නේ ය මෙ කලා රොග වන්නේ ය. මෙ කලා රොග නැති බව වන්නේ යැ” යි පලාපල කීම් ද, මුද්‍රාව (ඇඟිලි පුරාකිහි සංඥා තබා ගිණිම) ද, ගණනාව (එක දෙක යන ආදීන් ගිණිම) ද, කාව්‍යශාස්ත්‍රය, ලොකායතනශාස්ත්‍රය යන මේ හෝ මෙ බඳු තීරණවිත විද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාආච්චයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙතම මේ හෝ මෙ බඳු වූ තීරණවිත විද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාආච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් මේ

37 යම්භේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වළද, ආවාත සදහා තකත් කීම්, විවාහ සදහා තකත් කීම්, මවන් වූ අමුසැමියන් එක් වන්නට තකත් කීම්, අමුසැමියන් වෙන් වන්නට තකත් කීම්, දුන් ණය රැස් කිරීමට තකත් කීම්, මුදල් ණයට පෙරලියට දීමට තකත් කීම්, සෞභාග්‍යය ඇති වනුවට යන්ත්‍ර මන්ත්‍රාදිය කැරැ දීම, බිම් පාලු වන්නට හදි සුනියම් කිරීම, නැසෙන්නට යන දරුගම් රැකෙන්නට පිළිගම් කිරීම, දිවගුලු බැදීම, මන්ත්‍රාදීගේ බලයෙන් හනු තද කිරීම, අත් පෙරළෙන්නට මතුරු දැවීම, හනු පෙරළෙන්නට මතුරු දැවීම, කන් අගුලු වැටෙන්නට මතුරු දැවීම, කැබපතෙහි දෙවතාවේශය කොට ප්‍රශ්න ඇසීම, කුමරියක ලවා පෙත කියැවීම, දෙවිදුග්ගක ලවා පෙත කියැවීම, ජිවිතා පිණිස නිරු පිදීම, මහබඩු පිදීම, මතුරු දපා මුවන් ගිනිජල් විසිදවීම, මතුරු දපා සිරිකන කැදැවීම යන මේ හෝ අන් මේ බඳු වූ තීරණවිත විද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාආච්චයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙතම මේ හෝ මෙ බඳු වූ තීරණවිත විද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාආච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වේ

38 යම්භේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වළද, ශාන්තිකව, ප්‍රණීතිකම, භූරිකම්, පණතිකයා පිරිමියකු කිරීම, පිරිමියා පණතිකයකු කිරීම, වාස්තුකම්, වස්තු පරිකරණ, මතුරු දපා මුව දෙවුම, මතුරු දපා අනුන් නැවීම, සෙත් පතා ගිනි පිදීම, ගිහියනට වමන කැරැවීම, බඩ විපේක කැරැවීම, ලය විපේකයට බේන් දීම, වස්ති කිරීම ශිෂිවිපේකය බේන් දීම, කන් ලෙබට තෙල් පිසැ දීම, ගිහියන් සදහා ඇඟ පවලයට සිසිල ගන්වන තෙත්තෙල් පිසීම, ගිහියනට තෘෂ දීම, කාරම් අඳුන් සාද දීම, ඇඟ සිසිල ගන්වන අඳුන් සාද දීම, ගිහියන්ගේ ඇඟ උල්ඇත ලෙබට බේන් කිරීම, ගිහියනට ශල්‍ය කම් කිරීම, ලදරුවන්ගේ ලෙබට පිළිගම් කිරීම, මුල් බෙහෙත් දීම (කායවිකිත්සාව) කාරම් බේන් බැද වණ සුව වූ පසු ඒවා ගලවා දැමීම යැ” යි මේ ආදී වූ හෝ මෙබඳු වූ තීරණවිත විද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාආච්චයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙතම මේ හෝ මෙ බඳු වූ තීරණවිත විද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාආච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වේ.

39. ස බො සො ලොහිවව භික්ඛු එවං සිලසම්පන්නො න කුතොචි භයං සමනුපසායති යදිදං සිලසංවරතො සොයාපාපි මාණව බන්ධනො මුද්ධාවසින්නො නිත්තපච්චාමින්නො න කුතොචි භයං සමනුපසායති යදිදං පච්චජජිකතො එවමෙව බො ලොහිවව භික්ඛු එවං සිලසම්පන්නො න කුතොචි භයං සමනුපසායති යදිදං සිලසංවරතො සො ඉමිනා අරියෙන සිලකඩකේන සමන්තාගතො අර්ඤ්ඤානං අනවර්ණං පටිසංවේදෙති. එවං බො ලොහිවව භික්ඛු සිලසම්පන්නො භොති.

40. කප්ඤ්ඤා ලොහිවව භික්ඛු ඉද්දියෙසු ගුහනදායෙ භොති? ඉධ ලොහිවව භික්ඛු චක්ඛුතා රූපං දිශ්වා න නිමිත්තභංගාභි භොති තානුබ්බා-ඤ්ඤානභංගාභි යත්ථාධිකරණමේතං චක්ඛුද්දියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා-දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්ථායාමෙය්සං, තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති රක්ඛති චක්ඛුද්දියං චක්ඛුද්දියෙ සංවරං අපජ්ජති සොකෙන සද්දං සුච්චා -පෙ- භාණෙන ගතිං සාධිතා -පෙ- ජ්වහාය රසං සාධිතා -පෙ- කායෙන ජොට්ඨබ්බං චුඤ්ඤා -පෙ- මන්තා ධම්මා විඤ්ඤාය න නිමිත්තභංගාභි භොති තානුබ්බාඤ්ඤානභංගාභි යත්ථාධිකරණමේතං මනිද්දියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣාදෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්ථායා-මෙය්සං, තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති. රක්ඛති මනිද්දියං. මනිද්දියෙ සංවරං අපජ්ජති සො ඉමිනා අරියෙන ඉද්දියසංවරෙන සමන්තාගතො අර්ඤ්ඤානං අබ්‍යාසෙකසුඛං පටිසංවේදෙති එවං බො ලොහිවව භික්ඛු ඉද්දියෙසු ගුහනදායෙ භොති

41. කප්ඤ්ඤා ලොහිවව භික්ඛු සත්ථසම්පර්ඤ්ඤාන සමන්තාගතො භොති? ඉධ ලොහිවව භික්ඛු අභික්ඛානෙන පටික්ඛානෙන සම්පජානකාරී භොති. අලොකිතෙ විලොකිතෙ සම්පජානකාරී භොති සම්ඤ්ජේතෙ පසාරිතෙ සම්පජානකාරී භොති සම්ඤ්ජාපිපත්තවිවරධාරණෙ සම්පජානකාරී භොති අසිතෙ පිතෙ බාසිතෙ සාසිතෙ සම්පජානකාරී භොති උච්චාරපසාවකමේම සම්පජානකාරී භොති ගතෙ සිතෙ නිසිතෙ සුතෙත ජාගරිතෙ තාසිතෙ කුණ්ඨිතාමෙ සම්පජානකාරී භොති එවං බො ලොහිවව භික්ඛු සත්ථසම්ප-ර්ඤ්ඤාන සමන්තාගතො භොති

39. ලොහිවටය, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ සිලසකිවිලිපත්ත වූයේ, සිල-
සංවරහෙතූයෙන් කිසි ම එක ද අසංවරතායෙකින් පහල වියැ හැකි බිසක්
නො දැකී. ලොහිවටය, ක්ෂත්‍රියාභිෂෙකයෙක් අභිෂෙක ලත්, වැනැසු
සතුරන් ඇති ක්ෂත්‍රියයෙක් කිසි ම එක ද සතුරකුගෙන් වියැ හැකි
බිසක් යම්සේ නො දක්නේ ද, එසේ ම මහණ තෙමේ මෙ පරිද්දෙන්
සිලසකිවිලිපත්ත වූයේ, සිලසංවරහෙතූයෙන් කිසි ම එක ද අසංවරයෙකින්
වියැ හැකි බිසක් නො දැකී හේ මේ අයී සිලසකිවිලියෙන් සමන්විත
වූයේ සිය සත්ත්ව නිරෝධය වූ කාශික වෛතසික සුඛය විඳි ලොහිවටය,
මෙසේ මහණ තෙමේ සිලසකිවිලිපත්ත වේ.

40 ලොහිවටය, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ඉදුරන්හි වැසූ දොර
ඇත්තේ වේ ද යත්. ලොහිවටය, මේ සත්තෙහි මහණ තෙමේ
ඇසින් රූපයක් දක ගුහාදිවශයෙන් එහි ලකුණු නො ගත්තේ වේ.
ගුහාදිවශයෙන් අත්පා ආදී අවයවයන්ගේ ආකාර සිතට නො ගත්තේ
වේ යම් කරුණෙකින් වක්ෂුරිඤ්ඤ වසා නොගෙන වසන්තහුගේ
චිත්තසන්තානය විෂමලොභ දොමනස් ආදී ලාමක අකුශල ස්වභාවයෝ
ලුහ්වදහාහු ද ඒ වක්ෂුරිඤ්ඤයාගේ සංවරය පිණිස හේ පිළිපදි
වක්ෂුරිඤ්ඤය රකී වක්ෂුරිඤ්ඤයෙහි සංවරයට පැමිණේ කකින් හඬ
අසා . කාසායෙන් ගද ආශ්‍රාණය කොට දිවෙත් රස ආස්වාදය කොට
කසින් ස්ප්‍රෂට්ව්‍යය (ඇඟට හැපෙන ද) ස්පර්ශ කොට සිතින් ඛම්භ්‍රමිබත
දූත ගුහාදිවශයෙන් එහි ලකුණු ගත්තේ නො වේ ගුහාදිවශයෙන්
ආකාර සිතට ගත්තේ නො වේ යම් කරුණෙකින් ශ්‍රොත්‍රෙඤ්ඤය
ශ්‍රාණෙඤ්ඤය .. ජ්‍යෙෂ්ඨෙඤ්ඤය කායෙඤ්ඤය මනභුඤ්ඤය සංවර කොට
නොගෙන වසන්තහුගේ චිත්තසන්තානය විෂමලොභ දොමනස් ආදී
ලාමක අකුශල ස්වභාවයෝ ලුහ්වදහාහු ද, ඒ ශ්‍රොත්‍රෙඤ්ඤයාගේ
ශ්‍රාණෙඤ්ඤයාගේ ජ්‍යෙෂ්ඨෙඤ්ඤයාගේ කායෙඤ්ඤයාගේ .. මනභුඤ්ඤයාගේ
සංවරය පිණිස පිළිපදි ශ්‍රොත්‍ර .. ශ්‍රාණ . ජ්‍යෙෂ්ඨා කාය මනභුඤ්ඤය
රකී එහි සංවරයට පැමිණේ හේ මේ අයී වූ ඉඤ්ඤසංවරයෙන්
සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව අව්‍යාසෙකසුඛය (කෙලෙසුන්ගෙන් මිශ්‍ර
නොවීමෙන් වූ පිරිසිදු අභිචිත්තසුඛය) විඳි ලොහිවටය, මෙසේ මහණ
තෙමේ ඉඤ්ඤයන්හි වැසූ දොර ඇත්තේ වේ

41 ලොහිවටය, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් සමාන්තමුප්පාතයෙන්
(සිහි නුවණින්) සමන්විත වේ ද යත්. ලොහිවටය, මේ සත්තෙහි මහණ
තෙමේ ඉදිරියට යෑමෙහි ද පෙරලා ඊමෙහි ද මනා නුවණින් දූත ම (එය)
කරනුයේ වෙයි ඉදිරි බැලීමෙහි, අනුදිත් බැලීමෙහි (වට වට බැලීමෙහි)
මනා නුවණින් දූත ම (එය) කරනුයේ වෙයි අත් පා ආදිය හැකිලීමෙහි,
දිගු කිරීමෙහි නුවණින් දූත ම (එය) කරනුයේ වෙයි සාලසිවුර ද
පාත්‍රය ද සෙසු සිවුරු ද දැරීමෙහි නුවණින් දූත ම කරන්නේ වෙයි.
ආහාර ගැන්වෙහි, පැන් පිමෙහි, පිටිකෑටිලි අදිය කෑමෙහි, ම ආදිය රස
විඳීමෙහි නුවණින් දූත ම කරනුයේ වෙයි. මල වූ පහ කිරීමෙහි නුවණින්
දූත ම කරනුයේ වෙයි ගව්‍යනය සිටීමෙහි හිඳීමෙහි නිදීමෙහි කපා කිරීමෙහි
නොබිඳීමෙහි නුවණින් දූත ම කරනුයේ වෙයි ලොහිවටය, මෙසේ මහණ
තෙමේ සිය නුවණින් සමන්විත වෙයි.

42 කථංඤ්ච ලොභිච්ච භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති? ඉධ ලොභිච්ච භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති කායපරිහාරියෙන චිවරෙන කුච්ඡපරිහාරියෙන පිණ්ඩපාතෙන. සො යෙන යෙනෙව පක්කමති සමාදයෙව පක්කමති, සෙය්‍යථාපි ලොභිච්ච පක්ඛි සකුණො යෙන යෙනෙව ඛෙති සපත්තභාගේ'ව භිති, එවමෙව ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති කායපරිහාරියෙන චිවරෙන කුච්ඡපරිහාරියෙන පිණ්ඩපාතෙන සො යෙන යෙනෙව පක්කමති සමාදයෙව පක්කමති, එව. ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති.

43 සො ඉමිනා ව අරියෙන සීලක්ඛනේන සමන්තාගමනො ඉමිනා ව අරියෙන ඉද්දියංචරෙන සමන්තාගමනො ඉමිනා ව අරියෙන සතිසම්පජ්ඣෙද්දෙන සමන්තාගමනො ඉමාය ව අරියාය සන්තුට්ඨො සමන්තාගමනො විවිත්තං සෙත්තාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කඤ්ඤං ඝිරිගුහා සුසානං විතප්ථං අබ්බොකාසං පලාලපුඤ්ජං. සො පච්ඡාහත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කනෙනා නිසීදති පලලඛං ආතුජ්ඣා උජුං කායං පඤ්ඛාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨෙත්වා.

44. සො අභිජ්ඣං ලොභෙ පහාය විගතාභිජේඛිත වේතසා විහරති. අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසොධෙති බ්‍යාපාදපදෙසං පහාය අබ්‍යාපන්තවිත්තො විහරති සබ්බපාණ්ණනිවාරණානුකම්පි බ්‍යාපාදපදෙසා චිත්තං පරිසොධෙති. චිත්තේඤ්ඤා පහාය විගතචිත්තේඤ්ඤා විහරති ආලෝකකඤ්ඤා සතො සම්පජානො චිත්තේඤ්ඤා චිත්තං පරිසොධෙති උද්ධච්චකුක්කඤ්චං පහාය අනුඤ්ඤා විහරති අජ්ඣන්තං වූපසන්තවිත්තො උද්ධච්චකුක්කඤ්චං චිත්තං පරිසොධෙති. විමිකිච්ඡං පහාය භික්ඛුච්චිකිච්ඡං විහරති අකථංකම් කුසලෙසු ධම්මෙසු. විමිකිච්ඡාය චිත්තං පරිසොධෙති.

45. සෙය්‍යථාපි ලොභිච්ච පුරිසො ඉණං ආදාය කම්මනෙත පයොජෙය්‍ය, තස්ස තෙ කම්මන්තා සම්පේඤ්ඤා, සො යාති ව පොරුණාති ඉණමූලාති තාති ව බ්‍යන්තිකරෙය්‍ය, සියං වස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං දුරහරණාය, තස්ස එවමස්සං. “අහං ඛො පුබ්බෙ ඉණං ආදාය කම්මනෙත පයොජෙය්‍ය, තස්ස මෙ තෙ කම්මන්තා සම්පේඤ්ඤා සො'හං යාති ච පොරුණාති ඉණමූලාති තාති ව බ්‍යන්තිකරෙය්‍ය, අහං ච මෙ උත්තරිං අවසිට්ඨං දුරහරණාය”ති සො තතො නිදානං ලභෙව පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං—

42. ලොහිට්වය, කෙසේ නම් මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ ද යත්: ලොහිට්වය, මේ සස්තෙහි මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරින් ද කුණිපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආභාරයෙන් ද සතුටු වෙයි. හේ යම් යම් තැනකට නික්මා ගේ ද, අට පිරිකර පමණක් ගෙන ම නික්මෙයි ලොහිට්වය, (පියා හමනුවට තරම්) අත්තවූ ඇති කුරුල්ල තෙමේ යම් යම් තැනකට පියා හමා ගේ නම්, පියාපත් බර සහිත ව ම යම් ගේ පියා හමා ද, එසේ ම ඒ මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරින් ද කුණිපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආභාරයෙන් ද සතුටු වෙයි හේ යම් යම් තැනකට ගේ ද, පා සිවුරු (ආදී අට පිරිකර) රැගෙන ම ගෙයි ලොහිට්වය, මෙසේ මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ.

43 ලොහිට්වය, ඒ මහණ තෙමේ මේ ආදී ශීලසකකියෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආදී ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආදී සමානිකම්-ප්‍රජානනායෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආදී සන්තුට්ඨයෙන් ද සමන්විත වූයේ, අරණ්‍ය වාසෙමුල පථික කදුරුලි ගිරිගුහා සොහොන් වනපෙත් (වනප්‍රථ) අභ්‍යවකාශ (එළිමහන්) පිදුරුලෙන් යන මේ කී ජනගුහා කිසි සෙතක්නක් හඳුනා නෙරෙයි හේ පිටු සෙවීමෙන් පෙරලා ආසේ, පසුබත් සෙවෙහි පලක් බැඳ උඩු කය කෙළින් පිහිටුවා කම්මහනට යොමු කොට සිහි එළවා හිඳි

44 හේ ලොවැ (පඤ්ච උපාදනසකකිය කෙරෙහි) ඇල්ම හැර, විෂකමනණප්‍රකාශයෙන් (යට පත් කිරීමෙන්) පහ වූ අභිජ්ඣායෙන් යුත් සිතින් වෙසෙයි අභිජ්ඣාව කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි ව්‍යාපාද ප්‍රචේෂය (ක්‍රොධය) හැර, ව්‍යාපාද රහිත සිතැත්තේ, සියලු පණ ඇති සතුන් කෙරේ හිතානුකම්පා ඇති වැ වෙසෙයි ක්‍රොධය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි ඥානානම්භූත හැර, පහ වූ ඥානානම්භූත ඇත්තේ, දවර දෙකේ ම දුටු එළිය හඳුනානු හැකි පිරිසිදු සංඥා ඇත්තේ, සිහියෙහුන් නුවණින් යුක්ත වූයේ වෙසෙයි ඥානානම්භූත කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි උදහසත් (සිතා නොසංකුන්බවත්) කුකුළන් (කල නො කල දූගෙහි පුහුණුවීම්) සිතින් දුරු ලා, අනුභූත වැ (නොසංකුන් බැවින් තොර වැ), සංහිදුණු සවකිය විනාසනාතාය ඇත්තේ, උදහස් කුකුළු දෙක කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි සාකය දුරු ලා, පහ වූ සාක ඇත්තේ, කුහල් දහමහි සැක නො කරනුයේ, සාකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි

45. ලොහිට්වය, ගම්සේ පුරුෂයෙක් ණය මුදලක් ගෙන කම්පානා කරන්නේ ද, ඔහුගේ ඒ කම්පානා සමාධි වන්නේ නම්, හේ යම් පරණ ණය මුදල් වී නම්, ඒ සියල්ල ගෙවා අවසන් කරන්නේ ද, මත්තෙහි ඉතිරි වූ ගම්සේ ඇත් නම්, එය අමුදරුවන් රක්තා පිණිස වන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම පළමුවෙන් ණයට මුදල් ගෙන කම්පානා කෙළෙමි ඒ මාගේ කම්පානා සමාධි විය ඒ මම, යම් පරණ ණය මුදල් වී නම්, එය ගෙවා අවසන් කෙළෙමි අමුදරුවන් රක්තට වැඩිපුර ඉතිරි වූ මුදලක් ද මට ඇතැ” යි මෙසේ සිතෙන් වන්නේ ද, හේ ඒ ණය තැත්බව කරණ කොට ගෙන සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද-

46. සෙය්‍යථාපි ලෝකිව්‍යාප්තිය පුරිසො ආබාධිතො අස්ස දුක්ඛිතො බාලු-
තිලානො, හතතං වස්ස නවර්තදෙය්‍ය, න වස්ස කායෙ බලමතතා, සො
අපරෙත සම්මෙත නමිතා ආබාධා මුලෙවස්ස, හතතස්ස වස්ස ඡාදෙය්‍ය,
සියා වස්ස කායෙ බලමතතා, තස්ස ඵවමස්ස. “අභං ඛො පුබ්බො ආබාධිතො
අභොසිං දුක්ඛිතො බාලුතිලානො. හතතං ච මෙ නවර්තදෙය්‍යි න වස්ස
මෙ ආසි කායෙ බලමතතා සො’මහි ඵතරහි තමිතා ආබාධා මුලෙවස්ස,
හතතස්ස මෙ ඡාදෙය්‍යි. අසි ච මෙ කායෙ බලමතතා”ති. සො තතො නිදුතං
ලභෙථ පාමොජ්ජං, අධිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

47. සෙය්‍යථාපි ලෝකිව්‍යාප්තිය පුරිසො බ්‍රහ්මානායොරෙ බද්ධො අස්ස, සො
අපරෙත සම්මෙත නමිතා බ්‍රහ්මානායොරෙ මුලෙවස්ස සොසිතො අබ්බසෙත,
න වස්ස කිසිදු තොහොනං වස්ස, තස්ස ඵවමස්ස. “අභං ඛො පුබ්බො
බ්‍රහ්මානායොරෙ බද්ධො අභොසිං. සො’මහි ඵතරහි තමිතා බ්‍රහ්මානායොරෙ
මුලෙවස්ස සොසිතො අබ්බසෙත තසි ච මෙ කිසිදු තොහොනං වස්ස”ති. සො
තතො නිදුතං ලභෙථ පාමොජ්ජං, අධිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

48. සෙය්‍යථාපි ලෝකිව්‍යාප්තිය පුරිසො දුස්සො අස්ස අනතතාධිතො පර-
ධිතො න සෙතකාමිහිතමො, සො අපරෙත සම්මෙත නමිතා දුස්සො
මුලෙවස්ස අනතතාධිතො අපරධිතො භුජ්ඣෙය්‍ය සෙතකාමිහිතමො, තස්ස
ඵවමස්ස. “අභං ඛො පුබ්බො දුස්සො අභොසිං අනතතාධිතො පරධිතො
න සෙතකාමිහිතමො සො’මහි ඵතරහි තමිතා දුස්සො මුලෙවස්ස අනතතාධිතො
අපරධිතො භුජ්ඣෙය්‍ය සෙතකාමිහිතමො”ති. සො තතො නිදුතං ලභෙථ
පාමොජ්ජං, අධිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

49. සෙය්‍යථාපි ලෝකිව්‍යාප්තිය පුරිසො සධ්වනො සහොතො කතතාරභාන-
මිත්තං පට්ටපෙය්‍යෙය්‍ය දුක්ඛිකං සපාටිහං, සො අපරෙත සම්මෙත නං
කතතාරං තිත්ථෙය්‍ය, සොසිතො ගාමනතං අනුපාපුරුණස්ස බෙමං
අපාටිහං, තස්ස ඵවමස්ස. “අභං ඛො පුබ්බො සධ්වනො සහොතො
කතතාරභානමිත්තං පට්ටපෙය්‍යෙය්‍ය දුක්ඛිකං සපාටිහං සො’මහි ඵතරහි
තං කතතාරං තිත්ථෙය්‍ය සොසිතො ගාමනතං අනුපාපුරුණස්ස බෙමං අපාටි-
හං”ති. සො තතො නිදුතං ලභෙථ පාමොජ්ජං, අධිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

50. ඵවමෙව ඛො ලෝකිව්‍යාප්තිය භික්ඛු යථා ඉණං යථා රොගං යථා
බ්‍රහ්මානායොරං යථා දුක්ඛං යථා කතතාරභානමිත්තං, ඵවං ඉමෙ පස්සි
තිත්ථෙය්‍ය අපාටිහං අනතතාධිතො සම්මුපස්සති සෙය්‍යථාපි ලෝකිව්‍යාප්තිය ආනන්දං,
යථා ආරොග්‍යං, යථා බ්‍රහ්මානායොරං, යථා භුජ්ඣෙය්‍ය, යථා බෙමනතභුමිං,
ඵවමෙව ඛො ලෝකිව්‍යාප්තිය භික්ඛු ඉමෙ පස්සි තිත්ථෙය්‍ය පතිණෙ අනතතාධිතො
සම්මුපස්සති.

46 ලොහිවය, යම් හේ පුරුෂයෙක් රොහි වූයේ, දුකට පැමිණියේ, දැඩි ලෙස හිරන් වන්නේ ද, ඔහුට බහුත් නො රිසියෙන්නේ ද, ඔහුගේ ඇඟපත ශක්ති පමණකුත් නො වන්නේ ද, හේ මැන කාලයෙහි ඒ ආබාධයෙන් මිදෙන්නේ නම්, ඔහුට බහුත් රිසියෙන්නේ නම්, ඔහු ඇඟපත ශක්තිය ද වන්නේ නම්, “මම වූ කලී පෙර දුකට පත්, දැඩි හිරන්බව ඇති ලෙඩෙක් වීම මට අහර ද රිසි නො වී ය මා ඇඟපත ශක්තිය ද නො වී ය ඒ මම දැන් ඒ ලෙඩින් මිදුණෙමි වෙමි. ඒ මට අහර ද රිසියෙයි මා ඇඟපත ශක්තිය ද ඇතැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම්, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද -

47 ලොහිවය, යම් හේ පුරුෂයෙක් හිරගෙහි බැඳුණේ වන්නේ ද, හේ පසු කලෙක බතය වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ හිර ගෙන් මිදෙන්නේ ද, (ඒ කෙතෙසේ) ඔහුගේ කිසි භොගවිනාශයක් නො වන්නේ ද, “මම වූ කලී පෙර හිර ගෙහි බැඳුණෙමි වීම ඒ මම දැන් බත වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ හිර ගෙන් මිදුණෙමි වෙමි. මාගේ භොගසතට කිසි විනාශයක් ද නැතැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද -

48. ලොහිවය, යම්හේ තමා අයත් පැවැතුම් නැති, අනුන් අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යන්තට අවසර නැති දය පුරුෂයෙක් වන්නේ ද, හේ මැන භාගයෙහි තමා අයත් පැවැතුම් ඇතියේ, පරා අයත් පැවැතුම් නැතියේ, නිදහස් වූයේ, කැමැති අතෙක යැ හැකි වූයේ, ඒ දසභාවයෙන් මිදෙන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙර තමා අයත් පැවැතුම් නැති, පරා අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යැ නො හැකි දයයෙක් වීම. ඒ මම දැන් ඒ දසභාවයෙන් මිදුණෙමි, තමා අයත් පැවැතුම් ඇතියෙමි, පරා අයත් පැවැතුම් නැතියෙමි, නිදහස් වූයෙමි කැමැති අතෙක යැ හැකියෙමි වෙමි” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද -

49 ලොහිවය, යම්හේ බතවත් වූ භොගසම්පත් ඇති පුරුෂයෙක් දුර්ලභ ආකාර ඇති, උච්චුරු ඇති, දිය නැති දික් මහකට බස්නේ ද, හේ පසු කලෙක සුවසේ ඒ නිරුද්ධ පෙදෙස ඉක්මැ යන්නේ ද, උච්චුරු නැති විපත් නැති ගම්මානසකට බස්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙර බත ඇතියෙමි, භොගසම්පත් ඇතියෙමි, දිය නැති, ආකාරදුර්ලභ, ප්‍රතිභා සහිත දික් මහකට බඩුයෙමි ඒ මම දැන් සුවසේ ඒ කාන්තාරය කරණය කෙළෙමි නිරුද්ධතා භගරහිත ගමකට පැමිණියෙමි වෙමි” යි සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද -

50 ලොහිවය, එසේ ම මහණ තෙමේ ණයක් මෙන් ලෙඩක් මෙන් හිරගෙයක් මෙන් වහල්වෙක් මෙන් දිය නැති දික්මහක් මෙන් (පිළිවෙළින්) මේ පහ නොවූ නිවරණ පස තමා කෙරෙහි දකී ලොහිවය, ණය නැති බව යම්හේ ද, ලෙඩ නැති බව යම්හේ ද, හිරගෙන් මිදුණුවම යම්හේ ද, නිවහල්බව යම්හේ ද, උච්චුරු නැති බව යම්හේ ද, එසේ ම (පිළිවෙළින්) මේ පහ වූ නිවරණ පස (හෙවත් නිවරණ පසේ දුරු වීම) තමා කෙරෙහි දකී

51. තස්සිමෙ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අනන්ති සමනුපස්සනො පාමොථං ජායති, පමුදිතස්ස පිති ජායති පිතිමනස්ස කායො පස්ස-
මහති පස්සාධුකායො සුඛං වෙදෙති, සුඛිනො විතතං සමාගියති.

52. සො විච්චෙවට්ඨ කාමෙහි විච්චට්ඨ අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්ඛං
සවිමාරං විවෙකජං පිතිසුඛං පඨමං කුතං උපසම්පජ්ජ පිහරති සො
ඉමමෙව කායං විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා
පරිපුරෙති පරිපථරති, නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජෙන
පිතිසුඛෙන අපට්ඨං හොති.

53. සෙත්තපාපි ලොභිවට්ඨ දුක්ඛං න්‍යාපකො වා න්‍යාපකනෙතවාසී වා
කංසපාලෙ න්‍යාතීයවුණ්ණොති ආකිරිතො උදකොන පරිපොසකං පරි-
පොසකං සනෙතස්ස, සායං න්‍යාතීයපිණේ සෙතනානුගතො සෙතනපරෙතො
සනතරබාහිරං පුට්ඨං සෙතනෙන න ව පග්ගරහී, එවමෙව ඛො ලොභිවට්ඨ
භික්ඛු ඉමමෙව කායං විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා
පරිපුරෙති පරිපථරති, නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජෙන
පිතිසුඛෙන අපට්ඨං හොති.

54. සමපි ලොභිවට්ඨ භික්ඛු විච්චෙවට්ඨ කාමෙහි විච්චට්ඨ අකුසලෙහි ධම්මෙහි
සවිතක්ඛං සවිමාරං විවෙකජං පිතිසුඛං පඨමං කුතං උපසම්පජ්ජ
පිහරති, සො ඉමමෙව කායං විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා
පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පරිපථරති, නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස
විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අපට්ඨං හොති. ඉදම්පිස්ස තොති සමාගියමි.

55. සස්මිං ඛො ලොභිවට්ඨ සත්ථරි සාවකො එවරුපං උලාරං විසෙසං
අභිගච්ඡති අයමපි ඛො ලොභිවට්ඨ සත්ථා සො ලොකෙ න වොදනාරහො
යො ව පනෙවරුපං සත්ථාරං වොදෙති, යා වොදනා අගුතා අගච්ඡා
අබ්මිකා භාවජ්ජා.

56. පුන ව පරං ලොභිවට්ඨ භික්ඛු විතක්ඛවිමාරනං චූපසමා අජ්ඣතතං
සමපසාදනං වෙනසො එසකාදිභාවං අපිතක්ඛං අපිමාරං සමාගිරං පිතිසුඛං
දුතියං කුතං උපසම්පජ්ජ පිහරති සො ඉමමෙව කායං සමාගිරෙන
පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පරිපථරති, නාස්ස කිංඤ්ඤි
සබ්බාවතො කායස්ස සමාගිරෙන පිතිසුඛෙන අපට්ඨං හොති.

51 තමා කෙරෙහි පහ වූ මේ නිවරණ පහ දක්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වුවහුට ප්‍රීතිය උපදී. සිතෑ ප්‍රීතිය ඇත්නුයේ නාමකය සංහිදේ සංහුන් නාමකය ඇත්තේ සුව විදී සුවැතියනු සිත සමාධි-ගත වේ (එකඟ වේ).

52 හේ කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම, අකුසල් දහමුත්තෙන් ද වෙන් ව ම, විතකීයහිත, විචාරයහිත, විවේකයෙන් (නිවරණ පහ වීමෙන්) උපන් ප්‍රීතියත් සුවයත් ඇති පළමු බ්‍යානග ලැබ වෙහේ. හේ මේ කරජකය ම විවේකයෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් තෙමයි. සියල්ල ම තෙමයි, පුරු ලයි, සියල්ල ම ස්පඨී කෙරෙහි සියලු අභ පසභ ඇති ඔහු මුළු කයෙහි ඒ විවේකයෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් පැතිරු වැද නොගත් (නොපහස්නා ලද) කිසි ද තෑනෙක් නො වෙයි

53 ලොහිවය, යමගේ කපුවෙන් (කිලිඟෙන්) හෝ කපුවකුගේ (කිලිඟකුගේ) අතැවැත්මෙන් හෝ ලොහොතලියෙකු නාන පුණ්‍ය බහා දිය ඉස ඉස පිඬු කරන්නේ ද, ඒ නාන පුණ්‍යපිඬු කාවැදුණු දිය ඇත්තේ, හැම තැන ම දියෙන් සුත්ත වූයේ, ඇතුළත පිටත සියල්ල ම දියෙන් පැතිරු ගියේ, දිය නො වගුරුවන්නේත් වේ ද, ලොහිවය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරජකය ම විවේකයෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් තෙමයි, සියල්ල ම තෙමයි, පුරු ලයි, සියල්ල ම ස්පඨී කෙරෙහි ඔහුගේ සියලු අභ පසභ ඇති මුළු කයෙහි විවේකජ ප්‍රීතිසුඛයෙන් පැතිරු වැද නොගත් කිසි ද තෑනෙක් නො වෙයි.

54. ලොහිවය, මහණ තෙම කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම, අකුසල් දහමුත්තෙන් ද වෙන් ව ම, විතකීයහිත, විචාරයහිත, විවේකයෙන් උපන් ප්‍රීතියත් සුවයත් ඇති යම් පළමු දහනක් ලැබ වෙහේ ද, හේ ඒ විවේකජ ප්‍රීතිසුඛයෙන් මේ කය ම තෙමයි, මුළුල්ල ම තෙත් කෙරෙයි, පුරු ලයි, ගාත්පහ පැතිරු ගනී ඔහුගේ සියලු කයා විවේකජ ප්‍රීතිසුඛයෙන් නො පැතිරු ගත් කිසි දු තෑනෙක් නො වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සමාධියෙන් වෙයි

55. ලොහිවය, යම් ආත්‍යාවරයකු නිසා සවු තෙම මෙබදු මහත් ගුණ-විශේෂයක් ලබා ද, ලොහිවය, මේ යමෙක් ලොවැ වොදනාවට නොසුදුසු නම් එසේ වූ ආත්‍යාවරයෙකි යමෙක් මෙබදු ආත්‍යාභට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූතය, අසත්‍ය ය, නො දෘඪා මි ය, වරද සහිත ය

56. ලොහිවය, තැවැත ද (අතෙකක් කියමි) මහණ තෙමේ විතකී-විචාරයන්ගේ සංහිදීමෙන්, සිය සත්ත්ව උපන්, සිය සත්ත් පහදවන (ඉටුවා හා එක් වැ යෙදුණු), සිතෑ එකඟ බව ඇති, විතකීය තැනි, විචාරය තැනි, සමාධියෙන් උපන්, ප්‍රීතියත් සුවයත් ඇති, දෙවෙනි බ්‍යානගට පැමිණ වෙහෙයි හේ මේ කරජ කය ම සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් තෙමයි. සියල්ල ම තෙත් කෙරෙයි, පුරු ලයි, හැම තැන ම ස්පඨී කෙරෙයි ඔහුගේ කයේ විවේකයෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් පැතිරු නොගත් කිසි ද තෑනෙක් නො වෙයි.

57 සොයාපාපි ලොභිවට්ඨ උදකරහදො උබ්බිදොදකො, තස්ස නොවස්ස පුරුජිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, ත දක්ඛිණොය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, ත පච්ඡිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, ත උත්තරාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, දෙවො ච ත කාලෙත කාලං සමමා ධාරං අනුපාවෙවෙස්ස, අථ ඛො තමා ච උදකරහදා සීතා වාරිධාරා උබ්බිජ්ඣා තමෙව උදකරහදා සීතෙන වාරිතා අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙස්ස පරිපථරෙස්ස, නාස්ස කිංඤ්චි සබ්බාවතො උදකරහදස්ස සීතෙන වාරිතා අපච්ඡිං අස්ස, ඵලමෙව ඛො ලොභිවට්ඨ භික්ඛු ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පරිපථරති. නාස්ස කිංඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අපච්ඡිං හොති.

58. යමපි ලොභිවට්ඨ භික්ඛු විතක්ඛවිමාරාතං වූපසමා අජ්ඣිත්තං සමපසාදන්තං චෙතසො ඵකොදිභාවං අවිතක්ඛං අවිමාරං සමාධිජං පිතිසුඛං දුතියං කාතං උපසමපජ්ඣ විහරති, සො ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිංඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අපච්ඡිං හොති. ඉදමපි'ස්ස හොති සමාධිස්මිං

59 යස්මිං ඛො ලොභිවට්ඨ සන්ථරි සාවතො ඵවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගමන්ති, අයමපි ඛො ලොභිවට්ඨ සන්ථා සො ලොකෙ න වොදකාරතො සො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං වොදෙති සා වොදනා අතුතා අනවන් අබමිත්තා සාවන්තා

60 පුත ච පරං ලොභිවට්ඨ භික්ඛු පිතියා ච විරතා උපෙක්ඛකො ච විහරති සතො සමපජානො සුබ්බො කායෙන පටිසංවෙදෙති සත්තං අරියං ආචික්ඛන්ති 'උපෙක්ඛකො සතිමා සුබ්බිතාරි'ති තං තතීයං කාතං උපසමපජ්ඣ විහරති සො ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිංඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අපච්ඡිං හොති

57. ලොහිව්වය, යමෙක් යටු උල්පතින් මතු වන දිය ඇති ගැඹුරු විලෙක් වෙ ද, එයට පෙරදිනින් දිය ඇතුළු වන මහෙක් නො වන්නේ ද, දකුණු දෙසින් ද දිය ඇතුළු වන මහෙක් නොවන්නේ ද, පැසිම දිසින් ද දිය ඇතුළු වන මහෙක් නොවන්නේ ද, උතුරු දෙසින් ද දිය වැද ගන්නා මහෙක් නො වන්නේ ද, වැස්ස ද කලින් කලා සුදුසු පරිදි නො වසින්නේ ද, එතෙකුදු වුවත් ඒ විලෙක් සිහිල් දියදහර මතු වී ඒ විල ම සිහිල් දියෙන් තෙමන්නේ ද, හැම පරිදි තෙමන්නේ ද, පුරා ලත්තේ ද, හැම තැන ම වැද ගෙන පැතිරී සිටින්නේ ද, ඒ මුළු විලෙහි සිහිල් දිය පැතිරී වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො මැත් ද, ලොහිව්වය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරුණ කය ම සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් තෙමයි, හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලයි, හැම තැන ම පැතිරී වැද ගනී ඔහුගේ ඒ සියලු කයේ සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛය පැතිර වැද නො ගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

58 ලොහිව්වය, මහණ තෙම විතකිට්ඨාරයන් සංසිද්ධෙන් තමා කෙරෙහි පැහැදීම ඇති කරන, සිතා එකඟ බව ඇති, විතකිට්ඨක, විචාර රහිත, සමාධියෙන් පහළ වූ, ප්‍රීතිය හා සුඛවේදනාව හා ඇති යම් දෙවෙනි ධ්‍යානයකට පැමිණි වෙසේ ද, හේ මේ කය ම සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් තෙමයි හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලයි හැම තැන ම පැතිරී වැද ගනී ඔහුගේ ඒ සියලු කයේ සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛය පැතිරී වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි මේ ද ඔහුගේ සමාධියෙන් වෙයි

59 ලොහිව්වය, යම් ශාස්ත්‍යවරයකු නිසා සවු තෙම මෙබඳු මහත් ගුණවෙසෙසක් ලබා ද ලොහිව්වය, මේත් ලොවැ වෛදනාවට නොසුදුසු වූ ශාස්ත්‍යවරයෙකි යමෙක් මෙබඳු ශාස්ත්‍යකට වෛදනා තෙරේ නම්, ඒ වෛදනාව අභූතය, අතපාස ය, නො දැකූ ය, වරද සහිත ය

60 තැවැත ද (අනෙකක් කියමි-) ලොහිව්වය, මහණ තෙමේ ප්‍රීතියෙන් ද විරහයෙන් (පහ විමෙන්, සංසිද්ධෙන්), උපෙක්ඛ වැ, සිහියෙන් හා නුවණින් හා සුක්ඛ වැ වෙසෙයි (දහන්) සුවය ද කසින් විදි. ආසියෝ යම් ධ්‍යානයක් හෙතු කොට ගෙන ධ්‍යානලාභියා ඇරඹූ 'උපෙක්ඛාව ඇත්තේ, සිහි ඇත්තේ, සුඛවිතරණ ඇත්තේ යැ' යි කියත් ද, හේ (එසේ වූ) ඒ තෙවෙනි ධ්‍යානයට පැමිණ වෙසේ, හේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් තෙමයි හැම පරිදි තෙත් කෙරෙයි පුරා ලයි හැම තැන ම පැතිරී වැද ගනී ඔහුගේ කයෙහි ඒ නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතිර නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

61. සෙය්‍යථාපි ලොභිව උප්ප්‍රාප්තියං වා පද්ධතියං වා පුණ්ණිකිකියං වා අපොකච්චානි උප්ප්‍රාප්තියං වා පද්ධතියං වා පුණ්ණිකිකිකියං වා උදකො ජානානි උදකං සංවඤ්ඤානි උදකානුග්‍රහණානි අනෙතානිමුග්‍ගපොසිති, නානි යාවචග්‍රහණා යාව ච මූලා සිංගො වාරිනා අභික්‍ෂානනානි පරිස්සානනානි පරිපුරුති පරිපුරුති, නාස්සා කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො උප්ප්‍රාප්තියං වා පද්ධතියං වා පුණ්ණිකිකියං වා සිංගො වාරිනා අප්පුටං අස්ස, එවමෙව බො ලොභිව භික්‍ෂු ඉමමෙව කායං නිප්පිතිකොන සුඛොන අභිසංඤ්ඤානි පරිසංඤ්ඤානි පරිපුරෙති පරිපුරෙති නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස නිප්පිතිකොන සුඛොන අප්පුටං ගොති.

62. යමපි ලොභිව භික්‍ෂු පිතියං වා විරාගං උපෙකකො වා විහරති සතො සමපජානො සුඛඤ්ඤානානුග්‍රහණො පටිසංචෙදෙති, යං තං අරියං අභික්‍ෂානනි 'උපෙකකො සතිමා සුඛවිහාරි'ති තං තතියං කුසානං උපසමපජ්ඣ විහරති සො ඉමමෙව කායං නිප්පිතිකොන සුඛොන අභිසංඤ්ඤානි පරිසංඤ්ඤානි පරිපුරෙති පරිපුරෙති, නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස නිප්පිතිකොන සුඛොන අප්පුටං ගොති, ඉදම්පි'ස්ස ගොති සමාගිස්සිමි.

63. යමමි බො ලොභිව සත්ථරි සාවකො එවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගමෙති, අයමපි බො ලොභිව සත්ථරං ගො ලොකො න වොදනාරගො, ගො ව පනෙවරුපං සත්ථරං වොදෙති සං වොදනා අභුතා අතච්ඡා අභිමුක්ඛා සාවච්ඡා.

64. පුන ච පරං ලොභිව භික්‍ෂු සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා පුබ්බෙව සොමනස්සද්දෙමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛමුග්‍රහං උපෙකකා-සතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං කුසානං උපසමපජ්ඣ විහරති සො ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධොන වෙතසා පරිගොදානොන එරිතා නිසින්නො ගොති, නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධොන වෙතසා පරිගොදානොන අප්පුටං ගොති.

65. සෙය්‍යථාපි ලොභිව පුරිසො ඔදනොන චන්දොන සසිසං පාරුපිකා නිසින්නො අස්ස, නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස ඔදනොන චන්දොන අප්පුටං අස්ස, එවමෙව බො ලොභිව භික්‍ෂු ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධොන වෙතසා පරිගොදානොන එරිතා නිසින්නො ගොති, නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධොන වෙතසා පරිගොදානොන අප්පුටං ගොති.

66. යමපි ලොභිව භික්‍ෂු සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා පුබ්බෙව සොමනස්සද්දෙමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛමුග්‍රහං උපෙකකාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං කුසානං උපසමපජ්ඣ විහරති, සො ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධොන වෙතසා පරිගොදානොන එරිතා නිසින්නො ගොති, නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධොන වෙතසා පරිගොදානොන අප්පුටං ගොති, ඉදම්පි'ස්ස ගොති සමාගිස්සිමි.

61 ලොභිව්වය, යම්ගේ උපුල් විලෙක හෝ පිසුම් විලෙක හෝ පඬවර විලෙක හෝ ඇතැම් උපුල් හෝ පිසුම් හෝ පඬවර හෝ දියෙහි උපන්නේ, දියෙහි වැඩුණේ, දියෙන් නොනැගුණේ, දිය තුළ ම ගිලී වැඩෙනුයේ ද, ඒ හැම අක් දක්වාත් මුල් දක්වාත් සිසිල් දියෙන් හෙමුණේ, හැම පරිදි තෙත් වූයේ, පිරි හිසේ, හැම තැන් ම පැතිරී වැද ගත්තේ වේ ද, ඒ විලෙහි සියලු උපුල්වලා හෝ පිසුම්වලා හෝ පඬවරවලා හෝ සිසිල් දිය පැතිරී නොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද, ලොභිව්වය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් තෙමයි හාත්පසින් තෙමයි, පුරා ලයි. හැම පරිදි පැතිරී වැද ගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතිරී වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

62 ලොභිව්වය, මහණ තෙම ප්‍රීතිය ද හැරී ලීමෙන් උපෙක්ඛාව ඇත්තේ සිහි ඇති වැඩු වණ ඇති වැඩෙහේ සුවයන් නාමකයින් විදි 'උපෙක්ඛා ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ සුව වූ සුමි ඇත්තේ' යැයි ආර්යයෝ' යමක්හු දක්වත් නම්, ඒ තෙවෙනි ධ්‍යානය ලැබ වෙහේ හේ නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් මේ කය ම තෙමයි. කය සියල්ල ම තෙත් කෙරෙහි පුරා ලයි. පැතිරී වැදගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතිරී වැද නො ගත් කිසි ද තැනෙක් නොවෙයි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ සමාධියෙන් වෙයි

63 ලොභිව්වය, යම් ශාස්ත්‍යාවරයකු කෙරෙහි වැස ගවු තෙම මේබදු මහත් ගුණ වෙසෙසක් ලබා නම්, මේත් ලොවැ වොදනාවට නො සුදුසු වූ ශාස්ත්‍යාවරයෙකි යමෙක් මේබදු ශාස්ත්‍යාවට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අශුභය, අභිපා ය, නො දැකූ ය, වරද ගනින ය

64 තැවැත ද (අනෙකක් කියමි) ලොභිව්වය, මහණ තෙමේ සුඛ වෙදනාව ද දුරු ලීමෙන්, දුඛ වෙදනාව ද දුරු ලීමෙන්, පලමු කොට ම සොම්නස් දෙමනස් දෙදෙනාගේ පහ වීමෙන්, දුක් ද නොවූ, සුව ද නොවූ, උපෙක්ඛා සමාති යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති සතර වන ධ්‍යානය ලැබ වෙසෙයි හේ මේ කය ම පිරිසිදු ප්‍රභාඝර සිතීන් පැතිරී වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු ප්‍රභාඝර සිතීන් පැතිරී වැද නො ගෙන සිටි කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

65 ලොභිව්වය, යම්ගේ පුරුෂයෙක් සුදු වතීන් හිසින් වටා පෙරෙවැ හුන්නේ වේ නම්, ඔහුගේ කයෙහි සුදු වතීන් වැද නොගත් (පතා වැසුණ) කිසි ද තැනෙක් නො වන්නේ ද, ලොභිව්වය, එසේ ම මහණ තෙම මේ කය ම පිරිසිදු ප්‍රභාඝර සිතීන් පැතිරී වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි. ඔහු කයා පිරිසිදු පඬවර සිතීන් වැද ගෙන නොසිටි කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

66 ලොභිව්වය, මහණ තෙම සුඛවෙදනාව ද දුක් වෙදනාව ද පහ කිරීමෙන්, පලමුවෙන් ම සොම්නස් දෙමනසුන් පහ වැ ගැමෙන්, දුක් ද නොවූ සුව ද නො වූ, උපෙක්ඛාවන් සමාතිගත් යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති සිවුවන දහන් ලැබැ වෙසෙයි එයින් හෙ තෙම මේ කය ම පිරිසිදු පඬවර සිතීන් පැතිරී ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු පඬවර සිතීන් පැතිරී නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

67. යමම් ඛො ලොභිවෙ සන්ථර් සාවකො ඵවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොභිවෙ සන්ථා යො ලොකෙ න චොදනාරහො යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං චොදෙති, සා චොදනා අභුතා අතච්ඡා අබමම්ඝා සාවජ්ජා.

68. පුන ච පරං ලොභිවෙ සො භික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිසොදානෙ අනඛකණේ විගජුපකභිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මතිසෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජප්පතෙත ඤාණදසායාය විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති සො ඵචං පජානාති. අයං ඛො මෙ කායො රුපි වාතූමමහාභුතිකො මානාපෙතතිකසම්මාවො ඕදනභුමමාසුපචයො අතිවුච්ඡාදනපරිමද්දන-භෙදනවිද්ධංසනධමෙමා ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ධිතං එන්ධි පටිබ්බානති.

69. සෙසාපාපි ලොභිවෙ මණ්ණි වෙථරියො සුභො ජාතීම් අවංසො සුපරිකම්මකතො අචෙජා විසසනෙතා අනාවලො සබ්බාකාරසම්පන්නො, තත්ත්වං සුතතං ආවුතං නීලං වා පිතං වා ලොභිතං වා ඕදනං වා පණ්ඩු-සුතතං වා තමෙනං චක්ඛුමා පුරිසො හන්ථ කුරිතී පච්චවෙකෙබ්බා “අයං ඛො මණ්ණි වෙථරියො සුභො ජාතීම් අවංසො සුපරිකම්මකතො අචෙජා විසසනෙතා අනාවලො සබ්බාකාරසම්පන්නො තත්ත්වං සුතතං ආවුතං නීලං වා පිතං වා ලොභිතං වා ඕදනං වා පණ්ඩුසුතතං වා”ති, ඵචමෙව ඛො ලොභිවෙ භික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිසොදානෙ අනඛකණේ විගජුපකභිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මතිසෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජප්පතෙත ඤාණදසායාය විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සො ඵචං පජානාති. අයං ඛො මෙ කායො රුපි වාතූමමහාභුතිකො මානාපෙතතිකසම්මාවො ඕදනභුමමාසුපචයො අතිවුච්ඡාදනපරිමද්දනභෙදන-විද්ධංසනධමෙමා ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ධිතං එන්ධි පටිබ්බානති.

70. යමපි ලොභිවෙ භික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො -පප- ඵචං පජානාති -පප- ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ධිතං එන්ධි පටිබ්බානති, ඉදමපි’සා කොති පඤ්ඤාය

71. යමම් ඛො ලොභිවෙ සන්ථර් සාවකො ඵවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොභිවෙ සන්ථා යො ලොකෙ න චොදනාරහො යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං චොදෙති, සා චොදනා අභුතා අතච්ඡා අබමම්ඝා සාවජ්ජා.

67 ලොහිවය, යම් භාස්‍යාවරයකු කෙරෙහි සුව තෙම මෙබඳු උදර ගුණ වෙසෙසක් ලබා නම්, මේ ද ලොවැ වොදනාදි නොවූ භාස්‍යාවරයෙහි යමෙක් මෙබඳු භාස්‍යාතව වොදනා කෙරේ නම්. ඒ වොදනාව අනුග්‍රහය, අතථ්‍යය, අධාර්මිකය, සාවද්‍යය

68 තව ද (අනෙකක් නියමි.) ලොහිවය, ඒ මහණ තෙම මෙසේ එකක වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, නිලිටි තැනි වූ කල්හි, පහ වූ චින්තනාපක්ෂේප ඇති කල්හි, මාද වූ කල්හි, විදග්ගිතා භාවනාවට යොග්‍ය කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, විදග්ගිතාභ්‍යාස පිණිස (පරිකම්) සිත එයට අභිමුඛ කෙරෙයි, ඒ අතට නම් හරිසි හේ “මගේ මේ කය වූ කලී රුපවත් ය, සතර මහාගුණයන්ගෙන් හැදුණේ ය මාපියන්ගේ ශක්‍රණ්‍යාණිතයෙන් උපන්නේ ය. බන් කොමු ආදී අතරින් වැඩුණේ ය අනිස බව ද, දුගඳ හරහුවට සුවද විලෙවුන් ගැල්වියා සුකු බව ද, ලෙඩ දුරුලතුවට පිරිමැදුම් ඇ කළ සුකු බව ද, එසේ කළ ද බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ ද ස්වභාවය කොටැත්තේ ය මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දන ගනී.

69. ලොහිවය, යම්ගේ සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකරයෙක පහළ වූ, අටැස් වූ, මොනොවට පිරිසම කළ, සියුම් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, පිහිතුරු වූ, බොවතාදි සියලු ආකාරයෙන් යුත් වෙරළමිණෙක් වන්නේ ද, එහි නිල් වූ හෝ රන්වන් වූ හෝ රන්වන් හෝ සුදුවන් හෝ පඩුවන් හෝ හුයෙක් අවුනන ලද්දේ වන්නේ ද, එය ඇත් ඇති පුරුෂයෙක් අතෙහි කොට, “මේ වූ කලී සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකරයෙහි උපන්, ඇටැස් වූ, මොනොවට පිරිසම කළ, සියුම් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, පිහිතුරු වූ, සියලු බොවතාදි ආකාරයෙන් සම්පූර්ණ වූ වෙරළමිණෙක මෙහි නිල් වූ හෝ රන්වන් වූ හෝ පඩුවන් වූ හෝ සුදුවන් වූ හෝ මේ හුයෙක් අවුනන ලද්දේ වේ යැ” යි සලකා බලන්නේ ද, ලොහිවය, එපරිද්දෙන්ම මහණ කෙරෙහි මෙසේ සමාධිගත සිත පිරිසිදු කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් යටපත් වූ කල්හි, උපකෙලයෙන් පහ වූ කල්හි, මාද වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, විදග්ගිතාභ්‍යාස පිණිස සිත අභිමුඛ කෙරෙයි, ඒ අතට නම් හරිසි හේ තෙම “මාගේ මේ කය වූ කලී රුපි ය සතර මහාගුණයන්ගෙන් හැදුණේ ය මාපියන්ගේ ශක්‍රණ්‍යාණිතයෙන් නිපන්නේ ය බන් කොමු ආදී අතරින් වැඩුණේ ය අනිස බව ද, දුගඳ හරහට සුවද විලෙවුන් ගුළියා සුකු බව ද, ලෙඩ දුරු ලතුවට පිරිමැදුම් ඇ කළ සුකු බව ද, ඒ කළත් බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ ද ස්වභාවය කොටැත්තේ ය මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග ගත්තේ ය මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දන ගනී.

70 ලොහිවය, මහණ මෙසේ සමාධිගත සිත පිරිසිදු කල්හි මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග ගත්තේ ය මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දනි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි

71 ලොහිවය, යම් භාස්‍යාවරයකු කෙරෙහි ද්‍රාවක පහළ දෙවඳු උදර ගුණවෙසෙසක් ලබා නම්, ලොහිවය, මේ ද ලොවැ වොදනාදි නොවූ භාස්‍යාවරයෙහි යමෙකුත් මෙබඳු භාස්‍යාතව වොදනා කෙරේ නම්. ඒ වොදනාව අනුග්‍රහය, අතථ්‍යය, අධාර්මිකය, සාවද්‍යය.

72 සො ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛණ්ණ විගනුපක්ඛිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජාපනෙත මනොමයං කායං අභිනිමිතතාය චිත්තං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො ඉමම්හා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිතාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චබ්බිං අභිනිත්ථියං.

73 සෙය්‍යථාපි ලොභිච්ච පුරිසො මුඤ්ඤා ඉසිකං පවාහෙය්‍ය, තස්ස ඵලමස්ස 'අයං මුඤ්ඤා, අයං ඉසිකා අඤ්ඤා මුඤ්ඤා, අඤ්ඤා ඉසිකා මුඤ්ඤා; කෙච්ච ඉසිකා පබාලකා'ති සෙය්‍යථාපි වා පන ලොභිච්ච පුරිසො අසිං කොඨියා පවාහෙය්‍ය, තස්ස ඵලමස්ස 'අයං අසි අයං කොඨි අඤ්ඤා අසි, අඤ්ඤා කොඨි කොඨියා භෙච්ච අසි පබාලෙකා'ති. සෙය්‍යථාපි වා පන ලොභිච්ච පුරිසො අභිං කරණකා උද්ධරෙය්‍ය, තස්ස ඵලමස්ස 'අයං අභි, අයං කරණකා, අඤ්ඤා අභි, අඤ්ඤා කරණකා කරණකා; කෙච්ච අභි උබ්බතො'ති ඵලමෙච ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛණ්ණ විගනුපක්ඛිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජාපනෙත මනොමයං කායං අභිනිමිතතාය චිත්තං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො ඉමම්හා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිතාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චබ්බිං අභිනිත්ථියං.

74 යමපි ලොභිච්ච භික්ඛු ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො -පෙ- අඤ්ඤං කායං අභිනිමිතාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චබ්බිං අභිනිත්ථියං, ඉදමපි'ස්ස භොති පඤ්ඤා.

75 යස්මිං ඛො ලොභිච්ච සන්ථරි සාවකො ඵවිරූපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති අයමපි ඛො ලොභිච්ච සන්ථා සො ලොකෙ න වොදනාරහො, සො ච පනෙවිරූපං සන්ථාරං වොදෙති, සා වොදනා අගුතා අනච්ඡා අධමිකා සාවච්ඡා.

76 සො ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛණ්ණ විගනුපක්ඛිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජාපනෙත ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙකච්ඡිතං ඉද්ධිවිධං පච්චක්ඛගොති: එකො'පි කුත්ථා ඛුත්ථා භොති. ඛුත්ථාපි කුත්ථා එකො භොති, ආච්ඡාචං තිරෙහාචං තිරෙකුඛං තිරෙපාකාරං තිරෙපබ්බතං අභ්ඤ්ඤාමානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ පඨවියා'පි උමමුජ්ජතිමුජ්ජං කඤ්ඤා සෙය්‍යථාපි උදකෙ, උදකෙ'පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පඨවියං ආකාසෙ'පි පලලභිකත කම්මති සෙය්‍යථාපි පක්ඛි සකුණො, ඉමෙ'පි වාදිමුත්තරෙය ඵලාමභිද්ධිකෙ ඵලාමකානුභාවෙ පාණිතා පරමසති පරිමජ්ජති. යාච මුඛමිලොකාපි කාසෙත වසං විතෙතති.

72. හේ මෙතේ සමාසිත වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් නොමැති වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ වූ (සාද්ධි ඉපැදීමට යොග්‍ය වූ) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිබ්බල බවට පැමිණි කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මේ ශරීරයෙන් රූපි වූ, සියලු අභවයන්ගේ සුත්, විකල්ප නොවූ ඉදුරන් ඇති මනෝමය ශරීරයක් මවා පාසි

73. ලොකිවමය, සමිභේ පුරුෂයෙක් මුද්‍රාණගතයෙකින් තණකුර (=කණ බඩය) ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ මුද්‍රාණගතය ය, මේ එහි තණකුරය තණ ගස එකකි, එහි කුර අනෙකකි මුද්‍රාණ ගස කෙරෙන් ම එහි කුර මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙතේ සිතෙක් වන්නේ ද, ලොකිවමය, සමිභේ පුරුෂයෙක් කඩුවක් කොපුවෙන් ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ කඩුව ය, මේ කොපුව ය කඩුව එකක, කොපුව අනෙකක, කොපුවෙන් ම කඩුව ඇද මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙතේ සිතෙක් වන්නේ ද, ලොකිවමය, සමිභේ ව්‍යාභි පුරුෂයෙක් තරකු සැවයෙන් ඇද වෙන් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ තරය ය, මේ සැව ය තරය එකක, සැවය අනෙකක සැවය කෙරෙන් ම තරය ඇද වෙන් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙතේ සිතෙක් වන්නේ ද, ලොකිවමය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙතේ සමාසිතය සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලයෙන් පහ වූ සිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිබ්බල බවට පත් කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි. හේ මේ ශරීරයෙන් රූපි වූ මනෝමය වූ සියලු අභවයන්ගේ සුත් වූ අවිකල්ප ඉදුරන් ඇති අත් ශරීරයක් මවා පාසි

74. ලොකිවමය, මහණ තෙම මෙතේ සමාසිතය සිත පිරිසිදු වූ කල්හි රූපි වූ මනෝමය වූ සියලු අභවයන්ගේ සුත් වූ අවිකල්ප ඉදුරන් ඇති අත් ශරීරයක් මවා පාසි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවක් වෙයි

75. ලොකිවමය, සමි ආත්‍යාවරයකු කෙරෙහි ශ්‍රාවක තෙම මෙබඳු මහත් ශුභ්‍ය වෙසෙසකට පැමිණේ නම්, ලොකිවමය, මේ ද ලොවැ පවාදනාති නොවූ ආත්‍යාවරයෙකි සමෙකුත් මෙබඳු වූ ආත්‍යාවරය මොදනා කෙරේ නම්, ඒ මොදනාව අතුත ය, අතපා ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

76. හේ මෙතේ සමාසිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලයෙන් පහ වූ සිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ (=සාද්ධිගත යොග්‍ය) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිබ්බලයට පැමිණි කල්හි, සාද්ධිවිමුක්ත පිණිස (අභිඥාපාදක පරිකම්) සිත මෙතෙ-
යයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ අනෙකවිධ වූ සාද්ධිවිමුක්ත (සාද්ධි කොට්ඨාසය) නැවත නැවත අනුතට කෙරෙයි (හෙවත් නාම කසින් ස්වරූප කෙරෙයි, ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරෙයි, ලබ්ධි) පියෙව්ගෙන් එකෙක් වැ සිටි ද (සාද්ධි බලයෙන්) බහු ප්‍රකාර ද වී ගලී ද එකෙක් වෙයි තමාගේ ප්‍රකට බව කෙරෙයි (පෙනී සිටී) අප්‍රකට බව කෙරෙයි (නොපෙනී සිටී) බිත්තිගෙන් පිටතට, පටුරෙන් පිටතට, පළිතයෙන් පිටතට අභවයකි මෙන් කිසිවෙක නො ගැටෙනුයේ මැදින් විනිවිද ගෙයි දිගෙහි මෙන් පොළො-
වෙහි ද යටට බැසීම් (කිලීම්), උඩට නැගීම් (මතු වීම්) කෙරෙයි නො බිඳෙන (ගට නො බිඳෙන) දිගෙහි පොළොවෙහි හේ ගෙයි පක්ෂ ඇති සතුණයකු මෙන් අභවයකි ද පලහින් (=උරුබලාසනයෙන්) ගෙයි මෙයා මහර්ථි ඇති මහත් අනුභාව ඇති මේ සඳු හිරු දෙදෙනා ද අතින් පරාමසීන කෙරෙයි (=අල්ලයි), (බිඹමොබ අත යවා) පිරිමදිසි. බිම්ලොව තෙක් ද කසින් වගස පවත්වයි

77. සෙය්‍යථාපි ලොභිච්ච දුක්ඛං කුම්භකාරො වා කුම්භකාරන්තවාසී වා සුපරිකම්මකතාය මත්තිකාය යං යදෙව භාරතපිකං ආකඛෙය්‍ය තං තදෙව කරොය්‍ය අභිනිප්ථාදෙය්‍ය, සෙය්‍යථා වා පන ලොභිච්ච දුක්ඛං දන්තකාරො වා දන්තකාරන්තවාසී වා සුපරිකම්මකතායං දන්තායං යං යදෙව දන්තපිකං ආකඛෙය්‍ය තං තදෙව කරොය්‍ය අභිනිප්ථාදෙය්‍ය, සෙය්‍යථා වා පන ලොභිච්ච දුක්ඛං සුවණ්ණකාරො වා සුවණ්ණකාරන්තවාසී වා සුපරිකම්මකතායං සුවණ්ණායං යං යදෙව සුවණ්ණපිකං ආකඛෙය්‍ය තං තදෙව කරොය්‍ය අභිනිප්ථාදෙය්‍ය, එවමෙව ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිශොද්ධො අනඛණේ විහතුපක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනිසෙ ඕතෙ ආනෙඤ්ජානෙත ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සො අනෙකපිතිතං ඉද්ධිවිධං ඵලවත්තං -පෙ- තොති: එකො'පි හුංඛා බ්‍රහ්මා භොති -පෙ- යාච බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වතෙතති යමපි ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- යාච බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වතෙතති, ඉද්ධිපි'ය්‍ය භොති පඤ්ඤාය

78 යමං ඛො ලොභිච්ච සන්තරි සාවකො ඵවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොභිච්ච සන්තරං සො ලොකෙ න වොදන්තරං සො ව පනෙවරුපං සන්තරං වොදෙති, සා වොදන්තා අතුතා අනච්ඡා අඛම්මිකා සාවජ්ජා.

79 සො එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිශොද්ධො අනඛණේ විහතුපක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනිසෙ ඕතෙ ආනෙඤ්ජානෙත දිබ්බාය සොතධාතුයා චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සො දිබ්බාය සොතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභො සද්දෙ සුණ්ඨි දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව සෙය්‍යථාපි ලොභිච්ච පුරිසො අභානං මහපටිපනෙතා, සො සුණ්ණො හෙරිසද්දමපි මුද්දිඛසද්දමපි සබ්බපණ්ණිදෙණ්ඩිමසද්දමපි, තස්ස ඵවමස්ස. හෙරිසද්දෙ ඉති'පි මුද්දිඛසද්දෙ ඉති'පි සබ්බපණ්ණිවදෙණ්ඩිමසද්දෙ ඉති'පි එවමෙව ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිශොද්ධො අනඛණේ විහතුපක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනිසෙ ඕතෙ ආනෙඤ්ජානෙත දිබ්බාය සොතධාතුයා චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො දිබ්බාය සොතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභො සද්දෙ සුණ්ඨි දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව

80 යමපි ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො -පෙ- උභො සද්දෙ සුණ්ඨි දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව, ඉද්ධිපි'ය්‍ය භොති පඤ්ඤාය

77. ලොහිව්වය, යම්ගේ දක්ෂ කුමලෙක් හෝ කුමලක්කුගේ අතැවැත්සෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම කළ (=කන් කළ) මැව්වෙන් යම් යම් භාරත විශේෂයක් කැමැත්තෙන් නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද, මොනොවට නිපදවන්නේ ද- ලොහිව්වය, යම්ගේ දක්ෂ දන්තකාරයෙක් (ඇත්දත්න් විසිතුරු රු ඇ කරන්නෙක්) හෝ දන්තකාරයෙක් අතැවැත්සෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම කළ දකෙති යම් යම් දන්තවිකාරිකයක් තමා කැමැති නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද නිපදවන්නේ ද- ලොහිව්වය, යම්ගේ දක්ෂ රත්කරුවෙක් හෝ රත්කරුවෙක්කු අතැවැත්සෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම කළ රතෙති යම් යම් ස්වර්ණවිකාරිකයක් තමා කැමැත්තෙන් නම්, එය එය ම කරන්නේ ද, නිපදවන්නේ ද- එසේ ම ලොහිව්වය, මහණ තෙමේ මෙසේ සමානිත සිත පිරිසිදු කල්හි, පසිඳුන කල්හි, අභණ රහිත කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ කල්හි, ස්විත කල්හි, අවල බවට පැමිණැ සිටි කල්හි සංඛ්ඛිතය පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නමොලයි. හේ එකෙක් වැ බොහෝ පරිදි වේ බ්‍රහ්මොව තෙක් ද කසින් වශය පවත්වයි යන අනෙකවිධ සංඛ්ඛිත අනුභව කෙරෙයි ලොහිව්වය, මහණ මෙසේ සිත සමානිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි බ්‍රහ්මොව දක්වා ද කසින් වශය පවත්වයි, අනෙකවිධ සංඛ්ඛිත අනුභව කෙරේ යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වේ

78. ලොහිව්වය, යම් ආය්‍යාවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබඳු මහත් භූණ්වෙසෙසකට පැමිණේ නම්, මේ ද ලොවැ වොදනාදී නො වූ ආය්‍යාවරයෙකි යමෙක් මෙබඳු ආය්‍යාභට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූත ය, අභ්‍යාස ය, අධාරමික ය, සාවද්‍ය ය

79 හේ මෙසේ සිත සමානිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දිපතිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිඛවල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍යශ්‍රොත්‍රාධානුව පිණිස (=දිවකත් කුවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැවුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණොපවාරය ඉක්ම ගිටි දිවකතින් දිව්‍ය වූ ද මානුෂක වූ ද දුරු වූ ද, ලොව වූ ද ද්විවිධ ශබ්ද ම අසයි. ලොහිව්වය, යම්ගේ මිනිසෙක් දික් මහකට පිළිපත්තේ ද, හේ බෙර හඬත් මිනිසුබෙර හඬත් පණ්ණාසෙර හඬත් ගැටබෙර හඬත් යම් ගේ අසන්නේ ද, ඒ අසන ඔහුට මේ බෙර හඬැයි කියාත් මේ මිනිසුබෙර හඬැ යි කියාත් මේ සත් හඬ යැ, මේ පණ්ණාසෙර හඬ යැ, මේ ගැටබෙර හඬ යැ යි කියාත් මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, ලොහිව්වය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමානිත වූ වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දිපතිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ (කම්ණ්ණ) වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිඛවල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍ය-ශ්‍රොත්‍රාධානුව පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැවුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණොපවාරය ඉක්ම දිවකත්කුවණින් දිව්‍ය වූත් මානුෂක වූත්, දුරු වූත් ලොව වූත් ද්විවිධ ශබ්ද අසයි

80 ලොහිව්වය, ඒ මහණ මෙසේ සිත සමානිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි දිව්‍ය වූ ද මානුෂක වූ ද, දුරු වූ ද ලොව වූ ද ද්විවිධ ශබ්ද අසයි යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වේ

81. යසමිං බො ලොභිච්ච සන්ථරි සාවකො ඵවරුං උළාරං විසෙසං අබ්බිච්ඡති, අයමපි බො ලොභිච්ච සන්ථා යො ලොකෙ න චොදනාරමො යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං චොදෙති, සා චොදනා අභුතා, අබ්බිච්ඡා අබ්බිච්ඡා සාවච්ඡා,

82. යො ඵං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිසොදුතෙ අනභිකණේ විගනුපක්ඛිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙත චෙතො-පරියඤ්ඤාය විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති, සො පරසත්තාතං පරපුග්ගාතං චෙතසං චෙතො පරිච්ච පජානාති, සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පජානාති විතරාගං වා විතතං විතරාගං විතතනති පජානාති, සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති, විතද්දෙසං වා විතතං විතද්දෙසං විතතනති පජානාති, සමොහං වා විතතං සමොහං විතතනති පජානාති විතමොහං වා විතතං විතමොහං විතතනති පජානාති සබ්බිත්තං වා විතතං සබ්බිත්තං විතතනති පජානාති, විකම්පතං වා විතතං විකම්පතං විතතනති පජානාති, මහග්ගතං වා විතතං මහග්ගතං විතතනති පජානාති, අමහග්ගතං වා විතතං අමහග්ගතං විතතනති පජානාති, සඋතතරං වා විතතං සඋතතරං විතතනති පජානාති, අනුතතරං වා විතතං අනුතතරං විතතනති පජානාති සමාහිතං වා විතතං සමාහිතං විතතනති පජානාති, අසමාහිතං වා විතතං අසමාහිතං විතතනති පජානාති, විමුක්තං වා විතතං විමුක්තං විතතනති පජානාති අවිමුක්තං වා විතතං අවිමුක්තං විතතනති පජානාති

83. සෙසාපාපි ලොභිච්ච ඉප්පි වා පුරිසො වා දහරො වා සුවා මණ්ඩනනජාතිකො ආදුසෙ වා පරිසුද්ධො පරිසොදුතෙ අච්ඡි වා උදක-පතෙත සකං මුඛනිමිතං පච්චචෙක්ඛමානො සකඤ්ඤිකං වා සකඤ්ඤිකනති ජාතෙසා, අකඤ්ඤිකං වා අකඤ්ඤිකනති ජාතෙසා, ඵමෙවි බො ලොභිච්ච භික්ඛු ඵං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිසොදුතෙ අනභිකණේ විගනුපක්ඛිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙත චෙතොපරියඤ්ඤාය විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති, සො පරසත්තාතං පරපුග්ගාතං චෙතසං චෙතො පරිච්ච පජානාති, සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පජානාති විතරාගං වා විතතං විතරාගං විතතනති පජානාති, සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති විතද්දෙසං වා විතතං විතද්දෙසං විතතනති පජානාති සමොහං වා විතතං සමොහං විතතනති පජානාති විතමොහං වා විතතං විතමොහං විතතනති පජානාති සබ්බිත්තං වා විතතං -පෙ- විකම්පතං වා විතතං -පෙ- මහග්ගතං වා විතතං -පෙ- අමහග්ගතං වා විතතං -පෙ- සඋතතරං වා විතතං -පෙ- අනුතතරං වා විතතං -පෙ- සමාහිතං වා විතතං -පෙ- අසමාහිතං වා විතතං -පෙ- විමුක්තං වා විතතං විමුක්තං විතතනති පජානාති අවිමුක්තං වා විතතං අවිමුක්තං විතතනති පජානාති

84. යමපි ලොභිච්ච භික්ඛු ඵං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො -පෙ- අවිමුක්තං වා විතතං අවිමුක්තං විතතනති පජානාති, ඉද්ධමපි සො කොති පඤ්ඤාය

81. ලොභිව්වය, යම් ආය්‍යාවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබඳු මතත් ශුණු වෙසෙසකට පැමිණේ නම්, ලොභිව්වය, මේ දුලොච්ච වෛදනාති නොවූ ආය්‍යාවරයෙකි යමෙන් මෙබඳු ආය්‍යාකට වෛදනා කෙරේ නම්, ඒ වෛදනාව අභූතය, අතර්ථය ය, අබාර්මිකය, සාවද්‍යය

82. හේ මෙහේ සිත එකක වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්කම වූ කල්හි, ස්ථිත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, වෙනස්පරිභාසකය පිණිස (=අනුන්ගේ සිත පිරිසිදු දත්තා නුවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙහි, නැමුරු කෙරෙහි හේ අත් සත්ත්වයන්ගේ අත් පුද්ගලයන්ගේ සිත සිය සිතින් පිරිසිදු දැනිසි රූග සහිත සිත රූග සහිත සිතැ යි දැනිසි රූග රහිත සිත රූග රහිත සිතැ යි දැනිසි ද්වේෂ සහිත සිත ද්වේෂ සහිත සිතැ යි දැනි. ද්වේෂරහිත සිත ද්වේෂරහිත සිතැ යි දැනි මොහසහිත සිත මොහසහිත සිතැ යි දැනි. මොහරහිත සිත මොහරහිත සිතැ යි දැනි සංක්ෂිප්ත (=කැකුළුණු) සිත කැකුළුණු සිතැ යි දැනි වික්ෂිප්ත (=විසුරුණු) සිත විසුරුණු සිතැ යි දැනි මහද්වේශ සිත මහද්වේශ සිතැ යි දැනි. අමහද්වේශ සිත අමහද්වේශ සිතැ යි දැනි සොත්තර සිත සොත්තර සිතැ යි දැනි අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතැ යි දැනි සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ යි දැනි. අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ යි දැනි විමුක්ත (=මිදුණු) සිත විමුක්ත සිතැ යි දැනි අවිමුක්ත (=නොමිදුණු) සිත අවිමුක්ත සිතැ යි දැනි

83. ලොභිව්වය, යම්හේ කැරැගෙනහුලු සක්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ මුදුරුවෙක් හෝ තරුණයෙක් හෝ පිරිසිදු දිප්තිමත් කැබපතෙක හෝ පතත් දියබඳුනෙක හෝ සිය මුවසටහන පිරික්සා බලන්නේ තල-කැලැල් ආදි දෙස් ඇති තැන් සඳහන් තැනැ යි දන්නේ ද, එ කී දෙස් නැති තැන දෙස් තැනැ යි දන්නේ ද, ලොභිව්වය, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙහේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් නැති වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්කම වූ කල්හි, ස්ථිත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, පරිසන් දත්තා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙහි, නැමුරු කෙරෙහි හේ අත් සතුන්ගේ, අත් ප්‍රභූලන්ගේ සිත සිය සිතින් පිරිසිදු දැනි සරුග සිත සරුග සිතැ යි දැනි විතරුග සිත විතරුග සිතැ යි දැනි සද්දේශ සිත සද්දේශ සිතැ යි දැනි විතද්දේශ සිත විතද්දේශ සිතැ යි දැනි සමොහ සිත සමොහ සිතැ යි දැනි විතමොහ සිත විතමොහ සිතැ යි දැනි සංක්ෂිප්ත සිත සංක්ෂිප්ත සිතැ යි දැනි වික්ෂිප්ත සිත වික්ෂිප්ත සිතැ යි දැනි මහද්වේශ සිත මහද්වේශ සිතැ යි අමහද්වේශ සිත අමහද්වේශ සිතැ යි සොත්තර සිත සොත්තර සිතැ යි අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතැ යි සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ යි ... අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ යි විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතැ යි අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතැ යි දැනි

84. ලොභිව්වය, මහණ තෙම මෙහේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතැ යි දැනි යන යමක් ඇද්ද, මෙත් ඔහුගේ ප්‍රඥාවක් වෙයි

85. යහමිං ඛො ලොභිවි සන්ථරි සාවනො ඵවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමි ඛො ලොභිවි සන්ථා යො ලොකො න වොදනාරණො, යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං වොදෙති, සා වොදනා අභුතා අනච්ඡා අබමිකා සාවජ්ජා.

86. සො ඵවං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනභිගණෙ විග්ගුපකතිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මතියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජයනෙත පුබ්බෙතිවාසානුසංකිඤ්ඤාය විතතං අභිනිගරති අභිනිනතාමෙති, සො අනෙක-
විහිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති සෙය්‍යවිදං එකමි ප්‍රාතිං ද්‍රෝපි ප්‍රාතියො තිසෙය්‍යා'පි ප්‍රාතියො වතෙය්‍යා'පි ප්‍රාතියො පඤ්චපි ප්‍රාතියො දස'පි ප්‍රාතියො විසමි ප්‍රාතියො තිංසමි ප්‍රාතියො වතනාරිගමි ප්‍රාතියො පඤ්ඤාසමි ප්‍රාතියො ප්‍රාතිසතමි ප්‍රාතිසතසංකමි ප්‍රාතිසතසංකසංකමි-
අනෙකෙ'පි සංවට්ඨකපෙ අනෙකෙ'පි විවට්ඨකපෙ අනෙකෙ'පි සංවට්ඨවිවට්ඨකපෙ 'අමුත්‍රාසිං ඵවංතාමො ඵවංගොතො ඵවංවණෙණං ඵවමානාරො ඵවං සුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵවමාසුපරියනො, සො තනො චුතො අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රාපාසිං ඵවංතාමො ඵවංගොතො ඵවංවණෙණං ඵවමානාරො ඵවංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵවමාසුපරියනො, සො තනො චුතො ඉමුපපනො'ති ඉති සාකාරං සඋපද්ධං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති

87. සෙය්‍යපාපි ලොභිවි පුරිසො සකමා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගච්ඡන්තා, නමා'පි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගච්ඡන්තා, සො නමා ගාමා සකඤ්ඤාච ගාමං පච්චාගච්ඡන්තා, තස්ස ඵවමස්ස 'අතං ඛො සකමා ගාමා අමුං ගාමං අගච්ඡං, තත්‍ර ඵවං අට්ඨාසිං ඵවං නිසිදිං ඵවං අභාසිං ඵවං කුණ්ඨි අභොසිං නමාපි ගාමා අමුං ගාමං අගච්ඡං, තත්‍රාපි ඵවං අට්ඨාසිං ඵවං නිසිදිං ඵවං අභාසිං ඵවං කුණ්ඨි අභොසිං, සො'මති නමා ගාමා සකඤ්ඤාච ගාමං පච්චාගතො'ති, ඵවමෙව භවං ලොභිවි භික්ඛු ඵවං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනභිගණෙ විග්ගුපකතිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මතියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජයනෙත පුබ්බෙතිවාසානුසංකිඤ්ඤාය විතතං අභිනිගරති අභිනිනතාමෙති, සො අනෙකවිහිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති සෙය්‍යවිදං එකමි ප්‍රාතිං ද්‍රෝපි ප්‍රාතියො තිසෙය්‍යා'පි ප්‍රාතියො වතෙය්‍යා'පි ප්‍රාතියො පඤ්චපි ප්‍රාතියො දස'පි ප්‍රාතියො විසමි ප්‍රාතියො තිංසමි ප්‍රාතියො වතනාරිගමි ප්‍රාතියො පඤ්ඤාසමි ප්‍රාතියො ප්‍රාතිසතමි ප්‍රාතිසතසංකමි, අනෙකෙ'පි සංවට්ඨකපෙ අනෙකෙ'පි විවට්ඨකපෙ අනෙකෙ'පි සංවට්ඨවිවට්ඨකපෙ 'අමුත්‍රාසිං ඵවංතාමො ඵවංගොතො ඵවංවණෙණං ඵවමානාරො ඵවංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵවමාසුපරියනො, සො තනො චුතො අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රාපාසිං ඵවංතාමො ඵවංගොතො ඵවංවණෙණං ඵවමානාරො ඵවංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵවමාසුපරියනො, සො තනො චුතො ඉමුපපනො'ති

85. ලොහිවය, ගම් ආඥාවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබඳු මහත් ගුණ වෙතෙසක් ලබා නම්, ලොහිවය, මේ ද ලොවැ වොදනාහි නොවු ආඥාවරයෙහි යමෙක් මෙබඳු ආඥාව වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අහුන ය, අතපා ය, අබාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

86. හෙ තෙමෙ මෙසේ සිත සමාභිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් නැති වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ හිං කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මෙම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පත් කල්හි, සුපේ-නිවාසානුසමානී ඥානං (=පෙර වුසු කඳු පිළිවෙල දක්නා නුවණ) ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි. හේ එක් ජාතියක් ද ජාති දෙකක් ද ජාති තුනක් ද ජාති සතරක් ද ජාති පහක් ද ජාති දහයක් ද ජාති විස්සක් ද ජාති තිසක් ද ජාති සතළියක් ද ජාති පනසක් ද ජාති සියයක් ද ජාති දහසක් ද ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවතී කල්ප ද, බොහෝ විවතී කල්ප ද, බොහෝ සංවතී විවතී කල්ප ද, “අසෝ තත්ති මෙ නම් ඇතියෙමි වීම, මෙ හොත් ඇතියෙමි වීම මෙබඳු පැහැ ඇතියෙමි වීම, මෙබඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම මෙ බඳු සුව දුක් විඳින්නෙමි වීම මෙ බඳු (මෙතෙක්) ආශු කෙලවර කොටැතියෙමි වීම ඒ මම එසින් සැවැ අසෝ තැන උපතීම එහි ද මෙ නම් ඇතියෙමි වීම මෙ හොත් ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු පැහැ සටහන් ඇතියෙමි වීම මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම, මෙබඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි වීම මෙතෙක් ආශු සීමාවක් ඇතියෙමි වීම, ඒ මම එසින් සැව මෙහි උපතීම”යි මෙසේ අනෙකුත් වූ නම් හොත් විසින් උදෙසා සහිත වූ බහුවිධ වූ සුපේනිවාසය සිහි කෙරෙයි.

87. ලොහිවය, ගම්සේ පුරුෂයෙක් සිය ගමින් අත් ගමකට යන්නේ ද, ඒ ගමකින් අත් ගමකට යන්නේ ද, (නැවත) හේ එගමින් සිය ගමට ම වටාලා එන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී සිය ගමින් අසෝ ගමට ගියෙමි එහි මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ නුන්නෙමි, මෙසේ නිමි, මෙසේ නිකඩ වීම, ඒ ගමකින් අසෝ ගමට ගියෙමි. එහි ද මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ උන්නෙමි, මෙසේ නිමි, මෙසේ නිකඩ වීම ඒ මම ඒ ගමින් සිය ගමට ම පෙරලා ආයෙමි වෙමි”යි ඔහුට මෙ බඳු සිතෙක් වන්නේ ද - ලොහිවය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමෙ මෙසේ සිත සමාභිත වැ පිරිසිදු කල්හි, දීප්ත කල්හි, කෙලෙස් රහිත කල්හි, උපකෙලය පහ වැ හිං කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මෙම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, පෙර වුසු කඳු පිළිවෙල සිහි කරන නුවණ පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැඹුරු කෙරෙයි. හේ එක් ජාතියක් ද, ජාති දෙකක් ද, ජාති තුනක් ද, ජාති සතරක් ද, ජාති පහක් ද, ජාති දහයක් ද, ජාති විස්සක් ද, ජාති තිසක් ද, ජාති සතළියක් ද ජාති පනසක් ද, ජාති සියයක් ද, ජාති දහසක් ද, ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවතී කල්ප ද, බොහෝ විවතී කල්ප ද, බොහෝ සංවතී විවතී කල්ප ද, “අසෝ තත්ති මෙ නම් ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු හොත් ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු පැහැ ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි වීම, මෙ බඳු ආශු සීමා ඇතියෙමි වීම, ඒ මම එසින් සැව අසෝ තැන උපතීම එහි ද මෙ නම් ඇතියෙමි, මෙ හොත් ඇතියෙමි, මෙ බඳු පැහැසටහන් ඇතියෙමි මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙමි, මෙ බඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි වීම, මෙතෙක් ආශු සීමා ඇතියෙමි වීම ඒ මම එසින් සැවැ මෙහි උපතීම”යි-

ඉති සාකාරං සඋද්දසං අනෙකවිභිනං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති,
යමපි ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො—පෙ— අනෙකවිභිනං
පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති, ඉදම්පියං භොති පඤ්ඤාය.

88. යසම්ම ඛො ලොභිච්ච සන්ථර් සාවග්ගො එවරුපං උලාරං විසෙසං
අභිගමති, අයමපි ඛො ලොභිච්ච සන්ථා යො ලොභෙ න චොදනාරභො,
යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං චොදෙති, සා චොදනා අකුතා අනච්ඡා අධම්මිකා
සාවරුපා.

89. භො එවං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනභිකණේ
විගතුපකාසිලෙසෙ මුදුතුනෙ කමමනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජපනෙත සත්තානං
චුතුපපාතඤ්ඤායා විතතං අභිනීභරති අභිනිනාමෙති භො දිබ්බෙත
චක්ඛුනා විසුද්ධොන අභික්ඛන්තමානුසංකෙත සතෙත පසාති වචමානෙ
උපපජ්ජමානෙ භිනෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ
යපාකමුච්ඡපගෙ සතෙත පජානාති. ‘ඉමෙ වත භොනෙතා සත්තා කාය-
දුච්චරිතෙන සමන්තාගතා වච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන
සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා ඕච්ඡාදිට්ඨිකා ඕච්ඡාදිට්ඨිකමමසමාදානා
තෙ කායස්ස භෙද පරමමරණා අපායං දුග්ගතියං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා.
ඉමෙ වා පන භොනෙතා සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්තාගතා වච්චුච්චරිතෙන
සමන්තාගතා මනොසුචරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපමාදකා සමමා-
දිට්ඨිකා සමමාදිට්ඨිකචමසමාදානා තෙ කායස්ස භෙද පරමමරණා සුගතියං
සංගතං ලොකං උපපන්නා’ති ඉති දිබ්බෙත චක්ඛුනා විසුද්ධොන අභික්ඛන්ත-
මානුසංකෙත සතෙත පසාති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ භිනෙ පණීතෙ
සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යපාකමුච්ඡපගෙ සතෙත පජානාති.

90. සෙය්‍යථාපි ලොභිච්ච මජ්ඣෙකි සිංඝාවග්ගෙ පාසාදෙ තත්ථ චක්ඛුමා
සුරිසො ධීනො පසෙය්‍යා මනුසො ගෙහං පච්ඡිසන්තා’පි නික්ඛමන්තා’පි
රජියා විනිසඤ්ඤානෙත’පි මජ්ඣෙකි සිංඝාවග්ගෙ නිසින්නා’පි. තස්ස එවමස්ස,
එතෙ මනුස්සා ගෙහං පච්ඡිසන්ති එතෙ නික්ඛමන්ති එතෙ රජියා විනි-
සඤ්ඤානති එතෙ මජ්ඣෙකි සිංඝාවග්ගෙ නිසින්නා’ති එවමෙව ඛො
ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරියොදනෙ
අනභිකණේ විගතුපකාසිලෙසෙ මුදුතුනෙ කමමනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජපනෙත
සත්තානං චුතුපපාතඤ්ඤායා විතතං අභිනීභරති අභිනිනාමෙති භො දිබ්බෙත
චක්ඛුනා විසුද්ධොන අභික්ඛන්තමානුසංකෙත සතෙත පසාති වචමානෙ
උපපජ්ජමානෙ භිනෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ
යපාකමුච්ඡපගෙ සතෙත පජානාති. ඉමෙ වත භොනෙතා සත්තා කාය-
දුච්චරිතෙන සමන්තාගතා වච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන
සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා ඕච්ඡාදිට්ඨිකා ඕච්ඡාදිට්ඨිකමමසමාදානා—

මෙ පරිද්දෙන් ආකාර සහිත වූ උද්දෙශ සහිත වූ පෙර වුසු නන් වැදූරුම් කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි. ලොහිවය, මහණ තෙමි මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු කල්හි අනෙකවිධ වූ පෙර වුසු කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි යන යමෙක් ඇද්ද, මෙ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි.

88 ලොහිවය, යම් ශාඤ්ඤාවරයකු කෙරෙහි සවු තෙමි මෙබඳු මහත් ගුණ වෛෂයක් ලබා නම්, ලොහිවය, මේ ද ලොවැ වෛදනාහි නො වූ ශාඤ්ඤාවරයෙක් වේ යමෙක් මෙබඳු ශාඤ්ඤාවරයකුට වෛදනා කෙරේ නම් ඒ වෛදනාව අගුණ ය, අනාය ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

89 හේ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු කල්හි, දීප්ත කල්හි, කෙලෙස් නැති කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මාම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවෙල බවට පැමිණි කල්හි, සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දක්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි. හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ දැනෙනාපමාරය ඉක්මැ දක්කැ හැකි දිවැසින්, 'අඟෝ' මේ හවන් සත්ත්වයෝ කායදුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, වාග්දුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, මනෝදුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, ආශේෂවාද කලහ, මිසදිවු වශයෙන් ගත් මිථ්‍යාවුත ඇතියක ඒ මොහු කරුණක බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ, දුභේදය හෙතෙ-
සෙන් හටගත් ගතිය වූ, (කම්මට තමන් පරවශ බැවින්) තමනට අවශ්‍ය වැ වැටෙන තැන වූ නිරයට වන්නාහ මේ හවන් සත්ත්වයෝ වූ කල් කායසුචරිතයෙන් සමන්විතයක, වාග්සුචරිතයෙන් සමන්විතයක, මනා-
සුචරිතයෙන් සමන්විතයක, ආශීයතට උපවාද නො කලහ, සම්මදිවු ගත්තාහ, සම්මදිවු වශයෙන් ගත් ශීලාදිය ඇත්තාහ ඒ මොහු කාමුත් මරණින් මතු ශොකන වූ ගති ඇති සහලොවට වන්නාහ' යි මරණ-
සත්ත වූ ද, එකෙකෙහි පිළිසිදු ගත්තා වූ ද, හිත වූ ද, උයස් වූ ද, මනා-
පාහැ සටහන් ඇති වූ ද, තොමනා පාහැ සටහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියා වූ ද, දුගතියට පැමිණියා වූ ද, කම්ම වූ පරිදි ඒ ඒ හවසට ගියා වූ ද සත්ත්වයන් දැකි මෙසේ හේ පිරිසිදු වූ, මානුෂක විෂය ඉක්මැ පැවැති දිවැසින් හිත ප්‍රණීත, සුචරිත දුචරිත, සුගත දුර්ගත සත්ත්වයන් දැකි කම්ම වූ පරිදි ඒ ඒ හවස කර එලැබැ සිටි සත්ත්වයන් දැකි

90 ලොහිවය, යම්ගේ සතර මං හන්දියෙක මහල් සහිත ගෙයෙක් වන්නේ ද, එහි උඩු මහලෙහි ඇත් ඇති පුරුෂයෙක් සිටියේ ගෙට පිටියෙන-
වුනුත් ගෙන් නික්මෙනවුනුත් විවිධෙහි ඇත මැන යන එකවුනුත්, සිවුමංගන්දිය මැද හුන්නවුනුත් දක්නේ ද, ඒ දක්නා ඔහුට "මේ මිනිස්සු ගෙට පිවිසෙත් මේ මිනිස්සු ගෙන් නික්මෙත් මේ මිනිස්සු විදියෙහි ඇත මැන යෙන්, මොහු සිවුමංගන්දිය මැද හුන්නෝ වෙත් යැ" යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, ලොහිවය, එ පරිදි ම එ මහණ තෙමි මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු කල්හි දීප්තිමත් කල්හි කෙලෙස් නැති කල්හි උපකෙලය පහ වූ කල්හි මාදු කල්හි කම්මාම කල්හි ස්විත කල්හි නිවෙල බවට පැමිණි කල්හි, සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දක්නා නුවණ ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මානුෂක විෂයය ඉක්මැ පිරිසිදු වූ දිවැසින් "අඟෝ, මේ හවන් සත්ත්ව කායදුශ්චරිතයෙන් සමන්-
විතයක, වාග්දුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, මනෝදුශ්චරිතයෙන් සමන්-
විතයක, ආශීයතට උපවාද කලහ, මිසදිවුමහ, මිසදිවු වශයෙන් ගත් වුත ඇතියක.-

තෙ කායස්ස භෙදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං තිරයං උපපන්නා, ඉමෙ චා පන භොතෙතා සත්තා කායසුවරිතෙන සමන්තාගතා චචිසුවරිතෙන සමන්තාගතා මනොසුවරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපට්ඨාදකා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකමසමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපන්නා' ති ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුද්ධොති අනික්කන්තමානුසංකෙන සතෙන පස්සති වට්ඨමානෙ උපපජ්ජමානෙ තීතෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකමමුපගෙ සතෙන පජානාති යමපි ලොභිව්ව තික්ඛු එවං සමාතිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො-පෙ- සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකමමුපගෙ සතෙන පජානාති, ඉදංමි'ස්ස භොති පඤ්ඤාය.

91. යස්මිං ඛො ලොභිව්ව සත්ථරි සාවනො එවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොභිව්ව සත්ථා යො ලොකෙ න වෛදනාරතො. යො ච පතෙවරුපං සත්ථාරං ඉවාදෙති, සං වෛදනා අභුතා අනච්ඡා අබම්බිකා සාවජ්ජා

92 යො එවං සමාතිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛිනේණ ටිහනුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ තීතෙ ආතෙඤ්ජපතෙන ආසවානං බයඤ්ඤාණංග චිත්තං අභිනිගරති අභිනින්නාමෙති. යො ඉදං දුක්ඛනති යථාභුතං පජානාති අයං දුක්ඛසමුදයො'ති යථාභුතං පජානාති. අයං දුක්ඛතිරොධො'ති යථාභුතං පජානාති අයං දුක්ඛතිරොධොමිති පටිපදා'ති යථාභුතං පජානාති. ඉමෙ ආසවා'ති යථාභුතං පජානාති අයං ආසව-සමුදයො'ති යථාභුතං පජානාති. අයං ආසවතිරොධො'ති යථාභුතං පජානාති අයං ආසවතිරොධොමිති පටිපදා'ති යථාභුතං පජානාති. තස්ස එවං ජාතතො එවං පසාතො කාමාසවාපි චිත්තං විමුච්චති. භවාසවාපි චිත්තං විමුච්චති. අපිජ්ජාසවාපි චිත්තං විමුච්චති විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං භොති භිණ්ණ ජාති, චුඨිතං චුඤ්චිට්ඨිතං, කතං කරණිකං, නාපරං ඉත්ථනතායාති පජානාති

ඒ මොහු කා බුන් මරණින් මතු, සැපයෙන් පහ වූ, දුටු කම්මෙන් උපන් ගතිය වූ, තමනට තමන් අවශ්‍ය වූ වැටෙන තැන වූ තීරයට වත්ත එහෙත් මේ හවත් සත්ත්වයෝ වූ කලී කායසුවරිතයෙන් සමන්විතයක, වෘක්සුවරිතයෙන් සමන්විතයක, මනාසුවරිතයෙන් සමන්-විතයක, ආර්යයනට උපවාද නො කළහ, සම්මද්ව ගත්ත, සම්මද්ව විසින් ගත් සීලාදිය ඇත්තාහ මොහු කා බුන් මරණින් මතු ශෝභන ගති ඇති සඟලොවට වන්නාහ”යි මෙසේ මරණාසන්න වූ ද, එකෙකෙහි පිළියද ගත්තාවූ ද, පහන් වූ ද, උසස් වූ ද, මනා පැකැ හටහන් ඇති වූ ද, නො මනා පැකැ හටහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියා වූ ද, දුගතියට පැමිණියා වූ ද, කම්ම වූ පරිදි ඒ ඒ හටයට හිස සත්ත්වයන් දැකී මෙසේ පිරිසිදු වූ, මානුෂික විෂයය ඉක්මැ පැවැති දිවැසින් හිත ප්‍රණීත සුවණ් දුටුණි සුගත දුටුන සත්ත්වයන් දැකී. කම් වූ පරිදි ඒ ඒ හටය කරා එළැඹැ සිටි සත්ත්වයන් දැකී ලොහිවය, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත වූ පිරිසිදු කල්හි සුගත දුර්ගත වූ කම් වූ පරිදි ඒ ඒ හටය කරා එළැඹැ සිටි සතුන් දැකී යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥවෙක් වෙයි

91. ලොහිවය, සම් ශාය්‍යාවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබඳු මහත් ඉණ වෙසෙසක් ලබා නම්, ලොහිවය, මේ ද ලොවැ වොදනාඨී නොවූ ශාය්‍යාවරයෙකි. යමෙක් මෙබඳු ශාය්‍යාහට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභුත ය, අනපාය, අබාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

92. හේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ දිප්ත වූ නිකෙලෙස් වූ උපකෙලක පහ වූ මාදු වූ කමිකම් වූ ස්විත වූ නිශ්චල බවට පැමිණැ සිටි කල්හි, ආසුවයන්ගේ ක්ෂයය (විනාශය) පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැඹුරු කෙරෙයි හෙ තෙමේ ‘මේ දුකැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් ඉපැදීමට කාරණයැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී. ‘මේ දුක් වැනැත්මැ’ යි (නිවනැ’ යි) ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් වැනැත්මට යන පිළිවෙතැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මොහු ආසුවයෝ යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී. ‘මේ ආසුවයන් ඉපැදීමට කාරණැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආසුවනිරෝධයැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආසුවනිරෝධයාමිනි ප්‍රතිපත්ති යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී. මෙසේ දන්නා මෙසේ දන්නා ඔහු සිත කාමාසුවය කෙරෙන් ද මිදේ. ඔහු සිත භවාසුවය කෙරෙන් ද මිදේ. ඔහු සිත අවිද්‍යාසුවය කෙරෙන් ද මිදේ. (එසේ සිත) මිදුණු කල්හි ‘මා සිත ආසුව කෙරෙන් මිදුණේ යැ’ යි (ප්‍රත්‍යාවේක්ෂණ) ඥානය වෙ ‘තවොත්තත්තිය නිකිණ විය (හෙවත්) නැවැත හටගෙන නොඋපදනා ස්වභාවයට පැමිණියෙමි’ ‘මහබ්බසර වෑය නිමැවිණි. (සිටු සස්සි සතර මගින්) කළ යුතු සොළොස් වැදුරුම නිස කොටැ නිමැවිණි මේ බව පිණිස (=මේ කෙලශක්ෂය පිණිස) යලි දු කටයුතු දුගෙක් නැතැ’ යි හේ දැනී

93 සෙත්තපාපි ලොභිවං පබ්බතසංඛිතං උදකරහදො අචේතං විපසනෙනා අනාච්ඡො තත්ථ චක්ඛුමා පුරිසො තිරෙ ඝිතො පසෙසයා සිප්පිසම්මුකම්පි සකඛරකඨලම්පි මච්ඡගුම්මමි වරන්තමපි තිට්ඨන්තමපි තස්ස ඵලමස්ස අයං ඛො උදකරහදො අචේතං විපසනෙනා අනාච්ඡො තත්ථමෙ සිප්පිසම්මුකා'පි සකඛරකඨලා'පි වරන්ති'පි තිට්ඨන්ති'පිති.

94 ඵලමෙව ඛො ලොභිවං භික්ඛු ඵලං සමාහිතෙ විනෙහ පරිසුද්ධං පරියොදානෙ අනඛිතණේ විගනුපකකිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ සීර්තා ආනෙඤ්ජපානනා ආසවානං බග්ගුණංග විතතං අභිනිකරති අභිනින්නාමෙති සො ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛසම්මුදයො'ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිර්දේශො'ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිර්දේශනාමෙති පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති ඉමෙ ආසවා'ති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවනිර්දේශො'ති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවනිර්දේශනාමෙති පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති

95 තස්ස ඵලං ජාතතො ඵලං පස්සතො කාමාසවා'පි විතතං විමුච්චති. භව්සවා'පි විතතං විමුච්චති අච්ඡාසවා'පි විතතං විමුච්චති විමුත්තස්මි. විමුත්තමිති සුඤ්ඤං තොති. භිණං ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරිං, කතං කරණිං, නාමරං ඉත්තන්තායාති පජානාති

96 යස්මිං ඛො ලොභිවං සත්ථි සාවකො ඵවරූපං උලාරං විනෙහං අතිගච්ඡති, අයමි ඛො ලොභිවං සත්ථං යො ලොකෙ න වොදනාරහො, යො ච පනෙවරූපං සත්ථාරං වොදෙති, සං වොදනං අභූතං අතච්ඡා අබ්මිකා සාවජාති

97. ඵලං වුත්තෙ ලොභිවෙවා බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං ඵතදවොචා සෙත්තපාපි හො ගොතම් පුරිසො පුරිසං නිරුක්ඛපාපානං පපතන්තං මෙසෙසු ගතොවා උද්ධිරිතා ඵලෙ පතිට්ඨාපෙය්‍යා, ඵලමෙවාහං හොතා ගොතමෙන නිරුක්ඛපාපානං පපතන්තො උද්ධිරිතා ඵලෙ පතිට්ඨාපිතො. අභික්ඛන්තං හො ගොතම් අභික්ඛන්තං හො ගොතම්. සෙත්තපාපි හො ගොතම් තික්ඛාජ්ජනං වා උක්ඛාජ්ජය්‍ය පටිච්ඡන්තං වා විවර්තයා මුලාස්ස වා මග්ගං ආවික්ඛෙය්‍ය අකිකාරෙ වා නෙලපජෙය්‍යං බාරෙය්‍ය චක්ඛුමිතො රූපාති දක්ඛන්ති, ඵලමෙව හොතා ගොතමෙන අනෙකපරිශාසෙන බලමා පකාසිතො. ඵසාතං භවන්තං ගොතමිං කරණං ගච්ඡාමි බලමෙව භික්ඛුසම්මුකො උපාසකං මං භවං ගොතමො බාරෙභූ අජ්ජතෙහ පාණ්ණපෙතං කරණං ගතන්ති

93 ලොකිව්වය, යථිඥස් කඳු මුද්‍රාපතකා වූ, පතන් වූ, වෙසෙසින් පතන් වූ, පතාකාලාමුණු (=බොර නොවූ) දිග විපලක් වන්නේ ද, එහි ඉටුපරහි ඇස් ඇති මිනිසෙක් සිටියේ, එහි තුළු හැසිරෙන්නා වූත් සිටිනා වූත් සිප්පිප්පල්ලන්ත් සක්වල්ලන්ත් කැටකැබිලිතිත් මත්ස්‍ය-සමුහයාත් දක්වේ ද, (එසේ දක්නා) ඔහුට “මේ දිගවිල පතන් ය වෙසෙසින් පතන් ය, පතාකාලාමුණක් ය මෙහි මේ සිප්පිප්පල්ලන්ත් සක්වල්ලන්ත් කැට කැබිලිතිත් මත්ස්‍ය සමුහයෝත් හැසිරෙන්නෝත් සිටින්නෝත් වෙති” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

94 ලොකිව්වය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාසිත සිත පිරිසිදු වූ දිප්තිමත් වූ, තිකෙලෙස් වූ උපකෙලෙස පහ වූ, මාදු වූ, කම්ණ්‍ය වූ, සචිත වූ, තියවුනාවට පැමිණි කල්හි, ආසුච්ඡායකය පණ්ණසිත පොමු පොරෙහි, නැමුරු හෙරෙහි හේ ‘මේ දුක්ඛ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී. ‘මේ දුක්ඛ කරුණැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් වැනැත්මැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී. ‘මේ දුක් වැනැත්මට පමුණුවන පිළිවෙතැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මොහු ආසුච්ඡායක’යි ඇති සැටියෙන් දැනී මේ අසුච-සමුදය යැ (ඉපදීමට කරුණැ)’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආසුච-නිරෝධයැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආසුචිනිරෝධයට පැමිණෙන පිළිවෙතැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී

95 මෙසේ දන්නා, මෙසේ දන්නා, ඔහුගේ සිත කාමාසුචය කෙරෙත් ද මිඳේ, භවාසුචය කෙරෙත් ද මිඳේ, අපිදුසුචය කෙරෙත් ද මිඳේ, මිදුණු කල්හි ‘මිදුණේ යැ’යි දැනීම වේ භවොත්පත්තිය කම්ණ්ණ විය මාග්ගිකම-වසීය වූය තිම්බිත ලද්දේ ය (සිටු සස්සි සිටු මගින්) කටසුතු (සොළොස් වැදුරුම) කාන්තය කොටු නිමැවිණ මෙබව පණ්ණස (=මේ කෙලෙසකය පණ්ණස) කළ සුතු අත් කිසිත් නැතැයි හේ දැනී

96 ලොකිව්වය, යම් ශාස්තෘවරයකු කෙරෙහි සටු තෙමේ මෙබඳු උදර ගුණ විශෙෂයට පැමිණෙත් නම්, ලොකිව්වය, මේ ශාස්තෘ තෙමේ දලොවැ වොදනාහි නො වේ යමෙක් මෙබඳු ශාස්තෘතට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අහුන ය, අතප්ප ය, නොදනැමි ය, වරද සහිත ය

97 මෙසේ වදාළ කල්හි ලොකිව්ව බමුණු තෙමේ, “භවද් ගෞතමයන් වහන්ස, යම්හේ පුරුෂයෙක් නරාවලක වැටෙන පුරුෂයකු හිසකෙසින් ගෙන ඔසොවා ගොඩැ සිටුවන්නේ ද, එසේ ම නිරාවල වැටෙන මම් භවද් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් ඔසොවා ගොඩැ පිහිටුවන ලද්දේ භවද් ගෞතමයන් වහන්ස, අභිකාන්ත යැ භවද් ගෞතමයන් වහන්ස, අභිකාන්ත යැ. වහන්ස, යම්හේ යැටිකුරු කොට තබන ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේ ද, වැසුණු දයක් විවාහ කරන්නේ හෝ වේ ද, මංමුලා වූවකුට මහ කීයන්නේ හෝ වේ ද, ‘ඇස් ඇතියන් රූප දකිති’ යි අඳුරෙහි තෙල්පහන් දරන්නේ හෝ වේ ද, එපරිද්දෙන් ම භවද් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් ‘නොයෙක් කරුණින් දහම් පැවැසිණ වහන්ස, ඒ මම් භවද් ගෞතමයන් වහන්සේ ද බමිය ද හිසුසව්සකා ද සරණ ගෙමි වහන්ස, භවද් ගෞතමයන් වහන්සේ මා අද පටන් කොට දිව්තිමයෙන් සරණ ගිය උපයකු සේ සලකන සේක් වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැළ කෙළේ ය

දෙළොස්වන ලොකිව්ව සූත්‍රය නිමිසේ ය.

තෙවිජ්ජසුත්තං.

1 එවමෙවසුත්තං. එකං සමිඨං භගවා භෝසලෙසු වාරිකා වරමානො මහතා භික්ඛුසංඝෙසන සද්ධිං පඤ්චමත්තෙන භික්ඛුසතෙහි යෙහ චන්දාසානං නාම කොසලානං. චූඨමිණ්ඩාමො තදවසරි. තත්ත පුදං භගවා මනසානුචෙ විහරති උත්තරෙන මනසාකට්ඨං අමිරවතිසා තදිසා තිසර අමචවනෙ.

2 තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා චූඨමිණ්ඩාසාලා මනසානුචෙ පටිවසනති. සෙය්‍යපීදං. චබ්බි චූඨමිණ්ඩා නාම භෙදො. චූඨමිණ්ඩා සොකකර්මසානි චූඨමිණ්ඩා ජානුසොකානි චූඨමිණ්ඩා භොසලෙසා චූඨමිණ්ඩා, අඤ්ඤා ව අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා චූඨමිණ්ඩා මහාසාලා.

3 අථ බො වාසෙට්ඨං-භාරද්වාජානං ජබ්බාච්ඡාරං අනුචිකම්මනානං අනුචිවරනානං මහොමග්ගෙ කප්පා උදපාදි අථ බො වාසෙට්ඨං මාණවො උචමිහ. 'අයමෙව උජ්ජමග්ගො අයමඤ්ඤාසායනො නිග්ගාණිකො නිග්ගානි තක්කරස්ස චූඨමිණ්ඩාසාය යොයං අකම්මෙව චූඨමිණ්ඩා පොකකර්මසානි'ති.

4. භාරද්වාජො මාණවො උචමිහ. අයමෙව උජ්ජමග්ගො අයමඤ්ඤාසායනො නිග්ගාණිකො නිග්ගානි තක්කරස්ස චූඨමිණ්ඩාසාය යොයං අකම්මෙව චූඨමිණ්ඩා පොකකර්මසානි'ති. තෙව චබ්බාසානි¹ වාසෙට්ඨං මාණවො භාරද්වාජං මාණවං සඤ්ඤාපෙද්ධං. ත පනාසානි භාරද්වාජො මාණවො වාසෙට්ඨං මාණවං සඤ්ඤාපෙද්ධං.

5 අථ බො වාසෙට්ඨං මාණවො භාරද්වාජං මාණවං ආමනෙතසි. අයං බො භාරද්වාජ, සමිණ්ඩා ගොතමො සත්තපුත්තො සත්තකුලා පබ්බ-ජ්ජෙයා මනසානුචෙ විහරති උත්තරෙන මනසාකට්ඨං අමිරවතිසා තදිසා තිසර අමචවනෙ තං බො පන භවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණොතිරෙ අමචවනෙ තං බො පන භවන්තං ගොතමං. ආරාම ගොතමා අරහං සමමාසමුද්ධො විජ්ජා-වරණසමපන්නො සුගතො ලොකවිද්ධ අනුත්තරෙ පුරිසදම්මසාරපි සජ්ජා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා'ති ආරාම ගොතමා භාරද්වාජ යෙන සමිණ්ඩා ගොතමො ගොතමො සත්තපුත්තො, උපසම්බුද්ධො උපසම්බුද්ධො සමිණ්ඩා ගොතමො පුබ්බස්සාම. ගථා නො සමිණ්ඩා ගොතමො බ්‍රහ්මකර්මසානි තථා නං වාරෙස්සාමානි 'එවමෙයා'ති බො භාරද්වාජො මාණවො වාසෙට්ඨස්ස මාණවස්ස පටිවසෙස්සාති.

1 තෙව බො අසානි (කෙසුපි පොභොකෙසු, භික්ඛුකර්මපුද්ගලපඨකපාං 5)
594

නෙවිජ්ජ සූත්‍රය

1 මා විසින් මෙසේ අසන ලදි එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් පන්සියක් පමණ වූ මහත් මහණමුළුවක් හා කොසොල් රටැ හැරී සරන සේක්, කොසොල් රටැ මනසාකට නම් බමුණුගම යම් තැනෙක ද, එහි වැඩි සේක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මනසාකටයට උතුරුදිගැ අවිරමනී නදිය තෙරැ අඹවෙනෙහි වසන සේක

2 එ සමයෙහි වඩබ්බාගමණ ය, භාරුක්ඛබ්බාගමණ ය, භොක්ඛරසානි බ්බාගමණය, ජානුසොණී බ්බාගමණය යන මොහු ද අතාවූත් ඒ ඒ පෙදෙස්හි ප්‍රකට වූ බමුණු මහසල්ල ද සි අභිඥන අභිඥන වූ බොහෝ මහාසාරවංශික බු භමණ කෙනෙක් මනසාකටයෙහි වෙසෙත්

3 එ කල්හි ජබ්බාපිතරණයෙහි ඔබ මොබ සක්මන් කරන ඔබ මොබ කැසිරෙන බාසෙට්ඨ-භාරදවාජ යන දෙදෙනා අතරැ මහ නොමහ ඇරැබැ කථාවෙන් උපත එ කලැ වාසෙට්ඨ මාණව තෙම “මේ යම් මහෙක් පොක්ඛරසානි බමුණාණන් විසින් කියන ලද ද, මෙය ම සාජ් මහ ය මෙය ම ඉදුරා මහ ය මෙය ම තෙනෙසාණික වනුයේ එය පිළිපදනානු යේ බ්‍රහ්මසකභාවය පිණිස යේ” යැ සි මෙසේ කියයි

4 ‘මේ යම් මහෙක් භාරුක්ඛ බමුණාණන් විසින් කියන ලද ද, මෙය ම සාජ් මහ ය මෙය ම ඉදුරා මහ ය මෙය ම තෙනෙසාණික වනුයේ එය පිළිපදනානුයේ බ්‍රහ්මසකභාවය පිණිස යේ” යැ සි මෙසේ භාරදවාජ මාණව කියයි වාසෙට්ඨ මාණව තෙම භාරදවාජමාණවයාට හඟවනුවට (තමා බස පිළිගන්වනුවට) නො ම කැකි පී ය. භාරදවාජ මාණව ද වාසෙට්ඨ මාණවයාට හඟවනුවට (තම බස පිළිගන්වනුවට) නො ම කැකි පී ය

5 එකල්හි වාසෙට්ඨ මාණව තෙම භාරදවාජමාණවයා බණවා, ‘භාරදවාජය, සැකැපුන් වූ, සැකැහැලයෙන් තිත්මැ පැවැදි වූ, මේ මහණ-ගොහුමු මනසාකටයට නොදුරු නොලං තන්හි මනසාකටයට උතුරු-දිගැ අවිරමනී නදිය තෙරැ අඹවෙනෙහි වැඩ වෙසෙති ඒ පින්වත් ගොහුමන් පිළිබඳ වැ ‘ඒ හඟවන්නු රකත්භ, සම්මාසම්බුදු හ, විද්‍යාවාරණනම්පක හ, සුතහ හ, ලොකවිත් හ, නිරුත්තර පුරුෂදමාසාරපි හ, දෙවිමිනිස්නට ශාසනා හ, බුද්ධ හ, භාග්‍යවත්ත’යි මෙසේ කලණ කින් හමෙක් වෙසෙසින් උස් වැ නැංසේ වෙසි හවන් භාරදවාජය, යමු එ මහණගොහුමන් කරා පළැඹෙන්නමු එළැඹ මේ කරුණ ඒ මනණගොහුමන් විවාරන්නමු අටට යමසේ මහණගොහුමු එය විසදන්නානු ද, එසේ එය දරන්නමු” යි කී ය ‘එසේ ය, හවතැ’ යි කීය ම භාරදවාජමාණව තෙම වාසෙට්ඨ මාණවයාට පිළිවදන් දුන

6 අථ ඛො වාසෙට්ඨිභාරදාජා මාණවො යෙන භගවා තෙනුප-
සඛකම්පු. උපසඛකම්පා හභවතා සද්ධිං සමමොදිංසු. සමමොදභියං කථං
සාරුණියං චිත්තිසාරෙණි ඵකමන්තං නිසීදිංසු ඵකමන්තං නිසින්නො ඛො
වාසෙට්ඨා මාණවො හභවන්තං ඵතදවොච “ඉධ භො ගොතම අලිභ කං
ජබ්බාපිභාරං අනුච්චිකම්පන්තං අනුච්චරන්තානං මග්ගාමග්ගෙ කථා උදපාදි
අහං ඵචං වදාමි” ‘අයමෙව උජ්ජමග්ගො අයමඤ්ඤසායනො නියසංඝිකො
නියසාති තකකරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය යවායං අකඛාතො බ්‍රාහ්මණෙන
පොකඛරසාතිනා’ති භාරදාජො මාණවො ඵචමාහ. ‘අයමෙව උජ්ජමග්ගො
අයමඤ්ඤසායනො නියසංඝිකො නියසාති තකකරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය
යවායං අකඛාතො බ්‍රාහ්මණෙන තාරුකකිනා’ති ඵත භො ගොතම
අථෙඵච ටිග්ගහො අප්පි විවාදො අප්පි තානාවාදො”ති

7. “ඉති කීර වාසෙට්ඨි තං ඵචං වදෙසි අයමෙව උජ්ජමග්ගො
අයමඤ්ඤසායනො නියසංඝිකො නියසාති තකකරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය යවායං
අකඛාතො බ්‍රාහ්මණෙන පොකඛරසාතිනා’ති භාරදාජො මාණවො ඵච-
මාහ. අයමෙව උජ්ජමග්ගො අයමඤ්ඤසායනො නියසංඝිකො නියසාති
තකකරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය යවායං අකඛාතො බ්‍රාහ්මණෙන තාරුකකිනාති.
අථ කීසම් පන වො වාසෙට්ඨා ටිග්ගහො’ කීසම් විවාදො’ කීසම්
තානාවාදො” ති.

8 “මග්ගාමග්ගෙ භො ගොතම කිඤ්චොපි භො ගොතම බ්‍රාහ්මණා
තානාමග්ගෙ පඤ්ඤපෙතති අඤ්ඤායා බ්‍රාහ්මණා, තිත්තිරියා බ්‍රාහ්මණා ඡන්දො
බ්‍රාහ්මණා, ඛට්ඨිජිවො¹ බ්‍රාහ්මණා, අථ ඛො සබ්බාති තාති නියසංඝිකාති
නියසාති තකකරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය යොසොපාපි භො ගොතම ගාමිසං
වා නිගමස්ස වා අවිදුරෙ ඛසුති චෙපි තානාමග්ගාති භවන්ති, අථ ඛො
සබ්බාති තාති ගාමසමොසරණාති භවන්ති ඵචමෙව ඛො භො ගොතම
කිඤ්චොපි බ්‍රාහ්මණා තානාමග්ගෙ පඤ්ඤපෙතති අඤ්ඤායා බ්‍රාහ්මණා, තිත්තිරියා
බ්‍රාහ්මණා, ඡන්දො බ්‍රාහ්මණා, ඛට්ඨිජිවො බ්‍රාහ්මණා, අථ ඛො සබ්බාති තාති
නියසංඝිකාති නියසාති තකකරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතායා”ති

9. “නියසන්තීති වාසෙට්ඨි වදෙසි?”

“නියසන්තීති භො ගොතම වදාමි”

“නියසන්තීති වාසෙට්ඨි වදෙසි?”

“නියසන්තීති භො ගොතම වදාමි.”

6 ඉක්බිතිනෙන් වාසෙට්ඨ - භාරද්වාජ යන මාණවගෝ දෙදෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියහ හොත් ඔබ හා සතුටු වූයා සතුටට කරුණු වූ, සිතා රුදාපියා යුතු වූ කපා නිමවා, පසෙක හිඳ ගත්ත පසෙක හිඳා ගන්නා වූ ම වාසෙට්ඨ මාණව ගෙම “භවද්ද ගෞතමසිති, ජබ්‍යා විහණගෙහි ඔබ මොබ කැසිරෙන අප අතර මහ-නොමහ ඇරබා, කපාවෙන් උපත “පොකබරහානි බමුණන් විසින් යම් මහෙක් කියන ලද ද, එය පිළිපදනාකට බඹු හා එක් වීමට ‘මෙය ම නෙතියාණික සාජ් මාවන ය, මෙය ම ඉදුරා මහ යැ’යි මම මෙසේ කියමි භාරද්වාජ මාණව ගෙම ‘තාරුකබ් බමුණන් විසින් යම් මහෙක් කියන ලද ද, එය පිළිපදනාකට බඹු හා එක් වීමට ‘මෙය ම නෙතියාණික සාජ් මාවන ය, මෙය ම ඉදුරා මහ යැ’යි කියයි භවද්දගෞතමසිති, මෙහි අපගේ විග්‍රහ-ගෙක් ඇත් ම ය විවාදගෙක් ඇත් ම ය නානාචාදගෙක් ඇත් ම ය”

7 [එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක:] “මෙසේ වාසෙට්ඨය, ‘පොකබරහානි බමුණුන් විසින් යම් මහෙක් කියන ලද නම්, එය පිළිපදනාකට බඹු හා එක් වීමට මෙය ම නෙතියාණික සාජ් මාවන ය, මෙය ම ඉදුරා මහ යැ’යි තෝ කියෙහි ය තාරුකබ් බමුණුන් විසින් යම් මහෙක් කියන ලද නම්, එය පිළිපදනාකට බඹු හා එක් වීමට මෙය ම නෙතියාණික සාජ් මාවන ය, මෙය ම ඉදුරා මහ යැ’ යි භාරද්වාජ මාණව කියමි. මෙසේ කලා කවර කරුණකා නොපගේ විග්‍රහගෙක් වේ ද? කවර කරුණකා නොපගේ විවාදගෙක් වේ ද? කවර කරුණකා නොපගේ නානාචාදගෙක් වේ ද?”

8 [වාසෙට්ඨ] “භවද්ද ගෞතමසිති, අපගේ විග්‍රහය, නානාචාදය මහ නොමහ දෙකේ ය අබවර්තව්‍යාසමාණයන් ද, නෙතියාණික ව්‍යාසමාණයන් ද, ජාමකුලව්‍යාසමාණයන් ද, බහවාචව්‍යාසමාණයන් ද නානාමයී පණවනන් ඒ සියල්ලෝ නෙතියාණික හ ඒ සියල්ලෝ පිළිපදනාකට බඹු හා එක්වනු පිණිස ගෙන් භවද්ද ගෞතමසිති, යමෙක් ගමකට හෝ නිගමගමකට හෝ නොදුරෙහි නානාවිධ මාගීගෝ බොහෝ වෙන් ද, එතනකුදු දිවත් ඒ සියල්ලෝ ගමට ම බස්නාකු ද, භවද්ද ගෞතමසිති, එ පරිද්දෙන් ම අබවර්තව්‍යාසමාණයන් ද, නෙතියාණික ව්‍යාසමාණයන් ද, ජාමකුලව්‍යාසමාණයන් ද, බහවාචව්‍යාසමාණයන් ද නානාමයී පණවත් නුමුදු වැලි ඒ සියල්ලෝ නෙතියාණික හ ඒ සියල්ලෝ පිළිපදනාකට බඹු හා එක්වනු පිණිස ගෙන්

9 [භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, ඔහු හැම බ්‍රහ්මසභභාවය පිණිස ගෙහි සි කියෙහි ද?”

[වාසෙට්ඨ] “භවද්ද ගෞතමසිති, ඔහු හැම බ්‍රහ්මසභභාවය පිණිස ගෙහි සි කියමි”

[භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, ඔහු හැම බ්‍රහ්මසභභාවය පිණිස ගෙහි සි කියෙහි ද?”

[වාසෙට්ඨ] “භවද්ද ගෞතමසිති, ඔහු හැම බ්‍රහ්මසභභාවය පිණිස ගෙහි සි කියමි.”

“නියසනතීති වාසෙට්ඨ වදෙසි?”

“නියසනතීති ගො ගොතම වදාසී ”

10. “කිං පන වාසෙට්ඨ අපි කොච්ඡි තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං එක-
බ්‍රාහ්මණෝ’පි යෙන බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො?” ති

“තො භිදං හො ගොතම.”

“කිං පන වාසෙට්ඨ අපි කොච්ඡි තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං එකා-
වරියො’පි යෙන බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො?” ති.

“තො භිදං හො ගොතම.”

“කිං පන වාසෙට්ඨ අපි කොච්ඡි තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං එකා-
වරියො’පි යෙන බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො?” ති.

“තො භිදං හො ගොතම ”

“කිං පන වාසෙට්ඨ අපි කොච්ඡි තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං යාව
සත්තමා ආවරියමහසුගා යෙන බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො?” ති

“තො භිදං හො ගොතම”

“කිං පන වාසෙට්ඨ යෙ’පි තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා
ඉසගො මනතානං ඤාතානං මනතානං පච්චතාගෙ යෙසඤ්ඤං එතරහි
තෙව්ජ්ජු බ්‍රාහ්මණා පොරුණං මනනපදං භීතං පවුත්තං සමුභිතා තදනු-
ගායන්ති තදනුභාසනති ගාසිතමිත්තභාසනති වාචිතමිත්තවාචනති, සෙය්‍යපීදං.
අට්ටකො වාමකො වාමදෙවො චෙක්ඛාසිත්තතා යමිතගති අභිනීරසො
තාරභාසො වාසෙට්ඨො කුසාපො භගු, තෙ’පි එවමාහංසු මයමෙතං ජානාමි
මයමෙතං පස්සාමි යත්ථ වා බ්‍රහ්මා යෙන වා බ්‍රහ්මා යතිං වා බ්‍රහ්මා’ති ?”

“තො භිදං හො ගොතම ”

11. “ඉති කීර වාසෙට්ඨ තපි කොච්ඡි තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං
එකබ්‍රාහ්මණෝ’පි යෙන බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො. තපි කොච්ඡි තෙව්ජ්ජුත්තං
බ්‍රාහ්මණානං එකාවරියො’පි යෙන බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො. තපි කොච්ඡි
තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං එකාවරියො’පි යෙන බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො.
තපි කොච්ඡි තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං යාව සත්තමා ආවරියමහසුගා යෙන
බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො-

[භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, ඔහු හැම බ්‍රහ්මභක්තවය පිණිස ගෙනී සි තියෙති ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “හවද් ගෞතමයනි, ඔහු හැම බ්‍රහ්මභක්තවය පිණිස ගෙනී සි තියමි.”

10. [භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, යමක්හු පිහිත් බ්‍රහ්මයා සියැසින් දක්නා ලද්දේ නම් එබඳු එක් බමුණෙක් නමුත් තෙවිදු බමුණත් අතුරෙහි ඇද්ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “හවද් ගෞතමයෙනි, මේ බන්දෙක් නොමැත.”

[භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, යමක්හු පිහිත් බ්‍රහ්මයා සියැසින් දක්නා ලද නම්, එසේ වූ කිසි එක් ඇදුරෙකුත් තෙවිදු බමුණත් අතුරෙහි ඇත්ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “හවද් ගෞතමයනි, මේ බන්දෙක් නැති ම ය.”

[භාග්‍යවත්තු:] “වාසෙට්ඨය, තෙවිදු බමුණන්ගේ එක් අවාර්ථප්‍රාචාරියකුත් සියැසින් බඹුනු දුටුවා ඇද්ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “හවද් ගෞතමයනි, මේ බන්දෙක් නැත් ම ය.”

[භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, තෙවිදු බමුණන්ගේ සත්වන ඇදුරැම්භ පුගල තෙක් වූ කිසිවකුත් සියැසින් බඹුනු දුටුවා ඇද්ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “මේ වැන්නක් නොමැත, හවද් ගෞතමයනි.”

[භාග්‍යවත්තු] “කීමේක් ද? වාසෙට්ඨය, තෙවිදු බමුණන්ගේ සුළුපුරුෂ වූ මනුෂ්‍යකාරක වූ මනුෂ්‍යචරිත වූ අධික වාමන වාමදෙව වෙණ්‍යාමිතන යමනග්ගි අඛිතිරය භාරදාජ වාසෙට්ඨ කණ්‍යාප හගු යන යම් සෑම කෙනෙක් වූයු ද, මේ නලා තෙවිදු බමුණෝ ඒ යම් සෑම කෙනෙකුත් පිහිත් ගසන ලද කියන ලද රැස් කොට තබන ලද මේ පැරැණි මනුෂ්‍යද ඔවුන් අනුව ගසන් නම්, ඔවුන් අනුව කියන් නම්, ඔවුන් හදලා අනුව හදරන් නම්, කියැවූවා අනුව කියවන් නම්, ‘යම් තැනෙක හෝ යම් දෙසෙක හෝ යම් පෙදෙසක හෝ බ්‍රහ්මයා ඇතැ යි අපි මොහු දකිමු, අපි මොහු දකිමු’ යි මෙසේ ඒ සෑමහු වත් කීවාහු ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “මේ බන්දෙක් නොමැත, හවද් ගෞතමයනි.”

11. [භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, මෙසේ යමක්හු පිහිත් බඹා සියැසින් දක්නා ලද නම්, තෙවිදු බමුණන් අතුරෙහි එබඳු කිසි එක් බමුණෙක් ද තැන් ල. යමකු පිහිත් බඹා සියැසින් දක්නා ලද නම්, එසේ වූ කිසි එක් ඇදුරෙක් ද තැන් ල යමකු පිහිත් බඹා සියැසින් දක්නා ලද නම්, එසේ වූ කිසි එක් අවාර්ථයෙන් ප්‍රාචාරියෙක් ද තැන් ල යමකු පිහිත් සියැසින් බඹා දක්නා ලද නම්, තෙවිදු බමුණන්ගේ සත්වන ඇදුරැම්භ පුගල තෙක් වූ එබඳු කිසිවෙක් තැන් ල -

යෙ'පි කීර තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසයො මනතානං කතතාරො මනතානං පචතතාරො, ගෙසමිදං එතරගි තෙවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා පොරාණං මනනපදං භීතං පටුතතං සමුගිතං තදනුකාගතති තදනුකාසතති භාසිතමනුභාසනති වාචිතමනුවාචෙනති, සෙය්‍යපිදං අට්ටකො වාමකො වාමදෙවො වෙසායාමිතෙතා යමතගති අභිකීරසො භාරදාපො වාසෙවො, කසාපො හග්ග, තෙ'පි න එවිමාහංසු මයමෙනං ජානාම මයමෙනං පසායාම යජ්ඨ වා බ්‍රහ්මා යගි වා බ්‍රහ්මා'ති තෙ වත තෙවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා එවිමාහංසු යං මයං න ජානාම යං න පසායාම, තසා සභව්‍යතාය මයං දෙසෙමි; අයමෙව උජ්ජමග්ගො අයමඤ්ඤායගතො නිය්‍යාණිකො නිය්‍යාති නකකරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතායා'ති.

12 තං කිමමඤ්ඤාසි වාසෙට්ඨ, නනු එවං සනෙත තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අපාරිහිතකතං භාසිතං සමපජ්ජති?" යි.

“අභ්‍යා ඛො හො ගොතම, එවං සනෙත තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අපාරිහිතකතං භාසිතං සමපජ්ජති” යි

13. සාධු වාසෙට්ඨ. තෙ වත වාසෙට්ඨ තෙවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා යං න ජානනති යං න පසායනති තසා සභව්‍යතාය මයං දෙසෙය්‍යනති. ‘අයමෙව උජ්ජමග්ගො අයමඤ්ඤායගතො නිය්‍යාණිකො නිය්‍යාති නකකරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතායා'ති තෙතං ණං විජ්ජති. සෙය්‍යපාපි වාසෙට්ඨ අකිච්ඡෙවපරපරං සංසතතා පුරිමො'පි න පසායති මජ්ඣිමො'පි න පසායති පච්ඡිමො'පි න පසායති, එවිමෙව ඛො වාසෙට්ඨ අකිච්ඡෙවපමං මඤ්ඤා තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං භාසිතං. පුරිමො'පි න පසායති මජ්ඣිමො'පි න පසායති පච්ඡිමො'පි න පසායති තෙසමිදං තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං භාසිතං භසාකඤ්ඤාච සමපජ්ජති, නාමකඤ්ඤාච සමපජ්ජති, ඊතතකඤ්ඤාච සමපජ්ජති, නුවත්තකඤ්ඤාච සමපජ්ජති.

14 “තං කිමමඤ්ඤාසි වාසෙට්ඨ, පසායනති තෙවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා චජ්ජිමසුරියෙ අඤ්ඤා වාපි බහු ජනා, යතො ච චජ්ජිමසුරියා උග්ගච්ඡනති, යජ්ඨ ච බ්‍රහ්මච්ඡනති, අයාචනති, පොමගනති, පඤ්ඤායා නමසාමානා අනුපට්ඨතතනති?” යි

“එවං හො ගොතම. පසායනති තෙවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා චජ්ජිමසුරියෙ අඤ්ඤා වාපි බහු ජනා, යතො ච චජ්ජිමසුරියා උග්ගච්ඡනති යජ්ඨ ච බ්‍රහ්මච්ඡනති, අයාචනති, පොමගනති, පඤ්ඤායා නමසාමානා අනුපට්ඨතතනති” යි

තෙවිදු බමුණන්ගේ පුළුපුරුෂ වූ මනත්‍රකාරක වූ මනත්‍රප්‍රවර්තක වූ අට්ටක වාමක වාමදෙව වෙසාමිත්ත යමනගති අභිකීර්ත භාරදාප වාසෙට්ඨ කසාප හග්ග යන යම් සෑම කෙනෙක් වූහ ද, මේ කලා තෙවිදු බමුණෝ යම් ඒ සෑම කෙනෙකුත් විසින් ගයන ලද, කියන ලද, රැස් කොට තබන ලද, වෙ මනත්‍රපද ඔවුන් අනුව ගයන් නම්, ඔවුන් අනුව කියන් නම්, ඔවුන් හදලා අනුව හදරන් නම්, ඔවුන් කියවුවා අනුව කියවන් නම්, ඔව්හු ද බඹහු ඉදුනා තැනක් හෝ දෙසක් හෝ පෙදෙසක් හෝ අපි දනිමු සි, අපි දනිමු සි, මෙසේ නො කීවේ ල පුද්ගලයෙකි, එසේ වූ ඒ තෙවිදු බමුණෝ “යළිකු අපි නො දන්නේ නම්, යමකු අපි නො දන්නේ නම්, ඔහු හා එක් වනුව මග දෙසමු, (ඒ බඹහු හා එක් වනු පිණිස) එය පිළිපදිනුවාට මෙය ම ඉදිමග ය, මෙය ම ඉදුරාමග ය, මේ තෙතභූමික මග ම බඹහු හා එක් වීම පිණිස යේ යැ ‘සි මෙසේ කියන්

12 වාසෙට්ඨය, ඒ කිමැ සි සිතයි ද, මෙසේ ඇති කලා තෙවිදු බමුණන්ගේ වචනය ප්‍රතිහරණ රහිතයක් (ප්‍රතිපක්ෂ කථා බැහැර නො කරන්නක්, විරුද්ධ කථාවන්ට දිග හැකි උත්තර නැතිවත්) කරන ලද්දේ නො වේ ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “හවද් ගෞතමසිනි, මෙසේ ඇති කලා තෙවිදු බමුණන්ගේ වචන ප්‍රතිහරණ රහිත (ප්‍රතිවිරුද්ධයකට දිග හැකි උත්තර නැත්තේ) ම වෙයි ”

13 [භාග්‍යවත්තු] මැනව් වාසෙට්ඨය, ඒ තෙවිදු බමුණෝ වාසෙට්ඨය, කුමු යමකු නො දකිත් නම්, යමකු නො දකිත් නම්, ඔහු හා එක් වනු පිණිස ‘මේ ම මග ය, මේ ම ඉදුරා මග ය, එය පිළිපදිනුවාට මේ තෙතභූමික මග ම බඹහු හා එක් වනුව යේ’ යැ සි මෙසේ දෙසන්නාහ යන මේ කාරණය තැන්පත් ය (මේ නො කරුණෙකි, නො විශ්‍රා භාක්කෙකි) (පසු පසු වැ සිටියහු පලමු පලමු සිටියහු අත හැන්මෙන්) උනුත් එකට බැඳුණු අකිවෙණිය (අදුන් වැල) යම්සේ ද, එහි යම්සේ පලමු ව යන්නෙන් නො දන්නේ ද, මැදු යන්නෙන් නො දන්නේ ද, පසු වැ යන්නෙන් නො දන්නේ ද, වාසෙට්ඨය, එසේ ම තෙවිදු බමුණන්ගේ වචනය අකිවෙණිය බදු යැ සි සිතමි ඔවුන්ගේ පලමු පුරුෂයා ද නො දකි මැදුම් තැනැත්තේ ද නො දකි පැසිම් තැනැත්තේ ද නො දකි ඒ තෙවිදු බමුණන්ගේ මේ වචනය භාග්‍යක ම (සිතනවට ලක් වූවක් ම) වෙයි. ලාමක ම වෙයි හිස් ම වෙයි කුච් ම වෙයි.

14 “වාසෙට්ඨය, ඒ කිමැ සි සිතයි ද, යම් වෙලාවෙක සදහිරුහු නැගෙත් නම්, යම් වෙලාවෙක සදහිරුහු බසිත් නම්, ඒ කැම කල්හි තෙවිදු බමුණෝත් අත් බොහෝ දෙනාත් සදහිරුන් දකිත් ද? ඔවුන් යදිත් ද? ඔවුනට සොහොනු කෙරෙත් ද? දෙසොත් මුදුන් තබා ගත්තාහු වදනාහු ඔබ මොබ පෙරැලෙත් ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “හවද් ගෞතමසිනි, එසේ ය, සදහිරුන් උග්‍ර වන කල්හිත් බස්නා කල්හිත් තෙවිදු බමුණෝත් අත් බොහෝ දෙනාත් ඔවුන් පයදිත් ඔවුනට සොහොනු කෙරෙත් දෙසොත් මුදුන් තබා වදනාහු ඔබ පෙරැලෙත් ”

15 “තං කිම්මඤ්ඤාසී වාසෙට්ඨ, යං පස්සානති තෙව්ඨප්පා, බ්‍රාහ්මණා වජ්ඣමසුරියෙ අඤ්ඤා වාපි ඛත්ත ජනා, යතො ච වජ්ඣමසුරියා උග්ගවන්නති, යත්ථ ච ඔගවන්නති, ආයාචනති ථොමයනති පඤ්ඤාලිකා නමස්සමානා අනු-පරිවතතනති, පභොගනති තෙව්ඨප්පා, බ්‍රාහ්මණා වජ්ඣමසුරියානං සහව්‍යතාය මග්ගං දෙසෙතුං. අයමෙව උජුමග්ගො අයමඤ්ඤායායතො නිග්‍යාණිකො නිග්‍යාති තක්කරස්ස වජ්ඣමසුරියානං සහව්‍යතායා”¹ති

“නො තිදං හො ගොතමි”

16. ඉති කීර වාසෙට්ඨ යං පස්සානති තෙව්ඨප්පා, බ්‍රාහ්මණා වජ්ඣම-සුරියෙ, අඤ්ඤා වාපි ඛත්ත ජනා, යතො ච වජ්ඣමසුරියා උග්ගවන්නති, යත්ථ ච ඔගවන්නති, ආයාචනති ථොමයනති පඤ්ඤාලිකා නමස්සමානා අනු-පරිවතතනති, තෙ’පි නපභොගනති වජ්ඣමසුරියානං සහව්‍යතාය මග්ගං දෙසෙතුං. අයමෙව උජුමග්ගො අයමඤ්ඤායායතො නිග්‍යාණිකො නිග්‍යාති තක්කරස්ස වජ්ඣමසුරියානං සහව්‍යතායාති කිං පන, න කීර තෙව්ඨප්පාති බ්‍රාහ්මණෙති බ්‍රහ්මා සක්ඛිදිට්ඨො. න පි කීර තෙව්ඨප්පානං බ්‍රාහ්මණානං ආචරියෙති බ්‍රහ්මා සක්ඛිදිට්ඨො. න පි කීර තෙව්ඨප්පානං බ්‍රාහ්මණානං ආචරියෙති බ්‍රහ්මා සක්ඛිදිට්ඨො. න පි කීර තෙව්ඨප්පානං බ්‍රාහ්මණානං යච සත්තමා ආචරියමග්ගසෙති බ්‍රහ්මා සක්ඛිදිට්ඨො “තෙ’පි කීර තෙව්ඨප්පානං බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසයො මනානානං කතතායො මනානානං පවතනාය, යෙසමිදං එතරති තෙව්ඨප්පා, බ්‍රාහ්මණා පොරුණං මනනපදං තිතං පට්ඨතං සමුතිතං, තදනුභායනති තදනුභායනති භාසිතමිත්ත-සාසනති වාචිතමිත්තවාචනති, සෙය්‍යපිදං අට්ටකො වාමකො වාමදෙවො වෙස්සාමිතො යමිතයති අභිජීරසො සාරද්ධාපො වාසෙට්ඨො කස්සාපො භගු. තෙ’පි න එවමාහංසු: මයමෙතං ජානාමි, මයමෙතං පස්සාමි, යත්ථ වා බ්‍රහ්මා යො’න වා බ්‍රහ්මා යතිං වා බ්‍රහ්මා’ති තෙ වන තෙව්ඨප්පා බ්‍රහ්මණා එවමාහංසු: යං න ජානාමි යං න පස්සාමි, තස්ස සහව්‍යතාය මග්ගං දෙසෙමි. අයමෙව උජුමග්ගො අයමඤ්ඤායායතො නිග්‍යාණිකො නිග්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසහව්‍යතායා”²ති

“තං කිම්මඤ්ඤාසී වාසෙට්ඨ, නනු එවං සනෙත තෙව්ඨප්පානං බ්‍රාහ්මණානං අපාරිකීරකතං භාසිතං සමපජ්ජති”³ති

“අභා බො ගො ගොතමි එවං සනෙත තෙව්ඨප්පානං බ්‍රාහ්මණානං අපාරිකීරකතං භාසිතං සමපජ්ජති”⁴ති

17 සාධු වාසෙට්ඨ තෙ වන වාසෙට්ඨ තෙව්ඨප්පා, බ්‍රාහ්මණා යං න ජානනති යං න පස්සනති තස්ස සහව්‍යතාය මග්ගං දෙසෙසානති: අයමෙව උජුමග්ගො අයමඤ්ඤායායතො නිග්‍යාණිකො නිග්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසහව්‍යතායාති නෙතං යානං පිජ්ජති ති

15. [තාත්තවත්තු] ‘ව්‍යාපට්ඨය, ඒ කිමැයි සිතයි ද, යම් කෙසෙසින් සද්දිරුන් නැතෙන බිහින වේලාවන්හි තෙව්දි බද්ධාත්ත දන් බොහෝ දෙනාත් සද්දිරුන් දකිත් ද, දැදින් ද, ඔවුනට යොනු කෙරෙන් ද, දෙහොත් මුදුනැ තබා වදනාහු ඔබ මොබ පෙරදෙත් ද, එහෙයින් ඒ තෙව්දි බමුණෝ ‘එය අනුට පිළිපදනාහට සද්දිරුන් හා එක් වනුවට මේ ම ඉදි මහ යැ, මේ ම ඉදුරු මහ යැ, ඔවුන් හා එක්වනුවට මේ කෙනැණික මාගිය ම මේ යැ’ යි සද්දිරුන් හා එක් වනුවට මහ දෙසන්නට හැකි වෙත් ද?'

[ව්‍යාජයෙකි] “හවිද්ද් ගෞතමසිනි, මෙය නො ඔ වන්තෙකි.”

16 [ආශාසනවත්තු] වාසෙට්ඨය, මෙතේ යමි හෙයෙකින් තෙව්දි බ්මුණෝ අත් බොහෝ දෙනාත් සදහිරුන් නැතෙන කල්හිත් බිත්තා කල්හිත් සද-
හිරුන් දකිත් ද, අයදිත් ද, ඔවුනට පොතානු කෙරන් ද, දෙනොත් මුද්දා,
තමා වදනානු ඔබ මොබ පෙරැලෙත් ද, ඔහු පවා 'එය පිළිපදනාහට
සදහිරුන් හා එක් වීමට මෙය ම ඉදි මහ ය, මෙය ම ඉදුරා මහ ය
මෙය ම හෙනයාණික වූයේ සදහිරුන් හා එක් වීමට රේ' යැ යි සදහිරුන්
හා එක් වන බවට මහ දෙයන්නට නො යමිත්හ. තෙව්දි බ්මුණන්
විසින් බබා සිංහසින් නො දක්නා ලද්දේ ල තෙව්දි බ්මුණනළත් ඇදුරන්
විසින් බබා සිංහසින් නො දක්නා ලද්දේ ල තෙව්දි බ්මුණන්ගේ ආවැසි
ප්‍රාචාරයින් විසිනුදු බබා සිංහසින් නො දක්නා ලද්දේ ල තෙව්දි
බ්මුණන්ගේ සත්වන පාදුරැමහ සුගහ තෙක් දු කිසිවදු විසිනුත් බබා
සිංහසින් නො දක්නා ලද්දේ ල තෙව්දිවමුණෝ යම කෙනෙකුත් පිසින්
ගහන ලද, කියන ලද, රැස් කරන ලද මෙ මන්ත්‍රපද ඔවුන් අනුව
ගහස් නම්, ඔවුන් අනුව කියත් නම්, ඔවුන් හදලා අනුව හදරන් නයි
ඔවුන් කියවුවා අනුව කියවත් නම්, තෙව්දි බ්මුණන්ගේ පුළුපුරැප වු,
මන්ත්‍රකයා වු, මන්ත්‍ර පැවැත්වු ඒ අවටක පාමක වාමදෙව පෙසා-
මිත්ත යමනෙකි අසිරිසිංහ භාරදාය වාසෙට්ඨ කසාප හඟු යන යාමන ද
බඹුනු වසන දෙය බඹුනු වසන පෙදෙස අපි දකිමු යි පරි දකිවු යි වෙසේ
නො කීන එහෙත් ඒ තෙව්දි බ්මුණෝ 'යමකු නො දැනුවත්' නි, යමකු
නො දකුණත් නම්, ඔහු සමහ වන බව පිණිස මහ දෙසනු' යි වෙසේ
ඉදිමහ, මෙය ම ඉදුරා මහ යැ' මෙය පිළිපදනානට පෙනෙයාණික දුසේ
බඹුනු හා එක්වනවට රේ යැ යි මෙසස් කියත්

"විශේෂයෙන්, එය කිව්වා යි සිතා ද, මේමේ දැන් කල්පි කෙරුණ
බිමුණක්මේ වචන සහිත රහිතයක් නො වේ ද?"

[ව්‍යංජනවත්] “නවදී කෞතමයිනි, වෙසෙස් ඇති කල්හි පෙරිස් චූර්ණවාලේ විවිධත් උඤානාදෙන් පුනිතරණ රහිත වෙයි.”

[illegible]

18. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පුරිතො ඵලං වදෙය්‍යා අහං ඛො යා ඉමමි ජනපදෙ ජනපදකල්‍යාණි, තං ඉට්ඨාමි තං කාමෙමිති තමෙනං ඵලං වදෙය්‍යං අමෙතො පුරිත, යං නිං ජනපදකල්‍යාණං ඉච්ඡිති කාමෙසි, ජානාසි තං ජනපදකල්‍යාණං ඛතති¹ වා බ්‍රාහ්මණි² වා වෙසසි³ වා සුද්දි⁴වා? නි ඉති පුට්ඨො 'තො'ති වදෙය්‍ය තමෙනං ඵලං වදෙය්‍යං "අමෙතො පුරිත යං නිං ජනපදකල්‍යාණං න ජානාසි, න පසාසි, ඵලංතාමා වා ඵලංගොතනා වා, දිඝා වා රසා වා මජ්ඣිමා වා කාළී වා සාමා වා මඛුරච්ඡි වා'ති, අමුකයමිං ගාමෙ වා නිගමෙ වා නගරෙ වා" ති ඉති පුට්ඨො 'තො'ති වදෙය්‍ය තමෙනං ඵලං වදෙය්‍යං "අමෙතො පුරිත යං නිං න ජානාසි, න පසාසි, තං නිං ඉච්ඡිති කාමෙසි" ති ඉති පුට්ඨො 'අමෝ'ති වදෙය්‍ය තං කිම්මඤ්ඤසි වාසෙට්ඨ තනු ඵලං සනෙත තස්ස පුරිතස්ස අපාරිභීරකතං භාසිතං සමපජ්ජති?" ති

"අඬා ඛො හො ගොතම තස්ස පුරිතස්ස අපාරිභීරකතං භාසිතං සමපජ්ජති" ති.

19. ඵලමෙව ඛො වාසෙට්ඨ න කීර තෙව්ජ්ජුති බ්‍රාහ්මණෙති බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨො, නපි කීර තෙව්ජ්ජුතං බ්‍රාහ්මණානං අචරිතෙති බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨො, නපි කීර තෙව්ජ්ජුතං බ්‍රාහ්මණානං අචරිතපාචරිතෙති බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨො, නපි කීර තෙව්ජ්ජුතං බ්‍රාහ්මණානං යාච සත්තමා අචරිත-මහසුගෙති බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨො ගෝපි කීර තෙව්ජ්ජුතං බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසරො මන්තානං කත්තාග්‍රො මන්තානං පචත්තාග්‍රො යෙසජ්ජදං ඵතරති තෙව්ජ්ජු බ්‍රාහ්මණා පොරුණං මන්තපදං සීතං පවුතනං සමුභිතං තදනුගාගන්ති තදනුභාසනති භාසිතමනුභාසනති වාචිතමනු-වාචෙනති, සෙය්‍යජිදං අට්ටකො වාමකො වාමදෙවො වෙස්සාමිතෙනා යමතගති අඛිකරකො තාරඬාපො වාසෙට්ඨා කස්සපො හඟු, තෙ'පි න ඵල-මාහංසු මයමෙනං ජානාමි මයමෙනං පසාසමි යන් වා බ්‍රහ්මා යෙත වා බ්‍රහ්මා යති වා බ්‍රහ්මා'ති තෙ වත තෙව්ජ්ජු බ්‍රාහ්මණා ඵලමාහංසු යං න ජානාමි යං න පසාසමි, තස්ස සත්තමාගාම මග්ගා දෙතෙමි අයමෙව උජ්ජමග්ගො අයමඤ්ඤසාගතො නිග්ගාණිකො නිග්ගාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්ම-සත්තමාගා' ති තං කිම්මඤ්ඤසි වාසෙට්ඨ තනු ඵලං සනෙත තෙව්ජ්ජුතං බ්‍රාහ්මණානං අපාරිභීරකතං භාසිතං සමපජ්ජති?" ති.

"අඬා ඛො හො ගොතම ඵලං සනෙත තෙව්ජ්ජුතං බ්‍රාහ්මණානං අපාරිභීරකතං භාසිතං සමපජ්ජති" ති.

20. සාධු වාසෙට්ඨ තෙ වත වාසෙට්ඨ, තෙව්ජ්ජු බ්‍රාහ්මණා යං න ජානනති, යං න පසාසනති, තස්ස සත්තමාගාම මග්ගා දෙසෙය්‍යනති අය මෙව උජ්ජමග්ගො අයමඤ්ඤසාගතො නිග්ගාණිකො නිග්ගාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසත්තමාගා' ති තෙතං ණානං පිජ්ජති ති.

1 බතතිසි, සා:

2 බ්‍රාහ්මණ, සා:

3 වෙසසි, සා:

4 සුද්දි, සා:

18 වාසෙට්ඨය, යම්කිසි පුරුෂයෙක් 'මම වතාහි මේ දනව්වෙහි යම් දනවුකැලණක් ඇත් ද, ඇය ඊසියෙහි, ඇය කැමැත්තෙහි' යි මෙසේ කියන්නේ නම්, ඔහුට අන්‍යයෝ "එම්බා පුරුෂය, තෝ යම් දනවුකැලණක ඊසියෙහි නම්, තැමැත්තෙහි නම්, ඒ දනවුකැලණ කැත්තුල කඩක් හෝ සි, බමුණු කුලකඩක් හෝ සි, ටෙලෙද කුල කඩක් හෝ සි, සුදුරුකුල කඩක් හෝ සි දන්නෙහි ද?" යි මෙසේ කියන්නාහු ය මෙසේ විවාරන ලද්දේ, 'නො දනිමි' යි හෙ තෙම කියන්නේ ද, ඔහුට අන්‍යයෝ "එම්බා පුරුෂය, තා ඊසියෙහි, තා කැමැති ඒ දනවුකැලණ මෙනම් ඇත්තිය යැ යි හෝ මෙ ගොත් ඇත්තිය යැ යි හෝ උස් යැ යි හෝ මිටි යැ යි හෝ මැදුම් යැ යි හෝ කපාපැහැ යි හෝ සම්මිණි යි හෝ මඟුරුපැහැ ඇත්තිය යැ යි හෝ, අසෝ යම් හෝ නියමිතමැ හෝ නුවරැ හෝ වේ යැ යි දන්නෙහි ද?" යි මෙසේ විවාරන ලද්දේ, 'නැතැ' යි කියන්නේ ද, ඔහුට අන්‍යයෝ මෙසේ කියන්නාහු ය, "එම්බා පුරුෂය, තෝ යමක නො දක්නෙහි නම්, නො දන්නෙහි නම්, ඇය තෝ ඊසියෙහි ද කැමැත්තෙහි ද?" යි මෙසේ විවාරන ලද්දේ, 'එසේ යැ' යි කියන්නේ ද, වාසෙට්ඨය, මෙසේ ඇති කල ඒ පුරුෂයාගේ චචනය ප්‍රතිහරණරහිතයක් කරන ලද්දේ නො වේ ද?

[වාසෙට්ඨ:] "හවද් ගෞතමයෙනි, මෙසේ ඇති කල්හි ඒ පුරුෂයාගේ චචනය එකානනයෙන් ප්‍රතිහරණරහිතයක් කරන ලද්දේ වෙයි"

19 [භාග්‍යවත්තු] වාසෙට්ඨයෙනි, එපරිද්දෙන් ම තෙවිදු බමුණන් විසින් බඹා සිගැසින් දක්නා ලද්දේ නො වෙයි තෙවිදු බමුණන්ගේ ඇදුරන් විසිනුදු බඹා සිගැසින් දක්නා ලද්දේ නො වෙයි. තෙවිදු බමුණන්ගේ අවාර්ථප්‍රාචාරයන් විසිනුදු බඹා සිගැසින් දක්නා ලද්දේ නො වෙයි තෙවිදු බමුණන්ගේ සත්වන ඇදුරුමහසුගය තෙක් වුවත් විසිනුදු බඹා සිගැසින් දක්නා ලද්දේ නො වෙයි අට්ටක වාමක වාමදෙව වෙය්‍යාමිත්ත යමිතෙහි අභිකිරස භාරදාප වාසෙට්ඨ කසාර පඟු යන යම් කෙතෙකුත් විසින් ගගන ලද පවත්වා ලද රැස් කරන ලද මේ මනත්‍ර පද ඔවුන් අනුව ගගන් නම්, ඔවුන් අනුව කියත් නම්, ඔවුන් කීම අනුව කියත් නම්, කියවීම අනුව කියවත් නම්, ඒ තෙවිදු බමුණන්ගේ පූර්-පුරුෂ වූ මනත්‍රකතීවූ මත්ත්‍රප්‍රවණිය වූ යම් සාහි කෙතෙක් වූහ නම්, ඔහු ද බඹු සිටිනා තැන හෝ දෙස හෝ පෙදෙස හෝ අපි දනිමු යි අපි දකිමු යි නො කිහ එතෙක් ඒ තෙවිදු බමුණෝ "මෙය ම සාප්‍ර මහ ය, මෙය ම ඉදුරා මහ ය, මෙය ම තෙතියාණික වූයේ එය පිළිපදනුට බඹු හා එක් වනුවට යේ යැ" යි යමකු අපි නො දනුමෝ නම් යමකු නොදනුමෝ නම්, ඔහු හා සහසාවය පිණිස මහ දක්වමු' යි මෙසේ කියත් වාසෙට්ඨයෙනි, ඒ කිමැ යි සිතති ද මෙසේ ඇති කල්හි තෙවිදු බමුණන්ගේ චචනය ප්‍රතිහරණ රහිත නො වේ ද?"

[වාසෙට්ඨ:] "හවද් ගෞතමයෙනි, මෙසේ ඇති කල්හි තෙවිදු බමුණන්ගේ චචනය එකානනයෙන් ප්‍රතිහරණරහිත වෙයි"

20 [භාග්‍යවත්තු] මැනව, වාසෙට්ඨයෙනි තෙවිදු බමුණෝ තුමු යමකු නොදන්නාහු නම්, නො දන්නාහු නම්, ඒ බඹු හා එක්වනුවට මෙය ම සාප්‍ර මහ ය, මෙය ම ඉදුරා මහ ය, එය පරිදි පිළිපදනාහට බ්‍රහ්ම-සහසාවය පිණිස මේ මහ ම තෙතියාණික වන්නේ යැ' යි මහ දෙසත්-නාහ යන මේ කාරණය අවිද්‍යාමාන ය (නොවිය හැක්කේය).

“නො හිදා හො ගොතම”

25 එවමෙම බො වාසෙට් තෙවිජ්ඣා බ්‍රාහ්මණයෙ බමමා බ්‍රාහ්මණ කරණා තෙ බමමෙ පහාය වතතමානා, යෙ බමමා අබ්‍රාහ්මණකරණා තෙ බමමෙ සමාදාය වතතමානා එවමානංසු ඉන්ද්‍රියයාම, ස්වමමිහිතාම, වරුණමව්‍යාම, ඊසානමව්‍යාම, පරාපරිමව්‍යාම, බ්‍රහ්මව්‍යාම, මහිනුමව්‍යාම යාමමව්‍යාමා’ති තෙ වත වාසෙට් තෙවිජ්ඣා බ්‍රාහ්මණයෙ බමමා බ්‍රාහ්මණකරණා තෙ බමමෙ පහාය වතතමානා, යෙ බමමා අබ්‍රාහ්මණකරණා තෙ බමමෙ සමාදාය වතතමානා, අව්‍යානසෙතා වා අයානසෙතා වා පරිතානසෙතා වා අතිනසෙතා වා කායසා හෙද පරමමරණා බ්‍රහ්මණො¹ සත්ව්‍යපහා හවිසානාති තෙතං ධාතං විජ්ජති.

26 සෙසාපාපි වාසෙට් අයං අච්චිති නදී පුරා උදකසා සමිත්තතිකා කාකපෙයා, අථ පුරිසො ආගෙව්‍යො පාරිසොකො පාරිසොකි පාරිසොකි පාරං තරිතුකාමො, සො ඔරිමෙ තිරෙ දලකාය අනුයා² පච්ඡා-බාහං ගාලාබ්‍රහ්මානං බ්‍රහ්මා, තං කිමමසෙතා වාසෙට්, අපි නු තො පුරිසො අච්චිති නදී පුරා ඔරිමො තිරං පාරිසොකි පාරිසොකි පාරිසොකි” ති

“නො හිදා හො ගොතම”

27 “එවමෙම බො වාසෙට් පඤ්චමෙ කාමගුණා අරියසා විතසෙ අනු’ති’පි වුවවනති බ්‍රහ්මානති’පි වුවවනති කතමෙ පඤ්ච’ ව්‍යවු-විසෙදකාය රූපා ඉට්ඨා කතනා මනාපා පිටරූපා කාමුපසංහිතා රජනියා සොධවිසෙදකායා සද්ධා-පෙ- කාමවිසෙදකායා ගති-පෙ- උච්චාවිසෙදකායා රූපා-පෙ- කාමවිසෙදකායා උච්චාවිසෙදකායා මනාපා පිටරූපා කාමුපසංහිතා රජනියා ඉමෙ බො වාසෙට් පඤ්ච කාමගුණා අරියසා විතසෙ අනු’ති’පි වුවවනති බ්‍රහ්මානති’පි වුවවනති ඉමෙ බො වාසෙට් පඤ්ච-කාමගුණා තෙවිජ්ඣා බ්‍රාහ්මණා ගටිතා මුච්ඡිතා අපේක්ෂාපනා අනාදිතව-දසාවිතො අතිසාරණපඤ්ඤා පටිභුසන්තති

28 තෙ වත වාසෙට් තෙවිජ්ඣා බ්‍රාහ්මණයෙ බමමා බ්‍රාහ්මණ කරණා තෙ බමමෙ පහාය වතතමානා, යෙ බමමා අබ්‍රාහ්මණකරණා තෙ බමමෙ සමාදාය වතතමානා, පඤ්චකාමගුණා ගටිතා මුච්ඡිතා අපේක්ෂා-පනා අනාදිතවදසාවිතො අතිසාරණපඤ්ඤා පරිභුසන්තා කාමු-බ්‍රහ්මානා කායසා හෙද පරමමරණා බ්‍රහ්මණො සත්ව්‍යපහා හවිසානාති තෙතං ධාතං විජ්ජති

61 ලොහිවය, යම්ගේ උපුල් විලෙක හෝ පිසුම් විලෙක හෝ පබෙර විලෙක හෝ ඇතැම් උපුල් හෝ පිසුම් හෝ පබෙර හෝ දිගෙහි උපන්නේ, දිගෙහි වැඩුණේ, දිගෙන් නොනැගුණේ, දිග තුළ ම ගිලි වැඩෙනුයේ ද, ඒ හැම අත් දක්වන්නේ මුල් දක්වන්නේ සිහිල් දිගෙන් නෙමුණේ, හැම පරිදි තෙත් වූයේ, පිරි හිගේ, හැම තැන් ම පැතිර වැද ගන්නේ මේ ද, ඒ විලෙහි සියලු උපුල්වල හෝ පිසුම්වල හෝ පබෙරවල හෝ සිහිල් දිග පැතිර නොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද, ලොහිවය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික සුවයෙන් තෙමයි හාත්පසින් තෙමයි පුරා ලයි. හැම පරිදි පැතිර වැද ගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි නිෂ්ප්‍රීතික සුවයෙන් පැතිර වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

62 ලොහිවය, මහණ තෙමේ ප්‍රීතිය ද හැර ලීමෙන් උපෙක්‍ෂාව ඇත්තේ සිහි ඇති වැඩුණ ඇති වැඩුණේ සුවයත් නාමකයින් විදි. 'උපෙක්‍ෂා ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ සුව වූ සුම ඇත්තේ' යැයි ආර්යයෝ' යමක්නු දක්වන්නේ නම්, ඒ තෙවෙනි බ්‍යානස ලබ වෙසේ හේ නිෂ්ප්‍රීතික සුවයෙන් මේ කය ම තෙමයි. කය සියල්ල ම තෙත් කෙරෙයි. පුරා ලයි පැතිර වැදගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි නිෂ්ප්‍රීතික සුවයෙන් පැතිර වැද නො ගත් කිසි ද තැනෙක් නොවෙයි යන යමක් ඇද ද, මේ ද ඔහුගේ සමාධිගෙන් වෙයි

63 ලොහිවය, යම් ශාස්තාවරයකු කෙරෙහි වැඩ සවු තෙම මෙබඳු මහත් ගුණ වෙසෙසක් ලබා නම්, මේත් ලොවැ වොදනාවට නො සුදුසු වූ ශාස්තාවරයෙකි. යමෙක් මෙබඳු ශාස්තාකට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූතය, අනිත්‍ය ය, නො දැකී ය, වරද යනිත් ය

64 නැවැත ද (අනෙකක් කියමි) ලොහිවය, මහණ තෙමේ සුව වොදනාව ද දුරු ලීමෙන්, දුඛ වොදනාව ද දුරු ලීමෙන්, පලමු කොට ම සොමිනස් දෙමනස් දෙදෙනාගේ පහ වීමෙන්, දුක් ද නොවූ, සුව ද නොවූ, උපෙක්‍ෂා සමාති යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති සතර වන බ්‍යානස ලැබ වෙසෙයි හේ මේ කය ම පිරිසිදු ප්‍රභාසාර සිතීන් පැතිර වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු ප්‍රභාසාර සිතීන් පැතිර වැද නො ගෙන සිටි කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

65 ලොහිවය, යම්ගේ පුරුෂයෙක් සුදු වනින් නිසින් වටා පෙරෙවැ හුන්නේ මේ නම්, ඔහුගේ කයෙහි සුදු වනින් වැද නොගත් (නො වැඩුණ) කිසි ද තැනෙක් නො වන්නේ ද, ලොහිවය, එසේ ම මහණ තෙම මේ කය ම පිරිසිදු ප්‍රභාසාර සිතීන් පැතිර වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි. ඔහු කලා පිරිසිදු පබසර සිතීන් වැද ගෙන නොසිටි කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

66 ලොහිවය, මහණ තෙමේ සුවවොදනාව ද දුක් වොදනාව ද පහ කිරීමෙන්, පලමුවෙන් ම සොමිනස් දෙමනසුත් පහ වැ යැමෙන්, දුක් ද නොවූ සුව ද නො වූ, උපෙක්‍ෂාවත් සමාතියත් යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති සිවුවන දහත් ලැබා වෙසෙයි එයින් හෙ තෙම මේ කය ම පිරිසිදු පබසර සිතීන් පැතිර ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු පබසර සිතීන් පැතිර නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

67. යසම් ඛො ලොහිච්ච සඤ්ඤි සාවකො ඵවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොහිච්ච සඤ්ඤා යො ලොකෙ ත වොදනාරහො යො ච පනෙවරුපං සඤ්ඤාරං වොදෙති, සා වොදනා අගුතා අතච්ඡා අබමම්කා සාවරුපා.

68. පුන ච පරං ලොහිච්ච සො භික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතොන පරිසුඤ්ඤා පරිසොදානෙ අනභිකණේ විගතුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනිසෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපපතො සංඝාදස්සානාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති, සො ඵචං පජානාති අයං ඛො මෙ කායො රුපි වායුමමහාගුතිකො මාතාපෙතතිකසම්භවො ඔදනාගුමමාසුපචයො අනිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දන-කෙදනවිද්ධංසනධමෙමා ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං ඵඤ්ඤා සිතං ඵඤ්ඤා පටිබ්බානති.

69. සෙත්ථාපි ලොහිච්ච මණ්ණි චෙඨරියො සුභො ජාතීමා අධිංසො සුපරිකම්මකතො අචෙත්ථා විපාසනො අනාච්ඤා සබ්බාකාරසම්පන්නා, තත්ත්වං සුතං ආවුතං නිලං වා පිතං වා ලොහිතං වා ඔදනං වා පණ්ඩු-සුතං වා, තමෙනං චික්ඛමා පුරිසො තඤ්ඤා කාරිණී පච්චචෙකෙසියා “අයං ඛො මණ්ණි චෙඨරියො සුභො ජාතීමා අධිංසො සුපරිකම්මකතො අචෙත්ථා විපාසනො අනාච්ඤා සබ්බාකාරසම්පන්නා තත්ත්වං සුතං ආවුතං නිලං වා පිතං වා ලොහිතං වා ඔදනං වා පණ්ඩුසුතං වා”ති, ඵචමෙව ඛො ලොහිච්ච භික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතොන පරිසුඤ්ඤා පරිසොදානෙ අනභිකණේ විගතුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනිසෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපපතො සංඝාදස්සානාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති, සො ඵචං පජානාති අයං ඛො මෙ කායො රුපි වායුමමහාගුතිකො මාතාපෙතතිකසම්භවො ඔදනාගුමමාසුපචයො අනිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දනකෙදන-විද්ධංසනධමෙමා ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං ඵඤ්ඤා සිතං ඵඤ්ඤා පටිබ්බානති.

70. යමපි ලොහිච්ච භික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතොන පරිසුඤ්ඤා-පෙ- ඵචං පජානාති -පෙ- ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං ඵඤ්ඤා සිතං ඵඤ්ඤා පටිබ්බානති, ඉදංපි’ස්ස භොති පඤ්ඤා.

71. යසම් ඛො ලොහිච්ච සඤ්ඤි සාවකො ඵවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොහිච්ච සඤ්ඤා යො ලොකෙ ත වොදනාරහො යො ච පනෙවරුපං සඤ්ඤාරං වොදෙති, සා වොදනා අගුතා අතච්ඡා අබමම්කා සාවරුපා.

67. ලොහිව්වය, යම් ආය්‍යාවරයකු කෙරෙහි යවු තෙම මෙබඳු උදර ගුණ වෙසෙසක් ලබා නම්, මේ ද ලොවැ වොදනාභි නොවූ ආය්‍යාවරයෙකි යමෙක් මෙබඳු ආය්‍යාභව වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූත ය, අතථාය ය, අධාර්මික ය, භාවද්‍ය ය

68. තව ද (අනෙකක් කියමි.) ලොහිව්වය, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ එකක වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කිලිපි නැති වූ කල්හි, පහ වූ චින්තනාපක්ෂේප ඇති කල්හි, මාදු වූ කල්හි, විදශීනා භාවනාවට යොග්‍ය කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, විදශීනාභූතය පිණිස (පරිකම්) සිත එයට අභිමුඛ කෙරෙයි, ඒ අතට නමා හරිසි හේ “මගේ මේ කය වූ කලී රූපවත් ය, සතර මහාභූතයන්ගෙන් කැදුණේ ය මාපියන්ගේ ශුක්‍රශෝණිතයෙන් උපන්නේ ය. බත් කොමු ආදී අහරින් වැඩුණේ ය අනිස බව ද, දුගඳ හරහුවට සුවඳ විලෝවුන් ගැල්වියැ යුතු බව ද, ලෙඩ දුර්ලභවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, එසේ කළ ද බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ දෑ ස්වභාවය කොටැත්තේ ය මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය. මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දැන ගනී.

69. ලොහිව්වය, යම්ගේ සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකරයෙක පහළ වූ, අටැක් වූ, මොනොවට පිරිසිදු කළ, සිසුම් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, පිච්ඡුරු වූ, ධොවනාදි සියලු ආකාරයෙන් යුත් වෙරළමණක් වන්නේ ද, එහි නිල් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ රත්වත් හෝ සුදුවත් හෝ පඬුවත් හෝ කුසෙක් අවුනන ලද්දේ වන්නේ ද, එය ඇත් ඇති පුරුෂයෙක් අනෙකි කොට, “මේ වූ කලී සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකරයෙකි උපන්, ඇටැක් වූ, මොනොවට පිරිසිදු කළ, සිසුම් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, පිච්ඡුරු වූ, සියලු ධොවනාදි ආකාරයෙන් සම්පූර්ණ වූ වෙරළමණක මෙහි නිල් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ පඬුවත් වූ හෝ සුදුවත් වූ හෝ මේ කුසෙක් අවුනන ලද්දේ මේ යැ” යි සලකා බලන්නේ ද, ලොහිව්වය, එපරිද්දෙන්ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාධිගත සිත පිරිසිදු කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් යටපත් වූ කල්හි, උපකෙලයෙන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මෙස වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, විදශීනාභූතය පිණිස සිත අභිමුඛ කෙරෙයි, ඒ අතට නමා හරිසි හෙ තෙම “මාගේ මේ කය වූ කලී රූපි ය සතර මහාභූතයන්ගෙන් කැදුණේ ය මාපියන්ගේ ශුක්‍රශෝණිතයෙන් නිපන්නේ ය බත් කොමු ආදී අහරින් වැඩුණේ ය අනිස බව ද, දුගඳ හරහට සුවඳ විලෝවුන් ඉම්ගැ යුතු බව ද, ලෙඩ දුර් ලභවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, ඒ කළත් බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ දෑ ස්වභාවය කොටැත්තේ ය මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග ගත්තේ ය මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දැන ගනී.

70. ලොහිව්වය, මහණ මෙසේ සමාධිගත සිත පිරිසිදු කල්හි මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග ගත්තේ ය මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දැන ගත යමක් ඇද්ද, මේ ද මිත්‍රයේ ප්‍රඥාවක් වෙයි

71. ලොහිව්වය, යම් ආය්‍යාවරයකු කෙරෙහි ශ්‍රාවක තෙම මෙබඳු උදර ගුණවිශෙෂයක් ලබා නම්, ලොහිව්වය, මේ ද ලොවැ වොදනාභි නොවූ ආය්‍යාවරයෙකි යමෙකුත් මෙබඳු ආය්‍යාභව වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූත ය, අතථාය ය, අධාර්මික ය, භාවද්‍ය ය.

72 සො ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිගොදානෙ අනඛතණ්ඩෙහුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුහුනෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජපනෙත මනොමයං කායං අභිනිමිත්තනාය චිත්තං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො ඉමම්හා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිත්තාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චබ්බිං අභිනිජ්ජියං.

73 සෙය්‍යථාපි ලොභිව ජුරිසො මුඤ්ඤා ඉසිකං පවාහෙය්‍ය, තස්ස ඵලමස්ස. 'අයං මුඤ්ඤා, අයං ඉසිකා අඤ්ඤා මුඤ්ඤා, අඤ්ඤා ඉසිකා මුඤ්ඤා කෙව ඉසිකා පබාලා'ති සෙය්‍යථාපි වා පන ලොභිව ජුරිසො අසිං කොසියා පවාහෙය්‍ය, තස්ස ඵලමස්ස 'අයං අසි අයං කොසි අඤ්ඤා අසි, අඤ්ඤා කොසි කොසියා කෙව අසි පබාලො'ති. සෙය්‍යථාපි වා පන ලොභිව ජුරිසො අභිං කරණකා උද්ධරෙය්‍ය, තස්ස ඵලමස්ස 'අයං අභි, අයං කරණකා අඤ්ඤා අභි, අඤ්ඤා කරණකා කරණකා කෙව අභි උබ්බතො'ති ඵලමෙව ඛො ලොභිව භික්ඛු ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිගොදානෙ අනඛතණ්ඩෙහුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුහුනෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජපනෙත මනොමයං කායං අභිනිමිත්තනාය චිත්තං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො ඉමම්හා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිත්තාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චබ්බිං අභිනිජ්ජියං.

74 යමපි ලොභිව භික්ඛු ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො -පෙ- අඤ්ඤං කායං අභිනිමිත්තාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චබ්බිං අභිනිජ්ජියං, ඉදං භාසාමි භාසාමි පඤ්ඤාය.

75 යස්මිං ඛො ලොභිව සජ්ජි සාවකො ඵවරූපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති අයමපි ඛො ලොභිව සජ්ජා යො ලොකෙ න වොදනාරකො, සො ච පනෙවරූපං සජ්ජාරං වොදෙති, සා වොදනා අනුතා අනච්ඡා අබමිකා සාවජ්ජා.

76 සො ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිගොදානෙ අනඛතණ්ඩෙහුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුහුනෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජපනෙත ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙකවිතිං ඉද්ධිවිධං පච්චක්ඛාමාහි: එකො'පි සුඤ්ඤා ඛොති. ඛොති පි සුඤ්ඤා එකො කොති. ආචාරාං තිරොහාලං තිරොකුඛං තිරොපාකාරං තිරොපබ්බතං අසජ්ජං මානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ පඨවියා'පි උමුල්ලාතිමුල්ලං කරොති සෙය්‍යථාපි උදකෙ. උදකො'පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පඨවියං ආකාසො'පි පලලෙඝිකා කම්මති සෙය්‍යථාපි පකඨි සකුණො. ඉමො'පි වජ්ජමසුරියෙ ඵලං මිහිදානෙ ඵලං මහානුභාවෙ පාණිනා පරමෙති පරිමජ්ජති. යාම බුහමලොකාපි කාසෙත වසං වතෙතති

72. හේ මෙහේ සමාහිත වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් නොමැති වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ්ණ වූ (සාද්ධි ඉපාදුම්මට යොග්‍ය වූ) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නාමුරු කෙරෙයි හේ මේ ශිරුරෙත් රූප වූ, සියලු අභවසතින් යුත්, විභූත නො වූ ඉදුරන් ඇති මනෝමය ශරීරයක් මවා පාති

73. ලොභිවටය, යම්හේ පුරුෂයෙක් මුද්‍රාණගසකින් තරුකුර (=තණ බඩය) ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ මුද්‍රාණගස ය, මේ එහි තණකුරය තණ ගස එකකි, එහි කුර අනෙකකි මුද්‍රාණ ගස කෙරෙන් ම එහි කුර මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙහේ සිතෙක් වන්නේ ද, ලොභිවටය, යම්හේ පුරුෂයෙක් කඩුවක් කොපුවෙන් ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ කඩුව ය, මේ කොපුව ය කඩුව එකක, කොපුව අනෙකක, කොපුවෙන් ම කඩුව ඇද මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙහේ සිතෙක් වන්නේ ද, ලොභිවටය, යම්හේ වනාහි පුරුෂයෙක් තරකු සැවයෙන් ඇද වෙන් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ තරා ය, මේ සැව ය තරා එකක, සැවය අනෙකක සැවය කෙරෙන් ම තරා ඇද වෙන් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙහේ සිතෙක් වන්නේ ද, ලොභිවටය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙහේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ්ණ වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පත් කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නාමුරු කෙරෙයි හේ මේ ශරීරයෙන් රූප වූ මනෝමය වූ සියලු අභවසතින් යුත් වූ අවිකල ඉදුරන් ඇති අත් ශිරුරක් මවා පාති

74. ලොභිවටය, මහණ තෙම මෙහේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි රූප වූ මනෝමය වූ සියලු අභවසතින් යුත් වූ අවිකල ඉදුරන් ඇති අත් ශිරුරක් මවා පාති යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි

75. ලොභිවටය, යම් ආඤාචාරයකු කෙරෙහි ශ්‍රාවක තෙම මෙබඳු මහත් ගුණ වෙසෙනකට පැමිණේ නම්, ලොභිවටය, මේ ද ලොච්ඡ වොදනාති නොවූ ආඤාචාරයෙකි යමෙකුත් මෙබඳු වූ ආඤාභව මොදනා කෙරේ නම්, ඒ මොදනාව අභූත ය, අතපා ය, අබාර්ථක ය, සාවද්‍ය ය

76. හේ මෙහේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ්ණ (=සාද්ධිට යොග්‍ය) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, සාද්ධිවිබඤ්ඤා පිණිස (අභිඤ්ජාදක පරිකම්) සිත මෙහෙ-යයි, නාමුරු කෙරෙයි හේ අනෙකවිධ වූ සාද්ධිවිධය (සාද්ධි කොට්ඨාසය) නැවත නැවත අනුභව කෙරෙයි (පහවත් නාම කකින් සප්ඨ කෙරෙයි, ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරෙයි, ලබ්ධි) පියෙව්ගෙන් එකෙන් වැ සිට ද (සාද්ධි බලයෙන්) බහු ප්‍රකාර ද වී යළි ද එකෙන් වෙයි තමාගේ ප්‍රකට බව කෙරෙයි (වෙති සිට) අප්‍රකට බව කෙරෙයි (නොපෙනී සිටිය) බිත්තියෙන් පිටතට, පවුරෙන් පිටතට, පරීතයෙන් පිටතට අභසෙති මෙන් කිසිවෙක නො ගැවෙනුයේ මැදින් පිනිවිද යෙයි දියෙහි මෙන් පොළො-වෙහි ද යටට බැසීම (හිඳීම), උඩට නැගීම (මතු වීම) කෙරෙයි නො කිඳෙන (ගව නො බත්තා) දියෙහි පොළොවෙහි හේ යෙයි පක්ෂ ඇති සතුණයකු මෙන් අභසෙති ද පලකින් (=උරාබද්ධාසනයෙන්) යෙයි මෙහා මහර්ණි ඇති මහත් අනුභාව ඇති මේ සද් භිරු දෙදෙනා ද අතින් පරාමසිත කෙරෙයි (=අල්ලයි), (ඔබ්බොබ අත යවා) පිරිමදියි. බම්බලාව තෙක් ද කකින් වශය පවත්වයි

77. සෙය්‍යථාපි ලොහිව්‍ය දුක්ඛං කුම්භකාශේ වා කුම්භකාරනෙතවාසී වා පුපරිකම්භකතාය මනතිකායං යං යදෙව භාජනවිකතීං ආකෂේඛියා තං තදෙව කරේයා අභිනිප්ථාදෙය්‍ය, සෙය්‍යථා වා පන ලොහිව්‍ය දුක්ඛං දන්තකාශේ වා දන්තකාරනෙතවාසී වා පුපරිකම්භකතායං දන්තායමිං යං යදෙව දන්තවිකතීං ආකෂේඛියා තං තදෙව කරේයා අභිනිප්ථාදෙය්‍ය, සෙය්‍යථා වා පන ලොහිව්‍ය දුක්ඛං පුච්ඡණ්ණකාශේ වා පුච්ඡණ්ණකාරනෙතවාසී වා පුපරිකම්භකතායමිං පුච්ඡණ්ණායමිං යං යදෙව පුච්ඡණ්ණවිකතීං ආකෂේඛියා තං තදෙව කරේයා අභිනිප්ථාදෙය්‍ය, එවමෙව ඛො ලොහිව්‍ය භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිපුඤ්ඤා පරිශෝද්ධෙ අනභිග්ගේ විගසුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දායෙ කම්මනියෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජප්පනෙත ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනිගරති අභිනින්නාමෙති. සො අනෙකාපිනං ඉද්ධිවිධං පච්චිත්තං භාගී; එකො'පි තුත්ථා බහුධා භොගී -පෙ- යාව බුඝමිලොකාපි කාශෙන වසං වතෙතති යමපි ලොහිව්‍ය භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- යාව බුඝමිලොකාපි කාශෙන වසං වතෙතති, ඉද්ධිපි'ය්‍ය භොගී පඤ්ඤා

78. යයමිං ඛො ලොහිව්‍ය සත්ථරි සාවකො එවරුපං උලාරං විසෙසං අභිග්චන්ති, අයමපි ඛො ලොහිව්‍ය සත්ථා සො ලොකෙ න වොදනාරතො සො ව පනෙවරුපං සත්ථාරං වොදෙති, සං වොදනා අකුතා අනච්ඡා අබමික්ඛා සාවරුපං.

79. සො එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිපුඤ්ඤා පරිශෝද්ධෙ අනභිග්ගේ විගසුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දායෙ කම්මනියෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජප්පනෙත දිබ්බාය සොතධාතුයා විතතං අභිනිගරති අභිනින්නාමෙති. සො දිබ්බාය සොතධාතුයා විපුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභො සද්දං පුණ්ණාති දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව සෙය්‍යථාපි ලොහිව්‍ය පුරිසො අද්ධානමය්‍යපටිපන්නො, සො පුණ්ණොය භෙරිසද්දමපි මුද්දිඝහසද්දමපි සබ්බපණ්ණවෙදණ්ණිමසද්දමපි, තස්ස එවමය්‍ය භෙරිසද්දෙ ඉති'පි මුද්දිඝහසද්දෙ ඉති'පි සබ්බපණ්ණවෙදණ්ණිමසද්දෙ ඉති'පි එවමෙව ඛො ලොහිව්‍ය භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිපුඤ්ඤා පරිශෝද්ධෙ අනභිග්ගේ විගසුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දායෙ කම්මනියෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජප්පනෙත දිබ්බාය සොතධාතුයා විතතං අභිනිගරති අභිනින්නාමෙති සො දිබ්බාය සොතධාතුයා විපුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභො සද්දං පුණ්ණාති දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව

80. යමපි ලොහිව්‍ය භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිපුඤ්ඤා -පෙ- උභො සද්දං පුණ්ණාති දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව, ඉද්ධිපි'ය්‍ය භොගී පඤ්ඤා

77. ලොහිවය, යම්සේ දක්ක කුමලෙන් හෝ කුමලක්හුගේ ගො-
වැස්සෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම කළ (=සකස් කළ) මැට්ටෙන් යම් යම්
භාරත විශේෂයක් කැමැත්තේ නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද, මොනොවට
නිපදවන්නේ ද- ලොහිවය, යම්සේ දක්ක දන්තකාරයෙක් (ආත්දහීන්
විසිතුරු රු ඇ කරන්නෙක්) හෝ දන්තකාරයක්හු ඇවැස්සෙක් හෝ
මොනොවට පිරිසම කළ දහෙහි යම් යම් දන්තවිකෘතියක් තමා කැමැති
නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද නිපදවන්නේ ද- ලොහිවය, යම්සේ දක්ක
රත්කරුවෙක් හෝ රත්කරුවක්හු ඇවැස්සෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම
කළ රනෙහි යම් යම් සවණිවිකෘතියක් තමා කැමැත්තේ නම්, එය එය ම
කරන්නේ ද, නිපදවන්නේ ද- එසේ ම ලොහිවය, මහණ තෙම මෙසේ
සමාහිත සිත පිරිසිදු කල්හි, මාදු වූ කල්හි, අංගණ රහිත කල්හි,
උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ කල්හි, ස්විත කල්හි, අවල
බවට පැමිණි සිටි කල්හි සංඛිවිධය පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, තමා
ලගි හේ එකෙක් වැ බොහෝ පරිදි වේ බබ්ලොව තෙක් ද කසින්
වශය පවත්වයි යන අනෙකවිධ සංඛිවිධ අනුභව කෙරෙයි ලොහිවය,
මහණ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි බබ්ලොව දක්වා ද කසින්
වශය පවත්වයි, අනෙකවිධ සංඛිවිධ අනුභව කෙරේ යන යමක් ඇද්ද,
මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥවේක් වේ

78. ලොහිවය, යම් ආත්තාවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබඳු මහත්
ගුණවෙසෙසකට පැමිණේ නම්, මේ ද ලොවැ වොදනාදි නො වූ
ආත්තාවරයෙකි යමෙක් මෙබඳු ආත්තාහට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ
වොදනාව අනුත ය, අතපා ය, අධාර්මක ය, සාවද්‍ය ය

79 හේ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දීපනිමත් වූ
කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ හිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි,
කම්ණ්ණ වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිඛවල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍යප්‍රොත්තු-
බාතු ව පිණිස (=දිවකත් නුවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු
කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණොපවාරය ඉක්ම සිටි දිවකනින්
දිව්‍ය වූ ද මානුෂක වූ ද දුරු වූ ද, ලඟා වූ ද ද්විවිධ ශබ්ද ම අසයි
ලොහිවය, යම්සේ මිනිසෙක් දික් මහකට පිටුපත්තේ ද, හේ බෙර
හඬත් මිහිගුබෙර හඬත් පණ්ණබෙර හඬත් ගැටබෙර හඬත් යම් සේ අසන්නේ
ද, ඒ අසන මුහුට මේ බෙර හඬැයි කියාත් මේ මිහිගුබෙර හඬැ යි කියාත්
මේ යක් හඬ යැ, මේ පණ්ණබෙර හඬ යැ, මේ ගැටබෙර හඬ යැ යි කියාත්
මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, ලොහිවය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙසේ
සිත සමාහිත වූ වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දීපනිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස්
රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ හිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ
(කම්ණ්ණම) වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිඛවල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍ය-
ප්‍රොත්තුබාතු ව පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි හේ
පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණොපවාරය ඉක්ම දිවකත්නුවණින් දිව්‍ය
වූ මානුෂක වූත්, දුරු වූත් ලඟා වූත් ද්විවිධ ශබ්ද අසයි

80 ලොහිවය, ඒ මහණ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු
වූ කල්හි දිව්‍ය වූ ද මානුෂක වූ ද, දුරු වූ ද ලඟා වූ ද ද්විවිධ ශබ්ද අසයි
යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥවේක් වේ

81. යහමිං ඛො ලොභිවිව සන්ථරි සාවකො එවරුපං උළාරං විසසං අධිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොභිවිව සත්ථා සො ලොකෙ න චොදනාරතො යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං චොදෙති, සා චොදනා අනුතා අතච්ඡා අධිමේකා සාවජා.

82 සො එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදුතෙ අතඛිගණේ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනියෙ ඕතෙ අනෙඤ්ජපනෙත වෙතො- පරිගඤ්ඤාය විතතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති. සො පරසත්තානං පරපුග්ගානං වෙතසා වෙතො පරිවිව පජානාති; සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පජානාති. විතරාගං වා විතතං විතරාගං විතතනති පජානාති. සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති. විතද්දසං වා විතතං විතද්දසං විතතනති පජානාති. සමොගං වා විතතං සමොගං විතතනති පජානාති. විතමොගං වා විතතං විතමොගං විතතනති පජානාති. සඛිතිතතං වා විතතං සඛිතිතතං විතතනති පජානාති. විකක්ඛිතතං වා විතතං විකක්ඛිතතං විතතනති පජානාති. මහග්ගතං වා විතතං මහග්ගතං විතතනති පජානාති. අමහග්ගතං වා විතතං අමහග්ගතං විතතනති පජානාති. සරුතතරං වා විතතං සරුතතරං විතතනති පජානාති. අනුතතරං වා විතතං අනුතතරං විතතනති පජානාති. සමාහිතං වා විතතං සමාහිතං විතතනති පජානාති. අසමාහිතං වා විතතං අසමාහිතං විතතනති පජානාති. පිමුත්තං වා විතතං පිමුත්තං විතතනති පජානාති. අපිමුත්තං වා විතතං අපිමුත්තං විතතනති පජානාති.

83. සෙය්‍යථාපි ලොභිවිව ඉප්පි වා පුරිසො වා දහරො වා සුවා මණ්ඩනකජාතියො ආදුසෙ වා පරිසුද්ධො පරියොදුතෙ අපෙච්ඡ වා උදුක- පනෙත සතං මුඛනිඝිතතං පච්චිවෙකඩ්ඛිතො සකණ්ණිකං වා සකණ්ණිකනි ජානෙය්‍යා, අකණ්ණිකං වා අකණ්ණිකනති ජානෙය්‍යා, එවමෙව ඛො ලොභිවිව භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදුතෙ අතඛිගණේ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනියෙ ඕතෙ අනෙඤ්ජපනෙත වෙතො පරිග- ඤ්ඤාය විතතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති. සො පරසත්තානං පර- පුග්ගානං වෙතසා වෙතො පරිවිව පජානාති; සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පජානාති. විතරාගං වා විතතං විතරාගං විතතනති පජානාති. සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති. විතද්දසං වා විතතං විතද්දසං විතතනති පජානාති. සමොගං වා විතතං සමොගං විතතනති පජානාති. විතමොගං වා විතතං විතමොගං විතතනති පජානාති. සඛිතිතතං වා විතතං සඛිතිතතං විතතනති පජානාති. විකක්ඛිතතං වා විතතං විකක්ඛිතතං විතතනති පජානාති. මහග්ගතං වා විතතං මහග්ගතං විතතනති පජානාති. අමහග්ගතං වා විතතං අමහග්ගතං විතතනති පජානාති. සරුතතරං වා විතතං සරුතතරං විතතනති පජානාති. අනුතතරං වා විතතං අනුතතරං විතතනති පජානාති. සමාහිතං වා විතතං සමාහිතං විතතනති පජානාති. අසමාහිතං වා විතතං අසමාහිතං විතතනති පජානාති. පිමුත්තං වා විතතං පිමුත්තං විතතනති පජානාති. අපිමුත්තං වා විතතං අපිමුත්තං විතතනති පජානාති.

84. යමපි ලොභිවිව භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො -පෙ- අපිමුත්තං වා විතතං අපිමුත්තං විතතනති පජානාති, ඉදුම්ප්ප්ප් සොති පඤ්ඤාය

81. ලොහිවය, යම් භාෂ්‍යාවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබදු මතත් ගුණ වෙසෙසකට පැමිණේ නම්, ලොහිවය, මේ ද ලොවැ වොදනාති නොවු භාෂ්‍යාවරයෙකි. යමෙක් මෙබදු භාෂ්‍යාකට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභුතය, අතර්ථය ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය.

82. හේ මෙහේ සිත එකක වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දිපතිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්කම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, වෙතස්පසියයඤ්ඤා පිණිස (=අනුන්තේ සිත පිරිසිදු දන්තා නුවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙහි, නැමුරු කෙරෙහි හේ අත් සත්ත්වයන්ගේ අත් පුද්ගලයන්ගේ සිත සිය සිතීන් පිරිසිදු දැනිති රහ සහිත සිත රහ සහිත සිතා හි දැනිති රහ රහිත සිත රහ රහිත සිතා හි දැනිති දේශ සහිත සිත දේශ සහිත සිතා හි දැනි. දේශරහිත සිත දේශරහිත සිතා හි දැනි මොහසහිත සිත මොහසහිත සිතා හි දැනි. මොහරහිත සිත මොහරහිත සිතා හි දැනි සංකප්පත (=කැකුළුණු) සිත කැකුළුණු සිතා හි දැනි විකප්පත (=විසුරුණු) සිත විසුරුණු සිතා හි දැනි මහද්දගත සිත මහද්දගත සිතා හි දැනි. අමහද්දගත සිත අමහද්දගත සිතා හි දැනි සොත්තර සිත සොත්තර සිතා හි දැනි. අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතා හි දැනි සමාහිත සිත සමාහිත සිතා හි දැනි. අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතා හි දැනි විමුක්ත (=මිදුණු) සිත විමුක්ත සිතා හි දැනි අවිමුක්ත (=නොමිදුණු) සිත අවිමුක්ත සිතා හි දැනි.

83. ලොහිවය, යම්හේ සැරයෙනසුලු සත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ මුදරුවෙක් හෝ කරුණයෙක් හෝ පිරිසිදු දිපතිමත් කැබිපතෙකු හෝ පහත් දියබදුනෙකු හෝ සිය මුවසවහත බලන්තේ තල-කැලැල් ආදි දෙස් ඇති තැන් සදෙස් තැනා හි දන්තේ ද, එ කී දෙස් තැනි තැන දෙස් තැනා හි දන්තේ ද, ලොහිවය, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙහේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දිපත වූ කල්හි, කෙලෙස් තැනි වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්කම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, පරිසිත් දන්තා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙහි, නැමුරු කෙරෙහි හේ අත් සතුන්ගේ, අත් පුභුලන්ගේ සිත සිය සිතීන් පිරිසිදු දැනි සරහ සිත සරහ සිතා හි දැනි විතරහ සිත විතරහ සිතා හි දැනි සදේශ සිත සදේශ සිතා හි දැනි විතදේශ සිත විතදේශ සිතා හි දැනි සමොහ සිත සමොහ සිතා හි දැනි විතමොහ සිත විතමොහ සිතා හි දැනි සංකප්පත සිත සංකප්පත සිතා හි දැනි විකප්පත සිත විකප්පත සිතා හි දැනි මහද්දගත සිත මහද්දගත සිතා හි දැනි අමහද්දගත සිත අමහද්දගත සිතා හි දැනි සොත්තර සිත සොත්තර සිතා හි දැනි අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතා හි දැනි සමාහිත සිත සමාහිත සිතා හි දැනි අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතා හි දැනි විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතා හි දැනි අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතා හි දැනි

84. ලොහිවය, මහණ තෙමේ මෙහේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතා හි දැනි යන යමක් ඇද්ද, මෙත් ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි

85. යසම් ඛො ලොකිව්ව සන්ථරි සාවකො ඵවරුපං උළාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොකිව්ව සන්ථා යො ලොකෙ න වොදනාරහො, යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං වොදෙති, සා වොදනා අභුතා අභවන් අබ්මිතා සාවරුපා.

86. සො ඵචං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුඤ්ඤා පරියොදනෙ අනඛතණ වග්ගුපකකිලෙසෙ මුද්දුතෙ කම්මතිසෙ ඤිතෙ ආනෙක්ථපනෙත පුබ්බෙ- නිවාසානුසානික්ඛණං වතනං අභිනිකරති අභිනිනාමෙති. සො අනෙක- විකිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති. සෙය්‍යපිදං ඵකමපි ජාතීං ඥෝපි ජාතියො තිසෙය්‍යාපි ජාතියො වතෙය්‍යාපි ජාතියො පඤ්ඤාපි ජාතියො දසුපි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො වතනාරිසමපි ජාතියො පඤ්ඤාසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසතසමපි ජාතිසතසතසමපි- අනෙකෙපි සංවට්ටකපො අනෙකෙපි විවට්ටකපො අනෙකෙපි සංවට්ටවිවට්ටකපො ‘අමුත්‍රාසිං ඵචංතාමො ඵචංතොතොතා ඵචංවණණා ඵචමාහාරො ඵචං සුබ්බදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵචමාසුපරිසනොතො. සො තතො වුතො අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං ඵචංතාමො ඵචංතොතොතා ඵචංවණණා ඵචමාහාරො ඵචං සුබ්බදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵචමාසුපරිසනොතො සො තතො වුතො ඉධුපපනොති. ඉති සාකාරං සඋපද්දං අනෙකවිකිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති

87. සෙය්‍යථාපි ලොකිව්ව පුරියොසකමහා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගච්ඡෙය්‍ය, තමහාපි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගච්ඡෙය්‍ය, සො තමහා ගාමා සකඤ්ඤාව ගාමං පච්චාගච්ඡෙය්‍ය, තස්ස ඵචමස්ස ‘අහං ඛො සකමහා ගාමා අමු- ගාමං අගච්ඡං. තත්‍ර ඵටං අට්ඨාසිං ඵචං නිසීදිං ඵචං අහාසිං ඵචං තුණ්හි අහොසිං. තමහාපි ගාමා අමු- ගාමං අගච්ඡං. තත්‍රාපි ඵටං අට්ඨාසිං ඵචං නිසීදිං ඵචං අහාසිං ඵචං තුණ්හි අහොසිං. සො’මහි තමහා ගාමා සකඤ්ඤාව ගාමං පච්චාගච්ඡාති. ඵචමෙව ඛො ලොකිව්ව භික්ඛු ඵචං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුඤ්ඤා පරියොදනෙ අනඛතණ වග්ගුපකකිලෙසෙ මුද්දුතෙ කම්මතිසෙ ඤිතෙ ආනෙක්ථපනෙත පුබ්බෙතිවාසානුසානික්ඛණං වතනං අභිනිකරති අභිනිනාමෙති. සො අනෙකවිකිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති සෙය්‍යපිදං ඵකමපි ජාතීං ඥෝපි ජාතියො තිසෙය්‍යාපි ජාතියො වතෙය්‍යාපි ජාතියො පඤ්ඤාපි ජාතියො දසුපි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො වතනාරිසමපි ජාතියො පඤ්ඤාසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසතසමපි ජාතිසතසතසමපි- අනෙකෙපි සංවට්ටකපො අනෙකෙපි විවට්ටකපො අනෙකෙපි සංවට්ටවිවට්ටකපො ‘අමුත්‍රාසිං ඵචංතාමො ඵචංතොතොතා ඵචංවණණා ඵචමාහාරො ඵචං සුබ්බදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵචමාසුපරිසනොතො සො තතො වුතො අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං ඵචංතාමො ඵචංතොතොතා ඵචංවණණා ඵචමාහාරො ඵචං සුබ්බදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵචමාසුපරිසනොතො සො තතො වුතො ඉධුපපනොති.

85. ලොහිවය, ගම් ආයතනවරයකු කෙරෙහි සවු කෙම මෙබඳු මහත් ගුණ වෙහෙසක් ලබා නම්, ලොහිවය, මේ ද ලොවැ වොදනාභී නොවූ ආයතනවරයෙකි යමෙක් මෙබඳු ආයතනව වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූත ය, අතප්ප ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

86 කෙ කෙමෙ මෙසේ සිත සමාසිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් නැති වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ සිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මාම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පත් කල්හි, පුරේ-නිවාසානුසාරී දෙවන (=පෙර වුසු කඳ පිළිවෙල දක්නා නුවණ) ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි. හේ එක් ජාතියක් ද ජාති දෙකක් ද ජාති තුනක් ද ජාති සතරක් ද ජාති පහක් ද ජාති දහයක් ද ජාති විස්සක් ද ජාති තිසක් ද ජාති සතළිසක් ද ජාති පනහක් ද ජාති සියයක් ද ජාති දහසක් ද ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවිධි කල්ප ද, බොහෝ විවිධ කල්ප ද, බොහෝ සංවිධි විවිධ කල්ප ද, “අයෝ තත්ති මෙ නම් ඇතියෙමි වීම, මෙ කොන් ඇතියෙමි වීම මෙබඳු පැහැ ඇතියෙමි වීම, මෙබඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු සුවදක් විදින්නෙමි වීම මෙ බඳු (මෙතෙක්) ආශ්‍ර කෙලවර කොටැතියෙමි වීම ඒ මම එයින් සැවැ අහෝ තැන උපතිමි. එහි ද මෙ නම් ඇතියෙමි වීම මෙ ගොන් ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු පැහැ සටහන් ඇතියෙමි වීම මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම මෙබඳු සුවදක් විදින්නෙමි වීම, මෙතෙක් ආශ්‍ර සීමාවක් ඇතියෙමි වීම. ඒ මම එයින් සැව මෙහි උපතිමි”යි මෙසේ අනෙකවිඩ වූ නම් ගොන් විසින් උපද්ද යයින වූ බහුවිඩ වූ පුරේනිවාසය සිහි කෙරෙයි.

87. ලොහිවය, ගම්ගේ පුරුෂයෙක් සිය ගමින් අත් ගම්කට යන්නේ ද, ඒ ගම්නුත් අත් ගම්කට යන්නේ ද, (නැවත) හේ එගමින් සිය ගම්ට ම වඩාලා එන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී සිය ගමින් අහෝ ගම්ට ගියෙමි එහි මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ හුන්නෙමි, මෙසේ නිබ්බි වීම, ඒ ගම්නුත් අහෝ ගම්ට ගියෙමි එහි ද මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ උන්නෙමි, මෙසේ නිබ්බි වීම, මෙසේ නිබ්බි වීම. ඒ මම ඒ ගමින් සිය ගම්ට ම පෙරලා ආයෙමි වෙමි”යි ඔහුට මෙ බඳු සිතෙක් වන්නේ ද - ලොහිවය, එපරිද්දෙන් ම මහණ කෙමෙ මෙසේ සිත සමාසිත වැ පිරිසිදු කල්හි, දීප්ත කල්හි, කෙලෙස් රහිත කල්හි, උපකෙලය පහ වැ සිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මාම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, පෙර වුසු කඳ පිළිවෙල සිහි කරන නුවණ පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැඹුරු කෙරෙයි හේ එක් ජාතියක් ද, ජාති දෙකක් ද, ජාති තුනක් ද, ජාති සතරක් ද, ජාති පහක් ද, ජාති දහයක් ද, ජාති විස්සක් ද, ජාති තිසක් ද, ජාති සතළිසක් ද ජාති පනහක් ද, ජාති සියයක් ද, ජාති දහසක් ද, ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවිධි කල්ප ද, බොහෝ විවිධ කල්ප ද, බොහෝ සංවිධි විවිධ කල්ප ද, “අයෝ තත්ති මෙ නම් ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු ගොන් ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු පැහැ ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු සුවදක් විදින්නෙමි වීම, මෙ බඳු ආශ්‍ර සීමා ඇතියෙමි වීම, ඒ මම එයින් සැව අහෝ තැන උපතිමි එහි ද මෙ නම් ඇතියෙමි, මෙ ගොන් ඇතියෙමි, මෙ බඳු පැහැසටහන් ඇතියෙමි මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙමි, මෙ බඳු සුවදක් විදින්නෙමි වීම, මෙතෙක් ආශ්‍ර සීමා ඇතියෙමි වීම ඒ මම එයින් සැවැ මෙහි උපතිමි”යි-

ඉති සාකාරං සඋදෙසං අනෙකවිභිනං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති. යමි ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාතිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො—ප— අනෙකවිභිනං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති, ඉදම්පි'ය්හ කොති පඤ්ඤං.

88. යසම් ඛො ලොභිච්ච සන්ථර් සාවකො එවරුපං උලාරං විසෙසං අධිගච්ඡති, අයමි ඛො ලොභිච්ච සන්ථා ගො ලොකෙ න වොදනාරහො. යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං වොදෙති, සා වොදනා අතුතා අතච්ඡා අභිමිඞ්ඞා සාවරුපං.

89. සො එවං සමාතිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනභිගණේ විගතුපකතිලෙසෙ මුදුතුනෙ කම්මනියෙ භිනෙ ආනෙඤ්ජපනෙත සත්තානං වුත්ථපපාතඤ්ඤාය විතතං අභිනිභරති අභිනිනාමෙති සො දිබ්බෙත වක්ඛුතා විසුද්ධොති අතික්කන්තමානුසකෙත සනෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ භිනෙ පඤ්ඤෙත සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මුපගෙ සනෙත පජානාති. 'ඉමෙ වත භොනෙතා සත්තා කාය-දුච්චරිතෙන සමන්තාගතා චච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා ඤ්ච්ඡාදිට්ඨිකා ඤ්ච්ඡාදිට්ඨිකමමසමාදානා නෙ කායස්ස හෙදු පරමමරුණං අපායං දුග්ගතිං විනිපානං නිරයං උපපන්නා. ඉමෙ වා පත භොනෙතා සත්තා කායසුච්චරිතෙන සමන්තාගතා චච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොසුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපවාදකා සමමා-දිට්ඨිකා සමමාදිට්ඨිකමමසමාදානා. නෙ කායස්ස හෙදු පරමමරුණං සුගතීං යග්ගං ලොකං උපපන්නා'ති ඉති දිබ්බෙත වක්ඛුතා විසුද්ධොති අතික්කන්තමානුසකෙත සනෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ භිනෙ පඤ්ඤෙත සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මුපගෙ සනෙත පජානාති.

90. සෙය්‍යථාපි ලොභිච්ච මජ්ඣෙකි සිංඝාටකෙ පාසාදෙ තත්ථ වක්ඛුමි පුරිසො භිනො පස්සෙය්‍ය මනුසෙය්‍ය ගෙහං පච්ඡනෙත'පි නික්ඛමනෙත'පි රජියා විතීසඤ්චරනෙත'පි මජ්ඣෙකි සිංඝාටකෙ නිසිනෙත'පි තස්ස එවමෙය්‍යා එනෙ මනුසෙය්‍ය ගෙහං පච්ඡනති එනෙ නික්ඛමනති එනෙ රජියා විතී-සඤ්චරනති එනෙ මජ්ඣෙකි සිංඝාටකෙ නිසිනනා'ති එවමෙව ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාතිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනභිගණේ විගතුපකතිලෙසෙ මුදුතුනෙ කම්මනියෙ භිනෙ ආනෙඤ්ජපනෙත සත්තානං වුත්ථපපාතඤ්ඤාය විතතං අභිනිභරති අභිනිනාමෙති සො දිබ්බෙත වක්ඛුතා විසුද්ධොති අතික්කන්තමානුසකෙත සනෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ භිනෙ පඤ්ඤෙත සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මුපගෙ සනෙත පජානාති. ඉමෙ වත භොනෙතා සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා චච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා ඤ්ච්ඡාදිට්ඨිකා ඤ්ච්ඡාදිට්ඨිකමමසමාදානා—

මෙ පරිද්දෙන් ආකාර සහිත වූ උද්දෙශ සහිත වූ පෙර වුසු නන් වැදූරුම් කදපිටිවෙල සිහි කෙරෙයි. ලොහිවය, මහණ තෙමි මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු කල්හි අනෙකවිධ වූ පෙර වුසු කදපිටිවෙල සිහි කෙරෙයි යන යමෙක් ඇද්ද, මෙ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි.

88 ලොහිවය, යම් ශාඤ්ඤාවරයකු කෙරෙහි සවු තෙමි මෙබදු මහත් ගුණ වෙසසක් ලබා නම්, ලොහිවය, මෙ ද ලොවැ වොදනාභී නො වූ ශාඤ්ඤාවරයෙක් වේ යමෙක් මෙබදු ශාඤ්ඤාවරයකුට වොදනා කෙරේ නම් ඒ වොදනාව දඟුන ය, අතාර ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

89 හේ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු කල්හි, දීප්ත කල්හි, කෙලෙස් නැති කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මාද වූ කල්හි, කම්මාම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නියවල බවට පැමිණි කල්හි, සත්තියන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දක්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැගුරු කෙරෙයි. හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ දශිනොපචාරය ඉක්මැ දක්කා හැකි දිවැසින්, ‘අහෝ!’ මේ හවන් සත්තියෝ කායදුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, වාග්දුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, මනොදුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, ආරාධනාවාද කලක, මහදිවු වශයෙන් ගත් ජිප්පාචුත ඇතියක ඒ මොහු කරපකය බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ, දුෂ්කම්ම හෙතු-යෙන් හටගත් ගතිය වූ, (කම්මට තමන් පරවශ බැවින්) තමනට අවශ වැ වැටෙන තැන වූ තීරයට වන්නාහ මේ හවන් සත්තියෝ වූ කළි කායසුචරිතයෙන් සමන්විතයක, වාග්සුචරිතයෙන් සමන්විතයක, මනා-සුචරිතයෙන් සමන්විතයක, ආරාධනාව උපවාද නො කලක, සමදිවු ගත්තාහ, සමදිවු වශයෙන් ගත් ශිලාදිය ඇත්තාහ. ඒ මොහු කාබුන් මරණින් මතු ශොභන වූ ගති ඇති සලලොවට වන්නාහ’ යි මරණ-සත්ත වූ ද, එකෙණෙහි පිටිසිදු ගත්තා වූ ද, භීත වූ ද, උසස් වූ ද, මනා පැකා සටහන් ඇති වූ ද, නොමනා පැකා සටහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියා වූ ද, දුගතියට පැමිණියා වූ ද, කම්ම වූ පරිදි ඒ ඒ භවයට ගියා වූ ද සත්තියන් දකී මෙසේ හේ පිරිසිදු වූ, මානුෂක විෂය ඉක්මැ පැවැති දිවැසින් සිත පුණිත, සුචරිත, සුගත දුර්ගත සත්තියන් දකී කම්ම වූ පරිදි ඒ ඒ භවය කරා එළැඹා සිටි සත්තියන් දකී

90 ලොහිවය, යම්හේ සතර මං භන්දිගෙක මහල් සහිත ගෙයෙක් වන්නේ ද, එහි උඩු මහලෙහි ඇත් ඇති පුරාණයෙක් සිටියේ ගෙට පිරිසෙක-වුනුත් ගෙන් නික්මෙනවුනුත් විපිගෙහි ඇත මැන යන එකවුනුත්, සිවුමංහන්දිය මැද හුන්නවුනුත් දක්නේ ද, ඒ දක්නා ඔහුට “මේ මිනිස්සු ගෙට පිටිසෙත් මේ මිනිස්සු ගෙන් නික්මෙත් මේ මිනිස්සු විදියෙහි ඇත මැන ගෙන්, මොහු සිවුමංහන්දිය මැද හුන්නෝ වෙත් යැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, ලොහිවය, එ පරිදි ම එ මහණ කෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු කල්හි, දීප්තිමත් කල්හි කෙලෙස් නැති කල්හි උපකෙලය පහ වූ කල්හි මාද කල්හි කම්මාම කල්හි ස්විත කල්හි නියවල බවට පැමිණි කල්හි, සත්තියන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දක්නා නුවණ ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැගුරු කෙරෙයි හේ මානුෂක විෂයය ඉක්මැ පිරිසිදු වූ දිවැසින් “අහෝ, මේ හවන් සත්තූ කායදුශ්චරිතයෙන් සමන්-විතයක, වාග්දුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, මනොදුශ්චරිතයෙන් සමන්-විතයක, ආරාධනාව උපවාද කලක, මහදිවු වහ, මහදිවු වශයෙන් ගත් වුත ඇතියක -

තෙ කායස්ස හෙද පරමිමරණං අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං තිරං උපපන්නා. ඉමෙ චා පන භොතොතා සත්තා ඤායත්තුවරිතෙන සමන්තාගතා චචිත්තුවරිතෙන සමන්තාගතා මනොත්තුවරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපචාදකා සමමාදිට්ඨිකා සමමාදිට්ඨිකමමසමාදානා තෙ කායස්ස හෙද පරමරණං සුගතීං සග්ගං ලොකං උපපන්නා' ති ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුඤ්ඤාන අතික්කන්තමානුසකෙන සතෙන පස්සති චචමානෙ උපපජ්ජමානෙ භීතෙ පණීතෙ තුල්ලණ්ණ දුබ්බණ්ණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකමමුපගෙ සතෙන පජානාති යම්පි ලොභිච්ච භීක්ඛු එවං සමාභිතෙ විතෙන පරිසුඤ්ඤා-පෙ- සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකමමුපගෙ සතෙන පජානාති, ඉදංමපි'ස්ස තොති පඤ්ඤාය.

91. යසම්ම ඛො ලොභිච්ච සන්ථරි සාවකො එවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයම්පි ඛො ලොභිච්ච සන්ථා යො ලොකෙ නි වොදනාරහො, යො ච පනෙවරුපං සසාරං වොදෙති, සා වොදනා අභුතා අනච්ඡා අබ්බමිකා සාවජජා.

92 යො එවං සමාභිතෙ විතෙන පරිසුඤ්ඤා පරියොදානෙ අනභිග්ගෙ විහතුපක්ඛිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මතියෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙන ආසවානං ඛයඤ්ඤාය චිත්තං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො ඉදං දුක්ඛතති යථාභුතං පජානාති අයං දුක්ඛසමුදයෝති යථාභුතං පජානාති, අයං දුක්ඛනිරෝධෝති යථාභුතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනි පටිපදා'ති යථාභුතං පජානාති, ඉමෙ ආසවා'ති යථාභුතං පජානාති, අයං ආසව-සමුදයෝති යථාභුතං පජානාති, අයං ආසවනිරෝධෝති යථාභුතං පජානාති අයං ආසවනිරෝධගාමිනි පටිපදා'ති යථාභුතං පජානාති, තස්ස එවං ජාතො ඵං පස්සනො කාමසවාපි චිත්තං විමුච්චති, භවාසවාපි චිත්තං විමුච්චති, අච්ඡාසවාපි චිත්තං විමුච්චති, විමුත්තසම්මි විමුත්තමිති ඤාණං හොති භික්ඛා ජාති, වුත්තං බුත්තමරිතං, කතං කරණිතං, නාපරං ඉන්ද්‍රියායාති පජානාති

ඒ මොහු කාමුත් මරණින් මතු, සැපයෙන් පහ වූ, දුටු කම්යෙන් උපන් ගතිය වූ, තමනට තමන් අවශ්‍ය වූ වැටෙන තැන වූ තීරයට වන්න එහෙත් මේ හවත් සත්ත්වයෝ වූ කළි කායසුවරිතයෙන් සමන්විතයක, වාත්සුවරිතයෙන් සමන්විතයක, මනාසුවරිතයෙන් සමන්විතයක, ආර්යනට උපවෘද්ධ නොකළක, සමදිට්‍ඨ ගත්ත, සමදිට්‍ඨ විසින් ගත් සීලාදිය ඇත්තාක මොහු කාමුත් මරණින් මතු ශෝභන ගති ඇති සගලොච්ච වන්නාන”යි මෙසේ මරණාසන්න වූ ද, එකෙණෙහි පිළිසද ගත්තාවූ ද, පහත් වූ ද, උසස් වූ ද, මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, නො මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියා වූ ද, දුගතියට පැමිණියා වූ ද, කම්ය වූ පරිදි ඒ ඒ භවයට ගිය සත්ත්වයන් දැකි මෙසේ පිරිසිදු වූ, මානුෂක විෂයය ඉක්මැ පැවැති දිවැසින් හිත ප්‍රණීත සුවණි දුෂ්ණී සුගත දුශිත සත්ත්වයන් දැකි කම් වූ පරිදි ඒ ඒ භවය කරා එළැඹැ සිටි සත්ත්වයන් දැකි ලොහිවය, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත වූ පිරිසිදු කල්හි සුගත දුර්ගත වූ කම් වූ පරිදි ඒ ඒ භවය කරා එළැඹැ සිටි සතුන් දැකි යන ගමෙක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥවෙක් වෙයි

91. ලොහිවය, යම් ශාය්‍යාවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබඳු මහත් ගුණ වෙසෙසක් ලබා නම්, ලොහිවය, මේ ද ලොවැ වොදනාහි නොවූ ශාය්‍යාවරයෙකි, යමෙක් මෙබඳු ශාය්‍යාහට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අතුක ය, අනප්‍රාප්ත ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

92. හේ මෙසේ සමාහිත හිත පිරිසිදු වූ දිප්ත වූ නිකෙලෙස් වූ උපකෙලය පහ වූ මාදු වූ කම්මාන වූ භවිත වූ නිශචල බවට පැමිණැ සිටි කල්හි, ආසුවයන්ගේ ක්‍ෂයය (විනාශය) පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැඹුරු කෙරෙයි හෙතෙමේ ‘මේ දුකැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැකි ‘මේ දුක් ඉපැදීමට කාරණයැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැකි ‘මේ දුක් වැනැස්මැ’ යි (නිවනැ’ යි) ඇති සැටියෙන් දැකි, ‘මේ දුක් වැනැස්මට යන පිළිවෙතැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැකි, ‘මොහු ආසුවයෝ යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැකි, ‘මේ ආසුවයන් ඉපැදීමට කාරණයැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැකි ‘මේ ආසුවනිරෝධයැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැකි ‘මේ ආසුවනිරෝධාමනි ප්‍රතිපත්ති යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැකි, මෙසේ දත්තා මෙසේ දත්තා ඔහු සිත කාමාසුවය කෙරෙන් ද මිඳේ, ඔහු සිත භවාසුවය කෙරෙන් ද මිඳේ ඔහු සිත අවිද්‍යාසුවය කෙරෙන් ද මිඳේ (එසේ සිත) මිදුණු කල්හි ‘මා සිත ආසුව කෙරෙන් දිදුළන් යැ’ යි (ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂණ) ඥානය වේ ‘හවොත්පත්තිය කපිණ විය (හෙවත් තැවැත භවයෙහි නොඋපදනා ස්වභාවයට පැමිණියෙමි) ‘මහබ්බසර වෑස නිමැවණි (සිවු සස්සි සතර මගින්) කළ යුතු සොළොස් වැදුරැම් නිය කොටැ නිමැවිණි මේ බව පිණිස (=මේ කෙලශක්‍ෂය පිණිස) යළි දු කටයුතු දූෂෙක් නැතැ’ යි හේ දැකි.

93 සෙත්ථාපි ලොභිවම පබ්බතසබ්බෙතප උදකරතදො අවේණි විජ්ජනෙනා අනාපිලො තත්ථ වක්ඛමා පුරිසො තිරෙ ධිනො පසොයා සිප්පිසමුක්ඛමපි සක්ඛරකඨලමපි මච්ඡගුලමමපි වරනතමපි ත්ථිකනමපි තස්ස ඵවමස්සා අයං භො උදකරතදො අවේණි විජ්ජනෙනා අනාපිලො තත්ත්මෙ සිප්පිසමුක්ඛාපි සක්ඛරකඨලාපි වරනතිපි ත්ථිකනතිපි

94 ඵවමෙව භො ලොභිවම භික්ඛු ඵවං සමාහිතෙ විත්තන පරිසුතඤ්ඤා පරිශොභානෙ අනභිතණේ විගනුපකක්ඛිතලසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ ජිත්ත ආතෙඤ්ඤාපතන ආසවානං බග්ගොත්තං චිත්තං අභිනිතරති අභිනිත්තාමෙති සො ඉදං දුක්ඛතති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛසමුදයොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරෝධොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරෝධගාමීති පටිපදාති යථාභූතං පජානාති ඉමෙ ආසවාති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවනිරෝධොති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවනිරෝධගාමීති පටිපදාති යථාභූතං පජානාති

95 තස්ස ඵවං ජාතතො ඵවං පස්සතො කාමාසවාපි චිත්තං විමුච්චති භවාසවාපි චිත්තං විමුච්චති අවිජ්ජාසවාපි චිත්තං විමුච්චති. විමුක්ඛතස්මි. විමුක්ඛතමිති සද්දං තොති. භික්ඛො ජාති, වුසිතං බුද්ධචරිතං, කතං කරණිතං, නාපරං ඉත්තනතායාති පජානාති

96. යසම්භො භො ලොභිවම සපාරි සාවකො ඵවරුපං උලාරං විසෙසං අධිගච්ඡති, අගමපි භො ලොභිවම සත්ථා සො ලොසක නි වොදකාරහො. යො ව පනෙවරුපං සත්ථාරං වොදෙති, සා වොදනා අභූතා අතච්ඡා අබමික්ඛා සාවජාති

97 ඵවං වුත්තෙ ලොභිවමා බ්‍රාහ්මණො භගවතනං ඵතදවොචි සෙත්ථාපි භො ගොතම පුරිසො පුරිසං නරකස්සපාතං පපතනතං කෙසෙසු ගතෙවා උද්ධරිතා ඵලෙ පත්ථිකාපෙය්‍යා, ඵවමෙවාහං භොතා ගොතමෙන නරකස්සපාතං පපතනෙනා උද්ධරිතා ඵලෙ පත්ථිකාපිතො. අභික්ඛනතං භො ගොතම අභික්ඛනනා තො තොතමි. සෙත්ථාපි තො ගොතමි තික්ඛුජ්ජිතං වා උක්ඛුජ්ජය්‍යා පටිච්ඡන්තා වා විචරෙය්‍ය මුලුසස්ස වා මග්ගං ආචිකෙය්‍යා අකිකාසෙ වා තෙලපපජාතං බාසෙය්‍ය වක්ඛමිතො රුපාති දක්ඛන්තීති, ඵවමෙව තොතා ගොතමෙන අනෙකපරිසායෙන බිමමො පකාසිතො ඵසාතං භවනතං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි බමමඤ්ඤා භික්ඛුසමික්ඛා උපාසකා මා භවං ගොතමො බාසෙය්‍ය අජ්ජතග්ගෙ පාඤ්ඤපතං සරණං ගතනති

52. යමිගේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, සුවදසුණුයෙන් ඇඟ ඉළිමි, අත්පාඇඟි මනා සවනන් ගත්වනුවට තෙල් ගා මැසීම, සුවද දියෙන් නෑවීම, උරහිස්ඇඟි මස් වැඩෙනුවට මුගුරින් තැළීම, කැඩපතින් මුහුණ බැලීම, දලංකාර වශයෙන් අඳුන් ගැමි, මල් පැලැඳීම හා විලෙවුන් දැරීම, මුවසුදු මුව-විලවුන් දැරීම, හඟ්‍යාහරණ දැරීම, හිසැ කුඩුම්බය බැඳීම, උසිතුරු සරයට දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත්තල දැරීම, කඩු දැරීම, උසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල්පට බැඳීම, සිළුමණ පැලැඳීම, විසිතුරු සෙමෙර වල්විදුනා දැරීම, දික් දවලු ඇඟි සුදු රෙදි ගැඳීම යන ආදී ඇඟ අඩු තැන් පිරැවීමටත් ඇඟ සැරැවීමටත් කරැණු වන දෑ පරිභෝග කිරීමෙහි යෙදී වෙතෙක් ද, ඒ මහණ තෙවේ මේ හෝ මේ බදු දෑ පරිභෝග කිරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ භීරුසංක්කවර්ණ

53. යමිගේ වනාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, රාජකථා පෞරකථා මහාමාත්‍යකථා සෙනාකථා ගයකථා සුභාසනා ඇහාරකථා පානකථා වස්ත්‍රකථා ශයනකථා මාලාකථා ගණිකථා දෙතිකථා සානකථා ග්‍රාමකථා නිගමකථා නගරකථා ජනපදකථා ස්ත්‍රීකථා පුරුෂකථා [කුමාරකථා කුමාරිකථා] ශුරකථා විවිකථා කුමන්ත්‍රණකථා නානාකථා ලොකාබ්‍යාසිකා කථා සමුද්‍රාබ්‍යාසිකාකථා ඉතිහාසවකථා යන මේබදු වූ නිරස්ථිත කථාවන්හි යෙදී වෙතෙක් ද, ඒ මහණ තෙවේ මේ කී හෝ මෙයින් අන්‍ය වූ හෝ මේ බදු කථාවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ භීරුසංක්කවර්ණ

54. යමිගේ ඇතැම් භවත් මහණ බමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, “හෝ මේ දහම් විනය නොදැනි මිටි ම මේ දහම් විනය දැනි මේ දහම් විනය කිමැසි හෝ දැනි ද? හෝ වරදවා පිළිපත්තෙහි මුම් මැනැවින් පිළිපත්තෙමි වෙමි. මා බස කරැණු සහිත ය නා බස කරැණු රහිත ය හෝ පළමුසෙන් කියැ සුත්ත පසු වැ කියෙහි ය. පසු වැ කියැ සුත්ත පළමුසෙන් කියෙහි ය නා කලක් ම පුහුණු කළ දා මාගේ එක් විවතයෙන් ම උපරැදි හිසේ ය මා විසින් තව දෙය් නැගිණ මා විසින් නිගන්නා ලද්දෙහි. මා නැගූ දෙයින් මිදෙන්නව කැසිරෙව (ඒ ඒ තැන ගොස් උනනුව) හැකි නම් එය විතෙව” යන ආදීන් මෙබදු වූ උනුන් බැණ ලෙඩා ගැනුමහි යෙදෙත් ද, ඒ මහණ තෙවේ මේ කී හෝ අන් මෙබදු වූ හෝ බැණ දෙබා ගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ භීරුසංක්කවර්ණ

55. යමිගේ සමහර භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද “මෙහි යන්නැ අසෝ තැනට එන්නැ. මොහොත යන්න, අසෝ තැනට මෙය ගෙනෙන්නැ”යි කළ නිසොඟ පිළිගෙන, රජුන්ට රජමහආරාමයන්ගේ ක්‍රමයන්ගේ බමුණන්ගේ ගැහැටියන්ගේ රජ-කුමරුවන්ගේ මේ බදු දුත මොහොතට, පැය්වුම් ගෙන සැපයි පැය් වෙතෙක් ද, ඒ මහණ කෙසෙම් මේ කී හෝ අන් මෙබදු වූ හෝ මෙහෙවරින්, පරාජිති යනාදියෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ භීරුසංක්කවර්ණ

56 යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ත්‍රාසමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ කුහකා ව භොනති ලපකා ව නෙමිතනිකා ව නිපොසිකා ව ලාභෙන ව ලාභා නිජ්ඣංසිතායෙ, ඉති වා ඉති ඵවරුපා කුහනලපකා පටිවිරතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමි.

57 යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ත්‍රාසමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපාය තීරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ජාජ්චෙන ජිවිතං කපොපනති, සෙය්‍යපීදං අඛිතං නිමිතතං උපාතං සුපිතං ලකකණං මුසිකවජ්ජනං අභතිභොමි, දබ්බිප්පභාමි පුභභොමි තණ්හුලභොමි සප්පි-තොමි තෙලභොමි මුඛභොමි ලොභිතභොමි අඛිතවිජ්ජා වජ්ජුච්ජා බතක-විජ්ජා සිවච්ජා භුතවිජ්ජා භුරිවිජ්ජා අභිවිජ්ජා වසමිජ්ජා විවජ්ජකවිජ්ජා මුසිකවිජ්ජා සාකුණ්ණවිජ්ජා වායසවිජ්ජා පකකප්පකානං සරපරිතතානං මිග-පකං ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ජාජ්චා පටිවිරතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමි.

58 යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ත්‍රාසමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපාය තීරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ජාජ්චෙන ජිවිතං කපොපනති, සෙය්‍යපීදං මිණිලකකණං වජ්ජලකකණං දණ්ඩලකකණං අසීලකකණං උසුලකකණං ධනුලකකණං අංවුධලකකණං ඉසීලකකණං පුරිසලකකණං කුමාරලකකණං කුමාරිලකකණං දසලකකණං දුසීලකකණං හස්සීලකකණං අසසලකකණං මහිසලකකණං උසහලකකණං ගොලකකණං අජලකකණං මෙග්ගලකකණං කුකුඤ්චලකකණං වච්චකලකකණං භොධි-ලකකණං කණ්ණිකාලකකණං කච්ඡපලකකණං මිගලකකණං ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ජාජ්චා පටිවිරතො භොති, ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමි.

59 යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ත්‍රාසමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපාය තීරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ජාජ්චෙන ජිවිතං කපොපනති, සෙය්‍යපීදං "රඤ්ඤං නිග්ගානං භවිස්සති රඤ්ඤං අනිග්ගානං භවිස්සති අබ්බන්ධරුතං රඤ්ඤං උපයානං භවිස්සති, බාහිරුතං රඤ්ඤං අපයානං භවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං උපයානං භවිස්සති, අබ්බන්ධරුතං රඤ්ඤං අපයානං භවිස්සති අබ්බන්ධරුතං රඤ්ඤං ජයො භවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං පරුජයො භවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං ජයො භවිස්සති අබ්බන්ධරුතං රඤ්ඤං පරුජයො භවිස්සති ඉති ඉමස්ස ජයො භවිස්සති, ඉමස්ස පරුජයො භවිස්සති," ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ජාජ්චා පටිවිරතො භොති, ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමි.

56. යම්ගේ සමහර සවන් මහණබමුණෝ සැදැහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, කුසකකම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභයත්කාර පතා දනුන් සිත් ඇදෙන හේ වූ වාඩු බස් දෙබන්නෝ වෙත් ද, සිවු පසය ලබනු යදහා කසින් හෝ බසින් ඇහැවීම කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභයත්කාර වෙත් ද, දුකුනව කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභයෙන් ලාභය සොයන්නෝ වෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී ද මේ බදු වූ ද කුසනලපතවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

57 යම්ගේ ඇතැම් සවන් මහණබමුණෝ සැදැහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, අංගශායත්‍රය, නිමිත්තශායත්‍රය, උත්පාදලක්ඛණය, භවජන-ශායත්‍රය, ලක්ඛණශායත්‍රය, මුක්තාවජිත්තවිද්‍යාව, අත්තිකෘතිය, දර්ශිතොමය, කුසකොමය, කණකොමය, තණ්හුලකොමය, සර්පිස්භොමය, කෙලකොමය, මුඛකොමය, ලොකිතකොමය, අංගවිද්‍යාව, වාග්විද්‍යාව, ඝාතවිද්‍යාව, ගිවිවිද්‍යාව, භූතවිද්‍යාව, භූරිවිද්‍යාව, අභිවිද්‍යාව, විෂවිද්‍යාව, වාග්විකවිද්‍යාව, මුක්තවිද්‍යාව, ආකුතවිද්‍යාව, වාග්විද්‍යාව, පක්වධානිය, ශරපරිත්‍රාණය, මාගපක්ඛණය යන මේ කී හෝ මෙබදු වූ හෝ තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී ද මේ බදු වූ ද තීරණවිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වෙයි

58. යම්ගේ ඇතැම් සවන් මහණබමුණෝ සැදැහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, මිණිලකුණු, වන්ලකුණු, දඩුලකුණු, කඩුලකුණු, ඊලකුණු, දුටුලකුණු, අවිලකුණු, ඉඳිවිලකුණු, පුරිස්ලකුණු, කුමරිලකුණු, කුමරිලකුණු, දත්ලකුණු, දසිලකුණු, ඇත්ලකුණු, අත්ලකුණු, මිහුලකුණු, වහල්ලකුණු, හොත්ලකුණු, එළලකුණු, බැටෙළලකුණු, කුකුළලකුණු, වඩුලකුණු, හොත්ලකුණු, කැණිලකුණු, කහුඩුලකුණු, මුවලකුණු යන ආදී මේ බදු තීරණවිත විද්‍යයෙන්, මේ බදු මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී ද මෙබදු වූ ද තීරණවිත විද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

59 යම්ගේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදැහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, “අයෝ දිකු අයෝ නැකැතින් (ගුද ගදහා) සිය නුවරින් අයෝ රජුන්ගේ නික්මීම වන්නේ ය අයෝ නැකැතින් පෙරලා සිය නුවරට ඒම වන්නේ ය අයෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් හමු වන්නට රච කුලු නුත් රජුන්ගේ ගැම වන්නේ ය අයෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ ඉවත් වැ ගැම වන්නේ ය අයෝ නැකැතින් රච කුලු සිටින රජුන් කරා පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ පැමිණීම වන්නේ ය අයෝ නැකැතින් ඇතුළතැ සිටින රජුන්ගේ ඉවත් වැ ගැම වන්නේ ය රච ඇතුළතැ සිටින රජුන්ට ජය වන්නේ ය. පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට පරාජය වන්නේ ය පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට ජය වන්නේ ය රච කුලු සිටින රජුන්ට පරාජය වන්නේ යැ” යි කියමින් මෙසේ ‘මොහුට ජය වන්නේ ය මොහුට පරාජය වන්නේ යැ’ යි කියමින් මෙ බදු වූ තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මේ බදු වූ මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බදු වූ තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

60. යථා වා පෙනෙන තොනොහු තමණුවාහමණා සභ්‍යාදෙයාති
 තොජනාති භුඤ්ජානා තෙ එවරුපාය තිරවණනවර්ජාය මිවණ්ජවෙන
 ජිවිතං කප්පෙතති, තෙයාපීදං: “විජද්ධානොහො හවිසාති සුරියඤානො
 හවිසාති. නක්ඛතානොහො හවිසාති. වජ්ඣමසුරියංතං පටගමනං
 හවිසාති. වජ්ඣමසුරියංතං උපපටගමනං හවිසාති නක්ඛතානංතං පටගමනං
 හවිසාති නක්ඛතානංතං උපපටගමනං හවිසාති උක්ඛාපානො හවිසාති,
 දිසාභිනො හවිසාති භුමිවාලො හවිසාති දෙවද්‍රුණුති හවිසාති වජ්ඣම-
 සුරියනක්ඛතානංතං උගමනං ඕගමනං සංකිලෙසං වොදනං හවිසාති,
 එවංවිපාකො වජද්ධානොහො හවිසාති, එවංවිපාකො සුරියඤානො හවිසාති,
 එවංවිපාකං වජ්ඣමසුරියංතං පටගමනං හවිසාති එවංවිපාකං වජ්ඣමසුරියංතං
 උපපටගමනං හවිසාති එවංවිපාකං නක්ඛතානංතං පටගමනං හවිසාති,
 එවංවිපාකං නක්ඛතානංතං උපපටගමනං හවිසාති එවංවිපාකො උක්ඛා-
 පානො හවිසාති එවංවිපාකො දිසාභිනො හවිසාති එවංවිපාකො භුමිවාලො
 හවිසාති එවංවිපාකො දෙවද්‍රුණුති හවිසාති එවංවිපාකං වජ්ඣමසුරිය-
 නක්ඛතානංතං උගමනං ඕගමනං සංකිලෙසං වොදනං හවිසාති”, ඉති වා
 ඉති එවරුපාය තිරවණනවර්ජාය මිවණ්ජවං පටවිරතො තොති ඉදමිදං
 භොති සීලසම්මං.

61. යථා වා පහතෙකො නොනොනා ගම්මකුමාරිණී සද්ධාදෙය්‍යාති
නොප්තනාති භුක්ඛ්වානි තෙ ඵවරුපාය තීරව්නානවිජ්ජාය මිච්ඡාප්චෙන
ප්ඵකං කපෙපනති, කෙයාපිදං. “සුඛිට්ඨිකා හවිස්සති, දුඛිට්ඨිකා හවිස්සති,
සුභික්ඛං හවිස්සති දුඛික්ඛං හවිස්සති, මෙමං හවිස්සති, හයං හවිස්සති,
භරගො හවිස්සති, ආරගං හවිස්සති, මුද්දං ගණනං සංඛාතං කාවෙය්‍යං
ලොකායතං”. ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරව්නානවිජ්ජාය මිච්ඡාප්චෙන
පට්ඨිතො නොති ඉද්ධිප්පං නොති සීලගම්.

62. ගජා වා පනෙතෙ නොනොනා ගමනෙවාහමිණි හඬාදෙයාහි
 ගොජනාහි භුඤ්ජානා තෙ එවරාපාය තිරවන්තවිජ්ජාය මිව්ජ්ජෙවන
 ජ්වනං කපොතාහි, තෙයාපීදා ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං
 සංකීරණං විකීරණං සුභගතරණං දුභගතරණං චිරාභිගතකරණං
 ජීවනානිච්චගතං භද්දසංභතං භක්ඛාමිජප්පතං භක්ඛුජප්පතං කණ්ණ-
 ජප්පතං ආදිසප්පතං කුම්මිප්පතං දෙවප්පතං ආදිවුට්ඨානං මහතු-
 පට්ඨානං අභිඤ්ජාලතං සිඛිවායතං ඉති වා ඉති එවරාපාය තිරවන්ත-
 විජ්ජාය මිව්ජ්ජාපා පටිවිරතො නොහි, ඉද්ධිප්පතො නොහි සිලගමි.

60. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුකැගෙත් දුන් බොජුන් වලද, “අසෝ දිනා ව්‍යුහ්‍යණය වන්නේ ය. අසෝ දිනා සුච්ඡුහණය වන්නේ ය. අසෝ දිනා සද්ධර්මය දෙදෙනා නිසි මගින් යැම වන්නේ ය. අසෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යැම වන්නේ ය. අසෝ දිනා නකත්තරුන් නිසිමගින් යැම වන්නේ ය. අසෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යැම වන්නේ ය. අසෝ දිනා උල්කාපතනය වන්නේ ය. දික්දහය වන්නේ ය. භූමිකම්පනය වන්නේ ය. වැසි නැති වූ අඟස් ගෙරැවුම් වන්නේ ය. සද්ධර්මයේ ද නකත්තරුන්ගේ ද උදව් බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදුබව වන්නේ ය. ව්‍යුහ්‍යණය ලොවට මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. සුගතභණ්ඩය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. නකත්තරුන්ගේ මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. සද්ධර්මය නිසි මගින් යැම මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. සද්ධර්මයේ දෙදෙනාගේ නොමගින් යැම මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. නකත්තරුවල පටහමනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. ඔවුන්ගේ උත්පට්ඨතය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. උල්කාපතනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. දික්දහය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. භූමිකම්පනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. වැසි නැති වූ අඟස්ගෙරැවුම් මෙබඳු පල දෙන්නේ ය. සද්ධර්මයේ ද නකත්තරුවල ද උදව් බැසීමත් කෙලෙසීමත් පිරිසිදු වීමත් මෙබඳු පල දෙන්නේ යැ” යි කියනුයේ, මෙබඳු තීරණවිතරිණයෙන්, මෙබඳු මිථ්‍යාච්ඡේදයෙන් දීර්ඝ පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු වූ තීරණවිතරිණයෙන්, මිථ්‍යාච්ඡේදයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද බුදුගේ ශීරසයක් වේ.

61. යම්ගේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදුකැගෙත් දුන් බොජුන් වලද, “මේ සම්මයෙහි වැසි වන්නේ ය. මේ සම්මයෙහි තිශ්‍ය වන්නේ ය. මේ සම්මයෙහි රට සුභික්‍ෂ වන්නේ ය. මේ සම්මයෙහි රට දුර්භික්‍ෂ වන්නේ ය. මේ සම්මයෙහි රටට උවදුරු වන්නේ ය. මේ සම්මයෙහි රටට හිග වන්නේ ය. මේ කලා රෝග වන්නේ ය. මේ කලා රෝග නැති බව වන්නේ යැ” යි පලාපල කීම ද, මුද්‍රාව (ඇඟිලි පුරාකි සංඝ තබා ගිණිම) ද, ගණනාව (එක දෙක යන ආදීන් ගිණිම) ද, කාව්‍යශාසත්‍රය, ලොකාශාසත්‍රය යන මේ හෝ මෙබඳු තීරණවිතරිණයෙන්, මිථ්‍යාච්ඡේදයෙන් දීර්ඝ පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු වූ තීරණවිතරිණයෙන්, මිථ්‍යාච්ඡේදයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද බුදුගේ ශීරසයක් වේ.

62. යම්ගේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදුකැගෙත් දුන් බොජුන් වලද, ආවාහ සදහා නකත් කීම, විවාහ සදහා නකත් කීම, වෙන් වූ අභිසංඝයන් එක් වන්නට නකත් කීම, අභිසංඝයන් වෙන් වන්නට නකත් කීම, දුන් ණය රැස් කිරීමට නකත් කීම, මුදල් රාශියට පොලියට දීමට නකත් කීම, සංඝාභ්‍යාස ඇති වනුවට යන්න මනුෂ්‍යයා කර දීම, බිම් පාල වන්නට හදි සුනියම් කිරීම, නැසෙන්නට යන දරුගඩ රැකෙන්නට පිළිගම් කිරීම, දිව්‍යලු බැදීම, මත්ත්‍රාදියේ බලයෙන් හනු තද කිරීම, අත් පෙරළෙන්නට මතුරු දැමීම, හනු පෙරළෙන්නට මතුරු දැමීම, කන් අඟුල වැටෙන්නට මතුරු දැමීම, කැබපතෙහි දෙවනාවේශය කොට ප්‍රශ්න ඇසීම, කුමරියක ලවා ජෙන කියවීම, දෙවිද්වන්ධ ලවා ජෙන කියවීම, ජිවිකා පිළිසි ගිරා පිදීම, භෙබ්බු පිදීම, මතුරු දපා මුරින් ගිනිපල් පිහිටුවීම, මතුරු දපා ගිරිකත කැදැවීම යන මේ හෝ අන් මෙබඳු වූ තීරණවිතරිණයෙන්, මිථ්‍යාච්ඡේදයෙන් දීර්ඝ පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු වූ තීරණවිතරිණයෙන්, මිථ්‍යාච්ඡේදයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද බුදුගේ ශීරසයක් වේ.

63. යථා චා පනෙකෙ භොනෙතා සමණත්තමණා සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනයාති භුඤ්ජියා තෙ එවරුපාය තීරවණ්‍යනවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, පසංයාපීදං. සනතිකමම. පණ්ණිතිකමම. භුතකමම. භූරිකමම. වස්සකමම. වෙස්සකමම. වජ්ජිකමම. වජ්ජපරිකීරණං. ආවමනං තභාපනං ජුතනං වමනං විරෙවනං උභිවිමරවනං අබ්බාපිරෙවනං සිහවිරෙවනං කණණතෙලං නෙත්තතප්පනං තජ්ජකමම අඤ්ඤානං පච්චඤ්ඤානං සංලාඝිතං සලලකතායං දුරකතිකිච්ඡා මූලහෙසජාතං අනුප්පදනං ඕසභිනං පටිමොකෙබ්බා. ඉති චා ඉති එවරුපාය තීරවණ්‍යනවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො භොති. ඉදමපි'ස්ස භොති සීලාකමං.

64. ස ඛො භො වාසෙට්ඨ භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න කුතොචි භයං සම්නුපස්සාති යදිදං සීලසංවරතො සෙය්‍යපාපි වාසෙට්ඨ බ්‍රහ්මිණො මුද්ධාවසින්නො නිහතපච්චාමින්නො න කුතොචි භයං සම්නුපස්සාති යදිදං පච්චජ්ජිකතො එවමෙව ඛො වාසෙට්ඨ භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න කුතොචි භයං සම්නුපස්සාති යදිදං සීලසංවරතො. භො ඉමිනා අරියෙත සීලාකාංගෙන සමන්තාගතො අජ්ඣන්තං අනවරුප්පං පටිසංවෙදෙති. එවං ඛො වාසෙට්ඨ භික්ඛු සීලසම්පන්නො භොති

65. කපඤ්ච වාසෙට්ඨ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු භුතතථායෙ භොති' ඉධ වාසෙට්ඨ භික්ඛු චක්ඛුතා රූපං දිඤ්චා න නිමිත්තභ්‍යාති භොති නානුබ්බා-ඤ්ඤානභ්‍යාති යනිංගිකරණමෙතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා-දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අනිස්සාවෙය්‍යං, තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති. රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං, චක්ඛුන්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති සොනෙත සද්දං සුත්ථි-පෙ- භාණෙන ගුණිං සාගිනි- පෙ- ජ්වහය රසං සාගිනි- පෙ- කායෙන ථොට්ඨබ්බං චුභිනි- පෙ- මතස්ස ධම්මං විඤ්ඤාය න තිථිතභ්‍යාති භොති නානුබ්බාඤ්ඤානභ්‍යාති යනිංගිකරණමෙතං මනින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අනිස්සා-වෙය්‍යං, තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති. රක්ඛති මනින්ද්‍රියං මනින්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති සො ඉමිනා අරියෙත ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්තාගතො අජ්ඣන්තං අබ්බාසකප්පං පටිසංවෙදෙති එවං ඛො වාසෙට්ඨ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු භුතතථායෙ භොති

63 යම්හේ ඇතැම් පින්වත් මහණබඩුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොහෝ වළඳ, ශාන්තිකම්, ප්‍රණිතිකම්, භූරිකම්, පණ්ඩකයා පිරිමසා කිරීම, පිරිමියා පණ්ඩකයා කිරීම, වාස්තුකම්, වාස්තු පරිකරණ, මතුරු දපා මුව දෙවුම, මතුරු දපා අනුන් නැවීම, සෙත් පතා ගිනි පිදීම, ගිහියනට වමන කැරවීම, බඩ පිරිසික කැරවීම, ශ්‍රය විරේකයට බේන් දීම, වස්ති කිරීම ගිවිසෙව්වන බේන් දීම, කන් ලොබට තෙල් පිසා දීම, ගිහියන් සදහා ඇඟ පටලයට සිසිල ගන්වන තෙත්තෙල් පිසීම, ගිහියනට තසා දීම, කාරම් අපුන් සාදා දීම, ඇඟ සිසිල ගන්වන අපුන් සාදා දීම, ගිහියන්ගේ ඇඟ උල්ඇත ලොබට බේන් කිරීම, ගිහියනට ශල්‍ය කම් කිරීම, ලදරුවන්ගේ ලොබට පිළියම් කිරීම, මුල් බෙහෙත් දීම (කෞටිකිත්සාව) කාරම් බේන් බැඳ වණ සුව වූ පසු ඒවා ගලවා දැමීම යැ” යි වේ. ආදී වූ හෝ මෙබඳු වූ තීරණිකවිද්‍යාගෙන්, මිථ්‍යාදාර්ශ්‍යයෙන් දිවි පවත්වන ද, ඒ මහණ තෙමේ මෙ හෝ මෙ බඳු වූ තීරණික විද්‍යාගෙන්, මිථ්‍යාදාර්ශ්‍යයෙන් මැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙන් වේ.

64 ආසෙව්‍යය, ඒ මහණ තෙමේ මෙහේ ශීලසම්පන්න වූයේ, ශීල-සංවරනෙකුගෙන් කිසි ම එක ද අසංවරයාගෙකින් පහල විශාල හැකි බියක් නො දකී. ආසෙව්‍යය, කෘත්‍රියාභිෂේකයෙන් අභිෂේක ලත්, වැනාසු සතුරන් ඇති කෘත්‍රියයෙක් කිසි ම එක ද සතුරකුගෙන් විශාල හැකි බියක් යම්හේ නො දක්නේ ද, එහේ ම මහණ තෙමේ මේ පරිද්දෙන් ශීලසම්පන්න වූයේ, ශීලසංවරනෙකුගෙන් කිසි ම එක ද අසංවරයාගෙකින් විශාල හැකි බියක් නො දකී හේ මේ ආදී ශීලානාමයෙන් සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව නිදෙස් වූ කායික චෛතසික ස්වයං විදි. ආසෙව්‍යය, මෙහේ මහණ තෙමේ ශීලසම්පන්න වේ.

65 ආසෙව්‍යය, මහණ තෙමේ තෙහේ නම් ඉදුරන්ගි වැසූ දෙර ඇත්තේ මේ ද යත්. ආසෙව්‍යය, මේ සත්තෙහි මහණ තෙමේ ඇසින් රූපයක් දැක භූභාදිවශයෙන් එහි ලකුණු නො ගන්නේ වේ. භූභාදිවශයෙන් අත්පා ආදී අවයවයන්ගේ ආකාර සිතට නො ගන්නේ වේ යම් කරුණකින් චක්‍ෂුරිඤ්ඤ වසා නොගෙන වසන්නාවුගේ විතතසන්නාය විෂමලෝභ දෙවනස් ආදී ලාමක අකුශල ස්වභාවයේ පුහුබ්දනානු ද, ඒ චක්‍ෂුරිඤ්ඤයෙන් සංවරය පිණිස හේ පිළිපදි චක්‍ෂුරිඤ්ඤය රකි චක්‍ෂුරිඤ්ඤයෙහි සංවරයට පැමිණේ කතින් තඹ අයා තායාගෙන් ගද ආක්‍රාණය කොට දිවෙත් රස ආස්වාදය කොට කසින් ස්ප්‍රථව්‍යාආ (ඇඟට කැපෙන ද) ස්ප්‍රථි කොට සිතින් බව්‍යාලම්බන දැක භූභාදිවශයෙන් එහි ලකුණු ගන්නේ නො වේ භූභාදිවශයෙන් ආකාර සිතට ගන්නේ නො වේ යම් කරුණකින් මනභූතිය සංවර කොට නොගෙන වසන්නාවුගේ විතතසන්නාය විෂමලෝභ දෙවනස් ආදී ලාමක අකුශල ස්වභාවයේ පුහුබ්දනානු ද, ඒ මනභූතියෙන් සංවරය පිණිස පිළිපදි ප්‍රොත්‍ර .. ප්‍රාණ . ජීව්වා කාය මනභූතිය රකි එහි සංවරයට පැමිණේ හේ මේ ආදී වූ භූතියසංවරයෙන් සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව අව්‍යාසෙකසුබ්‍ය (කෙලෙසුන්ටෙන් දිගු නොවීමෙන් වූ පිරිසිදු අභිවිතසුබ්‍ය) විදි. ආසෙව්‍යය, මෙහේ මහණ තෙමේ භූතියෙන් වැසූ දෙර ඇත්තෙ. පෙ.

66. කථංඤා වාසෙට්ඨ භික්ඛු සත්ථසම්පජ්ඣෙඤ්ඤාන සම්මනාගතො භොති? ඉධ වාසෙට්ඨ භික්ඛු අභික්ඛන්තො පටික්ඛන්තො සම්පජානකාරී භොති. ආලොකිතො විලොකිතො සම්පජානකාරී භොති සම්මෙඤ්ජිතො පසාරිතො සම්පජානකාරී භොති සම්බාලිතො විවර්ධාරණො සම්පජානකාරී භොති. අසිතො පිතො බාසිතො සාසිතො සම්පජානකාරී භොති උච්චාරපසාරිතො සම්පජානකාරී භොති. ගතො සීතො නිසීතො සුතො ජාගරිතො තාසිතො කුණ්ඨිතො සම්පජානකාරී භොති එවං ඛො වාසෙට්ඨ භික්ඛු සත්ථසම්පජ්ඣෙඤ්ඤාන සම්මනාගතො භොති.

67. කථංඤා වාසෙට්ඨ භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති? ඉධ වාසෙට්ඨ භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති කායපරිහාරිගෙන විචරෙන කුච්ඡපරිහාරිගෙන පිණ්ඩාපාතෙන. සො ගෙන ගෙනෙව පක්ඛමිති සමාදයෙව පක්ඛමති. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පක්ඛි සකුණො ගෙන ගෙනෙව ඛෙති සපත්තභාණ්ඩංව ඛෙති, එවිමෙව ඛො වාසෙට්ඨ භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති කායපරිහාරිගෙන විචරෙන කුච්ඡපරිහාරිගෙන පිණ්ඩාපාතෙන සො ගෙන ගෙනෙව පක්ඛමිති සමාදයෙව පක්ඛමති. එවං ඛො වාසෙට්ඨ භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති.

68 සො ඉමිනා ව අරිගෙන සිලකඩකේවල සම්මනාගතො, ඉමිනා ව අරිගෙන ඉන්ද්‍රියසංවිරෙන සම්මනාගතො, ඉමිනා ව අරිගෙන සත්ථසම්පජ්ඣෙඤ්ඤාන සම්මනාගතො, ඉමාය ව අරියාය සන්තුට්ඨියා සම්මනාගතො, විචිතං. සොසතං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කන්දරං භිරිගුණං සුසානං චිත්තපඤ්ඤා අබ්බොධායං පලාලප්පං. සො පච්ඡාගතො පිණ්ඩාපාතපටික්ඛන්තො නිසිද්ධි පලාලකං අභුජ්ජා උජ්ඣං කායං පණ්ඩායං පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා.

69. සො අභිජ්ඣං ලොකෙ පහාය විගතාභිජ්ඣිත වෙතසා විහරති. අභිජ්ඣාය විතතං පරිභොගෙති. බ්‍යාපාදපදෙසං පහාය අබ්‍යාපනාවිතො විහරති සබ්බපාණ්ඩුකිත්තානුකම්පි බ්‍යාපාදපදෙසා විතතං පරිභොගෙති. පිනමිද්ධං පහාය විගතපිනමිද්ධො විහරති ආලොකසඤ්ඤි සතො සම්පජානො. පිනමිද්ධා විතතං පරිභොගෙති. උද්ධච්චකුක්ඛකුච්චං පහාය අනුද්ධා විහරති අජ්ඣන්තො වූපසන්තාවිතො උද්ධච්චකුක්ඛකුච්චං විතතං පරිභොගෙති. විමිකිච්ඡං පහාය තිණ්ණවිමිකිච්ඡො විහරති අකථංකරී කුසලෙසු බලමෙසු. විමිකිච්ඡාය විතතං පරිභොගෙති.

66 වාසෙට්ඨය, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ස්මාද්ධප්‍රජානනයෙන් (සිහි නුවණින්) සමන්විත වේ ද යත් වාසෙට්ඨය, මේ සත්තෙහි මහණ තෙමේ ඉදිරියට ගැමෙහි ද පෙරලා ඊමෙහි ද මනා නුවණින් දැන ම (එය) කරනුයේ වෙයි. ඉදිරි බැලීමෙහි, අනුදික් බැලීමෙහි (වට පිට බැලීමෙහි) මනා නුවණින් දැන ම (එය) කරනුයේ වෙයි අත් පා ආදිය කැකිළීමෙහි, දිගු කිරීමෙහි නුවණින් දැන ම (එය) කරනුයේ වෙයි සහලයිවුර ද පාත්‍රය ද සෙසු සිවුරු ද දැරීමෙහි නුවණින් දැන ම කරන්නේ වෙයි ආකාර ගැන්මෙහි, පැන් පිමෙහි, පිරිකැවිලි ආදිය කැමෙහි, මි ආදිය රස පිඳීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙයි. මල මුළු පහ කිරීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙයි සමතෙහි සිටීමෙහි හිඳීමෙහි නිදීමෙහි කපා කිරීමෙහි නොබිණීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙයි වාසෙට්ඨය, මෙසේ මහණ තෙමේ සිහිනුවණින් සමන්විත වෙයි.

67 වාසෙට්ඨය, කෙසේ නම් මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ ද යත් වාසෙට්ඨය, මේ සත්තෙහි මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරින් ද කුෂ්ඨපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආහාරයෙන් ද සතුටු වෙයි. සේ යම් යම් තැනකට නික්මා ගේ ද, අට පිරිකර පමණක් ගෙන ම නික්මෙයි. වාසෙට්ඨය, (පියා හඹනුවට තරම්) අත්තවු ඇති කුරුලු තෙමේ යම් යම් තැනකට පියා හඹා ගේ නම්, පියාපත් බර සහිත ව ම යම් ගේ පියා හඹා ද, එසේ ම ඒ මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරින් ද කුෂ්ඨපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආහාරයෙන් ද සතුටු වෙයි. සේ යම් යම් තැනකට ගේ ද, පා සිවුරු (ආදි අට පිරිකර) රැගෙන ම ගෙයි වාසෙට්ඨය, මෙසේ මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ.

68 වාසෙට්ඨය, ඒ මහණ තෙමේ මේ ආර්ය සිලසකකියෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආර්ය ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආර්ය සමාතිසම්ප්‍රජානනයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආර්ය සන්තුෂ්ටියෙන් ද සමන්විත වූයේ, අරණ්‍ය වාසානුල පථිත කදුරුලි ගිරිගුහා සොහොන් වනපෙන් (වනප්‍රස්ථ) අහ්‍යවකාශ (එළිමහන්) පිදුරුලෙන් යන මේ කී ජනශූන්‍ය කිසි තෙතස්තක් සජ්ජනය කෙරෙයි ගේ පිඩු සෙවීමෙන් පෙරලා ආශේ, පසුබත් සෙවීමේ පලක් බැඳ උඩු කය කෙළින් පිහිටුවා කම්බනට යොමු නොව සිහි එළුවා හිඳි.

69 ගේ ලොමැ (පඤ්ච උපාදාසකකිය කෙරෙහි) ඇල්ම හැර, විෂකමාණප්‍රමාණයෙන් (යට පත් කිරීමෙන්) පහ වූ අභිජ්ඣායෙන් යුත් සිහින් වෙසෙයි. අභිජ්ඣාම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි ව්‍යාපාද ප්‍රචේෂය (ක්‍රොධය) හැර, ව්‍යාපාද රහිත සිතැත්තේ, සියලු පණ ඇති සතුන් කෙරේ හිතානුකම්පා ඇති වැ වෙසෙයි ක්‍රොධය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි ඥානානම්භිය හැර, පහ වූ ඥානානම්භිය ඇත්තේ, දව ර දෙකේ ම දුටු එළිය හඳුනනු හැකි පිරිසිදු සංඥ ඇත්තේ, සිහියෙකුත් නුවණිකුත් යුක්ත වූයේ වෙසෙයි ඥානානම්භිය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි උදකසන් (සිතා නොසංක්‍රන්තිවත්) කුකුළන් (කළ නොකළ දශෙහි පඤ්චාලෙන්) සිහින් දුරු ලා, අනුභූත වැ (නොසංක්‍රන්ති බැවින් තොර වැ), සංහිදුණු ස්වකීය විතතසන්නාතය ඇත්තේ, උදකස කුකුළන් දෙක කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. සැකය දුරු ලා, පහ වූ සැක ඇත්තේ, කුසල් දහමිහි සැක නො කරනුයේ, සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි.

70. සෙය්පාපි වාසෙට් පුරිසො ඉණො ආදය කම්මනො පයොපේය, නසො තෙ කම්මනො සම්පේකියො, සො යානි ව පොරණොති ඉණමුලොති නානි ව බොනොකරොය, සියො වසො උතතරිං අවසිට්ඨං දුරහරණොය, නසො එවමසො. “අනං බො පුබ්බෙ ඉණො ආදය කම්මනො පයොපේසිං, නසො මෙ තෙ කම්මනො සම්පේකියො. සො’නං යානි ව පොරණොති ඉණමුලොති නානි ව බොනොකරොය, අනි ව මෙ උතතරිං අවසිට්ඨං දුරහරණොය”ති සො තතො නිදනං ලහෙට් පාමොජ්ජං, අධි-
ගච්ඡෙය් යොමනසො-

71. සෙය්පාපි වාසෙට් පුරිසො ආබාධිතො අසො දුක්ඛිතො බාල-
ගිලානො, හතතං වසො නවජ්ජෙය්, න වසො කායෙ බලමිතො, සො අපරෙත සමයෙන නමො ආබාධො මුළුවෙය්, හතතකුට්ඨො ජාදෙය්, සියො වසො කායෙ බලමිතො, නසො එවමසො. “අනං බො පුබ්බෙ ආබාධිතො අහොසිං දුක්ඛිතො බාලගිලානො හතතං ව මෙ නවජ්ජෙය් න වසො මෙ අසි කායෙ බලමිතො සො’මති එතරති නමො ආබාධො මුළුවො. හතතකුට් මෙ ජාදෙය්. අනි ව මෙ කායෙ බලමිතො”ති සො තතො නිදනං ලහෙට් පාමොජ්ජං, අධිගච්ඡෙය් යොමනසො-

72. සෙය්පාපි වාසෙට් පුරිසො බනිනාහාරෙ බඳො අසො, සො අපරෙත සමයෙන නමො බනිනාහාරෙ මුළුවෙය් සොනිනො අබ්බසෙය්, න වසො නිසද්ධි හොහොනං වයො, නසො එවමසො. “අනං බො පුබ්බෙ බනිනාහාරෙ බඳො අහොසිං සො’මති එතරති නමො බනිනාහාරෙ මුළුවො සොනිනො අබ්බසෙය්. නනි ව මෙ නිසද්ධි හොහොනං වයො”ති සො තතො නිදනං ලහෙට් පාමොජ්ජං, අධිගච්ඡෙය් යොමනසො-

73. සෙය්පාපි වාසෙට් පුරිසො දුසො අසො අනතොධිතො පරාධිතො න යෙනකාමිකමො, සො අපරෙත සමයෙන නමො දුසො මුළුවෙය් අනතොධිතො අපරාධිතො භුජ්ජෙය් යෙනකාමිකමො, නසො එවමසො. “අනං බො පුබ්බෙ දුසො අහොසිං අනතොධිතො පරාධිතො න යෙනකාමිකමො සො’මති එතරති නමො දුසො මුළුවො අනතොධිතො අපරාධිතො භුජ්ජෙය් යෙනකාමිකමො”ති. සො තතො නිදනං ලහෙට් පාමොජ්ජං, අධිගච්ඡෙය් යොමනසො-

74. සෙය්පාපි වාසෙට් පුරිසො සබ්බො සොහො කනාරොධිත-
මහං පට්ටපේය් දුබ්බිකං සපාටිතං, සො අපරෙත සමයෙන නං කනාරං නිතරෙය්, සොනිනො ගාමනං අනුපාපුණෙය් බෙමං අපාටිතං, නසො එවමසො. “අනං බො පුබ්බෙ සබ්බො සොහො කනාරොධිතමහං පට්ටපේය් දුබ්බිකං සපාටිතං සො’මති එතරති නං කනාරං නිතරෙය් සොනිනො ගාමනං අනුපාපුණො බෙමං අපාටි-
තං”ති. සො තතො නිදනං ලහෙට් පාමොජ්ජං, අධිගච්ඡෙය් යොමනසො-

70. වාසෙට්ඨය, යම්සේ පුරුෂයෙක් ණය මුදලක් ගෙන කළානා කරන්නේ ද, ඔහුගේ ඒ කමානන සමාදාන වන්නේ නම්, හේ යම් පරණ ණය මුදල් වී නම්, ඒ සිගල්ල ගෙවා අවසන් කරන්නේ ද, මන්තෙහි ඉතිරි වූ යම්කි දායක් නම්, එය අමුදරුවන් රක්තා පිණිස වන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම පළමුයෙන් ණයට මුදල් ගෙන කළානා කෙලෙස ඒ මාගේ කමානන සමාදාන විය ඒ මම යම් පරණ රාස මුදල් වී නම්, එය ගෙවා අවසන් කෙලෙස අමුදරුවන් රක්තව වැඩිපුර ඉතිරි වූ මුදලෙක් ද මට ඇතැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ ණය නැතිබව කරණ කොට ගෙන සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසට පැළෙන්නේ ද-

71 වාසෙට්ඨය, යම් සේ පුරුෂයෙක් රොහි වූයේ, දුකට පැළිඟියේ, දැඩි ලෙස හිලන් වන්නේ ද, ඔහුට බතුන් නො රිසියෙන්නේ ද, ඔහුගේ ඇඟපත ශක්ති පමණකුත් නො වන්නේ ද, හේ මාත කාලයෙහි ඒ ආබාධයෙන් මිදෙන්නේ නම්, ඔහුට බතුන් රිසියෙන්නේ නම්, ඔහු ඇඟපත ශක්තිය ද වන්නේ නම්, “මම වූ කලි පෙර දුකට පත්, දැඩි හිලන්බව ඇති ලෙසෙක් වීම මට අතර ද රිසි නො වී ය මා ඇඟපත ශක්තිය ද නො වී ය ඒ මම දැන් ඒ ලෙසින් මිදුණෙමි වෙමි. ඒ මට අතර ද රිසියෙයි මා ඇඟපත ශක්තිය ද ඇතැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම්, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසට පැළෙන්නේ ද -

72. වාසෙට්ඨය, යම් සේ පුරුෂයෙක් ගිරගෙහි බාදුණේ වන්නේ ද, හේ පසු කලෙක ධනය වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ ගිරගෙන් මිදෙන්නේ ද, (ඒ හෙතෙයින්) ඔහුගේ කිසි නොගටිනාශයක් නො වන්නේ ද, “මම වූ කලි පෙර ගිරගෙහි බාදුණෙමි වීම ඒ මම දැන් ධනය වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ ගිරගෙන් මිදුණෙමි වෙමි. මාගේ භොගයකට කිසි විනාශයක් ද නැතැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසට පැළෙන්නේ ද -

73 වාසෙට්ඨය, යම්සේ තමා අයත් පැවැතුම් තැනි, අනුන් අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යන්තව අවසර නැති දස පුරුෂයෙක් වන්නේ ද, හේ මාත භාගයෙහි තමා අයත් පැවැතුම් ඇතිවූ, පරා දසය පැවැතුම් තැනියේ, නිදහස් වූයේ, කැමැති අතෙක යා නැති වූයේ, ඒ දසභාවයෙන් මිදෙන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලි පෙර තමා අයත් පැවැතුම් තැනි, පරා අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යා නො හැකි දසයෙක් වීම ඒ මම දැන් ඒ දසභාවයෙන් මිදුණෙමි, තමා අයත් පැවැතුම් ඇතිවෙමි, පරා අයත් පැවැතුම් නැතිවෙමි, නිදහස් වූයේ කැමැති අතෙක යා හැකියෙමි වෙමි” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසට පැළෙන්නේ ද-

74 වාසෙට්ඨය, යම්සේ ධනවත් වූ භොගසම්පත් ඇති පුරුෂයෙක් දුර්ලභ ආහාර ඇති, උච්චරා ඇති, දිය නැති දික් මෙකට වැඩෙන ද, යන් පසු කලෙක සුවසේ ඒ නිරුද්ධ පෙදෙස ඉක්මවා යන්නේ ද, උච්චරා නැති විටත් තැනි ගම්මානයකට බස්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලි පෙර ධන ඇතිවෙමි, භොගසම්පත් ඇතිවෙමි, දිය නැති, ආහාරදුර්ලභ, ප්‍රයුභය සහිත දික් මෙකට බවුසෙමි ඒ මම දැන් සුවසට යා නොහැකි තරණය කෙලෙස නිරුද්ධත භසරහිත ගංකට පැළිඟියෙකට යා යි සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසට පැළෙන්නේ ද-

75 එවමෙව ඛො වාසෙට්ඨ භික්ඛු යථා ඉණං යථා රොගං යථා බන්ධනාභාරං යථා දාසඛ්‍යං යථා කන්ධාරදායිනමග්ගං, එවං ඉමෙ පඤ්ච නිවරණේ අපාතිණේ අතතනි සමනුපස්සාති සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ ආතණ්‍යං, යථා අරොග්‍යං, යථා බන්ධනා මොක්ඛං, යථා භූජ්‍යං, යථා ඛෙමන්තභූමිං. එවමෙව ඛො වාසෙට්ඨ භික්ඛු ඉමෙ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අතතනි සමනුපස්සාති

76. තස්සිමෙ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අතතනි සමනුපස්සානො පාමොජ්ජං ජායති පමුදිතස්ස පිති ජායති පිතිමනස්ස කායො පස්සමාති පස්සදාකායො පුබ්බං වෙදෙති පුබ්බතො චිතතං සමාධිගති

77. සො මේතනාසහගතෙන වේතසා එකං දීඝං ඵරිත්ථා විහරති තථා දුතීයං තථා තතීයං තථා චතුස්සීං. ඉති උද්ධමඛො තීරියං සබ්බභි සබ්බතතාය¹ සබ්බාවනතං ලොකං මේතනාසහගතෙන වේතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අපාමාණෙන අවේරෙන අව්‍යාපජේඛින ඵරිත්ථා විහරති සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ බලවා සබ්බධමො අපාකසිරෙනෙව වාදුද්දියං සරෙන විඤ්ඤාපෙය්‍ය, එවමෙව ඛො වාසෙට්ඨ එවං භාවිතාය මේතනාය වේතො-විමුත්තතීයා යං පමාණකතං කම්මං න තං තත්ත්වසිස්සාති, න තං තත්ත්ව-වතීට්ඨතී. අගමපි ඛො වාසෙට්ඨ බ්‍රහ්මුතො² සභව්‍යතාය මග්ගො

78. පුන ච පරං වාසෙට්ඨ භික්ඛු කරුණාසහගතෙන වේතසා එකං දීඝං ඵරිත්ථා විහරති. තථා දුතීයං තථා තතීයං තථා චතුස්සීං. ඉති උද්ධමඛො තීරියං සබ්බභි සබ්බතතාය සබ්බාවනතං ලොකං කරුණා-සහගතෙන වේතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අපාමාණෙන අවේරෙන අව්‍යා-පජේඛින ඵරිත්ථා විහරති. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ සබ්බධමො අපා-කසිරෙනෙව වාදුද්දියං සරෙන විඤ්ඤාපෙය්‍ය, එවමෙව ඛො වාසෙට්ඨ එවං භාවිතාය කරුණාය වේතොවිමුත්තතීයා යං පමාණකතං කම්මං න තං තත්ත්වසිස්සාති න තං තත්ත්වවතීට්ඨතී. අගමපි ඛො වාසෙට්ඨ බ්‍රහ්මුතො සභව්‍යතාය මග්ගො.

75 වාසෙට්ඨය, එසේ ම මහණ තෙමේ ණයක් මෙන් ලෙඩක් මෙන් තීරණයක් මෙන් වහල්බවක් මෙන් දිය නැති දික්මකක් මෙන් (පිළි-
වෙළුන්) මේ පහ නොවූ නිවරණ පහ තමා කෙරෙහි දැකී වාසෙට්ඨය,
ණය නැති බව යම්සේ ද, ලෙඩ නැති බව යම්සේ ද, තීරණෙන් ඥාණබව
යම්සේ ද, නිවහල්බව යම්සේ ද, උවදුරු නැති බව යම්සේ ද, එසේ ම
වාසෙට්ඨය, තෙතම (පිළිවෙළුන්) මේ පහ වූ නිවරණ පහ (තෙවන් නිවරණ
පහේ දුරු වීම) තමා කෙරෙහි දැකී

76 තමා කෙරෙහි පහ වූ මේ නිවරණ පහ දැක්කා ඔහුට සතුට
උපදී සතුටු වුවහුට ප්‍රීතිය උපදී සිතා ප්‍රීතිය ඇත්තහුගේ නාමිකය
සංකීදේ සංහුන් තාම කය ඇත්තේ සුව විදී සුවැතියහු සිත සමාසි-
ගත වේ (එකඟ වේ)

77 හේ භෞත්‍රිකභගත සිතීන් එක් දිශාවක් පැතිරු ගෙන (උරමුණු
කොට) වෙසෙයි එසේ දෙවෙනි දිශාව ද, තෙවෙනි දිශාව ද, සිවුවන දිශාව ද
පැතිරු ගෙන වෙසෙයි එසේ ම උඩ දෙස ද, යට දෙස ද, සරස ද සි මේ
හැම තැන ම සජ්ඣාත්මකයෙන් (සියල්ල තමා හා සම්බන්ධයෙන්) සජ්ඣන්
(සියලු සතුන් ඇති) ලොව විප්‍රල වූ ප්‍රමාණරහිත වූ වෛරරහිත වූ නිදුක්
මෛත්‍රී සහගත සිතීන් පැතිරු ගෙන වෙසෙයි වාසෙට්ඨය, යම්සේ කාබලැති
සක්පිණින්තෙක් පහසුවෙන් ම (සිය) සක්භවින් සිවුදිගින් හඟවන්නේ ද
(සිවු දිග ම සක්භව පතුරුවන්නේ ද), එපරිද්දෙන් ම වාසෙට්ඨය, මෙසේ
(අප්‍රමාණ ව)වඩනා ලද මෛත්‍රීවිතතවිමුක්තිය කරණකොට ගෙන, ප්‍රමාණ
විසින් කරන ලද යම් කම්පයක් (තෙවන් යම් කාමාවචර මෛත්‍රී කම්පයක්)
ඇත්තම්, එය එහි අවසිංච (ඉතිරි) නො වේ. (ඒ මහදානකම් අතර
ලැග යන්නට කාමාවචර කම් යමක් නො වේ) එය එහි එ
මහද්ගත කම්ප මැඩ ගෙන ද නො සිටී (කාමාවචරකම් ඒ මහද්ගතකම්
විපාක මැඩ තමනට ඉඩ හන්නට ද යමක් නොවෙයි). වාසෙට්ඨය, ඔම
මෛත්‍රී විතත විමුක්තිය ද බබ්බුගේ සහනාවගට මඟ ය.

78 තව ද අනෙකක් කියමි වාසෙට්ඨය, මහණ තෙම කරුණා සහගත
සිතීන් එක් දෙසක් පැතිරු ගෙන වෙසේ, එසේ දෙවෙනි දෙස ද,
එසේ තෙවෙනි දෙස ද, එසේ සිවුවන දෙස ද පැතිරු ගෙන වෙසේ
මෙසේ උඩ දෙස ද යට දෙස ද සරස ද සි මේ හැම තැන ම සියල්ල
තමා හා සම්බන්ධයෙන් සියලු සතුන් ඇති ලොව (සියලු සත්ලොව) විප්‍රල
වූ මහද්ගත වූ ප්‍රමාණරහිත වූ වෛරරහිත වූ නිදුක් වූ කරුණාසහගත
සිතීන් පැතිරු ගෙන වෙසෙයි වාසෙට්ඨය, යම්සේ කාබලැති සක්පිණින්තෙක්
පහසුවෙන් ම සිය සක්භවින් සිවුදිගින් හඟවන්නේ ද (සක්භවින්
සිවුදිග ම සක්භව පතුරුවන්නේ ද), එ පරිද්දෙන් ම වාසෙට්ඨය, මෙසේ
වඩනා ලද කරුණාවිතතවිමුක්තිය හෙතු කොට ගෙන, ප්‍රමිත වූ
(කාමාවචර වූ) යම් කම්පයක් ඇත්තම් එය එහි අතර ඉතිරි වා නො
රැදේ එය එහි ඒ මහද්ගතකම්ප මැඩ ගෙන ද නො සිටී. වාසෙට්ඨය,
මේ කරුණාවිතතවිමුක්තිය ද බුහම්සහනාවගට මඟ වේ

79 පුන ච පරං වාසෙට්ඨ භික්ඛු මුද්දිතාසහගතෙන වෙතසා එකං දිසං ඵරික්ඛා විහරති තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුසස්සං ඉති උභිමබ්බො තීරියං සබ්බභි සබ්බතතාය සබ්බාවන්තං ලොකං මුද්දිතාසහගතෙන වෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවේරෙන අව්‍යාපරේකික ඵරික්ඛා විහරති සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ බලවා සබ්බධමො අප්පකසිරෙනෙව වාසුද්දිසං විඤ්ඤාපෙය්‍ය ඵවමෙව ඛො වාසෙට්ඨ ඵවං භාවිතාය මුද්දිතාය වෙතො- විමුත්තියං යං පමාණකතං කම්මං න තං තත්ත්වසිද්ධාති න තං තත්ත්වසිද්ධාති අගමපි ඛො වාසෙට්ඨ මුහමුතො සහව්‍යතාය මහො.

80. පුන ච පරං වාසෙට්ඨ භික්ඛු උපෙක්ඛාසහගතෙන වෙතසා එකං දිසං ඵරික්ඛා විහරති තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුසස්සං ඉති උභිමබ්බො තීරියං සබ්බභි සබ්බතතාය සබ්බාවන්තං ලොකං උපෙක්ඛාසහගතෙන වෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවේරෙන අව්‍යාපරේකික ඵරික්ඛා විහරති. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ බලවා සබ්බධමො අප්පකසිරෙනෙව වාසුද්දිසං, විඤ්ඤාපෙය්‍ය ඵවමෙව, ඛො වාසෙට්ඨ ඵවං භාවිතාය උපෙක්ඛාය වෙතොවිමුත්තියං යං පමාණකතං කම්මං න තං තත්ත්වසිද්ධාති න තං තත්ත්වසිද්ධාති අගමපි ඛො වාසෙට්ඨ මුහමුතො සහව්‍යතාය මහො.

81. භං කිං මඤ්ඤාසි වාසෙට්ඨ? ඵවං විහාරී භික්ඛු සපරිග්ගහො වා අපරිග්ගහො වා?ති

“අපරිග්ගහො හො ගොතමි”

“සචෙරවිතො වා අචෙරවිතො වා?”ති

“අචෙරවිතො හො ගොතමි”

“සඛ්‍යාපජ්ඣා විතො වා අඛ්‍යාපජ්ඣා විතො වා?”ති

“අඛ්‍යාපජ්ඣා විතො හො ගොතමි”

“සංකිලිට්ඨවිතො වා අසංකිලිට්ඨවිතො වා?”ති.

“අසංකිලිට්ඨවිතො හො ගොතමි.”

“වසවතති වා අවසවතති වා?”ති

“වසවතති හො ගොතමි”

82 ඉති කිර වාසෙට්ඨ අපරිග්ගහො භික්ඛු අපරිග්ගහො මුග්ගො අපි නු ඛො අපරිග්ගහග්ග භික්ඛුනො අපරිග්ගහෙන මුහමුතො සද්ධිං සංසද්දති සමෙති?”ති

“ඵවං හො ගොතමි”

79 තව ද අනෙකක් කියමි වාසෙට්ඨය, මහණ තෙමි මුදිතාසහ-
ගත සිතින් එක් දෙසක් පැතිර ගෙන වෙසෙයි එසේ දෙවෙනි දෙස ද,
තෙවෙනි දෙස ද, සිවුවන දෙස ද පැතිර ගෙන වෙසෙයි. එසේ ම උඩ
දෙස ද යට දෙස ද සරස දැයි මේ හැම තැන ම සියලුදෙනා ම තමා හා
සමකයෙන් සියලු සතුන් ඇති ලොව (සියලු යන්ලොව) විප්ල වූ, මහද්වන
වූ, නොපමණ වූ, වෙර තැනි, නිදුක් වූ මුදිතාසහයිය සිතින් පැතිර ගෙන
වෙසෙයි වාසෙට්ඨය, යම්ගේ කාබලැති සක්විභින්නෙන් පහසුයෙන් සිය
සක්හසින් සිවුදිගුන් හඟවන්නේ ද, එ පරිදි ම වාසෙට්ඨය, මෙසේ වඩනා
ලද මුදිතාසහයිය මුහුණින් කරණ කොට ගෙන, ප්‍රමිත වූ කම් (කාමාවචර
කම්) අවශිෂ්ට නො වේ එය මහද්වන කම් මැඩ තමාට ඉඩ ගන්නට
නො ද සමත් වේ වාසෙට්ඨය, මේ මුදිතාසහයිය මුහුණින් ද බ්‍රහ්මසහාවයට
මග ය

80 තව ද, අනෙකක් කියමි, වාසෙට්ඨය, මහණ තෙමි උපෙක්ඛා-
සහගත සිතින් එක් දෙසක් පැතිර ගෙන වෙසෙයි එසේ දෙවෙනි
දෙස ද, තෙවෙනි දෙස ද, සිවු වන දෙස ද, පැතිර ගෙන වෙසෙයි.
එසේ ම උඩ දෙස ද යට දෙස ද සරස දැයි මේ හැම තැන ම සියලු
දෙනා ම තමා හා සමකයෙන් සියලු යන්ලොව විප්ල වූ මහද්වන වූ,
නොපමණ වූ, වෙර තැනි, නිදුක් වූ උපෙක්ඛාසහගත සිතින් පැතිර ගෙන
වෙසෙයි වාසෙට්ඨය, යම්ගේ කාබලැති සක්විභින්නෙන් පහසුයෙන් සිය
සක්හසින් සිවුදිගුන් හඟවන්නේ ද, එ පරිදි ම වාසෙට්ඨය, මෙසේ වඩනා
ලද උපෙක්ඛාසහයිය මුහුණින් කරණ කොට ගෙන ප්‍රමාණකාම කම් (කාමා-
වචරකම්) අවශිෂ්ට නො වේ එය මහද්වන කම් මැඩ තමාට ඉඩ ගන්නට
නො ද සමත් වේ වාසෙට්ඨය, මේ උපෙක්ඛාසහයිය මුහුණින් ද බ්‍රහ්මසහාවයට
මග ය

81 වාසෙට්ඨය, ඒ කිමැයි සිතයි ද? මෙසේ (බබ්බෙහෙරින්) වසන
මහණ තෙමි සත්‍රිපරිත්‍රහය ඇත්තේ ද? සත්‍රිපරිත්‍රහය නැත්තේ ද?"

[වාසෙට්ඨ] "සත්‍රිපරිත්‍රහය නැත්තේ ය, හවද් ගෞතමසිති "

[භාග්‍යවත්තු] "වෙර සිතැත්තේ ද? වෙර සිත් නැත්තේ ද?"

[වාසෙට්ඨ] "වෙර සිත් නැත්තේ ය, හවද් ගෞතමසිති."

[භාග්‍යවත්තු] "නිදුක් සිත් ඇත්තේ ද? නිදුක් සිත් නැත්තේ ද?"

[වාසෙට්ඨ] "නිදුක් සිත් නැත්තේ ය, හවද් ගෞතමසිති "

[භාග්‍යවත්තු] "කිලිපි සිතැත්තේ ද? කිලිපි සිත් නැත්තේ ද?"

[වාසෙට්ඨ] "කිලිපි සිත් නැත්තේ ය, හවද් ගෞතමසිති "

[භාග්‍යවත්තු] "වහවර්ථය (විහ්‍යවර්ථය දැක්වූ) ද? අවහවර්ථය
(විහ්‍යවර්ථය නැගුණේ) ද?"

[වාසෙට්ඨ] "වහවර්ථය (විහ්‍යවර්ථය දැක්වූ) ය, හවද් ගෞතමසිති "

82. [භාග්‍යවත්තු] වාසෙට්ඨය, වෙසෙ වූ සලි භික්ෂු තෙමි සත්‍රිපරිත්‍රහ
නැත්තේ ය බඩ ද සත්‍රිපරිත්‍රහ නැත්තේ ය සත්‍රිපරිත්‍රහ පැති බඩ පා
සත්‍රිපරිත්‍රහ නැති භික්ෂුන්ගේ සැසැදෙන බවින් වෙ ද? සත්‍රිපරිත්‍රහ වෙ ද?"

[වාසෙට්ඨ] "එසේ ය, හවද් ගෞතමසිති"

“සාධු වාසෙට්ඨ. සො වත වාසෙට්ඨ අපරිඤ්ඤාං භික්ඛු කායස්ස හෙදා පරමමරණං අපරිඤ්ඤාං චුහමුනො සභවස්සපඨො භවිස්සතිති ධානං මෙතං විජ්ජති”

83 ඉති කීර වාසෙට්ඨ අවෙරවිතතාං භික්ඛු. අවෙරවිතතාං චුහමි. අපි නු ඛො අවෙරවිතතස්ස භික්ඛුනො අවෙරවිතතන චුහමුනා සද්ධිං සංසද්දති සමෙති?”ති

“එවං හො ගොතමි”

“සාධු වාසෙට්ඨ. සො වත වාසෙට්ඨ අවෙරවිතතාං භික්ඛු කායස්ස හෙදා පරමමරණං අවෙරවිතතස්ස චුහමුනො සභවස්සපඨො භවිස්සතිති ධානං මෙතං විජ්ජති”

84 ඉති කීර වාසෙට්ඨ අඛ්‍යාපජ්ඣවිතතාං භික්ඛු. අඛ්‍යාපජ්ඣවිතතාං චුහමි. අපි නු ඛො අඛ්‍යාපජ්ඣවිතතස්ස භික්ඛුනො අඛ්‍යාපජ්ඣවිතතන චුහමුනා සද්ධිං සංසද්දති සමෙති?”ති.

“එවං හො ගොතමි”

“සාධු වාසෙට්ඨ. සො වත වාසෙට්ඨ අඛ්‍යාපජ්ඣවිතතාං භික්ඛු කායස්ස හෙදා පරමමරණං අඛ්‍යාපජ්ඣවිතතස්ස චුහමුනො සභවස්සපඨො භවිස්සතිති ධානං මෙතං විජ්ජති”

85. ඉති කීර වාසෙට්ඨ අසංකිලිට්ඨවිතතාං භික්ඛු. අසංකිලිට්ඨවිතතාං චුහමි. අපි නු ඛො අසංකිලිට්ඨවිතතස්ස භික්ඛුනො අසංකිලිට්ඨවිතතන චුහමුනා සද්ධිං සංසද්දති සමෙති?”ති

“එවං හො ගොතමි”

“සාධු වාසෙට්ඨ. සො වත වාසෙට්ඨ අසංකිලිට්ඨවිතතාං භික්ඛු කායස්ස හෙදා පරමමරණං අසංකිලිට්ඨවිතතස්ස චුහමුනො සභවස්සපඨො භවිස්සතිති ධානං මෙතං විජ්ජති.”

86 ඉති කීර වාසෙට්ඨ වසවතී භික්ඛු. වසවතී චුහමි. අපි නු ඛො වසවතීස්ස භික්ඛුනො වසවතීතා චුහමුනා සද්ධිං සංසද්දති සමෙති?”ති.

“එවං හො ගොතමි”

[භාග්‍යවත්තු] “මෑතුව වාසෙට්ඨය ඒ සත්‍රිපරිත්‍රහ තැනි භික්‍ෂු තෙම ඵකාන්තයෙන් කාබුත් මරණින් මතු සත්‍රිපරිත්‍රහ තැනි බඹුහුගේ සහභාවයට පැමිණෙත්තේ ය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන ය (ඇති එකක, විසූයුත්තක).”

83 [භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, මෙසේ භික්‍ෂු තෙම වෙර සිත් තැන්තේ ය බඹා ද වෙරසිත් තැන්තේ ය වෙරසිත් තැනි බඹා හා වෙර සිත් තැනි භික්‍ෂුහුගේ සැසැදෙන බවෙක් වේ ද? සමබවෙක් වේ ද?”

[වාසෙට්ඨ] “එසේ ය, හවද් ගෞතමසිති ”

[භාග්‍යවත්තු] “මෑතුව වාසෙට්ඨය, ඒ වෙරසිත් තැනි භික්‍ෂු තෙම ඵකාන්තයෙන් කාබුත් මරණින් මතු වෙරසිත් තැනි බඹුහුගේ සහභාවයට ගියෙක් වන්නේ ය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන ය

84. “වාසෙට්ඨය, මෙසේ මහණ තෙම නිදුක් සිතැත්තේ ය බඹා ද නිදුක් සිතැත්තේ ය නිදුක් සිතැති බඹා හා නිදුක් සිතැති භික්‍ෂුහුගේ සැසැදෙන බවෙක් වේ ද?”

[වාසෙට්ඨ] “එසේ ය, හවද් ගෞතමසිති ”

[භාග්‍යවත්තු] “මෑතුව වාසෙට්ඨය, ඒ නිදුක් සිතැති භික්‍ෂු තෙම ඵකාන්තයෙන් කාබුත් මරණින් මතු නිදුක් සිතැති බඹුහුගේ සහභාවයට ගියෙක් වන්නේ ය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන ය

85 [භාග්‍යවත්තු] වාසෙට්ඨය, මෙසේ භික්‍ෂු තෙම නොකිලිව සිතැත්තේ ය බඹා ද නොකිලිව සිතැත්තේ ය නොකිලිව සිතැති බඹු හා නොකිලිව සිතැති භික්‍ෂුහුගේ සැසැදෙන බවෙක් වේ ද? සමබවෙක් වේ ද?”

[වාසෙට්ඨ] “එසේ ය, හවද් ගෞතමසිති ”

[භාග්‍යවත්තු] “මෑතුව වාසෙට්ඨය, ඒ නොකිලිව සිතැති භික්‍ෂු තෙම ඵකාන්තයෙන් කාබුත් මරණින් මතු නොකිලිව සිතැති බඹුහුගේ සහභාවයට පැමිණෙත්තේ ය යන මේ කාරණය ඇත්තේ ය (විසූයුතු ය)”

86 [භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, මෙසේ භික්‍ෂුතෙම පුරුදුකළ විත්තවගිතා ඇත්තේ ය බඹා ද පුරුදුකළ විත්තවගිතා ඇත්තේ ය පුරුදු කළ විත්තවගිතා ඇති බඹා හා පුරුදුකළ විත්තවගිතා ඇති භික්‍ෂුහුගේ සැසැදෙන බවෙක් වේ ද? සමබවෙක් වේ ද?”

[වාසෙට්ඨ] “එසේ ය, හවද් ගෞතමසිති ”

“සාධු වාසෙධං. භො වත වාසෙධං වසවතඨී භික්ඛු කායස්ස හෙද පරමමරණං වසවතඨස්ස චුහමුතො සතවස්සපගො භවිස්සාතිති ධාතමෙන විජ්ජති”ති

87. එවං වුතෙන වාසෙධංතාරථාජා මාණවං භගවතං එතදවොචුං “අභික්ඛන්තං භො ගොතම අභික්ඛන්තං භො ගොතම සෙය්‍යථාපි තො ගොතම නික්ඛුජ්ජිතං වා උක්ඛුජ්ජය්‍ය, පටි ච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය, මූලභස්ස වා මග්ගං අවිනිවර්තය්‍ය, අකිකාරෙ වා තෙලප්පජ්ජාතං ධාරෙය්‍ය වක්ඛු- මනෙතා රූපානි දක්ඛන්තීති, එවමෙව ගොතා ගොතමෙන අනෙකපරිසා- රොත ඛණ්ඩං පකාසිතං එතෙ මගං භගවතං ගොතමං සරණං ගච්ඡාම ඛම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝඤ්ච. උපාසකො නො භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණ්ණපෙතෙ සරණංගතෙ”ති.

තෙවිජ්ජුන්තං නිට්ඨිතං තෙරසමං.

සීලකඛනිවග්ගො නිට්ඨිතො පඨමො.

[භාග්‍යවත්තු] “මැනව වාසෙට්ඨය ඒ පුරුදු කළ විත්තවගිතා ඇති භික්ෂු තෙම කාවුත් මරණින් මතු එකානාසයන් පුරුදු කළ විත්තවගිතා ඇති බඹුන්ගේ සහව්‍යාතාවට ගියෙක් වන්නේ ය යන පේ කාරණය ඇත්තේ ය (විකැපුන්නේ ය)”

87. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ කල්හි වාසෙට්ඨ භාරදාජ මාණවයෝ දෙදෙන “භවද්ද භෞතමයිති, දෙශනාව අභිකාන්ත යැ භවද්ද භෞතමයිති, දෙශනාව අභිකාන්ත යැ. තවද්ද භෞතමයිති, යමෙස් සැට්ඤා රු කොට තමන ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ ද, පිළිගත් දෙයක් වැසුම් කරන්නේ ද, මංමුලා බ්‍රිචක්කට මහ කියන්නේ ද, ඇස් ඇඟිලන් රූප දකිති යි අප්‍රරෙහි තෙල් පතනක් හෝ දරන්නේ ද, එසේ ම භවද්ද භෞතමයන් වහන්සේ විසින් නොසෙක් කරුණින් දහම් පවසන ලද යැ ඒ අපි භවද්ද භෞතමයන් වහන්සේ ද, බමිය ද භික්ෂුසංඝයා ද ශරණ යමුහ. භවද්ද භෞතමයන් වහන්සේ අප අද පටන් දිව් හිමි කොට සරණ ගිය උච්ඡවන් කොට දරන සේක් වා (හලකා වදාරන සේක් වා)” යි මෙ බස් කිවු ය

තෙළස්වන තෙවිජ් සුත්‍රය නිමිසේ ය.

ප්‍රථම ශිලාසකැවීමේ නිමි.

දීඝනිකායෙ සීලකඩ්ඩවග්ගෙ පද්‍යාකතමණිකා

	පිට්ඨකයා		පිට්ඨකයා
අ		අප්පකානි	248
අකට්ඨිමා	98	අප්පකානිපං	366
අකට්ඨා	98	අප්පකානිපට්ඨි	12, 114
අකඝ්ඤා	138	අප්පකානි	366
අකඝ්ඤාකා	262	අප්පකානිපට්ඨිග්ගා	112
අකඝ්ඤාකා	262	අප්පකානි	536
අකඝ්ඤාකා	92	අප්පකානි සම්පාදනං	62, 130
අකඝ්ඤාකා	358	අප්පකානි වූ සංකතවිනේයා	124
අකඝ්ඤාකා	12, 114	අප්පකානි	150
අකඝ්ඤාකා	12, 114	අප්පකානි	260
අකඝ්ඤාකා	10, 112, 114	අප්පකානි	206
අකඝ්ඤාකා	62	අප්පකානි	608
අකඝ්ඤාකා	226	අකඝ්ඤාකා	20
අකඝ්ඤාකා	226	අකඝ්ඤාකා	88
අකඝ්ඤාකා	154	අකඝ්ඤාකා	594
අකඝ්ඤාකා	112	අකඝ්ඤාකා	410
අකඝ්ඤාකා	154	අකඝ්ඤාකා	30
අකඝ්ඤාකා	208	අකඝ්ඤාකා	386
අකඝ්ඤාකා	16	අකඝ්ඤාකා	382
අකඝ්ඤාකා	208	අකඝ්ඤාකා	410
අකඝ්ඤාකා	208	අකඝ්ඤාකා	410
අකඝ්ඤාකා	16	අකඝ්ඤාකා	372
අකඝ්ඤාකා	16	අකඝ්ඤාකා	44
අකඝ්ඤාකා	156	අකඝ්ඤාකා	156, 206
අකඝ්ඤාකා	222	අකඝ්ඤාකා	30, 532
අකඝ්ඤාකා	410	අකඝ්ඤාකා	410
අකඝ්ඤාකා	438	අකඝ්ඤාකා	34
අකඝ්ඤාකා	594	අකඝ්ඤාකා	410
අකඝ්ඤාකා	364	අකඝ්ඤාකා	338
අකඝ්ඤාකා	146	අකඝ්ඤාකා	214
අකඝ්ඤාකා	30	අකඝ්ඤාකා	486
අකඝ්ඤාකා	148	අකඝ්ඤාකා	12, 114
අකඝ්ඤාකා	208	අකඝ්ඤාකා	132
අකඝ්ඤාකා	138	අකඝ්ඤාකා	92
අකඝ්ඤාකා	132	අකඝ්ඤාකා	10, 114
අකඝ්ඤාකා	114	අකඝ්ඤාකා	110
අකඝ්ඤාකා	16	අකඝ්ඤාකා	538

	පිට්ඨකය
අතක්කාවචර	20
අතච්ඡං	4
අතරමානො	154
අතික්කන්තමානුසික්ඛාය	138
අතිපි	232
අතිමාලුකං	158
අතියානං	16
අතිපිකාලො	216
අතිවෙලං	34
අතිනො අත්තපට්ඨානො	434
අත්තනො සමසමං	380
අත්තපට්ඨානො	424
අත්තං	22, 408
අත්තාධිනො	126
අත්තාතං	22
අත්ථගමං	28
අත්ථවරකෙන	216
අත්ථජාලං	80
අත්ථවාදී	8, 110
අත්ථසංඝනිතං	110
අත්ථසංඝිතං	414
අත්ථිකවනො	156
අත්ථිකවාදං	96
අත්ථ	266
අත්ථෙනන	6, 110
අද්දකමසුබසුබ්බමසන්නසංඝො	402
අද්දකමසුබ්බ අත්තං	54
අභගනො	82
අභගමාසිකං	372
අභගරියං	596
අභගං	236, 276
අභගානමග්ගපට්ඨනො	2, 138
අභුක්කො	30
අභගචෙත්සං	540
අභගනා	260
අභගවසමුප්පන්නං	50
අභගවසමුප්පන්නකිංකං	50
අභගෙත්ථවත්ථං	380
අභගභො	380
අභගෙත්තං	236
අභගවුත්තං	380
අභගවුත්තපදනි	20
අභගිකුකාමො	226

	පිට්ඨකය
අබොපිරෙවනං	20
අභගාදියං	32
අභගිකණ්ණ	136
අභගො	152
අභගත්තමනවාචං	92
අභගත්තසංඝො	40
අභගත්තාධිනො	126
අභගත්තනො	548
අභගත්තවා අත්තං	54
අභගත්තසංඝො ලොකසමං	40
අභගත්තං	538
අභගත්තකායානාමා	356
අභගිකුකො	30
අභගිරිති	30
අභගිරිති	4
අභගිසංඝොරොනො	404
අභගිසමභොගොනො	206
අභගිජ්ජාසංඝාතං	382
අභගිජ්ජාසංඝං	122
අභගිජ්ජා	382, 548
අභගියං	150, 226
අභගනො අත්තපට්ඨානො	434
අභගදීනවදානාමි	608
අභගවච්ඡාදො	266
අභගවත්තධම්මො	382
අභගාමිලො	132, 146
අභගිකුජ්ජනො	92
අභගිච්චා	32
අභගිච්චාදනපරිමිද්දනගෙදනං	
අභගිච්චාසංඝාතො	132
අභගිච්චාසංඝාතං	92
අභගිදානං	538
අභගිමොනා	98
අභගිමිත්තං	98
අභගිසංඝාතං	608
අභගිකුලයභොගි	278
අභගිග්ගානො	92
අභගිග්ගානො	156
අභගිග්ගානො	150
අභගිග්ගානො	138
අභගිග්ගානො	86
අභගිග්ගානො	80

පිටතරිකා		පිටතරිකා	
අනුපකෂකවේදි:	226	අනු	605
අනුපකෂකවේදි:	210	අනුපකෂකවේදි:	600
අනුපකෂකවේදි:	96	අනුපකෂකවේදි:	600
අනුපකෂකවේදි:	163	අනු	115
අනුපකෂකවේදි:	600	අනු	112
අනුපකෂකවේදි:	28	අනු	22
අනුපකෂකවේදි:	404	අනු	122
අනුපකෂකවේදි:	96	අනු	190
අනුපකෂකවේදි:	8, 110	අනු	210, 271
අනුපකෂකවේදි:	262	අනු	220, 320
අනුපකෂකවේදි:	262	අනු	246
අනුපකෂකවේදි:	122	අනු	16
අනුපකෂකවේදි:	170	අනු	392
අනුපකෂකවේදි:	264, 276	අනු	54
අනුපකෂකවේදි:	214	අනු	54
අනුපකෂකවේදි:	274	අනු	220, 320
අනුපකෂකවේදි:	112, 264	අනු	28
අනුපකෂකවේදි:	46	අනු	610
අනුපකෂකවේදි:	22	අනු	94
අනුපකෂකවේදි:	88	අනු	232
අනුපකෂකවේදි:	486	අනු	10
අනුපකෂකවේදි:	22	අනු	530
අනුපකෂකවේදි:	418	අනු	240
අනුපකෂකවේදි:	2	අනු	92, 161
අනුපකෂකවේදි:	212	අනු	366
අනුපකෂකවේදි:	20	අනු	366
අනුපකෂකවේදි:	212	අනු	230
අනුපකෂකවේදි:	226	අනු	206
අනුපකෂකවේදි:	268, 274	අනු	262
අනුපකෂකවේදි:	2	අනු	390
අනුපකෂකවේදි:	514	අනු	1
අනුපකෂකවේදි:	44	අනු	124
අනුපකෂකවේදි:	98	අනු	273
අනුපකෂකවේදි:	30	අනු	314
අනුපකෂකවේදි:	54	අනු	153
අනුපකෂකවේදි:	3	අනු	346
අනුපකෂකවේදි:	40	අනු	11
අනුපකෂකවේදි:	39	අනු	22
අනුපකෂකවේදි:	35, 40	අනු	273
අනුපකෂකවේදි:	78	අනු	273
අනුපකෂකවේදි:	130	අනු	420, 60

	පිටුව බිංකා
අපානභිකං	438
අපාඛාධං	438
අපාසුකතරා	32
අපොකච්චානි	130
අපොච්චනාම	82, 388, 438, 542
අපොසකඛතරා	32
අපච්චං	128
අඛලා	92
අඛබ්බෙත	126
අඛබ්බුමොදුති	276
අඛබ්බුමොදෙය්‍ය	416
අඛතානුටිකො	230
අඛතාචික්ඛති	358
අඛගුට්ඨාසි (වඛකමං)	212
අඛගුජ්ජලනං	18
අඛගුන්තාමෙය්‍යං	246
අභෙකාකාසං	124
අභෙකාකාසිකො	366
අභෙකාකාසෙ	152
අභෙකාකාසො	108
අඛ්‍යාතෙතා	234
අඛ්‍යාකතං	410
අඛ්‍යාපනනච්චෙතා	124
අඛ්‍යාසෙකසුඛං	122
අභික්ඛන්තං	146
අභික්ඛන්තන	124
අභික්ඛම	86
අභිජාතිත්‍ර	92
අභිජානාති	276
අභිජානාසි	90
අභිජ්ජමානෙ (උදකෙ)	136
අභිජ්ඣං	124
අභිජ්ඣා දෙමනස්සා	122
අභිඤ්ඤා	20
අභිඤ්ඤාතකොලඤ්ඤා	154
අභිඤ්ඤාතා	594
අභිනන්දනකෙතු	608
අභිනන්දං	92
අභිනින්නාමෙති	132
අභිනිප්ථාදෙය්‍ය	136
අභිනිබ්බතතිස්සා	546
අභිනිමනෙතය්‍යාමපි	104

	පිටුව බිංකා
අභිනිතරති (විතතං)	132, 136, 158
අභිසංසිද්ධාති	484
අභිභු	30
අභිරුපො	226
අභිරුහිකා	56
අභිවදන්ති	20
අභිවජ්ජ	260
අභිසංඛරෙය්‍ය	404
අභිසංජ්ඣං	158
අභිසංඤ්ඤාතිරෙය්‍යො	390
අභිසංඤ්ඤාති	128
අභිසංචං	364
අමනසිකාරා	402
අමරුච්චෙකචං	44
අමරුච්චෙකචපිකා	44
අමහගතං විතතං	138
අමාහං	488
අමුත්‍ර	22
අමිං වා පුට්ඨං	92
අමිට්ඨො	150
අමිට්ඨකියං	80
අමිට්ඨනෙ	82
අමොකුචං	164
අරඤ්ඤං	124
අරඤ්ඤායතනං	206
අරහති භවිතුං	276
අරියානං උපචාදකා	142
අරියා පරමා පඤ්ඤා	380
අරියාය සන්තුට්ඨියා	122
අරියෙත ඉන්ද්‍රියසංවරෙත	124
අරියෙත සතිසම්පජ්ඤාඤාන	124
අරියෙත සිලකඩ්දෙනිත	124
අරුපො අත්තපට්ටිලාහො	424
අරුපි අත්තා	56
අරොහො	54, 420
අච්ඡන්ධං භාසෙය්‍යං	4
අච්චං	613
අච්චවතති	612
අච්චා	92
අච්චාසචං	144
අච්චිපානධමමො	332
අච්චිපට්ඨානධමමො	32

පිටසබ්බසා		පිටසබ්බසා	
අවමුත්තං චිත්තං	138	ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසුමුම -	
අවිසංවාදකො	6, 110	සව්වසඤ්ඤා	404
අවුසිතවා	156	ආකිඤ්චඤ්ඤායතනුපගො	62
අවුසිතවාදෙන	156	ආකිණණමනුස්සා	484
අචර්ථිකතා	610	ආකිරිතා	128
අච්ඡාපජ්ඣාපිනෙතා	610	ආකොට්ඨි	154
අච්ඡායනනෙකා	606	ආනගිං	358
අසබ්බිලිට්ඨවිනෙතා	610	ආවමනං	20
අසජ්ජමිත්තං	136	ආවර්ගපාවර්ගං	226
අසඤ්ඤාසතා	50	ආවර්ගමනසුතා	598
අසඤ්ඤි	390	ආවාමනරක්ඛං	386
අසඤ්ඤිතබ්බං	94	ආවාර්ගොවරසමපනනා	110
අසමාහිතං චිත්තං	138	ආවිකෙකයා	146
අසමිතිතාඛතතිසංකූලා	230	ආජ්චකසතෙ	94
අසිතෙ	124	ආතප්පමනාය	22
අසිලකම්මං	16	ආතප්පා	22
අසාපරං	12, 114	ආතාපි	386
අසාප	4	ආදායපඤ්ඤා	18
අසාපිට්ඨ	210	ආදායං	12
අසාප්පවන	168	ආදසෙ	138
අසාසුඤ්ඤා	114	ආදිකල්පණං	150
අසාලකම්මං	16	ආදිච්ඡෙදවිතානං	18
අසාමායං	266	ආදිකුඤ්ඤා	164
අසාදං	28	ආදිතතං	164
අසායොගා	88	ආදිමුසමිතිසංකං	414
අසසුමුඛො	274	ආදිසති	488
අභිච්ඡා	16	ආදිතවං	28
අභිතිඤ්ඤා	134	ආදෙසනාපාචිකාරියං	486
අභිතිඤ්ඤායා	60, 424	ආනජ්ඣනො	5
අභු	86	ආනුප්පබ්බි කපා	220
අභුමා	32	ආනෙඤ්ඤාසනතන	132
අභෙකුඤ්ඤාචරියං	92	ආපසාකායං	96
අභො වස	30	ආහසාරසංචතනනිකා	30
අභො වස රෙ	216	ආමකඛඤ්ඤාපටිගගණං	112
		ආමකමංසපටිගගණං	112
ආ		ආමිසසංනතිසං	10, 112
ආකම්බති	386	ආමුත්තමණිකාභරණං	212
ආකම්බිතං	236	ආමො	606
ආකාසං	12, 96, 114	ආයනිසංචරාය	146
ආකාසානඤ්ඤායතනසුමුම -		ආයමුඛං	130
සව්වසඤ්ඤා	402	ආයාචනා	600
ආකාසානඤ්ඤායතනුපගො	60	ආයුකතයා	30

[illegible]

පිටපි බහු	
උච්චාසය නමහාසය නා	12, 112
උච්චාදනං	12
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	60
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	80
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	60
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ් (සතො සතතයා)	60, 96
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	594
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	2
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	12
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	28
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	484
උච්ච්ඡ්ඡ්	126
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	230
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	78
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	130
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	130
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	366
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	220
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	82
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	12, 114
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	364
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	88
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	610
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	124
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	54
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	54
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	20
උච්ච්	80
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	166
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	388
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	390
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	356
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	248
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	544
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ් (සා)	364
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	34
උච්ච්ඡ්ඡ්	216
උච්ච්ඡ්	422
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	22
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	276
උච්ච්ඡ්ඡ්	358
උච්ච්ඡ්ඡ්	22

පිටපි බහු	
උච්ච්ඡ්	22
උච්ච්ඡ්	16
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	82
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	164
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	538
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	156
උච්ච්ඡ්ඡ්	414
උච්ච්ඡ්ඡ්	88
උච්ච්ඡ්ඡ්	148
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	78
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	46
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	46
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	220
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	66, 132
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	402
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ් (ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්)	18
උච්ච්ඡ්ඡ්	130
උච්ච්	16
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	6, 62
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	6
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	366
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	130
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	12, 114
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡ්	136
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	78
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	10, 114
උච්ච්	248
උච්ච්	262
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	366
උච්ච්ඡ්ඡ්	616
උච්ච්ඡ්ඡ්	114
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	16
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	248
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	18
උච්ච්ඡ්ඡ්ඡ්	548
උච්ච්ඡ්ඡ්	262
එ	
එකංච්ඡ්ඡ්	328
එකංච්ඡ්	416
එකංච්ඡ්	418
එකංච්ඡ්	240
එකංච්ඡ්	544

පිටකය		පිටකය	
එකවිඳාසනනිකා	28	මදනකුමාරපවයො	132
එකවිඳාසනනිකා	28	මදනනි (සොනං)	548
එකවිඳං අසාසනං	28	මදනවිඳාසනා	212
එකවිඳං සාසනං	28	මදනවිඳනානං	484
එකනාසකුද්දි අනානා	54	මනාසා	610
එකනාසකුද්දි අනානා	54	මනිතපත්තපාණිං	322
එකනාපරිපුණ්ණං	108	මපපාතිකා	48
එකනාලොභී	12, 114	මපපාතිකො	322
එකනාසුඛං ලොකං	420	මපානභූතො	266
එකනාසුඛි	54, 420	මමුනෙවර්ණං	246
එකාපසාසිකො	366	මරමනනා	6
එකභානිකො	8, 110	මරමනාසිනානං	332
එකමංසවලං	90	මවාදපටිකරාය	266
එකමංසපුණ්ණං	90	මවුට්ඨා	610
එකසාලකො	388	මසතිනං පටිමොකො	20
එකාගාරිකං කපුරානො	90	මසකකනනිකා	548
එකාගාරිකො	364	මහාය	550
එකාලොපිකො	364	මලාරිකං	82
එකාසිකං	364	මලාරිකා සකුද්ද	404
එකොද්දිහාවං	130	මලාරිකො අනපටිලානො	424
එනතකපරමා	244		
එනතකවිඳණ්ණං	232	ක	
එවංඅභිසම්පරායං	28	කංසකුට	8, 112
එවංගතිකා	28, 88	කංසපාලෙ	128
එවංගතිනා	28	කබ්බිති	214
එවංගොනනා	22	කච්ඡලකඩණං	16
එවංපරාමට්ඨා	28	කට්ඨිකං	12, 114
එවමාසුපරිසරනානා	22	කණ්ණකො	366
එවමාසාරො	22	කණ්ණොමි	16
එවමපි නො	44	කණ්ණොමාපසාසිකො	366
එවංවණ්ණං	22	කණ්ණොපපතං	18
එවංසුඛකපටිසංවේදී	22	කණ්ණොතෙලං	20
එසිකට්ඨාසිට්ඨිකො	22, 98	කණ්ණසුඛා	8, 110
එසිකදනානිකො	364	කණ්ණසොනානි	214
එසිකාගතවාදී	230	කණ්ණොකාලකඩණං	16
එලකමනතරං	364	කණ්ණොකිනානා	358
		කණ්ණො	154, 358
ම		කතපරපවාද්ද	46, 358
මකාසං කපුරාති	88	කතනා	80
මකනිතපපට්ඨිකාසු	212	කතනාසො (මකනානං)	600
මගච්ඡනාති	600	කපාසලාපො	216
මගමනං (වජ්ජිමසුරියානං)	18	කදුච්ඡි	30
මකපරෙය්	78	කනකාරද්ධානමග්ග	128

පිටුබිඳු		පිටුබිඳු	
කෙ		කෙමනනතුණි.	
කෙවිලො:	78	කෙමි.	128
කෙවිලපරිපුණණි.	150		18
කෙවලං.	212	ක	
කෙසකවබ්බං.	366	කණකා:	88
කෙසමසුලොවකො:	366	කණනා:	18
කෙසමසුලොවනානුගොග-		කණාචරියසංවකසඤ්ඤා:	358
මනුසුකො:	366	කණාචරියො:	82
කෙසෙසු ගහෙකො:	592	කණි:	82
කො		කණිගුතා:	222
කොමුදිය:	82	කණි (පුඤ්ඤනං)	106
කොසලකා:	324	කණියො (ඉඵ)	152
කොසෙසං:	12, 114	කණිං ව:	358
කොසොභිනෙ ව වන්දගුගො	214	කණ:	124
ක		කථිතා:	608
කණ:	148	කකිසනාතිඨි:	110
කනනපිණ්:	16	කමතිරා:	22
කනනං:	248	කලයානා:	278
කනනිසි:	604	කකපතිනෙවිසිකා:	270
කනෙත:	222	කා	
කනිසිප්:	112	කාබනි:	538
කමෙස:	106	කාමසානා:	262
කලිකං:	12, 114	කාමබමමා:	110
කා		කාමසරණානි:	596
කාණ්ණමනකා:	248	කාමසංමනනං:	208
කාටිච්චමමාදාය:	206	කාලකබ්බිකං:	608
කි		කි	
කිඛ්ඛා:	34	කිරිගුහං:	124
කිඛ්ඛාපදෙසිකා:	34	කි	
කිපිතසද්ද:	86	කිතං:	114
කි		කො	
කිණකාමරාණො:	230	කොතමසංවකසඤ්ඤා:	360
කි		කොතනපටිසාරිනො:	170
කිරපරියනෙතන:	90	කොතනවාදවිනිබ්භා:	172
කිරපං:	164	කොතනවාදො:	172
කිරමුණ්ඩං:	168	කොවාලකබ්බං:	16
කිරිසෙකො:	158	කොතකං:	12, 114
කෙ		කොමගතකබ්බා:	366
කෙතනවන්තපටිගහණ:	112	කොලකබ්බං:	16
කෙමට්ඨිතා:	262	ක	
		කට්ඨකං:	12, 114
		කරාවාසො:	108
		කාසවණ්දනපරමතාය:	104

පිටිකඩකා		පිටිකඩකා	
කිය		නි	
කියනො	82	නිට්ඨානදනනියො	364
කියනුදසානාය	132	නිණ්හකො	366
කියනො	406	නිණ්හවිච්ඡිකියො	124, 220, 320
කියනුදසානො	408	නිණ්හො කොනානො	440
කියනිපරිවරො	106	නිනතිරියො	596
		නිනිං කොරොති	82
සි		නිර්මානකො	14
සිතො	124	නිර්මානි	366
සෙ		නිරොකුඛො	136
සෙති	124	නිරොපනපද	230
න		නිරොදුසොන	210
නකනපරියාකනො	26	නිරොපබ්බතො	136
නකනි	26	නිරොපාකාරො	136
නග්ග	148	නිරොහාවො	136
නවරං	414	නිරොරධො	280
නවරු	548	නිරදසො	536
නකුට්ඨකොමි	16	නු	
නකුට්ඨකොමි	70	නුච්ඡිකකොකොමි	600
නකුට්ඨකොමි උපාදානො	78	නුච්ඡිකොමි	124
නකිං කොනො	130	නුලාකුටි	8, 112
නකො අමුත්ත	404	නු	
නකපරිවරිකොමි	332	නුලිකො	12
නපං පටිපද	414	නුලිකො	114
නපංගකොමි	536	නෙ	
නපංගකොමි	28, 172, 412	නෙපොකොයො	96
නපංගිපි	44	නෙපොකොයො	146
නපංගුපං	22	නෙපොකොමි	16
නපංගුපිං	110	නෙපිඤ්ඤ	150
නදකො	160	නෙපිඤ්ඤ	598
නදකොති	80	ථ	
නදකොපොකො	408	ථකොලකොයො	366
නදකොපොකො	82	ථා	
නං ජිවං නං සරිරං	334	ථාලිපාකො	166
නපබ්බකොමි	384	පි	
නපකො	356	පිනකොතිවරණො	610
නපො	356	පිනකොති	124
නපොකො	94	පි	
නපොකොකොමි	366	පිකොමි	61
නා		පිකොමි	364
නාකොකොමි	164	පි	
		පිකොමි	248

පිටිබිතූ		පිටිබිතූ	
පේනා	6, 110	දිව්‍යාලං	80
පේනාමයන්ති	600	දිව්‍යාලං	28
ද		දිනනපාටිකඩිති	6, 110
දකුණිනති	80, 146	දිනනාදුසි	6, 110
දකුණින	128	දිබ්බා ගබ්බා	546
දකුණිකං	12	දිබ්බානං ගබ්බානං	546
දකුණිතප්පිතං	274	දිබ්බාය සොනබාදුය	138
දකුණිපාහාරං	278	දිබ්බාන විකල්පා	142
දකුණිමනනරං	364	දිබ්බා	60
දකුණිසුද්ධං	114	දිව්‍යාලං	250
දකුණිලකුණං	16	දිව්‍යා	160
දකුණිකං	210	දිව්‍යාලං	18
දකුණිකං	364	දිව්‍යාලං	32
දකුණිකුණානං	96	දිව්‍යාලං	212
දකුණිකුණානං	366	ද	
දකුණිකුණානං	616	දකුණිකුණානං	144
දකුණිකුණානං	274	දකුණිකුණානං	144
දකුණිකුණානං	16	දකුණිකුණානං	144
දකුණිකුණානං	90	දකුණිකුණානං	94
දකුණිකුණානං	6, 110	දකුණිකුණානං	162
දකුණිකුණානං	12, 114	දකුණිකුණානං	372
දකුණිකුණානං	80	දකුණිකුණානං	130
දකුණිකුණානං	262	දකුණිකුණානං	20
දකුණිකුණානං	158	දකුණිකුණානං	32
ද		දකුණිකුණානං	18
දකුණිකුණානං	20	දකුණිකුණානං	18
දකුණිකුණානං	126	දකුණිකුණානං	20
දකුණිකුණානං	334	ද	
දකුණිකුණානං	88	දකුණිකුණානං	8
දකුණිකුණානං	126	දකුණිකුණානං	8, 14
දකුණිකුණානං	16	ද	
දකුණිකුණානං	274	දකුණිකුණානං	18
දකුණිකුණානං	112	දකුණිකුණානං	18
දකුණිකුණානං	16	දකුණිකුණානං	526
ද		ද	
දකුණිකුණානං	62	දකුණිකුණානං	94
දකුණිකුණානං	220, 320	දකුණිකුණානං	52
දකුණිකුණානං	540	දකුණිකුණානං	52
දකුණිකුණානං	48, 358	දකුණිකුණානං	52

පිටිබ්බකා		පිටිබ්බකා	
දා		නවනීතං	
දාට්ඨනනරකපො	94	නභාපභා	434
දාට්ඨපට්ඨපදා	94	නභාපනං	88
දාතනිංසමිභාපුරිසලකඩණාති	152	නභාපිතො	20
දාගාරිකො	364	නලකාරා	542
දාග්ලොපිකො	364	නලාටමණ්ඩලං	83
			214
බ		නා	
බහුකා	12, 114	නාගපතා	324
බහුභාහා	88	නාගසා භූමි	88
බහුලකඩණං	16	නාගාමාසසතෙ	94
බමමකඩු	148, 320	නාගිමුච්චි	212
බමමජාලං	80	නාතතකපං	14
බමමට්ඨිතං	416	නානතතසකුසුතං	60, 402
බමමකො	268	නානතතසකුසුද්දි අතතා	54
බමමනිශාමිකං	416	නානතතවං	54
බමමපරිතායො	80	නාතාගිප්පිතතිකතං	4
බමමරාජානං	146	නාතාමග්ගනාති	596
බමමවාදී	110	නාමිකකුසුදුච	600
බමමසංඝිතං	414	නාගිකාසොනාති	214
බමමිකං	104	නාමිකං	12
බමමිකා	548		
බාරං අනුප්පවෙවෙජ්ජය	130	නි	
බුද්ධා	32	නිකති	8, 112
බො		නිකුප්පිතං	146
බොපතකං	114	නිගණ්ඨිතබ්බා	94
බොමතං	10	නිගමිකානා	262
		නිගමිකාමිතතං	208
න		නිගමිකාසො	86
නදලමිට්ඨයසබ්බිතා	358	නිලෙවං	32
නදලමිට්ඨයා	358	නිප්පිංසිතාපො	14
නකතතතතතාසො	18	නිට්ඨානං	274
නකතතතානං පට්ඨමිතං	18	නිඤ්ඤාසිතබ්බං	550
නකතතතානං උප්පට්ඨමිතං	18	නිත්ථරොස	128
නගරාපකාරිකාපු	212	නිබ්බානවිතං	8, 110
නවං	114	නිත්තනාමෙත්ථා	214
නවවනිතවාදිත	112	නිත්ථණ	20, 158
නවෙවනතා	262	නිත්ථිතිකෙති	132
නව්ජනතං	156	නිත්ථසිකා	14
නඤ්ඤමමං	20	නිබ්බිදය	414
නරකපපාතං	592	නිබ්බුති	28
නුවං බිඤ්ඤා	540	නිබ්බුද්ධං	10, 114
		නිබ්බුසිතතතා	30

පිට්ඨකයා		පිට්ඨකයා	
පිතෙ	124		
පිතෙනධි	88		
පි			
පුඤ්ඤකම්මයා	30	එද්දගතො	90
පුඤ්ඤකිත්තියං	130	එරුසං වාචං	110
පුඤ්ඤමොග	82	එරුසා	156
පුඤ්ඤපච්ඡාදානං	232	එලකච්චරං	366
පුඤ්ඤපායනකානි	88	එලකසෙය්‍යං	366
පුබ්බකා ඉසයො	600	එසාපච්චයා	72
පුබ්බනාකපටිකා	20	එසායතනෙති	78
පුබ්බනාකං ආරබ්භා	20	එච්චිතං	112
පුබ්බනාකානුදිට්ඨිතා	20	එසුට්ඨාරං	438
පුබ්බනාකපරනාකපටිකා	66		
පුබ්බපුරිසො	162	පි	
පුබ්බසාසි	231	පිතා	484
පුබ්බවිචාරි	104		
පුබ්බවිචාරි	22	පි	
පුබ්බවිචාරිනානුසංකිඤ්ඤාය	104	පුසති	22
පුරකකතො	88	පුසා පුසා බ්‍යන්තිකරොති	78, 94
පුරාණබ්‍යන්ති	540		
පුරිමිතරානි	390	බ	
පුරිමිති දිවසානි	390	බන්ධනං	608
පුරිසකායෙ	92	බන්ධනාසාරෙ බද්ධො	126
පුරිසපානමො	92	බන්ධුපාදපච්චා	154
පුරිසද්විමසාරපි	86	බරිසිසායාය	274
පුරිසනකරගතාය	364	බලකං	10, 114
පුරිසපරකකමො	92	බලමනනා	126
පුරිසභූමියො	94	බලි	274
පුරිසලකකණං	16	බලිමුඛරෙය්‍ය	262
පුරුහිතං	262	බවතිරිවා	596
		බහුජනකනා	110
පෙ		බහුජනමානාපා	110
පෙකකං	112	බහුසුතක	216
පෙකකානං	10		
පෙමණීයා	110	බා	
පෙසකාරා	88	බාලෙ	94, 234
පෙසාවා	94		
පෙසායා	274	බි	
පො		බිජගාම	8, 10, 112
පොරාණානි ඉණමුලානි	126	බිජබිජමෙව	112
පොරිසා	226	බිජගතනං	262
පොරි	8, 110		
		බු	
		බුද්ධං සරණං ගච්ඡති	280
		බුද්ධො	86
		බ්‍යාපාදපදෙය්‍යං	124

[illegible]

පිටිබඩකා		පිටිබඩකා	
මහෙසියා	12, 114	මවුන්දුරු	544
මනෝපද්මයා	34	මවුන්දුරුකමමයමාදා	144
මනෝමයා කායා	134	මනෝමවෙ	88
මනෝමයා	30		
මනෝමයා	60, 408	මු	
මනෝමයා අනුපට්ඨානො	424	මුඛනිමිතනං	138
මනුජායා	228	මුඛනොමං	16
මනුචරා	150, 226	මුඛනොකාකා	104
මනුපදං	210, 598	මුඛනො	608
මනු	238	මුඛනො	538
මනුනං කානුනො	210	මුඛනො	134
මනුනං පටිනුනො	210	මුඛනො	114
මනු	48	මුඛනො	154
මනුනො	366	මුඛනො	364
මනුනො විනු	138	මුඛනො	262
මනු	86	මුඛනො	138
මනුපට්ඨානං	18	මුඛනො	220
මනුනො	88	මුඛනො	18
මනුනො	280	මුඛනො	88
මනුපට්ඨානො	212	මුඛනො	162
මනුපට්ඨානො	152	මුඛනො	122
මනුමුනො	30, 534	මුඛනො	364
මනුනො	530	මුඛනො	84
මනුනො	248		
මනුනො	528	මු	
මනුනො	112	මුඛනො	112
මනුනො	608	මුඛනො	20
මනුනො	32	මුඛනො	16
		මුඛනො	16
		මුඛනො	146
මා			
මානුකා	324	මම	
මානුකා	60, 132	මමනො	114
මානුකා	8, 112	මමනො	16
මානුකා	172	මමනො	368
මානුකා	172	මමනො	364
මානුකා	260		
මානුකා	94	මම	
මානුකා	88		
ම		මමනො	12, 114
මමනො	16	මමනො	412
මමනො	16	මමනො	430
මමනො	16	මමනො	274
		මමනො	48

[illegible]

පිට්ඨකයා		පිට්ඨකයා	
රු		ච	
රුකඩමුලං	124	වඩකකං	12, 114
රුපසඤ්ඤානං	60	වච්ඡකරසකානි	248
රුපසඤ්ඤානං සමචික්කමං	402	වච්ඡකරීසකානි	248
රුපි	60	වජේජසු	110
රුපි අත්තං	54, 56	වඤ්චන	8, 112
රුපි ච අරුපි ච අත්තං	56	වඤ්චෙති	86
		වඤ්ඤා	98
රෙගෙ	18	වඤ්ඤාසා	22
		වට්ටකසුඤ්ඤා	114
ල		වට්ටකලකඩ්දිවගෙහ	16
ලකඩ්දිවගෙහ	82	වණ්චවර්ජනාය	80
ලජ්ජ	6	වණ්චපට්ඨානි	80
ලච්ඡිකා	158	වණ්ණං	20
ලපකා	14	වණ්ණවතනතරො	82
ලමුජං ව්‍යාකරෙය්‍ය	92	වණ්ණණං	238
ලහුට්ඨානං	438	වත භො	82
ලහුසා	156	වතෙන	94
		වත්ථලකඩ්දිවගෙහ	16
ලී		වත්ථසනනිතිං	112
ලීච්ඡිපට්ඨසාය	324	වජ්ජකමමං	20
		වජ්ජපට්ඨකමමං	20
ලී		වජ්ජපට්ඨකිරණං	20
ලීඛාජ්ජිං	356	වජ්ජපිජ්ජා	16
ලීඨංසු	274	වජ්ජි	22
		වදෙනති	358
ලෙ		වඩ්ඛකන	112
ලෙණගවෙසි	164	වග්ගි	168
		වතපථං	124
ලො		වතමුලප්පලාගාරො	368
ලොකං	22	වමනං	20
ලොකකඩ්දිවගෙහ	14	වමොනෙතං	156
ලොකනිරුත්තියො	436	වයො අනුප්පනෙතං	82
ලොකපඤ්ඤානිකො	436	වයො (භොගානං)	126
ලොකවිදු	86	වසවනති	30, 532, 612
ලොකවෙසාරා	436	වසි	30
ලොකසමඤ්ඤා	436	වසකමමං	20
ලොකායතං	18	වළුවාරාමාරායන	154
ලොකායතමිහාසුරිකලකඩ්දිවගෙහ		වංසං	10, 114
අත්තයො	150		
ලොහබමමං	540	චා	
ලොමගට්ඨජානො	86, 164	චාකරීරං	366
ලොමහංසො	86	චාචාපිකෙසං	44, 46
ලොහිතසභාමං	16		

පිටිකි බිණා		පිටිකි බිණා	
වාඩාසතකිකොදකෙන	414	විතයවාදී	110
වාඩිතමිනුවාමෙවනති	210	විනිවරණවිතනං	220
වාදනුඩාදෙ	356	විපතෙය්‍යා	276
වාදිතං	112	විපරාමොස	8, 112
වායසවිජ්‍යා	16	විපරාමිතනං	14
වායොකායං	96	විපරිණමිතති	98
වාහනෙ	212	විපරිණමධමමා	82
වාළකමිලං	366	විපරිණමිකුලාංගාවා	62
වාළවිජ්‍යා	12	විපරිණයනති	212
වාළමෙවිඳිවා	46, 358	විපුලා	260
වි		විපාකතා	4
විකටිකොප්තානුයොගං	366	විපාපිසාමරා	288
විකටිකං	12, 114	විපාසනනා	122
විකාලකොප්තා	110	විභවං	60
විකිරණං	18	විභූතං	12
විකෘතවිතනං	138	විභූතවිතනං	112
විගච්ඡිකාති	268	විමුතං විතනං	128
විගතකපංකපො	220, 320	විමුතාසමිතිකුලං	144
විගතවාපලො	230	විරාමාය	414
විගතාභිජේකින	124	විරුද්ධවිකාකරණං	18
විගතපකෘතිලෙහෙ	136, 138, 140	විරොචනං	20
විගතමහා	596	විලාපො	86
විගතාභිකාකපං	14	විලෝකිතෙ	124
විහංගො	44	විවරිකාපෙස	140
විමාදිතං	62, 488	විවරිකා	30
විමිකිවිජ්‍යා	214	විවිතනවිජ්‍යො	152
විමිකිවිජ්‍යා	124	විවිදනං	18
විමිකිවිජ්‍යානිවරණං	610	විවරිමිනුපතති	98
විමිතකාලකං	212	විවරෙය්‍ය	146
විමිතකවිජ්‍යා	16	විමාදෙ	596
විජ්‍යාසමපද	206	විමාහනං	18
විජ්‍යාසමපනනා	86, 206	විමාමහා	172
විකුලාණං	538	විමිමි	128
විකුලාණකුලාණකතනුමි සමිමං		විමිතං සෙනාසනං	124
සකුලාණං	400	විමෙකපිතිනුමිනුමිමසමිසකුලාණං	400
විකුලාණකුලාණකතනුමි	62	විසමිජ්‍යා	18
විකුලාණකතනුමි (අනුමා)	226	විසාරදෙ	382
විතකතිතං	62, 488	විසුකදසකතං	10, 112, 114
විතකකතං	488	විසුකධාය	226
විතවාසිතතනා	616	විසුකුලාණං	236
විදිතධිමෙමා	320, 220	විසාරදකෙන	280
විධා (කිසො)	288	විසාරපවිජ්‍යායං	326

පිටසංඛ්‍යා		පිටසංඛ්‍යා	
සමසයා	30	සමමුඛිභාවවපි	510
සමසමෝ	242	සමමොදකො	230
සමාදපෙසි	268, 440	සමමොදනීයං	90
සමාදයෙව පක්කමති	124	සමමොයා	34
සමාදිසතු	484	සයනසන්ධිං	112
සමාගිකඩකිසා	440	සයමපටිභානං	28
සමාගිජ්ඣිත්තපුත්තම-		සයමපභා	80
සව්වසඤ්ඤා	402	සරණගමනෙති	280
සමාරකං	108	සරණගෙවසි	164
සමාරමහා	8, 110	සරපටිත්තාණං	16
සමාතිතං චිත්තං	138	සරා	94
සමිජ්ඣය්‍යං	126	සරාගං චිත්තං	138
සමිඤ්ඤා	124	සලාකහසං	114, 12
සමිපවාටි	440	සලුකන්ධයං	20
සමුනෙතජෙසි	268	සවෙරවිනෙතා	610
සමුදයං	28	සව්‍යාපජ්ඣවිනෙතා	610
සමුදයසඤ්ඤාති	544	සසානවාදා	22
සමුහනිසායාමි	262	සසානිසමං	22
සමුහිතං	210, 598	සසානෙතා	22
සමෙති	598	සසාමිණ්‍යාගමණිං පජං	108
සමොහං වා චිත්තං	138	සනබමමිකො	162, 356
සමපජානකාරී	124	සනබමමන	240
සමපජ්ඣති	206, 600	සනව්‍යතං	30
සමපජ්ඣලිතං	164	සහසාකාරා	8, 112
සමපදමිදං	540	සතිතං	14
සමපසිද්ධති	214	සංයමෙන	90
සමපහංසෙසි	268	සංයොජනානං	332
සමපායෙය්‍යං	48	සංවට්ටකපො	140
සමථපලාපං	110	සංවට්ටති	30
සමබ්‍රහ්මා	154	සංවට්ට විවට්ටකපො	140
සමබ්‍යාධො	108	සංවට්ට විවට්ටං	24
සමබ්‍යානතං	12	සංවදනං	18
සමබ්‍යාධිපරායණො	332	සංවද්ධාති	130
සමමග්ගතා	96	සංවිෂයා	86
සමමෙදව	220	සංවිද්ධෙතසාමි	106
සමමනති	160	සංවිධානං	262
සමමාදිට්ඨිකමමසමාදානා	112	සංවුත්තාභාරො	154
සමමාපට්ටත්තා	96	සංවුතො	104
සමමාමනාසිකාරමනාස	22	සංසරන්ති	22
සමමාසමුච්ඡිනෙතා	60	සංසාරසුද්ධිං	94
සමමාසමුද්දායා	86	සංසුද්ධිගහණිකො	226
සමමුඛා	536	සංභිතානං	8, 110
		සවාගතා	388

පිටුබලය		පිටුබලය	
අස		හත්ථිගවාසකවලවංචපටිග්ගහණ	
සෙට්ඨා	30	හත්ථිගිවංග වා නිසිනෙතා	112
සෙතාඛ්ඡුං	10, 114	හත්ථිනිකා	88
සෙයෙතා	404	හත්ථිතොනානි	86
සෙවිතබ්බා	362	හත්ථිසුඛං	114
භසා		හත්ථිලකඛණං	16
සොවයනො	90	හද්දංඛ්ඤාමා	8, 110
සොධාපනෙනා	332	හනුජ්ජපනං	18
සොත්ථිතා	126	හනුසංගතනං	18
සොඤ්ඤාමි	212	හන්ද ව දුකි	148
සොහතකං	10, 114	හරුයාමි	486
සොමමවනංයංම	608	හසංඛිඛ්ඛාරතිබමමයමාපනනා	34
සොවගනිකං	88	හා	
සොමුසපරිකාරං	250	හායනවග්ගිනෙ	94
සෙහි		හි	
සෙහකපරපරා	128	හිනානුකම්පි	544
සෙහකානුගතං	128	හු	
හ		හුතං	96
හට්ඨකෙයා	366	හභ	
හතාවසෙසකා	262	හෙවං	94
හත්ථිත්ථරං	12	හහා	
හත්ථිබ්භිං	12	හොනනං	488
හත්ථිපලෙඛනො	364, 366		
හත්ථිභිජ්ජපනං	18		
හත්ථිරොකා	88		

සංඝරාජ, නාමානුකත මණිකා

පිටිකඩකා		පිටිකඩකා	
අග්නිවේශ්වත	120	ජෙතවන	388
අභිගමකා	240	තාරුකකඩා	594
අභිකීර්මය	210	තාවතිය	528
අවේලො කාන්තපො	356	තිත්ඤ්ඤාපීඨ	388
අජාතකතනු	82	කුසිතා	530
අජිතො උකාසනමිඛලො	84	තොදෙග්ගප්පකො	438
අට්ටකො	210	තොදෙග්ගො	594
අමිඬ්ඬවිකායං	2, 246	නාලුකු	2, 484
අංකපො	438	තිග්ගණියං නාලුකුතො	84
ඉච්ඡානමිඛලං	150	තිග්ගො	384
ඊසානං	608	තිමිමාණරාති	530
උකාසනමිඛලං	158	පකුභො කවිමායකො	84
උජ්ඣාසං	356	පජාපති	608
උදාසියදො	84	පරාතිමිඛලවිකාය	532
මිකාසාකො	158	පයෙතදි මකාසලො	548
මිඬ්ඬදො	324	පුරණො කාන්තපො	82
කණ්ණකප්පලො	356	පොකඩරසාති	150, 594
කරකණ්ණ	158	පොඬ්ඬපාදො	388, 416
කාන්තපො	210, 326	තිමිමාණරාති	222, 248
කාසිකොසලං	546	මුග්ගදෙතකත	2
කුට්ඨකො	248	හඬ	210
කුට්ඨකොසලං	324	භාරද්වාපො	212
කොට්ඨකො	484	කොසිකො	542
කොසනමිඛලො	84	මිකාසාකො	82
කොමාරකට්ඨකො	82	මිකාසාකො	334
කොසනමිඛලං	334	මිකාසාකො	594
කොසනමිඛලං	150, 540, 594	මිලිකාය	388
කොසනමිඛලං	248	මිකාසාකො	324
කොසනමිඛලං	222	මිකාසාකො	260, 274
කොසනමිඛලං	384	මිකාසාකො	608
කොසනමිඛලං	150	මිකාසාකො	210
කොසනමිඛලං	334	මිකාසාකො	608
කොසනමිඛලං	594	මිකාසාකො	528
කොසනමිඛලං	222	මිකාසාකො	2, 82, 384
කොසනමිඛලං	222	මිකාසාකො	540
කොසනමිඛලං	526	මිකාසාකො	164
කොසනමිඛලං	416	මිකාසාකො	608
කොසනමිඛලං	440	මිකාසාකො	210
කොසනමිඛලං	594	මිකාසාකො	210
කොසනමිඛලං	334	මිකාසාකො	594
කොසනමිඛලං	84	මිකාසාකො	210

පිටිපාටි		පිටිපාටි	
වේදිකානුකූලය	82	සංකල්පනා	326
වේදිකානුකූලය	324	සංකල්පනා	2
වේදිකානුකූලය	210	සංකල්පනා	2
සංකල්පනා	528	සංකල්පනා	440
සංකල්පනා	150	සංකල්පනා	530
සංකල්පනා	84	සංකල්පනා	222
සංකල්පනා	330	සංකල්පනා	608
සංකල්පනා	540	සංකල්පනා	158
සංකල්පනා	388	සංකල්පනා	416

ශ්‍රද්ධාපත්‍රය

පිටුව	පෙළ	අශ්‍රද්ධා	ශ්‍රද්ධා
3	14	පිළිපත්තෝ වෙ	පිළිපත්තෝ ම වෙ
3	21	ඉක්කිත්	ඉක්කිති
5	5	දක්නා	දත්තා සියල්ල දක්නා
16	7	කොමිං	මුඛකොමිං
82	8	වදෙහිපුතෙකා	වෙදෙහිපුතෙකා
86	20	ජමතිතතනං	ජමතිතතනං
108	28	කරාවකො	කරාවකො
109	36	ගුණාලාභයෙන්	ඒ ගුණාලාභයෙන්
110	24	සතිතාතං	සංභිතාතං
110	29	තපාරාපං	තපාරාපිං
112	6	ආමකබ්බද්ද	ආමකබ්බද්ද
112	19	ඵලබ්ජං	ඵලබ්ජං
118	14	මිගවකකං	මිගවකකං
120	34	සිරිවිතානං	සිරිවිතානං
128	20	අභිසංකතති	අභිසංකතති
128	20	පරිසංකතති	පරිසංකතති
128	26	සංකතතස	සංකතතස
128	28	අභිසංකතති	අභිසංකතති
128	28	පරිසංකතති	පරිසංකතති
129	3	දික් මහකව	දික් කතරමහකව
140	12	තාත්‍රපාසිං	තාත්‍රපාසිං
147	42	වෙම ද	වෙම ද
151	38	මබ	මබ
157	3	ආවුහු	ආයෙහි
211	43	(වෙදයසි)	(වෙදය)
221	44	දුගෙක්	දුගෙක
278	6	අපාරිකරො	අපාරිකරො
380	31	අභිමුතති	අභිමුතති
407	33	සංගුත්ත	සංගුත්ත
425	24	නාඨියෙක් ප්‍රතිකරණ	ප්‍රතිකරණ නාඨියෙක්
488	12	වෙතසිකමපි	වෙතසිකමපි
536	25	සවෙ පත	සවෙ පත
540	8	ලොභිවිමසා	ලොභිවිමසා
600	19	අකිවෙණිපරමපරං	අකිවෙණි පරමපරං
600	28	අයාචනාති	අයාචනාති
602	3	බහුජනා	බහු ජනා
602	18	ආචරියමහසුගෙති	ආචරියමහසුගා ගෙන
602	36	සහව්‍යාතායාති	සහව්‍යාතායාති
604	20	මහසුගෙති	මහසුගා ගෙන

සිඳුටු	පෙළ	අශුද්ධ	ශුද්ධ
606	8	ආරෝහණය	ආරෝහණය
606	17	ප්‍රගති	ප්‍රගතියෙක
606	32	සහව්‍යාය	සහව්‍යාය
608	5	සොමමච්ඡයාම	සොමමච්ඡයාම

